
مفاتیح الجنان
همراه با ترجمه فارسی

مفاتیح الجنان جدید (نگارش آسان)

مشخصات کتاب

سرشناسه : قمی، عباس، 1254 1319.

عنوان قراردادی : مفاتیح الجنان .فارسی عربی .

عنوان و نام پدیدآور: مفاتیح الجنان جدید (نگارش آسان) /[عباس قمی] ؛ با ترجمه حسین انصاریان.

مشخصات نشر : اصفهان : مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان ، 1397.

مشخصات ظاهری : 1139ص.

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

موضوع : قرآن .برگزیده ها ترجمه ها

موضوع : دعاها

شناسه افزوده : انصاریان، حسین، 1323 ، گردآورنده

رده بندی کنگره : BP267/8/ق9م704212737 1388

رده بندی دیویی : 297/772

ص: 1

توضیحات

ترجمه مفاتیح الجنان مرحوم حاج شیخ عباس قمی رحمه الیه امتیازات ترجمه : 1ترجمه گویا و روشن 2کارآمد بودن متن فارسی در اثر تغییر نگارش 3چینش دقیق معانی فارسی در زیر متون عربی 4تقدیم فضائل سور بر متن سوره ها 5آوردن باقیات الصالحات با ترجمه در آخر کتاب 6استفاده از علائم سجاوندی درمتن و ترجمه جهت خواندن صحیح ادعیه ...

مقدمه

بسمه تعالی

واقعیتی که در تمام شئون ذرّه ذرّه اجسام و عناصر و موجودات عالم طبیعت و کشور غیب و شهود حکومت دارد و از این راه تمام موجودات هستی، از مبدأ آفرینش در دو مرحله مادی و معنوی به دریافت فیوضات در حد نیاز خود نائل می شوند، دعاست.

اگر دعا نبود ادامه حیات مهمانان، هستی امکان نداشت، که موجودیّت تمام موجودات و ظهور همه کائنات و وجود تمام عالمیان از برکت دعاست.

دعاء عامل باعظمتی برای رساندن فیض از منبع لطف به تمام جهانیان است.

شیوه تربیتی ائمه اطهار علیهم السلام بر این امر بوده است که دوستان و یاران و اصحاب خود را با دعا و طریقه ارتباط با حضرت حق آشنا نموده و

در غالب عالیترین مضامین با کلمات و جملات نورانی خود، طریقه ارتباط عبد با مولی را تعلیم فرمودند و علاوه بر آن عالیترین مفاهیم عرشی تربیتی را برای جامعه بشری ترسیم می نمودند و عالمان ربانی با گردآوری ادعیه، در این رسالت عظیم سهم بسزائی را ایفاء نموده اند.

در این میان، کتاب باعظمت مفاتیح الجنان تألیف عالم خبیر ثقه المحدثین مرحوم حاج شیخ عباس قمی اعلی اللّه مقامه الشریف جایگاه ویژه ای را در میان مؤمنان پیدا نموده و خلوص نیّت آن عالم ربانی موجب گشته که این اثر ارزشمند، عامل اتصال بسیاری از محبان با محبوب حقیقی شود.

اندیشمند محقق حضرت استاد حسین انصاریان مد ظله العالی جهت ارائه هرچه بهتر این اثر در راستای ترویج فرهنگ غنی اهلبیت عصمت و طهارت علیهم السلام، اقدام به ترجمه این اثر گرانمایه نمودند. معظم له در خلال ترجمه به این نتیجه رسیدند که برای سهولت فهم همگان اقدام به بازنویسی متن فارسی مفاتیح نمایند. این اثر حاصل زحمات طاقت فرسای معظم له می باشد که به برخی از ویژگیهای آن نسبت به دیگر ترجمه های مفاتیح و نسخ موجود اشاره می شود:

ترجمه دقیق و روان از متن عربی با ملاحظه نکات دقیق علمی ادعیه

کارآمد کردن متن فارسی با تغییر شیوه نگارش

تقدیم فضائل سور بر متن سوره

تقدیم دعای روز شنبه در ایام هفته

تنظیم ادعیه و اعمال شبهای ماه مبارک رمضان به ترتیب زمان

درج باقیات الصالحات با ترجمه در انتهای کتاب

توضیح اسامی مورد نیاز که به صورت اشاره آمده بوده است

ذکر آدرس آیات

نقل نسخه بدل در داخل گیومه

ذکر ارجاعات مرحوم حاج شیخ عباس

ص: 2

قمی با شماره صفحه

کتابت جدید متن و ترجمه

در پایان از کلیه عزیزانی که در نشر این اثر ما را یاری نموده اند کمال تشکر را داریم

مرکز علمی تحقیقاتی دار العرفان

پیشگفتار

دعا، راز و نیاز نیازمند با حضرت بی نیاز، و مناجات عاشقانه تهی دست با خدای بی انباز، و سخن گفتن عبد با زبان آشکار و نهان، با مولای سبب ساز، و نهایتا درخواست فقیری ضعیف از توانمندی غنی است.

دعا، درخواست خیر دنیا و آخرت از منبع کمالات، و چشمه فیوضات، و جامع اسماء و صفات است.

دعا، ناله پرسوز عاشق به پیشگاه معشوق، و اظهار حاجت به درگاه محبوب، و امید به یافتن مطلوب، و زمینه ساز رسیدن به مقصود است.

دعا، سئوال مسکین از مالک وجود، و گدایی مستکین از عالم غیب و شهود، و اعلام نیاز ناتوان به تواناست.

دعا، اتصال بی نوا به توانگر، بر خاک نشستن ذلیل در پیشگاه عزیز و ناتوان در محضر نیرومند، و عبد در برابر حق و نیستی مقابل هستی و حقیر در آستانه کبیر، و محدود در حضور نامحدود است.

دعا، عبادتی بس گران، عملی فوق العاده باارزش، کاری بسیار استوار، روشی نیکو، منشی والا، و کوششی الهی و انسانی است.

دعا، اتصال بی نهایت کوچک، به بی نهایت بزرگ، ارتباط مخلوق با خالق، عامل درمان روح، علاج نفس، شفای قلب، سلامت تن، نورانیت عقل، و نشانه شخصیت ملکوتی انسان است.

دعا، براساس روایات، برترین عبادت، نردبان سعادت، علّت سلامت، و محبوب ترین کار در پیشگاه حضرت رب، و سلاح مؤمن، ستون دین، و نور آسمان ها و زمین است.

دعا، کلید کامیابی، راه رهایی، فزونی بخش روزی، اسلحه پیامبران، بر گرداننده قضا و

قدر، سبب جلب رحمت حق، وسیله آمرزش، دروازه توبه، مایه جوشش فیوضات الهیه و درمان دردهای فکری و درونی و جسمی است. «1» دعا، عملی الهی، تکلیفی اسلامی، عبادتی کم نظیر، حقیقتی بی قرین، دوست همه ایام به ویژه زمان گرفتاری، یار و مددکار روزگار تنهائی، پشتیبان انسان به هنگام بی نوائی و منبع حقایق و برکات الهی است.

از پیامبران بزرگوار، و رسول باکرامت اسلام، و امامان معصوم و صدیقه کبری فاطمه زهرا علیهم السلام دعاهائی در چهارچوب زیباترین مضامین، و برترین مفاهیم، همراه با جاذبیت و نورانیت، و صورت و سیرتی عرشی صادر شده که خوشبختانه علمای بزرگ شیعه و دانشمندان باکرامت مدرسه اهل بیت، و بینایان راه هدایت دوره به دوره و زمان به زمان آنها را در کتاب هایی ویژه به نام کتاب دعا گردآورده اند که هریک از آن کتاب ها که در زمینه دعا تدوین شده حاوی عالی ترین مسایل اعتقادی، اخلاقی، عملی، سیاسی، اجتماعی، خانوادگی، فردی و دنیایی و آخرتی است، و در زمان خاص خود و اوقات ویژه دعا به ویژه در روزها و شب های متبرک و مخصوصا هنگام سحر راهنمای اهل حال به سوی حق، و دلیل گم گشتنان به جانب هدایت، و برآورنده وحاجات نیازمندان، و شفای درد دردمندان است.

1 هنگامی که نوبت نورافشانی و بیان حقایق و تربیت نفوس به عالم فرزانه، محدّث مخلص، عابد با کرامت مرحوم ثقه المحدثین حاج شیخ عباس قمی رسید، از کتاب های دعای پیش از خود، و منابع حدیث، کتابی به نام مفاتیح الجنان که الحق مفاتیح الجنان است فراهم ساخت که مناجاتیان را از دیگر کتاب ها بی نیاز نمود.

مفاتیح خانه به خانه، قریه به قریه، شهربه شهر، کشوربه کشور، حرم به حرم

را تسخیر کرد و چنانکه سزاوارش بود همه جا در کنار قرآن مجید قرار گرفت، و جلوه نمودن این کتاب به این صورت مایه از پاکی و درستی و خلوص مؤلفش گرفت.

2 مرحوم شیخ عباس بنا به روایت بزرگان علّت تجلی کتابشرا همه جا در کنار قرآن بر این پایه می دانست که پس از پایان تألیفش، ثوابش را به روح با عظمت ریشه ارزش ها، و آئینه صفات انبیا حضرت صدیقه کبری فاطمه زهرا سلام اللّه علیهما هدیه نموده است.

3 فرزند بزرگوار آن مرحوم حضرت حجه الاسلام حاج شیخ محسن محدث زاده به این جانب فرمود: پدرم همه این کتاب را با وضو نوشت و همواره ظرفی آب در زمان تألیف این کتاب در کنارش بود تا در صورت لزوم تجدید وضو نماید.

4 نواده فرزانه کم نظیر، عارف معارف الهیه حضرت خمینی به این فقیر فرمود: شخصی درست کار و اهل دعا به آن جناب گفت: ذکری که از اساتید گذشته به شما رسیده و شما از برکت آن مدارج معنوی و سلوک روحی را به انجام رسانیدید اگر مصلحت می دانید در اختیارم بگذارید، خمینی بزرگ و مناجاتی در پاسخ او یک کلمه فرمود و آن این بود:

مفاتیح الجنان.

5 مفاتیح سفره معنوی گسترده ای است که هر نوع رزق و روزی عرشی و آسمانی در آن قرار دارد، هر نیازمندی می تواند به اندازه نیاز جان و قلبش از آن بهره مند شود.

برای گروهی بی خبر و تهی دست از معنویست چه جای ایراد است که می گویند: کسی نمی تواند به این کتاب گرچه ساعات روز و شبش چند برابر گردد عمل کند؟! مگر از اهل دعا دعوت شده که روزوشب خود

را خواندن این کتاب اختصاص دهند، مفاتیح منبع فیوضات ربانیّه است، بر هر انسانی لازم است به اندازه طاقتش و به مقدار اندکی از ساعات روز و شبش برای تصفیه جانش و دردمان دردهای درونش، و به خاطر اتصال به دعا از آن استفاده کند.

گروهی به ادعای خودشان روشنفکر و شبه روشنفکر از ثواب های مقرر شده برای دعاها و زیارت هائی که در مفاتیح است و نیز از آثاری که برای برخی از دعاها بیان شده در شگفتی و ناباوری ان و شاید آن ثواب ها و آثار را قبول نداشته باشند، باید به آنان گفت: شما خدا را نشناخته اید و از اجر عظیم و پاداش بی حساب او که از خزانه بی نهایتش به گدایان درگاهش عطا می شود بی خبر، هستید، و خیال می کنید خزانه عنایات و الطاف او محدود است، خیالی که با کفر برابر است! چه جای شگفتی و ناباوری است اگر ذات بی نهایت او بخواهد از خزانه بی نهایت خود پاداش بی نهایت به بنده مناجاتی اش بپردازد و نتیجه دعایش را در آثار ظاهری تحقق دهد؟!

6 اهل دعا باید بدانند که برای استجابت دعا لازم است شرایطی را رعایت کنند، شرایطی که در معتبرین کتابهای حدیث از زبان معصومان روایت شده است از جمله:

طهارت ظاهری به خصوص داشتن وضو، و طهارت باطنی مانند خالی بودن شکم از لقمه حرام، پاک بودن قلب از ریا، حسد، کبر، غرور، کینه، نفاق، شهرت خواهی، و خالی بودن فضای زندگی از حقوق مالی مردم، و اشک و فروتنی و تواضع بردن به عرصه دعا، و خواند دعا در دل شب به ویژه هنگام سحر.

7 از آنجا که مفاتیح الجنان مقبول

اهل ایمان واقع شد، و کمتر جائی است که از آن خالی باشد، و شبانه روز هزاران مرد و زن مؤمن در منازل و مساجد و مشاهد مشرفه به آن مراجعه می کنند، و فهم و درک بخش مهمّی از متن فارسی آن که انشائی علمی و غیر مأنوس دارد، برای گروهی از برادران و خواهران مناجاتی به ویژه جوانان اهل دل مشکل است به توفیق حق و با اجازه حضرت حجه الاسلام جناب آقای حاج شیخ محسن محدث زاده فرزند با کرامت مرحوم محدّث قمی تمام متن فارسی را به سبکی روان و قلم روز و درخور فهم همگان برگرداندم، و با لطف پروردگار متن همه دعاها را به نثری ساده ترجمه نمودم.

این فقیر که جز خدمت به علوم اهل بیت نخواستم و نمی خواهم برنامه ای داشته باشم در مدتی که مشغول این حقیقت معنوی بودم راه را با وضو و گاهی با اشک چشم و تضرع به درگاه حضرت محبوب به توفیق محبوب طی کردم، و نسبت به این عمل اندک چشم داشت پاداشی، ندارم، چنانچه نزد خدا پاداشی برای آن مقرر باشد آن را به روح با عظمت پیشوای شهیدان، سرور عاشقان، اسوه کریمان، چراغ قلب عارفان، شافع روز جزا حضرت ابو عبد اللّه الحسین علیه السّلام تقدیم می دارم و از همه خوانندگان ملتمسانه درخواست دارم در هر جائی از این کتاب استفاده معنوی بردند من و پدر و مادرم و به ویژه همسرم و فرزندانم را که زمینه خدمت ناچیزم را به کتاب خدا و عترت فراهم نمودند دعا کنند و در مشاهد مشرفه به خصوص حرم حضرت سید الشهداء و حضرت رضا علیهما السلام چه

در حیات و چه در مماتم از طلب مغفرت از پیشگاه حق برای این تهیدست دریغ ننمایند.

فقیر: حسین انصاریان

سوره یس

صوت

پرهیزکار

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ يس (1)

وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ (2)

إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ (3)

عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ (4)

تَنزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ (5)

لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ (6)

لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (7)

إِنَّا جَعَلْنَا فِى أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِىَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُم مُّقْمَحُونَ (8)

وَجَعَلْنَا مِن بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ (9)

وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ (10)

إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِىَ الرَّحْمٰنَ بِالْغَيْبِ ۖ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ وَأَجْرٍ كَرِيمٍ (11)

إِنَّا نَحْنُ نُحْيِى الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ ۚ وَكُلَّ شَىْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِى إِمَامٍ مُّبِينٍ (12)

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ (13)

إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوا إِنَّا إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ (14)

قَالُوا مَا أَنتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَا أَنزَلَ الرَّحْمَٰنُ مِن شَىْءٍ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ (15)

قَالُوا رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ (16)

وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ (17)

قَالُوا إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ ۖ لَئِن لَّمْ تَنتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ (18)

قَالُوا طَائِرُكُم مَّعَكُمْ ۚ أَئِن ذُكِّرْتُم ۚ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ (19)

وَجَاءَ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ رَجُلٌ يَسْعَىٰ قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ (20)

اتَّبِعُوا مَن لَّا يَسْأَلُكُمْ أَجْرًا وَهُم مُّهْتَدُونَ (21)

وَمَا لِىَ لَا أَعْبُدُ الَّذِى فَطَرَنِى وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (22)

أَأَتَّخِذُ مِن دُونِهِ آلِهَةً إِن يُرِدْنِ الرَّحْمَٰنُ بِضُرٍّ لَّا تُغْنِ عَنِّى شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنقِذُونِ (23)

إِنِّى إِذًا لَّفِى ضَلَالٍ مُّبِينٍ (24)

إِنِّى آمَنتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونِ (25)

قِيلَ ادْخُلِ

الْجَنَّةَ ۖ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِى يَعْلَمُونَ (26)

بِمَا غَفَرَ لِى رَبِّى وَجَعَلَنِى مِنَ الْمُكْرَمِينَ (27)

۞ وَمَا أَنزَلْنَا عَلَىٰ قَوْمِهِ مِن بَعْدِهِ مِن جُندٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنزِلِينَ (28)

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَامِدُونَ (29)

يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ ۚ مَا يَأْتِيهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ (30)

أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ (31)

وَإِن كُلٌّ لَّمَّا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ (32)

وَآيَةٌ لَّهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ (33)

وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ (34)

لِيَأْكُلُوا مِن ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ ۖ أَفَلَا يَشْكُرُونَ (35)

سُبْحَانَ الَّذِى خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ (36)

وَآيَةٌ لَّهُمُ اللَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُم مُّظْلِمُونَ (37)

وَالشَّمْسُ تَجْرِى لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا ۚ ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (38)

وَالْقَمَرَ قَدَّرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ (39)

لَا الشَّمْسُ يَنبَغِى لَهَا أَن تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۚ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ (40)

وَآيَةٌ لَّهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ (41)

وَخَلَقْنَا لَهُم مِّن مِّثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ (42)

وَإِن نَّشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنقَذُونَ (43)

ۖ

إِلّا رَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ (44)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ (45)

وَمَا تَأْتِيهِم مِّنْ آيَةٍ مِّنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ (46)

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنُطْعِمُ مَن لَّوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِى ضَلَالٍ مُّبِينٍ (47)

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ (48)

مَا

يَنظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ (49)

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ (50)

وَنُفِخَ فِى الصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ (51)

قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَن بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا ۖ هَٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَٰنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ (52)

إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ (53)

فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (54)

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِى شُغُلٍ فَاكِهُونَ (55)

هُمْ وَأَزْوَاجُهُمْ فِى ظِلَالٍ عَلَى الْأَرَائِكِ مُتَّكِئُونَ (56)

لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُم مَّا يَدَّعُونَ (57)

سَلَامٌ قَوْلًا مِّن رَّبٍّ رَّحِيمٍ (58)

وَامْتَازُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ (59)

۞ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِى آدَمَ أَن لَّا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ ۖ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ (60)

وَأَنِ اعْبُدُونِى ۚ هَٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ (61)

وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا ۖ أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ (62)

هَٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِى كُنتُمْ تُوعَدُونَ (63)

اصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ (64)

الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ (65)

وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا الصِّرَاطَ فَأَنَّىٰ يُبْصِرُونَ (66)

وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ (67)

وَمَن نُّعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِى الْخَلْقِ ۖ أَفَلَا يَعْقِلُونَ (68)

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنبَغِى لَهُ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُّبِينٌ (69)

لِّيُنذِرَ مَن كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ (70)

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُم مِّمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ (71)

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ (72)

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبُ ۖ أَفَلَا يَشْكُرُونَ (73)

وَاتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَّعَلَّهُمْ يُنصَرُونَ (74)

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ لَهُمْ جُندٌ مُّحْضَرُونَ (75)

َلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ ۘ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ (76)

أَوَلَمْ يَرَ الْإِنسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ (77)

وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِىَ خَلْقَهُۥ ۖ قَالَ مَن يُحْىِ الْعِظَامَ وَهِىَ رَمِيمٌ (78)

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِى أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ (79)

الَّذِى جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنتُم مِّنْهُ تُوقِدُونَ (80)

أَوَلَيْسَ الَّذِى خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَىٰٓ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُم ۚ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ (81)

إِنَّمَا أَمْرُهُۥٓ إِذَا أَرَادَ شَيْـًٔا أَن يَقُولَ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ (82)

فَسُبْحَانَ الَّذِى بِيَدِهِۦ مَلَكُوتُ كُلِّ شَىْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ (83)

سوره الرحمن

صوت

پرهیزکار

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ الرَّحْمَٰنُ (1)

عَلَّمَ الْقُرْآنَ (2)

خَلَقَ الْإِنسَانَ (3)

عَلَّمَهُ الْبَيَانَ (4)

الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ (5)

وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ (6)

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ (7)

أَلَّا تَطْغَوْا فِى الْمِيزَانِ (8)

وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ (9)

وَالْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ (10)

فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ (11)

وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ (12)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (13)

خَلَقَ الْإِنسَانَ مِن صَلْصَالٍ كَالْفَخَّارِ (14)

وَخَلَقَ الْجَانَّ مِن مَّارِجٍ مِّن نَّارٍ (15)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (16)

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ (17)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (18)

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ (19)

بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَّا يَبْغِيَانِ (20)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (21)

يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ (22)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (23)

وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَآتُ فِى الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ (24)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (25)

كُلّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ (26)

وَيَبْقَىٰ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ (27)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (28)

يَسْأَلُهُ مَن فِى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِى شَأْنٍ (29)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (30)

سَنَفْرُغُ

لَكُمْ أَيُّهَ الثَّقَلَانِ (31)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (32)

يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَن تَنفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانفُذُوا ۚ لَا تَنفُذُونَ إِلَّا بِسُلْطَانٍ (33)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (34)

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنتَصِرَانِ (35)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (36)

فَإِذَا انشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ (37)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (38)

فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُسْأَلُ عَن ذَنبِهِ إِنسٌ وَلَا جَانٌّ (39)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (40)

يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِى وَالْأَقْدَامِ (41)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (42)

هَٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِى يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ (43)

يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ آنٍ (44)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (45)

وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتَانِ (46)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (47)

ذَوَاتَا أَفْنَانٍ (48)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (49)

فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ (50)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (51)

فِيهِمَا مِن كُلِّ فَاكِهَةٍ زَوْجَانِ (52)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (53)

مُتَّكِئِينَ عَلَىٰ فُرُشٍ بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ ۚ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ (54)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (55)

فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ (56)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (57)

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ (58)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (59)

هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ (60)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (61)

وَمِن دُونِهِمَا جَنَّتَانِ (62)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (63)

مُدْهَامَّتَانِ (64)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (65)

فِيهِمَا عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ (66)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (67)

فِيهِمَا فَاكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ (68)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (69)

فِيهِنَّ خَيْرَاتٌ حِسَانٌ (70)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (71)

حُورٌ مَّقْصُورَاتٌ فِى الْخِيَامِ (72)

فَبِأَىِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (73)

لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَانٌّ (74)

فَبِأَىِّ

آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (75)

مُتَّكِئِينَ عَلَىٰ رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ (76)

فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ (77)

تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِى الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ (78)

سوره الواقعه

صوت

پرهیزکار

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ (1)

لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ (2)

خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ (3)

إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًّا (4)

وَبُسَّتِ الْجِبَالُ بَسًّا (5)

فَكَانَتْ هَبَاءً مُّنبَثًّا (6)

وَكُنتُمْ أَزْوَاجًا ثَلَاثَةً (7)

فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ (8)

وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمَةِ (9)

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ (10)

أولَٰئِكَ الْمُقَرَّبُونَ (11)

فِى جَنَّاتِ النَّعِيمِ (12)

ثُلَّةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ (13)

وَقَلِيلٌ مِّنَ الْآخِرِينَ (14)

عَلَىٰ سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ (15)

مُّتَّكِئِينَ عَلَيْهَا مُتَقَابِلِينَ (16)

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ (17)

بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ (18)

لَّا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنزِفُونَ (19)

وَفَاكِهَةٍ مِّمَّا يَتَخَيَّرُونَ (20)

وَلَحْمِ طَيْرٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ (21)

وَحُورٌ عِينٌ (22)

كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ (23)

جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (24)

لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا (25)

إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا (26)

وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ (27)

فِى سِدْرٍ مَّخْضُودٍ (28)

وَطَلْحٍ مَّنضُودٍ (29)

وَظِلٍّ مَّمْدُودٍ (30)

وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ (31)

وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ (32)

لَّا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ (33)

وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ (34)

إِنَّا أَنشَأْنَاهُنَّ إِنشَاءً (35)

فَجَعَلْنَاهُنَّ أَبْكَارًا (36)

عُرُبًا أَتْرَابًا (37)

لِّأَصْحَابِ الْيَمِينِ (38)

ثُلَّةٌ مِّنَ الْأَوَّلِينَ (39)

وَثُلَّةٌ مِّنَ الْآخِرِينَ (40)

وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ (41)

فِى سَمُومٍ وَحَمِيمٍ (42)

وَظِلٍّ مِّن يَحْمُومٍ (43)

لَّا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ (44)

إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَٰلِكَ مُتْرَفِينَ (45)

وَكَانُوا يُصِرُّونَ عَلَى الْحِنثِ الْعَظِيمِ (46)

وَكَانُوا يَقُولُونَ أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ (47)

أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ (48)

قُلْ إِنَّ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ (49)

لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ (50)

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا الضَّالّونَ الْمُكَذِّبُونَ (51)

ص: 13

َآكِلُونَ مِن شَجَرٍ مِّن زَقُّومٍ (52)

فَمَالِئُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ (53)

فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ (54)

فَشَارِبُونَ شُرْبَ الْهِيمِ (55)

هَٰذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ (56)

نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا تُصَدِّقُونَ (57)

أَفَرَأَيْتُم مَّا تُمْنُونَ (58)

أَأَنتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ (59)

نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ (60)

عَلَىٰ أَن نُّبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنشِئَكُمْ فِى مَا لَا تَعْلَمُونَ (61)

وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ (62)

أَفَرَأَيْتُم مَّا تَحْرُثُونَ (63)

أَأَنتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ (64)

لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ (65)

إِنَّا لَمُغْرَمُونَ (66)

بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ (67)

أَفَرَأَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِى تَشْرَبُونَ (68)

أَأَنتُمْ أَنزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ أَمْ نَحْنُ الْمُنزِلُونَ (69)

لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ (70)

أَفَرَأَيْتُمُ النَّارَ الَّتِى تُورُونَ (71)

أَأَنتُمْ أَنشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنشِئُونَ (72)

نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَمَتَاعًا لِّلْمُقْوِينَ (73)

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ (74)

۞ فَلَا أُقْسِمُ بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ (75)

وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَّوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ (76)

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ (77)

فِى كِتَابٍ مَّكْنُونٍ (78)

لَّا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ (79)

تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ (80)

أَفَبِهَٰذَا الْحَدِيثِ أَنتُم مُّدْهِنُونَ (81)

وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ (82)

فَلَوْلَا إِذَا بَلَغَتِ الْحُلْقُومَ (83)

وَأَنتُمْ حِينَئِذٍ تَنظُرُونَ (84)

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنكُمْ وَلَٰكِن لَّا تُبْصِرُونَ (85)

فَلَوْلَا إِن كُنتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ (86)

تَرْجِعُونَهَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ (87)

فَأَمَّا إِن كَانَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ (88)

فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيمٍ (89)

وَأَمَّا إِن كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ (90)

فَسَلَامٌ لَّكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ (91)

وَأَمَّا إِن كَانَ مِنَ الْمُكَذِّبِينَ الضَّالِّينَ (92)

فَنُزُلٌ مِّنْ حَمِيمٍ (93)

وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ (94)

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ (95)

فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ (96)

سوره الجمعه

صوت

پرهیزکار

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا

فِى السَّمَاوَاتِ وَمَا فِى الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ (1)

هُوَ الَّذِى بَعَثَ فِى الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِّنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِن كَانُوا مِن قَبْلُ لَفِى ضَلَالٍ مُّبِينٍ (2)

وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (3)

ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ (4)

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَاةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا ۚ بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ ۚ وَاللَّهُ لَا يَهْدِى الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ (5)

قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِن زَعَمْتُمْ أَنَّكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِن دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ (6)

وَلَا يَتَمَنَّوْنَهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ (7)

قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِى تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِيكُمْ ۖ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ (8)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِىَ لِلصَّلَاةِ مِن يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ (9)

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانتَشِرُوا فِى الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِن فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (10)

وَإِذَا رَأَوْا تِجَارَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا ۚ قُلْ مَا عِندَ اللَّهِ خَيْرٌ مِّنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجَارَةِ ۚ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (11)

سوره الملک

صوت

پرهیزکار

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ تَبَارَكَ الَّذِى بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ (1)

الَّذِى خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۚ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ (2)

الَّذِى خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا ۖ مَّا تَرَىٰ فِى خَلْقِ الرَّحْمٰنِ مِن تَفَاوُتٍ ۖ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ (3)

ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ (4)

وَلَقَدْ زَيَّنَّا

السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِّلشَّيَاطِينِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ (5)

وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ (6)

إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ (7)

تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ ۖ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ (8)

قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ (9)

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ (10)

فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِّأَصْحَابِ السَّعِيرِ (11)

إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ (12)

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ ۖ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ (13)

أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ (14)

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِن رِّزْقِهِ ۖ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ (15)

أَأَمِنتُم مَّن فِي السَّمَاءِ أَن يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ (16)

أَمْ أَمِنتُم مَّن فِي السَّمَاءِ أَن يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ (17)

وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ (18)

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ ۚ مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَٰنُ ۚ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ (19)

أَمَّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ جُندٌ لَّكُمْ يَنصُرُكُم مِّن دُونِ الرَّحْمَٰنِ ۚ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ (20)

أَمَّنْ هَٰذَا الَّذِى يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُۥ ۚ بَل لَّجُّوا فِى عُتُوٍّ وَنُفُورٍ (21)

أَفَمَن يَمْشِى مُكِبًّا عَلَىٰ وَجْهِهِ أَهْدَىٰ أَمَّن يَمْشِى سَوِيًّا عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ (22)

قُلْ هُوَ الَّذِى أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْـِٔدَةَ ۖ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ (23)

قُلْ هُوَ الَّذِى ذَرَأَكُمْ فِى الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ (24)

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ (25)

ُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِندَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ (26)

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيئَتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَٰذَا الَّذِى كُنتُم بِهِ تَدَّعُونَ (27)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِىَ اللَّهُ وَمَن مَّعِىَ أَوْ رَحِمَنَا فَمَن يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ (28)

قُلْ هُوَ الرَّحْمَٰنُ آمَنَّا بِهِ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا ۖ فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِى ضَلَالٍ مُّبِينٍ (29)

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمَن يَأْتِيكُم بِمَاءٍ مَّعِينٍ (30)

سوره النبإ

صوت

پرهیزکار

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ (1)

عَنِ النَّبَإِ الْعَظِيمِ (2)

الَّذِى هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ (3)

كَلَّا سَيَعْلَمُونَ (4)

ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ (5)

أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا (6)

وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا (7)

وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا (8)

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا (9)

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا (10)

وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا (11)

وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا (12)

وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا (13)

وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا (14)

لِّنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا (15)

وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا (16)

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا (17)

يَوْمَ يُنفَخُ فِى الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا (18)

وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا (19)

وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا (20)

إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا (21)

لِّلطَّاغِينَ مَآبًا (22)

لَّابِثِينَ فِيهَا أَحْقَابًا (23)

لَّا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا (24)

إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا (25)

جَزَاءً وِفَاقًا (26)

إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا (27)

وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَّابًا (28)

وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا (29)

فَذُوقُوا فَلَن نَّزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا (30)

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا (31)

حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا (32)

وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا (33)

وَكَأْسًا دِهَاقًا (34)

لَّا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّابًا (35)

جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً حِسَابًا (36)

رَّبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَٰنِ ۖ لَا يَمْلِكُونَ مِنْهُ خِطَابًا (37)

يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا ۖ لَّا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ

الرَّحْمَٰنُ وَقَالَ صَوَابًا (38)

ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ ۖ فَمَن شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ مَآبًا (39)

إِنَّا أَنذَرْنَاكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ يَنظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنتُ تُرَابًا (40)

سوره الأعلى

صوت

پرهیزکار

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى (1)

الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّىٰ (2)

وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَىٰ (3)

وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَىٰ (4)

فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَىٰ (5)

سَنُقْرِئُكَ فَلَا تَنسَىٰ (6)

إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ۚ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَىٰ (7)

وَنُيَسِّرُكَ لِلْيُسْرَىٰ (8)

فَذَكِّرْ إِن نَّفَعَتِ الذِّكْرَىٰ (9)

سَيَذَّكَّرُ مَن يَخْشَىٰ (10)

وَيَتَجَنَّبُهَا الْأَشْقَى (11)

الَّذِى يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَىٰ (12)

ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ (13)

قَدْ أَفْلَحَ مَن تَزَكَّىٰ (14)

وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّىٰ (15)

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا (16)

وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ (17)

إِنَّ هَٰذَا لَفِى الصُّحُفِ الْأُولَىٰ (18)

صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ (19)

سوره الشمس

صوت

پرهیزکار

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا (1)

وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَاهَا (2)

وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّاهَا (3)

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا (4)

وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا (5)

وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا (6)

وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا (7)

فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا (8)

قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّاهَا (9)

وَقَدْ خَابَ مَن دَسَّاهَا (10)

كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا (11)

إِذِ انبَعَثَ أَشْقَاهَا (12)

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا (13)

فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بِذَنبِهِمْ فَسَوَّاهَا (14)

وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا (15)

سوره القدر

صوت

پرهیزکار

***

بِّسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِى لَيْلَةِ الْقَدْرِ (1)

وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ (2)

لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ (3)

تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ (4)

سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ (5)

سوره الزلزله

صوت

پرهیزکار

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا (1)

وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا (2)

وَقَالَ الْإِنسَانُ

ص: 18

مَا لَهَا (3)

يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا (4)

بِأَنَّ رَبَّکَ أَوْحَىٰ لَهَا (5)

يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِّيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ (6)

فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ (7)

وَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ (8)

سوره العاديات

صوت

پرهیزکار

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا (1)

فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا (2)

فَالْمُغِيرَاتِ صُبْحًا (3)

فَأَثَرْنَ بِهِ نَقْعًا (4)

فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا (5)

إِنَّ الْإِنسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ (6)

وَإِنَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِکَ لَشَهِيدٌ (7)

وَإِنَّهُ لِحُبِّ الْخَيْرِ لَشَدِيدٌ (8)

۞ أفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِى الْقُبُورِ (9)

وَحُصِّلَ مَا فِى الصُّدُورِ (10)

إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ (11)

سوره الكافرون

صوت

پرهیزکار

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ (1)

لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ (2)

وَلَا أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (3)

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدتُّمْ (4)

وَلَا أَنتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ (5)

لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِىَ دِينِ (6)

سوره النصر

صوت

پرهیزکار

***

بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللّهِ وَالْفَتْحُ (1)

وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِى دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا (2)

فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّکَ وَاسْتَغْفِرْهُ ۚ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا (3)

سوره الإخلاص

صوت

پرهیزکار

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (1)

اللَّهُ الصَّمَدُ (2)

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ (3)

وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ (4)

سوره الفلق

صوت

پرهیزکار

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ (1)

مِن شَرِّ مَا خَلَقَ (2)

وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ (3)

وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِى الْعُقَدِ (4)

وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ (5)

سوره الناس

صوت

پرهیزکار

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ (1)

مَلِكِ النَّاسِ (2)

إِلَٰهِ النَّاسِ (3)

مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ (4)

الَّذِى يُوَسْوِسُ فِى صُدُورِ النَّاسِ (5)

مِنَ الْجِنَّهِ وَالنَّاسِ (6)

از مصباح شیخ طوسی و غیر آن نقل شده: هرگاه نماز را سلام دادی، دستها را تا

ص: 19

برابر گوش بالا بر و سه مرتبه تکبیر (اللّه اکبر) گفته و سپس بگو:

لَا إلهَ إلَّا اللّهُ إلَهاً واحِداً وَ نَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ لا إلهَ إلّا اللهُ وَ لا نَعْبُدُ إلاّ إيّاه مُخْلِصينَ لَهُ الدّينَ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ لا اِلهَ اِلا اللّهُ رَبُّنا وَ رَبُّ آبآئِنَا الاَوَّلينَ لا اِلهَ اِلا اللّهُ وَحْدَهُ وَحْدَهُ اَنْجَزَ وَعْدَهُ وَ نَصَرَ عَبْدَهُ وَ اَعَزَّ جُنْدَهُ وَ هَزَمَ الاَحْزابَ وَحْدَهُ فَلَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ يُحْيى وَ يُميتُ وَ يُميتُ وَ يُحْيى وَ هُوَ حَىٌّ لايَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَ هُوَ عَلى كُلِّ شَىْءٍ قَديرٌ (1)

آنگاه بگو:

اَسْتَغْفِرُ اللّهَ الَّذى لا اِلهَ اِلاّ هُوَ الْحَىُّ الْقَيُّومُ وَ اَتُوبُ اِلَيْهِ

آنگاه بگو :

اَللَّهُمَّ اهْدِنى مِنْ عِنْدِكَ وَ اَفِضْ عَلَىَّ مِنْ فَضْلِكَ وَ انْشُرْ عَلَىَّ مِنْ رَحْمَتِكَ وَ أَنْزِلْ عَلَىَّ مِنْ بَرَكاتِكَ سُبْحانَكَ لا إلهَ إلاّ اَنْتَ إغْفِرْ لِى ذُنُوبى كُلَّها جَميعاً فَاِنَّهُ لا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ كُلَّها جَميعاً إلاّ أَنْتَ اَللّهُمَّ اِنّى أَسْئَلُكَ مِنْ كُلِّ خَيْرٍ أَحاطَ بِهِ عِلْمُكَ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ كُلِّ شَرٍّ اَحاطَ بِهِ عِلْمُكَ . (2)

اَللَّهُمَّ اِنّى أَسْئَلُكَ عافِيَتَكَ فى اُمُورى كُلِّها وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ خِزْيِ الدُّنْيا وَعَذابِ الْاخِرَهِ وَأَعُوذُ بِوَجْهِكَ الْكَريمِ وَ عِزَّتِكَ الَّتى لا تُرامُ وَ قُدْرَتِكَ الَّتى لا يَمْتَنِعُ مِنْها شَىْءٌ مِنْ شَرِّ الدُّنْيا وَ الْاخِرَهِ وَ مِنْ شَرِّ الْأَوْجاعِ كُلِّها وَمِنْ شَرِّ كُلِّ دابَّهٍ أَنْتَ اخِذٌ بِناصِيَتِها اِنَّ رَبّى عَلى صِراطٍ مُسْتَقيمٍ وَ لَا حَوْلَ وَ لا قُوَّهَ اِلاّ بِاللّهِ الْعَلِيِّ الْعَظيمِ تَوَكَّلْتُ عَلَى الْحَيِّ الَّذى لا يَمُوتُ وَ الْحَمْدُ لِلّهِ الَّذى لَمْ يَتَّخِذْ وَلَداً وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ شَريكٌ فِى الْمُلْكِ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِىٌّ مِنَ

1- معبودی جز خدا نیست، معبودی یگانه و ما تسلیم او هستیم، معبودی غیر از خدا نیست و جز او را نمیپرستیم، درحالیکه طاعت (دین) خود را برای او خالص مینماییم هرچند برای مشرکان ناخوش آیند باشد، معبودی جز خدا پروردگار ما و پروردگار پدران نخستین ما نیست. معبودی غیر از خدا نیست یگانه و یگانه است، به وعده اش وفا کرد، بندگ انش را یاری داد سپاهش را عزت بخشید و به تنهایی لشکریان (کفر و شرک) را درهم شکست. پس فرمانروایی و ستایش تنها او را سزاست. زنده میکند

و میمیراند و میمیراند و زنده میکند و او است زنده ای که نمی میرد، خیر و نیکی تنها به دست اوست و او بر هر چیز تواناست.
2- از خدا که جز او معبودی نیست آن زنده و پاینده آمرزش میطلبم و به جانب او باز میگردم خدایا مرا از جانب خود راهنمایی کن، و از باران احسانت بر من ببار، و از ابر رحمتت بر من بگستران، و از نعمتهای فراوانت بر من فرود آور، پاک و منزهّی، معبودی جز تو نیست، تمامی گناهانم را بیامرز، زیرا جملگی گناهان را کسی جز تو نمیآمرزد، بار خدایا از تو درخواست میکنم از هر خیری که دانشت بر آن احاطه یافته است و به تو پناه میآورم از هر گزندی که علم تو به آن احاطه دارد.

الذُّلِّ وَ كَبِّرْهُ تَكْبيراً (1)

پس تسبیح حضرت زهرا علیها السّلام را گفته، (و کیفیت آن چنین است: تکبیر (اللّه اکبر) 34 مرتبه، حمد (الحمد للّه) 33 مرتبه، تسبیح (سبحان اللّه) 33 مرتبه) و پیش از انکه از جای خود خرکت کنی ده مرتبه میخوانی:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلهَ إِلّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَريکَ لَهُ إِلهاً واحِداً أَحَداً فَرْداً صَمَداً لَمْ يَتَّخِذْ صاحِبَةً وَ لا وَلَداً (2)

مؤلف گوید: فضیلت فراوان این ذکر (أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلهَ إِلّا اللّه.)

در روایت وارد شده به ویژه پس از نماز صبح و شام، و هنگام طلوع و غروب آفتاب.

آنگاه میگویی:

سُبْحَانَ اللهُ كُلَّما سَبَّحَ اللهَ شَی ءٌ وَ كَما يُحِبُّ اللهُ اَنْ يُسَبَّحَ وَ كَما هُوَ أَهْلُهُ وَ كما يَنْبَغی لِكَرَمِ وَجْهِهِ وَ عِزِّ جَلالِهِ وَ الْحَمْدُ لِلهِ كُلَّما حَمِدَ اللهَ شَی ءٌ وَ كَما يُحِبُّ اللهُ أَنْ يُحْمَدَ وَ كَما هُوَ أَهْلُهُ وَ كَما يَنْبَغی لِكَرَمِ وَجْهِهِ وَ عِزِّ جَلالِهِ وَ لا إِلهَ إِلَّا اللهُ كُلَّما هَلَّلَ اللهَ شَی ءٌ وَ كَما يُحِبُّ اللهُ اَنْ يُهَلَّلَ وَ كَما هُوَ اَهْلُهُ وَ كَما يَنْبَغی لِكَرَمِ وَجْهِهِ وَ عِزِّ جَلالِهِ. (3)

وَ اللهُ أَكْبَرُ كُلَّما كَبَّرَ اللهَ شَی ءٌ وَ كَما يُحِبُّ اللهُ أَنْ يُكَبَّرَ وَ كَما هُوَ اَهْلُهُ وَ كَما يَنْبَغی لِكَرَمِ وَجْهِهِ وَ عِزِّ جَلالِهِ سُبْحانَ اللّهِ وَ الْحَمْدُ لِلّهِ وَ لا اِلهَ اِلا اللّهُ وَ اللّهُ اَكْبَرُ عَلى كُلِّ نِعْمَةٍ اَنْعَمَ بِها عَلَيَّ وَ عَلى كُلِّ اَحَدٍ مِنْ خَلْقِهِ مِمَّنْ كانَ اَوْ يَكُونُ اِلى يَوْمِ الْقِيمَةِ اَللّهُمَّ اِنّی اَسْئَلُکَ اَنْ تُصَلِّیَ عَلى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اَسْئَلُکَ مِنْ خَيْرِ ما اَرْجُو وَ

1- خدایا! در همه کارهایم سلامتی کامل از تو میخواهم، و به تو پناه می آورم از خواری دنیا و عذاب آخرت، و پناه میبرم به مقام والا، و عزّت دست نایافتنی، و قدرت سرپیچی ناپذیرت، از شر دنیا و آخرت، و از شر همه دردها، و از شر هر حیوانی که زمام وجودش به دست توست، همانا پروردگارم بر راه راست است، هیچ توان و نیرویی نیست جز از جانب

خدای بلندمرتبه بزرگ. توکل میکنم بر آن زنده ای که نمی میرد، سپاس خدا را که فرزندی نگرفته و در فرمانروایی شریکی برای او نیست و نه سرپرستی تا از ذلّت برهاندش و او را بسیار بزرگ شمار.
2- گواهی میدهم که معبودی جز خدای یکتا نیست، برای او شریکی وجود ندارد، معبودی است یگانه و یکتا، بی همتا و بی نیاز است، و هرگز همسر و فرزندی نگرفته است.
3- منزه است خدا هر زمان که چیزی او را تنزیه کند، و آنچنان که دوست دارد تنزیه شود، و آنچنان که او شایسته آن است، و آنگونه که برای مقام والا و رفعت جلالش سزاوار است و سپاس خدای را هر زمان که او را چیزی سپاس گوید و همان طور که دوست دارد سپاسش گویند و چنان که شایسته آن است و آنگونه که برای مقام والا و شکوه رفیعش سزاوار است. معبودی جز خدا نیست هر آن که چیزی به یگانه پرستی اش بانگ برآرد و همان طور که دوست دارد یگانه شمرده شود و آنگونه که سزاوار است وآنگونه که شایسته مقام والا و عزت رفیع او است.

خَیْرِ ما لا اَرْجُو وَ اَعُوذُ بِکَ مِنْ شَرِّ ما اَحْذَرُ وَ مِنْ شَرِّ ما لا اَحْذَرُ. (1)

سپس سوره حمد، آیه الکرسی [آیه 255 سوره بقره] ، شهد اللّه [آل عمران: 18] قل اللّهم مالک الملک [آل عمران: 26] و آیه سخره را که عبارت از سه آیه از سوره اعراف [56 54] که اوّل آن «إِنّ رَبَّکُمْ اللّه» و آخر آن «من المحسنین» است میخوانی، و سپس سه مرتبه میگویی:

سُبْحانَ رَبِّکَ رَبِّ الْعِزَّهِ عَمّا یَصِفُونَ وَ سَلامٌ عَلَی الْمُرْسَلینَ وَ الْحَمْدُ لِلّهِ رَبِّ الْعالَمینَ (2)

پس سه مرتبه می گوئی:

اَللهُمَّ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ الِ مُحَمَّدٍ وَ اجْعَلْ لی مِنْ أَمْری فَرَجاً وَ مَخْرَجاً وَ ارْزُقْنی مِنْ حَیْثُ اَحْتَسِبُ وَ مِنْ حَیْثُ لا اَحْتَسِبُ (3)

و این دعایی است که جبرئیل آن را به حضرت یوسف علیه السّلام هنگامیکه آن حضرت در زندان بود، تعلیم داد.

سپس با دست راست محاسنت را بگیر، و کف دست چپت را به سوی آسمان بگشا و هفت مرتبه بگو:

یا رَبَّ مُحَمَّدٍ وَ الِ مُحَمَّدٍ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ الِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَ آلِ مُحَمَّدٍ

و باز به همان حال سه مرتبه بگو

یا ذَا الْجَلالِ وَ الاِکْرامِ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ الِ مُحَمَّدٍ وَ ارْحَمْنی وَ اَجِرْنی مِنَ النّارِ. (4)

پس دوازده مرتبه سوره توحید را میخوانی و میگویی:

اَللَّهُمَّ إِنّی اَسْئَلُکَ بِاسْمِکَ الْمَکْنُونِ الْمَخْزُونِ الطّاهِرِ الطُّهْرِ الْمُبارَکِ وَ أَسْئَلُکَ بِاسْمِکَ الْعَظیمِ وَ سُلْطانِکَ الْقَدیمِ یا واهِبَ الْعَطایا وَ یَا مُطْلِقَ الْأُسَارَی وَ یا فَکّاکَ الرِّقابِ مِنَ النّارِ أَسْئَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اَنْ تُعْتِقَ رَقَبَتی مِنَ

1- و (خدا بزرگتر است) هر زمان که او را چیزی به بزرگی یاد کند و همان طور که دوست دارد به بزرگی یاد شود و چنان که او شایسته آن است و آنگونه که برای مقام والا و عزت رفیعش سزاوار است. منزه است خدا و سپاس تنها خدا راست، و معبودی جز خدا نیست، و خدا بزرگ تر است برای هر نعمتی که به من و به هر یک از مخلوقاتش عطا نموده، چه آنان که بوده اند و چه آنان که تا روز قیامت خواهند آمد. خدایا از تو میخواهم که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و از تو از بهترین چیزیکه امید دارم و از بهترین چیزیکه امید ندارم درخواست میکنم، و به تو پناه میآورم از شر آنچه که پرهیز میکنم و از شر آنچه که نمی پرهیزم.
2- منزّه است پروردگارت، پروردگار عزّت، از آنچه مشرکان به او نسبت میدهند، و درود بر فرستادگان او و سپاس برای خدا پروردگار جهانیان
3- خدایا! درود فرست بر محمّد و خاندان محمّد و در کارم برای من گشایش و راه نجات قرار ده و مرا از جانبی که گمان میبرم و از جانبی که گمان نمیبرم روزی عنایت کن.
4- ای پروردگار محمّد و خاندان محمّد، درود فرست بر محمّد و خاندان محمّد، و فرج خاندان محمّد را نزدیک فرما. ای صاحب عظمت و بزرگواری! ، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و به من رحم کن و از آتش دوزخ پناهم ده.

النّارِ وَ اَنْ تُخْرِجَنی مِنَ الدُّنْیا سَالِماً وَ [اَنْ] تُدْخِلَنِی الْجَنَّهَ امِنَاً وَ أَنْ تَجْعَلَ دُعائَی أَوَّلَهُ فَلاحَاً وَ أَوْسَطَهُ نَجَاحاً وَ اخِرَهُ صَلاحاً إِنَّکَ اَنْتَ عَلاّمُ الْغُیُوبِ (1)

و در «صحیفه علویّه» آمده که دنبال هر فریضه چنین میخوانی:

یا مَنْ لا یَشْغَلُهُ سَمْعٌ عَنْ سَمْعٍ وَ یا مَنْ لا یُغَلِّطُهُ السّائِلُونَ وَ یا مَنْ لایُبْرِمُهُ اِلْحاحُ المُلِحِّینَ اَذِقْنی بَرْدَ عَفْوِکَ وَ حَلاوَهَ رَحْمَتِکَ وَ مَغْفِرَتِکَ و نیز می گوئی اِلهی هذِهِ صَلوتی صَلَّیْتُها لا لِحاجَهٍ مِنْکَ إِلَیْها وَ لا رَغْبَهٍ مِنْکَ فیها إِلاّ تَعْظیماً وَ طاعَهً وَإِجابَهً لَکَ إِلی ما أَمَرْتَنی بِهِ إِلَهی إِنْ کانَ فیها خَلَلٌ أَوْ نَقْصٌ مِنْ رُکُوعِها أَوْ سُجُودِها فَلا تُؤ اخِذْنی وَ تَفَضَّلْ عَلَیَّ بِالْقَبُولِ وَ الْغُفْرانِ . (2)

و نیز در پی هر نماز، این دعا را که پیامبر صلی اللّه علیه و آله و سلّم برای تقویت حافظه به امیر المؤمنین تعلیم داد میخوانی:

سُبْحانَ مَنْ لَایَعْتَدی عَلی أَهْلِ مَمْلَکَتِهِ سُبْحانَ مَنْ لا یَأْخُذُ اَهْلَ الْأَرْضِ بِاَلْوانِ الْعَذابِ سُبْحانَ الرَّؤُفِ الرَّحیمِ اَللّهُمَّ اجْعَلْ لی فی قَلْبی نُوراً وَ بَصَراً وَ فَهْماً وَ عِلْماً إِنَّکَ عَلَی کُلِّشَی ءٍ قَدیرٌ . (3)

در مصباح کفعمی آمده: بعد از نمازها سه مرتبه بگو:

أُعیذُ نَفْسی وَ دینی وَ اَهْلی وَ مالی وَ وَلَدی وَ اِخْوانی فی دینی وَ ما رَزَقَنی رَبّی وَ خَواتیمَ عَمَلی وَ مَنْ یَعْنینی أَمْرُهُ بِاللّهِ الْواحِدِ الأَحَدِ الصَّمَدِ الَّذی لَمْ یَلِدْ وَ لَمْ یُولَدْ وَ لَمْ یَکُنْ لَهُ کُفُواً أَحَدٌ وَ بِرَبِّ الْفَلَقِ مِنْ شَرِّ ما خَلَقَ وَ مِنْ شَرِّ غاسِقٍ إِذا وَقَبَ وَ مِنْ شَرِّ النَّفّاثاتِ فِی الْعُقَدِ وَ مِنْ شَرِّ حاسِدٍ إِذا حَسَدَ

1- خدایا از تو میخواهم به نام پوشیده و پنهان و پاکیزه و پاکی بخش و مبارکت و نیز به نام بزرگ و سلطنت دیرینه ات از تو خواستارم ای بخشنده عطاها! و ای آزادیبخش اسیران و ای رهاننده انسانها از آتش، از تو میخواهم که بر محمد و خاندان محمد درود فرستی و گردن مرا از آتش دوزخ رهایی بخشی، و از سرای دنیا همراه با سلامت ایمان بیرون بری و درامنیت وارد بهشت نمایی. آغاز دعایم را رستگاری و میانش را موفقیت، و پایانش را صلاح، قرار دهی. همانا تویی دانای نهانها.

2- ای کسیکه گوش دادن به سخنی از گوش دادن به سخنی دیگر او را باز نمیدارد و درخواست بیشمار خواهندگان به اشتباهش نمی اندازد، ای آنکه اصرار اصرار کنندگان آزرده و خسته ات نمیکند، بچشان مرا از خنکی گذشت و شیرینی رحمت و آمرزشت. معبودا این است نماز من، آنرا بجا آوردم نه به خاطر نیاز و رغبتی از سوی تو به آن، بلکه تنها از جهت تعظیم و اطاعت دستور و اجابت آنچه که مرا به آن فرمان دادی معبودا اگر عیب و نقصی در رکوع و سجودش بود مرا مؤاخذه مکن و بر من با پذیرش عبادات و آمرزش کاستیها تفضّل کن.
3- منزه است پادشاهی که بر زیردستانش ستم نمیکند، منزه است خدایی که اهل زمین را به عذاب های رنگارنگ گرفتار نمی نماید، منزه است آن خدای بنده نواز مهربان. خدایا قرار ده در دلم نور و بینایی و فهم و دانش، مسلّما تو بر هر چیز توانایی.

وَ بِرَبِّ النّاسِ مَلِکِ النّاسِ إِلهِ النّاسِ مِنْ شَرِّ الْوَسْواسِ الْخَنّاسِ الَّذی یُوَسْوِسُ فی صُدُورِ النّاسِ مِنَ الْجِنَّهِ وَ النّاسِ. (1)

و از دست نوشته شیخ شهید نقل است که حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله و سلّم فرمود: هرکه میخواهد خداوند در قیامت اعمال زشتش را بر او عرض نکند و پرونده گناهانش را نگشاید، باید این دعا را بعد از هر نماز بخواند:

اَللهُمَّ إِنَّ مَغْفِرَتَکَ أَرْجی مِنْ عَمَلی وَ إِنَّ رَحْمَتَکَ أَوْسَعُ مِنْ ذَنْبی اَللّهُمَّ إِنْ کانَ ذَنْبی عِنْدَکَ عَظیماً فَعَفْوُکَ اَعْظَمُ مِنْ ذَنْبی اَللّهُمَّ اِنْ لَمْ أَکُنْ اَهْلاً أَنْ أَبْلُغَ رَحْمَتَکَ فَرَحْمَتُکَ اَهْلٌ اَنْ تَبْلُغَنی وَ تَسَعَنی لِاَنَّها وَسِعَتْ کُلَّشَیْءٍ بِرَحْمَتِکَ یاأَرْحَمَ الرّاحِمینَ (2)

و از ابن بابویه روایت شده: چون از تسبیح حضرت فاطمه علیها السّلام فارغ شدی بگو:

اَللَّهُمَّ أَنْتَ الْسَّلامُ وَ مِنْکَ الْسَّلامُ وَ لَکَ الْسَّلامُ وَ إِلَیْکَ یَعُودُ الْسَّلامُ سُبْحانَ رَبِّکَ رَبِّ الْعِزَّهِ عَمّا یَصِفُونَ وَ سَلامٌ عَلَی الْمُرْسَلینَ وَ الْحَمْدُ لِلّهِ رَبِّ الْعالَمینَ اَلسَّلامُ عَلَیْکَ اَیُّهَا النَّبِیُّ وَ رَحْمَهُ اللّهِ وَ بَرَکاتُهُ السَّلامُ عَلَی الأَئِمَّهِ الْهادینَ الْمَهْدِیّینَ اَلسَّلامُ عَلی جَمیعِ أَنْبِیاءِ اللّهِ وَ رُسُلِهِ وَ مَلأَئِکَتِهِ اَلسَّلامُ عَلَیْنا وَ عَلی عِبادِ اللّهِ الْصّالِحینَ اَلسَّلامُ عَلی عَلِیٍّ اَمیرِ الْمُؤْمِنینَ، (3)

اَلسَّلامُ عَلَی الْحَسَنِ وَ الْحُسَیْنِ سَیِّدَیْ شَبابِ أَهْلِ الْجَنَّهِ أَجْمَعینَ اَلسَّلامُ عَلی عَلِیِّ بْنِ الْحُسَیْنِ زَیْنِ الْعابِدینَ اَلسَّلامُ عَلی مُحَمَّدِ بْنِ عَلِیٍّ باقِرِ عِلْمِ النَّبِیّینَ اَلسَّلامُ عَلی جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الصّادِقِ اَلسَّلام عَلی مُوسَی بْنِ جَعْفَرِ الْکاظِمِ اَلسَّلامُ عَلی عَلِیِّ بْنِ مُوسَی الرِّضا اَلسَّلامُ عَلی مُحَمَّدِ بْنِ عَلِیٍّ الْجَوادِ اَلسَّلامُ عَلی عَلِیِّ بْنِ مُحَمَّدٍ الْهادی اَلسَّلامُ عَلَی الْحَسَنِ بْنِ عَلِی الزَّکِیِّ الْعَسْکَرِیِّ اَلسَّلامُ عَلَی الْحُجَّهِ بْنِ

1- خودم و دینم و خانواده و ثروتم و فرزند و برادران دینی ام و آنچه را پروردگارم روزیم نموده و سرانجام کارم و هرکس که سرپرستی او به دست من است، همه و همه را در پناه خدای یگانه و یکتای بی نیاز قرار میدهم، خدایی که نزاده است و زاییده نشده است و کسی همتای او

نیست، و (پناه میبرم) به آفریدگار سپیده دم از شر آنچه آفرید و از شر شب تاریک آنگاه که درآید و از شر زنان ساحر دهنده در گره ها و از شر حسود زمانی که حسد ورزد و پناه میبرم به پروردگار آدمیان، فرمانروای آدمیان، معبود آدمیان، از شر شیطان مرموزی که در سینه های مردمان وسوسه میکند، چه شیطان جنی و چه شیطان انسی.
2- بار خدایا! همانا آمرزش تو از عمل من امیدوارکننده تر و مهربانی تو از گناه من گسترده تر است، بار خدایا! اگر گناهانم نزد تو بزرگ است، گذشت تو از گناه من بزرگتر است، بار خدایا! اگرچه شایسته دست یابی رحمت تو نیستم، امّا رحمت تو سزاوار است به من برسد و مرا فرا گیرد، زیرا رحمتت همه چیز را فرا گرفته است، به حق مهربانیت ای مهربان ترین مهربانان! .
3- خدایا! تویی خدای سلامت «بی عیب» ، و سلامت تنها از تو سرچشمه میگیرد و تنها از آن توست و به سوی تو باز میگردد منزه است پروردگارت پروردگار صاحب عزت از صفاتی که مشرکان برایش بیان میکنند، و سلام بر فرستادگان او و ستایش خدای را است پروردگار جهانیان، سلام و برکات خدا بر تو ای پیامبر! ، سلام بر امامان هدایت گر، هدایت یافته، درود و سلام بر همه پیامبران خدا و فرستادگان و فرشتگانش، سلام بر ما و بر بندگان شایسته خدا، سلام بر علی ع امیر اهل ایمان،

الْحَسَنِ الْقائِمِ الْمَهْدِیِّ صَلَواتُ اللّهِ عَلَیْهِمْ اَجْمَعینَ. (1)

آنگاه هر حاجت که داری از خدا بخواه.

شیخ کفعمی فرموده: پس از هر نمازی میگویی:

رَضیتُ بِاللّهِ رَبّاً وبِالاِسْلامِ دیناً وَ بِمُحَمَّدٍ صَلَّی اللّهُ عَلَیْهِ وآلِهِ نَبِیّاً وَ بِعَلِیٍّ اِماماً وَ بِالْحَسَنِ وَ الْحُسَیْنِ وَ عَلِیٍّ وَ مُحَمَّدٍ وَ جَعْفَرٍ وَ مُوسی وَ عَلِیٍّ وَ مُحَمَّدٍ وَ عَلِیٍّ وَ الْحَسَنِ وَ الْخَلَفِ الصّالِحِ عَلَیْهِمُ السَّلامُ اَئِمَّةً وَ سادَةً وَ قادَةً بِهِمْ أَتَوَلّی وَ مِنْ أَعْدائِهِمْ أَتَبَرَّءُ پس سه مرتبه بگو: اَللّهُمَّ اِنّی اَسْئَلُکَ الْعَفْوَ وَالْعافِیَةَ وَ الْمُعافاةَ فِی الدُّنْیا وَ الاْخِرَهِ . (2)

فصل دوم: تعقیبات خاص

تعقیب نماز ظهر

به دنبال نماز ظهر چنان که در کتاب مصباح المُتَهَجِّد آمده، بگو:

لَا إِلَهَ إِلّا اللَّهُ الْعَظِیمُ الْحَلِیمُ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ الْکَرِیمُ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِینَ اللّهُمَّ إِنّی أَسْأَلُکَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِکَ وَ عَزَائِمَ مَغْفِرَتِکَ وَ الْغَنِیمَةَ مِنْ کُلِّ بِرٍّ وَ السَّلامَةَ مِنْ کُلِّ إِثْمٍ اللّهُمَّ لا تَدَعْ لِی ذَنْبا إِلّا غَفَرْتَهُ وَ لَا هَمّا إِلّا فَرَّجْتَهُ وَ لَا سُقْماً إِلّا شَفَیْتَهُ وَ لَا عَیْباً إِلّا سَتَرْتَهُ وَ لَا رِزْقاً إِلّا بَسَطْتَهُ وَ لَا خَوْفاً إِلّا آمَنْتَهُ وَ لَا سُوءَاً إِلّا صَرَفْتَهُ وَ لَا حَاجَةً هِیَ لَکَ رِضاً وَ لِیَ فِیهَا صَلاحٌ إِلّا قَضَیْتَهَا یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ، (3)

آمِینَ رَبَّ الْعَالَمِینَ و میگویی ده مرتبه بِاللَّهِ اعْتَصَمْتُ وَ بِاللَّهِ أَثِقُ وَ عَلَی اللَّهِ أَتَوَکَّلُ پس میگویی اللّهُمَّ إِنْ عَظُمَتْ ذُنُوبِی فَأَنْتَ أَعْظَمُ وَ إِنْ کَبُرَ [کَثُرَ] تَفْرِیطِی فَأَنْتَ أَکْبَرُ وَ إِنْ دَامَ بُخْلِی فَأَنْتَ أَجْوَدُ اللّهُمَّ اغْفِرْ لِی عَظِیمَ ذُنُوبِی بِعَظِیمِ عَفْوِکَ وَ کَثِیرَ تَفْرِیطِی بِظَاهِرِ کَرَمِکَ وَ اقْمَعْ بُخْلِی بِفَضْلِ جُودِکَ اللّهُمَّ مَا بِنَا مِنْ نِعْمَهٍ فَمِنْکَ لَا إِلَهَ

1- سلام بر حسن و حسین دو سرور تمام جوانان اهل بهشت، سلام بر علی بن حسین زینت بخش عابدان، سلام بر محمد بن علی شکافنده دانش انبیاء، سلام بر جعفر بن محمّد آن امام راستگو، سلام بر موسی بن جعفر

آن امام فرو برنده خشم، سلام بر علی بن موسی آن امام قانع و خشنود، سلام بر محمد بن علی آن امام بخشنده، سلام بر علی بن محمد آن امام هدایتگر، سلام بر حسن بن علی آن پاکیزه دربند، سلام بر حجت بن الحسن آن امام قیام کننده هدایت شده، درود و سلام خدا بر تمام آنان باد.
2- خشنودم به پروردگاری خدا، و دیانت اسلام، و نبوت محمد که درود خدا بر او و خاندانش باد، و امامت علی، و به حسن و حسین و علی و محمد و جعفر و موسی و علی و محمد و علی و حسن و یادگار شایسته (حضرت مهدی) درود بر آنان باد، که امامان و سروران و پیشوایانم باشند به آنان دوستی می ورزم و از دشمنانشان بیزاری می جویم پس سه مرتبه بگو: بار خدایا از تو بخشش و تندرستی و آسایش را در دنیا و آخرت خواستارم.
3- معبودی جز خدا نیست، خدای بزرگ بردبار، معبودی جز خدا نیست، پروردگار عرش آن پروردگار کریم، ستایش ویژه خدایِ پروردگارِ جهانیان است. خدایا از تو میخواهم مرا موفق به انجام موجبات رحمت خویش و اسباب آمرزش خویش بگردانی و بهره مندی از هر کار نیک و سلامت از هر کار بدی را از تو می طلبم. خدایا! بر من گناهی مگذار، جز آنکه بیامرزی و اندوهی منه جز آنکه از دلم برداری و نه دردی مگر آنکه شفا دهی و نه عیبی مگر آنکه بپوشانی و نه رزقی مگر آنکه گسترده سازی و نه ترسی جز اینکه مرا از آن ایمنی دهی و نه پیش آمد بدی مگر آنکه آن را برگردانی و نه حاجتی که تو را در آن رضایت و مرا در آن مصلحت است مگر اینکه روا کنی ای مهربان ترین مهربانان،

إِلّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُکَ وَ أَتُوبُ إِلَیْکَ (1)

تعقیب نماز عصر

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِی لا إِلَهَ إِلا هُوَ الْحَیُّ الْقَیُّومُ الرَّحْمَنُ الرَّحِیمُ ذُو الْجَلالِ وَ الْإِکْرَامِ وَ أَسْأَلُهُ أَنْ یَتُوبَ عَلَیَّ تَوْبَهَ عَبْدٍ ذَلِیلٍ خَاضِعٍ فَقِیرٍ بَائِسٍ مِسْکِینٍ مُسْتَکِینٍ مُسْتَجِیرٍ لا یَمْلِکُ لِنَفْسِهِ نَفْعَاً وَ لا ضَرّاً وَ لا مَوْتاً وَ لا حَیَاهً وَ لا نُشُوراً پس میگویی اللَّهُمَّ إِنِّی أَعُوذُ بِکَ مِنْ نَفْسٍ لا تَشْبَعُ وَ مِنْ قَلْبٍ لا یَخْشَعُ وَ مِنْ عِلْمٍ لا یَنْفَعُ، (2)

سپس میگویی: خدایا به تو پناه می آورم از نفسی که سیر نمی شود و از دلی که بیم برنمی دارد و از دانشی که سود نمی بخشد،

وَ مِنْ صَلاهٍ لا تُرْفَعُ وَ مِنْ دُعَاءٍ لا یُسْمَعُ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ الْیُسْرَ بَعْدَ الْعُسْرِ وَ الْفَرَجَ بَعْدَ الْکَرْبِ وَ الرَّخَاءَ بَعْدَ الشِّدَّهِ اللَّهُمَّ مَا بِنَا مِنْ نِعْمَهٍ فَمِنْکَ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُکَ وَ أَتُوبُ إِلَیْکَ. (3)

از حضرت امام صادق علیه السّلام روایت شده: هرکه پس از نماز عصر هفتاد مرتبه إِسْتغفار کند، حق تعالی هفتصد گناه او را بیامرزد، و از حضرت امام جواد علیه السّلام روایت شده: کسیکه پس از نماز عصر ده مرتبه سوره قدر را بخواند، در آن روز، همانند اعمال خلایق بر او بگذرد.

و خواندن دعای «عشرات» در هر صبح و شام مستحب است و بهترین زمان برای خوان آن بعد از نماز عصر روز جمعه است.

این دعا بعدا ذکر خواهد شد.

تعقیب نماز مغرب

إِنَّ اللَّهَ وَ مَلائِکَتَهُ یُصَلُّونَ عَلَی النَّبِیِّ یَا أَیُّهَا الَّذِینَ ءَامَنُوا صَلُّوا عَلَیْهِ وَ سَلِّمُوا تَسْلِیماً اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ النَّبِیِّ وَ عَلَی ذُرِّیَّتِهِ وَ عَلَی أَهْلِ بَیْتِهِ (4)

پس هفت

1- دعایم را مستجاب کن ای پروردگار جهانیان. و ده مرتبه میگویی: به ریسمان خدا چنگ میزنم و بر خدا توکل میکنم و به خداوند اعتماد مینمایم بار خدایا اگر گناهانم بزرگ است تو بزرگتری، و اگر کوتاهی در بندگی ام بزرگ است تو بزرگتری و اگر همواره بخل می ورزم تو بخشنده تری. خدایا بزرگی گناهانم را به بزرگی گذشتت، و بسیاری کوتاهی ام را به بزرگواری آشکارت بیامرز و بخل مرا با جود سرشارت ریشه کن نما. بار الها! هر نعمتی که در دست ماست از سوی توست، معبودی جز تو نیست، از تو آمرزش میخواهم و به سوی تو باز می گردم.
2- از خدایی که معبودی جز او نیست آن زنده پاینده و بخشنده مهربان، آن خداوند دارای عظمت و بزرگواری آمرزش میجویم، و از او میخواهم که توبه ام را بپذیرد، توبه بنده ی خوار، فروتن، فقیر، بینوا پریشان زمین گیر و پناهنده ای که سود و زیان و مرگ و زندگی و رستاخیز خویش را در اختیار ندارد.
3- و از نمازی که اوج نمی گیرد و از دعایی که مستجاب نمی شود. خدایا! آسانی پس از سختی و گشایش پس از گرفتاری و آسایش پس از مشقت را از تو خواستارم. خدایا هر آن نعمتی که در دست ماست از جانب توست، معبودی جز تو نیست از تو بخشش گناهانم را میخواهم و به سوی تو باز میگردم.
4- همانا خدا و فرشتگانش بر پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم درود میفرستند، ای کسانیکه ایمان آورده اید بر او درود فرستید و سلام خاص خویش را نثار وی کنید. خدایا بر محمّد پیامبر و فرزندان او و خاندانش درود فرست.

مرتبه میگویی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ. (1)

و سه مرتبه بگو:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ وَ لا يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ غَيْرُهُ پس میگویی سُبْحَانَکَ لا إِلَهَ إِلّا أَنْتَ اغْفِرْ لِی ذُنُوبِی كُلَّهَا جَمِيعا فَإِنَّهُ لا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ كُلَّهَا جَمِيعاً إِلّا أَنْتَ . (2)

سپس نافله مغرب را به جا میآوری که دو نماز دو رکعتی است و بین آن دو نماز سخن مگو.

شیخ فرموده: روایت شده: که در رکعت اول سوره

«قل یا ایها الکافرون»

و در رکعت دوم سوره

«قل هو اللّه احد»

خوانده شود و در دو رکعت دیگر هر سوره ای را که بخواهد.

و روایت شده که حضرت امام هادی علیه السّلام در رکعت سوم (از آن چهار رکعت نماز نافله) سوره «حمد» و آیات اول سوره «حدید» تا

«و هو علیم بذات الصّدور»

و در رکعت چهارم «حمد» و آیات آخر سوره «حشر»

«لو انزلنا هذ القران»

تا پایان سوره را قرائت میکردند.

و مستحب است در سجده آخر نافله ها در هر شب و به ویژه در شب جمعه، هفت مرتبه خوانده شود:

اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلَکَ بِوَجْهِکَ الْکَرِیمِ وَ اسْمِکَ الْعَظِیمِ وَ مُلْکِکَ الْقَدِیمِ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ أَنْ تَغْفِرَ لِی ذَنْبِیَ الْعَظِیمَ إِنَّهُ لَا یَغْفِرُ الْعَظِیمَ إِلَّا الْعَظِیمُ ، (3)

و چون از نافله فارغ شدی هرچه میخواهی تعقیب بخوان، سپس ده مرتبه بگو:

مَا شَاءَ اللَّهُ لا قُوَّةَ إِلا بِاللَّهِ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ (4)

آنگاه بگو

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مُوجِبَاتِ رَحْمَتِکَ وَ عَزَائِمَ مَغْفِرَتِکَ وَ النَّجَاةَ مِنَ النَّارِ وَ مِنْ کُلِّ بَلِیَّةٍ

1- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است و هیچ نیرو و توان نیست جز آنکه به خدای بلندمرتبه بزرگ وابسته است.
2- سپاس خدای را که هرچه بخواهد میکند و جز او نتواند هرچه بخواهد انجام دهد. پاک و منزهی تو، معبودی جز تو نیست، همه و همه گناهانم را بیامرز زیرا به راستی همه و همه گناهانم را جز تو کسی نمیآمرزد
3- خدایا از تو می خواهم به نگاه بزرگوارانه ات و نام بزرگ و فرمانروایی دیرینه ات که بر محمد و خاندان او درود فرستی و بیامرزی گناه بزرگ مرا، چه گناه بزرگ را جز آمرزگاری بزرگ نمی آمرزد
4- آنچه خدا بخواهد خواهد شد. هیچ نیرویی نیست مگ سرچشمه یافته از خدا، از خدا آمرزش می طلبم

وَ الْفَوْزَ بِالْجَنَّهِ وَ الرِّضْوَانَ [الرِّضْوَانِ] فِی دَارِ السَّلامِ وَ جِوَارَ [جِوَارِ] نَبِیِّکَ مُحَمَّدٍ عَلَیْهِ وَ آلِهِ السَّلامُ اللَّهُمَّ مَا بِنَا مِنْ نِعْمَهٍ فَمِنْکَ لا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُکَ وَ أَتُوبُ إِلَیْکَ: (1)

و بین نماز مغرب و عشاء نماز «غفیله» را میخوانی که دو رکعت است.

در رکعت اول بعد از «حمد» میخوانی:

وَ ذَا النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِباً فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَیْهِ فَنَادَی فِی الظُّلُمَاتِ أَنْ لا إِلَهَ إِلّا أَنْتَ سُبْحَانَکَ إِنِّی کُنْتُ مِنَ الظّالِمِینَ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَ نَجَّیْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَ کَذَلِکَ نُنْجِی الْمُؤْمِنِینَ . (2)

و در رکعت دوم پس از حمد میخوانی

وَ عِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَیْبِ لا یَعْلَمُهَا إِلّا هُوَ وَ یَعْلَمُ مَا فِی الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ وَ مَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَهٍ إِلّا یَعْلَمُهَا وَ لا حَبَّهٍ فِی ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَ لا رَطْبٍ وَ لا یَابِسٍ إِلا فِی کِتَابٍ مُبِینٍ (3)

پس دستها را به حالت قنوت بلند میکنی و میگویی:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَفَاتِحِ الْغَیْبِ الَّتِی لا یَعْلَمُهَا إِلا أَنْتَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ أَنْ تَفْعَلَ بِی کَذَا وَ کَذَا. (4)

و به جای «ان تفعل بی کذا و کذا» حاجت خویش را بیان میکنی و سپس میگویی:

اللَّهُمَّ أَنْتَ وَلِیُّ نِعْمَتِی وَ الْقَادِرُ عَلَی طَلِبَتِی تَعْلَمُ حَاجَتِی فَأَسْأَلُکَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ عَلَیْهِ وَ عَلَیْهِمُ السَّلامُ لَمَّا قَضَیْتَهَا لِی. (5)

و حاجت خود را میطلبی، زیرا روایت شده: هرکه این نماز را بخواند و حاجت خود را بخواهد، آنچه را طلب نماید حق تعالی به او عطا فرماید.

تعقیب نماز عشاء

اللَّهُمَّ إِنَّهُ لَیْسَ لِی عِلْمٌ بِمَوْضِعِ رِزْقِی وَ إِنَّمَا أَطْلُبُهُ بِخَطَرَاتٍ تَخْطُرُ عَلَی قَلْبِی فَأَجُولُ

1- خدایا! از تو موجبات رحمتت و اسباب آمرزش حتمی ات، و رهایی از آتش دوزخ و از هر بلا و کامیابی به بهشت و خشنودی تو در خانه امن آن جهان و همسایگی پیامبرت محمد (درود بر او و خاندانش) را خواستارم. خدایا هر نعمتی که بدست ماست از جانب توست، جز تو شایسته پرستش نیست، از تو آمرزش می جویم و به سوی تو می پویم
2- و همراه ماهی (یونس) را یاد کن آن گاه که خشمناک [از میان قوم خود بیرون] رفت، سپس گمان کرد که بر او تنگ نگیریم، پس در میان تاریکیها ندا داد که شایسته پرستشی جز تو نیست، پاک و منزهی به راستی من از ستمکاران بودم، پس دعایش را مستجاب نمودیم و او را از غم رهانیدیم، و این چنین اهل ایمان را رهایی بخشیم.
3- و کلیدهای غیب نزد اوست آنها را کسی جز او نمیداند، و بر آنچه در خشکی و دریاست آگاه است، و هیچ برگی فرو نمی افتد جز آنکه به آن آگاهی دارد و هیچ دانه ای در دل تاریکی های زمین و هیچ تر و خشکی [در هر کجای عالم] فرو نیفتد جز آنکه در لوح محفوظ ثبت است
4- خدایا به حق کلیدهای غیب که کسی جز تو از آنها آگاه نیست از تو میخواهم بر محمد و خاندان او درود فرستی و با من چنین و چنان کنی.
5- خدایا! تو ولی نعمت من هستی و بر انجام خواسته من توانایی، حاجتم را میدانی، پس به حق محمد و خاندان او (درود بر او و ایشان) از تو میخواهم که حاجتم را روا سازی،

فِی طَلَبِهِ الْبُلْدَانَ فَأَنَا فِیمَا أَنَا طَالِبٌ کَالْحَیْرَانِ لا أَدْرِی أَ فِی سَهْلٍ هُوَ أَمْ فِی جَبَلٍ أَمْ فِی أَرْضٍ أَمْ فِی سَمَاءٍ أَمْ فِی بَرٍّ أَمْ فِی بَحْرٍ وَ عَلَی یَدَیْ مَنْ وَ مِنْ قِبَلِ مَنْ وَ قَدْ عَلِمْتُ أَنَّ عِلْمَهُ عِنْدَکَ وَ أَسْبَابَهُ بِیَدِکَ وَ أَنْتَ الَّذِی تَقْسِمُهُ بِلُطْفِکَ وَ تُسَبِّبُهُ بِرَحْمَتِکَ اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ اجْعَلْ یَا رَبِّ رِزْقَکَ لِی وَاسِعاً وَ مَطْلَبَهُ سَهْلاً وَ مَأْخَذَهُ قَرِیباً وَ لا تُعَنِّنِی بِطَلَبِ مَا لَمْ تُقَدِّرْ لِی فِیهِ رِزْقاً فَإِنَّکَ غَنِیٌّ عَنْ عَذَابِی [عَنَائِی] وَ أَنَا فَقِیرٌ إِلَی رَحْمَتِکَ فَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ جُدْ عَلَی عَبْدِکَ بِفَضْلِکَ إِنَّکَ ذُو فَضْلٍ عَظِیمٍ. (1)

مؤلف گوید: این دعا از دعاهای طلب روزی است و نیز مستحب است در تعقیبات نماز عشاء هفت مرتبه سوره.

قدر خوانده شود و نیز در نماز» ویتره «که دو رکعت نافله نشسته بعد از نماز عشاءست، صد آیه از قرآن خوانده شود و مستحب است نمازگزار به جای صد آیه، سوره

«اذا وقعت الواقعه»

را در یک رکعت و سوره

«قل هو اللّه»

را در رکعت دیگر بخواند.

تعقیب نماز صبح

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اهْدِنِی لِمَا اخْتُلِفَ فِیهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِکَ إِنَّکَ تَهْدِی مَنْ تَشَاءُ إِلَی صِرَاطٍ مُسْتَقِیمٍ. (2)

و ده مرتبه میگویی

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الْأَوْصِیَاءِ الرَّاضِینَ الْمَرْضِیِّینَ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِکَ وَ بَارِکْ عَلَیْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَکَاتِکَ وَ السَّلامُ عَلَیْهِمْ وَ عَلَی أَرْوَاحِهِمْ وَ أَجْسَادِهِمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ . (3)

خواندن این صلوات همچنین در عصرهای جمعه بافضیلت بسیار وارد شده:

اللَّهُمَّ أَحْیِنِی عَلَی مَا أَحْیَیْتَ عَلَیْهِ عَلِیَّ

1- خدایا من نمیدانم روزی ام در کجاست، و آن را تنها بر پایه گمانه ایی که بر خاطرم می گذرد می جویم، و ازاین رو در جستجوی آن شهرها را زیر پا می گذارم، پس در آنچه که خواهان آنم همچون حیرت زدگانم، نمی دانم آیا در دشت است یا در کوه؟ در زمین است یا در آسمان؟ در خشکی است یا در دریا؟ نمی دانم به دست کیست؟ و از جانب چه کسی است؟ ولی به یقین می دانم که دانش آن نزد تو و اسباب آن به دست توست و تویی که آن را با لطف خویش تقسیم میکنی و با رحمت خود برای آن سبب فراهم می سازی، خدایا، پس بر محمد و خاندان او درود فرست و بارپروردگارا، روزی خود را بر من گسترده ساز و به دست آوردنش را برایم آسان نما و جای دریافتش را نزدیک قرار ده و با طلب آنچه برایم در آن روزی مقدر نکرده ای به زحمتم میفکن، چه تو از آزردن من بی نیازی و من به رحمتت نیازمندم، پس بر محمد و خاندان او درود فرست، و با لطف و فضل خویش بر بنده ات کرم نما، تو صاحب بخشش بزرگ هستی.
2- خدایا بر محمد و خاندان محمد درود فرست و مرا به آن حقیقتی که در آن اختلاف شده، به اذن خود راهنمایی کن، تو هرکه را بخواهی به راه راست هدایت میکنی.
3- خدایا برترین درودهایت را بر محمد و خاندان آن جانشینان خشنود و پسندیده نثار کن، و برترین برکات خود را بر آنان سرازیر کن و سلام بر ایشان و بر ارواح و بدنهای پاکشان باد و رحمت و برکات خدا بر آنان باد

بْنَ أَبِی طَالِبٍ وَ أَمِتْنِی عَلَی مَا مَاتَ عَلَیْهِ عَلِیُّ بْنُ أَبِی طَالِبٍ عَلَیْهِ الْسَّلامُ. (1)

و صد مرتبه بگو:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَتُوبُ إِلَیْهِ (2)

و صد مرتبه:

أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَافِیَهَ (3)

و صد مرتبه:

أَسْتَجِیرُ بِاللَّهِ مِنَ الْنَّارِ (4)

و صد مرتبه:

وَ أَسْأَلُهُ الْجَنَّهَ (5)

و صد مرتبه:

أَسْأَلُ اللَّهَ الْحُورَ الْعِینَ .

لا إِلَهَ إِلّا اللَّهُ الْمَلِکُ الْحَقُّ الْمُبِینُ (6)

و صد مرتبه سوره «توحید» و صد مرتبه:

صَلَّی اللَّهُ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ (7)

و صد مرتبه:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لا إِلَهَ إِلّا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَکْبَرُ وَ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّهَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیمِ (8)

و صد مرتبه:

مَا شَاءَ اللَّهُ کَانَ وَ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّهَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیمِ. (9)

آنگاه بگو:

أَصْبَحْتُ اللَّهُمَّ مُعْتَصِما بِذِمَامِکَ الْمَنِیعِ الَّذِی لا یُطَاوَلُ وَ لا یُحَاوَلُ مِنْ شَرِّ کُلِّ غَاشِمٍ وَ طَارِقٍ مِنْ سَائِرِ مَنْ خَلَقْتَ وَ مَا خَلَقْتَ مِنْ خَلْقِکَ الصَّامِتِ وَ النَّاطِقِ فِی جُنَّهٍ مِنْ کُلِّ مَخُوفٍ بِلِبَاسِ سَابِغَهِ وَلاءِ أَهْلِ بَیْتِ نَبِیِّکَ مُحْتَجِباً مِنْ کُلِّ قَاصِدٍ لِی إِلَی أَذِیَّهٍ بِجِدَارٍ حَصِینِ الْإِخْلاصِ فِی الاعْتِرَافِ بِحَقِّهِمْ وَ التَّمَسُّکِ بِحَبْلِهِمْ مُوقِنا أَنَّ الْحَقَّ لَهُمْ وَ مَعَهُمْ وَ فِیهِمْ وَ بِهِمْ أُوَالِی مَنْ وَالَوْا وَ أُجَانِبُ مَنْ جَانَبُوا فَأَعِذْنِی اللَّهُمَّ بِهِمْ مِنْ شَرِّ کُلِّ مَا أَتَّقِیهِ یَا عَظِیمُ حَجَزْتُ الْأَعَادِیَ عَنِّی بِبَدِیعِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ إِنَّا جَعَلْنَا مِنْ بَیْنِ أَیْدِیهِمْ سَدّا وَ مِنْ خَلْفِهِمْ سَدّاً فَأَغْشَیْنَاهُمْ فَهُمْ لا یُبْصِرُونَ . (10)

و این دعایی است که هر صبح و شام خوانده میشود.

و نیز دعایی است که امیر المؤمنین عَلَیْهِ الْسّلام شب هجرت

1- خدایا زنده بدار مرا بر آن دینی که علی بن ابی طالب را بر آن زنده داشتی، و بمیران مرا بر آن آیینی که علی بن ابی طالب (درود بر او) بر آن از دنیا رفت.
2- از خدا آمرزش میخواهم و به سوی او بازمیگردم
3- از خدا سلامت کامل می طلبم
4- پناه میبرم به خدا از آتش دورخ.
5- از او بهشت میخواهم.
6- از خدا حور العین می طلبم. معبودی جز خدا نیست آن فرمانده و حقیقتِ آشکارِ هستی
7- درود خدا بر محمد و خاندان محمد باد
8- پاک و منزه است خدا و سپاس ویژه خداست و معبودی جز خدای یکتا نیست و خدا از هر وصفی برتر است و هیچ قدرت و نیرویی نیست جز آنکه به خدای بلندمرتبه باعظمت وابسته است.
9- آنچه خدا بخواهد می شود، هیچ نیرو و قوتی نیست جز آنکه به خدای بلندمرتبه باعظمت وابسته است.
10- خدایا صبح کردم درحالیکه پناه آورده ام به پناهگاه بلند و استوار تو، پناهگاهی که در معرض دستبرد و دگرگونی قرار نمی گیرد از شر هر بیدادگر و هر شبگرد رهزن از هر که و هرچه آفریدی، از آفریدگان خاموش و گویایت، در حفاظتی مصون از گزند هرچیز هراسناکی، همراه با لباسی

ساخته از محبّت خاندان پیامبرت، و در پوششی استوار از هرکه قصد آزار مرا دارد در پس دیوار محکمی فراهم آمده، از اخلاص در اعتراف به حق اهل بیت و تمسک به رشته ولایتشان با یقین به اینکه حق از آن ایشان و با ایشان و در ایشان و پابرجا به وجود آن بزرگواران است. دوست دارم کسانیکه آنها دوست دارند و برکنارم از آنان که ایشان دوری می گزینند، خدایا پس به حقشان مرا از گزند هرچه که از آن پروا دارم پناه ده، ای بزرگ، از خود دور ساختم دشمنان را به یاری پدید آورنده آسمانها و زمین، همانطورکه قرآن می فرماید: در برابر و پشت سرشان سدی قرار دادیم پس دیدگان آنها را پوشاندیم، ازاین رو هرگز نمی بینند.

پیامبر صلّی اللّه و عَلَیْهِ و آله وقتی در جای آن حضرت خوابید خواند.

و در کتاب «تهذیب» روایت شده: هرکس بعد از نماز صبح ده مرتبه بگوید:

سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِیمِ وَ بِحَمْدِهِ وَ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّهَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیمِ (1)

خداوند او را از کوری و دیوانگی و جذام و فقر و ماندن زیر آوار و تباهی عقل به هنگام پیری در امان قرار میدهد.

و شیخ کلینی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده: هرکس پس از نماز صبح و نماز مغرب هفت مرتبه بگوید:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّهَ إِلّا بِاللَّهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیمِ (2)

خدا (تبارک و تعالی) هفتاد نوع از انواع بلاها را که آسان ترین آنها ریح (بیماری ورم معده) و پیسی (نوعی بیماری پوستی) و دیوانگی است از او برطرف سازد، و اگر شقی باشد نامش از دفتر اشقیا محو و در دیوان سعادتمندان ثبت شود.

و نیز از آن حضرت نقل کرده که برای امور دنیا و آخرت و رفع درد چشم، پس از نماز صبح و مغرب این دعا را بخوانند:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَیْکَ، صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اجْعَلِ النُّورَ فِی بَصَرِی وَ الْبَصِیرَهَ فِی دِینِی وَ الْیَقِینَ فِی قَلْبِی وَ الْإِخْلاصَ فِی عَمَلِی وَ السَّلامَهَ فِی نَفْسِی وَ السَّعَهَ فِی رِزْقِی وَ الشُّکْرَ لَکَ أَبَدا مَا أَبْقَیْتَنِی (3)

شیخ ابن فهد در کتاب «عدّه الدّاعی» از امام رضا علیه السّلام روایت کرده: هرکس پس از نماز صبح این کلمات را ادا کند حاجتی نخواهد مگر آنکه برایش فراهم شود، و

1- پاک و منزه است خدای بزرگ و سپاس از آن اوست و هیچ نیرو و توانی نیست جز انکه به خدای بلندمرتبه باعظمت وابسته است

2- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانیاش همیشگی است، هیچ نیرو و توانی نیست مگر آنکه به خدای بلندمرتبه و باعظمت وابسته است.
3- خدایا! به حق محمد و خاندان محمد بر تو، درود فرست بر محمد و خاندان محمد، و قرار بده در دیده ام نور و در دینم بصیرت و در قلبم یقین و در عملم اخلاص، و در جانم سلامت و در روزی ام فراوانی و سپاس جاودان خویش را مادام که زنده ام نصیبم ساز.

خداوند آنچه برای او اهمیت دارد برایش آماده سازد، و آن کلمات این است:

بِسْمِ اللَّهِ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ أُفَوِّضُ أَمْرِی إِلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ فَوَقَاهُ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا مَكَرُوا لا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّی كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَ نَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَ كَذَلِكَ نُنْجِی الْمُؤْمِنِينَ حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللَّهِ وَ فَضْلٍ لَمْ يَمْسَسْهُمْ سُوءٌ مَا شَاءَ اللَّهُ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ مَا شَاءَ اللَّهُ لا مَا شَاءَ النَّاسُ، (1)

مَا شَاءَ اللَّهُ وَ إِنْ كَرِهَ النَّاسُ حَسْبِیَ الرَّبُّ مِنَ الْمَرْبُوبِينَ حَسْبِیَ الْخَالِقُ مِنَ الْمَخْلُوقِينَ حَسْبِیَ الرَّازِقُ مِنَ الْمَرْزُوقِينَ حَسْبِیَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ حَسْبِی مَنْ هُوَ حَسْبِی حَسْبِی مَنْ لَمْ يَزَلْ حَسْبِی حَسْبِی مَنْ كَانَ مُذْ كُنْتُ لَمْ يَزَلْ حَسْبِی حَسْبِیَ اللَّهُ لا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ. (2)

حکایت نافعه برای گشایش کار

مؤلف گوید: شیخ ما ثقه الاسلام نوری (نور الله مرقده) در کتاب دار السلام از شیخ خود مرحوم خلد مقام عالم ربانی، جناب حاج ملاّ فتحعلی سلطان آبادی نقل فرموده: که فاضل مقدس آخوند ملاّ محمّد صادق عراقی در نهایت سختی و پریشانی و بدحالی بود و به هیچ وجه در کارش گشایشی فراهم نمی آمد تا آنکه شبی در خواب دید که در یک وادی خیمه بزرگی با گنبدی برپاست، پرسید این خیمه از کیست؟ گفتند: از کهف حصین (دژ محکم) و غیاث مضطر مستکین [یاری گر بیچاره درمانده] امام قائم حضرت مهدی و امام منتظر مرضیّ عجلّ اللّه فرجه میباشد.

پس باشتاب خدمت آن حضرت شرفیاب شد و سختی حال خود

1- به نام خدا، درود خدا بر محمد و خاندانش، کارهایم را تنها به خدا واگذار می کنم چه خدا به حال بندگان خویش آگاه است (غافر آیه 45) پس خدا او را از نیرنگ آنها نگاه داشت، معبودی جز تو نیست، پاک و منزهی، همانا من از ستمکاران بودم، پس به درخواست او (یونس) پاسخ گفتیم و او را از غم رهانیدیم و بدینسان مؤمنان را رهایی میبخشیم [انبیاء: 8] خدا ما را بس است و نیکو وکیلی است پس همراه با نعمت و فضل خدا و درحالیکه هیچ آسیبی به آنها نرسیده بود بازگشتند: آنچه خدا بخواهد همان می شود،

هیچ نیرو و توانی نیست جز آنکه به خدا متکی است. آنچه خدا بخواهد آن میشود نه آنچه مردمان بخواهند،
2- آنچه خدا بخواهد خواهد شد گرچه مردمان خوش ندارند، پروردگار از یاری پروردگان، آفریدگار از کمک آفریده ها، روزی دهنده از لطف روزی خواران، خدای یکتا پروردگار جهانیان کفایتم می کند، مرا بس است آن که به حقیقت مرا بس است، مرا بس است آن که همواره مرا بس است، مرا بس است آن که همواره از آنگاه که بوده ام مرا بس بوده است، مرا بس است خدایی که معبودی جز او نیست، بر او توکل نمودم، و اوست پروردگار عرش بزرگ.

را به آن جناب عرضه داشت و از آن بزرگوار دعایی برای گشایش کار و رفع اندوه خویش خواست، امام عصر او را به سیّدی از اولاد خود ارجاع نمود و به او و خیمه اش اشاره فرمود.

آخوند از خدمت حضرت مرخص شده و به خیمه ای که حضرت به آن اشاره فرموده بود رفت، دید که سیّد سند و حبر معتمد [دانشمند مورد اطمینان] عالم امجد مؤید، جناب آقا سید محمّد سلطان آبادی است که در آن خیمه روی سجّاده نشسته مشغول دعا و قرائت است.

آخوند به محضر سیّد سلام کرد و حکایت حال خود را برای او بازگفت.

سیّد او را برای گشایش کار و فراخی روزی دعایی تعلیم کرد.

پس از بیدار شدن از خواب درحالیکه آن دعا در خاطر او بود قصد خانه سیّد کرد با آنکه آخوند پیش از این خواب با سیّد به دلیلی که بیان نمیکرد رابطه خوبی نداشت و او را ترک گفته بود، چون به خدمت سید رسید او را به همان صورت که در خواب دیده بود مشاهده کرد که در مصلاّیش نشسته مشغول ذکر و استغفار است، به سیّد سلام کرد، سیّد جواب سلامش را داد و لبخندی زد، چنان که گویا از داستان آگاه باشد! پس آخوند از سیّد برای گشایش امر خد دعایی خواست.

سیّد همان دعایی را که در خواب به او آموخته بود تعلیم کرد، آخوند مشغول به آن دعا شد و در اندک مدتی دنیا از هرسو به او روی آورد و از سختی و تنگدستی بیرون آمد.

مرحوم حاج ملاّ فتحعلی رحمه اللّه از سیّد به

مدح شایسته ای تعریف می کرد و چندی به زیارتش نایل شده و زمانی چندهم شاگردی او را نموده بود.

سیّد در خواب و بیداری به آخوند سه چیز را تعلیم نموده بود اوّل: آنکه پس از فجر دست بر سینه گذارد و هفتاد مرتبه یا فتّاح [ای گشاینده مشکلات] گوید.

دوّم: آنکه به خواندن این دعا که در کتاب کافی است مداومت نماید.

دعایی که حضرت رسول صلّی اللّه علیه و آله به فردی از صحابه خویش که به ناخوشی و پریشانی مبتلا بود تعلیم داد و از برکت خواندن این دعا ناخوشی و پریشانی در اندک زمانی از او برطرف گشت:

لا حَوْلَ وَ لا قُوَّهَ إِلّا بِاللَّهِ تَوَکَّلْتُ عَلَی الْحَیِّ الَّذِی لا یَمُوتُ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی لَمْ یَتَّخِذْ وَلَداً وَ لَمْ یَکُنْ لَهُ شَرِیکٌ فِی الْمُلْکِ وَ لَمْ یَکُنْ لَهُ وَلِیٌّ مِنَ الذُّلِّ وَ کَبِّرْهُ تَکْبِیراً. (1)

سوّم: آنکه به دنبال نمازهای صبح دعایی را که از شیخ بزرگوار ابن فهد روایت شده، بخواند.

این اوراد و اذکار را باید غنیمت شمرد و به خواندن آنها اهتمام داشت و از فوائدش غفلت نکرد.

و بدان که سجده شکر بعد از نمازها مستحب مؤکد است و دعاها و اذکار بسیاری در آن حال وارد شده است، از حضرت رضا علیه السّلام روایت شده که اگر خواهی در سجده شکر صد مرتبه «شُکراً شُکراً» بگو و اگر خواهی صدر مرتبه «عَفْوَاً عَفْوَاً» و نیز از آنحضرت نقل شده: کمترین ذکری که در این سجده گویند آن است که سه مرتبه بگویند: «شُکْرَاًلِلّه»

دعای وقت طلوع و غروب آفتاب

آگاه باش که برای هنگام طلوع آفتاب و غروب آن، دعاها

1- هیچ نیرو و توانی نیست مگر آنکه به خدا متکی است، توکل دارم بر زنده جاودانی که هرگز نمی میرد و سپاس خدای را که فرزندی نگرفته، و او را در فرمانروایی انبازی نیست و نیست برای او سرپرستی از خوار و ناتوانی، و او را آنچنان که شاید بزرگ شمار.

و اذکار بسیاری از حضرت رسول صلّی اللّه علیه و آله و ائمه طاهرین علیهم السّلام روایت شده، و نیز تشویق و ترغیب بی شمار بر محافظت این دو زمان چه در آیات و چه در اخبار وارد شده.

و ما در این مختصر به ذکر چند دعای معتبر اکتفا میکنیم: اوّل: مشایخ حدیث به سندهای معتبر از امام صادق علیه السّلام روایت کرده اند که بر هر مسلمان واجب و لازم است که این دعا را ده مرتبه پیش از طلوع آفتاب و ده مرتبه پیش از غروب آن بخواند:

لا إِلَهَ إِلّا اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِیکَ لَهُ لَهُ الْمُلْکُ وَ لَهُ الْحَمْدُ یُحْیِی وَ یُمِیتُ وَ یُمِیتُ وَ یُحْیِی وَ هُوَ حَیٌّ لا یَمُوتُ بِیَدِهِ الْخَیْرُ وَ هُوَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ . (1)

و در بعضی از روایات آمده: که اگر این دعا ترک شد لازم است قضا شود.

دوم: در روایات معتبر همچنان از آن حضرت وارد شده: که پیش از طلوع و غروب آفتاب ده مرتبه بگو:

أَعُوذُ بِاللَّهِ السَّمِیعِ الْعَلِیمِ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّیَاطِینِ وَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ یَحْضُرُونِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِیعُ الْعَلِیمُ. (2)

سوم: از آن حضرت روایت شده: چه چیز شما را بازمیدارد از اینکه در هر صبح و شام این دعا را سه مرتبه بخوانید:

اللَّهُمَّ مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَ الْأَبْصَارِ ثَبِّتْ قَلْبِی عَلَی دِینِکَ وَ لا تُزِغْ قَلْبِی بَعْدَ إِذْ هَدَیْتَنِی وَ هَبْ لِی مِنْ لَدُنْکَ رَحْمَةً إِنَّکَ أَنْتَ الْوَهَّابُ وَ أَجِرْنِی مِنَ النَّارِ بِرَحْمَتِکَ اللَّهُمَّ امْدُدْ لِی فِی عُمْرِی وَ أَوْسِعْ عَلَیَّ فِی رِزْقِی وَ انْشُرْ عَلَیَّ رَحْمَتَکَ وَ إِنْ کُنْتُ عِنْدَکَ فِی أُمِّ

1- شایسته پرستشی جز خدای یکتا نیست، یگانه است و انبازی ندارد، فرمانروایی هستی و ستایش تنها زیبنده اوست. زنده می کند و می میراند و می میراند و زنده می نماید، و فردی زنده ای است که هرگز نمی میرد، نیکی تنها به دست اوست، و او بر هر چیزی تواناست.
2- پناه میبرم به خدای شنوای دنا از وسوسه های پنهانی شیاطین، پناه میبرم به خدا از اینکه شیاطین برگردم جمع شوند، همانا تنها خدا شنوا و

داناست.

الْكِتَابِ شَقِيّاً فَاجْعَلْنِی سَعِيداً فَإِنَّکَ تَمْحُو مَا تَشَاءُ وَ تُثْبِتُ وَ عِنْدَکَ أُمُّ الْكِتَابِ. (1)

چهارم: از آن حضرت روايت شده: كه اين دعا را هر صبح و هر شام بخوان:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ وَ لا يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ غَيْرُهُ الْحَمْدُ لِلَّهِ كَمَا يُحِبُّ اللَّهُ أَنْ يُحْمَدَ الْحَمْدُ لِلَّهِ كَمَا هُوَ أَهْلُهُ اللَّهُمَّ أَدْخِلْنِی فِی كُلِّ خَيْرٍ أَدْخَلْتَ فِيهِ مُحَمَّدا وَ آلَ مُحَمَّدٍ وَ أَخْرِجْنِی مِنْ كُلِّ شَرٍّ أَخْرَجْتَ مِنْهُ مُحَمَّداً وَ آلَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ (2)

پنجم: در هر صبح و شام ده مرتبه بگو:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ . (3)

فصل سوم: دعاهای ایام هفته

دعای روز شنبه

صوت

مهدی منوری

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (4)

بِسْمِ اللَّهِ كَلِمَهِ الْمُعْتَصِمِينَ وَ مَقَالَهِ الْمُتَحَرِّزِينَ وَ أَعُوذُ بِاللَّهِ تَعَالَى مِنْ جَوْرِ الْجَائِرِينَ وَ كَيْدِ الْحَاسِدِينَ وَ بَغْيِ الظَّالِمِينَ وَ أَحْمَدُهُ فَوْقَ حَمْدِ الْحَامِدِينَ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْوَاحِدُ بِلا شَرِيكٍ وَ الْمَلِكُ بِلا تَمْلِيكٍ لا تُضَادُّ فِی حُكْمِكَ وَ لا تُنَازَعُ فِی مُلْكِكَ أَسْأَلُكَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَ رَسُولِكَ وَ أَنْ تُوزِعَنِی مِنْ شُكْرِ نُعْمَاكَ مَا تَبْلُغُ بِی غَايَهَ رِضَاكَ (5) وَ أَنْ تُعِينَنِی عَلَى طَاعَتِكَ وَ لُزُومِ عِبَادَتِكَ وَ اسْتِحْقَاقِ مَثُوبَتِكَ بِلُطْفِ عِنَايَتِكَ وَ تَرْحَمَنِی بِصَدِّی [وَ صُدَّنِی] عَنْ مَعَاصِيكَ مَا أَحْيَيْتَنِی وَ تُوَفِّقَنِی لِمَا يَنْفَعُنِی مَا أَبْقَيْتَنِی وَ أَنْ تَشْرَحَ بِكِتَابِكَ

صَدْرِی وَ تَخُطّ بِتِلاوَتِهِ وِزْرِی وَ تَمْنَحَنِی السَّلامَهَ فِی دِینِی وَ نَفْسِی وَ لا تُوحِشَ بِی أَهْلَ أُنْسِی وَ تُتِمَّ إِحْسَانَکَ فِیمَا بَقِیَ مِنْ عُمْرِی کَمَا أَحْسَنْتَ فِیمَا مَضَی مِنْهُ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ (6)

دعای روز یکشنبه

صوت

مهدی منوری

***

باقر المقدسی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (7)

بِسْمِ اللَّهِ الَّذِی لا أَرْجُو

ص: 36

1- خدایا ای دگرگون کننده دلها و دیده ها، دلم را بر دینت ثابت بدار و آن را پس از اینکه به راهم آوردی گمراه مساز و از نزد خود بر من رحمتی ببخش زیرا تویی که بسیار بخشنده ای و به رحمتت از آتش پناهم ده. خدایا بر عمرم بیفزا، و در روزیم وسعت عنایت کن، و رحمتت را بر من بگستران، و اگر نزد تو در کتاب تقدیر و سرنوشت بد فرجام هستم مرا نیکبخت گردان چرا که تو آنچه را بخواهی محو و آنچه را بخواهی ثبت می نمایی و کتاب تقدیر و سرنوشت در اختیار توست.
2- ستایش خدای را که آنچه خواهد انجام دهد، و غیر او آنچه را خواهد نمیتواند انجام دهد، ستایش خدای را چنان که می پسندد ستوده شود، ستایش خدای را چنان که شایسته آن است، بار خدایا! مرا در هر خیری که محمد و خاندان محمد را در ان وارد نمودی وارد نما، و مرا از هر شرّی

دعاهای ایّام هفته که محمد و خاندان محمد را از آن خارج نمودی خارج نما، درود خدا بر محمد و خاندان محمد.
3- پاک و منزه است خدا و ستایش تنها از آن خداست و شایسته پرستش جز خدای یکتا نیست و خدا از هر وصفی برتر است.
4- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است
5- به نام خدا که کلمه پناه جویان و گفتار پرهیزگاران است و پناه می برم به خدای بلندمرتبه از ستم ستمگران و نیرنگ حسودان و سرکشی ظالمان و او را می ستایم ستایشی برتر از ستایش ستایشگران، خدایا! تویی یگانه بی انباز، و پادشاه علی الاطلاق، در فرمانروایی ات مخالفت نشوی، و در پادشاهی ات هماوردی نداری، از تو میخواهم که بر بنده و فرستاده ات محمد درود فرستی، و سپاس نعمت هایت را چنان قسمت من کن که مرا به کمال خشنودی ات نایل گرداند
6- و به برکت عنایت خویش بر طاعت و مداومت عبادت خود و شایستگی پاداشت یاری نمایی و تا زنده ام به بازداشتن از گناهانت بر من مهر ورزی و تا پایان عمر بر انجام آنچه بهره ام رساند توفیقم دهی، و به کتاب خود (قرآن) برای پذیرش حق، سینه ام را فراخ گردانی و بار گناهانم را با تلاوتش از نامه اعمالم فرو ریزی و در دین و جانم به من سلامت بخشی و کسانی که به آنها انس گرفته ام از من وحشت زده نکنی و در باقیمانده عمر احسانت را بر من تمام نمایی چنان که در گذشته عمرم بر من احسان نمودی. ای مهربان ترین مهربانان.
7- به نام خدا که رحتمش بسیار و مهربانیاش همیشگی است

إِلا فَضْلَهُ وَ لا أَخْشَى إِلّا عَدْلَهُ وَ لا أَعْتَمِدُ إِلّا قَوْلَهُ وَ لا أُمْسِكُ إِلّا بِحَبْلِهِ بِکَ أَسْتَجِيرُ يَا ذَا الْعَفْوِ وَ الرِّضْوَانِ مِنَ الظُّلْمِ وَ الْعُدْوَانِ وَ مِنْ غِيَرِ الزَّمَانِ وَ تَوَاتُرِ الْأَحْزَانِ وَ طَوَارِقِ الْحَدَثَانِ وَ مِن انْقِضَاءِ الْمُدَّهِ قَبْلَ التَّأَهُّبِ وَ الْعُدَّهِ وَ إِيَّاکَ أَسْتَرْشِدُ لِمَا فِيهِ الصَّلاحُ وَ الْإِصْلاَحُ وَ بِکَ أَسْتَعِينُ فِيمَا يَقْتَرِنُ بِهِ النَّجَاحُ وَ الْإِنْجَاحُ وَ إِيَّاکَ أَرْغَبُ فِی لِبَاسِ الْعَافِيَهِ وَ تَمَامِهَا وَ شُمُولِ السَّلامَهِ وَ دَوَامِهَا وَ أَعُوذُ بِکَ يَا رَبِّ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَ أَحْتَرِزُ بِسُلْطَانِکَ مِنْ جَوْرِ السَّلاطِينِ، (1) فَتَقَبَّلْ مَا کَانَ مِنْ صَلاتِی وَ صَوْمِی وَ اجْعَلْ غَدِی وَ مَا بَعْدَهُ أَفْضَلَ مِنْ سَاعَتِی وَ يَوْمِی وَ أَعِزَّنِی فِی عَشِيرَتِی وَ قَوْمِی وَ احْفَظْنِی فِی يَقَظَتِی وَ نَوْمِی فَأَنْتَ اللَّهُ خَيْرٌ حَافِظا وَ أَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ اللَّهُمَّ إِنِّی أَبْرَأُ إِلَيْکَ فِی يَوْمِی هَذَا وَ مَا بَعْدَهُ مِنَ الْآحَادِ مِنَ الشِّرْکِ وَ الْإِلْحَادِ وَ أُخْلِصُ لَکَ دُعَائِی تَعَرُّضاً لِلْإِجَابَهِ وَ أُقِيمُ عَلَی طَاعَتِکَ رَجَاءً لِلْإِثَابَهِ فَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ خَيْرِ خَلْقِکَ الدَّاعِی إِلَی حَقِّکَ وَ أَعِزَّنِی بِعِزِّکَ الَّذِی لا يُضَامُ وَ احْفَظْنِی بِعَيْنِکَ الَّتِی لا تَنَامُ وَ اخْتِمْ بِالانْقِطَاعِ إِلَيْکَ أَمْرِی وَ بِالْمَغْفِرَهِ عُمْرِی إِنَّکَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ. (2)

دعای روز دوشنبه

صوت

مهدی منوری

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (3)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی لَمْ يُشْهِدْ أَحَداً حِينَ فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ لا اتَّخَذَ مُعِيناً حِينَ بَرَأَ النَّسَمَاتِ لَمْ يُشَارَکْ فِی الْإِلَهِيَّهِ وَ لَمْ يُظَاهَرْ فِی الْوَحْدَانِيَّهِ کَلَّتِ الْأَلْسُنُ عَنْ غَايَهِ صِفَتِهِ وَ الْعُقُولُ عَنْ کُنْهِ مَعْرِفَتِهِ وَ تَوَاضَعَتِ الْجَبَابِرَهُ لِهَيْبَتِهِ وَ عَنَتِ الْوُجُوهُ لِخَشْيَتِهِ وَ انْقَادَ کُلُّ عَظِيمٍ لِعَظَمَتِهِ فَلَکَ الْحَمْدُ مُتَوَاتِراً مُتَّسِقاً وَ مُتَوَالِياً مُسْتَوْسِقاً [مُسْتَوْثِقا] وَ صَلَوَاتُهُ

1- به نام خدایی که جز به فضل و بخشش او امید نبستم، و جز از عدالت او نهراسم، و جز به سخن او اعتماد نمیکنم، و جز به ریسمانش چنگ نزنم، تنها به تو پناه میآورم ای خدای بخشایش گر مهربان از ستم و دشمنی، و مصائب روزگار و اندوه های پیاپی و پیش آمدهای ناگوار دوران و از گذشت عمر پیش از مهیّا شدن و توشه برداشتن و تنها از تو راهنمائی میجویم به سوی آنچه خیر و صلاح من در آن است و فقط از تو یاری میخواهم در آنچه پیروزی و رستگاری با آن همراه است، و در پوشیدن لباس عافیت و کمال آن و فراگیری سلامتی و دوام آن تنها به تو دل میبندم و به تو پناه میآورم ای پروردگار من از وسوسه های شیاطین و به یاری سلطنت تو دوری میجویم از ستم پادشاهان،
2- پس آنچه از نماز و روزه ام صورت گرفته پذیرا باش و فردا و روزهای پس از آن مرا بهتر از این ساعت و امروزم قرار ده و مرا در بین خویشاوندان و بستگانم عزیز گردان، و در بیداری و خواب نگهدارم باش، چرا که تویی خدا و بهترین نگهدار و تویی مهربان ترین مهربانان. خدایا من در امروزم و یکشنبه های دیگر از شرک و بیدینی، به سوی تو بیزاری میجویم و دعایم را تنها برای تو خالص میکنم تا در معرض اجابت قرار گیرد، و به امید پاداش تو بر طاعتت پایداری میکنم، پس درود فرست بر بهترین آفریده ات محمّد آن که دعوت کننده مردم به حقانیّت تو بود و مرا عزیز گردان با عزّت ذلّت ناپذیر خود و به دیده بی خواب خودت حفظ کن، و کارم را با گسستن از همه خلق و پیوستن به تو و عمرم را با آمرزش خویش پایان بخش، همانا تویی بسیار آمرزنده و مهربان.
3- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانیاش همیشگی است

عَلَى رَسُولِهِ أَبَداً وَ سَلامُهُ دَائِماً سَرْمَداً اللَّهُمَّ اجْعَلْ أَوَّلَ يَوْمِی هَذَا صَلاحا وَ أَوْسَطَهُ فَلاحاً وَ آخِرَهُ نَجَاحا، (1) وَ أَعُوذُ بِکَ مِنْ يَوْمٍ أَوَّلُهُ فَزَعٌ وَ أَوْسَطُهُ جَزَعٌ وَ آخِرُهُ وَجَعٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْتَغْفِرُکَ لِکُلِّ نَذْرٍ نَذَرْتُهُ وَ کُلِّ وَعْدٍ وَعَدْتُهُ وَ کُلِّ عَهْدٍ عَاهَدْتُهُ ثُمَّ لَمْ أَفِ بِهِ وَ أَسْأَلُکَ فِی مَظَالِمِ عِبَادِکَ عِنْدِی فَأَيُّمَا عَبْدٍ مِنْ عَبِيدِکَ أَوْ أَمَهٍ مِنْ إِمَائِکَ کَانَتْ لَهُ قِبَلِی مَظْلِمَهٌ ظَلَمْتُهَا إِيَّاهُ فِی نَفْسِهِ أَوْ فِی عِرْضِهِ أَوْ فِی مَالِهِ أَوْ فِی أَهْلِهِ وَ وَلَدِهِ أَوْ غِيبَهٌ اغْتَبْتُهُ بِهَا أَوْ تَحَامُلٌ عَلَيْهِ بِمَيْلٍ أَوْ هَوًى أَوْ أَنَفَهٍ أَوْ حَمِيَّهٍ أَوْ رِيَاءٍ أَوْ عَصَبِيَّهٍ غَائِباً کَانَ أَوْ شَاهِداً وَ حَيّاً کَانَ أَوْ مَيِّتاً فَقَصُرَتْ يَدِی وَ ضَاقَ وُسْعِی عَنْ رَدِّهَا إِلَيْهِ وَ التَّحَلُّلِ مِنْهُ، (2) فَأَسْأَلُکَ يَا مَنْ يَمْلِکُ الْحَاجَاتِ وَ هِیَ مُسْتَجِيبَهٌ لِمَشِيَّتِهِ وَ مُسْرِعَهٌ إِلَی إِرَادَتِهِ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تُرْضِيَهُ عَنِّی بِمَا [بِمَ] شِئْتَ وَ تَهَبَ لِی مِنْ عِنْدِکَ رَحْمَهً إِنَّهُ لا تَنْقُصُکَ الْمَغْفِرَهُ وَ لا تَضُرُّکَ الْمَوْهِبَهُ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ اللَّهُمَّ أَوْلِنِی فِی کُلِّ يَوْمٍ إِثْنَيْنِ نِعْمَتَيْنِ مِنْکَ ثِنْتَيْنِ سَعَادَهً فِی أَوَّلِهِ بِطَاعَتِکَ وَ نِعْمَهً فِی آخِرِهِ بِمَغْفِرَتِکَ يَا مَنْ هُوَ الْإِلَهُ وَ لا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ سِوَاهُ (3)

دعای روز سه شنبه

صوت

الشیخ باقر المقدسی

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (4)

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ الْحَمْدُ حَقُّهُ کَمَا يَسْتَحِقُّهُ حَمْداً کَثِيراً وَ أَعُوذُ بِهِ مِنْ شَرِّ نَفْسِی إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَهٌ بِالسُّوءِ إِلا مَا رَحِمَ رَبِّی وَ أَعُوذُ بِهِ مِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ الَّذِی يَزِيدُنِی ذَنْباً إِلَی ذَنْبِی وَ أَحْتَرِزُ بِهِ مِنْ کُلِّ جَبَّارٍ فَاجِرٍ وَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ وَ عَدُوٍّ قَاهِرٍ اللَّهُمَّ اجْعَلْنِی مِنْ جُنْدِکَ فَإِنَّ جُنْدَکَ هُمُ الْغَالِبُونَ

1- ستایش خدای را که هنگام آفرینش آسمانها و زمین احدی را گواه نساخت و به گاه ایجاد جانداران یاوری نگرفت، در پرستش انبازی ندارد، و در یکتایی اش پشتیبانی نخواهد، زبانها از بیان حقیقت وصفش درمانده و خردها از ژرفای معرفتش وامانده و گردنکشان در برابر عظمتش فروتن و چهره ها از بیم او متواضع گشته و هر بزرگی در برابر بزرگیش تسلیم گشته است. ستایش پیاپی و پیوسته و دنباله دار و پایدار تنها توراست، و رحمت همیشگی و درود جاودان و بی پایان او بر رسولش باد. بار خدایا! ابتدای امروزم را خیر و صلاح، و میانه امروز را رستگاری و پایانش را کامیابی قرار ده
2- و به تو پناه می آورم از روزی که آغازش شیون و میانش بیتابی، و پایانش دردمندی است، خدایا! از تو آمرزش میطلبم برای هر نذری که کردم و هر وعده ای که دادم و هر پیمانی که بستم سپس به آن وفا نکردم و ادای حقوق بندگانت را که بر عهده دارم از تو درخواست میکنم، پس هر بنده ای از بندگانت و هر کنیزی از کنیزانت که او را نزد من حقیّ پایمال شده باشد که در آن به جان یا آبرو یا مال، یا خانواده اش یا فرزندش ستم روا داشته ام یا غیبتی از او کرده ام یا بر اثر میل خود یا خواهش دل یا تکبّر یا غضب یا خودنمایی یا تعصّب بر او یاری نهاده ام، این بنده یا کنیزت غایب باشد یا حاضر، زنده باشد یا مرده، و دستم کوتاه شده و وسعم نمی رسد از پرداخت آن حق یا طلب حلالیت از او،
3- از تو میخواهم ای کسی که رفع نیازها در اختیار اوست، و آن حاجات در مقابل مشیّت او اجابت پذیر و به جانب اراده اش شتابانند که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی و آن بنده را که بر او ستمی کردم هرگونه که خواهی از من راضی گردانی و از جانب خود مرا رحمت عطا نمایی، چه آمرزیدن از تو نکاهد و بخشیدن به تو زیان نرساند، ای مهربان ترین مهربانان خدایا! در هر دوشنبه از سوی خویش دو نعمت بر من عطا کن، خوشبختی بندگی ات را در آغازش، و نعمت آمرزشت را در پایانش، ای آن که تنها او شایسته پرستش است و جز او کسی گناهان را نیامرزد.
4- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است

وَ اجْعَلْنِی مِنْ حِزْبِکَ فَإِنَّ حِزْبَکَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ، (1) وَ اجْعَلْنِی مِنْ أَوْلِیَائِکَ فَإِنَّ أَوْلِیَاءَکَ لا خَوْفٌ عَلَیْهِمْ وَ لا هُمْ یَحْزَنُونَ اللَّهُمَّ أَصْلِحْ لِی دِینِی فَإِنَّهُ عِصْمَهُ أَمْرِی وَ أَصْلِحْ لِی آخِرَتِی فَإِنَّهَا دَارُ مَقَرِّی وَ إِلَیْهَا مِنْ مُجَاوَرَهِ اللِّئَامِ مَفَرِّی وَ اجْعَلِ الْحَیَاهَ زِیَادَهً لِی فِی کُلِّ خَیْرٍ وَ الْوَفَاهَ رَاحَهً لِی مِنْ کُلِّ شَرٍ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِیِّینَ ، (2) وَ تَمَامِ عِدَّهِ الْمُرْسَلِینَ وَ عَلَی آلِهِ الطَّیِّبِینَ الطَّاهِرِینَ وَ أَصْحَابِهِ الْمُنْتَجَبِینَ وَ هَبْ لِی فِی الثَّلَثَاءِ ثَلاثاً لا تَدَعْ لِی ذَنْباً إِلا غَفَرْتَهُ وَ لا غَمّاً إِلا أَذْهَبْتَهُ وَ لا عَدُوّاً إِلّا دَفَعْتَهُ بِسْمِ اللَّهِ خَیْرِ الْأَسْمَاءِ بِسْمِ اللَّهِ رَبِّ الْأَرْضِ وَ السَّمَاءِ أَسْتَدْفِعُ کُلَّ مَکْرُوهٍ أَوَّلُهُ سَخَطُهُ وَ أَسْتَجْلِبُ کُلَّ مَحْبُوبٍ أَوَّلُهُ رِضَاهُ فَاخْتِمْ لِی مِنْکَ بِالْغُفْرَانِ یَا وَلِیَّ الْإِحْسَانِ (3)

دعای روز چهارشنبه

صوت

مهدی منوری

***

باقر المقدسی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (4)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی جَعَلَ اللَّیْلَ لِبَاساً وَ النَّوْمَ سُبَاتاً وَ جَعَلَ النَّهَارَ نُشُوراً لَکَ الْحَمْدُ أَنْ بَعَثْتَنِی مِنْ مَرْقَدِی وَ لَوْ شِئْتَ جَعَلْتَهُ سَرْمَداً حَمْداً دَائِماً لا یَنْقَطِعُ أَبَدا وَ لا یُحْصِی لَهُ الْخَلائِقُ عَدَدا اللَّهُمَّ لَکَ الْحَمْدُ أَنْ خَلَقْتَ فَسَوَّیْتَ وَ قَدَّرْتَ وَ قَضَیْتَ وَ أَمَتَّ وَ أَحْیَیْتَ وَ أَمْرَضْتَ وَ شَفَیْتَ وَ عَافَیْتَ وَ أَبْلَیْتَ وَ عَلَی الْعَرْشِ اسْتَوَیْتَ وَ عَلَی الْمُلْکِ احْتَوَیْتَ أَدْعُوکَ دُعَاءَ مَنْ ضَعُفَتْ وَسِیلَتُهُ وَ انْقَطَعَتْ حِیلَتُهُ وَ اقْتَرَبَ أَجَلُهُ ، (5) وَ تَدَانَی فِی الدُّنْیَا أَمَلُهُ وَ اشْتَدَّتْ إِلَی رَحْمَتِکَ فَاقَتُهُ وَ عَظُمَتْ لِتَفْرِیطِهِ حَسْرَتُهُ وَ کَثُرَتْ زَلَّتُهُ وَ عَثْرَتُهُ وَ خَلُصَتْ

لِوَجْهِکَ تَوْبَتُهُ فَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِیِّینَ وَ عَلَی أَهْلِ بَیْتِهِ الطَّیِّبِینَ الطَّاهِرِینَ وَ ارْزُقْنِی شَفَاعَةَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ لا تَحْرِمْنِی

1- ستایش خداراست و سپاس برازنده او آنچنان که شایسته حضرت اوست، ستایشی بسیار و به او پناه میبرم از شر نفسم چه نفس همانا به زشتی بسیار فرمان می دهد جز آنکه پروردگارم رحم کند، و به خدا پناه میبرم از گزند شیطانی که گناه بر گناهم می افزاید، و به قدرت او از هر گردنکش نابکار و پادشاه ستمکار و دشمن قهّار، دوری میجویم، خدایا مرا از سپاهیانت قرار ده، چرا که همانا تنها سپاه تو پیروز است، و مرا از حزب خود قرار ده که تنها حزب تو رستگار است
2- و هم از دوستانت قرارم ده که بر دوستانت ترسی نیست و اندوهگین نمی شوند، خدایا دینم را برایم سامان ده که آن وسیله در امان بودن و دوری من از گناه است و آخرتم را آباد ساز که آنجا خانه پایدار من و گریزگاهم از همسایگی دون صفتان است و زندگی را برایم زمینه افزونی در هر خیر و مرگم را برایم آرامش از هر گزندی قرار ده، بار خدایا بر محمّد خاتم پیامبران
3- و کامل کننده شمار رسولان و بر خاندان پاک و پاکیزه او و بر یاران برگزیده اش درود فرست و در روز سه شنبه سه حاجتم را روا کن: گناهی برایم مگذار جز آنکه بیامرزی و نه اندوهی جز آنکه را برطرف سازی و نه دشمنی جز آنکه دور گردانی، به نام خدا که بهترین نام هاست، به نام خدا پروردگار زمین و آسمان، دوری هر ناخوشایندی را که ابتدایش خشم خداست، و نیل به هر محبوبی را که آغازش رضای اوست خواستارم، پس از سوی خود سرانجام را به آمرزش پایان ده ای سرچشمه نیکی.
4- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانیاش همیشگی است
5- ستایش خدای را که شب را جامه و خواب را مایه آرامش و روز را زمینه تکاپو قرار داده، ستایش تنها تو را سزاست که مرا از خوابگاهم برانگیختی و اگر میخواستی خوابم را جاودان میساختی، ستایش دائم که هرگز پایان نیابد، و سپاس بیکران که آفریدگان از شمارش آن ناتوانند، خدایا! ستایش تنها شایسته توست که آفریدی و سامان دادی و اندازه مقرر نمودی و فرمان دادی و میراندی و زنده کردی و بیمار نمودی و درمان کردی و بهبودی عنایت فرمودی و فرسوده ساختی و بر عرش هستی استیلا یافتی و بر فرمانروایی جهان چیره گشتی، تو را می خوانم

همچون کسی که وسیله اش ناکارا گشته و رشته چاره اش گسسته و اجلش نزدیک شده

صُحْبَتَهُ إِنَّکَ أَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِینَ اللَّهُمَّ اقْضِ لِی فِی الْأَرْبَعَاءِ أَرْبَعا اجْعَلْ قُوَّتِی فِی طَاعَتِکَ وَ نَشَاطِی فِی عِبَادَتِکَ وَ رَغْبَتِی فِی ثَوَابِکَ وَ زُهْدِی فِیمَا یُوجِبُ لِی أَلِیمَ عِقَابِکَ إِنَّکَ لَطِیفٌ لِمَا تَشَاءُ

(1)

دعای روز پنجشنبه

صوت

مهدی منوری

***

باقر المقدسی

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (2)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی أَذْهَبَ اللَّیْلَ مُظْلِما بِقُدْرَتِهِ وَ جَاءَ بِالنَّهَارِ مُبْصِراً بِرَحْمَتِهِ وَ کَسَانِی ضِیَاءَهُ وَ أَنَا فِی نِعْمَتِهِ اللَّهُمَّ فَکَمَا أَبْقَیْتَنِی لَهُ فَأَبْقِنِی لِأَمْثَالِهِ وَ صَلِّ عَلَی النَّبِیِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ لا تَفْجَعْنِی فِیهِ وَ فِی غَیْرِهِ مِنَ اللَّیَالِی وَ الْأَیَّامِ بِارْتِکَابِ الْمَحَارِمِ وَ اکْتِسَابِ الْمَآثِمِ وَ ارْزُقْنِی خَیْرَهُ وَ خَیْرَ مَا فِیهِ وَ خَیْرَ مَا بَعْدَهُ وَ اصْرِفْ عَنِّی شَرَّهُ وَ شَرَّ مَا فِیهِ وَ شَرَّ مَا بَعْدَهُ اللَّهُمَّ إِنِّی بِذِمَّةِ الْإِسْلامِ أَتَوَسَّلُ إِلَیْکَ وَ بِحُرْمَةِ الْقُرْآنِ أَعْتَمِدُ عَلَیْکَ وَ بِمُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَی صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ أَسْتَشْفِعُ لَدَیْکَ ، (3) فَاعْرِفِ اللَّهُمَّ ذِمَّتِیَ الَّتِی رَجَوْتُ بِهَا قَضَاءَ حَاجَتِی یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ اللَّهُمَّ اقْضِ لِی فِی الْخَمِیسِ خَمْساً لا یَتَّسِعُ لَهَا إِلا کَرَمُکَ وَ لا یُطِیقُهَا إِلَّا نِعَمُکَ سَلامَةَ أَقْوَی بِهَا عَلَی طَاعَتِکَ وَ عِبَادَةً أَسْتَحِقُّ بِهَا جَزِیلَ مَثُوبَتِکَ وَ سَعَةً فِی الْحَالِ مِنَ الرِّزْقِ الْحَلالِ وَ أَنْ تُؤْمِنَنِی

فِی مَوَاقِفِ الْخَوْفِ بِأَمْنِکَ وَ تَجْعَلَنِی مِنْ طَوَارِقِ الْهُمُومِ وَ الْغُمُومِ فِی حِصْنِکَ وَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اجْعَلْ تَوَسُّلِی بِهِ شَافِعاً یَوْمَ الْقِیَامَهِ نَافِعاً إِنَّکَ أَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِینَ (4)

دعای روز جمعه

صوت

مهدی منوری

***

باقر المقدسی

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (5)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْأَوَّلِ قَبْلَ الْإِنْشَاءِ وَ الْإِحْیَاءِ وَ الْآخِرِ بَعْدَ فَنَاءِ الْأَشْیَاءِ الْعَلِیمِ الَّذِی لا یَنْسَیٰ مَنْ ذَکَرَهُ وَ لا یَنْقُصُ مَنْ شَکَرَهُ وَ لا یَخِیبُ مَنْ دَعَاهُ وَ لا یَقْطَعُ رَجَاءَ مَنْ رَجَاهُ

1- و آرزویش در دنیا کاستی یافته و سخت بر رحمت تو نیازمند گشته و حیرتش بر اثر کوتاهی فزونی یافته و لغزش و افتادنش بسیار گشته و بازگشتش به سوی تو خالص شده است، پس بر محمّد خاتم پیامبران و بر خاندان پاکیزه و پاک نهاد او درود فرست، و شفاعت محمّد (درود خدا بر او و خاندانش باد) را روزیام فرما و از همنشینی با او محرومم مساز، همانا تویی مهربان ترین مهربانان، خدایا! در چهارشنبه چهار حاجت مرا روا ساز، نیرویم را در طاعت خود و نشاطم را در بندگی خویش، و رغبتم را در

پاداشت و بی رغبتی ام را در آنچه که موجب عذاب دردناک توست قرار ده، همانا آنچه را بخواهی لطف میفرمایی.
2- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانیاش همیشگی است
3- سپاس خدای را که شب تاریک را با قدرت خود برد و روز روشن را به رحمتش آورد و لباس پرفروغ آن را درحالیکه قرین نعمتش بودم بر تن من کرد، خدایا! همچنان که مرا برای این روز نگاه داشتی برای امثال آن نیز پابرجا بدار و بر پیامبر اسلام محمّد و خاندان او درود فرست و مرا در این روز و شبها و روزهای دیگر به فاجعه انجام گناهان مبتلا مساز، خیر این روز و و خیر آنچه در آن است، و خیر بعد از این روز را روزی ام گردان و شرّ این روز و شرّ آنچه در آن است و شرّ بعد از آن را از من دور ساز. خدایا! من با گردن نهادن به دین اسلام به سوی تو وسیله میجویم و با حرمت نهادن به قران بر تو اعتماد میکنم، و دوستی محمّد، بنده برگزیده است که (درود خدا بر او و خاندانش باد) نزد تو شفاعت میطلبم،
4- پس بار خدایا پیمانی که روا شدن حاجتم را به آن امید بسته ام به حساب اور، ای مهربان ترین مهربانان! بار خدایا در روز پنجشنبه پنج حاجت مرا برطرف نما، که آنها را جز کرم تو گنجایش و جز نعمت های تو طاقت ندارد: سلامتی که با آن برای انجام طاعتت نیرو گیرم و عبادتی که با آن سزاوار پاداش فراوان تو گردم، و گشایشی در حال، من با روزی حلال و اینکه به من با امن خویش در هنگامه های ترس امنیت دهی، و از هر غم و اندوه کوبنده در دژ استوار خویش پناهم دهی، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و چاره جویی ام را بوسیله او شفیع سودمندی برایم در روز قیامت قرار ده، به یقین تو مهربان ترین مهربانانی.
5- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانیاش همیشگی است

اللَّهُمَّ إِنِّی أُشْهِدُکَ وَ کَفَىٰ بِکَ شَهِیداً وَ أُشْهِدُ جَمِیعَ مَلائِکَتِکَ وَ سُکَّانَ سَمَاوَاتِکَ وَ حَمَلَةَ عَرْشِکَ وَ مَنْ بَعَثْتَ مِنْ أَنْبِیَائِکَ وَ رُسُلِکَ وَ أَنْشَأْتَ مِنْ أَصْنَافِ خَلْقِکَ أَنِّی أَشْهَدُ أَنَّکَ أَنْتَ اللَّهُ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ، (1) وَحْدَکَ لا شَرِیکَ لَکَ وَ لا عَدِیلَ وَ لا خُلْفَ لِقَوْلِکَ وَ لا تَبْدِیلَ وَ أَنَّ مُحَمَّدا صَلَّى اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ عَبْدُکَ وَ رَسُولُکَ أَدَّىٰ مَا حَمَّلْتَهُ إِلَى الْعِبَادِ وَ جَاهَدَ فِی اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ حَقَّ الْجِهَادِ وَ أَنَّهُ بَشَّرَ بِمَا هُوَ حَقٌّ مِنَ الثَّوَابِ وَ أَنْذَرَ بِمَا هُوَ صِدْقٌ مِنَ الْعِقَابِ اللَّهُمَّ ثَبِّتْنِی عَلَىٰ دِینِکَ مَا أَحْیَیْتَنِی ، (2) وَ لا تُزِغْ قَلْبِی بَعْدَ إِذْ هَدَیْتَنِی وَ هَبْ لِی مِنْ لَدُنْکَ رَحْمَةً إِنَّکَ أَنْتَ الْوَهَّابُ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ عَلَىٰ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اجْعَلْنِی مِنْ أَتْبَاعِهِ وَ شِیعَتِهِ وَ احْشُرْنِی فِی زُمْرَتِهِ وَ وَفِّقْنِی لِأَدَاءِ فَرْضِ الْجُمُعَاتِ وَ مَا أَوْجَبْتَ عَلَیَّ فِیهَا مِنَ الطَّاعَاتِ وَ قَسَمْتَ لِأَهْلِهَا مِنَ الْعَطَاءِ فِی یَوْمِ الْجَزَاءِ إِنَّکَ أَنْتَ الْعَزِیزُ الْحَکِیمُ (3)

فصل چهارم: فضیلت و اعمام شب و روز جمعه

فضیلت شب و روز جمعه

آگاه باش که شب و روز جمعه از سایر شب ها و روزها به صفت بلندی مقام و شرافت و نام آوری کاملا متمایز است.

از رسولان خدا صلّی اللّه علیه و آله روایت شده: که شب و روز جمعه بیست وچهار ساعت است و حق تعالی در هر ساعت آن ششصد هزار تن را از دوزخ آزاد می کند.

و از امام صادق علیه السّلام وارد شده: که هرکه ما بین ظهر روز پنجشنبه تا ظهر روز جمعه از دنیا برود، خدا او را از فشار قبر پناه دهد.

و نیز از آن حضرت روایت شده که

1- ستایش خدای را که آغاز هستی است پیش از آفرینش و حیات بخشی، و پایان هستی است پس از نابودی هرچیز، دانایی که از یاد مبرد آن را که یادش کند و کم نگذارد از آنکه شکرش را به جای آورد و ناامید نسازد آن را که خواندش و قطع کند امید آن که به او امید بست. بار خدایا! تو را گواه میگیرم و تو برای گواهی کافی هستی و گواه میگیرم همه فرشتگانت و ساکنان آسمان هایت و نگهبانان عرشت و رسولان و پیامبرانی که

برانگیختی، و انواع مخلوقات که آفریدی (همه و همه را گواه میگیرم) بر اینکه باور دارم که همانا تویی خدا، شایسته پرستشی جز تو نیست.
2- یگانه ای؛شریکی نداری و بی همتایی و تخلف و تبدیلی در گفتارت نیست و اینکه محمّد که خدا بر او و خاندان او درود فرستد بنده و فرستاده توست. رسالتی را که بر عهده اش نهاده بودی به بندگانت ادا کرد و در راه خدا به حق کوشید و به پاداشی که حق است مژده داد و از عذابی که راست است بیم داد، خدایا! تا زنده ام مرا بر دین خود ثابت بدار
3- و دلم را پس از آنکه به نور هدایت روشن نمودی گمراه مکن و از نزد خود رحمتی بر من ببخش چرا که، تنها تو بخشاینده ای، درود فرست بر محمّد و خاندان محمّد و مرا از پیروان و شیعیان او قرار ده و در گروه او محشورم گردان، و بر انجام واجبات جمعه ها و طاعاتی که در ان بر من لازم نمودی توفیقم ده، و عطایی که در رستاخیز برای اهل جمعه قرار داده ای نصیبم گردان، چه همانا تویی قدرتمند حکیم.

برای جمعه حق و حرمتی بسیار است مبادا حرمت آن را ضایع گردانی و در انجام عبادات حق تعالی و تقرب جستن به خدا با انجام کارهای شایسته و ترک همه محرّمات الهی در آن روز کوتاهی نمایی، زیرا خدا ثواب طاعات را در این روز دو چندان می سازد و گناهان را محو می کند، و درجات اهل ایمان را در دو جهان بلند می گرداند.

شب جمعه در فضیلت مانند روز است، پس اگر می توانی شب جمعه را تا صبح به نماز و دعا زنده بدار، به راستی که خدا در شب جمعه برای اضافه کردن کرامت اهل ایمان، فرشتگان را به آسمان اوّل می فرستند تا بر حسنات ایشان بیفزایند، و گناهانشان را محو کنند و حق تعالی عطایش گسترده و بسیار کریم است.

و نیز در حدیث معتبر از آن حضرت روایت شده: گاهی از اوقات شخص مؤمن برای حاجتی دعا می کند و حق تعالی قضای حاجتش را به تأخیر می اندازد تا در روز جمعه حاجتش را براورده سازد و به خاطر فضیلت جمعه درخواستش دو چندان برآورده شود.

و فرمود: آنگاه که برادران یوسف از حضرت یعقوب علیه السّلام درخواست کردند تا برای آمرزش گناهانشان از خدا طلب بخشش نماید، گفت: (سوف استغفر لکم ربّی یعنی: از پروردگارم برای شما طلب آمرزش خواهم کرد) و این تأخیر به آن سبب ود که این درخواست در سحر شب جمعه واقع گردد تا دعایش اجابت شود.

و نیز از آن حضرت روایت شده: چون شب جمعه فرا رسد، ماهیان دریا سر از آب بیرون آورند، و درندگان صحرا سر

برآورند و حق تعالی را ندا کنند که پروردگارا! ما را به سبب گناه آدمیان عذاب مکن! و از حضرت باقر علیه السّلام روایت شده: حضرت حق سبحانه و تعالی فرشته ای را در هر شب جمعه فرمان می دهد که از اول شب تا آخر شب از جانب پروردگار جهانیان از بالای عرش ندا کند: آیا بنده مؤمنی هست که پیش از طلوع صبح برای هر دو جهانش مرا بخواند، تا من درخواستش را اجابت کنم؟ آیا بنده مؤمنی هست که پیش از طلوع صبح از گناهش توبه کند تا توبه اش را بپذیرم؟ آیا بنده مومنی هست که در روزی او تنگ گرفته باشم، و پیش از طلوع صبح از من بخواهد که روزی اش را فزونی بخشم تا به او فراخی در روزی دهم؟ آیا بنده مؤمن بیماری هست که پیش از برآمدن صبح از من بخواهد شفایش دهم تا به او تندرستی ارزانی کنم؟ آیا بنده مؤمن غمگین در بندی هست که پیش از طلوع صبح از من بخواهد او را از بند برهانم و اندوهش را برطرف سازم تا دعایش را اجابت نمایم؟ آیا بنده مؤمن ستمدیده ای هست که پیش از طلوع صبح دفع ستم ستمکار را از من بخواهد تا انتقام او را از ستمکار بگیرم و حقّش را به وی بازگردانم فرشته حق این ندا را پیوسته تا طلوع صبح ادامه میدهد! از امیر المؤمنین علیه السّلام روایت شده: حق تعالی جمعه را از میان همه روزها انتخاب کرده و روزش را عید نموده و شب آن را در فضیلت همچون روزش گردانیده است، و از جمله

فضیلت های روز جمعه آن است که در آن روز هر حاجتی که از خدا درخواست شود برآورده می شود! و چنانچه جماعتی در اثر نافرمانی مستحق عذاب حق شوند چون شب و روز جمعه را دریابند و دعا کنند، خداوند عذاب را از ایشان برمیگرداند و نیز امور آینده را خدا در شب جمعه استوار و نهایی می گرداند.

اعمال شب جمعه

شب جمعه را اعمال بسیاری است که ما در اینجا تنها به ذکر چند عمل بسنده میکنیم.

اوّل: بسیار گفتن «سُبْحانَ اللّهِ، وَ اللّهُ أَکْبَر، وَ لَا إِلَه إِلاّ اللّهُ» و زیاد صلوات فرستادن، روایت شده: جمعه، شبش تابناک و روزش بس روشن است، پس ذکر «سبحان اللّه، و اللّه اکبر، و لا اله الاّ اللّه» بگوئید و بر محمّد و آل محمّد بسیار صلوات فرستید و در روایت دیگر آمده: که کمترین صلوات در این شب، صد مرتبه است، و هرچه بیشتر باشد بهتر است.

و از امام صادق علیه السّلام روایت شده: صلوات بر محمّد و آل محمّد در شب جمعه با هزار کار نیک برابر است و هزار گناه را پاک میکند و مقام انسان را هزار درجه بالا میبرد و مستحب است که پس از نماز عصر پنجشنبه تا آخر روز جمعه بر محمّد و آل محمّد بسیار صلوات فرستند.

و با سند صحیح از حضرت صادق علیه السّلام روایت شده: هنگام عصر روز پنجشنبه فرشتگان از آسمان با قلم های طلا و صحیفه های نقره فرود میآیند و در عصر پنجشنبه و شب و روز جمعه تا هنگام غروب خورشید جز صلوات بر محمّد و خاندان آن حضرت چیزی ننویسند.

شیخ طوسی فرموده: در روز پنجشنبه مستحبّ است فرستادن هزار صلوات بر محمّد و آل محمّد.

و در آن بگوید:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ وَ أَهْلِكْ عَدُوَّهُمْ مِنَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ. (1)

و گفتن این صلوات صد مرتبه از بعد از عصر پنجشنبه تا آخر روز جمعه فضیلت بسیار دارد.

و نیز شیخ فرموده: مستحب است در آخر روز پنجشنبه به این صورت استغفار کنند:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِی لا إِلَهَ إِلا هُوَ الْحَیُّ الْقَیُّومُ وَ أَتُوبُ إِلَیْهِ تَوْبَهَ عَبْدٍ خَاضِعٍ مِسْکِینٍ مُسْتَکِینٍ لا یَسْتَطِیعُ لِنَفْسِهِ صَرْفا وَ لا عَدْلا وَ لا نَفْعا وَ لا ضَرّا وَ لا حَیَاهً وَ لا مَوْتا وَ لا نُشُوراً وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ عِتْرَتِهِ الطَّیِّبِینَ الطَّاهِرِینَ الْأَخْیَارِ الْأَبْرَارِ وَ سَلَّمَ تَسْلِیماً . (2)

دوّم: آنکه در شب جمعه این سوره ها را بخواند که از برای هریک فوائد و ثواب بسیار روایت شده: بنی اسرائیل [اسراء] کهف، سه طس [شعراء و نمل و قصص] سجده، یسی، ص، احقاف، واقعه، حم سجده، حم دخان، طور، اقتربت، جمعه و اگر فرصت نشد همه را تلاوت کند، واقعه و سوره های قبل از آن را انتخاب کند، زیرا از امام صادق علیه السّلام روایت شده هرکه در هر شب جمعه سوره «اسراء» را بخواند، نمی میرد تا خدمت حضرت قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف رسد و از اصحاب آن حضرت گردد و هرکه در هر شب جمعه سوره «کهف» را بخواند، نمی میرد مگر شهید و خداوند او را در قیامت با شهیدان محشور می کند و در قیامت همراه

1- خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و فرج ایشان را تعجیل نما، و دشمنانشان را از جن و انس از اولین و آخرین نابود فرما.

2- طلب آمرزش می نمایم از خدایی که نیست معبودی جز او، زنده و پایدار است، و توبه می نمایم به سوی او توبه بنده فروتن بی چیز که فقیر و عاجز ناتوان است برای نفس خود و نه دفاعی و نه سودی و نه زیانی و نه زندگی و نه مرگی و نه رستاخیزی و درود خدا بر محمّد و خاندان او، پاک و پاکیزگان، از برگزیدگان و نیکان، و درود فراوان فرست.

ایشان نگاهش می دارد و هرکه در شب جمعه سوره های شعراء و نمل و قصص را تلاوت کند، از دوستان خدا گشته و در امان و حمایت حق تعالی قرار می گیرد و نیز در دنیا دچار فقر و تنگدستی نمی شود و خدا در آن جهان چندان از بهشت به او عطا کند که خشنود شود و بلکه افزون بر خشنودی اش بر او کرامت نماید، و صد زن زیبا چشم از زنان دلربای بهشت را به همسری او در آورد و هرکه در شب جمعه سوره سجده را بخواند خدا در قیامت نامه اعمالش را به دست راست او دهد و در حسابرسی اعمال بر او آسان گیرد.

و از دوستان محمّد و خاندان او باشد.

و به سند معتبر از امام باقر علیه السّلام روایت شده: هرکس هر شب جمعه سوره «ص» را قرائت کند، از خیر این جهان و جهان دیگر آن اندازه به او ببخشند که جز به پیامبری مرسل یا فرشته ای مقرّب نبخشیده و او را با هرکس از اهل خانه اش که بخواهد وارد بهشت کنند، حتی خدمتکاری که به او خدمت کرده باشد، هرچند از خانواده او به حساب نیاید و در حدّ شفاعت او نباشد.

و از امام صادق علیه السّلام روایت شده: هرکه در شب جمعه یا روز جمعه سوره «احقاف» را بخواند، در دنیا دچار بیم و هراس نشود و در روز قیامت از وحشت و ترس در امان باشد، و هرکه در شب جمعه سوره واقعه را بخواند، خدا او را دوستش بدارد و او را محبوب تمام مردم کند، و

در دنیا دچار بدحالی و تنگدستی نشود و آفتی از آفات دنیا به او نرسد، و از دوستان حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام باشد و این سوره مخصوص امیر المؤمنین علیه السّلام است.

و روایت شده: هرکه سوره «جمعه» را در هر شب جمعه تلاوت کند کفاره اعمال او از این جمعه تا جمعه دیگر خواهد بود.

و نیز همین فضیلت برای کسی که در هر شب جمعه و بعد از ظهر و عصر جمعه سوره «کهف» را بخواند وارد شده است.

و آگاه باش که برای شب جمعه نمازهای بسیاری وارد شده.

اوّل: نماز حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام دوّم: دو رکعت نماز که در هر رکعت، «حمد» و پانزده مرتبه سوره «زلزال» در روایت است: هرکه این نماز را بجا آورد، خدا او را از عذاب قبر و هول و هراس قیامت ایمن کند.

سوّم: آنکه در شب جمعه در رکعت اوّل نماز مغرب و رکعت اوّل نماز عشاء سوره «جمعه» و در رکعت دوّم نماز مغرب سوره «توحید» و در رکعت دوم عشا سوره «اعلی» را بخواند.

چهارم: خواند شعر را در شب جمعه ترک کند؛زیرا در حدیث صحیح از امام صادق علیه السّلام روایت شده: برای شخص روزه دار و شخص محرم و نیز در حرم خدا و در روز جمعه و در شب آن روایت کردن شعر مکروه است.

راوی به حضرت عرض کرد: هرچند معنای آن شعر مطلب حقی باشد، فرمود: هرچند شعر به حق باشد.

و در حدیث معتبر از امام صادق علیه السّلام روایت شده: رسول خدا فرمود: هرکه در شب یا روز جمعه یک شعر بخواند،

در آن شب و روز بهره ای از ثواب به غیر آن نداشته باشد.

و براساس روایت معتبر دیگر، در آن شب و روز نمازش مورد قبول واقع نشود [از آنجاکه شعر و خواندن آن مورد علاقه مردوزن، پیروجوان، عالم وعامی و خلاصه تمام مردم است، شاید اصرار روایات بر ترک خواند شعر در شب و روز جمعه به خاطر این باشد که اهل ایمان از قرائت قرآن و دعا و مستحبات شب و روز جمعه باز نمانند و ثوابهای عظیم و بهره های وافر الهی را از دست ندهند.

مترجم] پنجم: در حق مؤمنین بسیار دعا کند، چنان که حضرت زهرا علیها السّلام بسیار دعا می کرد و روایت شده اگر برای ده نفر از برادران مؤمن که از دنیا رفته باشند طلب آمرزش کند بهشت برای او واجب می شود.

ششم: دعاهای مخصوص شب جمعه را بخواند که آن دعاها بسیار است و ما به ذکر برخی از آنها بسنده می کنیم: به سند صحیح از امام صادق علیه السّلام روایت شده: هرکس در شب جمعه در سجده آخر نافله شب این دعا را هفت بار، بخواند، هنگامی که از آن فارغ شود، آمرزیده شده باشد.

و اگر در هر شب این دعا را در سجده آخر نافله شب بخواند، بهتر است.

و آن دعا این است:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِوَجْهِکَ الْکَرِیمِ وَ اسْمِکَ الْعَظِیمِ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَغْفِرَ لِی ذَنْبِیَ الْعَظِیمَ . (1)

و از حضرت رسول صلّی اللّه علیه و آله روایت شده: هرکس در شب یا روز جمعه این دعا را، هفت بار بخواند،

1- خدایا! از تو می خواهم به عنایت کریمانه و نام بزرگت که درود فرستی بر محمّد و خاندان محمّد و از گناهانم بزرگم درگذری.

اگر در آن شب یا در آن روز از دنیا برود وارد بهشت می شود و آن دعا این است:

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّی لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ خَلَقْتَنِی وَ أَنَا عَبْدُکَ وَ ابْنُ أَمَتِکَ وَ فِی قَبْضَتِکَ وَ نَاصِیَتِی بِیَدِکَ أَمْسَیْتُ عَلَی عَهْدِکَ وَ وَعْدِکَ مَا اسْتَطَعْتُ أَعُوذُ بِرِضَاکَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ أَبُوءُ بِنِعْمَتِکَ [بِعَمَلِی] وَ أَبُوءُ بِذَنْبِی [بِذُنُوبِی] فَاغْفِرْ لِی ذُنُوبِی إِنَّهُ لا یَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلا أَنْتَ . (1)

شیخ طوسی و سیّد کفعمی و سیّد ابن باقی رحمهم اللّه فرموده اند: در شب و روز جمعه و شب و روز عرفه مستحب است دعای اللّهم من تعبّا.

.

.

خوانده شود، ما آن را از کتاب» مصباح شیخ «نقل میکنیم و آن دعا این است:

اللَّهُمَّ مَنْ تَعَبَّأَ وَ تَهَیَّأَ وَ أَعَدَّ وَ اسْتَعَدَّ لِوِفَادَةٍ إِلَی مَخْلُوقٍ رَجَاءَ رِفْدِهِ وَ طَلَبَ نَائِلِهِ وَ جَائِزَتِهِ فَإِلَیْکَ یَا رَبِّ تَعْبِیَتِی وَ اسْتِعْدَادِی رَجَاءَ عَفْوِکَ وَ طَلَبَ نَائِلِکَ وَ جَائِزَتِکَ فَلا تُخَیِّبْ دُعَائِی یَا مَنْ لا یَخِیبُ عَلَیْهِ سَائِلٌ [السَّائِلُ] وَ لا یَنْقُصُهُ نَائِلٌ فَإِنِّی لَمْ آتِکَ ثِقَةً بِعَمَلٍ صَالِحٍ عَمِلْتُهُ وَ لا لِوِفَادَةِ مَخْلُوقٍ رَجَوْتُهُ أَتَیْتُکَ مُقِرّا عَلَی نَفْسِی بِالْإِسَاءَةِ وَ الظُّلْمِ، (2) مُعْتَرِفاً بِأَنْ لا حُجَّةَ لِی وَ لا عُذْرَ أَتَیْتُکَ أَرْجُو عَظِیمَ عَفْوِکَ الَّذِی عَفَوْتَ [عَلَوْتَ] بِهِ [عَلَی] عَنِ الْخَاطِئِینَ [الْخَطَّائِینَ] فَلَمْ یَمْنَعْکَ طُولُ عُکُوفِهِمْ عَلَی عَظِیمِ الْجُرْمِ أَنْ عُدْتَ عَلَیْهِمْ بِالرَّحْمَةِ فَیَا مَنْ رَحْمَتُهُ وَاسِعَةٌ وَ عَفْوُهُ عَظِیمٌ یَا عَظِیمُ یَا عَظِیمُ یَا عَظِیمُ لا یَرُدُّ غَضَبَکَ إِلا حِلْمُکَ وَ لا یُنْجِی مِنْ سَخَطِکَ إِلا التَّضَرُّعُ إِلَیْکَ فَهَبْ لِی یَا إِلَهِی فَرَجا بِالْقُدْرَةِ الَّتِی تُحْیِی بِهَا مَیْتَ

1- خدایا! تویی پروردگار من، شایسته پرستشی جز تو نیست، تو مرا آفریدی و من بنده تو و فرزند کنیز تو و در دست قدرت توام و زمام زندگی ام به دست توست، تا توانستم بر عهد و پیمان روز را به شب آوردم. از شرّ آنچه انجام دادم به خوشبینی و خشنودی تو پناه می آورم، به نعمتت

اعتراف و به گناهم اقرار مینمایم پس گناهانم را بیامرز، زیرا گناهان را جز تو نمی آمرزد.
2- خدایا! هرکس به امید کمک و طلب عطا و جود و جایزه مخلوقی مجهّز و مهیّا و آماده دیدار او شود، تنها به سوی توست ای پروردگار من استعداد و آمادگی من به امید عفو و درخواست و جایزه است، پس مرا از خواسته ام ناامید مساز، ای آن که پرسنده ای از او محروم نگردد و بخشیده ای از او نکاهد من به پشتوانه عمل شایسته ای که انجام داده باشم، و یا به امید آفریده ای که به او دل بسته باشم به پیشگاهت نیامده ام، به درگاهت آمده ام با با اعتراف بر نفس خویش به بدکاری دستم

الْبِلادِ ، (1) وَ لا تُهْلِكْنِی غَمّا حَتَّی تَسْتَجِیبَ لِی وَ تُعَرِّفَنِی الْإِجَابَهَ فِی دُعَائِی وَ أَذِقْنِی طَعْمَ الْعَافِیَهِ إِلَی مُنْتَهَی أَجَلِی وَ لا تُشْمِتْ بِی عَدُوِّی وَ لا تُسَلِّطْهُ عَلَیَّ وَ لا تُمَکِّنْهُ مِنْ عُنُقِی اللَّهُمَّ [إِلَهِی] إِنْ وَضَعْتَنِی فَمَنْ ذَا الَّذِی یَرْفَعُنِی وَ إِنْ رَفَعْتَنِی فَمَنْ ذَا الَّذِی یَضَعُنِی وَ إِنْ أَهْلَکْتَنِی فَمَنْ ذَا الَّذِی یَعْرِضُ لَکَ فِی عَبْدِکَ أَوْ یَسْأَلُکَ عَنْ أَمْرِهِ، (2) وَ قَدْ عَلِمْتُ أَنَّهُ لَیْسَ فِی حُکْمِکَ ظُلْمٌ وَ لا فِی نَقِمَتِکَ عَجَلَهٌ وَ إِنَّمَا یَعْجَلُ مَنْ یَخَافُ الْفَوْتَ وَ إِنَّمَا یَحْتَاجُ إِلَی الظُّلْمِ الضَّعِیفُ وَ قَدْ تَعَالَیْتَ یَا إِلَهِی عَنْ ذَلِکَ عُلُوّا کَبِیراً اللَّهُمَّ إِنِّی أَعُوذُ بِکَ فَأَعِذْنِی وَ أَسْتَجِیرُ بِکَ فَأَجِرْنِی وَ أَسْتَرْزِقُکَ فَارْزُقْنِی وَ أَتَوَکَّلُ عَلَیْکَ فَاکْفِنِی وَ أَسْتَنْصِرُکَ عَلَی عَدُوِّی [عَدُوِّکَ] فَانْصُرْنِی وَ أَسْتَعِینُ بِکَ فَأَعِنِّی وَ أَسْتَغْفِرُکَ یَا إِلَهِی فَاغْفِرْ لِی آمِینَ آمِینَ آمِینَ . (3)

هفتم: دعای «کمیل» را بخواند که در فصل بعد خواهد آمد ان شاء اللّه [کمیل بن زیاد نخعی، از اصحاب امیر المؤمنین علیه السّلام است که حضرت به اصرار وی دعای کمیل را انشاء و به او تعلیم فرمود] هشتم: دعای «اللّهمّ یا شاهد کلّ نجوی» را که در شب عرفه هم خوانده می شود، بخواند.

این دعا نیز ان شاء اللّه تعالی خواهد آمد.

نهم: ده مرتبه بگوید:

یَا دَائِمَ الْفَضْلِ عَلَی الْبَرِیَّهِ یَا بَاسِطَ الْیَدَیْنِ بِالْعَطِیَّهِ یَا صَاحِبَ الْمَوَاهِبِ السَّنِیَّهِ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ خَیْرِ الْوَرَی سَجِیَّهً وَ اغْفِرْ لَنَا یَا ذَا الْعُلَی فِی هَذِهِ الْعَشِیَّهِ. (4)

این ذکر شریف در شب عید فطر نیز خوانده می شود.

دهم: انار بخورد، چنانکه امام صادق علیه

1- و با اعتراف به اینکه هیچ دلیل و نه عذری بر بدکاریام نیست، گذشت فراگیرت را که بر آن از خطاکاران درمی گذری امیدوارم، پس پافشاری بر جرم بزرگشان از اینکه بر انان دوباره مهرورزی تو را بازنداشت، پس ای آن که رحمتش فراگیر و گذشتش بس بزرگ است ای بزرگ، ای بزرگ، ای

بزرگ، جز بردباری ات خشم تو را برنگرداند و جز زاری به پیشگاهت از ناخشنودی ات رهایی نبخشد، پس خدایا! با نیرویی که با آن سرزمینهای مرده را زنده می کنی برایم گشایشی بخش
2- و از اندوه هلاکم مکن تا آنکه دعایم را مستجاب نمایی و مرا به اجابت دعایم آگاه سازی و شیرینی سلامت و تندرستی را تا پایان عمر به من بچشان و مرا در معرض سرزنش دشمنم قرار مده و او را بر من چیره مساز و بر گردنم مسلّط مکن خدایا! اگر تو مرا حقیر و پست بداری، پس چه کسی بلندم گرداند و اگر تو مرا بلند گردانی، پس کیست آن که مرا خوار کند و اگر هلاکم کنی، پس کیست آن که درباره بنده ات در برابر تو خود نماید؟ یا از کار او از تو پرس و جو کند؟
3- با آنکه به یقین میدانم که نه در حکم تو ستمی است و نه در انتقامت شتابی، چه تنها کسی در انتقام شتاب می کند که از دست دادن فرصت را می هراسد و فقط کسی محتاج ستمگری است که ناتوان است، و حال آنکه تو ای خدای من! از این امور بسیار برتری. بار خدایا به تو پناه میآورم، پس پناهم ده و از تو امان می جویم پس امانم ده و از توروزی می طلبم پس روزی ام ده و اعتماد میکنم بر تو، پس تو خود مرا کافی باش، و برای غلبه بر دشمنم از تو یاری می خواهم پس یاری ام ده، و از تو مدد می جویم پس مرا مدد فرما، ای خدای من! دعایم را بپذیر. بپذیر. بپذیر.
4- ای کسی که جود و بخشش توبه آفریدگان همیشگی است! ای آن که دو دست سخاوت خود را برای عطا گشوده ای! ای صاحب عطاهای گرانبها! بر محمّد و خاندان او، نیکوخوترین مردمان درود فرصت، و ما را ای خدای بلندمرتبه در چنین شبی بیامرز.

السّلام در هر شب جمعه میل میفرمود، و اگر هنگام خوابیدن بخورد، شاید بهتر باشد، چه آنکه روایت شده: هرکه وقت خوابیدن انان بخورد تا صبح در جان خود ایمن خواهد بود.

و سزاوار است هرگاه انار بخورد، در زیر آن دستمالی بگستراند که هر دانه ای از ان بیفتد جمع کرده و بعد بخودرد و بهتر است دیگری را در آن انار شریک نسازد.

شیخ جعفر ابن احمد قمی رحمه اللّه در کتاب، عروس از امام صادق علیه السّلام روایت کرده: هرکه ما بین دو رکعت نافله و فریصه صبح صد مرتبه بگوید:

سُبْحَانَ رَبِّیَ الْعَظِیمِ وَ بِحَمْدِهِ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّی وَ أَتُوبُ إِلَیْهِ (1)

خدا در بهشت خانه ای برای او بنا کند.

و شیخ طوسی و سید ابن طاووس و دیگران این دعا را ذکر کرده و گفته اند: مستحب است در سحر شب جمعه این دعا خوانده شود:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ هَبْ لِیَ الْغَدَاهَ رِضَاکَ وَ أَسْکِنْ قَلْبِی خَوْفَکَ وَ اقْطَعْهُ عَمَّنْ سِوَاکَ حَتَّی لا أَرْجُوَ وَ لا أَخَافَ إِلا إِیَّاکَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ هَبْ لِی ثَبَاتَ الْیَقِینِ وَ مَحْضَ الْإِخْلَاصِ وَ شَرَفَ التَّوْحِیدِ وَ دَوَامَ الاسْتِقَامَهِ وَ مَعْدِنَ الصَّبْرِ وَ الرِّضَا بِالْقَضَاءِ وَ الْقَدَرِ یَا قَاضِیَ حَوَائِجِ السَّائِلِینَ یَا مَنْ یَعْلَمُ مَا فِی ضَمِیرِ الصَّامِتِینَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، (2)

وَ اسْتَجِبْ دُعَائِی وَ اغْفِرْ ذَنْبِی وَ أَوْسِعْ رِزْقِی وَ اقْضِ حَوَائِجِی فِی نَفْسِی وَ إِخْوَانِی فِی دِینِی وَ أَهْلِی إِلَهِی طُمُوحُ اَلْآمَالِ قَدْ خَابَتْ إِلا لَدَیْکَ وَ مَعَاکِفُ اَلْهِمَمِ قَدْ تَعَطَّلَتْ إِلا عَلَیْکَ وَ مَذَاهِبُ الْعُقُولِ قَدْ سَمَتْ إِلا إِلَیْکَ

1- منزه است پروردگار بزرگ من و به ستایش او را سزاست، از خدا، پروردگار خود، آمرزش می طلبم و به سوی او باز می گردم.
2- خدایا! بر محمّد و خاندان او درود فرست و در این بامداد خشنودی خود را بر من ارزانی بدار، و ترس از خویش را در دلم جای ده، و دلم را از غیر خود ببر، تا به غیر تو امید نبندم و جز از تو نترسم، خدایا! بر محمّد و

خاندان او درورد فرست و مرا یقین استوار، و اخلاص بی شائبه و قدر خود، ببخش، ای برآورنده نیازهای پرسندگان! ای آن که هرچه در نهاد خاموشان می گذرد میداند! بر محمد و خاندانش درود فرست

فَأَنْتَ الرَّجَاءُ وَ إِلَيْکَ الْمُلْتَجَأُ يَا أَكْرَمَ مَقْصُودٍ وَ أَجْوَدَ مَسْئُولٍ هَرَبْتُ إِلَيْکَ بِنَفْسِی يَا مَلْجَأَ الْهَارِبِينَ، (1) بِأَثْقَالِ الذُّنُوبِ أَحْمِلُهَا عَلَى ظَهْرِی لا أَجِدُ لِی إِلَيْکَ شَافِعا سِوَى مَعْرِفَتِی بِأَنَّکَ أَقْرَبُ مَنْ رَجَاهُ الطَّالِبُونَ وَ أَمَّلَ مَا لَدَيْهِ الرَّاغِبُونَ يَا مَنْ فَتَقَ الْعُقُولَ بِمَعْرِفَتِهِ وَ أَطْلَقَ الْأَلْسُنَ بِحَمْدِهِ وَ جَعَلَ مَا امْتَنَّ بِهِ عَلَى عِبَادِهِ فِی كِفَاءٍ لِتَأْدِيَهِ حَقِّهِ [أَنَالَ بِهِ حَقَّهُ] صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ لا تَجْعَلْ لِلشَّيْطَانِ عَلَى عَقْلِی سَبِيلا وَ لا لِلْبَاطِلِ عَلَى عَمَلِی دَلِيلا. (2)

و به هنگام طلوع صبح روز جمعه اين دعا را بخواند:

أَصْبَحْتُ فِی ذِمَّةِ اللَّهِ وَ ذِمَّةِ مَلائِكَتِهِ وَ ذِمَمِ أَنْبِيَائِهِ وَ رُسُلِهِ عَلَيْهِمُ السَّلامُ وَ ذِمَّةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ ذِمَمِ الْأَوْصِيَاءِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلامُ آمَنْتُ بِسِرِّ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلامُ وَ عَلانِيَتِهِمْ وَ ظَاهِرِهِمْ وَ بَاطِنِهِمْ وَ أَشْهَدُ أَنَّهُمْ فِی عِلْمِ اللَّهِ وَ طَاعَتِهِ كَمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ. (3)

روايت شده: هركس پيش از نماز صبح روز جمعه سه مرتبه بگويد:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِی لا إِلَهَ إِلا هُوَ الْحَیُّ الْقَيُّومُ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ. (4)

گناهانش آمرزيده شود هرچند از حباب نشسته بر دريا بيشتر باشد.

پس شب جمعه بهترين شبها و روز آن بهترين روزهاست.

و از امام صادق عليه السّلام روايت شده: در شب جمعه از گناه دورى كنيد كه عقوبت گناهان در ان شب دو چندان است، همان گونه كه پاداش كارهاى نيک در آن شب دو برابر است.

و هركه در شب جمعه نافرمانى خدا را ترک گويد خدا گناهان گذشته او را بيامرزد و هركه در شب جمعه گناهى را

1- و خواهشم را برآور، و گناهم را بيامرز و روزى ام را وسعت بخش و نيازهاى درونى ام و حوائج برادران دينى ام و خانواده ام را برآورد، خداى من آرزوهاى دور و سركش جز نزد تو ناكام است، همّتهاى بلند جز آنكه بر گرد كوى تو گردد بيهوده باشد و راههاى خرد بسته است جز به سوى تو، پس تويى اميد دلها و به سوى توست پناهگاه، اى گرامى ترين مراد، و

بخشنده ترین درخواست شده! با همه وجودم به سوی تو گریخته ام، ای پناهگاه گریختگان،
2- با بارهای گناه که بر دوش می کشم، درحالی که برای رسیدن به تو یاوری نمی یابم جز آگاهی از اینکه تو نزدیک ترین کسی هستی که امید جویندگان به اوست و آنچه را که نزد اوست راغبان آرزومندند، ای آن که خردها را به معرفت خویش شکوفا ساخت، و زبانها را به ستایش خود گشود و آنچه را بر بندگانش منّت گذارد، برای ادای حق خود بسنده ساخت، بر محمّد و خاندان درود فرست و برای شیطان بر خردم راهی و به سوی باطل بر عملم راهنما و دلیلی قرار مده.
3- شب را صبح کردم در امان خدا و امان فرشتگان و امان پیامبران و فرستادگان او (درود بر آنان باد) ، و امان محمّد (درود خدا بر او و خاندان او باد) ، و امانهای جانشینیان خاندان محمّد (درود بر آنان باد) ، ایمان آوردم به نهان خاندان محمّد (بر ایشان درود باد) و ظاهر و باطن ایشان، و گواهی می دهم که همانا ایشان در معرفت به خدا و طاعت او همچون محمّد (درود خدا بر او و خاندان او) هستند.
4- آمرزش می جویم از خدای که شایسته پرستشی جز آن زنده پاینده نیست و به سوی او باز می گردم.

آشکار انجام دهد، خدا او را به خاطر گناهان همه عمرش عذاب نماید و جزای گناه انجام گرفته در شب جمعه را بر او دو چندان گرداند.

و به سند معتبر از حضرت رضا علیه السّلام روایت شده: حضرت رسول صلّی اللّه علیه و آله فرمودند: روز جمعه سید و بزرگ روزهاست، خدا پاداش نیکی ها را در آن روز دو برابر عطا می کند و گناهان را محو می سازد و درجات اهل ایمان را بالا می برد و دعاها را مستجاب نماید و سختی ها را آسان و غم ها را از دل ها می زداید؛و حاجت های بزرگ را روا کند.

و روز جمعه روزافزونی است چرا که خدا لطف و مهر خویش را بر بندگان فزونی می بخشد و گروه های بسیاری را از آتش دوزخ نجات می دهد؛پس هرکه خدا را در آن روز بخواند و حق و حرمت آن روز را آنچنان که شایسته است بشناسد، به یقین خدا او را از آتش دوزخ رهایی دهد.

پس چنانچه در روز جمعه یا شب آن از دنیا برود پاداش شهیدان را دارد و در قیامت ایمن از عذاب الهی برانگیخته می شود؛ و هرکه حرمت جمعه را آنچنان که شاید نگاه ندارد و حقش را تباه کند، یا این که نماز جمعه به جا نیاورد، یا در آن مرتکب محرمات الهی شود، به یقین خدا او را در آتش دوزخ بسوزاند، مگر آنکه توبه کند.

و به سندهای معتبر از حضرت باقر علیه السّلام روایت شده: آفتاب در روزی بهتر از جمعه طلوع نکرده، و هنگامی که پرندگان در روز

جمعه به یکدیگر می رسند به هم سلام می کنند و می گویند: امروز روز با ارزشی است.

و به سند معتبر از حضرت صادق علیه السّلام روایت شده: هرکه روز جمعه را دریابد، باید به کاری جز عبادت نپردازد، چه در این روز خدا گناه بندگان را می آمرزد و رحمت خویش را بر آنان نازل می کند.

البته فضایل شب و رزو جمعه بیشتر از آن است که در این سطور کوتاه بیان شود.

اعمال روز جمعه

برای روز جمعه اعمال بسیاری است که در اینجا تنها به بیان چند مورد اکتفا میکنیم: اول: در رکعت اوّل نماز صبح سوره «جمعه» و در رکعت دوّم: «توحید» خوانده شود.

دوّم: پس از نماز صبح، پیش از آنکه سخن بگوید، این دعا را بخواند تا کفّاره کناهان او از این جمعه تا جمعه دیگر باشد:

اللَّهُمَّ مَا قُلْتُ فِی جُمُعَتِی هَذِهِ مِنْ قَوْلٍ أَوْ حَلَفْتُ فِیهَا مِنْ حَلْفٍ أَوْ نَذَرْتُ فِیهَا مِنْ نَذْرٍ فَمَشِیَّتُکَ بَیْنَ یَدَیْ ذَلِکَ کُلِّهِ فَمَا شِئْتَ مِنْهُ أَنْ یَکُونَ کَانَ وَ مَا لَمْ تَشَأْ مِنْهُ لَمْ یَکُنْ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِی وَ تَجَاوَزْ عَنِّی اللَّهُمَّ مَنْ صَلَّیْتَ عَلَیْهِ فَصَلَوَاتِی عَلَیْهِ وَ مَنْ لَعَنْتَ فَلَعْنَتِی عَلَیْهِ. (1)

و دست کم در هر ماه یک بار این عمل را بجا آورد و نیز روایت شده: هرکس در روز جمعه پس از نماز صبح بنشیند، و به تعقیب بپردازد تا آفتاب برآید، هفتاد درجه در بهشت برین برای او بالا رود.

و شیخ طوسی روایت کرده: که سنّت است این دعا را در تعقیب نماز صبح روز جمعه بخواند:

اللَّهُمَّ إِنِّی تَعَمَّدْتُ إِلَیْکَ بِحَاجَتِی وَ أَنْزَلْتُ إِلَیْکَ الْیَوْمَ

1- خدایا! هر سخنی که در این جمعه بر زبان آوردم، و یا هر سوگندی که در آن ادا نمایم و یا هر نذری که در آن جاری کنم، خواست و اراده تو پیشاپیش همه اینهاست، پس در این میان هرچه را تو بخواهی که بشود میشود، و هرچه را که نخواهی نشود، بار خدایا! مرا بیامرز و از من درگذر. خدایا! هرکه را تو بر او درود فرستی پس درودم بر او باد و هرکه را که تو لعنت کنی پس لعنتم بر او باد.

فَقْرِی وَ فَاقَتِی وَ مَسْکَنَتِی فَأَنَا لِمَغْفِرَتِکَ أَرْجَی مِنِّی لِعَمَلِی وَ لَمَغْفِرَتُکَ وَ رَحْمَتُکَ أَوْسَعُ مِنْ ذُنُوبِی فَتَوَلَّ قَضَاءَ کُلِّ حَاجَةٍ لِی بِقُدْرَتِکَ عَلَیْهَا وَ تَیْسِیرِ [تَیَسُّرِ] ذَلِکَ عَلَیْکَ وَ لِفَقْرِی إِلَیْکَ فَإِنِّی لَمْ أُصِبْ خَیْراً قَطُّ إِلا مِنْکَ وَ لَمْ یَصْرِفْ عَنِّی سُوءًا قَطُّ أَحَدٌ سِوَاکَ وَ لَسْتُ [لَیْسَ] أَرْجُو لِآخِرَتِی وَ دُنْیَایَ وَ لا لِیَوْمِ فَقْرِی یَوْمَ یُفْرِدُنِی النَّاسُ فِی حُفْرَتِی وَ أُفْضِی إِلَیْکَ بِذَنْبِی سِوَاکَ (1)

سوّم: روایت شده: هرکس در روز جمعه و دیگر روزها پس از نماز ظهر و نماز صبح بگوید:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ (2)

نمیرد تا حضرت قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف را دریابد.

و اگر صد مرتبه این صلوات را بخواند، خدا شصت حاجت، سی حاجت از حاجات دنیا و سی حاجت از حاجات آخرتش را برآورده سازد چهارم: پس از نماز صبح سوره «الرحمن» را بخواند و بعد از آیه:

فَبِأَیِّ ءَالاءِ رَبِّکُمَا تُکَذِّبَانِ (3)

بگوید:

لا بِشَیْ ءٍ مِنْ آلائِکَ رَبِّ أُکَذِّبُ (4)

پنجم: شیخ طوسی رحمه اللّه فرموده: مستحب است پس از نماز صبح روز جمعه صد مرتبه سوره «توحید» را بخواند و صد مرتبه بر محمّد و آل محمّد صلوات فرستد و صد مرتبه استغفار کند و سوره های «نساء، هود، کهف، صافات، الرّحمن» را بخواند.

ششم: سوره های: «احقاف» و «مؤمنون» را بخواند، از امام صادق علیه السّلام روایت شده: هرکه در هر شب جمعه یا در هر روز جمعه سوره «احقاف» را بخواند در دنیا هراسی به دلش راه نیابد و از وحشت بزرگ روز قیامت ایمن گردد و نیز آن حضرت

1- خدایا! با حاجت خویش آهنگ تو کرده ام و امروز بر تو فرود آورده ام فقر و تنگدستی و درماندگی ام را و به آمرزش تو امیدوارتر از کردار خویشم و بخشایش و رحمت تو دامنه دار تر از گناهان من است، پس برآور نیاز مرا با قدرتی که بر آن داری و با سهولتی که نزد تو دارد، و نیازی که من به تو دارم. چه من به خیری دست نیافته ام جز از سوی تو و جز تو هرگز کسی گزندی را از من نرانده است و برای آن جهان و این جهانم و نه برای گاه تهیدستی ام، آنگاه که مردم در قبرم تنها گذارند و گناهم را به نزد تو آورم، جز به مهر تو امید ندارم.
2- خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و طلوع ظهورشان را زود گردان
3- کدامین نعمتهای پروردگارتان را تکذیب میکنید.
4- هیچ یک از نعمت های تو را ای پروردگارم تکذیب نمی کنم

فرمود: هرکس جمعه ها بر خواندن سوره «مؤمنون» مداومت نماید، خدای تعالی پایان کارش را به نیکبختی و سعادت قرار دهد، و جایگاهش در بهشت برین با پیامبران الهی باشد، هفتم: پیش از طلوع آفتاب ده مرتبه سوره

«قل یا ایّها الکافرون»

را بخواند و دعا کند تا خواسته اش اجابت شود.

روایت شده: حضرت زین العابدین علیه السّلام چون صبح روز جمعه میشد تا ظهر «ایه الکرسی» [آیه 255 سوره بقره:

اللّهُ لا الهَ الاّ هُوَ الحَیُّ.

.

.

و لاَ یؤُودهُ حفظُهما و هو العلی العظیم

] را می خواند، و چون از نمازها فراغت می یافت، به تلاوت سوره:

«انّا انزلناه»

می پرداخت.

و آگاه باش برای خواندن آیه الکرسی علی التنزیل در روز جمعه فضیلت بسیار روایت شده است [علاّمه مجلسی گوید: آیه الکرسی علی التنزیل بنا بر روایت علی بن ابراهیم و شیخ کلینی عبارت است از:

«اللّه لا اله الا هو الحی.

تا: هم فیها خالدون»

هشتم: غسل جمعه کند، و آن از جمله اعمال مستحبی است که بر آن تأکید بسیار شده و در روایت آمده که حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله به امیر المؤمنین علیه السّلام فرمود: یا علی! در هر جمعه غسل کن، گرچه

به خاطر آن غذای خود را برای بدست آوردن آب جهت غسل کردن بفروشی و گرسنه بمانی؛زیرا هیچ عمل مستحبّی برتر از غسل روز جمعه نیست و از امام صادق علیه السّلام روایت شده: هرکه در روز جمعه غسل کند و این دعا را بخواند:

أَشْهَدُ أَنْ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِیکَ لَهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدا

عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اجْعَلْنِی مِنَ التَّوَّابِینَ وَ اجْعَلْنِی مِنَ الْمُتَطَهِّرِینَ. (1)

برای او تا جمعه آینده حالت پاکی و طهارت پیدا شود؛یعنی: از گناهان پاک می گردد، یا آنکه اعمال او با طهارت معنوی انجام می گیرد و مورد قبول حق واقع می شود.

و به احتیاط نزدیک تر آن است که تا جائی که ممکن است، غسل جمعه را ترک نکنند.

باید دانست وقت غسل جمعه پس از طلوع فجر تا زمان ظهر است و هرچه نزدیک تر به ظهر انجام شود، بهتر است.

نهم: سر را با گل خطمی بشوید؛زیرا که این کار از بیماری پیسی و دیوانگی ایمنی می بخشد.

دهم: ناخن و موی پشت لبش را بزداید زیرا که ثواب بسیار دارد و روزی را افزون می سازد، و او را از گناه تا جمعه دیگر دور می کند، و از بیماری دیوانگی و جذام و پیسی ایمنی می دهد، و بهتر است در وقت چیدن ناخن و زدودن موی پشت لب بخواند:

بِسْمِ اللَّهِ وَ بِاللَّهِ وَ عَلَى سُنَّهِ مُحَمَّدٍ [رَسُولِ اللَّهِ] وَ آلِ مُحَمَّدٍ (2)

و در گرفتن ناخن، از انگشت کوچک دست چپ شروع، و به انگشت کوچک دست راست ختم نماید، و این شیوه را در گرفتن ناخن های پای خود نیز رعایت کند پس از آن ناخن های چیده را دفن کند.

یازدهم: بوی خوش استعمال کند و جامه های پاکیزه خود را بپوشد.

دوازدهم: صدقه دهد، چه بر طبق یک روایت: ثواب صدقه دادن در شب و روز جمعه، هزار برابر اوقات دیگر است.

سیزدهم: برای

1- گواهی می دهم که شایسته پرستشی جز خدا نیست، شریک و انبازی ندارد، و گواهی می دهم که محمّد بنده و فرستاد اوست، بار خدایا، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و مرا از بسیار توبه کنندگان و پاکان قرار ده.
2- به نام خدا و به یاد خدا و بر روش محمّد و خاندان محمّد

خانواده خود خوردنی های خوب و تازه از قبیل میوه و گوشت تهیه کند تا به آمدن جمعه شاد شوند.

چهاردهم: پیش از خوردن صبحانه انار و پیش از ظهر هفت برگ کاسنی بخورد، از موسی بن جعفر علیهما السّلام روایت شده: هرکه در روز جمعه وقتی که ناشتاست یک انار بخورد، تا چهل روز دل او را نورانی گرداند.

و اگر دو انار بخورد تا هشتاد روز و اگر سه انار، تا صدوبیست روز، وسوسه شیطان را از او دور گرداند و هرکس وسوسه شیطان از او دور شود نافرمانی خدا نکند و هرکه نافرمانی خدا نکند وارد بهشت شود.

شیخ طوسی در کتاب «مصباح» فرموده: در مورد خوردن انار در روزوشب جمعه فضیلت بسیار روایت شده: پانزدهم: خود را از کارهای دنیا فارغ کند، و به آموختن دین بپردازد، نه آنکه روز جمعه را به گشت و گذار، و تفرّج در باغها و کشتزارهای مردم، و هم سخنی با اراذل و مردمان بی عار و مسخره گی و عیب گوئی از مردم، و خنده های قهقهه، و خواندن اشعار و غوطه ور شدن در کارهای باطل و امثال اینها صرف کند، که مفاسدش بیش از آن است که بیان شود.

از امام صادق علیه السّلام نقل شده: بدا به حال مسلمانی که در طول هفته روز جمعه را صرف یادگیری مسائل دینی خود نکند، و برای این عمل مهمّم، خود را از کارهای دیگر فارغ نسازد.

از حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله روایت شده: هرگاه در روز جمعه ببینید پیرمردی سرگذشت دوران جاهلیت و کفر را برای مردم بیان می کند،

بر سرش سنگریزه بزنید.

شانزدهم: هزار مرتبه صلوات فرستد، از اما باقر علیه السّلام روایت شده: هیچ عبادتی در روز جمعه نزد من محبوب تر از صلوات بر محمّد و آل مطهّر او صلی اللّه علیهم اجمعین نیست.

مؤلّف گوید: اگر برای هزار مرتبه صلوات فرصت نکرد، دست کم صد مرتبه را ترک نکند، تا در روز قیامت چهره اش نورانی گردد.

و روایت شده: هرکس روز جمعه صد مرتبه صلوات فرستد و صد مرتبه

اَستَغفِرُاللهَ رَبَّی وَ اَتُوبُ اِلَیهِ

از خدا؛پروردگارم آمرزش میجویم و به سوی او می پویم

گوید و صد مرتبه سوره «توحید» را بخواند، آمرزیده خواهد شد.

و نیز روایت شده: که ثواب صلوات بر محمّد و آل محمّد، بین نماز ظهر و عصر برابر با ثواب هفتاد حج است.

هفدهم: حضرت رسول و ائمه طاهرین علیهم السّلام را زیارت نماید و کیفیت آن در باب زیارات خواهد آمد.

هیجدهم: به زیارت گذشتگان به ویژه پدر و مادر یا یکی از ایشان برود، که این عمل ثواب بسیار دارد.

از امام باقر علیه السّلام روایت شده: مردگان را در روز جمعه زیارت کنید، زیرا میدانند چه کسی به زیارت ایشان رفته است و از این رو شاد میشوند.

نوزدهم: دعای» ندبه «را که از اعمال عیدهای چهارگانه است بخواند.

این دعا بعد از این، در جای خودش خواهد، آمد.

بیستم: آگاه باش برای روز جمعه جز نافله آن، که بیست رکعت است، نمازهای بسیاری ذکر شده است.

کیفیت نافله مذکور بنا بر مشهور آن است که شش رکعت آن زمانی که نور آفتاب افق را فرا گیرد بجا آورده

ص: 59

شود، و شش رکعت دیگر وقتی که خورشید بالا بیاید، و شش رکعت دیگر نزدیک ظهر، و دو رکعت پس از ظهر پیش از نماز ظهر، و یا آنکه شش رکعت اوّل را پس از نماز جمعه یا نماز ظهر بجا آورد، به صورتی که در کتب فقها و (مصابیح) ذکر شده.

البته نمازهای بسیار دیگری نیز نقل شده، که ذکر بعضی از آنها در این مقام مناسبت دارد، هر چند بیشتر آنها اختصاصی به روز جمعه ندارد، ولی بجا آوردن آنها در روز جمعه بیشتر فضیلت دارد: از جمله آنها نماز کامله است که شیخ طوسی، و سیّد ابن طاووس و شهید و علاّمه حلّی و دیگران به سندهای بسیار و معتبر از امام صادق علیه السّلام و ایشان از پدران بزرگوارشان علیهم السّلام از حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله روایت کرده اند که آن حضرت فرمود: «هرکس در روز جمعه پیش از ظهر چهار رکعت نماز بخواند، و در هر رکعت سوره «حمد» را ده مرتبه و هر یک از:

«قل اعوذ بربّ النّاس»

و

«قل اعوذ بربّ الفلق»

و

«قل هو اللّه احد»

و

«قل یا ایّها الکافرون»

و «ایه الکرسی» را ده مرتبه، و به روایت دیگر:

«انّا انزلناه»

و آیه

«شهد اللّه.»

[آیه 18 سوره آل عمران] را نیز هر یک ده مرتبه بخواند، و آنگاه که از چهار رکعت فارغ شود، صد مرتبه استغفار کند، و صد مرتبه بگوید:

سُبحانَ اللهِ وَالحَمدُلِلّهِ وَ لا اِلهَ اِلّا اللهُ اَکبَرُ وَ لا حَولَ وَلا قُوَّه الّا بِاللهِ العَلِیِّ العَظیمِ . (1)

و پس از آن صد مرتبه صلوات فرستد،

1- خدا پاک و منزه است و ستایش تنها او را سزاست و خدایی جز او نیست، و خدا بزرگتر از هر وصفی است و هیچ نیرو و توانی جز برآمده از خدای بلند مرتبه بزرگ نیست.

خدا شرّ اهل آسمان و شرّ اهل زمین، و شرّ شیطان و شرّ پادشاهان ستمگر را از او برطرف کند» تا پایان روایت که همه در بیان فضیلت این نماز است.

نماز دیگر: حارث همدانی از امیر المؤمنین علیه السّلام روایت کرده: اگر بتوانی روز جمعه ده رکعت نماز بجای آر، و رکوع و سجودش را تمام و کامل ادا کن، و پس از هر دو رکعت صد مرتبه بگو:

سبحانَ اللهِ وَ بِحَمدِهِ (1)

که فضیلت بسیار دارد.

نماز کامله

بیستم: آگاه باش برای روز جمعه جز نافله آن، که بیست رکعت است، نمازهای بسیاری ذکر شده است.

کیفیت نافله مذکور بنا بر مشهور آن است که شش رکعت آن زمانی که نور آفتاب افق را فرا گیرد بجا آورده شود، و شش رکعت دیگر وقتی که خورشید بالا بیاید، و شش رکعت دیگر نزدیک ظهر، و دو رکعت پس از ظهر پیش از نماز ظهر، و یا آنکه شش رکعت اوّل را پس از نماز جمعه یا نماز ظهر بجا آورد، به صورتی که در کتب فقها و (مصابیح) ذکر شده.

البته نمازهای بسیار دیگری نیز نقل شده، که ذکر بعضی از آنها در این مقام مناسبت دارد، هر چند بیشتر آنها اختصاصی به روز جمعه ندارد، ولی بجا آوردن آنها در روز جمعه بیشتر فضیلت دارد: از جمله آنها نماز کامله است که شیخ طوسی، و سیّد ابن طاووس و شهید و علاّمه حلّی و دیگران به سندهای بسیار و معتبر از امام صادق علیه السّلام و ایشان از پدران بزرگوارشان علیهم السّلام از حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله روایت کرده اند

1- پاک و منزه است خدایی که ستایش تنها شایسته اوست

که آن حضرت فرمود: «هرکس در روز جمعه پیش از ظهر چهار رکعت نماز بخواند، و در هر رکعت سوره «حمد» را ده مرتبه و هر یک از:

«قل اعوذ بربّ النّاس»

و

«قل اعوذ بربّ الفلق»

و

«قل هو اللّه احد»

و

«قل یا ایّها الکافرون»

و «ایه الکرسی» را ده مرتبه، و به روایت دیگر:

«انّا انزلناه»

و آیه

«شهد اللّه.

.

.

»

[آیه 18 سوره آل عمران] را نیز هر یک ده مرتبه بخواند، و آنگاه که از چهار رکعت فارغ شود، صد مرتبه استغفار کند، و صد مرتبه بگوید:

سُبحانَ اللهِ وَالحَمدُلِلّهِ وَ لا اِلهَ اِلّا اللهُ اَکبَرُ وَ لا حَولَ وَلا قُوَّه الّا بِاللهِ العَلِیِّ العَظیمِ . (1)

و پس از آن صد مرتبه صلوات فرستد، خدا شرّ اهل آسمان و شرّ اهل زمین، و شرّ شیطان و شرّ پادشاهان ستمگر را از او برطرف کند» تا پایان روایت که همه در بیان فضیلت این نماز است.

نماز دیگر: حارث همدانی از امیر المؤمنین علیه السّلام روایت کرده: اگر بتوانی روز جمعه ده رکعت نماز بجای آر، و رکوع و سجودش را تمام و کامل ادا کن، و پس از هر دو رکعت صد مرتبه بگو:

سبحانَ اللهِ وَ بِحَمدِهِ

پاک و منزه است خدایی که ستایش تنها شایسته اوست

که فضیلت بسیار دارد.

نماز دیگر: به سند معتبر از امام صادق علیه السّلام روایت شده: هرکس سوره «ابراهیم» و سوره «حجر» را در دو رکعت نماز در روز جمعه بخواند، هرگز دچار پریشانی و دیوانگی و یا بلایی دیگر نشود، از جمله آن نمازها: نماز حضرت رسول صلی

1- خدا پاک و منزه است و ستایش تنها او را سزاست و خدایی جز او نیست، و خدا بزرگتر از هر وصفی است و هیچ نیرو و توانی جز برآمده از خدای بلند مرتبه بزرگ نیست.

اللّه علیه و آله است.

نماز حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم

سید ابن طاووس رحمه اللّه به سند معتبر از حضرت رضا علیه السّلام روایت کرده که از آن حضرت درباره نماز حضرت جعفر طیار رحمه اللّه پرسیدند.

حضرت فرمود: چرا از نماز حضرت رسول غافلی؟ شاید رسول خدا صلی اللّه علیه و آله نماز جعفر را بجا نیاورده باشد و شاید جعفر نماز رسول خدا صلی اللّه علیه و آله را نخوانده باشد.

سؤال کننده عرضه داشت: یابن رسول اللّه! نماز پیامبر را به من بیاموز! حضرت فرمود: دو رکعت نماز می خوانی؛در هر رکعت یک مرتبه سوره« حمد »و پانزده مرتبه سوره

«انا انزلناه»

و در رکوع و پس از سر برداشتن، و در سجده اوّل و بعد از آن و در سجده دوّم و پس از آن در هر یک پانزده بار سوره

«انّا انزلناه»

را می خوانی آنگاه تشهّد خوانده و سلام می دهی.

چون فارغ شوی بین تو و خدا گناهی نمیماند جز آنکه آمرزیده شود، و هر حاجتی که از حق تعالی بخواهی روا خواهد شد، و پس از آن این دعا را می خوانی:

لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ رَبُّنَا وَ رَبُّ آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ إِلَهاً وَاحِداً وَ نَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ لا نَعْبُدُ إِلّا إِيَّاهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَحْدَهُ وَحْدَهُ وَحْدَهُ أَنْجَزَ وَعْدَهُ وَ نَصَرَ عَبْدَهُ وَ أَعَزَّ جُنْدَهُ وَ هَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ فَلَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْ‌ءٍ قَدِيرٌ اللَّهُمَّ أَنْتَ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَنْ فِيهِنَّ فَلَكَ الْحَمْدُ [وَ لِلَّهِ الْمُلْكُ وَ

الْحَمْدُ] وَ أَنْتَ قَيَّامُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ مَنْ فِيهِنَّ فَلَکَ الْحَمْدُ وَ أَنْتَ الْحَقُّ وَ وَعْدُکَ الْحَقُّ [حَقٌ] ، (1) وَ قَوْلُکَ حَقٌّ وَ إِنْجَازُکَ حَقٌّ وَ الْجَنَّهُ حَقٌّ وَ النَّارُ حَقٌّ [وَ أَنْتَ الْحَقُ] اللَّهُمَّ لَکَ أَسْلَمْتُ وَ بِکَ آمَنْتُ وَ عَلَيْکَ تَوَکَّلْتُ وَ بِکَ خَاصَمْتُ وَ إِلَيْکَ حَاکَمْتُ يَا رَبِّ يَا رَبِّ يَا رَبِّ يَا رَبَّ اغْفِرْ لِی مَا قَدَّمْتُ وَ أَخَّرْتُ وَ أَسْرَرْتُ وَ أَعْلَنْتُ أَنْتَ إِلَهِی لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اغْفِرْ لِی وَ ارْحَمْنِی وَ تُبْ عَلَیَّ إِنَّکَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ . (2)

علاّمه مجلسی رحمه اللّه فرموده: این نماز از نمازهای مشهور است و سنّی و شیعه آن را در کتابهای خود روایت کرده اند و برخی این نماز را از نمازهای روز جمعه شمرده اند ولی از روایت این نکته به دست نمی آید و ظاهراً در دیگر روزها هم می توان آن را بجا آورد و نیز از جمله آن نمازها «نماز امیر المؤمنین علیه السّلام» است.

نماز حضرت امیرالمومنین علیه السلام

شیخ و سیّد از امام صادق علیه السّلام روایت کرده اند: هرکه از شما نماز امیر المؤمنین علیه السّلام را بخواند، از گناهان پاک گردد، همچون روزی که از مادر زاده شده و حاجاتش در پیشگاه حق برآورده شود.

این نماز چهار رکعت (2 نماز دو رکعتی) است: در هر رکعت یک بار سوره «حمد» و پنجاه بار

«قل هو اللّه احد»

تلاوت شود، و چون از نماز فارغ شود این دعا را بخواند که تسبیح آن حضرت است:

سُبْحَانَ مَنْ لا تَبِيدُ مَعَالِمُهُ سُبْحَانَ مَنْ لا تَنْقُصُ خَزَائِنُهُ سُبْحَانَ مَنْ لا اضْمِحْلالَ لِفَخْرِهِ

1- شایسته پرستشی جز خدا نیست، پروردگار پدران نخستین ما شایسته پرستشی جز خدا نیست، پرستیده یکتا و ما تنها به فرمان او هستیم. شایسته پرستشی جز خدا نیست، جز او را نمی پرستیم، و دینمان را برای او خالص می کنیم، گرچه مشرکان را خوش نیاید، معبودی جز خدا نیست،

یکتا، یگانه و بی همتاست، به وعده خویش وفا کرد، و بنده خود را یاری کرد، و سپاهش را نیرومند ساخت و به تنهایی همه دشمنان را گریزاند و تار و مار ساخت، فرمانروایی و ستایش تنها شایسته اوست و او بر هر چیز تواناست، خدایا تویی! نور آسمان ها و زمین و هر که در آنهاست، پس ستایش تنها برای توست. و تویی برپادارنده آسمان ها و زمین و هرکه در آنهاست، پس ستایش تنها تو را سزاست، و تو حقیّ و وعده ات حق

2- و گفتارت حق و عملت حق و بهشتت حق و دوزخت حق است. بار خدایا تنها به فرمان تو و به تو ایمان آوردم، و بر تو توکلّ کردم، و به خاطر تو (با بدان) دشمنی کردم، و تنها به سوی تو دادخواهی نمودم. پروردگارا پروردگارا پروردگارا! ببخش گناهانی را که پیش از این مرتکب شده ام و پس از این مرتکب می شوم و آنچه پنهان و آشکار انجام داده ام، همه را خدای من! هیچ شایسته پرستیده شدنی جز تو نیست. درود فرست بر محمّد و خاندان محمّد! و مرا بیامرز و به من مهرورز و توبه ام را بپذیر، همانا تنها تویی بسیار توبه پذیر مهربان.

سُبْحَانَ مَنْ لا يَنْفَدُ مَا عِنْدَهُ سُبْحَانَ مَنْ لا انْقِطَاعَ لِمُدَّتِهِ سُبْحَانَ مَنْ لا يُشَارِكُ أَحَدا فِی أَمْرِهِ سُبْحَانَ مَنْ لا إِلَهَ غَيْرُهُ (1) پس دعا كند بعد از اين و بگويد يَا مَنْ عَفَا عَنِ السَّيِّئَاتِ وَ لَمْ يُجَازِ بِهَا ارْحَمْ عَبْدَکَ يَا اللَّهُ نَفْسِی نَفْسِی أَنَا عَبْدُکَ يَا سَيِّدَاهْ أَنَا عَبْدُکَ بَيْنَ يَدَيْکَ أَيَا رَبَّاهْ، (2) إِلَهِی بِكَيْنُونَتِکَ يَا أَمَلاه يَا رَحْمَاتَاهْ يَا غِيَاثَاهْ عَبْدُکَ عَبْدُکَ لا حِيلَةَ لَهُ يَا مُنْتَهَی رَغْبَتَاهْ يَا مُجْرِیَ الدَّمِ فِی عُرُوقِی [عَبْدُکَ] يَا سَيِّدَاهْ يَا مَالِكَاهْ أَيَا هُوَ أَيَا هُوَ يَا رَبَّاهْ عَبْدُکَ عَبْدُکَ لا حِيلَةَ لِی وَ لا غِنَی بِی عَنْ نَفْسِی وَ لا أَسْتَطِيعُ لَهَا ضَرّا وَ لا نَفْعا وَ لا أَجِدُ مَنْ أُصَانِعُهُ تَقَطَّعَتْ أَسْبَابُ الْخَدَائِعِ عَنِّی وَ اضْمَحَلَّ كُلُّ مَظْنُونٍ عَنِّی أَفْرَدَنِی الدَّهْرُ إِلَيْکَ فَقُمْتُ بَيْنَ يَدَيْکَ هَذَا الْمَقَامَ يَا إِلَهِی بِعِلْمِکَ كَانَ هَذَا كُلُّهُ فَكَيْفَ أَنْتَ صَانِعٌ بِی وَ لَيْتَ شِعْرِی كَيْفَ تَقُولُ لِدُعَائِی أَ تَقُولُ نَعَمْ أَمْ تَقُولُ لا، (3) فَإِنْ قُلْتَ لا فَيَا وَيْلِی يَا وَيْلِی يَا وَيْلِی يَا عَوْلِی يَا عَوْلِی يَا عَوْلِی يَا شِقْوَتِی يَا شِقْوَتِی يَا شِقْوَتِی يَا ذُلِّی يَا ذُلِّی يَا ذُلِّی إِلَی مَنْ وَ مِمَّنْ أَوْ عِنْدَ مَنْ أَوْ كَيْفَ أَوْ مَا ذَا أَوْ إِلَی أَيِّ شَیْ ءٍ أَلْجَأُ وَ مَنْ أَرْجُو وَ مَنْ يَجُودُ عَلَيَّ بِفَضْلِهِ حِينَ تَرْفُضُنِی يَا وَاسِعَ الْمَغْفِرَهِ وَ إِنْ قُلْتَ نَعَمْ كَمَا هُوَ الظَّنُّ بِکَ وَ الرَّجَاءُ لَکَ فَطُوبَی لِی أَنَا السَّعِيدُ وَ أَنَا الْمَسْعُودُ فَطُوبَی لِی وَ أَنَا الْمَرْحُومُ، (4) يَا مُتَرَحِّمُ يَا مُتَرَئِّفُ يَا مُتَعَطِّفُ يَا مُتَجَبِّرُ [مُتَحَنِّنُ] يَا مُتَمَلِّكُ يَا مُقْسِطُ لا عَمَلَ لِی أَبْلُغُ بِهِ نَجَاحَ حَاجَتِی أَسْأَلُکَ

1- پاک و منزّه است آن که نشانه های وجودش نابود نشود، پاک و منزّه است آن که از خزانه هایش كاسته نگردد، پاک و منزّه است آن که فخرش را فروپاشی نباشد، پاک و منزّه است آن که آنچه نزد اوست پايان نيابد، پاک و منزّه است آن که دورانش به سر نرسد، پاک و منزّه است آن که هيچكس را در كارش شركت ندهد، پاک و منزّه است آن که شايسته پرستشی جز او نيست.
2- ای آن که درگذری از بديها، و به آنها كيفر نكنی! ای خدا! بر بنده ات مهر ورز، وجود مرا درياب، ای سرور من من بنده تو هستم، بنده ای ايستاده در پيشگاه تو، پروردگارا!
3- خدايا به هستی ات سوگند، ای آرمان من، ای بخشاينده، ای فرياد رس، درياب بنده ات را! درياب بنده ات را! بنده ات را چاره ای نيست، ای واپسين اميد، ای روان كننده خون در رگهايم! ای سرور من! ای مالک من، ای او! ای او! پروردگارا! بنده ات را درياب، بنده ات را درياب، چاره ای ندارم، از پيش خود هيچ ندارم (كه عين نيازم) توان سود و زيان خويش را

ندارم، کسی را برای یاری نمی یابم، چاره جویی ها از من جدا گشته، و هر گمان چاره ای نابود گشته است، روزگار مرا تنها به سوی تو روانه ساخته، ازاین رو در این جا در برابر بارگاهت ایستاده ام، همه اینها خدایا! با آگاهی تو بوده است پس چگونه با من رفتار خواهی کرد؟ ای کاش! می دانستم پاسخ خواهشم را چگونه خواهی داد؟ آیا خواهی گفت: آری یا می گویی نه؟
4- اگر بگویی: نه؛پس وای بر من! وای بر من! وای بر من! ، وای از درماندگی ام! وای از درماندگی ام! وای از درماندگی ام! وای از بیچاره گی ام! از بیچاره گی ام! وای از خواری ام از خواری ام! از خواری ام! آنگاه که تو مرا رها کنی؟ به سوی که، و از طرف که، یا نزد که، یا چگونه، یا چه چیز؟ یا به سوی چه چیزی پناه برم؟ و به چه کسی امید بندم؟ و کیست که با فضل خود بر من کرم نماید؟ ای آن که آمرزشت فراگیر است؟ و اگر بگویی: آری، که همان از تو گمان دارم و امید به تو چنین است، پس خوشا به حال من که خوشبختم! و کامروا شده ام، پس خوشا به حال من که مورد رحمت قرار گرفتم!

بِاسْمِکَ الَّذِی جَعَلْتَهُ فِی مَکْنُونِ غَیْبِکَ وَ اسْتَقَرَّ عِنْدَکَ فَلا یَخْرُجُ مِنْکَ إِلَی شَیْ ءٍ سِوَاکَ أَسْأَلُکَ بِهِ وَ بِکَ وَ بِهِ فَإِنَّهُ أَجَلُّ وَ أَشْرَفُ أَسْمَائِکَ لا شَیْ ءَ لِی غَیْرُ هَذَا وَ لا أَحَدَ أَعْوَدُ عَلَیَّ مِنْکَ یَا کَیْنُونُ یَا مُکَوِّنُ یَا مَنْ عَرَّفَنِی نَفْسَهُ یَا مَنْ أَمَرَنِی بِطَاعَتِهِ یَا مَنْ نَهَانِی عَنْ مَعْصِیَتِهِ وَ یَا مَدْعُوُّ یَا مَسْئُولُ یَا مَطْلُوبا إِلَیْهِ رَفَضْتُ وَصِیَّتَکَ الَّتِی أَوْصَیْتَنِی وَ لَمْ أُطِعْکَ وَ لَوْ أَطَعْتُکَ فِیمَا أَمَرْتَنِی لَکَفَیْتَنِی مَا قُمْتُ إِلَیْکَ فِیهِ وَ أَنَا مَعَ مَعْصِیَتِی لَکَ رَاجٍ، (1) فَلا تَحُلْ بَیْنِی وَ بَیْنَ مَا رَجَوْتُ یَا مُتَرَحِّما لِی أَعِذْنِی مِنْ بَیْنِ یَدَیَّ وَ مِنْ خَلْفِی وَ مِنْ فَوْقِی وَ مِنْ تَحْتِی وَ مِنْ کُلِّ جِهَاتِ الْإِحَاطَهِ بِی اللَّهُمَّ بِمُحَمَّدٍ سَیِّدِی وَ بِعَلِیٍّ وَلِیِّی وَ بِالْأَئِمَّهِ الرَّاشِدِینَ عَلَیْهِمُ السَّلامُ اجْعَلْ عَلَیْنَا صَلَوَاتِکَ وَ رَأْفَتَکَ وَ رَحْمَتَکَ وَ أَوْسِعْ عَلَیْنَا مِنْ رِزْقِکَ وَ اقْضِ عَنَّا الدَّیْنَ وَ جَمِیعَ حَوَائِجِنَا یَا اللَّهُ یَا اللَّهُ یَا اللَّهُ إِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ (2)

پس از آن حضرت فرمود: هرکه این نماز را بجا آورد و این دعا را بخواند، وقتی از آن فارغ شود، بین او و خدا گناهی نماند جز آنکه آمرزیده شود.

غ مؤلف گوید: احادیث بسیاری در فضیلت خواندن این چهار رکعت نماز، در شب و روز جمعه وارد شده است و اگر پس از نماز بگوید:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی النَّبِیِّ الْعَرَبِیِّ وَ آلِهِ (3)

در حدیث آمده که گناهان گذشته و آینده او آمرزیده شود، و مانند کسی شود که دوازده مرتبه قرآن را ختم کرده باشد و حق تعالی گرسنگی و تشنگی قیامت را

1- ای خدای مهربان! ای خدای بنده پرور! ای خدای دلجو ای خدای جبران گر! ای آن که هستی به دست توست! ای دادگر! مرا کرداری که به برآمدن حاجتم نایل آیم نیست، از تو می خواهم به حق آن نامت که در پس پرده غیب خود مستور ساختی و نزد خویش بنهادی. پس برای هیچ موجودی جز تو پدیدار نشود! به حق آن نام و به حق هستی نابت و به آنکه برترین و شریف ترین نامها تو است از تو درخواست مینماید مرا چیزی جز این نیست و کسی خیرخواه تر از تو به من نیست، ای به خود خستی! ای هستی بخش! ای آن که خویش را به شناساند! ای آن که به اطاعتش فرمانم داد، ای آن که مرا از فرمانی اش بازداشت، ای خوانده شده! ای

خواسته شده! ای مطلوب! سفارشی که به من نموده بودی وانهادم و فرمانت را نخواندم، و اگر تو را در آنچه فرمانم دادی اطاعت میکردم هر آینه مرا در آنچه برایش به سویت برخاستم بس بودی و من با نافرمانیم هم به تو امیدوارم،
2- پس بین من و آنچه به آن امیدوارم جدایی مینداز، ای مهر ورز بر من از پیش روی، و از پشت سر، و از بالای سر، و از زیر پایم و از همه جهات احاطه بر من پناهم ده. خدایا! به حق محمّد ص، و سرور من، و به حق علی ع مولای من، و به حق امامان هدایت یافته (که بر ایشان درود باد) لطف و مهر و رحمتت را بر ما بگستر، و از روزی خود بر ما فراوان ده، و وام ما را بپرداز و همه حاجت های ما را برآور، ای خدا! ای خدا! ای خدا! زیرا تو بر هر چیز توانایی.
3- بار الها! بر پیامبر عرب زبان و خانواده او درود فرست

از او رفع کند.

نماز حضرت فاطمه سلام الله علیها

روایت شده: حضرت فاطمه علیها السّلام دو رکعت نماز میخواند که جبرئیل به ایشان تعلیم داده بود آن حضرت در رکعت اوّل پس از سوره « حمد «صدر مرتبه سوره «قدر» و در رکعت دوّم بعد از سوره «حمد» صد مرتبه سوره «توحید» را قرائت میکردند، و چون سلام میدادند این دعا را میخواند:

سُبْحَانَ ذِی الْعِزِّ الشَّامِخِ الْمُنِیفِ سُبْحَانَ ذِی الْجَلالِ الْبَاذِخِ الْعَظِیمِ سُبْحَانَ ذِی الْمُلْکِ الْفَاخِرِ الْقَدِیمِ سُبْحَانَ مَنْ لَبِسَ الْبَهْجَةَ وَ الْجَمَالَ سُبْحَانَ مَنْ تَرَدَّی بِالنُّورِ وَ الْوَقَارِ سُبْحَانَ مَنْ یَرَی أَثَرَ النَّمْلِ فِی الصَّفَا سُبْحَانَ مَنْ یَرَی وَقْعَ الطَّیْرِ فِی الْهَوَاءِ سُبْحَانَ مَنْ هُوَ هَکَذَا لا هَکَذَا غَیْرُهُ (1)

سیّد ابن طاووس فرموده: در روایت دیگری وارد شده که پس از این نماز تسبیح مشهور حضرت زهرا علیها السّلام را که بعد از هر نماز خوانده میشود بخوانند، و پس از آن صد مرتبه صلوات بر محمّد و خاندان او فرستند.

و شیخ د رکتاب «مصباح المتهجدّین» فرموده است: نماز حضرت فاطمه علیها السّلام دو رکعت است، در رکعت اوّل سوره «حمد» و صد مرتبه سوره «قدر» و در رکعت دوّم سوره «حمد» و صد مرتبه «توحید» خوانده شود، و چون سلام داده شد تسبیح حضرت زهرا علیها السّلام را بخوانند، آنگاه دعای «سبحان ذی العزّ الشامخ» را تا آخر قرائت کنند.

و شیخ فرموده: کسیکه این نماز را بجای آورد، چون از تسبیح فارغ شود زانوها و دستان خود را تا آرنج برهنه نماید و همه مواضع سجود خود را بدون مانع و حایل به زمین بچسپاند و از خدا حاجت بخواهد، و به هر کیفیتی

1- پاک و منزّه است آن خدایی که دارای شکوه افراشته و بلند است، پاک و منزّه است خدایی که صاحب شوکت والا و بزرگ است، پاک و منزّه است خدایی که دارنده فرمانروایی پر افتخار دیرینه است، پاک و منزّه

است آن که لباس خرّمی و زیبایی به بر دارد، پاک و منزّه است آن که در پوششی از نور وقار است، پاک و منزّه است آن که ردّپای مورچه را بر سنگ سخت می بیند، پاک و منزّه است آن که خطّ سیر پرنده را در هوا می بیند، پاک و منزّه است آن که او چنین است و جز او چنین نیست.

که دوست دارد دعا کند، و در همان حال سجده بگوید:

يَا مَنْ لَيْسَ غَيْرَهُ رَبٌّ يُدْعَى يَا مَنْ لَيْسَ فَوْقَهُ إِلَهٌ يُخْشَى يَا مَنْ لَيْسَ دُونَهُ مَلِكٌ يُتَّقَى يَا مَنْ لَيْسَ لَهُ وَزِيرٌ يُؤْتَى يَا مَنْ لَيْسَ لَهُ حَاجِبٌ يُرْشَى يَا مَنْ لَيْسَ لَهُ بَوَّابٌ يُغْشَى يَا مَنْ لا يَزْدَادُ عَلَى كَثْرَةِ السُّؤَالِ إِلَّا كَرَماً وَ جُوداً وَ عَلَى كَثْرَةِ الذُّنُوبِ إِلَّا عَفْواً وَ صَفْحاً صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ افْعَلْ بِی كَذَا وَ كَذَا (1) و به جای» کذا و کذا «حاجات خویش را از خدا بخواهد.

نماز دیگر از حضرت فاطمه علیها السّلام: شیخ طوسی و سیّد ابن طاووس از صفوان روایت کرده اند که محمّد بن علی حلبی روز جمعه، خدمت امام صادق علیه السّلام شرفیاب شد و عرضه داشت: علاقمندم به من عملی بیاموزی که بهترین کارها در روز جمعه باشد حضرت فرمود: من کسی را که برای رسول خدا عزیزتر از حضرت فاطمه باشد سراغ ندارم، و چیزی را برتر از آنچه پیامبر به فاطمه آموخت، نمیشناسم، پیامبر به دخترش فرمود: هرکه صبح جمعه را دریابد، غسل کند و قدمهایش را بگسترد و چهار رکعت نماز) دو نماز دو رکعتی (بگذارد.

در رکعت اوّل پس از سوره «حمد» پنجاه مرتبه سوره «توحید» و در رکعت دوم، پس از سوره «حمد» پنجاه مرتبه سوره «و العادیات» و در رکعت سوّم پس از «حمد» پنجاه مرتبه سوره

«اذا زلزلت»

و در رکعت چهارم پس از سوره «حمد» پنجاه مرتبه سوره

«اذا جاء نصر اللّه.»

که مراد از این سوره سوره مبارکه نصر است یعنی آخرین سوره ای که نازل شده

1- ای آن که جز او پروردگاری نیست که خوانده شود، ای آن که ورای او معبودی نیست که او پروا شود! ای آن که جز او فرمانروایی نیست که از او پرهیز شود! ای آن که او را وزیری نیست که به او روی آرند! ای آن که او را نگهبانی نیست تا به او رشوه داده شود! ای آنکه او را دربانی نیست

تا به وسیله او به درگاهش آیند! ای آن که بر اثر بسیاری درخواست، جز کرم و جود، و بر اثر کثرت گناهان جز عفو، و گذشت نیفزاید، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و با من چنین و چنان کن.

است.

و چون از نماز فارغ شوند، این دعا را بخوانند:

إِلَهِی وَ سَیِّدِی مَنْ تَهَیَّأَ أَوْ تَعَبَّی أَوْ أَعَدَّ أَوِ اسْتَعَدَّ لِوِفَادَهِ مَخْلُوقٍ رَجَاءَ رِفْدِهِ وَ فَوَائِدِهِ وَ نَائِلِهِ وَ فَوَاضِلِهِ وَ جَوَائِزِهِ فَإِلَیْکَ یَا إِلَهِی کَانَتْ تَهْیِئَتِی وَ تَعْبِئَتِی وَ إِعْدَادِی وَ اسْتِعْدَادِی رَجَاءَ فَوَائِدِکَ وَ مَعْرُوفِکَ وَ نَائِلِکَ وَ جَوَائِزِکَ فَلا تُخَیِّبْنِی مِنْ ذَلِکَ یَا مَنْ لا تَخِیبُ عَلَیْهِ مَسْأَلَهُ السَّائِلِ وَ لا تَنْقُصُهُ عَطِیَّهُ نَائِلٍ فَإِنِّی لَمْ آتِکَ بِعَمَلٍ صَالِحٍ قَدَّمْتُهُ وَ لا شَفَاعَهِ مَخْلُوقٍ رَجَوْتُهُ أَتَقَرَّبُ إِلَیْکَ بِشَفَاعَتِهِ إِلا مُحَمَّدا وَ أَهْلَ بَیْتِهِ صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِ وَ عَلَیْهِمْ، (1) أَتَیْتُکَ أَرْجُو عَظِیمَ عَفْوِکَ الَّذِی عُدْتَ بِهِ عَلَی الْخَطَّائِینَ عِنْدَ عُکُوفِهِمْ عَلَی الْمَحَارِمِ فَلَمْ یَمْنَعْکَ طُولُ عُکُوفِهِمْ عَلَی الْمَحَارِمِ أَنْ جُدْتَ عَلَیْهِمْ بِالْمَغْفِرَهِ وَ أَنْتَ سَیِّدِی الْعَوَّادُ بِالنَّعْمَاءِ وَ أَنَا الْعَوَّادُ بِالْخَطَاءِ أَسْأَلُکَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِینَ أَنْ تَغْفِرَ لِی ذَنْبِیَ الْعَظِیمَ فَإِنَّهُ لا یَغْفِرُ الْعَظِیمَ إِلا الْعَظِیمُ یَا عَظِیمُ یَا عَظِیمُ یَا عَظِیمُ یَا عَظِیمُ یَا عَظِیمُ یَا عَظِیمُ یَا عَظِیمُ (2)

مؤلف گوید: سید ابن طاووس در کتاب «جمال الاسبوع» [زیبایی ایّام هفته] برای هر یک از امامان علیهم السّلام نمازهای به همراه دعا ذکر نموده که شایسته است در اینجا بیان شود.

نماز سایر امامان علیهم السلام

نماز حضرت مجتبی علیه السّلام

مؤلف گوید: سید ابن طاووس در کتاب «جمال الاسبوع» [زیبایی ایّام هفته] برای هر یک از امامان علیهم السّلام نمازهای به همراه دعا ذکر نموده که شایسته است در اینجا بیان شود.

نماز حضرت مجتبی علیه السّلام در روز جمعه چهار رکعت میباشد که مانند نماز امیر المؤمنین علیه السّلام است.

نماز دیگر آن حضرت در روز جمعه نیز چهار رکعت است که در هر رکعت یک

1- ای معبود و سرور من! اگر دیگران به امید رسیدن به عطا و مواهب وجود و بخشش ها و هدایا آماده و مهیّا و مجّهز و مستعد ورود بر آفریده ای چون خو شده اند، پس خدایا! پس خدایا! آمادگی و مجهّز بودن و مهیّا بودن و استعداد من به امید دستیابی به بهره ها و نیکی و عطایا و هدایا تو تنها به سوی توست، پس مرا از این همه ناامید مساز، ای آن که خواهش هیچ نیازمندی از او بی ثمر نماند، و بخشش بخشنده ای از او نکاهد! من با کردار شایسته ای که پیش فرستاده باشم به پیشگاه تو نیامده ام، و با یاری آفریده ای که به او امید بسته باشم و با آن به تو تقرب جویم، به درگاهت بار نیافتم جز به امید شفاعت محمّد و خاندان او که درود تو بر او و بر ایشان باد،
2- در حالی به نزد تو آمدم که گذشت کریمانه ات را امید دارم، گذشتی که به آن بر خطاکاران در حال پافشاری بر گناهان است، پس مداومت آنان بر کارهای حرام تو را از اینکه آمرزشت را بر آنان ارزانی داری باز نداشت، و تو ای سرور من! بسیار بر نعمت بخشی بازگردی و من بر خطا کاری، به حق محمّد و خاندان پاکش از تو میخواهم، که گناه بزرگ ام را بیامرزی، زیرا گناه بزرگ را جز آمرزگار بزرگ نیامرزد؛ای بزرگ! ای بزرگ! ای بزرگ ای بزرگ ای بزرگ! ای بزرگ!

بار سوره «حمد» و بیست و پنج بار سوره «توحید» خوانده میشود.

دعای آن حضرت:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَتَقَرَّبُ إِلَیْکَ بِجُودِکَ وَ کَرَمِکَ وَ أَتَقَرَّبُ إِلَیْکَ بِمُحَمَّدٍ عَبْدِکَ وَ رَسُولِکَ وَ أَتَقَرَّبُ إِلَیْکَ بِمَلائِکَتِکَ الْمُقَرَّبِینَ وَ أَنْبِیَائِکَ وَ رُسُلِکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ عَبْدِکَ وَ رَسُولِکَ وَ عَلَی آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تُقِیلَنِی عَثْرَتِی وَ تَسْتُرَ عَلَیَّ ذُنُوبِی وَ تَغْفِرَهَا لِی وَ تَقْضِیَ لِی حَوَائِجِی وَ لا تُعَذِّبَنِی بِقَبِیحٍ کَانَ مِنِّی فَإِنَّ عَفْوَکَ وَ جُودَکَ یَسَعُنِی إِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ . (1)

نماز حضرت حسین علیه السلام

نماز حضرت حسین علیه السّلام چهار رکعت است که در هر رکعت سوره «فاتحه» پنجاه بار و

«قل هو اللّه احد»

پنجاه بار، و در رکوع، هر یک از سوره های «فاتحه» و «قل هو اللّه احد»

ده بار، و پس از سر برداشتن از رکوع نیز هر یک، ده بار و نیز در سجده اوّل و پس از سر برداشتن از سجده، و هم در سجده دوّم هر کدام ده بار خوانده شود، و چون از نماز فارغ شد این دعا را بخواند: اللّهمّ انت الّذی استجبت لآدم و حواء. (2)

نماز حضرت زین العابدین علیه السلام

نماز آن حضرت چهار رکعت است که در هر رکعت یک بار سوره «حمد» و صدر بار سوره «توحید» خوانده میشود.

دعای آن حضرت:

یَا مَنْ أَظْهَرَ الْجَمِیلَ وَ سَتَرَ الْقَبِیحَ یَا مَنْ لَمْ یُؤَاخِذْ بِالْجَرِیرَهِ وَ لَمْ یَهْتِکِ السِّتْرَ یَا عَظِیمَ الْعَفْوِ یَا حَسَنَ التَّجَاوُزِ یَا وَاسِعَ الْمَغْفِرَهِ یَا بَاسِطَ الْیَدَیْنِ بِالرَّحْمَهِ یَا صَاحِبَ کُلِّ نَجْوَی یَا مُنْتَهَی کُلِّ شَکْوَی یَا کَرِیمَ الصَّفْحِ یَا عَظِیمَ الرَّجَاءِ یَا مُبْتَدِئا بِالنِّعَمِ قَبْلَ اسْتِحْقَاقِهَا یَا رَبَّنَا وَ سَیِّدَنَا وَ مَوْلانَا یَا غَایَهَ

1- خدایا! به امید جود و کرم تو به سویت تقرّب میجویم، و به دوستی محمّد بنده و فرستاده ات به سوی تو تقرّب میجویم، و به فرشتگان مقرّب به پیشگاه تو تقرّب میجویم، و به پیامبران و فرستادگانت که بر محمّد، بنده شایسته و فرستاده ات و بر خاندان محمّد درود فرستی و از لغزشم درگذری، و گناهانم را بر من بپوشانی، و آنها را بیامرزی، و نیازهایم را برآورده سازی، و به کار زشتی که از من سرزده عذابم نکنی، چه همانا عفو و بخشش تو بر من فراگیر است، به یقین تو بر هر کاری توانایی.
2- [بار خدایا! تویی که دعای آدم و حوا را اجابت نمودی] که دعای بلندی است

رَغْبَتِنَا أَسْأَلُکَ اللَّهُمَّ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ (1)

نماز حضرت باقر علیه السلام

نماز آن حضرت دو رکعت است که در هر رکعت یک مرتبه سوره «حمد» و صدر مرتبه:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَکْبَرُ (2)

خوانده میشود.

دعای آن حضرت :

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ یَا حَلِیمُ ذُو [ذَا] أَنَاهٍ غَفُورٌ وَدُودٌ أَنْ تَتَجَاوَزَ عَنْ سَیِّئَاتِی وَ مَا عِنْدِی بِحُسْنِ مَا عِنْدَکَ وَ أَنْ تُعْطِیَنِی مِنْ عَطَائِکَ مَا یَسَعُنِی وَ تُلْهِمَنِی فِیمَا أَعْطَیْتَنِی الْعَمَلَ فِیهِ بِطَاعَتِکَ وَ طَاعَهِ رَسُولِکَ وَ أَنْ تُعْطِیَنِی مِنْ عَفْوِکَ مَا أَسْتَوْجِبُ بِهِ کَرَامَتَکَ اللَّهُمَّ أَعْطِنِی مَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَ لا تَفْعَلْ بِی مَا أَنَا أَهْلُهُ فَإِنَّمَا أَنَا بِکَ وَ لَمْ أَصِبْ خَیْرا قَطُّ إِلا مِنْکَ یَا أَبْصَرَ الْأَبْصَرِینَ وَ یَا أَسْمَعَ السَّامِعِینَ وَ یَا أَحْکَمَ الْحَاکِمِینَ وَ یَا جَارَ الْمُسْتَجِیرِینَ وَ یَا مُجِیبَ دَعْوَهِ الْمُضْطَرِّینَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ (3)

نماز حضرت صادق علیه السلام

نماز آن بزرگوار دو رکعت است که در هر رکعت یک مرتبه سوره «حمد» و صد مرتبه آیه شریفه

«شهد اللّه»

[آیه 18 از سوره آل عمران] خوانده میشود.

دعای آن حضرت :

یَا صَانِعَ کُلِّ مَصْنُوعٍ یَا جَابِرَ کُلِّ کَسِیرٍ [کَسْرٍ] وَ یَا حَاضِرَ کُلِّ مَلَإٍ وَ یَا شَاهِدَ کُلِّ نَجْوَی وَ یَا عَالِمَ کُلِّ خَفِیَّهٍ وَ یَا شَاهِدُ [شَاهِدا] غَیْرَ غَائِبٍ وَ یَا غَالِبُ [غَالِبا] غَیْرَ مَغْلُوبٍ وَ یَا قَرِیبُ [قَرِیبا] غَیْرَ بَعِیدٍ وَ یَا مُونِسَ کُلِّ وَحِیدٍ وَ یَا حَیُّ مُحْیِیَ

الْمَوْتَی وَ مُمِیتَ الْأَحْیَاءِ الْقَائِمُ [الْقَائِمَ] عَلَی کُلِّ نَفْسٍ بِمَا کَسَبَتْ وَ یَا حَیّا حِینَ لا حَیَّ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ (4)

ص: 71

1- ای آن که زیبایی را آشکار ساخت، و زشتی را پوشاند، ای آن که بر جم و گناه سرزنش ننمود، و پرده حرمت بنده اش را ندرید، ای که گذشت بزرک، و بخششت نیکوست، ای که آمرزگاریاست دامن گستر، ای که دستانت به مهر گشاده است، ای شنوای هر نجوای پنهان، ای سرانجام هر دادخواهی، ای درگذرنده بزرگوار، ای بزرگ سرچشمه امید، ای آغاز گر نعمتها پیش از آنکه بندگان سزاوار آن شوند، ای پروردگار و سرور و مولای ما، ای واپسین دلبستگی ما، خدایا! از تو میخواهم بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی.
2- پاک و منزّه است خدا و ستایش تنها او را سزاست و شایسته پرستشی جز خدا نیست و خداوند برتر از هر وصفی است.
3- خدایا از تو خواستارم ای بردبار دارای رفق و مدارا و ای آمرزگار مهربان، از گناهانم و آنچه از زشتیها نزد من است، به خوبی و زیبایی آنچه نزد خود داری درگذری، و از عطای خود به اندازه ای که مرا در بر گیرد به من بدهی و از آنچه به من بخشیدی کردار شایسته به همراه فرمانبرداری از خود و پیامبرت الهام بخشی، و از گذشت خویش به قدری به من ببخشی که در پرتو آن سزوار کرامتت شوم. خدایا چنانچه شایسته تو است به من عطا کن و با من آنچه را سزاوار آنم مکن، چه هستی من تنها به مدد توست، و جز از سوی تو به خیری دست نیافته ام، ای بیناترین بینایان، و ای شنواترین شنوایان، و ای دادگرترین داوران و ای پناه پناه جویان، و ای برآورنده دعای درماندگان، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست.
4- ای آفریننده هر آفریده، ای بر سازنده هر شکسته، ای حاضر در هر جا، ای ای شاهد هر راز، ای شاهد بر هر راز، ای دانای هر نهان، ای هماره حاضر و ای پیروزمند بی شکست، ای نزدیک دوری ناپذیر، ای همدم هر تنها، ای زنده حیات بخش مردگان، و میراننده زندگان، ای که پاداش هرکس بر وفق کردارش بر پاداری، و ای زنده آنگاه که زنده ای نباشد، شایسته پرستشی جز تو نیست، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست.

نماز حضرت موسی بن جعفر علیه السلام

نماز آن حضرت دو رکعت است که در هر رکعت یک مرتبه سوره «حمد» و دوازده مرتبه «توحید» خوانده میشود.

دعای آن حضرت :

إِلَهِی خَشَعَتِ الْأَصْوَاتُ لَکَ وَ ضَلَّتِ الْأَحْلامُ فِیکَ وَ وَجِلَ کُلُّ شَیْ ءٍ مِنْکَ وَ هَرَبَ کُلُّ شَیْ ءٍ إِلَیْکَ وَ ضَاقَتِ الْأَشْیَاءُ دُونَکَ وَ مَلَأَ کُلَّ شَیْ ءٍ نُورُکَ فَأَنْتَ الرَّفِیعُ فِی جَلالِکَ وَ أَنْتَ الْبَهِیُّ فِی جَمَالِکَ وَ أَنْتَ الْعَظِیمُ فِی قُدْرَتِکَ وَ أَنْتَ الَّذِی لا یَئُودُکَ شَیْ ءٌ یَا مُنْزِلَ نِعْمَتِی یَا مُفَرِّجَ کُرْبَتِی وَ یَا قَاضِیَ حَاجَتِی أَعْطِنِی مَسْأَلَتِی بِلا إِلَهَ إِلا أَنْتَ آمَنْتُ بِکَ مُخْلِصا لَکَ دِینِی أَصْبَحْتُ عَلَی عَهْدِکَ وَ وَعْدِکَ مَا اسْتَطَعْتُ أَبُوءُ لَکَ بِالنِّعْمَهِ وَ أَسْتَغْفِرُکَ مِنَ الذُّنُوبِ الَّتِی لا یَغْفِرُهَا غَیْرُکَ یَا مَنْ هُوَ فِی عُلُوِّهِ دَانٍ وَ فِی دُنُوِّهِ عَالٍ وَ فِی إِشْرَاقِهِ مُنِیرٌ وَ فِی سُلْطَانِهِ قَوِیٌّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ (1)

نماز حضرت رضا علیه السلام

نماز آن بزرگوار شش رکعت است که در هر رکعت یک مرتبه سوره «حمد» و ده مرتبه سوره

«هل اتی علی الانسان»

[سوره 76 قران] خوانده میشود.

دعای آن حضرت :

یَا صَاحِبِی فِی شِدَّتِی وَ یَا وَلِیِّی فِی نِعْمَتِی وَ یَا إِلَهِی وَ إِلَهَ إِبْرَاهِیمَ وَ إِسْمَاعِیلَ وَ إِسْحَاقَ وَ یَعْقُوبَ یَا رَبَّ کهیعص وَ یس وَ الْقُرْءَانِ الْحَکِیمِ أَسْأَلُکَ یَا أَحْسَنَ مَنْ سُئِلَ وَ یَا خَیْرَ مَنْ دُعِیَ وَ یَا أَجْوَدَ مَنْ أَعْطَی وَ یَا خَیْرَ مُرْتَجًی أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ (2)

نماز حضرت جواد علیه السلام

نماز آن سرچشمه جود و کرم دو رکعت است که در هر رکعت یک مرتبه سوره «حمد» و هفتاد مرتبه «توحید» خوانده می شود.

دعای آن حضرت :

اللَّهُمَّ

ص: 72

1- خدایا، آواها در آستانت کوتاه و آهسته گشته، و اندیشه ها در شناسایی ات سرگردان شده، و هر چیز از بلندای هیبتت ترسان است، و همه آفریدگان به درگاهت گریزان، در برابر هستی ات، هستی هر آفریده ای در تنگنای نیستی است و همه چیز را نور هستی تو آکنده است، پس تویی والا در شکوهت، و فروزنده در زیبایی ات، و بزرگ در توانایی ات، و تویی آن که هیچش درمانده نسازد، ای فرو بارنده نعمتم، ای گشایشگر اندوهم، و ای برآورنده نیازم، خواهشم را به حق یگانگی ات روا ساز، به تو ایمان آوردم ایمانی خالص، بر پیمان و وعده ات صبح کردم تا توان دارم، با عطایت به جانبت آیم و از تو آمرزش می جویم از گناهانم که جز آنها را نمی آمرزد، ای آن که در اوج بلندای خویش به آفرده ها نزدیک است، و در کمال به آنان فراتر از همگان است و در تابشش پرتوافشان، و در پادشاهی اش بس نیرومند است، بر محمّد و خاندانش درود فرست.
2- ای یار من در سختی ها، و ای همراه من در نعمتها و ای معبود من ابراهیم و اسماعیل و اسحق و یعقوب، ای پرودگار «کهیعص» و «یس و القرآن الحکیم» ، از تو درخواست می کنم ای بهترین کسی که از او درخواست شود و ای نیکوترین کسی که خوانده شود، و ای بخشنده ترین بخشندگان و ای بهترین مأوای امید بستگان تو خواستارم که درود فرستی بر محمّد و خاندان محمّد.

رَبَّ الْأَرْوَاحِ الْفَانِيَهِ وَ الْأَجْسَادِ الْبَالِيَهِ أَسْأَلُکَ بِطَاعَهِ الْأَرْوَاحِ الرَّاجِعَهِ إِلَی أَجْسَادِهَا [أَجِبَّائِهَا] وَ بِطَاعَهِ الْأَجْسَادِ الْمُلْتَئِمَهِ بِعُرُوقِهَا وَ بِکَلِمَتِکَ النَّافِذَهِ بَیْنَهُمْ وَ أَخْذِکَ الْحَقَّ مِنْهُمْ وَ الْخَلائِقُ بَیْنَ یَدَیْکَ یَنْتَظِرُونَ فَصْلَ قَضَائِکَ وَ یَرْجُونَ رَحْمَتَکَ وَ یَخَافُونَ عِقَابَکَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اجْعَلِ النُّورَ فِی بَصَرِی وَ الْیَقِینَ فِی قَلْبِی وَ ذِکْرَکَ بِاللَّیْلِ وَ النَّهَارِ عَلَی لِسَانِی وَ عَمَلا صَالِحا فَارْزُقْنِی (1)

نماز حضرت هادی علیه السلام

نماز آن حضرت دو رکعت است که در رکعت اوّل سوره «حمد» و سوره «یس» و در رکعت دوم سوره «حمد» و سوره «الرّحمن» خوانده میشود

دعای آن حضرت :

یَا بَارُّ یَا وَصُولُ یَا شَاهِدَ کُلِّ غَائِبٍ وَ یَا قَرِیبُ غَیْرَ بَعِیدٍ وَ یَا غَالِبُ غَیْرَ مَغْلُوبٍ وَ یَا مَنْ لا یَعْلَمُ کَیْفَ هُوَ إِلا هُوَ یَا مَنْ لَا تُبْلَغُ قُدْرَتُهُ أَسْأَلُکَ اللَّهُمَّ بِاسْمِکَ الْمَکْنُونِ الْمَخْزُونِ الْمَکْتُومِ عَمَّنْ شِئْتَ الطَّاهِرِ الْمُطَهَّرِ الْمُقَدَّسِ النُّورِ التَّامِّ الْحَیِّ الْقَیُّومِ الْعَظِیمِ نُورِ السَّمَاوَاتِ وَ نُورِ الْأَرَضِینَ عَالِمِ الْغَیْبِ وَ الشَّهَادَهِ الْکَبِیرِ الْمُتَعَالِ الْعَظِیمِ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ (2)

نماز حضرت عسکری علیه السلام

نماز آن وجود مبارک چهار رکعت است که در رکعت اوّل پس از سوره «حمد» پانزده بار سوره «زلزال» و در رکعت دوّم بعد از «حمد» پانزده بار سوره «توحید» خوانده میشود.

دعای آن حضرت :

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِأَنَّ لَکَ الْحَمْدَ لا إِلَهَ إِلّا أَنْتَ الْبَدِیءُ قَبْلَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَأَنْتَ الْحَیُّ الْقَیُّومُ وَ لا إِلَهَ إِلّا أَنْتَ الَّذِی لَا یُذِلُّکَ شَیْ ءٌ وَ أَنْتَ کُلَّ یَوْمٍ فِی شَأْنٍ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ خَالِقُ مَا یُرَی وَ مَا لا یُرَی الْعَالِمُ بِکُلِّ شَیْ ءٍ بِغَیْرِ تَعْلِیمٍ أَسْأَلُکَ بِآلائِکَ وَ

1- خدایا! ای پروردگار جانهای فنا یافته، و بدن های پوسیده و در خاک افتاده، از تو درخواست میکنم به حق فرمانبری روانهای بازآینده به بدنهای خویش و بحق فرمانبری بدنهای پیوسته به رگهای خویش، و به حق گفتار پر نفوذت در میان آنها، و دادخواهی ات از آنها، آنگاه که آفریده ها بر آستانت در انتظار داوری تو بنشسته اند. و به مهر بیپایانت دل بسته و از شکنجه بی سرانجامتت هراسانند. بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و نور فروزان در دیدگانم، و یقین بیگمان در جانم، و یاد جاودان خود در هر شب و روز بر زبانم بنه، و کردار پسندیده روزیام گردان
2- ای نیکوکار، ای همواره در پیوند با دلها، ای گواه، هر ناپیدا، ای نزدیک دور ناشدنی و ای پیروز بی شکست، ای آن که جز او نمیداند که چون است، ای آن که به قدرتش نمیتوان دست یافت بار خدایا! از تو درخواست میکنم به حق آن نامت که در پرده است، و در گنجینه است و ناپیدا از هر آنکه تو خواهی، آن نام پاک پاکیبخش، مبرّا از هر نقص، بر همگان پرتوافشان، زنده، به خود پایدار، بزرگ، تویی نور آسمانها و فروغ زمینها، دانای نهان و آشکار، والای بلندمرتبه و بزرگ، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست.

نَعْمَائِکَ بِأَنَّکَ اللَّهُ الرَّبُّ الْوَاحِدُ لا إِلَهَ إِلّا أَنْتَ الرَّحْمَنُ الرَّحِیمُ وَ أَسْأَلُکَ بِأَنَّکَ أَنْتَ اللَّهُ لا إِلَهَ إِلّا أَنْتَ الْوِتْرُ الْفَرْدُ الْأَحَدُ الصَّمَدُ الَّذِی لَمْ یَلِدْ وَ لَمْ یُولَدْ وَ لَمْ یَکُنْ لَهُ کُفُواً أَحَدٌ ، (1)

وَ أَسْأَلُکَ بِأَنَّکَ اللَّهُ لا إِلَهَ إِلّا أَنْتَ اللَّطِیفُ الْخَبِیرُ الْقَائِمُ عَلَی کُلِّ نَفْسٍ بِمَا کَسَبَتْ الرَّقِیبُ الْحَفِیظُ وَ أَسْأَلُکَ بِأَنَّکَ اللَّهُ الْأَوَّلُ قَبْلَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ الْآخِرُ بَعْدَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ الْبَاطِنُ دُونَ کُلِّ شَیْ ءٍ الضَّارُّ النَّافِعُ الْحَکِیمُ الْعَلِیمُ وَ أَسْأَلُکَ بِأَنَّکَ أَنْتَ اللَّهُ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ الْحَیُّ الْقَیُّومُ الْبَاعِثُ الْوَارِثُ الْحَنَّانُ الْمَنَّانُ بَدِیعُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ ذُو الْجَلالِ وَ الْإِکْرَامِ وَ ذُو الطَّوْلِ وَ ذُو الْعِزَّهِ وَ ذُو السُّلْطَانِ لا إِلَهَ إِلّا أَنْتَ أَحَطْتَ بِکُلِّ شَیْ ءٍ عِلْماً وَ أَحْصَیْتَ کُلَّ شَیْ ءٍ عَدَداً صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ (2)

نماز حضرت صاحب الزمان علیه السلام و دعای آن حضرت

نماز آن حضرت دو رکعت است که در هر رکعت در سوره «حمد» آیه إِیّاکَ نَعْبُدُ و إِیّاکَ نَسْتَعینْ را صد مرتبه بخوان و پس از آن سوره «حمد» را تا «وَ لَا الضَّالِّینَ» ادامه بده، آنگاه سوره توحید را یک مرتبه قرائت کن و پس از فراغت از نماز این دعا را بخوان:

اللَّهُمَّ عَظُمَ الْبَلاءُ وَ بَرِحَ الْخَفَاءُ وَ انْکَشَفَ الْغِطَاءُ وَ ضَاقَتِ الْأَرْضُ بِمَا وَسِعَتِ الْسَّمَاءُ وَ إِلَیْکَ یَا رَبِّ الْمُشْتَکَی وَ عَلَیْکَ الْمُعَوَّلُ فِی الشِّدَّهِ وَ الرَّخَاءِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الَّذِینَ أَمَرْتَنَا بِطَاعَتِهِمْ وَ عَجِّلِ اللَّهُمَّ فَرَجَهُمْ بِقَائِمِهِمْ وَ أَظْهِرْ إِعْزَازَهُ یَا مُحَمَّدُ یَا عَلِیُّ یَا عَلِیُّ یَا مُحَمَّدُ إِکْفِیَانِی فَإِنَّکُمَا کَافِیَایَ یَا مُحَمَّدُ یَا عَلِیُّ یَا عَلِیُّ یَا مُحَمَّدُ انْصُرَانِی فَإِنَّکُمَا

1- خدایا! از تو میخواهم به حق آنه ستایش تنها از آن توست، شایسته پرستشی جز تو نیست، تویی سرآغاز هر آنچه هست، و تویی زنده به خود پایدار و شایسته پرستشی جز تو نیست، چیزی خوارت نسازد، و تو هر روز در کاری هستی، شایسته پرستشی جز تو نیست، آفریننده هر آنچه به دیده آید و هر آنچه نادیده باشد، دانای به هر چیز بیآنکه آموخته باشی، از تو خواستارم به حق عطایا و نعمت هایت ای آن که تویی خدا و پروردگار جهانیان، یکتایی که شایسته پرستشی جز او نیست بخشایشگر مهربان، و از تو می خواهم به آنکه تویی خدایی که شایسته پرستشی جز تو نیست.

یگانه یکتای بی همتای بینیازی که نه زاده است، و نه زاده شده، و برای او همتایی نیست
2- و از تو میخواهم به خدایی ات که شایسته پرستشی جز تو نیست ای مهرورز آگاه و ناظر بر همگان و آنچه فراهم آورده اند، ای آن که دیده بان و نگاهداری و از تو درخواست می کنم به خدایی ات که سرآغاز است پیش از آنکه چیزی باشد، و سرانجام است پس از هر آنچه هست. و ای ژرفای هر چه هست و ای زیان رسان، سودبخش، و فرزانه دانا و از تو میخواهم، به خدایی ات که در پرستش یگانه ای، زنده و پاینده ای ای برانگیزنده، میراث بر، و ای مهرورز، منّت گذار، ای پدیدآوردنده آسمانها و زمین، صاحب شکوه و بزرگواری، و ای بخشایشگر عزتمند و دارای سلطنت پایدار، شایسته پرستشی جز تو نیست که دانشت همه را فرا گرفته و شماره هر چه هست دانی، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست.

نَاصِرَایَ یَا مُحَمَّدُ یَا عَلِیُّ یَا عَلِیُّ یَا مُحَمَّدُ احْفَظَانِی فَإِنَّکُمَا حَافِظَایَ یَا مَوْلایَ یَا صَاحِبَ الزَّمَانِ یَا مَوْلایَ یَا صَاحِبَ الزَّمَانِ یَا مَوْلایَ یَا صَاحِبَ الزَّمَانِ الْغَوْثَ الْغَوْثَ الْغَوْثَ أَدْرِکْنِی أَدْرِکْنِی أَدْرِکْنِی الْأَمَانَ الْأَمَانَ الْأَمَانَ. (1)

نماز جعفر طیار

این نماز اکسیر اعظم، و کبریت احمر است، و به سندهای بسیار معتبد با فضیلت فراوان که مهم ترین آن آمرزش گناهان بزرگ است وارد شده، و بهترین زمان برای بجا آوردن آن، آغاز روز جمعه است، و آن چهار رکعت است با دو تشهد و دو سلام که در رکعت اوّل پس از سوره «حمد» سوره «زلزال» و در رکعت دوّم بعد از سوره «حمد» سوره «و العادیات» و در رکعت سوم پس از سوره «حمد» سوره

«اذا جاء نصر اللّه و الفتح»

و در رکعت چهارم بعد از سوره «حمد» یک بار سوره

«قل هو اللّه احد»

خوانده میشود.

و هر رکعت پس از تمام شدن سوره» حمد «و سوره های یاد شده پانزده بار گفته میشود:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَکْبَرُ (2)

و در رکوع نیز همین تسبیحات ده بار، و پس از برخاستن از رکوع ده بار، و در سجده اوّل ده بار، و پس از سر برداشتن از سجده ده بار و در سجده دوم ده بار، و پس از سجده، پیش از برخاستن برای انجام رکعت دوم ده بار گفته میشود و این ترتیب در هر چهار رکعت رعایت میگردد، که مجموع تسبیحات به سیصد میرسد.

شیخ کلینی از ابو سعید مدائنی روایت کرده، که امام صادق علیه السّلام به من فرمود: آیا

1- خدایا! بلا بسی بزرگ شده، و سختی های نهان آشکار گشته و پرده برافتاده، و زمین با آنچه آسمان فرا گرفته، تنگ شده، پروردگارا! به سوی تو دادخواهی می کنیم و درسختی و آسانی تنها بر تو تکیه می زنیم. خدایا درود فرست بر محمّد و خاندان محمّد، آنان که ما را به فرمانبرداری از ایشان فرمان دادی. خدیا! در فرج آنان به آمدن قائمشان شتاب فرما، و عزّتش را نمایان ساز، یا محمّد یا علیّ یا علیّ یا محمّد کفایت نمایید مرا که کفایت کننده ام شما هستید، یا محمّد یا علیّ، یا علیّ یا محمّد، یاری ام کنیم که یاور من شمایید، یا محمّد یا علیّ یا علیّ یا محمّد، نگهدارم باشید، که شما نگهدارم هستید، ای مولای من ای صاحب الزّمان، ای مولای من ای صاحب الزّمان، ای مولای من ای صاحب الزّمان درخواست یاری دارم، درخواست یاری، درخواست یاری، مرا دریاب، مرا دریاب، امانم بده امان، امان.
2- پاک و منزه است خدا و ستایش تنها سزاوار اوست و خدایی جز او نیست، و او از هر صفتی برتر است

نمیخواهی ذکری را به تو تعلیم دهم که آن را در نماز جعفر بخوانی، گفتم: آری میخواهم، فرمود: هنگامی که در رکعت چهارم به آخرین سجده نماز رسیدی، و از تسبیحات فارغ شدی بگو:

سُبْحَانَ مَنْ لَبِسَ الْعِزَّ وَ الْوَقَارَ سُبْحَانَ مَنْ تَعَطَّفَ بِالْمَجْدِ وَ تَكَرَّمَ بِهِ سُبْحَانَ مَنْ لا يَنْبَغِي التَّسْبِيحُ إِلا لَهُ سُبْحَانَ مَنْ أَحْصَى كُلَّ شَيْ‌ءٍ عِلْمُهُ سُبْحَانَ ذِي الْمَنِّ وَ النِّعَمِ سُبْحَانَ ذِي الْقُدْرَةِ وَ الْكَرَمِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَعَاقِدِ الْعِزِّ مِنْ عَرْشِكَ وَ مُنْتَهَى الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ وَ اسْمِكَ الْأَعْظَمِ وَ كَلِمَاتِكَ التَّامَّةِ الَّتِي تَمَّتْ صِدْقاً وَ عَدْلاً صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ وَ افْعَلْ بِي كَذَا وَ كَذَا (1)

و بجای کلمه «کذا و کذا» حاجات خود را از خدا درخواست کند.

شیخ طوسی و سیّد ابن طاووس از مفضل بن عمر، روایت کرده اند که گفت: روزی امام صادق علیه السّلام را دیدم که نماز جعفر بجا آوردند و پس از نماز دستها را بلند نمودند، این دعا را خواندند: «یا ربّ یا ربّ» به اندازه ای که یک نفس اجازه دهد، «یا ربّاه یا ربّاه» به قدر یک نفس، «ربّ ربّ» به اندازه یک نفس، «یا اللّه یا اللّه» باز هم به قدر یک نفس، «یا حیّ یا حیّ» همپای یک نفس، «یا رحیم یا رحیم» باز هم به اندازه یک نفس، «یا رحمن یا رحمن» هفت بار، «یا ارحم الرّاحمین» هفت بار، سپس این دعا را خواندند:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَفْتَتِحُ الْقَوْلَ بِحَمْدِكَ وَ أَنْطِقُ بِالثَّنَاءِ عَلَيْكَ وَ أُمَجِّدُكَ وَ لا غَايَةَ لِمَدْحِكَ وَ أُثْنِي عَلَيْكَ وَ مَنْ يَبْلُغُ غَايَةَ ثَنَائِكَ وَ أَمَدَ مَجْدِكَ وَ

1- پاک و منزه است آن که لباس عزت و وقار به بر دارد، پاک و منزه است آن که به بزرگی مهر ورزد، و به آن گرامی باشد، پاک و منزه است آن که پاکی جز برای او سزاوار نیست. پاک و منزه است آن که دانشش هر چیز را بر شمارد، پاک و منزه است آن سرچشمه فضل و بخشش، پاک و منزه است آن دارای قدرت و کرم. خدایا از تو خواستارم به حق بندها و گره گاه های شکوه عرشت، و به حق نهایت مهرت که در کتابت آوردی، و نام بزرگت و کلمات بی عیب و نقصت که در راستی و عدالت بس کمال یافته اند، بر محمّد و خاندانش درود فرست و با من چنین و چنان کن.

أَنَّى لِخَلِيقَتِکَ کُنْهُ مَعْرِفَهِ مَجْدِکَ وَ أَیَّ زَمَنٍ لَمْ تَکُنْ مَمْدُوحا بِفَضْلِکَ مَوْصُوفاً بِمَجْدِکَ عَوَّاداً عَلَی الْمُذْنِبِینَ بِحِلْمِکَ تَخَلَّفَ سُکَّانُ أَرْضِکَ عَنْ طَاعَتِکَ فَکُنْتَ عَلَیْهِمْ عَطُوفا بِجُودِکَ جَوَادا بِفَضْلِکَ عَوَّاداً بِکَرَمِکَ یَا لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ الْمَنَّانُ ذُو الْجَلَالِ وَ الْإِکْرَامِ. (1)

پس حضرت فرمود: ای مفضّل هرگاه تو را حاجت ضروری پیش آید نماز جعفر را بخوان، و این دعا را قرائت کن، و حاجتت را از خدا بخواه، که به خواست خدا برآورده میشود.

مؤلف گوید: شیخ طوسی برای برآورده شدن حاجت از امام صادق علیه السّلام روایت کرده: روزهای چهارشنبه و پنجشنبه و جمعه را روزه بدار، و چون روز پنجشنبه به آخر رسد به ده مسکین، هر مسکینی یک مدّ [به مقدار تقریبی 10 سیر] طعام صدقه بده.

و در آغاز روز جمعه غسل کن و به محراب برو و نماز جناب جعفر را، بخوان، آنگاه زانوها را برهنه ساز و بر زمین بگذار و بگو:

یَا مَنْ أَظْهَرَ الْجَمِیلَ وَ سَتَرَ [عَلَیَ] الْقَبِیحَ یَا مَنْ لَمْ یُؤَاخِذْ بِالْجَرِیرَهِ وَ لَمْ یَهْتِکِ السِّتْرَ یَا عَظِیمَ الْعَفْوِ یَا حَسَنَ التَّجَاوُزِ یَا وَاسِعَ الْمَغْفِرَهِ یَا بَاسِطَ الْیَدَیْنِ بِالرَّحْمَهِ یَا صَاحِبَ کُلِّ نَجْوَی وَ مُنْتَهَی کُلِّ شَکْوَی یَا مُقِیلَ الْعَثَرَاتِ یَا کَرِیمَ الصَّفْحِ یَا عَظِیمَ الْمَنِّ یَا مُبْتَدِئا بِالنِّعَمِ قَبْلَ اسْتِحْقَاقِهَا یَا رَبَّاهْ یَا رَبَّاهْ یَا رَبَّاهْ،

(2) ده مرتبه، یا اللّه یا اللّه یا اللّه (3) ده مرتبه، یا سیداه یا سیداه (4) ده مرتبه، «یا مولایاه، یا مولایاه» (5) ده مرتبه، «یا رجاءاه» (6) ده مرتبه، «یا غیاثاه» (7) ده مرتبه «یا غایه رغبتاه» (8) ده مرتبه، «یا رحمن» (9) ده مرتبه، «یا رحیم» (10) ده مرتبه، «یا معطی الخیرات» (11)

1- خدایا! سخنم را با ستایش تو آغاز می کنم، و با ثنای تو گویا می شوم و تو را به بزرگی می ستایم، درحالیکه ستایشت را پایانی نیست، و تو را سپاس می گویم و کیست آن که به نهایت سپاست و بلندای بزرگی ات برسد؟ آفریدگانت را چه رسد که به شناخت رژفای عظمت تو دست یابد، چه زمانی بوده که به فضل و بخششت ستوده و به عظمت موصوف نبودی، کدامین زمان بوده که با بردباری خویش پیاپی از گنهکاران

درنگذشته باشی؟ ! ساکنان زینت از فرمانبرداری تو سرپیچی کردند، ولی تو با بخشش خویش بر آنان مهر ورزیدی، به فضل خود به آنان بخشیدی و به کرامت پی در پی به آنان روی کردی، ای که معبودی جز تو نیست، بخشایشگری که دارای شوکت و کرامتی.
2- آن که زیبایی را آشکار سازی و زشتی را بپوشانی، از آن که بندگان را بر خطایشان سرزنش نکنی و پرده حرمتشان را ندری ای بزرگ در بخشش و نیکو در گذشت، ای که آمرزگاریات فراگیر، و دستانت به مهر گشاده است، ای شنوای هر راز و نجومی و سرانجام هر دادخواهی، از که از لغزشها درگذری، ای بزرگوار در چشم پوشی و گذشت، ای بزرگ بخشایش گر ای آغازگر نعمت ها پیش از شایستگی بندگان. [ای پروردگار]
3- [ای خدا]
4- [ای سرور]
5- [ای مولا]
6- [ای امید]
7- [ای پناه]
8- [ای نهایت رغبت]
9- [ای بخشاینده]
10- [ای مهربان]
11- [ای عطابخش]

ده مرتبه و

صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ كَثِيراً طَيِّباً كَأَفْضَلِ مَا صَلَّيْتَ عَلَى أَحَدٍ مِنْ خَلْقِكَ (1)

ده مرتبه و حاجت خود را بطلب.

مؤلف گويد: درباره روزه اين سه روز و بجا آوردن دو ركعت نماز مستحب به هنگام ظهر روز جمعه، براى برآورده شدن حاجت، روايات بسيارى وارد شده.

اعمال زوال روز جمعه

مؤلف گويد: درباره روزه اين سه روز و بجا آوردن دو ركعت نماز مستحب به هنگام ظهر روز جمعه، براى برآورده شدن حاجت، روايات بسيارى وارد شده.

بيست و يكم: از ديگر اعمال روز جمعه اين است كه چون خورشيد به گاه ظهر رسد، دعايى را كه محمّد بن مسلم از امام صادق عليه السّلام روايت كرده، بخواند و آن دعا آنگونه كه در مصباح المتهجّد شيخ طوسى نقل شده، اين است:

لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِى لَمْ يَتَّخِذْ وَلَداً وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِى الْمُلْكِ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِىٌّ مِنَ الذُّلِّ وَ كَبِّرْهُ تَكْبِيراً (2)

آنگاه بگو:

يَا سَابِغَ النِّعَمِ يَا دَافِعَ النِّقَمِ يَا بَارِئَ النَّسَمِ يَا عَلِيَّ الْهِمَمِ يَا مُغْشِىَ الظُّلَمِ يَا ذَا الْجُودِ وَ الْكَرَمِ يَا كَاشِفَ الضُّرِّ وَ الْأَلَمِ يَا مُونِسَ الْمُسْتَوْحِشِينَ فِى الظُّلَمِ يَا عَالِما لا يُعَلَّمُ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ افْعَلْ بِى مَا أَنْتَ أَهْلُهُ يَا مَنِ اسْمُهُ دَوَاءٌ وَ ذِكْرُهُ شِفَاءٌ وَ طَاعَتُهُ غَنَاءٌ [غِنًى] ارْحَمْ مَنْ رَأْسُ مَالِهِ الرَّجَاءُ وَ سِلاحُهُ الْبُكَاءُ سُبْحَانَكَ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ يَا بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِكْرَامِ (3)

بيست و دوّم: در ركعت اول نماز ظهر

1- درود فراوان و پاکیزه بر محمّد و خاندان محمّد فرست، همچون بهترین درودها که بر بنده ای از بندگان خود فرستی
2- معبودی جز خدا نیست، و خدا بزرگتر از هر وصفی است و پاک و منزّه است خدا، و ستایش تنها او را سزاست، هم او که فرزندی نگرفته، و در فرمانروایی اش شریکی نپذیرفته است، و برای او نگاهداری از خواری نبوده است، پس او را بسیار بزرگ شمار
3- ای فروریزنده نعمت ها، ای پیش گیرنده بد فرجامی ها، ای آفریننده جانداران، ای بلند همّت، ای روشنی تاریکی ها، ای صاحب جود و کرم، ای برطرف کننده زیان و درد، ای همدم ترسیدگان در تاریکی ها، ای دانای نیاموخته بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست با من چنان کن که تو را سزد، ای آن که نامش دوا و یادش شفا، و طاعتش توانگری است، مهرورز بر آن که سرمایه اش امید است، و ساز و برگش گریه، پاک و منزهی، معبودی جز تو نیست ای پرمهر، ای بخشایش گر، ای پدیدآورنده آسمان ها و زمین، ای بلند بالا و بزرگوار.

جمعه پس از سوره «حمد» سوره «جمعه» ، و در رکعت دوم آن بعد از سوره «حمد» سوره «منافقین» بخواند، و در رکعت اول نماز عصر پس از سوره «حمد» سوره «جمعه» و در رکعت دوم پس سوره «حمد» سوره «توحید» را بخواند.

شیخ صدوق از امام صادق علیه السّلام روایت کرده: از چیزهایی که بر هر مؤمن شیعه ای واجب و لازم است این که در شب جمعه را با سوره «جمعه» و سوره «اعلی» و در روز جمعه نماز را با سوره «جمعه» و «منافقین» بخواند، هرگاه این شیوه را رعایت کند، گویا به عمل رسول اللّه صلی اللّه علیه و آله رفتار نموده، و ثواب و پاداشش از سوی خدا بهشت خواهد بود.

شیخ کلینی به سند حسن سندی که همچون سند صحیح است از حلبی روایت کرده: از حضرت صادق علیه السّلام سئوال کردم: هرگاه در روز جمعه به تنهایی نماز بخوانم، یعنی به نماز جمعه موفّق نشوم، آیا چهار رکعت نماز ظهر را با صدای بلند بخوانم؟ فرمود: آری، ولی در روز جمعه در نماز ظهر پس از «حمد» سوره های «جمعه» و «منافقین» بخوان.

بیست و سوم: شیخ طوسی رحمه اللّه در کتاب مصباح المتهّج از امام صادق علیه السّلام روایت کرده: هرکه پس از سلام نماز روز جمعه سوره های «حمد، ناس، فلق، توحید» و «کافرون» را هر کدام هفت بار بخواند.

و نیز آیه

«لَقَد جاءکم رسول من انفُسِکم»

را که در آخر سوره برائت [نهمین سوره قرآن] است، و آیه

«لو انزلنا هذا القرآن»

را که در آخر سوره «حشر» قرار دارد تا پایان سوره و

پنج آیه «ال عمران» را از

«انّ فی خلق السّمواتِ و الارضِ»

تا

«انّک لا تخلف المیعاد»

[171 168] بخواند، از این جمعه تا جمعه دیگر، از گزند دشمنان و نیز آسیب بلاها در امان باشد.

بیست و چهارم: شیخ طوسی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده: هر که پس از نماز صبح یا پس از نماز ظهر بگوید:

اللَّهُمَّ اجْعَلْ صَلاتَکَ وَ صَلاهَ مَلائِکَتِکَ وَ رُسُلِکَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ (1)

تا یک سال بر او گناهی نوشته نشود و نیز فرموده هر که بعد از نماز صبح و نماز ظهر بگوید:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ (2)

نمیرد تا حضرت قائم (عجل الله تعالی فرجه الشریف) را درک کند.

مؤلف گوید: اگر دعای پیشین را پی از فریضه ظهر جمعه بخواند تا جمعه دیگر از بلاها در امان باشد.

و نیز روایت شده: هر که بین دو نماز روز جمعه، بر محمّد و آل محمّد صلوات فرستد، پاداش آن برابر پاداش هفتاد رکعت نماز خواهد بود.

بیست و پنجم: دعای «یا من یرحم من لا ترحمه العباد» و دعای «اللّهمّ هذا یوم مبارک» را که در از دعاهای «صحیفه کامله» [صحیفه کامله سجّادیه] است بخواند.

بیست و ششم: شیخ طوسی در کتاب «مصباح المتهجد» فرموده است: از امامان علیهم السّلام روایت شده: هر که در روز جمعه پس از نماز ظهر دو رکعت نماز به جای آورد، و در هر رکعت بعد از سوره «حمد» هفت بار

«قل هو اللّه احد»

بخواند و پس از نماز بگويد:

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِی مِنْ أَهْلِ الْجَنَّهِ الَّتِی حَشْوُهَا الْبَرَکَهُ

ص: 80

1- بار خدايا! رحمت بی كرانت، و درود فرشتگان و فرستادگانت را بر محمّد و خاندان محمّد قرار ده
2- خدايا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و طلوع ظهورشان را زود گردان

وَ عُمَّارُهَا الْمَلائِكَهُ مَعَ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ أَبِينَا إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلامُ. (1)

تا جمعه دیگر دچار فتنه ای نشود، و حق تعالی او را در کنار و به همراه محمّد صلی اللّه علیه و آله و اهل بیتش و ابراهیم علیه السّلام بگذارد.

علاّمه مجلسی رحمه اللّه فرموده: اگر این دعا را فردی که سیّد نیست بخواند به جای «و ابینا» بگوید «و ابیه»

اعمال عصر جمعه

بیست و هفتم: روایت شده: بهترین زمان برای فرستادن صلوات در روز جمعه، پس از عصر است.

بنابراین در آن وقت صد مرتبه بگو:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُمْ (2)

شیخ طوسی فرموده است: روایت شده: مستحّب است صد مرتبه بگویی:

صَلَوَاتُ اللَّهِ وَ مَلائِكَتِهِ وَ أَنْبِيَائِهِ وَ رُسُلِهِ وَ جَمِيعِ خَلْقِهِ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ السَّلامُ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ وَ عَلَى أَرْوَاحِهِمْ وَ أَجْسَادِهِمْ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ. (3)

شیخ بزرگوار ابن ادریس در کتاب «سرائر» از جامع «بزنطی» نقل کرده: که ابو بصیر گفت: از امام صادق علیه السّلام شنیدم میفرمود: صلوات بر محمّد و آل محمّد در بین ظهر و عصر، برابر با هفتاد رکعت نماز است، و کسیکه پس از عصر روز جمعه بگوید:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الْأَوْصِيَاءِ الْمَرْضِيِّينَ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ وَ بَارِكْ عَلَيْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ وَ السَّلامُ عَلَيْهِمْ وَ عَلَى أَرْوَاحِهِمْ وَ أَجْسَادِهِمْ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ (4)

برای او همانند پاداش عمل پریان و آدمیان در آن روز خواهد بود.

مؤلف گوید: این صلوات ارزنده در نوشته های بزرگان حدیث با سندهای بسیار معتبر، با فضیلت های

1- خدایا! مرا از اهل بهشت قرار ده، آن بهشتی که انباشته از برکت و نعمت است و آبادکنندگانش فرشتگان هستند، در کنار پیامبر، محمّد (درود خدا بر او و خاندانش باد) و پدرمان ابراهیم بر او درود و سلام باد.
2- خدایا! بر محمّد و خاندانش رحمت فرست و ظهورشان را زود گردان
3- درود خدا و فرشتگان و پیامبران و همه آفریده هایش بر محمّد و خاندان محمّد و سلام بر او و بر ایشان و بر روان ها و تنهاشان، و رحمت خدا و برکاتش بر آنان باد.
4- خدایا! درود فرست بر محمّد و خاندان محمّد، آن جانشینان پسندیده او، برترین درودهایت را، و از بهترین برکاتت به آنان ارزانی کن، و سلام بر ایشان و بر جان ها و بدن هاشان و رحمت و برکات خدا بر آنان باد.

فراوان روایت شده.

و چنانچه ده بار و هفت بار خوانده شود بهتر است زیرا از امام صادق علیه السّلام روایت شده: هرکه پس از نماز عصر روز جمعه، پیش از آنکه از جای خویش برخیزد، این صلوات را ده بار بخواند، فرشتگان از این جمعه تا جمعه آینده در همین ساعت بر او صلوات میفرستند، و نیز از آن حضرت روایت شده: هنگامی که نماز عصر روز جمعه را خواندی هفت بار این صلوات را بخوان.

و شیخ کلینی در کتاب «کافی» روایت کرده: وقتی که در روز جمعه نماز خود را خواندی بگو:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الْأَوْصِيَاءِ الْمَرْضِيِّينَ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ وَ بَارِكْ عَلَيْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَكَاتِكَ وَ السَّلامُ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ . (1)

به یقین هر که این صلوات را، پس از نماز عصر بخواند حق تعالی برای او صد هزار کار نیک ثبت کند، و از او صد هزار گناه را محو نماید، و صد هزار حاجتش را روا کند، و صد هزار بار مقامش را در بهشت بلند گرداند.

و نیز شیخ کلینی فرموده روایت شده: هر که این صلوات را هفت بار بخواند برای او به تعداد بندگان کار نیک ثبت کنند و عملش در آن روز مورد قبول واقع شود، و در روز قیامت حاضر می شود درحالی که بین دو چشم او نرو پروفروغی می درخشد.

و در اعمال روز عرفه صلواتی خواهد آمد که هرکس آن را بخواند حضرت محمّد و آل محمّد (صلوات اللّه و سلامه علیهم) را خشنود سازد.

بیست و هشتم: بعد از عصر هفتاد بار

1- خدایا! درود فرست بر محمّد و خاندان محمّد که جانشینان پسندیده اویند بهترین درودهایت را، و بهترین برکاتت را بر آنان ارزانی کن، و سلام و رحمت و برکات خدا بر او و بر ایشان باد.

بگوید: استغفر اللّه ربّی و اتوب الیه [از خدا، پروردگارم آمرزش می جویم و به سوی او می پویم] تا حق تعالی گناهان او را بیامرزد.

بیست و نهم: صدر بار سوره «انّا انزلناه» را بخواند.

از موسی بن جعفر علیه السّلام روایت شده: برای خدا در روز جمعه هزار نسیم رحمت است که هرچه بنده اش بخواهد از آن نسیم مهرآمیز به او ببخشد، پس هر که بعد از عصر روز جمعه صد بار سوره «انّا انزلناه» را بخواند، حق تعالی آن هزار رحمت را چند برابر گرداند و به او عطا فرماید.

سی ام: دعای عشرات را که در صفحات بعد خواهد آمد بخواند.

سی و یکم: شیخ طوسی رحمه اللّه فرموده: هنگام اجابت دعا ساعت آخر روز جمعه تا غروب آفتاب است، سزاوار است مؤمن در آن ساعت بسیار دعا کند.

و روایت شده: ساعت اجابت دعا، هنگامی است که نیمی از خورشید غروب کرده باشد، و نیمه دیگر آن در مغرب دیده شود.

حضرت فاطمه علیها السّلام در آن هنگام دعا می کرد، بنابراین دعا در آن ساعت مستحب است.

و دعایی را که از پیامبر صلی اللّه علیه و آله روایت شده مستحب است در ساعت اجابت دعا بخواند.

و آن دعا این است:

سُبْحَانَکَ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ یَا حَنَّانُ یَا مَنَّانُ یَا بَدِیعَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ یَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِکْرَامِ (1)

و در ساعت آخر روز جمعه دعای «سمات» را که پس از این خواهد آمد بخواند.

صلوات ابوالحسن ضراب اصفهانی

آگاه باش روز جمعه از چند جهت اختصاص و تعلّق به امام عصر عجلّ اللّه تعالی فرجه الشریف دارد: یکی

1- پاک و منزّهی، پرستیده ای جز تو نیست، ای پرمهر ای بخشایشگر، ای پدیدآوردنده آسمانها و زمین، ای دارای بزرگی و کرم.

آنکه ولادت با سعادت ایشان در آن روز بوده، دیگر آنکه ظهور پر از سرور آن حضرت در روز جمعه خواهد بود، و ازاین رو، انتظار فرج در آن روز بیش از روزهای دیگر است، و در زیارت مختصّ به آن حضرت در روز جمعه آمده است «هذا یوم الجمعه، و هو یومک المتوقّع فیه ظهورک، و الفرج فیه للمؤمنین علی یدک» [این روز جمعه است، روزی که انتظار میرود در آن ظهور کنی و به دست تو برای مومنان گشایش حاصل شود] بلکه عید بودن روز جمعه، و آن را یکی از عیدهای چهارگانه شمردن در حقیقت به خاطر زمان ظهور آن حضرت است، که در آن هنگام زمین را از وجود شرک و کفر، و آلودگی به گناه و هم از وجود ستمکاران و دین ستیزان و کافران و منافقان پاک و پاکیزه میگرداند، و با آشکار ساختن کلمه حق و برافراشتن پرچم ایمان و احکام دین، چشم و دل خاصان اهل ایمان را در آن روز روشن و مسرور و خرسند مینماید و اشرقت الارض بنور ربّها [زمین به پرتو پروردگارش تا بنده گشت] پس شایسته است که در این روز صلوات کبیر را بخوانی، و دعایی را که حضرت رضا علیه السّلام امر به خواند آن برای صاحب الأمر عجل الله تعالی فرجه الشریف فرموده اند قرائت کنی، و آغاز آن دعا این است: «اللّهمّ ادفع عن ولیّک و خلیفتک» که بطور کامل در باب زیارات، در آخر اعمال سرداب خواهد آمد.

و نیز خوب است که دعایی را که شیخ ابو عمرو عمروی قدس اللّه روحه به ابو

علی بن همّام املا کرده و فرموده است که آن را در زمان غیبت قائم آل محمّد عجل الله تعالی فرجه الشریف بخوانند، بخوانی.

و چون آن صلوات و این دعا طولانی است، به جهت رعایت اختصار ذکر نکردیم، علاقمندان می توانند به کتاب های مصباح المتهجّد و جمال الاسبوع مراجعه کنند.

جا دارد در اینجا صلواتی را که به ابو الحسن ضرّاب اصفهانی منسوب است و شیخ طوسی و سیّد ابن طاووس آن را در اعمال عصر روز جمعه آورده اند ذکر کنیم بسیّد ابن طاووس فرموده: این صلوات از مولای ما حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف روایت شده و حتی اگر تعقیب روز جمعه را به جهت، عذری نتوانستی بخوانی، هرگز این صلوات را ترک نکن به جهت امری که خدا جل جلاله ما را به آن آگاه نموده است.

آنگاه سیّد در ادامه سند آن را با متن صلوات نقل کرده، امّا شیخ در مصباح المتهجد فرموده: این صلوات از حضرت صاحب الزّمان عجل الله تعالی فرجه الشریف روایت شده که در مکّه بدست ابو الحسن ضرّاب اصفهانی رسیده است و ما سند آن را بخاطر اختصار نسخه ذکر نکردیم.

و آن دعا این است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ وَ حُجَّةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الْمُنْتَجَبِ فِي الْمِيثَاقِ الْمُصْطَفَى فِي الظِّلَالِ الْمُطَهَّرِ مِنْ كُلِّ آفَةٍ الْبَرِيءِ مِنْ كُلِّ عَيْبٍ الْمُؤَمَّلِ لِلنَّجَاهِ الْمُرْتَجَى لِلشَّفَاعَهِ الْمُفَوَّضِ إِلَيْهِ دِينُ اللَّهِ اللَّهُمَّ شَرِّفْ بُنْيَانَهُ وَ عَظِّمْ بُرْهَانَهُ وَ أَفْلِجْ حُجَّتَهُ وَ ارْفَعْ دَرَجَتَهُ وَ أَضِئْ نُورَهُ وَ بَيِّضْ وَجْهَهُ وَ أَعْطِهِ الْفَضْلَ وَ الْفَضِيلَهَ وَ الْمَنْزِلَهَ

وَ الْوَسِيلَةَ وَ الدَّرَجَةَ الرَّفِيعَةَ وَ ابْعَثْهُ مَقَاماً مَحْمُوداً يَغْبِطُهُ بِهِ الْأَوَّلُونَ وَ الْآخِرُونَ وَ صَلِّ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ وَارِثِ الْمُرْسَلِينَ وَ قَائِدِ الْغُرِّ الْمُحَجَّلِينَ وَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ وَ حُجَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلِّ عَلَى الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ إِمَامِ الْمُؤْمِنِينَ وَ وَارِثِ الْمُرْسَلِينَ وَ حُجَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلِّ عَلَى الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ إِمَامِ الْمُؤْمِنِينَ وَ وَارِثِ الْمُرْسَلِينَ وَ حُجَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلِّ عَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ إِمَامِ الْمُؤْمِنِينَ، (1) وَ وَارِثِ الْمُرْسَلِينَ وَ حُجَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ إِمَامِ الْمُؤْمِنِينَ وَ وَارِثِ الْمُرْسَلِينَ وَ حُجَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلِّ عَلَى جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ إِمَامِ الْمُؤْمِنِينَ وَ وَارِثِ الْمُرْسَلِينَ وَ حُجَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلِّ عَلَى مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ إِمَامِ الْمُؤْمِنِينَ وَ وَارِثِ الْمُرْسَلِينَ وَ حُجَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلِّ عَلَى عَلِيِّ بْنِ مُوسَى إِمَامِ الْمُؤْمِنِينَ وَ وَارِثِ الْمُرْسَلِينَ وَ حُجَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ إِمَامِ الْمُؤْمِنِينَ وَ وَارِثِ الْمُرْسَلِينَ وَ حُجَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلِّ عَلَى عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ إِمَامِ الْمُؤْمِنِينَ وَ وَارِثِ الْمُرْسَلِينَ وَ حُجَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلِّ عَلَى الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ إِمَامِ الْمُؤْمِنِينَ وَ وَارِثِ الْمُرْسَلِينَ وَ حُجَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ صَلِّ عَلَى الْخَلَفِ الْهَادِي الْمَهْدِيِّ إِمَامِ الْمُؤْمِنِينَ وَ وَارِثِ الْمُرْسَلِينَ وَ حُجَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ، (2) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ الْأَئِمَّهِ الْهَادِينَ الْعُلَمَاءِ الصَّادِقِينَ الْأَبْرَارِ الْمُتَّقِينَ دَعَائِمِ دِينِكَ وَ أَرْكَانِ تَوْحِيدِكَ وَ تَرَاجِمَهِ وَحْيِكَ وَ حُجَجِكَ عَلَى خَلْقِكَ وَ خُلَفَائِكَ فِي أَرْضِكَ الَّذِينَ اخْتَرْتَهُمْ لِنَفْسِكَ وَ اصْطَفَيْتَهُمْ عَلَى عِبَادِكَ وَ ارْتَضَيْتَهُمْ لِدِينِكَ وَ خَصَصْتَهُمْ بِمَعْرِفَتِكَ وَ جَلَّلْتَهُمْ بِكَرَامَتِكَ وَ غَشَّيْتَهُمْ بِرَحْمَتِكَ وَ رَبَّيْتَهُمْ بِنِعْمَتِكَ وَ غَذَّيْتَهُمْ بِحِكْمَتِكَ وَ أَلْبَسْتَهُمْ

1- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است، خدایا! بر محمّد درود فرست، آن سرور فرستادگان و پایان بخش پیامبران و برهان پروردگار جهانیان، آن برگزیده خدا در عالم الست، انتخاب شده او در ملکوت، پاکیزه از هر آفت، بری از هر عیب، همان که از او آرزوی نجات برند، و امید شفاعت از او دارند، آن که دین خدا به او واگذار گشته، بار خدایا بنیادش را شرف بخش، و برهانش را بزرگ گردان، و حجّت او را پیروز کن، و پایه اش را برافراز، و نورش را برافروز و رویش را سپید کن و فضلش عطا کن، و به او جایگاه و دست آویز و رتبه بلند عنایت کن، و او را در جایگاه ستوده ای که گذشتگان و آیندگان به آن رشک برند برانگیز، و بر علی امیر مؤمنان و وارث رسولان و پیشوای نیکان با چهره های درخشان و سرور اوصیاء و برهان پروردگار جهانیان درود فرست و بر

حسن بن علی پیشوای مؤمنان، و وارث رسولان و برهان پروردگار جهانیان درود فرست! و بر حسین بن علی پیشوای مؤمنان، و وارث رسولان، و برهان پروردگار جهانیان درود فرست و بر علی بن الحسین پیشوای مؤمنان، و وارث رسولان، و برهان پروردگار جهانیان درود فرست
2- و بر محمّد بن علی پیشوای مؤمنان، و وارث رسولان، و برهان پروردگار جهانیان درود فرست، و بر جعفر بن محمّد پیشوای مؤمنان، و وارث رسولان، و برهان پروردگار جهانیان درود فرست، و بر موسی بن جعفر پیشوای مؤمنان و وارث رسولان و برهان پروردگار جهانیان، درود فرست، و بر علی بن موسی پیشوای مؤمنان و وارث رسولان و برهان پروردگار جهانیان، درود فرست، و بر محمّد بن علی پیشوای مؤمنان و وارث رسولان و برهان پروردگار جهانیان، درود فرست، و بر علی بن محمّد پیشوای مؤمنان و وارث رسولان و برهان پروردگار جهانیان، درود فرست، و بر حسن بن علی پیشوای مؤمنان و وارث رسولان و برهان پروردگار جهانیان، درود فرست، و بر یادگار پیامبران و امامان و هدایتگر هدایت یافته، پیشوای مؤمنان، و وارث رسولان، و برهان پروردگار جهانیان، درود فرست،

نُورَکَ وَ رَفَعْتَهُمْ فِی مَلَکُوتِکَ وَ حَفَفْتَهُمْ بِمَلائِکَتِکَ وَ شَرَّفْتَهُمْ بِنَبِیِّکَ صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِ وَ آلِهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ عَلَیْهِمْ صَلاةً زَاکِیَةً نَامِیَةً، (1) کَثِیرَةً دَائِمَةً طَیِّبَةً لا یُحِیطُ بِهَا إِلا أَنْتَ وَ لا یَسَعُهَا إِلا عِلْمُکَ وَ لا یُحْصِیهَا أَحَدٌ غَیْرُکَ اللَّهُمَّ وَ صَلِّ عَلَی وَلِیِّکَ الْمُحْیِی سُنَّتَکَ الْقَائِمِ بِأَمْرِکَ الدَّاعِی إِلَیْکَ الدَّلِیلِ عَلَیْکَ حُجَّتِکَ عَلَی خَلْقِکَ وَ خَلِیفَتِکَ فِی أَرْضِکَ وَ شَاهِدِکَ عَلَی عِبَادِکَ اللَّهُمَّ أَعِزَّ نَصْرَهُ وَ مُدَّ فِی عُمُرِهِ وَ زَیِّنِ الْأَرْضَ بِطُولِ بَقَائِهِ اللَّهُمَّ اکْفِهِ بَغْیَ الْحَاسِدِینَ وَ أَعِذْهُ مِنْ شَرِّ الْکَائِدِینَ وَ ازْجُرْ عَنْهُ إِرَادَةَ الظَّالِمِینَ وَ خَلِّصْهُ مِنْ أَیْدِی الْجَبَّارِینَ ، (2) اللَّهُمَّ أَعْطِهِ فِی نَفْسِهِ وَ ذُرِّیَّتِهِ وَ شِیعَتِهِ وَ رَعِیَّتِهِ وَ خَاصَّتِهِ وَ عَامَّتِهِ وَ عَدُوِّهِ وَ جَمِیعِ أَهْلِ الدُّنْیَا مَا تُقِرُّ بِهِ عَیْنَهُ وَ تَسُرُّ بِهِ نَفْسَهُ وَ بَلِّغْهُ أَفْضَلَ مَا أَمَّلَهُ فِی الدُّنْیَا وَ الْآخِرَهِ إِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ اللَّهُمَّ جَدِّدْ بِهِ مَا امْتَحَی [مُحِیَ] مِنْ دِینِکَ وَ أَحْیِ بِهِ مَا بُدِّلَ مِنْ کِتَابِکَ وَ أَظْهِرْ بِهِ مَا غُیِّرَ مِنْ حُکْمِکَ حَتَّی یَعُودَ دِینُکَ بِهِ وَ عَلَی یَدَیْهِ غَضّاً جَدِیداً خَالِصاً مُخْلِصاً لا شَکَّ فِیهِ وَ لا شُبْهَةَ مَعَهُ وَ لا بَاطِلَ عِنْدَهُ وَ لا بِدْعَةَ لَدَیْهِ اللَّهُمَّ نَوِّرْ بِنُورِهِ کُلَّ ظُلْمَهٍ وَ هُدَّ بِرُکْنِهِ کُلَّ بِدْعَهٍ وَ اهْدِمْ بِعِزِّهِ کُلَّ ضَلالَهٍ وَ اقْصِمْ بِهِ کُلَّ جَبَّارٍ وَ أَخْمِدْ بِسَیْفِهِ کُلَّ نَارٍ وَ أَهْلِکْ بِعَدْلِهِ جَوْرَ کُلِّ جَائِرٍ وَ أَجْرِ حُکْمَهُ عَلَی کُلِّ حُکْمٍ وَ أَذِلَّ بِسُلْطَانِهِ کُلَّ سُلْطَانٍ (3) اللَّهُمَّ أَذِلَّ کُلَّ مَنْ نَاوَاهُ وَ أَهْلِکْ کُلَّ مَنْ عَادَاهُ وَ امْکُرْ بِمَنْ کَادَهُ وَ اسْتَأْصِلْ مَنْ جَحَدَهُ حَقَّهُ وَ اسْتَهَانَ بِأَمْرِهِ وَ

1- بار خدایا! بر محمّد و خاندانش درود فرست، آن پیشوایان رهنما و عالمان راستگو، و نیکان پرهیزگار، آنان که ستون های دین تو و پایه های توحیدت و ترجمان وحیت و حجّت های تو بر آفریده هایت، و جانشینان تو در زمینت هستند، هم آنان که برای خود اختیار کردی. و و بر بندگانت برگزیدی، و برای دینت پسندیدی، و به شناخت خویش اختصاص دادی، و به کرامت خود بزرگی شان بخشیدی، و به رحمتت فرو گرفتی، و به نعمتت پروراندی، و به حکمتت به ایشان غذا دادی و لباس نور بر اندامشان پوشاندی و مقامشان را در ملکوتت بلند گردانیدی، و در پوشش و حمایت فرشتگانت درآوردی، و به پیامبرت که درود تو بر او و خاندانش باد شرافتشان بخشیدی. خدایا! بر محمّد و خاندانش درود فرست، درودی پاکیزه، فزاینده

2- فراوان پیوسته و خوشایند که جز تو به آن احاطه نیابد، جز دانش تو آن را فرا نگیرد، و کسی جز تو شمارش را نداند. خدایا! درود فرست بر ولیّت که حیات بخش راه و روشت و بپادارنده فرمانت و دعوت کننده به سویت

و رهنمای به هستی ات، و حجّت بر آفریدگان و جانشینت در زمین، و گواه تو بر بندگانت. بار خدایا! یاریاش را اقتدار بخش و عمرش را طولانی ساز، و زمین را به طول بقایش بیارای. بار خدایا! او را از ستم حسودان کفایت کن، و از گزند مکّاران پناه ده، و اراده بیدادگران را از او بازدار، و از دست گردن کشانش رهایی بخش
3- بار خدایا! به او عطا کن برای خودش و فرزندانش، و پیروانش و رعیتش و خاصانش و همه آنان که فرمانش برند و دشمنانش و همه اهل دنیا آنچه که دیدگانش را به آن روشن کنی و دلش را به آن شاد نمایی و او را د ردنیا و آخرت به برترین آرزوهایش برسان، به یقین تو بر هر چیز توانایی. بار خدایا! به دست او آنچه از دینت فراموش شده را تازه گردان، و آنچه از معانی کتابت تغییر یافته را زنده کن، و آنچه از احکامت دگرگون شده را آشکار ساز، تا دینت به وسیله او و به دست او شاداب، نوین، ناب و بیآلایش گردد آنچنان که شکی در آن نبوده و شبه ه ای با آن نباشد، و باطل و بدعتی همراه آن نماند. بار خدایا! هر ظلمتی را با نورش روشنی بخش، با استواری اش هر بدعتی را ویرن کن، و با پایداریش هر گمراهی را برطرف کن و به دست او پشت هر گردنکشی را با پایداریش بشکن، و آتش هر آشوبی را با شمشیر او خاموش کن و ستم هر ستمگری را با عدل او نابود ساز، و فرمانش را بر هر فرمانی چیره گردان و هر سلطنتی را به سلطنتش خوار کن.

سَعَی فِی إِطْفَاءِ نُورِهِ وَ أَرَادَ إِخْمَادَ ذِکْرِهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَی وَ عَلِیٍّ الْمُرْتَضَی وَ فَاطِمَهَ الزَّهْرَاءِ وَ الْحَسَنِ الرِّضَا وَ الْحُسَیْنِ الْمُصَفَّی وَ جَمِیعِ الْأَوْصِیَاءِ مَصَابِیحِ الدُّجَی وَ أَعْلَامِ الْهُدَی وَ مَنَارِ التُّقَی وَ الْعُرْوَهِ الْوُثْقَی وَ الْحَبْلِ الْمَتِینِ وَ الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِیمِ وَ صَلِّ عَلَی وَلِیِّکَ وَ وُلَاهِ عَهْدِکَ وَ الْأَئِمَّهِ مِنْ وُلْدِهِ وَ مُدَّ فِی أَعْمَارِهِمْ وَ زِدْ فِی آجَالِهِمْ وَ بَلِّغْهُمْ أَقْصَی آمَالِهِمْ دِینا وَ دُنْیَا وَ آخِرَهً إِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ (1)

بدان که موافق روایتی شب شنبه هم حکم شبه جمعه را دارد و سزاوار است آنچه در شب جمعه خوانده می شود در آن شب هم خوانده شود.

فصل پنجم: زیارات معصومین علیهم السلام در ایام هفته (تعیین اسامی معصومین علیهم السلام به روزهای هفته)

زیارت حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم در روز شنبه

صوت

***

أَشْهَدُ أَنْ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِیکَ لَهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّکَ رَسُولُهُ وَ أَنَّکَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَ أَشْهَدُ أَنَّکَ قَدْ بَلَّغْتَ رِسَالاتِ رَبِّکَ وَ نَصَحْتَ لِأُمَّتِکَ وَ جَاهَدْتَ فِی سَبِیلِ اللَّهِ بِالْحِکْمَهِ وَ الْمَوْعِظَهِ الْحَسَنَهِ وَ أَدَّیْتَ الَّذِی عَلَیْکَ مِنَ الْحَقِّ وَ أَنَّکَ قَدْ رَؤُفْتَ بِالْمُؤْمِنِینَ وَ غَلُظْتَ عَلَی الْکَافِرِینَ وَ عَبَدْتَ اللَّهَ مُخْلِصا حَتَّی أَتَاکَ الْیَقِینُ فَبَلَغَ اللَّهُ بِکَ أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمُکَرَّمِینَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی اسْتَنْقَذَنَا بِکَ مِنَ الشِّرْکِ وَ الضَّلالِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ اجْعَلْ صَلَوَاتِکَ وَ صَلَوَاتِ مَلائِکَتِکَ وَ أَنْبِیَائِکَ وَ الْمُرْسَلِینَ وَ عِبَادِکَ الصَّالِحِینَ وَ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرَضِینَ (2) وَ مَنْ سَبَّحَ لَکَ یَا رَبَّ الْعَالَمِینَ مِنَ الْأَوَّلِینَ وَ الْآخِرِینَ عَلَی مُحَمَّدٍ عَبْدِکَ وَ رَسُولِکَ وَ نَبِیِّکَ وَ أَمِینِکَ وَ نَجِیبِکَ وَ حَبِیبِکَ وَ صَفِیِّکَ وَ صِفْوَتِکَ وَ خَاصَّتِکَ وَ خَالِصَتِکَ وَ خِیَرَتِکَ مِنْ خَلْقِکَ وَ أَعْطِهِ الْفَضْلَ وَ الْفَضِیلَهَ وَ الْوَسِیلَهَ وَ الدَّرَجَهَ الرَّفِیعَهَ

‌

1- بار خدایا! هرکه را که آهنگ او کند به ذلّت نشان و هر که را با او دشمنی ورزد هلاک ساز و مکر کن با هر که با او نیرنگ بازد، و هرکه حقش را انکار کند و فرمانش را سبک شمارد، و در خاموش کردن نورش بکوشد، و فرونشاندن یادش را اراده نماید از بن برکن، خدایا! درود فرست بر محمّد مصطفی و علی مرتضی، و فاطمه زهرا، و حسن خشنود از قضا، و حسین پاک گشته، و همه اوصیایی که چراغ های تاریکی، و نشانه های هدایت، و مشعل های فروزان تقوی، و دستاویز و رشته استوار و راه راست اند، و بر ولیّت و زمامداران پای بند به عهدت که امامان از فرزندانش هستند درود فرست، و بر عمرشان بیفزا و به طول حیاتشان فزونی بخش، و به نهایت آرزوهای دینی و دنیوی و اخرویشان برسان که به یقین تو بر هر چیز توانایی.
2- شهادت میدهم که معبودی جز خدا نیست، یکتاست و شریکی ندارد، و گواهی میدهم که تو فرستاده اویی، و تویی محمّد فرزند عبد اللّه، و شهادت می دهم که تو پیام های پروردگارت را به مردم رساندی و برای امّتت خیرخواهی نمودی و در راه خدا با حکمت و اندرز پسندیده کوشیدی، و آنچه را از حق بر عهده تو بود ادا کردی، و همانا تو به مردمان مؤمن مهربانی نمودی، و بر کافران سخت گرفتی، و خدا را با خلوص کامل تا رسیدن مرگ بندگی کردی، پس خداوند تو را به شریف ترین مقام اهل کرامت نایل گرداند. سپاس خدای را که ما را به وسیله تو از شرک و گمراهی رهانید. خدایا! بر محمّد و خاندانش درود فرست و درود خود و فرشتگان و پیامبران و فرستادگان و بندگان شایسته ات و همه اهل آسمان ها و زمین ها

وَ ابْعَثْهُ مَقَاماً مَحْمُوداً يَغْبِطُهُ بِهِ الْأَوَّلُونَ وَ الْآخِرُونَ اللَّهُمَّ إِنَّکَ قُلْتَ وَ لَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوکَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَ اسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّاباً رَحِيماً إِلَهِی فَقَدْ أَتَيْتُ نَبِيَّکَ مُسْتَغْفِراً تَائِباً مِنْ ذُنُوبِی، فَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ اغْفِرْهَا لِی يَا سَيِّدَنَا أَتَوَجَّهُ بِکَ وَ بِأَهْلِ بَيْتِکَ إِلَی اللَّهِ تَعَالَی رَبِّکَ وَ رَبِّی لِيَغْفِرَ لِی، (1)

آنگاه سه بار بگو

إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ (2)

سپس بگو:

أُصِبْنَا بِکَ يَا حَبِيبَ قُلُوبِنَا فَمَا أَعْظَمَ الْمُصِيبَةَ بِکَ حَيْثُ انْقَطَعَ عَنَّا الْوَحْیُ وَ حَيْثُ فَقَدْنَاکَ فَإِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ يَا سَيِّدَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْکَ وَ عَلَی آلِ بَيْتِکَ [الطَّيِّبِينَ] الطَّاهِرِينَ هَذَا يَوْمُ السَّبْتِ وَ هُوَ يَوْمُکَ وَ أَنَا فِيهِ ضَيْفُکَ وَ جَارُکَ فَأَضِفْنِی وَ أَجِرْنِی فَإِنَّکَ کَرِيمٌ تُحِبُّ الضِّيَافَةَ وَ مَأْمُورٌ بِالْإِجَارَةِ فَأَضِفْنِی وَ أَحْسِنْ ضِيَافَتِی وَ أَجِرْنَا وَ أَحْسِنْ إِجَارَتَنَا بِمَنْزِلَةِ اللَّهِ عِنْدَکَ وَ عِنْدَ آلِ بَيْتِکَ وَ بِمَنْزِلَتِهِمْ عِنْدَهُ وَ بِمَا اسْتَوْدَعَکُمْ مِنْ عِلْمِهِ فَإِنَّهُ أَکْرَمُ الْأَکْرَمِينَ (3)

گردآوردنده این کتاب عباس قمی خدایش ببخشاید گوید: من هرگاه خواستم رسول خدا را به این زیارت، زیارت نمایم نخسن آن حضرت را به صورتی که امام هشتم تعلیم بزنطی فرموده زیارت میکنم، پس از آن این زیارت را میخوانم.

و آن زیارت [زیارت تعلیم داده شده به بزنطی] به گونه ای که با سند صحیح روایت شده چنین است: ابن ابی نصر خدمت حضرت رضا علیه السّلام عرض کرد: پس از نماز چگونه بر حضرت پیامبر صلی اللّه علیه و آله صلوات و سلام فرستاد؟ فرمود میگویی:

السَّلامُ عَلَيْکَ يَا رَسُولَ اللَّهِ

1- و هر آنکه از پیشینیان و آیندگان تسبیح تو گوید را ای پروردگار جهانیان، بر محمّد بنده شایسته و پیامبر و فرستاده ات و امین و برگزیده و محبوب

و پاک و بنده و خاص و خالصت و اختیار شده از میان بندگانت، قرار ده. خدایا! به او فضل و برتری و مرتبه شفاعت و درجه بلند عطا کن و او را به مقام ستوده ای که پیشینیان و آیندگان بر ان رشک برند برانگیز. خدیا! تو فرموده ای: «اگر ایشان آنگاه که برخود ستم کردند نزد تو میآمدند پس از خدا طلب آمرزش می کردند و پیامبر نیز برای ایشان درخواست آمرزش می نمود، به یقین خدا را توبه پذیر و مهربان می یافتند» خدایا! من استغفارکنان و پشیمان از گناهانم نزد پیامبرت آمدم، پس بر محمّد و خاندانش درود فرست و گناهانم را بیامرز. ای سرور ما، دست به دامن تو و خاندانت، به جانب خدای متعال که پروردگار من و توست روی می آورم تا مرا بیامرزد.

2- همه از خداییم و به سوی او باز می گردیم

3- ای محبوب دلهای ما، ما به خاطر تو سوگواریم، و چه بزرگ است سوگواری بر تو ازآن رو که وحی از ما بریده و هم ازآن رو که به فقدان تو دچار آمده ایم چه ما از خداییم و به سوی او باز می گردیم، ای سرور ما، ای فرستاده خدا، درود خدا بر تو و بر خاندان پاک پاکیزه ات باد. امروز روز شنبه است و آن روز توست، و من در این روز مهمان تو و پناهنده به درگاه توام، پس از من پذیرایی کن و به من پناه ده، زیرا تو بزرگوار و مهمان نوازی، و از سوی حق تعالی مأور به پناه دادنی، پس از من پذیرایی کن و نیکو پذیرایی فرما و ما را پناه ده، و نیکو پناهمان ده، به برکت جایگاهی که خدا نزد تو و نزد خاندانت دارد، و بحق منزلی که آنان نزد خداوند دارند و بحق آنچه از دانشش نزد شما سپرده که همانا او گرامی ترین گرامیان است.

وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا مُحَمَّدَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا خِيَرَهَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا صِفْوَهَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا أَمِينَ اللَّهِ أَشْهَدُ أَنَّکَ رَسُولُ اللَّهِ وَ أَشْهَدُ أَنَّکَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَ أَشْهَدُ أَنَّکَ قَدْ نَصَحْتَ لِأُمَّتِکَ وَ جَاهَدْتَ فِی سَبِيلِ رَبِّکَ وَ عَبَدْتَهُ حَتَّی أَتَاکَ الْيَقِينُ فَجَزَاکَ اللَّهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفْضَلَ مَا جَزَی نَبِيّا عَنْ أُمَّتِهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ أَفْضَلَ مَا صَلَّيْتَ عَلَی إِبْرَاهِيمَ وَ آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّکَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ. (1)

زیارت حضرت امیرالمومنین علیه السلام در یکشنبه

صوت

***

این زیارت به روایت کسی است که امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف را در بیداری مشاهده کرده بود در حالی که آن حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام را در روز یکشنبه که روز آن حضرت است با این عبارات زیارت میکرد:

السَّلامُ عَلَی الشَّجَرَهِ النَّبَوِيَّهِ وَ الدَّوْحَهِ الْهَاشِمِيَّهِ الْمُضِيئَهِ الْمُثْمِرَهِ بِالنُّبُوَّهِ الْمُونِقَهِ [الْمُونِعَهِ] بِالْإِمَامَهِ وَ عَلَی ضَجِيعَيْکَ آدَمَ وَ نُوحٍ عَلَيْهِمَا السَّلامُ السَّلامُ عَلَيْکَ وَ عَلَی أَهْلِ بَيْتِکَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ السَّلامُ عَلَيْکَ وَ عَلَی الْمَلائِکَهِ الْمُحْدِقِينَ بِکَ وَ الْحَافِّينَ بِقَبْرِکَ يَا مَوْلایَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ هَذَا يَوْمُ الْأَحَدِ وَ هُوَ يَوْمُکَ وَ بِاسْمِکَ وَ أَنَا ضَيْفُکَ فِيهِ وَ جَارُکَ فَأَضِفْنِی يَا مَوْلایَ وَ أَجِرْنِی فَإِنَّکَ کَرِيمٌ تُحِبُّ الضِّيَافَهَ وَ مَأْمُورٌ بِالْإِجَارَهِ فَافْعَلْ مَا رَغِبْتُ إِلَيْکَ فِيهِ وَ رَجَوْتُهُ مِنْکَ بِمَنْزِلَتِکَ وَ آلِ بَيْتِکَ عِنْدَ اللَّهِ وَ مَنْزِلَتِهِ عِنْدَکُمْ وَ بِحَقِّ ابْنِ عَمِّکَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ وَ عَلَيْهِمْ [عَلَيْکُمْ] أَجْمَعِينَ. (2)

زیارت حضرت زهرا سلام الله علیها در روز یکشنبه

صوت

***

السَّلامُ عَلَيْكِ يَا مُمْتَحَنَهُ امْتَحَنَكِ الَّذِى خَلَقَكِ فَوَجَدَكِ لِمَا امْتَحَنَكِ صَابِرَةً أَنَا لَكِ مُصَدِّقٌ صَابِرٌ

ص: 90

1- سلام و رحمت خدا و برکاتش بر تو ای رسول خدا، سلام بر تو ای محمّد بن عبد اللّه، سلام بر توی ای اختیارشده خدا، سلام بر تو ای محبوب خدا، سلام بر تو ای برگزیده خدا، سلام بر تو ای امین وحی خدا، شهادت میدهم که تو فرستاده خدایی و گواهی میدهم که تو محمّد بن عبد اللّه هستی و گواهی میدهم که تو امّت خویش را خیرخواهانه پند گفتی، و در راه پرودگارت جهاد کردی، و او را تا زمان مرگ پرستیدی، پس خدا پاداشت دهد ای فرستاده خدا، بهترین پاداشی که به پیامبری از سوی امّتش میدهد. خدایا! بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست. برترین درودی که بر ابراهیم و خاندان ابراهیم فرستادی، همانا تو ستوده و بزرگواری
2- سلام بر شجره نبوت، و درخت تنومند هاشمی، درخت تابان و بارور به برکت نبوّت و خرّم و سرسبز به حرمت امامت، و بر دو آرمیده در کنارت آدم و نوح (درود بر آنها باد) . سلام بر تو و بر اهل بیت پاک و پاکیزه ات، سلام بر تو و بر فرشتگان حلقه زننده بر دورت و گرد آمده بر قبرت، ای مولای من ای امیر مؤمنان، امروز روز یکشنبه و روز تو و به نام توست و من در این روز میهمان و پناهنده به توام، ایی مولای من از من پذیرایی کن و مرا پناه ده، چه همانا تو کریمی و مهمان نوازی را دوست می داری و از سوی خدا مأمور به پناه دادنی، پس برآور خواهشی را که برای آن در این روز بسوی تو میل نمودم و آن را از تو امید دارم، به حق مقام والای خود و جایگاه بنلد اهل بیتت نزد خدا و مقام خدا نزد شما، و بحق پسر عمویت رسول خدا که خدا بر او و خاندانش همه و همه درود و سلام فرستد.

عَلَى مَا أَتَى بِهِ أَبُوكِ وَ وَصِيُّهُ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا وَ أَنَا أَسْأَلُكِ إِنْ كُنْتُ صَدَّقْتُكِ إِلا أَلْحَقْتِنِى بِتَصْدِيقِى لَهُمَا لِتُسَرَّ نَفْسِى فَاشْهَدِى أَنِّى ظَاهِرٌ [طَاهِرٌ] بِوِلايَتِكِ وَ وِلايَهِ آلِ بَيْتِكِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ (1)

***

زیات حضرت زهرا علیها السّلام به روایتی دیگر:

السَّلامُ عَلَيْكِ يَا مُمْتَحَنَهُ امْتَحَنَكِ الَّذِى خَلَقَكِ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَكِ وَ كُنْتِ لِمَا امْتَحَنَكِ بِهِ صَابِرَةً وَ نَحْنُ لَكِ أَوْلِيَاءُ مُصَدِّقُونَ وَ لِكُلِّ مَا أَتَى بِهِ أَبُوكِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ وَ أَتَى بِهِ وَصِيُّهُ عَلَيْهِ السَّلامُ مُسَلِّمُونَ وَ نَحْنُ نَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ إِذْ كُنَّا مُصَدِّقِينَ لَهُمْ أَنْ تُلْحِقَنَا بِتَصْدِيقِنَا بِالدَّرَجَهِ الْعَالِيَهِ لِنُبَشِّرَ أَنْفُسَنَا بِأَنَّا قَدْ طَهُرْنَا بِوِلايَتِهِمْ [بِوَلايَتِهِمْ] عَلَيْهِمُ السَّلامُ (2)

زیارت امام حسن علیه السلام در روز دوشنبه

صوت

***

روز دوشنبه روز امام حسن و امام حسین علیهما السّلام است، در زیارت حضرت امام حسن علیه السّلام میگویی:

السَّلامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ السَّلامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ السَّلامُ عَلَيْكَ يَا ابْنَ فَاطِمَهَ الزَّهْرَاءِ السَّلامُ عَلَيْكَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْكَ يَا صِفْوَهَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْكَ يَا أَمِينَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْكَ يَا حُجَّهَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْكَ يَا نُورَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْكَ يَا صِرَاطَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْكَ يَا بَيَانَ حُكْمِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْكَ يَا نَاصِرَ دِينِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا السَّيِّدُ الزَّكِيُّ ، (3) السَّلامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْبَرُّ الْوَفِيُّ السَّلامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْقَائِمُ الْأَمِينُ السَّلامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْعَالِمُ بِالتَّأْوِيلِ السَّلامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الْهَادِى الْمَهْدِيُّ السَّلامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا الطَّاهِرُ

الزَّكِيُّ السَّلامُ عَلَيْکَ أَيُّهَا التَّقِيُّ النَّقِيُّ السَّلامُ عَلَيْکَ أَيُّهَا الْحَقُّ الْحَقِيقُ السَّلامُ عَلَيْکَ أَيُّهَا الشَّهِيدُ الصِّدِّيقُ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا أَبَا مُحَمَّدٍ الْحَسَنَ بْنَ عَلِيٍّ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ. (4)

زیارت امام حسین علیه السلام در روز دوشنبه

صوت

***

السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ

1- سلام بر تو ای آزموده شده، آن که تو را آفرید آزمودت، پس تو را به آنچه آزمود شکیبا یافت، من از صمیم قلب به تو ایمان دارم و بر آنچه پدر بزرگوارت و جانشینش (درود خدا بر آن دو باد) آوردند بردبارم و از تو می خواهم از آنجا که مومن به تو هستم مرا به گروندگان آن دو ملحق سازی تا دلشاد گردم، پس گواه باش که همانا من تنها به ولایت تو و ولایت اهل بیتت (که درود خدا بر همه آنان باد) پاک گشته و دلگرمم.
2- سلام بر تو ای آزموده شده، آزمودت آن که تو را آفرید پیش از آفریدنت در دنیا، و در آن آزمون شکیبا بودی و ما دوستان و تصدیق کنندگان توایم، و به همه آنچه پدر بزرگوارت (درود خدا بر او و خاندانش باد) و جانشینش (درود بر او) آوردند سر می سپاریم خدایا! از تو می خواهیم ازآن رو که تصدیق کنندگان آن بزرگواران بودیم ما را به خاطر این باور به درجه والا برسانی، تا خود را بشارت دهیم که پاک گشتیم به ولایت آنان (درود بر آنان)
3- سلام بر تو ای فرزند فرستاده پرودگار جهانیان، سلام بر تو ای فرزند امیر مؤمنان، سلام بر تو ای فرزند فاطمه زهرا، سلام بر تو ای محبوب خدا، سلام بر تو ای برگزیده خدا، سلام بر تو ای امین خدا، سلام بر تو ای برهان حکم خدا، سلام بر تو ای نور خدا، سلام بر تو ای راه خدا، سلام بر تو ای بیان حکم خدا، سلام بر تو ای یار دین خدا، سلام بر تو ای سرور پاک نهاد،

4- سلام بر تو ای نیکوکردار وفادار، سلام بر تو ای قیام کننده امین، سلام بر تو ای آگاه به تأویل، سلام بر تو ای راهنمای راه یافته، سلام بر تو ای پاک و پاکیزه، سلام بر تو ای پرهیزکار پاکدامن، سلام بر تو ای حقیقت راستین و آشکار، سلام بر تو ای شهید راست کردار سلام بر تو ای ابا محمّد حسن بن علی، و رحمت و برکات خدا بر تو باد

رَسُولِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ سَيِّدَهِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ أَشْهَدُ أَنَّکَ أَقَمْتَ الصَّلَاهَ وَ آتَيْتَ الزَّکَاهَ وَ أَمَرْتَ بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَيْتَ عَنِ الْمُنْکَرِ وَ عَبَدْتَ اللَّهَ مُخْلِصاً وَ جَاهَدْتَ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ حَتَّى أَتَاکَ الْيَقِينُ فَعَلَيْکَ السَّلامُ مِنِّی مَا بَقِيتُ وَ بَقِیَ اللَّيْلُ وَ النَّهَارُ وَ عَلَى آلِ بَيْتِکَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ. (1)

أَنَا يَا مَوْلایَ مَوْلًى لَکَ وَ لِآلِ بَيْتِکَ سِلْمٌ لِمَنْ سَالَمَکُمْ وَ حَرْبٌ لِمَنْ حَارَبَکُمْ مُؤْمِنٌ بِسِرِّکُمْ وَ جَهْرِکُمْ وَ ظَاهِرِکُمْ وَ بَاطِنِکُمْ لَعَنَ اللَّهُ أَعْدَاءَکُمْ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ وَ أَنَا أَبْرَأُ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنْهُمْ يَا مَوْلایَ يَا أَبَا مُحَمَّدٍ يَا مَوْلایَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ هَذَا يَوْمُ الْإِثْنَيْنِ وَ هُوَ يَوْمُکَمَا وَ بِاسْمِکُمَا وَ أَنَا فِيهِ ضَيْفُکُمَا فَأَضِيفَانِی وَ أَحْسِنَا ضِيَافَتِی فَنِعْمَ مَنِ اسْتُضِيفَ بِهِ أَنْتُمَا وَ أَنَا فِيهِ مِنْ جِوَارِکُمَا فَأَجِيرَانِی فَإِنَّکُمَا مَأْمُورَانِ بِالضِّيَافَهِ وَ الْإِجَارَهِ فَصَلَّى اللَّهُ عَلَيْکُمَا وَ آلِکُمَا الطَّيِّبِينَ (2)

زیارت امام زین العابدین, امام باقر, امام صادق علیهما السلام در روز سه شنبه

صوت

***

روز سه شنبه به نام حضرت زین العابدین و حضرت باقر و حضرت صادق علیهم السّلام است.

زیارت کن ایشنان را در این روز به این زیارت:

السَّلامُ عَلَيْکُمْ يَا خُزَّانَ عِلْمِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکُمْ يَا تَرَاجِمَهَ وَحْيِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکُمْ يَا أَئِمَّهَ الْهُدَى السَّلَامُ عَلَيْکُمْ يَا أَعْلامَ التُّقَى السَّلامُ عَلَيْکُمْ يَا أَوْلادَ رَسُولِ اللَّهِ أَنَا عَارِفٌ بِحَقِّکُمْ مُسْتَبْصِرٌ بِشَأْنِکُمْ مُعَادٍ لِأَعْدَائِکُمْ مُوَالٍ لِأَوْلِيَائِکُمْ بِأَبِی أَنْتُمْ وَ أُمِّی صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْکُمْ اللَّهُمَّ إِنِّی أَتَوَالَى آخِرَهُمْ كَمَا تَوَالَيْتُ أَوَّلَهُمْ وَ أَبْرَأُ مِنْ كُلِّ وَلِيجَهٍ دُونَهُمْ وَ أَكْفُرُ بِالْجِبْتِ وَ الطَّاغُوتِ وَ اللاتِ وَ الْعُزَّى صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْکُمْ يَا مَوَالِیَّ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا سَيِّدَ الْعَابِدِينَ

1- سلام بر تو ای فرزند رسول خدا، سلام بر تو ای فرزند امیر مؤمنان، سلام بر تو ای فرزند سرور زنان جهانیان، گواهی میدهم که تو نماز را بپا داشتی، و زکات را پرداختی، و امر به معروف و نهی از منکر نمودی، و خدا را خالصانه عبادت کردی و در راه خدا به نحو شایسته به جهاد برخاستی تا مرگ تو را دربر گرفت، از من بر تو سلام تا هستم و تا شب و روز باقی است و سلام بر خاندان پاک و پاکیزه ات،
2- ای مولای من، من دل بسته تو و خاندان تو هستم، در صلحم با آن که با شما در صلح است، و در جنگم با آن که با ما در جنگ است، من به نهان و آشکار و ظاهر و باطن شما ایمان دارم، لعنت خدا بر دشمنانتان از گذشتگان و آیندگان، من از آنان به سوی خدا بیزاری میجویم، ای مولای من ای ابا محمّد، ای سرور من ای ابا عبد اللّه، امروز روز دوشنبه است و روز شما دو بزرگوار و به نام شماست و من در این روز مهمان شما هستم، پذیرای من باشید و نیکو پذیرایی کنید، چه خوشبخت میهمانی است آن که شمار میزبانش باشید، و من در این روز از پناهندگان به شمایم، پس مرا پناه دهید، به یقین شما از سوی خدا مأمور به پذیرایی نمودن و پناه دادنید، خدا بر شما و خاندان پاکتان درود فرستد.

وَ سُلالَهَ الْوَصِيِّينَ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا بَاقِرَ عِلْمِ النَّبِيِّينَ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا صَادِقا مُصَدَّقا فِی الْقَوْلِ وَ الْفِعْلِ يَا مَوَالِیَّ هَذَا يَوْمُکُمْ وَ هُوَ يَوْمُ الثُّلاثَاءِ وَ أَنَا فِيهِ ضَيْفٌ لَکُمْ وَ مُسْتَجِيرٌ بِکُمْ فَأَضِيفُونِی وَ أَجِيرُونِی بِمَنْزِلَهِ اللَّهِ عِنْدَکُمْ وَ آلِ بَيْتِکُمُ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ (1)

زیارت امام موسی کاظم, امام رضا, امام جواد و امام هادی علیهما السلام در روز چهارشنبه

صوت

***

روز چهارشنبه به نام حضرت موسی بن جعفر و حضرت رضا و حضرت جواد و حضرت هادی علیهم السلام است.

در زیارت آن بزرگواران بگو:

السَّلامُ عَلَيْکُمْ يَا أَوْلِيَاءَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکُمْ يَا حُجَجَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکُمْ يَا نُورَ اللَّهِ فِی ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ السَّلامُ عَلَيْکُمْ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْکُمْ وَ عَلَى آلِ بَيْتِکُمْ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ بِأَبِی أَنْتُمْ وَ أُمِّی لَقَدْ عَبَدْتُمُ اللَّهَ مُخْلِصِينَ وَ جَاهَدْتُمْ فِی اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ حَتَّى أَتَاکُمُ الْيَقِينُ فَلَعَنَ اللَّهُ أَعْدَاءَکُمْ مِنَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ أَجْمَعِينَ وَ أَنَا أَبْرَأُ إِلَى اللَّهِ وَ إِلَيْکُمْ مِنْهُمْ يَا مَوْلایَ يَا أَبَا إِبْرَاهِيمَ مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ يَا مَوْلایَ يَا أَبَا الْحَسَنِ عَلِیَّ بْنَ مُوسَى يَا مَوْلایَ يَا أَبَا جَعْفَرٍ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِیٍّ يَا مَوْلایَ يَا أَبَا الْحَسَنِ عَلِیَّ بْنَ مُحَمَّدٍ أَنَا مَوْلًى لَکُمْ مُؤْمِنٌ بِسِرِّکُمْ وَ جَهْرِکُمْ مُتَضَيِّفٌ بِکُمْ فِی يَوْمِکُمْ هَذَا وَ هُوَ يَوْمُ الْأَرْبِعَاءِ وَ مُسْتَجِيرٌ بِکُمْ فَأَضِيفُونِی وَ أَجِيرُونِی بِآلِ بَيْتِکُمُ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ. (2)

زیارت امام حسن عسکری علیه السلام در روز پنجشنبه

صوت

روز پنجشنبه به نام حضرت عسکری علیه السّلام است.

در زیارت آن حضرت بگو:

السَّلامُ عَلَیْکَ یَا وَلِیَّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا حُجَّهَ اللَّهِ وَ خَالِصَتَهُ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا إِمَامَ الْمُؤْمِنِینَ وَ وَارِثَ الْمُرْسَلِینَ وَ حُجَّهَ رَبِّ الْعَالَمِینَ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْکَ وَ عَلَی آلِ بَیْتِکَ الطَّیِّبِینَ الطَّاهِرِینَ یَا مَوْلایَ یَا أَبَا مُحَمَّدٍ الْحَسَنَ بْنَ عَلِیٍّ أَنَا مَوْلًی لَکَ وَ لِآلِ بَیْتِکَ

1- سلام بر شما ای خزانه داران علم خدا، سلام بر شما ای مفسرّان وحی خدا، سلام برشما ای پیشوایان هدایت، سلام بر شما ای نشانه های پارسایی، سلام بر شما ای فرزندان رسول خدا من به حق شما دانا، و به مقام شما بینایم و با دشمنانتان دشمن، و با دوستانتان دوستم، پدر و مادرم فدایتان، درودهای خدا بر شما باد. خدایا! من دوست دارم آخرین اینان را چنان که دوست داشتم اولین شان را، و از هر صف بندی در برابر ایشان بیزاری می جویم و به جبت و طاغوت و لات و عزی [بتان روزگار جاهلیت] کفر می ورزم، ای سروران من، درودهای خدا و رحمت و برکاتش بر شما باد، سلام بر تو ای سرور عابدان، و زبده جانشینان، سلام بر تو ای شکافنده دانش پیامبران، سلام بر تو ای راستگوی پذیرفته در گفتار و کردار، ای سروران من، امروز روز سه شنبه روز شماست و من در این روز میهمان شما و پناهنده به شمایم، پذیرای من باشید، و پناهم دهید، به حق مقام خدا نزد شما و اهل بیت پاکیزه و پاکتان.
2- سلام بر شما ای دوستان خدا، سلام بر شما ای حجتّ های خدا، سلام بر شما ای نور خدا در تاریکی های زمین، سلام بر شما، درودهای خدا بر شما و بر خاندان پاکیزه و پاکتان، پدر و مادرم فدایتان، به راستی خدا را خالصانه پرستیدید و در راه خدا آنچنان که شایسته بود جهاد نمودید تا مرگ شما را دربر گرفت، لعنت خدا بر دشمنانتان از تمام پریان و آدمیان، من به سوی خدا و به سوی شما از دشمنانتان بیزاری می جویم، ای سرور من یا ابا ابراهیم موسی بن جعفر، ای سرور من یا ابا الحسن علی بن موسی، ای سرور من یا ابا جعفر محمّد بن علی، ای سرور من یا ابا الحسن علی بن محمّد، من دل بسته شما هستم، ایمان دارم به نهان و آشکار شما، در این روز شما که روز چهارشنبه است از شما درخواست پذیرایی دارم، و به بارگاه شما پناه می جویم، پس مرا پذیرا باشید و پناهم دهید، به حقّ خاندان پاکیزه و پاکتان.

وَ هَذَا يَوْمُکَ وَ هُوَ يَوْمُ الْخَمِيسِ وَ أَنَا ضَيْفُکَ فِيهِ وَ مُسْتَجِيرٌ بِکَ فِيهِ فَأَحْسِنْ ضِيَافَتِی وَ إِجَارَتِی بِحَقِّ آلِ بَيْتِکَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ. (1)

زیارت امام زمان علیه السلام در روز جمعه

جمعه روز حضرت صاحب الزّمان عجل الله تعالی فرجه الشریف و بنام آن حضرت است و همان روزی است که ایشان در آن روز ظهور خواهد فرمود.

بگو:

السَّلامُ عَلَيْکَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ فِی أَرْضِهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا عَيْنَ اللَّهِ فِی خَلْقِهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا نُورَ اللَّهِ الَّذِی يَهْتَدِی بِهِ الْمُهْتَدُونَ وَ يُفَرَّجُ بِهِ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ السَّلامُ عَلَيْکَ أَيُّهَا الْمُهَذَّبُ الْخَائِفُ السَّلامُ عَلَيْکَ أَيُّهَا الْوَلِیُّ النَّاصِحُ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا سَفِينَةَ النَّجَاهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا عَيْنَ الْحَيَاهِ السَّلامُ عَلَيْکَ صَلَّی اللَّهُ عَلَيْکَ وَ عَلَی آلِ بَيْتِکَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ السَّلامُ عَلَيْکَ عَجَّلَ اللَّهُ لَکَ مَا وَعَدَکَ مِنَ النَّصْرِ وَ ظُهُورِ الْأَمْرِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا مَوْلایَ أَنَا مَوْلاکَ عَارِفٌ بِأَوْلاکَ وَ أَحْرَاکَ أَتَقَرَّبُ إِلَی اللَّهِ تَعَالَی بِکَ وَ بِآلِ بَيْتِکَ وَ أَنْتَظِرُ ظُهُورَکَ وَ ظُهُورَ الْحَقِّ عَلَی يَدَيْکَ، (2) وَ أَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ يَجْعَلَنِی مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ لَکَ وَ التَّابِعِينَ وَ النَّاصِرِينَ لَکَ عَلَی أَعْدَائِکَ وَ الْمُسْتَشْهَدِينَ بَيْنَ يَدَيْکَ فِی جُمْلَهِ أَوْلِيَائِکَ يَا مَوْلایَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْکَ وَ عَلَی آلِ بَيْتِکَ هَذَا يَوْمُ الْجُمُعَهِ وَ هُوَ يَوْمُکَ الْمُتَوَقَّعُ فِيهِ ظُهُورُکَ وَ الْفَرَجُ فِيهِ لِلْمُؤْمِنِينَ عَلَی يَدَيْکَ وَ قَتْلُ الْکَافِرِينَ بِسَيْفِکَ وَأَنَا يَا مَوْلایَ فِيهِ ضَيْفُکَ وَ جَارُکَ وَ أَنْتَ يَا مَوْلایَ کَرِيمٌ مِنْ أَوْلَادِ الْکِرَامِ وَ مَأْمُورٌ بِالضِّيَافَهِ وَ الْإِجَارَهِ فَأَضِفْنِی وَ أَجِرْنِی صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْکَ وَ عَلَی أَهْلِ بَيْتِکَ الطَّاهِرِينَ. (3)

سیّد بن طاووس فرموده: من پس از این زیارت به

1- سلام بر تو ای ولیّ خدا، سلام بر تو ای حجّت حق و بنده پاک خدا، سلام بر تو ای پیشوای مؤمنان، و وارث پیامبران، و برهان محکم پروردگار جهانیان، درود خدا بر تو و اهل بیت پاکیزه و پاکت باد، ای سرور من یا ابا محمّد حسن بن علی، من دل بسته تو و اهل بیت توام، این روز روز پنجشنبه و روز توست و من در آن میهمان و پناهنده به توام، پس به نیکی پذیرایم باش و پناهم ده، به حق خاندان پاکیزه و پاکت.
2- سلام بر تو ای حجّت خدا در زمینش، سلام بر تو ای دیده خدا در میان مخلوقاتش، سلام بر تو ای نور خدا که رهجویان به آن نور ره مییابند و به آن نور از مؤمنان اندوه و غم زدوده میشود، سلام بر تو ای پاک نهاد و ای هراسان از آشوب دوران، سلام بر تو ای همراه خیرخواه، سلام بر تو ای کشتی نجات، سلام بر تو ای چشمه حیات، سلام بر تو، درود خدا بر تو و بر خاندان پاکیزه و و پاکت، سلام بر تو، خدا در تحقق وعده ای که به تو داده از نصرت و ظهور امرت شتاب فرماید، سلام بر تو ای مولای من، من دل بسته تو و آگاه به شأن دنیا و آخرت توام، و به دوستی تو و خاندانت به سوی خدا تقرّب میجویم و ظهور تو و ظهور حق را به دست تو انتظار میکشم،
3- و از خدا درخواست می کنم بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستد و مرا از منتظران و پیروان و یاوران تو در برابر دشمنانت و از شهدای در آستانت در شمار شیفتگانت قرار دهد، ای سرور من، ای صاحب زمان، درودهای خدا بر تو و بر خاندانت، امروز روز جمعه و روز توست روزی که ظهورت و گشایش کار اهل ایمان به دستت در آن روز و کشتن کافران به سلاحت امید می رود و من ای آقای من در این روز میهمان و پناهنده به توام و تو ای مولای من بزرگواری از فرزندان بزرگواران و از سوی خدا به پذیرایی و پناه دهی مأموری، پس مرا پذیرا باش و پناه ده، درودهای خدا بر تو و خاندان پاکیزه ات.

این شعر تمثل می جویم و به آن حضرت اشاره نموده، می گویم:

نَزِیلُکَ حَیْثُ مَا اتَّجَهَتْ رِکَابِی وَ ضَیْفُکَ حَیْثُ کُنْتُ مِنَ الْبِلادِ

در هر کجا و بر سر هر خوان، من میهمان توام ای صاحب الزّمان

فصل ششم: بیان بعضی از دعاهای مشهور

دعای صباح

صوت

باسم الکربلایی

***

فاضل المالکی

***

الشیخ المقدسی

***

بسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (1)

اللَّهُمَّ یَا مَنْ دَلَعَ لِسَانَ الصَّبَاحِ بِنُطْقِ تَبَلُّجِهِ وَ سَرَّحَ قِطَعَ اللَّیْلِ الْمُظْلِمِ بِغَیَاهِبِ تَلَجْلُجِهِ وَ أَتْقَنَ صُنْعَ الْفَلَکِ الدَّوَّارِ فِی مَقَادِیرِ تَبَرُّجِهِ وَ شَعْشَعَ ضِیَاءَ

الشَّمْسِ بِنُورِ تَأَجُّجِهِ يَا مَنْ دَلّ عَلَى ذَاتِهِ بِذَاتِهِ وَ تَنَزَّهَ عَنْ مُجَانَسَهِ مَخْلُوقَاتِهِ وَ جَلَّ عَنْ مُلاَءَمَهِ كَيْفِيَّاتِهِ يَا مَنْ قَرُبَ مِنْ خَطَرَاتِ الظُّنُونِ وَ بَعُدَ عَنْ لَحَظَاتِ الْعُيُونِ وَ عَلِمَ بِمَا كَانَ قَبْلَ أَنْ يَكُونَ يَا مَنْ أَرْقَدَنِي فِي مِهَادِ أَمْنِهِ وَ أَمَانِهِ وَ أَيْقَظَنِي إِلَى مَا مَنَحَنِي بِهِ مِنْ مِنَنِهِ وَ إِحْسَانِهِ وَ كَفَّ أَكُفَّ السُّوءِ عَنِّي بِيَدِهِ وَ سُلْطَانِهِ صَلِّ اللَّهُمَّ عَلَى الدَّلِيلِ إِلَيْكَ فِي اللَّيْلِ الْأَلْيَلِ، (2) وَ الْمَاسِكِ مِنْ أَسْبَابِكَ بِحَبْلِ الشَّرَفِ الْأَطْوَلِ وَ النَّاصِعِ الْحَسَبِ فِي ذِرْوَهِ الْكَاهِلِ الْأَعْبَلِ وَ الثَّابِتِ الْقَدَمِ عَلَى زَحَالِيفِهَا فِي الزَّمَنِ الْأَوَّلِ وَ عَلَى آلِهِ الْأَخْيَارِ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَبْرَارِ وَ افْتَحِ اللَّهُمَّ لَنَا مَصَارِيعَ الصَّبَاحِ بِمَفَاتِيحِ الرَّحْمَهِ وَ الْفَلاَحِ وَ أَلْبِسْنِي اللَّهُمَّ مِنْ أَفْضَلِ خِلَعِ الْهِدَايَهِ وَ الصَّلاَحِ وَ اغْرِسِ اللَّهُمَّ بِعَظَمَتِكَ فِي شِرْبِ جَنَانِي يَنَابِيعَ الْخُشُوعِ وَ أُجْرِ اللَّهُمَّ لِهَيْبَتِكَ مِنْ آمَاقِي زَفَرَاتِ الدُّمُوعِ وَ أَدِّبِ اللَّهُمَّ نَزَقَ الْخُرْقِ مِنِّي بِأَزِمَّهِ الْقُنُوعِ. (3) إِلَهِي إِنْ لَمْ تَبْتَدِئْنِي الرَّحْمَهُ مِنْكَ بِحُسْنِ التَّوْفِيقِ فَمَنِ السَّالِكُ بِي إِلَيْكَ فِي وَاضِحِ الطَّرِيقِ وَ إِنْ أَسْلَمَتْنِي أَنَاتُكَ لِقَائِدِ الْأَمَلِ وَ الْمُنَى فَمَنِ الْمُقِيلُ عَثَرَاتِي مِنْ كَبَوَاتِ الْهَوَى وَ إِنْ خَذَلَنِي نَصْرُكَ عِنْدَ مُحَارَبَهِ النَّفْسِ وَ الشَّيْطَانِ فَقَدْ وَكَلَنِي خِذْلاَنُكَ إِلَى حَيْثُ

1- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است
2- خدایا، ای آن که زبان صبح را به گویایی تابش و روشنایی اش برآورد، شب تار را با تیرگی های شدید به هم پیچیده اش به اطراف جهان فرستاد، و ساختمان سپهر گردون را در اندازه های زیبایش محکم نمود، و پرتو خورشید را به روشنایی شعله ورش در همه جا برافروزد، ای آن که بر ذاتش دلی است و از شباهت و هم گونگی با آفریده گانش منزّه است و شأنش از سازگاری با کیفیّات مخلوقاتش برتر است، ای آن که به باورهای گذرا بر دل نزدیک و از چشم انداز دیدگان سر دور است، و آنچه را هستی پیش از آنکه پدید آید می داند، ای آن که در گاهواره أمن و امانش خوابانید مرا و به جانب آنچه از نعمت ها و احسانش که بی دریغ به من بخشید بیدارم کرد و دست های حوادث و آفات را با دست لطف و قدرتش از من بازداشت. خدایا، درود فرست به آن راهنمای به سویت در شب تیره و تار جاهلیت
3- و آن چنگ زننده از میان ریسمان هایت به بلندترین رشته شرف و آن دارنده حسب پاک و ناب که برگرده استوارترین روشن شرافت قرار دارد، و آن ثابت قدم در لغزشگاه های دوران پیش از بعثت، و نیز بر خاندان او که بهترین انتخاب شدگان و برگزیدگان و نیکانند. خدیا! درهای روز را با کلیدهای رحمت و رستگاری به روی ما بگشا، و بر من از بهترین لباس های

هدایت و صلاح بپوشان، به عظمتت در آبشخور قلبم چشمه های فروتنی را بجوشان، و در برابر هیبتت از گوشه های دیگانم رودهای اشک سوزان جاری ساز، و مرا از بی پروایی و نادانی به مهارهای قناعت و خواری ادب فرما.

النَّصَبُ وَ الْحِرْمَانُ. (1) إِلَهِی أَ تَرَانِی مَا أَتَیْتُکَ إِلا مِنْ حیثُ الْآمَالُ أَمْ عَلِقْتُ بِأَطْرَافِ حِبَالِکَ إِلّا حِینَ بَاعَدَتْنِی ذُنُوبِی عَنْ دَارِ [صِرْبَهِ] الْوِصَالِ فَبِئْسَ الْمَطِیَّهُ الَّتِی امْتَطَتْ نَفْسِی مِنْ هَوَاهَا فَوَاها لَهَا لِمَا سَوَّلَتْ لَهَا ظُنُونُهَا وَ مُنَاهَا وَ تَبّاً لَهَا لِجُرْأَتِهَا عَلَی سَیِّدِهَا وَ مَوْلاهَا إِلَهِی قَرَعْتُ بَابَ رَحْمَتِکَ بِیَدِ رَجَائِی وَ هَرَبْتُ إِلَیْکَ لاجِئاً مِنْ فَرْطِ أَهْوَائِی وَ عَلَّقْتُ بِأَطْرَافِ حِبَالِکَ أَنَامِلَ وَلائِی فَاصْفَحِ اللَّهُمَّ عَمَّا کُنْتُ [کَانَ] أَجْرَمْتُهُ مِنْ زَلَلِی وَ خَطَائِی وَ أَقِلْنِی مِنْ صَرْعَهِ رِدَائِی فَإِنَّکَ سَیِّدِی وَ مَوْلایَ وَ مُعْتَمَدِی وَ رَجَائِی ، (2) وَ أَنْتَ غَایَهُ مَطْلُوبِی وَ مُنَایَ فِی مُنْقَلَبِی وَ مَثْوَایَ إِلَهِی کَیْفَ تَطْرُدُ مِسْکِیناً الْتَجَأَ إِلَیْکَ مِنَ الذُّنُوبِ هَارِباً أَمْ کَیْفَ تُخَیِّبُ مُسْتَرْشِداً قَصَدَ إِلَی جَنَابِکَ سَاعِیاً [صَاقِبا] أَمْ کَیْفَ تَرُدُّ ظَمْآنَ وَرَدَ إِلَی حِیَاضِکَ شَارِباً کَلّا وَ حِیَاضُکَ مُنْتَرَعَهٌ فِی ضَنْکِ الْمُحُولِ وَ بَابُکَ مَفْتُوحٌ لِلطَّلَبِ وَ الْوُغُولِ وَ أَنْتَ غَایَهُ الْمَسْئُولِ [السُّؤْلِ] وَ نِهَایَهُ الْمَأْمُولِ إِلَهِی هَذِهِ أَزِمَّهُ نَفْسِی عَقَلْتُهَا بِعِقَالِ مَشِیَّتِکَ وَ هَذِهِ أَعْبَاءُ ذُنُوبِی دَرَأْتُهَا بِعَفْوِکَ وَ رَحْمَتِکَ، (3) وَ هَذِهِ أَهْوَائِیَ الْمُضِلَّهُ وَکَلْتُهَا إِلَی جَنَابِ لُطْفِکَ وَ رَأْفَتِکَ فَاجْعَلِ اللَّهُمَّ صَبَاحِی هَذَا نَازِلاً عَلَیَّ بِضِیَاءِ الْهُدَی وَ بِالسَّلامَهِ [السَّلامَهِ] فِی الدِّینِ وَ الدُّنْیَا وَ مَسَائِی جُنَّهً مِنْ کَیْدِ الْعِدَی [الْأَعْدَاءِ] وَ وِقَایَهً مِنْ مُرْدِیَاتِ الْهَوَی إِنَّکَ قَادِرٌ عَلَی مَا تَشَاءُ تُؤْتِی الْمُلْکَ مَنْ تَشَاءُ وَ تَنْزِعُ الْمُلْکَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَ تُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَ تُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِیَدِکَ الْخَیْرُ إِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ تُولِجُ اللَّیْلَ فِی النَّهَارِ وَ تُولِجُ النَّهَارَ فِی اللَّیْلِ وَ تُخْرِجُ الْحَیَّ مِنَ الْمَیِّتِ وَ تُخْرِجُ الْمَیِّتَ مِنَ الْحَیِّ وَ تَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَیْرِ

1- خدایا اگر رحمت تو با توفیق نیکو از ابتدا شامل حال من نبود چه کسی رهنمای من به سویت در این راه روشن میبود؟ و اگر مهلتت مرا تسلیم آمال و آرزوهای باطل کند آنگاه چه کسی لغزش هایم را از فروافتادن در هوای نفس جبران میکند؟ و اگر به هنگام جنگ با نفس و شیطان یاریت مرا واگذارد این یارین نکردنت مرا در آغوش رنج و محرومیت اندازد.
2- خدای من، میبینی که به پیشگاهت نیامدم مگر از جهتی که نسبت به رحمتت اروزها داشتم، یا چنگ نزدم به اطراف رشته استوارت مگر آنگاه که گناهانم مرا از خانه وصال تو دور ساخت، پس چه بد مرکبی است مرکب خواسته های باطل که نفسم بر آن سوار شده، وای بر این نفس که گمان های بی مورد و آرزوهای نابجایش با همه زشتی در برابرش زیبا جلوه کرده! و مرگ بر او که سرور و مولایش جزات نموده! خدایا با دست امید در رحمتت را کوبیدم و از کثرت هوسرانی ام به پاهندگی به سویت

گریختم و به کناره های رشته استوارت انگشتان محبّتم را آویختم. بار خدایا از آنچه در گذشته مرتکب شدم، از لغزش و خطایم چشم پوشی کن و از درافتادن به جامه تنگ گناه رهایم ساز که به یقین تویی سرور و مولا، و پشتیبان و امید من،
3- و تویی منتهای خواسته و آرزوی من، در دنیا و آخرت، خدای من چسان درمانده ای را که در حال گریز از گناهان خویش به تو پناه جسته از خود می رانی؟ یا چگونه رهجویی را که شتابان قصد آستانت نموده ناامید می کنی؟ یا چگونه تشنه ای را باز می گردانی که وارد حوض هایت شده؟ ، البته که چنین نخواهی کرد زیرا حوضهای رحمتت در سخت ترین خشک سالی ها لبریز و درگاه لطفت همواره برای درخواست و وارد شدن باز است، تویی منتهای خواسته و نهایت آرزو. خدای من این مهار نفس من است که به پایبند مشیّت بستم، و این بارهای سنگین گناهان من است که به پیشگاه عفو و رحمتت انداختم،

حِسَابٍ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ سُبْحَانَکَ اللَّهُمَّ وَ بِحَمْدِکَ مَنْ ذَا یَعْرِفُ قَدْرَکَ فَلا یَخَافُکَ، (1) وَ مَنْ ذَا یَعْلَمُ مَا أَنْتَ فَلا یَهَابُکَ أَلَّفْتَ بِقُدْرَتِکَ الْفِرَقَ وَ فَلَقْتَ بِلُطْفِکَ الْفَلَقَ وَ أَنَرْتَ بِکَرَمِکَ دَیَاجِیَ الْغَسَقِ وَ أَنْهَرْتَ الْمِیَاهَ مِنَ الصُّمِّ الصَّیَاخِیدِ عَذْباً وَ أُجَاجاً وَ أَنْزَلْتَ مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجاً وَ جَعَلْتَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ لِلْبَرِیَّهِ سِرَاجاً وَهَّاجاً مِنْ غَیْرِ أَنْ تُمَارِسَ فِیمَا ابْتَدَأْتَ بِهِ لُغُوباً وَ لا عِلاجاً فَیَا مَنْ تَوَحَّدَ بِالْعِزِّ وَ الْبَقَاءِ وَ قَهَرَ عِبَادَهُ بِالْمَوْتِ وَ الْفَنَاءِ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الْأَتْقِیَاءِ وَ اسْمَعْ نِدَائِی ، (2) وَ اسْتَجِبْ دُعَائِی وَ حَقِّقْ بِفَضْلِکَ أَمَلِی وَ رَجَائِی یَا خَیْرَ مَنْ دُعِیَ لِکَشْفِ الضُّرِّ وَ الْمَأْمُولِ لِکُلِّ [فِی کُلِ] عُسْرٍ وَ یُسْرٍ بِکَ أَنْزَلْتُ حَاجَتِی فَلا تَرُدَّنِی مِنْ سَنِیِّ [بَابِ] مَوَاهِبِکَ خَائِباً یَا کَرِیمُ یَا کَرِیمُ یَا کَرِیمُ بِرَحْمَتِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ وَ صَلَّی اللَّهُ عَلَی خَیْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ أَجْمَعِینَ. (3)

آنگاه به سجده رود و بگوید:

إِلَهِی قَلْبِی مَحْجُوبٌ وَ نَفْسِی مَعْیُوبٌ وَ عَقْلِی مَغْلُوبٌ وَ هَوَائِی غَالِبٌ وَ طَاعَتِی قَلِیلٌ وَ مَعْصِیَتِی کَثِیرٌ وَ لِسَانِی مُقِرٌّ بِالذُّنُوبِ فَکَیْفَ حِیلَتِی یَا سَتَّارَ الْعُیُوبِ وَ یَا عَلامَ الْغُیُوبِ وَ یَا کَاشِفَ الْکُرُوبِ اغْفِرْ ذُنُوبِی کُلَّهَا بِحُرْمَهِ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ یَا غَفَّارُ یَا غَفَّارُ یَا غَفَّارُ بِرَحْمَتِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ. (4)

مؤلف گوید: علاّمه مجلسی رحمه اللّه این دعا را در کتاب دعای «بحار» و در کتاب صلواه آن همراه با توضیح ذکر کرده و فرموده: این دعا از دعاهای مشهور است ولی من آن را در کتاب های معتبر جز در کتاب مصباح سیّد ابن باقی رحمه اللّه

1- و این هوس های گمراه کننده من است که به درگاه لطف و مهرت واگذاشتم. بار خدایا! این صبح مرا انگونه آغاز کن که با پرتو هدایت و با سلامت دین و دنیا همراه باشد و شبم را سپری ساز از نیرنگ دشمنان و نگاهبانی گردان از هلاکت های هوای نفس، که به یقین تو به هر چه بخواهی توانایی، فرمانروایی را به هر که بخواهی عنایت میکنی، و از هر که بخواهی باز می ستانی، و هرکه بخواهی عزت می بخشی، و هرکه اراده کنی به ذلت می نشانی، خوبی بدست توست، همانا بر همه چیز توانایی، شب را در روز درمی آوری، و روز را در شب، زنده را از مرده بیرون می آوری، و مرده را از زنده، زنده، و هر که را بخواهی بی حساب روزی می

دهی. معبودی جز تو نیست. بار خدایا! تنها تو را منزّه می دارم و سپاس و ستایش می گویم، کیست که قدر تو را بشناسد و از مقام تو نترسد؟
2- و کیست که بداند تو کسیتی آنگاه از تو نهراسد؟ با قدرت خود پراکنده را الفت بخشیدی و با مهربانیت سپیده دم را شکافتی و با کرمت تاریکی های شب را روشن نمودی، و آبهای شیرین و شور را از دل سنگهای سخت و خارا جاری کردی و از ابرهای گران بارانی فراوان فرو ریختی و خورشید و ماه را برای مردمان چراغی فروزان قرار دادی، بیآنکه در آنچه آغازگر پیدایشش بودی دچار خستگی و ناتوانی و چاره جویی شوی ای آن که در عزت و بقا یگانه است و بندگانش را به مرگ و فنا مقهور خود ساخته است، درود فرست بر محمّد و خاندان پرهیزگارش و ندای مرا بشنو،
3- و دعایم را اجابت گو، و به فضل خود آرزو و امیدم را محققّ فرما، ای بهترین کسی که برای برطرف ساختن هر بدحالی خوانده و برای هر سختی و آسانی آرزو شدی، نیازم را به پیشگاه تو فرود آوردم، پس از موهبت های بلندپاینه خود ناامیدانه ردّم مکن ای بزرگوار، ای بزرگوار، ای بزرگوار، به رحمتت ای مهربان ترین مهربانان، و درود خدا بر بهترین آفریده اش محمّد و اهل بیت او همه
4- خدای من، دلم در پرده های ظلمت پوشیده شده و جانم دچار کاستی گشته و عقلم مغلوب هوای نفسم شده و هوای نفسم بر من چیره آمده، طاعتم اندک، و نافرمانیم بسیار، و زبانم اقرارکننده به گناهان است، چاره من چیست ای پرده پوش عیبها، ای دانای نهان ها، ای برطرف کننده غم ها، همه گناهان مرا بیامرز، به احترام محمّد و خاندان محمّد، ای آمرزنده، ای آمرزنده، ای آمرزنده به مهربانیت ای مهربان ترین مهربانان.

نیافتم.

و نیز فرموده است: مشهور خواندن این دعا پس از نماز صبح است درحالیکه سیّد ابن باقی خواندن آن را پس از نافله صبح روایت نموده است و به هر کدام عمل شود مناسب است.

دعای کمیل

صوت

باسم الکربلایی

***

محمد باقر الحکیم

***

دماوندی

***

ولید المزیدی

***

حسین اکرف

***

باقر المقدسی

***

فاضل الحرز

***

محمد الحرز

***

مرتضی الشاهرودی

از دعاهای بسیار معروف است، علاّمه مجلسی رحمه اللّه فرموده: این دعا از بهترین دعاهاست و دعای خضر پیمبر است.

امیر المؤمنین علیه السّلام آن را به کمیل که از خواصّ اصحاب آن حضرت بود آموخت و نیز فرموده: در شب های نیمه شعبان و در هر شب جمعه خوانده می شود، و برای کفایت از گزند دشمنان و گشوده شدن درهای روزی و آمرزش گناهان سودمند است.

شیخ طوسی و سیّد ابن طاووس آن را در کتاب های دعای خود آورده اند و من متن این گنجینه ملکوتی را از «مصباح المتهجد» روایت می نمایم و آن دعای شریف این است:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِرَحْمَتِکَ الَّتِی وَسِعَتْ کُلَّ شَیْ ءٍ وَ بِقُوَّتِکَ الَّتِی قَهَرْتَ بِهَا کُلَّ شَیْ ءٍ وَ خَضَعَ لَهَا کُلُّ شَیْ ءٍ وَ ذَلَّ لَهَا کُلُّ شَیْ ءٍ وَ بِجَبَرُوتِکَ الَّتِی غَلَبْتَ بِهَا کُلَّ شَیْ ءٍ وَ بِعِزَّتِکَ الَّتِی لاَ یَقُومُ لَهَا شَیْ ءٌ وَ بِعَظَمَتِکَ الَّتِی مَلَأْتَ کُلَّ شَیْ ءٍ وَ بِسُلْطَانِکَ الَّذِی عَلاَ کُلَّ شَیْ ءٍ وَ بِوَجْهِکَ الْبَاقِی بَعْدَ فَنَاءِ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ بِأَسْمَائِکَ الَّتِی مَلَأَتْ (غَلَبَتْ) أَرْکَانَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ بِعِلْمِکَ الَّذِی أَحَاطَ بِکُلِّ شَیْ ءٍ وَ بِنُورِ وَجْهِکَ الَّذِی أَضَاءَ لَهُ کُلُّ شَیْ ءٍ (1) یَا نُورُ یَا قُدُّوسُ یَا أَوَّلَ الْأَوَّلِینَ وَ یَا آخِرَ الْآخِرِینَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تَهْتِکُ الْعِصَمَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تُنْزِلُ

1- خدایا از تو درخواست می کنم، به رحمت که همه چیز را فرا گرفته، و به نیرویت که با آن بر هرچیز چیره گشتی و در برابر آن هرچیز فروتنی نموده و همه چیز خوار شده و به جبروتت که با آن بر همه چیزی فائق آمدی و به عزّتت که چیزی در برابرش تاب نیاورد و به بزرگی ات که همه چیز را پر کرده و به پادشاهی ات که برتر از همه چیز قرار گرفته، و به جلوه ات که پس از نابودی همه چیز باقی است و به نام هایت که پایه های همه چیز را انباشته و به علمت که بر همه چیز احاطه نموده، و به نور ذاتت که همه چیز در پرتو آن تابنده گشته،

النِّقَمَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تُغَیِّرُ النِّعَمَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تَحْبِسُ الدُّعَاءَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تُنْزِلُ الْبَلاَءَ (1) اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِی کُلَّ ذَنْبٍ أَذْنَبْتُهُ وَ کُلَّ خَطِیئَةٍ أَخْطَأْتُهَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَتَقَرَّبُ إِلَیْکَ بِذِکْرِکَ وَ أَسْتَشْفِعُ بِکَ إِلَی نَفْسِکَ وَ أَسْأَلُکَ بِجُودِکَ أَنْ تُدْنِیَنِی مِنْ قُرْبِکَ وَ أَنْ تُوزِعَنِی شُکْرَکَ وَ أَنْ تُلْهِمَنِی ذِکْرَکَ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ سُؤَالَ خَاضِعٍ مُتَذَلِّلٍ خَاشِعٍ أَنْ تُسَامِحَنِی وَ تَرْحَمَنِی وَ تَجْعَلَنِی بِقِسْمِکَ رَاضِیاً قَانِعاً وَ فِی جَمِیعِ الْأَحْوَالِ مُتَوَاضِعاً (2) اللَّهُمَّ وَ أَسْأَلُکَ سُؤَالَ مَنِ اشْتَدَّتْ فَاقَتُهُ وَ أَنْزَلَ بِکَ عِنْدَ الشَّدَائِدِ حَاجَتَهُ وَ عَظُمَ فِیمَا عِنْدَکَ رَغْبَتُهُ اللَّهُمَّ عَظُمَ سُلْطَانُکَ وَ عَلاَ مَکَانُکَ وَ خَفِیَ مَکْرُکَ وَ ظَهَرَ أَمْرُکَ وَ غَلَبَ قَهْرُکَ وَ جَرَتْ قُدْرَتُکَ وَ لاَ یُمْکِنُ الْفِرَارُ مِنْ حُکُومَتِکَ (3) اللَّهُمَّ لاَ أَجِدُ لِذُنُوبِی غَافِراً وَ لاَ لِقَبَائِحِی سَاتِراً وَ لاَ لِشَیْ ءٍ مِنْ عَمَلِیَ الْقَبِیحِ بِالْحَسَنِ مُبَدِّلاً غَیْرَکَ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ سُبْحَانَکَ وَ بِحَمْدِکَ ظَلَمْتُ نَفْسِی وَ تَجَرَّأْتُ بِجَهْلِی وَ سَکَنْتُ إِلَی قَدِیمِ ذِکْرِکَ لِی وَ مَنِّکَ عَلَیَّ اللَّهُمَّ مَوْلاَیَ کَمْ مِنْ قَبِیحٍ سَتَرْتَهُ وَ کَمْ مِنْ فَادِحٍ مِنَ الْبَلاَءِ أَقَلْتَهُ (أَمَلْتَهُ) وَ کَمْ مِنْ عِثَارٍ وَقَیْتَهُ وَ کَمْ مِنْ مَکْرُوهٍ دَفَعْتَهُ وَ کَمْ مِنْ ثَنَاءٍ جَمِیلٍ لَسْتُ أَهْلاً لَهُ نَشَرْتَهُ (4) اللَّهُمَّ عَظُمَ بَلاَئِی وَ أَفْرَطَ بِی سُوءُ حَالِی وَ قَصُرَتْ (قَصَّرَتْ) بِی أَعْمَالِی وَ قَعَدَتْ بِی أَغْلاَلِی وَ حَبَسَنِی عَنْ نَفْعِی بُعْدُ أَمَلِی (آمَالِی) وَ خَدَعَتْنِی الدُّنْیَا بِغُرُورِهَا وَ نَفْسِی بِجِنَایَتِهَا (بِخِیَانَتِهَا) وَ مِطَالِی یَا سَیِّدِی فَأَسْأَلُکَ بِعِزَّتِکَ أَنْ لاَ یَحْجُبَ عَنْکَ دُعَائِی سُوءُ عَمَلِی وَ فِعَالِی وَ لاَ تَفْضَحْنِی بِخَفِیِّ مَا اطَّلَعْتَ عَلَیْهِ مِنْ سِرِّی وَ لاَ تُعَاجِلْنِی بِالْعُقُوبَهِ عَلَی مَا

1- ای نور، ای پاک از هر عیب، ای آغاز هر آغاز، و ای پایان هر پایان، خدایا! بیامرز برای من آن گناهانی را که پرده حرمتم می درد، خدایا! بیامرز برای من آن گناهانی را که کیفرها را فرو می بارند، خدایا! بیامرز برایم گناهانی را که نعمت ها را دگرگون می سازند، خدایا! بیامرز برایم آن گناهانی را که دعا را باز می دارند، خدایا! بیامرز برایم گناهانی که بلا را نازل میکند،

2- خدایا! بیامرز برایم همه گناهانی را که مرتکب شدم، و تمام خطاهایی که به آنها آلوده گشتم، خدایا! با یاد تو به سویت نزدیکی می جویم، و از ناخشنودی تو به درگاه خودت شفاعت می طلبم، و از تو خواستارم به جودت مرا به بارگاه قرب خویش نزدیک گردانی و سپاس خود را نصیب من کنی، و یادت را به من الهام نمایی، خدایا! از تو درخواست میکنم، درخواست بنده ای فروتن، خوار و افتاده، که با من مدارا نمایی و به من

رحم کنی و به آنچه روزی ام نموده ای خشنود و قانع بداری و در تمام حالات در عرصه تواضعم بگذاری،
3- خدایا! از تو درخواست میکنم درخواست کسیکه سخت تهیدست شده و بار نیازش را به هنگام گرفتاری ها به آستان تو فرود آورده و میلش به آنچه نزد توست فزونی یافته، خدایا! فرمانروایی بس بزرگ و مقامت والا و تدبیرت پنهان، و فرمانت آشکار، و قهرت چیره، و قدرتت نافذ، و گریز از حکومتت ممکن نیست،
4- خدایا! آمرزنده ای برای گناهانم و پرده پوشی برای زشتکاری هایم و تبدیل کننده ای برای کار زشتم به زیبایی، جز تو نمی یابم معبودی جز تو نیست، پاک و منزّهی و به ستایشت برخاسته ام، به خود ستم کردم و از روی نادانی جرأت نمودم و به یاد دیرینه ات از من و بخششت بر من به آرامش نشستم خدایا! ای سرور من چه بسیار زشتی مرا پوشاندی و چه بسیار بالاهای سنگین و بزرگی که از من برگرداندی و چه بسیار لغزشی که مرا از آن نگهداشتی و چه بسیار ناپسند که از من دور کردی و چه بسیار ستایش نیکویی که شایسته آن نبودم و تو در میان مردم پخش کردی،

عَمِلْتُهُ فِی خَلَوَاتِی مِنْ سُوءِ فِعْلِی وَ إِسَاءَتِی وَ دَوَامِ تَفْرِیطِی وَ جَهَالَتِی وَ کَثْرَهِ شَهَوَاتِی وَ غَفْلَتِی وَ کُنِ (1) اللَّهُمَّ بِعِزَّتِکَ لِی فِی کُلِّ الْأَحْوَالِ (فِی الْأَحْوَالِ کُلِّهَا) رَءُوفاً وَ عَلَیَّ فِی جَمِیعِ الْأُمُورِ عَطُوفاً إِلَهِی وَ رَبِّی مَنْ لِی غَیْرُکَ أَسْأَلُهُ کَشْفَ ضُرِّی وَ النَّظَرَ فِی أَمْرِی (2) إِلَهِی وَ مَوْلاَیَ أَجْرَیْتَ عَلَیَّ حُکْماً اتَّبَعْتُ فِیهِ هَوَی نَفْسِی وَ لَمْ أَحْتَرِسْ فِیهِ مِنْ تَزْیِینِ عَدُوِّی فَغَرَّنِی بِمَا أَهْوَی وَ أَسْعَدَهُ عَلَی ذَلِکَ الْقَضَاءُ فَتَجَاوَزْتُ بِمَا جَرَی عَلَیَّ مِنْ ذَلِکَ بَعْضَ (مِنْ نَقْضِ) حُدُودِکَ وَ خَالَفْتُ بَعْضَ أَوَامِرِکَ فَلَکَ الْحَمْدُ (الْحُجَّهُ) عَلَیَّ فِی جَمِیعِ ذَلِکَ (3) وَ لاَ حُجَّهَ لِی فِیمَا جَرَی عَلَیَّ فِیهِ قَضَاؤُکَ وَ أَلْزَمَنِی حُکْمُکَ وَ بَلاَؤُکَ وَ قَدْ أَتَیْتُکَ یَا إِلَهِی بَعْدَ تَقْصِیرِی وَ إِسْرَافِی عَلَی نَفْسِی مُعْتَذِراً نَادِماً مُنْکَسِراً مُسْتَقِیلاً مُسْتَغْفِراً مُنِیباً مُقِرّاً مُذْعِناً مُعْتَرِفاً لاَ أَجِدُ مَفَرّاً مِمَّا کَانَ مِنِّی وَ لاَ مَفْزَعاً أَتَوَجَّهُ إِلَیْهِ فِی أَمْرِی غَیْرَ قَبُولِکَ عُذْرِی وَ إِدْخَالِکَ إِیَّایَ فِی سَعَهِ (سَعَهٍ مِنْ) رَحْمَتِکَ اللَّهُمَّ (إِلَهِی) فَاقْبَلْ عُذْرِی وَ ارْحَمْ شِدَّهَ ضُرِّی وَ فُکَّنِی مِنْ شَدِّ وَثَاقِی (4) یَا رَبِّ ارْحَمْ ضَعْفَ بَدَنِی وَ رِقَّهَ جِلْدِی وَ دِقَّهَ عَظْمِی یَا مَنْ بَدَأَ خَلْقِی وَ ذِکْرِی وَ تَرْبِیَتِی وَ بِرِّی وَ تَغْذِیَتِی هَبْنِی لِابْتِدَاءِ کَرَمِکَ وَ سَالِفِ بِرِّکَ بِی یَا إِلَهِی وَ سَیِّدِی وَ رَبِّی أَ تُرَاکَ مُعَذِّبِی بِنَارِکَ بَعْدَ تَوْحِیدِکَ وَ بَعْدَ مَا انْطَوَی عَلَیْهِ قَلْبِی مِنْ مَعْرِفَتِکَ وَ لَهِجَ بِهِ لِسَانِی مِنْ ذِکْرِکَ وَ اعْتَقَدَهُ ضَمِیرِی مِنْ حُبِّکَ وَ بَعْدَ صِدْقِ اعْتِرَافِی وَ دُعَائِی خَاضِعاً لِرُبُوبِیَّتِکَ (5) هَیْهَاتَ أَنْتَ أَکْرَمُ مِنْ أَنْ تُضَیِّعَ مَنْ رَبَّیْتَهُ أَوْ تُبْعِدَ (تُبَعِّدَ) مَنْ أَدْنَیْتَهُ أَوْ تُشَرِّدَ مَنْ آوَیْتَهُ أَوْ تُسَلِّمَ إِلَی

1- خدایا! بلایم بزرگ شده و زشتی حالم از حدّ گذشته و کردارم خوارم ساخته و زنجیرهای گناه مرا زمین گیر نموده و دوری آرزوهایم مرا زندانی ساخته و دنیا با غرورش و نفسم با جنایتش و امروز و فردا کردنم در توبه مرا فریفته، ای سرورم از تو درخواست میکنم به عزّتت که مانع نشود از اجابت دعایم به درگاهت، بدی عمل و زشتی کردارم و مرا با آنچه از اسرار نهانم میدانی رسوا مسازی و در کیفر آنچه در خلوتهایم انجام دادم شتاب نکنی، از زشتی کردار و بدی رفتار و تداوم تقصیر و نادانی و بسیاری شهواتم و غفلتم، شتاب نکنی،
2- خدایا! با من در همه احوال مهرورز و بر من در هر کارم به دیده لطف بنگر، خدایا، پروردگارا، جز تو که را دارم؟ تا برطرف شدن ناراحتی و نظر لطف در کارم را از او درخواست کنم.

3- خدای من و سرور من، حکمی را بر من جاری ساختی که هوای نفسم را در آن پیروی کردم و از فریبکاری آرایش دشمنم نهراسیدم، پس مرا به خواهش دل فریفت و بر این امر اختیار و اراده ام یاریش نمود، پس بدینسان و بر پایه گذشته هایم از حدودت گذشتم، و با برخی از دستوراتت مخالفت نمودم، پس حجت تنها از ان تواست در همه اینها،
4- و مرا هیچ حقی نیست در انچه بر من از سوی قضایت جاری شده و فرمان و آزمایشت ملزمم نموده، ای خدای من اینک پس از کوتاهی در عبادت و زیاده روی در خواهش های نفس عذرخواه، پشیمان، شکست ه دل، جویای گذشت طالب آمرزش، بازگشت کنان با حالت اقرار و اذعان و اعتراف به گناه، بی آنکه گریزگاهی از آنچه از من سرزده بیابم و نه پناهگاهی که به آن رو آورم پیدا کنم، جز اینکه پذیرای عذرم باشی، و مرا در رحمت فراگیرت بگنجایی، خدایا! پس عذرم را بپذیر، و به بدحالی ام رحم کن. و رهایم ساز از بند محکم گناه،
5- پروردگارا! بر ناتوانی جسمم و نازکی پوستم و نرمی استخوانم رحم کن. ای که آغازگر آفرینش و یاد و پرورش و نیکی بر من و تغذیه ام بوده ای، اکنون مرا ببخش به همان کرم نخستت، و پیشینه احسانت بر من، ای خدای من و سرور و پروردگارم، آیا مرا به آتش دوزخ عذاب نمایی، پس از اقرار به یگانگی ات و پس از آنکه دلم از نور شناخت تو روشنی گرفت و زبانم در پرتو آن به ذکرت گویا گشت و پس از آنکه درونم از عشقت لبریز شد و پس از صداقت در اعتراف و درخواست خاضعانه ام در برابر پروردگاری ات،

الْبَلاَءِ مَنْ كَفَيْتَهُ وَ رَحِمْتَهُ وَ لَيْتَ شِعْرِی يَا سَيِّدِی وَ إِلَهِی وَ مَوْلاَیَ أَ تُسَلِّطُ النَّارَ عَلَی وُجُوهٍ خَرَّتْ لِعَظَمَتِکَ سَاجِدَةً وَ عَلَی أَلْسُنٍ نَطَقَتْ بِتَوْحِيدِکَ صَادِقَةً وَ بِشُكْرِکَ مَادِحَةً وَ عَلَی قُلُوبٍ اعْتَرَفَتْ بِإِلَهِيَّتِکَ مُحَقِّقَةً

باور نمی کنم چه آن بسیار بعید است و تو بزرگوارتر از آن هستی که پرورده ات را تباه کنی یا آن را که به خود نزدیک نموده ای دور نمایی یا آن را که پناه دادی از خود برانی یا آن را که خود کفایت نموده ای و به او رحم کردی به موج بلا واگذاری؟ ! ای کاش میدانستم ای سرورم و معبودم و مولایم، آیا آتش را بر صورتهایی که برای عظمتت سجده کنان بر زمین نهاده شده مسلّط میکنی و نیز بر زبانهایی که صادقانه به توحیدت و به سپاست مدح کنان گویا شده و هم بر دلهایی که بر پایه تحقیق به خداوندیت اعتراف کرده

وَ عَلَی ضَمَائِرَ حَوَتْ مِنَ الْعِلْمِ بِکَ حَتَّی صَارَتْ خَاشِعَةً وَ عَلَی جَوَارِحَ سَعَتْ إِلَی أَوْطَانِ تَعَبُّدِکَ طَائِعَةً وَ أَشَارَتْ بِاسْتِغْفَارِکَ مُذْعِنَةً مَا هَكَذَا الظَّنُّ بِکَ وَ لَاَ أَخْبَرْنَا بِفَضْلِکَ عَنْکَ يَا كَرِيمُ يَا رَبِ وَ أَنْتَ تَعْلَمُ ضَعْفِی عَنْ قَلِيلٍ مِنْ بَلاَءِ الدُّنْيَا وَ عُقُوبَاتِهَا وَ مَا يَجْرِی فِيهَا مِنَ الْمَكَارِهِ عَلَی أَهْلِهَا عَلَی أَنَّ ذَلِکَ بَلاَءٌ وَ مَكْرُوهٌ، قَلِيلٌ مَكْثُهُ، يَسِيرٌ بَقَاؤُهُ، قَصِيرٌ مُدَّتُهُ (1) فَكَيْفَ احْتِمَالِی لِبَلاَءِ الْآخِرَهِ وَ جَلِيلِ (حُلُولِ) وُقُوعِ الْمَكَارِهِ فِيهَا وَ هُوَ بَلاَءٌ تَطُولُ مُدَّتُهُ وَ يَدُومُ مَقَامُهُ وَ لاَ يُخَفَّفُ عَنْ أَهْلِهِ لِأَنَّهُ لاَ يَكُونُ إِلاَّ عَنْ غَضَبِکَ وَ انْتِقَامِکَ وَ سَخَطِکَ وَ هَذَا مَا لاَ تَقُومُ لَهُ السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ

1- و بر نهادهایی که معرفت به تو آنها را فرا گرفته تا آنجا که در پیشگاهت خاضع شده و به اعضایی که مشتاقانه به سوی پرستشگاه هایت شتافته اند و اقرارکنان جویای آمرزش تو بوده اند، شگفتا این همه را به آتش بسوزانی! هرگز چنین گمانی به تو نیست و از فضل تو چنین خبری داده نشده. ای بزرگوار، ای پروردگار و تو از ناتوانی ام در برابر اندکی از غم و اندوه دنیا و کیفرهای آن و آنچه که از ناگواری ها بر اهلش میگذرد آگاهی، با آنکه این غم و اندوه و ناگواری درنگش کم بقایش اندک و مدّتش کوتاه است،

يَا سَيِّدِی فَكَيْفَ لِی (بِی) وَ أَنَا عَبْدُكَ الضَّعِيفُ الذَّلِيلُ الْحَقِيرُ الْمِسْكِينُ الْمُسْتَكِينُ يَا إِلَهِی وَ رَبِّی وَ سَيِّدِی وَ مَوْلاَیَ لِأَیِّ الْأُمُورِ إِلَيْكَ أَشْكُو (1) وَ لِمَا مِنْهَا أَضِجُّ وَ أَبْكِی لِأَلِيمِ الْعَذَابِ وَ شِدَّتِهِ أَمْ لِطُولِ الْبَلاَءِ وَ مُدَّتِهِ فَلَئِنْ صَيَّرْتَنِی لِلْعُقُوبَاتِ مَعَ أَعْدَائِكَ وَ جَمَعْتَ بَيْنِی وَ بَيْنَ أَهْلِ بَلاَئِكَ وَ فَرَّقْتَ بَيْنِی وَ بَيْنَ أَحِبَّائِكَ وَ أَوْلِيَائِكَ فَهَبْنِی يَا إِلَهِی وَ سَيِّدِی وَ مَوْلاَیَ وَ رَبِّی صَبَرْتُ عَلَی عَذَابِكَ فَكَيْفَ أَصْبِرُ عَلَی فِرَاقِكَ وَ هَبْنِی (يَا إِلَهِی) صَبَرْتُ عَلَی حَرِّ نَارِكَ فَكَيْفَ أَصْبِرُ عَنِ النَّظَرِ إِلَی كَرَامَتِكَ أَمْ كَيْفَ أَسْكُنُ فِی النَّارِ وَ رَجَائِی عَفْوُكَ (2) فَبِعِزَّتِكَ يَا سَيِّدِی وَ مَوْلاَیَ أُقْسِمُ صَادِقاً لَئِنْ تَرَكْتَنِی نَاطِقاً لَأَضِجَّنَّ إِلَيْكَ بَيْنَ أَهْلِهَا ضَجِيجَ الْآمِلِينَ (الْآمِلِينَ) وَ لَأَصْرُخَنَّ إِلَيْكَ صُرَاخَ الْمُسْتَصْرِخِينَ وَ لَأَبْكِيَنَّ عَلَيْكَ بُكَاءَ الْفَاقِدِينَ وَ لَأُنَادِيَنَّكَ أَيْنَ كُنْتَ يَا وَلِیَّ الْمُؤْمِنِينَ يَا غَايَةَ آمَالِ الْعَارِفِينَ يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ يَا حَبِيبَ قُلُوبِ الصَّادِقِينَ وَ يَا إِلَهَ الْعَالَمِينَ (3) أَ فَتُرَاكَ سُبْحَانَكَ يَا إِلَهِی وَ بِحَمْدِكَ تَسْمَعُ فِيهَا صَوْتَ عَبْدٍ مُسْلِمٍ سُجِنَ (يُسْجَنُ) فِيهَا بِمُخَالَفَتِهِ وَ ذَاقَ طَعْمَ عَذَابِهَا بِمَعْصِيَتِهِ وَ حُبِسَ بَيْنَ أَطْبَاقِهَا بِجُرْمِهِ وَ جَرِيرَتِهِ وَ هُوَ يَضِجُّ إِلَيْكَ ضَجِيجَ مُؤَمِّلٍ لِرَحْمَتِكَ وَ يُنَادِيكَ بِلِسَانِ أَهْلِ تَوْحِيدِكَ وَ يَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِرُبُوبِيَّتِكَ يَا مَوْلاَیَ فَكَيْفَ يَبْقَی فِی الْعَذَابِ وَ هُوَ يَرْجُو مَا سَلَفَ مِنْ حِلْمِكَ أَمْ كَيْفَ تُؤْلِمُهُ النَّارُ وَ هُوَ يَأْمُلُ فَضْلَكَ وَ رَحْمَتَكَ (4) أَمْ كَيْفَ يُحْرِقُهُ لَهِيبُهَا وَ أَنْتَ تَسْمَعُ صَوْتَهُ وَ تَرَی مَكَانَهُ أَمْ كَيْفَ يَشْتَمِلُ عَلَيْهِ زَفِيرُهَا وَ أَنْتَ تَعْلَمُ ضَعْفَهُ أَمْ كَيْفَ يَتَقَلْقَلُ بَيْنَ أَطْبَاقِهَا وَ أَنْتَ تَعْلَمُ صِدْقَهُ أَمْ كَيْفَ تَزْجُرُهُ زَبَانِيَتُهَا وَ هُوَ يُنَادِيكَ يَا رَبَّهْ أَمْ كَيْفَ يَرْجُو

1- پس چگونه خواهد بود تابم در برابر بلای آخرت، و فرود آمدن ناگواری ها در آن جهان بر جسم و جانم و حال انکه زمانش طولانی و جایگاهش ابدی است و تخفیفی برای اهل آن بلا نخواهد بو، چرا که مایه آن بلا جز از خشم و انتقام و ناخشنودی تو نیست و این چیزی است که تاب نیاورند در برابرش آسمانها و زمین، ای سرور من تا چه رسد به من؟ و حال آنکه من بنده ناتوان، خوار و کوچک، زمین گیر و درمانده توأم. ای خدای من و پروردگارم و سرور و مولایم، برای کدامیک از دردهایم به حضرتت شکوه کنم

2- و برای کدامین گرفتاریم به درگاهت بنالم و اشک بریزیم. آیا برای دردناکی عذاب و سختی اش، یا برای طولانی شدن بلا و زمانش، پس اگر مرا در عقوبت و مجازات با دشمنانت قرار دهی، و بین من و اهل عذابت جمع کنی، و میان من و عاشقان و دوستانت جدایی اندازی، ای خدا و آقا و

مولا و پروردگارم، بر فرض که بر عذابت شکیبائی ورزم، ولی بر فراقت چگونه صبر کنم و گیرم ای خدای من بر سوزندگی آتشت صبر کنم، اما چگونه چشم پوشی از کرمت را تاب آورم یا چگونه در آتش، سکونت گزینم و حال آنکه امید من گذشت و عفو تواست.
3- پس به عزّتت ای آقا و مولایم سوگند صادقانه میخورم، اگر مرا در سخن گفتن آزاد بگذاری در میان اهل دوزخ به پیشگاهت سخت ناله سر دهم همانند ناله آرزومندان و به درگاهت بانگ بردارم، همچون بانگ آنان که خواهان دادرسی هستند و هر آینه به آستانت گریه کنم چونان که مبتلا به فقدان عزیزی می باشند و صدایت میزنم: کجایی ای سرپرست مؤمنان، آری کجایی ای نهایت آرزوی عارفان، ای فریادرس خواهندگان فریادرس، ای محبوب دلهای راستان و ای معبود جهانیان
4- آیا این چنین است، ای خدای منزّه، و ستوده که در دوزخ بشنوی صدای بنده مسلمانی که برای مخالفتش با دستورات تو زندانی شده و مزه عذابش را به خاطر نافرمانی چشیده و میان درکات دوزخ به علّت جرم و جنایتش محبوس شده، و حال آنکه در درگاهت سخت ناله میزند، همچون ناله آن که آرزومند رحمت توست، و با زبان اهل توحیدت تو را می خواند، و به ربوبیّتت به پیشگاهت توسّل می جوید، ای مولای من، چگونه در عذاب بماند و حال آنکه امید به بردباری گذشته ات دارد یا آتش چگونه او را به درد آورد درحالیکه بخشش و رحمت تو را آرزو دارد

فَضْلَکَ فِی عِتْقِهِ مِنْهَا فَتَتْرُکَهُ (فَتَتْرُکَهُ) فِیهَا هَیْهَاتَ مَا ذَلِکَ الظَّنُّ بِکَ وَ لاَ الْمَعْرُوفُ مِنْ فَضْلِکَ وَ لاَ مُشْبِهٌ لِمَا عَامَلْتَ بِهِ الْمُوَحِّدِینَ مِنْ بِرِّکَ وَ إِحْسَانِکَ (1) فَبِالْیَقِینِ أَقْطَعُ لَوْ لاَ مَا حَکَمْتَ بِهِ مِنْ تَعْذِیبِ جَاحِدِیکَ وَ قَضَیْتَ بِهِ مِنْ إِخْلاَدِ مُعَانِدِیکَ لَجَعَلْتَ النَّارَ کُلَّهَا بَرْداً وَ سَلاَماً وَ مَا کَانَ (کَانَتْ) لِأَحَدٍ فِیهَا مَقَرّاً وَ لاَ مُقَاماً (مَقَاماً) لَکِنَّکَ تَقَدَّسَتْ أَسْمَاؤُکَ أَقْسَمْتَ أَنْ تَمْلَأَهَا مِنَ الْکَافِرِینَ مِنَ الْجِنَّهِ وَ النَّاسِ أَجْمَعِینَ وَ أَنْ تُخَلِّدَ فِیهَا الْمُعَانِدِینَ وَ أَنْتَ جَلَّ ثَنَاؤُکَ قُلْتَ مُبْتَدِئاً وَ تَطَوَّلْتَ بِالْإِنْعَامِ مُتَکَرِّماً (2) أَفَمَنْ کانَ مُؤْمِناً کَمَنْ کانَ فاسِقاً لا یَسْتَوُونَ اِلهی وَ سَیِّدی فَاَسْئَلُکَ بِالْقُدْرَهِ الَّتی قَدَّرْتَها وَ بِالْقَضِیَّهِ الَّتی حَتَمْتَها وَ حَکَمْتَها وَ غَلَبْتَ مَنْ عَلَیْهِ اَجْرَیْتَها اَنْ تَهَبَ لی فی هذِهِ اللَّیْلَهِ وَ فی هذِهِ السّاعَهِ کُلَّ جُرْمٍ اَجْرَمْتُهُ وَ کُلَّ ذَنْبٍ أَذْنَبْتُهُ وَ کُلَّ قَبیحٍ أَسْرَرْتُهُ وَ کُلَّ جَهْلٍ عَمِلْتُهُ کَتَمْتُهُ اَوْ أَعْلَنْتُهُ أَخْفَیْتُهُ اَوْ اَظْهَرْتُهُ وَ کُلَّ سَیِّئَهٍ أَمَرْتَ بِاِثْباتِهَا الْکِرامَ الْکاتِبینَ (3) الَّذینَ وَکَّلْتَهُمْ بِحِفْظِ ما یَکُونُ مِنّی وَ جَعَلْتَهُمْ شُهُوداً عَلَیَّ مَعَ جَوارِحی وَ کُنْتَ اَنْتَ الرَّقیبَ عَلَیَّ مِنْ وَرائِهِمْ وَالشّاهِدَ لِما خَفِیَ عَنْهُمْ وَ بِرَحْمَتِکَ اَخْفَیْتَهُ وَ بِفَضْلِکَ سَتَرْتَهُ وَ اَنْ تُوَفِّرَ حَظّی مِنْ کُلِّ خَیْرٍ اَنْزَلْتَهُ اَوْ اِحْسانٍ فَضَّلْتَهُ اَوْ بِرٍّ نَشَرْتَهُ اَوْ رِزْقٍ بَسَطْتَهُ اَوْ ذَنْبٍ تَغْفِرُهُ اَوْ خَطَاءٍ تَسْتُرُهُ یا رَبِّ یا رَبِّ یا رَبِّ (4) یا اِلهی وَ سَیِّدی وَ مَوْلایَ وَ مالِکَ رِقّی یا مَنْ بِیَدِهِ ناصِیَتی یا عَلیماً بِضُرّی وَ مَسْکَنَتی یا خَبیراً بِفَقْری وَ فاقَتی یا رَبِّ یا رَبِّ یا رَبِّ اَسْئَلُکَ بِحَقِّکَ وَ قُدْسِکَ وَ اَعْظَمِ صِفاتِکَ وَ اَسْمائِکَ اَنْ تَجْعَلَ اَوْقاتی مِنَ اللَّیْلِ وَالنَّهارِ

1- یا چگونه شعله آتش او را بسوزاند درحالیکه فریادش را می شنوی و جایش را می بینی یا چگونه آتش او را دربر بگیرد و حال آنکه از ناتوانی اش خبر داری، یا چگونه در طبقات دوزخ به این سو و آن سو کشانده شود درحالی که راستگوی اش را میدانی، یا چگونه فرشته های عذاب او را با خشم برانند و حال آنکه تو را به پروردگاری ات می خواند، یا چگونه ممکن است بخششت را در آزادی از دوزخ امید داشته باشد و تو او را در انجا به همان حال واگذاری؟ همه این امور از بنده نوازی تو بس دور است، هرگز گمان ما به تو این نیست و نه از فضل تو چنین گویند و نه به آنچه که از خوبی و احسانت با اهل توحید رفتار کرده ای شباهتی دارد،
2- پس به یقین میدانم که اگر فرمانت در به عذاب کشیدن منکران نبود و حکمت به همیشگی بودن دشمنانت در آتش صادر نمی شد، هر آینه سرتاسر دوزخ را سرد و سلامت می کردی و برای احدی در انجا قرار و

جایگاهی نبود، امّا تو که مقدّس است نام هایت سوگند یاد کردی که دوزخ را از همه کافران چه پری و چه آدمی پر سازی و ستیزه جویان را در انجا همیشگی و جاودانه بداری و هم تو که ثنایت برجسته و والا است به این گفته ابتدا کردی و با نعمت هایت کریمانه تفضّل فرمودی که

3- «آیا مؤمن همانند فاسق است؟ نه، مساوی نیستند» ای خدا و سرور من، از تو خواستارم به قدرتی که مقدّر نمودی و به فرمانی که حتمیتش دادی و بر همه استوارش نمودی و بر کسیکه بر او اجرایش کردی چیره ساختی که در این شب و در این ساعت بر من ببخشی هر جرمی که مرتکب شدم و هر گناهی که به آن آلوده گشتم و هر کار زشتی را که پنهان ساختم و هر نادانی که آن را بکار گرفتم خواه پنهان کردم یا آشکار، نهان ساختم یا عیان و هر کار زشتی که دستور ثبت آن را به نویسندگان بزرگوار دادی

4- آنان که بر ضبط آنچه از من سر زند گماشتی و آنان را نیز گواهانی بر من قرار دادی علاوه بر اعضایم و خود فراتر از آنها مراقب من بودی و شاهد بر آنچه که از آنان پنهان ماند و به یقین با رحمتت پنهان ساختی و با فضلت پوشاندی و اینکه از تو میخواهم از هرچیزیکه نازل کردی یا احسانی که تفضّل نمودی یا برّ و نیکی که گستردی یا رزقی که پراکندی یا گناهی که بیامرزی یا خطایی که بپوشانی، پرورگارا، پروردگارا، پروردگارا!

بِذِكْرِکَ مَعْمُورَةً وَ بِخِدْمَتِکَ مَوْصُولَةً (1) وَ اَعْمالی عِنْدَکَ مَقْبُولَةً حَتّی تَکُونَ اَعْمالی وَ اَوْرادی کُلُّها وِرْداً واحِداً وَ حالی فی خِدْمَتِکَ سَرْمَداً یا سَیِّدی یا مَنْ عَلَیْهِ مُعَوَّلی یا مَنْ اِلَیْهِ شَکَوْتُ اَحْوالی یا رَبِّ یا رَبِّ یا رَبِّ قَوِّ عَلی خِدْمَتِکَ جَوارِحی وَاشْدُدْ عَلَی الْعَزیمَهِ جَوانِحی وَ هَبْ لِیَ الْجِدَّ فی خَشْیَتِکَ وَالدَّوامَ فِی الاِتِّصالِ بِخِدْمَتِکَ حَتّی اَسْرَحَ اِلَیْکَ فی مَیادینِ السّابِقینَ (2) وَ أُسْرِعَ اِلَیْکَ فِی الْبارِزینَ وَ أَشْتاقَ اِلی قُرْبِکَ فِی الْمُشْتاقینَ وَ أَدْنُوَ مِنْکَ دُنُوَّ الْمُخْلِصینَ وَ اَخافَکَ مَخافَهَ الْمُوقِنینَ وَ اَجْتَمِعَ فی جِوارِکَ مَعَ الْمُؤْمِنینَ اَللّهُمَّ وَ مَنْ اَرادَنی بِسُوَّءٍ فَاَرِدْهُ وَ مَنْ کادَنی فَکِدْهُ وَاجْعَلْنی مِنْ اَحْسَنِ عَبیدِکَ نَصیباً عِنْدَکَ وَ اَقْرَبِهِمْ مَنْزِلَهً مِنْکَ وَ اَخَصِّهِمْ زُلْفَهً لَدَیْکَ فَاِنَّهُ لا یُنالُ ذلِکَ اِلاّ بِفَضْلِکَ وَ جُدْلی بِجُودِکَ وَاعْطِفْ عَلَیَّ بِمَجْدِکَ (3) وَاحْفَظْنی بِرَحْمَتِکَ وَاجْعَلْ لِسانی بِذِکْرِکَ لَهِجاً وَ قَلْبی بِحُبِّکَ مُتَیَّماً وَ مُنَّ عَلَیَّ بِحُسْنِ اِجابَتِکَ وَ اَقِلْنی عَثْرَتی وَاغْفِرْ زَلَّتی فَاِنَّکَ قَضَیْتَ عَلی عِبادِکَ بِعِبادَتِکَ وَ اَمَرْتَهُمْ بِدُعائِکَ وَ ضَمِنْتَ لَهُمُ الإِجابَهَ فَاِلَیْکَ یا رَبِّ نَصَبْتُ وَجْهی وَ اِلَیْکَ یا رَبِّ مَدَدْتُ یَدی فَبِعِزَّتِکَ اسْتَجِبْ لی دُعائی وَ بَلِّغْنی مُنایَ وَ لا تَقْطَعْ مِنْ فَضْلِکَ رَجائی وَاکْفِنی شَرَّ الْجِنِّ وَالاِنْسِ مِنْ اَعْدائی ، (4) یا سَریعَ الرِّضا اِغْفِرْ لِمَنْ لا یَمْلِکُ اِلّا الدُّعاءَ فَاِنَّکَ فَعّالٌ لِما تَشاءُ یا مَنِ اسْمُهُ دَواءٌ وَ ذِکْرُهُ شِفاءٌ وَ طاعَتُهُ غِنیً اِرْحَمْ مَنْ رَأسُ مالِهِ الرَّجاءُ وَ سِلاحُهُ الْبُکاءُ یا سابِغَ النِّعَمِ یا دافِعَ النِّقَمِ یا نُورَ الْمُسْتَوْحِشینَ فِی الظُّلَمِ یَا عالِماً لا یُعَلَّمُ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَافْعَلْ بی مَا اَنْتَ أَهْلُهُ وَ صَلَّی اللّهُ عَلی رَسُولِهِ وَالْأَئِمَّهِ الْمَیامینَ مِنْ اٰلِهِ وَ سَلَّمَ

1- ای خدای من ای سرور من، ای مولای من و اختیار دارم، ای کسیکه مهارم به دست اوست، ای آگاه از پریشانی و ناتوانی ام ای دانای تهیدستی و ناداری ام، پروردگارا! پروردگارا! پروردگارا! از تو درخواست میکنم به حقّت و قدست و بزرگ ترین صفات و نام هایت که همه اوقاتم را از شب و روز به یادت آباد کنی و به خدمت گزاری ات پیوسته بداری

2- و اعمالم را در پیشگاهت قبول فرمایی تا آنکه اعمال و اورادم هماهنگ، همسو و همواره باشد و حالم در خدمت تو پاینده گردد، ای سرور من، ای آن که بر او تکیه دارم، ای آن که شکوه حالم را تنها به سوی او برم، ای پروردگارم، ای پروردگارم، ای پروردگارم! اعضایم را در راه خدمتت نیرو بخش و دلم را بر عزم و همّت محکم کن، و کوشش در راستای پروایت و

دوام در پیوستن به خدمتت را به من ارزانی دار تا به سویت برانم در میدانهای پیشتازان
3- و به سویت بشتابم در میان شتابندگان و به کوی قربت آیم در میان مشتاقان و همانند مخلصان به تو نزدیک شوم و چون یقین آوردگان از جاه تو بهراسم و با اهل ایمان در جوارت گرد آیم. خدایا! هرکس مرا به بدی قصد کند تو قصدش کن، و هرکس با من مکر ورزد تو با او مکر کن، و مرا از بهره مندترین بندگانت نزد خود، و نزدیک ترین شان در منزلت به تو و مخصوص ترین شان در رتبه به پیشگاهت بگردان، زیرا این همه به دست نیاید جز به فضل تو، خدایا! با جودت به من جود کن و با بزرگواریت به من نظر کن
4- و با رحمتت مرا نگاهدار و زبانم را به ذکرت گویا کن، و دلم را به محبتت شیفته و شیدا فرا و بر من منّت گذار با پاسخ نیکویت و لغزشم را نادیده انگار و گناهم را ببخش، زیرا تو بندگانت را به بندگی فرمان دادی و به دعا و درخواست از خود امر کردی و اجابت دعا را برای آنان ضامن شدی، پس ای پروردگار من تنها روی به سوی تو داشتم و دستم را تنها به جانب تو دراز کردم، پس تو را به عزّتت سوگند میدهم که دعایم را اجابت کنی و مرا به آرزویم برسانی، و امیدم را از فضلت ناامید نکنی، و شرّ دشمنانم را از پری و آدمی از من کفایت کنی،

تَسْلیماً کَثیراً (1)

دعای عشرات

حاج میثم الکاظم

***

این دعا از دعاهای بسیار معتبر است و ما بین نسخه های آن تفاوت دیده می شود.

ما آن را از کتاب مصباح المتهجّد شیخ طوسی نقل می کنیم.

خواندن آن در هر صبح و شام مستحب است و بهترین وقت برای خواندن آن بعد از عصر جمعه است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (2)

سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَکْبَرُ وَ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیمِ سُبْحَانَ اللَّهِ آنَاءَ اللَّیْلِ وَ أَطْرَافَ النَّهَارِ سُبْحَانَ اللَّهِ بِالْغُدُوِّ وَ الْآصَالِ سُبْحَانَ اللَّهِ بِالْعَشِیِّ وَ الْإِبْکَارِ سُبْحَانَ اللَّهِ حِینَ تُمْسُونَ وَ حِینَ تُصْبِحُونَ وَ لَهُ الْحَمْدُ فِی السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ عَشِیّاً وَ حِینَ تُظْهِرُونَ یُخْرِجُ الْحَیَّ مِنَ الْمَیِّتِ وَ یُخْرِجُ الْمَیِّتَ مِنَ الْحَیِّ وَ یُحْیِی الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ کَذَلِکَ تُخْرَجُونَ سُبْحَانَ رَبِّکَ رَبِّ الْعِزَّهِ عَمَّا یَصِفُونَ ، (3) وَ سَلامٌ عَلَی الْمُرْسَلِینَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِینَ سُبْحَانَ ذِی الْمُلْکِ وَ الْمَلَکُوتِ سُبْحَانَ ذِی الْعِزَّهِ وَ الْجَبَرُوتِ سُبْحَانَ ذِی الْکِبْرِیَاءِ وَ الْعَظَمَهِ الْمَلِکِ الْحَقِّ الْمُهَیْمِنِ [الْمُبِینِ] الْقُدُّوسِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْمَلِکِ الْحَیِّ الَّذِی لا یَمُوتُ سُبْحَانَ اللَّهِ الْمَلِکِ الْحَیِّ الْقُدُّوسِ سُبْحَانَ الْقَائِمِ الدَّائِمِ سُبْحَانَ الدَّائِمِ الْقَائِمِ سُبْحَانَ رَبِّیَ الْعَظِیمِ سُبْحَانَ رَبِّیَ الْأَعْلَی سُبْحَانَ الْحَیِّ الْقَیُّومِ سُبْحَانَ الْعَلِیِّ الْأَعْلَی سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَی سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ ، (4) رَبُّنَا وَ رَبُّ الْمَلَائِکَهِ وَ الرُّوحِ سُبْحَانَ الدَّائِمِ غَیْرِ الْغَافِلِ سُبْحَانَ الْعَالِمِ بِغَیْرِ تَعْلِیمٍ سُبْحَانَ خَالِقِ مَا یُرَی وَ مَا لا یُرَی سُبْحَانَ الَّذِی یُدْرِکُ الْأَبْصَارَ وَ لَا تُدْرِکُهُ الْأَبْصَارُ وَ هُوَ اللَّطِیفُ الْخَبِیرُ اللَّهُمَّ إِنِّی أَصْبَحْتُ مِنْکَ فِی نِعْمَهٍ وَ خَیْرٍ وَ بَرَکَهٍ وَ عَافِیَهٍ فَصَلِّ عَلَی

1- ای خدایی که زود از بنده ات خشنود می شوی، بیامرز آن را که جز دعا چیزی ندارد، همانا تو هرچه بخواهی انجام میدهی، ای آن که نامش دوا و یادش شفا و طاعتش توانگری است، رحم کن به کسیکه سرمایه اش امید و سازو برگش اشک ریزان است، ای فروریزنده نعمت ها ای دورکننده بلاها، ای روشنی بخش وحشت زدگان در تاریکی ها، ای دانای ناآموخته بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و با من چنان کن تو را شاید، و درود و سلام فراوان خدا بر پیامبرش و بر امامان خجسته از خاندانش.
2- نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است
3- منزّه است خدا و ستایش خاص خداست، و معبودی جز خدا نیست، و او از هر وصفی برتر، و جنبش و نیرویی نیست جز به مدد خدای والای بزرگ، پاک و منزّه است خدا شب هنگام و به گاه روز، پاک و منزّه است خدا صبحگاهان و به گاه عصر، پاک و منزّه است خدا در شامگاه و بامداد، پاک و منزّه است خدا آنگاه که به شب درآیید و گاهی که به صبح برآیید، ستایش برای اوست در آسمانها و زمین، و شب هنگام و گاهی که ظهر می کنید، هم او که زنده را از مرده بیرون میآورد، و مرده را از زنده خارج میسازد، و به زمین پس از مرگش زندگی می بخشد، و به همین گونه شما هم از قبرها بیرون آورده میشوید، منزّه است پروردگارت پروردگار عزّت، از آنچه او را بدان وصف میکنند
4- کنند و سلام بر رسولان و سپاس خدای را پروردگار جهانیان، منزّه است صاحب فرمانروایی و ملکوت منزّه است صاحب عزّت و اقتدار، منزّه است دارنده بزرگ منشی و عظمت، همان فرمانروای بر حق سیطره دار، دارای نهایت پاکی، منزّه است خدای فرمانروای زنده ای که هرگز نمی میرد، منزّه است خدای فرمانروای زنده، دارای نهایت پاکی، منزّه است پاینده پایدار، منزّه است پایدار پاینده، منزّه است پروردگار بزرگم، منزّه است پروردگار برترم، منزّه است آن زنده به خود پاینده، منزّه است آن بلند مرتبه برتر، منزّه است او و بلندمرتبه است از هر زشتی و عیب، پاک و پاکیزه است،

مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ أَتْمِمْ عَلَيَّ نِعْمَتَکَ وَ خَيْرَکَ وَ بَرَکَاتِکَ وَ عَافِيَتَکَ بِنَجَاهِ مِنَ النَّارِ وَ ارْزُقْنِی شُکْرَکَ وَ عَافِيَتَکَ وَ فَضْلَکَ وَ کَرَامَتَکَ أَبَداً مَا أَبْقَيْتَنِی اللَّهُمَّ بِنُورِکَ اهْتَدَيْتُ وَ بِفَضْلِکَ اسْتَغْنَيْتُ وَ بِنِعْمَتِکَ أَصْبَحْتُ وَ أَمْسَيْتُ، (1) اللَّهُمَّ إِنِّی أُشْهِدُکَ وَ کَفَی بِکَ شَهِيداً وَ أُشْهِدُ مَلائِکَتَکَ وَ أَنْبِيَاءَکَ وَ رُسُلَکَ وَ حَمَلَةَ عَرْشِکَ وَ سُکَّانَ سَمَاوَاتِکَ وَ أَرْضِکَ [أَرَضِيکَ] وَ جَمِيعَ خَلْقِکَ بِأَنَّکَ أَنْتَ اللَّهُ لا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَکَ لا شَرِيکَ لَکَ وَ أَنَّ مُحَمَّدا صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَبْدُکَ وَ رَسُولُکَ وَ أَنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِيرٌ تُحْيِی وَ تُمِيتُ وَ تُمِيتُ وَ تُحْيِی وَ أَشْهَدُ أَنَّ الْجَنَّةَ حَقٌّ وَ أَنَّ النَّارَ حَقٌّ وَ [أَنَ] النُّشُورَ حَقٌّ وَ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لا رَيْبَ فِيهَا، (2) وَ أَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِی الْقُبُورِ وَ أَشْهَدُ أَنَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِی طَالِبٍ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ حَقّاً حَقّاً وَ أَنَّ الْأَئِمَّةَ مِنْ وُلْدِهِ هُمُ الْأَئِمَّةُ الْهُدَاهُ الْمَهْدِيُّونَ غَيْرُ الضَّالِّينَ وَ لا الْمُضِلِّينَ وَ أَنَّهُمْ أَوْلِيَاؤُکَ الْمُصْطَفَوْنَ وَ حِزْبُکَ الْغَالِبُونَ وَ صَفْوَتُکَ وَ خِيَرَتُکَ مِنْ خَلْقِکَ وَ نُجَبَاؤُکَ الَّذِينَ انْتَجَبْتَهُمْ لِدِينِکَ وَ اخْتَصَصْتَهُمْ مِنْ خَلْقِکَ وَ اصْطَفَيْتَهُمْ عَلَی عِبَادِکَ وَ جَعَلْتَهُمْ حُجَّةً عَلَی الْعَالَمِينَ، (3) صَلَوَاتُکَ عَلَيْهِمْ وَ السَّلامُ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ اللَّهُمَّ اکْتُبْ لِی هَذِهِ الشَّهَادَةَ عِنْدَکَ حَتَّی تُلَقِّنَنِيهَا يَوْمَ الْقِيَامَهِ وَ أَنْتَ عَنِّی رَاضٍ إِنَّکَ عَلَی مَا تَشَاءُ قَدِيرٌ اللَّهُمَّ لَکَ الْحَمْدُ حَمْدا يَصْعَدُ أَوَّلُهُ وَ لا يَنْفَدُ آخِرُهُ اللَّهُمَّ لَکَ الْحَمْدُ حَمْداً تَضَعُ لَکَ السَّمَاءُ کَنَفَيْهَا [کَتِفَيْهَا] وَ تُسَبِّحُ لَکَ الْأَرْضُ وَ مَنْ عَلَيْهَا اللَّهُمَّ لَکَ الْحَمْدُ حَمْداً سَرْمَداً أَبَداً لا انْقِطَاعَ لَهُ وَ لا نَفَادَ وَ لَکَ يَنْبَغِی وَ

1- پروردگار ما و پروردگار فرشتگان و روح، منزّه است آن پاینده بی غفلت، منزّه است آن دانای ناآموخته، منزّه است آن آفریننده دیدنی ها و نادیدنی ها، منزّه است آن که دیده ها را دریابد و دیده ها او را در نیابند و اوست لطیف آگاه، خدایا، در حالی صبح کردم که از جانب تو بودم در نعمت و خیر و برکت و سلامتی کامل، پس درود فرست بر محمّد و خاندانش و نعمت و خیر و برکات و سلامتی را بر من با نجات از آتش دوزخ تمام کن، شکرگذاری و سلامتی و فضل و کرامتت را همواره تا گاهی که زنده هستم روزی ام فرما، خدایا! به نورت هدایت یافتم و به احسانت بی نیاز گشته و به نعمتت صبح و شام کردم،
2- خدایا! تو را گواه میگیرم و گواهی تو مرا بس است، و و گواه میگیرم همه فرشتگان و پیامبران و رسولان و حاملان عرش و ساکنان آسمانها و زمین و همه آفریده هایت را بر اینکه همانا تویی خدا، معبودی جز تو نیست، یگانه و بی شریکی و اینکه محمّد (درود خدا بر او و خاندانش)

بنده و فرستاده تو است و اینکه تو بر هرچیز توانایی، زنده میکنی و میمیرانی و می میرانی و زنده می سازی و گواهی میدهم که بهشت و دوزخ و برانگیخته شدن مردگان حق است و قیامت آمدنی است که تردیدی در آن نیست
3- و اینکه خدا مردگان را برخواهد انگیخت و شهادت میدهم که علی بن ابی طالب امیر مؤمنان بر حق بر حق است و پیشوایان از فرزندانش امامان هدایت گر و ره یافته اند، نه گمراهند و نه گمراه کننده و اینکه آنان اولیاء برگزیده تو، و حزب پیروز تو، و بندگان خالص تو بهترین انتخاب شدگان از میان مخلوقات تواند و بهترین برگزیده شدگانی هستند که برای بیان دینت برگزیدی و از میان بندگانت خاص خود ساختی و ایشان را بر بندگانت برگزیدی و بر جهانیان حجّت قرار دادی،

إِلَيْکَ يَنْتَهِی فِیَّ وَ عَلَیَّ وَ لَدَیَّ وَ مَعِی وَ قَبْلِی وَ بَعْدِی وَ أَمَامِی وَ فَوْقِی وَ تَحْتِی وَ إِذَا مِتُّ وَ بَقِیتُ فَرْداً وَحِیدا ثُمَّ فَنِیتُ، (1) وَ لَکَ الْحَمْدُ إِذَا نُشِرْتُ وَ بُعِثْتُ یَا مَوْلایَ اللَّهُمَّ وَ لَکَ الْحَمْدُ وَ لَکَ الشُّکْرُ بِجَمِیعِ مَحَامِدِکَ کُلِّهَا عَلَی جَمِیعِ نَعْمَائِکَ کُلِّهَا حَتَّی یَنْتَهِیَ الْحَمْدُ إِلَی مَا تُحِبُّ رَبَّنَا وَ تَرْضَی اللَّهُمَّ لَکَ الْحَمْدُ عَلَی کُلِّ أَکْلَهٍ وَ شَرْبَهٍ وَ بَطْشَهٍ وَ قَبْضَهٍ وَ بَسْطَهٍ وَ فِی کُلِّ مَوْضِعِ شَعْرَهٍ اللَّهُمَّ لَکَ الْحَمْدُ حَمْداً خَالِداً مَعَ خُلُودِکَ وَ لَکَ الْحَمْدُ حَمْداً لا مُنْتَهَی لَهُ دُونَ عِلْمِکَ وَ لَکَ الْحَمْدُ حَمْداً لا أَمَدَ لَهُ دُونَ مَشِیَّتِکَ وَ لَکَ الْحَمْدُ حَمْداً لا أَجْرَ لِقَائِلِهِ إِلا رِضَاکَ وَ لَکَ الْحَمْدُ عَلَی حِلْمِکَ بَعْدَ عِلْمِکَ، (2) وَ لَکَ الْحَمْدُ عَلَی عَفْوِکَ بَعْدَ قُدْرَتِکَ وَ لَکَ الْحَمْدُ بَاعِثَ الْحَمْدِ وَ لَکَ الْحَمْدُ وَارِثَ الْحَمْدِ وَ لَکَ الْحَمْدُ بَدِیعَ الْحَمْدِ وَ لَکَ الْحَمْدُ مُنْتَهَی الْحَمْدِ وَ لَکَ الْحَمْدُ مُبْتَدِعَ الْحَمْدِ وَ لَکَ الْحَمْدُ مُشْتَرِیَ الْحَمْدِ وَ لَکَ الْحَمْدُ وَلِیَّ الْحَمْدِ وَ لَکَ الْحَمْدُ قَدِیمَ الْحَمْدِ وَ لَکَ الْحَمْدُ صَادِقَ الْوَعْدِ وَفِیَّ الْعَهْدِ عَزِیزَ الْجُنْدِ قَائِمَ الْمَجْدِ وَ لَکَ الْحَمْدُ رَفِیعَ الدَّرَجَاتِ مُجِیبَ الدَّعَوَاتِ مُنْزِلَ [مُنَزِّلَ] الْآیَاتِ مِنْ فَوْقِ سَبْعِ سَمَاوَاتٍ ، (3) عَظِیمَ الْبَرَکَاتِ مُخْرِجَ النُّورِ مِنَ الظُّلُمَاتِ وَ مُخْرِجَ مَنْ فِی الظُّلُمَاتِ إِلَی النُّورِ مُبَدِّلَ السَّیِّئَاتِ حَسَنَاتٍ وَ جَاعِلَ الْحَسَنَاتِ دَرَجَاتٍ اللَّهُمَّ لَکَ الْحَمْدُ غَافِرَ الذَّنْبِ وَ قَابِلَ التَّوْبِ شَدِیدَ الْعِقَابِ ذَا الطَّوْلِ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ إِلَیْکَ الْمَصِیرُ اللَّهُمَّ لَکَ الْحَمْدُ فِی اللَّیْلِ إِذَا یَغْشَی وَ لَکَ الْحَمْدُ فِی النَّهَارِ إِذَا تَجَلَّی وَ لَکَ الْحَمْدُ فِی الْآخِرَهِ وَ الْأُولَی وَ

1- درود و سلام و رحمت و برکاتت بر آنان باد، بار الها! این شهادت را نزد خود برای من ثبت کن، تا آن را در روز قیامت بر زبانم جاری کنی درحالیکه از من خشنود باشی، همانا تو بر آنچه میخواهی توانایی. خدایا! تو را سپاس سپاسی که آغازش بالا رود و انجامش پایان نگیرد، خدایا! تو را سپاس، سپاسی که آسمان برای تو بر دوش کشد و زمین و هرکه بر آن است تو را آنچنان تسبیح کند. خدایا! تو را سپاس، سپاسی همواره و همیشگی که گسست و پایانی برایش نباشد و تنها سزاوار تو باشد و به تو بیانجامد، سپاسی که نمایان شود در دلم و بر تنم و نزد من و با من و پیش از من و پس از من و پیش رویم و بالای سرم و زیر پایم و آنگاه که مرگم فرا رسد و یگانه و تنها مانم سپس فانی شوم

2- و تو را سپاس گاهی که زنده و برانگیخته شوم، ای سرور من، خدایا! و تو را ستایش و سپاس برای همه صفات پسندیده ات و بر همه نعمت هایت، سپاسی بلند و بی پایان، که آن را ای پروردگار ما پسندیده داری و

از آن خشنود شوی، خدایا! تو را سپاس بر هر خوردن و نوشیدن و هر دست یافتن و هر بست و گشودن، و در برابر هر تار مو که به ما دادی، خدایا! تو را سپاس سپاسی پاینده به پایندگی ات و تو را سپاس سپاسی که نهایت آن را جز دانشت نداند و تو را سپاس سپاسی که پایان آن را جز مشیتّت نخواهد و تو را سپاس سپاسی که جز خشنودی تو مزدی برای گوینده اش نیست و تو را سپاس بر بردباری ات پس از آن که دانستی

3- و تو را سپاس بر گذشتت، پس از آنکه بر عذاب توانا بودی و تو را سپاس ای سرچشمه سپاس و تو را سپاس ای به ارث برنده سپاس و تو را سپاس ای آفریننده سپاس و تو را سپاس ای نهایت سپاس و تو را سپاس ای پدیدآورنده سپاس و تو را سپاس ای خریدار سپاس، و تو را سپاس ای صاحب سپاس، و تو را سپاس ای دیرینه سپاس و تو را سپاس ای راست وعده، ای وفادار به عهد ای سپاه توانا، ای مجد و عظمتت پایدار و تو را سپاس ای بلند پایه ، ای پاسخگوی خواسته ها، ای فرود آورنده آیات از بالای هفت آسمان،

لَکَ الْحَمْدُ عَدَدَ کُلِّ نَجْمٍ وَ مَلَکٍ فِی السَّمَاءِ وَ لَکَ الْحَمْدُ عَدَدَ الثَّرَی وَ الْحَصَی وَ النَّوَی وَ لَکَ الْحَمْدُ عَدَدَ مَا فِی جَوِّ السَّمَاءِ وَ لَکَ الْحَمْدُ عَدَدَ مَا فِی جَوْفِ الْأَرْضِ، (1) وَ لَکَ الْحَمْدُ عَدَدَ أَوْزَانِ مِیَاهِ الْبِحَارِ وَ لَکَ الْحَمْدُ عَدَدَ أَوْرَاقِ الْأَشْجَارِ وَ لَکَ الْحَمْدُ عَدَدَ مَا عَلَی وَجْهِ الْأَرْضِ وَ لَکَ الْحَمْدُ عَدَدَ مَا أَحْصَی کِتَابُکَ وَ لَکَ الْحَمْدُ عَدَدَ مَا أَحَاطَ بِهِ عِلْمُکَ وَ لَکَ الْحَمْدُ عَدَدَ الْإِنْسِ وَ الْجِنِّ وَ الْهَوَامِّ وَ الطَّیْرِ وَ الْبَهَائِمِ وَ السِّبَاعِ حَمْداً کَثِیراً طَیِّبا مُبَارَکا فِیهِ کَمَا تُحِبُّ رَبَّنَا وَ تَرْضَی وَ کَمَا یَنْبَغِی لِکَرَمِ وَجْهِکَ وَ عِزِّ جَلالِکَ (2)

پس ده مرتبه میگویی

لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِیکَ لَهُ لَهُ الْمُلْکُ وَ لَهُ الْحَمْدُ وَ هُوَ اللَّطِیفُ الْخَبِیرُ(3)

و نیز ده مرتبه می گویی

لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِیکَ لَهُ لَهُ الْمُلْکُ وَ لَهُ الْحَمْدُ یُحْیِی وَ یُمِیتُ وَ یُمِیتُ وَ یُحْیِی وَ هُوَ حَیٌّ لا یَمُوتُ بِیَدِهِ الْخَیْرُ وَ هُوَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ (4)

و ده مرتبه

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِی لا إِلَهَ إِلا هُوَ الْحَیُّ الْقَیُّومُ وَ أَتُوبُ إِلَیْهِ (5)

و ده مرتبه

یَا اللَّهُ یَا اللَّهُ (6)

و ده مرتبه

یَا رَحْمَانُ یَا رَحْمَانُ (7)

و ده مرتبه

یَا رَحِیمُ یَا رَحِیمُ (8)

و ده مرتبه

یَا بَدِیعَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ (9)

و ده مرتبه

يَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِكْرَامِ (10)

و ده مرتبه

يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ (11)

و ده مرتبه

1- ای دارای برکات بزرگ، ای درآورنده نور از دل تاریکی ها و ای بیرون آورنده آنان که در تاریکیهایند به سوی نور، ای دگرگون کننده گناهان به نیکی ها، و بالا برنده حسنات در مراتب بهشت، خدیا! تو را سپاس ای آمرزنده گناه و ای پذیرای توبه و ای عذابت سخت و ای صاحب عطای بی حدّ، معبودی جز تو نیست. بازگشت همه به سوی تو است. خدیا! تو را سپاس در شب گاهی که روز را می پوشاند، و تو را سپاس در روز آنگاه که آشکار می گردد و تو را سپاس در آخرت و دنیا، و تو را سپاس به تعداد همه ستاره ها و همه فرشتگان آسمانی و تو را سپاس به شماره ذرات خاک و ریگ و دانه ها و تو را سپاس به عدد آنچه در میان آسمان است و تو را سپاس به عدد آنچه در درون زمین است

2- و تو را سپاس به میزان وزن آبهای دریا، و تو را سپاس به شماره برگ درختان و تو را سپاس به عدد آنچه روی زمین است، و تو را سپاس به تعداد آنچه کتابت برشمرده و تو را سپاس به عدد آنچه دانشت آن را فراگرفته، و تو را سپاس به شماره آدمیان و پریان و حشرات و پرندگان و چهارپایان و درندگان، سپاسی فراوان و سپاسی پاک که در آن برکت باشد آنچنان که پذیری، ای پروردگار ما و خشنود گردی، و آنچنان که سزاوار بزرگواری ذات و بزرگی جلال تواست.

3- معبودی جز خدا نیست، یگانه و بیشریک است، فرمانروایی و ستایش تنها از آن اوست و اوست، لطیف و آگاه.

4- معبودی جز خدا نیست، یگانه و بیشریک است، فرمانروایی و ستایش از آن اوست، زنده می کند، و می میراند، میمیراند و زنده می کند و او خود زنده ای است که هرگز نمی نمیرد، نیکی به دست اوست و او بر هر چیزی تواناست.

5- آمرزش میجویم از خدایی که معبودی جز او نیست، زنده و به خود پاینده است، و تنها به سوی او باز میگردم
6- ای خدا ای خدا
7- ای بخشنده ای بخشنده
8- ای مهربان ای مهربان
9- ای پدید آورنده آسمانها و زمین
10- ای صاحب جلال و بزرگواری
11- ای مهرورز و صاحب منت

يَا حَىُّ يَا قَيُّومُ

(1)

و ده مرتبه

يَا حَىُّ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ (2)

و ده مرتبه

يَا اللَّهُ يَا لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ (3)

و ده مرتبه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (4)

و ده مرتبه

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ (5)

و ده مرتبه

اللَّهُمَّ افْعَلْ بِى مَا أَنْتَ أَهْلُهُ (6)

و ده مرتبه

آمِينَ آمِينَ (7)

و ده مرتبه سوره توحید.

پس می گویی

اللَّهُمَّ اصْنَعْ بِى مَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَ لا تَصْنَعْ بِى مَا أَنَا أَهْلُهُ فَإِنَّکَ أَهْلُ التَّقْوَى وَ أَهْلُ الْمَغْفِرَهِ وَ أَنَا أَهْلُ الذُّنُوبِ وَ الْخَطَايَا فَارْحَمْنِى يَا مَوْلاىَ وَ أَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ (8)

و ده مرتبه:

لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلّا بِاللّهِ تَوَكّلْتُ عَلَى الْحَيِّ الّذِى لا يَمُوتُ وَ الْحَمْدُ لِلّهِ الّذِى لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدا وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِى الْمُلْكِ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِىٌّ مِنَ الذُّلِّ وَ كَبِّرْهُ تَكْبِيراً (9)

دعای سمات

صوت

حاج ابو بشیر النجفی

***

الشیخ فاضل المالکی

***

سید مهدی میرداماد

***

باسم الکربلایی

***

این دعا معروف به دعای شُبوّر [دعای عطا و بخشش [است، که خواندن آن در ساعت آخر روز جمعه مستحب است و پوشیده نماند که این دعا از دعاهای مشهور است و بیشتر علمای گذشته بر خواندن این دعا مواظبت می نمودند.

در (مصباح) شیخ طوسی و (جمال الاسبوع) سیّد ابن طاووس و کتب کفعمی به سندهای معتبر از جناب محمّد بن عثمان عمروی رضوان الله علیه که از نوّاب حضرت صاحب الامر بود از حضرت باقر علیه السّلام و امام صادق علیه السّلام روایت شده علاّمه مجلسی رحمه اللّه این دعا را همراه با شرح در کتاب (بحار) ذکر نموده است.

این دعا چنان که در کتاب (مصباح) شیخ

1- ای زنده ای پاینده
2- ای زنده ای که شایسته پرستشی جز تو نیست
3- ای خدا، ای که شایسته پرستشی جز تو نیست.
4- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است.
5- خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست
6- خدایا! با من آن کن که شایسته تو است
7- اجابت فرما اجابت فرما
8- خدایا! با من آن کن که شایسته تو است، نه آن که سزاوار من است چه همانا تو شایسته پروا و آمرزشی و من درخور گناهان و خطاهایم، پس به من رحم کن. ای مولای من که تو مهربان ترین مهربانانی
9- جنبش و نیرویی نیست جز برآمده از سوی خدا، توکل نمودم بر زنده پاینده ای که نمی میرد، و ستایش خدای را که فرزندی نگرفته و در فرمانروایی شریکی برایش نبوده و از خواری و ناتوانی سرپرستی نداشته است و بی اندازه بزرگش شمار.

آمده چنین است:

اللهُمَّ اِنی اَسْئَلُکَ بِاسْمِکَ الْعَظیمِ الاَعْظَمِ الاَعَزِّ الاَجَلِّ الاَکْرَمِ اَلَّذی اِذا دُعیتَ بِهِ عَلی مَغالِقِ أبْوابِ السَماءِ لِلْفَتْحِ بِالرَّحْمَهِ انْفَتَحَتْ وَاِذا دُعیتَ بِهِ عَلی مَضایقِ أبْوابِ الاَرضِ لِلِفَرَجِ انْفَرَجَتْ وَ إِذَا دُعِیتَ بِهِ عَلَی الْعُسْرِ لِلْیُسْرِ تَیَسَّرَتْ وَ إِذَا دُعِیتَ بِهِ عَلَی الْأَمْوَاتِ لِلنُّشُورِ انْتَشَرَتْ وَ إِذَا دُعِیتَ بِهِ عَلَی کَشْفِ الْبَأْسَاءِ وَ الضَّرَّاءِ انْکَشَفَتْ وَ بِجَلالِ وَجْهِکَ الْکَرِیمِ، (1) أَکْرَمِ الْوُجُوهِ وَ أَعَزِّ الْوُجُوهِ الَّذِی عَنَتْ لَهُ الْوُجُوهُ وَ خَضَعَتْ لَهُ الرِّقَابُ وَ خَشَعَتْ لَهُ الْأَصْوَاتُ وَ وَجِلَتْ لَهُ الْقُلُوبُ مِنْ مَخَافَتِکَ وَ بِقُوَّتِکَ الَّتِی بِهَا تُمْسِکُ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَی الْأَرْضِ إِلا بِإِذْنِکَ وَ تُمْسِکُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ أَنْ تَزُولا وَ بِمَشِیَّتِکَ الَّتِی دَانَ [کَانَ] لَهَا الْعَالَمُونَ، (2) وَ بِکَلِمَتِکَ الَّتِی خَلَقْتَ بِهَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ بِحِکْمَتِکَ الَّتِی صَنَعْتَ بِهَا الْعَجَائِبَ وَ خَلَقْتَ بِهَا الظُّلْمَهَ وَ جَعَلْتَهَا لَیْلاً وَ جَعَلْتَ اللَّیْلَ سَکَناً [مَسْکَنا] وَ خَلَقْتَ بِهَا النُّورَ وَ جَعَلْتَهُ نَهَاراً وَ جَعَلْتَ النَّهَارَ نُشُوراً مُبْصِراً وَ خَلَقْتَ بِهَا الشَّمْسَ وَ جَعَلْتَ الشَّمْسَ ضِیَاءً وَ خَلَقْتَ بِهَا الْقَمَرَ وَ جَعَلْتَ الْقَمَرَ نُوراً، (3) وَ خَلَقْتَ بِهَا الْکَوَاکِبَ وَ جَعَلْتَهَا نُجُوماً وَ بُرُوجاً وَ مَصَابِیحَ وَ زِینَهً وَ رُجُوماً وَ جَعَلْتَ لَهَا مَشَارِقَ وَ مَغَارِبَ وَ جَعَلْتَ لَهَا مَطَالِعَ وَ مَجَارِیَ وَ جَعَلْتَ لَهَا فَلَکا وَ مَسَابِحَ وَ قَدَّرْتَهَا فِی السَّمَاءِ مَنَازِلَ فَأَحْسَنْتَ تَقْدِیرَهَا وَ صَوَّرْتَهَا فَأَحْسَنْتَ تَصْوِیرَهَا وَ أَحْصَیْتَهَا بِأَسْمَائِکَ إِحْصَاءً وَ دَبَّرْتَهَا بِحِکْمَتِکَ تَدْبِیراً وَ أَحْسَنْتَ [فَأَحْسَنْتَ] تَدْبِیرَهَا وَ سَخَّرْتَهَا بِسُلْطَانِ اللَّیْلِ وَ سُلْطَانِ النَّهَارِ وَ السَّاعَاتِ وَ عَدَدِ [وَ عَرَّفْتَ بِهَا عَدَدَ] السِّنِینَ وَ الْحِسَابِ وَ جَعَلْتَ رُؤْیَتَهَا لِجَمِیعِ النَّاسِ مَرْئًَ وَاحِداً، (4) وَ أَسْأَلُکَ اللَّهُمَّ بِمَجْدِکَ الَّذِی کَلَّمْتَ بِهِ

1- خدایا! از تو خواستارم به نام بزرگت آن نام بزرگتر عزیزتر باشکوه تر گرامیتر، که چون بر درهای بسته آسمان با آن نام خوانده شوی که به رحمت گشوده شوند باز میشوند و چون با آن بر درهای ناگشوده زمین خوانده شوی برای فرج گشوده شود، و جون با آن برای آسان شدن سختی خوانده شوی، آسان گردند و چون با آن بر مردگان برای زنده شدن خوانده شوی، زنده شوند و چون با آن برای رفع سختی و زیان خوانده شوی برطرف گردد و میخوانمت به شکوه جلوه گرامی ات،
2- گرامی ترین جلوه ها و عزیزترین آنان که چهره ها در برابرش خوار گشته و گردنها خاضع شده و صداها آهسته گشته و دلها در برابر آن هراس ناک شده اند از ترس تو و تو را می خوانم به نیرویت که با آن آسمان ها را

نگاه داشتی از اینکه بر زمین افتد مگر به اجازه تو، و با آن آسمانها و زمین را از اینکه ویران شوند نگاه داشتی و می خوانمت به اراده ات که جهانیان در برابرش مطیعند،
3- به کلمه ات که با آن آسمانها و زمین را آفریدی، و به حکمتت که با آن شگفتی ها را ساختی، و تاریکی را با آن پدیدآوردی و آن را شب قرار دادی، و شب را برای آرامش مقرّر داشتی و هم با آن حکمت نور را آفریدی و آن را روز قرار دادی، و روز را مایه جنبش و بینایی سنجش ساختی، و نیز با آن خورشید را آفریدی، و خورشید را مایه تابش نمودی، و با آن ماه را پدید آوردی و ماه را نورانی ساختی،
4- و با آن ستارگان را خلق کردی و آنها را اخترانی تابناک و برجها و چراغها و زینت و عامل راندن شیاطین قرار دادی برای ستارگان مشرق ها و مغرب ها و نیز طلوع گاهها و گردشگاهها مقرّر ساختی و برای آنها مدارهایی که در آنها شناورند قرار دادی و برای آنها در آسمان منزلگاه هایی مقدر فرمودی، پس چه نیکو تقدیر نمودی و صورتگری کردی و چه نیکو صورتشان دادی، و با نام هایت آنها را بر شمردی درخور و به حکمتت تدبیر نمودی تدبیری شایسته و چه نیکو تدبیر کردی و با تسلّط بخشیدن شب و روز و ساعات بر آنها شمارش سالها و ثبت حساب را شناساندی، و دیدن آنها را برای همه مردم یکسان نمودی،

عَبْدَکَ وَ رَسُولَکَ مُوسَی بْنَ عِمْرَانَ عَلَیْهِ السَّلامُ فِی الْمُقَدَّسِینَ فَوْقَ إِحْسَاسِ [أَحْسَاسِ] الْکَرُوبِینَ [الْکَرُوبِیِّینَ] فَوْقَ غَمَائِمِ النُّورِ فَوْقَ تَابُوتِ الشَّهَادَهِ فِی عَمُودِ النَّارِ وَ فِی طُورِ سَیْنَاءَ وَ فِی [إِلَی] جَبَلِ حُورِیثَ فِی الْوَادِ الْمُقَدَّسِ فِی الْبُقْعَهِ الْمُبَارَکَهِ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَیْمَنِ مِنَ الشَّجَرَهِ وَ فِی أَرْضِ مِصْرَ بِتِسْعِ آیَاتٍ بَیِّنَاتٍ وَ یَوْمَ فَرَقْتَ لِبَنِی إِسْرَائِیلَ الْبَحْرَ وَ فِی الْمُنْبَجِسَاتِ الَّتِی صَنَعْتَ بِهَا الْعَجَائِبَ فِی بَحْرِ سُوفٍ ، (1) وَ عَقَدْتَ مَاءَ الْبَحْرِ فِی قَلْبِ الْغَمْرِ کَالْحِجَارَهِ وَ جَاوَزْتَ بِبَنِی إِسْرَائِیلَ الْبَحْرَ وَ تَمَّتْ کَلِمَتُکَ الْحُسْنَی عَلَیْهِمْ بِمَا صَبَرُوا وَ أَوْرَثْتَهُمْ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَ مَغَارِبَهَا الَّتِی بَارَکْتَ فِیهَا لِلْعَالَمِینَ وَ أَغْرَقْتَ فِرْعَوْنَ وَ جُنُودَهُ وَ مَرَاکِبَهُ فِی الْیَمِّ وَ بِاسْمِکَ الْعَظِیمِ الْأَعْظَمِ [الْأَعْظَمِ] الْأَعَزِّ الْأَجَلِّ الْأَکْرَمِ وَ بِمَجْدِکَ الَّذِی تَجَلَّیْتَ بِهِ لِمُوسَی کَلِیمِکَ عَلَیْهِ السَّلامُ فِی طُورِ سَیْنَاءَ وَ لِإِبْرَاهِیمَ عَلَیْهِ السَّلامُ خَلِیلِکَ مِنْ قَبْلُ فِی مَسْجِدِ الْخَیْفِ، (2) وَ لِإِسْحَاقَ صَفِیِّکَ عَلَیْهِ السَّلامُ فِی بِئْرِ شِیبَعِ [سَبْعِ] وَ لِیَعْقُوبَ نَبِیِّکَ عَلَیْهِ السَّلامُ فِی بَیْتِ إِیلٍ وَ أَوْفَیْتَ لِإِبْرَاهِیمَ عَلَیْهِ السَّلامُ بِمِیثَاقِکَ وَ لِإِسْحَاقَ بِحَلْفِکَ وَ لِیَعْقُوبَ بِشَهَادَتِکَ وَ لِلْمُؤْمِنِینَ بِوَعْدِکَ وَ لِلدَّاعِینَ بِأَسْمَائِکَ فَأَجَبْتَ وَ بِمَجْدِکَ الَّذِی ظَهَرَ لِمُوسَی بْنِ عِمْرَانَ عَلَیْهِ السَّلامُ عَلَی قُبَّهِ الرُّمَّانِ [الزَّمَانِ] [الْهَرْمَانِ] وَ بِآیَاتِکَ الَّتِی وَقَعَتْ عَلَی أَرْضِ مِصْرَ بِمَجْدِ الْعِزَّهِ وَ الْغَلَبَهِ بِآیَاتٍ عَزِیزَهٍ وَ بِسُلْطَانِ الْقُوَّهِ وَ بِعِزَّهِ الْقُدْرَهِ وَ بِشَأْنِ الْکَلِمَهِ التَّامَّهِ، (3) وَ بِکَلِمَاتِکَ الَّتِی تَفَضَّلْتَ بِهَا عَلَی أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ أَهْلِ الدُّنْیَا وَ أَهْلِ الْآخِرَهِ وَ بِرَحْمَتِکَ الَّتِی مَنَنْتَ بِهَا عَلَی جَمِیعِ خَلْقِکَ وَ بِاسْتِطَاعَتِکَ الَّتِی أَقَمْتَ بِهَا عَلَی الْعَالَمِینَ وَ بِنُورِکَ الَّذِی قَدْ خَرَّ مِنْ فَزَعِهِ

1- و خدایا! از تو میخواهم به عظمتت که با آن بنده و فرستاده ات موسی بن عمران (درود بر او) در میان قدسیان، برتر از احسان کروبیّان، فراتر از سحاب های نور، بر فراز تابوت شهادت، در عمودی از آتش، و در طور سینا، و در کوه حوریث، در وادی مقدّس، در بقعه با برکت از جانب راست کوه طور، از دل درخت و در زمین مصر، با نه معجزه آشکار و روزی که دریا را برای بنی اسرائیل شکافتی، و در چشمه های جوشنده که با آن شگفتی هایی در دریای سوف برساختی
2- و آب دریا را در دل گرداب همانند سنگ سخت بستی و بنی اسرائیل را از دریا به خشکی رساندی و وعده نیکویت بر آنان کامل گشت به خاطر آنکه شکیبائی ورزیدند و آنان را وارث مشارق و مغارب زمینی که در آن

جهانیان را برکت دادی نمودی و فرعون و سپاهیان و مرکب هایش را در دریا غرق کردی و به نام بزرگت، آن نام بزرگ تر، با شکوه تر، گرامی تر، و به بزرگی ات که با آن بر موسی کلیمت (درود بر او) در طور سینا جلوه کردی و نیز برای ابراهیم (درود بر او) خلیلت پیش از آن در مسجد خیف
3- و برای اسحاق برگزیده ات (درود بر او) در چاه شیع و برای یعقوب (درود بر او) پیامبرت در بیت ایل و وفا کردی به پیمانت برای ابراهیم (درود بر او) و به سوگندت برای اسحاق و به شهادتت برای یعقوب و به وعده ات برای اهل ایمان و برای دعاخوانان به نامهایت که اجابتشان کردی و به بزرگی ات که برای موسی بن عمران (درود بر او) در قبّه رمّان نمایان شد، و به نشانه هایت که در زمین مصر، به بزرگواری عزّت و غلبه ات واقع شد، با نشانه های تحسین برانگیز و حاکمیت نیرومند و در سایه قدرت پرشکوت، به مقام کلمه تامّه،

طُورُ سَيْنَاءَ وَ بِعِلْمِکَ وَ جَلالِکَ وَ کِبْرِیَائِکَ وَ عِزَّتِکَ وَ جَبَرُوتِکَ الَّتِی لَمْ تَسْتَقِلَّهَا الْأَرْضُ وَ انْخَفَضَتْ لَهَا السَّمَاوَاتُ وَ انْزَجَرَ لَهَا الْعُمْقُ الْأَکْبَرُ وَ رَکَدَتْ لَهَا الْبِحَارُ وَ الْأَنْهَارُ وَ خَضَعَتْ لَهَا الْجِبَالُ وَ سَکَنَتْ لَهَا الْأَرْضُ بِمَنَاکِبِهَا ، (1) وَ اسْتَسْلَمَتْ لَهَا الْخَلائِقُ کُلُّهَا وَ خَفَقَتْ لَهَا الرِّیَاحُ فِی جَرَیَانِهَا وَ خَمَدَتْ لَهَا النِّیرَانُ فِی أَوْطَانِهَا وَ بِسُلْطَانِکَ الَّذِی عُرِفَتْ لَکَ بِهِ الْغَلَبَهُ دَهْرَ الدُّهُورِ وَ جُمِدْتَ بِهِ فِی السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرَضِینَ وَ بِکَلِمَتِکَ کَلِمَهِ الصِّدْقِ الَّتِی سَبَقَتْ لِأَبِینَا آدَمَ عَلَیْهِ السَّلامُ وَ ذُرِّیَّتِهِ بِالرَّحْمَهِ وَ أَسْأَلُکَ بِکَلِمَتِکَ الَّتِی غَلَبَتْ کُلَّ شَیْ ءٍ وَ بِنُورِ وَجْهِکَ الَّذِی تَجَلَّیْتَ بِهِ لِلْجَبَلِ فَجَعَلْتَهُ دَکّاً وَ خَرَّ مُوسَی صَعِقاً، (2) وَ بِمَجْدِکَ الَّذِی ظَهَرَ عَلَی طُورِ سَیْنَاءَ فَکَلَّمْتَ بِهِ عَبْدَکَ وَ رَسُولَکَ مُوسَی بْنَ عِمْرَانَ وَ بِطَلْعَتِکَ فِی سَاعِیرَ وَ ظُهُورِکَ فِی جَبَلِ فَارَانَ بِرَبَوَاتِ الْمُقَدَّسِینَ وَ جُنُودِ الْمَلائِکَهِ الصَّافِّینَ وَ خُشُوعِ الْمَلائِکَهِ الْمُسَبِّحِینَ وَ بِبَرَکَاتِکَ الَّتِی بَارَکْتَ فِیهَا عَلَی إِبْرَاهِیمَ خَلِیلِکَ عَلَیْهِ السَّلامُ فِی أُمَّهِ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ بَارَکْتَ لِإِسْحَاقَ صَفِیِّکَ فِی أُمَّهِ عِیسَی عَلَیْهِمَا السَّلامُ وَ بَارَکْتَ لِیَعْقُوبَ إِسْرَائِیلِکَ فِی أُمَّهِ مُوسَی عَلَیْهِمَا السَّلامُ، (3) وَ بَارَکْتَ لِحَبِیبِکَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ فِی عِتْرَتِهِ وَ ذُرِّیَّتِهِ وَ [فِی] أُمَّتِهِ اللَّهُمَّ وَ کَمَا غِبْنَا عَنْ ذَلِکَ وَ لَمْ نَشْهَدْهُ وَ آمَنَّا بِهِ وَ لَمْ نَرَهُ صِدْقاً وَ عَدْلاً أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تُبَارِکَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ تَرَحَّمَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ کَأَفْضَلِ مَا صَلَّیْتَ وَ بَارَکْتَ وَ تَرَحَّمْتَ عَلَی إِبْرَاهِیمَ وَ آلِ إِبْرَاهِیمَ إِنَّکَ حَمِیدٌ مَجِیدٌ فَعَّالٌ لِمَا تُرِیدُ وَ أَنْتَ

1- و کلماتی که با آن بر اهل آسمانها و زمین و اهل دنیا و آخرت عطا و بخشش نمودی و به رحمتت که با آن بر همه آفریدگانت بخشش کردی، و به تواناییات که با آن جهانیان را برپا داشتی، و به نورت که از هراسش طور سینا بر خاک افتاد و به دانش و شکوه و بزرگی و عزّت و جبروتت که زمین تاب آن را نیاورد، و آسمانها در برابرش زانو زدند و در برابرش عمق فروردین زمین فروتر گشت و دریاها و نهرها در آستانش از حرکت ایستاد، و کوهها فروتن شد و زمین با شانه هایش آرام گشت،
2- و تسلیم شدند همه آفریدگان در برابر آن و بادها در وزیدن خود در برابرش پریشان گشتند، و آتش ها به درگاهش در جایگاه خویش خاموش شدند و به فرمانروایی ات که با آن همواره به پیروزی شناخته شدی، و با آن در آسمانها و زمین ستوده گشتی، و به کلمات کلمه صدقی که به رحمت و بخشش برای پدرمان آدم (درود بر او) و نسلش پیشی گرفت، و

از تو خواستارم به کلمه ات که بر هر چیز چیره گشت و به نور جلوه ات که با آن بر کوه تجلّی نمودی و آن را فرو پاشیدی، و موسی مدهوش در افتاد
3- و به بلندای جاهت که بر طور سینا نمایان شد، پس با آن، سخن گفتی با بنده و رسولت موسی بن عمران و به پرتو فروزانت در ساعیر [کوهی در حجاز] و ظهور پر فروغت در فاران [کوهی نزدیک مکه و محل مناجات پیامبر] در جایگاه بلند قدسیان و با سپاهیان صف کشیده از فرشتگان، و خشوع فرشتگان تسبیح کننده، و به برکاتت که بدانها بر ابراهیم خلیلت (درود بر او) در امّت محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) و بر اسحاق برگزیده ات در امّت عیسی (درود بر آن دو) و بر یعقوب اسرائیلت در امت موسی (درود بر آن دو)

عَلَى كُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ [شَهِیدٌ] (1)

پس حاجت خود را ذکر میکنی و میگویی :

اللَّهُمَّ بِحَقِّ هَذَا الدُّعَاءِ وَ بِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ الَّتِی لا یَعْلَمُ تَفْسِیرَهَا وَ لا یَعْلَمُ بَاطِنَهَا غَیْرُکَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ افْعَلْ بِی مَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَ لا تَفْعَلْ بِی مَا أَنَا أَهْلُهُ وَ اغْفِرْ لِی مِنْ ذُنُوبِی مَا تَقَدَّمَ مِنْهَا وَ مَا تَأَخَّرَ وَ وَسِّعْ عَلَیَّ مِنْ حَلالِ رِزْقِکَ وَ اکْفِنِی مَئُونَهَ إِنْسَانِ سَوْءٍ وَ جَارِ سَوْءٍ وَ قَرِینِ سَوْءٍ وَ سُلْطَانِ سَوْءٍ إِنَّکَ عَلَى مَا تَشَاءُ قَدِیرٌ وَ بِکُلِّ شَیْ ءٍ عَلِیمٌ آمِینَ رَبَّ الْعَالَمِینَ (2)

مؤلف گوید که در بعضی نسخه ها پس از:

وَ أَنْتَ عَلَى کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ

آمده : هر حاجت که داری ذکر کن و بگو

یَا اللَّهُ یَا حَنَّانُ یَا مَنَّانُ یَا بَدِیعَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ یَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِکْرَامِ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ اللَّهُمَّ بِحَقِّ هَذَا الدُّعَاءِ. (3)

و علاّمه مجلسی از کتاب «مصباح» سیّد ابن باقی نقل کرده که بعد از دعای سمات این دعا را بخواند:

اللَّهُمَّ بِحَقِّ هَذَا الدُّعَاءِ وَ بِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ الَّتِی لا یَعْلَمُ تَفْسِیرَهَا وَ لا تَأْوِیلَهَا وَ لا بَاطِنَهَا وَ لا ظَاهِرَهَا غَیْرُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَرْزُقَنِی خَیْرَ الدُّنْیَا وَ الْآخِرَهِ . (4)

پس حاجات خود را بخواهد و بگوید

وَ افْعَلْ بِی مَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَ لا تَفْعَلْ بِی مَا أَنَا أَهْلُهُ وَ انْتَقِمْ لِی مِنْ فُلانِ بْنِ فُلانٍ (5)

و نام دشمن را بگوید، سپس بگوید:

وَ اغْفِرْ لِی مِنْ ذُنُوبِی مَا تَقَدَّمَ مِنْهَا وَ مَا تَأَخَّرَ وَ لِوَالِدَیَّ وَ لِجَمِیعِ

1- و بر محبوب خویش محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) در عترت و فرزندانش و امّتش برکت نهادی. خدایا! و چنان که از آن رخدادها بدور بودیم و آن وقایع را شهد نبودیم و به آنها درحالیکه ندیدیم ایمان آوردیم، ایمان از روی راستی و درستی، از تو خواستارم بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی و بر محمّد و خاندان محمّد برکت دهی و بر محمّد و خاندان محمّد بسیار مهر ورزی همچون بهترین درود و برکت و رحمتی که بر ابراهیم و خاندان ابراهیم فرستادی، تو ستوده و والایی، هرچه را بخواهی انجام میدهی و تو بر هر چیز توانایی
2- پس حاجت خود را ذکر می کنی و می گویی: خدایا! به حق این دعا و به حق این نام هایی که تفسیر و باطن آنها را جز تو کسی نمیداند، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و با من چنان کن که شایسته توست، نه آنچه را من سزاوارم و از گناهانم آنچه را گذشته و آنچه را خواهد آید بیامرز، و بر من وسعت بخش از روزی حلالت و مرا از رنج انسان بد و همسایه بد و همنشین بد و پادشاه بد کفایت کن، همانا تو بر هرچه بخواهی توانایی و به همه چیز دانایی، دعایم را اجابت کن ای پروردگار جهانیان
3- ای خدا، ای بسیار مهربان، ای بخشایشگر، ای پدید آورنده آسمانها و زمین، ای دارنده هیبت و شکوه ای مهربان ترین مهربانان، خدایا! به حق این دعا. تا آخر آنچه گذشت.
4- خدایا! به حق این دعا و به حق این نام هایی که نه تفسیر و تأویلش و نه باطن و ظاهرش را کسی جز تو نمیداند، از تو خواستارم که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی و خیر دنیا و آخرت را روزی ام گردانی.
5- با من آنچه شایسته تو است انجام ده نه آنچه سزاوار من است و انتقام مرا از فلان فرزند فلان بگیر

الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ وَسِّعْ عَلَيَّ مِنْ حَلالِ رِزْقِکَ وَ اکْفِنِی مَئُونَةَ إِنْسَانِ سَوْءٍ وَ جَارِ سَوْءٍ وَ سُلْطَانِ سَوْءٍ وَ قَرِينِ سَوْءٍ وَ يَوْمِ سَوْءٍ وَ سَاعَةِ سَوْءٍ وَ انْتَقِمْ لِی مِمَّنْ يَکِيدُنِی وَ مِمَّنْ يَبْغِی عَلَيَّ وَ يُرِيدُ بِی وَ بِأَهْلِی وَ أَوْلادِی وَ إِخْوَانِی وَ جِيرَانِی وَ قَرَابَاتِی مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ ظُلْما إِنَّکَ عَلَی مَا تَشَاءُ قَدِيرٌ وَ بِکُلِّ شَیْ ءٍ عَلِيمٌ آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ . (1)

بعد بگوید:

اللَّهُمَّ بِحَقِّ هَذَا الدُّعَاءِ تَفَضَّلْ عَلَی فُقَرَاءِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِالْغِنَی وَ الثَّرْوَةِ وَ عَلَی مَرْضَی الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِالشِّفَاءِ وَ الصِّحَّةِ وَ عَلَی أَحْيَاءِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِاللُّطْفِ وَ الْكَرَامَةِ وَ عَلَی أَمْوَاتِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِالْمَغْفِرَةِ وَ الرَّحْمَةِ وَ عَلَی مُسَافِرِی الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِالرَّدِّ إِلَی أَوْطَانِهِمْ سَالِمِينَ غَانِمِينَ بِرَحْمَتِکَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَ صَلَّی اللَّهُ عَلَی سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ وَ عِتْرَتِهِ الطَّاهِرِينَ وَ سَلَّمَ تَسْلِيما كَثِيراً. (2)

ابن فهد حلّی فرموده است: پس از دعای سمات مستحب است بگویی:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِحُرْمَةِ هَذَا الدُّعَاءِ وَ بِمَا فَاتَ مِنْهُ مِنَ الْأَسْمَاءِ وَ بِمَا يَشْتَمِلُ عَلَيْهِ مِنَ التَّفْسِيرِ وَ التَّدْبِيرِ الَّذِی لا يُحِيطُ بِهِ إِلَّا أَنْتَ أَنْ تَفْعَلَ بِی كَذَا وَ كَذَا و بجای کذا و کذا (3)

و به جای (کذا و کذا) حاجت خود را بخواهد.

دعای مشلول

صوت

ولید المزیدی

***

موسوم به دعای «الشاب المأخوذ بذنبه» [یعنی: جوانی که به سبب گناهش گرفتار عذاب حق شده] این دعا از کتابهای کفعمی و «مهج

الدعوات» نقل شده، و دعایی است که آن را امیر المؤمنین علیه السّلام به جوانی که به خاطر گناه و ستم در حقّ پدرش شل شده بود

ص: 114

1- گناهانم را آنچه بوده و آنچه خواهد بود بیامرز و پدر و مادرم و همه مردان و زنان باایمان را مشول آمرزشت قرار داده و بر من از روزی حلالت وسعت عنایت کن و مرا از شر انسان بد و همسایه بد و پادشاه بد و همنشین بد و روز بد و ساعت بد کفایت فرما و از کسی که بر من حیله میورزد و بر من ستم می کنم انتقام بگیر و هم انتقام بگیر از آن که بخواهد بر من و خانواده ام و فرزندانم و برادرانم و همسایگانم و نزدیکانم از مردان و زنان باایمان ستم روا کند، همانا تو بر آنچه بخواهی توانایی و به هر چیز دانایی، دعایم را اجابت کن ای پروردگار جهانیان.
2- خدایا! به حق این دعا بر تهیدستان از مردان و زنان با ایمان توانگری و ثروت عطا فرما و بر بیماران اهل ایمان از مردان و زنان بهبودی و تندرستی ببخش و بر مؤمنین و مؤمنات در قید حیات با لطف و کرامت و بر مؤمنین و مومنات از دنیا رفته با آمرزش و رحمت، و بر مؤمنین و مؤمنات سفر کرده با برگشت به وطن های خویش در لباس سلامت و بهره مندی عنایت فرما، به رحمتت ای مهربان ترین مهربانان و درود خدا بر سرور ما محمّد پایان بخش پیامبران و بر خاندان پاکش و هم سلام بسیار خدا بر ایشان
3- خدایا! از تو درخواست میکنم به احترام این دعا و به آنچه از نامهایت که در آن نیامده و به آنچه در بردار از تفسیر و تدبیری که جز تو کسی بر آن احاطه ندارد، که با من چنین و چنان کنی.

آموز داد، جوان این دعا را خواند و حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله را در خواب دید که دست مبارکش را بر اندام او کشید و فرمود: بر اسم اعظم خدا محافظ کن که کار تو به خیر خواهد بود، پس بیدار شد درحالیکه سالم شده بود و آن دعا این است:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِكْرَامِ يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ يَا حَيُّ لا إِلَهَ إِلَا أَنْتَ يَا هُوَ يَا مَنْ لا يَعْلَمُ مَا هُوَ وَ لا كَيْفَ هُوَ وَ لا أَيْنَ هُوَ وَ لا حَيْثُ هُوَ إِلَا هُوَ يَا ذَا الْمُلْكِ وَ الْمَلَكُوتِ يَا ذَا الْعِزَّهِ وَ الْجَبَرُوتِ يَا مَلِکُ يَا قُدُّوسُ يَا سَلامُ يَا مُؤْمِنُ يَا مُهَيْمِنُ يَا عَزِيزُ يَا جَبَّارُ يَا مُتَكَبِّرُ يَا خَالِقُ يَا بَارِئُ يَا مُصَوِّرُ يَا مُفِيدُ يَا مُدَبِّرُ يَا شَدِيدُ يَا مُبْدِئُ يَا مُعِيدُ يَا مُبِيدُ يَا وَدُودُ يَا مَحْمُودُ يَا مَعْبُودُ (1) يَا بَعِيدُ يَا قَرِيبُ يَا مُجِيبُ يَا رَقِيبُ يَا حَسِيبُ يَا بَدِيعُ يَا رَفِيعُ يَا مَنِيعُ يَا سَمِيعُ يَا عَلِيمُ يَا حَلِيمُ يَا كَرِيمُ يَا حَكِيمُ يَا قَدِيمُ يَا عَلِيُّ يَا عَظِيمُ يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ يَا دَيَّانُ يَا مُسْتَعَانُ يَا جَلِيلُ يَا جَمِيلُ يَا وَكِيلُ يَا كَفِيلُ يَا مُقِيلُ يَا مُنِيلُ يَا نَبِيلُ يَا دَلِيلُ يَا هَادِی يَا بَادِی يَا أَوَّلُ يَا آخِرُ يَا ظَاهِرُ يَا بَاطِنُ يَا قَائِمُ يَا دَائِمُ يَا عَالِمُ يَا حَاكِمُ يَا قَاضِی يَا عَادِلُ يَا فَاصِلُ يَا وَاصِلُ يَا طَاهِرُ يَا مُطَهِّرُ يَا قَادِرُ يَا مُقْتَدِرُ يَا كَبِيرُ يَا مُتَكَبِّرُ يَا وَاحِدُ يَا أَحَدُ يَا صَمَدُ يَا مَنْ لَمْ يَلِدْ

1- خدایا! از تو خواستارم به نامت، به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانیاش همیشگی است، ای دارای بزرگی و بزرگواری، ای زنده ای همیشه پاینده، ای زنده، معبودی جز تو نیست، ای او، ای آن که کسی نمیداند او چیست و نمیداند او چگونه است و نمیداند کجاست، و نمیداند در کدام سو است، ای دارای فرمانروایی و ملکوت، ای صاحب عزّت و جبروت، ای فرمانروا، ای منزّه از هرعیب، ای سلام، ای ایمنیبخش، ای پرشکوه، ای عزّتمند، ای دارنده قره، ای بزرگمنش، ای آفریننده، ای پدیدآوردنده، ای صورتگر، ای سودبخش ای تدبیر کننده، ای محکم کار، ای آغازگر، ای نابود کننده ستمگران، ای دوست نیکان، ای ستوده، ای پرستیده،

وَ لَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوا أَحَدٌ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ وَ لا كَانَ مَعَهُ وَزِيرٌ ، (1) وَ لا اتَّخَذَ مَعَهُ مُشِيراً وَ لا احْتَاجَ إِلَى ظَهِيرٍ وَ لا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ فَتَعَالَيْتَ عَمَّا يَقُولُ الظَّالِمُونَ عُلُوّاً كَبِيراً يَا عَلِيُّ يَا شَامِخُ يَا بَاذِخُ يَا فَتَّاحُ يَا نَفَّاحُ يَا مُرْتَاحُ يَا مُفَرِّجُ يَا نَاصِرُ يَا مُنْتَصِرُ يَا مُدْرِكُ يَا مُهْلِكُ يَا مُنْتَقِمُ يَا بَاعِثُ يَا وَارِثُ يَا طَالِبُ يَا غَالِبُ يَا مَنْ لا يَفُوتُهُ هَارِبٌ يَا تَوَّابُ يَا أَوَّابُ يَا وَهَّابُ يَا مُسَبِّبَ الْأَسْبَابِ يَا مُفَتِّحَ الْأَبْوَابِ يَا مَنْ حَيْثُمَا دُعِيَ أَجَابَ يَا طَهُورُ يَا شَكُورُ يَا عَفُوُّ يَا غَفُورُ يَا نُورَ النُّورِ يَا مُدَبِّرَ الْأُمُورِ، (2) يَا لَطِيفُ يَا خَبِيرُ يَا مُجِيرُ يَا مُنِيرُ يَا بَصِيرُ يَا ظَهِيرُ يَا كَبِيرُ يَا وِتْرُ يَا فَرْدُ يَا أَبَدُ يَا سَنَدُ يَا صَمَدُ يَا كَافِي يَا شَافِي يَا وَافِي يَا مُعَافِي يَا مُحْسِنُ يَا مُجْمِلُ يَا مُنْعِمُ يَا مُفْضِلُ يَا مُتَكَرِّمُ يَا مُتَفَرِّدُ يَا مَنْ عَلا فَقَهَرَ يَا مَنْ مَلَكَ فَقَدَرَ يَا مَنْ بَطَنَ فَخَبَرَ يَا مَنْ عُبِدَ فَشَكَرَ يَا مَنْ عُصِيَ فَغَفَرَ يَا مَنْ لا تَحْوِيهِ [يَحْوِيهِ] الْفِكَرُ وَ لا يُدْرِكُهُ بَصَرٌ وَ لا يَخْفَى عَلَيْهِ أَثَرٌ يَا رَازِقَ الْبَشَرِ يَا مُقَدِّرَ كُلِّ قَدَرٍ، (3) يَا عَالِيَ الْمَكَانِ يَا شَدِيدَ الْأَرْكَانِ يَا مُبَدِّلَ الزَّمَانِ يَا قَابِلَ الْقُرْبَانِ يَا ذَا الْمَنِّ وَ الْإِحْسَانِ يَا ذَا الْعِزَّةِ وَ السُّلْطَانِ يَا رَحِيمُ يَا رَحْمَانُ يَا مَنْ هُوَ كُلَّ يَوْمٍ فِي شَأْنٍ يَا مَنْ لا يَشْغَلُهُ شَأْنٌ عَنْ شَأْنٍ يَا عَظِيمَ الشَّأْنِ يَا مَنْ هُوَ بِكُلِّ مَكَانٍ يَا سَامِعَ الْأَصْوَاتِ يَا مُجِيبَ

1- ای دور از هر چیز، ای نزدیک به هرچیز، ای اجابت کننده، ای دیدبان، ای حسابرس، ای نورآفرین، ای بلندمرتبه، ای ارجمند، ای شنوا، ای دانا، ای بردبار، ای بزرگوار، ای فرزانه، ای دیرینه، ای والا، ای بزرگ، ای پرمهر، ای عطابخش، ای جزادهنده، ای یاری کننده، ای با جلالت، ای زیبا، ای کارگزار، ای کفایت کننده، ای بخشنده لغزش، ای رساننده نعمت، ای شریف، ای رهنما، ای هدایت گر، ای آغازگر، ای اوّل، ای آخر، ای آشکار، ای پنهان، ای استوار، ای پایدار، ای آگاه، ای حکمران، ای داور، ای دادگر، ای جدا کننده، ای پیونددهنده، ای پاک، ای پاک کننده، ای توانا، ای نیرومند، ای بزرگ، ای بزرگمنش، ای یگانه، ای یکتا، ای مقصود دل نیازمندان، ای آن که نزاده و زاده نشده، و همتایی ندارد و همسری برایش نباشد و وزیری با او نبوده

2- و برای خود مشاوری نگرفته و به پشتیبانی نیازمند نگشته و با او جز او معبودی نبوده است، نیست معبودی جز تو، تو برتر از آنی که ستمکاران گویند بسیار برتری، ای والا بلندمرتبه، ای عطابخش، ای گشایشگر، ای بخشایشگر، ای فرخ بخش دلها، ای غم زدا، ای یاری رسان، ای یاری ستان، ای دریابنده، ای نابود کننده، ای انتقام گیرنده، ای برانگیزنده، ای وارث، ای

خواهان، ای چیره، ای که گریزنده ای از دستش نگریزد، ای بسیار توبه پذیر، ای بسیار پذیرای بندگان، ای بسیار بخشنده، ای فراهم آورنده سبب ها، ای گشاینده درها، ای آن که هرگاه و هرجا خوانده شود اجابت نماید، ای پاک کننده، ای قدردان صالحان ای با گذشت، ای آمرزنده، ای روشنایی نور، ای مدبّر امور،

3- ای مهربان، ای آگاه، ای پناه دهنده، ای روشنی بخش، ای مدد رسان ای بزرگ، ای یکتا، ای یگانه ای پاینده، ای تکیه گاه، ای بی نیاز، ای کفایت کننده، ای شفابخش، ای وفا کننده، ای عافیت بخش، ای نیکوکار، ای زیبایی بخش، ای نعمت افزا، ای فزون بخش ای گرامی، ای بی همتا، ای آن که بلندی گرفت و چیره گشت، ای آن که در فرمانروایی اش توانا شد، ای آن که پنهان و آگاه گشت، ای آن که پرستیده شد و پذیرفت، ای آن که نافرمانی شد و آمرزید، ای آن که اندیشه نگنجایدش، و دیده ای او را در نیابد، و اثری بر او پوشیده نماند، ای روزی دهنده بشر، ای اندازه گیر هر اندازه،

الدَّعَوَاتِ يَا مُنْجِحَ الطَّلِبَاتِ يَا قَاضِيَ الْحَاجَاتِ يَا مُنْزِلَ الْبَرَكَاتِ يَا رَاحِمَ الْعَبَرَاتِ يَا مُقِيلَ الْعَثَرَاتِ يَا كَاشِفَ الْكُرُبَاتِ يَا وَلِيَّ الْحَسَنَاتِ يَا رَافِعَ الدَّرَجَاتِ، (1) يَا مُؤْتِيَ السُّؤْلاتِ يَا مُحْيِيَ الْأَمْوَاتِ يَا جَامِعَ الشَّتَاتِ يَا مُطَّلِعا عَلَى النِّيَّاتِ يَا رَادَّ مَا قَدْ فَاتَ يَا مَنْ لا تَشْتَبِهُ عَلَيْهِ الْأَصْوَاتُ يَا مَنْ لا تُضْجِرُهُ الْمَسْأَلاتُ وَ لا تَغْشَاهُ الظُّلُمَاتُ يَا نُورَ الْأَرْضِ وَ السَّمَاوَاتِ يَا سَابِغَ النِّعَمِ يَا دَافِعَ النِّقَمِ يَا بَارِئَ النَّسَمِ يَا جَامِعَ الْأُمَمِ يَا شَافِيَ السَّقَمِ يَا خَالِقَ النُّورِ وَ الظُّلَمِ يَا ذَا الْجُودِ وَ الْكَرَمِ يَا مَنْ لا يَطَأُ عَرْشَهُ قَدَمٌ يَا أَجْوَدَ الْأَجْوَدِينَ يَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ يَا أَسْمَعَ السَّامِعِينَ يَا أَبْصَرَ النَّاظِرِينَ يَا جَارَ الْمُسْتَجِيرِينَ ، (2) يَا أَمَانَ الْخَائِفِينَ يَا ظَهْرَ اللاجِينَ يَا وَلِيَّ الْمُؤْمِنِينَ يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ يَا غَايَةَ الطَّالِبِينَ يَا صَاحِبَ كُلِّ غَرِيبٍ يَا مُونِسَ كُلِّ وَحِيدٍ يَا مَلْجَأَ كُلِّ طَرِيدٍ يَا مَأْوَى كُلِّ شَرِيدٍ يَا حَافِظَ كُلِّ ضَالَّةٍ يَا رَاحِمَ الشَّيْخِ الْكَبِيرِ يَا رَازِقَ الطِّفْلِ الصَّغِيرِ يَا جَابِرَ الْعَظْمِ الْكَسِيرِ يَا فَاكَّ كُلِّ أَسِيرٍ يَا مُغْنِيَ الْبَائِسِ الْفَقِيرِ يَا عِصْمَةَ الْخَائِفِ الْمُسْتَجِيرِ يَا مَنْ لَهُ التَّدْبِيرُ وَ التَّقْدِيرُ يَا مَنِ الْعَسِيرُ عَلَيْهِ سَهْلٌ يَسِيرٌ يَا مَنْ لا يَحْتَاجُ إِلَى تَفْسِيرٍ ، (3) يَا مَنْ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْ ءٍ قَدِيرٌ يَا مَنْ هُوَ بِكُلِّ شَيْ ءٍ خَبِيرٌ يَا مَنْ هُوَ بِكُلِّ شَيْ ءٍ بَصِيرٌ يَا مُرْسِلَ الرِّيَاحِ يَا فَالِقَ الْإِصْبَاحِ يَا بَاعِثَ الْأَرْوَاحِ يَا ذَا الْجُودِ وَ السَّمَاحِ يَا مَنْ بِيَدِهِ كُلُّ مِفْتَاحٍ يَا سَامِعَ كُلِّ صَوْتٍ يَا سَابِقَ كُلِّ فَوْتٍ يَا مُحْيِيَ كُلِّ نَفْسٍ بَعْدَ الْمَوْتِ يَا عُدَّتِي فِي شِدَّتِي يَا حَافِظِي فِي غُرْبَتِي يَا مُونِسِي فِي وَحْدَتِي

1- ای والا جاه، ای استوار پایه، ای گرداننده روزگار، ای پذیرنده قربانی، ای منتّ گذار نیکوکار، ای دارای شکوه و سلطنت، ای مهربان، ای بخشنده، ای کسی که هر روز در کاری است، ای آن که کاری از کار دیگر بازش ندارد، ای بلندمرتبه، ای آن که در هر جا هست، ای شنونده نجواها، ای اجابت کننده دعاها، ای برآورنده خواسته ها و نیازها، ای فرو فرستنده برکات، ای رحم کننده بر اشکها، ای درگذرنده از لغزشها، ای برطرف کننده ناراحتی ها، ای سرچشمه خوبی ها، ای بالابرنده درجات،
2- ای دهنده خواسته ها، ای زنده کننده مردگان، ای گرد آورنده پراکنده ها، ای آگاه از نیتّها، ای برگرداننده آنچه از دست رفته، ای کسیکه نجواها بر او مشتبه نشود، ای کسیکه درخواستها او را به ستوه نیاورد، و تاریکی ها او را فرا نگیرد، ای روشنی زمین و آسمانها، ای فروریز نعمت ها، ای دفع کننده بدفرجامی ها، ای آفریننده آدمیان، ای گرد آورنده امّتها، ای شفابخش دردها، ای پدیدآورنده روشنی و تاریکیها، ای صاحب جود و کرم، ای آن که

به عرشش قدمی پای ننهد، ای بخشنده ترین بخشندگان، ای کریم ترین کریمان، ای شنواترین شنوایان، ای بیناترین بینایان، ای پناه پناه جویان،
3- ای امان هراس ناکان، ای تکیه گاه پناهندگان ای سرپرست مؤمنان، ای فریادرس فریادکنندگان، ای مقصود دل نیازمندان، ای کس هر بی کس، ای همدم هر تنها، ای پناه هر رانده، ای مأوای هر آواره، ای نگهدار هر گمشده، ای مهرورز سالخوردگان، ای روزی دهنده کودکان خردسال، ای ترمیم کننده استخوان شکسته، ای رهاننده هر اسیر ای بینیاز کننده هر بینوای تهدیست، ای پناه هر ترسان پناه جو، ای آن که تدبیر و تقدیر از آن اوست، ای آن که دشواریها برای او سهل و آسان است، ای آن که نیازمند به دلیل و تفسیر نیست،

يَا وَلِيِّی فِی نِعْمَتِی يَا كَهْفِی حِينَ تُعْيِينِی الْمَذَاهِبُ وَ تُسَلِّمُنِی الْأَقَارِبُ وَ يَخْذُلُنِی كُلُّ صَاحِبٍ يَا عِمَادَ مَنْ لا عِمَادَ لَهُ،

ای آن که بر هر کاری تواناست، ای آن که به هر چیزی داناست، ای آن به همه چیز بیناست، ای فرستنده بادها، ای شکافنده روشنی صبح ای برانگیزنده ارواح، ای صاحب جود و بخشش، ای آن که هر کلیدی به دست اوست، ای شنونده هر نجوا ای پیشتر از هر آنچه گذشته، ای حیات بخش هر جان پس از مرگ، ای توشه ام در سختی، ای نگهدارم در غربت، ای همدمم در تنهایی، ای سرپرستم در نعمت، ای پناهم آنگاه که روشهای ناهنجار درمانده ام سازد و نزدیکان رهایم کنند، و هر همدمی دست از یاری ام بردارد، ای تکیه گاه آن که تکیه گاهی ندارد،

يَا سَنَدَ مَنْ لا سَنَدَ لَهُ يَا ذُخْرَ مَنْ لا ذُخْرَ لَهُ يَا حِرْزَ مَنْ لا حِرْزَ لَهُ يَا كَهْفَ مَنْ لا كَهْفَ لَهُ يَا كَنْزَ مَنْ لا كَنْزَ لَهُ يَا رُكْنَ مَنْ لا رُكْنَ لَهُ يَا غِيَاثَ مَنْ لا غِيَاثَ لَهُ يَا جَارَ مَنْ لا جَارَ لَهُ يَا جَارِیَ اللَّصِيقَ يَا رُكْنِیَ الْوَثِيقَ يَا إِلَهِی بِالتَّحْقِيقِ يَا رَبَّ الْبَيْتِ الْعَتِيقِ يَا شَفِيقُ يَا رَفِيقُ فُكَّنِی مِنْ حَلَقِ الْمَضِيقِ وَ اصْرِفْ عَنِّی كُلَّ هَمٍّ وَ غَمٍّ وَ ضِيقٍ وَ اكْفِنِی شَرَّ مَا لا أُطِيقُ وَ أَعِنِّی عَلَى مَا أُطِيقُ يَا رَادَّ يُوسُفَ عَلَى يَعْقُوبَ يَا كَاشِفَ ضُرِّ أَيُّوبَ يَا غَافِرَ ذَنْبِ دَاوُدَ يَا رَافِعَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَ مُنْجِيَهُ مِنْ أَيْدِی الْيَهُودِ يَا مُجِيبَ نِدَاءِ يُونُسَ فِی الظُّلُمَاتِ يَا مُصْطَفِیَ مُوسَى بِالْكَلِمَاتِ، (1) يَا مَنْ غَفَرَ لِآدَمَ

1- ای پشتوانه کسی که پشت و پناهی ندارد ای اندوخته هر بی اندوخته، ای نگهدار آن که نگهداری ندارد، ای پناه بی پناهان، ای گنجینه کسیکه برایش گنج نیست ای تکیه گاه هر بیکس، ای فریادرس آن که برایش فریادرسی نیست، ای همسایه بی همسایگان، ای همسایه همراه من ای تکیه گاه محکم، ای خدای من به حقیقت، ای پرورگار خانه کعبه، ای مهربان ای دوست، رهایم کن از بندهای تنگناها، و هر غم و اندوه و تنگی را از من برگردان و شرّ آنچه را تاب نیاورم از من دور ساز و بر آنچه میتوانم یاریام ده، ای بازگرداننده یوسف نزد یعقوب، ای برطرف کننده رنج ایّوب، ای آمرزنده خطای داود، ای بالا برنده عیسی بن مریم و رهایی بخش او از دست یهود، ای پاسخ دهنده به ندای یونس در دل تاریکی ها ای برگزیننده موسی برای سخن گویی،

خَطِيئَتَهُ وَ رَفَعَ إِدْرِيسَ مَكَانا عَلِيّاً بِرَحْمَتِهِ يَا مَنْ نَجَّى نُوحاً مِنَ الْغَرَقِ يَا مَنْ أَهْلَكَ عَادا الْأُولَى وَ ثَمُودَ فَمَا أَبْقَى وَ قَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَ أَطْغَى وَ الْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى يَا مَنْ دَمَّرَ عَلَى قَوْمِ لُوطٍ وَ دَمْدَمَ عَلَى قَوْمِ شُعَيْبٍ يَا مَنِ اتَّخَذَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلاً يَا مَنِ اتَّخَذَ مُوسَى كَلِيماً وَ اتَّخَذَ مُحَمَّداً صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ حَبِيباً يَا مُؤْتِيَ لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ وَ الْوَاهِبَ لِسُلَيْمَانَ مُلْكاً لا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ يَا مَنْ نَصَرَ ذَا الْقَرْنَيْنِ عَلَى الْمُلُوكِ الْجَبَابِرَهِ يَا مَنْ أَعْطَى الْخِضْرَ الْحَيَاةَ وَ رَدَّ لِيُوشَعَ بْنِ نُونٍ الشَّمْسَ بَعْدَ غُرُوبِهَا، (1) يَا مَنْ رَبَطَ عَلَى قَلْبِ أُمِّ مُوسَى وَ أَحْصَنَ فَرْجَ مَرْيَمَ ابْنَتِ عِمْرَانَ يَا مَنْ حَصَّنَ يَحْيَى بْنَ زَكَرِيَّا مِنَ الذَّنْبِ وَ سَكَّنَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبَ يَا مَنْ بَشَّرَ زَكَرِيَّا بِيَحْيَى يَا مَنْ فَدَى إِسْمَاعِيلَ مِنَ الذَّبْحِ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ يَا مَنْ قَبِلَ قُرْبَانَ هَابِيلَ وَ جَعَلَ اللَّعْنَةَ عَلَى قَابِيلَ يَا هَازِمَ الْأَحْزَابِ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ عَلَى جَمِيعِ الْمُرْسَلِينَ وَ مَلائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ وَ أَهْلِ طَاعَتِكَ أَجْمَعِينَ وَ أَسْأَلُكَ بِكُلِّ مَسْأَلَةٍ سَأَلَكَ بِهَا أَحَدٌ مِمَّنْ رَضِيتَ عَنْهُ فَحَتَّمْتَ لَهُ عَلَى الْإِجَابَهِ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا رَحْمَانُ يَا رَحْمَانُ يَا رَحْمَانُ يَا رَحِيمُ يَا رَحِيمُ يَا رَحِيمُ ، (2) يَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِكْرَامِ يَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِكْرَامِ يَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِكْرَامِ بِهِ بِهِ بِهِ بِهِ بِهِ بِهِ بِهِ أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي شَيْ ءٍ مِنْ كُتُبِكَ أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ وَ بِمَعَاقِدِ

1- ای آن که خطای آدم را بخشید و ادریس را به رحمت خویش به جایگاه بلندی برکشید، ای آن که نوح را از غرق شدن نجات بخشید، ای آن که هلاک ساخت قوم عاد نخستین و قوم ثمود را و هیچکس از آنان را باقی نگذاشت، و پیش از آنها قوم نوح را هلاک نمود زیرا آنها ستمکارتر و سرکش تر بودند و نابود ساخت افترازنندگان را که در زمین فرو رفتند، ای آن که بر قوم لوط واژگون نمود، و بر قوم شعیب عذابی دردناک فرستاد، ای آن که ابراهیم را دوست خویش ساخت، ای آن که موسی را همسخن خود ساخت، و محمد (درود خدا بر او و همه خاندانش) را محبوب خویش برگرفت، ای بخشنده حکمت به لقمان و بخشنده فرمانروایی به سلیمان، چنان فرمانروایی که برای احدی پس او سزاوار نیست، ای آن که ذو القرنین را بر فرمانروایان سرکش پیروز نمود، ای آن که به خضر زندگی جاودان عطا فرمود، و خورشید را پس از غروبش برای یوشع بن نون برگرداند،

2- ای آن که آرامش بخشید به قلب مادر موسی و عفت و پاکی مریم دختر عمران را حفظ نمود، ای آن که یحیی پسر زکریّا را از گناه پاک داشت و خشم را از موسی باز نشاند، ای آن که زکریّا را به تولّد یحیی مژده داد، ای آن که با فرستادن ذبح عظیم، اسماعیل را از ذبح شدن نجات داد، ای آن که قربانی هابیل را پذیرفت، و لعنت را بر قابیل قرار داد، ای گرزدهنده گروه ها دشمن محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) ، بر محمّد و خاندان محمّد و بر همه فرستادگان و فرشتگان بارگاهت و بر اهل طاعتت همگان درود فرست، و از تو خواستارم هر خواهشی را که بندگان مورد خشنودیت از تو خواسته اند، و اجابت خواهش آنها حتم فرمودی، ای خدا، ای خدا، ای خدا، ای بخشنده، ای بخشنده، ای بخشنده، ای مهربان، ای مهربان، ای مهربان، ای مهربان،

الْعِزِّ مِنْ عَرْشِکَ وَ بِمُنْتَهَى الرَّحْمَهِ مِنْ کِتَابِکَ وَ بِمَا لَوْ أَنَّ مَا فِی الْأَرْضِ مِنْ شَجَرَهٍ أَقْلامٌ وَ الْبَحْرُ یَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَهُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ کَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِیزٌ حَکِیمٌ وَ أَسْأَلُکَ بِأَسْمَائِکَ الْحُسْنَى الَّتِی نَعَتَّهَا فِی کِتَابِکَ فَقُلْتَ: (1) وَ لِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا وَ قُلْتَ ادْعُونِی أَسْتَجِبْ لَکُمْ وَ قُلْتَ وَ إِذَا سَأَلَکَ عِبَادِی عَنِّی فَإِنِّی قَرِیبٌ أُجِیبُ دَعْوَهَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ وَ قُلْتَ یَا عِبَادِیَ الَّذِینَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ لا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَهِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ یَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِیعاً إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِیمُ وَ أَنَا أَسْأَلُکَ یَا إِلَهِی وَ أَدْعُوکَ یَا رَبِّ وَ أَرْجُوکَ یَا سَیِّدِی وَ أَطْمَعُ فِی إِجَابَتِی یَا مَوْلایَ کَمَا وَعَدْتَنِی وَ قَدْ دَعَوْتُکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَافْعَلْ بِی مَا أَنْتَ أَهْلُهُ یَا کَرِیمُ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِینَ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ أَجْمَعِینَ (2)

پس خاجت خود را ذکر کن که انشا الله تعالی برآورده خواهد شد و در روایت «مهج الدعوات» است که این دعا را هرگز بدون طهارت نخوان.

دعای یستشیر

صوت

ولید المزیدی

***

میثم الکاظم

***

سیّد ابن طاووس در کتاب «مهج الدعوات» از امیر المؤمنین علیه السّلام نقل کرده: حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله این دعا را به من تعلیم داد و امر فرمود آن را درهرحال و برای هر سختی و آسانی بخوانم و نیز آن را به جانشین خود تعلیم دهم و خواندن این دعا را ترک نگویم تا حق تعالی را

ملاقات کنم و نیز فرمود: یا علی این دعا را هر صبح و هر شام بخوان زیرا که گنجی از گنجهای عرش الهی است.

ابیّ بن کعب، به پیشگاه حضرت

1- ، ای دارای شکوه و کرامت، ای دارای شکوه و کرامت، ای دارای شکوه و کرامت، به او، به او، به او، به او، به او، به او، از تو خواستارم به هر نامی که خود را به آن نامیدی، یا آن را در کتابی از کتابهایت فرو فرستادی، یا آن را در علم غیبت نزد خود نگاه داشتی، و به بندگاه های بلند عرشت، و به انتهای رحمت از کتاب سرنوشت خویش و به آنچه در این آیه است: «اگر همه درختان روی زمین قلم باشند و دریا هم مرکب شود که از پس آن هفت دریای دیگر مدوش کنند کلمات خدا تمام نمی شود، همانا خدا عزیز است» ، و تو را می خوانم به نامهای نیکویت که آنها را در کتابت وصف کرده و گفتی:
2- «و برای خدا نامهای نیکوست، پس خدا را به آنها بخوانید» ، و نیز گفتی: «مرا بخوانید تا شما را اجابت کنم» ، و گفتی: «هرگاه بندگانم از تو درباره من بپرسند پس به یقین من به آنان نزدیکم، دعای دعا کننده را هرگاه دعا کند پاسخ میدهم» ، و گفتی: «ای بندگانم که بر خود اسراف کردید از رحمت خدا ناامید نباشید، همانا خدا همه گناهان را میآمرزد، به یقین او آمرزنده مهربان است «و من از تو درخواست میکنم ای خدای من و تو را میخوانم ای پروردگارم، و به تو امیدوارم ای آقایم و در اجابت دعایم به تو طمع دارم ای مولایم، آنطور که به من وعده اجابت دادی، تو را خواندم، و آنگونه که به من امر فرمودی، پس با من چنان رفتار کن که سزاوار تو است ای کریم و سپاس خدای را پروردگار جهانیان و درود خدا بر محمّد و خاندانش همگان.

رسول صلی اللّه علیه و آله التماس کرد که آن حضرت فضیلت این دعا را بیان نماید، حضرت اندکی از ثواب بسیار آن را بیان فرمود.

هرکه میخواهد به کتاب «مهج الدعوات» مراجعه نماید.

متن دعا این است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (1)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی لا إِلَهَ إِلا هُوَ الْمَلِکُ الْحَقُّ الْمُبِینُ الْمُدَبِّرُ بِلا وَزِیرٍ وَ لا خَلْقٍ مِنْ عِبَادِهِ یَسْتَشِیرُ الْأَوَّلُ غَیْرُ مَوْصُوفٍ [مَصْرُوفٍ] وَ الْبَاقِی بَعْدَ فَنَاءِ الْخَلْقِ الْعَظِیمُ الرُّبُوبِیَّهِ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرَضِینَ [الْأَرْضِ] وَ فَاطِرُهُمَا وَ مُبْتَدِعُهُمَا بِغَیْرِ عَمَدٍ خَلَقَهُمَا وَ فَتَقَهُمَا فَتْقا فَقَامَتِ السَّمَاوَاتُ طَائِعَاتٍ بِأَمْرِهِ وَ اسْتَقَرَّتِ الْأَرَضُونَ بِأَوْتَادِهَا فَوْقَ الْمَاءِ ثُمَّ عَلا رَبُّنَا فِی السَّمَاوَاتِ الْعُلَی الرَّحْمَنُ عَلَی الْعَرْشِ اسْتَوَی لَهُ مَا فِی السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِی الْأَرْضِ وَ مَا بَیْنَهُمَا وَ مَا تَحْتَ الثَّرَی، (2) فَأَنَا أَشْهَدُ بِأَنَّکَ أَنْتَ اللَّهُ لا رَافِعَ لِمَا وَضَعْتَ وَ لا وَاضِعَ لِمَا رَفَعْتَ وَ لا مُعِزَّ لِمَنْ أَذْلَلْتَ وَ لا مُذِلَّ لِمَنْ أَعْزَزْتَ وَ لا مَانِعَ لِمَا أَعْطَیْتَ وَ لا مُعْطِیَ لِمَا مَنَعْتَ وَ أَنْتَ اللَّهُ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ کُنْتَ إِذْ لَمْ تَکُنْ سَمَاءٌ مَبْنِیَّهٌ وَ لا أَرْضٌ مَدْحِیَّهٌ وَ لا شَمْسٌ مُضِیئَهٌ وَ لا لَیْلٌ مُظْلِمٌ وَ لا نَهَارٌ مُضِیءٌ وَ لا بَحْرٌ لُجِّیٌّ وَ لا جَبَلٌ رَاسٍ وَ لا نَجْمٌ سَارٍ وَ لا قَمَرٌ مُنِیرٌ وَ لا رِیحٌ تَهُبُّ وَ لا سَحَابٌ یَسْکُبُ وَ لا بَرْقٌ یَلْمَعُ وَ لا رَعْدٌ یُسَبِّحُ وَ لا رُوحٌ تَنَفَّسُ وَ لا طَائِرٌ یَطِیرُ وَ لا نَارٌ تَتَوَقَّدُ وَ لا مَاءٌ یَطَّرِدُ کُنْتَ قَبْلَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ کَوَّنْتَ کُلَّ شَیْ ءٍ وَ قَدَرْتَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ وَ ابْتَدَعْتَ

1- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است
2- ستایش خدا را که معبودی جز او نیست، آن فرمانروای بر حق آشکار، تدبیرگر، هستی بی آنکه او را وزیری باشد و یا با آفریده ای از بندگانش مشورت نماید، آغازی است که در وصف نگنجد و پابرجاست پس از فنای آفریدگان، پرودگاری اش بس بزرگ است، روشنایی آسمان ها و زمین ها و آفریننده و پدیدآورنده آن دو است، آسمان و زمین را بی ستون آفرید، و از هم گشودشان گشودنی چشم گیر، پس آسمانها به فرمان او بر پا شدند، و زمین ها با کوه هایشان بر فراز آب جا گرفت، سپس بلندی گرفت پروردگار ما در آسمانهای بلند، خدا بخشاینده بر فرمانروای هستی چیره

گشت، تنها از آن اوست آنچه در آسمانها و زمین است و هر آنچه بین آن دو و آنچه زیر خاک است،

كُلَّ شَيْ ءٍ وَ أَغْنَيْتَ وَ أَفْقَرْتَ وَ أَمَتَّ وَ أَحْيَيْتَ وَ أَضْحَكْتَ وَ أَبْكَيْتَ ، (1) وَ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَيْتَ فَتَبَارَكْتَ يَا اللَّهُ وَ تَعَالَيْتَ أَنْتَ اللَّهُ الَّذِی لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ الْخَلاقُ الْمُعِینُ [الْعَلِیمُ] أَمْرُکَ غَالِبٌ وَ عِلْمُکَ نَافِذٌ وَ کَیْدُکَ غَرِیبٌ وَ وَعْدُکَ صَادِقٌ وَ قَوْلُکَ حَقٌّ وَ حُکْمُکَ عَدْلٌ وَ کَلامُکَ هُدًی وَ وَحْیُکَ نُورٌ وَ رَحْمَتُکَ وَاسِعَهٌ وَ عَفْوُکَ عَظِیمٌ وَ فَضْلُکَ کَثِیرٌ وَ عَطَاؤُکَ جَزِیلٌ وَ حَبْلُکَ مَتِینٌ وَ إِمْکَانُکَ عَتِیدٌ وَ جَارُکَ عَزِیزٌ وَ بَأْسُکَ شَدِیدٌ وَ مَکْرُکَ مَکِیدٌ أَنْتَ یَا رَبِّ مَوْضِعُ کُلِّ شَکْوَی (2) [وَ] حَاضِرُ کُلِّ مَلَإٍ وَ شَاهِدُ کُلِّ نَجْوَی مُنْتَهَی کُلِّ حَاجَهٍ مُفَرِّجُ کُلِّ حُزْنٍ [حَزِینٍ] غِنَی کُلِّ مِسْکِینٍ حِصْنُ کُلِّ هَارِبٍ أَمَانُ کُلِّ خَائِفٍ حِرْزُ الضُّعَفَاءِ کَنْزُ الْفُقَرَاءِ مُفَرِّجُ الْغَمَّاءِ مُعِینُ الصَّالِحِینَ ذَلِکَ اللَّهُ رَبُّنَا لا إِلَهَ إِلا هُوَ تَکْفِی مِنْ عِبَادِکَ مَنْ تَوَکَّلَ عَلَیْکَ وَ أَنْتَ جَارُ مَنْ لاذَ بِکَ وَ تَضَرَّعَ إِلَیْکَ عِصْمَهُ مَنِ اعْتَصَمَ بِکَ نَاصِرُ مَنِ انْتَصَرَ بِکَ تَغْفِرُ الذُّنُوبَ لِمَنِ اسْتَغْفَرَکَ جَبَّارُ الْجَبَابِرَهِ عَظِیمُ الْعُظَمَاءِ، (3) کَبِیرُ الْکُبَرَاءِ سَیِّدُ السَّادَاتِ مَوْلَی الْمَوَالِی صَرِیخُ الْمُسْتَصْرِخِینَ مُنَفِّسٌ عَنِ الْمَکْرُوبِینَ مُجِیبُ دَعْوَهِ الْمُضْطَرِّینَ أَسْمَعُ السَّامِعِینَ أَبْصَرُ النَّاظِرِینَ أَحْکَمُ الْحَاکِمِینَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِینَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِینَ خَیْرُ الْغَافِرِینَ قَاضِی حَوَائِجِ الْمُؤْمِنِینَ مُغِیثُ الصَّالِحِینَ أَنْتَ اللَّهُ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِینَ أَنْتَ الْخَالِقُ وَ أَنَا الْمَخْلُوقُ وَ أَنْتَ الْمَالِکُ وَ أَنَا الْمَمْلُوکُ وَ أَنْتَ الرَّبُّ وَ أَنَا الْعَبْدُ وَ أَنْتَ الرَّازِقُ وَ أَنَا الْمَرْزُوقُ ، (4) وَ أَنْتَ الْمُعْطِی وَ أَنَا السَّائِلُ وَ أَنْتَ الْجَوَادُ وَ أَنَا الْبَخِیلُ وَ أَنْتَ الْقَوِیُّ وَ أَنَا الضَّعِیفُ وَ أَنْتَ الْعَزِیزُ وَ أَنَا الذَّلِیلُ وَ أَنْتَ الْغَنِیُّ وَ أَنَا

1- پس من شهادت می دهم که تنها تویی خدا، بالابرنده ای برای آنچه بر زمین نشاندی نیست و نه زمین زننده ای برای آنچه بالا بردی و نه عزّت بخشی آن را که تو خوارش کردی، و خوارکننده ای نیست آن را که تو عزیز نمودی و بازدارنده ای برای آنچه عطا کردی نیست، و نه عطا کننده ای برای آنچه دریغ کردی، و تویی خدا، معبودی جز تو نیست، تو بودی آنگاه که نه آسمانی بنا شده بود و نه زمینی گسترانیده و نه خورشیدی تابان و نه شبی تاریک و نه روزی فروزان و نه دریایی خروشان و نه کوهی استوار و نه ستاره ای روان و نه ماهی تابنده و نه بادی وزان، و نه ابری پرباران، و نه برقی درخشان، و نه صاعقه ای تسبیح گویان، و نه روحی دم زنان و نه پرنده ای پرآن و نه آتشی فروزان و نه آبی روان بوده باشند، پیش از هر چیز بودی و همه چیز را پدید آوردی و بر هر چیز توانا بودی و همه چیز را نو

آفریدی و توانگر نمودی و ناتوان ساختی و میراندی و زنده نمودی و خنداندی و گریاندی،
2- و بر فرمانروایی هستی چیره گشتی، پس خجسته بودی، ای خدا، و بلندی گرفتی، تویی خدایی که معبودی جز تو نیست، آفریننده یاری رسانی که فرمانت چیره و علمت نافذ، و نیرنگت شگفت، و وعده ات راست، و گفته ات، حق، و داوری ات دادگرانه و مخنت هدایت گر و پیامت نور و رحمتت فراگیر، و گذشتت بزرگ و بخششت بسیار، و عطایت فراوان و ریسمانت استوار، و یاری ات فراهم و پناهنده ات عزّتمند و عذابت سخت، و نیرنگت زیرکانه است، تو ای پروردگار من آستانت جایگاه هر شکایتی است
3- و خود حاضر در هر جماعتی و گواه هر گفتگوی نهانی، نهایت هر حاجتی، شادی بخش هر اندوهگین، توانگری هر بر خاک نشسته ای، دژ استوار هر گریزانی، امان هر هراسانی، نگاهدار ناتوانی، گنجینه تهیدستانی، غم زدای غم زدگانی، پشتیبان شایستگانی، آن است خدا، پروردگار ما، معبودی جز او نیست، کفایت می کنی از بندگانت آن را که بر تو توکل کند، و تویی پناه آن که به تو پناه آورد و به درگاهت زاری نماید، نگهدار کسیکه به دامن تو چنگ زند، یار آن که از تو یاری جوید، می آمرزی گناهان آن را که از تو آمرزش خواهد، جبّار جبّارانی، بزرگ بزرگان،
4- سرور سروران، آقای آقایان، سرآمد مولایان، دادرس دادخواهان، گره گشای گرفتاران، اجابت کننده دعای بیچارگان، شنواترین شنوندگان، بیناترین بینندگان، داورترین داوران، سریع ترین حسابرسان، مهربان ترین مهربانان، بهترین آمرزندگان، برآورنده حاجات مؤمنان، فریادرس نیکان، تویی خدا، معبودی جز تو نیست، پروردگار جهانیان، تویی آفریدگار و من آفریده و تویی مالک و من مملوک، و تویی پروردگار و من بنده، و تویی روزی دهنده و من روزی خوار،

الْفَقِيرُ وَ أَنْتَ السَّيِّدُ وَ أَنَا الْعَبْدُ وَ أَنْتَ الْغَافِرُ وَ أَنَا الْمُسِی ءُ وَ أَنْتَ الْعَالِمُ وَ أَنَا الْجَاهِلُ وَ أَنْتَ الْحَلِیمُ وَ أَنَا الْعَجُولُ وَ أَنْتَ الرَّحْمَنُ وَ أَنَا الْمَرْحُومُ وَ أَنْتَ الْمُعَافِی وَ أَنَا الْمُبْتَلَی وَ أَنْتَ الْمُجِیبُ وَ أَنَا الْمُضْطَرُّ وَ أَنَا أَشْهَدُ بِأَنَّکَ أَنْتَ اللَّهُ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ الْمُعْطِی عِبَادَکَ بِلا سُؤَالٍ، (1) وَ أَشْهَدُ بِأَنَّکَ أَنْتَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الْمُتَفَرِّدُ الصَّمَدُ الْفَرْدُ وَ إِلَیْکَ الْمَصِیرُ وَ صَلَّی اللَّهُ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَیْتِهِ الطَّیِّبِینَ الطَّاهِرِینَ وَ اغْفِرْ لِی ذُنُوبِی وَ اسْتُرْ عَلَیَّ عُیُوبِی وَ افْتَحْ لِی مِنْ لَدُنْکَ رَحْمَةً وَ رِزْقاً وَاسِعاً یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِینَ وَ حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نِعْمَ الْوَکِیلُ وَ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیمِ (2)

دعای مجیر

صوت

میثم مطیعی

***

باسم الکربلایی

***

این دعا در بین دعاها از جایگاه بلندی برخوردار است و از حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله روایت شده و دعایی است که جبرئیل برای آن حضرت هنگامی که در مقام ابراهیم مشغول نماز بودند آورد و کَفْعَمی در «بَلَدُ الأمین» و «مصباح» این دعا را ذکر نموده و در حاشیه آن به فضیلت آن اشاره کرده، از جمله اینکه هر که این دعا را در «ایام البیض» [روزهای سیزدهم و چهارهم و پانزدهم] ماه رمضان بخواند گناهش آمرزیده می شود، هرچند به عدد دانه های باران و برگهای درختان و ریگ های بیابان باشد.

و خواندن آن برای شفای بیمار و ادای دین و بی نیازی و توانگری و رفع غم و اندوه سودمند است.

و دعا این است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (3)

سُبْحَانَکَ يَا اللَّهُ تَعَالَيْتَ

1- و تویی بخشنده و من سائل، و تویی دارای جود و من بخیل، و تویی توانمند و من ناتوان، و تویی عزّتمند و من خوار، و تویی بینیاز و من تهیدست، و تویی آقا و من بنده، و تویی آمرزنده و من بدکار، و تویی دانا و من نادان، و تویی بردبار و من شتابزده و تویی رحم کننده و من رحم شده و تویی عافیت بخش و من بلازده و تویی اجابت کننده و من ناچار و پریشان، و گواهی میدهم که تویی خدا، معبودی جز تو نیست، عطابخش بندگانی بدون درخواست ایشان،
2- و گواهی میدهم تویی خدای یگانه یکتای بی همتای بینیاز تک، و بازگشت همه به سوی تو است، خدایا بر محمّد و اهل بیت پاک و پاکیزه اش درود فرست و گناهانم را بیامرز و بر من بپوشان کاستی هایم را و از پیشگامت برای من رحمت و روزی فراوان بگشا، ای مهربان ترین مهربانان، و سپاس خدا را پروردگار جهانیان، و خدا ما را بس است و چه نیکو وکیلی است و جنبش و نیرویی نیست جز به عنایت خدای والای بزرگ.
3- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است

يَا رَحْمَانُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا رَحِيمُ تَعَالَيْتَ يَا کَرِيمُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا مَلِکُ تَعَالَيْتَ يَا مَالِکُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا قُدُّوسُ تَعَالَيْتَ يَا سَلامُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا مُؤْمِنُ تَعَالَيْتَ يَا مُهَيْمِنُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا عَزِيزُ تَعَالَيْتَ يَا جَبَّارُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا مُتَکَبِّرُ تَعَالَيْتَ يَا مُتَجَبِّرُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، (1) سُبْحَانَکَ يَا خَالِقُ تَعَالَيْتَ يَا بَارِئُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا مُصَوِّرُ تَعَالَيْتَ يَا مُقَدِّرُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا هَادِی تَعَالَيْتَ يَا بَاقِی أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا وَهَّابُ تَعَالَيْتَ يَا تَوَّابُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا فَتَّاحُ تَعَالَيْتَ يَا مُرْتَاحُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا سَيِّدِی تَعَالَيْتَ يَا مَوْلایَ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا قَرِيبُ تَعَالَيْتَ يَا رَقِيبُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا مُبْدِئُ تَعَالَيْتَ يَا مُعِيدُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا حَمِيدُ تَعَالَيْتَ يَا مَجِيدُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا قَدِيمُ ، (2) تَعَالَيْتَ يَا عَظِيمُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا غَفُورُ تَعَالَيْتَ يَا شَکُورُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا شَاهِدُ تَعَالَيْتَ يَا شَهِيدُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا حَنَّانُ تَعَالَيْتَ يَا مَنَّانُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا بَاعِثُ تَعَالَيْتَ يَا وَارِثُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا مُحْيِی تَعَالَيْتَ يَا مُمِيتُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا شَفِيقُ تَعَالَيْتَ يَا رَفِيقُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا أَنِيسُ تَعَالَيْتَ يَا

1- منزّهی تو ای خدا، بلندمرتبه هستی ای بخشنده، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای مهربان، بلندمرتبه هستی ای کریم، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای فرمانروا، بلندمرتبه هستی ای مالک، ما را از آتش پناه ده ای منزّهی تو ای ایمن بخش، بلندمرتبه هستی ای چیره بر هستی، مار از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای عزّت مند، بلندمرتبه هستی ای جبّار، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای بزرگ منش، بلندمرتبه هستی ای بزرگ منش، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، پناه دهنده، منزّهی تو ای بری از هر عیب، بلندمرتبه هستی ای سلام، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده،
2- منزّهی تو ای آفریننده، بلندمرتبه هستی ای آفرینشگر، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای صورت آفرین، بلندمرتبه هستی ای تقدیر کننده، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای راهنما، بلندمرتبه هستی ای ماندگار، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده منزّهی تو

ای بخشایشگر، بلندمرتبه هستی ای بسیار توبه پذیر، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای گشایشگر، بنلدمرتبه، هستی ای خستگیناپذیر، ما را از آتش پناه ای پناه دهنده، منزّهی تو ای سرورم، بلندمرتبه هستی ای مولایم، ما از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای نزدیک، بلندمرتبه هستی ای نگاهبان، ما را از آتش پناه ده ای پناه هنده، منزّهی تو ای پدید آورنده، بلندمرتبه هستی ای بازگرداننده، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای ستوده، بلندمرتبه ای دارای عظمت، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای دیرینه،

مُونِسُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا جَلِيلُ تَعَالَيْتَ يَا جَمِيلُ ، (1) أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا خَبِيرُ تَعَالَيْتَ يَا بَصِيرُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا حَفِيُّ تَعَالَيْتَ يَا مَلِيُّ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا مَعْبُودُ تَعَالَيْتَ يَا مَوْجُودُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا غَفَّارُ تَعَالَيْتَ يَا قَهَّارُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا مَذْکُورُ تَعَالَيْتَ يَا مَشْکُورُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا جَوَادُ تَعَالَيْتَ يَا مَعَاذُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا جَمَالُ تَعَالَيْتَ يَا جَلالُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا سَابِقُ تَعَالَيْتَ يَا رَازِقُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا صَادِقُ تَعَالَيْتَ يَا فَالِقُ، (2) أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا سَمِيعُ تَعَالَيْتَ يَا سَرِيعُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا رَفِيعُ تَعَالَيْتَ يَا بَدِيعُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا فَعَّالُ تَعَالَيْتَ يَا مُتَعَالُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا قَاضِی تَعَالَيْتَ يَا رَاضِی أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا قَاهِرُ تَعَالَيْتَ يَا طَاهِرُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا عَالِمُ تَعَالَيْتَ يَا حَاکِمُ، (3) أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا دَائِمُ تَعَالَيْتَ يَا قَائِمُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا عَاصِمُ تَعَالَيْتَ يَا قَاسِمُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا غَنِيُّ تَعَالَيْتَ يَا مُغْنِی أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا وَفِيُّ تَعَالَيْتَ يَا قَوِيُّ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا کَافِی تَعَالَيْتَ يَا شَافِی أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ ، سُبْحَانَکَ يَا مُقَدِّمُ تَعَالَيْتَ يَا مُؤَخِّرُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا أَوَّلُ تَعَالَيْتَ يَا

1- بلند مرتبه هستی ای بزرگ، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای آمرزگار، بلندمرتبه هستی ای ستایش پذیر، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای گواه، بلندمرتبه هستی ای حاضر، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای مهربان، بلندمرتبه هستی ای منتّ گذار، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای برانگیزنده، بلندمرتبه هستی ای میراث بر، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده منزّهی تو ای زندگی بخش، بلندمرتبه هستی ای میراننده، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای مهربان، بلندمرتبه هستی ای همراه، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده منزّهی تو ای همدم، بلندمرتبه هستی ای مونس ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای بزرگ منزلت، بلندمرتبه هستی ای زیبا،
2- ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای آگاه، بلندمرتبه، هستی ای بینا، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای عطابخش،

بلندمرتبه هستی ای امان ده، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای معبود، بلندمرتبه هستی ای موجود، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده منزّهی تو ای بسیار آمرزنده، بلندمرتبه هستی ای ستوده، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای یاد شده، بلندمرتبه هستی ای سپاس شده، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای بخشنده، بلندمرتبه هستی ای پناهگاه، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای زیبا، بلندمرتبه هستی ای باشکوه، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای پیش از همه، بلندمرتبه هستی ای روزی دهنده، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای راستگو، بلندمرتبه هستی ای شکافنده، 3- ما را از ای پناه دهنده، منزّهی تو ای شنوا، بلندمرتبه هستی ای سریع، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای بلندپایه، بلندمرتبه هستی ای نوآفرین، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای همواره در کار، بلندمرتبه هستی ای والاتر، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای قضاوت کننده، بلندمرتبه هستی ای خشنود، مار از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای چیره، بلندمرتبه هستی ای پاک، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده منزّهی تو ای دانا، بلندمرتبه هستی ای حکمران،

آخِرُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ، (1)

سُبْحَانَکَ يَا ظَاهِرُ تَعَالَيْتَ يَا بَاطِنُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا رَجَاءُ تَعَالَيْتَ يَا مُرْتَجَى أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا ذَا الْمَنِّ تَعَالَيْتَ يَا ذَا الطَّوْلِ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا حَيُّ تَعَالَيْتَ يَا قَيُّومُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا وَاحِدُ تَعَالَيْتَ يَا أَحَدُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا سَيِّدُ تَعَالَيْتَ يَا صَمَدُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا قَدِيرُ تَعَالَيْتَ يَا كَبِيرُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا وَالِي تَعَالَيْتَ يَا مُتَعَالِي [عَالِی] (2) أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا عَلِيُّ تَعَالَيْتَ يَا أَعْلَى أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا وَلِيُّ تَعَالَيْتَ يَا مَوْلَى أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا ذَارِئُ تَعَالَيْتَ يَا بَارِئُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا خَافِضُ تَعَالَيْتَ يَا رَافِعُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا مُقْسِطُ تَعَالَيْتَ يَا جَامِعُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا مُعِزُّ تَعَالَيْتَ يَا مُذِلُّ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا حَافِظُ تَعَالَيْتَ يَا حَفِيظُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا قَادِرُ تَعَالَيْتَ يَا مُقْتَدِرُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا عَلِيمُ تَعَالَيْتَ يَا حَلِيمُ، (3) أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا حَكَمُ تَعَالَيْتَ يَا حَكِيمُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا مُعْطِي تَعَالَيْتَ يَا مَانِعُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا ضَارُّ تَعَالَيْتَ يَا نَافِعُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا مُجِيبُ تَعَالَيْتَ يَا حَسِيبُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا عَادِلُ تَعَالَيْتَ يَا فَاصِلُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا

1- ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای پاینده، بلندمرتبه هستی ای پایدار، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای نگهدارنده، بلندمرتبه هستی ای پخش کننده، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای بینیاز، بلندمرتبه هستی ای بی نیاز کننده، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای باوفا، بلندمرتبه هستی ای توانا، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای کفایت کننده، بلندمرتبه هستی ای شفابخش، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای پیش انداز، بلندمرتبه هستی ای پس انداز، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای آغاز، بلندمرتبه هستی ای انجام ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده،
2- منزّهی تو ای آشکار، بلندمرتبه هستی ای نهان، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای امید، بلندمرتبه هستی ای امیدبخش، ما را از

آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای عطابخش، بلندمرتبه هستی ای هماره بخشایشگر، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای زنده، بلندمرتبه هستی ای به خود پاینده، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای یگانه، بلندمرتبه هستی ای یکتا، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای سرور، بلندمرتبه هستی ای مقصود همه ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای توانا، بلندمرتبه هستی ای بزرگ، ما از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای ولایت مدار، بلندمرتبه هستی ای بلند پایه

3- ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای والا، بلندمرتبه هستی ای والاتر، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای سرپرست، بلندمرتبه هستی ای مولا، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای پدیدآور، بلندمرتبه هستی ای آفرینشگر، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای فرودآور، بلندمرتبه هستی ای فرازبر، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای دادگر، بلندمرتبه هستی ای گردآور، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای عزّت بخش، بلندمرتبه هستی ای خوارساز، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای نگاهبان، بلندمرتبه هستی این نگاهبان، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای توانا، بلندمرتبه هستی ای توانمند ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای دانا، بلندمرتبه هستی ای بردبار،

لَطِيفُ تَعَالَيْتَ يَا شَرِيفُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا رَبُّ تَعَالَيْتَ يَا حَقُّ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا مَاجِدُ تَعَالَيْتَ يَا وَاحِدُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا عَفُوُّ تَعَالَيْتَ يَا مُنْتَقِمُ ، (1) أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا وَاسِعُ تَعَالَيْتَ يَا مُوَسِّعُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا رَءُوفُ تَعَالَيْتَ يَا عَطُوفُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا فَرْدُ تَعَالَيْتَ يَا وِتْرُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا مُقِيتُ تَعَالَيْتَ يَا مُحِيطُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا وَكِيلُ تَعَالَيْتَ يَا عَدْلُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا مُبِينُ تَعَالَيْتَ يَا مَتِينُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا بَرُّ تَعَالَيْتَ يَا وَدُودُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا رَشِيدُ تَعَالَيْتَ يَا مُرْشِدُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا نُورُ تَعَالَيْتَ يَا مُنَوِّرُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا نَصِيرُ، (2) تَعَالَيْتَ يَا نَاصِرُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا صَبُورُ تَعَالَيْتَ يَا صَابِرُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا مُحْصِي تَعَالَيْتَ يَا مُنْشِئُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا سُبْحَانُ تَعَالَيْتَ يَا دَيَّانُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا مُغِيثُ تَعَالَيْتَ يَا غِيَاثُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا فَاطِرُ تَعَالَيْتَ يَا حَاضِرُ أَجِرْنَا مِنَ النَّارِ يَا مُجِيرُ سُبْحَانَکَ يَا ذَا الْعِزِّ وَ الْجَمَالِ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَبَرُوتِ وَ الْجَلَالِ سُبْحَانَکَ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ سُبْحَانَکَ إِنِّی كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَ نَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَ كَذَلِکَ نُنْجِی الْمُؤْمِنِينَ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ أَجْمَعِينَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ

1- ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای داور، بلندمرتبه هستی ای فرزانه، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای عطابخش، بلندمرتبه هستی ای بازدار، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای زیان رسان، بلندمرتبه هستی ای سودبخش، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای اجابت کننده، بلندمرتبه هستی ای حسابرس، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای دادگر، بلندمرتبه هستی ای جدایی انداز، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای مهربان، بلندمرتبه هستی ای شریف، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای پروردگار، بلندمرتبه هستی ای حقیقت پایدار، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای پرشکوه، بلندمرتبه هستی ای گانه، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای درگذرنده، بلندمرتبه هستی ای انتقام گیرنده،

2- ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای بسیار عطابخش، بلندمرتبه هستی ای عطاگستر، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای پرمهر، بلندمرتبه هستی ای نوازشگر، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده منزّهی تو ای یگانه، بلندمرتبه هستی ای بی همتا، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای روزی بخش، بلندمرتبه هستی ای فراگیر، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای وکیل، بلندمرتبه هستی ای عدالت محض، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده منزّهی تو ای آشکار، بلندمرتبه هستی ای استوار، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای نیکو، بلندمرتبه هستی ای مهروز، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزهی تو ای راهما، بلندمرتبه هستی ای راهبر، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای روشنایی، بلندمرتبه هستی ای روشنی بخش، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای یاری رسان،

حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ وَ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ (1)

دعای عدیله

صوت

سید ولید المزیدی

***

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (2)

شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لا إِلَهَ إِلا هُوَ وَ الْمَلائِكَهُ وَ أُولُوا الْعِلْمِ قَائِماً بِالْقِسْطِ لا إِلَهَ إِلا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلامُ وَ أَنَا الْعَبْدُ الضَّعِيفُ الْمُذْنِبُ الْعَاصِی الْمُحْتَاجُ الْحَقِيرُ أَشْهَدُ لِمُنْعِمِی وَ خَالِقِی وَ رَازِقِی وَ مُكْرِمِی كَمَا شَهِدَ لِذَاتِهِ وَ شَهِدَتْ لَهُ الْمَلائِكَهُ وَ أُولُوا الْعِلْمِ مِنْ عِبَادِهِ بِأَنَّهُ لا إِلَهَ إِلا هُوَ ذُو النِّعَمِ وَ الْإِحْسَانِ وَ الْكَرَمِ وَ الامْتِنَانِ قَادِرٌ أَزَلِیٌّ عَالِمٌ أَبَدِیٌّ حَیٌّ أَحَدِیٌّ مَوْجُودٌ سَرْمَدِیٌّ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ، (3) مُرِيدٌ كَارِهٌ مُدْرِكٌ صَمَدِیٌّ يَسْتَحِقُّ هَذِهِ الصِّفَاتِ وَ هُوَ عَلَى مَا هُوَ عَلَيْهِ فِی عِزِّ صِفَاتِهِ كَانَ قَوِيّاً قَبْلَ وُجُودِ الْقُدْرَهِ وَ الْقُوَّهِ وَ كَانَ عَلِيما قَبْلَ إِيجَادِ الْعِلْمِ وَ الْعِلَّهِ لَمْ يَزَلْ سُلْطَانا إِذْ لا مَمْلَكَهَ وَ لا مَالَ وَ لَمْ يَزَلْ سُبْحَاناً عَلَى جَمِيعِ الْأَحْوَالِ وُجُودُهُ قَبْلَ الْقَبْلِ فِی أَزَلِ الْآزَالِ وَ بَقَاؤُهُ بَعْدَ الْبَعْدِ مِنْ غَيْرِ انْتِقَالٍ وَ لا زَوَالٍ غَنِیٌّ فِی الْأَوَّلِ وَ الْآخِرِ مُسْتَغْنٍ فِی الْبَاطِنِ وَ الظَّاهِرِ لا جَوْرَ فِی قَضِيَّتِهِ وَ لا مَيْلَ فِی مَشِيَّتِهِ وَ لا ظُلْمَ فِی تَقْدِيرِهِ وَ لا مَهْرَبَ مِنْ حُكُومَتِهِ وَ لا مَلْجَأَ مِنْ سَطَوَاتِهِ وَ لا مَنْجَى مِنْ نَقِمَاتِهِ ، (4) سَبَقَتْ رَحْمَتُهُ غَضَبَهُ وَ لا يَفُوتُهُ أَحَدٌ إِذَا طَلَبَهُ أَزَاحَ الْعِلَلَ فِی التَّكْلِيفِ وَ سَوَّى التَّوْفِيقَ بَيْنَ الضَّعِيفِ وَ الشَّرِيفِ مَكَّنَ أَدَاءَ الْمَأْمُورِ وَ سَهَّلَ سَبِيلَ اجْتِنَابِ الْمَحْظُورِ لَمْ يُكَلِّفِ الطَّاعَهَ إِلا دُونَ الْوُسْعِ وَ الطَّاقَهِ سُبْحَانَهُ مَا أَبْيَنَ كَرَمَهُ وَ أَعْلَى شَأْنَهُ سُبْحَانَهُ مَا أَجَلَّ نَيْلَهُ وَ أَعْظَمَ إِحْسَانَهُ بَعَثَ الْأَنْبِيَاءَ لِيُبَيِّنَ

1- بلندمرتبه هستی ای یاور، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای بردبار، بلندمرتبه هستی ای شکیبا، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده،

منزّهی تو ای شمارشگر، بلندمرتبه هستی ای آفرینش گر، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای پاک و منزّه، بلندمرتبه هستی ای جزادهنده، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای فریادرس، بلندمرتبه هستی ای پناه، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای آفریننده، بلندمرتبه هستی ای حاضر، ما را از آتش پناه ده ای پناه دهنده، منزّهی تو ای صاحب شکوه و زیبایی، بلندمرتبه هستی ای دارای جبروت و جلال، منزّهی تو، معبودی جز جز تو نیست منزّهی تو، همانا من از ستمکاران بودم، پس دعایش را اجابت کردیم و او را از اندوه رهانیدیم و اینچنین اهل اهل ایمان را رهایی بخشیم، و درود خدا بر آقای ما محمّد و خاندان او همه و سپاس خدا را پروردگار جهانیان و خدا ما را بس است و چه نیکو وکیلی است، و جنبش و نیرویی نیست، جز به عنایت خدای والای بزرگ.

2- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است

3- خدا برپا دارنده عدل و داد گواهی داد که معبودی جز او نیست و فرشتگان و صاحبان دانش نیز گواهند که معبودی جز او نیست هم او که عزّتمند و حکمت مدار است، همانا دین راستین نزد خدا اسلام است و من بنده ناتوان گنهکار نافرمان نیازمند ناچیز تو گواهی می دهم به نعمت دهنده و آفریننده و روزی بخش و اکرام کننده خویش، چنان که خود گواهی، داد بر یگانگی ذاتش و هم گواهی دادند فرشتگان و صاحبان دانش از بندگانش بر اینکه معبودی جز او نیست، هم او که صاحب نعمتها و احسان و کرم و بخشش است، آن توانای بی ابتدا دانای بی انتها، زنده یکتا، موجود همیشگی، شنوای بینا،

4- خواهان ناخواه، دریابنده بی نیازی، که او شایسته این صفات است و او در پرده عزّ صفات خویش آنگونه است که تنها خود داند توانا بود پیش از پیدایش توانایی و نیرو، دانا بود پیش از آفریدن دانش و آفرینش، همواره پادشاه بود آنگاه که نه کشوری بود و نه مالی، و همیشه منزّه بود در همه حال، وجودش پیش از پیش بود در آغاز محض، و بقایش بعد از بعد است بدون جابجایی و دگرگونی، توانگر است در آغاز و انجام، بی نیاز است در باطن و ظاهر، در داوری اش ستمی نیست و در اراده اش انحرافی وجود ندارد، و در تقدیرش بیدادی به چشم نمی خورد، و از حکومتش راه گریزی نیست، و از شدّت خشمش پناهگاهی وجود ندارد و از انتقامش راه نجاتی نمی باشد،

عَدْلَهُ وَ نَصَبَ الْأَوْصِيَاءَ لَيُظْهِرَ طَوْلَهُ وَ فَضْلَهُ وَ جَعَلَنَا مِنْ أُمَّةِ سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَ خَيْرِ الْأَوْلِيَاءِ وَ أَفْضَلِ الْأَصْفِيَاءِ وَ أَعْلَى الْأَزْكِيَاءِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ، (1)

آمَنَّا بِهِ وَ بِمَا دَعَانَا إِلَيْهِ وَ بِالْقُرْآنِ الَّذِي أَنْزَلَهُ عَلَيْهِ وَ بِوَصِيِّهِ الَّذِي نَصَبَهُ يَوْمَ الْغَدِيرِ وَ أَشَارَ بِقَوْلِهِ هَذَا عَلِيٌّ إِلَيْهِ وَ أَشْهَدُ أَنَّ الْأَئِمَّةَ الْأَبْرَارَ وَ الْخُلَفَاءَ الْأَخْيَارَ بَعْدَ الرَّسُولِ الْمُخْتَارِ عَلِيٌّ قَامِعُ الْكُفَّارِ وَ مِنْ بَعْدِهِ سَيِّدُ أَوْلادِهِ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ ثُمَّ أَخُوهُ السِّبْطُ التَّابِعُ لِمَرْضَاهِ اللَّهِ الْحُسَيْنُ ثُمَّ الْعَابِدُ عَلِيٌّ ثُمَّ الْبَاقِرُ مُحَمَّدٌ ثُمَّ الصَّادِقُ جَعْفَرٌ، (2) ثُمَّ الْكَاظِمُ مُوسَى ثُمَّ الرِّضَا عَلِيٌّ ثُمَّ التَّقِيُّ مُحَمَّدٌ ثُمَّ النَّقِيُّ عَلِيٌّ ثُمَّ الزَّكِيُّ الْعَسْكَرِيُّ الْحَسَنُ ثُمَّ الْحُجَّةُ الْخَلَفُ الْقَائِمُ الْمُنْتَظَرُ الْمَهْدِيُّ الْمُرْجَى الَّذِي بِبَقَائِهِ بَقِيَتِ الدُّنْيَا وَ بِيُمْنِهِ رُزِقَ الْوَرَى وَ بِوُجُودِهِ ثَبَتَتِ الْأَرْضُ وَ السَّمَاءُ وَ بِهِ يَمْلَأُ اللَّهُ الْأَرْضَ قِسْطاً وَ عَدْلاً بَعْدَ مَا مُلِئَتْ ظُلْماً وَ جَوْراً. (3) وَ أَشْهَدُ أَنَّ أَقْوَالَهُمْ حُجَّةٌ وَ امْتِثَالَهُمْ فَرِيضَةٌ وَ طَاعَتَهُمْ مَفْرُوضَةٌ وَ مَوَدَّتَهُمْ لازِمَةٌ مَقْضِيَّةٌ وَ الاقْتِدَاءَ بِهِمْ مُنْجِيَةٌ وَ مُخَالَفَتَهُمْ مُرْدِيَةٌ وَ هُمْ سَادَاتُ أَهْلِ الْجَنَّةِ أَجْمَعِينَ وَ شُفَعَاءُ يَوْمِ الدِّينِ وَ أَئِمَّةُ أَهْلِ الْأَرْضِ عَلَى الْيَقِينِ وَ أَفْضَلُ الْأَوْصِيَاءِ الْمَرْضِيِّينَ وَ أَشْهَدُ أَنَّ الْمَوْتَ حَقٌّ وَ مُسَاءَلَةَ الْقَبْرِ حَقٌّ وَ الْبَعْثَ حَقٌّ وَ النُّشُورَ حَقٌّ وَ الصِّرَاطَ حَقٌّ وَ الْمِيزَانَ حَقٌّ وَ الْحِسَابَ حَقٌّ وَ الْكِتَابَ حَقٌّ وَ الْجَنَّةَ حَقٌّ وَ النَّارَ حَقٌّ وَ أَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لا رَيْبَ فِيهَا وَ أَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ. (4) اللَّهُمَّ فَضْلُكَ رَجَائِي وَ كَرَمُكَ وَ رَحْمَتُكَ أَمَلِي لا عَمَلَ لِي أَسْتَحِقُّ بِهِ الْجَنَّةَ وَ لا طَاعَةَ لِي أَسْتَوْجِبُ بِهَا الرِّضْوَانَ إِلا

1- رحمتش بر خشمش پیشی گرفت، آن را که بخواهد از چنگش نرهد موانع تکلیف را برطرف ساخته و توفیق را یکسان قرار داده است بین ناتوان و شریف، ممکن نمود ادای وظیفه را و راه دوری جستن از حرام را هموار ساخت، طاعت را تکلیف ننمود جز به کنتر از ظرفیت و طاقت، منزّه است او چه آشکار است کرمش و چه والاتر است مقامش، منزّه است او چه، بزرگ است عطایش و چه بزرگ است احسانش پیامبران را برانگیخت تا دادگری اش را بیان کنند و جانشینان آنان را بگماشت تا نمایان سازد عطای بیحد و فضلش را و ما را از امت سرور انبیاء و بهترین اولیاء و برترین برگزیده ها و والاترین پاکان محمّد، (درود خدا بر او و خاندانش) قرار داد،

2- به او ایمان آوردیم و به آنچه ما را بسوی آن دعوت کرد و به قرآنی که خدا بر او نازل نمود و به جانشینش که در روز غدیر معین کرد و با گفته اش به او اشاره نمود و فرمود: «این علی است» . و شهادت می دهم که امامان نیکو کردار و جانشیان نیکوکار پس از رسول برگزیده خدا، علی سرکوب گر کافران است و پس از او سرور فرزندانش حسن بن علی، سپس برادرش نواده پیامبر، پیرو رضای خدا: حسین، سپس عبادت کننده علی، سپس باقر محمّ، سپس صادق جعفر،
3- سپس کاظم موسی، سپس رضا علی سپس تقی محمّد، سپس نقی علی، سپس زکیّ عسگری حسن، سپس حجّت، جانشین بر حق، قائم منتظر مهدی، آن امیدبخشی که به بقایش دنیا باقیست، و از برکتش بندگان روزی یافته اند و به وجودش زمین و آسمان استوار گشته است و خدا به وسیله او زمین را از عدل و داد پر می کند، پس از آنکه از ستم و بیداد پر شده
4- و شهادت میدهم که گفتار آنان حجّت، و پیروی از آنان واجب و اطاعتشان بایسته، و دوستی با آنان لازم و ختم و اقتداری به آنان نجات بخش و مخالفتشان سرنگون کننده است، و ایشان سروران همه اهل بهشت و شفیعان روز جرا و امامان اهل زمین بطور یقین، و برترین جانشین پسندیده، و شهادت میدهم که مرگ حق است و سؤال قبر و برانگیخته شدن حق و ورود خلایق به محشر و صراط و میزان، و حساب حق و کتاب و بهشت و جهنم همه و و همه بر حق است و ساعت موعود آمدنی است، هیچ تردیدی در آن نیست و اینکه خدا آنان که در قبرها هستند را برخواهد انگیخت.

أَنِّی اعْتَقَدْتُ تَوْحِیدَکَ وَ عَدْلَکَ وَ ارْتَجَیْتُ إِحْسَانَکَ وَ فَضْلَکَ وَ تَشَفَّعْتُ إِلَیْکَ بِالنَّبِیِّ وَ آلِهِ مِنْ أَحِبَّتِکَ وَ أَنْتَ أَکْرَمُ الْأَکْرَمِینَ وَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِینَ وَ صَلَّی اللَّهُ عَلَی نَبِیِّنَا مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ أَجْمَعِینَ الطَّیِّبِینَ الطَّاهِرِینَ وَ سَلَّمَ تَسْلِیما کَثِیرا کَثِیرا وَ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیمِ اللَّهُمَّ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ إِنِّی أَوْدَعْتُکَ یَقِینِی هَذَا وَ ثَبَاتَ دِینِی وَ أَنْتَ خَیْرُ مُسْتَوْدَعٍ وَ قَدْ أَمَرْتَنَا بِحِفْظِ الْوَدَائِعِ فَرُدَّهُ عَلَیَّ وَقْتَ حُضُورِ مَوْتِی بِرَحْمَتِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ. (1)

مؤلف گوید: در عاهای روایت شده چنین آمده:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَعُوذُ بِکَ مِنَ الْعَدِیلَهِ عِنْدَ الْمَوْتِ و عدیله عند الموت (2)

و عدیله به هنگام مرگ یعنی عدول کردن از حق به سوی باطل به گاه جان دادن، و عدول از حق چنین است که شیطان هنگام مرگ نزد انسان حاضر می شود و او را وسوسه کرده و نسبت به باورهای دینی به شک می اندازد، تا جایی که او را از مدار ایمان بیرون کند و به همین دلیل است که در دعاها از این عدول به خدا پناه برده شده.

و جناب فخر المحققین رحمه اللّه چنین فرموده: هرکه میخواهد از این وسوسه های به هنگام مرگ در امان باشد، دلایل ایمان و اصول پنجگانه را با برهان های قطعی و صفای باطن، در ضمیرش حاضر نموده و آنها را به حق تعالی بسپارد که هنگام مرگ به او بازگرداند، بدینسان که پس از اظهار عقاید بر حق بگوید:

اللَّهُمَّ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ إِنِّی قَدْ أَوْدَعْتُکَ یَقِینِی هَذَا وَ ثَبَاتَ دِینِی وَ أَنْتَ خَیْرُ مُسْتَوْدَعٍ وَ قَدْ أَمَرْتَنَا بِحِفْظِ الْوَدَائِعِ فَرُدَّهُ

1- خدایا! بخششت امید من و کرم و رحمتت آرزوی من است، عملی که به آن سزاوار بهشت باشم ندارم و طاعتی که به آن شایسته خشنودی گردم در پرونده ام نیست، جز اینکه یگانگی و دادگری ات را باور دارم، و به احسان و فضلت دل بستم و از محبوبانت: پیامبر و خاندانش را در بارگاه تو شفیع آوردم و تو کریم ترین کریمانی و مهربان ترین مهربانانی و درود خدا بر پیامبران محمّد و همه خاندانش آن پاکان و پاکیزگان و سلام بسیار او بر آنان باد، و جنبش و نیرویی نیست جز به عنایت خدای والای

بزرگ، خدایا ای مهربان ترین مهربانان، این یقین و استواری در دینم را به تو سپردم و تو بهترین امانتداری، چه تو خود ما را به حفظ امانت ها فرمان دادی، پس این امانت مرا گاه فرارسیدن مرگم به من برگدان، به رحمتت ای مهربان ترین مهربانان.
2- خدایا من از عدیله به هنگام مرگ به تو پناه می آورم.

عَلَیَّ وَقْتَ حُضُورِ مَوْتِی (1)

بنا بر گفته فخر المحققین رحمه اللّه خواند دعای شریف عدیله و به یاد سپردم معنای آن در ذهن برای به سلامت رستن از خطر «عدیله عند الموت» سودمند است.

و امّا این دعای مذکور روایت معصوم است یا انشای علمای شیعه؟ باید گفت: بنا بر گواهی عالم برجسته در علم حدیث شناسی و بررسی کننده روایات و گردآورنده تمام اخبار ائمه ع دانشمند زبردست و خبره و محدّث ناقد و بصیر، شیخنا الاکرم و المحدث الأعظم مولانا الحاج میرزا حسین نوری» نور الله مرقده «این دعا از معصومین نیست، چنان که فرموده است: دعای عدیله معروف از نوشته های بعضی از اهل علم است و از معصومین ع روایت نشده است و در کتابهای حاملان حدیث و نقّادان روایت موجود نیست.

بدان که شیخ طوسی از محمّد بن سلیمان دیلمی روایت کرده است که به محضر حضرت صادق علیه السّلام عرضه داشتم: شیعیان شما میگویند: ایمان بر دو گونه است: نخستین ایمان مستّقر و دیگر آن که به امانت نهاده شده و از بین میرود، بنابراین دعایی را به من بیاموز که هرگاه آن را بخوانم ایمانم کامل شود و از بین نرود، ایشان فرمود پس از هر نماز واجب بگو:

رَضِیتُ بِاللَّهِ رَبّا وَ بِمُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ نَبِیّا وَ بِالْإِسْلامِ دِیناً وَ بِالْقُرْآنِ کِتَاباً وَ بِالْکَعْبَهِ قِبْلَهً وَ بِعَلِیٍّ وَلِیّاً وَ إِمَاما وَ بِالْحَسَنِ وَ الْحُسَیْنِ وَ عَلِیِّ بْنِ الْحُسَیْنِ وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِیٍّ وَ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ وَ مُوسَی بْنِ جَعْفَرٍ وَ عَلِیِّ بْنِ مُوسَی وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِیٍّ وَ عَلِیِّ بْنِ مُحَمَّدٍ وَ

1- خدایا! ای مهربان ترین مهربانان همانا من این یقین و استواری دینم را به تو سپردم و تو بهترین امانتدار هستی چه تو خود ما را به حفظ امانتها فرمان دادی، پس آن را به گاه فرارسیدن مرگم به من بازگردان.

الْحَسَنِ بْنِ عَلِیٍّ وَ الْحُجَّهِ بْنِ الْحَسَنِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَیْهِمْ أَئِمَّهَ اللَّهُمَّ إِنِّی رَضِیتُ بِهِمْ أَئِمَّهً فَارْضَنِی لَهُمْ إِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ (1)

دعای جوشن کبیر

صوت

باقر المقدسی

***

دعای جوشن کبیر

این دعا در کتاب های بلد الامین و مصباح کفعمی آمده، از حضرت سیّد الساجدین علیه السّلام، از پدر ایشان از جدّ بزرگوارش حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله روایت شده: این دعا را جبرئیل برای آن حضرت در یکی از جنگها فرود آورد، درحالی که زره سنگینی بر تن آن جناب بود به گونه ای که سنگینی آن بدن مبارک آن حضرت را به درد آورده بود.

جبرئیل عرضه داشت: یا محمّد پروردگارت به تو سلام می رساند و می فرماید: این جوشن (زره) را از تن خود بیرون کن و این دعا را بخوان که برای تو و امّتت موجب ایمنی است.

سپس شرحی در فضیلت این دعا ذکر فرموده که اینجا جای بیان تمام آن نیست ولی به برخی از آن اشاره می کنیم از جمله آنکه هرکه آن را بر کفنش بنویسد، خدا به احترام آن او را به آتش نمی افکند و و هرکه آن را در اول ماه رمضان با نیّت خالص و دلی پاک بخواند، حق تعالی بهره مندی را روزی او می کند، و برای وی هفتاد هزار فرشته میآفرینند که خدا را تسبیح و تقدیس کنند و ثوابش را برای او قرار دهند.

در ادامه نیز فضیلت زیادی نقل کرده تا آنکه فرمود: هرکه آن را در ماه رمضان سه بار بخواند، خدا بدن او را بر آتش جهنم حرام می کند، و بهشت را برای

1- خشنودم به اینکه خدا پروردگارم باشد و محمّد (درود خدا بر او و خاندانش باد) پیامبرم، و اسلام آیینم و قرآن کتابم، و کعبه قبله ام، و علی ولی و امامم، و حسن و حسین و علی بن الحسین و محمّد بن علی و جعفر بن محمّد و موسی بن جعفر و علی بن موسی، و محمّد بن علی و علی بن محمّد و حسن بن علی و حجه بن الحسن که درود خدا بر همه آنان باد پیشوایانم باشند. خدایا! خشنودم به اینکه آنان امامانم باشند، پس مرا مورد پسند و خشنودی ایشان قرار ده زیرا تو بر هر کاری توانایی.

او واجب میگرداند، و دو فرشته را بر او می گمارد تا او را از گناهان حفظ کنند، و در طول زندگی خود در امان خدا باشد و در پایان روایت آمده: امام حسین علیه السّلام فرمود: پدرم علی بن ابیطالب علیه السّلام به حفظ این دعا وصیّت کرد، و نیز اینکه آن را بر کفن ایشان بنیوسم و به اهل خود تعلیم دهم و آنان را به خواندنش ترغیب نمایم.

این دعا مشتمل بر هزار نام از نام های خدا است و اسم اعظم نیز در آن است.

فقیر گوید: از این روایت دو نکته استفاده می شود، اوّل: استحباب نوشتن این دعا بر کفن چنان که علاّمه بحر العلوم (عطر مرقده) در کتاب «الدرّه» به آن اشاره فرموده است:

وَسُنَّ اَنْ یُکْتَبَ بالاْکْفانِ شَهادَهُ الاِْسْلامِ وَالاِْیمانِ (1)

وَهکَذا کِتابَهُ الْقُرْانِ وَالْجَوْشَنُ المَنْعُوتُ بِالاْمانِ (2)

دومّ: استحباب خواندن این دعا در اوّل ماه رمضان، و امّا درباره قرائت آن در خصوص شب های قدر باید گفت، ذکری از آن در این روایت نیامده است ولی علاّمه مجلسی قدس سره روحه در کتاب «زاد المعاد» آن را در ضمن اعمال شب های قدر ذکر نموده است و در پاره ای از روایات نیز وارد شده که دعای «جوشن کبیر» را در هر یک از شب های قدر بخوانند.

و برای ما در این مقام فرمایش علاّمه مجلسی احلّه اللّه دار المقام کافی است.

در هر صورت این دعا مشتمل بر صد بند است، و هر بندی مشتمل بر ده نام از نام های خداست که در آخر هر بند باید گفت:

سُبْحانَکَ یا لا اِلهَ

1- {مستحب است که بر کفن ها شهادت به اسلام و ایمان نوشته شود}
{مستحب است که بر کفن ها شهادت به اسلام و ایمان نوشته شود}
2- {و هم چنین نوشتن قرآن و جوشن کبیر که دعای امان دادن است.}

اِلاّ اَنْتَ الْغَوْثَ الْغَوْثَ خَلِّصْنا مِنَ النّارِ یا رَبِّ

و در کتاب «بلد الامین» آمده است که در آغاز هر بند «بسم اللّه» بگوید و در آخرش:

سُبْحانَکَ یا لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ الْغَوْثَ الْغَوْثَ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَ خَلِّصْنا مِنَ النّارِ یا رَبِّ یا ذَاالْجَلالِ وَالاِْکْرامِ یا ارْحَمَ الرّاحِمینَ (1)

و آن دُعا این است :

بِسم اللهِ الرَحمنِ الرَحیم

به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانیاش همیشگی است

(1) اَللّهُمَّ اِنّی اَسْئَلُکَ بِاسْمِکَ یا اَللّهُ یا رَحْمنُ یا رَحیمُ یا کَریمُ یا مُقیمُ یا عَظیمُ یا قَدیمُ یا عَلیمُ یا حَلیمُ یا حَکیمُ سُبْحانَکَ یا لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ الْغَوْثَ الْغَوْثَ خَلِّصْنا مِنَ النّارِ یا رَبِّ (2)

(2) یا سَیِّدَ السّاداتِ، یا مُجیبَ الدَّعَواتِ یا رافِعَ الدَّرَجاتِ یا وَلِیَّ الْحَسَناتِ یا غافِرَ الْخَطیئاتِ یا مُعْطِیَ الْمَسْئَلاتِ یا قابِلَ التَّوْباتِ یا سامِعَ الاْصْواتِ یا عالِمَ الْخَفِیّاتِ یا دافِعَ الْبَلِیّاتِ (3)

(3) یا خَیْرَالْغافِرینَ یا خَیْرَ الْفاتِحینَ یا خَیْرَ النّاصِرینَ یا خَیْرَ الْحاکِمینَ یا خَیْرَ الرّازِقینَ یا خَیْرَ الْوارِثینَ یا خَیْرَ الْحامِدینَ یا خَیْرَ الذّاکِرینَ یا خَیْرَ الْمُنْزِلینَ یا خَیْرَ الْمُحْسِنینَ (4)

(4) یَا مَنْ لَهُ الْعِزَّهُ وَ الْجَمَالُ یَا مَنْ لَهُ الْقُدْرَهُ وَ الْکَمَالُ یَا مَنْ لَهُ الْمُلْکُ وَ الْجَلالُ یَا مَنْ هُوَ الْکَبِیرُ الْمُتَعَالِ یَا مُنْشِئَ السَّحَابِ الثِّقَالِ یَا مَنْ هُوَ شَدِیدُ الْمِحَالِ یَا مَنْ هُوَ سَرِیعُ الْحِسَابِ یَا مَنْ هُوَ شَدِیدُ الْعِقَابِ یَا مَنْ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ یَا مَنْ عِنْدَهُ أُمُّ الْکِتَابِ (5)

(5) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ یَا حَنَّانُ یَا مَنَّانُ یَا دَیَّانُ یَا بُرْهَانُ یَا سُلْطَانُ یَا رِضْوَانُ یَا غُفْرَانُ یَا سُبْحَانُ یَا مُسْتَعَانُ یَا ذَا الْمَنِّ وَ

1- منزّهی تو ای که معبودی جز تو نیست، فریادرس فریادرس بر محّمد و خاندانش درود فرست و ما را ای پروردگار از آتش رهایی بخش، ای سرچشمه هیبت و کرامت، ای مهربان ترین مهربانان.
2- (1) خدایا از تو خواستارم به نامت، ای خدا، ای بخشنده، ای مهربان، ای گرامی، ای پایدار، ای بزرگ، ای دیرینه ای دانا، ای شکیبا، ای فرزانه، منزّهی تو ای که معبودی جز تو نیست، فریاد رس فریاد رس، ما را از آتش برهان ای پروردگار من.
3- (2) ای سرور سروران، ای برآورنده دعاها، ای بلندی بخش جایگاه ها، ای سرچشمه نیکی ها، ای درگذرنده از خطاها، ای عطابخش خواسته ها، ای پذیرنده توبه ها، ای شنونده نداها، ای دانای رازها، ای دور کننده بلاها
4- (3) ای بهترین آمرزگاران، ای بهترین گشایش گران ای بهترین یاوران، ای بهترین داوران، ای بهترین روزی دهان، ای بهترین وارثان، ای بهترین ستایش گران ای بهترین یادآوران، ای بهترین عطابخشان، ای بهترین نیکوکاران،
5- (4) ای آن که شکوه و زیبایی تنها از آن اوست ای آن که توانایی و برازندگی تنها از آن اوست، ای آن که فرمانروایی و شوکت تنها از آن اوست، ای آنکه اوست بزرگ و برتر، ای پدیدآورنده ابرهای پرباران، ای آن که نیرومند، و پرتوان است، ای آن که حسابرسی چالاک است، ای آن که کیفرش سخت و شدید است، ای آن که پاداش نیک تنها نزد اوست، ای آن که دفرت هستی پیش روی اوست

الْبَيَانِ (1)

(6) يَا مَنْ تَوَاضَعَ كُلُّ شَیْ ءٍ لِعَظَمَتِهِ يَا مَنِ اسْتَسْلَمَ كُلُّ شَیْ ءٍ لِقُدْرَتِهِ يَا مَنْ ذَلَّ كُلُّ شَیْ ءٍ لِعِزَّتِهِ يَا مَنْ خَضَعَ كُلُّ شَیْ ءٍ لِهَيْبَتِهِ يَا مَنِ انْقَادَ كُلُّ شَیْ ءٍ مِنْ خَشْيَتِهِ يَا مَنْ تَشَقَّقَتِ الْجِبَالُ مِنْ مَخَافَتِهِ يَا مَنْ قَامَتِ السَّمَاوَاتُ بِأَمْرِهِ يَا مَنِ اسْتَقَرَّتِ الْأَرَضُونَ بِإِذْنِهِ يَا مَنْ يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ يَا مَنْ لا يَعْتَدِی عَلَى أَهْلِ مَمْلَكَتِهِ (2)

(7) يَا غَافِرَ الْخَطَايَا يَا كَاشِفَ الْبَلَايَا يَا مُنْتَهَى الرَّجَايَا يَا مُجْزِلَ الْعَطَايَا يَا وَاهِبَ الْهَدَايَا يَا رَازِقَ الْبَرَايَا يَا قَاضِیَ الْمَنَايَا يَا سَامِعَ الشَّكَايَا يَا بَاعِثَ الْبَرَايَا يَا مُطْلِقَ الْأَسَارَى (3)

(8) يَا ذَا الْحَمْدِ وَ الثَّنَاءِ يَا ذَا الْفَخْرِ وَ الْبَهَاءِ يَا ذَا الْمَجْدِ وَ السَّنَاءِ يَا ذَا الْعَهْدِ وَ الْوَفَاءِ يَا ذَا الْعَفْوِ وَ الرِّضَاءِ يَا ذَا الْمَنِّ وَ الْعَطَاءِ يَا ذَا الْفَضْلِ وَ الْقَضَاءِ يَا ذَا الْعِزِّ وَ الْبَقَاءِ يَا ذَا الْجُودِ وَ السَّخَاءِ يَا ذَا الْآلَاءِ وَ النَّعْمَاءِ (4)

(9) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ يَا مَانِعُ يَا دَافِعُ يَا رَافِعُ يَا صَانِعُ يَا نَافِعُ يَا سَامِعُ يَا جَامِعُ يَا شَافِعُ يَا وَاسِعُ يَا مُوسِعُ (5)

(10) يَا صَانِعَ كُلِّ مَصْنُوعٍ يَا خَالِقَ كُلِّ مَخْلُوقٍ يَا رَازِقَ كُلِّ مَرْزُوقٍ يَا مَالِكَ كُلِّ مَمْلُوكٍ يَا كَاشِفَ كُلِّ مَكْرُوبٍ يَا فَارِجَ كُلِّ مَهْمُومٍ يَا رَاحِمَ كُلِّ مَرْحُومٍ يَا نَاصِرَ كُلِّ مَخْذُولٍ يَا سَاتِرَ كُلِّ مَعْيُوبٍ يَا مَلْجَأَ كُلِّ مَطْرُودٍ (6)

(11) يَا عُدَّتِی عِنْدَ شِدَّتِی يَا رَجَائِی عِنْدَ مُصِيبَتِی يَا مُونِسِی عِنْدَ وَحْشَتِی يَا صَاحِبِی عِنْدَ غُرْبَتِی يَا وَلِيِّی عِنْدَ نِعْمَتِی يَا غِيَاثِی عِنْدَ كُرْبَتِی يَا دَلِيلِی عِنْدَ حَيْرَتِی يَا غَنَائِی عِنْدَ افْتِقَارِی يَا مَلْجَئِی

1- (5) خدایا! از تو خواستارم به نامت ای پرمهر، ای بخشایشگر، ای جزادهنده، ای روشنی خرد، ای فرمانروا، ای خشنودی، ای آمرزش، ای پاک، ای پشتوانه، ای صاحب نعمت و بیان
2- (6) ای آن که همه در برابر عظمتش فروتن، ای آن که همه در برابر قدرتش تسلیم، ای آن که همه در برابر عزّتش خوار، ای آن که همه در برابر هیبتش هراسان، ای آن که همه از ترسش فرمانبردار، ای آن که کوه

ها از بیمش شکافته، ای آن که آسمان ها به امرش بر پا، ای آن که زمین ها به اجازه اش بر جا، ای آن که رعد به ستایشش تسبیح گو است، ای آن که بر اهل مملکتش ستم نمی کند
3- (7) ای درگذرنده از خطاها، ای برطرف کننده بلاها، ای اوج امیدواری ها، ای بسیاردهنده عطاها، ای بخشنده هدایا، ای روزی رسان آفریده ها، ای برآورنده آرزوها، ای شنوای گلایه ها، ای برانگیزنده بندگان، ای بندگشای دربندان
4- (8) ای صاحب سپاس و ستایش، ای صاحب فخر و زیبایی، ای صاحب بزرگواری و والایی، ای صاحب پیمان و وفا، ای صاحب گذشت و رضا، ای صاحب بخشش و عطاء، ای صاحب دادرسی و داوری، ای صاحب عزّت و بقا، ای صاحب کرم و بخشش، ای صاحب عطاها و نعمتها
5- (9) خدایا از تو خواستارم به نامت ای بازدارنده، ای دور کننده، ای بردارنده، ای سازنده، ای سودبخش، ای شنوا، ای گرد آوردنده، ای یاریگر، ای مهرگستر، ای وسعت بخش
6- (10) ای سازنده هر ساخته، ای آفریننده هر آفریده، ای روزی بخش هر روزی خوار، ای دارای هر دارایی، ای غم گسار هر غم زده، ای فرج بخش هر اندوهگین، ای مهرورز بر هر مهرجو ای یاور هر بی یاور، ای پرده پوش هر کاستی، ای پناه هر رانده.

عِنْدَ ضْطِرَارِی یَا مُعِینِی عِنْدَ مَفْزَعِی (1)

(12) یَا عَلاَمَ الْغُیُوبِ یَا غَفَّارَ الذُّنُوبِ یَا سَتَّارَ الْعُیُوبِ یَا کَاشِفَ الْکُرُوبِ یَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ یَا طَبِیبَ الْقُلُوبِ یَا مُنَوِّرَ الْقُلُوبِ یَا أَنِیسَ الْقُلُوبِ یَا مُفَرِّجَ الْهُمُومِ یَا مُنَفِّسَ الْغُمُومِ (2)

(13) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ یَا جَلِیلُ یَا جَمِیلُ یَا وَکِیلُ یَا کَفِیلُ یَا دَلِیلُ یَا قَبِیلُ یَا مُدِیلُ یَا مُنِیلُ یَا مُقِیلُ یَا مُحِیلُ (3)

(14) یَا دَلِیلَ الْمُتَحَیِّرِینَ یَا غِیَاثَ الْمُسْتَغِیثِینَ یَا صَرِیخَ الْمُسْتَصْرِخِینَ یَا جَارَ الْمُسْتَجِیرِینَ یَا أَمَانَ الْخَائِفِینَ یَا عَوْنَ الْمُؤْمِنِینَ یَا رَاحِمَ الْمَسَاکِینِ یَا مَلْجَأَ الْعَاصِینَ یَا غَافِرَ الْمُذْنِبِینَ یَا مُجِیبَ دَعْوَهِ الْمُضْطَرِّینَ (4)

(15) یَا ذَا الْجُودِ وَ الْإِحْسَانِ یَا ذَا الْفَضْلِ وَ الامْتِنَانِ یَا ذَا الْأَمْنِ وَ الْأَمَانِ یَا ذَا الْقُدْسِ وَ السُّبْحَانِ یَا ذَا الْحِکْمَهِ وَ الْبَیَانِ یَا ذَا الرَّحْمَهِ وَ الرِّضْوَانِ یَا ذَا الْحُجَّهِ وَ الْبُرْهَانِ یَا ذَا الْعَظَمَهِ وَ السُّلْطَانِ یَا ذَا الرَّأْفَهِ وَ الْمُسْتَعَانِ یَا ذَا الْعَفْوِ وَ الْغُفْرَانِ (5)

(16) یَا مَنْ هُوَ رَبُّ کُلِّ شَیْ ءٍ یَا مَنْ هُوَ إِلَهُ کُلِّ شَیْ ءٍ یَا مَنْ هُوَ خَالِقُ کُلِّ شَیْ ءٍ یَا مَنْ هُوَ صَانِعُ کُلِّ شَیْ ءٍ یَا مَنْ هُوَ قَبْلَ کُلِّ شَیْ ءٍ یَا مَنْ هُوَ بَعْدَ کُلِّ شَیْ ءٍ یَا مَنْ هُوَ فَوْقَ کُلِّ شَیْ ءٍ یَا مَنْ هُوَ عَالِمٌ بِکُلِّ شَیْ ءٍ یَا مَنْ هُوَ قَادِرٌ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ یَا مَنْ هُوَ یَبْقَی وَ یَفْنَی کُلُّ شَیْ ءٍ (6)

(17) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ یَا مُؤْمِنُ یَا مُهَیْمِنُ یَا مُکَوِّنُ یَا مُلَقِّنُ یَا مُبَیِّنُ یَا مُهَوِّنُ یَا مُمَکِّنُ یَا مُزَیِّنُ یَا مُعْلِنُ یَا مُقَسِّمُ (7)

(18) یَا مَنْ هُوَ

1- (11) ای توشه ام در سختی، ای امیدم در ناگواری، ای همدم در وحشت، ای همرهم در غربت ای سرپرستم در نعمت، ای فریادرسم در گرفتاری، ای رهنمایم در سرگردانی، ای توانگری ام در تنگدستی ای پناهم در دماندگی، ای مددرسانم در پریشانی

2- (12) ای دانای نهان ها، ای آمرزنده گناهان، ای پرده پوش عیب ها، ای غم گسار غم ها، ای دگرگون ساز دلها، ای پزشک قلبها، ای روشنی بخش

دلها، ای همدم جان ها، ای گره گشای اندوه ها، ای گشایش گر دلتنگی ها
3- (13) خدایا! از تو درخواست می کنم به نامت ای والا، ای زیبا، ای کارگشا، ای سرپرست، ای راهنما، ای پذیرا، ای گرداننده، ای عطابخش، ای درگذرنده، ای حال گردان
4- (14) ای رهنمای رهجویان، ای مددرس مددجویان، ای فریادرس فریادکنان، ای پناه پناهندگان، ای ایمنی بخش هراسندگان، ای یاور مؤمنان، ای مهرورز بر خاک نشستگان، ای پناه عصیان گران، ای آمرزنده گنهگاران، ای اجابت کننده دعای بیچارگان.
5- (15) ای صاحب جود و نیکی، ای صاحب بخش و عطا، ای صاحب امن و امان، ای صاحب قدس و پاکی، ای صاحب حکمت و بیان، ای صاحب رحمت و رضوان ای صاحب حجّت و برهان، ای صاحب عظمت و سلطان، ای صاحب مهر و ای پشتیبان، ای صاحب گذشت و غفران
6- (16) ای آن که پروردگار همه اوست، ای آن که معبود همه، اوست، ای آن که آفریننده همه، اوست ای آن که سازنده همه، اوست، ای آن که پیش از همه بود، ای آن که بعد از همه هست، ای آن که از هر چیز برتر است، ای آن که به همه چیز داناست، ای آن که بر هر چیز توانا است، ای آن که او همیشگی است و همه چیز رفتنی است.
7- (17) خدایا! از تو می خواهم به نامت ای ایمنی بخش، ای چیره بر همه، ای هستی آفرین، ای دلبر، ای خردربا، ای سادگی بخش، ای توان ده، ای زینت بخش، ای نمایانگر، ای پخش کن.

فِی مُلْکِهِ مُقِیمٌ یَا مَنْ هُوَ فِی سُلْطَانِهِ قَدِیمٌ یَا مَنْ هُوَ فِی جَلالِهِ عَظِیمٌ یَا مَنْ هُوَ عَلَی عِبَادِهِ رَحِیمٌ یَا مَنْ هُوَ بِکُلِّ شَیْ ءٍ عَلِیمٌ یَا مَنْ هُوَ بِمَنْ عَصَاهُ حَلِیمٌ یَا مَنْ هُوَ بِمَنْ رَجَاهُ کَرِیمٌ یَا مَنْ هُوَ فِی صُنْعِهِ حَکِیمٌ یَا مَنْ هُوَ فِی حِکْمَتِهِ لَطِیفٌ یَا مَنْ هُوَ فِی لُطْفِهِ قَدِیمٌ (1)

(19) یَا مَنْ لا یُرْجَی إِلا فَضْلُهُ یَا مَنْ لا یُسْأَلُ إِلا عَفْوُهُ یَا مَنْ لا یُنْظَرُ إِلا بِرُّهُ یَا مَنْ لا یُخَافُ إِلّا عَدْلُهُ یَا مَنْ لا یَدُومُ إِلّا مُلْکُهُ یَا مَنْ لا سُلْطَانَ إِلا سُلْطَانُهُ یَا مَنْ وَسِعَتْ کُلَّ شَیْ ءٍ رَحْمَتُهُ یَا مَنْ سَبَقَتْ رَحْمَتُهُ غَضَبَهُ یَا مَنْ أَحَاطَ بِکُلِّ شَیْ ءٍ عِلْمُهُ یَا مَنْ لَیْسَ أَحَدٌ مِثْلَهُ (2)

(20) یَا فَارِجَ الْهَمِّ یَا کَاشِفَ الْغَمِّ یَا غَافِرَ الذَّنْبِ یَا قَابِلَ التَّوْبِ یَاخَالِقَ الْخَلْقِ یَا صَادِقَ الْوَعْدِ یَا مُوفِیَ الْعَهْدِ یَا عَالِمَ السِّرِّ یَا فَالِقَ الْحَبِّ یَا رَازِقَ الْأَنَامِ (3)

(21) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ یَا عَلِیُّ یَا وَفِیُّ یَا غَنِیُّ یَا مَلِیُّ یَا حَفِیُّ یَا رَضِیُّ یَا زَکِیُّ یَا بَدِیُّ یَا قَوِیُّ یَا وَلِیُّ (4)

(22) یَا مَنْ أَظْهَرَ الْجَمِیلَ یَا مَنْ سَتَرَ الْقَبِیحَ یَا مَنْ لَمْ یُؤَاخِذْ بِالْجَرِیرَهِ یَا مَنْ لَمْ یَهْتِکِ السِّتْرَ یَا عَظِیمَ الْعَفْوِ یَا حَسَنَ التَّجَاوُزِ یَا وَاسِعَ الْمَغْفِرَهِ یَا بَاسِطَ الْیَدَیْنِ بِالرَّحْمَهِ یَا صَاحِبَ کُلِّ نَجْوَی یَا مُنْتَهَی کُلِّ شَکْوَی (5)

(23) یَا ذَا النِّعْمَهِ السَّابِغَهِ یَا ذَا الرَّحْمَهِ الْوَاسِعَهِ یَا ذَا الْمِنَّهِ السَّابِقَهِ یَا ذَا الْحِکْمَهِ الْبَالِغَهِ یَا ذَا الْقُدْرَهِ الْکَامِلَهِ یَا ذَا الْحُجَّهِ الْقَاطِعَهِ یَا ذَا الْکَرَامَهِ الظَّاهِرَهِ یَا ذَا الْعِزَّهِ الدَّائِمَهِ یَا ذَا الْقُوَّهِ

1- (18) ای آن که در فرمانروایی اش پابرجاست ای آن که در پادشاهی اش دیرینه است، ای آن که در شکوهش بزرگ است، ای آن که بر بندگانش مهربان است، ای ای آن که به هرچیز داناست، ای آن که بر نافرمانان بردبار است، ای آن که بر امیدواران اکرام ورزد، ای آن که در آفرینش حکمت نماید، ای آن که در حکمتش مهر ورزد، ای آن که در مهرش دیرینه است.
2- (19) ای آن که جز به فضلش امید نیست، ای آن که جز عفوش خواهش نشود، ای آن که جز به نیکی اش چشم ندوزند، ای آن که جز از

دادش نهراسند، ای آن که پایدار نماند جز فرمانروایی اش، ای آن که جز سلطنتش سلطنتی نیست، ای آن که رحمتش همه را فرا گرفته، ای آن که رحمتش بر خشمش پیشی گرفته، ای آن که دانشش همه را فرو گرفته، ای آن که هیچکس همانندش نیست.
3- (20) ای گشاینده اندوه، ای برطرف کننده غم، ای آمرزنده گناه، ای پذیرنده توبه، ای آفریننده آفریدگان، ای راست وعده، ای وفادار به پیمان، ای دانای راز نهان، ای شکافنده دانه، ای روزی دهنده بندگان.
4- (21) خدایا! از تو خواستارم به نامت ای والا، ای وفادار، ای توانگر، ای امان ده، ای پرمهر، ای خشنود، ای پاک، ای نمایان، ای پرتوان، ای فیض بخش.
5- (22) ای آن که زیبایی را پدیدار نمودی، ای آن که زشتی را پوشاندی ای آن که بر گناه سرزنش نکردی، ای آن که پرده دری ننمودی، ای که گذشتت بزرگ، ای که نیکو درگذری، ای آمرزگانیت فراگیر، ای دستت به مهر گشوده، ای شنوای هر نجوی، ای سرانجام هر گلایه

الْمَتِينَهِ يَا ذَا الْعَظَمَهِ الْمَنِيعَهِ (1)

(24) يَا بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ يَا جَاعِلَ الظُّلُمَاتِ يَا رَاحِمَ الْعَبَرَاتِ يَا مُقِيلَ الْعَثَرَاتِ يَا سَاتِرَ الْعَوْرَاتِ يَا مُحْيِىَ الْأَمْوَاتِ يَا مُنْزِلَ الْآيَاتِ يَا مُضَعِّفَ الْحَسَنَاتِ يَا مَاحِىَ السَّيِّئَاتِ يَا شَدِيدَ النَّقِمَاتِ (2)

(25) اللَّهُمَّ إِنِّى أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ يَا مُصَوِّرُ يَا مُقَدِّرُ يَا مُدَبِّرُ يَا مُطَهِّرُ يَا مُنَوِّرُ يَا مُيَسِّرُ يَا مُبَشِّرُ يَا مُنْذِرُ يَا مُقَدِّمُ يَا مُؤَخِّرُ (3)

(26) يَا رَبَّ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَا رَبَّ الشَّهْرِ الْحَرَامِ يَا رَبَّ الْبَلَدِ الْحَرَامِ يَا رَبَّ الرُّكْنِ وَ الْمَقَامِ يَا رَبَّ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ يَا رَبَّ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ يَا رَبَّ الْحِلِّ وَ الْحَرَامِ يَا رَبَّ النُّورِ وَ الظَّلامِ يَا رَبَّ التَّحِيَّهِ وَ السَّلامِ يَا رَبَّ الْقُدْرَهِ فِى الْأَنَامِ (4)

(27) يَا أَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ يَا أَعْدَلَ الْعَادِلِينَ يَا أَصْدَقَ الصَّادِقِينَ يَا أَطْهَرَ الطَّاهِرِينَ يَا أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ يَا أَسْرَعَ الْحَاسِبِينَ يَا أَسْمَعَ السَّامِعِينَ يَا أَبْصَرَ النَّاظِرِينَ يَا أَشْفَعَ الشَّافِعِينَ يَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ (5)

(28) يَا عِمَادَ مَنْ لا عِمَادَ لَهُ يَا سَنَدَ مَنْ لا سَنَدَ لَهُ يَا ذُخْرَ مَنْ لا ذُخْرَ لَهُ يَا حِرْزَ مَنْ لا حِرْزَ لَهُ يَا غِيَاثَ مَنْ لا غِيَاثَ لَهُ يَا فَخْرَ مَنْ لا فَخْرَ لَهُ يَا عِزَّ مَنْ لا عِزَّ لَهُ يَا مُعِينَ مَنْ لا مُعِينَ لَهُ يَا أَنِيسَ مَنْ لا أَنِيسَ لَهُ يَا أَمَانَ مَنْ لا أَمَانَ لَهُ (6)

(29) اللَّهُمَّ إِنِّى أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ يَا عَاصِمُ يَا قَائِمُ يَا دَائِمُ يَا رَاحِمُ يَا سَالِمُ يَا حَاكِمُ يَا عَالِمُ يَا قَاسِمُ يَا قَابِضُ يَا بَاسِطُ (7)

(30) يَا عَاصِمَ مَنِ اسْتَعْصَمَهُ يَا رَاحِمَ مَنِ اسْتَرْحَمَهُ يَا غَافِرَ مَنِ اسْتَغْفَرَهُ يَا نَاصِرَ مَنِ اسْتَنْصَرَهُ يَا حَافِظَ مَنِ اسْتَحْفَظَهُ يَا مُكْرِمَ مَنِ

1- (23) ای دارای نعمت فراوان، ای دارای رحمت فراگیر، ای دارای بخشش آغازین، ای دارای حکمت رسا، ای دارای نیروی برازنده، ای دارای برهان قطعی، ای دارای کرامت هویدا، ای دارای عزّت پایدار، ای دارای توان استوار، ای دارای عظمت بلندپایه.

2- (24) ای پدیدآورنده آسمان ها ای برنهنده تاریکی ها، ای رحم کننده اشک های ریزان، ای درگذرنده از لغزش ها، ای پوشنده زشتی ها، ای زندگی بخش مردگان، ای فرودآور آیات، ای دوچندان کن خوبی ها، ای ناپدید کننده بدی ها، ای سخت شکنجه.
3- (25) خدایا! از تو درخواست می کنم به نامت ای صورتگر، ای سنجیده کار، ای گرداننده، ای پاک کننده، ای روشنی بخش، ای ساده ساز، ای مژده ده، ای بیم ده، ای پیش آور، ای پس آور.
4- (26) ای پروردگار خانه محترم، ای پرودگار ماه محترم، ای پرودگار شهر محترم، ای پروردگار رکن و مقام، ای پروردگار مشعر الحرام، ای پروردگار مسجد الحرام، ای پروردگار حلال و حرام، ای پروردگار روشنی و تاریکی، ای پروردگار تحیّت و سلام، ای پرورنده نیرو در مردمان.
5- (27) ای داورترین داوران، ای دادگرترین دادگران، ای راستگوترین راستگویان، ای پاکترین پاکان، ای بهترین آفرینندگان، ای چابک ترین حسابگران، ای شنواترین شنوندگان، ای بیناترین بینندگان، ای یاورترین یاوران، ای گرامی ترین گرامیان.
6- (28) ای تکیه گاه آن که تکیه گاه ندارد، ای پشتیبان آن که پشتیبانی ندارد، ای اندوخته آن که اندوخته ای ندارد ای پناه آن که پناهی ندارد، ای فریادرس آن که فریادرسی ندارد، ای افتخار آن که افتخاری ندارد، ای عزّت آن که عزّتی ندارد ای مدد رسان آن که مددی ندارد، ای همدم آن که همدمی ندارد، ای ایمنی بخش آن که ایمنی ندارد
7- (29) خدایا! از تو میخواهم به نامت ای نگهدار، ای پایدار، ای پاینده، ای مهرورز، ای سلامتی بخش، ای داور، ای دانا، ای بخش کن، ای بازگیر، ای فراخی بخش.

اسْتَكْرَمَهُ يَا مُرْشِدَ مَنِ اسْتَرْشَدَهُ يَا صَرِيخَ مَنِ اسْتَصْرَخَهُ يَا مُعِينَ مَنِ اسْتَعَانَهُ يَا مُغِيثَ مَنِ اسْتَغَاثَهُ (1)

(31) يَا عَزِيزاً لا يُضَامُ يَا لَطِيفاً لا يُرَامُ يَا قَيُّوماً لا يَنَامُ يَا دَائِماً لا يَفُوتُ يَا حَيّا لا يَمُوتُ يَا مَلِكا لا يَزُولُ يَا بَاقِيا لا يَفْنَى يَا عَالِماً لا يَجْهَلُ يَا صَمَداً لا يُطْعَمُ يَا قَوِيّاً لا يَضْعُفُ (2)

(32) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ يَا أَحَدُ يَا وَاحِدُ يَا شَاهِدُ يَا مَاجِدُ يَا حَامِدُ يَا رَاشِدُ يَا بَاعِثُ يَا وَارِثُ يَا ضَارُّ يَا نَافِعُ (3)

(33) يَا أَعْظَمَ مِنْ كُلِّ عَظِيمٍ يَا أَكْرَمَ مِنْ كُلِّ كَرِيمٍ يَا أَرْحَمَ مِنْ كُلِّ رَحِيمٍ يَا أَعْلَمَ مِنْ كُلِّ عَلِيمٍ يَا أَحْكَمَ مِنْ كُلِّ حَكِيمٍ يَا أَقْدَمَ مِنْ كُلِّ قَدِيمٍ يَا أَكْبَرَ مِنْ كُلِّ كَبِيرٍ يَا أَلْطَفَ مِنْ كُلِّ لَطِيفٍ يَا أَجَلَّ مِنْ كُلِّ جَلِيلٍ يَا أَعَزَّ مِنْ كُلِّ عَزِيزٍ (4)

(34) يَا كَرِيمَ الصَّفْحِ يَا عَظِيمَ الْمَنِّ يَا كَثِيرَ الْخَيْرِ يَا قَدِيمَ الْفَضْلِ يَا دَائِمَ اللُّطْفِ يَا لَطِيفَ الصُّنْعِ يَا مُنَفِّسَ الْكَرْبِ يَا كَاشِفَ الضُّرِّ يَا مَالِکَ الْمُلْکِ يَا قَاضِیَ الْحَقِّ (5)

(35) يَا مَنْ هُوَ فِی عَهْدِهِ وَفِیٌّ يَا مَنْ هُوَ فِی وَفَائِهِ قَوِیٌّ يَا مَنْ هُوَ فِی قُوَّتِهِ عَلِیٌّ يَا مَنْ هُوَ فِی عُلُوِّهِ قَرِیبٌ يَا مَنْ هُوَ فِی قُرْبِهِ لَطِیفٌ يَا مَنْ هُوَ فِی لُطْفِهِ شَرِیفٌ يَا مَنْ هُوَ فِی شَرَفِهِ عَزِیزٌ يَا مَنْ هُوَ فِی عِزِّهِ عَظِیمٌ يَا مَنْ هُوَ فِی عَظَمَتِهِ مَجِیدٌ يَا مَنْ هُوَ فِی مَجْدِهِ حَمِیدٌ (6)

(36) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ يَا كَافِی يَا شَافِی يَا وَافِی يَا مُعَافِی يَا هَادِی يَا دَاعِی يَا قَاضِی يَا رَاضِی يَا عَالِی

1- (30) ای نگهدار آن که از او نگهداری جوید، ای مهربان بر آن که از او مهر جوید، ای آمرزنده آن که از او آمرزش خواهد ای یاور آن که از او یاری طلبد، ای حافظ آن که از او حفاظت خواهد، ای اکرام کننده آن که از او اکرام خواهد، ای راهنمای آن که از او راهنمایی جوید، ای دادرس آن که از او دادرسی خواهد، ای مددیار آن که از او مدد جوید، ای فریادرس آن که از او فریادرسی خواهد

2- (31) ای عزیزی که خوار نگردد، ای لطیفی که دست اندازی نشود، ای پایداری که خوا او را درنیابد، ای پاینده ای که فنا نپذیرد، ای زنده ای که نمی میرد، ای پادشاهی که از بین نمی رود، ای همیشگی که فانی نمی شود، ای دانایی که نادانی ندارد، ای بی نیازی که خوراک نخواهد، ای توانایی که ناتوان نمیگردد
3- خدایا! از تو درخواست میکنم به نامت ای یکتا، ای یگانه، ای گواه، ای بزرگوار، ای ستایش پذیر، ای راهنما ای برانگیزنده، ای میراث برنده، ای زیان رسان، ای سودبخش
4- (33) ای بزرگ تر از هر بزرگ، ای کریم تر از هر کریم، ای مهربان تر از هر مهربان، ای داناتر از هر دانا، ای فرزانه تر از هر فرزانه، ای دیرینه از هر دیرینه، ای بزرگ تر از هر بزرگ، ای لطیف تر از هر لطیف، ای باشکوه تر از هر باشکوه، ای عزیزتر از هر عزیز.
5- (34) ای گذشت کریمانه، ای نعمتت بزرگ، ای خیرت بسیار، ای فضلت دیرینه، ای لطفت همیشگی، ای صنعت چشم نواز، ای گره گشای گرفتاری، ای بردارنده زیان، ای پادشاه هستی، ای داور بر حق،
6- (35) ای آن که در پیمانش وفادار است، ای آن که در وفاداری اش پایدار است، ای آن که در پایداریاش والاست، ای آن که در والایی اش نزدیک است، ای آن که در نزدیکی اش با نرمی است، ای آن که در نرمیاش شریف است، ای آن که در شرفش با عزّت است، ای آن که در عزّتش بزرگ است، ای آن که در بزرگی اش شکوه مند است، ای آن که در شکوهش ستوده است.

يَا بَاقِی (1)

(37) يَا مَنْ كُلُّ شَیْ ءٍ خَاضِعٌ لَهُ يَا مَنْ كُلُّ شَیْ ءٍ خَاشِعٌ لَهُ يَا مَنْ كُلُّ شَیْ ءٍ كَائِنٌ لَهُ يَا مَنْ كُلُّ شَیْ ءٍ مَوْجُودٌ بِهِ يَا مَنْ كُلُّ شَیْ ءٍ مُنِيبٌ إِلَيْهِ يَا مَنْ كُلُّ شَیْ ءٍ خَائِفٌ مِنْهُ يَا مَنْ كُلُّ شَیْ ءٍ قَائِمٌ بِهِ يَا مَنْ كُلُّ شَیْ ءٍ صَائِرٌ إِلَيْهِ يَا مَنْ كُلُّ شَیْ ءٍ يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ يَا مَنْ كُلُّ شَیْ ءٍ هَالِكٌ إِلا وَجْهَهُ (2)

(38) يَا مَنْ لامَفَرَّ إِلا إِلَيْهِ يَا مَنْ لا مَفْزَعَ إِلا إِلَيْهِ يَا مَنْ لا مَقْصَدَ إِلّا إِلَيْهِ يَا مَنْ لا مَنْجَى مِنْهُ إِلّا إِلَيْهِ يَا مَنْ لا يُرْغَبُ إِلّا إِلَيْهِ يَا مَنْ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلّا بِهِ يَا مَنْ لا يُسْتَعَانُ إِلّا بِهِ يَا مَنْ لا يُتَوَكَّلُ إِلّا عَلَيْهِ يَا مَنْ لا يُرْجَى إِلّا هُوَ يَا مَنْ لا يُعْبَدُ إِلّا هُوَ (3)

(39) يَا خَيْرَ الْمَرْهُوبِينَ يَا خَيْرَ الْمَرْغُوبِينَ يَا خَيْرَ الْمَطْلُوبِينَ يَا خَيْرَ الْمَسْئُولِينَ يَا خَيْرَ الْمَقْصُودِينَ يَا خَيْرَ الْمَذْكُورِينَ يَا خَيْرَ الْمَشْكُورِينَ يَا خَيْرَ الْمَحْبُوبِينَ يَا خَيْرَ الْمَدْعُوِّينَ يَا خَيْرَ الْمُسْتَأْنِسِينَ (4)

(40) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ يَا غَافِرُ يَا سَاتِرُ يَا قَادِرُ يَا قَاهِرُ يَا فَاطِرُ يَا كَاسِرُ يَا جَابِرُ يَا ذَاكِرُ يَا نَاظِرُ يَا نَاصِرُ (5)

(41) يَا مَنْ خَلَقَ فَسَوَّی يَا مَنْ قَدَّرَ فَهَدَی يَا مَنْ يَكْشِفُ الْبَلْوَی يَا مَنْ يَسْمَعُ النَّجْوَی يَا مَنْ يُنْقِذُ الْغَرْقَی يَا مَنْ يُنْجِی الْهَلْكَی يَا مَنْ يَشْفِی الْمَرْضَی يَا مَنْ أَضْحَكَ وَ أَبْكَی يَا مَنْ أَمَاتَ وَ أَحْيَا يَا مَنْ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَ الْأُنْثَی (6)

(42) يَا مَنْ فِی الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ سَبِيلُهُ يَا

1- (36) خدایا! از تو درخواست میکنم به نامت ای بسنده، ای درمان بخش، ای وفادار، ای تندرستی ده ای راهنما، ای به نیکی خوان، ای داور، ای خشنود، ای بلندمرتبه، ای ماندگار.
2- (37) ای آن که هرچیز برایش فروتن است، ای آن که هر چیز از او هراسان است، ای آن که هستی هرچیز از او است، ای آن که هرچیز به او پدیدار است، ای آن که هرچیز به سوی او بازگشت کند، ای آن که هرچیز از او ترسان است، ای آن که هرچیز به او بر پاست، ای آن که هر چیز به

سوی او دگرگون می شود، ای آن که هر چیز به ستایش او تسبیح گو است، ای آن که هرچیز جز جلوه اش نابود است
3- (38) ای آن که گریزگاهی نیست جز به بارگاهش، ای آن که پناهی جز به درگاهش نیست، ای آن که مقصدی جز به سوی او نیست، ای آن که از خشمش رهای نیست جز به مهرش، ای آن که جز به سوی او میلی نیست، ای آن که جنبش و نیرویی نیست جز به او، ای آن که جز از او مدد نجویند، ای آن که جز بر او توکلّ نشود، ای آن که جز به او امیدی نیست، ای آن که جز او پرستیده نشود.
4- (39) ای بهترین هراس ان گیزان، ای بهترین شوق آفرینان، ای بهترین جویاشدگان، ای بهترین پاسخ دهان، ای بهترین قصد شدگان ای بهترین یادشدگان، ای بهترین ستودگان، ای بهترین دلبران، ای بهترین خواندگان، ای بهترین همدمان.
5- (40) خدایا! از تو خواستارم به نامت ای آمرزگار، ای پرده پوش، ای توانا، ای چیره، ای آفریننده ای شکننده، ای شکسته بند، ای یادآور، ای بینا، ای یاور.
6- (41) ای آن که آفرید پس متناسب نمود، ای آن که اندازه نهاد پس رهنمون شد ای آن که بلا را برگیرد، ای آن که زمزمه نهان را بشنود، ای آن که غرق شدگان را برهاند، ای آن که از نابودی رهایی بخشد، ای آن که بیماران را شفا دهد. ای آن که خنداند و گریاند، ای آن که میراند و زنده کند، ای آن که دوگونه مرد و زن آفرید.

مَنْ فِی الْآفَاقِ آیَاتُهُ یَا مَنْ فِی الْآیَاتِ بُرْهَانُهُ یَا مَنْ فِی الْمَمَاتِ قُدْرَتُهُ یَا مَنْ فِی الْقُبُورِ عِبْرَتُهُ یَا مَنْ فِی الْقِیَامَهِ مُلْکُهُ یَا مَنْ فِی الْحِسَابِ هَیْبَتُهُ یَا مَنْ فِی الْمِیزَانِ قَضَاؤُهُ یَا مَنْ فِی الْجَنَّهِ ثَوَابُهُ یَا مَنْ فِی النَّارِ عِقَابُهُ (1)

(43) یَا مَنْ إِلَیْهِ یَهْرُبُ الْخَائِفُونَ یَا مَنْ إِلَیْهِ یَفْزَعُ الْمُذْنِبُونَ یَا مَنْ إِلَیْهِ یَقْصِدُ الْمُنِیبُونَ یَا مَنْ إِلَیْهِ یَرْغَبُ الزَّاهِدُونَ یَا مَنْ إِلَیْهِ یَلْجَأُ الْمُتَحَیِّرُونَ یَا مَنْ بِهِ یَسْتَأْنِسُ الْمُرِیدُونَ یَا مَنْ بِهِ یَفْتَخِرُ الْمُحِبُّونَ یَا مَنْ فِی عَفْوِهِ یَطْمَعُ الْخَاطِئُونَ یَا مَنْ إِلَیْهِ یَسْکُنُ الْمُوقِنُونَ یَا مَنْ عَلَیْهِ یَتَوَکَّلُ الْمُتَوَکِّلُونَ (2)

(44) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ یَا حَبِیبُ یَا طَبِیبُ یَا قَرِیبُ یَا رَقِیبُ یَا حَسِیبُ یَا مَهِیبُ [مُهِیبُ] یَا مُثِیبُ یَا مُجِیبُ یَا خَبِیرُ یَا بَصِیرُ (3)

(45) یَا أَقْرَبَ مِنْ کُلِّ قَرِیبٍ یَا أَحَبَّ مِنْ کُلِّ حَبِیبٍ یَا أَبْصَرَ مِنْ کُلِّ بَصِیرٍ یَا أَخْبَرَ مِنْ کُلِّ خَبِیرٍ یَا أَشْرَفَ مِنْ کُلِّ شَرِیفٍ یَا أَرْفَعَ مِنْ کُلِّ رَفِیعٍ یَا أَقْوَی مِنْ کُلِّ قَوِیٍّ یَا أَغْنَی مِنْ کُلِّ غَنِیٍّ یَا أَجْوَدَ مِنْ کُلِّ جَوَادٍ یَا أَرْأَفَ مِنْ کُلِّ رَءُوفٍ (4)

(46) یَا غَالِبا غَیْرَ مَغْلُوبٍ یَا صَانِعا غَیْرَ مَصْنُوعٍ یَا خَالِقا غَیْرَ مَخْلُوقٍ یَا مَالِکاً غَیْرَ مَمْلُوکٍ یَا قَاهِراً غَیْرَ مَقْهُورٍ یَا رَافِعاً غَیْرَ مَرْفُوعٍ یَا حَافِظاً غَیْرَ مَحْفُوظٍ یَا نَاصِراً غَیْرَ مَنْصُورٍ یَا شَاهِداً غَیْرَ غَائِبٍ یَا قَرِیباً غَیْرَ بَعِیدٍ (5)

(47) یَا نُورَ النُّورِ یَا مُنَوِّرَ النُّورِ یَا خَالِقَ النُّورِ یَا مُدَبِّرَ النُّورِ یَا مُقَدِّرَ النُّورِ یَا نُورَ کُلِّ نُورٍ یَا نُورا قَبْلَ کُلِّ نُورٍ یَا نُورا بَعْدَ کُلِّ نُورٍ یَا نُورا فَوْقَ کُلِّ نُورٍ

1- (42) ای آن که در خشکی و دریا راه اوست، ای آن که در کرانه های هستی نشانه های اوست، ای آن که در نشانه هایش برهان روشن اوست، ای آن که در مرگ آفریدگان قدرت نمایی اوست، ای آن که در قبرها پندآموزی اوست، ای آن که در رستاخیز فرمانروایی بی حدّ اوست، ای آن که در حسابرسی اعمال شکوه اوست، ای آن که در سنجش کردارها داوری اوست، ای آن که در بهشت پاداش اوست، ای آن که در دوزخ کیفر اوست

2- (43) ای آن که هراسندگان به درگاه او گریزند، ای آن که گنهکاران به سوی او پناه برند، ای آن که پشیمانان آهنگ او کنند، ای آن که پارسایان به

او میل نمایند، ای آن که سرگشتگان به او پناه برند، ای آن که ارادتمندان به او انس گیرند، ای آن که شیفتگان به او افتخار کنند، ای آن که خطاکاران در عفوش طمع ورزند، ای آن که یقین یافتگان به سوی او آرام گیرند، ای آن که توکّل کنندگان بر او توکّل کنند.
3- (44) خدایا! از تو درخواست میکنم به نامت ای دوست داشتنی، ای شفابخش، ای نزدیک، ای دیده بان، ای حسابرس، ای هراس انگیز، ای پاداش ده، ای اجابت کننده، ای آگاه ای بینا.
4- (45) ای نزدیک تر از هر نزدیک، ای محبوب تر از هر محبوب، ای بیناتر از هر بینا، ای آگاه تر از هر آگاه، ای شریف تر از هر شریف، ای برتر از هر بلند، ای تواناتر از هر توانا، ای توانگرتر از هر توانگر، ای بخشنده تر از هر بخشنده، ای مهربان تر از هر مهربان
5- (46) ای چیره شکست ناپذیر، ای سازنده ناساخته، ای آفریننه نا آفریده، ای مالک ما مملوک، ای چیره چیره گی ناپذیر، ای بلندی بخش بلندی ناپذیر، ای نگهدار بی نگهدار، ای یاری کننده یاری نشده، ای گواه همیشه حاضر، ای نزدیک دوری ناپذیر

يَا نُورا لَيْسَ كَمِثْلِهِ نُورٌ (1)

(48) يَا مَنْ عَطَاؤُهُ شَرِيفٌ يَا مَنْ فِعْلُهُ لَطِيفٌ يَا مَنْ لُطْفُهُ مُقِيمٌ يَا مَنْ إِحْسَانُهُ قَدِيمٌ يَا مَنْ قَوْلُهُ حَقٌّ يَا مَنْ وَعْدُهُ صِدْقٌ يَا مَنْ عَفْوُهُ فَضْلٌ يَا مَنْ عَذَابُهُ عَدْلٌ يَا مَنْ ذِكْرُهُ حُلْوٌ يَا مَنْ فَضْلُهُ عَمِيمٌ (2)

(49) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ يَا مُسَهِّلُ يَا مُفَصِّلُ يَا مُبَدِّلُ يَا مُذَلِّلُ يَا مُنَزِّلُ يَا مُنَوِّلُ يَا مُفْضِلُ يَا مُجْزِلُ يَا مُمْهِلُ يَا مُجْمِلُ (3)

(50) يَا مَنْ يَرَی وَ لا يُرَی يَا مَنْ يَخْلُقُ وَ لا يُخْلَقُ يَا مَنْ يَهْدِی وَ لا يُهْدَی يَا مَنْ يُحْيِی وَ لا يُحْيَی يَا مَنْ يَسْأَلُ وَ لا يُسْأَلُ يَا مَنْ يُطْعِمُ وَ لا يُطْعَمُ يَا مَنْ يُجِيرُ وَ لا يُجَارُ عَلَيْهِ يَا مَنْ يَقْضِی وَ لا يُقْضَی عَلَيْهِ يَا مَنْ يَحْكُمُ وَ لا يُحْكَمُ عَلَيْهِ يَا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوا أَحَدٌ (4)

(51) يَا نِعْمَ الْحَسِيبُ يَا نِعْمَ الطَّبِيبُ يَا نِعْمَ الرَّقِيبُ يَا نِعْمَ الْقَرِيبُ يَا نِعْمَ الْمُجِيبُ يَا نِعْمَ الْحَبِيبُ يَا نِعْمَ الْكَفِيلُ يَا نِعْمَ الْوَكِيلُ يَا نِعْمَ الْمَوْلَی يَا نِعْمَ النَّصِيرُ (5)

(52) يَا سُرُورَ الْعَارِفِينَ يَا مُنَی الْمُحِبِّينَ يَا أَنِيسَ الْمُرِيدِينَ يَا حَبِيبَ التَّوَّابِينَ يَا رَازِقَ الْمُقِلِّينَ يَا رَجَاءَ الْمُذْنِبِينَ يَا قُرَّةَ عَيْنِ الْعَابِدِينَ يَا مُنَفِّسَ عَنِ الْمَكْرُوبِينَ يَا مُفَرِّجَ عَنِ الْمَغْمُومِينَ يَا إِلَهَ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ (6)

(53) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ يَا رَبَّنَا يَا إِلَهَنَا يَا سَيِّدَنَا يَا مَوْلانَا يَا نَاصِرَنَا يَا حَافِظَنَا يَا دَلِيلَنَا يَا مُعِينَنَا يَا حَبِيبَنَا يَا طَبِيبَنَا (7)

(54) يَا رَبَّ النَّبِيِّينَ وَ الْأَبْرَارِ يَا رَبَّ الصِّدِّيقِينَ وَ الْأَخْيَارِ يَا رَبَّ الْجَنَّهِ

1- (47) ای روشنی نور، ای روشنی بخش نور ای آفریننده نور، ای گرداننده نور، ای به اندازه ساز نور، ای روشنی هر نور، ای روشنایی پیش از هر نور، ای روشنایی پس از هر نور، ای روشنایی بر فراز هر نور، ای نوری که همانندش نوری نیست

2- (48) ای آن که عطایش چشمگیر است، ای آن که کارش چشم نواز است، ای آن که نوازشش پایدار است، ای آن که نیکی اش دیرینه است، ای آن که سخنش حق است ای آن که وعده اش راست است، ای آن که

گذشتش فراتر از شایستگی است، ای آن که کیفرش داد است، ای آن که یادش شیرین است، ای آن که عطایش همگانی است.
3- (49) خدایا! از تو درخواست میکنم به نامت ای آسان ساز، ای جداییبخش، ای دگرگون ساز، ای هموار کن، ای فرودآور، ای عطابخش، ای فزون ده، ای بسیاربخش، ای امان ده، ای زیباییآفرین
4- (50) ای آن که بینده و دیده نشود، ای آن که بیافریده و آفریده نشود، ای آن که راهنمایی کند و راهنمایی نشود، ای آن که زنده کند و زنده اش نکنند، ای آن که پرسد و پرسیده نشود، ای آن که خوراند و خوراک نخواهد، ای آن که پناهد دهد و پناه نجوید، ای آن که داوری کند و بر او داوری نشود، ای آن که فرمان دهد و فرمانش ندهند، ای آن که نزاده، و زاده نشده، و برای او همتایی نبوده است.
5- (51) ای که چه خوش حسابگری، ای که چه خوش طبیبی، ای که چه خوش همراهی، ای که چه خوش نزدیکی، ای که چه خوش پاسخ دهی، ای که چه خوش دلبری، ای که چه خوش سرپناهی، ای که چه خوش کارگشایی، ای که چه خوش مولایی، ای که چه خوش یاوری
6- (52) ای شادی عارفان، ای آرزوی شیفتگان، ای همدم مریدان، ای محبوب توبه کاران، ای روزی دهنده بی چیزان، ای امید گنهکاران، ای نور چشم عبادت کنندگان، ای گشاینده اندوه دلگیران، ای غم گسار غم زدگان، ای معبود گذشتگان و آیندگان.
7- (53) خدایا! من از تو درخواست میکنم به نامت ای پروردگار ما، ای معبود ما، ای سرور ما ای مولای ما، ای یاور ما، ای نگهدار ما، ای راهنمای ما، ای مددرسان ما، ای محبوب ما، ای طبیب ما،

وَ النَّارِ يَا رَبَّ الصِّغَارِ وَ الْكِبَارِ يَا رَبَّ الْحُبُوبِ وَ الثِّمَارِ يَا رَبَّ الْأَنْهَارِ وَ الْأَشْجَارِ يَا رَبَّ الصَّحَارِى وَ الْقِفَارِ يَا رَبَّ الْبَرَارِى وَ الْبِحَارِ يَا رَبَّ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ يَا رَبَّ الْأَعْلانِ وَ الْأَسْرَارِ (1)

(55) يَا مَنْ نَفَذَ فِى كُلِّ شَىْ ءٍ أَمْرُهُ يَا مَنْ لَحِقَ بِكُلِّ شَىْ ءٍ عِلْمُهُ يَا مَنْ بَلَغَتْ إِلَى كُلِّ شَىْ ءٍ قُدْرَتُهُ يَا مَنْ لا تُحْصِى الْعِبَادُ نِعَمَهُ يَا مَنْ لا تَبْلُغُ الْخَلائِقُ شُكْرَهُ يَا مَنْ لا تُدْرِكُ الْأَفْهَامُ جَلالَهُ يَا مَنْ لا تَنَالُ الْأَوْهَامُ كُنْهَهُ يَا مَنِ الْعَظَمَهُ وَ الْكِبْرِيَاءُ رِدَاؤُهُ يَا مَنْ لا تَرُدُّ الْعِبَادُ قَضَاءَهُ يَا مَنْ لا مُلْكَ إِلا مُلْكُهُ يَا مَنْ لا عَطَاءَ إِلا عَطَاؤُهُ (2)

(56) يَا مَنْ لَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَى يَا مَنْ لَهُ الصِّفَاتُ الْعُلْيَا يَا مَنْ لَهُ الْآخِرَهُ وَ الْأُولَى يَا مَنْ لَهُ الْجَنَّهُ الْمَأْوَى يَا مَنْ لَهُ الْآيَاتُ الْكُبْرَى يَا مَنْ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى يَا مَنْ لَهُ الْحُكْمُ وَ الْقَضَاءُ يَا مَنْ لَهُ الْهَوَاءُ وَ الْفَضَاءُ يَا مَنْ لَهُ الْعَرْشُ وَ الثَّرَى يَا مَنْ لَهُ السَّمَاوَاتُ الْعُلَى (3)

(57) اللَّهُمَّ إِنِّى أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ يَا عَفُوُّ يَا غَفُورُ يَا صَبُورُ يَا شَكُورُ يَا رَءُوفُ يَا عَطُوفُ يَا مَسْئُولُ يَا وَدُودُ يَا سُبُّوحُ يَا قُدُّوسُ (4)

(58) يَا مَنْ فِى السَّمَاءِ عَظَمَتُهُ يَا مَنْ فِى الْأَرْضِ آيَاتُهُ يَا مَنْ فِى كُلِّ شَىْ ءٍ دَلائِلُهُ يَا مَنْ فِى الْبِحَارِ عَجَائِبُهُ يَا مَنْ فِى الْجِبَالِ خَزَائِنُهُ يَا مَنْ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ يَا مَنْ إِلَيْهِ يَرْجِعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ يَا مَنْ أَظْهَرَ فِى كُلِّ شَىْ ءٍ لُطْفَهُ يَا مَنْ أَحْسَنَ كُلَّ شَىْ ءٍ خَلَقَهُ يَا مَنْ تَصَرَّفَ فِى الْخَلائِقِ قُدْرَتُهُ (5)

1- (54) ای پروردگار پیامبران و نیکان، ای پروردگار صدّیقان و خوبان، ای پروردگار بهشت و دوزخ، ای پروردگار خردسالان و بزرگسالان، ای پروردگار دانه ها و میوه ها، ای پروردگار نهرها و درختان، ای پروردگار دشت ها و بیشه ها، ای پروردگار خشیکی ها و دریاها، ای پروردگار شب و روز، ای پروردگار آشکارها و نهان ها

2- (55) ای آن که فرمانش در هرچیز نفوذ یافته، ای آن که دانشش به هر چیز رسیده، ای آن که قدرتش هر چیز را دربر گرفته، ای آن که بندگان از شمردن نعمت هایش ناتوانند، ای آن که آفریدگان به سپاسش نرسند، ای آن که فهم ها بزرگی اش را درنیابند، ای آن که پندارها به ژرفای هستی اش نرسند، ای آن که بزرگی و بزرگ منشی پوشش اوست، ای که بندگان

توان برگرداندن حکمش را ندارند، ای آن که فرمانروایی جز فرمانروایی او نیست، ای آن که عطایی جز عطای او نیست
3- (56) ای آن که نمونه اعلی از آن اوست، ای آن که صفات برتر برای اوست، ای آن که سرانجام و سرآغاز از آن اوست، ای آن که بهشت آسایش از آن اوست، ای آن که نشانه های بزرگ تر از آن اوست، ای آن که نام های نیکوتر از آن اوست، ای آن که فرمان و داوری از آن اوست، ای آن هوا و فضا از آن اوست، ای آن که عرش و فرش از آن اوست، ای آن که آسمانهای برافراشته از آن اوست.
4- (57) خدایا! از تو میخواهم به نامت ای درگذرنده، ای آمرزنده، ای شکیبا، ای ستایش پذیر، ای مهربان، ای مهرورز، ای خواسته، ای دوست، ای پاک، ای منزّه.
5- (58) ای آن که بزرگی اش در آسمان است، ای آن که نشانه هایش در زمین است، ای آن که دلایلش در هرچیز است، ای آن که شگفتی هایش در دریاست، ای آن که گنیجنه هایش در کوه هاست، ای آن که آفرینش را آغاز کند سپس بازش گرداند، ای آن که مه امور به به سوی او بازگردد، ای آن که لطفش را در هر چیز نمایان ساخته، ای آن که آفرینش هر چیز را نیکو پرداخته، ای آن که توانش در آفریدگان کارگر افتاده است.

59) يَا حَبِيبَ مَنْ لا حَبِيبَ لَهُ يَا طَبِيبَ مَنْ لا طَبِيبَ لَهُ يَا مُجِيبَ مَنْ لا مُجِيبَ لَهُ يَا شَفِيقَ مَنْ لا شَفِيقَ لَهُ يَا رَفِيقَ مَنْ لا رَفِيقَ لَهُ يَا مُغِيثَ مَنْ لا مُغِيثَ لَهُ يَا دَلِيلَ مَنْ لا دَلِيلَ لَهُ يَا أَنِيسَ مَنْ لا أَنِيسَ لَهُ يَا رَاحِمَ مَنْ لا رَاحِمَ لَهُ يَا صَاحِبَ مَنْ لا صَاحِبَ لَهُ (1)

(60) يَا كَافِيَ مَنِ اسْتَكْفَاهُ يَا هَادِيَ مَنِ اسْتَهْدَاهُ يَا كَالِيَ مَنِ اسْتَكْلاهُ يَا رَاعِيَ مَنِ اسْتَرْعَاهُ يَا شَافِيَ مَنِ اسْتَشْفَاهُ يَا قَاضِيَ مَنِ اسْتَقْضَاهُ يَا مُغْنِيَ مَنِ اسْتَغْنَاهُ يَا مُوفِيَ مَنِ اسْتَوْفَاهُ يَا مُقَوِّيَ مَنِ اسْتَقْوَاهُ يَا وَلِيَّ مَنِ اسْتَوْلاهُ (2)

(61) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ يَا خَالِقُ يَا رَازِقُ يَا نَاطِقُ يَا صَادِقُ يَا فَالِقُ يَا فَارِقُ يَا فَاتِقُ يَا رَاتِقُ يَا سَابِقُ [فَائِقُ] يَا سَامِقُ (3)

(62) يَا مَنْ يُقَلِّبُ اللَّيْلَ وَ النَّهَارَ يَا مَنْ جَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَ الْأَنْوَارَ يَا مَنْ خَلَقَ الظِّلَّ وَ الْحَرُورَ يَا مَنْ سَخَّرَ الشَّمْسَ وَ الْقَمَرَ يَا مَنْ قَدَّرَ الْخَيْرَ وَ الشَّرَّ يَا مَنْ خَلَقَ الْمَوْتَ وَ الْحَيَاةَ يَا مَنْ لَهُ الْخَلْقُ وَ الْأَمْرُ يَا مَنْ لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَ لا وَلَدا يَا مَنْ لَيْسَ لَهُ شَرِيکٌ فِی الْمُلْکِ يَا مَنْ لَمْ يَکُنْ لَهُ وَلِیٌّ مِنَ الذُّلِّ (4)

(63) يَا مَنْ يَعْلَمُ مُرَادَ الْمُرِيدِينَ يَا مَنْ يَعْلَمُ ضَمِيرَ الصَّامِتِينَ يَا مَنْ يَسْمَعُ أَنِينَ الْوَاهِنِينَ يَا مَنْ يَرَى بُكَاءَ الْخَائِفِينَ يَا مَنْ يَمْلِکُ حَوَائِجَ السَّائِلِينَ يَا مَنْ يَقْبَلُ عُذْرَ التَّائِبِينَ يَا مَنْ لا يُصْلِحُ عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ يَا مَنْ لا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ يَا مَنْ لا يَبْعُدُ عَنْ قُلُوبِ الْعَارِفِينَ يَا أَجْوَدَ الْأَجْوَدِينَ (5)

(64) يَا

1- (59) ای دوست آن که دوستی ندارد، ای پزشک آن که پزشکی ندارد، ای پاسخگوی آن که پاسخگویی ندارد، ای یار مهربان آن که مهربانی ندارد، ای همراه بی همرهان، ای فریادرس آن که فریادرسی ندارد، ای رهنمای آن که رهنمایی ندارد، ای همدم آن که همدمی ندارد، ای رحم کننده آن که رحم کننده ای ندارد ای همنشین آن که همنشینی ندارد
2- (60) ای کفایت کننده هرکه از او کفایت خواهد، ای راهنمای هرکه از او راهنمایی جوید، ای نگاهبان هرکه از او نگاهبانی خواهد، ای رعایت کننده هرکه از او رعایت خواهد، ای شفادهنده هرکه از او شفا طلبد، ای داور

هرکه از او داوری خواهد، ای بی نیاز کننده هرکه از او بی نیازی جوید، ای وفادار به هر که از او وفا جوید، ای نیرو بخش هرکه از او نیرو خواهد، ای سرپرست هرکه از او سرپرستی خواهد.
3- (61) خدایا! از تو میخواهم به نامت ای آفریننده، ای روزی دهنده، ای گویا، ای راستگو ای شکافنده، ای جدا کننده، ای گشاینده، ای پیوند دهنده، ای پیشی گیرنده، ای بلند جایگاه.
4- (62) ای آن که شب و روز را دگرگون سازد، ای آن که تاریکی ها و روشنایی ها را قرار داد، ای آن که سایه خنک و گرما را آفرید، ای آن که خورشید و ماه را مسّخر ساخت، ای آن که خیر و شر را مقدّر نمود، ای آن که مرگ و زندگی را آفرید، ای آن که خلق و امر از آن اوست، ای آن که همسر و فرزندی نگرفت، ای آن که در فرمانروایی شریکی برایش نیست، ای آن که از روی خواری سرپرستی نخواهد.
5- (63) ای آن که خواهش خواهشمندان را میداند، ای آن که از نهاد خاموشان آگاه است، ای آن که ناله درماندگان را می شنود، ای آن که گریه هراسیدگان را میبیند، ای آن که نیازهای نیازمندان به دست اوست، ای آن بهانه توبه کاران را میپذیرد، ای آن که عمل تبهکاران را صلاح نبخشد، ای آن که پاداش نیکوکاران را تباه نکند، ای آن که از دل عارفان دور نباشد ای بخشنده ترین بخشندگان.

دَائِمَ الْبَقَاءِ يَا سَامِعَ الدُّعَاءِ يَا وَاسِعَ الْعَطَاءِ يَا غَافِرَ الْخَطَاءِ يَا بَدِيعَ السَّمَاءِ يَا حَسَنَ الْبَلاءِ يَا جَمِيلَ الثَّنَاءِ يَا قَدِيمَ السَّنَاءِ يَا كَثِيرَ الْوَفَاءِ يَا شَرِيفَ الْجَزَاءِ (1)

(65) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ يَا سَتَّارُ يَا غَفَّارُ يَا قَهَّارُ يَا جَبَّارُ يَا صَبَّارُ يَا بَارُّ يَا مُخْتَارُ يَا فَتَّاحُ يَا نَفَّاحُ يَا مُرْتَاحُ (2)

(66) يَا مَنْ خَلَقَنِی وَ سَوَّانِی يَا مَنْ رَزَقَنِی وَ رَبَّانِی يَا مَنْ أَطْعَمَنِی وَ سَقَانِی يَا مَنْ قَرَّبَنِی وَ أَدْنَانِی يَا مَنْ عَصَمَنِی وَ كَفَانِی يَا مَنْ حَفِظَنِی وَ كَلانِی يَا مَنْ أَعَزَّنِی وَ أَغْنَانِی يَا مَنْ وَفَّقَنِی وَ هَدَانِی يَا مَنْ آنَسَنِی وَ آوَانِی يَا مَنْ أَمَاتَنِی وَ أَحْيَانِی (3)

(67) يَا مَنْ يُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ يَا مَنْ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ يَا مَنْ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَ قَلْبِهِ يَا مَنْ لا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلا بِإِذْنِهِ يَا مَنْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ يَا مَنْ لا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ يَا مَنْ لا رَادَّ لِقَضَائِهِ يَا مَنِ انْقَادَ كُلُّ شَیْ ءٍ لِأَمْرِهِ يَا مَنِ السَّمَاوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ يَا مَنْ يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرا بَيْنَ يَدَیْ رَحْمَتِهِ (4)

(68) يَا مَنْ جَعَلَ الْأَرْضَ مِهَاداً يَا مَنْ جَعَلَ الْجِبَالَ أَوْتَاداً يَا مَنْ جَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجاً يَا مَنْ جَعَلَ الْقَمَرَ نُوراً يَا مَنْ جَعَلَ اللَّيْلَ لِبَاساً يَا مَنْ جَعَلَ النَّهَارَ مَعَاشاً يَا مَنْ جَعَلَ النَّوْمَ سُبَاتاً يَا مَنْ جَعَلَ السَّمَاءَ بِنَاءً يَا مَنْ جَعَلَ الْأَشْيَاءَ أَزْوَاجاً يَا مَنْ جَعَلَ النَّارَ مِرْصَادا (5)

(69) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ يَا سَمِيعُ يَا شَفِيعُ يَا رَفِيعُ يَا مَنِيعُ يَا سَرِيعُ يَا بَدِيعُ يَا كَبِيرُ يَا قَدِيرُ يَا خَبِيرُ [مُنِيرُ] يَا مُجِيرُ (6)

(70) يَا حَيّا

1- (64) ای همیشه ماندگار، ای شنونده دعا، ای گسترده عطا، ای آمرزنده خطا، ای پدید آورنده آسمان، ای نیک آزمون، ای نیکو ستایش، ای دیرینه بر فراز، ای بسیار وفادار، ای شریف پاداش.
2- (65) خدایا! از تو میخواهم به نامت ای پرده پوش ای آمرزگار، ای چیره، ای جاه مند، ای بس شکیبا، ای نیک بخش، ای برگزیده، ای گشاینده، ای روح بخش، ای راحتی بخش

3- (66) ای آن که مرا آفرید و بیاراست، ای آن که مرا روزی داد و پرورید، ای آن که به من خورانید و نوشانید، ای آن که مرا نزدیک نمود و به کنار خویش برد، ای آن که مرا نگاه داشت و کفایت نمود، ای آن که مرا حفظ کرد و حمایت نمود، ای آن که به من عزّت بخشید و بی نیازم ساخت، ای آن که توفیقم داد و راهنمایی کرد، ای آن که همدمم شد و جایم داد، ای آن که مرا بمیراند و زنده کند.
4- (67) ای آن که حق را با کلماتش استوار و برجا کند، ای آن که توبه را از بندگانش بپذیرد، ای آن که میان انسان و دلش قرار گیرد، ای آن که شفاعت جز با اجازه اش سود نبخشد، ای آن که به گمراه شدگان راهش داناتر است، ای آن که حکمش دگرگونی نپذیرد، ای آن که رأیش را بازگرداننده ای نیست، ای آن که هرچیز فرمانش را گردن نهد، ای آن که آسمان ها به دست قدرتش پیچیده گشته، ای آن که بادها را مژده دهنده رحمتش فرستد.
5- (68) ای آن که زمین را بستر زندگی قرار داد، ای آن که کوه ها را میخهای زمین نهاد، ای آن که خورشدی را چراغ جهانش کرد، ای آن که ماه را تابان ساخت، ای آن که شب را جامه آرامش گرداند، ای آن که روز را مایه روزی قرار داد، ای آن که خواب را وسیله آرامش ساخت، ای آن که آسمان را بنا نهاد، ای آن که از هر چیز گونه های مختلف قرار داد، ای آن که آتش را کمین گاه قرار داد.
6- (69) خدایا! از تو میخواهم به نامت ای شنوا، ای همیار، ای بلندپایه، ای فرازمند، ای شبتابنده، ای نوآفرین، ای بزرگ، ای توانا، ای آگاه، ای پناه ده

قَبْلَ كُلِّ حَیٍّ یا حَیّاً بَعْدَ کُلِّ حَیٍّ یا حَیُّ الَّذِی لَیْسَ کَمِثْلِهِ حَیٌّ یا حَیُّ الَّذِی لا یُشَارِکُهُ حَیٌّ یا حَیُّ الَّذِی لا یَحْتَاجُ إِلَی حَیٍّ یا حَیُّ الَّذِی یُمِیتُ کُلَّ حَیٍّ یا حَیُّ الَّذِی یَرْزُقُ کُلَّ حَیٍّ یا حَیّاً لَمْ یَرِثِ الْحَیَاهَ مِنْ حَیٍّ یا حَیُّ الَّذِی یُحْیِی الْمَوْتَی یا حَیُّ یا قَیُّومُ لا تَأْخُذُهُ سِنَهٌ وَ لا نَوْمٌ (1)

(71) یا مَنْ لَهُ ذِکْرٌ لا یُنْسَی یا مَنْ لَهُ نُورٌ لا یُطْفَی یا مَنْ لَهُ نِعَمٌ لا تُعَدُّ یا مَنْ لَهُ مُلْکٌ لا یَزُولُ یا مَنْ لَهُ ثَنَاءٌ لا یُحْصَی یا مَنْ لَهُ جَلالٌ لا یُکَیَّفُ یا مَنْ لَهُ کَمَالٌ لا یُدْرَکُ یا مَنْ لَهُ قَضَاءٌ لا یُرَدُّ یا مَنْ لَهُ صِفَاتٌ لا تُبَدَّلُ یا مَنْ لَهُ نُعُوتٌ لا تُغَیَّرُ (2)

(72) یا رَبَّ الْعَالَمِینَ یا مَالِکَ یَوْمِ الدِّینِ یا غَایَهَ الطَّالِبِینَ یا ظَهْرَ اللاجِینَ یا مُدْرِکَ الْهَارِبِینَ یا مَنْ یُحِبُّ الصَّابِرِینَ یا مَنْ یُحِبُّ التَّوَّابِینَ یا مَنْ یُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِینَ یا مَنْ یُحِبُّ الْمُحْسِنِینَ یا مَنْ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِینَ (3)

(73) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ یا شَفِیقُ یا رَفِیقُ یا حَفِیظُ یا مُحِیطُ یا مُقِیتُ یا مُغِیثُ یا مُعِزُّ یا مُذِلُّ یا مُبْدِئُ یا مُعِیدُ (4)

(74) یا مَنْ هُوَ أَحَدٌ بِلا ضِدٍّ یا مَنْ هُوَ فَرْدٌ بِلا نِدٍّ یا مَنْ هُوَ صَمَدٌ بِلا عَیْبٍ یا مَنْ هُوَ وِتْرٌ بِلا کَیْفٍ یا مَنْ هُوَ قَاضٍ بِلا حَیْفٍ یا مَنْ هُوَ رَبٌّ بِلا وَزِیرٍ یا مَنْ هُوَ عَزِیزٌ بِلا ذُلٍّ یا مَنْ هُوَ غَنِیٌّ بِلا فَقْرٍ یا مَنْ هُوَ مَلِکٌ بِلا عَزْلٍ یا مَنْ هُوَ مَوْصُوفٌ بِلا شَبِیهٍ (5)

(75) یا مَنْ ذِکْرُهُ

1- (70) ای زنده پیش از هر زنده، ای زنده پس از هر زنده، ای زنده ای که مانند او زنده ای نیست، ای زنده ای که هیچ زنده ای شریک او نیست، ای زنده ای که به زنده ای نیاز ندارد، ای زنده ای که همه زندگان را می میراند، ای زنده ای که به زنده ها روزی میدهد، ای زنده ای که زندگی را از زنده ای دیگر به ارث نبرده، ای زنده ای که مردگان را زنده میکند، ای زنده ای به خود پاینده ای که او را چرت و خواب درنگیرد.
2- (71) ای آن که یادی دارد فراموش نشدنی، ای آن که نوری دارد خاموش نشدنی، ای آن که عطایایی بخشیده ناشمردنی، ای آن فرمانروایی اش بیزوال است، ای آن که ستایشش بی آمار است، ای آن

که شکوهش چگونگی نپذیرد، ای آن که کمالی دارد درک ناشدنی، ای آن که داوری اش بازگشت ناپذیر است، ای آن که صفاتی دارد دگرگون ناپذیر ای آن که جلوه هایی دارد غیر قابل تغییر.
3- (72) ای پروردگار جهانیان، ای مالک روز جزا، ای مقصود جویندگان ای پشت و پناه پناهندگان، ای دریابنده فراریان، ای آن که شکیبایان را دوست دارد، ای آن که توبه کنندگان را دوست دارد ای آن که پاکیزگان را دوست دارد، ای آن که نیکوکاران را دوست دارد، ای آن که اوست داناتر به راه یافتگان
4- (73) خدایا! از تو خواستارم به نامت ای مهربان، ای همراه، ای نگهدار، ای فراگیر، ای روزیبخش، ای فریادرس، ای عزّت بخش، ای خوارکن، ای آغازگر، ای برگرداننده.
5- (74) ای آن که یکتاست و ضدّ ندارد، ای آن که یگانه است و بیمانند، ای آن که بی نیاز و کاستی است، ای آن که بی همتای بودن و چگونگی است، ای آن که داوری دادگر است، ای آن که پروردگاری بی وزیر است، ای آن که عزّتمندی بی خواری است، ای آن که توانگری بی نیاز است، ای آن که پادشاهی عزل ناپذیر است، ای آن که اوصافش بی مانند است.

شَرَفٌ لِلذَّاكِرِينَ يَا مَنْ شُكْرُهُ فَوْزٌ لِلشَّاكِرِينَ يَا مَنْ حَمْدُهُ عِزٌّ لِلْحَامِدِينَ يَا مَنْ طَاعَتُهُ نَجَاهٌ لِلْمُطِيعِينَ يَا مَنْ بَابُهُ مَفْتُوحٌ لِلطَّالِبِينَ يَا مَنْ سَبِيلُهُ وَاضِحٌ لِلْمُنِيبِينَ يَا مَنْ آيَاتُهُ بُرْهَانٌ لِلنَّاظِرِينَ يَا مَنْ كِتَابُهُ تَذْكِرَهٌ لِلْمُتَّقِينَ يَا مَنْ رِزْقُهُ عُمُومٌ لِلطَّائِعِينَ وَ الْعَاصِينَ يَا مَنْ رَحْمَتُهُ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ (1)

(76) يَا مَنْ تَبَارَکَ اِسْمُهُ يَا مَنْ تَعَالَى جَدُّهُ يَا مَنْ لا إِلَهَ غَيْرُهُ يَا مَنْ جَلَّ ثَنَاؤُهُ يَا مَنْ تَقَدَّسَتْ أَسْمَاؤُهُ يَا مَنْ يَدُومُ بَقَاؤُهُ يَا مَنِ الْعَظَمَهُ بَهَاؤُهُ يَا مَنِ الْكِبْرِيَاءُ رِدَاؤُهُ يَا مَنْ لا تُحْصَى آلاؤُهُ يَا مَنْ لا تُعَدُّ نَعْمَاؤُهُ (2)

(77) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ يَا مُعِينُ يَا أَمِينُ يَا مُبِينُ يَا مَتِينُ يَا مَكِينُ يَا رَشِيدُ يَا حَمِيدُ يَا مَجِيدُ يَا شَدِيدُ يَا شَهِيدُ (3)

(78) يَا ذَا الْعَرْشِ الْمَجِيدِ يَا ذَا الْقَوْلِ السَّدِيدِ يَا ذَا الْفِعْلِ الرَّشِيدِ يَا ذَا الْبَطْشِ الشَّدِيدِ يَا ذَا الْوَعْدِ وَ الْوَعِيدِ يَا مَنْ هُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ يَا مَنْ هُوَ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ يَا مَنْ هُوَ قَرِيبٌ غَيْرُ بَعِيدٍ يَا مَنْ هُوَ عَلَى كُلِّ شَیْ ءٍ شَهِيدٌ يَا مَنْ هُوَ لَيْسَ بِظَلامٍ لِلْعَبِيدِ (4)

(79) يَا مَنْ لا شَرِيکَ لَهُ وَ لا وَزِيرَ يَا مَنْ لا شَبِيهَ [شِبْهَ] لَهُ وَ لا نَظِيرَ يَا خَالِقَ الشَّمْسِ وَ الْقَمَرِ الْمُنِيرِ يَا مُغْنِیَ الْبَائِسِ الْفَقِيرِ يَا رَازِقَ الطِّفْلِ الصَّغِيرِ يَا رَاحِمَ الشَّيْخِ الْكَبِيرِ يَا جَابِرَ الْعَظْمِ الْكَسِيرِ يَا عِصْمَهَ الْخَائِفِ الْمُسْتَجِيرِ يَا مَنْ هُوَ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ يَا مَنْ هُوَ عَلَى كُلِّ شَیْ ءٍ قَدِيرٌ (5)

(80) يَا ذَا الْجُودِ وَ النِّعَمِ يَا ذَا الْفَضْلِ وَ الْكَرَمِ يَا خَالِقَ اللَّوْحِ وَ الْقَلَمِ يَا بَارِئَ الذَّرِّ

1- (75) ای آن که ذکرش برای ذاکران شرف است، ای آن که شکرش برای شاکران رستگاری است، ای آن که ستایشش برای ستایشگران عزّت است، ای آن که طاعتش برای مطعیان مایه نجات است، ای آن که درگاهش گشوده است به روی جویندگان، ای آن که راهش برای توبه کاران هموار است، ای آن که نشانه هایش برای بینندگان دلیل قاطع است، ای آن که کتابش برای پرواپیشگان مایه پند و یادآوری است، ای آن که روزی اش همه مطیعان و گنهکاران را فراگیرد، ای آن که رحمتش به نیکوکاران نزدیک است.

2- (76) ای آن که نامش خجسته است، ای آن که عنایتش بس بلند است، ای آن که معبودی جز او نیست، ای آن که ستایشش والا است، ای آن که نام هایش مقدس است، ای آن که هستی اش پایدار است، ای آن که بزرگی جلوه زیبایی اوست، ای آن که بزرگ منشی پوشش اوست، ای آن که عطاهایش در شمار نیاید، ای آن که نعمت هایش شمرده نشود.
3- (77) خدایا! از تو میخواهم به نامت ای مددرسان، ای امین، ای آشکار ای استوار، ای ارجمند، ای راهنما، ای ستوده، ای بزرگوار، ای سختگیر (گنهکاران) ، ای گواه.
4- (78) ای صاحب عرش پرشکوه، ای صاحب سخن استوار، ای صاحب کردکار برازنده، ای صاحب کوبش سخت، ای صاحب نوید و و تهدید، ای آن که سرپرست ستوده است، ای آن که به نیکی انجام دهد آنچه را خواهد، ای آن که نزدیک دوری ناپذیر است، ای آن که بر هر چیز گواه است، ای آن که بر بندگان ستمکار نیست.
5- (79) ای آن که شریک و وزیری ندارد، ای آن که مثل و مانندی ندارد، ای آفریننده خورشید و ماه تابان، ای بی نیاز کننده درمانده تهیدست، ای روزی دهنده کودک خردسال، ای مهرورز بر پیر بزرگسال، ای پیونددهنده استخوان شکسته، ای پناه ترسان پناه جو، ای آن که بر بندگانش آگاه و بیناست، ای آن که بر هر چیز تواناست.

وَ النَّسَمِ يَا ذَا الْبَأْسِ وَ النِّقَمِ يَا مُلْهِمَ الْعَرَبِ وَ الْعَجَمِ يَا كَاشِفَ الضُّرِّ وَ الْأَلَمِ يَا عَالِمَ السِّرِّ وَ الْهِمَمِ يَا رَبَّ الْبَيْتِ وَ الْحَرَمِ يَا مَنْ خَلَقَ الْأَشْيَاءَ مِنَ الْعَدَمِ (1)

(81) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ يَا فَاعِلُ يَا جَاعِلُ يَا قَابِلُ يَا كَامِلُ يَا فَاصِلُ يَا وَاصِلُ يَا عَادِلُ يَا غَالِبُ يَا طَالِبُ يَا وَاهِبُ (2)

(82) يَا مَنْ أَنْعَمَ بِطَوْلِهِ يَا مَنْ أَكْرَمَ بِجُودِهِ يَا مَنْ جَادَ بِلُطْفِهِ يَا مَنْ تَعَزَّزَ بِقُدْرَتِهِ يَا مَنْ قَدَّرَ بِحِكْمَتِهِ يَا مَنْ حَكَمَ بِتَدْبِيرِهِ يَا مَنْ دَبَّرَ بِعِلْمِهِ يَا مَنْ تَجَاوَزَ بِحِلْمِهِ يَا مَنْ دَنَا فِی عُلُوِّهِ يَا مَنْ عَلا فِی دُنُوِّهِ (3)

(83) يَا مَنْ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَا مَنْ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ يَا مَنْ يَهْدِی مَنْ يَشَاءُ يَا مَنْ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ يَا مَنْ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ يَا مَنْ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ يَا مَنْ يُعِزُّ مَنْ يَشَاءُ يَا مَنْ يُذِلُّ مَنْ يَشَاءُ يَا مَنْ يُصَوِّرُ فِی الْأَرْحَامِ مَا يَشَاءُ يَا مَنْ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ (4)

(84) يَا مَنْ لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَ لا وَلَداً يَا مَنْ جَعَلَ لِكُلِّ شَیْ ءٍ قَدْراً يَا مَنْ لا يُشْرِكُ فِی حُكْمِهِ أَحَداً يَا مَنْ جَعَلَ [مِنَ الْمَلائِكَهِ] الْمَلائِكَهَ رُسُلاً يَا مَنْ جَعَلَ فِی السَّمَاءِ بُرُوجاً يَا مَنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارا يَا مَنْ خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَراً يَا مَنْ جَعَلَ لِكُلِّ شَیْ ءٍ أَمَداً يَا مَنْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَیْ ءٍ عِلْماً يَا مَنْ أَحْصَی كُلَّ شَیْ ءٍ عَدَداً (5)

(85) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ يَا أَوَّلُ يَا آخِرُ يَا ظَاهِرُ يَا بَاطِنُ يَا بَرُّ يَا حَقُّ يَا فَرْدُ يَا وِتْرُ يَا صَمَدُ يَا سَرْمَدُ (6)

(86)

1- (80) ای صاحب جود و بخشش ای صاحب فضل و کرم، ای آفریننده لوح و قلم، ای پدیدآورنده موران و مردمان، ااای صاحب عذاب و انتقام ای الهام بخش عرب و عجم، ای بردارنده زیان و درد، ای دانای رازها و قصدها، ای پروردگار کعبه و حرم، ای آفریننده هرچیز از نیستی.
2- (81) خدایا! از تو خواستارم به نامت ای کردگار، ای هستی بخش، ای پذیرنده، ای برازنده، ای جدا، ای پیوند دهنده، ای دادگر، ای چیره، ای جویا،

ای بخشنده،
3- (82) ای آن که به کرمش بخشید، ای آن که به جودش گرامی داشت، ای آن که به لطفش کرم ورزید، ای آن که به نیرویش عزّت یافت، ای آن که به حکمتش سامان داد، ای آن که به تدبیر خود حکم کرد، ای آنکه با علم خود تدبیر کرد، ای آن که با بردباری اش درگذرد، ای آن که به تدبیر خود در عین برتری اش نزدیک است، ای آن که در عین نزدیکی اش برتر است.
4- (83) ای آن که هرچه خواهد آفریند، ای آن که هرچه بخواهد بکند، ای آن که هرکه را بخواهد راهنمایی کند، ای آن که هرکه را بخواهد گمراه سازد، ای آن که هرکه را بخواهد عذاب کند، ای آن که هرکه را بخواهد بیامرزد، ای آن که هرکه را بخواهد عزّت بخشد، ای آن که هرکه را بخواهد خوار گرداند، ای آن که در رحم مادران هرچه خواهد صورت بخشد، ای آن که هرکه را بخواهد به رحمتش مخصوص گرداند.
5- (84) ای آن که همسر و فرزندی نگرفت، ای آن که برای هرچیز اندازه نهاد، ای آن که در حکمش کسی را شریک نساخت، ای آن که فرشتگان را فرستادگان خویش قرار داد، ای آن که در آسمان ها برج هایی گذارد، ای آن که زمین را زیستگاه شایسته نمود، ای آن که آدمی را از آب آفرید، ای آن که برای هرچیز سرانجامی قرار داد، ای آن که با علم خویش هرچیز را دربر گرفته است، ای آن که تعداد هرچیز را شماره نموده است.
6- (85) خدایا! از تو درخواست میکنم به نامت ای آغاز، ای انجام، ای آشکار، ای نهان، ای نیکوکار، ای حق، ای یگانه، ای یکتا، ای بی نیاز، ای همیشگی.

يَا خَيْرَ مَعْرُوفٍ عُرِفَ يَا أَفْضَلَ مَعْبُودٍ عُبِدَ يَا أَجَلَّ مَشْكُورٍ شُكِرَ يَا أَعَزَّ مَذْكُورٍ ذُكِرَ يَا أَعْلَى مَحْمُودٍ حُمِدَ يَا أَقْدَمَ مَوْجُودٍ طُلِبَ يَا أَرْفَعَ مَوْصُوفٍ وُصِفَ يَا أَكْبَرَ مَقْصُودٍ قُصِدَ يَا أَكْرَمَ مَسْئُولٍ سُئِلَ يَا أَشْرَفَ مَحْبُوبٍ عُلِمَ (1)

(87) يَا حَبِيبَ الْبَاكِينَ يَا سَيِّدَ الْمُتَوَكِّلِينَ يَا هَادِيَ الْمُضِلِّينَ يَا وَلِيَّ الْمُؤْمِنِينَ يَا أَنِيسَ الذَّاكِرِينَ يَا مَفْزَعَ الْمَلْهُوفِينَ يَا مُنْجِيَ الصَّادِقِينَ يَا أَقْدَرَ الْقَادِرِينَ يَا أَعْلَمَ الْعَالِمِينَ يَا إِلَهَ الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ (2)

(88) يَا مَنْ عَلا فَقَهَرَ يَا مَنْ مَلَكَ فَقَدَرَ يَا مَنْ بَطَنَ فَخَبَرَ يَا مَنْ عُبِدَ فَشَكَرَ يَا مَنْ عُصِيَ فَغَفَرَ يَا مَنْ لا تَحْوِيهِ الْفِكَرُ يَا مَنْ لا يُدْرِكُهُ بَصَرٌ يَا مَنْ لا يَخْفَى عَلَيْهِ أَثَرٌ يَا رَازِقَ الْبَشَرِ يَا مُقَدِّرَ كُلِّ قَدَرٍ (3)

(89) اللَّهُمَّ إِنِّى أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ يَا حَافِظُ يَا بَارِئُ يَا ذَارِئُ يَا بَاذِخُ يَا فَارِجُ يَا فَاتِحُ يَا كَاشِفُ يَا ضَامِنُ يَا آمِرُ يَا نَاهِى (4)

(90) يَا مَنْ لا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلا هُوَ يَا مَنْ لا يَصْرِفُ السُّوءَ إِلا هُوَ يَا مَنْ لا يَخْلُقُ الْخَلْقَ إِلا هُوَ يَا مَنْ لا يَغْفِرُ الذَّنْبَ إِلا هُوَ يَا مَنْ لا يُتِمُّ النِّعْمَةَ إِلا هُوَ يَا مَنْ لا يُقَلِّبُ الْقُلُوبَ إِلا هُوَ يَا مَنْ لا يُدَبِّرُ الْأَمْرَ إِلا هُوَ يَا مَنْ لا يُنَزِّلُ الْغَيْثَ إِلا هُوَ يَا مَنْ لا يَبْسُطُ الرِّزْقَ إِلا هُوَ يَا مَنْ لا يُحْيِى الْمَوْتَى إِلا هُوَ (5)

(91) يَا مُعِينَ الضُّعَفَاءِ يَا صَاحِبَ الْغُرَبَاءِ يَا نَاصِرَ الْأَوْلِيَاءِ يَا قَاهِرَ الْأَعْدَاءِ يَا رَافِعَ السَّمَاءِ يَا أَنِيسَ الْأَصْفِيَاءِ يَا حَبِيبَ الْأَتْقِيَاءِ يَا كَنْزَ الْفُقَرَاءِ يَا إِلَهَ الْأَغْنِيَاءِ يَا أَكْرَمَ الْكُرَمَاءِ (6)

(92) يَا كَافِيا مِنْ كُلِّ شَىْ

1- (86) ای بهترین شناخته شده ای که شناخته شده، ای برترین معبودی که عبادت شده، ای والاترین ثناپذیری که سپاس شده، ای عزیزترین یاد شده ای که یاد شده ای برترین ستوده ای که ستایش شده، ای دیرینه ترین موجودی که خواسته شده، ای بلندترین وصف شده ای که به وصف آمده، ای بزرگترین مقصودی که قصد شده، ای گرامی ترین پرسیده ای که پرسش شده، ای شریف ترین محبوبی که دانسته شده.

2- (87) ای محبوب گریه کنندگان، ای سرور توکّل کنندگان، ای راهنمای گمراهان، ای سرپرست مؤمنان، ای همدم ذاکران، ای پناه جان سوختگان ای رهایی بخش راستگویان، ای تواناترین توانایان، ای داناترین دانایان، ای پرستیده همه آفریدگان.
3- (88) ای آن که فراتر رفت و چیره گشت، ای آن که دارا گشت و توان یافت، ای آن که نهان شد و آگاهی یافت، ای آن که پرستش شد و ارج نهاد، ای آن که نافرمانی شد و آمرزید، ای آنکه اندیشه ها او را فرا نگیرد، ای آن که دیده ای او را در نیابد، ای آن که اثری بر او پوشیده نماند، ای روزی دهنده آدمیان، ای اندازه دهنده هر اندازه.
4- (89) خدایا! از تو درخواست میکنم به نامت ای نگهدار، ای آفریننده، ای پدید آورنده، ای بسیار بخشنده، ای گشایشگر، ای فراخی بخش، ای برگیرنده زیان، ای ضمانت کننده، ای فرمان ده، ای بازدارنده.
5- (90) ای آن که جز او غیب نداند، ای آن که برنگرداند بدی را جز او، ای آن که آفریدگان را جز او نیافریند، ای آن که گناه را جز او نیامرزد، ای آن که نعمت را جز او کامل نکند، ای آن که دلها را جز او دگرگون نکند، ای آن که کارها را جز او تدبیر ننماید، ای آن که باران را جز او فرو نبارد، ای آن که روزی را جز او نگستراند، ای آن که مردگان را جز او زنده نسازد.
6- (91) ای یاور ضعیفان، ای همراه غریبان، ای یار دوستان، ای چیره بر دشمنان ای بالا برنده آسمان، ای مونس برگزیدگان، ای محبوب پروا پیشگان، ای گنجینه تهیدستان، ای معبود توانگران ای کریم ترین کریمان.

ءٍ یَا قَائِما عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ یَا مَنْ لا یُشْبِهُهُ شَیْ ءٌ یَا مَنْ لا یَزِیدُ فِی مُلْکِهِ شَیْ ءٌ یَا مَنْ لا یَخْفَی عَلَیْهِ شَیْ ءٌ یَا مَنْ لا یَنْقُصُ مِنْ خَزَائِنِهِ شَیْ ءٌ یَا مَنْ لَیْسَ کَمِثْلِهِ شَیْ ءٌ یَا مَنْ لا یَعْزُبُ عَنْ عِلْمِهِ شَیْ ءٌ یَا مَنْ هُوَ خَبِیرٌ بِکُلِّ شَیْ ءٍ یَا مَنْ وَسِعَتْ رَحْمَتُهُ کُلَّ شَیْ ءٍ (1)

(93) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ یَا مُکْرِمُ یَا مُطْعِمُ یَا مُنْعِمُ یَا مُعْطِی یَا مُغْنِی یَا مُقْنِی یَا مُفْنِی یَا مُحْیِی یَا مُرْضِی یَا مُنْجِی (2)

(94) یَا أَوَّلَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ آخِرَهُ یَا إِلَهَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ مَلِیکَهُ یَا رَبَّ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ صَانِعَهُ یَا بَارِئَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ خَالِقَهُ یَا قَابِضَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ بَاسِطَهُ یَا مُبْدِئَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ مُعِیدَهُ یَا مُنْشِئَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ مُقَدِّرَهُ یَا مُکَوِّنَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ مُحَوِّلَهُ یَا مُحْیِیَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ مُمِیتَهُ یَا خَالِقَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ وَارِثَهُ (3)

(95) یَا خَیْرَ ذَاکِرٍ وَ مَذْکُورٍ یَا خَیْرَ شَاکِرٍ وَ مَشْکُورٍ یَا خَیْرَ حَامِدٍ وَ مَحْمُودٍ یَا خَیْرَ شَاهِدٍ وَ مَشْهُودٍ یَا خَیْرَ دَاعٍ وَ مَدْعُوٍّ یَا خَیْرَ مُجِیبٍ وَ مُجَابٍ یَا خَیْرَ مُونِسٍ وَ أَنِیسٍ یَا خَیْرَ صَاحِبٍ وَ جَلِیسٍ یَا خَیْرَ مَقْصُودٍ وَ مَطْلُوبٍ یَا خَیْرَ حَبِیبٍ وَ مَحْبُوبٍ (4)

(96) یَا مَنْ هُوَ لِمَنْ دَعَاهُ مُجِیبٌ یَا مَنْ هُوَ لِمَنْ أَطَاعَهُ حَبِیبٌ یَا مَنْ هُوَ إِلَی مَنْ أَحَبَّهُ قَرِیبٌ یَا مَنْ هُوَ بِمَنِ اسْتَحْفَظَهُ رَقِیبٌ یَا مَنْ هُوَ بِمَنْ رَجَاهُ کَرِیمٌ یَا مَنْ هُوَ بِمَنْ عَصَاهُ حَلِیمٌ یَا مَنْ

1- (92) ای کفایت کننده از هرچیز، ای پاینده بر هرچیز، ای آن که چیزی مانند او نیست، ای آن که چیزی بر فرمانروایی اش نیفزاید، ای آن که چیزی بر او پوشیده نیست، ای آن که چیزی از خزانه هایش نکاهد، ای آن که مانندش کسی نیست، ای آن که چیزی از علمش پنهان نماند، ای آن که به همه چیز آگاه است، ای آن که همه رحمتش همه چیز را فرا گرفته است.
2- (93) خدایا! از تو درخواست میکنم به نامت ای اکرام کننده، ای روزی بخش ای نعمت دهنده، ای عطابخش، ای بی نیازکننده، ای ذخیره گذار، ای نابودکننده، ای زنده ساز، ای خشنودکننده، ای رهایی بخش.
3- (94) ای آغاز و انجام هرچیز، ای پرستیده و دارنده هرچیز، ای پروردگار و سازنده هرچیز، ای آفریننده و برآورنده هرچیز، ای گیرنده و

گشاینده هرچیز، ای آغاز کننده هرچیز، ای پدیدآورنده و اندازه بخش هرچیز، ای هستی بخش و جنباننده هرچیز، ای زنده کننده و می راننده هرچیز، ای آفریننده و میراث بر هرچیز
4- (95) ای بهترین یادکننده و یادشده، ای بهترین ثناپذیر و ثناشده، ای بهترین ستاینده و ستوده، ای بهترین گواه و گواه پذیر، ای بهترین خواهنده و خوانده شده، ای بهترین پاسخ دهنده و پاسخ داده شده، ای بهترین یار و همدم، ای بهترین همراه و همنشین، ای بهترین سویه و آهنگ، ای بهترین دوستدار و دوستی پذیر.

هُوَ فِی عَظَمَتِهِ رَحِیمٌ یَا مَنْ هُوَ فِی حِکْمَتِهِ عَظِیمٌ یَا مَنْ هُوَ فِی إِحْسَانِهِ قَدِیمٌ یَا مَنْ هُوَ بِمَنْ أَرَادَهُ عَلِیمٌ (1)

(97) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ یَا مُسَبِّبُ یَا مُرَغِّبُ یَا مُقَلِّبُ یَا مُعَقِّبُ یَا مُرَتِّبُ یَا مُخَوِّفُ یَا مُحَذِّرُ یَا مُذَکِّرُ یَا مُسَخِّرُ یَا مُغَیِّرُ (2)

(98) یَا مَنْ عِلْمُهُ سَابِقٌ یَا مَنْ وَعْدُهُ صَادِقٌ یَا مَنْ لُطْفُهُ ظَاهِرٌ یَا مَنْ أَمْرُهُ غَالِبٌ یَا مَنْ کِتَابُهُ مُحْکَمٌ یَا مَنْ قَضَاؤُهُ کَائِنٌ یَا مَنْ قُرْآنُهُ مَجِیدٌ یَا مَنْ مُلْکُهُ قَدِیمٌ یَا مَنْ فَضْلُهُ عَمِیمٌ یَا مَنْ عَرْشُهُ عَظِیمٌ (3)

(99) یَا مَنْ لا یَشْغَلُهُ سَمْعٌ عَنْ سَمْعٍ یَا مَنْ لا یَمْنَعُهُ فِعْلٌ عَنْ فِعْلٍ یَا مَنْ لا یُلْهِیهِ قَوْلٌ عَنْ قَوْلٍ یَا مَنْ لا یُغَلِّطُهُ سُؤَالٌ عَنْ سُؤَالٍ یَا مَنْ لا یَحْجُبُهُ شَیْ ءٌ عَنْ شَیْ ءٍ یَا مَنْ لا یُبْرِمُهُ إِلْحَاحُ الْمُلِحِّینَ یَا مَنْ هُوَ غَایَهُ مُرَادِ الْمُرِیدِینَ یَا مَنْ هُوَ مُنْتَهَی هِمَمِ الْعَارِفِینَ یَا مَنْ هُوَ مُنْتَهَی طَلَبِ الطَّالِبِینَ یَا مَنْ لا یَخْفَی عَلَیْهِ ذَرَّهٌ فِی الْعَالَمِینَ (4)

(100) یَا حَلِیما لا یَعْجَلُ یَا جَوَادا لا یَبْخَلُ یَا صَادِقا لا یُخْلِفُ یَا وَهَّابا لا یَمَلُّ یَا قَاهِرا لا یُغْلَبُ یَا عَظِیما لا یُوصَفُ یَا عَدْلا لا یَحِیفُ یَا غَنِیّا لا یَفْتَقِرُ یَا کَبِیرا لا یَصْغُرُ یَا حَافِظا لا یَغْفُلُ سُبْحَانَکَ یَا لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ الْغَوْثَ الْغَوْثَ خَلِّصْنَا مِنَ النَّارِ یَا رَبِّ (5)

دعای جوشن صغیر

صوت

باقر المقدسی

***

دعای جوشن صغیر

این دعا در کتاب های معتبر به شرحی گسترده تر از شرح جوشن کبیر نقل شده، و کفعمی در حاشیه کتاب بلد الامین فرموده که این دعا دعایی است بس بلند و پر ارج

1- (96) ای آن که به خواهنده اش پاسخ گوید، ای آن که برای فرمانبرش دوست است، ای آن که به دوستدارش نزدیک است، ای آن که برای کسی که از او نگهداری طلبد دیده بان است، ای آن که به هرکه به او امید بندد کریم است، ای آن که هرکه از او نافرمانی کند بردبار است، ای ان که در بزرگیاش مهربان است، ای آن که در فرزانگی بزرگ است، ای آن که در نیکی اش دیرینه است، ای آن که به هر که او را خواهد دانا است.
2- (97) خدایا! از تو درخواست میکنم به نامت ای سبب ساز، ای شوق آفرین، ای برگرداننده، ای پیگیر، ای سامان بخش، ای هراس آور، ای برحذر دار، ای یادآور، ای تسخیرگر، ای دگرگون ساز
3- (98) ای آن که علمش پیش است، ای آن که وعده اش راست است، ای آن که لطفش آشکار است، ای آن که فرمانش چیره است، ای آن که کتابش استوار است. ای آن که حکمش شدنی است، ای آن که قرآنش باشکوه است، ای آن که فرمانروایی اش دیرین است، ای آن که بخشش فراگیر است، ای آن که پایگاهش بس بزرگ است.
4- (99) ای آن که شنیدنی از شنیدن دیگر بازش ندارد، ای آن که کاری از کار دیگر منعش نکند، ای آن که گفتاری از گفتار دیگر سرگرمش نکند، ای آن که درخواستی از درخواست دیگر او را به اشتباه نیافکند، ای آن که چیزی از چیز دیگر پرده اش نشود، ای آن که اصرار اصرارکنندگان او را به ستوه نیاورد، ای آن که آرمان واپسین جویندگان است، ای آن که نهایت همّت عارفان است، ای آن که پایان جستجوی جویندگان است، ای آن که غباری در سراسر هستی بر او پوشیده نیست.
5- (100) ای بردباری که شتاب نکند، ای بخشنده ای که بخل نورزد، ای راستگویی که تخلّف نکند، ای عطاکننده ای که خستگی نپذیرد، ای چیره ای که شکست ناپذیر است، ای بزرگی که به وصف در نیاید، ای دادگری که ستم ننماید، ای توانگری که نیازمند نشود، ای بزرگی که کوچک نگردد، ای نگهداری که غفلت ننماید. منزّهی تو ای که معبودی جز تو نیست، فریادرس، فریادرس، ما را از آتش رهایی بخش پروردگار

و هنگامی که هادی عبّاسی کشتن حضرت موسی بن جعفر علیهما السلام را قصد کرد آن حضرت این دعا را خواند در نتیجه جدّش رسول خدا صلّی اللّه و علیه و آله را در خواب دید که به ایشان فرمود: حق تعالی دشمن تو را هلاک خواهد کرد.

این دعا در کتاب مهج الدعوات سیّد ابن طاووس نیز نقل شده ولی بین نسخه کفعمی و سیّد اختلاف وجود دارد که ما آن را موافق کتاب بلد الامین نقل می کنیم.

و آن دعا این است:

بِسم اللهِ الرَحمنِ الرَحیم (1)

اِلهی کَمْ مِنْ عَدُوٍّ انْتَضی عَلَیَّ سَیفَ عَداوَتِهِ وَشَحَذَ لی ظُبَةَ مِدْیَتِهِ وَاَرْهَفَ لی شَباحَدِّهِ وَدافَ لی قَواتِلَ سمُوُمِهِ وَسَدَّدَ اِلَیَّ صَوائِبَ سِهامِهِ وَلَمْ تَنَمْ عَنّی عَیْنُ حِراسَتِهِ وَاَضْمَرَ اَنْ یَسُومَنِی الْمَکْرُوْهَ وَیُجَرِّعَنی ذُعافَ مَرارَتِهِ نَظَرْتَ اِلی ضَعْفی عَنِ احتِمالِ الْفَوادِحِ، (2)

وَعَجْزی عَنِ الاِنْتِصارِ مِمَّنْ قَصَدَنی بِمُحارَبَتِهِ وَوَحْدَتی فی کَثیرٍ مِمَّنْ ناوانی واَرْصَدَ لی فیما لَمْ اُعْمِلْ فِکْری فی الإِ رْصادِ لَهُمْ بِمِثْلِهِ فَاَیَّدْتَنی بِقُوَّتِکَ وَشَدَدْتَ اَزْری بِنُصْرَتِکَ وفَلَلْتَ لی حَدَّهُ وَخَذَلْتَهُ بَعْدَ جَمْعِ عَدیدِهِ وَحَشْدِهِ واَعْلَیْتَ کَعْبی عَلَیْهِ، (3)

وَوَجَّهْتَ ما سَدَّدَ اِلَیَّ مِنْ مَکائِدِهِ اِلَیْهِ وَرَدَدْتَهُ عَلَیْهِ وَلَمْ یَشْفِ غَلیلَهُ وَلَمْ تَبْرُدْ حَزازاتُ غَیْظِهِ وَقَدْ عَضَّ عَلَیَّ اَنامِلَهُ وَاَدْبَرَ مُوَلِّیاً قَدْ اَخْفَقَتْ سَراياهُ فَلَکَ الْحَمْدُ یا رَبِّ مِنْ مُقْتَدِرٍ لا یُغْلَبُ وَذی اَناهٍ لا یَعْجَلُ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاجْعَلْنی لِنَعْمائِکَ مِنَ الشّاکِرِینَ وَلِاٰلائِکَ مِنَ الذّ اکِرِینَ اِلهی وَکَمْ مِنْ باغٍ بَغانی بِمَکایِدِهِ وَنَصَبَ لی اَشْراکَ مَصایِدِهِ وَوَکَّلَ بی تَفَقُّدَ رِعایَتِهِ، (4)

واَصْبَاءَ اِلَیَّ اِصْباَّءَ السَّبُعِ لِطَرِیدَتِهِ انْتِظاراً لاِنْتِهازِ فُرْصَتِهِ وَهُوَ یُظْهِرُ بَشاشَةَ الْمَلَقِ وَیَبْسُطُ لی وَجْهاً غَیْرَ طَلِقٍ فَلَمّا رَاَیْتَ

1- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است

2- خدایا چه بسیار دشمنی که شمشیر دشمنی اش را به روی من کشید، و لبه تیغش را بر من تیز کرد، و باریک نمود دم برنده اسلحه اش را و زهرهای کشنده اش را برای من درهم آمیخت و تیرهای بی خطایش را به سوی من نشانه گرفت و چشم نگهبانش از من به خواب نرفت و نهانی بر آن است تا مرا در معرض امور ناخوشایند قرار دهد، و به من بچشاند زهر جگر سوزش را، خدایا به ناتوانی من نگریستی که تاب حوادث بزرگ را ندارم،
3- و در درماندگی ام را از انتقام گرفتن از ان با ستیزه جویی اش قصد من کرده دیدی، و تنهایی ام را در برابر بسیاری از آنان که آزار مرا اراده نموده اند، و در کمین من نشستند مشاهده کردی و در آنچه که اندیشه ام را علیه آنان برای مقابله به مثل بکار نگرفتم، پس مرا به نیرویت تأیید کردی و پشتم را با یاریت محکم نمودی، و تیغ او را به نفع من کند کردی، و او را پس از جمع آوری نفرات و تجهیزاتش خوار نمودی، و مقام و جایگاه مرا بر او برتری دادی،
4- و آنچه را از نیرنگ هایش به جانب من هدف گرفته بود به سوی خودش بازگردانی و علیه او به کار بستی، ولی عطش کینه اش فرو ننشست، و سوزش دل برامده از خشمش سرد نشد درحالی که از غیضش بر من انگشت به دندان گزید و پشت کرده پا به فرار نهاد و سپاه و نفراتش تارومار شد، پس تو را سپاس ای پروردگار از توانایی ات که شکست نپذیرد، و بردباری ات که شتاب نپذیرد، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و مرا در برابر نعمت هایت از شاکران و در برابر عطاهایت از ذاکران قرار ده، خدایا چه بسیار متجاوزی که با نیرنگ هایش به من ستم کرد، و دام های شکارگیرش را در راهم نهاد، و توجه جستجوگرانه اش را بر من گماشت،

دَغَلَ سَرِيرَتِهِ وَقُبْحَ مَا انْطَوى عَلَيْهِ لِشَرِيكِهِ فى مِلَّتِهِ واَصْبَحَ مُجْلِباً لى فى بَغْيِهِ اَرْكَسْتَهُ لِاُمِّ رَاْسِهِ واَتَيْتَ بُنْيانَهُ مِنْ اَساسِهِ فَصَرَعْتَهُ فى زُبْيَتِهِ وَرَدَّيْتَهُ فى مَهْوى حُفْرَتِهِ وَجَعَلْتَ خَدَّهُ طَبَقاً لِتُرابِ رِجْلِهِ (1)

وَشَغَلْتَهُ فى بَدَنِهِ وَرِزْقِهِ وَرَمَيْتَهُ بِحَجَرِهِ وَخَنَقْتَهُ بِوَتَرِهِ وَذَكَّيْتَهُ بِمَشاقِصِهِ وَكَبَبْتَهُ لِمَنْخَرِهِ وَرَدَدْتَ كَيْدَهُ فى نَحْرِهِ وَرَبَقْتَهُ بِنَدامَتِهِ وَفَسَاْتَهُ بِحَسْرَتِهِ فَاسْتَخْذَاءَ وَتَضاَئَلَ بَعْدَ نَخْوَتِهِ وانْقَمَعَ بَعْدَ اْستِطالَتِهِ ذَليلاً مَاْسُوراً فى رِبْقِ حِبالَتِهِ الَّتى كانَ يُؤَمِّلُ اَنْ يَرانى فيها يَوْمَ سَطْوَتِهِ وَقَدْ كِدْتُ يا رَبِّ لَوْ لا رَحْمَتُكَ اَنْ يَحُلَّ بى ما حَلَّ بِساحَتِهِ فَلَكَ الْحَمْدُ يا رَبِّ مِنْ مُقْتَدِرٍ لا يُغْلَبُ، (2)

وَذى اَناةٍ لايَعْجَلُ صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاجْعَلنى لِنَعْماَّئِكَ مِنَ الشّاكِرينَ ولِاَلَّائِكَ مِنَ الذّ اكِرينَ اِلهى وَكَمْ مِنْ حاسِدٍ شَرِقَ بِحَسْرَتِهِ وَعَدُوٍّ شَجِىَ بِغَيْظِهِ وَسَلَقَنى بِحَدِّ لِسانِهِ وَوَخَزَنى بِمُوقِ عَيْنِهِ وَجَعَلَنى غَرَضاً لِمرامِيهِ وَقَلَّدَنى خِلالاً لَمْ تَزَلْ فِيهِ نادَيْتُكَ يا رَبِّ مُسْتَجيراً بِكَ واثِقاً بِسُرْعَهِ اِجابَتِكَ مُتَوَكِّلاً عَلى ما لَمْ اَزَلْ اَتَعَرَّفُهُ مِنْ حُسْنِ دِفاعِكَ عالِماً اَنَّهُ لا يُضْطَهَدُ مَنْ اَوى اِلى ظِلِّ كَنَفِكَ ، (3)

وَلَنْ تَفْرَعَ الْحَوادِثُ مَنْ لَجَاَ اِلى مَعْقِلِ الاِْنْتِصارِ بِكَ فَحَصَّنْتَنى مِنْ باْسِهِ بِقُدْرَتِكَ فَلَكَ الْحَمدُ يا رَبِّ مِنْ مُقْتَدِرٍ لا يُغْلَبُ وَذى اَناةٍ لا يَعْجَلُ صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ واجْعَلْنى لِنَعْماَّئِكَ مِنَ الشّاكِرينَ وَلِاَلَّائِكَ مِنَ الذّ اكِرينَ. (4)

اِلهى وَكَمْ مِنْ سَحابِبِ مَكْرُوهٍ جَلَّيْتَها وسَماَّءِ نِعْمَهٍ مَطَرْتَها وَجَداوِلِ كَرامَهٍ اَجْرَيْتَها واَعْيُنِ اَحْداثٍ طَمَسْتَها وناشِيَهِ رَحْمَهٍ نَشَرْتَهَا وَجُنَّهِ عافِيَهٍ اَلْبَسْتَها وَغَوامِرِ كُرُباتٍ كَشَفْتَها واُمُورٍ جارِيَهٍ قَدَّرْتَها لَمْ تُعْجِزْكَ اِذْ طَلَبْتَها وَلَمْ تَمْتَنِعْ مِنْكَ اِذْ اَرَدْتَهَا فَلَكَ الْحَمْدُ يا رَبِّ مِنْ مُقْتَدِرٍ لا يُغْلَبُ وَذى اَناةٍ لا يَعْجَلُ صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

1- و در کمین من نشست همچون کمین گذاردن درنده ای برای شکار خویش برای به دست آوردن فرصت مناسب درحالیکه درحالی که خوشرویی چاپلوسانه نشان داده و به سختی گشاده رویی می نمود پس چون حیله گری نهادش، و زشتی پندار نهفته اش را آن هم بر زیان هم

کیشش مشاهده نمودی درحالی که سپیده می کرد به امید آنکه در ستمش بر من هجوم آورد پس تو او را سرنگون ساختی و ریشه اش را از بیخ وبن برکندی، و او را در چاهی که برای من کنده بود و در ژرفای گودالش در انداختی، و گونه اش را همپای خاک پایش قرار دادی،
2- و او را به تن و روزی اش سرگرم کردی، و او را با سنگ خودش زدی، و با زه کمان خودش خفه اش نمودی و با سر نیزه های خودش هلاک کردی و به رو به خاک مذلّت انداختی، و حیله اش را به گردنش برگرداندی و به بند پشیمانی گرفتارش کردی، و به سبب حسرتش به باد فنایش دادی، ازاین رو پس از کبر و نخوتش خوار و کوچک گشت، و به دنبال گردن فرازی اش خوار و کوبیده شد، و در بند دامی که روز گردن کشی اش آرزو داشت مرا در میان آن ببیند اسیر شد، و چه نزدیک بود پروردگارا اگر رحمتت نبود بر من فرود آید، آنچه که دامن زندگی او را فرا گرفت، پس تو را سپاس پروردگارا که توانای شکست ناپذیری،
3- و بردبار بدون شتابی، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و مرا بر نعمت هایت از شاکران و در برابر عطاهایت از ذاکران قرار بده، خدایا چه بسیار حسودی که از روی حسرت برافروخته گشت و دشمنی که بسبب خشمش به سختی اندوهناک شد، و مرا با نیش زبانش آزرده ساخت و مژگانش را چون نیزه ای به بدنم فرو برد، و مرا هدف تیرهای سرزنش نمود، و کاستی هایی را به گردنم انداخت که در خود اوست، پروردگارا پناه جویانه تو را خواندم، درحالی که اطمینان به سرعت اجابت تو داشتم، توکّل کنان به آنچه همواره از خوبی دفاعت می دانستم، با آگاهی به اینکه هرکه رخت به سایه حمایتت کشد مورد آزار واقع نگردد،
4- و کسیکه به قلعه مددجویی تو پناه آورد هرگز حوادث روزگار او را درهم نکوبد، پس به قدرتت مرا از آزار او حفظ کردی، پس تو را سپاس ای پروردگار که توانای شکست ناپذیری و بردباری که هرگز شتاب نکنی، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و مرا بر نعمت هایت از شاکران و در برابر عطاهایت از ذاکران قرار بده،

وَاْجَعْلنی لِنَعْماَّئِکَ مِنَ الشّاکِرینَ وَلِلاَّئِکَ مِنَ الذّ اکِرینَ ، (1)

اِلهی وکَمْ مِنْ ظَنٍّ حَسَنٍ حَقَّقْتَ وَمِنْ کَسْرِ اِمْلاقٍ جَبَرْتَ وَمِنْ مَسْکَنَهٍ فادِحَهٍ حَوَّلْتَ وَمِنْ صَرْعَهٍ مُهْلِکَهٍ نَعَشْتَ وَمِنْ مَشَقَّهٍ اَرَحْتَ لاتُسْئَلُ عَمّا تَفْعَلُ وَهُمْ یُسْئَلُونَ وَلا یَنْقُصُکَ ما اَنْفَقْتَ وَلَقَدْ سُئِلْتَ فَاَعْطَیْتَ وَلَمْ تُسْئَلْ فاَبْتَدَاْتَ وَاسْتُمیحَ بابُ فَضْلِکَ فَما اَکْدَیْتَ اَبَیْتَ اِلاّ اِنْعاماً وَاْمِتناناً وِاِلاّ تَطَوُّلاً یا رَبِّ وَاِحْساناً واَبَیْتُ اِلّا اْنتِهاکاً لِحُرُماتِکَ وَاْجْتِراًّءً عَلی مَعاصِیکَ ، (2)

وَتَعَدِّیاً لِحُدُودِکَ وَغَفْلَهً عَنْ وَعیدِکَ وَطاعَهً لِعَدُوّی وَعَدُوِّکَ لَمْ یَمْنَعْکَ یا اِلهی وناصِری اِخْلالی بِالشُّکْرِ عَنْ اِتْمامِ اِحْسانِکَ وَلاَ حَجَزَنی ذلِکَ عَنْ اِرْتِکابِ مَساخِطِکَ. (3)

اَللّهُمَّ وَهذا مَقامُ عَبْدٍ ذَلیلٍ اعْتَرَفَ لَکَ بِالتَّوْحیدِ وَاَقَرَّ عَلی نَفْسِهِ بِالتَّقْصیرِ فی اَداًّءِ حَقِّکَ وَشَهِدَ لَکَ بِسُبُوغِ نِعْمَتِکَ عَلَیْهِ وَجَمیلِ عادَتِکَ عِنْدَهُ وِاِحْسانِکَ اِلَیْهِ فَهَبْ لی یا إِلهی وَسَیِّدِی مِنْ فَضْلِکَ ما اُریدُهُ اِلَی رَحْمَتِکَ واَتَّخِذُهُ سُلَّماً اَعْرُجُ فیهِ اِلی مَرْضاتِکَ وَ امَنُ بِهِ مِنْ سَخَطِکَ بِعِزَّتِکَ وَطَوْلِکَ (4)

وَبِحَقِّ نَبِیِّکَ مَحَمَّدٍ صَلَّی اللّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ فَلَکَ الْحَمْدُ یا رَبِّ مِنْ مُقْتَدِرٍ لا یُغْلَبُ وَذی اَناهٍ لا یَعْجَلُ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ الِ مُحَمَّدٍ وَاجْعَلْنی لِنَعْماَّئِکَ مِنَ الشّاکِرینَ وَلِلاَّئِکَ مِنَ الذّ اکِرینَ إِلهی وَکَمْ مِنْ عَبْدٍ أَمْسی وَاَصْبَحَ فی کَرْبِ الْمَوْتِ وَحَشْرَجَهِ الصَّدْرِ، (5)

وَالنَّظَرِ اِلی ما تَقْشَعِرُّ مِنْهُ الجُلُودُ وَتَفْزَعُ لَهُ القُلُوبُ واَنَا فی عافِیَهٍ مِنْ ذلِکَ کُلِّهِ فَلَکَ الْحَمْدُ یا رَبِّ مِنْ مُقْتَدِرٍ لا یُغْلَبُ وَذی اَناهٍ لایَعْجَلُ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاجْعَلْنی لِنَعماَّئِکَ مِنَ الشّاکِرینَ وَلِلاَّئِکَ مِنَ الذّ اکِرینَ. (6)

اِلهی وَکَمْ مِنْ عَبْدٍ اَمْسی وَاَصْبَحَ سَقیماً مَوْجِعاً فی اَنَّهٍ وَعَویلٍ یَتَقَلَّبُ فی غَمَّهِ لا یَجِدُ مَحیصاً وَلا یُسیغُ طَعاماً وَلا شَراباً وَاَنَا فی صِحَّهٍ

1- ، خدایا چه بسیار ابرهای ناملایمات که از فضای زندگی ام زدودی، و آسمان نعمتی که بر من باراندی و نهرهای کرامتی که به سوی من روان ساختی، و چشمه های حوادثی که محو نمودی و نهال رحمتی که گستردی و زره عافیتی که بر من پوشاندی، و گرداب های گرفتاری که برطرف کردی،

و امور جاری ه ای که مقدّر فرمودی، آنگاه که این امور را خواستی درمانده ات نکردند و هر زمان که آنها را اراده فرمودی از فرمانبرداری خودداری ننمودند، پس تو را سپاس ای پروردگار که توانای شکست ناپذیری و بردباری که شتاب نورزی، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و مرا به نعمت هایت از شاکران و در برابر عطاهایت از ذاکران قرار بده،
2- خدایا چه بسیار گمان نیکی که جامه عمل پوشاندی و شکست نداری را که جبران نمودی، و بی چیزی توان فرسایی که از من گرداندی و سقوط هلاکت باری که بلندم کردی، و دشواری که آسان نمودی تو بازخواست نشوی از آنچه انجام می دهی و دیگران بازخواست شوند، و از آنچه خرج می کنی چیزی کاسته نشود، هر آینه از تو درخواست شد حالی عطا کردی و درخواست نشد پس آغاز در عطا و او پیشگاه فضلت درخواست احسان شد و تو منع ننمودی و ابا نمودی مگر از نعمت بخشی و اصرار بر رساندن عطا و فزون بخشی و احسان ای پروردگار و من خودداری نمودم مگر از شکستن احترام محرّماتت، و جسارت بر گناهانت،
3- و تجاوز از قوانینت، و غفلت از تهدیدت، و فرمانبری از دشمنم و دشمنت، ای معبودم و یاورم کوتاهی ام در سپاسگزاری ات تو را از تمام کردن احسانت بر من باز نداشت، و این چشم پوشی و بزرگواری مرا از انجام کارهای مورد خشمت مانع نشد.
4- خدایا این است جایگاه بنده خواری که برای تو به یگانگی اقرار کرد، و برای خویش به کوتاهی در ادای حق تو، و گواهی داد برای تو به کمال نعمتت بر او و شیوه زیبا و دلنشینت نزد او احسانت بر او، پس به من ببخش ای خدای من و سرور من از فضلت آنچه را که در راه رسیدن به رحمتت می خواهم تا نردبانش قرار دهم که از آن به سوی خشنودیت، بالا روم، و با آن از خشمت امان یابم، به حق عزّت و عطای همیشگی ات،
5- و به حق پیامبرت محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) ، پس تو را سپاس ای پروردگار که توانای شکست ناپذیری، و بردباری که شتاب نورزی، درود فرست بر محمّد و خاندان محمّد و مرا بر نعمت هایت از شاکران و در برابر عطاهایت از ذاکران قرار بده. خدایا چه بسیار بنده ای که شامگاهان و صبحگاهان نمود در سختی مرگ و به شدت و تنگی نفس زنان،
6- و با نگاه به آنچه که بدنها از دیدنش می لرزد، و دل ها از آن بی تاب می شود و من از همه اینها در عافیت و سلامتی هستم، پس تو را سپاس ای پروردگار که توانای شکست ناپذیری، و بردباری که شتاب نورزی، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و مرا بر نعمت هایت از شاکران و در برابر عطاهایت از ذاکران قرار بده.

مِنَ الْبَدَنِ وَسَلامَهِ مِنَ الْعَيْشِ كُلُّ ذلِکَ مِنْکَ فَلَکَ الْحَمْدُ يا رَبِّ مِنْ مُقْتَدِرٍ لايُغْلَبُ وَذى اَناةٍ لا يَعْجَلُ صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ واجْعَلْنى لِنَعْمائِکَ مِنَ الشّاکِرينَ وَلِالائِکَ مِنَ الذّ اکِرينَ. (1)

اِلهى وَکَمْ مِنْ عَبْدٍ اَمْسى وَاَصْبَحَ خآئِفاً مَرْعُوباً مُشْفِقاً وَجِلاً هارِباً طَريداً مُنْجَحِراً فى مَضيقٍ وَمَخْبَاَهٍ مِنَ الْمَخابى قَدْ ضاقَتْ عَلَيْهِ الاَرْضُ بِرُحْبِها لايَجِدُ حيلَةً وَلا مَنْجى وَلا مَاْوى وَاَنَا فى اَمْنٍ وَطُمَانينَهٍ وَعافِيَهٍ مِنْ ذلِکَ کُلِّهِ فَلَکَ الْحَمْدُ يا رَبِّ مِنْ مُقْتَدِرٍ لا يُغْلَبُ وَذى اَناةٍ لايَعْجَلُ صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاْجعَلْنى لِنَعْمائِکَ مِنَ الشّاکِرينَ . (2)

وَلِالائِکَ مِنَ الذّ اکِرينَ اِلهى وَسَيِّدى وَکَمْ مِنْ عَبْدٍ اَمْسى وَاَصْبَحَ مَغْلُولاً مُکَبَّلاً فِى الْحَديدِ بِاَيْدِى الْعُداهِ لايَرْحَمُونَهُ فَقيداً مِنْ اَهْلِهِ وَوَلَدِهِ مُنْقَطِعاً عَنْ اِخْوانِهِ وَبَلَدِهِ يَتَوَقَّعُ کُلَّ ساعَهٍ بِاَىِّ قِتْلَهٍ يُقْتَلُ وَبِاَىِّ مُثْلَهٍ يُمَثَّلُ بِهِ وَاَنَا فى عافِيَهٍ مِنْ ذلِکَ کُلِّهِ فَلَکَ الْحَمْدُ يا رَبِّ مِنْ مُقْتَدِرٍ لا يُغْلَبُ وَذى اَناةٍ لا يَعْجَلُ، (3)

صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاجْعَلْنى لِنَعْمائِکَ مِنَ الشّاکِرينَ وَلِالائِکَ مِنَ الذّ اکِرينَ اِلهى وَکَمْ مِنْ عَبْدٍ اَمْسى وَاَصْبَحَ يُقاسى الْحَرْبَ وَمُباشَرَهَ الْقِتالِ بِنَفْسِهِ قَدْ غَشِيَتْهُ الاَعْداءُ مِنْ کُلِّ جانِبٍ بِالسُّيُوفِ وَالرِّماحِ وَآلَهِ الْحَرْبِ يَتَقَعْقَعُ فِى الْحَديدِ قَدْ بَلَغَ مَجْهُودَهُ لا يَعْرِفُ حيلَةً وَلا يَجِدُ مَهْرَباً قَدْ اُذْنِفَ بِالْجِراحاتِ اَوْ مُتَشَحِّطاً بِدَمِهِ تَحْتَ السَّنابِکِ وَالاَرْجُلِ يَتَمَنّى شَرْبَهً مِنْ ماءٍ اَوْ (4)

نَظْرَهً اِلى اَهْلِهِ وَوَلَدِهِ لا يَقْدِرُ عَلَيْها وَاَنَا فى عافِيَهٍ مِنْ ذلِکَ کُلِّهِ فَلَکَ الْحَمْدُ يا رَبِّ مِنْ مُقْتَدِرٍ لا يُغْلَبُ وَذى اَناةٍ لا يَعْجَلُ صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاْجَعَلْنى لِنَعْمائِکَ مِنَ الشّاکِرينَ وَلِالائِکَ مِنَ الذّاکِرينَ اِلهى وَکَمْ مِنْ عَبْدٍ اَمْسى وَاَصْبَحَ فى ظُلَماتِ الْبِحارِ وَعَواصِفِ

1- خدای من چه بسا بنده ای که به شامگاهان و صبحگاهان در آمد بیمار و دردمند، در ناله و فریاد، در اندوهش به خود می پیچد و راه گریزی نمی یافت و خوردنی و نوشیدنی گوارایی نمی خورد، و من در تندرستی و سلامت زندگی هستم، همه اینها از توست، پس تو را سپاس ای پروردگار توانای شکست ناپذیر، و بردباری که شتاب نورزی، بر محمّد و خاندان

محمّد درود فرست و مرا بر نعمت هایت از شاکران و در برابر عطاهایت از ذاکران قرار بده.
2- خدایا چه بسیار بنده ای که به شامگاهان و صبحگاهان درآمد ترسان و هراسان، پریشان و اندیشناک، فراری و رانده شده، خرابه نشین در تنگنا و مخفیگاهی از مخفیگاهها که زمین با فراخیاش بر او تنگ شد چاره و راه نجات و پناهگاهی نمییابد، و من از همه اینها در امنیت و آرامش و سلامت کاملم، پس تو را سپاس ای پروردگار توانمند شکست ناپذیر، و بردباری که شتاب نورزی، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و مرا بر نعمت هایت از شاکران
3- و در برابر عطاهایت از ذاکران قرار بده، خدای من و آقای من و چه بسیار بنده ای که به شامگاه و بامداد درامد بسته به زنجیر، پیچیده در آهن آن هم به دست دشمنانش که به او رحم نورزند، دور مانده از زن و فرزند، بریده از برادران و شهر خویش، هر لحظه انتظار دارد که چگونه کشته خواهد شد، و چگونه اعضایش بریده خواهد گشت، و من از همه اینها در سلامت کاملم، پس تو را سپاس ای پروردگار توانای شکست ناپذیر و بردباری که شتاب نورزی،
4- بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و مرا از شاکران، و در برابر عطاهایت از ذاکران قرار بده، خدای من و چه بسیار بنده ای که به شامگاه صبحگاه درآمد، درحالی که سختی جنگ و پیکار را با جانش تحمّل می کند، و دشمنان از هر جانب او را با شمشیرها و نیزه ها و ابزار جنگ در محاصره آورده اند، در میان آهن تلاش می کند، نهایت کوشش را بکار گرفته، راه چاره ای نمی یابد، و گریزگاهی نمی یابند، از سختی جراحات بیمار شده، یا در خون خویش زیر سمها و لگدها غلطان گشته، جرعه آبی را آرزو می کند، یا

الرِّياحِ وَالاْهْوالِ وَالاْ مْواجِ يَتَوقَّعُ الغَرَقَ وَالْهَلاکَ لا يَقْدِرُ عَلى حيلَهٍ اَوْ مُبْتَلىً بِصاعِقَهٍ اَوْ هَدْمٍ اَوْ حَرْقٍ اَوْ شَرْقٍ اَوْ خَسْفٍ اَوْ مَسْخٍ اَوْ قَذْفٍ وَاَنَا فى عافِيَهٍ مِنْ ذلِکَ کُلِّهِ فَلَکَ الْحَمْدُ يا رَبِّ مِنْ مُقْتَدِرٍ لا يُغْلَبُ وَذى اَناهٍ لا يَجْعَلُ، (1)

صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاجْعَلنى لِنَعْمائِکَ مِنَ الشّاکِرينَ وَلِالاَّئِکَ مِنَ الذّاکِرينَ.

اِلهى وکَمْ مِنْ عَبْدٍ اَمْسى واَصْبَحَ مُسافِراً شاخِصاً عَنْ اَهْلِهِ وَوَلَدِهِ مُتَحَيِّراً فِى الْمَفاوِزِ تائِهاً مَعَ الْوُحُوشِ وَالْبَهائِمِ وَالْهَوامِّ وَحِيداً فَريداً لا يَعْرِفُ حيلَهً وَلا يَهْتَدى سَبيلاً اَوْ مُتَاَذِّياً بِبَرْدٍ اَوْ حَرٍّ اَوْ جُوعٍ اَوْ عُرْيٍ اَوْ غَيْرِهِ مِنَ الشَّدائِدِ مِمَّا اَنَا مِنْهُ خِلْوٌ فى عافِيَهٍ مِنْ ذلِکَ کُلِّهِ فَلَکَ الْحَمْدُ يا رَبِّ مِنْ مُقْتَدِرٍ لا يُغْلَبُ ، وَذى اَناهٍ لا يَعْجَلُ، (2)

صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ واجْعَلْنى لِنَعْمآئِکَ مِنَ الشّاکِرينَ ولِالاَّئِکَ مِنَ الذّ اکِرينَ .

اِلهى وَسَيِّدى وکَمْ مِنْ عَبْدٍ اَمْسى وَاَصْبَحَ فَقيراً عآئِلاً عارِياً مُمْلِقاً مُخْفِقاً مَهْجُوراً جائِعاً ظَمْئانَ يَنْتَظِرُ مَنْ يَعُودُ عَلَيْهِ بِفَضْلٍ اَوْ عَبْدٍ وَجيهٍ عِنْدَکَ هُوَ اَوْجَهُ مِنّى عِنْدَکَ وَاَشدُّ عِبادَهً لَکَ، (3)

مَغْلُولاً مَقْهُوراً قَدْ حُمِّلَ ثِقْلاً مِنْ تَعَبِ الْعَناَّءِ وَشِدَّهِ الْعُبُودِيَّهِ وَکُلْفَهِ الرِّقِّ وَثِقْلِ الضَّريبَهِ اَوْ مُبْتَلاً بِبَلا ءٍ شَديدٍ لا قِبَلَ لَهُ اِلاّ بِمَنِّکَ عَلَيْهِ واَنَا الْمَخْدُومُ الْمُنَعَّمُ الْمُعافَى الْمَکَرَّمُ فى عافِيَهٍ مِمّا هُوَ فيهِ فَلَکَ الْحَمْدُ عَلى ذلِکَ کُلِّهِ مِنْ مُقْتَدِرٍ لا يُغْلَبُ وَذى اَناهٍ لا يَعْجَلُ صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاْجَعْلنى لِنَعْمآئِکَ مِنَ الشّاکِرينَ وَلِالاَّئِکَ مِنَ الذّ اکِرينَ . (4)

اِلهى وَسَيِّدى وَ کَمْ مِنْ عَبْدٍ اَمْسى وَاَصْبَحَ عَليلاً مَريضاً سَقيماً مُدْنِفاً عَلى فُرُشِ العِلَّهِ وَفى لِباسِها يَتَقَلَّبُ يَميناً وشِمالاً لا يَعْرِفُ شَيْئاً مِنْ لَذَّهِ الطَّعامِ

1- یک نگاه به اهل و فرزندش را تمّنا می نماید، امّا توانی بر آن را ندارد، و من از همه اینها در سلامت کاملم، تو را پس سپاس ای پروردگار توانای شکست ناپذیر و بردباری که شتاب نورزی، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و مرا بر نعمت هایت از شاکران و در برابر عطاهایت از ذاکران

قرار بده. خدای من و چه بسیار بنده ای که به شامگاه و صبحگاه درآید، در تاریکی های دریاها و تندبادها و در دل هراس ها و امواج در حالی انتظار غرق شدن و هلاکت را می کشد و توان چاره اندیشی ندارد، یا گرفتار صاعقه یا آوار یا آتش سوزی یا گلوگیر شدن لقمه یا فرو رفتن در زمین یا مسخ شدن یا اتّهام به امر نامشروع است و من از همه اینها در سلامت کاملم، پس تو را سپاس ای پروردگار توانای شکست ناپذیر و بردباری که شتاب نورزی،
2- بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و مرا بر نعمت هایت از شاکران و در برابر عطاهایت از ذاکران قرار ده. خدای من چه بسیار بنده ای که به شامگاه و بامداد در حال مسافرت و دوری از همسر و و فرزند، سرگردان در بیشه های خشک، سرگشته در میان حیوانات وحشی و چهارپایان و حشرات آن هم بی یاور و تنها، چاره ای نمی یابد، و به راهی رهنمون نمی گردد، یا در آزار است از سرمایی سرد یا گرمایی سوزان، یا دچار گرسنگی یا برهنگی یا غیر اینها از سختی ها و گرفتاری هایی که من از آنها در امانم و در سلامتی کامل از همه اینها بسر می برم، پس تو را سپاس ای پروردگار توانای شکست ناپذیر، و بردباری که شتاب نورزی،
3- بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و مرا بر نعمت هایت از شاکران و در برابر عطاهایت از ذاکران قرار بده. خدای من و آقای من و چه بسیار بنده ای که به شامگاه و صبحگاه درآمد درحالی که تهیدست، بی چیز، عریان، نیازمند، پریشان، دچار هجران، گرسنه، تشنه است و انتظار میبرد که چه کسی به او احسان می کند، یا چه بسا بنده آبرومندی که نزد تو از من آبرومندتر و عبادتش برای تو بیشتر است،
4- و در عین حال دچار غل و زنجیر و اسیر دست ستمگر است، بار سنگینی از خستگی و رنج و سختی بیگاری و دشواری بردگی و پرداخت وجه سنگین به اربابش بر او تحمیل شده است، یا شخصی که به بلای سختی گرفتار آمده و توان ایستادگی در برابر آن را جز به فضل تو ندارد، اما من مورد احترام دیگران، و در نعمت و تندرستی ام، و گرامی ام داشته اند، از آنچه آن درمانده به آن گرفتار است در سلامت کاملم، پس تو را سپاس بر تمام این الطافی که به من بخشیدی ای توانای شکست ناپذیر و بردباری که شتاب نورزی، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و مرا بر نعمت هایت از شاکران، و در برابر عطاهایت از ذاکران قرار بده.

وَلا مِنْ لَذَّهِ الشَّرابِ يَنْظُرُ اِلی نَفْسِهِ حَسْرَهً لایَسْتَطیعُ لَه اضَرّاً وَلا نَفْعاً وَاَنَا خِلْوٌ مِنْ ذلِکَ کُلِّهِ بِجُودِکَ وَکَرَمِکَ فَلا اِلهَ إ لاّ اَنْتَ سُبْحانَکَ مِنْ مُقْتَدِرٍ لا یُغْلَبُ وَذی اَناهٍ لا یَعْجَلُ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاْجعَلْنی لَکَ مِنَ الْعابِدینَ وَلِنعَمائِکَ مِنَ الشّاکِرینَ وَلِالاَّئِکَ مِنَ الذّ اکِرینَ وَارْحَمْنی بِرحْمَتِکَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ. (1)

مَوْلایَ وَسَیِّدی وَکَمْ مِنْ عَبْدٍ اَمْسی وَاَصْبَحَ وَقَدْ دَنا یَوْمَهُ مِنْ حَتْفِهِ واَحْدَقَ بِهِ مَلَکُ الْمَوْتِ فی اَعْوانِهِ یُعالِجُ سَکَراتِ الْمَوْتِ وَحِیاصَهُ تَدُورُ عَیْناهُ یَمیناً وَشِمالاً یَنْظُرُ اِلی اَحِبّائِهِ وَاَوِدّائِهِ واَخِلاَّئِهِ قَدْ مُنِعَ مِنَ الکَلا مِ وَحُجِبَ عَنِ الخِطابِ یَنْظُرُ اِلی نَفْسِهِ حَسْرَهً لایَسْتَطیعُ لَها ضَرّاً وَلا نَفْعاً وَاَنَا خِلْوٌ مِنْ ذلِکَ کُلِّهِ بِجُودِکَ وَکَرَمِکَ فَلا اِلهَ إ لاّ اَنْتَ سُبْحانَکَ مِنْ مُقْتَدِرٍ لا یُغْلَبُ وَذی اَناهٍ لا یَعْجَلُ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ واجْعَلْنی لِنَعْمائِکَ مِنَ الشّاکِرینَ وَلِالاَّئِکَ مِنَ الذّ اکِرینَ وَارْحَمْنی بِرَحْمَتِکَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ. (2)

مَوْلایَ وَسَیِّدی وَکَمْ مِنْ عَبْدٍ اَمْسی وَاَصْبَحَ فی مَضائِقِ الحُبُوسِ وَالسُّجُونِ وَکُرَبِها وَذُلِّها وَحَدیدِها یَتَداوَلُهُ اَعْوانُها وَزَبانِیَتُها فَلا یَدْری اَیُّ حالٍ یُفْعَلُ بِهِ وَاَیُّ مُثْلَهٍ یُمَثَّلُ بِهِ فَهُوَ فی ضُرٍّ مِنَ الْعَیْشِ وَضَنْکٍ مِنَ الْحَیوهِ یَنْظُرُ اِلی نَفْسِهِ حَسْرَهً لایَسْتَطیعُ لَها ضَرّاً وَلا نَفْعاً وَاَنَا خِلْوٌ مِنْ ذلِکَ کُلِّهِ بِجُودِکَ وَکَرَمِکَ فَلا اِلهَ إ لاّ اَنْتَ سُبْحانَکَ مِنْ مُقْتَدِرٍ لا یُغْلَبُ وَذی اَناهٍ لا یَعْجَلُ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاجْعَلْنی لَکَ مِنَ الْعابِدینَ ولِنَعْمائِکَ مِنَ الشّاکِرینَ وَلِالاَّئِکَ مِنَ الذّ اَکِرینَ وَارْحَمْنی بِرَحْمَتِکَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ . (3)

سَیِّدی وَمَوْلایَ وَکَمْ مِنْ عَبْدٍ اَمْسی وَاَصْبَحَ قَدِ اسْتَمَرَّ عَلَیْهِ القَضاءُ وَاَحْدَقَ بِهِ الْبَلاءُ وفارَقَ اَوِدّ اَئَهُ وَاَحِبّ اَئَهُ وَاَخِلاَّئَهُ وَاَمْسی اَسیراً حَقیراً

1- خدای من و آقای من و چه بسیار بنده ای که به شامگاه و صبحگاه درآمد درحالی که علیل، دردمند، بیمار است و در بستر بیماری و لباس ناخوشی افتاده، و از درد به راست و چپ می غلطد و چیزی از لذّت خوراکی و آشامیدنی را درک نمی کند، با حسرت به خود می نگرد ولی بر دفع زیان و جلب نفعی توان ندارد، و من در سایه جود و کرمت از همه اینها در آرامش هستم، پس معبودی جز تو نیست، که توانای شکست ناپذیر بردباری که شتاب نورزی، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و مرا از عبادت کنندگان قرار بده، و بر نعمت هایت از شاکران و در برابر عطاهایت

از ذاکران قرار بده، و به من مهر ورز به حق رحمتت ای مهربان ترین مهربانان.
2- مولایم و سرورم، و چه بسا بنده ای که به شامگاه و صبحگاه درآمد درحالیکه به مرگ نزدیک شده، و فرشته مرگ در میان یارانش او را محاصره کرده است، در جستجوی درمانی برای سختی های جان دادن و گردابهای آن است، چشمانش به راست و چپ می چرخد، به محبوبان و دوستان و یاران صمیمی اش می نگرد، از گفتار بازداشته، و از خطاب محروم گشته و از روی حسرت بر خود می نگرد، بر دفع زیان و جلب سودی توان ندارد، و من از همه اینها به جود و کرمت در آرامش هستم، پس معبودی جز تو نیست، پاکی تو که توانای شکست ناپذیر و بردباری که شتاب نورزی، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و مرا بر نعمت هایت از شاکران و در برابر عطاهایت از ذاکران قرار بده، و به حق مهرت بر من مهر ورز ای مهربان ترین مهربانان.
3- خدای من و آقای من، چه بسیار بنده ای که به شامگاه و صبحگاه درآمد درحالیکه در تنگناهای زندان ها و محبس ها و با ناراحتی و خواری و در غل و زنجیر به سر می برد، و زندانبان ها و دژخیمان او را دست به دست می گردانند. پس نمی داند با او چگونه رفتار خواهد شد، و چگونه اعضایش بریده خواهد گشت، پس او در زندگانی در بدحالی سخت است، و در نهایت تنگی و سختی است، با حسرت به خود می نگرد، بر دفع زیان و جلب سودی توان ندارد، و من به جود و کرمت از همه اینها در امان هستم، پس معبودی جز تو نیست، پاکی تو که توانای شکست ناپذیر، و بردباری که شتاب نورزی، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و مرا از عبادت کنندگان خویش، و بر نعمت هایت از شاکران و در برابر عطاهایت از ذاکران قرار بده و به حق مهرت بر من مهر آر ای مهربان ترین مهربانان،

ذَليلاً فی اَیْدِی الْکُفّارِ وَالاْعْداَّءِ یَتَداوَلُونَهُ یَمیناً وَشِمالاً قَدْ حُصِرَ فِی الْمَطامیرِ وَثُقِّلَ بِالْحَدیدِ لا یَری شَیْئاً مِنْ ضِیاَّءِ الدُّنْیا وَلا مِنْ رَوْحِها یَنْظُرُ اِلَی نَفْسِهِ حَسْرَةً لا یَسْتَطیعُ لَها ضَرّاً وَلا نَفْعاً وَاَنَا خِلْوٌ مِنْ ذلِکَ کُلِّهِ بِجُودِکَ وَکَرَمِکَ فَلا اِلهَ إ لاّ اَنْتَ سُبْحانَکَ مِنْ مُقْتَدِرٍ لا یُغْلَبُ وَذی اَناةٍ لا یَعْجَلُ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاجْعَلْنی لَکَ مِنَ الْعابِدینَ وَلِنَعْماَّئِکَ مِنَ الشّاکِرینَ، وَلِالاَّئِکَ مِنَ الذّ اکِرینَ وَارْحَمْنی بِرَحْمَتِکَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ (1)

وَعِزَّتِکَ یا کَریمُ لاَطْلُبَنَّ مِمّا لَدَیْکَ وَلاُلِحَّنَّ عَلَیْکَ وَلَاَمُدَّنَّ یَدی نَحْوَکَ مَعَ جُرْمِها اِلَیْکَ یا رَبِّ فَبِمَنْ اَعُوذُ وَبِمَنْ اَلُوذُ لا اَحَدَ لی اِلاّاَنْتَ اَفَتَرُدُّنی وَاَنْتَ مُعَوَّلی وَعَلَیْکَ مُتَّکَلی اَسْئَلُکَ بِاسْمِکَ الَّذی وَضَعْتَهُ عَلَی السَّماءِ فَاسْتَقَلَّتْ وَعَلَی الاْرْضِ فَاسْتَقَرَّتْ وَعَلَی الْجِبالِ فَرَسَتْ وَعَلَی اللَّیْلِ فَاَظْلَمَ وَعَلَی النَّهارِ فَاسْتَنارَ اَنْ تُصَلِّیَ عَلی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاَنْ تَقْضِیَ لی حَوائِجی کُلَّها وَتَغْفِرَ لی ذُنُوبی کُلَّها صَغیرَها وَکَبیرَها وَتُوَسِّعَ عَلَیَّ مِنَ الرِّزْقِ ما تُبَلِّغُنی بِهِ شَرَفَ الدُّنْیا وَالاْخِرَهِ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ. (2)

مَوْلایَ بِکَ اسْتَعَنْتُ فَصَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ واَعِنّی وَبِکَ اسْتَجَرْتُ فَاَجِرْنی واَغْنِنی بِطاعَتِکَ عَنْ طاعَهِ عِبادِکَ وَبِمَسْئَلَتِکَ عَنْ مَسْئَلَهِ خَلْقِکَ وَانْقُلْنی مِنْ ذُلِّ الْفَقْرِ اِلی عِزِّ الْغِنی وَمِنْ ذُلِّ الْمَعاصی اِلی عِزِّ الطّاعَهِ فَقَدْ فَصَّلْتَنی عَلی کَثیرٍ مِنْ خَلْقِکَ جُوداً مِنْکَ وَکَرَماً لا بِاسْتِحْقاقٍ مِنّی اِلهی فَلَکَ الْحَمْدُ عَلی ذلِکَ کُلِّهِ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاجْعَلْنی لِنَعْماَّئِکَ مِنَ الشّاکِرینَ وَلِالاَّئِکَ مِنَ الذّ اکِرینَ . (3)

سپس به سجده برو و بگو:

سَجَدَ وَجْهیَ الذَّلیلُ لِوَجْهِکَ الْعَزیزِ الْجَلیلِ سَجَدَ وَجْهِیَ البالی الْفانی لِوَجْهِکَ الدّاَّئِمِ الْباقی سَجَدَ وَجْهِیَ الْفَقیرُ لِوَجْهِکَ الْغَنِیِّ الْکَبیرِ سَجَدَ وَجْهی وَسَمْعی وَبَصَری وَلَحْمی وَدَمی وَجِلْدی وَعَظْمی

1- آقای من و مولای من، چه بسیار بنده ای که به شامگاه و صبحگاه درآمد درحالیکه سرنوشتش با سختی گره خورده، و گرفتاری او را محاصره کرده، و از دوستان و محبوبان و یاران صمیمی جدا افتاده است، شام کرد در حال اسارت، حقارت، خواری در دست کافران و دشمنان، او را دست به دست به راست و چپ می گردانند، در سیاه چال ها زندانی شده و با غل و زنجیر

سنگین گشته، از روشنی دنیا و نسیمش چیزی نمی بیند، با حسرت به خود می نگرد، بر دفع زیان و جلب سودی توان ندارد و من از همه اینها به جود و کرمت در آرامش هستم، پس معبودی جز تو نیست، پاکی تو که توانای شکست ناپذیر و بردباری که شتاب نورزی، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و مار از عبادت کنندگان خویش، و بر نعمت هایت از شاکران و در برابر عطاهایت از ذاکران قرار بده، به حق مهرت بر من مهر آر، ای مهربان ترین مهربانان،

2- و به حق عزّتت ای کریم هر آینه از تو درخواست می کنم آنچه از عطایا را که نزد تواست و دراین باره بر تو اصرار می ورزم، و دستم را با جرمی که نسبت به تو دارد، به جانب آستانت دراز میکنم، پس به که پناه ببرم؟ و به که رو کنم؟ کسی را جز تو ندارم، آیا مرا از درگاهت میرانی درحالی که تنها تو تکیه گاه منی و توکلّم تنها بر تو است، از تو درخواست می کنم به نامت که چون بر آسمان نهادی پابرجا شد و چون بر زمین گذاردی آرام گرفت و چون بر کوهها گذاشتی استوار گشت و چون بر شب نهادی تاریک شد و چون بر روز قرار دادی روشنی گرفت، [خدای من] از تو می خواهم که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی و همه نیازهای مرا برآورده سازی، و همه گناهان کوچک و بزرگم را بیامرزی، و روزی ام را گسترده سازی، روزی ای که مرا با آن به شرف دنیا و آخرت برسانی، ای مهربان ترین مهربانان،

3- آقای من از تو یاری خواهم، پس بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و مرا یاری ده و به تو پناه جستم پس پناهم ده و مرا با طاعت خود از طاعت بندگانت بی نیاز کن، و به خواهش خویش از خواهش خلق مستغنی ام گردان و از خواری تنگدستی به عزّت توانگری، و از ذلت گناه به عزّت طاعت دگرگون ساز، همانا تو مرا بر بسیاری از مردمان برتری دادی، نه از روی شایستگی من، بلکه از روی جود و کرمت، خدای من تو را سپاس بر همه این عطاها، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و مرا قرار بده بر نعمت هایت از شاکران و در برابر عطاهایت از ذاکران.

وَما اَقَلَّتِ الاْرْضُ مِنّي لِلّهِ رَبِّ الْعالَمينَ اَللّهُمَّ عُدْ عَلى جَهْلى بِحِلْمِکَ وَعَلى فَقْرى بِغِناکَ وَعَلى ذُلّى بِعِزِّکَ وَسُلْطانِکَ وَعَلى ضَعْفى بِقُوَّتِکَ وَعَلى خَوْفى بِاَمْنِکَ وَعَلى ذُنُوبى وَخطایایَ بِعَفْوِکَ وَرَحْمَتِکَ یا رَحْمنُ یا رَحیمُ. (1)

اَللّهُمَّ اِنّى أَدْرَأُ بِکَ فى نَحْرِ فُلانِ بْنِ فُلان واَعُوُذ بِکَ مِنْ شَرِّهِ فَاکْفِنیهِ بِما کَفَیْتَ بِهِ اَنْبِیائَکَ وَاَوْلِیائَکَ مِنْ خَلْقِکَ وَصالِحى عِبادِکَ مِنْ فَراعِنَهِ خَلْقِکَ وَطُغاهِ عُداتِکَ وَشَرِّ جَمیعِ خَلْقِکَ بِرَحْمَتِکَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ اِنَّکَ عَلى کُلِّ شَىْءٍ قَدیرٌ وَحَسْبُنَا اللّهُ وَنِعْمَ الْوَکیلُ. (2)

دعای سیفی صغیر معروف به دعای قاموس

صوت

ولید المزیدی

***

شیخ بزرگوار ثقه الاسلام نوری (عطر اللّه مرقده) این دعا را در صحیفه ثانیه علویه ذکر کرده و فرموده: برای این دعا در کلمات ارباب طلسمات و تسخیرات شرح عجیبی است و برای آن آثار شگفتی ذکر کرده اند و من چون اعتماد بر آن آثار نداشتم از ذکر آنها خودداری کردم، ولی اصل دعا را از باب مسامحه از روی اقتداء به علمای برجسته ذکر می کنم.

و آن دعا این است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (3)

رَبِّ أَدْخِلْنِی فِی لُجَّهِ بَحْرِ أَحَدِیَّتِکَ وَ طَمْطَامِ یَمِّ وَحْدَانِیَّتِکَ وَ قَوِّنِی بِقُوَّهِ سَطْوَهِ سُلْطَانِ فَرْدَانِیَّتِکَ حَتَّی أَخْرُجَ إِلَی فَضَاءِ سَعَهِ رَحْمَتِکَ وَ فِی وَجْهِی لَمَعَاتُ بَرْقِ الْقُرْبِ مِنْ آثَارِ حِمَایَتِکَ مَهِیبا بِهَیْبَتِکَ عَزِیزاً بِعِنَایَتِکَ مُتَجَلِّلاً مُکَرَّما بِتَعْلِیمِکَ وَ تَزْکِیَتِکَ وَ أَلْبِسْنِی خِلَعَ الْعِزَّهِ وَ الْقَبُولِ وَ سَهِّلْ لِی مَنَاهِجَ الْوُصْلَهِ وَ الْوُصُولِ وَ تَوِّجْنِی بِتَاجِ الْکَرَامَهِ وَ الْوَقَارِ وَ أَلِّفْ بَیْنِی وَ بَیْنَ أَحِبَّائِکَ فِی دَارِ

الدَّنْيَا وَ دَارِ الْقَرَارِ وَ ارْزُقْنِی مِنْ نُورِ اسْمِکَ هَيْبَةً وَ سَطْوَةً تَنْقَادُ لِیَ الْقُلُوبُ وَ الْأَرْوَاحُ وَ تَخْضَعُ لَدَیَّ النُّفُوسُ وَ الْأَشْبَاحُ يَا مَنْ ذَلَّتْ لَهُ رِقَابُ الْجَبَابِرَهِ

1- سجده کرد روی خوارم برای ذات عزیز بزرگت، سجده کرد روی فرسوده فانی ام و برای ذات همیشگی ماندگارت، سجده کرد روی پیوسته به تهیدستی ام برای ذات بی نیاز بزرگت، سجده کرد رویم و گوشم و چشم و گوشتم و خونم و پوستم و استخوانم، و همه آنچه زمنی از بار وجود من برداشته در برابر پروردگار جهانیان. خدایا بر نادانی من به بردباری ات، و بر تهیدستی من به توانگری ات، و بر خواری من به عزّتت و سلطنتت، بر ناتوانی من به توانایی ات، و بر ترس من به ایمنی ات، و بر گناهان و خطاهای من به گذشتت و رحمتت بنگر ای بخشنده مهربان.
2- خدایا! من به مدد تو سینه سخت دشمنم فلان پسر فلان را دفع می کنم و از شرّ او به تو پناه میآورم، پس مرا از گزند او کفایت کن بدانسان که کفایت کردی پیامبران و اولیا و بندگان، شایسته ات را از گزند فرعون ها، و دشمنان سرکشت، و از شرّ همه خلقت به مهرت ای مهربان ترین مهربانان، همانا تو بر هر چیز توانایی، و خدا ما را بس است و چه نیکو وکیلی است.
3- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانیش همیشگی است

وَ خَضَعَتْ لَدَيْهِ أَعْنَاقُ الْأَكَاسِرَهِ لا مَلْجَأَ وَ لا مَنْجَى مِنْکَ إِلا إِلَيْکَ وَ لا إِعَانَهَ إِلا بِکَ وَ لا اتِّکَاءَ إِلا عَلَيْکَ ادْفَعْ عَنِّی کَيْدَ الْحَاسِدِينَ ، (1)

وَ ظُلُمَاتِ شَرِّ الْمُعَانِدِينَ وَ ارْحَمْنِی تَحْتَ سُرَادِقَاتِ عَرْشِکَ يَا أَکْرَمَ الْأَکْرَمِينَ أَيِّدْ ظَاهِرِی فِی تَحْصِيلِ مَرَاضِيکَ وَ نَوِّرْ قَلْبِی وَ سِرِّی بِالاطِّلَاعِ عَلَی مَنَاهِجِ مَسَاعِيکَ إِلَهِی کَيْفَ أَصْدُرُ عَنْ بَابِکَ بِخَيْبَهٍ مِنْکَ وَ قَدْ وَرَدْتُهُ عَلَی ثِقَهٍ بِکَ وَ کَيْفَ تُؤْيِسُنِی [تُوئِسُنِی] مِنْ عَطَائِکَ وَ قَدْ أَمَرْتَنِی بِدُعَائِکَ وَ هَا أَنَا مُقْبِلٌ عَلَيْکَ مُلْتَجِئٌ إِلَيْکَ بَاعِدْ بَيْنِی وَ بَيْنَ أَعْدَائِی کَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ أَعْدَائِی اخْتَطِفْ أَبْصَارَهُمْ عَنِّی بِنُورِ قُدْسِکَ وَ جَلَالِ مَجْدِکَ إِنَّکَ أَنْتَ اللَّهُ الْمُعْطِی جَلَائِلَ النِّعَمِ الْمُکَرَّمَهِ لِمَنْ نَاجَاکَ بِلَطَائِفِ رَحْمَتِکَ يَا حَیُّ يَا قَيُّومُ يَا ذَا الْجَلَالِ وَ الْإِکْرَامِ وَ صَلَّی اللَّهُ عَلَی سَيِّدِنَا وَ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ أَجْمَعِينَ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ (2)

فصل هفتم: بعضی آیات و دعاهای نافعه مختصره

آیات اسم اعظم

در بیان بعضی از آیات و دعاهای مختصری که سودمند هستند و من آنها را از کتاب های معتبر انتخاب کرده ام.

اوّل: سیّد بزرگوار سیّد علی خان شیرازی رضوان اللّه علیه در کتاب کلم طیّب نقل کرده که: اسم اعظم خدای تعالی اسمی است که شروع آن «اللّه» و پایانش «هو» میباشد و در حروف اسم اعظم نقطه ای نیست و خواندش تغییر نمییابد چه آن حروف زیروزبر داشته باشند یا نداشته باشند و این اسم در قرآن مجید در پنج آیه مبارکه از پنج سوره موجود است یعنی سوره های: بقره، ال عمران نساء، طه و تغابن شیخ مغربی گفته است: هرکه این پنج آیه مبارکه را ورد دائم خود قرار دهد، و هر روز یازده

1- پروردگارا مرا در ژرفای دریای یگانگی ات، و در میان اقیانوس یکتایی ات وارد ساز، و با نیروی چیرگی سلطنت تنهای ات توانمند گردان تا به فضای بیکران رحمتت درآیم، درحالی که در چهره ام درخشندگی های پرتو قرب از آثار حمایتت فروزان باشد و به شوکتت پرشکوه باشم، و به عنایتت عزیز باشم، و به آموزش و پرورشت بزرگ و بزرگوار باشم، خدایا خلعت های عزّت و قبولی را بر من بپوشان، و برایم راه های پیوند و

پیوستگی را هموار کن، و به تاج کرامت و وقار تاجدارم نما، و میان من و شیفتگانت در دنیا و آخرت پیوند انداز، و از نور نامت شوکت و قوّتی به من عنایت کن که دلها و جانها مطیع من گردند، نفوس و بدنها نزد من فروتن شوند، ای آن که گردن گردنکشان برایش خوار گشته، و پادشاهان در پیشگاهش فروتن شده اند، پناهگاه و راه رهایی از تو جز به تو نیست و کمکی نیست جز از تو، و تکیه گاهی نیست جز بر تو، خدایا! بداندیشی حسودان،

2- و تیرگی های شرّ دشمنان را از من دور کن، و به من مهر ورز زیر سراپرده های عرشت، ای گرامی ترین گرامیان، ظاهر هستی ام را در به دست آوردن خشنودیت تأیید کن، و قلب و نهادم را با آگاهی بر راه های رسیدن به پیشگاهت روشن فرما. خدایا چگونه از در خانه ات مأیوس و ناامید بازگردم درحالی که با اعتماد به تو وارد آن شدم، و چگونه از عطایت ناامیدم میکنی درحالیکه مرا به دعا در پیشگاهت فرمان دادی، اینک به تو روی آورده ام و از تو پناه می جویم بین من و دشمنانم دوری انداز، چنان که بین دشمنانم دوری انداختی، به نور پاک و عظمت و بزرگواری ات دیدگان دشمنانم را از دین من نابینا کن، به یقین تو خدای عطابخش نعمت های بزرگ و باارزش به بندگان نجواگر خویش هستی، که با لطائف رحمتت تو را می خوانند، ای زنده، ای پاینده ای صاحب بزرگ و کرامت و درود خدا بر مولای ما و پیامبر ما محمّد و بر خاندان پاک و پاکیزه اش همه و همه.

بار بخواند هر آینه برای او هر کار مهمّی از امور کلی و یا جزئی به زودی آسان گردد، ان شاء اللّه تعالی.

آن پنج آیه عبارت است از:

1 (اللَّهُ لا إِلَهَ إِلّا هُوَ الْحَىُّ الْقَيُّومُ) (1)

تا پایان آیه الکرسی.

2 (اللَّهُ لا إِلَهَ إِلّا هُوَ الْحَىُّ الْقَيُّومُ نَزَّلَ عَلَيْکَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقاً لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَ أَنْزَلَ التَّوْرَاةَ وَ الْإِنْجِيلَ مِنْ قَبْلُ هُدىً لِلنَّاسِ وَ أَنْزَلَ الْفُرْقَانَ) (2)

3 (اللَّهُ لا إِلَهَ إِلّا هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَهِ لا رَيْبَ فِيهِ وَ مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثاً) (3)

4 (اللَّهُ لا إِلَهَ إِلّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى) (4)

5 (اللَّهُ لا إِلَهَ إِلّا هُوَ وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ) . (5)

دعای توسل

صوت

باسم الکربلایی

***

حسین الاکرف

***

ولید المزیدی

***

آهنگران

***

دوّم: علاّمه مجلسی رحمه اللّه فرموده است: در بعضی از کتابهای معتبر از محمّد بن بابویه نقل کرده اند که این دعا را از امامان علیهم السّلام روایت کرده و گفته است: در هیچ امری آن را نخواندم مگر آنکه به زودی اثر اجابت آنرا یافتم.

و دعا این است:

اَللَّهُمَّ إنّی أَسْئَلُکَ وَاَتَوَجَّهُ اِلَیْکَ بِنَبِیِّکَ نَبِیِّ الرَّحْمَهِ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللّهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ یا اَبَاالْقاسِمِ یَا رَسُولَ اللّهِ یَا اِمامَ الرَّحْمَهِ یا سَیِّدَنا وَمَوْلینا إنّا تَوَجَّهْنا وَاسْتَشْفَعْنا وَتَوَسَّلْنا بِکَ اِلَی اللّهِ وَقَدَّمْناکَ بَیْنَ یَدَیْ حاجاتِنا یا وَجیهاً عِنْدَ اللّهِ إشْفَعْ لَنا عِنْدَ اللَهِ. (6)

یَا اَبَا الْحَسَنِ یا اَمیرَ الْمُؤْمِنینَ یا عَلِیَّ بْنَ أَبیطالِبِ یا حُجَّهَ اللّهِ عَلی خَلْقِهِ یا سَیِّدَنا وَمَوْلینا إنّا تَوَجَّهْنا وَاسْتَشْفَعْنا وَتَوَسَّلْنا بِکَ اِلَی اللَهِ وَقَدَّمْناکَ بَیْنَ یَدَیْ حاجاتِنا یا وَجیهاً عِنْدَ اللَهِ اِشْفَعْ لَنا عِنْدَ اللَهِ. (7)

یا فاطِمَهَ الزَّهْراَّءُ یا بِنْتَ مُحَمَّدٍ یا قُرَّهَ

1- 1 خدایی که معبودی جز او نیست آن خدا زنده به خود پاینده

2- 2 خدایی که معبودی جز او نیست، زنده به خود پاینده، فرو فرستاد بر تو کتاب را بر حق، تصدیق کننده آنچه پیش از آن بود، و پیش از آن تورات و انجیل را برای هدایت مردم نازل کرد، و فرقان را فرو فرستاد.
3- 3 خدایی که معبودی جز او نیست، به راستی شما را برای روز قیامت گرد خواهیم آورد، تردیدی در آن نیست، و چه کسی در گفتار راستگوتر از خدا است؟
4- 4 خدایی که معبودی جز او نیست برای او است نام های نیکو.
5- 5 خدایی که معبودی جز او نیست و باید که مؤمنان تنها بر خدا توکّل کنند.
6- خدایا از تو درخواست دارم و به سویت روی آوردم به وسیله پیامبرت، پیامبر رحمت محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) ای ابا القاسم، ای فرستاده خدا، ای پیشوای رحمت، ای آقا و مولای ما، به تو رو آوردیم و تو را واسطه قرار قرار دادیم، و به سوی خدا تو را وسیله ساختیم، و تو را پیش روی حاجاتمان نهادیم، ای آبرومند نزد خدا، برای ما نزد خدا شفاعت کن.
7- ای ابا الحسن ای امیر المؤمنین ای علی بن ابیطالب، ای حُجّت خُدا بر بندگان، ای آقا و مولای ما، به تو روی آوردیم و تو را واسطه قرار دادیم و به سوی خدا به تو توسّل جُستیم و تو را پیش روی حاجاتمان نهادیم، ای آبرومند نزد خدا، برای ما نزد خدا شفاعت کن.

عَيْنِ الرَّسُولِ يا سَيِّدَتَنا وَمَوْلاتَنا اِنّا تَوَجَّهْنا وَاسْتَشْفَعْنا وَتَوَسَّلْنا بِكِ اِلَى اللّهِ وَقَدَّمْناكِ بَيْنَ يَدَىْ حاجاتِنا يا وَجيهَةً عِنْدَ اللَهِ اِشْفَعى لَنا عِنْدَ اللَهِ (1)

يا اَبا مُحَمَّدٍ يا حَسَنَ بْنَ عَلِى اَيُّهَا الْمُجْتَبى يَا بْنَ رَسُولِ اللَهِ يا حُجَّةَ اللّهِ عَلى خَلْقِهِ يا سَيِّدَنا وَمَوْلينا اِنّا تَوَجَّهْنا وَاسْتَشْفَعْنا وَتَوَسَّلْنا بِكَ اِلَى اللَهِ وَقَدَّمْناكَ بَيْنَ يَدَىْ حاجاتِنا يا وَجيهاً عِنْدَ اللَهِ إِشْفَعْ لَنا عِنْدَ اللَهِ . (2)

يا أَبا عَبْدِاللَه يا حُسَيْنَ بْنَ عَلِى أَيُّهَا الْشَّهيدُ يَا بْنَ رَسُولِ اللَه يا حُجَّةَ اللَه عَلى خَلْقِهِ يا سَيِّدَنا وَمَوْلينا اِنَّا تَوَجَّهْنا وَاسْتَشْفَعْنا وَتَوَسَّلْنا بِكَ اِلَى اللَهِ وَقَدَّمْناكَ بَيْنَ يَدَىْ حاجاتِنا يا وَجيهاً عِنْدَ اللّهِ اِشْفَعْ لَنا عِنْدَ اللّهِ. (3)

يا اَبَا الْحَسَنِ يا عَلِىَّ بْنَ الْحُسَيْنِ يا زَيْنَ الْعابِدينَ يَا بْنَ رَسُولِ اللّهِ يا حُجَّةَ اللّهِ عَلى خَلْقِهِ يا سَيِّدَنا وَمَوْلينا اِنّا تَوَجَّهْنا وَاسْتَشْفَعْنا وَتَوَسَّلْنا بِكَ اِلَى اللّهِ وَقَدَّمْناكَ بَيْنَ يَدَىْ حاجاتِنا يا وَجيهاً عِنْدَ اللّهِ اِشْفَعْ لَنا عِنْدَ اللّهِ. (4)

يا اَبا جَعْفَرٍ يا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِى اَيُّهَا الْباقِرُ يَا بْنَ رَسُولِ اللّهِ يا حُجَّةَ اللّهِ عَلى خَلْقِهِ يا سَيِّدَنا وَمَوْلينا اِنّا تَوَجَّهْنا وَاسْتَشْفَعْنا وَتَوَسَّلْنا بِكَ اِلَى اللّهِ وَقَدَّمْناكَ بَيْنَ يَدَىْ حاجاتِنا يا وَجيهاً عِنْدَ اللّهِ اِشْفَعْ لَنا عِنْدَ اللّهِ. (5)

يا أَبا عَبْدِ اللّهِ يا جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ أَيُّهَا الصّادِقُ يَا بْنَ رَسُولِ اللّهِ يا حُجَّةَ اللّهِ عَلى خَلْقِهِ يا سَيِّدَنا وَمَوْلينا اِنّا تَوَجَّهْنا وَاسْتَشْفَعْنا وَتَوَسَّلْنا بِكَ اِلَى اللّهِ وَقَدَّمْناكَ بَيْنَ يَدَىْ حاجاتِنا يا وَجيهاً عِنْدَ اللّهِ اِشْفَعْ لَنا عِنْدَ اللّهِ، (6)

يا أَبَا الْحَسَنِ يا مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ أَيُّهَا الْكاظِمُ يَا بْنَ رَسُولِ اللّهِ يا حُجَّةَ اللّهِ عَلى خَلْقِهِ يا سَيِّدَنا وَمَوْلينا اِنّا

1- ای فاطمه زهرا، ای دختر دلبند محمّد، ای نور چشم رسول خدا ای سرور و بانوی ما، به تو روی آوردیم و تو را واسطه قرار دادیم و به سوی به تو توسّل جستیم، و تو را پیش روی حاجاتمان نهادیم، ای آبرومند نزد خدا، برای ما نزد خدا شفاعت کن،
2- ای ابا محمّد، ای حسن بن علی ای برگزیده ای فرزند فرستاده خدا، ای حجّت خدا بر بندگان، ای آقا و مولای ما، به تو روی آوردیم و تو را واسطه

قرار دادیم و و به سوی خدا به تو توسّل جستیم، و تو را پیش روی حاجاتمان نهادیم، ای آبرومند نزد خدا، برای ما نزد خدا شفاعت کن.
3- ای ابا عبد اللّه، ای حسین بن علی، ای شهید، ای فرزند فرستاده خدا، ای حجّت خدا بر بندگان، ای آقا و مولای ما، به تو روی آوردیم، و تو را واسطه قرار دادیم، و به سوی خدا به تو توسّل جستیم و تو را پیش روی حاجاتمان نهادیم، ای آبرومند نزد خدا، برای ما نزد خدا شفاعت کن.
4- ای ابا الحسن، ای علی بن الحسین ای زین العابدین، ای فرزند فرستاده خدا، ای حجّت خدا بر بندگان ای آقا و مولای ما، به تو روی آوردیم و تو را واسطه قرار دادیم و به سوی خدا به تو توسّل جستیم، و تو را پیش روی حاجاتمان نهادیم، ای آبرومند نزد خدا برای ما نزد خدا شفاعت کن
5- ای أبا جعفر، ای محمّد بن علی، ای باقر، ای فرزند فرستاده خدا، ای حجّت خدا بر بندگان، ای آقا و مولای ما به تو روی آوردیم و تو را واسطه قرار دادیم و به سوی خدا به تو توسّل جستیم، و تو را پیش روی حاجاتمان نهادیم، ای آبرومند نزد خدا، برای ما نزد خدا شفاعت کن.
6- ای ابا عبد اللّه، ای جعفر بن محمّدا، ای صادق، ای فرزند رسول خدا، ای حجّت خدا بر بندگان، ای آقا و مولای ما، به تو روی آوردیم و تو را واسطه قرار دادیم و به سوی خدا به تو توسّل جستیم و تو را پیش روی حاجاتمان نهادیم، ای آبرومند نزد خدا، برای ما نزد خدا شفاعت کن،

تَوَجَّهْنا وَاسْتَشْفَعْنا وَتَوَسَّلْنا بِکَ اِلَی اللّهِ وَقَدَّمْناکَ بَیْنَ یَدَیْ حاجاتِنا یا وَجیهاً عِنْدَ اللّهِ اِشْفَعْ لَنا عِنْدَ اللّهِ، (1)

یا أَبَا الْحَسَنِ یا عَلِیَّ بْنَ مُوسی أَیُّهَا الرِّضا یَا بْنَ رَسُولِ اللّهِ یا حُجَّهَ اللّهِ عَلی خَلْقِهِ یا سَیِّدَنا وَمَوْلینا إِنّا تَوَجَّهْنا وَاسْتَشْفَعْنا وَتَوَسَّلْنا بِکَ اِلَی اللّهِ وَقَدَّمْناکَ بَیْنَ یَدَیْ حاجاتِنا یا وَجیهاً عِنْدَ اللّهِ اِشْفَعْ لَنا عِنْدَ اللّهِ (2)

یا اَبا جَعْفَرٍ یا مُحَمَّدَ بْنَ عَلِی اَیُّهَا التَّقِیُّ الْجَوادُ یَا بْنَ رَسُولِ اللّهِ یا حُجَّهَ اللّهِ عَلی خَلْقِهِ یا سَیِّدَنا وَمَوْلینا اِنّا تَوَجَّهْنا وَاسْتَشْفَعْنا وَتَوَسَّلْنا بِکَ اِلَی اللّهِ وَقَدَّمْناکَ بَیْنَ یَدَیْ حاجاتِنا یا وَجیهاً عِنْدَ اللّهِ اِشْفَعْ لَنا عِنْدَ اللّهِ (3)

یا أَبَا الْحَسَنِ یا عَلِیَّ بْنَ مُحَمَّدٍ أَیُّهَا الْهادِی النَّقِیُّ یَا بْنَ رَسُولِ اللّهِ یا حُجَّهَ اللّهِ عَلی خَلْقِهِ یا سَیِّدَنا وَمَوْلینا إِنّا تَوَجَّهْنا وَاسْتَشْفَعْنا وَتَوَسَّلْنا بِکَ اِلَی اللّهِ وَقَدَّمْناکَ بَیْنَ یَدَیْ حاجاتِنا یا وَجیهاً عِنْدَ اللّهِ اِشْفَعْ لَنا عِنْدَ اللّهِ (4)

یا أَبَا مُحَمَّدٍ یا حَسَنَ بْنَ عَلِی أَیُّهَا الزَّکِیُّ الْعَسْکَرِیُّ یَا بْنَ رَسُولِ اللّهِ یا حُجَّهَ اللّهِ عَلی خَلْقِهِ یا سَیِّدَنا وَمَوْلینا إِنّا تَوَجَّهْنا وَاسْتَشْفَعْنا وَتَوَسَّلْنا بِکَ اِلَی اللّهِ وَقَدَّمْناکَ بَیْنَ یَدَیْ حاجاتِنا یا وَجیهاً عِنْدَ اللّهِ اِشْفَعْ لَنا عِنْدَ اللّهِ (5)

یا وَصِیَّ الْحَسَنِ وَالْخَلَفَ الْحُجَّهَ اَیُّهَا الْقائِمُ الْمُنْتَظَرُ الْمَهْدِیُّ یَا بْنَ رَسُولِ اللّهِ یا حُجَّهَ اللّهِ عَلی خَلْقِهِ یا سَیِّدَنا وَمَوْلینا إِنّا تَوَجَّهْنا وَاسْتَشْفَعْنا وَتَوَسَّلْنا بِکَ اِلَی اللّهِ وَقَدَّمْناکَ بَیْنَ یَدَیْ حاجاتِنا یا وَجیهاً عِنْدَ اللّهِ اِشْفَعْ لَنا عِنْدَ اللّهِ (6)

پس از خواندن دعا، حاجات خود را بخواهد که به خواست خدا برآورده میشود.

و در روایت دیگری وارد شده است که بعد از خواندن دعا چنین گوید:

1- ای ابا الحسن ای موسی بن جعفر، ای کاظم، ای فرزند فرستاده خدا، ای حجّت خدا بر بندگان، ای آقا و مولای ما، به تو روی آوردیم و تو را واسطه قرار دادیم و به سوی خدا به تو توسّل جستیم و تو را پیش روی حاجاتمان نهادیم، ای آبرومند نزد خدا، برای ما نزد خدا شفاعت کن،
2- ای ابا الحسن ای علی بن موسی، ای رضا، ای فرزند فرستاده خدا، ای حجّت خدا بر بندگان ای آقا و مولای ما به تو روی آوردیم و تو را واسطه

قرار دادیم و به سوی خدا به تو توسّل جستیم و تو را پیش روی حاجاتمان نهادیم، ای آبرومند نزد خدا، برا یما نزد خدا شفاعت کن
3- ای ابا جعفر ای محمّد بن علی ای تقی جواد، ای فرزند فرستاده خدا، ای حجّت خدا بر بندگان، ای آقا و مولای ما، به تو روی آوردیم و تو را واسطه قرار دادیم و به سوی خدا به تو توسّل جستیم، و تو را پیش روی حاجاتمان نهادیم، ای آبرومند نزد خدا، برای ما نزد خدا شفاعت کن،
4- ای ابا الحسن، ای علی بن محمّد، ای هادی نقی، ای فرزند فرستاده خدا، ای حجّت خدا بر بندگان، ای آقا و مولای ما، به تو روی آوردیم و تو را واسطه قرار دادیم و به سوی خدا به تو توسّل جستیم، و تو را پیش روی حاجاتمان نهادیم، ای آبرومند نزد خدا، برای ما نزد خدا شفاعت کن،
5- ای ابا محمّد، ای حسن بن علی، ای پاکنهاد عسگری، ای فرزند فرستاده خدا، ای حجّت خدا بر بندگان، ای آقا و مولای ما، به تو روی آوردیم و تو را واسطه قرار دادیم و به سوی خدا به تو توسّل جستیم و تو را پیش روی حاجاتمان نهادیم، ای آبرومند نزد خدا، برای ما نزد خدا شفاعت کن،
6- ای جانشین حسن، ای یادگار شایسته، ای پایدار مورد امید، ای مهدی ای فرزند فرستاده خدا، ای حجّت خدا بر بندگان، ای آقا و مولای ما، به تو روی آوردیم و تو را واسطه قرار دادیم و به سوی خدا به تو توسّل جستیم، و تو را پیش روی حاجاتمان نهادیم، ای آبرومند نزد خدا، برای ما نزد خدا شفاعت کن.

ا سادَتی وَمَوالِیَّ اِنّی تَوَجَّهْتُ بِکُمْ أَئِمَّتی وَعُدَّتی لِیَوْمِ فَقْری وَحاجَتی اِلَی اللّهِ وَتَوَسَّلْتُ بِکُمْ اِلَی اللّهِ وَاسْتَشْفَعْتُ بِکُمْ إِلَی اللّهِ فَاشْفَعُوا لی عِنْدَ اللّهِ وَاسْتَنْقِذُونی مِنْ ذُنُوبی عِنْدَ اللّهِ فَاِنَّکُمْ وَسیلَتی اِلَی اللّهِ وَبِحُبِّکُمْ وَبِقُرْبِکُمْ أَرْجُو نَجاةً مِنَ اللّهِ فَکُونُوا عِنْدَ اللّهِ رَجائی یا سادَتی یا أَوْلِیاءَ اللّهِ صَلَّی اللّهُ عَلَیْهِمْ اَجْمَعینَ وَلَعَنَ اللّهُ أَعْداءَ اللّهِ ظالِمیهِمْ مِنَ الْاَوَّلینَ وَالْاٰخِرینَ امینَ رَبَّ الْعالَمینَ (1)

مؤلف گوید: شیخ کفعمی در کتاب بَلَدُ الأَمین دعای مفصلی موسوم به دعای فَرَج نقل کرده که این دعای تَوَسُّل در ضمن آن آمده است و به گمان من، «دوازده امام» خواجه نصیر الدین طوسی همین دعای توسّل است که آن را با صلوات بر حجّتهای پاک الهی ترکیب کرده اند و مجموعه آن در یک خطبه بلیغ و رسا جا گرفته است، و کفعمی آن را در بخشهای آخر کتاب «مِصْباح» ذکر کرده است.

دعای توسل دیگر

صوت

***

دوم: سیّد علی خان در کتاب کلم طیّب از کتاب قبس المصباح شیخ صهرشتی دعای توسّل دیگری را نقل کرده به شرحی که مقام را گنجایش ذکر آن شرح نیست.

و آن دعا این است:

اَللّهُمَّ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَعَلَی اِبْنَتِه وَعَلی اِبْنَیْها وَاَسْئَلُکَ بِهِمْ اَنْ تُعینَنی عَلی طاعَتِکَ وَرِضْوانِکَ واَنْ تُبَلِّغَنی بِهِمْ اَفْضَلَ ما بَلَّغْتَ اَحَداً مِنْ اَوْلِیائِکَ اِنَّکَ جَوادٌ کَریمٌ اَللّهُمَّ اِنّی اَسْئَلُکَ بِحَقِّ اَمیرِالْمُؤْمِنینَ عَلِیِّ بْنِ اَبیطالِبٍ عَلَیْهِ السَّلامُ اِلا انْتَقَمْتَ بِهِ مِمَّنْ ظَلَمَنی وَغَشَمَنی وَآذانی وَانْطَوی عَلی ذلِکَ وَکَفَیْتَنی بِهِ مَؤُنَةَ کُلِّ اَحَدٍ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ. (2)

اَللّهُمَّ إِنّی أسْئَلَکَ بِحَقِّ وَلِیِّکَ عَلیِّ بْنِ الْحُسَیْنِ عَلَیْهِ السَّلامُ إ لاّ کَفَیْتَنی بِهِ مَؤُنَهَ کُلِّ شَیْطانٍ مَریدٍ وَسُلْطانٍ عَنیدٍ یَتَقَوّی عَلَیَّ بِبَطْشِهِ وَیَنْتَصِرُ

1- ای آقایان و سرورانم، من به شما پیشوایان و توشه هایم برای روز تنگدستی روی آوردم، و نیازم به سوی خداست، و توسّل جستم به سوی خدا، پس در نزد خدا واسطه من شوید، و مرا پیش خدا از گناهانم رهایی بخشید، که تنها شما وسیله من به جانب خدا هستید، من با دوستی با شما و نزدیک شدن به شما امیدوار نجات از جانب خدا هستم، پس نزد خدا امید من باشید، ای آقایان من و دوستداران خدا، خدا بر همه آنان درود فرست و لعنت خدا بر دشمنان خدا، آن ستمگران به محمّد و خاندان محمّد، از پیشینیان و پسینیان، دعایم را اجابت کن ای پروردگار جهانیان.
2- خدایا بر محمّد و دخترش و دو پسر او درود فرست، و به حق آنان از تو می خواهم که مرا بر طاعت خویش و جلب خشنودی خود کمک کنی، و مرا به وسیله آنان به برترین مقامی که اولیائت را رساندی برسانی، به یقین تو بخشنده بزرگواری. خدایا! از تو درخواست می کنم به حق امیر المؤمنین علی بن ابیطالب) درود خدا بر او (که انتقام بگیری از کسی که به من ظلم و ستم و آزار روا داشته، و در حالی چنین نقشه هایی بر زیان من است، و به حق او مرا از گزند هر بدخواهی کفایت نمایی، ای مهربان ترین مهربانان.

عَلیَّ بِجُنْدِهِ اِنَّکَ جَوادٌ کَریمٌ یا وَهّابُ. (1)

اَللّهُمَّ اِنّی أَسْئَلُکَ بِحَقِّ وَلِیِّکَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلی وَجَعْفَرِ بنِ مُحَمَّدٍ عَلَیْهِمَا السَّلامُ اِلاّ أَعَنْتَنی بِهِما عَلی أَمْرِ آخِرَتی بِطاعَتِکَ وَرِضْوانِکَ وَبَلَّغْتَنی بِهِما ما یُرْضیکَ إِنَّکَ فَعالٌ لِما تُریدُ. (2)

اَللّهُمَّ اِنّی اَسْئَلُکَ بِحَقِّ وَلِیِّکَ مُوسَی بْنِ جَعْفَرٍ عَلَیْهِ السَّلامُ اِلاّ عافَیْتَنی بِهِ فی جَمیعِ جَوارِحی ما ظَهَرَ مِنْها وَمابَطَنَ یا جَوادُ یا کَرِیمُ. (3)

اَللّهُمَّ اِنّی أَسْئَلُکَ بِحَقِّ وَلِیِّکَ الرِّضا عَلِیِّ بْنِ مُوسی عَلَیْهِ السَّلامُ إ لاّ سَلَّمْتَنی بِهِ فی جَمیعِ اَسْفاری فِی الْبَراری وَالْبِحارِ وَالْجِبالِ والْقِفارِ والاَوْدِیَهِ وَالْغِیاضِ مِنْ جَمیعِ ما اَخافُهُ وَاَحْذَرُهُ اِنَّکَ رَؤُفٌ رَحیمٌ. (4)

اَللّهُمَّ اِنّی أَسْئَلُکَ بِحَقِّ وَلِیِّکَ مُحمَّدِ بْنِ عَلِی عَلَیْهِ السَّلامُ إ لاّ جُدْتَ بِهِ عَلَیَّ مِنْ فَضْلِکَ وَتَفَضَّلْتَ بِهِ عَلیَّ مِنْ وُسْعِکَ وَوَسَّعْتَ عَلَیَّ رِزْقَکَ وَاَغْنَیْتَنی عَمَّنْ سِواکَ وَجَعَلْتَ حاجَتی اِلَیْکَ وَقَضاها عَلَیْکَ اِنَّکَ لِما تَشاءُ قَدیرٌ. (5)

اَللّهُمَّ اِنّی أَسْئَلُکَ بِحَقِّ وَلِیِّکَ عَلِیِّ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَیْهِمَا السَّلامُ اِلاّ أَعَنْتَنی بِهِ عَلی تَأْدِیَهِ فُرُوضِکَ وَبِرِّ اِخْوانِیَ الْمُؤْمِنینَ وَسَهِّلْ ذلِکَ لی وَاقْرُنْهُ بِالْخَیْرِ وَاَعِنّی عَلی طاعَتِکَ بِفَضْلِکَ یا رَحیمُ. (6)

اَللّهُمَّ اِنّی أَسْئَلُکَ بِحَقِّ وَلِیِّکَ الحَسَنِ بْنِ عَلِی عَلَیْهِمَا السَّلامُ اِلاّ أَعَنْتَنی بِهِ عَلی اَمْرِ آخِرَتی بِطاعَتِکَ وَرِضْوانِکَ وَسَرَرْتَنی فی مُنْقَلَبی وَمَثْوایَ بِرَحْمَتِکَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ . (7)

اَللّهُمَّ اِنّی أَسْئَلُکَ بِحَقِّ وَلِیِّکَ وحُجَّتِکَ صاحِبِ الزَّمانِ عَلَیْهِ السَّلامُ إ لّا أَعَنْتَنی بِهِ عَلی جَمیعِ اُمُوری وَکَفَیْتَنی بِهِ مَؤُنَهَ کُلِّ مُؤْذٍ وَطاغٍ وَباغٍ واَعَنْتَنی بِهِ فَقَدْ بَلَغَ مَجْهُودی وَکَفَیْتَنی بِکُلِّ عَدُوٍّ وَهَمٍّ وَغَمٍّ وَدَیْنٍ وَعَنّی وَعَنْ وُلْدی وَ جَمیعِ اَهْلی وَاِخْوانی وَمَنْ یَعْنینی اَمْرُهُ وَخاصَّتی اَمینَ رَبَّ الْعالَمینَ (8)

دعای فرج

صوت

ولید المزیدی

***

سوّم: شیخ کفعمی در کتاب «بلد الامین» دعایی نقل کرده به

ص: 165

1- خدایا! از تو درخواست میکنم به حق ولیّت علی بن الحسین (درود خدا بر او) که مرا کفایت کنی از شرّ هر شیطان عصیان گر و هر پادشاه ستیزه جویی که با یورش سختش بر زیان من نیرو گیرد، و به یاری سپاهش بر ضده من یاری جوید همانا تو بخشنده بزرگواری، ای عطابخش.
2- خدایا! از تو درخواست می کنم به حقّ ولیّت محمّد بن علی و جعفر بن محمّد (درود خدا بر آنان) که مرا به وسیله آن دو بزرگوار به طاعت و جلب رضایت خود در امر اخرتم کمک کنی، و به وسیله آنان مرا به آنچه تو را خشنود می کند برسانی، به یقین تو هر کاری را که بخواهی انجام می دهی.
3- خدایا! از تو درخواست میکنم به حق ولیّت موسی بن جعفر (درود خدا بر او) که در همه اعضایم، چه ظاهری و چه باطنی به من سلامت کامل عنایت کنی، ای بخشنده بزرگوار.
4- خدایا! از تو درخواست می کنم به حقّ ولیّت رضا، علی بن موسی (درود خدا بر او) که مرا در همه مسافرت هایم در خشکی ها و دریاها و کوه ها و بیابان های خشک و درّه ها و بیشه ها از آنچه می ترسم و پرهیز دارم در امان بداری، همانا تو مهربان و مهرورزی.
5- خدایا! از تو درخواست می کنم به حق ولیّت محمّد بن علی (درود خدا بر او) که بر من از فضلت ببخشی، و از فراخی عنایتت تفضلّ فرمایی، و بر من فراوان سازی روزی ات را و از غیر خودت مرا بی نیاز گردانی، و حاجتم را در بارگاه خود قرار دهی، و برآوردنش را به عهده خود گذاری، همانا تو بر آنچه بخواهی توانایی.
6- خدایا! من از تو درخواست می کنم به حق ولیّت علی بن محمّد (درود خدا بر آنان) که مرا بر ادای واجباتت، و نیکی به برادران ایمانی ام کمک نمایی، و این امور را بر من آسان گردانی و انجام آنها را قرین خیر و خوبی فرمایی، و مرا به فضل خویش بر طاعتت کمک کنی ای مهربان.
7- خدایا! از تو درخواست میکنم به حق ولیّت حسن بن علی (درود خدا بر آنها) که مرا مدد رسانی به طاعت و جلب خشنودی ات بر امر آخرتم، و

مرا در گردش گاه و اقامت گاهم دلشاد کنی به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان.
8- خدایا! از تو درخواست می کنم به حق ولی و حجّتت صاحب زمان (درود خدا بر او) که مرا در تمام امور مدد رسانی و از گزند هر مردم آزار و طغیان گر و متجاوز کفایت کنی، و به وسیله آن حضرت مرا پشتیبانی نمایی که طاقتم به سر آمده و هم کفایت کنی مرا به وسیله او از هر دشمنی که دارم و از اندوه و غم و بدهکاری و از خود و فرزندانم و همه اهل و برادرانم و هرکه کارش با من است و نیز خاصانم، آمین ای پروردگار جهانیان.

روایت از حضرت امیر المؤمنین که هر سوخته دل و مصیبت زده و غمناک و گرفتار آن را بخواند حق تعالی به او گشایش و فرج کرامت فرماید.

و آن دعا این است:

یا عِمادَ مَنْ لا عِمادَ لَهُ وَ یا ذُخْرَ مَنْ لا ذُخْرَ لَهُ وَیا سَنَدَ مَنْ لا سَنَدَ لَهُ ویا حِرْزَ مَنْ لا حِرْزَ لَهُ وَیا غِیاثَ مَنْ لا غِیاثَ لَهُ وَیا کَنْزَ مَنْ لا کَنْزَ لَهُ وَیا عِزَّ مَنْ لا عِزَّ لَهُ یا کَریمَ الْعَفْوِ یا حَسَنَ التَّجاوُزِ یا عَوْنَ الضُّعَفاءِ یا کَنْزَ الْفُقَراءِ یا عَظیمَ الرَّجاءِ یا مُنْقِذَ الْغَرْقی یا مُنْجِیَ الْهَلْکی یا مُحْسِنُ ، (1)

یا مُجْمِلُ یا مُنْعِمُ یا مُفْضِلُ اَنْتَ الَّذی سَجَدَ لَکَ سَوادُ اللَّیْلِ وَنُورُ النَّهارِ وَضَوْءُ الْقَمَرِ وَشُعاعُ الشَّمْسِ وَحَفیفُ الشَّجَرِ وَدَوِیُّ الْماءِ یا اَللّٰهُ یا اَللّٰهُ یا اَللّٰهُ لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ وَحْدَکَ لا شَریکَ لَکَ یا رَبّاهُ یا اَللّٰهُ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَافْعَلْ بِنا ما اَنْتَ اَهْلُهُ. (2)

پس از دعا هرچه حاجت داری درخواست کن.

مؤلف گوید: و نیز برای گشایش مشکلات و رفع گرفتاری، و برطرف شدن غم و اندوه، تداوم بر این ذکر که حضرت جواد علیه السّلام تعلیم فرموده بسیار سودمند است:

یَا مَنْ یَکْفی مِنْ کُلِّشَی ءٍ وَلا یَکْفی مِنْهُ شَی ءٌ اِکْفِنی ما اَهَمَّنی (3)

دعای آزاد شدن از زندان

صوت

ولید المزیدی

***

چهارم: دعای آزاد شدن از بند و زندن.

سیّد ابن طاووس در» مهج الدعوات «فرموده: روایت شده که شخصی در شهر شام زمانی طولانی در زندان بود تا اینکه حضرت زهرا علیها السلام را در خواب دید که به او فرمود: این دعا را بخوان، و او

1- ای تکیه گاه آن که تکیه گاهی ندارد، ای اندوخته آن که اندوخته ای ندارد، ای پشتیبان آن که پشتیبانی ندارد، ای نگاهدار آن که نگاهداری ندارد، ای فریادرس آن که فریادرسی ندارد، ای گنج آن که گنجی ندارد، ای عزّت آن که عزّتی ندارد، ای کریمانه درگذرنده، ای نیکو گذشت، ای پشتیبان ناتوانان، ای غنای تهیدستان، ای بزرگ مایه امید، ای نجات دهنده غریقان، ای رهایی بخش هلاک شدگان، ای احسان کننده،
2- ای زیبایی بخش، ای نعمت ده، ای عطابخش، تویی آن که سیاهی شب و روشنی روز و پرتو ماه و شعاع خورشید و وزش باد در درخت و صدای آب باریت سجده کرد، ای خدا، ای خدا، ای خدا، معبودی جز تو نیست، یگانه و بی شریکی ای پروردگار، ای خدا، بر محمّد درود فرست و با ما آنچه شایسته آنی انجام ده.
3- ای آن که از هرچیز کفایت کند و از او چیزی کفایت نکند کارهای مهمّ مرا کفایت فرما.

با تعلیم حضرت زهرا علیها السلام دعا را خواند و از زندان آزاد شد و به خانه خود بازگشت، آن دعا این است:

اللّهُمَّ بِحَقِّ الْعَرْشِ وَمنْ عَلاهُ وَبِحَقِّ الْوَحْيِ وَمَنْ اَوْحاهُ وَبِحَقِّ النَّبِيِّ وَمَنْ نَبَّأَهُ وَبِحَقِّ الْبَيْتِ وَمَنْ بَناهُ يا سامِعَ كُلِّ صَوْتٍ يا جامِعَ كُلِّ فَوْتٍ يا بارِئَ النُّفُوسِ بَعْدَ الْمَوْتِ صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَاَهْلِ بَيْتِهِ وآتِنا وَجَميعَ الْمُؤْمِنينَ وَالْمُؤْمِناتِ فى مَشارِقِ الْاَرْضِ وَمَغارِبِها فَرَجاً مِنْ عِنْدِكَ عاجِلاً بِشَهادَهِ اَنْ لا اِلهَ اِلّا اللّهُ واَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ صَلَّى اللّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَعَلى ذُرِّيَّتِهِ الطَّيِّبينَ الطّاهِرِينَ وَسَلَّمَ تَسْليماً كَثيراً (1)

دعای نور

صوت

ولید المزیدی

***

پنجم: سیّد ابن طاووس در کتاب «مهج الدعوات» از سلمان روایتی نقل کرده که: در آخر روایت مطلبی آمده به این مضمون: حضرت فاطمه علیها السلام کلامی به من آموخت که از حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله فراگرفته بود، ایشان آن را در صبح و شام میخواند به من فرمود: اگر میخواهی هرگز در دنیا دچار تب نشوی بر آن مداومت کن.

و آن کلام این است:

بِسْمِ اللّهِ النُّورِ بِسْمِ اللّهِ نُورِ النُّورِ بِسْمِ اللّهِ نُورٌ عَلى نُورٍ بِسْمِ اللّهِ الَّذى هُوَ مُدَبِّرُ الْاُمُورِ بِسْمِ اللّهِ الَّذى خَلَقَ النُّورَ مِنْ النُّورِ اَلْحَمْدُ لِلّهِ الَّذى خَلَقَ النُّورَ مِنَ النُّورِ وَاَنْزَلَ النُّورَ عَلَيَ الطُّورِ فى كِتابٍ مَسْطُورٍ فى رَقٍّ مَنْشُورٍ بِقَدَرٍ مَقْدُورٍ عَلى نَبِيٍ مَحْبُورٍ اَلْحَمْدُ لِلّهِ الَّذى هُوَ بِالْعِزِّ مَذْكُورٌ وَبِالْفَخْرِ مَشْهُورٌ وَعَلَى السَّرّاءِ وَالضَّرّاءِ مَشْكُورٌ وَصَلَّى اللّهُ عَلى سَيِّدِنا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطّاهِرينَ. (2)

سلمان فرموده: چون آن را از حضرت فاطمه سلام الله علیها آموختم به خدا آن را به بیش از هزار نفر از مردم مکه و مدینه

1- خدایا! به حق عرش و کسی که بر آن است و به حق وحی و کسی که آن را فرستاد و به حق پیامبر و کسی که پیامش داد، و به حق کعبه و کسی که آن را بنا نهاد، ای شنونده هر نجوا، ای گردآوردنده هرچه از دست رفته، ای باز آفریننده جان ها پس از مرگ، بر محمّد و اهل بیتش درود فرست و از نزد خود ما را و همه مردان و زنان با ایمان را در تمام شرق و غرب زمین به زودی گشایشی عنایت فرما، به حق شهادت اینکه معبودی نیست جز خدا، و اینکه محمّد بنده و فرستاده توست، درود خدا بر او و خاندانش، و بر نسل پاکیزه و پاکش، و سلام بسیار و کامل بر آنان باد

2- به نام خدای نور، به نام خدای نور، به نام خدای نور بر نور، به نام خدایی که تدبیرگر امور است، به نام خدایی که نور را از نور آفرید، و سپاس خدایی را که نور را از نور آفرید، و نور را در کوه طور فرو فرستاد در کتابی بر نوشته، در ورق ه ای گشوده، با اندازه ه ای درخور، بر پیامبری آراسته، سپاس خدای را که به عزّت یاد شود، و به عظمت مشهور است، و بر شادی و بدحالی سپاسگزاری شود، درود خدا بر آقای ما محمّد و خاندان پاکش.

که دچار تب بودند تعلیم دادم، پس همه آنان به اذن خدای تعالی شفا یافتند.

حرز امام زین العابدین علیه السلام

ششم: حرز حضرت امام زین العابدین علیه السّلام است، سیّد ابن طاووس در دو موضع از کتاب «مهج الدعوات» این حرز شریف را از حضرت سجّاد علیه السّلام روایت کرده است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است

يَا أَسْمَعَ السَّامِعِينَ يَا أَبْصَرَ النَّاظِرِينَ يَا أَسْرَعَ الْحَاسِبِينَ يَا أَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ يَا خَالِقَ الْمَخْلُوقِينَ يَا رَازِقَ الْمَرْزُوقِينَ يَا نَاصِرَ الْمَنْصُورِينَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ يَا دَلِيلَ الْمُتَحَيِّرِينَ يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ أَغِثْنِي يَا مَالِكَ يَوْمِ الدِّينِ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَ إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ يَا صَرِيخَ الْمَكْرُوبِينَ يَا مُجِيبَ دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّينَ أَنْتَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْمَلِكُ الْحَقُّ الْمُبِينُ الْكِبْرِيَاءُ رِدَاؤُكَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى وَ عَلَى عَلِيٍّ الْمُرْتَضَى وَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ وَ خَدِيجَةَ الْكُبْرَى وَ الْحَسَنِ الْمُجْتَبَى وَ الْحُسَيْنِ الشَّهِيدِ بِكَرْبَلاءَ ، (1) وَ عَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ زَيْنِ الْعَابِدِينَ وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ الْبَاقِرِ وَ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ الصَّادِقِ وَ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ الْكَاظِمِ وَ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ التَّقِيِّ وَ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ النَّقِيِّ وَ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ الْعَسْكَرِيِّ وَ الْحُجَّةِ الْقَائِمِ الْمَهْدِيِّ الْإِمَامِ الْمُنْتَظَرِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالاهُمْ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُمْ وَ انْصُرْ مَنْ نَصَرَهُمْ وَ اخْذُلْ مَنْ خَذَلَهُمْ وَ الْعَنْ مَنْ ظَلَمَهُمْ وَ عَجِّلْ فَرَجَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ انْصُرْ شِيعَةَ آلِ مُحَمَّدٍ [وَ أَهْلِكْ أَعْدَاءَ آلِ مُحَمَّدٍ] وَ ارْزُقْنِي رُؤْيَةَ قَائِمِ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اجْعَلْنِي مِنْ أَتْبَاعِهِ وَ أَشْيَاعِهِ وَ الرَّاضِينَ بِفِعْلِهِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ (2)

دعای مقاتل بن سلیمان

صوت

***

هفتم:

ص: 168

1- ای شنواترین شنوایان، ای بیناترین بینایان، ای چابک ترین حسابرسان، ای داورترین داوران، ای آفریننده آفریدگان، ای روزی دهنده، روزیمندان، ای یاور یاور شدگان، ای مهربان ترین مهربانان، ای راهنمای سرگردانان، ای فریادرس دادجویان، به دادم برس، ای مالک روز جزا، تنها تو را می پرستم و از تو یاری می جویم، ای فریادرس غم زدگان، ای اجابت کننده دعای درماندگان، تویی خدا، پروردگار جهانیان، تویی خدا، معبودی جز تو نیست فرمانروای مطلق، حق آشکار، بزرگ منشی، جامه برازنده تو است. خدایا درود فرست بر محمّد برگزیده، و علی پسندیده و فاطمه زهرا و خدیجه کبری، و حسن مجتبی و حسین شهید در کربلا،
2- و علی بن الحسین زینت عبادت کنندگان و محمّد بن علی باقر، و جعفر بن محمّد صادق، و موسی بن جعفر کاظم، و علی بن موسی الرضا، و محمّد بن علی تقی، و علی بن محمّد نقی، و حسن بن علی عسگری، و حجّت قائم امام مهدی مورد انتظار درود خدا بر همه آنان. خدایا دوست بدار آن که آنان را دوست دارد، و دشمن بدار آن که آنان را دشمن بدارد، و یاری ده آن که آنان را یاری رساند و خوار کن آن که آنان را خوار خواهد و لعنت فرست بر آن که به آنان ستم ورزید و در فرج خاندان محمّد شتاب فرما، و پیروان خاندان محمّد را یاری کن، و دیدار قائم خاندان محمّد را روزی ام گردان، و مرا از پیروان و شیعیان او و خرسندان به کار او قرار ده، به مهرت ای مهرورزترین مهرورزان.

شیخ کفعمی در کتاب بلد الامین از حضرت زین العابدین علیه السّلام دعایی نقل کرده و فرموده: این دعا را مقاتل بن سلیمان از آن حضرت روایت کرده و گفته: هرکه این دعا را صد مرتبه بخواند و دعایت اجابت نشود پس مقاتل را لعنت کند.

و آن دعا این است:

إِلَهِی کَیْفَ أَدْعُوکَ وَ أَنَا أَنَا وَ کَیْفَ أَقْطَعُ رَجَائِی مِنْکَ وَ أَنْتَ أَنْتَ إِلَهِی إِذَا لَمْ أَسْأَلْکَ فَتُعْطِیَنِی فَمَنْ ذَا الَّذِی أَسْأَلُهُ فَیُعْطِینِی إِلَهِی إِذَا لَمْ أَدْعُکَ [أَدْعُوکَ] فَتَسْتَجِیبَ لِی فَمَنْ ذَا الَّذِی أَدْعُوهُ فَیَسْتَجِیبُ لِی إِلَهِی إِذَا لَمْ أَتَضَرَّعْ إِلَیْکَ فَتَرْحَمَنِی فَمَنْ ذَا الَّذِی أَتَضَرَّعُ إِلَیْهِ فَیَرْحَمُنِی إِلَهِی فَکَمَا فَلَقْتَ الْبَحْرَ لِمُوسَی عَلَیْهِ السَّلامُ وَ نَجَّیْتَهُ أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ أَنْ تُنَجِّیَنِی مِمَّا أَنَا فِیهِ وَ تُفَرِّجَ عَنِّی فَرَجاً عَاجِلاً غَیْرَ آجِلٍ بِفَضْلِکَ وَ رَحْمَتِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ (1)

دعایی که جبرئیل به پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم آموخت

هشتم: سیّد ابن طاووس در کتاب مهج الدعوات از حضرت باقر علیه السلام روایت کرده که جبرئیل به محضر رسول خدا صلی اللّه علیه و آله عرضه داشت: هیچ پیامبری را به اندازه تو دوست نداشتم، پس بسیار بگو:

اللَّهُمَّ إِنَّکَ تَرَی وَ لا تُرَی وَ أَنْتَ بِالْمَنْظَرِ الْأَعْلَی وَ إِنَّ إِلَیْکَ الْمُنْتَهَی وَ الرُّجْعَی وَ إِنَّ لَکَ الْآخِرَةَ وَ الْأُولَی وَ إِنَّ لَکَ الْمَمَاتَ وَ الْمَحْیَا وَ رَبِّ أَعُوذُ بِکَ أَنْ أَذَلَّ أَوْ أُخْزَی (2)

دعای سریع الاجابه

صوت

***

نهم: کفعمی در کتاب «بلد الامین» دعایی به روایت از موسی بن جعفر علیهما السلام نقل کرده و گفته است: این دعا عظیم الشأن و سریع الإجابه است، و آن دعا این است:

اللّهُمَّ إِنِّی أطَعْتُکَ فِی أحَبِّ الْأشْیَاءِ إِلَیْکَ وَ

1- خدایا چگونه تو را بخوانم و حال آنکه من منم، و چگونه امیدم را از تو قطع کنم و حال آنکه تو تویی، خدایا! آنگاه که از تو نخواهم که به من عطا کنی پس کیست که از او درخواست عطا کنم؟ خدایا! آنگاه که تو را نخوانم تا مرا اجابت کنی، پس کیست که او را بخوانم تا اجابتم کند؟ ، خدایا! آنگاه که به سوی تو زاری نکنم تا به من مهرآوری، پس کیست که به جانب او زاری کنم تا به من مهر آورد، خدایا! چنان که دریا را برای موسی (درود خدا بر او) شکافتی و نجاتش دادی، از تو درخواست می کنم بر محمّد و خاندانش درود فرستی و از آنچه در آن گرفتارم مرا رهایی بخشی، و بر من گشایش دهی گشایشی فوری نه دیر، به فضل و مهربانی ات، ای مهربان ترین مهربانان.
2- خدایا! تو می بینی و دیده نمی شوی و تو در چشم انداز برتری و نهایت و بازگشت همه به سوی تو است، و آخرت و دنیا و مرگ و زندگی از آن تو است، پروردگارا به تو پناه می آورم از اینکه خوار یا رسوا شوم.

هُوَ التَّوْحِيدُ وَ لَمْ أَعْصِکَ فِی أَبْغَضِ الْأَشْیَاءِ إِلَیْکَ وَ هُوَ الْکُفْرُ فَاغْفِرْ لِی مَا بَیْنَهُمَا یَا مَنْ إِلَیْهِ مَفَرِّی آمِنِّی مِمَّا فَزِعْتُ مِنْهُ إِلَیْکَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِیَ الْکَثِیرَ مِنْ مَعَاصِیکَ وَ اقْبَلْ مِنِّی الْیَسِیرَ مِنْ طَاعَتِکَ یَا عُدَّتِی دُونَ الْعُدَدِ وَ یَا رَجَائِی وَ الْمُعْتَمَدَ وَ یَا کَهْفِی وَ السَّنَدَ وَ یَا وَاحِدُ یَا أَحَدُ یَا قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ یَلِدْ وَ لَمْ یُوْلَدْ وَ لَمْ یَکُنْ لَهُ کُفُوا أَحَدٌ، (1)

أَسْأَلُکَ بِحَقِّ مَنِ اصْطَفَیْتَهُمْ مِنْ خَلْقِکَ وَ لَمْ تَجْعَلْ فِی خَلْقِکَ مِثْلَهُمْ أَحَدا أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ تَفْعَلَ بِی مَا أَنْتَ أَهْلُهُ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِالْوَحْدَانِیَّهِ الْکُبْرَی وَ الْمُحَمَّدِیَّهِ الْبَیْضَاءِ وَ الْعَلَوِیَّهِ الْعُلْیَا [الْعَلْیَاءِ] وَ بِجَمِیعِ مَا احْتَجَجْتَ بِهِ عَلَی عِبَادِکَ وَ بِالاسْمِ الَّذِی حَجَبْتَهُ عَنْ خَلْقِکَ فَلَمْ یَخْرُجْ مِنْکَ إِلا إِلَیْکَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ اجْعَلْ لِی مِنْ أَمْرِی فَرَجا وَ مَخْرَجا وَ ارْزُقْنِی مِنْ حَیْثُ أَحْتَسِبُ وَ مِنْ حَیْثُ لا أَحْتَسِبُ إِنَّکَ تَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَیْرِ حِسَابٍ (2)

سپس حاجت خود را درخواست کن.

دعای یامن تحل که حضرت هادی تعلیم الیسع قمی کرده وفرموده: آل محمد این دعا را هنگام بلا و ظهور دشمن و خوف فقر و تنگی سینه می خواندند

صوت

ولید المزیدی

***

دهم: کفعمی در کتاب «مصباح» دعایی نقل کرده و فرموده است: سیّد ابن طاووس این دعا را برای ایمن شدن از ستم سلطان و نزول بلا و چیرگی دشمنان و ترس و تنگدستی و دل تنگی ذکر کرده، و آن از دعاهای صحیفه سجّادیه است، پس هرگاه از زیان آنچه ذکر شد در هراس بودی آن را بخوان.

و دعا این است:

یَا مَنْ تُحَلُّ بِهِ عُقَدُ الْمَکَارِهِ وَ یَا مَنْ یُفْتَأُ بِهِ حَدُّ الشَّدَائِدِ وَ یَا مَنْ یُلْتَمَسُ مِنْهُ الْمَخْرَجُ إِلَی رَوْحِ الْفَرَجِ ذَلَّتْ لِقُدْرَتِکَ الصِّعَابُ وَ تَسَبَّبَتْ

1- خدایا! تو را در محبوبترین چیزها نزدت که یگانه پرستی است اطاعت نمودم، و تو را در مبغوض ترین چیزها که کفر است نافرمانی نکردم، پس آنچه از گناهان بین این دو است بر من بیامرز، ای آن که گریزگاهم تنها به جانب اوست، از آنچه از آن به سویت پناه آوردم مرا ایمنی بخش، خدایا! بیامرز از نافرمانی های بسیارم را در پیشگاهت، و طاعت اندکم را در آستانت بپذیر، ای تنها توشه ام از میان توشه ها، و ای امید و آرامش، و پناه و تکیه گاهم، و ای یگانه و یکتا، ای که گفتی «بگو او خدای یکتاست، خدای بی نیاز است، نه زاده و نه زاییده شده، و برایش همتایی نبوده است»

2- از تو درخواست میکنم به حق آنان که از میان آفریده هایت انتخاب نمودی، و هیچکس را از میان آفریدگانت همانند آنان قرار ندادی، بر محمّد و خاندانش درود فرست، و با من چنان کن که سزاوار آنی، خدایا! از تو درخواست می کنم به حق یگانگی بزرگ تر الهی، و مقام تابنده محمّدی، و جایگاه برتر علوی، و به تمام آنچه به آن بر بندگانت حجّت نهادی، و به حق آن نامی که از آفریدگان خود پنهان داشتی، که از تو جز برای تو اظهار نگردد، بر محمّد و خاندانش درود فرست و برای من در کارم گشایش و راه نجاتی قرار ده، و از جهاتی که گمان می برم و یا گمان نمی برم مرا روزی ده همانا تو هرکه را بخواهی بی حساب روزی می دهی.

بِلُطْفِکَ الْأَسْبَابُ وَ جَرَی بِقُدْرَتِکَ الْقَضَاءُ وَ مَضَتْ عَلَی إِرَادَتِکَ الْأَشْیَاءُ فَهِیَ بِمَشِیَّتِکَ دُونَ قَوْلِکَ مُؤْتَمِرَهٌ وَ بِإِرَادَتِکَ دُونَ نَهْیِکَ مُنْزَجِرَهٌ أَنْتَ الْمَدْعُوُّ لِلْمُهِمَّاتِ وَ أَنْتَ الْمَفْزَعُ فِی الْمُلِمَّاتِ لا یَنْدَفِعُ مِنْهَا إِلّا مَا دَفَعْتَ وَ لا یَنْکَشِفُ مِنْهَا إِلّا مَا کَشَفْتَ وَ قَدْ نَزَلَ بِی یَا رَبِّ مَا قَدْ تَکَأْدَنِی ثِقْلُهُ وَ أَلَمَّ بِی مَا قَدْ بَهَظَنِی حَمْلُهُ وَ بِقُدْرَتِکَ أَوْرَدْتَهُ عَلَیَّ وَ بِسُلْطَانِکَ وَجَّهْتَهُ إِلَیَّ فَلا مُصْدِرَ لِمَا أَوْرَدْتَ وَ لا صَارِفَ لِمَا وَجَّهْتَ وَ لا فَاتِحَ لِمَا أَغْلَقْتَ وَ لا مُغْلِقَ لِمَا فَتَحْتَ وَ لا مُیَسِّرَ لِمَا عَسَّرْتَ وَ لا نَاصِرَ لِمَنْ خَذَلْتَ فَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ افْتَحْ لِی یَا رَبِّ بَابَ الْفَرَجِ بِطَوْلِکَ ، (1) وَ اکْسِرْ عَنِّی سُلْطَانَ الْهَمِّ بِحَوْلِکَ وَ أَنِلْنِی حُسْنَ النَّظَرِ فِیمَا شَکَوْتُ وَ أَذِقْنِی حَلاوَهَ الصُّنْعِ فِیمَا سَأَلْتُ وَ هَبْ لِی مِنْ لَدُنْکَ رَحْمَهً وَ فَرَجاً هَنِیئاً وَ اجْعَلْ لِی مِنْ عِنْدِکَ مَخْرَجا وَحِیّاً وَ لا تَشْغَلْنِی بِالاهْتِمَامِ عَنْ تَعَاهُدِ فُرُوضِکَ وَ اسْتِعْمَالِ سُنَنِکَ [سُنَّتِکَ] فَقَدْ ضِقْتُ لِمَا نَزَلَ بِی یَا رَبِّ ذَرْعاً وَ امْتَلَأْتُ بِحَمْلِ مَا حَدَثَ عَلَیَّ هَمّا وَ أَنْتَ الْقَادِرُ عَلَی کَشْفِ مَا مُنِیتُ بِهِ وَ دَفْعِ مَا وَقَعْتُ فِیهِ فَافْعَلْ بِی ذَلِکَ وَ إِنْ لَمْ أَسْتَوْجِبْهُ مِنْکَ یَا ذَا الْعَرْشِ الْعَظِیمِ [وَ ذَا الْمَنِّ الْکَرِیمِ فَأَنْتَ قَادِرٌ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ آمِینَ رَبَّ الْعَالَمِینَ] (2)

دعای فرج امام زمان علیه السلام

صوت

المزیدی

***

یازدهم: کفعمی در کتاب «بلد الامین» فرموده: این دعا دعای امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف است که آن را به شخصی که در زندان بود تعلیم داد، پس آن زندانی با خواندن آن آزاد شد:

إِلَهِی عَظُمَ الْبَلاءُ وَ بَرِحَ الْخَفَاءُ وَ

1- ای آن که گرفتاری های سخت تنها به وسیله او بازگردد، ای آن که تیزی تیغ دشواری ها به او درهم شکسته شود، ای آن که بیرون آمدن از رنجها و راه یافتن به سوی عرصه گشایش تنها از او درخواست گردد، در برابر توانایی ات سختی ها رام شد، و به لطف اسباب و وسائل فراهم گشت، و به نیرویت قضا جاری شد، و امور براساس اراده ات گذرد، پس اشیاء تنها نه به گفتارت بلکه به اراده ات فرمان پذیرند، و تنها به اراده ات قبل از نهی کردنت باز داشته اند، تنها تو برای رفع گرفتاری ها خوانده شدی، و در بلاهای سخت پناهگاهی، چیزی از آن بلاهای سخت دفع نگردد جز آنچه تو دفع کردی، و چیزی از آن گشوده نشود مگر آنچه تو گشودی، پروردگارم مشکلی به من رسیده که سنگینی اش مرا به زحمت انداخته است، و دشواری بر من فرود آمده که به دوش کشیدنش مرا گرانبار نموده است آری آن را تو به قدرت خویش بر من فرود آوردی، و با نیرویت متوجّه من ساختی، پس از آنچه مرا در آن وارد کردی بیرون کننده ای نیست و از آنچه متوجه من نمودی بازگرداننده ای وجود ندارد و از آنچه تو بستی گشاینده ای نمی باشد و از آنچه تو گشودی کسی را یارای بستن نیست و بر آنچه تو سخت گرفتی آسان کننده ای وجود ندارد و برای آن که تو از یاری اش دریغ ورزیدی یاوری نیست، بر محمّد و خاندانش درود فرست، و گشایش را پروردگارا به کرم و فضلت به روی من بگشا،
2- و چیرگی اندوه را به نیرویت از من برگیر، و مرا در آنچه از آن به تو شکایت نمودم خوش بینی عطا فرما، و شیرینی رفتارت را نسبت به آنچه از تو خواستم به من بچشان، و از پیشگاه خود مهر و گشایش گوارایی به من ببخش، و از نزد خود را نجات فوری برایم قرار ده، و از محافظت در انجام واجبات، و به کار گرفتن احکامت در زندگی مرا غافل مساز، پروردگارا از مشکلی که بر من فرود آمده سخت به تنگ آمدم، و وجودم را به خاطر حادثه ای که برایم رخ داده اندوه فرا گرفته است، تنها تو توانایی برای برطرف ساختن آنچه به آن دچار شدم و دفع آنچه در آن افتادم، پس به فضل خویش آن را برایم به انجام برسان، هرچند خود را سزاوار آن از سوی تو نمی دانم، ای صاحب عرش بزرگ، و دارای نعمت کریمانه، تنها تو نیرومندی، ای مهربان ترین مهربانان، دعایم را اجابت کن ای پروردگار جهانیان.

انْكَشَفَ الْغِطَاءُ وَ انْقَطَعَ الرَّجَاءُ وَ ضَاقَتِ الْأَرْضُ وَ مُنِعَتِ السَّمَاءُ وَ أَنْتَ الْمُسْتَعَانُ وَ إِلَيْکَ الْمُشْتَکَى وَ عَلَيْکَ الْمُعَوَّلُ فِی الشِّدَّهِ وَ الرَّخَاءِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ أُولِی الْأَمْرِ الَّذِينَ فَرَضْتَ عَلَيْنَا طَاعَتَهُمْ وَ عَرَّفْتَنَا بِذَلِکَ مَنْزِلَتَهُمْ فَفَرِّجْ عَنَّا بِحَقِّهِمْ فَرَجاً عَاجِلاً قَرِيباً کَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ يَا مُحَمَّدُ يَا عَلِیُّ يَا عَلِیُّ يَا مُحَمَّدُ اکْفِيَانِی فَإِنَّکُمَا کَافِيَانِ وَ انْصُرَانِی فَإِنَّکُمَا نَاصِرَانِ يَا مَوْلانَا يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ الْغَوْثَ الْغَوْثَ الْغَوْثَ أَدْرِکْنِی أَدْرِکْنِی أَدْرِکْنِی السَّاعَهَ السَّاعَهَ السَّاعَهَ الْعَجَلَ الْعَجَلَ الْعَجَلَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ (1)

دعای امام زمان علیه السلام اللهم ارزقنا توفیق الطاعه و بعد المعصیه

صوت

سید ولید المزیدی

***

دوازدهم: کفعمی در کتاب «مصباح» فرموده است: این دعای حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف است:

اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا تَوْفِيقَ الطَّاعَهِ وَ بُعْدَ الْمَعْصِيَهِ وَ صِدْقَ النِّيَّهِ وَ عِرْفَانَ الْحُرْمَهِ وَ أَکْرِمْنَا بِالْهُدَى وَ الاسْتِقَامَهِ وَ سَدِّدْ أَلْسِنَتَنَا بِالصَّوَابِ وَ الْحِکْمَهِ وَ امْلَأْ قُلُوبَنَا بِالْعِلْمِ وَ الْمَعْرِفَهِ وَ طَهِّرْ بُطُونَنَا مِنَ الْحَرَامِ وَ الشُّبْهَهِ وَ اکْفُفْ أَيْدِيَنَا عَنِ الظُّلْمِ وَ السِّرْقَهِ وَ اغْضُضْ أَبْصَارَنَا عَنِ الْفُجُورِ وَ الْخِيَانَهِ وَ اسْدُدْ أَسْمَاعَنَا عَنِ اللَّغْوِ وَ الْغِيبَهِ وَ تَفَضَّلْ عَلَى عُلَمَائِنَا بِالزُّهْدِ وَ النَّصِيحَهِ وَ عَلَى الْمُتَعَلِّمِينَ بِالْجُهْدِ وَ الرَّغْبَهِ وَ عَلَى الْمُسْتَمِعِينَ بِالاتِّبَاعِ وَ الْمَوْعِظَهِ وَ عَلَى مَرْضَى الْمُسْلِمِينَ بِالشِّفَاءِ وَ الرَّاحَهِ وَ عَلَى مَوْتَاهُمْ بِالرَّأْفَهِ وَ الرَّحْمَهِ، (2) وَ عَلَى مَشَايِخِنَا بِالْوَقَارِ وَ السَّکِينَهِ وَ عَلَى الشَّبَابِ بِالإِنَابَهِ وَ التَّوْبَهِ وَ عَلَى النِّسَاءِ بِالْحَيَاءِ وَ الْعِفَّهِ وَ عَلَى الأَغْنِيَاءِ بِالتَّوَاضُعِ وَ السَّعْيِ وَ عَلَى الْفُقَرَاءِ بِالصَّبْرِ وَ الْقَنَاعَهِ وَ عَلَى الْغُزَاهِ بِالنَّصْرِ وَ الْغَلَبَهِ وَ عَلَى الأُسَرَاءِ بِالْخَلاصِ وَ الرَّاحَهِ وَ عَلَى الأُمَرَاءِ بِالْعَدْلِ وَ الشَّفَقَهِ وَ عَلَى الرَّعِيَّهِ بِالإِنْصَافِ وَ حُسْنِ

1- خدایا گرفتاری بزرگ شد، و پوشیده بر ملا گشت، و پرده کنار رفت، و امید بریده گشت، و زمین تنگ شد، و خیرات آسمان دریغ شد و پشتیبان تویی، و شکایت تنها به جانب تو است، در سختی و آسانی تنها بر تو اعتماد است، خدایا! بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست آن صاحبان فرمانی که اطاعتشان را بر ما فرض نمودی، و به این سبب مقامشان را به ما شناساندی، پس به حق ایشان به ما گشایش ده، گشایشی زود و نزدیک همچون چشم بر هم نهادن یا زودتر، ای محمّد و ای علی، ای علی و ای محمّد، مرا کفایت کنید، که تنها شما کفایت کنندگان من هستید، و یاری ام دهید که تنها شما یاری کنندگان من هستید، ای مولای ما ای صاحب زمان، فریادرس، فریادرس، فریادرس، مرا دریاب، مرا دریاب، مرا دریاب، اکنون، اکنون، اکنون، با شتاب، با شتاب، با شتاب، ای مهربان ترین مهربانان به حق محمّد و خاندان پاک او.
2- خدایا، توفیق فرمان بری، و دوری از نافرمانی، و درستی نهاد و شناخت واجبات را روزی ما بدار و ما را به هدایت و پایداری گرامی دار، و زبانمان را به راستگویی و حکمت استوار ساز، و دل هایمان را از دانش و بینش پر کن، و شکم هایمان را از حرام و شبهه پاک فرما، و دستانمان را از ستم و دردی بازدار و دیدگانما را از ناپاکی و خیانت فرو بند، و گوش هایمان را از شنیدن بیهوده و غیبت ببند، و و بر دانشمندان مان زهد و خیرخواهی و بر دانش آموزان تلاش و شوق، و بر شنوندگان پیروی و پندآموزی، و بر بیماران شفا و آرامش، و بر مردگان مهر و رحمت،

السِّيرَهِ وَ بَارِکْ لِلْحُجَّاجِ وَ الزُّوَّارِ فِی الزَّادِ وَ النَّفَقَهِ وَ اقْضِ مَا أَوْجَبْتَ عَلَیْهِمْ مِنَ الْحَجِّ وَ الْعُمْرَهِ بِفَضْلِکَ وَ رَحْمَتِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ (1)

دعای حضرت حجت علیه السلام

صوت

ولید المزیدی

***

سیزدهم: در «مهج الدّعوات» ذکر شده است که این دعا دعای حضرت حجّت عجل الله تعالی فرجه الشریف است:

إِلَهِی بِحَقِّ مَنْ نَاجَاکَ وَ بِحَقِّ مَنْ دَعَاکَ فِی الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ تَفَضَّلْ عَلَی فُقَرَاءِ الْمُؤْمِنِینَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِالْغَنَاءِ وَ الثَّرْوَهِ وَ عَلَی مَرْضَی الْمُؤْمِنِینَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِالشِّفَاءِ وَ الصِّحَّهِ وَ عَلَی أَحْیَاءِ الْمُؤْمِنِینَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِاللُّطْفِ وَ الْکَرَمِ [الْکَرَامَهِ] وَ عَلَی أَمْوَاتِ الْمُؤْمِنِینَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِالْمَغْفِرَهِ وَ الرَّحْمَهِ وَ عَلَی غُرَبَاءِ الْمُؤْمِنِینَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ بِالرَّدِّ إِلَی أَوْطَانِهِمْ سَالِمِینَ غَانِمِینَ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ أَجْمَعِینَ. (2)

استغاثه به امام زمان علیه السلام الکامل التام

چهاردهم: سیّد علی خان شیرازی در کتاب «کلم طیّب» فرموده است: این دعا دعای استغاثه به حضرت صاحب الزّمان (صلوات الله علیه) است، هر کجا که باشی دو رکعت نماز بجای آر و سپس زیر آسمان رو به قبله بایست و بگو:

سَلامُ اللَّهِ الْکَامِلُ التَّامُّ الشَّامِلُ الْعَامُّ وَ صَلَوَاتُهُ الدَّائِمَهُ وَ بَرَکَاتُهُ الْقَائِمَهُ التَّامَّهُ عَلَی حُجَّهِ اللَّهِ وَ وَلِیِّهِ فِی أَرْضِهِ وَ بِلادِهِ وَ خَلِیفَتِهِ عَلَی خَلْقِهِ وَ عِبَادِهِ وَ سُلالَهِ النُّبُوَّهِ وَ بَقِیَّهِ الْعِتْرَهِ وَ الصَّفْوَهِ صَاحِبِ الزَّمَانِ وَ مُظْهِرِ الْإِیمَانِ وَ مُلَقَّنِ [مُعْلِنِ] أَحْکَامِ الْقُرْآنِ وَ مُطَهِّرِ الْأَرْضِ وَ نَاشِرِ الْعَدْلِ فِی الطُّولِ وَ الْعَرْضِ وَ الْحُجَّهِ الْقَائِمِ الْمَهْدِیِّ الْإِمَامِ الْمُنْتَظَرِ الْمَرْضِیِّ [الْمُرْتَضَی] وَ ابْنِ الْأَئِمَّهِ الطَّاهِرِینَ الْوَصِیِّ ابْنِ الْأَوْصِیَاءِ الْمَرْضِیِّینَ الْهَادِی الْمَعْصُومِ ابْنِ الْأَئِمَّهِ الْهُدَاهِ

الْمَعْصُومِينَ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا مُعِزَّ الْمُؤْمِنِينَ الْمُسْتَضْعَفِينَ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا مُذِلَّ الْکَافِرِينَ الْمُتَکَبِّرِينَ الظَّالِمِينَ، (3)

السَّلامُ عَلَيْکَ

1- و بر پیران متانت و آرامش، و بر جوانان بازگشت و توبه و بر زنان حیا و پاکدامنی و بر ثروتمندان فروتنی و گشادگی، و بر تنگدستان شکیبایی و قناعت، و بر جنگجویان نصر و پیروزی، و بر اسیران آزادی و راحتی، و بر حاکمان دادگستری و دلسوزی، و بر زیردستان انصاف و خوش رفتاری تفضّل فرما، و حاجیان و زیارت کنندگان را در زاد و خرجی برکت ده، و آنچه را بر ایشان از حج و عمره واجب کردی توفیق اتمام عنایت کن به فضل و رحمتت ای مهربان ترین مهربانان.
2- خدایا! به حق کسی که با تو راز گفت، و به حق کسی که در خشکی و دریا تو را خواند، درود فرست بر محمّد و خاندان محمّد و بر تهیدستان از مردان و زنان با ایمان توانگری و ثروت عطا فرما، و بر بیماران اهل ایمان از مردان و زنان شفا و تندرستی عطا فرما، و بر زندگان شان لطف و کرامت، و بر مردگان مردان و زنان با ایمان آمرزش و رحمت، و بر غریبان مردان و زنان با ایمان بازگشت به وطن با سلامتی و بهره مندی عنایت فرما، به حق محمّد و همه اهل بیت او.
3- سلام کامل، تمام، همه جانبه و فراگیر خدا، و درود همیشگی، و برکات پاینده و برازنده حق بر حجت خدا و جانشین او در زمین و تمامی سرزمین ها، و خلیفه او بر همه خلق و بندگان، آن که از نسل نبوّت، و باقیمانده عترت، و از برگزیدگان است، صاحب زمان و آشکار کننده ایمان، و معلّم احکام قرآن، و پاک کننده زمین و گستراننده عدالت در طول و عرض جهان و حجّت پایدار، مهدی، آن امام مورد انتظار، پسندیده، و فرزند امامان پاک، جانشین و فرزند جانشینان پسندیده، رهبر معصوم و فرزند پیشوایان راهبر معصوم، سلام بر تو ای عزّت بخش اهل ایمان و همه آنان که ناتوان شان شمردند، سلام بر تو ای خوار کننده کافران گردنکش و ستمکار،

يَا مَوْلاىَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَهِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ الْأَئِمَّهِ الْحُجَجِ الْمَعْصُومِينَ وَ الْإِمَامِ عَلَى الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا مَوْلاىَ سَلامَ مُخْلِصٍ لَکَ فِى الْوِلايَهِ أَشْهَدُ أَنَّکَ الْإِمَامُ الْمَهْدِيُّ قَوْلاً وَ فِعْلاً وَ أَنْتَ الَّذِى تَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطاً وَ عَدْلا بَعْدَ مَا مُلِئَتْ ظُلْماً وَ جَوْراً فَعَجَّلَ اللَّهُ فَرَجَکَ وَ سَهَّلَ مَخْرَجَکَ ، (1)

وَ قَرَّبَ زَمَانَکَ وَ کَثَّرَ أَنْصَارَکَ وَ أَعْوَانَکَ وَ أَنْجَزَ لَکَ مَا وَعَدَکَ فَهُوَ أَصْدَقُ الْقَائِلِينَ وَ نُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِى الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ يَا مَوْلاىَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ حَاجَتِى کَذَا وَ کَذَا. (2)

و بجای کذا و کذا حاجات خود را بیان کند و بگوید

فَاشْفَعْ لِى فِى نَجَاحِهَا فَقَدْ تَوَجَّهْتُ إِلَيْکَ بِحَاجَتِى لِعِلْمِى أَنَّ لَکَ عِنْدَ اللَّهِ شَفَاعَةً مَقْبُولَةً وَ مَقَاماً مَحْمُوداً فَبِحَقِّ مَنِ اخْتَصَّکُمْ بِأَمْرِهِ وَ ارْتَضَاکُمْ لِسِرِّهِ وَ بِالشَّأْنِ الَّذِى لَکُمْ عِنْدَ اللَّهِ بَيْنَکُمْ وَ بَيْنَهُ سَلِ اللَّهَ تَعَالَى فِى نُجْحِ طَلِبَتِى وَ إِجَابَهِ دَعْوَتِى وَ کَشْفِ کُرْبَتِى (3)

سپس بخواه هرچه خواهی که به خواست خدا برآورده شود.

مؤلّف گوید: بهتر آن است که در رکعت اوّل این نماز پس از سوره «حَمْد» سوره «انّا فَتَحْنا» و در رکعت دوّم پس از سوره «حمد» سوره

«إِذا جاءَ نَصْرُ اللّهِ»

خوانده شود.

فصل هشتم: مناجات خمس عشره

مناجات اول: راز و نیاز توبه کنندگان

مناجات خمس عشره [یعنی مناجات های پانزده گانه] از مولای ما علی بن الحسین علیهما السلام است، علاّمه مجلسی رحمه اللّه علیه در کتاب بحار الانوار فرموده است: من این مناجات

1- سلام بر تو ای سرورم ای صاحب الزّمان، سلام بر تو ای فرزند رسول خدا، سلام بر تو ای فرزند امیر مؤمنان، سلام بر تو ای فرزند فاطمه زهرا، سرور بانوان جهان، سلام بر تو ای فرزند امامان، آن حجّت های معصوم، و ای پیشوای همه خلایق، سلام بر تو ای سرورم، سلامی با کمال خلوص به تو در ولایت و پیروی، گواهی می دهم که همانا تو امام راه یافته در گفتار و کرداری، و تویی آن که زمین را با عدل و داد پر کنی، پس از آنکه از ستم و جور پر شد، پس خدا در گشایش کارت شتاب ورزد، و آمدنت را آسان نماید،
2- و زمانت را نزدیک فرماید، و بر یاران و یاورانت بیافزاید، و به آنچه به تو وعده داده وفا کند، که خدا راستگوترین گویندگان است که در قرآن فرموده: «و ما می خواهیم بر کسانی که در زمین ناتوان شمرده شده اند منّت نهیم و آنان را پیشوایان و وارثان قرار دهیم» ، ای سرورم ای صاحب الزّمان، ای فرزند رسول خدا، حاجت من این و آن است.
3- در برآورده شدن حاجاتم نزد خدا واسطه شو، من با حاجاتم به سوی تو رو نمودم، چون می دانم شفاعت تو نزد خدا پذیرفته میشود و مقام تو در بارگاهش بس ستوده است، پس به حق آن که شما را به امر خویش خاص گردانید و برای بیان اسرارش برگزید، و به حق جایگاهی که شما در پیشگاه خدا داری که تنها بین شما و اوست، برآوردن خواهشم، و اجابت دعایم، و برطرف شدن اندوهم را از خدا بخواه.

را به روایت از آن حضرت در کتاب های بعضی از علما (رضوان اللّه علیهم) یافتم.

صوت

***

المناجاه الاولی: مناجاه التائبین (1)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (2)

إِلَهِی أَلْبَسَتْنِی الْخَطَایَا ثَوْبَ مَذَلَّتِی وَ جَلَّلَنِی التَّبَاعُدُ مِنْکَ لِبَاسَ مَسْکَنَتِی وَ أَمَاتَ قَلْبِی عَظِیمُ جِنَایَتِی فَأَحْیِهِ بِتَوْبَهٍ مِنْکَ یَا أَمَلِی وَ بُغْیَتِی وَ یَا سُؤْلِی وَ مُنْیَتِی فَوَعِزَّتِکَ مَا أَجِدُ لِذُنُوبِی سِوَاکَ غَافِراً وَ لا أَرَی لِکَسْرِی غَیْرَکَ جَابِراً وَ قَدْ خَضَعْتُ بِالْإِنَابَهِ إِلَیْکَ وَ عَنَوْتُ بِالاسْتِکَانَهِ لَدَیْکَ فَإِنْ طَرَدْتَنِی مِنْ بَابِکَ فَبِمَنْ أَلُوذُ وَ إِنْ رَدَدْتَنِی عَنْ جَنَابِکَ فَبِمَنْ أَعُوذُ فَوَا أَسَفَاهْ مِنْ خَجْلَتِی وَ افْتِضَاحِی وَ وَا لَهْفَاهْ مِنْ سُوءِ عَمَلِی وَ اجْتِرَاحِی أَسْأَلُکَ یَا غَافِرَ الذَّنْبِ الْکَبِیرِ وَ یَا جَابِرَ الْعَظْمِ الْکَسِیرِ أَنْ تَهَبَ لِی مُوبِقَاتِ الْجَرَائِرِ وَ تَسْتُرَ عَلَیَّ فَاضِحَاتِ السَّرَائِرِ وَ لا تُخْلِنِی فِی مَشْهَدِ الْقِیَامَهِ مِنْ بَرْدِ عَفْوِکَ وَ غَفْرِکَ وَ لا تُعْرِنِی مِنْ جَمِیلِ صَفْحِکَ وَ سَتْرِکَ إِلَهِی ظَلِّلْ عَلَی ذُنُوبِی غَمَامَ رَحْمَتِکَ ، (3) وَ أَرْسِلْ عَلَی عُیُوبِی سَحَابَ رَأْفَتِکَ إِلَهِی هَلْ یَرْجِعُ الْعَبْدُ الْآبِقُ إِلّا إِلَی مَوْلاهُ أَمْ هَلْ یُجِیرُهُ مِنْ سَخَطِهِ أَحَدٌ سِوَاهُ إِلَهِی إِنْ کَانَ النَّدَمُ عَلَی الذَّنْبِ تَوْبَهً فَإِنِّی وَ عِزَّتِکَ مِنَ النَّادِمِینَ وَ إِنْ کَانَ الاسْتِغْفَارُ مِنَ الْخَطِیئَهِ حِطَّهً فَإِنِّی لَکَ مِنَ الْمُسْتَغْفِرِینَ لَکَ الْعُتْبَی حَتَّی تَرْضَی إِلَهِی بِقُدْرَتِکَ عَلَیَّ تُبْ عَلَیَّ وَ بِحِلْمِکَ عَنِّی اعْفُ عَنِّی وَ بِعِلْمِکَ بِی ارْفَقْ بِی إِلَهِی أَنْتَ الَّذِی فَتَحْتَ لِعِبَادِکَ بَابا إِلَی عَفْوِکَ سَمَّیْتَهُ التَّوْبَهَ فَقُلْتَ: (4) تُوبُوا إِلَی اللَّهِ تَوْبَهً نَصُوحا فَمَا عُذْرُ مَنْ أَغْفَلَ دُخُولَ الْبَابِ بَعْدَ فَتْحِهِ إِلَهِی إِنْ کَانَ قَبُحَ الذَّنْبُ مِنْ عَبْدِکَ فَلْیَحْسُنِ الْعَفْوُ مِنْ عِنْدِکَ إِلَهِی مَا أَنَا بِأَوَّلِ مَنْ عَصَاکَ فَتُبْتَ عَلَیْهِ وَ

1- مناجات اوّل: رازونیاز توبه کنندگان

2- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است
3- خدایا! گناهان بر من لباس خواری پوشانده، و دوری از تو جامه درماندگی بر تنم پیچیده، و بزرگی جنایتم دلم را میرانده، پس آن را با توبه به درگاهت زنده کن، ای آرزویم و مرادم و خواسته ام و امیدم، به عزّتت سوگند برای گناهانم آمرزنده ای جز تو نمی یابم، و برای دل شکستگی ام جبران کننده ای جز تو نمی بینم، به پیشگاهت با توبه و انابه فروتنی نمودم، و با ذلّت و خواری، به درگاهت تسلیم شدم، اگر مرا از درگاهت برانی به که روی آورم؟ و اگر از آستانت بازگردانی به که پناه برم؟ در این حال افسوس از شرمندگی و رسوایی ام، و دریغ از زشتی کردار و فراهم آوردن گناهانم، ای آمرزنده گناهان بزرگ، و ای جبران کننده استخوان شکسته، از تو درخواست می کنم که گناهان تباه کننده ام را بر من ببخشایی، و بر من بپوشانی پنهان کاری های رسواکننده ام را، و مرا در عرصه قیامت از نسیم گذشت و آمرزشت بی بهره مگذاری، و از پوشش زیبای چشم پوشی ات عریان و بی پوشش رها نسازی، خدایا سایه رحمتت را بر گناهانم بینداز،
4- و ابر مهربانی ات را به سوی عیب هایم گسیل کن، خدایا آیا برده فراری جز به جانب مولایش باز می گردد؟ یا کسی به او از خشم مولایش جز مولایش پناه می دهد؟ خدایا اگر پشیمانی از گناه توبه است، پس به عزّتت سوگند که من از پشیمانانم، و اگر آمرزش طلبی از خطاکاری سبب فرو ریختن خطاها از پرونده است، من از آمرزش خواهانم، حق رضایت با توست تا راضی شوی، خدایا با قدرتت بر من توبه ام را بپذیر، و با بردباری است نسبت به من از من درگذر، و با آگاهی ات از حال من با من مدارا فرما، خدایا تویی که به روی بندگانت دری به سوی بخششت گشودی و آن را توبه نامیدی، و خود فرمودی:

تَعَرَّضَ لِمَعْرُوفِکَ فَجُدْتَ عَلَيْهِ يَا مُجِيبَ الْمُضْطَرِّ يَا كَاشِفَ الضُّرِّ يَا عَظِيمَ الْبِرِّ يَا عَلِيماً بِمَا فِی السِّرِّ يَا جَمِيلَ السِّتْرِ [السَّتْرِ] اسْتَشْفَعْتُ بِجُودِکَ وَ كَرَمِکَ إِلَيْکَ وَ تَوَسَّلْتُ بِجَنَابِکَ [بِجِنَانِکَ] وَ تَرَحُّمِکَ لَدَيْکَ فَاسْتَجِبْ دُعَائِی وَ لا تُخَيِّبْ فِيکَ رَجَائِی وَ تَقَبَّلْ تَوْبَتِی وَ كَفِّرْ خَطِيئَتِی بِمَنِّکَ وَ رَحْمَتِکَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ (1)

مناجات دوم: راز و نیاز شاکیان

صوت

***

المناجات الثانیه مناجاه الشاکین (2)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (3)

إِلَهِی إِلَيْکَ أَشْكُو نَفْساً بِالسُّوءِ أَمَّارَةً وَ إِلَی الْخَطِيئَةِ مُبَادِرَةً وَ بِمَعَاصِيکَ مُولَعَةً وَ لِسَخَطِکَ مُتَعَرِّضَةً تَسْلُكُ بِی مَسَالِکَ الْمَهَالِکِ وَ تَجْعَلُنِی عِنْدَکَ أَهْوَنَ هَالِکٍ كَثِيرَةَ الْعِلَلِ طَوِيلَةَ الْأَمَلِ إِنْ مَسَّهَا الشَّرُّ تَجْزَعُ وَ إِنْ مَسَّهَا الْخَيْرُ تَمْنَعُ مَيَّالَةً إِلَی اللَّعِبِ وَ اللَّهْوِ مَمْلُوَّةً بِالْغَفْلَةِ وَ السَّهْوِ تُسْرِعُ بِی إِلَی الْحَوْبَةِ وَ تُسَوِّفُنِی بِالتَّوْبَةِ إِلَهِی أَشْكُو إِلَيْکَ عَدُوّاً يُضِلُّنِی وَ شَيْطَاناً يُغْوِينِی قَدْ مَلَأَ بِالْوَسْوَاسِ صَدْرِی وَ أَحَاطَتْ هَوَاجِسُهُ بِقَلْبِی يُعَاضِدُ لِیَ الْهَوَی وَ يُزَيِّنُ لِی حُبَّ الدُّنْيَا وَ يَحُولُ بَيْنِی وَ بَيْنَ الطَّاعَةِ وَ الزُّلْفَی ، (4) إِلَهِی إِلَيْکَ أَشْكُو قَلْباً قَاسِياً مَعَ الْوَسْوَاسِ مُتَقَلِّباً وَ بِالرَّيْنِ وَ الطَّبْعِ مُتَلَبِّساً وَ عَيْناً عَنِ الْبُكَاءِ مِنْ خَوْفِکَ جَامِدَةً وَ إِلَی مَا يَسُرُّهَا طَامِحَةً إِلَهِی لا حَوْلَ لِی وَ لا قُوَّةَ إِلَّا بِقُدْرَتِکَ وَ لا نَجَاةَ لِی مِنْ مَكَارِهِ الدُّنْيَا إِلَّا بِعِصْمَتِکَ فَأَسْأَلُکَ بِبَلاغَةِ حِكْمَتِکَ وَ نَفَاذِ مَشِيَّتِکَ أَنْ لا تَجْعَلَنِی لِغَيْرِ جُودِکَ مُتَعَرِّضاً وَ لا تُصَيِّرَنِی لِلْفِتَنِ غَرَضاً وَ كُنْ لِی عَلَی الْأَعْدَاءِ نَاصِراً وَ عَلَی الْمَخَازِی وَ الْعُيُوبِ سَاتِراً وَ مِنَ الْبَلاءِ [الْبَلايَا] وَاقِياً وَ عَنِ الْمَعَاصِی عَاصِماً بِرَأْفَتِکَ وَ رَحْمَتِکَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ (5)

مناجات سوم: راز و نیاز ترسیدگان

صوت

***

المناجاه الثالثه: مناجات الخائفين (6)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (7)

إِلَهِی أَ تَرَاکَ

ص: 176

1- «بازگردید به جانب خدا، بازگشتی خالصانه» ، پس عذر کسی که از ورود به این در پس از گشوده شدنش غفلت ورزد چه می تواند باشد؟ خدایا اگر نافرمانی و گناه از بنده ات زشت بود، پس گذشت از جانب تو زیباست، خدایا نخستین، کسی نیستم که تو را نافرمانی کرده و حضرتت توبه پذیرش شدی، و خود را در معرض احسانت قرار داده و تو مرا مورد احسانش قرار دادی، ای پاسخگوی درماندگان، ای برطرف کننده زیان، ای بزرگ نیکی، ای دانای نهان، ای زیبا پرده پوش، به جود و کرمت به سوی تو شفاعت می جویم، و توسّل می کنم نزد تو به فضل و رحمتت دعایم را اجابت کن، امیدم را به خود ناامید مساز، و توبه ام را بپذیر، و با احسان و مهرت خطاهایم را نادیده گیر، ای مهربان ترین مهربانان.
2- مناجات دوم: راز ونیاز شاکیان
3- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است
4- خدایا از نفسی که فراوان به بدی فرمان می دهد به تو شکایت می کنم، همان نفسی که شتابنده به سوی خطا، و آزمند به انجام گناهان، و در معرض خشم توست، نفسی که مرا به راه هلاکت می کشاند، و هستی ام را نزد تو از پست ترین تباه شدگان قرار می دهد، بیماری هایش بسیار، آرزویش دراز است، اگر گزندی به او در رسد بی تابی میکند، و اگر خیری به او رسد از انفاقش دریغ می ورزد، به بازی و هوس رانی میل بسیار دارد، از غفلت و اشتباه آکنده است، مرا به تندی به جانب گناه می راند، و با من در توبه و ندامت امروز و فردا می کند، خدایا از دشمنی که گمراهم می کند و از شیطانی که به بی راه ه ام می برد به تو شکایت می کنم، شیطانی که سینه ام را از وسوسه انباشته و زمزمه های خطرناکش قلبک را فرا گرفته است، شیطانی که با هوا و هوس برایم کمک می کند، و

عشق به دنیا را در دیدگانم زیور می بخشد، و بین من و بندگی و مقام قرب پرده می افکند،
5- خدایا از دل همچون سنگی که با وسوسه زیر و رو می شود و به آلودگی گناه و سیاسی نافرمانی آلوده شده به تو شکایت می کنم، خدایا از چشمی که از گریه ناشی از هراس تو خشک شده، و در عوض به مناظری که خوش آیند آن است خیره گشته به تو گلایه می کنم، خدایا توان و نیرویی برای من جز به قدرت تو نیست، راه نجاتی از گرفتاری های دنیا جز نگهداری تو برایم نمی باشد، از تو خواستارم به رسایی حکمتت، و نفوذ اراده ات که مرا جز جودت در معرض چیزی قرار ندهی، و هدف فتنه ها نگردانی، و علیه دشمنانم یاور باشی، و پرده پوش رسوائی ها و عیوبم گردی، و از بلا نگهدار، و از گناهان بازدارنده ام باشی به مهر و رحمتت ای مهربان ترین مهربانان.
6- مناجات سوّم: رازونیاز ترسیدگان
7- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است

بَعْدَ الْإِيمَانِ بِکَ تُعَذِّبُنِی أَمْ بَعْدَ حُبِّی إِيَّاکَ تُبَعِّدُنِی أَمْ مَعَ رَجَائِی لِرَحْمَتِکَ وَ صَفْحِکَ تَحْرِمُنِی أَمْ مَعَ اسْتِجَارَتِی بِعَفْوِکَ تُسْلِمُنِی حَاشَا لِوَجْهِکَ الْکَرِيمِ أَنْ تُخَيِّبَنِی لَيْتَ شِعْرِی أَ لِلشَّقَاءِ وَلَدَتْنِی أُمِّی أَمْ لِلْعَنَاءِ رَبَّتْنِی فَلَيْتَهَا لَمْ تَلِدْنِی وَ لَمْ تُرَبِّنِی وَ لَيْتَنِی عَلِمْتُ أَ مِنْ أَهْلِ السَّعَادَهِ جَعَلْتَنِی وَ بِقُرْبِکَ وَ جِوَارِکَ خَصَصْتَنِی فَتَقَرَّ بِذَلِکَ عَيْنِی وَ تَطْمَئِنَّ لَهُ نَفْسِی إِلَهِی هَلْ تُسَوِّدُ وُجُوهاً خَرَّتْ سَاجِدَهً لِعَظَمَتِکَ أَوْ تُخْرِسُ أَلْسِنَهً نَطَقَتْ بِالثَّنَاءِ عَلَی مَجْدِکَ وَ جَلالَتِکَ أَوْ تَطْبَعُ عَلَی قُلُوبٍ انْطَوَتْ عَلَی مَحَبَّتِکَ أَوْ تُصِمُّ أَسْمَاعاً تَلَذَّذَتْ بِسَمَاعِ ذِکْرِکَ فِی إِرَادَتِکَ (1) أَوْ تَغُلُّ أَکُفّاً رَفَعَتْهَا الْآمَالُ إِلَيْکَ رَجَاءَ رَأْفَتِکَ أَوْ تُعَاقِبُ أَبْدَاناً عَمِلَتْ بِطَاعَتِکَ حَتَّی نَحِلَتْ فِی مُجَاهَدَتِکَ أَوْ تُعَذِّبُ أَرْجُلاً سَعَتْ فِی عِبَادَتِکَ إِلَهِی لا تُغْلِقْ عَلَی مُوَحِّدِيکَ أَبْوَابَ رَحْمَتِکَ وَ لا تَحْجُبْ مُشْتَاقِيکَ عَنِ النَّظَرِ إِلَی جَمِيلِ رُؤْيَتِکَ إِلَهِی نَفْسٌ أَعْزَزْتَهَا بِتَوْحِيدِکَ کَيْفَ تُذِلُّهَا بِمَهَانَهِ هِجْرَانِکَ وَ ضَمِيرٌ انْعَقَدَ عَلَی مَوَدَّتِکَ کَيْفَ تُحْرِقُهُ بِحَرَارَهِ نِيرَانِکَ إِلَهِی أَجِرْنِی مِنْ أَلِيمِ غَضَبِکَ وَ عَظِيمِ سَخَطِکَ يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ يَا رَحِيمُ يَا رَحْمَانُ يَا جَبَّارُ يَا قَهَّارُ يَا غَفَّارُ يَا سَتَّارُ نَجِّنِی بِرَحْمَتِکَ مِنْ عَذَابِ النَّارِ وَ فَضِيحَهِ الْعَارِ إِذَا امْتَازَ الْأَخْيَارُ مِنَ الْأَشْرَارِ وَ حَالَتِ الْأَحْوَالُ وَ هَالَتِ الْأَهْوَالُ وَ قَرُبَ الْمُحْسِنُونَ وَ بَعُدَ الْمُسِيئُونَ وَ وُفِّيَتْ کُلُّ نَفْسٍ مَا کَسَبَتْ وَ هُمْ لا يُظْلَمُونَ (2)

مناجات چهارم: راز و نیاز امیدواران

صوت

***

المناجات الرابعه: مناجاه الرّاجين (3)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (4)

يَا مَنْ إِذَا سَأَلَهُ عَبْدٌ أَعْطَاهُ وَ إِذَا أَمَّلَ مَا عِنْدَهُ بَلَّغَهُ مُنَاهُ وَ إِذَا أَقْبَلَ عَلَيْهِ قَرَّبَهُ وَ أَدْنَاهُ وَ إِذَا جَاهَرَهُ بِالْعِصْيَانِ سَتَرَ عَلَی ذَنْبِهِ وَ غَطَّاهُ وَ إِذَا تَوَکَّلَ عَلَيْهِ أَحْسَبَهُ وَ کَفَاهُ إِلَهِی

1- خدایا آیا چنین می نمایی که پس از ایمانم به تو عذابم نمایی؟ یا پس از عشقم به تو از خود دورم سازی، یا با امید به رحمت و چشم پوشی ات محرومم سازی، یا با پناه جویی ام به گذشتت رهایم نمایی، هرگز چنین نیست! از ذات بزرگوارت به دور است که محرومم کنی، ای کاش می دانستم که آیا مادرم مرا برای بدبختی به دنیا آورده، یا برای رنج کشیدن و زحمت پرورانده است، اگر چنین است کاش مرا نزاده و نپرورانده بود، و ای کاش آگاه بودم که آیا مرا از اهل سعادت قرار داده و به قرب و جوارت اختصاص داده ای تا به این سبب چشمم روشن و جانم آرام گیرد؟ خدایا آیا چهره هایی که در برابر عظمتت سجده کنان به خاک افتاده سیاه می کنی، یا زبان هایی را که برای بزرگی و شکوهت به ستایش گویا شده ناگویا می نمایی؟ یا بر دل هایی که به محبتت پیچیده شده مهر می زنی، یا گوش هایی را که از شنیدن ذکرت در راه رضایت لذّت برده ناشنوا می کنی،
2- یا دست هایی را که آرزوهای به امید مهرورزی ات به سویت بلند کرده به زنجیر میب ندی، یا بدن هایی را که در طاعتت کوشیده تا جایی که در راه کوشش در بندگی ات لاغر شده مجازات می کنی، یا پاهایی را که در راه عبادتت پوییده به عذاب دچار می نمایی، خدایا درهای رحمتت را بر یکتاپرستان مبند، و شیفتگانت را از نگاه به زیبایی دیدارت محروم مساز، خدایا جانی را که به توحیدت عزّت بخشیدی، چگونه به خواری هجرانت ذلیل می کنی، و باطنی که بر دوستی ات پیمان بسته، چگونه به سوز آتشت میسوزانی؟ خدایا از دردناکی خشمت و بزرگی ناخشنودیت پناهم ده، ای پرمهر، ای منتّ گذار، ای مهربان، ای بخشاینده، ای جبّار، ای چیره، ای آمرزنده، ای پرده پوش، به مهرت مرا از شکنجه آتش و رسوایی ننگ رهایی بخش، آنگاه که نیکان از بدان جدا شوند، و حالت های دگرگون گردد و هراسنده ها بهراسند، و نیکوکاران به خوشبختی نزدیک شوند، و بدکاران از آن دور گردند، و به هرکسی برابر آنچه انجام داده جزای برازنده داده شود و هرگز به آنان ستم نشود.
3- مناجات چهارم: رازونیاز امیدواران
4- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانیاش همیشگی است

مَنِ الَّذِی نَزَلَ بِکَ مُلْتَمِساً قِرَاکَ فَمَا قَرَیْتَهُ وَ مَنِ الَّذِی أَنَاخَ بِبَابِکَ مُرْتَجِیاً نَدَاکَ فَمَا أَوْلَیْتَهُ أَ یَحْسُنُ أَنْ أَرْجِعَ عَنْ بَابِکَ بِالْخَیْبَهِ مَصْرُوفاً وَ لَسْتُ أَعْرِفُ سِوَاکَ مَوْلًی بِالْإِحْسَانِ مَوْصُوفاً کَیْفَ أَرْجُو غَیْرَکَ وَ الْخَیْرُ کُلُّهُ بِیَدِکَ وَ کَیْفَ أُؤَمِّلُ سِوَاکَ وَ الْخَلْقُ وَ الْأَمْرُ لَکَ أَ أَقْطَعُ رَجَائِی مِنْکَ وَ قَدْ أَوْلَیْتَنِی مَا لَمْ أَسْأَلْهُ مِنْ فَضْلِکَ أَمْ تُفْقِرُنِی إِلَی مِثْلِی وَ أَنَا أَعْتَصِمُ بِحَبْلِکَ یَا مَنْ سَعَدَ بِرَحْمَتِهِ الْقَاصِدُونَ وَ لَمْ یَشْقَ بِنَقِمَتِهِ الْمُسْتَغْفِرُونَ، (1) کَیْفَ أَنْسَاکَ وَ لَمْ تَزَلْ ذَاکِرِی وَ کَیْفَ أَلْهُو عَنْکَ وَ أَنْتَ مُرَاقِبِی إِلَهِی بِذَیْلِ کَرَمِکَ أَعْلَقْتُ یَدِی وَ لِنَیْلِ عَطَایَاکَ بَسَطْتُ أَمَلِی فَأَخْلِصْنِی بِخَالِصَهِ تَوْحِیدِکَ وَ اجْعَلْنِی مِنْ صَفْوَهِ عَبِیدِکَ یَا مَنْ کُلُّ هَارِبٍ إِلَیْهِ یَلْتَجِئُ وَ کُلُّ طَالِبٍ إِیَّاهُ یَرْتَجِی یَا خَیْرَ مَرْجُوٍّ وَ یَا أَکْرَمَ مَدْعُوٍّ وَ یَا مَنْ لَا یُرَدُّ سَائِلُهُ [یَرُدُّ سَائِلَهُ] وَ لَا یُخَیَّبُ آمِلُهُ [یُخَیِّبُ آمِلَهُ] یَا مَنْ بَابُهُ مَفْتُوحٌ لِدَاعِیهِ وَ حِجَابُهُ مَرْفُوعٌ لِرَاجِیهِ أَسْأَلُکَ بِکَرَمِکَ أَنْ تَمُنَّ عَلَیَّ مِنْ عَطَائِکَ بِمَا تَقِرُّ [تَقَرُّ] بِهِ عَیْنِی وَ مِنْ رَجَائِکَ بِمَا تَطْمَئِنُّ بِهِ نَفْسِی وَ مِنَ الْیَقِینِ بِمَا تُهَوِّنُ بِهِ عَلَیَّ مُصِیبَاتِ الدُّنْیَا وَ تَجْلُو بِهِ عَنْ بَصِیرَتِی غَشَوَاتِ الْعَمَی بِرَحْمَتِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ (2)

مناجات پنجم: راز و نیاز دلدادگان

صوت

***

المناجات الخامسه: مناجاه الرّاغبین (3)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (4)

إِلَهِی إِنْ کَانَ قَلَّ زَادِی فِی الْمَسِیرِ إِلَیْکَ فَلَقَدْ حَسُنَ ظَنِّی بِالتَّوَکُّلِ عَلَیْکَ وَ إِنْ کَانَ جُرْمِی قَدْ أَخَافَنِی مِنْ عُقُوبَتِکَ فَإِنَّ رَجَائِی قَدْ أَشْعَرَنِی بِالْأَمْنِ مِنْ نِقْمَتِکَ وَ إِنْ کَانَ ذَنْبِی قَدْ عَرَضَنِی لِعِقَابِکَ فَقَدْ آذَنَنِی حُسْنُ ثِقَتِی بِثَوَابِکَ وَ إِنْ أَنَامَتْنِی الْغَفْلَهُ عَنِ الاسْتِعْدَادِ لِلِقَائِکَ فَقَدْ نَبَّهَتْنِی الْمَعْرِفَهُ بِکَرَمِکَ وَ آلَائِکَ

1- ای آن که هرگاه بنده ای از او بخواهد عطایش کند، و هرگاه چیزی را که نزد اوست آرزو کند به آرزویش برساند، و زمانی که به او روی آور مقرّب و نزدیکش کند، و گاهی که تظاهر به گناه کند گناهش را پرده پوشی نماید، و آنگاه که بر او توکل نماید او را بس باشد و کفایت کند، خدای من کیست که بر آستانت وارد شده و خواهان مهمان پذیری ات باشد و تو از او پذیرایی نکرده باشی، و کیست که مرکب حاجت را با امید به سخاوتت به درگاهت خوابانده باشد و تو احسانش ننموده باشی آیا خوشایند است که از درگاهت با محرومیت بازگردم، درحالیکه جز تو سروری که به احسان متصّف باشد نشناسم، چگونه به غیر تو امید بندم درحالیکه هر خوبی به دست توست، و چگونه جز تو را آرزو کنم درحالیکه آفرینش و فرمان خاص تو است، آیا امیدم را از تو ببرم درحالیکه از روی احسان آنچه که از تو نخواستم به من عطا فرمودی یا آیا به مانند خودم محتاج میکنی درحالی که به رشته محکمت چنگ می زنم، ای آن که قصدکنندگان به رحمتش خوشبخت شدند، و آمرزش خواهان به انتقامش بدبخت نشدند،
2- چگونه فراموشت کنم که همیشه به یادم بوده ای، و چگونه از تو غافل شوم که تو نگهبانم هستی، خدای من دستم را به دامن کرمت آویختم، و برای رسیدن به عطایت سفره آرزویم را گستردم، مرا به خلوص توحیدت خالص کن، و از بندگان برگزیده ات قرار ده، ای آن که هر گریزانی به او پناه می جوید، و هر جوینده ای به او امید می بندد، ای بهترین امیدبخش، ای کریم ترین خوانده، ای آن که پرسنده اش برگردانده نشود، و آرزومندش محروم نگردد، ای آن که در رحمتش به روی خوانندگان باز است، و پرده درگاهش برای امیدواران گشوده است، از تو می خواهم به بزرگواریت که ببخشی از عطای خود بر من آنچنان که دیده ام به آن روشن شود، و از امید به تو سرشارم سازی به اندازه ای که نهادم آرامش یابد، و از یقین آنچنان بر من منّت نهی که با آن ناگواری های دنیا را برایم آسان نمایی، و با آن از دیدگانم دلم پرده های نابینایی را برگیری به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان.
3- مناجات پنجم: رازونیاز دلدادگان
4- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است

وَ إِنْ أَوْحَشَ مَا بَيْنِی وَ بَيْنَکَ فَرْطُ الْعِصْيَانِ وَ الطُّغْيَانِ فَقَدْ آنَسَنِی بُشْرَی الْغُفْرَانِ وَ الرِّضْوَانِ. (1) أَسْأَلُکَ بِسُبُحَاتِ وَجْهِکَ وَ بِأَنْوَارِ قُدْسِکَ وَ أَبْتَهِلُ إِلَيْکَ بِعَوَاطِفِ رَحْمَتِکَ وَ لَطَائِفِ بِرِّکَ أَنْ تُحَقِّقَ ظَنِّی بِمَا أُؤَمِّلُهُ مِنْ جَزِيلِ إِکْرَامِکَ وَ جَمِيلِ إِنْعَامِکَ فِی الْقُرْبَی مِنْکَ وَ الزُّلْفَی لَدَيْکَ وَ التَّمَتُّعِ بِالنَّظَرِ إِلَيْکَ وَ هَا أَنَا مُتَعَرِّضٌ لِنَفَحَاتِ رَوْحِکَ وَ عَطْفِکَ وَ مُنْتَجِعٌ غَيْثَ جُودِکَ وَ لُطْفِکَ فَارٌّ مِنْ سَخَطِکَ إِلَی رِضَاکَ هَارِبٌ مِنْکَ إِلَيْکَ رَاجٍ أَحْسَنَ مَا لَدَيْکَ مُعَوِّلٌ عَلَی مَوَاهِبِکَ مُفْتَقِرٌ إِلَی رِعَايَتِکَ إِلَهِی مَا بَدَأْتَ بِهِ مِنْ فَضْلِکَ فَتَمِّمْهُ وَ مَا وَهَبْتَ لِی مِنْ کَرَمِکَ فَلا تَسْلُبْهُ وَ مَا سَتَرْتَهُ عَلَیَّ بِحِلْمِکَ فَلا تَهْتِکْهُ وَ مَا عَلِمْتَهُ مِنْ قَبِيحِ فِعْلِی فَاغْفِرْهُ إِلَهِی اسْتَشْفَعْتُ بِکَ إِلَيْکَ ، (2) وَ اسْتَجَرْتُ بِکَ مِنْکَ أَتَيْتُکَ طَامِعاً فِی إِحْسَانِکَ رَاغِباً فِی امْتِنَانِکَ مُسْتَسْقِياً وَابِلَ طَوْلِکَ مُسْتَمْطِراً غَمَامَ فَضْلِکَ طَالِباً مَرْضَاتَکَ قَاصِداً جَنَابَکَ وَارِداً شَرِيعَةَ رِفْدِکَ مُلْتَمِساً سَنِیَّ الْخَيْرَاتِ مِنْ عِنْدِکَ وَافِداً إِلَی حَضْرَةِ جَمَالِکَ مُرِيداً وَجْهَکَ طَارِقاً بَابَکَ مُسْتَکِيناً لِعَظَمَتِکَ وَ جَلالِکَ فَافْعَلْ بِی مَا أَنْتَ أَهْلُهُ مِنَ الْمَغْفِرَةِ وَ الرَّحْمَةِ وَ لا تَفْعَلْ بِی مَا أَنَا أَهْلُهُ مِنَ الْعَذَابِ وَ النِّقْمَةِ بِرَحْمَتِکَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ (3)

مناجات ششم: راز و نیاز شاکران

صوت

***

المناجاه السادسه: مناجاه الشاکرين (4)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (5)

إِلَهِی أَذْهَلَنِی عَنْ إِقَامَةِ شُکْرِکَ تَتَابُعُ طَوْلِکَ وَ أَعْجَزَنِی عَنْ إِحْصَاءِ ثَنَائِکَ فَيْضُ فَضْلِکَ وَ شَغَلَنِی عَنْ ذِکْرِ مَحَامِدِکَ تَرَادُفُ عَوَائِدِکَ وَ أَعْيَانِی عَنْ نَشْرِ عَوَارِفِکَ تَوَالِی أَيَادِيکَ وَ هَذَا مَقَامُ مَنِ اعْتَرَفَ بِسُبُوغِ النَّعْمَاءِ وَ قَابَلَهَا بِالتَّقْصِيرِ وَ شَهِدَ عَلَی نَفْسِهِ بِالْإِهْمَالِ وَ التَّضْيِيعِ وَ أَنْتَ الرَّءُوفُ الرَّحِيمُ الْبَرُّ الْکَرِيمُ الَّذِی لا يُخَيِّبُ قَاصِدِيهِ وَ لا يَطْرُدُ عَنْ فِنَائِهِ

1- خدایا هرچند در آمدن به سویت توشه ام اندک است ولی گمانم بر توکّل به تو همواره نیکو است، و هرچند گناهم مرا از عذاب تو به هراس افکنده، ولی چشم امیدم ایمنی از انتقامت را به من خبر می دهد، و هرچند نافرمانی ام مرا را در معرض عذابت قرار داده ولی حسن اعتمادم مرا به پاداشت آگاهی می دهد، و هرچند بی خبری مرا از آمادگی برای دیدارت به خواب غفلت انداخته ولی آشنایی به کرم و عطاهایت مرا بیدار نموده است، و اگر زیاده روی در گناه و سرکشی، میانه من و تو را تیره ساخته ولی مژده آمرزش و خشنودی ات با من انس گرفته است.
2- از تو می خواهم به درخشش های جلوه ات و به انوار قدست، و هم به سویت زاری می کنم به عواطف مهرت و لطایف احسانت، که تحقق بخشی گمانم را در آنچه از تو آرزومندم از بزرگی اکرامت و زیبایی انعامت، در راه تقرّب به تو و نزدیکی به درگاهت و بهره مندی از نگاه به سویت، هم اینک متعرّض نسیم های رحمت و توّجه تو، و خواهان باران جو و لطف بی پایان تو می باشم، و از خشمت به سوی خشنودیات گریزان، و از تو به سوی خودت فراری ام، نیکوترین چیزی را که نزد توست امید دارم، بر بخشش هایت اعتماد مینمایم، به عنایتت نیازمندم، خدایا آنچه را از فضلت بر من آغاز کردی به انجام رسان، و آنچه را از کرمت به من دادی از من مگیر، و آنچه را با بردباری ات بر من پوشاندی آشکار مکن، و آنچه را از زشتی کردارم دانستی بیامرز، خدای از تو به تو شفاعت می جویم،
3- و از تو به تو پناهنده می شوم، با امید بسیار به احسانت به سوی تو آمدم، به خوبی هایت که بر من منّت گذاری دل بسته ام، به فراوانی کرمت تشنه ام، ابر فضلت را باران طلبم، خشنودی ات را خواهانم، آهنگ آستانت را دارم، به جویبار عطایت وارد آمدم، برترین خیرات را از پیشگاهت خواهشمندم، به جانب حضرت جمالت روانم، ذاتت را اراده دارم، کوبنده در رحمتت هستم، درمانده ام در برابر شکوه و جلالت، با من از آمرزش و رحمت آنگونه کن که شایسته آنی و نه آنگونه که سزاوار عذاب و انتقامم، به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان.
4- مناجات ششم: رازونیاز شاکران
5- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است

آمِلِيهِ بِسَاحَتِکَ تَحُطُّ رِحَالُ الرَّاجِينَ وَ بِعَرْصَتِکَ تَقِفُ آمَالُ الْمُسْتَرْفِدِينَ فَلا تُقَابِلْ آمَالَنَا بِالتَّخْيِيبِ وَ الْإِيَاسِ وَ لا تُلْبِسْنَا سِرْبَالَ الْقُنُوطِ وَ الْإِبْلاسِ (1) إِلَهِی تَصَاغَرَ عِنْدَ تَعَاظُمِ آلائِکَ شُکْرِی وَ تَضَاءَلَ فِی جَنْبِ إِکْرَامِکَ إِيَّایَ ثَنَائِی وَ تَشْرِی جَلَّلْتَنِی نِعَمُکَ مِنْ أَنْوَارِ الْإِيمَانِ حُلَلاً وَ ضَرَبَتْ عَلَیَّ لَطَائِفُ بِرِّکَ مِنَ الْعِزِّ کِلَلاً وَ قَلَّدْتَنِی مِنَنُکَ قَلائِدَ لَا تُحَلُّ وَ طَوَّقْتَنِی أَطْوَاقاً لا تُفَلُّ فَآلاؤُکَ جَمَّهٌ ضَعُفَ لِسَانِی عَنْ إِحْصَائِهَا وَ نَعْمَاؤُکَ کَثِيرَهٌ قَصُرَ فَهْمِی عَنْ إِدْرَاکِهَا، (2) فَضْلاً عَنِ اسْتِقْصَائِهَا فَکَيْفَ لِی بِتَحْصِيلِ الشُّکْرِ وَ شُکْرِی إِيَّاکَ يَفْتَقِرُ إِلَی شُکْرٍ فَکُلَّمَا قُلْتُ لَکَ الْحَمْدُ وَجَبَ عَلَیَّ لِذَلِکَ أَنْ أَقُولَ لَکَ الْحَمْدُ إِلَهِی فَکَمَا غَذَّيْتَنَا بِلُطْفِکَ وَ رَبَّيْتَنَا بِصُنْعِکَ فَتَمِّمْ عَلَيْنَا سَوَابِغَ النِّعَمِ وَ ادْفَعْ عَنَّا مَکَارِهَ النِّقَمِ وَ آتِنَا مِنْ حُظُوظِ الدَّارَيْنِ أَرْفَعَهَا وَ أَجَلَّهَا عَاجِلاً وَ آجِلا وَ لَکَ الْحَمْدُ عَلَی حُسْنِ بَلائِکَ وَ سُبُوغِ نَعْمَائِکَ حَمْداً يُوَافِقُ رِضَاکَ وَ يَمْتَرِی الْعَظِيمَ مِنْ بِرِّکَ وَ نَدَاکَ يَا عَظِيمُ يَا کَرِيمُ بِرَحْمَتِکَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ (3)

مناجات هفتم: راز و نیاز فرمانبران خدا

صوت

***

المناجاه السابعه: مناجاه المطيعين لله (4)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (5)

اللَّهُمَّ أَلْهِمْنَا طَاعَتَکَ وَ جَنِّبْنَا مَعْصِيَتَکَ وَ يَسِّرْ لَنَا بُلُوغَ مَا نَتَمَنَّی مِن ابْتِغَاءِ رِضْوَانِکَ وَ أَحْلِلْنَا بُحْبُوحَهَ جِنَانِکَ وَ اقْشَعْ عَنْ بَصَائِرِنَا سَحَابَ الارْتِيَابِ وَ اکْشِفْ عَنْ قُلُوبِنَا أَغْشِيَهَ الْمِرْيَهِ وَ الْحِجَابِ وَ أَزْهِقِ الْبَاطِلَ عَنْ ضَمَائِرِنَا وَ أَثْبِتِ الْحَقَّ فِی سَرَائِرِنَا فَإِنَّ الشُّکُوکَ وَ الظُّنُونَ لَوَاقِحُ الْفِتَنِ وَ مُکَدِّرَهٌ لِصَفْوِ الْمَنَائِحِ وَ الْمِنَنِ اللَّهُمَّ احْمِلْنَا فِی سُفُنِ نَجَاتِکَ وَ مَتِّعْنَا بِلَذِيذِ مُنَاجَاتِکَ وَ أَوْرِدْنَا حِيَاضَ حُبِّکَ ، (6) وَ أَذِقْنَا حَلاوَهَ وُدِّکَ وَ قُرْبِکَ وَ اجْعَلْ جِهَادَنَا فِيکَ وَ هَمَّنَا فِی طَاعَتِکَ وَ أَخْلِصْ نِيَّاتِنَا فِی مُعَامَلَتِکَ

1- خدایا، پیاپی آمدن کرمت، بر پا داشتن سپاست را از یاد من برد، و فراوانی بخششت مرا از شمارش ستایشت درمانده ساخت، و در پی هم آمدن احسانت مرا از یاد اوصاف نیکت بازداشت، و پشت هم رسیدن نعمت هایت مرا از گسترش خوبی هایت درمانده نمود، این است جایگاه آن که به برازندگی نعمت های تو و در برابر آن به کوتاهی خود اعتراف دارد و به زیان خود به سستی در بندگی و هدر دادن نعمت ها گواهی می دهند و تویی دلجو، مهربان، نیکوکار کریم، که خواهنده اش را محروم نمی کند، و آرزومندش را از درگاهش نمی راند، به آستانت فرود می آید بار امیدواران، و در درگاه رحمت تو می ایستد آرزوهای عطاخواهان، پس آرزوهایمان را با محرومیت و ناامیدی روبرو مساز، و جامه ناامیدی و دوری از رحمت را بر ما بپوشان،
2- خدایا در برابر بزرگی نعمت هایت سپاسم کوچک می نماید، و در کنار اکرامت بر من ستایش و گزارشم از آن خود را پست و ناچیز نشان می دهد، نعمت هایت از انوار ایمان زینت هایی به من پوشاند، و لطایف نیکی ات خیمه هایی از عزت بالای سرم افراشت، و عطاهایت گردن بندهای زیبنده ای به گردنم افکند که هرگز باز نشود، و طوق هایی بر من آویخت که به هیچ روی گسسته نگردد، عطاهای انبوهت زبانم را از شمردنش ناتوان ساخته، و نعمت های فراوانت فهمم را از دریافت شان کوتاه نموده،
3- تا چه رسد به بررسی کامل آنها، سپاس گزاری ات چگونه برای من امکان پذیر است در حالی که سپاسم نسبت به تو خود نیازمند سپاسی دیگر است، پس هر نوبت که گفتم تو را سپاس، بر من واجب شد که به خاطر آن باز بگویم تو را سپاس، خدیا همان گونه که ما را به لطف طعام دادی و با احسانت پروریدی پس نعمت های سرشارت را بر ما به انجام رسان، و ناگواری های ناخوشایند را از ما دور کن، و از بهره های هر دو جهان بالاتر و برترش را چه اینک و چه در آینده به ما عنایت کن، تو را سپاس بر خوبی آزمونت و بر نعمتهای سرشارت، سپاسی که درخور خشنودی ات باشد، و خیر وجودت را به جانب ما جلب کند، ای بزرگ، ای کریم، به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان.
4- مناجات هفتم: رازونیاز فرمانبران خدا
5- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است
6- خدای فرمانبری ات را به ما الهام فرما، و ما را از نافرمانیت دور کن، و راه رسیدن به آنچه از خشنودی ات آرزومندیم آسان کن، و ما را در میان بهشت هایت جای ده، و از برابر دیدگان دل هایمان ابرهای شک و دودلی را بزدای، و از قلوبمان پرده های تردید و کوردلی را کنار زن، و از نهادمان باطل را زایل کن، و حق را در درون ما استوار گردان، زیرا شکها و گمانها بارورکننده آشوب ها، تیره کننده عطاها و بخششهای زلال و بی آلایش اند،

خدایا ما را بر کشتی های نجاتت بنشان، و از لذّت رازونیازت بهره مند گردان، و به حوض های دوستی ات وارد کن،

فَإِنَّا بِکَ وَ لَکَ وَ لا وَسِیلَهَ لَنَا إِلَیْکَ إِلّا أَنْتَ إِلَهِی اجْعَلْنِی مِنَ الْمُصْطَفَیْنَ الْأَخْیَارِ وَ أَلْحِقْنِی بِالصَّالِحِینَ الْأَبْرَارِ السَّابِقِینَ إِلَی الْمَکْرُمَاتِ الْمُسَارِعِینَ إِلَی الْخَیْرَاتِ الْعَامِلِینَ لِلْبَاقِیَاتِ الصَّالِحَاتِ السَّاعِینَ إِلَی رَفِیعِ الدَّرَجَاتِ إِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ وَ بِالْإِجَابَهِ جَدِیرٌ بِرَحْمَتِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ (1)

مناجات هشتم: راز و نیاز ارادتمندان

صوت

***

المناجاه الثامنه: مناجاه المریدین (2)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (3)

سُبْحَانَکَ مَا أَضْیَقَ الطُّرُقَ عَلَی مَنْ لَمْ تَکُنْ دَلِیلَهُ وَ مَا أَوْضَحَ الْحَقَّ عِنْدَ مَنْ هَدَیْتَهُ سَبِیلَهُ إِلَهِی فَاسْلُکْ بِنَا سُبُلَ الْوُصُولِ إِلَیْکَ وَ سَیِّرْنَا فِی أَقْرَبِ الطُّرُقِ لِلْوُفُودِ عَلَیْکَ قَرِّبْ عَلَیْنَا الْبَعِیدَ وَ سَهِّلْ عَلَیْنَا الْعَسِیرَ الشَّدِیدَ وَ أَلْحِقْنَا بِعِبَادِکَ الَّذِینَ هُمْ بِالْبِدَارِ إِلَیْکَ یُسَارِعُونَ وَ بَابَکَ عَلَی الدَّوَامِ یَطْرُقُونَ وَ إِیَّاکَ فِی اللَّیْلِ وَ النَّهَارِ یَعْبُدُونَ وَ هُمْ مِنْ هَیْبَتِکَ مُشْفِقُونَ الَّذِینَ صَفَّیْتَ لَهُمُ الْمَشَارِبَ وَ بَلَّغْتَهُمُ الرَّغَائِبَ ، (4) وَ أَنْجَحْتَ لَهُمُ الْمَطَالِبَ وَ قَضَیْتَ لَهُمْ مِنْ فَضْلِکَ الْمَآرِبَ وَ مَلَأْتَ لَهُمْ ضَمَائِرَهُمْ مِنْ حُبِّکَ وَ رَوَّیْتَهُمْ مِنْ صَافِی شِرْبِکَ فَبِکَ إِلَی لَذِیذِ مُنَاجَاتِکَ وَصَلُوا وَ مِنْکَ أَقْصَی مَقَاصِدِهِمْ حَصَّلُوا فَیَا مَنْ هُوَ عَلَی الْمُقْبِلِینَ عَلَیْهِ مُقْبِلٌ وَ بِالْعَطْفِ عَلَیْهِمْ عَائِدٌ مُفْضِلٌ وَ بِالْغَافِلِینَ عَنْ ذِکْرِهِ رَحِیمٌ رَءُوفٌ وَ بِجَذْبِهِمْ إِلَی بَابِهِ وَدُودٌ عَطُوفٌ أَسْأَلُکَ أَنْ تَجْعَلَنِی مِنْ أَوْفَرِهِمْ مِنْکَ حَظّاً وَ أَعْلاهُمْ عِنْدَکَ مَنْزِلاً وَ أَجْزَلِهِمْ مِنْ وُدِّکَ قِسْماً وَ أَفْضَلِهِمْ فِی مَعْرِفَتِکَ نَصِیباً فَقَدِ انْقَطَعَتْ إِلَیْکَ هِمَّتِی وَ انْصَرَفَتْ نَحْوَکَ رَغْبَتِی فَأَنْتَ لا غَیْرُکَ مُرَادِی وَ لَکَ لا لِسِوَاکَ سَهَرِی وَ سُهَادِی وَ لِقَاؤُکَ قُرَّهُ عَیْنِی وَ وَصْلُکَ مُنَی نَفْسِی، (5) وَ إِلَیْکَ شَوْقِی وَ فِی مَحَبَّتِکَ وَلَهِی وَ إِلَی هَوَاکَ صَبَابَتِی وَ رِضَاکَ بُغْیَتِی وَ رُؤْیَتُکَ حَاجَتِی وَ جِوَارُکَ طَلَبِی وَ قُرْبُکَ غَایَهُ

1- و شیرینی محبّت و مقام قربت را به ما بچشان، کوشش مان را در راهت و همّتمان را در طاعتت قرار ده، و نیتّ هایمان را در معامله با خود خالص گران، چرا که ما با تو و از توییم و برای ما وسیله ای جز به سوی تو نیست، خدایا مرا از گزیدگان بندگان خوبت قرار ده، و به شایستگان نیکوکار ملحق کن، هم آنان که به بندگی پیشی گرفتند، و به سوی خیرات شتافتند و برای باقیات صالحات تلاش کردند، و برای رسیدن به درجات بلند کوشش نمودند همانا تو بر هرچیز توانایی، و به اجابت دعا سزاواری، به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان.
2- مناجاه هشتم: رازونیاز ارادتمندان
3- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است
4- منزّهی تو، چه تنگ است راه ها بر کسی که تو راهنمایش نباشی، و چه آشکار است حق نزد کسی که راه را نشانش دادی، خدایا ما را به راه های رسیدن به سرایت بکشان، و ما را از نزدیک ترین راه های ورود به بارگاهت ببر، دور را بر ما نزدیک کن، و دشوار و سخت را بر ما آسان گردان، و ما را به آن بندگانت که با چالاکی به سویت میشتابند، و همواره در رحمتت را می کوبند ملحق نما، آنان که در هر شب و روز تو را عبادت می کنند، و از هیبتت در هراسند، بندگانی که آبشخورها برای آنان زلال کردی و به خواسته هایشان با کامیابی رساندی،
5- و آنان را بر جوینده هایشان کامروا نمودی، و از روی فضلت حاجاتشان را برآوردی، و نهادشان را از محبّتت آکنده ساختی، و از زلال چشمه ات سیرابشان نمودی، اینان به وسیله تو به لذّت مناجاتت دست یافتند، و از حسن عنایت تو دورترین مقاصدشان را فراچنگ آوردند، ای کسی که بر روی آورندگان بر خویش روی آورد و با مهرورزی بر ایشان روی آور و بخشنده است، و به غفلت ورزان از یادش دلسوز و مهربان است، و برای جلب آنان به درگاهش با محبّت و عطوف است، از تو می خواهم مرا از کسانی قرار دهی که بهره بیشتری از تو دارند، و برترین جایگاه را نزد تو نصیب خود ساخته اند و از دوستی است سهم برجسته تری به آنان رسیده، و در معرفتت بهره بیشتری نصیب آنان گشته است، همانا همّتم از همه جا بریده و تنها متوجّه تو گشته است، و رغبتم به جانب تو منصرف شده است، پس تنها تو مراد منی نه غیر تو، و شب زنده داری و بی خوابی ام تنها برای توست نه برای غیر تو، و دیدارت نور دیدگان من است و وصالت آرزوی هستی ام،

سُؤْلِی وَ فِی مُنَاجَاتِکَ رَوْحِی وَ رَاحَتِی وَ عِنْدَکَ دَوَاءُ عِلَّتِی وَ شِفَاءُ غُلَّتِی وَ بَرْدُ لَوْعَتِی وَ کَشْفُ کُرْبَتِی فَکُنْ أَنِیسِی فِی وَحْشَتِی وَ مُقِیلَ عَثْرَتِی وَ غَافِرَ زَلَّتِی وَ قَابِلَ تَوْبَتِی وَ مُجِیبَ دَعْوَتِی وَ وَلِیَّ عِصْمَتِی وَ مُغْنِیَ فَاقَتِی وَ لا تَقْطَعْنِی عَنْکَ وَ لا تُبْعِدْنِی مِنْکَ یَا نَعِیمِی وَ جَنَّتِی وَ یَا دُنْیَایَ وَ آخِرَتِی [یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ] (1)

مناجات نهم: راز و نیاز شیفتگان

صوت

***

المناجاه التاسعه: مناجاه المحبّین (2)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (3)

إِلَهِی مَنْ ذَا الَّذِی ذَاقَ حَلاوَهَ مَحَبَّتِکَ فَرَامَ مِنْکَ بَدَلاً وَ مَنْ ذَا الَّذِی أَنِسَ بِقُرْبِکَ فَابْتَغَی عَنْکَ حِوَلاً إِلَهِی فَاجْعَلْنَا مِمَّنِ اصْطَفَیْتَهُ لِقُرْبِکَ وَ وِلایَتِکَ وَ أَخْلَصْتَهُ لِوُدِّکَ وَ مَحَبَّتِکَ وَ شَوَّقْتَهُ إِلَی لِقَائِکَ وَ رَضَّیْتَهُ بِقَضَائِکَ وَ مَنَحْتَهُ بِالنَّظَرِ إِلَی وَجْهِکَ وَ حَبَوْتَهُ بِرِضَاکَ وَ أَعَذْتَهُ مِنْ هَجْرِکَ وَ قِلَاکَ وَ بَوَّأْتَهُ مَقْعَدَ الصِّدْقِ فِی جِوَارِکَ وَ خَصَصْتَهُ بِمَعْرِفَتِکَ وَ أَهَّلْتَهُ لِعِبَادَتِکَ وَ هَیَّمْتَ قَلْبَهُ لِإِرَادَتِکَ وَ اجْتَبَیْتَهُ لِمُشَاهَدَتِکَ، (4) وَ أَخْلَیْتَ وَجْهَهُ لَکَ وَ فَرَّغْتَ فُؤَادَهُ لِحُبِّکَ وَ رَغَّبْتَهُ فِیمَا عِنْدَکَ وَ أَلْهَمْتَهُ ذِکْرَکَ وَ أَوْزَعْتَهُ شُکْرَکَ وَ شَغَلْتَهُ بِطَاعَتِکَ وَ صَیَّرْتَهُ مِنْ صَالِحِی بَرِیَّتِکَ وَ اجْتَرْتَهُ لِمُنَاجَاتِکَ وَ قَطَعْتَ عَنْهُ کُلَّ شَیْ ءٍ یَقْطَعُهُ عَنْکَ اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا مِمَّنْ دَأْبُهُمُ الارْتِیَاحُ إِلَیْکَ وَ الْحَنِینُ وَ دَهْرُهُمُ الزَّفْرَهُ وَ الْأَنِینُ جِبَاهُهُمْ سَاجِدَهٌ لِعَظَمَتِکَ وَ عُیُونُهُمْ سَاهِرَهٌ فِی خِدْمَتِکَ وَ دُمُوعُهُمْ سَائِلَهٌ مِنْ خَشْیَتِکَ وَ قُلُوبُهُمْ مُتَعَلِّقَهٌ بِمَحَبَّتِکَ وَ أَفْئِدَتُهُمْ مُنْخَلِعَهٌ مِنْ مَهَابَتِکَ یَا مَنْ أَنْوَارُ قُدْسِهِ لِأَبْصَارِ (5) مُحِبِّیهِ رَائِقَهٌ وَ سُبُحَاتُ وَجْهِهِ لِقُلُوبِ عَارِفِیهِ شَائِقَهٌ یَا مُنَی قُلُوبِ الْمُشْتَاقِینَ وَ یَا غَایَهَ آمَالِ الْمُحِبِّینَ أَسْأَلُکَ حُبَّکَ وَ حُبَّ مَنْ یُحِبُّکَ وَ حُبَّ کُلِّ عَمَلٍ یُوصِلُنِی إِلَی قُرْبِکَ وَ أَنْ

1- و تنها به سوی توست اشتیاقم، تنها در مسیر عشق توست شیفتگی ام و در هوای توست دلدادگی ام، و خشنودی ات مقصود من، و دیدارت نیاز من، و جوارت مطلوب من، و قربت نهایت خواسته من است، آسودگی و راحتم در رازونیاز با توست، داروی دردم و درمان بیماری سینه ام، و خنکای آتشم قلبم، و برآمدن اندوهم تنها پیش توست، پس در هنگام ترس همدمم باش، و لغزشم را نادیده گیر، و گناهم را بیامرز، توبه ام را بپذیر و دعایم را اجابت کن، و سرپرست زمامم و توانگری گاه تهیدستی ام باش، مرا از خود جدا مکن، و از خویشتن دورم مساز، ای نعمت و بهشت من، و ای دنیا و آخرتم، ای مهربان ترین مهربانان.
2- مناجات نهم: رازونیاز شیفتگان
3- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانیاش همیشگی است
4- خدایا کیست آن که شیرینی محبتت را چشید پس به جای تو دیگری را برگزید؟ و کیست آن که با مقام قرب تو انس یافت پس مایل به روی برتافتن از تو شد؟ خدایا، ما را از کسانی قرار ده که برای قرب و ولایتت برگزیدی، و برای دوستی و محبتت خالص نمودی، و برای دیدارت مشتاق کردی، و به قضایت راضی ساختی، و نعمت نگاه به جمالت را عطایش کردی، و به خشنودی ات مخصوص گرداندی، و از غم هجران و دوری ات پناه دادی، و در جوارت در جایگاه راستی جای دادی، و به شناخت خود اختصاص دادی، و برای بندگی ات سزاوار کردی، و به اراده ات دلباخته فرمودی، و برای تماشای جمالت برگزیدی،
5- و رویش را برای خود از غیر پاک کردی، و دلش را برای عشقت فارغ نمودی، و آن را به سوی آنچه نزد توست راغب فرمودی، و یادت را به او الهام کردی، و شکرت را نصیبش نمودی، و به طاعتت مشغول ساختی، و او را از بندگان شایسته ات گرداندی، و برای رازونیازت انتخاب کردی، و جدا کردی از او هرچه که او را از تو جدا می کند، خدایا ما را از کسانی قرار ده که شیوه هاشان آرام گرفتن به درگاه توست در حال زاری و روزگارشان آه و ناله است، و پیشانیشان در پیشگاه عظمتت بر سجده، و دیدگانشان در خدمتت بیخواب گشته است، و اشکشان از خشیت تو روان، و قلوبشان به عشقت آویخته و دل هایشان از هیبتت از جا کنده است، ای آن که انوار قدسش برای دیدگان

تَجْعَلَکَ أَحَبَّ إِلَیَّ مِمَّا سِوَاکَ وَ أَنْ تَجْعَلَ حُبِّی إِیَّاکَ قَائِدا إِلَی رِضْوَانِکَ وَ شَوْقِی إِلَیْکَ ذَائِدا عَنْ عِصْیَانِکَ وَ امْنُنْ بِالنَّظَرِ إِلَیْکَ عَلَیَّ وَ انْظُرْ بِعَیْنِ الْوُدِّ وَ الْعَطْفِ إِلَیَّ وَ لا تَصْرِفْ عَنِّی وَجْهَکَ وَ اجْعَلْنِی مِنْ أَهْلِ الْإِسْعَادِ وَ الْحِظْوَهِ [الْحُظْوَهِ] عِنْدَکَ یَا مُجِیبُ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ (1)

مناجات دهم: راز و نیاز توسل جویان

صوت

***

المناجاه العاشره: مناجاه المتوسّلین (2)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (3)

إِلَهی لَیْسَ لِی وَسِیلَهٌ إِلَیْکَ إِلا عَوَاطِفُ رَأْفَتِکَ وَ لا لِی ذَرِیعَهٌ إِلَیْکَ إِلا عَوَارِفُ رَحْمَتِکَ وَ شَفَاعَهُ نَبِیِّکَ نَبِیِّ الرَّحْمَهِ وَ مُنْقِذِ الْأُمَّهِ مِنَ الْغُمَّهِ فَاجْعَلْهُمَا لِی سَبَبا إِلَی نَیْلِ غُفْرَانِکَ وَ صَیِّرْهُمَا لِی وُصْلَهً إِلَی الْفَوْزِ بِرِضْوَانِکَ وَ قَدْ حَلَّ رَجَائِی بِحَرَمِ کَرَمِکَ وَ حَطَّ طَمَعِی بِفِنَاءِ جُودِکَ فَحَقِّقْ فِیکَ أَمَلِی وَ اخْتِمْ بِالْخَیْرِ عَمَلِی وَ اجْعَلْنِی مِنْ صَفْوَتِکَ الَّذِینَ أَحْلَلْتَهُمْ بُحْبُوحَهَ جَنَّتِکَ وَ بَوَّأْتَهُمْ دَارَ کَرَامَتِکَ، (4) وَ أَقْرَرْتَ أَعْیُنَهُمْ بِالنَّظَرِ إِلَیْکَ یَوْمَ لِقَائِکَ وَ أَوْرَثْتَهُمْ مَنَازِلَ الصِّدْقِ فِی جِوَارِکَ یَا مَنْ لا یَفِدُ الْوَافِدُونَ عَلَی أَکْرَمَ مِنْهُ وَ لا یَجِدُ الْقَاصِدُونَ أَرْحَمَ مِنْهُ یَا خَیْرَ مَنْ خَلا بِهِ وَحِیدٌ وَ یَا أَعْطَفَ مَنْ أَوَی إِلَیْهِ طَرِیدٌ إِلَی سَعَهِ عَفْوِکَ مَدَدْتُ یَدِی وَ بِذَیْلِ کَرَمِکَ أَعْلَقْتُ کَفِّی فَلا تُولِنِی الْحِرْمَانَ وَ لا تُبْلِنِی بِالْخَیْبَهِ وَ الْخُسْرَانِ یَا سَمِیعَ الدُّعَاءِ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ (5)

مناجات یازدهم: راز و نیاز نیازمندان

صوت

***

المناجاه الحادیه عشره: مناجاه المفتقرین (6)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (7)

إِلَهِی کَسْرِی لا یَجْبُرُهُ إِلّا لُطْفُکَ وَ حَنَانُکَ وَ فَقْرِی لا یُغْنِیهِ إِلّا عَطْفُکَ وَ أَحْسَانُکَ وَ رَوْعَتِی لا یُسَکِّنُهَا إِلّا أَمَانُکَ وَ ذِلَّتِی لا یُعِزُّهَا إِلّا سُلْطَانُکَ وَ أُمْنِیَّتِی لا یُبَلِّغُنِیهَا إِلّا فَضْلُکَ وَ خَلَّتِی لا یَسُدُّهَا إِلّا طَوْلُکَ وَ حَاجَتِی لا یَقْضِیهَا غَیْرُکَ وَ

1- عاشقانش جلوه گر است و بزرگی های جمالش برای قلوب عارفانش دیدنی است، ای آرمان دل مشتاقان، ای نهایت آروزهای عاشقان، از تو درخواست می کنم دوستی خودت را و دوستی آنان که تو را دوست دارند و دوستی هر کاری که مرا به میدان قرب تو می رساند، و اینکه خودت را نزد من محبوب تر از دیگران قرار دهی و عشقم را به وجودت راهبر به سوی خرسندی ات بگردانی و شوقم را به حضرتت بازدارنده از نافرمانی ات سازی، خدایا تماشای زیبایی وجودت را بر من منّت گذار و به من به دیده عشق و عاطفه بنگر، و روی از من متاب، و مرا نزد خود از اهل خوشبختی و بهره مندی قرار ده، از اجابت کننده، ای مهربان ترین مهربانان.

2- مناجاه دهم: رازونیاز توسّل جویان

3- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است

4- خدایا به پیشگاهت وسیله ای جز عواطب مهرت ندارم، و به درگاهت دست آویزی جز آنچه از رحمتت شناخته شده و جز شفاعت پیامبرت پیامبر رحمت رهایی بخش امت از رنج و ناراحتی ندارم، خدایا! این دو وسیله را برای من سبب رسیدن به آمرزشت قرار ده، و آن دو را رابطه ای برای دست یابی به خشنودیت بگردان، همانا امیدم به حریم کرمت فرود آمده، و مرکب طمعم به آستانه جودت بار انداخته است، پس درباره خودت آرزویم را محقّق ساز، و کارم را به خیر پایان ده، و مرا از آن برگزیدگانی قرار ده که در در میان بهشت قرارشان دادی و خانه کرامتت را در اختیارشان گذاردی

5- و دیده آنان را در روز قیامت با نگاه به سوی جمال خویش روشن نمودی، و جایگاه راستی را در جوارت به آنان واگذار نمودی، ای آن که باریافتگان بر کریم تر از او بار نیابند، و قصدکنندگان مهربان تر از او را نیابند، ای بهترین کسی که شخص تنها با او خلوت کند، و ای مهربان ترین کسی که انسان رانده به جانب او روی آورده، به سوی گستردگی عفوت

دست گدایی دراز کردم، و به دامن کرمت چنگ آویختم، مرا سزاوار حرمان مکن و به ناامیدی و زیان دچار مساز، ای شنوای دعا، ای مهربان ترین مهربانان.
6- مناجات یازدهم: رازونیاز نیازمندان
7- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است

كَرْبِی لا یُفَرِّجُهُ سِوَی رَحْمَتِکَ وَ ضُرِّی لا یَکْشِفُهُ غَیْرُ رَأْفَتِکَ وَ غُلَّتِی لا یُبَرِّدُهَا إِلَّا وَصْلُکَ وَ لَوْعَتِی لا یُطْفِیهَا إِلَّا لِقَاؤُکَ وَ شَوْقِی إِلَیْکَ لا یَبُلُّهُ إِلا النَّظَرُ إِلَی وَجْهِکَ وَ قَرَارِی لا یَقِرُّ دُونَ دُنُوِّی مِنْکَ، (1) وَ لَهْفَتِی لا یَرُدُّهَا إِلا رَوْحُکَ وَ سُقْمِی لا یَشْفِیهِ إِلا طِبُّکَ وَ غَمِّی لا یُزِیلُهُ إِلا قُرْبُکَ وَ جُرْحِی لا یُبْرِئُهُ إِلا صَفْحُکَ وَ رَیْنُ قَلْبِی لا یَجْلُوهُ إِلا عَفْوُکَ وَ وَسْوَاسُ صَدْرِی لا یُزِیحُهُ إِلا أَمْرُکَ فَیَا مُنْتَهَی أَمَلِ الْآمِلِینَ وَ یَا غَایَةَ سُؤْلِ السَّائِلِینَ وَ یَا أَقْصَی طَلِبَةِ الطَّالِبِینَ وَ یَا أَعْلَی رَغْبَةِ الرَّاغِبِینَ وَ یَا وَلِیَّ الصَّالِحِینَ وَ یَا أَمَانَ الْخَائِفِینَ وَ یَا مُجِیبَ دَعْوَةِ الْمُضْطَرِّینَ وَ یَا ذُخْرَ الْمُعْدِمِینَ وَ یَا کَنْزَ الْبَائِسِینَ وَ یَا غِیَاثَ الْمُسْتَغِیثِینَ، (2) وَ یَا قَاضِیَ حَوَائِجِ الْفُقَرَاءِ وَ الْمَسَاکِینِ وَ یَا أَکْرَمَ الْأَکْرَمِینَ وَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ لَکَ تَخَضُّعِی وَ سُؤَالِی وَ إِلَیْکَ تَضَرُّعِی وَ ابْتِهَالِی أَسْأَلُکَ أَنْ تُنِیلَنِی مِنْ رَوْحِ رِضْوَانِکَ وَ تُدِیمَ عَلَیَّ نِعَمَ امْتِنَانِکَ وَ هَا أَنَا بِبَابِ کَرَمِکَ وَاقِفٌ وَ لِنَفَحَاتِ بِرِّکَ مُتَعَرِّضٌ وَ بِحَبْلِکَ الشَّدِیدِ مُعْتَصِمٌ وَ بِعُرْوَتِکَ الْوُثْقَی مُتَمَسِّکٌ إِلَهِی ارْحَمْ عَبْدَکَ الذَّلِیلَ ذَا اللِّسَانِ الْکَلِیلِ وَ الْعَمَلِ الْقَلِیلِ وَ امْنُنْ عَلَیْهِ بِطَوْلِکَ الْجَزِیلِ وَ اکْنُفْهُ تَحْتَ ظِلِّکَ الظَّلِیلِ یَا کَرِیمُ یَا جَمِیلُ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ (3)

مناجات دوازدهم: راز و نیاز عارفان

صوت

***

المناجاه الثانیه عشره: مناجاه العارفین (4)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (5)

إِلَهِی قَصُرَتِ الْأَلْسُنُ عَنْ بُلُوغِ ثَنَائِکَ کَمَا یَلِیقُ بِجَلالِکَ وَ عَجَزَتِ الْعُقُولُ عَنْ إِدْرَاکِ کُنْهِ جَمَالِکَ وَ انْحَسَرَتِ الْأَبْصَارُ دُونَ النَّظَرِ إِلَی سُبُحَاتِ وَجْهِکَ وَ لَمْ تَجْعَلْ لِلْخَلْقِ طَرِیقا إِلَی مَعْرِفَتِکَ إِلا بِالْعَجْزِ عَنْ مَعْرِفَتِکَ إِلَهِی فَاجْعَلْنَا مِنَ الَّذِینَ تَرَسَّخَتْ [تَوَشَّجَتْ

1- خدایا شکستگی ام را جز لطف و محبتت جبران نکنند، و تهیدستی ام را بی نیازی نرساند جز مهر و احسانت، و هراسم را جز امان تو آرام ننماید، و خواریام را جز توانایی ات به عزّت تبدیل نکند، و مرا جز فضلت به آرزویم نرساند و شکاف فقرم را جز احسان تو پر نکند، و حاجتم را کسی جز تو بر نیاورد، و غمزدگی ام را جز رحمتت برطرف ننماید و بدحالی ام را جز مهرت نگشاید و سوز سینه ام را جز وصل تو خنک نکند و آتش درونم را جز دیدارت خاموش نگرداند و بر حرارت شوقم به تو جز نگاه به جمالت آب نریزد، و آرامشم بدون نزدیک شدن به حضرتت برقرار نشود

2- و حسرتم را جز نسیم رحمتت برنگرداند، و بیماری ام را جز درمانت شفا ندهند و غمم را جز مقام قربت برطرف نسازد، و زخمم را جز چشم پوشی ات التیام ندهد، و آلودگی دلم را جز گذشت تو نزداید، و وسواس سینه ام را جز فرمانت از میان نبرد، ای نهایت آرزوی آرزومندان، ای غایت خواهش خواهندگان، ای دورترین مطلوب جویندگان، ای والاترین رغبت راغبان، ای سرپرست شایستگان، ای امان ترسیدگان، ای اجابت کننده دعای بیچارگان، ای ذخیره ناداران، ای گنج بینوایان، ای فریادرس دادخواهان،

3- ای برآورنده حاجات تهیدستان و بر خاک نشستگان، ای کریم ترین کریمان، ای مهربان ترین مهربانان، فروتنی و خواهشم به پیشگاه توست، و زاری و ناله ام به سوی تو، از تو می خواهم مرا به نسیم خرسندی ات برسانی، و نعمت های نیکویت را بر من تداوم بخشی، من اینک بر در خانه کرمت ایستاده ام، و در معرض نسیم های نیکی ات قرار دارم، و به رشته محکمت چنگ زده ام و به دست آویز استوارت دست آویختم، خدایا بر بنده خوارت که زبانش گنگ، و عملش اندک است رحم کن، و با احسان پیوسته و برجسته ات بر او منّت گذار، و او را زیر سایه بلندت حمایت فرما، ای گرامی، ای زیبا، ای مهربان ترین مهربانان.

4- مناجاه دوازدهم: رازونیاز عارفان

5- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است

] أَشْجَارُ الشَّوْقِ إِلَيْکَ فِی حَدَائِقِ صُدُورِهِمْ وَ أَخَذَتْ لَوْعَهُ مَحَبَّتِکَ بِمَجَامِعِ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ إِلَی أَوْکَارِ الْأَفْکَارِ یَأْوُونَ وَ فِی رِیَاضِ الْقُرْبِ وَ الْمُکَاشَفَهِ یَرْتَعُونَ وَ مِنْ حِیَاضِ الْمَحَبَّهِ بِکَأْسِ الْمُلاطَفَهِ یَکْرَعُونَ، (1) وَ شَرَائِعَ الْمُصَافَاهِ یَرِدُونَ قَدْ کُشِفَ الْغِطَاءُ عَنْ أَبْصَارِهِمْ وَ انْجَلَتْ ظُلْمَهُ الرَّیْبِ عَنْ عَقَائِدِهِمْ وَ ضَمَائِرِهِمْ وَ انْتَفَتْ مُخَالَجَهُ الشَّکِّ عَنْ قُلُوبِهِمْ وَ سَرَائِرِهِمْ وَ انْشَرَحَتْ بِتَحْقِیقِ الْمَعْرِفَهِ صُدُورُهُمْ وَ عَلَتْ لِسَبْقِ السَّعَادَهِ فِی الزَّهَادَهِ هِمَمُهُمْ وَ عَذُبَ فِی مَعِینِ الْمُعَامَلَهِ شِرْبُهُمْ وَ طَابَ فِی مَجْلِسِ الْأُنْسِ سِرُّهُمْ وَ أَمِنَ فِی مَوْطِنِ الْمَخَافَهِ سِرْبُهُمْ وَ اطْمَأَنَّتْ بِالرُّجُوعِ إِلَی رَبِّ الْأَرْبَابِ أَنْفُسُهُمْ ، (2) وَ تَیَقَّنَتْ بِالْفَوْزِ وَ الْفَلاحِ أَرْوَاحُهُمْ وَ قَرَّتْ بِالنَّظَرِ إِلَی مَحْبُوبِهِمْ أَعْیُنُهُمْ وَ اسْتَقَرَّ بِإِدْرَاکِ السُّؤْلِ وَ نَیْلِ الْمَأْمُولِ قَرَارُهُمْ وَ رَبِحَتْ فِی بَیْعِ الدُّنْیَا بِالْآخِرَهِ تِجَارَتُهُمْ إِلَهِی مَا أَلَذَّ خَوَاطِرَ الْإِلْهَامِ بِذِکْرِکَ عَلَی الْقُلُوبِ وَ مَا أَحْلَی الْمَسِیرَ إِلَیْکَ بِالْأَوْهَامِ فِی مَسَالِکِ الْغُیُوبِ وَ مَا أَطْیَبَ طَعْمَ حُبِّکَ وَ مَا أَعْذَبَ شِرْبَ قُرْبِکَ فَأَعِذْنَا مِنْ طَرْدِکَ وَ إِبْعَادِکَ وَ اجْعَلْنَا مِنْ أَخَصِّ عَارِفِیکَ وَ أَصْلَحِ عِبَادِکَ وَ أَصْدَقِ طَائِعِیکَ وَ أَخْلَصِ عُبَّادِکَ یَا عَظِیمُ یَا جَلِیلُ یَا کَرِیمُ یَا مُنِیلُ بِرَحْمَتِکَ وَ مَنِّکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ (3)

مناجات سیزدهم: راز و نیاز ذاکرین

صوت

***

المناجاه الثالثه عشره: مناجاه الذاکرین (4)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (5)

إِلَهِی لَوْ لا الْوَاجِبُ مِنْ قَبُولِ أَمْرِکَ لَنَزَّهْتُکَ مِنْ [عَنْ] ذِکْرِی إِیَّاکَ عَلَی أَنَّ ذِکْرِی لَکَ بِقَدْرِی لا بِقَدْرِکَ وَ مَا عَسَی أَنْ یَبْلُغَ مِقْدَارِی حَتَّی أَجْعَلَ مَحَلا لِتَقْدِیسِکَ وَ مِنْ أَعْظَمِ النِّعَمِ عَلَیْنَا جَرَیَانُ ذِکْرِکَ عَلَی أَلْسِنَتِنَا وَ إِذْنُکَ لَنَا بِدُعَائِکَ وَ تَنْزِیهِکَ وَ تَسْبِیحِکَ إِلَهِی فَأَلْهِمْنَا ذِکْرَکَ فِی الْخَلاءِ وَ الْمَلاءِ وَ اللَّیْلِ وَ النَّهَارِ وَ الْإِعْلانِ

1- خدای زبانها از ادای ثنایت آنچنان که شایسته عظمت توست کوتاه است، و خردها از درک ژرفای جمالت ناتوان است، و دیده ها از تماشای بزرگی های ذاتت درمانده است، برای خلق راهی به سوی شناسایی ات جز ناتوانی از شناخت قرار ندادی، خدایا ما را از کسانی قرار ده که شاخسارهای اشتیاق به سویت در بوستان های سینه هایشان استوار و پابرجا شده است و سوز عشقت در کانون دل هایشان برافروخته، از این روی به آشیانه اندیشه های ولا جای گیرند، و در گلستان قرب و مکاشفه ات می گردند، و از حوض های محبّتت با جام ملاطفت می نوشند
2- و در کنار نهرهای صفا وارد میشوند، درحالیکه پرده از دیدگانشان برداشته شده، و تاریکی دودلی از باورها و ضمایرشان زدوده گشته، و خلجان شک از دلها و باطنشان بیرون رفته، و سینه هایشان با تحقّق معرفت گشوده شده، و همّتشان برای پیشی گرفتن در میدان خوشبختی بر اثر زهد بلندی گرفته، و نوشیدنشان در چشمه زلال کردار گوارا شده، و باطنشان در مجلس انس پاکیزه گشته، و راهشان در جای ترسناک ایمنی یافته، و جانشان با رجوع به رب الارباب اطمینان یافته،
3- و ارواحشان به نیکبختی و رستگاری یقین یافته، و دیدگانشان با نظر به محبوبشان روشنی گرفته، و آرامش شان با دریافت خواهش و رسیدن به آرزو استقرار یافته، و تجارتشان در فروش دنیا به آخرت سودبخش بوده، خدایا چه لذّت بخش است در دلها خاطرات الهام گرفته از یادت، و چقدر شیرین است پویش به سوی تو با مرکب اندیشه ها در راه های غیب، و طعم عشقت چه خوش، و شربت مقام قربت چقدر گوارا است، پس ما را از راندن و دور کردنت پناه ده، و از خاص ترین عارفانت و شایسته ترین بندگانت و راستگوترین فرمانبرانت و خالص ترین پرستندگانت قرار داده، ای بزرگ، ای باشکوه، ای گرامی، ای بخشنده، به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان.
4- مناجات سیزدهم: رازونیاز ذاکران
5- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است

وَ الْإِسْرَارِ وَ فِی السَّرَّاءِ وَ الضَّرَّاءِ وَ آنِسْنَا بِالذِّکْرِ الْخَفِیِّ وَ اسْتَعْمِلْنَا بِالْعَمَلِ الزَّکِیِّ وَ السَّعْیِ الْمَرْضِیِّ وَ جَازِنَا بِالْمِیزَانِ الْوَفِیِّ إِلَهِی بِکَ هَامَتِ الْقُلُوبُ الْوَالِهَهُ وَ عَلَی مَعْرِفَتِکَ جُمِعَتِ الْعُقُولُ الْمُتَبَایِنَهُ، (1) فَلا تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ إِلا بِذِکْرَاکَ وَ لا تَسْکُنُ النُّفُوسُ إِلا عِنْدَ رُؤْیَاکَ أَنْتَ الْمُسَبَّحُ فِی کُلِّ مَکَانٍ وَ الْمَعْبُودُ فِی کُلِّ زَمَانٍ وَ الْمَوْجُودُ فِی کُلِّ أَوَانٍ وَ الْمَدْعُوُّ بِکُلِّ لِسَانٍ وَ الْمُعَظَّمُ فِی کُلِّ جَنَانٍ وَ أَسْتَغْفِرُکَ مِنْ کُلِّ لَذَّهٍ بِغَیْرِ ذِکْرِکَ وَ مِنْ کُلِّ رَاحَهٍ بِغَیْرِ أُنْسِکَ وَ مِنْ کُلِّ سُرُورٍ بِغَیْرِ قُرْبِکَ وَ مِنْ کُلِّ شُغْلٍ بِغَیْرِ طَاعَتِکَ إِلَهِی أَنْتَ قُلْتَ وَ قَوْلُکَ الْحَقُّ یَاأَیُّهَا الَّذِینَ ءَامَنُوا اذْکُرُوا اللَّهَ ذِکْراً کَثِیراً وَ سَبِّحُوهُ بُکْرَهً وَ أَصِیلاً وَ قُلْتَ وَ قَوْلُکَ الْحَقُّ فَاذْکُرُونِی أَذْکُرْکُمْ فَأَمَرْتَنَا بِذِکْرِکَ وَ وَعَدْتَنَا عَلَیْهِ أَنْ تَذْکُرَنَا تَشْرِیفا لَنَا وَ تَفْخِیما وَ إِعْظَاما وَ هَا نَحْنُ ذَاکِرُوکَ کَمَا أَمَرْتَنَا فَأَنْجِزْ لَنَا مَا وَعَدْتَنَا یَا ذَاکِرَ الذَّاکِرِینَ وَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ (2)

مناجات چهاردهم: راز و نیاز پناه جویان

صوت

***

المناجاه الرابعه عشره: مناجاه المعتصمین (3)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (4)

اللَّهُمَّ یَا مَلاذَ اللائِذِینَ وَ یَا مَعَاذَ الْعَائِذِینَ وَ یَا مُنْجِیَ الْهَالِکِینَ وَ یَا عَاصِمَ الْبَائِسِینَ وَ یَا رَاحِمَ الْمَسَاکِینِ وَ یَا مُجِیبَ الْمُضْطَرِّینَ وَ یَا کَنْزَ الْمُفْتَقِرِینَ وَ یَا جَابِرَ الْمُنْکَسِرِینَ [الْبَائِسِ الْمُسْتَکِینِ] وَ یَا مَأْوَی الْمُنْقَطِعِینَ وَ یَا نَاصِرَ الْمُسْتَضْعَفِینَ وَ یَا مُجِیرَ الْخَائِفِینَ وَ یَا مُغِیثَ الْمَکْرُوبِینَ وَ یَا حِصْنَ اللاجِینَ إِنْ لَمْ أَعُذْ بِعِزَّتِکَ فَبِمَنْ أَعُوذُ وَ إِنْ لَمْ أَلُذْ بِقُدْرَتِکَ فَبِمَنْ أَلُوذُ وَ قَدْ أَلْجَأَتْنِی الذُّنُوبُ إِلَی التَّشَبُّثِ بِأَذْیَالِ عَفْوِکَ وَ أَحْوَجَتْنِی الْخَطَایَا إِلَی اسْتِفْتَاحِ أَبْوَابِ صَفْحِکَ، (5) وَ دَعَتْنِی الْإِسَاءَهُ إِلَی الْإِنَاخَهِ بِفِنَاءِ عِزِّکَ وَ حَمَلَتْنِی الْمَخَافَهُ

1- خدایا اگر پذیرش فرمانت بر من واجب نبود هر آینه پاک نگاه میداشتمت از اینکه ذکر تو گویم، چه ذکر من تو را به اندازه کاستی من است نه برازنده کمال تو، شأن و اندازه من چقدر میتواند بالا رود تا ظرف تقدیس تو قرار گیرم؟ از بزرگ ترین نعمتها بر ما جاری شدن ذکر تو بر زبان ماست، و اجازه ات به ماست که تو را بخوانیم و تنزیه و تسبیح گوییم، خدایا پس ذکرت را به ما الهام کن در نهان و آشکار و شب و روز، و پیدا و پنهان، و در خوشی و ناخوشی و ما را به ذکر پنهان مأنوس فرما و به عمل پاکیزه و کوشش پسندیده بکار گیر، و به میزان کامل پاداشمان ده، خدایا دلهای عاشق شیفته تواند، و خردهای جدای از هم بر معرفتت گرد آمده اند،
2- بدین خاطر دلها آرام نگیرند جز به یاد تو، و جانها جز به هنگام مشاهده ات راحتی نیابند، تو تنزیه شده ای، در هرجا، و پرستیده گشته ای در هرگاه و در همواره روزگار بوده ای، و به هر زبان خوانده شده ای، و در هر دلی بزرگداشت شده ای از هر لذّتی به جز ذکر تو، و از هر آسایشی جز همدمی با تو، و از هر شادمانی به غیر قرب تو، و از هر شغلی جز طاعت تو پوزش می جویم، تو گفتی و گفتارت حق است که: ای کسانی که ایمان آورده اید خدا را بسیار یاد کنید و در بامداد و شامگاه او را تسبیح گویید و تو گفتی و گفتارت حق است: «مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم «ما را به یاد کردنت فرمان دادی، و وعده فرمودی که تو نیز از روی شرافت و عزّت و کرامت بخشیدن به ما، ما را یاد کنی، اکنون برابر با فرمانت تو را یاد می کنیم، پس تو نیز به وعده ات وفا کن، ای یادآور یادکنندگان، و ای مهربان ترین مهربانان.
3- مناجات چهاردهم: رازونیاز پناه جویان
4- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانیاش همیشگی است
5- خدایا ای پشتیبان پناه جویان، و ای پناه پناهندگان، و ای رهاییبخش هلاک شدگان، و ای نگهدار بینوایان، و ای مهرورز بیچیزان، و ای اجابت کننده درماندگان و ای گنجینه تهیدستان و ای جبران کننده شکست خوردگان، و ای جایگاه آواردگان، و ای یاور ناتوان شمردگان، و ای پناه دهنده ترسیدگان و ای غمگسار غمزدگان، و ای دژ پناهندگان، اگر به عزّتت پانه نیاورم پس به که پناه برم، و اگر به قدرتت پناهنده نشوم، به که پناهنده شوم؟ گناهان وادارم ساخته که به دامان گذشتت چنگ زنم، و خطاها محتاجم کرده که از تو خواهم درهای چشم پوشیات را بر من بگشایی،

مِنْ نِقْمَتِکَ عَلَى التَّمَسُّکِ بِعُرْوَهِ عَطْفِکَ وَ مَا حَقُّ مَنِ اعْتَصَمَ بِحَبْلِکَ أَنْ يُخْذَلَ وَ لا يَلِيقُ بِمَنِ اسْتَجَارَ بِعِزِّکَ أَنْ يُسْلَمَ أَوْ يُهْمَلَ إِلَهِی فَلا تُخْلِنَا مِنْ حِمَايَتِکَ وَ لا تُعْرِنَا مِنْ رِعَايَتِکَ وَ ذُدْنَا عَنْ مَوَارِدِ الْهَلَکَهِ فَإِنَّا بِعَيْنِکَ وَ فِی کَنَفِکَ وَ لَکَ أَسْأَلُکَ بِأَهْلِ خَاصَّتِکَ مِنْ مَلائِکَتِکَ وَ الصَّالِحِينَ مِنْ بَرِيَّتِکَ أَنْ تَجْعَلَ عَلَيْنَا وَاقِيَهً تُنْجِينَا مِنَ الْهَلَکَاتِ وَ تُجَنِّبُنَا مِنَ الْآفَاتِ وَ تُکِنُّنَا مِنْ دَوَاهِی الْمُصِيبَاتِ وَ أَنْ تُنْزِلَ عَلَيْنَا مِنْ سَکِينَتِکَ وَ أَنْ تُغَشِّیَ وُجُوهَنَا بِأَنْوَارِ مَحَبَّتِکَ وَ أَنْ تُؤْوِيَنَا إِلَى شَدِيدِ رُکْنِکَ وَ أَنْ تَحْوِيَنَا فِی أَکْنَافِ عِصْمَتِکَ بِرَأْفَتِکَ وَ رَحْمَتِکَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ (1)

مناجات پانزدهم: راز و نیاز پارسایان

صوت

***

المناجاه الخامسه عشره: ماجاه الزّاهدين (2)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (3)

إِلَهی أَسْکَنْتَنَا دَارا حَفَرَتْ لَنَا حُفَرَ مَکْرِهَا وَ عَلَّقَتْنَا بِأَيْدِی الْمَنَايَا فِی حَبَائِلِ غَدْرِهَا فَإِلَيْکَ نَلْتَجِئُ مِنْ مَکَائِدِ خُدَعِهَا وَ بِکَ نَعْتَصِمُ مِنَ الاغْتِرَارِ بِزَخَارِفِ زِينَتِهَا فَإِنَّهَا الْمُهْلِکَهُ طُلَابَهَا الْمُتْلِفَهُ حُلَالَهَا الْمَحْشُوَّهُ بِالْآفَاتِ الْمَشْحُونَهُ بِالنَّکَبَاتِ إِلَهِی فَزَهِّدْنَا فِيهَا وَ سَلِّمْنَا مِنْهَا بِتَوْفِيقِکَ وَ عِصْمَتِکَ وَ انْزَعْ عَنَّا جَلابِيبَ مُخَالَفَتِکَ وَ تَوَلَّ أُمُورَنَا بِحُسْنِ کِفَايَتِکَ، (4) وَ أَوْفِرْ مَزِيدَنَا مِنْ سَعَهِ رَحْمَتِکَ وَ أَجْمِلْ صِلاتِنَا مِنْ فَيْضِ مَوَاهِبِکَ وَ أَغْرِسْ فِی أَفْئِدَتِنَا أَشْجَارَ مَحَبَّتِکَ وَ أَتْمِمْ لَنَا أَنْوَارَ مَعْرِفَتِکَ وَ أَذِقْنَا حَلاوَهَ عَفْوِکَ وَ لَذَّهَ مَغْفِرَتِکَ وَ أَقْرِرْ أَعْيُنَنَا يَوْمَ لِقَائِکَ بِرُؤْيَتِکَ وَ أَخْرِجْ حُبَّ الدُّنْيَا مِنْ قُلُوبِنَا کَمَا فَعَلْتَ بِالصَّالِحِينَ مِنْ صَفْوَتِکَ وَ الْأَبْرَارِ مِنْ خَاصَّتِکَ بِرَحْمَتِکَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَ يَا أَکْرَمَ الْأَکْرَمِينَ (5)

مناجات منظوم , منسوب حضرت امیر المومنین علیه السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (6)

لَکَ الْحَمْدُ یَا ذَا الْجُودِ وَ الْمَجْدِ وَ الْعُلَی تَبَارَکْتَ تُعْطِی مَنْ تَشَاءُ وَ تَمْنَعُ (7)

إِلَهِی وَ خَلاقِی وَ حِرْزِی وَ

1- و بدیها مرا فراخوانده تا به آستان عزّتت بار اندازم، و هراس از انتقام وادارم کرده که به دستاویز مهرت چنگ زنم، کسیکه به ریسمانت چنگ زده سزاوار نیست خوار گردد، و آن که به عزّتت پناهنده شده، شایسته نیست رها گردد یا واگذاشته شود، خدایا ما را از حمایتت محروم مکن، و از پوشش رعایتت برهنه مساز، و از پرتگاههای هلاک دورم کن، زیرا ما در سایه توجه تو و در حمایت تو به سر میبریم و از تو ییم، از تو میخواهم به حق خاصان از فرشتگانت، و شایستگانت از بندگانت، که برای ما سپری قرار دهی که ما را از هلاکتها برهاند، و از آفات برکنار دارد، و از بلاهای سخت نگهداری کند، و هم اینکه آرامش خود را بر ما نازل کنی، و چهره های ما را به انوار محبتت پرفروغ گردانی، و ما را ر پناهگاه محکمت پناه دهی، و در کناره های نگهداری خویش بگنجانی، به حق مهر و رحمتت ای مهربان ترین مهربانان.
2- مناجات پانزدهم: رازونیاز پارسایان
3- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است
4- خدایا، ما را در خانه ای ساکن نموده ای که گودال های فریبش را برای ما آماده ساخته، و در شبکه های خیانتش به دستهای مرگ آویخته، از دامهای فریبش به تو پناه میآوریم، و چنگ میزنیم از مغرور شدن به زیورهای آراسته اش به عنایت تو، که این دنیا خواهندگانش را هلاک می سازد، و واردینش را نابود می کند، آکنده به آفت هاست، انباشته از نکبت هاست، خدایا ما را به دنیا بی رغبت کن، و به توفیق و عصمتت ما را از آن سلامت بدار و جامه های مخالفت را از هستیِ مان برکن، و با حسن کفایتت امرو ما را سرپرستی فرما،
5- و فزونی سهم ما را از رحمت گسترده ات کامل گردان، و از چشمه سار مواهبت عطای ما را نیکو گردان، و در سرزمین دل های ما درختان محبتت را بکار، و انوار معرفتت را بر ما کامل کن، و شیرینی گذشت و لذّت آمرزشت را به ما بچشان، و دیدگان ما را در جهان دیگر به دیدارت روشن فرما، و محبّت دنیا را از دل ما بیرون کن، آنگونه که درباره نیکوکاران برگزیده ات و خاصان نیکوکردارت انجام دادی، به حق مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان و ای گرامیترین گرامیان.

6- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است
7- ستایش توراست ای صاحب جود و بزرگواری و برتری فرخنده ای تو عطا کنی به هرکه خواهی و منع کنی ز هرکه خواهی

مَوْئِلِی إِلَیْکَ لَدَی الْإِعْسَارِ وَ الْیُسْرِ أَفْزَعُ (1)

إِلَهِی لَئِنْ جَلَّتْ وَ جَمَّتْ خَطِیئَتِی فَعَفْوُکَ عَنْ ذَنْبِی أَجَلُّ وَ أَوْسَعُ (2)

إِلَهِی لَئِنْ أَعْطَیْتُ نَفْسِی سُؤْلَهَا فَهَا أَنَا فِی رَوْضِ النَّدَامَهِ أَرْتَعُ (3)

إِلَهِی تَرَی حَالِی وَ فَقْرِی وَ فَاقَتِی وَ أَنْتَ مُنَاجَاتِی الْخَفِیَّهَ تَسْمَعُ (4)

إِلَهِی فَلا تَقْطَعْ رَجَائِی وَ لا تُزِغْ فُؤَادِی فَلِی فِی سَیْبِ جُودِکَ مَطْمَعٌ (5)

إِلَهِی لَئِنْ خَیَّبْتَنِی أَوْ طَرَدْتَنِی فَمَنْ ذَا الَّذِی أَرْجُو وَ مَنْ ذَا أُشَفِّعُ (6)

إِلَهِی أَجِرْنِی مِنْ عَذَابِکَ إِنَّنِی أَسِیرٌ ذَلِیلٌ خَائِفٌ لَکَ أَخْضَعُ (7)

إِلَهِی فَآنِسْنِی بِتَلْقِینِ حُجَّتِی إِذَا کَانَ لِی فِی الْقَبْرِ مَثْوًی وَ مَضْجَعٌ (8)

إِلَهِی لَئِنْ عَذَّبْتَنِی أَلْفَ حِجَّهٍ فَحَبْلُ رَجَائِی مِنْکَ لا یَتَقَطَّعُ (9)

إِلَهِی أَذِقْنِی طَعْمَ عَفْوِکَ یَوْمَ لا بَنُونَ وَ لا مَالٌ هُنَالِکَ یَنْفَعُ (10)

إِلَهِی لَئِنْ لَمْ تَرْعَنِی کُنْتُ ضَائِعا وَ إِنْ کُنْتَ تَرْعَانِی فَلَسْتُ أُضَیَّعُ (11)

إِلَهِی إِذَا لَمْ تَعْفُ عَنْ غَیْرِ مُحْسِنٍ فَمَنْ لِمُسِی ءٍ بِالْهَوَی یَتَمَتَّعُ (12)

إِلَهِی لَئِنْ فَرَّطْتُ فِی طَلَبِ التُّقَی فَهَا أَنَا إِثْرَ الْعَفْوِ أَقْفُو وَ أَتْبَعُ (13)

إِلَهِی لَئِنْ أَخْطَأْتُ جَهْلا فَطَالَمَا رَجَوْتُکَ حَتَّی قِیلَ مَا هُوَ یَجْزَعُ (14)

إِلَهِی ذُنُوبِی بَدَّتِ الطَّوْدَ وَ اعْتَلَتْ وَ صَفْحُکَ عَنْ ذَنْبِی أَجَلُّ وَ أَرْفَعُ (15)

إِلَهِی یُنَجِّی ذِکْرُ طَوْلِکَ لَوْعَتِی وَ ذِکْرُ الْخَطَایَا الْعَیْنَ مِنِّی یُدَمِّعُ (16)

إِلَهِی أَقِلْنِی عَثْرَتِی وَ امْحُ حَوْبَتِی فَإِنِّی مُقِرٌّ خَائِفٌ مُتَضَرِّعٌ (17)

إِلَهِی أَنِلْنِی مِنْکَ رَوْحا وَ رَاحَهً فَلَسْتُ سِوَی أَبْوَابِ فَضْلِکَ أَقْرَعُ (18)

إِلَهِی لَئِنْ أَقْصَیْتَنِی أَوْ أَهَنْتَنِی فَمَا حِیلَتِی یَا رَبِّ أَمْ کَیْفَ أَصْنَعُ (19)

إِلَهِی حَلِیفُ الْحُبِّ فِی اللَّیْلِ سَاهِرٌ یُنَاجِی وَ یَدْعُو وَ الْمُغَفَّلُ یَهْجَعُ (20)

إِلَهِی وَ هَذَا الْخَلْقُ مَا بَیْنَ

ص: 188

1- خدایم و آفریدگارم، و نگهدارم و پناهم به جانب تو در سختی و آسانی پناه میآورم
2- خدایا اگر خطایم بزرگ و انبوه است پس گذشت تو از گناه من بزرگتر و گسترده تر است
3- خدایا اگر خواهش نفسم را به نفسم واگذاشتم اینک در مرغزار پشیمانی میگردم
4- خدایا بدحالی و تهیدستی و نیازم را میبینی و تو مناجات پنهان مرا میشنوی
5- خدایا امیدم را قطع مکن، و منحرف مساز قلبم را که من به باران جودت طمع دارم
6- خدایا اگر محرومم کنی یا از پیشگاهت برانی پس به چه کسی امیدوار شوم و چه کسی را شفیع گیرم
7- خدایا از عذابت پناهم ده که من اسیر و خوار و ترسانم و برایت فروتنی میکنم
8- خدایا با آموزش دلیل راه همراهم باش در آن زمان که در قبر منزل و خوابگاهم باشد
9- خدایا اگر هزار سال مرا عذاب نمایی رشته امید من از تو قطع نمیشود
10- خدایا مزه گذشتت را به من بچشان آنگاه که نه فرزندان و نه مال در آن زمان سود نرساند
11- خدایا اگر مرا رعایت نکنی تباه شده ام و اگر رعایتم نمایی تباهی نپذیرم
12- خدیا اگر از غیر نیکوکاران نگذری پس امید کسیکه با هوس کامروایی میکند کیست
13- خدایا اگر در طلب پروا کوتاهی نمودم پس اینک دنبال گذشت توام و سراغ آن میروم
14- خدایا اگر از روی جهالت خطا کردم تا آنجا به تو امید بستم که درباره ام گفته شد باک ندارد
15- خدایا گناهم بلندتر و بزرگ تر از کوههای برافراشته شده ولی چشم پوشی تو از گناه من بزرگ تر و برفرازتر است

16- خدایا یاد عطای همیشگیات آتش دلم را خنکا میبخشد و یاد گناهان، دیدگانم را اشکبار میسازد
17- خدایا لغزشم را نادیه گیر و گناهم را پاک کن من اقرار به گناه دارم و هراسان و نالانم
18- خدایا از سوی خود آسایش و راحتی به من ده که من جز درهای احسان تو را نمی کوبم
19- خدایا اگر مرا دور کنی یا سبکم انگاری پس چه چاره کنم ای پروردگار و چه سازم
20- خدایا سوگند خورده عشق در شب بیدار است رازونیاز و دعا میکند ولی شخص غافل میخوابد

نَائِمٍ وَ مُنْتَبِهٍ فِی لَیْلِهِ یَتَضَرَّعُ (1)

وَ کُلُّهُمْ یَرْجُو نَوالَکَ راجِیاً لِرَحْمَتِکَ الْعُظْمَی وَ فِی الْخُلْدِ یَطْمَعُ (2)

إِلَهِی یُمَنِّینِی رَجَائِی سَلامَةَ وَ قُبْحُ خَطِیئَاتِی عَلَیَّ یُشَنِّعُ (3)

إِلَهِی فَإِنْ تَعْفُو فَعَفْوُکَ مُنْقِذِی وَ إِلا فَبِالذَّنْبِ الْمُدَمِّرِ أُصْرَعُ (4)

إِلَهِی بِحَقِّ الْهَاشِمِیِّ مُحَمَّدٍ وَ حُرْمَهِ أَطْهَارٍ هُمْ لَکَ خُضَّعٌ (5)

إِلَهِی بِحَقِّ الْمُصْطَفَی وَ ابْنِ عَمِّهِ وَ حُرْمَهِ أَبْرَارٍ هُمْ لَکَ خُشَّعٌ (6)

إِلَهِی فَانْشُرْنِی عَلَی دِینِ أَحْمَدٍ مُنِیباً تَقِیّاً قَانِتاً لَکَ أَخْضَعُ (7)

وَ لا تَحْرِمَنِّی یَا إِلَهِی وَ سَیِّدِی شَفَاعَتَهُ الْکُبْرَی فَذَاکَ الْمُشَفَّعُ (8)

وَ صَلِّ عَلَیْهِمْ مَا دَعَاکَ مُوَحِّدٌ وَ نَاجَاکَ أَخْیَارٌ بِبَابِکَ رُکَّعٌ (9)

و نیز در «صحیفه علویه» مناجات منظوم دیگری از آن حضرت نقل شده که اوّل آن «یا سامع الدّعاء» است.

ولی چون مشتمل بر واژه های مشکل و لغات ناآشنا بود و ما بنابر اختصار از ذکر خودداری نمودیم.

ثلاث کلمات من مولانا علی علیه السلام فی المناجاه إِلَهِی کَفَی بِی عِزّاً أَنْ أَکُونَ لَکَ عَبْداً وَ کَفَی بِی فَخْراً أَنْ تَکُونَ لِی رَبّاً أَنْتَ کَمَا أُحِبُّ فَاجْعَلْنِی کَمَا تُحِبُّ (10)

باب دوم: اعمال سال

فصل اول: فضیلت و اعمال ماه رجب

فضیلت و اعمال ماه رجب

در اعمال ماه های سال و فضیلت و اعمال نوروز و نیز اعمال ماه های رومی (شمسی) و آن در چند فصل است:

فصل اوّل: در بیان فضیلت و اعمال ماه مبارک رجب

بدان که این ماه و ماه شعبان و ماه رمضان در شرافت، کامل و تمامند و روایات بسیاری در فضیلت آنها وارد شده است بلکه از رسول خدا صلی اللّه علیه و آله روایت شده است که رجب ماه بزرگ خدا است و ماهی در احترام و فضیلت به آن نمی رسد

1- خدایا از این مردم گروهی در خوابند و گروهی دیگر شب بیدار و زاری میکنند
2- و همه آنان عطای تو را امید دارند، و امیدوار رحمت بزرگ تواند و به بهشت تو طمع ورزند
3- خدایا امید من در دلم آرزوی سلامتی میکند و زشتی گناهانم مرا به رسوایی تهدید می نماید
4- خدایا اگر بگذری گذشتت نجات بخش من است ور نه با گناهم به عرصه نابودی در افتم
5- خدایا به حق محمّد هاشمی نسب و به حرمت پاکانی که نزد تو فروتنند
6- خدایا به حق محمّد مصطفی و پسر عمویش و به حرمت نیکوکارانی که برای تو خاشعند
7- خدایا مرا در رستاخیز بر دین احمد برانگیز تائب و پرهیزکار و عابد و فروتن در پیشگاهت
8- ای خدای من و آقای من مرا محروم مساز از شفاعت بزرگ محمّد که شفاعتش پذیرفته است
9- و بر ایشان درود فرست تا هرگاه که موّحدی تو را بخواند و خوبان با تو مناجات کنند و در برابرت به رکوع پردازند
10- سه جمله از مولایمان علی (درود بر او) در باب مناجات خدایا مرا این عزّت بس است که بنده تو باشم، و برایم این افتخار کافی است که تو

پروردگار من باشی، تو آنچنانی که دوست دارم، مرا هم چنان کن که دوست داری.

و در این ماه جنگ با کافران حرام است! ! و رجب ماه خدا و شعبان ماه من و رمضان ماه امّت من است، کسی که یک روز از ماه رجب را روزه بدارد، مستحقّ خشنودی بزرگ خدا می شود و خشم حق از او دور می گردد و دری از درهای دوزخ به رویش بسته میشود.

و از حضرت موسی بن جعفر علیهما السلام روایت شده است: هرکه یک روز از ماه رجب را روزه بدارد بهشت بر او واجب میشود.

و نیز فرمود: رجب نام نهری در بهشت که از شیر سپیدتر و از عسل شیرین تر است، هرکه یک روز از رجب را روزه بدارد به یقین از آن نهر بیاشامد.

و از امام صادق علیه السّلام نقل شده است که رسول خدا صلی اللّه علیه و آله فرمود: ماه رجب ماه استغفار امّت من است پس در این ماه بسیار طلب آمرزش کنید که خدا آمرزگار و مهربان است و رجب را «اصبّ» [یعنی فروریزنده تر] می گویند، زیرا رحمت خدا در این ماه بر امّت من بسیار ریخته می شود، پس بسیار بگویید، استغفر اللّه و اساله التّوبه ابن بابویه به سند معتبر از سالم روایت نموده که گفت: در اواخر ماه رجب که چند روزی از آن مانده بود به خدمت امام صادق علیه السّلام رفتم.

چون نظر مبارک آن حضرت بر من افتاد، فرمود: آیا در این ماه روزه گرفته ای؟ گفتم: نه به خدا ای پسر رسول خدا.

فرمود: آنقدر ثواب از تو فوت شده که اندازه آن را جز خدا کسی نمی داند، به یقین این

ماهی است که خدا آن را بر ماه های دیگر فضیلت داده و احترام آن را عظیم نموده و گرامی داشتن روزه داران این ماه را بر خود واجب کرده! ! گفتم: یابن رسول اللّه، اگر در باقیمانده این ماه روزه بدارم آیا به بخشی از ثواب روزه داران آن نایل میشودم؟ فرمود: ای سالم هرکه یک روز از آخر این ماه را روزه بدارد، خدا او را از سختی سکرات مرگ و از هراس پس از مرگ و از عذاب قبر ایمن می کند، و هرکه دو روز آخر این ماه را روزه بدارد، به آسانی از صراط می گذرد، و هرکه سه روز آخر این ماه را روزه بدارد از وحشت بزرگ روز قیامت، و از سختی ها و هول های آن روز ایمن می شود، و برات آزادی از آتش دوزخ را به او عطا می کنند.

در هر صورت برای روزه ماه رجب فضیلت بسیار وارد شده و در روایت آمده: اگر کسی قدرت بر روزه ماه رجب را ندارد، هر روز این تسبیحات را صد بار بخواند، تا ثواب روزه ماه رجب را دریابد:

سُبْحَانَ الْإِلَهِ الْجَلِيلِ سُبْحَانَ مَنْ لا يَنْبَغِی التَّسْبِيحُ إِلا لَهُ سُبْحَانَ الْأَعَزِّ الْأَكْرَمِ سُبْحَانَ مَنْ لَبِسَ الْعِزَّ وَ هُوَ لَهُ أَهْلٌ (1)

بخش اول

اعمال مشترکه ماه رجب

صوت

***

و آن بر دو بخش است: بخش اوّل: اعمال مشترک آن است که به متعلق به همه ماه است و اختصاص به روز معیّنی ندارد، و آن چند عمل است: اوّل: در تمام روزهای ماه رجب این دعا را بخواند که روایت شده: حضرت زین العابدین علیه السّلام در آغاز رجب در حجر اسماعیل

1- منزّه است خدای بزرگ، منزّه است آن که تسبیح جز برای او سزاوار نیست، منزّه است خدای عزیزتر و گرامی تر، منزّه است آن که جامه عزّت در پوشید که تنها او برای آن جامه شایسته است.

خواند:

يَا مَنْ يَمْلِكُ حَوَائِجَ السَّائِلِينَ وَ يَعْلَمُ ضَمِيرَ الصَّامِتِينَ لِكُلِّ مَسْأَلَةٍ مِنْکَ سَمْعٌ حَاضِرٌ وَ جَوَابٌ عَتِيدٌ اللَّهُمَّ وَ مَوَاعِيدُکَ الصَّادِقَةُ وَ أَيَادِيکَ الْفَاضِلَةُ وَ رَحْمَتُکَ الْوَاسِعَةُ فَأَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَقْضِيَ حَوَائِجِي لِلدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ إِنَّکَ عَلَى كُلِّ شَيْ ءٍ قَدِيرٌ (1)

دعاهای هر روز ماه رجب

صوت

***

دوّم: این دعا را بخواند، دعایی که امام صادق علیه السّلام در هر روز ماه رجب میخواندند:

خَابَ الْوَافِدُونَ عَلَى غَيْرِکَ وَ خَسِرَ الْمُتَعَرِّضُونَ إِلا لَکَ وَ ضَاعَ الْمُلِمُّونَ إِلا بِکَ وَ أَجْدَبَ الْمُنْتَجِعُونَ إِلا مَنِ انْتَجَعَ فَضْلَکَ بَابُکَ مَفْتُوحٌ لِلرَّاغِبِينَ وَ خَيْرُکَ مَبْذُولٌ لِلطَّالِبِينَ وَ فَضْلُکَ مُبَاحٌ لِلسَّائِلِينَ وَ نَيْلُکَ مُتَاحٌ لِلْآمِلِينَ وَ رِزْقُکَ مَبْسُوطٌ لِمَنْ عَصَاکَ وَ حِلْمُکَ مُعْتَرِضٌ لِمَنْ نَاوَاکَ عَادَتُکَ الْإِحْسَانُ إِلَى الْمُسِيئِينَ وَ سَبِيلُکَ الْإِبْقَاءُ عَلَى الْمُعْتَدِينَ اللَّهُمَّ فَاهْدِنِي هُدَى الْمُهْتَدِينَ وَ ارْزُقْنِي اجْتِهَادَ الْمُجْتَهِدِينَ وَ لا تَجْعَلْنِي مِنَ الْغَافِلِينَ الْمُبْعَدِينَ وَ اغْفِرْ لِي يَوْمَ الدِّينِ . (2)

صوت

***

سوّم: شیخ در کتاب «مصباح» از معلّی بن خنیس از امام صادق علیه السّلام روایت کرده: در ماه رجب این دعا را بخوان:

اللّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلَکَ صَبْرَ الشَّاکِرِینَ لَکَ وَ عَمَلَ الْخَائِفِینَ مِنْکَ وَ یَقِینَ الْعَابِدِینَ لَکَ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْعَلِیُّ الْعَظِیمُ وَ أَنَا عَبْدُکَ الْبَائِسُ الْفَقِیرُ أَنْتَ الْغَنِیُّ الْحَمِیدُ وَ أَنَا الْعَبْدُ الذَّلِیلُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ امْنُنْ بِغِنَاکَ عَلَی فَقْرِی وَ بِحِلْمِکَ عَلَی جَهْلِی وَ بِقُوَّتِکَ عَلَی ضَعْفِی یَا قَوِیُّ یَا عَزِیزُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الْأَوْصِیَاءِ الْمَرْضِیِّینَ وَ اکْفِنِی مَا أَهَمَّنِی مِنْ أَمْرِ الدُّنْیَا وَ الْآخِرَهِ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ . (3)

مؤلف گوید: سیّد ابن طاووس هم این دعا را در کتاب «اقبال» نقل کرده،

1- ای که مالک حاجات خواهندگانی، و از باطن لب فروبستگان خبر داری، از سوی تو برای هر خواهشی، گوشی شنوا، و پاسخی آماده است، خدایا به حق وعده های صادقانه است و نعمت های فراوانت، رحمت گسترده ات، از تو می خواهم که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و حاجات دنیا و آخرتم را برآوری، چه همانا تو بر هر کاری توانایی.
2- آنان که بر غیر تو بار یافتند ناامید گشتند، و آنان که به کاری جز تو پرداختند زیانکار شدند، و آنان که به درگاه غیر تو وارد شدند به تباهی رسیدند، و سودجویان دچار قحطی شدند، مگر آنان که از فضل تو سود جستند، در رحمتت به روی مشتاقان باز است، خیرت به خواهندگان عطا شده، احسانت برای نیازمندان گوارا است، و عطایت برای آرزومندان آماده است و روزیاست حتی برای روگردانان از فرمانت گسترده است، و بردباریاست کسانی را که به دشمنی ات برخاسته اند نیز شامل است، شیوه ات به بدرکاران احسان، و روشت زندگی بخشیدن به متجاوزان است، خدایا مرا به راه ره یافتگان بدار، و تلاش تلاش گران را روزی ام فرما، و مرا از بی خبران دورشده قرار مده، و روز جزا آمرزشت را نصیبم کن.
3- خدایا شکیبایی شاکرانت، و کردار ترسیدگانت، و باور عبادت کنندگانت را از تو می خواهم، خدایا تو برتر و بزرگی، و من بنده بینوا و تهیدستم، تو بی نیاز و ستوده ای، و من بنده خوارم، خدایا بر محمّد و خاندانش درود فرست، و عطای این خواسته ها را بر من منت بگذار به توانگری ات بر تهیدستی ام، و به بردباری ات بر نادانی ام، به توانت بر ناتوانی ام ای عزیز، خدایا بر محمّد و خاندانش آن جانشیان پسندیده درود فرست، و مرا از کارهای دنیا و آخرت نسبت به چیزیکه بیتابم کرده کفایت کن ای مهربان ترین مهربانان.

و از نقل او پیداست که این دعا از جامع ترین دعاهاست، و در تمام اوقات می توان آن را خواند.

صوت

***

چهارم: شیخ طوسی فرموده: در هر روز ماه رجب مستحب است این دعا را بخوانند:

اللَّهُمَّ یَا ذَا الْمِنَنِ السَّابِغَهِ وَ الْآلاءِ الْوَازِعَهِ وَ الرَّحْمَهِ الْوَاسِعَهِ وَ الْقُدْرَهِ الْجَامِعَهِ وَ النِّعَمِ الْجَسِیمَهِ وَ الْمَوَاهِبِ الْعَظِیمَهِ وَ الْأَیَادِی الْجَمِیلَهِ وَ الْعَطَایَا الْجَزِیلَهِ یَا مَنْ لَا یُنْعَتُ بِتَمْثِیلٍ وَ لا یُمَثَّلُ بِنَظِیرٍ وَ لا یُغْلَبُ بِظَهِیرٍ یَا مَنْ خَلَقَ فَرَزَقَ وَ أَلْهَمَ فَأَنْطَقَ وَ ابْتَدَعَ فَشَرَعَ وَ عَلا فَارْتَفَعَ وَ قَدَّرَ فَأَحْسَنَ وَ صَوَّرَ فَأَتْقَنَ وَ احْتَجَّ فَأَبْلَغَ وَ أَنْعَمَ فَأَسْبَغَ وَ أَعْطَى فَأَجْزَلَ وَ مَنَحَ فَأَفْضَلَ یَا مَنْ سَمَا فِی الْعِزِّ فَفَاتَ نَوَاظِرَ [خَوَاطِرَ] الْأَبْصَارِ وَ دَنَا فِی اللُّطْفِ فَجَازَ هَوَاجِسَ الْأَفْکَارِ یَا مَنْ تَوَحَّدَ بِالْمُلْکِ فَلا نِدَّ لَهُ فِی مَلَکُوتِ سُلْطَانِهِ وَ تَفَرَّدَ بِالْآلاءِ وَ الْکِبْرِیَاءِ فَلا ضِدَّ لَهُ فِی جَبَرُوتِ شَأْنِهِ یَا مَنْ حَارَتْ فِی کِبْرِیَاءِ هَیْبَتِهِ دَقَائِقُ لَطَائِفِ الْأَوْهَامِ وَ انْحَسَرَتْ دُونَ إِدْرَاکِ عَظَمَتِهِ خَطَائِفُ أَبْصَارِ الْأَنَامِ یَا مَنْ عَنَتِ الْوُجُوهُ لِهَیْبَتِهِ، (1)

وَ خَضَعَتِ الرِّقَابُ لِعَظَمَتِهِ وَ وَجِلَتِ الْقُلُوبُ مِنْ خِیفَتِهِ أَسْأَلُکَ بِهَذِهِ الْمِدْحَهِ الَّتِی لا تَنْبَغِی إِلا لَکَ وَ بِمَا وَأَیْتَ بِهِ عَلَی نَفْسِکَ لِدَاعِیکَ مِنَ الْمُؤْمِنِینَ وَ بِمَا ضَمِنْتَ الْإِجَابَهَ فِیهِ عَلَی نَفْسِکَ لِلدَّاعِینَ یَا أَسْمَعَ السَّامِعِینَ وَ أَبْصَرَ النَّاظِرِینَ وَ أَسْرَعَ الْحَاسِبِینَ یَا ذَا الْقُوَّهِ الْمَتِینَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِیِّینَ وَ عَلَی أَهْلِ بَیْتِهِ وَ اقْسِمْ لِی فِی شَهْرِنَا هَذَا خَیْرَ مَا قَسَمْتَ وَ احْتِمْ لِی فِی قَضَائِکَ خَیْرَ مَا حَتَمْتَ وَ احْتِمْ لِی بِالسَّعَادَهِ فِیمَنْ خَتَمْتَ وَ أَحْیِنِی مَا أَحْیَیْتَنِی مَوْفُورا وَ أَمِتْنِی مَسْرُورا وَ مَغْفُورا

1- خدایا ای صاحب نعمت های فراوان و عطاهای قسمت شده، و رحمت گسترده، و قدرت فراگیر، و نعمت های برجسته، و موهبت های بزرگ، و بخشش های زیبا، و عنایات درخور، ای آن که به شباهت با چیزی وصف نشود، و به مثال و نمونه ای مثلش نزنند، و از سوی هیچ پنجه ای مغلوب نگردد، ای آن که آفرید و روزی داد، و الهام نمود و به سخن آورد، و نوآوری نمود و آغاز کرد، و برتر شد و بالا رفت، و اندازه داد و نیکو اندازه داد، و شلک داد و استوار نمود و حجّت آورد و رساند، و نعمت بخشید و فراوان گرداند و بخشید و افزون ساخت، و عطا فرمود و فزونی بخشید، ای که در عزّت بالا، پس از دیدگاه دیده ها درگذشت، و در لطف نزدیک شد پس از دغدغه افکار بیرون رفت، ای آن که در فرمانروایی یگانه است پس برای او در عرصه سلطنتش همتایی نیست، و به نعمت ها و بزرگ منشی تنهاست، پس برای او در عظمت جایگاهش ضدّی نیست، ای آن که در شکوه هیبتش دقایق و لطایف اندیشه ها سرگردان شده، و در برابر درک عظمتش دیدگان تیزبین خلایق وامانده است، ای آن که رخساره در برابر جلالتش به خواری افتاده،

وَ تَوَلَّ أَنْتَ نَجَاتِی مِنْ مُسَاءَلَهِ الْبَرْزَخِ وَ ادْرَأْ عَنِّی مُنْکَرا وَ نَکِیرا وَ أَرِ عَیْنِی مُبَشِّرا وَ بَشِیرا وَ اجْعَلْ لِی إِلَی رِضْوَانِکَ وَ جِنَانِکَ [جَنَّاتِکَ] مَصِیرا وَ عَیْشا قَرِیرا وَ مُلْکا کَبِیرا وَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ کَثِیرا. (1)

مؤلف گوید: این دعا دعایی است که در مسجد صعصعه هم خوانده می شود.

صوت

***

پنجم: شیخ روایت کرده که از ناحیه مقدّسه به دست شیخ کبیر ابی جعفر محمّد بن عثمان بن سعید رضی اللّه عنه این توقیع شریف [یعنی دست نویس شریف] بیرون آمد که هر روز از روزهای رجب بخوان:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ (2)

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَعَانِی جَمِیعِ مَا یَدْعُوکَ بِهِ وُلاهُ أَمْرِکَ الْمَأْمُونُونَ عَلَی سِرِّکَ الْمُسْتَبْشِرُونَ بِأَمْرِکَ الْوَاصِفُونَ لِقُدْرَتِکَ الْمُعْلِنُونَ لِعَظَمَتِکَ أَسْأَلُکَ بِمَا نَطَقَ فِیهِمْ مِنْ مَشِیَّتِکَ فَجَعَلْتَهُمْ مَعَادِنَ لِکَلِمَاتِکَ وَ أَرْکَانا لِتَوْحِیدِکَ وَ آیَاتِکَ وَ مَقَامَاتِکَ الَّتِی لا تَعْطِیلَ لَهَا فِی کُلِّ مَکَانٍ یَعْرِفُکَ بِهَا مَنْ عَرَفَکَ لا فَرْقَ بَیْنَکَ وَ بَیْنَهَا إِلا أَنَّهُمْ عِبَادُکَ وَ خَلْقُکَ فَتْقُهَا وَ رَتْقُهَا بِیَدِکَ بَدْؤُهَا مِنْکَ وَ عَوْدُهَا إِلَیْکَ أَعْضَادٌ وَ أَشْهَادٌ وَ مُنَاهٌ وَ أَذْوَادٌ وَ حَفَظَهٌ وَ رُوَّادٌ فَبِهِمْ مَلَأْتَ سَمَاءَکَ وَ أَرْضَکَ حَتَّی ظَهَرَ أَنْ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ فَبِذَلِکَ أَسْأَلُکَ وَ بِمَوَاقِعِ الْعِزِّ مِنْ رَحْمَتِکَ وَ بِمَقَامَاتِکَ وَ عَلامَاتِکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ أَنْ تَزِیدَنِی إِیمَانا وَ تَثْبِیتا یَا بَاطِنا فِی ظُهُورِهِ وَ ظَاهِرا فِی بُطُونِهِ وَ مَکْنُونِهِ یَا مُفَرِّقا بَیْنَ النُّورِ وَ الدَّیْجُورِ یَا مَوْصُوفا بِغَیْرِ کُنْهٍ وَ مَعْرُوفا بِغَیْرِ شِبْهٍ حَادَّ کُلِّ مَحْدُودٍ وَ شَاهِدَ کُلِّ مَشْهُودٍ وَ مُوجِدَ کُلِّ مَوْجُودٍ وَ مُحْصِیَ کُلِّ مَعْدُودٍ وَ فَاقِدَ کُلِّ مَفْقُودٍ، (3) لَیْسَ

1- و گردن ها در برابر بزرگی اش فروتن گشته، و دل ها از ترسش هراسان شده است، از تو می خواهم به حق این ستایش که جز برای تو شایسته نیست، و به آن وعده ای که برای خوانندگانت از مؤمنین، خود را به آن پای بند کرده ای و به آنچه اجابت آن را برای دعاکنندگان بر خودت ضمانت نموده ای، ای شنواترین شنوایان، ای بیناترین بینایان، ای چابک ترین حسابرسان، ای صاحب نیروی استوار، بر محمّد خاتم پیامبران و بر اهل بیتش درود فرست، و در این ماه بهترین چیزی را که قسمت کرده ای نصیب من کن، و بهترین چیزی که در قضای خود حتم نموده ای بر من حتم کن، و آن را برای من به خوشبختی ختم کن، در زمره آنان که کارشان را به خوشبختی ختم نمودی، و تا زنده ام زندگی همراه با عنایاتی فراوان روزی ام کن، و بمیران خوشحال و آمرزیده، و از پرسش و پاسخ برزخ رهایی ام بخش، و نکیر و منکر دو فرشته مأمور بر سؤال مردگان را از من دور کن و مبشر و بشیر را که مژده دهندگان سعادتند به من بنمایان، و برایم به جانب خشنودی و بهشت راه هموارى قرار ده و زندگی خوش و فرمانروایی بزرگی برایم مقرّر فرما، و بر محمّد و خاندانش درود بسیار فرست.

2- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است

3- خدایا از تو درخواست می کنم، به حق معانی تمام دعاهایی که متولیان امرت تو را به آن می خوانند، آنان که امین راز تو هستند، و به امر تو شادند، و بیان کنندگان نیرویت و آشکارکنندگان بزرگی ات میباشند، از تو می خواهم به حق آنچه از مشیتت درباره ایشان گفته شد، پس آنان را قرار دادی معادن کلماتت و پایه های توحیدت، و آیات و مقاماتت که تعطیلی برای آنها در جایی نیست، تو را با آنها شناسد هرکه بشناسدت، بین تو و آنها تفاوتی نیست جز اینک ایشان بندگان و آفریده تواند که باز و بسته شدن کارشان به دست توست، آغازشان از تو و انجامشان به جانب توست، آنان بازوان و گواهان و بخشندگان و مدافعان و نگهبانان و بازرسان اند، آسمان و زمینت را با حقیقت آنان انباشتی تا آشکار شد که معبودی جز تو نیست، پس به حق همه این ها و به جایگاه های عزّت ا زرحمتت و به مقامات و نشانه های از تو می خواهم که بر محمّد و خاندانش درود فرستی، و بر ایمان و پایداریم بیفزایی، این هان در عین ظهور، ای ظاهر در عین نهان، و مستوری، ای جداکننده بین روشنایی و تاریکی، ای وصف شده بدون اینکه ژرفای وجودش درک شود و ای شناخته شده بدون تشبیه، مرزبند هر محدود، گواه هر گواهی پذیر، هستی بخش هرچه هست، و شماره کننده هر شماره و گم کننده هر گم شده،

دُونَکَ مِنْ مَعْبُودٍ أَهْلَ الْکِبْرِیَاءِ وَ الْجُودِ یَا مَنْ لا یُکَیَّفُ بِکَیْفٍ وَ لا یُؤَیَّنُ بِأَیْنٍ یَا مُحْتَجِبا عَنْ کُلِّ عَیْنٍ یَا دَیْمُومُ یَا قَیُّومُ وَ عَالِمَ کُلِّ مَعْلُومٍ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ عَلَی عِبَادِکَ الْمُنْتَجَبِینَ وَ بَشَرِکَ الْمُحْتَجِبِینَ وَ مَلائِکَتِکَ الْمُقَرَّبِینَ وَ الْبُهْمِ الصَّافِّینَ الْحَافِّینَ وَ بَارِکْ لَنَا فِی شَهْرِنَا هَذَا الْمُرَجَّبِ الْمُکَرَّمِ وَ مَا بَعْدَهُ مِنَ الْأَشْهُرِ الْحُرُمِ وَ أَسْبِغْ عَلَیْنَا فِیهِ النِّعَمَ وَ أَجْزِلْ لَنَا فِیهِ الْقِسَمَ وَ أَبْرِزْ لَنَا فِیهِ الْقَسَمَ بِاسْمِکَ الْأَعْظَمِ الْأَعْظَمِ الْأَجَلِّ الْأَکْرَمِ الَّذِی وَضَعْتَهُ عَلَی النَّهَارِ فَأَضَاءَ وَ عَلَی اللَّیْلِ فَأَظْلَمَ وَ اغْفِرْ لَنَا مَا تَعْلَمُ مِنَّا وَ مَا لا نَعْلَمُ وَ اعْصِمْنَا مِنَ الذُّنُوبِ خَیْرَ الْعِصَمِ وَ اکْفِنَا کَوَافِیَ قَدَرِکَ وَ امْنُنْ عَلَیْنَا بِحُسْنِ نَظَرِکَ وَ لا تَکِلْنَا إِلَی غَیْرِکَ وَ لا تَمْنَعْنَا مِنْ خَیْرِکَ وَ بَارِکْ لَنَا فِیمَا کَتَبْتَهُ لَنَا مِنْ أَعْمَارِنَا وَ أَصْلِحْ لَنَا خَبِیئَةَ أَسْرَارِنَا وَ أَعْطِنَا مِنْکَ الْأَمَانَ وَ اسْتَعْمِلْنَا بِحُسْنِ الْإِیمَانِ وَ بَلِّغْنَا شَهْرَ الصِّیَامِ وَ مَا بَعْدَهُ مِنَ الْأَیَّامِ وَ الْأَعْوَامِ یَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِکْرَامِ . (1)

صوت

***

ششم: شیخ روایت نموده که: از ناحیه مقدّسه به دست شیخ ابو القاسم رحمه الله این دعا در ایّام رجب صادر شده:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِالْمَوْلُودَیْنِ فِی رَجَبٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِیٍّ الثَّانِی وَ ابْنِهِ عَلِیِّ بْنِ مُحَمَّدٍ الْمُنْتَجَبِ وَ أَتَقَرَّبُ بِهِمَا إِلَیْکَ خَیْرَ الْقُرَبِ یَا مَنْ إِلَیْهِ الْمَعْرُوفُ طُلِبَ وَ فِیمَا لَدَیْهِ رُغِبَ أَسْأَلُکَ سُؤَالَ مُقْتَرِفٍ مُذْنِبٍ قَدْ أَوْبَقَتْهُ ذُنُوبُهُ وَ أَوْثَقَتْهُ عُیُوبُهُ فَطَالَ عَلَی الْخَطَایَا دُءُوبُهُ وَ مِنَ الرَّزَایَا خُطُوبُهُ یَسْأَلُکَ التَّوْبَةَ وَ حُسْنَ الْأَوْبَةِ وَ النُّزُوعَ عَنِ الْحَوْبَةِ وَ مِنَ النَّارِ فَکَاکَ رَقَبَتِهِ وَ الْعَفْوَ عَمَّا فِی رِبْقَتِهِ

1- معبودی غیر تو نیست، اهل بزرگ منشی و جودی، ای که چگونگی نپذیری و به جایی درنگنجی، ای پوشیده از هر دیده، ای جاودان، ای به خود پاینده و دانای هر دانسته، بر محمّد و خاندانش درود فرست، و بر بندگان برگزیده ات، و انسان های در پرده ات، و فرشتگان مقربّت، و شجاعان صف کشیده گرداگرد عرشت، و مبارک گردان بر ما در این ماهمان ماه

بزرگ و ماه مکرّم، و آنچه پس از این است از ماههای محترم، در این ماه نعمتعایت را بر ما فراوان کن، و نصیب های ما را سرشار فرما، و سوگندهایمان را به انجام برسان، به حق اسم بزرگ تر و بزرگ تر، و عظیم تر و گرامی ترت که چون بر روز نهادی روشن شد و چون بر شب گذاردی تاریک گشت، و از گناهانمان بیامرز آنچه را تو میدانی و آنچه را ما نمی دانیم، و ما را از گناهان حفظ کن به بهترین نگاه داری، و ما را از حوادثی که مقدّر نموده ای کفایت فرما، و بر ما به حسن توجّهت منّت گذار، و به غیر خودت وامگذار، و ما را از خیرت منع مکن، و به عمرهایمان به اندازه ای که مقدّر فرموده ای برکت ده، و رازهای پنهان ما را سامان ده، و از جانب خود به ما امان بده، و ما را با حسن ایمان به کار گمار، و به ماه رمضان و روزها و سالهای پس از آن برسانِ مان، ای دارای جلالت و بزرگواری.

فَأَنْتَ مَوْلایَ أَعْظَمُ أَمَلِهِ وَ ثِقَتِهِ [ثِقَتُهُ] اللَّهُمَّ وَ أَسْأَلُکَ بِمَسَائِلِکَ الشَّرِیفَهِ وَ وَسَائِلِکَ الْمُنِیفَهِ أَنْ تَتَغَمَّدَنِی فِی هَذَا الشَّهْرِ بِرَحْمَهٍ مِنْکَ وَاسِعَهٍ وَ نِعْمَهٍ وَازِعَهٍ وَ نَفْسٍ بِمَا رَزَقْتَهَا قَانِعَهٍ إِلَی نُزُولِ الْحَافِرَهِ وَ مَحَلِّ الْآخِرَهِ وَ مَا هِیَ إِلَیْهِ صَائِرَهٌ (1)

زیارت رجبیه (الحمد الله الذی اشهدنا)

صوت

***

هفتم: و نیز شیخ از جناب ابو القاسم بن روح رضی الله عنه که نایب خاص حضرت صاحب الامر عجل الله تعالی فرجه الشریف است روایت کرده: که فرمود: در ماه رجب در هر زیارتگاهی از زیارتگاه های شریف که باشی به این زیارت صاحب مزار را زیارت کن.

پس چون وارد حرم میشوی بگو:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی أَشْهَدَنَا مَشْهَدَ أَوْلِیَائِهِ فِی رَجَبٍ وَ أَوْجَبَ عَلَیْنَا مِنْ حَقِّهِمْ مَا قَدْ وَجَبَ وَ صَلَّی اللَّهُ عَلَی مُحَمَّدٍ الْمُنْتَجَبِ وَ عَلَی أَوْصِیَائِهِ الْحُجُبِ اللَّهُمَّ فَکَمَا أَشْهَدْتَنَا مَشْهَدَهُمْ [مَشَاهِدَهُمْ] فَأَنْجِزْ لَنَا مَوْعِدَهُمْ وَ أَوْرِدْنَا مَوْرِدَهُمْ غَیْرَ مُحَلَّئِینَ عَنْ وِرْدٍ فِی دَارِ الْمُقَامَهِ وَ الْخُلْدِ وَ السَّلامُ عَلَیْکُمْ إِنِّی [قَدْ] قَصَدْتُکُمْ وَ اعْتَمَدْتُکُمْ بِمَسْأَلَتِی وَ حَاجَتِی وَ هِیَ فَکَاکُ رَقَبَتِی مِنَ النَّارِ وَ الْمَقَرُّ مَعَکُمْ فِی دَارِ الْقَرَارِ مَعَ شِیعَتِکُمُ الْأَبْرَارِ وَ السَّلامُ عَلَیْکُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَی الدَّارِ أَنَا سَائِلُکُمْ وَ آمِلُکُمْ فِیمَا إِلَیْکُمُ التَّفْوِیضُ وَ عَلَیْکُمُ التَّعْوِیضُ فَبِکُمْ یُجْبَرُ الْمَهِیضُ وَ یُشْفَی الْمَرِیضُ ، (2) وَ مَا تَزْدَادُ الْأَرْحَامُ وَ مَا تَغِیضُ إِنِّی بِسِرِّکُمْ مُؤْمِنٌ [مُؤَمِّمٌ] وَ لِقَوْلِکُمْ مُسَلِّمٌ وَ عَلَی اللَّهِ بِکُمْ مُقْسِمٌ فِی رَجْعِی بِحَوَائِجِی وَ قَضَائِهَا وَ إِمْضَائِهَا وَ إِنْجَاحِهَا وَ إِبْرَاحِهَا [إِیزَاحِهَا] وَ بِشُئُونِی لَدَیْکُمْ وَ صَلاحِهَا وَ السَّلامُ عَلَیْکُمْ سَلامَ مُوَدِّعٍ وَ لَکُمْ حَوَائِجَهُ مُودِعٍ [مُودِعٌ] یَسْأَلُ اللَّهَ إِلَیْکُمُ الْمَرْجِعَ وَ سَعْیَهُ [سَعْیُهُ]

1- خدایا! از تو درخواست میکنم به حقّ دو مولود ماه رجب، محمّد بن علی دوّم (امام جواد ع) ، و فرزندش علی بن محمّد برگزیده (امام هادی ع) و به وسیله آن دو امام به جانب تو تقرّب میجویم به بهترین تقرّب، ای آن که نیکی تنها از سوی او خواسته شده، و تنها در آنچه نزد اوست رغبت شده است، از تو میخواهم خواهش جرم پیشه معصیت کاری که گناهانش او را هلاک نموده، و عیوبش او را به اسارت کشیده، پس عادتش بر گناه طولانی شد، و امورش با بلاهای سخت به هم آمیخت، از تو میخواهد: توبه و خوبی بازگشت، کنده شدن از گناه، رهایی جانش از آتش، گذشت از آنچه بر گردن اوست، زیرا مولای من تو بزرگ ترین آرزو و امید او هستی. خدایا! از تو میخواهم به حق مسائل شریفت، و وسایل والایت، که مرا در این ماه به رحمت گسترده است، و نعمت تقسیم شده ات فروگیری، و نفسی به من عنایت کنی که به آنچه روزی اش نموده ای قناعت ورزد تا گاهی که به گور درآید و به آخرت رسد، و به آنچه عاقبت اوست بازگردد.
2- سپاس خدا را که ما را در ماه رجب در محضر اولیایش حاضر کرد، و آنچه را که از حق ایشان بر ما فرض بود واجب فرمود، و درود خدا بر محمّد برگزیده خدا، و جانشینان پرنجات بخش، خدایا! چنان که ما را به محضر ایشان حاضر نمودی، به وعده آنها در حق ما وفا کن، و ما را به جایگاه ورود آنان و فیض وجودشان وارد فرما، بی آنکه از ورود به خانه همیشگی و بهشت جاوید رانده شویم، و سلام بر شما، من به قصد شما آمده ام و در خواهش و حاجتم به شما تکیه کردم، حاجتم آزادی ام از دوزخ و جای گرفتن در کنار شما در خانه ابدی است، هرماه با پیروان نیکوکارتان، و سلام بر شما به خاطر شکیبایی تان، چه نیکوست این خانه آخرت، من خواهنده و آرزومند شمایم در آنچه اختیار و تغییرش به دست شماست. تنها «به وسیله شما» شکستگی جبران شود و بیمار درمان پذیرد،

إِلَيْكُمْ غَيْرَ [غَيْرُ] مُنْقَطِعٍ وَ أَنْ يَرْجِعَنِی مِنْ حَضْرَتِكُمْ خَيْرَ مَرْجِعٍ إِلَی جَنَابٍ مُمْرِعٍ وَ خَفْضِ عَيْشٍ مُوَسَّعٍ وَ دَعَهٍ وَ مَهَلٍ إِلَی حِينِ [خَيْرِ] الْأَجَلِ وَ خَيْرِ مَصِيرٍ وَ مَحَلٍّ فِی النَّعِيمِ الْأَزَلِ وَ الْعَيْشِ الْمُقْتَبَلِ وَ دَوَامِ الْأُكُلِ وَ شُرْبِ الرَّحِيقِ وَ السَّلْسَلِ [السَّلْسَبِيلِ] وَ عَلٍّ وَ نَهَلٍ لا سَأَمَ مِنْهُ وَ لا مَلَلَ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ وَ تَحِيَّاتُهُ عَلَيْكُمْ حَتَّی الْعَوْدِ إِلَی حَضْرَتِكُمْ وَ الْفَوْزِ فِی كَرَّتِكُمْ وَ الْحَشْرِ فِی زُمْرَتِكُمْ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ عَلَيْكُمْ وَ صَلَوَاتُهُ وَ تَحِيَّاتُهُ وَ هُوَ حَسْبُنَا وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ (1)

سایر اعمال ماه رجب

صوت

***

هشتم: سیّد ابن طاووس از محمّد بن ذکران که معروف به سجّاد است چه آنقدر سجده کرد و در حال سجده گریست که نابینا شد روایت کرده که گفت: به امام صادق علیه السّلام عرض کردم فدایت شود این ماه ماه رجب است مرا در این ماه دعایی تعلیم کن که حق تعالی مرا به آن سود بخشد، حضرت فرمود: بنویس «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمنِ الرَّحيم» و در هر روز از رجب در صبح و شام پس از نمازهای روزوشب بگو:

يَا مَنْ أَرْجُوهُ لِكُلِّ خَيْرٍ وَ آمَنُ سَخَطَهُ عِنْدَ [مِنْ] كُلِّ شَرٍّ يَا مَنْ يُعْطِی الْكَثِيرَ بِالْقَلِيلِ يَا مَنْ يُعْطِی مَنْ سَأَلَهُ يَا مَنْ يُعْطِی مَنْ لَمْ يَسْأَلْهُ وَ مَنْ لَمْ يَعْرِفْهُ تَحَنُّناً مِنْهُ وَ رَحْمَةً أَعْطِنِی بِمَسْأَلَتِی إِيَّاكَ جَمِيعَ خَيْرِ الدُّنْيَا وَ جَمِيعَ خَيْرِ الْآخِرَهِ وَ اصْرِفْ عَنِّی بِمَسْأَلَتِی إِيَّاكَ جَمِيعَ شَرِّ الدُّنْيَا وَ [جَمِيعَ] شَرِّ الْآخِرَهِ فَإِنَّهُ غَيْرُ مَنْقُوصٍ مَا أَعْطَيْتَ وَ زِدْنِی مِنْ فَضْلِكَ يَا كَرِيمُ . (2)

راوی گفت: حضرت محاسن (موهای صورت) شریف خود

1- و آنچه را رحم ها بیفزاید و کم کنند انجام پذیرد، من به راز شما ایمان دارم و به گفتارتان تسلیمم، و خدا را به شما سوگند میدهم در اینکه از حرم شما بازگردم به همراه حاجاتم و رواشدن آنها و به امضا رسیدنشان و موفّقانه برآمدنشان و دور شدن سختی های آنها و به همراه کارهایم نزد شما و اصلاح آنها، و سلام بر شما سلام وداع کننده ای حوایجش را به شما سپرده، از خدا می خواهد دوباره به سوی شما بازگردد، و راهش با جانب شما قطع نشود، و اینکه خدا مرا برگرداند از محضر شما به بهترین وجه و با دستی پر، به جایی سرسبز، و زیستگاهی خوش و گسترده و راحت و آسوده، تا رسدن مرگ و بهترین سرانجام، و جایگاهی در ناز و نعمت ازلی، و زنگی آینده ابدی، و خوردنی های مداوم، و نوشیدن شراب طهور، و آب گوارا، نوشیدن چند بار و یکبار، که از نوشیدنش خستگی و ملالی دست ندهد و رحمت خدا و برکات و تحیّاتش بر شما، تا بازگشتم به محضر شما، و رستگاری در حکومت تان، و محشور شدن در زمره شما، و رحمت خدا و برکت و درودها و تحیّاتش بر شما، و او ما را بس است و نیکو وکیلی است.
2- ای آن که هر خیری را از او امید دارم، و از خشمش در هر شرّی ایمنی جویم، ای آن که در برابر عبادت اندک مزد بسیار عطا میکند، ای آن که به هرکه از او بخواهد می بخشد، ای آن که به هرکه از او نخواهد و او را نشناسد نیز می بخشد، عطایش از روی مهربانی و رحمت است، با درخواستم از تو همه خیر دنیا و خیر آخرت را به من عنایت کن، و با درخواستم از تو همه شره دنیا و شره آخرت را بازگردان، زیرا آنچه را تو عطا کردی کاستی ندارد، و از احسانت بر من بیفزای ای کریم.

را در پنجه چپ گرفت و این دعا را با حالت درماندگی و زاری همراه حرکت دادن انگشت اشاره دست راست خواند، و پس از این گفت:

یَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِکْرَامِ یَا ذَا النَّعْمَاءِ وَ الْجُودِ یَا ذَا الْمَنِّ وَ الطَّوْلِ حَرِّمْ شَیْبَتِی عَلَی النَّارِ (1)

نهم: از پیامبر روایت شده: هرکه در ما رجب صد مرتبه بگوید:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِی لا إِلَهَ إِلا هُوَ وَحْدَهُ لا شَرِیکَ لَهُ وَ أَتُوبُ إِلَیْهِ (2)

و آن را با صدقه به انجام رساند، حق تعالی پایان کارش را ختم به رحمت و آمرزش کند، و هرکه چهارصد مرتبه بگوید: ثواب شهادت صد شهید را برای او بنویسد.

دهم: و نیز از آن حضرت روایت شده: هرکه در ماه رجب هزار مرتبه بگوید:

لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ (3)

خدای عزّتمند پرشکوه صد هزار کار نیک برای او ثبت کند، و برایش صد شهر در بهشت بنا کند.

یازدهم: روایت شده، هرکه در ماه رجب به هنگام صبح، هفتاد مرتبه، و در زمان پسین (شامگاه) هم هفتاد مرتبه بگوید:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَتُوبُ إِلَیْهِ (4)

و چون به پایان رساند، دستها را بلند کند و بگوید:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِی وَ تُبْ عَلَیَّ (5)

پس اگر در ماه رجب از دنیا برود، خدا از او خشنود باشد و به برکت ماه رجب، آتش دوزخ با او تماس نگیرد.

دوازدهم: در همه این ماه هزار مرتبه بگوید:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ ذَا الْجَلالِ وَ الْإِکْرَامِ مِنْ جَمِیعِ الذُّنُوبِ وَ الْآثَامِ (6)

تا خدای مهربان او را بیامرزد.

سیزدهم: سیّد ابن طاووس در کتاب «اقبال» از حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله

1- ای دارای بزرگی و بزرگواری، ای دارای بخشش و جود، ای دارای عطا و کرم، محاسنم را بر آتش دوزخ حرام کن.
2- آمرزش می خواهم از خدایی که معبودی جز او نیست، اوست یگانه، برایش شریکی نمی باشد، و به سوی او باز می گردم.
3- معبودی جز خدا نیست،
4- از خدا آمرزش می طلبم و به او باز می گردم
5- خدایا مرا بیامرز و توبه ام را بپذیر
6- از خدای دارای بزرگی و بزرگواری، از همه گناهان و گنهکاریها، آمرزش می جویم.

برای خواندن سوره

«قل هو اللّه احد»

در ماه رجب ده هزار مرتبه، یا هزار مرتبه، یا صد مرتبه فضیلت بسیار نقل کرده، و نیز روایت کرده: هرکه در روز جمعه ماه رجب صد مرتبه سوره توحید را بخواند، در قیامت برایش نوری پدید می آید که او را به بهشت راهنمایی کند.

چهاردهم: سیّد روایت کرده: هرکه در ماه رجب یک روز روزه بدارد، و چهار رکعت نماز بگذارد و به این ترتیب که در رکعت اوّل صد مرتبه «آیه الکرسی» بخواند و در رکعت دوّم دویست مرتبه سوره توحید، نمی میرد تا مقامش را خود در بهشت ببیند، یا دیگری برای او ببیند.

پانزدهم: و نیز سیّد از پیامبر روایت کرده: هرکه در روز جمعه ماه رجب بین نماز ظهر و عصر چهار رکعت نماز بخواند به این صورت که در هر رکعت یکبار سوره «حمد» و هفت بار «آیه الکرسی» و پنج مرتبه «سوره توحید» سپس ده بار بگوید:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِی لا إِلَهَ إِلا هُوَ وَ أَسْأَلُهُ التَّوْبَهَ (1)

حق تعالی برای او از روزی که این نماز را خوانده تا روزی که از دنیا برود برای هر روز هزار کار نیک بنویسد، و در عوض هر آیه ای که خوانده است شهری در بهشت از یاقوت سرخ، و به جای هر حرف قصری در بهشت از گوهر سپید عطا کند، و برای او زنان زیبا روی بهشتی را به همسری او درآورد و از او خشنود گردد بی آنکه برایش خشمی به دنبال داشته باشد، و در زمره عبادت کنندگان به شمار آید، و سرانجام او را به سعادت و

1- آمرزش می خواهم از خدایی که معبودی جز او نیست و از او درخواست توبه دارم.

آمرزش پایان دهد .

.

.

تا آخر حدیث.

شانزدهم: سه روز این ماه را که پنجشنبه و جمعه و شنبه باشد روزه بدارد، زیرا روایت شده: هرکه در یکی از ماههای حرام این سه روز را روزه بدارد، حق تعالی برای او ثواب نهصد سال عبادت را می نویسد.

هفدهم: در تمام ماه رجب شصت رکعت نماز بخواند در هر شب دو رکعت به این ترتیب که در هر رکعت یک مرتبه سوره «حمد» و سه مرتبه

«قل یا ایّها الکافرون»

و یک مرتبه سوره توحید بخواند، و چون سلام دهد دستها را بلند کرده و بگوید:

لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِیکَ لَهُ لَهُ الْمُلْکُ وَ لَهُ الْحَمْدُ یُحْیِی وَ یُمِیتُ وَ هُوَ حَیٌّ لا یَمُوتُ بِیَدِهِ الْخَیْرُ وَ هُوَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ وَ إِلَیْهِ الْمَصِیرُ وَ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّهَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیمِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ النَّبِیِّ الْأُمِّیِّ وَ آلِهِ. (1)

سپس دستها را به صورت خویش بمالد، از پیامبر روایت شده، هرکه این عمل را بجا آورد، خدا دعایش اجابت کند، و پاداش شصت حج و شصت عمره را به او عطا فرماید.

هجدهم: از پیامبر صلی اللّه علیه و آله روایت شده: هرکه در یک شب از ماه رجب، در دو رکعت نماز صد مرتبه سوره توحید بخواند مانند کسی است که ر راه خدا صد سال روزه گرفته و حق تعالی برای این عمل صد قصر در بهشت به او مرحمت فرماید، هر قصری در جوار پیامبری از پیامبران علیهم السّلام.

نوزدهم: و نیز از آن حضرت روایت شده: هرکه در یک شب

1- معبودی جز خدا نیست، یگانه و بی شریک است، فرمانروایی و سپاس مخصوص اوست زنده میکند و می میراند و او زنده ای است که هرگز نمی میرد، خیز تنها به دست اوست، و او بر هر کاری توانا است، و بازگشت همه به سوی اوست، و جنبش و نیرویی نیست جز به عنایت او، خدای برتر و بزرگ، خدایا! بر محمّد پیامبر درس ناخوانده و خاندانش درود فرست.

از شبهای رجب ده رکعت نماز بجای آورد به این ترتیب که در هر رکعت سوره «حمد» و یک بار

«قل یا ایّها الکافرون»

و سه بار سوره توحید را بخواند حق تعالی هر گناهی که پیش از آن مرتکب شده بیامرزد.

تا آخر حدیث.

بیستم: علاّمه مجلسی در کتاب «زاد المعاد» فرموده: از حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام روایت شده: حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله فرمود: هرکه در هر شب و هر روز ماههای رجب، شعبان و رمضان، هر یک از «حمد» و «ایه الکرسی» و

«قل یا ایّها الکافرون»

و

«قل هو اللّه احد»

و

«قل اعوذ بربّ الفلق»

و

«قل اعوذ بربّ النّاس»

را سه مرتبه قرائت کند و سه مرتبه بگوید:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ وَ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ (1)

و سه مرتبه بگوید:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ (2)

و سه مرتبه:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ (3)

و چهار صد مرتبه :

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ (4)

خدای تعالی گناهانش را بیامرزد، هرچند به عدد قطره های باران و برگ درختان و کف روی آب دریاها باشد، تا آخر حدیث.

و نیز علاّمه مجلسی فرموده که در هر شب از شبهای این ماه هزار مرتبه گفتن «لا اله الاّ اللّه» (معبودی جز خدا نیست) وارد شده.

اعمال لیله الرغائب

بدان که اولین شب جمعه ماه رجب را «لیله الرغاب» (یعنی شب دلدادگان) میگویند و برای آن عملی با فضیلت بسیار از حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله وارد شده که آن

1- منزّه است خدا و سپاس خدای را و معبودی جز خدا نیست و خدا بزرگ تر از هرچیز است و جنبش و نیرویی جز به خدا نیست، خدای برتر و بزرگ
2- خدایا درود فرست بر محمّد و خاندانش
3- بار خدایا مردان و زنان مؤمن را ببخش و بیامرز
4- از خدا آمرزش می جویم و به سوی او میپویم

را سیّد در کتاب «اقبال» و علاّمه حلی در «اجازه بنی زهره» نقل کرده اند، بعضی از فضیلت آن اینکه به سبب انجام آن گناهان بسیار آمرزیده می شود، و نیز نمازی در آن وارد شده که هرکه آن را به جای آورد هنگام شب اوّل قبرش حق تعالی ثواب آن را به نیکوترین صورت و با روی گشاده و درخشان و زبانی گویا به سوی او میفرستد، پس به او میگوید: ای حبیب من تو را بشارت باد که از هر شدّت و سختی نجات یافتی، بنده میگوید تو کیستی؟ به خدا سوگند من چهره ای زیباتر از چهره تو ندیدم، و سخنی شیرین تر از سخن تو نشنیدم، و بویی بهتر از بوی تو نبوییدم! ! پاسخ میدهد: من ثواب آن نمازم که در فلان شب، از فلان ماه، از فلان سال به جای آوردی امشب نزد تو آمدم تا حقّت را ادا کنم، و مونس تنهایی تو باشم، و هراس را از تو برگیرم و هنگامی که در صور (شیپور قیامت) دمیده شود، در عرصه قیامت سایه ای بر سرت خواهم افکند، پس خوشحال باش که خیر هرگز از تو جدا نخواهد شد.

کیفیت این نماز چنین است: اولین پنجشنبه ماه رجب را روزه میداری، چون شب جمعه داخل شود، ما بین نماز مغرب و عشا، دوازده رکعت نماز بجای می آوری، هر دو رکعت با یک سلام به این ترتیب که در هر رکعت یک مرتبه سوره «حمد» و سه مرتبه «سوره قدر» و دوازده مرتبه «سوره توحید» می خوانی و هنگامی که از نماز فارغ شدی هفتاد مرتبه می گویی:

للَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَ عَلَى آلِهِ [وَ آلِ مُحَمَّدٍ] . (1)

سپس به سجده میروی و هفتاد مرتبه میگویی:

سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلائِكَهِ وَ الرُّوحِ (2)

آنگاه سر از سجده بر می داری و هفتاد مرتبه می گویی:

رَبِّ اغْفِرْ وَ ارْحَمْ وَ تَجَاوَزْ عَمَّا تَعْلَمُ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيُّ الْأَعْظَمُ (3)

دوباره به سجده می روی و هفتاد مرتبه می گویی:

سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلائِكَهِ وَ الرُّوحِ (4)

سپس حاجت خود را میطلبی که به خواست خدا برآورده خواهد شد.

آگاه باش زیارت حضرت رضا علیه السّلام در ماه رجب مستحب است، و انجام آن در این ماه امتیاز خاصی دارد، همانگونه که انجام عمره در ماه رجب فضیلت دارد تا جایی که روایت شده انجام آن در این ماه، در فضیلت همتای حج است و نیز نقل شده: حضرت سجاد علیه السّلام در ماه رجب به عمره مشرّف شده بود، و شب و روز نزد کعبه نماز میخواند، و در حالی که پیوسته در سجده بود این ذکر از زبان ایشان شنیده میشد:

عَظُمَ الذَّنْبُ مِنْ عَبْدِكَ فَلْيَحْسُنِ الْعَفْوُ مِنْ عِنْدِكَ (5)

بخش دوم

اعمال مخصوص روزها و شبهای ماه رجب

شب اولّ: شب شریفی است، و در آن چند عمل وارد است: اوّل: چون هلال ماه را مشاهده کند بگوید:

اللَّهُمَّ أَهِلَّهُ عَلَيْنَا بِالْأَمْنِ وَ الْإِيمَانِ وَ السَّلامَهِ وَ الْإِسْلامِ رَبِّى وَ رَبُّكَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ . (6)

و روایت شده: رسول خدا صلی اللّه علیه و آله هنگامیکه هلال ماه رجب را میدید میگفت:

اللّٰهُمَّ بَارِکْ لَنَا فِی رَجَبٍ وَ شَعْبَانَ وَ بَلَغْنَا شَهْرَ رَمَضَانَ وَ أعِنَّا عَلَی الصِّیَامِ وَ الْقِیَامِ وَ حِفْظِ اللِّسَانِ وَ غَضِّ الْبَصَرِ

ص: 203

1- خدایا! بر محمّد پیامبر درس ناخوانده و خاندانش درود فرست
2- پاک و منزّه است پروردگار فرشتگان و روح
3- پروردگارا! مرا بیامرز و بر من مهرورز و از آنچه از من میدانی بگذر، تو خدای برتر و بزرگ تری
4- پاک و منزّه است پروردگار فرشتگان و روح
5- گناه از بنده ات بزرگ شده، پس بگذر گذشت از سوی تو زیبا باشد.
6- خدایا! شروع این ماه را بر ما با ایمنی و ایمان و سلامت و اسلام قرار ده،) ای ماه (پروردگار من و تو خدای عزّتمند و پر شکوه است.

وَ لا تَجْعَلْ حَظَّنَا مِنْهُ الْجُوعَ وَ الْعَطَشَ . (1)

دوّم: چنان که بعضی از علما فرموده اند غسل کند.

از رسول خدا صلی اللّه علیه و آله روایت شده: هرکه ماه رجب را بیابد، و در اوّل و وسط و آخر آن غسل کند پس از انجام آن مانند روزی که از مادر متولد شده بود از گناهان خود بیرون آمده و پاک میشود.

سوم: حضرت حسین علیه السّلام را زیارت کند.

چهارم: پس از نماز مغرب بیست رکعت نماز به جای آورد، به این ترتیب که در هر هر رکعت پس از سوره «حمد» یک مرتبه سوره «توحید» را خوانده، و پس از هر دو رکعت سلام دهد، تا خود و اهل و اولاد و مالش محفوظ بماند، و از عذاب قبر ایمنی یابد و از صراط به سرعت برق بدون حسابرسی بگذرد.

پنجم: پس از نماز عشاء دو رکعت نماز به جای آورد به این صورت که در رکعت اوّل پس از سوره «حمد» یک مرتبه سوره «الم نشرح» و سه بار سوره «توحید» را بخواند و در رکعت دوّم سوره «حمد» و سوره های «الم نشرح» و

«قل هو اللّه احد»

و

قل اعوذ برب الفلق

و

قل اعوذ بربّ الناس»

را هرکدام یک بار بخواند، و هنگامیکه سلام نماز را داد سی مرتبه بگوید: «لا اله الاّ اللّه» و سی مرتبه صلوات فرستد، تا حق تعالی همانند روزی که از مادر متولدّ شده، گناهان او را بیامرزد و پاکش نماید.

ششم: سی رکعت نماز به این ترتیب که در هر رکعت پس از سوره «حمد» یک مرتبه سوره

«قل یا

ص: 204

1- خدایا برای ما در ماه رجب و شعبان برکت قرار ده، و ما را به ماه رمضان برسان، و بر روزه رمضان و بیداری شب و نگهداری زبان و فروبستن چشم کمک فرما، و بهره ما را از ماه رمضان، گرسنگی و تشنگی قرار مده.

ایّها الکافرون»

و سه مرتبه سوره

«قل هو اللّه احد»

را بخواند، هفتم: عملی را که شیخ در کتاب «مصباح المتهجد» ذکر کرده به جای آورد.

شیخ در آن کتاب فرموده: عمل شب اوّل رجب: ابو البختری وهب بن وهب از حضرت صادق علیه السّلام از پدر بزرگوارش علیه السّلام از جدّش علیه السّلام از امیر المؤمنین علیه السّلام روایت کرده، که برای آن حضرت خوشایند بود، که خود را چهار شب در طول سال از هر کاری فارغ سازد، و آن شبها را به عبادت زنده بدارد و آن چهار شب عبارتند از: شب اوّل رجب، شب نیمه شعبان، شب عید فطر و شب عید قربان.

از حضرت جوا علیه السّلام روایت شده که مستحبّ است هرکسی این دعا را در شب اوّل رجب بعد از نماز عشاء آخر بخواند:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِأَنَّکَ مَلِکٌ وَ أَنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ مُقْتَدِرٌ وَ أَنَّکَ مَا تَشَاءُ مِنْ أَمْرٍ یَکُونُ اللَّهُمَّ إِنِّی أَتَوَجَّهُ إِلَیْکَ بِنَبِیِّکَ مُحَمَّدٍ نَبِیِّ الرَّحْمَهِ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ یَا مُحَمَّدُ یَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّی أَتَوَجَّهُ بِکَ إِلَی اللَّهِ رَبِّکَ وَ رَبِّی لِیُنْجِحَ [لِی] بِکَ طَلِبَتِی اللَّهُمَّ بِنَبِیِّکَ مُحَمَّدٍ وَ الْأَئِمَّهِ مِنْ أَهْلِ بَیْتِهِ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ عَلَیْهِمْ أَنْجِحْ طَلِبَتِی (1)

سپس حاجتت را از خدا بخواه.

علی بن حدید روایت کرده که حضرت موسی بن جعفر علیه السّلام پس از فراغت از نماز شب در حال سجده چنین میگفت:

لَکَ الْمَحْمَدَهُ إِنْ أَطَعْتُکَ وَ لَکَ الْحُجَّهُ إِنْ عَصَیْتُکَ لا صُنْعَ لِی وَ لا لِغَیْرِی فِی إِحْسَانٍ إِلا بِکَ یَا کَائِنُ [کَائِنا] قَبْلَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ یَا مُکَوِّنَ

1- خدایا! از تو درخواست میکنم به حق اینکه تو فرمانروایی و بر هر کاری توانایی، و هر کاری که بخواهی میشود، خدایا! من به تو رو میکنم به وسیله پیامبرت محمّد، پیامبر رحمت، درود خدا بر او و خاندانش ای محمّد ای فرستاده خدا، من برای توجه به خدای پروردگارت و پروردگارم، به تو روی میآورم، تا خدا به سبب تو حاجتم را برآورد خدای به حق محمّد و پیشوایان از اهل بینش که درود خدا بر او و بر آنان حاجتم را برآورد

كُلِّ شَیْ ءٍ إِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَعُوذُ بِکَ مِنَ الْعَدِیلَهِ عِنْدَ الْمَوْتِ وَ مِنْ شَرِّ الْمَرْجِعِ فِی الْقُبُورِ وَ مِنَ النَّدَامَهِ یَوْمَ الْآزِفَهِ فَأَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَجْعَلَ عَیْشِی عِیشَهً نَقِیَّهً وَ مِیتَتِی مِیتَهً سَوِیَّهً وَ مُنْقَلَبِی مُنْقَلَبا کَرِیما غَیْرَ مُخْزٍ وَ لا فَاضِحٍ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الْأَئِمَّهِ یَنَابِیعِ الْحِکْمَهِ ، (1) وَ أَوْلِی النِّعْمَهِ وَ مَعَادِنِ الْعِصْمَهِ وَ اعْصِمْنِی بِهِمْ مِنْ کُلِّ سُوءٍ وَ لا تَأْخُذْنِی عَلَی غِرَّهٍ وَ لا عَلَی غَفْلَهٍ وَ لا تَجْعَلْ عَوَاقِبَ أَعْمَالِی حَسْرَهً وَ ارْضَ عَنِّی فَإِنَّ مَغْفِرَتَکَ لِلظَّالِمِینَ وَ أَنَا مِنَ الظَّالِمِینَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِی مَا لا یَضُرُّکَ وَ أَعْطِنِی مَا لا یَنْقُصُکَ فَإِنَّکَ الْوَسِیعُ رَحْمَتُهُ الْبَدِیعُ حِکْمَتُهُ وَ أَعْطِنِی السَّعَهَ وَ الدَّعَهَ وَ الْأَمْنَ وَ الصِّحَّهَ وَ الْبُخُوعَ وَ الْقُنُوعَ وَ الشُّکْرَ وَ الْمُعَافَاهَ وَ التَّقْوَی وَ الصَّبْرَ وَ الصِّدْقَ عَلَیْکَ وَ عَلَی أَوْلِیَائِکَ وَ الْیُسْرَ وَ الشُّکْرَ وَ اعْمُمْ بِذَلِکَ یَا رَبِّ أَهْلِی وَ وَلَدِی وَ إِخْوَانِی فِیکَ وَ مَنْ أَحْبَبْتُ وَ أَحَبَّنِی وَ وَلَدْتُ وَ وَلَدَنِی مِنَ الْمُسْلِمِینَ وَ الْمُؤْمِنِینَ یَا رَبَّ الْعَالَمِینَ. (2)

ابن اشیم گفته: وقت خواندن این دعا پس از هشت رکعت نماز شب و پیش از نماز وتر است، پس از آن سه رکعت وتر را به جای میآوری چون سلام دادی، در حالتی که نشسته ای بگو:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی لا تَنْفَدُ خَزَائِنُهُ وَ لا یَخَافُ آمِنُهُ رَبِّ إِنِ ارْتَکَبْتُ الْمَعَاصِیَ فَذَلِکَ ثِقَهُ [ثِقَهً] مِنِّی بِکَرَمِکَ إِنَّکَ تَقْبَلُ التَّوْبَهَ عَنْ عِبَادِکَ وَ تَعْفُو عَنْ سَیِّئَاتِهِمْ وَ تَغْفِرُ الزَّلَلَ وَ إِنَّکَ [فَإِنَّکَ] مُجِیبٌ لِدَاعِیکَ وَ مِنْهُ قَرِیبٌ

1- شکر و سپاس تنها از آن توست اگر از تو اطاعت کردم و حجّت و برهان تنها از آن توست اگر تو را معصیت کردم، در نیکی کردن نه کاری از من ساخته است و نه از غیر من جز به عنایت تو، ای هستی پیش از هرچیز، ای هستی بخش هر چیز، تو بر هر کاری توانایی خدایا! از انحراف و ناباوری به هنگام مرگ، و از گزند بازگشت در گورها، و از پشیمانی در روز قیامت به تو پناه می آورم، از تو می خواهم بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و قرار دهی زندگی ام را زندگی پاکی، و مرگم را مرگی معتدل، و بازگشتگاهم را بازگشتگاهی کریمانه که در آن خواری و رسوایی نباشد. خدایا! بر محمّد و خاندانش درود فرست، آن امامانی که چشمه های حکمت،
2- و صاحبان نعمت، و ریشه های عصمت اند، و مرا به وسیله آنان از هر بدی نگهدار، و در حالت غرور و غفلت مگیر، و سرانجام کارهایم را حسرت

و اندوه قرار مده، و از من راضی شو، زیرا همانا آمرزشت برای ستمگاران است و من از ستمکارانم، خدایا! بر من بیامرز آنچه را به تو زیان نمیرساند، و به من عطا کن آنچه را که کاستیات ندهد، همانا رحمتت گسترده و حکمتت نوین است. خدایا! و به من مرحمت فرما: گشایش، راحتی، امنیت، سلامت، فروتنی، قناعت، سپاسگذاری، تندرستی کامل، پرواپیشگی، شکیبائی، راستی بر تو و دوستانت، آسانی، شکر، و همه اینها را پروردگارا به خانوده و فرزند و برادان دینی ام و هرکه را دوست دارم و دوستم دارد، و هرکه فرزندم باشد و فرزندش باشم از مسلمانان و مؤمنان عمومیت ده، ای پروردگار جهانیان.

وَ أَنَا تَائِبٌ إِلَيْکَ مِنَ الْخَطَايَا وَ رَاغِبٌ إِلَيْکَ فِی تَوْفِيرِ حَظِّی مِنَ الْعَطَايَا يَا خَالِقَ الْبَرَايَا يَا مُنْقِذِی مِنْ کُلِّ شَدِيدَةٍ [شِدَّةٍ] يَا مُجِيرِی مِنْ کُلِّ مَحْذُورٍ وَفِّرْ عَلَیَّ السُّرُورَ وَ اکْفِنِی شَرَّ عَوَاقِبِ الْأُمُورِ [فَإِنَّکَ] فَأَنْتَ اللَّهُ عَلَی نَعْمَائِکَ وَ جَزِيلِ عَطَائِکَ مَشْکُورٌ وَ لِکُلِّ خَيْرٍ مَذْخُورٌ . (1)

و آگاه باش علما برای هر شب این ماه نماز مخصوصی ذکر کرده اند، که مقام را گنجایش نقل آن نیست.

اعمال روز اول ماه رجب

اعمال روز اوّل ماه رجب: روز شریفی است و در آن چند عمل است: اوّل: روزه گرفتن، روایت شده: حضرت نوح علیه السّلام در این روز سوار کشتی شد، و به کسانی که با او بودند امر فرمود روزه بدارند.

و هرکه در این روز روزه بدارد، آتش دوزخ به فاصله یک سال راه از او دور میشود.

دوّم: غسل کردن.

سوّم: زیارت امام حسین علیه السّلام، شیخ از بشیر دهّان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده: هرکه روز اوّل رجب حسین بن علی علیهما السّلام را زیارت کند بی تردید خدای عالم او را بیامرزد.

چهارم: خواندن دعای طولانی و مفصّلی که سیّد در کتاب «اقبال» نقل کرده.

نماز سلمان

پنجم: خواندن «نماز سلمان» به این صورت که ده رکعت نماز گذارد، بعد از هر دو رکعت سلام دهد و در هر رکعت یک مرتبه سوره «حمد» ، سه مرتبه «توحید» و سه مرتبه

«قل یا ایّها الکافرون»

را خوانده و پس از هر سلام دستها را بلند کند و بگوید:

لا إِلَهَ إِلا اللّهُ وَحْدَهُ لا شَرِیکَ لَهُ لَهُ الْمُلْکُ وَ لَهُ الْحَمْدُ یُحْیِی وَ یُمِیتُ وَ هُوَ حَیٌّ لا یَمُوتُ

1- سپاس خدای را که خزانه هایش پایان نمی پذیرد، و آن که را امان دهد هرگز نمی ترسد، پرودگارا اگر مرتکب گناهانی شدم در اثر اطمینانم به کرم تو بود، همانا توبه بندگان را می پذیری، و از بدیهایشان درمی گذری، و لغزش ها را میآمرزی، همانا تو خواننده ات را اجابت می نمایانی، و به او نزدیکی، و من از خطاها تنها به جانب تو باز میگردم، و در کامل کردن بهره ام از عطاها تنها به سوی تو رغبت دارم، ای آفریننده آفریدگان، ای نجات بخش من از هر سختی، ای پناه من از هرچه که هراسناک گردم خوشحالی ام را فراوان کن، و مرا از بدفرجامی در کارها کفایت فرما، تویی خدایی که بر نعمت ها و عطاهای فراوانت سپاس شده، و برای هر خیری ذخیره بندگانی.

بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَىْ ءٍ قَدِيرٌ (1)

سپس بگويد:

اللَّهُمَّ لا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَ لا مُعْطِىَ لِمَا مَنَعْتَ وَ لا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْکَ الْجَدُّ (2)

و نيز در روز نيمه ماهر رجب اين نماز را با همين كيفيت بخواند، ولى پس از:

عَلَى كُلِّ شَىْ ءٍ قَدِيرٌ (3)

بگويد:

إِلَها وَاحِدا أَحَدا فَرْدا صَمَدا لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَ لا وَلَدا (4)

و هم در روز آخر ماه اين عمل را بجا آورد و بعد از:

عَلَى كُلِّ شَىْ ءٍ قَدِيرٌ بگويد وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ وَ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِىِّ الْعَظِيمِ. (5)

پس دستها را بر چهره خود كشيده و حاجتش را بطلب، از فوايد اين نماز كه بسيار است نبايد غفلت نمود.

و آگاه باش كه براى سلمان در روز اوّل ماه رجب نماز ديگرى است كه آن ده ركعت است: در هر ركعت سوره «حمد» يک مرتبه و سوره

«قل هو اللّه احد»

سه مرتبه خوانده شود.

با فضيلت بسيار، كه چكيده اش آمرزش گناهان و در امان ماندن از فتنه قبر، و عذاب قيامت و سلامت يافتن از جذام و پيسى و بيمارى ذات الجنب براى خواننده آن است، و همچنين سيّد ابن طاووس براى اين روز چهار ركعت نماز نقل كرده كه هركه مى خواهد به كتاب «اقبال» مراجعه كند.

و در این روز، در سال پنجاه و هفت هجری به قولی ولادت امام باقر علیه السّلام واقع شده، ولی مختار نویسنده در این مورد سوم صفر است.

و در روز دوم این ماه در سال 212 به

1- معبودی جز خدا نیست، یگانه و بی شریک است، فرمانروایی و سپاس تنها برای اوست، زنده می کند و میمیراند، و اوست زنده ای که نمی میرد، خیر به دست اوست و او بر هر کاری تواناست.
2- خدایا! از آنچه عطا کردی بازدارنده ای نیست، و آنچه را بازداری دهنده ای ندارد و شخص کوشا را کوشش از تو بی نیاز نمی کند، سپس دستها را بر چهره خود بکشد.
3- او بر هر کاری تواناست
4- معبود، یگانه، یکتا، فرد، مقصود نیازمندان، که همسری و فرزندی نگرفته است
5- او بر هر کاری تواناست خدایا! بر محمّد و خاندان پاکش درود فرست، و جنبش و نیرویی جز به خدا نیست، خدای برتر و بزرگ.

قولی ولادت با سعادت امام هادی علیه السّلام و در روز سوم این ماه شهادت آن حضرت در سال دویست و پنجاه و چهار، در شهر سرّمن رأی [سامرّاء] اتّفاق افتاده است، و به قول ابن عیّاش در روز دهم این ماه ولادت حضرت جواد الائمه علیه السلام واقع شده است.

ایام البیض رجب

شب سیزدهم: آگاه باش که در هر یک از ماههای رجب و شعبان و رمضان، در شب سیزدهم مستحب است دو رکعت نماز بگذارند به این صورت که در هر رکعت پس از سوره «حمد» سوره های «یس» و «تبارک» و

«قل هو اللّه احد»

بار خوانند، و در شب چهاردهم: چار رکعت با همین کیفیت و با دو سلام، و در شب پانزدهم شش رکعت با سه سلام و به همین صورت.

از امام صادق علیه السّلام روایت شده: هرکه چنین کند تمام فضیلت این سه ماه را دریابد، و همه گناهانش جز شرک آمرزیده شود.

روز سیزدهم: اوّل «ایّام البیض» است و برای روزه این روز و روز چهاردهم و پانزدهم، ثواب بسیاری وارد شده، و اگر کسی بخواهد عمل «امّ داود» را بجا آورد، باید این روز را روزه بدارد، و در روز سیزدهم این ماه بنا بر مشهور، سی سال پس از عام الفیل ولادت با سعادت حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام در کعبه معظّمه واقع شده است.

اعمال شب و روز نیمه رجب

شب نیمه ماه رجب: شب شریفی است، و در آن چند عمل مستحبّ است: اوّل: غسل کردن.

دوّم: شب زنده داری به عبادت، چنان که علاّمه مجلسی فرموده.

سوّم: زیارت حضرت سید الشّهدا علیه السّلام چهارم: شش رکعت نماز به کیفیتی که

در اعمال شب سیزدهم گذشت.

پنجم: سی رکعت نماز که در هر رکعت سوره «حمد» و ده مرتبه سوره

«قل هو اللّه احد»

خوانده شود، و این نماز را سیّد ابن طاووس با فضیلت بسیار از رسول خدا صلی اللّه علیه و آله روایت کرده.

ششم: دوازده رکعت نماز، هر دو رکعت با یک سلام، و در هر رکعت، هر یک از سوره های «حمد» و «توحید» و «فلق» و «ناس» و «ایه الکرسی» و «قدر» را چهار مرتبه بخواند، و پس از سلام چهار مرتبه بگوید:

اللَّهُ اللَّهُ رَبِّی لا أُشْرِکُ بِهِ شَیْئا وَ لا أَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ وَلِیّا (1)

سپس هر دعایی که می خواهد بخواند.

سیّد این نماز را به این صورت از امام صادق علیه السّلام روایت کرده، ولی شیخ در کتاب «مصباح» فرموده: که داود بن سرحان از امام صادق علیه السّلام روایت کرده: در شب نیمه رجب دوازده رکعت نماز به جا می آوری، در هر رکعت بعد از سوره «حمد» یک سوره خوانده، و هنگامی که از نماز فراغت یافتی، هر یک از سوره های «حمد» ،

«قل اعوذ بربّ الفلق»

و

«قل اعوذ بربّ النّاس»

و

«قل هو اللّه احد»

و «ایه الکرسی» را چهار مرتبه قرائت میکنی، و پس از آن چهار مرتبه میگویی:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَکْبَرُ (2)

پس می خوانی:

اللَّهُ اللَّهُ رَبِّی لا أُشْرِکُ بِهِ شَیْئا وَ مَا شَاءَ اللَّهُ لا قُوَّهَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیمِ. (3)

و همچنین در شب بیست و هفتم مثل این عمل را به جا میآوری.

روز نیمه رجب:

1- خدایا خدایا، پروردگارا چیزی را شریک او نسازم، و جز او سرپرستی نگیردم
2- منزّه است خدا و سپاس خاص اوست و معبودی جز او نیست و او بزرگتر از هر وصفی است
3- خدایا خدایا پروردگارا چیزی را شریک او نسازم، و هرچه او خواهد شود نیرویی نیست جز خدای برتر و بزرگ.

روز مبارکی است، و در آن چند عمل مستحب است: اوّل: غسل کردن، دوّم: زیارت حضرت سیّد الشهداء علیه السّلام، زیرا از ابن ابی نصر نقل شده که گفت: از حضرت رضا علیه السّلام پرسیدم، امام حسین علیه السّلام، را در کدام ماه زیارت کنیم؟ فرمود: در نیمه رجب و تمام ماه شعبان.

سوّم: نماز سلمان به کیفیتی که در اعمال روز اوّل گذشت.

چهارم: چهار رکعت نماز بخواند، و پس از سلام دست به دعا بردارد و بگوید:

اَللَّهُمَّ یَا مُذِلَّ کُلِّ جَبَّارٍ وَ یَا مُعِزَّ الْمُؤْمِنِینَ أَنْتَ کَهْفِی حِینَ تُعْیِینِی الْمَذَاهِبُ وَ أَنْتَ بَارِئُ خَلْقِی رَحْمَةً بِی وَ قَدْ کُنْتَ عَنْ خَلْقِی غَنِیّا وَ لَوْ لا رَحْمَتُکَ لَکُنْتُ مِنَ الْهَالِکِینَ وَ أَنْتَ مُؤَیِّدِی بِالنَّصْرِ عَلَی أَعْدَائِی وَ لَوْ لا نَصْرُکَ إِیَّایَ لَکُنْتُ مِنَ الْمَفْضُوحِینَ یَا مُرْسِلَ الرَّحْمَهِ مِنْ مَعَادِنِهَا وَ مُنْشِئَ الْبَرَکَهِ مِنْ مَوَاضِعِهَا یَا مَنْ خَصَّ نَفْسَهُ بِالشُّمُوخِ وَ الرِّفْعَهِ فَأَوْلِیَاؤُهُ بِعِزِّهِ یَتَعَزَّزُونَ وَ یَا مَنْ وَضَعَتْ لَهُ الْمُلُوکُ نِیرَ الْمَذَلَّهِ عَلَی أَعْنَاقِهِمْ فَهُمْ مِنْ سَطَوَاتِهِ خَائِفُونَ أَسْأَلُکَ بِکَیْنُونِیَّتِکَ الَّتِی اشْتَقَقْتَهَا مِنْ کِبْرِیَائِکَ وَ أَسْأَلُکَ بِکِبْرِیَائِکَ الَّتِی اشْتَقَقْتَهَا مِنْ عِزَّتِکَ وَ أَسْأَلُکَ بِعِزَّتِکَ الَّتِی اسْتَوَیْتَ بِهَا عَلَی عَرْشِکَ فَخَلَقْتَ بِهَا جَمِیعَ خَلْقِکَ فَهُمْ لَکَ مُذْعِنُونَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَیْتِهِ. (1)

عمل و دعای ام داود

روایت شده: هر صاحب اندوهی این دعا را بخواند حق تعالی او را از اندوه و غم رهایی بخشد.

پنجم: عمل امّ داود که مهم ترین اعمال این روز است، و برای برآمدن حاجات و برطرف شدن سختیها، و دفع ستم ستمکاران بسیار مؤثّر است.

و کیفیت آن بنابر آنچه در کتاب «مصباح» شیخ آمده چنین است: چون

1- ای خوارکننده هر ستمگر سرکش، از عزّت بخش مؤمنان، تویی پناهگاه من آن هنگام که دیدگاه ها و روش ها مرا عاجز سازند و تویی پدیدآورنده

جسم و جانم از روی مهر و رحمت، درحالی که از آفریدن من بینیاز بودی، و اگر رحمت تو نبود هرآینه از هلاک شدگان بودم، و تویی تأیید کننده من در پیروزی بر دشمنانم، و اگر یاری تو نبود، هرآینه از رسواشدگان بودم، ای فرستنده رحمت از سرچشمه هایش، و پدید آورنده برکت از جاهایش، ای آن که هستی اش را به نهایت بزرگی و بلندی خاص ساخته، س دوستانش به عزت او عزیز می شوند، ای آن که پادشاهان در برابرش یوغ خواری بر گردن نهاده اند در نتیجه از حملات انتقام جویانه اش در هراسند، از تو می خواهم به حق وجودت که آن را از کبریایت برون ساختی، و از تو می خواهم به حق کبریایت که آن را از عزّتت برگرفتی و از تو می خواهم به حق عزّتت که با آن بر حکومت هستی چیره گشتی و با آن همه آفریدگانت را آفریدی، در نتیجه همه آنان بر هستی ات اعتراف دارند، که بر محمّد و اهل بیتش درود فرستی.

بخواهد این عمل را بجا آورد، روزهای سیزدهم، چهاردهم و پانزدهم را روزه بدارد، سپس در روز پانزدهم هنگام ظهر غسل کند و چون وقت ظهر داخل گردد، نماز ظهر و عصر را با رکوع، و سجود نیکو بجا آورد، در جایی خلوت که چیزی او را مشغول نکند، و کسی با او سخن نگوید.

چون از نماز فراغت یابد، رو به جانب قبله کند، و سوره «حمد» را صد مرتبه و سوره «توحید» را نیز صد مرتبه و «آیه الکرسی» را ده مرتبه بخواند، و بعد از اینها قرائت کند سوره های «انعام، بنی اسرائیل (اسراء) ، کهف، لقمان، یسی، صافات، حم سجده، حمعسق، حم دخان، فتح، واقعه، ملک، ن، اذا السّماء انشقّت» و پس از آن را تا آخر قرآن، و چون از اینها فارغ شود، درحالیکه رو به قبله میباشد بگوید:

صوت

***

صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِیمُ الَّذِی لا إِلَهَ إِلا هُوَ الْحَیُّ الْقَیُّومُ ذُو الْجَلالِ وَ الْإِکْرَامِ الرَّحْمَنُ الرَّحِیمُ الْحَلِیمُ الْکَرِیمُ الَّذِی لَیْسَ کَمِثْلِهِ شَیْ ءٌ وَ هُوَ السَّمِیعُ الْعَلِیمُ الْبَصِیرُ الْخَبِیرُ شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لا إِلَهَ إِلا هُوَ وَ الْمَلائِکَهُ وَ أُولُوا الْعِلْمِ قَائِما بِالْقِسْطِ لا إِلَهَ إِلا هُوَ الْعَزِیزُ الْحَکِیمُ وَ بَلَّغَتْ رُسُلُهُ الْکِرَامُ وَ أَنَا عَلَی ذَلِکَ مِنَ الشَّاهِدِینَ اللَّهُمَّ لَکَ الْحَمْدُ وَ لَکَ الْمَجْدُ وَ لَکَ الْعِزُّ وَ لَکَ الْفَخْرُ وَ لَکَ الْقَهْرُ وَ لَکَ النِّعْمَهُ وَ لَکَ الْعَظَمَهُ وَ لَکَ الرَّحْمَهُ وَ لَکَ الْمَهَابَهُ وَ لَکَ السُّلْطَانُ وَ لَکَ الْبَهَاءُ وَ لَکَ الامْتِنَانُ وَ لَکَ التَّسْبِیحُ وَ لَکَ التَّقْدِیسُ وَ لَکَ التَّهْلِیلُ وَ لَکَ التَّکْبِیرُ وَ لَکَ مَا یُرَی وَ لَکَ مَا لا یُرَی وَ لَکَ مَا فَوْقَ السَّمَاوَاتِ

الْعُلَى ، (1) وَ لَکَ مَا تَحْتَ الثَّرَى وَ لَکَ الْأَرَضُونَ السُّفْلَى وَ لَکَ الْآخِرَهُ وَ الْأُولَى وَ لَکَ مَا تَرْضَى بِهِ مِنَ الثَّنَاءِ وَ الْحَمْدِ وَ الشُّکْرِ وَ النَّعْمَاءِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى جَبْرَئِيلَ أَمِينِکَ عَلَى وَحْيِکَ وَ الْقَوِيِّ عَلَى أَمْرِکَ وَ الْمُطَاعِ فِي سَمَاوَاتِکَ وَ مَحَالِّ کَرَامَاتِکَ الْمُتَحَمِّلِ لِکَلِمَاتِکَ النَّاصِرِ لِأَنْبِيَائِکَ الْمُدَمِّرِ لِأَعْدَائِکَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مِيکَائِيلَ مَلَکِ رَحْمَتِکَ وَ الْمَخْلُوقِ لِرَأْفَتِکَ وَ الْمُسْتَغْفِرِ الْمُعِينِ لِأَهْلِ طَاعَتِکَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى إِسْرَافِيلَ حَامِلِ عَرْشِکَ وَ صَاحِبِ الصُّورِ الْمُنْتَظِرِ لِأَمْرِکَ الْوَجِلِ الْمُشْفِقِ مِنْ خِيفَتِکَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى حَمَلَهِ الْعَرْشِ الطَّاهِرِينَ ، (2) وَ عَلَى السَّفَرَهِ الْکِرَامِ الْبَرَرَهِ الطَّيِّبِينَ وَ عَلَى مَلَائِکَتِکَ الْکِرَامِ الْکَاتِبِينَ وَ عَلَى مَلَائِکَهِ الْجِنَانِ وَ خَزَنَهِ النِّيرَانِ وَ مَلَکِ الْمَوْتِ وَ الْأَعْوَانِ يَا ذَا الْجَلَالِ وَ الْإِکْرَامِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى أَبِينَا آدَمَ بَدِيعِ فِطْرَتِکَ الَّذِي کَرَّمْتَهُ بِسُجُودِ مَلَائِکَتِکَ وَ أَبَحْتَهُ جَنَّتَکَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى أُمِّنَا حَوَّاءَ الْمُطَهَّرَهِ مِنَ الرِّجْسِ الْمُصَفَّاهِ مِنَ الدَّنَسِ الْمُفَضَّلَهِ مِنَ الْإِنْسِ الْمُتَرَدِّدَهِ بَيْنَ مَحَالِّ الْقُدْسِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى هَابِيلَ وَ شَيْثٍ وَ إِدْرِيسَ وَ نُوحٍ وَ هُودٍ وَ صَالِحٍ وَ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ وَ يُوسُفَ وَ الْأَسْبَاطِ وَ لُوطٍ (3) وَ شُعَيْبٍ وَ أَيُّوبَ وَ مُوسَى وَ هَارُونَ وَ يُوشَعَ وَ مِيشَا وَ الْخِضْرِ وَ ذِي الْقَرْنَيْنِ وَ يُونُسَ وَ إِلْيَاسَ وَ الْيَسَعِ وَ ذِي الْکِفْلِ وَ طَالُوتَ وَ دَاوُدَ وَ سُلَيْمَانَ وَ زَکَرِيَّا وَ شَعْيَا وَ يَحْيَى وَ ثُورَخَ وَ مَتَّى وَ إِرْمِيَا وَ حَيْقُوقَ وَ دَانِيَالَ وَ عُزَيْرٍ وَ عِيسَى وَ شَمْعُونَ وَ جِرْجِيسَ وَ الْحَوَارِيِّينَ وَ الْأَتْبَاعِ وَ خَالِدٍ وَ حَنْظَلَهَ وَ لُقْمَانَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ ارْحَمْ مُحَمَّداً وَ آلَ

1- راست فرمود خدای بزرگ که معبودی جز او نیست، خدای زنده و به خود پاینده، دارای بزرگی و بزرگواری، مهربان و بخشنده، بردبار و کریم، که چیزی همانند او نیست، و او شنوای دانای بینای آگاه است، گواهی داد خدا خدایی که معبودی جز او نیست و فرشتگان و صاحبان دانش هم گواهان وحدانیّت اویند و اینکه بر پا دارنده عدالت است، معبودی جز او که عزیز حکیم است، نیست، و پیامبران بزرگوارش این حقیقت را به مردم رساندند، و من بر این واقعیت از گواهانم، خدایا! تنها برای توست، سپاس و بزرگواری و عزّت و افتخار، و چیرگی، و نعمت، و عظمت، و رحمت، و هیبت، و سلطنت، و زیبایی، و نعمت بخشی، و تنزیه، و تقدیس، و یکتایی، و بزرگی، و دیدنیها و نادیدنی ها، و آنچه بر فرازآسمان های بلند است،
2- و آنچه در اعماق زمین است و زمینهای فروتر، و آخرت و دنیا، و آنچه به آن خشنود شوی از ثنا و ستایش و سپاس و نعمتها، خدایا! بر جبرئیل درود

فرست آن فرشته امین بر وحیت، و نیرومند بر انجام فرمانت و فرمانبردار در آسمان ها و جایگاه های کرامتت، حمل کننده کلماتت، یاور پیامبرانت، نابود کننده دشمنانت، خدایا بر میکائیل درود فرست آن فرشته رحمتت، آفریده برای نمایش رأفتت، و آمرزش خواه و یاور اهل طاعتت، خدایا! بر اسرافیل درود فرست آن فرشته حمل کننده عرشت، و صاحب صور (شیپور) قیامت، آن چشم به راه فرمانت، اندیش ناک و بیمناک از هراست، خدایا درود فرست بر حاملان عرش، آن حاملان پاک نهاد،

3- و بر سفیران بزرگوار، آن نیکان پاکیزه، و بر فرشتگانت آن بزرگواران نویسنده اعمال بندگان، و بر فرشتگان بهشت، و گماشتگان بر دوزخ، و فرشته مرگ و یارانش، ای صاحب عظمت و بزرگواری، خدایا! درود فرست بر پدرمان آدم، پدیده آفرینشت، که او را گرامی داشتی با سجده فرشتگانت، و بهشت را به او بخشید، خدایا! بر مادرمان حوّا درود فرست، آن پاکیزه از پلیدی، و صفا یافته از چرکی، و برتر از آدمیان، و گردش کننده در جایگاه های مقدّس، خدای درود فرست بر هابیل و شیث و ادریس و نوح و هود، و صالح و ابراهیم و اسماعیل و اسحق و یعقوب و یوسف اسباط و لوط

مُحَمَّدٍ وَ بَارِکْ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ کَمَا صَلَّیْتَ وَ رَحِمْتَ [وَ تَرَحَّمْتَ] وَ بَارَکْتَ عَلَی إِبْرَاهِیمَ وَ آلِ إِبْرَاهِیمَ إِنَّکَ حَمِیدٌ مَجِیدٌ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی الْأَوْصِیَاءِ وَ السُّعَدَاءِ وَ الشُّهَدَاءِ وَ أَئِمَّةِ الْهُدَی، (1) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی الْأَبْدَالِ وَ الْأَوْتَادِ وَ السُّیَّاحِ وَ الْعُبَّادِ وَ الْمُخْلِصِینَ وَ الزُّهَّادِ وَ أَهْلِ الْجِدِّ وَ الِاجْتِهَادِ وَ اخْصُصْ مُحَمَّداً وَ أَهْلَ بَیْتِهِ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِکَ وَ أَجْزَلِ کَرَامَاتِکَ وَ بَلِّغْ رُوحَهُ وَ جَسَدَهُ مِنِّی تَحِیَّةً وَ سَلاماً وَ زِدْهُ فَضْلاً وَ شَرَفاً وَ کَرَماً حَتَّی تُبَلِّغَهُ أَعْلَی دَرَجَاتِ أَهْلِ الشَّرَفِ مِنَ النَّبِیِّینَ وَ الْمُرْسَلِینَ وَ الْأَفَاضِلِ الْمُقَرَّبِینَ اللَّهُمَّ وَ صَلِّ عَلَی مَنْ سَمَّیْتُ وَ مَنْ لَمْ أُسَمِّ مِنْ مَلائِکَتِکَ وَ أَنْبِیَائِکَ وَ رُسُلِکَ وَ أَهْلِ طَاعَتِکَ وَ أَوْصِلْ صَلَوَاتِی إِلَیْهِمْ وَ إِلَی أَرْوَاحِهِمْ وَ اجْعَلْهُمْ إِخْوَانِی فِیکَ وَ أَعْوَانِی عَلَی دُعَائِکَ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْتَشْفِعُ بِکَ إِلَیْکَ وَ بِکَرَمِکَ إِلَی کَرَمِکَ وَ بِجُودِکَ إِلَی جُودِکَ وَ بِرَحْمَتِکَ إِلَی رَحْمَتِکَ ، (2) وَ بِأَهْلِ طَاعَتِکَ إِلَیْکَ وَ أَسْأَلُکَ اللَّهُمَّ بِکُلِّ مَا سَأَلَکَ بِهِ أَحَدٌ مِنْهُمْ مِنْ مَسْأَلَةٍ شَرِیفَةٍ غَیْرِ مَرْدُودَةٍ وَ بِمَا دَعَوْکَ بِهِ مِنْ دَعْوَةٍ مُجَابَةٍ غَیْرِ مُخَیَّبَةٍ یَا اللَّهُ یَا رَحْمَانُ یَا رَحِیمُ یَا حَلِیمُ یَا کَرِیمُ یَا عَظِیمُ یَا جَلِیلُ یَا مُنِیلُ یَا جَمِیلُ یَا کَفِیلُ یَا وَکِیلُ یَا مُقِیلُ یَا مُجِیرُ یَا خَبِیرُ یَا مُنِیرُ یَا مُبِیرُ یَا مَنِیعُ یَا مُدِیلُ یَا مُحِیلُ یَا کَبِیرُ یَا قَدِیرُ یَا بَصِیرُ یَا شَکُورُ یَا بَرُّ یَا طُهْرُ یَا طَاهِرُ یَا قَاهِرُ یَا ظَاهِرُ یَا بَاطِنُ یَا سَاتِرُ یَا مُحِیطُ یَا مُقْتَدِرُ یَا حَفِیظُ یَا مُتَجَبِّرُ یَا قَرِیبُ یَا وَدُودُ یَا حَمِیدُ یَا مَجِیدُ یَا مُبْدِئُ یَا مُعِیدُ یَا

1- و شعیب و ایّوب و موسی و هارون و یوشع و میشا و خضر و ذی القرنین و یونس و الیاس و یسع و ذی الکفل و طالوت و داود و سلیمان و زکرّیا و شعیا و یحیی و تورخ و متی و ارمیا و حیقوق و دانیال و عزیر و عیسی و شمعون و جرجیس و حواریّون و پیروان و خالد و حنظله و لقمان.
خدایا! بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و بر محمّد و خاندان محمّد رحمت فرست و بر محمّد و خاندان محمّد برکت فرست، آنچنان که درود و رحمت و برکت بر ابراهیم و خاندان ابراهیم فرستادی، به حقیقت تویی ستوده و بزرگوار، خدایا! درود فرست بر اوصیاء، و سعادتمندان و شهیدان و امامان هدایتگر،
2- خدایا! درود فرست بر ابدال و اوتاد و جهانگردان و عبادت کنندگان و مخلصان و پارسایان، و اهل کوشش و تلاش و محمّد و اهل بیتش را خاص گردان، به برترین دردهایت، و بزرگترین کراماتت و بر روح و جسمش از سوی من تحیّت و سلام رسان، و او را آنچنان فضل و شرف و کرامت بیفزای که او را به بالاترین درجات اهل شرف از پیامبران و فرستادگان و

برترین بندگان مقربّت برسانی، خدایا! درود فرست بر آن که نام بردم و بر آن که نام نبردم از فرشتگانت و و پیامبرانت و رسولانت و اهل طاعتت، و درودهایم را بر ایشان و بر ارواحشان برسان، و آنان را برادرانم در آستانت، و یارانم بر دعایت قرار بده، خدایا! شفاعت میجویم از تو، و از کرمت به سوی کرمت و از جودت به سوی جودت، و از رحمتت به سوی رحمتت،

شَهِيدُ يَا مُحْسِنُ يَا مُجْمِلُ يَا مُنْعِمُ يَا مُفْضِلُ يَا قَابِضُ يَا بَاسِطُ يَا هَادِی، (1) يَا مُرْسِلُ يَا مُرْشِدُ يَا مُسَدِّدُ يَا مُعْطِی يَا مَانِعُ يَا دَافِعُ يَا رَافِعُ يَا بَاقِی يَا وَاقِی يَا خَلاقُ يَا وَهَّابُ يَا تَوَّابُ يَا فَتَّاحُ يَا نَفَّاحُ يَا مُرْتَاحُ يَا مَنْ بِيَدِهِ كُلُّ مِفْتَاحٍ يَا نَفَّاعُ يَا رَءُوفُ يَا عَطُوفُ يَا كَافِی يَا شَافِی يَا مُعَافِی يَا مُكَافِی يَا وَفِیُّ يَا مُهَيْمِنُ يَا عَزِيزُ يَا جَبَّارُ يَا مُتَكَبِّرُ يَا سَلامُ يَا مُؤْمِنُ يَا أَحَدُ يَا صَمَدُ يَا نُورُ يَا مُدَبِّرُ يَا فَرْدُ يَا وِتْرُ يَا قُدُّوسُ يَا نَاصِرُ يَا مُونِسُ يَا بَاعِثُ يَا وَارِثُ يَا عَالِمُ يَا حَاكِمُ يَا بَادِی يَا مُتَعَالِی يَا مُصَوِّرُ يَا مُسَلِّمُ يَا مُتَحَبِّبُ يَا قَائِمُ يَا دَائِمُ يَا عَلِيمُ يَا حَكِيمُ يَا جَوَادُ يَا بَارِئُ يَا بَارُّ يَا سَارُّ يَا عَدْلُ يَا فَاصِلُ يَا دَيَّانُ يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ ، (2) يَا سَمِيعُ يَا بَدِيعُ يَا خَفِيرُ يَا مُعِينُ [مُغَيِّرُ] يَا نَاشِرُ يَا غَافِرُ يَا قَدِيمُ يَا مُسَهِّلُ يَا مُيَسِّرُ يَا مُمِيتُ يَا مُحْيِی يَا نَافِعُ يَا رَازِقُس يَا مُقْتَدِرُ [مُقَدِّرُ] يَا مُسَبِّبُ يَا مُغِيثُ يَا مُغْنِی يَا مُقْنِی يَا خَالِقُ يَا رَاصِدُ يَا وَاحِدُ يَا حَاضِرُ يَا جَابِرُ يَا حَافِظُ يَا شَدِيدُ يَا غِيَاثُ يَا عَائِدُ يَا قَابِضُ يَا مَنْ عَلا فَاسْتَعْلَى فَكَانَ بِالْمَنْظَرِ الْأَعْلَى يَا مَنْ قَرُبَ فَدَنَا وَ بَعُدَ فَنَأَى وَ عَلِمَ السِّرَّ وَ أَخْفَى يَا مَنْ إِلَيْهِ التَّدْبِيرُ وَ لَهُ الْمَقَادِيرُ وَ يَا مَنِ الْعَسِيرُ عَلَيْهِ سَهْلٌ يَسِيرٌ يَا مَنْ هُوَ عَلَى مَا يَشَاءُ قَدِيرٌ يَا مُرْسِلَ الرِّيَاحِ يَا فَالِقَ الْإِصْبَاحِ يَا بَاعِثَ الْأَرْوَاحِ يَا ذَا الْجُودِ وَ السَّمَاحِ يَا رَادَّ

1- و از اهل طاعتت به سویت، و از تو می خواهم تمام آنچه را که یکی از بندگان شایسته ات از تو درخواست کرده درخواست شرافت افزایی که مردود نشده و می خوانمت به آنچه تو را بدان خوانده اند، خواندنی که اجابت شده و به نومیدی نرسیده، ای خدا ای بخشنده، ای مهربان، ای بردبار، ای کریم، ای بزرگ ای باشکوه، ای بخشنده، ای زیبا، ای سرپرست، ای کارگشا، ای برگیرنده لغزش ها، ای پناه ده، ای آگاه، ای روشنی بخش، ای نابود کننده، ای والا مقام، ای چرخاننده، ای دگرگون ساز، ای بزرگ، ای توانا، ای بینا، ای ستایش پذیر، ای نیکوکردار، ای پاکی، ای پاک، ای چیره ای پیدا، ای پنهان، ای پرده پوش، ای فراگیر، ای توانمند، ای نگهبان، ای بزرگمنش، ای نزدیک، ای مهرورز، ای ستوده ای بزرگوار، ای آغازگر، ای بازگرداننده، ای گواه، ای احسان کننده، ای زیبایی بخش، ای عطا بخش، ای فزونی بخش، ای گیرنده، ای دهنده، ای هدایت گر،
2- ای فرستنده، ای ارشاد کننده، ای استوارساز، ای عطا کننده، ای منع کننده، ای دفع کننده، ای بلندی بخش، ای همیشگی، ای نگهدار، ای آفریننده ای بسیار بخشنده، ای توبه پذیر، ای کارگشا، ای فراوان دهنده، ای نشاط آفرین، ای آن که هر کلیدی به دست اوست ای بسیار سود

رسان، ای مهرورز، ای عطوف، ای بسنده، ای شفابخش، ای عافیت بخش، ای پاداش دهنده، ای وفاکننده، ای سلطه گر ای با عزّت، ای جبران کننده، ای بزرگمنش، ای سلام، ای ایمنی بخش، ای یکتا، ای بی نیاز، ای نور، ای تدبیرگو، ای فرو، ای تک، ای قدوس، ای یاور، ای همدم، ای برانگیزنده، ای وارث، ای دانا، ای فرمان ده، ای آغازگر، ای برتر، ای صورتگر، ای سلامتی بخش، ای دوستی ورز، ای پایدار، ای همیشه، ای دانا، ای فرزانه، ای بخشنده، ای آفریننده، ای نیکوکار، ای شادی افزا ای دادگر، ای داور، ای جزادهنده، ای پرمهر، ای منّت گذار،

مَا قَدْ فَاتَ يَا نَاشِرَ الْأَمْوَاتِ يَا جَامِعَ الشَّتَاتِ، (1) يَا رَازِقَ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ وَ يَا فَاعِلَ مَا يَشَاءُ كَيْفَ يَشَاءُ وَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ يَا حَيّاً حِينَ لا حَيَّ يَا حَيُّ يَا مُحْيِيَ الْمَوْتَى يَا حَيُّ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يَا إِلَهِي وَ سَيِّدِي صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ ارْحَمْ مُحَمَّدا وَ آلَ مُحَمَّدٍ وَ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ وَ بَارَكْتَ وَ رَحِمْتَ [تَرَحَّمْتَ] عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَ آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ وَ ارْحَمْ ذُلِّي وَ فَاقَتِي وَ فَقْرِي وَ انْفِرَادِي وَ وَحْدَتِي وَ خُضُوعِي بَيْنَ يَدَيْكَ وَ اعْتِمَادِي عَلَيْكَ وَ تَضَرُّعِي إِلَيْكَ، (2) أَدْعُوكَ دُعَاءَ الْخَاضِعِ الذَّلِيلِ الْخَاشِعِ الْخَائِفِ الْمُشْفِقِ الْبَائِسِ الْمَهِينِ الْحَقِيرِ الْجَائِعِ الْفَقِيرِ الْعَائِذِ الْمُسْتَجِيرِ الْمُقِرِّ بِذَنْبِهِ الْمُسْتَغْفِرِ مِنْهُ الْمُسْتَكِينِ لِرَبِّهِ دُعَاءَ مَنْ أَسْلَمَتْهُ ثِقَتُهُ [نَفْسُهُ] وَ رَفَضَتْهُ أَحِبَّتُهُ وَ عَظُمَتْ فَجِيعَتُهُ دُعَاءَ حَرِقٍ حَزِينٍ ضَعِيفٍ مَهِينٍ بَائِسٍ مُسْتَكِينٍ بِكَ مُسْتَجِيرٍ اللَّهُمَّ وَ أَسْأَلُكَ بِأَنَّكَ مَلِيكٌ وَ أَنَّكَ مَا تَشَاءُ مِنْ أَمْرٍ يَكُونُ وَ أَنَّكَ عَلَى مَا تَشَاءُ قَدِيرٌ وَ أَسْأَلُكَ بِحُرْمَةِ هَذَا الشَّهْرِ الْحَرَامِ وَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ وَ الْبَلَدِ الْحَرَامِ وَ الرُّكْنِ وَ الْمَقَامِ وَ الْمَشَاعِرِ الْعِظَامِ وَ بِحَقِّ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ وَ آلِهِ السَّلامُ يَا مَنْ وَهَبَ لِآدَمَ شَيْثا، (3) وَ لِإِبْرَاهِيمَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ وَ يَا مَنْ رَدَّ يُوسُفَ عَلَى يَعْقُوبَ وَ يَا مَنْ كَشَفَ بَعْدَ الْبَلاءِ ضُرَّ أَيُّوبَ يَا رَادَّ مُوسَى عَلَى أُمِّهِ وَ زَائِدَ الْخِضْرِ فِي عِلْمِهِ وَ يَا مَنْ وَهَبَ لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ وَ لِزَكَرِيَّا يَحْيَى وَ لِمَرْيَمَ عِيسَى يَا حَافِظَ بِنْتِ شُعَيْبٍ وَ يَا كَافِلَ وَلَدِ أُمِّ مُوسَى

1- ای شنوا، ای پدیدآور، ای پشتیبان، ای یاور، ای زندگی بخش مردگان، ای آمرزنده، ای دیرینه، ای آسانی بخش، ای هموار کننده، ای میراننده، ای زنده کننده، ای سودبخش، ای روزی بخش، ای قدرتمند، ای سبب ساز ای فریادرس، ای بی نیازکننده، ای دارای بخش، ای آفریننده، ای در کمین، ای یگانه، ای حاضر، ای جبران کننده، ای نگهدار، ای استوار، ای فریادرس، ای بازگرداننده، ای گیرنده، ای که بلندی جست و بر فراز آمد، آمد، پس در چشم انداز برتر جای گرفت، ای آن که نزدیک شد پس در کنار آمد، و دور شد پس نایافتنی شد، و نهان و ناپیداتر را دانست، ای آن که تدبیر امور با اوست و اندازه ها به دست او، ای آن که هر هر دشواری بر اوس حل و آسان است، ای آن که بر هرچه بخواهد تواناست، ای فرستنده بادها، ای پدیدآوردنده روشنی بامداد، ای برانگیزنده ارواح، ای صاحب جود و بخشش، ای بازگرداننده آنچه از دست رفته، ای زنده کننده مردگان، ای گردآوردنده پراکنده ها،

2- ای روزی بخش بی حساب به هرکه خواهی، ای انجام دهنده آنچه خواهی هرگونه که خواهی، ای صاحب بزرگی و بزرگواری، ای زنده به خو پاینده، ای زنده آنگاه که نباشد زنده، ای زنده کننده مردگان، ای زنده ای که معبودی جز تو نیست، پدید آورنده آسمان ها و زمین، ای خدای من وآقای من، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و بر محمّد و خاندان محمّد رحمت فرست، و بر محمّد و خاندان محمّد برکت فرست، آنچنان که درود و برکت و رحمت خویش را بر ابراهیم و خاندان ابراهیم فرستادی، به یقین که ستوده و بزرگواری و رحمت آر بر خواری و نداری، و تهیدستی من، و بر تک بودن و تنهایی و فروتنی من در برابرت، و بر اعتمادم بر تو، و زاری ام به درگاهت،
3- تو را میخوانم، خواندن آن فروتن خوار خاشع ترسان بیمناک بینوای پست ناچیز گرسنه نادار پناهنده پناه جوی، معترف به گناه، آمرزش خواه از گناه، درمانده به درگاه پروردگارش، می خوانمت خواندن آن که معتمدانش او را واگذاشته اند و دوستانش او را ترگ گفته اند، و درد جانگاهش بزرگ شده، می خوانمت خواندن آن دلسوخته غمگین ناتوان بی مقدار بینوای درمانده پناه جو، خدایا! از تو درخواست میکنم به حق اینکه فرمانروایی، و آنچه بخواهی می شود، و بر آنچه بخواهی توانایی، و از تو درخواست می کنم به احترام این ماه محترم و خانه محترم، و شهر محترم و رکن و مقام و مشاعر بزرگ، و به حق پیامبرت محمّد که بر او و خاندانش سلام، ای آن که به آدم شیث را بخشید،

[عَنْ وَالِدَتِهِ] أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَغْفِرَ لِی ذُنُوبِی کُلَّهَا وَ تُجِیرَنِی مِنْ عَذَابِکَ وَ تُوجِبَ لِی رِضْوَانَکَ وَ أَمَانَکَ وَ إِحْسَانَکَ وَ غُفْرَانَکَ وَ جِنَانَکَ وَ أَسْأَلُکَ أَنْ تَفُکَّ عَنِّی کُلَّ حَلْقَهٍ بَیْنِی وَ بَیْنَ مَنْ یُؤْذِینِی، (1) وَ تَفْتَحَ لِی کُلَّ بَابٍ وَ تُلَیِّنَ لِی کُلَّ صَعْبٍ وَ تُسَهِّلَ لِی کُلَّ عَسِیرٍ وَ تُخْرِسَ عَنِّی کُلَّ نَاطِقٍ بِشَرٍّ وَ تَکُفَّ عَنِّی کُلَّ بَاغٍ وَ تَکْبِتَ [عَنِّی] کُلَّ عَدُوٍّ لِی وَ حَاسِدٍ وَ تَمْنَعَ مِنِّی کُلَّ ظَالِمٍ وَ تَکْفِیَنِی کُلَّ عَائِقٍ یَحُولُ بَیْنِی وَ بَیْنَ حَاجَتِی وَ یُحَاوِلُ أَنْ یُفَرِّقَ بَیْنِی وَ بَیْنَ طَاعَتِکَ وَ یُثَبِّطَنِی عَنْ عِبَادَتِکَ یَا مَنْ أَلْجَمَ الْجِنَّ الْمُتَمَرِّدِینَ وَ قَهَرَ عُتَاهَ الشَّیَاطِینِ وَ أَذَلَّ رِقَابَ الْمُتَجَبِّرِینَ وَ رَدَّ کَیْدَ الْمُتَسَلِّطِینَ عَنِ الْمُسْتَضْعَفِینَ أَسْأَلُکَ بِقُدْرَتِکَ عَلَی مَا تَشَاءُ وَ تَسْهِیلِکَ لِمَا تَشَاءُ کَیْفَ تَشَاءُ أَنْ تَجْعَلَ قَضَاءَ حَاجَتِی فِیمَا تَشَاءُ. (2)

سپس بر زمین سجده کن و دو طرف رخسار خود را بر خاک بگذار و بگو:

اللَّهُمَّ لَکَ سَجَدْتُ وَ بِکَ آمَنْتُ فَارْحَمْ ذُلِّی وَ فَاقَتِی وَ اجْتِهَادِی وَ تَضَرُّعِی وَ مَسْکَنَتِی وَ فَقْرِی إِلَیْکَ یَا رَبِّ. (3)

و بکوش که دیده هایت اشک ریزان باشد، هرچند به اندازه سر سوزن، که این خود نشانه برآورده شدن دعاست.

اعمال شب مبعث

روز بیست و پنجم: در سال صدوهشتادوسه، شهادت حضرت موسی بن جعفر علیهما السّلام در سن پنجاه و پنج سالگی در شهر بغداد واقع شد، و آن روزی است که غمهای آل محمّد علیهم السّلام و شیعیان ایشان تازه می شود.

شب بیست و هفتم: شب بعثت پیامبر صلی اللّه علیه و آله و

1- و به ابراهیم اسماعیل و اسحق را، و ای آن که یوسف را به یعقوب بازگرداند، و ای آن که بدحالی ایّوب را پس از آزمون برطرف ساخت، ای بازگرداننده موسی به مادرش و فزونی بخش دانش خضر، ای آن که سلیمان را به داود بخشید، و یحیی را به زکریا، و عیسی را به مریم، ای نگهدار دختر شعیب، ای سرپرست فرزند مادر موسی، از تو می خواهم بر

محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و همه گناهان مرا بیامرزی، و از عذابت پناهم دهی، و مرا مستوجب خشنودی و ایمنی و احسان و آمرزش و بهشت خویش قرار دهی، و از تو درخواست میکنم هر حلقه ای که میان من و آزاردهنده من است
2- باز کنی، و هر سختی را برایم آسان نمایی، و هر مشکلی را برایم هموار کنی، و زبان هر بدگوی از من را ناگویا سازی، و هر متجاوزی را از من بازداری، و هر دشمن و حسود بر من را نابود نمایی، و هر ستمگری را از من بازداری، و مرا از هر مانعی که بین من و حاجتم حایل می شود، و می خواهد بین من و طاعتت جدایی اندازد، و از عبادتت بازدارد کفایت فرمایی، ای آن که پریان سرکش را مهار نمودی و شیاطین متکبّر را مقهور ساختی، و گردن گردنکشان را به خاک ذلّت افکندی، و بداندیشی چیره جویان را از مستضعفان بازگرداندی، از تو می خواهم با قدرتت بر هرچه می خواهی، و آسان نمودنت هرچه را بخواهی به هرگونه که بخواهی اینکه برآوردن حاجتم را در زمره آنچه می خواهی قرار دهی.
3- خدایا! برای تو سجده کردم، و به تو ایمان آوردم، پس رحمت آور بر خواری ام، و تنگدستی ام، و کوششم، و رازی ام، و درماندگی ام، و نیازم به سویت ای پروردگار من.

از شبهای پربرکت است، و در آن چند عمل مستحبّ است: اوّل: شیخ طوسی در کتاب «مصباح» فرموده: از حضرت جواد علیه السّلام روایت شده: همانا در ماه رجب شبی است، که از هر آنچه آفتاب بر آن می تابد بهتر است و آن، شب بیست و هفتم رجب است، که در صبح آن پیامبر صلی اللّه علیه و آله به رسالت مبعوث شد.

برای کسیکه از شیعه ما عامل در آن شب است، پاداش نیکوکاری شصت سال مقرّر است، به محضر آن حضرت عرض شد: عمل در آن شب چیست؟ فرمود: چون نماز عشا را خواندی، و به بستر استراحت رفتی، تا پیش از نیمه شب، هر ساعتی که خواستی از بستر برمی خیزی، و دوازده رکعت نماز هر دو رکعت به یک سلام به جای می آوری در هر رکعت حمد و سوره ای از سوره های کوچک مفصّل میخوانی و کوچک مفصّل از سوره محمّد صلی اللّه علیه و آله تا آخر قرآن است، زمانی که از دوازده رکعت فارغ شدی، در همان حال نشسته هر یک از سوره های «حمد» و

«قل اعوذ بربّ الفلق»

و

«قل اعوذ بربّ الناس»

و

«قل هو اللّه احد»

و

«قل یا ایّها الکافرون»

و «انّا انزلناه» و آیه الکرسی را هفت مرتبه بخوان، و به دنبال همه آنها این دعا را بخوان:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی لَمْ یَتَّخِذْ وَلَداً وَ لَمْ یَکُنْ لَهُ شَرِیکٌ فِی الْمُلْکِ وَ لَمْ یَکُنْ لَهُ وَلِیٌّ مِنَ الذُّلِّ وَ کَبِّرْهُ تَکْبِیراً اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَعَاقِدِ عِزِّکَ عَلَی أَرْکَانِ عَرْشِکَ وَ مُنْتَهَی الرَّحْمَهِ مِنْ کِتَابِکَ وَ بِاسْمِکَ الْأَعْظَمِ الْأَعْظَمِ الْأَعْظَمِ وَ

ذِكْرِکَ الْأَعْلَى الْأَعْلَى الْأَعْلَى وَ بِكَلِمَاتِکَ التَّامَّاتِ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ أَنْ تَفْعَلَ بِی مَا أَنْتَ أَهْلُهُ. (1)

سپس بخوان هر دعایی را که میخواهی.

و نیز غسل در این شب مستحب است.

و نمازی که داود بن سرحان از امام صادق علیه السّلام برای شب نیمه رجب روایت کرده و جزو اعمال شب نیمه ذکر شد در این شب هم خوانده میشود.

کلام ابن بطوطه

دوّم: زیارت حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام است که برترین اعمال این شب میباشد.

و بدان که ابو عبد اللّه محمّد بن بطوطه که یکی از دانشمندان اهل سنت است در ششصد سال پیش از این زمان (زمان تألیف مفاتیح الجنان) می زیسته، در سفرنامه خود معروف به «رحله ابن بطوطه» در بیان ورودش از مکّه معظّمه به نجف اشرف، روضه و قبر مبارک مولایمان امیر المؤمنین علیه السّلام را ذکر نموده، و گفته است همه اهل این شهر رافضی هستند، و برای این روضه مبارکه کراماتی ظاهر شده: از جمله در شب بیست وهفتم، ماه رجب که نامش نزد اهل آنجا «لیله المحیا» [شب بیداری یا شب زندگانی] است، از عراقین [بصره و کوفه] و خراسان و شهرهای فارس، و روم، افراد شل و مفلوج و زمین گیری را که حدود سی یا چهل نفر میشوند پس از عشا نزد ضریح مقدس علی علیه السّلام می آورند، آنگاه مردم اجتماع میکنند، و به انتظار شفا یافتن و برخاستن آنان می مانند.

گروهی از اجتماع کنندگان نماز می خوانند، و عده ای ذکر می گویند، و گروهی قرآن تلاوت می کنند، و بعضی هم به تماشای روضه مبارکه مشغول

1- سپاس خدای را که فرزندی بر نگرفته، و شریکی در فرمانروایی و یاوری از روی خواری و نیاز برایش نبوده است، او را بسیار بزرگ شمار. خدایا! از تو درخواست میکنم به حق جایگاه های عزّتت بر پایه های عرشت و منتهای رحمتت در قرآنت، و بنام بزرگتر بزرگتر بزرگترت، و ذکر برتر برتر برترت، و به کلمات کاملت، بر محمّد و خاندانش درود فرست، و با من چنان کن که شایسته آنی.

میشوند، تا آنکه نصف یا دوسوم از شب بگذرد، در این هنگام تمام مبتلایان و زمین گیران که محروم از حرکت بودند، از جای برمی خیزند درحالی که صحیح و تندرستند و نقصی در آنان نیست و می گویند: لا اله الاّ اللّه (معبودی جز خدا نیست) ، «محمّد رسول اللّه» (محمّد فرستاده خدا است) ، «علیّ ولی اللّه» (علی ولیّ خدا است) ، و این امری است مشهور و معروف.

من گرچه آن شب را در آن روضه درنیافتم، ولی از مردمان مورد اطمینان که بر گفتارشان اعتماد داشتم شنیدم.

و همچنین در مدرسه ای که مهمانخانه آن حضرت است، سه نفر زمین گیر را که قدرت بر حرکت نداشتند مشاهده کردم، یکی از مردمان روم، و دیگری از اهالی اصفهان، و سومی از مردم خراسان بود، از هر سه پرسیدم، چگونه شما درمان نیافته و در اینجا مانده اید؟ گفتند: ما شب بیست و هفتم رجب را درک نکردیم، اینجا مانده ایم تا شب بیست و هفتم آینده برسد، و شفای خود را بگیریم، و به خاطر این شب، مردم زیادی از شهرها جمع می شوند، و بازار بزرگی به مدّت ده روز برپا می گردد.

تتمه اعمال شب مبعث

مؤلف گوید: مبادا این حکایت را دور از واقع بدانی، چه همانا معجزات و کراماتی که این مشاهد مشرّفه به ظهور رسیده، و به حدّ تواتر نقل شده بسیار زیادتر از آن است که در شمار آید.

و در ماه شوال گذشته] نسبت به زمان نوشتن این قسمت از مفاتیح الجنان به وسلیه مؤلّف بزرگوارش مرحوم محدّث قمی رحمه الله [سال هزار و سیصد و چ

هل و سه هجری قمری در حرم مطهّر حضرت ثامن الائمه الهداه، و ضامن الامّه العصاه مولانا ابو الحسن علی بن موسی الرضا (صلوات اللّه علیه) ، سه زن که هر سه به علت بیماری فلج و مانند آن زمین گیر بودند، و علاجشان از توان پزشکان بیرون بود، شفا یافتند، و این معجزه از آن قبر مطهّر بر همه واضح و آشکار شد همچون پدیدار شدن خورشید در آسمان صاف و بی ابر، و باز شدن دروازه نجب به روی عرب های بادیه نشین، و شفا یافتن این سه زن به اندازه ای روشن بود، که برای مردم بیان شد، و دکترهایی که از بیماری آنان مطلّع بودند، با اینکه در امر مداوای آنان دقت بسیار داشتند، شفا یافتن معجزه گونه آنان را تصدیق کردند، و بعضی از آنها تصدیق خود را بر شفای آنان به صورت نوشته اعلام داشتند، و اگر ملاحظه اختصار، و عدم مناسبت محل نبود، داستان آنها را به تفصیل نقل میکردم.

و لقد أجاد شیخنا الحر العاملی فی أرجوزته وَ مَا بَدَا مِنْ بَرَکَاتِ مَشْهَدِهِ فِی کُلِّ یَوْمٍ أَمْسُهُ مِثْلُ غَدِهِ وَ کَشِفَا الْعَمَی وَ الْمَرْضَی بِهِ إِجَابَهُ الدُّعَاءِ فِی أَعْتَابِهِ (1)

صوت

***

سوم: شیخ کفعمی در کتاب «بلد الامین» فرموده: شب مبعث این دعا را بخواند:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِالتَّجَلِّی [بِالنَّجْلِ] الْأَعْظَمِ فِی هَذِهِ اللَّیْلَهِ مِنَ الشَّهْرِ الْمُعَظَّمِ وَ الْمُرْسَلِ الْمُکَرَّمِ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ أَنْ تَغْفِرَ لَنَا مَا أَنْتَ بِهِ مِنَّا أَعْلَمُ بَا مَنْ یَعْلَمُ وَ لَا نَعْلَمُ اللَّهُمَّ بَارِکْ لَنَا فِی لَیْلَتِنَا هَذِهِ الَّتِی بِشَرَفِ الرِّسَالَهِ فَضَّلْتَهَا وَ بِکَرَامَتِکَ أَجْلَلْتَهَا وَ بِالْمَحَلِّ الشَّرِیفِ

1- چه زیبا سروده شیخ ما شیخ حرّ عاملی در قصیده اش و آنچه از برکات بارگاهش در همه روز نمایان شده، دیروزش مانند فردایش میباشد و مانند شفای کور و بیماران به سبب عنایتش، اجابت دعا در آستانش میباشد

أَحْلَلْتَهَا اللَّهُمَّ فَإِنَّا نَسْأَلُکَ بِالْمَبْعَثِ الشَّرِيفِ وَ السَّيِّدِ اللَّطِيفِ وَ الْعُنْصُرِ الْعَفِيفِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ أَنْ تَجْعَلَ أَعْمَالَنَا فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَ فِي سَائِرِ اللَّيَالِي مَقْبُولَةً وَ ذُنُوبَنَا مَغْفُورَةً وَ حَسَنَاتِنَا مَشْكُورَةً وَ سَيِّئَاتِنَا مَسْتُورَةً وَ قُلُوبَنَا بِحُسْنِ الْقَوْلِ مَسْرُورَةً وَ أَرْزَاقَنَا مِنْ لَدُنْکَ بِالْيُسْرِ مَدْرُورَةً اللَّهُمَّ إِنَّکَ تَرَى وَ لا تُرَى وَ أَنْتَ بِالْمَنْظَرِ الْأَعْلَى وَ إِنَّ إِلَيْکَ الرُّجْعَى وَ الْمُنْتَهَى وَ إِنَّ لَکَ الْمَمَاتَ وَ الْمَحْيَا وَ إِنَّ لَکَ الْآخِرَةَ وَ الْأُولَى . (1) اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِکَ أَنْ نَذِلَّ وَ نَخْزَى وَ أَنْ نَأْتِيَ مَا عَنْهُ تَنْهَى اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُکَ الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِکَ وَ نَسْتَعِيذُ بِکَ مِنَ النَّارِ فَأَعِذْنَا مِنْهَا بِقُدْرَتِکَ وَ نَسْأَلُکَ مِنَ الْحُورِ الْعِينِ فَارْزُقْنَا بِعِزَّتِکَ وَ اجْعَلْ أَوْسَعَ أَرْزَاقِنَا عِنْدَ كِبَرِ سِنِّنَا وَ أَحْسَنَ أَعْمَالِنَا عِنْدَ اقْتِرَابِ آجَالِنَا وَ أَطِلْ فِي طَاعَتِکَ وَ مَا يُقَرِّبُ إِلَيْکَ وَ يُحْظِي عِنْدَکَ وَ يُزْلِفُ لَدَيْکَ أَعْمَارَنَا وَ أَحْسِنْ فِي جَمِيعِ أَحْوَالِنَا وَ أُمُورِنَا مَعْرِفَتَنَا وَ لا تَكِلْنَا إِلَى أَحَدٍ مِنْ خَلْقِکَ فَيَمُنَّ عَلَيْنَا وَ تَفَضَّلْ عَلَيْنَا بِجَمِيعِ حَوَائِجِنَا لِلدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ ابْدَأْ بِآبَائِنَا وَ أُمَّهَاتِنَا وَ جَمِيعِ إِخْوَانِنَا الْمُؤْمِنِينَ فِي جَمِيعِ مَا سَأَلْنَاکَ لِأَنْفُسِنَا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ اللَّهُمَّ إِنَّا نَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ الْعَظِيمِ، (2) وَ مُلْکِکَ الْقَدِيمِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَغْفِرَ لَنَا الذَّنْبَ الْعَظِيمَ إِنَّهُ لا يَغْفِرُ الْعَظِيمَ إِلا الْعَظِيمُ اللَّهُمَّ وَ هَذَا رَجَبٌ الْمُكَرَّمُ الَّذِي أَكْرَمْتَنَا بِهِ أَوَّلُ أَشْهُرِ الْحُرُمِ أَكْرَمْتَنَا بِهِ مِنْ بَيْنِ الْأُمَمِ فَلَکَ الْحَمْدُ يَا ذَا الْجُودِ وَ الْكَرَمِ فَأَسْأَلُکَ بِهِ وَ بِاسْمِکَ الْأَعْظَمِ الْأَعْظَمِ الْأَعْظَمِ الْأَجَلِّ الْأَكْرَمِ الَّذِي خَلَقْتَهُ فَاسْتَقَرَّ فِي ظِلِّکَ فَلا يَخْرُجُ مِنْکَ إِلَى غَيْرِکَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى

1- خدایا! از تو درخواست میکنم، به تجلّی اعظم، د راین شب از ماه معظّم، و به حق رسول مکرّم، که درود فرستی بر محمّد و خاندانش، و بیامرزی بر ما، آنچه را تو به آن از ما داناتری، ای آن که میداند، و ما نمیدانیم، خدایا! بر ما برکت ده در این شب، شبی که آن را به شرف رسالت برتری دادی و به کرامتت بزرگ نمودی، و به جایگاه شریفی برآوردی، خدایا! ما از تو درخواست میکنیم به حق بعثت شریف و آقای مهربان، و موجود پارسا، که بر محمّد و خاندانش درود فرستی، و اعمال ما را در این شب و در سایر شب ها پذیرفته پیشگاهت قرار دهی، و گناهانمان را آمرزیده بداری، و خوبی هایمان را مورد سپاس، و بدی هایمان را پوشیده گردانی، و دلهای مان را به گفتار خوش شادمان سازی، و روزی هایمان را از جانب خود به آسانی فراوان گردانی. خدایا! تو می

بینی، و خود دیده نمی شود، و تو در چشم انداز برتری، و بازگشت و سرانجام به سوی توست، و ممات و حیات و آخرت و دنیا از آن تو است.
2- خدایا! به تو پناه میآوریم از اینکه خوار و رسوا شویم، و از اینکه مرتکب عملی شویم که از آن نهی کرده ایم. خدایا درخواست بهشت را به رحمتت از تو داریم، و به تو پناه می آوریم از آتش دوزخ، پس ما را به قدرتت از آتش پناه ده، و از تو درخواست حور العین داریم، پس به عزّتت روزی ما فرما، و فراخ ترین روزی را هنگام پیری ما قرار ده، و نیکوترین اعمالمان را به گاه فرا رسیدن مرگمان، و عمر ما را در طاعتت و در آنچه ما را به سویت نزدیک کند و در نزدت بهره مندمان نماید و در پیشگاهت بر منزلتمان افزاید، طولانی گردان، و در همه حالات و کارها معرفتمان را نیکو گردان، و ما را به احدی از خلقت وامگذار تا بر ما منّت نهد، و بر ما به برآورده ساختن تمام حاجات دنیا و آخرتمان تفضّل فرما، و بخشش آغاز کن به پدرانمان و فرزندانمان، و همه برادران با ایمانمان، در همه آنچه از تو برای خود درخواست کردیم، ای مهربانترین مهربانان. خدایا! از تو درخواست میکنیم به نام بزرگت،

مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ الطَّاهِرِينَ وَ أَنْ تَجْعَلَنَا مِنَ الْعَامِلِينَ فِيهِ بِطَاعَتِكَ وَ الْآمِلِينَ فِيهِ لِشَفَاعَتِكَ اللَّهُمَّ اهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ السَّبِيلِ وَ اجْعَلْ مَقِيلَنَا عِنْدَكَ خَيْرَ مَقِيلٍ فِي ظِلٍّ ظَلِيلٍ وَ مُلْكٍ جَزِيلٍ فَإِنَّكَ حَسْبُنَا وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ اللَّهُمَّ اقْلِبْنَا مُفْلِحِينَ مُنْجِحِينَ غَيْرَ مَغْضُوبٍ عَلَيْنَا وَ لاَ ضَالِّينَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِعَزَائِمِ مَغْفِرَتِكَ وَ بِوَاجِبِ رَحْمَتِكَ السَّلامَةَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ وَ الْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بِرٍّ وَ الْفَوْزَ بِالْجَنَّةِ وَ النَّجَاةَ مِنَ النَّارِ. (1)

اللَّهُمَّ دَعَاكَ الدَّاعُونَ وَ دَعَوْتُكَ وَ سَأَلَكَ السَّائِلُونَ وَ سَأَلْتُكَ وَ طَلَبَ إِلَيْكَ الطَّالِبُونَ وَ طَلَبْتُ إِلَيْكَ اللَّهُمَّ أَنْتَ الثِّقَةُ وَ الرَّجَاءُ وَ إِلَيْكَ مُنْتَهَى الرَّغْبَةِ فِي الدُّعَاءِ اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ اجْعَلِ الْيَقِينَ فِي قَلْبِي وَ النُّورَ فِي بَصَرِي وَ النَّصِيحَةَ فِي صَدْرِي وَ ذِكْرَكَ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ عَلَى لِسَانِي وَ رِزْقا وَاسِعا غَيْرَ مَمْنُونٍ وَ لا مَحْظُورٍ فَارْزُقْنِي وَ بَارِكْ لِي فِيمَا رَزَقْتَنِي وَ اجْعَلْ غِنَايَ فِي نَفْسِي وَ رَغْبَتِي فِيمَا عِنْدَكَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. (2)

پس به سجده برو و بگو:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِمَعْرِفَتِهِ وَ خَصَّنَا بِوِلايَتِهِ وَ وَفَّقَنَا لِطَاعَتِهِ شُكْرا شُكْرا (3)

تا صدر مرتبه.

پس سر از سجده بردار و بگو:

اللَّهُمَّ إِنِّي قَصَدْتُكَ بِحَاجَتِي وَ اعْتَمَدْتُ عَلَيْكَ بِمَسْأَلَتِي وَ تَوَجَّهْتُ إِلَيْكَ بِأَئِمَّتِي وَ سَادَتِي اللَّهُمَّ انْفَعْنَا بِحُبِّهِمْ وَ أَوْرِدْنَا مَوْرِدَهُمْ وَ ارْزُقْنَا مُرَافَقَتَهُمْ وَ أَدْخِلْنَا الْجَنَّةَ فِي زُمْرَتِهِمْ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ (4)

این دعا را سیّد ابن طاووس برای روز مبعث ذکر فرموده.

اعمال روز مبعث

روز بیست وهفتم: یکی از اعیاد بزرگ است، و روزی است که حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله به پیامبری مبعوث

1- و فرمانروایی دیرینه ات، که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و بیامرزی بر ما گناه بزرگ را، چرا که بزرگ را جز بزرگ نمی آمرزد. خدایا! این ماه مکرّم رجب است که ما را به آن گرامی داشتی، نخستین ماهرهای حرام است، که ما را به آن از میان امّتها اکرام نمودی، پس تو را سپاس ای دارای بخشش و کرم، از تو درخواست می کنم بر حق ماه رجب، و به حق نام بزرگتر بزرگتر بزرگتر باشکوه تر و گرامی تری که آن را آفریدی، پس در سایه ات استقرار یافت، نامی که از تو به غیر تو نرسد، که بر محمّد و اهل بیت پاکش درود فرستی، و ما را در این ماه از برپادارندگان طاعتت، و آرزومندان شفاعتت قرار دهی. خدایا! ما را به راه راست هدایت فرما، و جایگاه ما را نزد خود بهترین استراحتگاه در سایه سار رحمت همیشگی و فرمانروایی عظیمت قرار ده، تو ما را بسی، و چه نیکو کارگشایی. خدایا! ما را به حالت رستگاری و موفقیت برگردان، که در گروه غضب شدگان و در طایفه گمراهان نباشیم، به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان. خدایا! به وسایل موجب آمرزشت، و به رحمتت که بر خود حتم نموده ای، از تو درخواست می کنم، سلامت از هر گناه، و بهره مندی از هر کار نیک، و رسیدن به بهشت و رهایی از دوزخ را به من عطا فرمایی.
2- خدایا! خوانندگان تو را خواندند و من هم تو را خواندم، و درخواست کنندگان از تو را درخواست کردند، و من هم از تو درخواست نمودم، و جویندگان تو را جویا شدند و من هم جویای تو شدم. خدایا! تو مورد اطمینان و امیدی، و نهایت میل و رغبت در خواندن دعا به سوی توست، خدایا! بر محمّد و خاندانش درود فرست، و قرار ده یقین را در قلبم، و روشنی را در دیده ام، و خیرخواهی را در سینه ام، و ذکرت را در هر شب و روز بر زبانم، و روزی گسترده بی منّت و غیر حرام را روزی ام فرما، و در آنچه که روزی ام نمودی برکت افزا، و بی نیازی ام را در خودم، و دلبستگی ام را در آنچه نزد توست قرار ده، به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان.
3- سپاس خدای را که ما را به معرفتش رهنمون شد، و به ولایتش خاص گرداند، و به طاعتش توفیقمان داد، سپاس سپاس.
4- خدایا من تو را برای رفع حاجتم قصد کردم، و به خواسته ام بر تو اعتماد نمودم، و روی آوردم به تو به واسطه امامان و سرورانم. خدایا! ما را به محبتشان سود بخش، و به جایگاه آنان وارد ساز و همنشینی با ایشان را روزی ما گردان و ما را در زمره آنان وارد بهشت کن، به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان.

شد، و جبرئیل برای ابلاغ پیامبری، بر آن حضرت فرود آمد، و برای این روز چند عمل وارد است: اوّل: غسل کردن، دوّم: روزه گرفتن و آن یکی از چهار روزی است که در طول سال برای روزه گرفتن امتیاز ویژه دارد، و ثوابی برابر با روزه هفتاد سال دارد.

سوّم: صلوات زیاد فرستادن.

چهارم: زیارت حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله و امیر المؤمنین علیه السّلام.

پنجم: شیخ طوسی در کتاب «مصباح» فرموده که از ریّان بن الصّلت روایت شده: حضرت جواد علیه السّلام زمانی که در بغداد بود روز نیممه و روز بیست وهفتم رجب را روزه گرفت، و همه خدمتکاران آن حضرت نیز روزه گرفتند و هم به ما فرمان داد دوازده رکعت نماز بجا آوریم به این صورت که در هر رکعت یک مرتبه «حمد» و سوره خوانده و پس از پایان نماز، هر کدام از سوره های «حمد» و

«قل هو اللّه احد»

و

«قل اعوذ برب الفلق

و

قل اعوذ بربّ الناس»

را چهار مرتبه بخوانیم، آنگاه چهار مرتبه بگوئیم:

لا إِلَهَ إِلّا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ (1)

و چهار مرتبه:

اللَّهُ اللَّهُ رَبِّی لا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئاً (2)

و چهار مرتبه:

لا أشْرِکُ بِرَبِّی أحَداَ (3)

ششم: شیخ طوسی از جناب ابو القاسم حسین بن روح (رحمه الله) روایت کرده که در این روز دوازده رکعت نماز به جا می آوری در هر رکعت سوره «حمد» و سوره ای که آسان باشد می خوانی، و پس از گفتن تشهّد و سلام

1- معبودی جز خدا نیست و خدا بزرگ تر از هر چیزی است، و منزّه است خدا، و خدا را سپاس، و نیست جنبش و نیرویی جز به عنایت خدای برتر و بزرگ
2- خدا، خدا، پروردگار من است، چیزی را برای او شریک نمی آورم
3- هیچکس را برای پرودگارم شریک نسازم

بین هر دو رکعت میگویی:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی لَمْ یَتَّخِذْ وَلَداً وَ لَمْ یَکُنْ لَهُ شَرِیکٌ فِی الْمُلْکِ وَ لَمْ یَکُنْ لَهُ وَلِیٌّ مِنَ الذُّلِّ وَ کَبِّرْهُ تَکْبِیرا یَا عُدَّتِی فِی مُدَّتِی یَا صَاحِبِی فِی شِدَّتِی یَا وَلِیِّی فِی نِعْمَتِی یَا غِیَاثِی فِی رَغْبَتِی یَا نَجَاحِی فِی حَاجَتِی یَا حَافِظِی فِی غَیْبَتِی یَا کَافِیَّ فِی وَحْدَتِی یَا أُنْسِی فِی وَحْشَتِی أَنْتَ السَّاتِرُ عَوْرَتِی فَلَکَ الْحَمْدُ وَ أَنْتَ الْمُقِیلُ عَثْرَتِی فَلَکَ الْحَمْدُ وَ أَنْتَ الْمُنْعِشُ صَرْعَتِی فَلَکَ الْحَمْدُ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اسْتُرْ عَوْرَتِی وَ آمِنْ رَوْعَتِی وَ أَقِلْنِی عَثْرَتِی وَ اصْفَحْ عَنْ جُرْمِی وَ تَجَاوَزْ عَنْ سَیِّئَاتِی فِی أَصْحَابِ الْجَنَّهِ وَعْدَ الصِّدْقِ الَّذِی کَانُوا یُوعَدُونَ . (1)

هنگامیکه از نماز فارغ شدی، هر یک از سوره های «حمد» و

«قل هو اللّه احد»

و

«قل اعوذ برب الفلق

و

قل اعوذ بربّ الناس»

و

قل یا ایّها الکافرون

و «انا انزلنا» و «ایه الکرسی» را هفت مرتبه میخوانی و هفت بار میگویی:

لا إِلَهَ إِلّا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَکْبَرُ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ وَ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّهَ إِلا بِاللَّهِ (2)

و هفت بار

اللَّهُ اللَّهُ رَبِّی لا أُشْرِکُ بِهِ شَیْئاً (3)

و هر دعایی که بخواهی می خوانی.

هفتم: در کتاب «اقبال» و در بعضی نسخه های «مصباح» آمده است که مستحب است در این روز این دعا را بخوانند:

يَا مَنْ أَمَرَ بِالْعَفْوِ وَ التَّجَاوُزِ وَ ضَمَّنَ نَفْسَهُ الْعَفْوَ وَ التَّجَاوُزَ يَا مَنْ عَفَا وَ تَجَاوَزَ أَعْفُ عَنِّی وَ تَجَاوَزْ يَا كَرِيمُ اللَّهُمَّ وَ قَدْ أَكْدَى الطَّلَبُ وَ أَعْيَتِ الْحِيلَهُ وَ الْمَذْهَبُ وَ دَرَسَتِ الْآمَالُ وَ انْقَطَعَ الرَّجَاءُ إِلّا مِنْکَ

1- خدا را سپاس که فرزندی بر نگرفته، و برایش در فرمانروایی شریکی و یاوری از روز خواری نبوده است، و او را بزرگ شمار، ای توشه ام در همه عمر، ای همنشینم در سختی ها، ای سرپرستم در نعمت، ای فریادرسم در رغبت، ای پیروزیم در حاجت، ای نگهدارم در غیبت، ای کفایتم در تنهایی ای همدمم در هراس، تو پوشاننده کاستی منی، تو را سپاس، تو نادیده گیرنده لغزش منی، تو را سپاس، تو بلندی بخش من در وقت افتادگی هستی، تو را سپاس، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و عیبم را بپوشان، و هراسم را ایمنی بخش، و لغزشم را نادیده گیر، و از گناهم چشم بپوش، و از زشتی هایم درگذر، و در زمره بهشتیان قرارم ده همراه با آن وعده صادقانه ای که به آنها داده ای.
2- معبودی جز خدا نیست و خدا بزرگ تر است، و پاک است خدا، و جنبش و نیرویی جز به خدا نیست
3- خدا، خدا پروردگار من است و هیچ چیر شریکش نگیرم

وَحْدَکَ لا شَرِیکَ لَکَ اللَّهُمَّ إِنِّی أَجِدُ سُبُلَ الْمَطَالِبِ إِلَیْکَ مُشْرَعَةً وَ مَنَاهِلَ الرَّجَاءِ لَدَیْکَ مُتْرَعَةً وَ أَبْوَابَ الدُّعَاءِ لِمَنْ دَعَاکَ مُفَتَّحَةً وَ الاسْتِعَانَةَ لِمَنِ اسْتَعَانَ بِکَ مُبَاحَةً وَ أَعْلَمُ أَنَّکَ لِدَاعِیکَ بِمَوْضِعِ إِجَابَةٍ وَ لِلصَّارِخِ إِلَیْکَ بِمَرْصَدِ إِغَاثَةٍ وَ أَنَّ فِی اللَّهْفِ إِلَی جُودِکَ وَ الضَّمَانِ بِعِدَتِکَ عِوَضاً مِنْ مَنْعِ الْبَاخِلِینَ. (1) وَ مَنْدُوحَةً عَمَّا فِی أَیْدِی الْمُسْتَأْثِرِینَ وَ أَنَّکَ لا تَحْتَجِبُ عَنْ خَلْقِکَ إِلا أَنْ تَحْجُبَهُمُ الْأَعْمَالُ دُونَکَ وَ قَدْ عَلِمْتُ أَنَّ أَفْضَلَ زَادِ الرَّاحِلِ إِلَیْکَ عَزْمُ إِرَادَةٍ یَخْتَارُکَ بِهَا وَ قَدْ نَاجَاکَ بِعَزْمِ الْإِرَادَهِ قَلْبِی وَ أَسْأَلُکَ بِکُلِّ دَعْوَةٍ دَعَاکَ بِهَا رَاجٍ بَلَّغْتَهُ أَمَلَهُ أَوْ صَارِخٌ إِلَیْکَ أَغَثْتَ صَرْخَتَهُ أَوْ مَلْهُوفٌ مَکْرُوبٌ فَرَّجْتَ کَرْبَهُ أَوْ مُذْنِبٌ خَاطِئٌ غَفَرْتَ لَهُ أَوْ مُعَافًی أَتْمَمْتَ نِعْمَتَکَ عَلَیْهِ أَوْ فَقِیرٌ أَهْدَیْتَ غِنَاکَ إِلَیْهِ وَ لِتِلْکَ الدَّعْوَهِ عَلَیْکَ حَقٌّ وَ عِنْدَکَ مَنْزِلَهٌ إِلا صَلَّیْتَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ قَضَیْتَ حَوَائِجِی حَوَائِجَ الدُّنْیَا وَ الْآخِرَهِ وَ هَذَا رَجَبٌ الْمُرَجَّبُ الْمُکَرَّمُ الَّذِی أَکْرَمْتَنَا بِهِ أَوَّلُ أَشْهُرِ الْحُرُمِ أَکْرَمْتَنَا بِهِ مِنْ بَیْنِ الْأَمَمِ یَا ذَا الْجُودِ وَ الْکَرَمِ فَنَسْأَلُکَ بِهِ وَ بِاسْمِکَ الْأَعْظَمِ الْأَعْظَمِ الْأَعْظَمِ الْأَجَلِّ الْأَکْرَمِ الَّذِی خَلَقْتَهُ فَاسْتَقَرَّ فِی ظِلِّکَ فَلا یَخْرُجُ مِنْکَ إِلَی غَیْرِکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَیْتِهِ الطَّاهِرِینَ وَ تَجْعَلَنَا مِنَ الْعَامِلِینَ فِیهِ بِطَاعَتِکَ وَ الْآمِلِینَ فِیهِ بِشَفَاعَتِکَ. (2) اللَّهُمَّ وَ اهْدِنَا إِلَی سَوَاءِ السَّبِیلِ وَ اجْعَلْ مَقِیلَنَا عِنْدَکَ خَیْرَ مَقِیلٍ فِی ظِلٍّ ظَلِیلٍ فَإِنَّکَ حَسْبُنَا وَ نِعْمَ الْوَکِیلُ وَ السَّلامُ عَلَی عِبَادِهِ الْمُصْطَفَیْنَ وَ صَلَوَاتُهُ [صَلَاتُهُ] عَلَیْهِمْ أَجْمَعِینَ اللَّهُمَّ وَ بَارِکْ لَنَا فِی یَوْمِنَا هَذَا الَّذِی فَضَّلْتَهُ وَ بِکَرَامَتِکَ جَلَّلْتَهُ وَ بِالْمَنْزِلِ [الْعَظِیمِ] الْأَعْلَی أَنْزَلْتَهُ صَلِّ عَلَی مَنْ فِیهِ إِلَی

1- ای آن که به عفو و گذشت فرمان داده، و عفو و گذشت را بر عهده خویش ضمانت نموده است، ای آن که بخشید و در گذشت، مرا عفو کن و از من درگذر ای کریم. خدایا! طلب سخت شده، و چاره جویی و راه یابی مرا به زحمت افکنده و آرزوها کهنه گشته، و رشته امید جز از تو که یگانه ای و شریکی نداری بریده شده است. خدایا! من راه های خواهش را بسوی تو باز می یابم، و چشمه سارهای امید نزد تو پرآب است، و درهای دعا را برای هرکه به درگاهت دعا کند گشوده ای و یاری ات آن را که از تو یاری خواهد فراهم است، و میدانم که برای آن که تو را خواند در جایگاه اجابتی، و برای فریادکننده ات درصدد فریادرسی هستی، و همانا در طمع ورزیدن به بخششت و اعتماد به وعده ات جایگزینی است برای دریغ ورزی بخیلان،

2- و گشایشی است از آنچه در دست ثروت اندوزان است، تو از بندگانت در پرده نمیروی، جز اینکه کردارشان بین تو و ایشان پرده میافکند، و هرآینه دانستم که برترین توشه کوچ کننده به سویت اراده نیرومندی است، که بدان تو را برمیگزیند، و با همین اراده نیرومند دلم با تو مناجات کرده و از تو میخواهم هر دعایی را که تو را به آن خواند امیدواری که او را به آرزویش رساندی، یا فریادکشی به درگاهت که به دادش رسیدی، یا دلسوخته غمزده ای که اندوهش را زدودی، یا گنهکار خطاکاری که او را آمرزیدی، یا تندرستی که نعمت خویش را بر او تمام کردی، یا بیچیزی که توانگریات را به او هدیه دادی و چنین دعایی را بر تو حقّی است و نزدت مقامی، به حق این دعا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و حاجات دنیا و آخرتم را برآور، این رجب مرجّب مکّرم است که ما را به آن گرامی داشتی، نخستین ماههای حرام است، که ما را به خاطر آن از بین ملّتها اکرام نمودی، ای دارای جود و کرم، از تو درخواست میکنیم به حق ماه رجب، و به نام بزرگتر بزرگتر بزرگتر باشکوه و گرامیتری که آن را آفریدی پس در سایه ات استقرار یافت و جلوه اش از تو به دیگری نمیرسد، بر محمّد و اهل بیت پاکش درود فرستی، و ما را در این ماه از عاملین به طاعتت، و آرزومندان شفاعتت قرار دهی.

عِبَادِکَ أَرْسَلْتَهُ وَ بِالْمَحَلِّ الْکَرِیمِ أَحْلَلْتَهُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَیْهِ صَلاةً دَائِمَةً تَکُونُ لَکَ شُکْرا وَ لَنَا ذُخْرا وَ اجْعَلْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا یُسْرا وَ اخْتِمْ لَنَا بِالسَّعَادَهِ إِلَی مُنْتَهَی آجَالِنَا وَ قَدْ قَبِلْتَ الْیَسِیرَ مِنْ أَعْمَالِنَا وَ بَلِّغْنَا بِرَحْمَتِکَ أَفْضَلَ آمَالِنَا إِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ وَ صَلَّی اللَّهُ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ . (1)

مؤلّف گوید: این دعا را حضرت موسی بن جعفر علیهما السّلام در آن روزی که آن جناب را به جانب بغداد حرکت دادند بر زبان جاری ساخت، و آن روز، روز بیست وهفتم رجب بود، و این دعا از دعاهای انتخابی ماه رجب است، هشتم: سیّد ابن طاووس در کتاب «اقبال» فرموده: دعای «اللّهم انی اسالک بالتّجلّی الاعظم» را بخواند، و این دعا به روایت کفعمی جزو اعمال شب بیست وهفتم بیان شد.

روز آخر ماه: در این روز غسل وارد شده، و روزه اش سبب آمرزش گناهان گذشته و آینده است.

و نماز سلمان به صورتی که در ضمن اعمال روز اوّل بیان شد بجای آورده شود.

فصل دوم: فضیلت و اعمال ماه شعبان

فضیلت ماه شعبان

آگاه باش که شعبان ماه بسیار شریفی است، و به سید انبیاء صلی اللّه علیه و آله انتساب دارد، و آن حضرت همه این ماه را روزه می گرفت، و روزه آن را به ماه رمضان وصل می کرد، و می فرمود: شعبان ماه من است، هرکه یک روز از این ماه را روزه بدارد، بهشت بر او واجب میشود.

از امام صادق علیه السّلام روایت شده: چون ماه شعبان می رسید حضرت زین العابدین علیه السّلام اصحاب خود را جمع میکرد و می فرمود: ای اصحاب من، می

1- خدایا! ما را به راه راست هدایت فرما. و استراحتگاه ما را در سایه سار همیشگیات نزد خویش بهترین استراحتگاه قرار ده، که تو ما را بسی و چه نیکو کارگشایی هستی، و سلام و درود بر همه بندگان برگزیده اش،

خدایا! به ما در این روز برکت ده، روزی که آن را برتری دادی، و به کرامتت بزرگ نمودی، و به جایگاه بزرگ و برتر وارد ساختی، بر آن که در این روز به سوی بندگانت فرستادی، و او را به مقام با کرامتی برآوردی درود فرست. خدایا! بر او درود فرست درودی همیشگی، برای تو سپاس، و برای ما ذخیره ای باشد، و در کارمان آسانی قرار ده، و پایان عمرمان را به سعادت و نیکبختی ختم کن، در حالی که اعمال اندک ما را پذیرفته، و با رحمت بیکرانت ما را به برترین آرزوهایمان رسانده باشی، که تو بر هرچیز توانایی، و درود و سلام خدا بر محمّد و خاندانش باد

دانید این چه ماهی است؟ این ماه شعبان است، و حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله میفرمود شعبان ماه من است، پس در این ماه برای جلب محبّت پیامبر خود، و برای تقرّب به سوی پروردگار خویش، روزه بدارید، به خدایی که جان علی بن الحسین علیهما السّلام به دست قدرت اوست، سوگند یاد می کنم از پدرم حسین بن علی علیهما السّلام شندیم که فرمود: از امیر المؤمنین علیه السّلام شندیم: هرکه شعبان را برای محبّت پیامبر، و تقرّب جستن به سوی خدا روزه دارد، خدا او را دوست بدارد، و در روز قیامت به کرامتش نزدیک و بهشت را بر او واجب گرداند.

شیخ از صفوان جمّال روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام به من فرمود: کسانی را که پیرامون تو هستند، به روزه شعبان وادار کن.

گفتم: فدایت شوم، مگر در فضیلت آن چیزی می بینی؟ فرمود: آری رسول خدا صلی اللّه علیه و آله هرگاه هلال شعبان را میدید، به منادی دستور می داد تا در مدینه ندا کنند: ای اهل مدینه، من از جانب رسول خدا صلی اللّه علیه و آله به سوی شما ارسال شده ام، آن حضرت می فرماید: آگاه باشید، به درستی که شعبان ماه من است، خدا رحمت کند کسی را، که مرا در ماه من یاری کند، یعنی روه بدارد آن را، سپس امام صادق علیه السّلام چنین گفت: امیر المؤمنین علیه السّلام می فرمود: از هنگامیکه شنیدم منادی رسول خدا صلی اللّه علیه و آله در شعبان ندا داد، روزه شعبان از من فوت نشد و تا زمانی که زنده هستم

به خواست خدا از من فوت نخواهد شد.

پس می فرمود: روزه دو ماه شعبان و رمضان مایه توبه و آمرزش خداست.

اسماعیل بن عبد الخالق روایت کرده: نزد امام صادق علیه السّلام بودم، ذکر روزه شعبان به میان آمد، حضرت فرمود: فضیلت روزه شعبان چنین و چنان است، تا جایی که انسان مرتکب قتل حرام می شود، پس چنانچه شعبان را روزه بدارد این روزه به او سود می رساند، و به خواست خدا آمرزیده می شود! آگاه باش اعمال این ماه شریف بر دو بخش است: اعمال مشترک و اعمال خاص.

بخش اول

اعمال مشترکه ماه شعبان

امّا اعمال مشترک پس چند عمل است: اوّل: هر روز هفتاد مرتبه بگوید:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَسْأَلُهُ التَّوْبَهَ (1)

دوم: هر روز هفتاد مرتبه بخواند:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِی لا إِلَهَ إِلا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِیمُ الْحَیُّ الْقَیُّومُ وَ أَتُوبُ إِلَیْهِ. (2)

از امام صادق علیه السّلام روایت شده: که از وجود مبارک ایشان درباره فضیلت روزه رجب سؤال کردند؟ فرمود: چرا از روزّ شعبان غافل هستید؟ راوی عرض کرد یابن رسول اللّه کسی که یکروز از شعبان را روزه بدارد، چه ثوابی دارد؟ فرمود: به خدا سوگند بهشت پاداش آن است، عرض کرد یابن رسول اللّه بهترین اعمال در این ماه چیست؟ فرمود: صدقه و استغفار، هرکه در ماه شعبان صدقه دهد حق تعالی آن را رشد و نموّ دهد همان گونه که یکی از شما بچّه شترش را رشد می دهد، تا آن که در قیامت درحالی که به اندازه کوه احد شده باشد به صاحبش بازگردد.

چهارم: در تمام این ماه هزار مرتبه بگوید:

لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَ لا نَعْبُدُ

1- از خدا آمرزش و توبه می خواهم
2- آمرزش می خواهم از خدا معبودی جز او نیست بخشدنه مهربان زنده به خود پاینده و به سوی او باز می گردم. در بعضی روایات «الحیّ القیّوم» پیش از «الرّحمن الرّحیم» است، و عمل به هر دو خوب است، و از روایات استفاده می شود، که بهترین دعاها و ذکرها در این ماه استغفار است، و هرکه ر هر روز این ماه هفتاد مرتبه استغفار کند، مانند این است که در ماه های دیگر هفتاد هزار مرتبه استغفار بجا آورد. سوّم: در این ماه صدقه بدهد، گرچه نصب دانه خرما باشد، تا حق تعالی بدن او را بر آتش دوزخ حرام کند.

إِلا إِيَّاهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ (1)

این ذکر پاداش بسیاری دار، از جمله اینکه در نامه عملش عبادت هزار ساله بنویسند.

صلوات هر روز شعبان

صوت

ولید المزیدی

***

پنجم: در هر پنجشنبه، این ماه دو رکعت نماز بجا آورد در هر رکعت پس از سوره «حمد» صد مرتبه سور «قل هو اللّه احد» خوانده و بعد از سلام نماز صد مرتبه صلوات بفرستد، تا حق تعالی هر حاجتی که در دین و دنیا دارد روا کند و نیز روزه هر پنجشنبه این ماه فضیلت بسیار دارد.

روایت شده: که در هر پنجشنبه ماه شعبان آسمان ها را زینت می کنند، پس ملائکه عرض می کنند، خدایا! روزه داران این روز را بیامرز، و دعای آنان را اجابت فرما.

در خبر نبوی است هرکه روز دوشنبه و پنجشنبه شعبان را روزه بدارد، حق تعالی بیست حاجت از حوائج دنیا و بیست حاجت از حوایج آخرت او را برآورد.

ششم: در این ماه بسیار صلوات فرستد.

هفتم: در هر روز شعبان در وقت زوال [وقت ظهر شرعی] و در شب نیمه آن این صلوات را که از حضرت زین العابدین علیه السّلام روایت شده بخواند:

اللّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ شَجَرَهِ النُّبُوَّهِ وَ مَوْضِعِ الرِّسَالَهِ وَ مُخْتَلَفِ الْمَلائِكَهِ وَ مَعْدِنِ الْعِلْمِ وَ أَهْلِ بَيْتِ الْوَحْيِ اللّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الْفُلْكِ الْجَارِيَهِ فِي اللُّجَجِ الْغَامِرَهِ يَأمَنُ مَنْ رَكِبَهَا وَ يَغْرَقُ مَنْ تَرَكَهَا الْمُتَقَدِّمُ لَهُمْ مَارِقٌ وَ الْمُتَأَخِّرُ عَنْهُمْ زَاهِقٌ وَ اللازِمُ لَهُمْ لاحِقٌ اللّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الْكَهْفِ الْحَصِينِ وَ غِيَاثِ الْمُضْطَرِّ الْمُسْتَكِينِ وَ مَلْجَإِ الْهَارِبِينَ وَ عِصْمَهِ الْمُعْتَصِمِينَ اللّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ

1- معبودی جز خدا نیست، و نپرستیم جز او را درحالی که عبادت را برای او خالص می کنیم، گرچه مشرکان را خوش نیاید.

وَ آلِ مُحَمَّدٍ صَلاةً كَثِيرَةً تَكُونُ لَهُمْ رِضًى وَ لِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ أَدَاءً وَ قَضَاءً بِحَوْلٍ مِنْکَ وَ قُوَّةٍ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الطَّيِّبِينَ الْأَبْرَارِ الْأَخْيَارِ الَّذِينَ أَوْجَبْتَ حُقُوقَهُمْ وَ فَرَضْتَ طَاعَتَهُمْ وَ وِلايَتَهُمْ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اعْمُرْ قَلْبِی بِطَاعَتِکَ وَ لا تُخْزِنِی بِمَعْصِيَتِکَ وَ ارْزُقْنِی مُوَاسَاةَ مَنْ قَتَّرْتَ عَلَيْهِ مِنْ رِزْقِکَ، (1) بِمَا وَسَّعْتَ عَلَيَّ مِنْ فَضْلِکَ وَ نَشَرْتَ عَلَيَّ مِنْ عَدْلِکَ وَ أَحْيَيْتَنِی تَحْتَ ظِلِّکَ وَ هَذَا شَهْرُ نَبِيِّکَ سَيِّدِ رُسُلِکَ شَعْبَانُ الَّذِی حَفَفْتَهُ مِنْکَ بِالرَّحْمَهِ وَ الرِّضْوَانِ الَّذِی كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ [سَلَّمَ] يَدْأَبُ فِی صِيَامِهِ وَ قِيَامِهِ فِی لَيَالِيهِ وَ أَيَّامِهِ بُخُوعا لَکَ فِی إِكْرَامِهِ وَ إِعْظَامِهِ إِلَى مَحَلِّ حِمَامِهِ اللَّهُمَّ فَأَعِنَّا عَلَى الاسْتِنَانِ بِسُنَّتِهِ فِيهِ وَ نَيْلِ الشَّفَاعَهِ لَدَيْهِ اللَّهُمَّ وَ اجْعَلْهُ لِی شَفِيعا مُشَفَّعا وَ طَرِيقا إِلَيْکَ مَهْيَعا وَ اجْعَلْنِی لَهُ مُتَّبِعا حَتَّى أَلْقَاکَ يَوْمَ الْقِيَامَهِ عَنِّی رَاضِيا وَ عَنْ ذُنُوبِی غَاضِيا قَدْ أَوْجَبْتَ لِی مِنْکَ الرَّحْمَهَ وَ الرِّضْوَانَ وَ أَنْزَلْتَنِی دَارَ الْقَرَارِ وَ مَحَلَّ الْأَخْيَارِ (2)

مناجات ائمه عليهم السلام در ماه شعبان و مناجات شعبانيه

صوت

***

هشتم: اين مناجات را كه از ابن خالويه روايت شده بخواند به گفته او اين مناجات حضرت امير المؤمنين عليه السّلام و امامان پس از اوست، كه در ماه شعبان می خواندند:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اسْمَعْ دُعَائِی إِذَا دَعَوْتُکَ وَ اسْمَعْ نِدَائِی إِذَا نَادَيْتُکَ وَ أَقْبِلْ عَلَيَّ إِذَا نَاجَيْتُکَ فَقَدْ هَرَبْتُ إِلَيْکَ وَ وَقَفْتُ بَيْنَ يَدَيْکَ مُسْتَكِيناً لَکَ مُتَضَرِّعاً إِلَيْکَ رَاجِياً لِمَا لَدَيْکَ ثَوَابِی وَ تَعْلَمُ مَا فِی نَفْسِی وَ تَخْبُرُ حَاجَتِی وَ تَعْرِفُ ضَمِيرِی وَ لا يَخْفَى

1- خدایا! بر محمّد و مخاندان محمد درود فرست، درخت نبوت، و جایگاه رسالت، و محل آمد و شد فرشتگان، و معدن دانش، و خانواده وحی، خدایا! بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، کشتی روان در اقیانوس های عمیق، هرکه به آن توسّل جوید ایمنی یابد، و هرکه آن را رها کند غرق شود، پیش افتاده از آنها از دین خارج است و عقب مانده از آنان نابود اس، و همراه آنان ملحق به حق است. خدایا! بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، پناهگاه محکم، و فریادرس بیچارگان درمانده، و پناه گریختگان، و دستاویز استوار برای چنگ اندازان، خدایا! بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، درودی که برای آنان موجب خشنودی، و برای ما مایه اداکردن و بجا آوردن حق محمّد و خاندان محمّد باشد، به حول و نیرویت ای پروردگار جهانیان. خدایا! بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست آن پاکان و نیکان و خوبان، که حقوقشان را بر همه واجب کردی، و پیروی و و لایتشان را بر همگان فرض نمودی. خدایا! بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و دلم را با طاعتت آباد کن، و به نافرمانی از خود رسوایم مساز، و همیاری با آن که رزقت را بر او تنگ گرفتی،
2- به مدد آنچه از فضلت بر من وسعت دادی، و از عدلت بر من گستردی، و مرا در سایه رحمتت زنده داشتی روزی من فرما، این است ماه پیامبرت، آن سرور فرستادگان، شعبانی که آن را به رحمت و رضوانت پوشاندی، ماهی که رسول خدا (درود خدا بر او و خاندانش باد) در روزه داری و بپاداری عبادت در شب ها و روزهایش، تا هنگام مرگ، با تمام توان کوشش می کرد، تنها برای فروتنی در برابرت و گرامی داشت ماه شعبان، خدایا! ما را در این ماه به پیروی از روشش، و رسیدن به شفاعتش یاری فرما، خدایا! او را برا من شفیعی با شفاعت پذیرفته، و راهی روشن به سویت قرار ده، و ما را پیرو او گردان، تا آنگاه که تو را در قیامت دیدار کنم، درحالیکه از من خشنو باشی، و از گناهانم چشم پوشی، و رحمت و رضوانت را بر من واجب نموده و مرا در بهشت و جایگاه خوبان درآورده باشی.

عَلَيْکَ أَمْرُ مُنْقَلَبِی وَ مَثْوَایَ وَ مَا أُرِیدُ أَنْ أُبْدِئَ بِهِ مِنْ مَنْطِقِی وَ أَتَفَوَّهَ بِهِ مِنْ طَلِبَتِی وَ أَرْجُوهُ لِعَاقِبَتِی وَ قَدْ جَرَتْ مَقَادِیرُکَ عَلَیَّ یَا سَیِّدِی فِیمَا یَکُونُ مِنِّی إِلَی آخِرِ عُمْرِی مِنْ سَرِیرَتِی وَ عَلانِیَتِی وَ بِیَدِکَ لا بِیَدِ غَیْرِکَ زِیَادَتِی وَ نَقْصِی وَ نَفْعِی وَ ضَرِّی إِلَهِی إِنْ حَرَمْتَنِی فَمَنْ ذَا الَّذِی یَرْزُقُنِی وَ إِنْ خَذَلْتَنِی فَمَنْ ذَا الَّذِی یَنْصُرُنِی. (1) إِلَهِی أَعُوذُ بِکَ مِنْ غَضَبِکَ وَ حُلُولِ سَخَطِکَ إِلَهِی إِنْ کُنْتُ غَیْرَ مُسْتَأْهِلٍ لِرَحْمَتِکَ فَأَنْتَ أَهْلٌ أَنْ تَجُودَ عَلَیَّ بِفَضْلِ سَعَتِکَ إِلَهِی کَأَنِّی بِنَفْسِی وَاقِفَهٌ بَیْنَ یَدَیْکَ وَ قَدْ أَظَلَّهَا حُسْنُ تَوَکُّلِی عَلَیْکَ فَقُلْتَ [فَفَعَلْتَ] مَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَ تَغَمَّدْتَنِی بِعَفْوِکَ إِلَهِی إِنْ عَفَوْتَ فَمَنْ أَوْلَی مِنْکَ بِذَلِکَ وَ إِنْ کَانَ قَدْ دَنَا أَجَلِی وَ لَمْ یُدْنِنِی [یَدْنُ] مِنْکَ عَمَلِی فَقَدْ جَعَلْتُ الْإِقْرَارَ بِالذَّنْبِ إِلَیْکَ وَسِیلَتِی إِلَهِی قَدْ جُرْتُ عَلَی نَفْسِی فِی النَّظَرِ لَهَا فَلَهَا الْوَیْلُ إِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَهَا إِلَهِی لَمْ یَزَلْ بِرُّکَ عَلَیَّ أَیَّامَ حَیَاتِی فَلا تَقْطَعْ بِرَّکَ عَنِّی فِی مَمَاتِی إِلَهِی کَیْفَ آیَسُ مِنْ حُسْنِ نَظَرِکَ لِی بَعْدَ مَمَاتِی وَ أَنْتَ لَمْ تُوَلِّنِی [تُولِنِی] إِلَّا الْجَمِیلَ فِی حَیَاتِی. (2) إِلَهِی تَوَلَّ مِنْ أَمْرِی مَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَ عُدْ عَلَیَّ بِفَضْلِکَ عَلَی مُذْنِبٍ قَدْ غَمَرَهُ جَهْلُهُ إِلَهِی قَدْ سَتَرْتَ عَلَیَّ ذُنُوبا فِی الدُّنْیَا وَ أَنَا أَحْوَجُ إِلَی سَتْرِهَا عَلَیَّ مِنْکَ فِی الْأُخْرَی [إِلَهِی قَدْ أَحْسَنْتَ إِلَیَ] إِذْ لَمْ تُظْهِرْهَا لِأَحَدٍ مِنْ عِبَادِکَ الصَّالِحِینَ فَلا تَفْضَحْنِی یَوْمَ الْقِیَامَهِ عَلَی رُءُوسِ الْأَشْهَادِ إِلَهِی جُودُکَ بَسَطَ أَمَلِی وَ عَفْوُکَ أَفْضَلُ مِنْ عَمَلِی إِلَهِی فَسُرَّنِی بِلِقَائِکَ یَوْمَ تَقْضِی فِیهِ بَیْنَ عِبَادِکَ إِلَهِی اعْتِذَارِی إِلَیْکَ اعْتِذَارُ مَنْ لَمْ یَسْتَغْنِ عَنْ قَبُولِ

1- خدایا! بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و شنوای دعایم باش آنگاه که می خوانمت، و صدایم را بشنو گاهی که صدایت می کنم، و به من توجّه کن هنگامی که با تو مناجات می نمایم، همانا به سوی تو گریختم، و در حال درماندگی و زاری در برابرت ایستادم، پاداشی را که نزد توست امیدوارم، آنچه را که در درون دارم می دانی، بر حاجتم خبر داری، نهانم را می شناسی، کار بازگشت به آخرت و خانه ابدی ام بر تو پوشیده نیست، و آنچه که می خواهم به زبان آرم، و خواهش خویش را بازگو کنم و هم آنچه را که برای عاقبتم امید دارم، بر تو پنهان نیست، همانا آنچه تقدیر نموده ای بر من ای آقای من در آنچه که تا پایان عمر بر من فرود می آید از نهان و آشکارم جاری شده است، و تنها به دست توست نه به دست غیر تو فزونی و کاستی ام و سود و زیانم، خدایا! اگر محرومم کنی پس کیست آن

که به من روزی دهد؟ و اگر خوارم سازی پس کیست آن که به من یاری رساند،
2- خدایا! به تو پناه می آورم از خشمت و از فرود آمدن غضبت. خدایا! اگر شایسته رحمت نیستم، تو سزاواری که بر من با فراوانی فضلت بخشش نمایی، خدایا! گویی من با همه هستی ام در برابرت ایستاده ام، درحالیکه حسن اعتمادم بر تو، بر وجودم سایه افکنده است، و آنچه را تو شایسته آنی بر من جاری کرده ای و مرا با عفوت پوشانده ای، خدایا! اگر گذشت کنی، چه کسی از تو سزاوارتر به آن است؟ و اگر مرگم نزدیک شده باشد و عملم مرا به تو نزدیک نکرده، اعترافم را به گناه وسیله خویش به بارگاهت قرار دادم. خدایا بر نفسم در فرمانبری از آن گناه بار کردم، پس وای بر او اگر او را نیامرزی، خدایا نیکی ات بر من در روزهای زندگی ام پیوسته بود، پس نیکی خویش را در هنگام مرگم از من قطع مکن. خدایا چگونه از حسن توجهت پس از مرگم ناامید شوم؟ ، درحالیکه در طول زندگی ام مرا جز به نیکی سرپرستی نکردی.

عُذْرِهِ فَاقْبَلْ عُذْرِی یَا أَکْرَمَ مَنِ اعْتَذَرَ إِلَیْهِ الْمُسِیئُونَ . (1) إِلَهِی لا تَرُدَّ حَاجَتِی وَ لا تُخَیِّبْ طَمَعِی وَ لا تَقْطَعْ مِنْکَ رَجَائِی وَ أَمَلِی إِلَهِی لَوْ أَرَدْتَ هَوَانِی لَمْ تَهْدِنِی وَ لَوْ أَرَدْتَ فَضِیحَتِی لَمْ تُعَافِنِی إِلَهِی مَا أَظُنُّکَ تَرُدُّنِی فِی حَاجَهٍ قَدْ أَفْنَیْتُ عُمُرِی فِی طَلَبِهَا مِنْکَ إِلَهِی فَلَکَ الْحَمْدُ أَبَداً أَبَداً دَائِماً سَرْمَداً یَزِیدُ وَ لا یَبِیدُ کَمَا تُحِبُّ وَ تَرْضَی إِلَهِی إِنْ أَخَذْتَنِی بِجُرْمِی أَخَذْتُکَ بِعَفْوِکَ وَ إِنْ أَخَذْتَنِی بِذُنُوبِی أَخَذْتُکَ بِمَغْفِرَتِکَ وَ إِنْ أَدْخَلْتَنِی النَّارَ أَعْلَمْتُ أَهْلَهَا أَنِّی أُحِبُّکَ إِلَهِی إِنْ کَانَ صَغُرَ فِی جَنْبِ طَاعَتِکَ عَمَلِی فَقَدْ کَبُرَ فِی جَنْبِ رَجَائِکَ أَمَلِی إِلَهِی کَیْفَ أَنْقَلِبُ مِنْ عِنْدِکَ بِالْخَیْبَهِ مَحْرُوماً وَ قَدْ کَانَ حُسْنُ ظَنِّی بِجُودِکَ أَنْ تَقْلِبَنِی بِالنَّجَاهِ مَرْحُوما إِلَهِی وَ قَدْ أَفْنَیْتُ عُمُرِی فِی شِرَّهِ السَّهْوِ عَنْکَ وَ أَبْلَیْتُ شَبَابِی فِی سَکْرَهِ التَّبَاعُدِ مِنْکَ إِلَهِی فَلَمْ أَسْتَیْقِظْ أَیَّامَ اغْتِرَارِی بِکَ وَ رُکُونِی إِلَی سَبِیلِ سَخَطِکَ. (2) إِلَهِی وَ أَنَا عَبْدُکَ وَ ابْنُ عَبْدِکَ قَائِمٌ بَیْنَ یَدَیْکَ مُتَوَسِّلٌ بِکَرَمِکَ إِلَیْکَ إِلَهِی أَنَا عَبْدٌ أَتَنَصَّلُ إِلَیْکَ مِمَّا کُنْتُ أُوَاجِهُکَ بِهِ مِنْ قِلَّهِ اسْتِحْیَائِی مِنْ نَظَرِکَ وَ أَطْلُبُ الْعَفْوَ مِنْکَ إِذِ الْعَفْوُ نَعْتٌ لِکَرَمِکَ إِلَهِی لَمْ یَکُنْ لِی حَوْلٌ فَأَنْتَقِلَ بِهِ عَنْ مَعْصِیَتِکَ إِلا فِی وَقْتٍ أَیْقَظْتَنِی لِمَحَبَّتِکَ وَ کَمَا أَرَدْتَ أَنْ أَکُونَ کُنْتُ فَشَکَرْتُکَ بِإِدْخَالِی فِی کَرَمِکَ وَ لِتَطْهِیرِ قَلْبِی مِنْ أَوْسَاخِ الْغَفْلَهِ عَنْکَ إِلَهِی انْظُرْ إِلَیَّ نَظَرَ مَنْ نَادَیْتَهُ فَأَجَابَکَ وَ اسْتَعْمَلْتَهُ بِمَعُونَتِکَ فَأَطَاعَکَ یَا قَرِیباً لا یَبْعُدُ عَنِ الْمُغْتَرِّ بِهِ وَ یَا جَوَاداً لا یَبْخَلُ عَمَّنْ رَجَا ثَوَابَهُ إِلَهِی هَبْ لِی قَلْباً یُدْنِیهِ مِنْکَ شَوْقُهُ وَ لِسَاناً یُرْفَعُ إِلَیْکَ صِدْقُهُ وَ نَظَراً یُقَرِّبُهُ مِنْکَ حَقُّهُ إِلَهِی إِنَّ مَنْ تَعَرَّفَ

1- خدایا کارم را چنان که سزاوار آنی بر عهده گیر، خدایا به سوی من با فضلت بازگرد، به سوی گناهکاری که جهلش سراپایش را پوشانده، خدایا گناهانی را در دنیا بر من پوشاندی، که بر پوشاندن آن در آخرت محتاج ترم، گناهم را در دنیا برای هیچیک از بندگان شایسته ات آشکار نکردی، پس مرا در قیامت در برابر دیدگان مردم رسوا مکن، خدایا جود تو آرزویم را گسترده ساخت، و عفو تو از عمل من برتری گرفت. بار خدایا، روزی که در آن میان بندگانت حکم میکنی، مرا به دیدارت خوشحال کن. خدایا عذرخواهی من از پیشگاهت عذرخواهی کسی است که از پذیرفتن عذرش بی نیاز نگشته، پس عذرم را بپذیر ای کریم ترین کسی که بدکاران از او پوزش خواستند.

2- خدایا، حاجتم را برمگردان، و (طمع ام) را قرین نومیدی مساز، و امید و آرزویم را از خود مبر. خدایا، اگر خواری ام را می خواستی، هدایتم نمی

نمودی، و اگر رسوایی ام را خواسته بودی عافیتم نمی بخشیدی، خدایا، این گمان را به تو ندارم که مرا در حاجتی که عمرم را در طلبش سپری کرده ام، از درگاهت بازگردانی. خدایا تو را سپاس، سپاسی ابدی و جاودانه، همیشگی و بی پایان، سپاسی که افزون شود و نابود نگردد، آنگونه که پسندی و خشنود گردی، خدایا اگر مرا بر جرمم بگیری، من نیز تو را به عفوت بگیرم، و اگر به گناهانم بنگری، جز به آمرزشت ننگرم، و اگر مرا وارد دوزخ کنی، به اهل آن آگاهی دهم که تو را دوست دارم. خدایا اگر عملم در برابر طاعتت کوچک بوده، همانا از سر امید به تو آرزویم بزرگ است. خدایا چگونه از بارگاهت با نومیدی و محرومیت بازگردم، درحالی که خوش گمانی ام به بخشش وجودت این بوده که مرا نجات یافته و بخشیده باز می گردانی، خدایا عمرم را در آزمندی غفلت از تو نابود ساختم، و جوانی ام را در مستی دوری از تو پیر نمودم. خدایا در روزگار غرور نسبت به تو، بیدار نشدم و گاه تمایلم به سوی خشم تو آگاه نگشتم.

بِکَ غَیْرُ مَجْهُولٍ وَ مَنْ لاذَ بِکَ غَیْرُ مَخْذُولٍ وَ مَنْ أَقْبَلْتَ عَلَیْهِ غَیْرُ مَمْلُوکٍ [مَمْلُولٍ] ، (1) إِلَهِی إِنَّ مَنِ انْتَهَجَ بِکَ لَمُسْتَنِیرٌ وَ إِنَّ مَنِ اعْتَصَمَ بِکَ لَمُسْتَجِیرٌ وَ قَدْ لُذْتُ بِکَ یَا إِلَهِی فَلا تُخَیِّبْ ظَنِّی مِنْ رَحْمَتِکَ وَ لَا تَحْجُبْنِی عَنْ رَأفَتِکَ إِلَهِی أَقِمْنِی فِی أَهْلِ وَلایَتِکَ مُقَامَ مَنْ رَجَا الزِّیَادَهَ مِنْ مَحَبَّتِکَ إِلَهِی وَ أَلْهِمْنِی وَلَهاً بِذِکْرِکَ إِلَی ذِکْرِکَ وَ هِمَّتِی فِی رَوْحِ نَجَاحِ أَسْمَائِکَ وَ مَحَلَّ قُدْسِکَ إِلَهِی بِکَ عَلَیْکَ إِلا أَلْحَقْتَنِی بِمَحَلِّ أَهْلِ طَاعَتِکَ وَ الْمَثْوَی الصَّالِحِ مِنْ مَرْضَاتِکَ فَإِنِّی لا أَقْدِرُ لِنَفْسِی دَفْعاً وَ لا أَمْلِکُ لَهَا نَفْعاً إِلَهِی أَنَا عَبْدُکَ الضَّعِیفُ الْمُذْنِبُ وَ مَمْلُوکُکَ الْمُنِیبُ [الْمَعِیبُ] فَلا تَجْعَلْنِی مِمَّنْ صَرَفْتَ عَنْهُ وَجْهَکَ وَ حَجَبَهُ سَهْوُهُ عَنْ عَفْوِکَ إِلَهِی هَبْ لِی کَمَالَ الاِنْقِطَاعِ إِلَیْکَ وَ أَنِرْ أَبْصَارَ قُلُوبِنَا بِضِیَاءِ نَظَرِهَا إِلَیْکَ حَتَّی تَخْرِقَ أَبْصَارُ الْقُلُوبِ حُجُبَ النُّورِ فَتَصِلَ إِلَی مَعْدِنِ الْعَظَمَهِ وَ تَصِیرَ أَرْوَاحُنَا مُعَلَّقَهً بِعِزِّ قُدْسِکَ إِلَهِی وَ اجْعَلْنِی مِمَّنْ نَادَیْتَهُ فَأَجَابَکَ وَ لاحَظْتَهُ فَصَعِقَ لِجَلالِکَ فَنَاجَیْتَهُ سِرّا وَ عَمِلَ لَکَ جَهْرا. (2) إِلَهِی لَمْ أُسَلِّطْ عَلَی حُسْنِ ظَنِّی قُنُوطَ الْإِیَاسِ وَ لا انْقَطَعَ رَجَائِی مِنْ جَمِیلِ کَرَمِکَ إِلَهِی إِنْ کَانَتِ الْخَطَایَا قَدْ أَسْقَطَتْنِی لَدَیْکَ فَاصْفَحْ عَنِّی بِحُسْنِ تَوَکُّلِی عَلَیْکَ إِلَهِی إِنْ حَطَّتْنِی الذُّنُوبُ مِنْ مَکَارِمِ لُطْفِکَ فَقَدْ نَبَّهَنِی الْیَقِینُ إِلَی کَرَمِ عَطْفِکَ إِلَهِی إِنْ أَنَامَتْنِی الْغَفْلَهُ عَنِ الاِسْتِعْدَادِ لِلِقَائِکَ فَقَدْ نَبَّهَتْنِی الْمَعْرِفَهُ بِکَرَمِ آلائِکَ إِلَهِی إِنْ دَعَانِی إِلَی النَّارِ عَظِیمُ عِقَابِکَ فَقَدْ دَعَانِی إِلَی الْجَنَّهِ جَزِیلُ ثَوَابِکَ إِلَهِی فَلَکَ أَسْأَلُ وَ إِلَیْکَ أَبْتَهِلُ وَ أَرْغَبُ وَ أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَجْعَلَنِی مِمَّنْ یُدِیمُ ذِکْرَکَ وَ لا یَنْقُضُ عَهْدَکَ وَ

1- خدایا و من بنده تو و فرزند بنده توام، در برابرت ایستاده ام، به کرمت به حضرت تو متوسّلم. خدایا، بنده ای هستم، که به درگاهت از آنچه که با آن با تو روبرو بوده ام از کمی حیایم از مراقبتت نسبت به من بیزاری می جویم و از تو درخواست گذشت میکنم، زیرا گذشت صفتی درخور کرم توست. خدایا برایم نیرویی نیست که خود را بوسیله آن از عرصه نافرمانی ات بیرون برم، مگر آنگاه که به محبّتت بیدارم سازی، و آنچنان که خواستی باشم، پس تو را شکر گذارم، برای اینکه در آستان کرمت واردم کردی، و هم اینکه دلم را از آلایه های غفلت از حضرتت پاک نمودی. خدایا بر من نظر کن، نظر به کسی که صدایش کردی و تو را اجابت کرد، و به یاری ات به کارش گماشتی و او از تو اطاعت کرد، ای نزدیکی که از فریفتگان دور نمی شود، و ای سخاوتمندی که از امید بستگان به پاداشش دریغ نمی ورزد. خدایا، قلبی به من عنایت کن، که اشتیاقش او را به تو نزدیک کند، و

زبانی که صدقش به جانب تو بالا برده شود. و نگاهی که حق بودن او را به تو نزدیک نماید، خدایا، کسی که به تو شناخته شد، ناشناخته نیست، و آن که به تو پناهنده شد خوار نیست، و هرکه را تو به او روی آوری برده نیست،

2- خدایا، آن که به تو راه جوید راهش روشن است، و آن که به تو پناه جوید در پناه توست، و من به تو پناه آوردم ای خدای من، پس گمانم را از رحمتت ناامید مساز، و از مهربانی ات محرومم مکن، خدایا، در میان اهل ولایتت برنشانم، نشاندن آن که به افزون شدن محبّتت امید بسته، خدایا، شیفتگی به ذکرت را پیوسته به من الهام فرما، و همّتم را در نسیم کامیابی نامهایت و جایگاه قدست قرار ده. خدایا به حق خودت بر خودت، مرا به جایگاه اهل طاعتت، و جایگاه شایسته بر ساخته از خشنودی ات برسان، زیراکه من نه بر دفعی از خود قدرت دارم، و نه بر نفع خویش مالک هستم. خدایا، من بنده ناتوان گنهکار توام، و مملوک توبه کننده به پیشگاهت، مرا از کسانی که رویت را از آنان برگرداندی قرار مده، و نه از کسانی که غفلتشان از بخششت محرومشان نموده. خدای کمال جدایی از مخلوقات را، برای رسیدن کامل به خودت به من ارزانی کن، و دیدگان دلهایمان را به پرتو نگاه به سوی خویش روشن کن، تا دیدگان دل پرده های نور را دریده و به سرچشمه عظمت دست یابد، و جانهایمان آویخته به شکوه قدست گردد، خدایا مرا از کسانی قرار ده که آوازشان دادی، پس پاسخت دادند، به آنها توجه فرمودی، پس در برابر بزرگی ات مدهوش شدند، و با آنان راز پنهان گفتی و آنان آشکارا برای تو کار کردند،

لا يَغْفُلُ عَنْ شُكْرِکَ وَ لا يَسْتَخِفُّ بِأَمْرِکَ إِلَهِی وَ أَلْحِقْنِی بِنُورِ عِزِّکَ الْأَبْهَجِ فَأَکُونَ لَکَ عَارِفاً وَ عَنْ سِوَاکَ مُنْحَرِفاً وَ مِنْکَ خَائِفاً مُرَاقِباً يَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِکْرَامِ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ رَسُولِهِ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ وَ سَلَّمَ تَسْلِيما کَثِيرا. (1)

این رازونیاز از مناجات های جلیل القدر أَئِمه علیهم السلام بوده، و مشتمل بر مضامین بسیار بلندی است، و هرگاه که حضور قلبی باشد خواندن آن مناسب است.

بخش دوم

اعمال مخصوصه ماه شعبان

شب اوّل: در کتاب «اقبال» نمازهای بسیار ذکر شده، از جمله دوازده رکعت که در هر رکعت سوره «حمد» یک مرتبه و سوره

«قل هو اللّه احد»

یازده مرتبه خوانده میشود.

خبری شریف در فضیلت روز اول شعبان مشتمل بر فوائد کثیره

روز اوّل: روزه این روز فضیلت بسیار دارد، از امام صادق علیه السّلام روایت شده: هرکه روز اول شعبان را روزه بگیرد، بی تردید بهشت بر او واجب می شود، و سیّد ابن طاووس از حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله ثواب بسیاری روایت کرده برای کسی که سه روز اوّل این ماه را روزه بدارد، و در شب های آن، دو رکعت نماز بجای آورد، با این ترتیب که در هر رکعت سوره «حمد» یک بار، و سوره

«قل هو اللّه احد»

یازده بار خوانده شود، بدان که در تفسیر امام علیه السّلام [تفسیر امام حسن عسگری] روایتی در فضیلت ماه شعبان و روز اول آن ذکر شده، که فواید بسیاری در آن درج شده است، و شیخ ما ثقه الاسلام نوری (نوّر اللّه مقرده) آن روایت را ترجمه کرده و در پایان کتاب «کلمه طیّبه» آورده، ولی چون آن روایت طولانی است، و مقام را گنجایش نوشتن تمام آن

1- خدایا بر خوش بینی ام ناامیدی و یأس را چیره نسازم، و امیدم از زیبایی کرمت نَبُرد. خدایا گر خطاهایم مرا از نظرت انداخته، به خاطر حسن اعتمادم بر تو از من چشم پوشی کن. خدایا، اگر گناهان از جایگاه مکارم لطفت مرا پائین آورده، اما یقین به کرم عنایتت هوشیارم نموده. خدایا اگر غفلت از آماده شدن برای دیدارت به خوابم فرو برده، ولی معرفت به نعمت های کریمانه ات مرا بیدار ساخته است. خدایا اگر بزرگی مجازاتت مرا به سوی آتش فرا خوانده، هرآینه ثواب برجسته ات مرا به سوی بهشت خوانده است، خدایا از تو درخواست می کنم، و به پیشگاهت زاری نموده، و رغبت می ورزم، و از تو می خواهم که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و مرا از کسانی قرار دهی که ذکرت را همواره بر زبان دارند، و پیمانت را نمی شکنند، و از سپاست غافل نمی شوند، و فرمانت را سبک نمی شمارند، خدایا مرا به نور عزّت بسیار زیبایت برسان تا عارف به وجودت گردم، و از غیر تو روی گردان شود، و از تو هراسان و برحذر باشم، ای دارای بزرگی و بزرگواری، و درود خدا و سلام بسیار او بر محمّد فرستاده اش، و برخاندان پاکش باد.

نیست، خلاصه آن را در اینجا ذکر میکنم: حاصل روایت این که حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام در روز اول شعبان به جماعتی برخورد که در مسجد نشسته بودند، و درباره قدر و امثال آن گفتگو میکردند تا آنکه لجاجت و جدالشان، و فریاد و صدایشان سخت بلند شد، حضرت ایستاد و بر آنها سلام کرد، پاسخ سلام را دادند، و به احترام حضرت از جای برخاستند و درخواست کردند کنا آنان بنشیند، ایشان توجّهی به دعوت آنان نکردند و در همان حالت ایستاده فرمودند: ای گروهی که سخن میگویید در مسئله ای که سودی نمیرساند، آیا ندانستید که خدای تعالی را بندگانی است، که آنان را از هراس ساکت نموده بی آنکه لال باشند، یا از سخن گفتن عاجز باشند، اینان هرگاه عظمت خدا را به خاطر می آورند، زبانهای شان شکسته و دلهای شان از جا کنده میشود، و عقولشان از سر میرود، و دچار بهت و حیرت میگردند، این همه به خاطر بلندای عزت و شوکت و بزرگداشت خداست! هرگاه از این حالت به خود آیند با کردارهای پاکیزه به سوی خدا رو میکنند و وجود خود را در شمار ستمکاران و خطاکاران به حساب میآورند، درحالیکه از تقصیر و کوتاهی پا کند، اینان برای خدا به کردار اندک راضی نمیشوند، و عمل زیاد را برای او بسیار نمیشمارند، پیوسته به کار شایسته و عمل نیک مشغولند، اینان چنانند که هرگاه به ایشان بنگری، ترسان و هراسان و در بیم و اضطراب به عبادت ایستاده اند، ای گروه تازه کاران شما کجا و ایشان کجا، آیا ندانستید که داناترین مردم به «قدر»

ساکت ترین ایشانند در سخن از آن، و نادان ترین مردم به «قدر» سخن گوترین آنانند نسبت به آن، ای تازه کارها امروز غرّه شعبان کریم است] به آغاز پیشانی گویند غره] ، پرودگار آن را شعبان نامیده به خاطر انشعاب یافتن و پراکنده شدن خیرات در آن، همانا پروردگار شما در شعبان درهای حسنات را باز کرده، و قصرها و خیراتش را به شما جلوه داد به قیمتی ارزان و کارهایی آسان، پس در مقام خرید برآیید، ابلیس دور از رحمت خدا شاخه های شرور و بلاهای خود را برای شما آراسته و شما پیوسته در گمراهی و سرکشی میکوشید و به شاخه های ابلیس تمسّک می جویید، و از شاخه های خیرات که درهایش برای شما باز شده روی می گردانید، و این غرّه ماه شعبان است، و شاخه های خیراتش عبارت است از: نماز، روزه، زکات، امر به معروف، نهی از منکر، نیکی به پدر و مادر و خویشان و همسایگان، ایجاد صلح و صفا بین مردم، صدقه دادن به فقرا و مساکین، در چیزی که مسئولیّتش از شما برداشته شده، به خود زحمت و مشقّت میدهید و آن مسأله قضا و قدر است، و خود را در سختی می اندازید در چیزیکه از ژرف اندیشی و تحقیق در آن نهی شده اید، و آن کشف اسرار الهی است، که هرکه از آنها تفتیش کند از تباه شدگان است.

بدانید که اگر شما بر آنچه پرودگار برای مطیعان از بندگانش در امروز آماده نموده آگاه شوید، هرآینه خود را از آنچه بدان پرداختید [بحث در قضاوقدر] بازخواهید داشت، و در آنچه به

آن فرمان دادند وارد خواهید شد.

گفتند: یا امیر المؤمنین آنچه را خدا در این روز برای مطیعان خود مهیّا نموده چیست؟ حضرت داستان آن لشگری را که رسول خدا صلی اللّه علیه و آله برای جهاد با کافران فرستاده بود، و سپاه دشمن به هنگام شب بر آنها شبیخون زدند را نقل کرد و فرمود: شبی تاریک و فرورفته در سیاهی بود، مسلمانان در خواب، و کسی از آنان جز زید بن حارث و عبد اللّه بن رواحه و قتاده بن نعمان و قیس بن عاصم منقری بیدار نبود، هریک از آنان در جانبی از لشگر مشغول نماز و خواندن دعا بود، دشمنان با شبیخون خویش در آن شب تاریخ، مسلمانان را آماج تیرهای خود ساختند و مسلمانان به خاطر سیاهی شب، از دیدن دشمنان عاجز بودند، و راهی برای حفظ خویش نداشتند، به این خاطر نزدیک بود هلاک شوند، ناگهان از دهان این چند نفر انواری درخشید، که اردوگاه را روشن ساخت، و باعث قوّت دل و دلیری مسلمانان شد، پس شمشیر کشیده و همه دشمنان را کشته و زخمی و اسیر نمودند، پس از بازگشت از جهاد داستان خود را برای رسول خدا صلی اللّه علیه و آله نقل کردند، حضرت فرمود: این انوار به خاطر اعمال برادران شما در آغاز ماه شعبان است، پس حضرت یک یک آن اعمال را نقل کردند تا آنکه فرمودند: چون روز اوّل شعبان میرسد، ابلیس سپاه خویش را در اطراف زمین و کرانه های آن پراکنده میکند و به ایشان می گوید: امروز در کشاندن بعضی از بندگان خدا به سوی خود بکوشید، و خدا

(عزّ و جلّ) فرشتگان را در اطراف و آفاق زمین پراکنده میکند و به آنان می فرماید: بندگانم را به راستی و درستی نگاه دارید، و آنان را ارشاد کنید، همه بندگانم سعاتمند می شوند، جز آن که از قبول حق امتناع ورزد و به راه سرکشی رود، که او در شمار حزب ابلیس و سپاهیان او محسوب میشود.

چون روز اوّل ماه شعبان شود، خدا (عزّ و جلّ) به باز شدن درهای بهشت امر میکند، پس باز میشوند، و به درخت طوبی [درختی است در بهشت] فرمان میدهد تا شاخه های خود را دنیا نزدیک کند، آنگاه منادی پروردگار (عزّ و جلّ) ندا سر می دهد: ای بندگان خدا این شاخه های درخت طوبی است، پس به آن درآویزید، که شما را به سوی بهشت برافروزد، و این شاخه های دخت زقّوم است [درختی است از درختان دوزخ که در سوره مبارکه واقعه از آن یاد شده است] از آن دوری کنید تا شما را به جانب دوزخ نبرد.

رسول خدا صلی اللّه علیه و آله فرمود: سوگند به آن که مرا به راستی مبعوث به رسالت نمود، هرکه در این روز دری از خیر و نیکی را فراگیرد، به تحقیق به شاخه ای از شاخه های درخت طوبی در آویخته که او را به سوی بهشت می کشاند، و هرکه در امروز دری از شرّ و بدی را فراگیرد، به یقین به شاخه ای از شاخه های زقّوم درآویخته که او را کشاننده به سوی آتش است، سپس رسول خدا صلی اللّه علیه و آله اعمالی که هریک باعث درآویخته شدن به شاخه

ای از شاخه های طوبی است به این صورت بیان فرمودند: امروز هرکس برای خدا نماز مستحبی بجا آورد، و هرکه در این روز روزه بدارد، و هرکه میان زنی با همسرش، یا پدری با فرزندش، یا خویشاوندان، یا زن و شوهر بیگانه ای صلح دهد، و کسی که تخفیف دهد پریشانی را، از طلبی که از او دارد، یا از طلبش از عهده مدیون بکاهد، و کسی که در حساب خود نظر کند، و قرض کهنه ای را بر عهده خود ببیند، که طلبکارش از به دست آوردنش مأیوس شده، پس آن را به صاحبش برگداند، و کسی که یتیمی را سرپرستی نماید، و کسی که سفیهی را از ضربه زدن به آبرو و عرض مؤمنی بازدارد، و کسی که قرآن یا بخشی از آن را بخواند، و کسی که خدا را یاد کند، و نعمت هایش را بر شمارد، و اقدام به شکر نماید، و کسی که از بیماری عیادت کند، و کسی که به پدر و مادر یا یکی از آنها نیکی ورزد، و آن که پیش از رسیدن روز اوّل شعبان پدر و مادر خویش را به خشم آورده بود و در این روز خشنودشان ساخت، و هرکه جنازه ای را تشییع کند، و هرکه در این روز مصیبت زده ای را تسلّی بخشد، و هرکس در این روز چیزی از ابواب خیر را بجا آورد از آویختگان به درخت طوبی است.

سپس رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: سوگند به آن که مرا به راستی به رسالت برانگیخت هرکس در این روز دری از شرّ و

گناه را فرا گیرد، به تحقیق به شاخه ای از شاخه های درخت زقّوم درآویخته، و آن شاخه کشاننده اوست به سوی آتش، آنگاه اعمالی که هریک باعث درآویخته شدن به شاخه ای از شاخه های زقّوم است را به این صورت بیان فرمودند: سوگند به آن که مرا به راستی به پیامبری فرستاد، هرکس در این روز نسبت به نماز واجب خود کوتاهی کند، و آن را تباه نماید، و هرکس فقیری درمانده نز او آید، که بدی حالش را می داند، و بدون اینکه ضرری متوجه وی گردد، قدرت بر تغییر حال او را دارد، و کس دیگری هم نیست که به جای او، مشکل فقیر را حل کند، پس فقیر را به حال خود خود واگذارد، و دست او را نگیرد، تا از بین رفته و هلاک گردد، و کسی که خطاکاری از او عذرخواهی کند، پس عذر او را نپذیرد، علاوه بر این بیش از اندازه ای که بدی کرده، او را عقوبت نماید، و کسیکه جدایی اندازد میان شوهری با همسرش، یا پدری با فرزندش، یا برادری با برادرش، یا خویشی با خویشش، یا میان دو همسایه، یا میان دو رفیق، یا دو خواهر، و کسی که بر انسان تنگدستی سخت بگیرد، درحالی که تنگدستی او را می داند، پس بر خشم و بلای او بیفزاید، و کسیکه مدیون باشد و آن را بر صاحبش انکار کند، و بر او ستم ورزد تا دین او را باطل نماید، و آن که بر یتیمی جفا کند، و به او آزار رساند، و مال او را تباه کند، و کسی که به

آبرو و عرض برادر مؤمنی هجوم برد و مردم را هم بر آن وا دارد، و کسیکه آوازه خوانی کند، به صورتی که مردم را در آن آوازه خوانی بر انجام گناه تحریک کند.

و کسی که کارهای زشت و قبیح خود را در جنگها، و انواع ستم خود را بر بندگان خدا بر شمارد، و به آن اعمال افتخار نماید، و کسیکه همسایه اش بیمار شده، و به جهت سبک شمردن ش.

ن او، از او عیادت نکرده، و آن که همسایه اش مرده و به خاطر خوار بودن آن مرده در نظرش جنازه اش را تشییع نکرده، و آن که از تسلیت مصیبت زده اعراض کند، و به وی از روی حقارت و پستی جفا کند، و کسی که عاق کند پدر و مادر خود، یا یکی از آن دو را، و کسیکه پیش از شعبان ایشان را عاق کرده بود، و در شعبان ایشان را خشنود نساخت، و حال آنکه قدرت بر آن را داشت و همچنین هرکس کاری از سایر اقسام شهر را انجام دهد، آویخته به شاخه ای از شاخه های زقّوم است، و سوگند به آن که مرا به راستی به پیامبری برگزید که در آویختگان به شاخه های درخت طوبی با آن شاخه ها به سوی بهشت بلند میشوند.

آنگاه رسول خدا صلی اللّه علیه و آله اندکی نظر خود را به جانب آسمان بلند کرد، و میخندید و مسرور بود، سپس نظر مبارک را به سوی زمین به زیر انداخت، پس پیشانی مبارک را درهم کشید و روی مبارک عبوس گشت، آنگاه رو به اصحاب خود کرد

و فرمود: سوگند به آن که محمّد را به راستی به پیامبری برگزید به تحقیق دیدم درخت طوبی را که بلند میشد، و بلند می کرد آنان را که به او درآویخته بودند به سوی بهشت، و دیدم از ایشان را که درآویخته بودند به یک شاخه از آن، و بعضی به دو شاخه، یا به چند شاخه، برحسب پای بندیشان بر طاعات.

و هرآینه زید به حارثه را می بینم که در آویخته به بیشتر شاخه های آن و آن شاخه ها بلند می کنند او را به اعلا علیّین [بالاترین مرتبه] بهشت، از این جهت خندیدم و خوشحال شدم، آنگاه به سوی زمین نگاه کردم و سوگند به آن که مرا به راستی به پیامبری برانگیخت درخت زقّوم را دیدم که به پایین میرفت شاخه های آن، و درآویختگان به خود را به سوی دوزخ پایین می برد.

و دیم گروهی از ایشان را درآویخته به شاخه ای، و گروهی به دو شاخه یا چند شاخه بر حسب پافشاریشان بر گناهان.

و هرآینه بعضی از منافقان را می بینم، که به بیشتر شاخه های آن درآویخته اند، و آن شاخه ها او را به اسفل درکات [پایین ترین مهلکه ها] فرو می برند، از این جهت روی دهم کشیدم، و پیشانی ام گرفت.

اعمال روز سوم شعبان

صوت

***

روز سوّم: روز بسیار مبارکی است، شیخ طوسی در کتاب «مصباح» فرموده است: در این روز حضرت حسین بن علی علیهما السّلام متولّد شد، و در چنین روزی توقیع [دست نوشت] شریف به سوی قاسم بن علاء همدانی وکیل حضرت امام حصن عسگری علیه السّلام بیرون آمد که: مولایمان

امام حسین علیه السّلام در روز پنجشنبه سوم شعبان متولّد شد، پس آن روز را روزه بگیر، و این دعا را بخوان:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِحَقِّ الْمَوْلُودِ فِی هَذَا الْیَوْمِ الْمَوْعُودِ بِشَهَادَتِهِ قَبْلَ اسْتِهْلالِهِ وَ وِلادَتِهِ بَکَتْهُ السَّمَاءُ وَ مَنْ فِیهَا وَ الْأَرْضُ وَ مَنْ عَلَیْهَا وَ لَمَّا یَطَأْ [یُطَأْ] لابَتَیْهَا قَتِیلِ الْعَبْرَهِ وَ سَیِّدِ الْأُسْرَهِ الْمَمْدُودِ بِالنُّصْرَهِ یَوْمَ الْکَرَّهِ الْمُعَوَّضِ مِنْ قَتْلِهِ أَنَّ الْأَئِمَّهَ مِنْ نَسْلِهِ وَ الشِّفَاءَ فِی تُرْبَتِهِ وَ الْفَوْزَ مَعَهُ فِی أَوْبَتِهِ وَ الْأَوْصِیَاءَ مِنْ عِتْرَتِهِ بَعْدَ قَائِمِهِمْ وَ غَیْبَتِهِ حَتَّی یُدْرِکُوا الْأَوْتَارَ وَ یَثْأَرُوا الثَّارَ وَ یُرْضُوا الْجَبَّارَ وَ یَکُونُوا خَیْرَ أَنْصَارٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِمْ مَعَ اخْتِلافِ اللَّیْلِ وَ النَّهَارِ اللَّهُمَّ فَبِحَقِّهِمْ إِلَیْکَ أَتَوَسَّلُ وَ أَسْأَلُ سُؤَالَ مُقْتَرِفٍ مُعْتَرِفٍ مُسِی ءٍ إِلَی نَفْسِهِ مِمَّا فَرَّطَ فِی یَوْمِهِ وَ أَمْسِهِ یَسْأَلُکَ الْعِصْمَهَ إِلَی مَحَلِّ رَمْسِهِ ، (1) اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ عِتْرَتِهِ وَ احْشُرْنَا فِی زُمْرَتِهِ وَ بَوِّئْنَا مَعَهُ دَارَ الْکَرَامَهِ وَ مَحَلَّ الْإِقَامَهِ اللَّهُمَّ وَ کَمَا أَکْرَمْتَنَا بِمَعْرِفَتِهِ فَأَکْرِمْنَا بِزُلْفَتِهِ وَ ارْزُقْنَا مُرَافَقَتَهُ وَ سَابِقَتَهُ وَ اجْعَلْنَا مِمَّنْ یُسَلِّمُ لِأَمْرِهِ وَ یُکْثِرُ الصَّلاهَ عَلَیْهِ عِنْدَ ذِکْرِهِ وَ عَلَی جَمِیعِ أَوْصِیَائِهِ وَ أَهْلِ أَصْفِیَائِهِ الْمَمْدُودِینَ مِنْکَ بِالْعَدَدِ الاثْنَیْ عَشَرَ النُّجُومِ الزُّهَرِ وَ الْحُجَجِ عَلَی جَمِیعِ الْبَشَرِ اللَّهُمَّ وَ هَبْ لَنَا فِی هَذَا الْیَوْمِ خَیْرَ مَوْهِبَهٍ وَ أَنْجِحْ لَنَا فِیهِ کُلَّ طَلِبَهٍ کَمَا وَهَبْتَ الْحُسَیْنَ لِمُحَمَّدٍ جَدِّهِ وَ عَاذَ فُطْرُسُ بِمَهْدِهِ فَنَحْنُ عَائِذُونَ بِقَبْرِهِ مِنْ بَعْدِهِ نَشْهَدُ تُرْبَتَهُ وَ نَنْتَظِرُ أَوْبَتَهُ آمِینَ رَبَّ الْعَالَمِینَ. (2)

صوت

***

بعد از این دعا، میخوانی دعای امام حسین علیه السّلام را، و این اخرین دعای آن حضرت است در روزی که دشمنانش فزونی گرفتند، یعنی روز عاشورا

1- خدایا از تو می خواهم به حق مولود د راین روز، که به شهادتش وعده داده شد پیش از برخاستن صدایش و قبل از ولادتش، آسمان و هرکه در آن است، زمین و هر که بر آن است بر او گریست درحالی که هنوز قدم در

جهان نگذاشته بود، کشته اشک، سرور خاندان، مددیافته به یاری، روز بازگشت، پاداش شهادتش اینکه امامان از نسل اویند، و شفا در کام اوست، و پیروزی با اوست درگاه بازگشتش، و جانشینان از خاندانش پس از قیام کننده شان و غیبت او، تا انتقام گیرند و خون خواهی نمایند، و حضرت جبّار را خشنود سازند و بهترین یاران دین حق شوند، درود خدا بر ایشان همگام با رفت وآمد شب و روز. خدایا! به حق آنان به تو توسّل میجویم و از تو درخواست میکنم درخواست گنهکار معترف به گناه و بد کرده به خود با اموری که در امروز دیروزش کوتاهی نموده، از تو تا هنگام رفتن در گورش پناه می خواهد،

2- خدایا! بر محمّد و خاندانش درود فرست، و ما را در جمع او محشور کن، و همراه وی در بهشت و جایگاه ابدی جای ده. خدایا! همچنان که ما را به شناسایی اش گرامی داشتی پس ما را به تقرّب به آن حضرت گرامی دار، و رفاقت و سابقه محبّت با او را روزی ما فرما، و ما را از کسانی قرار ده که فرمانش را تسلیم می شوند، و به هنگام بردن نامش صلوات زیاد بر او میفرستند، و هم بر همه جانشینان و خاندان برگزیده اش، آن یاری شدگان از سوی تو به عدد دوازده، آن ستارگان درخشانند، و حجّتهای الهی بر تمام بشر، خدایا! ببخش بر ما در این روز بهترین بخشش را، و برآور برای ما هر خواسته ای را، چنان که حسین را به محمّد بخشیدی، و فطرس به گهواره اش پناهنده شد، و ما پناهنده به مزار اوییم پس از شهادتش، بر تربتش حاضر می شویم و بازگشتش را انتظار می کشیم، آمین ای پروردگار جهانیان.

لَلَّهُمَّ أَنْتَ مُتَعَالِی الْمَکَانِ عَظِیمُ الْجَبَرُوتِ شَدِیدُ الْمِحَالِ غَنِیٌّ عَنِ الْخَلائِقِ عَرِیضُ الْکِبْرِیَاءِ قَادِرٌ عَلَی مَا تَشَاءُ قَرِیبُ الرَّحْمَهِ صَادِقُ الْوَعْدِ سَابِغُ النِّعْمَهِ حَسَنُ الْبَلاءِ قَرِیبٌ إِذَا دُعِیتَ مُحِیطٌ بِمَا خَلَقْتَ قَابِلُ التَّوْبَهِ لِمَنْ تَابَ إِلَیْکَ قَادِرٌ عَلَی مَا أَرَدْتَ وَ مُدْرِکٌ مَا طَلَبْتَ وَ شَکُورٌ إِذَا شُکِرْتَ وَ ذَکُورٌ إِذَا ذُکِرْتَ أَدْعُوکَ مُحْتَاجا وَ أَرْغَبُ إِلَیْکَ فَقِیرا وَ أَفْزَعُ إِلَیْکَ خَائِفا وَ أَبْکِی إِلَیْکَ مَکْرُوبا وَ أَسْتَعِینُ بِکَ ضَعِیفا وَ أَتَوَکَّلُ عَلَیْکَ کَافِیا احْکُمْ بَیْنَنَا وَ بَیْنَ قَوْمِنَا [بِالْحَقِ] فَإِنَّهُمْ غَرُّونَا وَ خَدَعُونَا وَ خَذَلُونَا وَ غَدَرُوا بِنَا وَ قَتَلُونَا وَ نَحْنُ عِتْرَهُ نَبِیِّکَ وَ وَلَدُ [وُلْدُ] حَبِیبِکَ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الَّذِی اصْطَفَیْتَهُ بِالرِّسَالَهِ وَ ائْتَمَنْتَهُ عَلَی وَحْیِکَ فَاجْعَلْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا فَرَجا وَ مَخْرَجا بِرَحْمَتِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ . (1)

ابن عیّاش گفت: از حسین بن علی بن سفیان بزوفری شنیدم، که میگفت: امام صادق علیه السّلام این دعا را، در این روز میخواند و نیز فرمود این دعا از دعاهای روز سوم شعبان، روز ولادت امام حسین علیه السّلام است.

فضیلت و اعمال شب نیمه شعبان

شب سیزدهم: اوّل لیالی بیض [شب های روشن که عبارتند از شب های سیزدهم، چهاردهم و پانزدهم] است، و کیفیت نماز شب سیزدهم و دو شب بعد در اعمال ماه رجب بیان شد.

شب نیمه شعبان: شب بسیار مبارکی است، از امام صادق علیه السّلام روایت شده که از امام باقر علیه السّلام از فضیلت شب نیمه شعبان سؤال شد، ایشان فرمود: این شب پس از شب قدر برترین شب هاست.

در این شب خدا فضل خود را بر بندگان سرازیر می کند، و آنان را به بخشش و کرم

1- خدایا تو بلندمرتبه و بزرگ جبروتی و در عذاب بس سخت گیری، از آفریدگان بی نیازی، کبریایی ات فراگیر است، بر هرچه میخواهی توانایی، رحمتت به بندگان نزدیک است، وعده ات راست، نعمتت کامل، و آزمونت نیکوست، هنگامیکه خوانده شوی بسیار نزدیکی، به آنچه آفریدی احاطه داری، برای آن که توبه کند پذیرای توبه ای، بر هرچه اراده کنی توانایی، و آنچه را بجویی به دست آوری، هرگاه سپاس شوی، سپاس پذیری، و هرگاه

یاد شوی یاد کنی، از سر نیاز تو را میخوانم، و با احتیاج به سوی تو میل میکنم، و بیمناک به جانب تو پناه می آورم و غمگین به درگاهت گریه میکنم، و در کمال ناتوانی از تو کمک میخواهم، و برای کفایت امورم بر تو توکّل می نمایم، بین ما و بین قوم ما [به حق] داوری کن که آنان ما را فریفتند، و به ما نیرنگ زدند و از یاری ما دست کشیدند، و با ما بی وفایی نمودند و ما را کشتند، و حال آنکه ما عترت پیامبر تو، و فرزند محبوب تو محمّد بن عبد اللّه هستیم، آن که او را به رسالت برگزیدی، و بر وحی خود امین قرار دادی، در کار ما گشایش و راه رهایی از مشکل قرار ده، به مهرت ای مهربان ترین مهربانان.

خویش می آمرزد، پس در تقرّب جستن به سوی خدای تعالی در آن بکوشید، که آن شبی است که خدا به ذات مقدّس خود سوگند یاد کرده، که سائلی را از درگاه خویش با دست خالی بازنگرداند مادام که انجام معصیتی را درخواست نکند، و شب نیمه شعبان شبی است که حق تعالی آن را برای ما قرار داد و در عوض شب قدر که آن را مخصوص پیامبر صلی اللّه علیه و آله فرمود، پس در دعای و ثنا بر خدای تعالی کوشش کنید.

، تا آخر خبر.

از جمله برکات این شب مبارک، ولادت با سعادت حضرت سلطان عصر امام زمان (ارواحنا له الفداء) است که در سحر چنین شبی در سال دویست وپنجاه وپنج هجری قمری در سرّمن رأی [سامرای کنونی] واقع شد، و باعث فزونی شرافت این شب مبارک گشت.

برای این شب چند عمل دارد است: اوّل: غسل کردن که باعث تخفیف گناهان است.

دوّم: شب زنده داری به نماز و دعا و استغفار، چنان که امام زین العابدین علیه السّلام انجام می دادند، و در روایت آمده: هرکه این شب را به رازونیاز و عدابت بپردازد دل او نمیرد در روزی که دل ها بمیرند.

سوّم: زیارت امام حسین علیه السّلام که افضل اعمال این شب است و باعث آمرزش گناهان است، و هرکه میل دارد تا ارواح صدوبیست وچهار هزار پیامبر با او دست آشنایی دهند، در این شب امام حسین علیه السّلام را زیارت کند، کم ترین حدّ زیارت آن حضرت ان است که بر بالای بامی برآید و به جانب راست و چپ نظر کند، سپس

سر به جانب آسمان برآرد، و با این کلمات حضرت را زیارت کند:

السَّلامُ عَلَیْکَ یَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ (1)

و هرکس در هر کجا باشد و در هر زمان آن حضرت را به این شیوه زیارت کند، امید است که پاداش حجّ و عمره برای او نوشته شود.

و ما زیارت مخصوص این شب را در باب زیارات به خواست خدا ذکر خواهیم نمود.

صوت

***

چهارم: خواندن دعایی که شیخ و سیّد نقل کرده اند، و به منزله زیارت امام زمان (صلوات اللّه علیه) است:

اللَّهُمَّ بِحَقِّ لَیْلَتِنَا [هَذِهِ] وَ مَوْلُودِهَا وَ حُجَّتِکَ وَ مَوْعُودِهَا الَّتِی قَرَنْتَ إِلَی فَضْلِهَا فَضْلاً فَتَمَّتْ کَلِمَتُکَ صِدْقاً وَ عَدْلاً لا مُبَدِّلَ لِکَلِمَاتِکَ وَ لا مُعَقِّبَ لِآیَاتِکَ نُورُکَ الْمُتَأَلِّقُ وَ ضِیَاؤُکَ الْمُشْرِقُ وَ الْعَلَمُ النُّورُ فِی طَخْیَاءِ الدَّیْجُورِ الْغَائِبُ الْمَسْتُورُ جَلَّ مَوْلِدُهُ وَ کَرُمَ مَحْتِدُهُ وَ الْمَلائِکَهُ شُهَّدُهُ وَ اللَّهُ نَاصِرُهُ وَ مُؤَیِّدُهُ إِذَا آنَ مِیعَادُهُ وَ الْمَلائِکَهُ [فَالْمَلائِکَهُ] أَمْدَادُهُ سَیْفُ اللَّهِ الَّذِی لا یَنْبُو وَ نُورُهُ الَّذِی لا یَخْبُو وَ ذُو الْحِلْمِ الَّذِی لا یَصْبُو مَدَارُ الدَّهْرِ وَ نَوَامِیسُ الْعَصْرِ وَ وُلاهُ الْأَمْرِ وَ الْمُنَزَّلُ عَلَیْهِمْ مَا یَتَنَزَّلُ [یَنْزِلُ] فِی لَیْلَهِ الْقَدْرِ ، (2) وَ أَصْحَابُ الْحَشْرِ وَ النَّشْرِ تَرَاجِمَهُ وَحْیِهِ وَ وُلاهُ أَمْرِهِ وَ نَهْیِهِ اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَی خَاتِمِهِمْ وَ قَائِمِهِمَ الْمَسْتُورِ عَنْ عَوَالِمِهِمْ اللَّهُمَّ وَ أَدْرِکْ بِنَا أَیَّامَهُ وَ ظُهُورَهُ وَ قِیَامَهُ وَ اجْعَلْنَا مِنْ أَنْصَارِهِ وَ اقْرِنْ ثَارَنَا بِثَارِهِ وَ اکْتُبْنَا فِی أَعْوَانِهِ وَ خُلَصَائِهِ وَ أَحْیِنَا فِی دَوْلَتِهِ نَاعِمِینَ وَ بِصُحْبَتِهِ غَانِمِینَ وَ بِحَقِّهِ قَائِمِینَ وَ مِنَ السُّوءِ سَالِمِینَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِینَ

1- درود بر تو ای ابا عبد اللّه، درود و رحمت و برکات خدا بر تو

2- خدای به حق این شب و مولود در آن، و به حق حجتّت و موعود او، که به فضیلتش فضیلت دیگری را قرین ساختی، پس کامل شد کلمه ات به راستی و عدالت، برای کلماتت دگرگون سازی نیست، و برای آیاتت پس زنده ای نمی باشد، نور درخشانت، و پرتو فروزانت، و نشانه روشنت در شب تاریک، آن غایب پوشیده از نظر، که عظیم بوده ولادتش، و شریف است اصل و نسبش، فرشتگان گواه اویند، و خدا یاور و تأیید کننده اش آنگاه که وعده ظهورش در رسد و فرشتگان مددکاران اویند، شمشیر خداست که کند نشود، و نور حق است که خاوش نگردد، و با بردباری است که کاری بی منطق انجام ندهند، مدار روزگار است.[پدرانش] نوامیس عصر، و متولّیان حکومت حق اند، نازل شده بر آنان آنچه در شب قدر نازل می شود،

وَ صَلَوَاتُهُ عَلَى [وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى] سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ وَ الْمُرْسَلِينَ وَ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ الصَّادِقِينَ وَ عِتْرَتِهِ النَّاطِقِينَ وَ الْعَنْ جَمِيعَ الظَّالِمِينَ وَ احْكُمْ بَيْنَنَا وَ بَيْنَهُمْ يَا أَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ (1)

صوت

***

پنجم: شیخ از اسماعیل بن فضیل هاشمی روایت کرده که گفت: حضرت صادق علیه السّلام این دعا را به من تعلیم داد که آن را در شب نیمه شعبان بخوانم:

أَنْتَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ الْخَالِقُ الرَّازِقُ الْمُحْيِي الْمُمِيتُ الْبَدِيءُ الْبَدِيعُ لَكَ الْجَلَالُ وَ لَكَ الْفَضْلُ وَ لَكَ الْحَمْدُ وَ لَكَ الْمَنُّ وَ لَكَ الْجُودُ وَ لَكَ الْكَرَمُ وَ لَكَ الْأَمْرُ وَ لَكَ الْمَجْدُ وَ لَكَ الشُّكْرُ وَحْدَكَ لا شَرِيكَ لَكَ يَا وَاحِدُ يَا أَحَدُ يَا صَمَدُ يَا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً أَحَدٌ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اغْفِرْ لِي وَ ارْحَمْنِي وَ اكْفِنِي مَا أَهَمَّنِي وَ اقْضِ دَيْنِي وَ وَسِّعْ عَلَيَّ فِي رِزْقِي فَإِنَّكَ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ كُلَّ أَمْرٍ حَكِيمٍ تَفْرُقُ وَ مَنْ تَشَاءُ مِنْ خَلْقِكَ تَرْزُقُ فَارْزُقْنِي وَ أَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ فَإِنَّكَ قُلْتَ وَ أَنْتَ خَيْرُ الْقَائِلِينَ النَّاطِقِينَ وَ اسْئَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ فَمِنْ فَضْلِكَ أَسْأَلُ وَ إِيَّاكَ قَصَدْتُ وَ ابْنَ نَبِيِّكَ اعْتَمَدْتُ وَ لَكَ رَجَوْتُ فَارْحَمْنِي يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ (2)

صوت

***

ششم: دعایی را بخواند که حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله در این شب میخواندند

اللّٰهُمَّ اقْسِمْ لَنَا مِنْ خَشْيَتِکَ مَا يَحُولُ بَيْنَنَا وَ بَيْنَ مَعْصِيَتِکَ وَ مِنْ طَاعَتِکَ مَا تُبَلِّغُنَا بِهِ رِضْوَانَکَ وَ مِنَ الْيَقِينِ مَا يَهُونُ عَلَيْنَا بِهِ مُصِيبَاتُ الدُّنْيَا اللَّهُمَّ أَمْتِعْنَا بِأَسْمَاعِنَا وَ أَبْصَارِنَا وَ قُوَّتِنَا مَا أَحْيَيْتَنَا وَ اجْعَلْهُ الْوَارِثَ مِنَّا وَ اجْعَلْ

1- اصحاب حشر و نشرند، و مفسّران وحی خدا، و والیان امر و نهی حق. خدایا! بر خاتم و قائمشان که پوشیده از عوالم ایشان است درود فرست. خدایا! ما را به درک ایام او و ظهور و قیامش نایل فرما، و از یارانش قرارمان ده، و خوخواهی او قرین کن، و ما را در شمار یاران و دل دادگانش ثبت فرما، و در دولتش شاد و خرّم زنده بدار، و از همنشینی اش بهره مند ساز و برپادارنده حقش قرارمان ده، و از بدیها به سلامت بدار، ای مهربان ترین مهربانان، و سپاس خدای را پروردگار عالمیان، و درودهای بی پایان خدا بر آقایمان محمّد خاتم پیامبران و رسولان، و بر اهل بیت راستگو و خاندان حق گویش باد، و خدا لعنت فرست بر همه ستمکاران، و بین ما و بین آنان داوری کن، ای داورترین داوران.
2- خدایا تویی زنده به خود پاینده برتر بزرگ، آفریننده روزی بخش، زندگی بخش میراننده، آغاز کننده پدیدآورنده، بزرگی توراست، برتری توراست، سپاس از آن توست، نعمت و جود، کرم و فرمان، بزرگواری و شکر تنها توراست، یگانه ای، شریکی برای تو نیست، ای یگانه ای یکتا، ای مقصود خلق، ای آن که نزاده و زاده نشده و برایش همتایی نبوه، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و مرا بیامرز و به من رحمت آر، و نیازهای مهمّ مرا کفایت فرما، بدهکاری ام را ادا کن، روزی ام را وسعت ده، به درستی که تو در این شب هر کار استواری را مقدّر می کنی، و هرکه از خلق خود را بخواهی روزی می دهی، پس مرا روزی ده که تو بهترین روزی دهندگانی، تو گفتی و تو بهترین گوینده و سخنگویی: «از فضل خدا بخواهید» بنابر این از فضلت می خواهم، و تو را قصد کردم و به فرزند پیامبرت اعتماد نمودم، و به تو امید بستم، بر من رحم کن، ای مهربان ترین مهربانان.

ثَارَنَا عَلَى مَنْ ظَلَمَنَا وَ انْصُرْنَا عَلَى مَنْ عَادَانَا وَ لا تَجْعَلْ مُصِيبَتَنَا فِی دِينِنَا وَ لا تَجْعَلِ الدُّنْيَا أَكْبَرَ هَمِّنَا وَ لا مَبْلَغَ عِلْمِنَا وَ لا تُسَلِّطْ عَلَيْنَا مَنْ لا يَرْحَمُنَا بِرَحْمَتِکَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ (1)

هفتم: بخواند صلوات هر روز را که هنگام زوال [هنگام ظهر شرعی] می خواند: اللّهم صلّ علی محمّد و ال محمّد شجره النّبوّه و موضع الرّساله.

.

.

» هشتم: دعای کمیل را بخواند که ورودش در این شب است، و به طور کامل در باب اوّل گذشت.

نهم: هر یک از ذکرهای «سبحان اللّه» و «الحمد للّه» و «اللّه اکبر» و «لا اله الاّ اللّه» را صد مرتبه بگوید، تا خدای تعالی همه گناهان گذشته او را بیامرزد، و حاجتهای دنیا و آخرت او را برآورد.

صوت

***

دهم: شیخ طوسی در کتاب (مصباح) از ابو یحیی در ضمن خبری در فضیلت شب نیمه شعبان روایت کرده است که گفت: به مولای خود امام صادق علیه السّلام گفتم: بهترین دعاها در این شب کدام است؟ فرمود: هرگاه نماز عشا را بجا آوردی، دو رکعت نماز به این ترتیب بخوان در رکعت اول سوره «حمد» و سوره «کافرون» و در رکعت دوم سوره «حمد» و سوره «توحید» و چون سلام دادی، بگو: «سبحان اللّه» سی وسه مرتبه، و «الحمد للّه» سی وسه مرتبه و «اللّه اکبر» سی وچهار مرتبه، سپس بگو:

يَا مَنْ إِلَيْهِ مَلْجَأُ الْعِبَادِ [يَلْجَأُ الْعِبَادُ] فِی الْمُهِمَّاتِ وَ إِلَيْهِ يَفْزَعُ الْخَلْقُ فِی الْمُلِمَّاتِ يَا عَالِمَ الْجَهْرِ وَ الْخَفِيَّاتِ [وَ] يَا مَنْ لَا تَخْفَى عَلَيْهِ خَوَاطِرُ الْأَوْهَامِ وَ

تَصَرُّفُ الْخَطَرَاتِ يَا رَبَّ الْخَلائِقِ وَ الْبَرِيَّاتِ يَا مَنْ بِيَدِهِ

1- خدایا از خشیتت چنان نصیب ما کن، که بین ما و نافرمانی تو حایل شود، و از طاعتت آنچه که ما را به خشنودی ات برساند، و از یقین به قدری که گرفتاری های دنیا را بر ما آسان سازد، خدایا مار را به گوشهای مان و دیدگانمان و نیروهایمان تا گاهی که ما را زنده میداری بهره مند گردان، و آن را وارث ما قرار بده، و انتقام ما را بر عهده کسی قرار ده که بر ما ستم روا داشته، و ما را بر کسی که با ما دشمنی ورزیده یاری ده، و مصیبت ما را در دین ما قرار نده، و دنیا را بزرگ ترین اندیشه و نهایت دانش ما قرار مده، و آن را که به ما رحم نمی کند بر ما چیره مکن، به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان. این دعا دعای جامع و کاملی است که خواندن آن در اوقات دیگر هم، مغتنم است، و از کتاب «غوالی اللئالی» چنین روایت شده که حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله همواره این دعا را می خواندند.

مَلَكُوتُ الْأَرَضِينَ وَ السَّمَاوَاتِ أَنْتَ اللَّهُ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ أَمُتُّ إِلَيْکَ بِلا إِلَهَ إِلّا أَنْتَ فَيَا لا إِلَهَ إِلّا أَنْتَ اجْعَلْنِی فِی هَذِهِ اللَّيْلَهِ مِمَّنْ نَظَرْتَ إِلَيْهِ فَرَحِمْتَهُ وَ سَمِعْتَ دُعَاءَهُ فَأَجَبْتَهُ وَ عَلِمْتَ اسْتِقَالَتَهُ فَأَقَلْتَهُ وَ تَجَاوَزْتَ عَنْ سَالِفِ خَطِيئَتِهِ وَ عَظِيمِ جَرِيرَتِهِ فَقَدِ اسْتَجَرْتُ بِکَ مِنْ ذُنُوبِی وَ لَجَأْتُ إِلَيْکَ فِی سَتْرِ عُيُوبِی اللَّهُمَّ فَجُدْ عَلَيَّ بِکَرَمِکَ وَ احْطُطْ خَطَايَایَ بِحِلْمِکَ وَ عَفْوِکَ وَ تَغَمَّدْنِی فِی هَذِهِ اللَّيْلَهِ بِسَابِغِ کَرَامَتِکَ وَ اجْعَلْنِی فِيهَا مِنْ أَوْلِيَائِکَ الَّذِينَ اجْتَبَيْتَهُمْ لِطَاعَتِکَ وَ اخْتَرْتَهُمْ لِعِبَادَتِکَ وَ جَعَلْتَهُمْ خَالِصَتَکَ وَ صَفْوَتَکَ . (1) اللَّهُمَّ اجْعَلْنِی مِمَّنْ سَعَدَ جَدُّهُ وَ تَوَفَّرَ مِنَ الْخَيْرَاتِ حَظُّهُ وَ اجْعَلْنِی مِمَّنْ سَلِمَ فَنَعِمَ وَ فَازَ فَغَنِمَ وَ اکْفِنِی شَرَّ مَا أَسْلَفْتُ وَ اعْصِمْنِی مِنَ الازْدِيَادِ فِی مَعْصِيَتِکَ وَ حَبِّبْ إِلَيَّ طَاعَتَکَ وَ مَا يُقَرِّبُنِی مِنْکَ وَ يُزْلِفُنِی عِنْدَکَ سَيِّدِی إِلَيْکَ يَلْجَأُ الْهَارِبُ وَ مِنْکَ يَلْتَمِسُ الطَّالِبُ وَ عَلَی کَرَمِکَ يُعَوِّلُ الْمُسْتَقِيلُ التَّائِبُ أَدَّبْتَ عِبَادَکَ بِالتَّکَرُّمِ وَ أَنْتَ أَکْرَمُ الْأَکْرَمِينَ وَ أَمَرْتَ بِالْعَفْوِ عِبَادَکَ وَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ اللَّهُمَّ فَلا تَحْرِمْنِی مَا رَجَوْتُ مِنْ کَرَمِکَ وَ لا تُؤْيِسْنِی مِنْ سَابِغِ نِعَمِکَ وَ لا تُخَيِّبْنِی مِنْ جَزِيلِ قِسَمِکَ فِی هَذِهِ اللَّيْلَهِ لِأَهْلِ طَاعَتِکَ وَ اجْعَلْنِی فِی جُنَّهٍ مِنْ شِرَارِ بَرِيَّتِکَ رَبِّ إِنْ لَمْ أَکُنْ مِنْ أَهْلِ ذَلِکَ فَأَنْتَ أَهْلُ الْکَرَمِ وَ الْعَفْوِ وَ الْمَغْفِرَهِ، (2) وَ جُدْ عَلَيَّ بِمَا أَنْتَ أَهْلُهُ لا بِمَا أَسْتَحِقُّهُ فَقَدْ حَسُنَ ظَنِّی بِکَ وَ تَحَقَّقَ رَجَائِی لَکَ وَ عَلِقَتْ نَفْسِی بِکَرَمِکَ فَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ وَ أَکْرَمُ الْأَکْرَمِينَ اللَّهُمَّ وَ اخْصُصْنِی مِنْ کَرَمِکَ بِجَزِيلِ قِسَمِکَ وَ أُعُوذُ بِعَفْوِکَ مِنْ عُقُوبَتِکَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذَّنْبَ الَّذِی يَحْبِسُ عَلَيَّ [عَنِّی] الْخُلُقَ وَ يُضَيِّقُ

1- ای آن که پناه بندگان در سختی ها به سوی اوست، و بندگان در رخدادهای ناگوار به سوی او پناه می برند، ای دانای آشکار و نهان، ای آن که خیالات وهم و فکر، و آنچه را اوهام در نظر می آورد بر او پنهان نمی ماند، ای پروردگار خلایق و آفریده ها، ای آن که ملکوت زمین ها و آسمان ها به دست اوست، تویی خدا، معبودی جز تو نیست، به اینکه معبودی جز تو نیست توسّل می جویم، پس ای آن که معبودی جز تو نیست، مرا در این شب از کسانی قرار ده که به ایشان نظر کردی و به آنان رحم نمودی، و دعایشان را شنیدی پس اجابت کردی و درخواست گذشت از گناهشان را دانستی، پس ایشان را آمرزیدی، و از خطای گذشته و گناه بزرگشان درگذشتی، به تحقیق از گناهانم به تو پناه آوردم، و برای پرده پوشی عیب هایم به تو پناهنده شدم، خدایا! با کرم و فضلت بر من ببخش، و به بردباری و گذشت خطاهایم را بریز، و مرا در این شب با کرامت کاملت فرو

پوشان، و از اولیایت که برای طاعتت برگزیدی، و برای عبادتت اختیار کردی و خالص و برگزیده درگاهت نمودی قرار ده.
2- خدایا! مرا از کسانی که کوشش شان قرین سعادت شد، و بهره شان از خیرات کامل گشت قرار ده، و نیز مرا از کسانی قرار ده که سلامت یافتند و نعمت پذیر و رستگار گشته پس بهره بردند، و مرا از گزند آنچه پشت سر گذاردم کفایت فرما، و از زیاده روی در معصیتت نگاه دار، طاعتت و هر آنچه مرا به تو نزدیک می سازد و مقرّب درگاهت می نماید محبوب من قرار ده، سرورم هر فراری به تو پناه می آورد، و هر جوینده به تو التماس می کند، و هر عذرخواه توبه کار بر کرم تو تکیه می زند، بندگانت را با احترام گذرادن به آنان ادب کردی و تو کریم ترین کریمانی، و بندگانت را دستور به گذشت دادی و تویی آمرزنده مهربان. خدایا! مرا نسبت به آنچه از کرمت امیدوارم بی بهره مکن، و از نعمتهای کاملت ناامید مساز، و از بهره فراوانت که در این شب برای اهل طاعتت مقرّر نموده ای بی نصیب مکن، و مرا از شرار مخلوقاتت در سپر استواری قرار ده، پرودگارا هرچند سزاوار آن همه عنایت نباشم، ولی تو اهل کرم و گذشت آمرزشی،

عَلَیَّ الرِّزْقَ حَتَّی أَقُومَ بِصَالِحِ رِضَاکَ وَ أَنْعَمَ بِجَزِیلِ عَطَائِکَ وَ أَسْعَدَ بِسَابِغِ نَعْمَائِکَ فَقَدْ لُذْتُ بِحَرَمِکَ وَ تَعَرَّضْتُ لِکَرَمِکَ وَ اسْتَعَذْتُ بِعَفْوِکَ مِنْ عُقُوبَتِکَ وَ بِحِلْمِکَ مِنْ غَضَبِکَ فَجُدْ بِمَا سَأَلْتُکَ وَ أَنِلْ مَا الْتَمَسْتُ مِنْکَ أَسْأَلُکَ بِکَ لا بِشَیْ ءٍ هُوَ أَعْظَمُ مِنْکَ . (1)

آنگاه به سجده می روی و می گویی: پرودگارا «یا ربّ» بیست مرتبه، خدایا «یا اللّه» هفت مرتبه، جنبش و نیرویی جز به خدا نیست هفت مرتبه، خواست خواست خدا است ده مرتبه، نیرویی جز به خدا نیست ده مرتبه، پس صلوات می فرستی بر پیامبر و آل او علیهم السّلام.

و از خدا حاجت خود را می خواهی، پس سوگند به خدا که اگر در پی این عمل، به عدد قطرات باران حاجت بخواهی هرآینه خدا (عزّ و جل) به کرم فراگیر و فضل بزرگش، آن حاجت را به تو می رساند.

صوت

***

یازدهم: شیخ طوسی و کفعمی فرموده اند که در این شب این دعا را بخواند:

إِلَهِی تَعَرَّضَ لَکَ فِی هَذَا اللَّیْلِ الْمُتَعَرِّضُونَ وَ قَصَدَکَ الْقَاصِدُونَ وَ أَمَّلَ فَضْلَکَ وَ مَعْرُوفَکَ الطَّالِبُونَ وَ لَکَ فِی هَذَا اللَّیْلِ نَفَحَاتٌ وَ جَوَائِزُ وَ عَطَایَا وَ مَوَاهِبُ تَمُنُّ بِهَا عَلَی مَنْ تَشَاءُ مِنْ عِبَادِکَ وَ تَمْنَعُهَا مَنْ لَمْ تَسْبِقْ لَهُ الْعِنَایَهُ مِنْکَ وَ هَا أَنَا ذَا عُبَیْدُکَ الْفَقِیرُ إِلَیْکَ الْمُؤَمِّلُ فَضْلَکَ وَ مَعْرُوفَکَ فَإِنْ کُنْتَ یَا مَوْلایَ تَفَضَّلْتَ فِی هَذِهِ اللَّیْلَهِ عَلَی أَحَدٍ مِنْ خَلْقِکَ وَ عُدْتَ عَلَیْهِ بِعَائِدَهٍ مِنْ عَطْفِکَ فَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الطَّیِّبِینَ الطَّاهِرِینَ الْخَیِّرِینَ الْفَاضِلِینَ وَ جُدْ عَلَیَّ بِطَوْلِکَ وَ مَعْرُوفِکَ یَا رَبَّ الْعَالَمِینَ وَ صَلَّی اللَّهُ عَلَی مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِیِّینَ وَ آلِهِ

1- بر من چنان که شایسته آنی مرحمت فرما، نه چنان که سزاوار آنم، زیرا گمانم به تو نیکو است، و امیدم تو برجا، و به کرمت آویخته ام، پس تو مهربان ترین مهربانانی، و کریم ترین کریمانی، خدایا! خاص گردان مرا از روی کرمت به فراوانی روزی، و پناه می آورم به عفوت از عقابت، و بیامرز بر من گناهی را که زشت خویی آورد، و روزی را بر من تنگ می کند، تا به خشنودی درخورت بپا خیزم، و به فراوانی عطایت متنعم شوم، و به نعمت های کاملت خوشبخت گردم، هرآینه به آستانت پناه آوردم، و متعرّض کرمت شدم، و به عفوت از مجازاتت، و به بردباری ات از خشمت پناه بردم، پس ببخش مرا آنچه که از تو درخواست نمودم، و به من برسان آنچه را از تو خواهش کردم، از تو می خواهم به حق خودت نه به چیزی که بزرگتر از تو باشد که چیزی بزرگتر از تو نیست.

الطَّاهِرِينَ وَ سَلَّمَ تَسْلِيماً إِنَّ اللَّهَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَ فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَ إِنَّکَ لا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ. (1)

و این دعایی است که در سحرها در پی نماز شفع خوانده میشود.

دوازدهم: بعد از هر دو رکعت از نماز شب و شفع، و بعد از دعاهای وتر دعایی را که شیخ طوسی و سیّد ابن طاووس روایت کرده اند بخواند.

سیزدهم: سجده ها و دعاهایی را که از رسول خدا صلی اللّه علیه و آله روایت شده بجا آورد از جمله روایتی است که شیخ از حمّاد بن عیسی از ابان بن تغلب روایت کرده که گفت، امام صادق علیه السّلام فرمودند: شب نیمه شعبانی فرا رسید، رسول خدا در آن شب در منزل عایشه بود، چون شب به نیمه رسید از بستر خود برای عبادت برخاست، هنگامی که عایشه بیدار شد، دریافت که پیامبر از خوابگاه خویش بیرون رفته، وی را همچون اغلب زنان وسوسه گرفت، گمان کرد آن حضرت نزد همسر دیگری از همسرانش رفته، از جا برخاست و چادرش را بر خود پیچید و سوگند به خدا که چادر او از ابریشم و کتان نبود، تارش از مو، و پودش از کرک شتر مایه داشت، حجره به حجره در حجره های زنان رسول خدا جستجو می کرد، در این میان که در جستجوی آن حضرت بود، ناگهان نگاهش به رسول خدا افتاد که مانند جامه ای بر زمین چسبیده در حال سجده است، به نزدیک آن حضرت رفت، شنید در سجده اش چنین می گوید:

صوت

***

سَجَدَ لَکَ سَوَادِی وَ خَيَالِی وَ آمَنَ بِکَ فُؤَادِی هَذِهِ يَدَایَ وَ مَا

1- الهی در این شب روی آوردند به سوی تو روی آورندگان، و قصد تو نمودند قصدکنندگان، و فضل و احسانت را آرزو کردند جویندگان، از جانب تو در این شب نسیم های رحمت و هدایا و عطاها و مواهبی است که به هرکس از بندگانت بخواهی تفضّل می کنی، و از هرکس که پیشینه عنایتت شامل حال او نگشته باز می داری، هم اینک من این بنده کوچک تو، نیازمند به تو، احسان و نیکی ات را آرزومندم، چنانچه ای مولای من در جایگاهی که در این شب بر یکی از بندگانت احسان نمودی، و بر او جایزه ای عطا کردی، پس بر محمّد و خاندان محمّد که پاکان و پاکیزگان و نیکوکاران و برترینند درود فرست، و از نعمت و نیکی ات بر من ببخش ای پروردگار جهانیان، و درود خدا و سلام بسیار بر محمّد خاتم پیامبران و خاندان پاکش باد، به درستی که خدا ستوده و بزرگوار است. خدایا! تو را می خوانم آنچنان که فرمان دادی، پس دعایم را به اجابت برسان همانطورکه وعده فرمودی، که تو هرگز از وعده خویش تخلّف نکنی.

جَنَيْتُهُ عَلَى نَفْسِی یَا عَظِیمُ [عَظِیما] تُرْجَی [یُرْجَی] لِکُلِّ عَظِیمٍ اغْفِرْ لِیَ الْعَظِیمَ فَإِنَّهُ لا یَغْفِرُ الذَّنْبَ الْعَظِیمَ إِلّا الرَّبُّ الْعَظِیمُ. (1)

سپس سر مبارک خویش را از سجده برداشت، و دوباره به سجده برگشت، عایشه شنید که آن حضرت می گوید:

أَعُوذُ بِنُورِ وَجْهِکَ الَّذِی أَضَاءَتْ لَهُ السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرَضُونَ وَ انْکَشَفَتْ لَهُ الظُّلُمَاتُ وَ صَلَحَ عَلَیْهِ أَمْرُ الْأَوَّلِینَ وَ الْآخِرِینَ مِنْ فُجْأَهِ نَقِمَتِکَ وَ مِنْ تَحْوِیلِ عَافِیَتِکَ وَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِکَ اللّهُمَّ ارْزُقْنِی قَلْباً تَقِیّاً نَقِیّاً وَ مِنَ الشِّرْکِ بَرِیئاً لا کَافِراً وَ لا شَقِیّاً (2)

سپس دو طرف روی خود را بر خاک نهاد و گفت:

عَفَّرْتُ وَجْهِی فِی التُّرَابِ وَ حُقَّ لِی أَنْ أَسْجُدَ لَکَ. (3)

آنگاه که رسول خدا صلی اللّه علیه و آله خواست به اطاق برگردد، عایشه با شتاب به جانب بستر خویش رفت، و هنگامی که رسول خدا صلی اللّه علیه و آله به خوابگاه خویش آمد، شنید که عایشه بلند نفس می زند، فرمود: این بلند نفس زند چیست؟ آیا ندانستی که امشب چه شبی است؟ این شب نیمه شعبان است که در آن روزی ها قسمت می شود، و زمان مرگ اشخاص ثبت می گردد، و نام کسانی که باید به حج بروند نوشته می شود، به درستی که خدای تعالی آمرزد از میان خلق خود بیش از عدد موهای بزهای قبیله کلب را، و در این شب خدای تعالی فرشتگان را از عالم بالا به سوی مکه در زمین می فرستد.

چهاردهم: نماز جناب جعفر طیّار را بجا آورد، چنان که شیخ از امام رضا علیه السّلام روایت کرده.

پانزدهم: نمازهای این شب را

1- همه هستی و اندیشه ام برایت سجده کرد، و دلم به تو ایمان آورد، این است دستانم و آنچه بر خود جنایت کردم ای بزرگی که برای هر کار بزرگی به او امید است، از من گناه بزرگ را بیامرز، زیرا گناه بزرگ را جز پروردگار بزرگ نمی آمرزد.

2- پناه می آورم به نور جلوه ات که آسمان ها و زمین ها بر آن روشن شد، و تاریکی ها با آن برطرف گشت، و با ان کار گذشتگان و آیندگان اصلاح شد، از فرا رسیدن عذاب نابهنگامت و از دگرگونی عافیتت، و از زایل شدن نعمتت. خدایا! دل با تقوا و صفا یافته، و بیزار از شرک، نه کافر و بدبخت روزی من گردان.
3- روی خویش را به خاک ساییدم، و مرا سزاست که تو را سجده کنم.

بجا آورد که بسیار است، از جمله نمازی است که ابو یحیی صنعانی از امام باقر و امام صادق علیه السّلام روایت کرده، و همچنین سی نفر از کسانی که مورد اطمینان و اعتماد هستند از آن دو بزرگوار روایت کرده اند که هرگاه شب نیمه شعبان فرا رسید چهار رکعت نماز بجا آور به این ترتیب که در هر رکعت سوره «حمد» و پس از آن صد مرتبه سوره «توحید» را بخوان.

و چون فارغ شدی بگو:

اللَّهُمَّ إِنِّی إِلَیْکَ فَقِیرٌ وَ مِنْ عَذَابِکَ خَائِفٌ مُسْتَجِیرٌ اللَّهُمَّ لا تُبَدِّلْ اسْمِی وَ لا تُغَیِّرْ جِسْمِی وَ لا تَجْهَدْ بَلائِی وَ لا تُشْمِتْ بِی أَعْدَائِی أَعُوذُ بِعَفْوِکَ مِنْ عِقَابِکَ وَ أَعُوذُ بِرَحْمَتِکَ مِنْ عَذَابِکَ وَ أَعُوذُ بِرِضَاکَ مِنْ سَخَطِکَ وَ أَعُوذُ بِکَ مِنْکَ جَلَّ ثَنَاؤُکَ أَنْتَ کَمَا أَثْنَیْتَ عَلَی نَفْسِکَ وَ فَوْقَ مَا یَقُولُ الْقَائِلُونَ. (1)

و بدان که برای خواندن صد رکعت نماز در این شب به این ترتیب که در هر رکعت سوره «حمد» یک مرتبه و سوره «توحید» ده مرتبه خوانده شود، فضیلت بسیار بسیار وارد شده، و در اعمال ماه رجب دستور العمل شش رکعت نماز در این شب با سوره های «حمد» و «تبارک» و «لیس» و «توحید» گذشت.

روز نیمه شعبان

روز نیمه شعبان: روز ولادت شریف امام دوازدهم مولانا و امامنا المهدی حضرت حجّه بن الحسن صاحب الزّمان (صلوات اللّه علیه و علی ابائه) است.

«و زیارت آن حضرت در هر زمان و مکان و دعا برای تعجیل فرج آن حضرت به هنگام زیارتش مستحبّ است، و زیارت آن حضرت در سراب شهر سامّراء تاکید بیشتری دارد، و اوست که ظهور و

1- خدایا! نیازمند به توام، و از عذابت بیمناک و به تو پناهنده ام، خدایا! نامم را از گروه بندگان به گروهی دیگر تبدیل مکن، جسمم را تغیر مده، آزمونم را سخت مکن، دشمن شادم مساز، پناه می آورم به عفوت از

مجازاتت، و به رحمتت از عذابت، و به خشنویت از خشمت، و به تو از تو، ثنایت بس بزرگ است، تو چنانی که خود بر خویش ثنا کردی و برتر از آنچه گویندگان گویند.

فرمانروایی اش یقینی است، و اوست که زمین را پر از عدل وداد می کند، چنان که از ستم و بیداد پر شده است.

» اعمال سایر روزهای این ماه: از حضرت رضا علیه السّلام روایت شده: هرکه سه روز آخر ماه شعبان را روزه بدارد و آن را به ماه مبارک رمضان پیوند دهد حق تعلی ثواب روزه دو ماه پی درپی را برای او بنویسد.

ابو الصّلت هروی روایت کرده: در جمعه آخر ماه شعبان خدمت حضرت رضا علیه السّلام رسیدم، حضرت فرمود، ای ابوالصّلت بیشتر ماه شعبان گذشت، و این روز جمعه آخر آن است.

پس تدارک و تلافی کن در انجام آنچه از این ماه باقی مانده و کوتاهی هایی که در گذشته این ماه کرده ای، و بر تو باد بر آنچه برای تو سودمند است روی آوری و بسیار دعا و استغفار کرده و قرآن تلاوت کند، و از گناهان خود به سوی خدا توبه کن، تا وقتی ماه مبارک فرا رسد، خود را برای خدا خالص کرده باشی، و امانت و حق کسی را، بر عهده خود مگذار مگر آنکه ادا کنی، و در دل خویش کینه کسی را وامگذار مگر آن که بیرون کنی، و گناهی را مگذار جز آن که ترک کنی و از خدا بترس، و در امور پنهان و آشکار خود، بر او توکّل کن، که هرکس بر خدا توکّل کند، خدا او را بس است، و در باقیمانده ماه این دعا را بسیار بخوان:

اللَّهُمَّ إِنْ لَمْ تَكُنْ غَفَرْتَ لَنَا فِيمَا مَضَى مِنْ شَعْبَانَ فَاغْفِرْ لَنَا فِيمَا بَقِيَ مِنْهُ (1)

به درستی که

1- خدایا اگر در آنچه از ماه شعبان گذشت ما را نیامرزیدی، پس در آن مقدار که از آن باقی مانده است ما را بیامرز.

حق تعالی در این ماه، بنده های بسیاری را به خاطر حرمت ماه مبارک رمضان، از آتش دوزخ برهاند.

دعای شب آخر ماه شعبان و شب اول رمضان

صوت

***

و شیخ از حارث بن مغیره نضری روایت کرده که حضرت صادق علیه السلام می خواند در شب آخر شعبان و شب اول ماه رمضان

اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا الشَّهْرَ الْمُبَارَکَ الَّذِی أُنْزِلَ فِیهِ الْقُرْآنُ (1)

(2)

وَ جُعِلَ هُدًی لِلنَّاسِ وَ بَیِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَی وَ الْفُرْقَانِ قَدْ حَضَرَ

فَسَلِّمْنَا فِیهِ وَ سَلِّمْهُ لَنَا وَ تَسَلَّمْهُ مِنَّا فِی یُسْرٍ مِنْکَ وَ عَافِیَهٍ (3)

یَا مَنْ أَخَذَ الْقَلِیلَ وَ شَکَرَ الْکَثِیرَ اقْبَلْ مِنِّی الْیَسِیرَ (4)

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ أَنْ تَجْعَلَ لِی إِلَی کُلِّ خَیْرٍ سَبِیلاً وَ مِنْ کُلِّ مَا لاَ تُحِبُّ مَانِعاً یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ (5)

یَا مَنْ عَفَا عَنِّی وَ عَمَّا خَلَوْتُ بِهِ مِنَ السَّیِّئَاتِ (6)

یَا مَنْ لَمْ یُؤَاخِذْنِی بِارْتِکَابِ الْمَعَاصِی عَفْوَکَ عَفْوَکَ عَفْوَکَ یَا کَرِیمُ (7)

إِلَهِی وَعَظْتَنِی فَلَمْ أَتَّعِظْ وَ زَجَرْتَنِی عَنْ مَحَارِمِکَ فَلَمْ أَنْزَجِرْ فَمَا عُذْرِی فَاعْفُ عَنِّی یَا کَرِیمُ عَفْوَکَ عَفْوَکَ (8)

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ الرَّاحَهَ عِنْدَ الْمَوْتِ وَ الْعَفْوَ عِنْدَ الْحِسَابِ (9)

عَظَمَ الذَّنْبُ مِنْ عَبْدِکَ فَلْیَحْسُنِ التَّجَاوُزُ مِنْ عِنْدِکَ (10)

یَا أَهْلَ التَّقْوَی وَ یَا أَهْلَ الْمَغْفِرَهِ عَفْوَکَ عَفْوَکَ (11)

اللَّهُمَّ إِنِّی عَبْدُکَ ابْنُ عَبْدِکَ وَ ابْنُ أَمَتِکَ ضَعِیفٌ فَقِیرٌ إِلَی رَحْمَتِکَ (12)

وَ أَنْتَ مُنْزِلُ الْغِنَی وَ الْبَرَکَهِ عَلَی الْعِبَادِ قَاهِرٌ مُقْتَدِرٌ أَحْصَیْتَ أَعْمَالَهُمْ وَ قَسَمْتَ أَرْزَاقَهُمْ (13)

وَ جَعَلْتَهُمْ مُخْتَلِفَهً أَلْسِنَتُهُمْ وَ أَلْوَانُهُمْ خَلْقاً مِنْ بَعْدِ خَلْقٍ (14)

وَ لاَ یَعْلَمُ الْعِبَادُ عِلْمَکَ وَ لاَ یَقْدِرُ الْعِبَادُ قَدْرَکَ وَ کُلُّنَا فَقِیرٌ إِلَی رَحْمَتِکَ فَلاَ تَصْرِفْ عَنِّی وَجْهَکَ (15)

وَ اجْعَلْنِی مِنْ صَالِحِی خَلْقِکَ فِی الْعَمَلِ وَ

1- خدایا این ماه مبارک (رمضان) که در آن قرآن نازل شد
2- و مقرر گردید برای هدایت مردم و ادله روشن برای راهنمایی و جدا ساختن حق و باطل اینک فرا رسید
3- و ما را در این ماه و ماه را برای ما سلامت بدار و برای ما این ماه را آسایش و عافیت مسلم دار
4- ای آنکه طاعت اندک ما بندگان را اخذ کرده و مقابلش پاداش بسیار عطا می کنی از من هم این قلیل طاعت بپذیر
5- ای خدا از تو درخواست می کنم که به هر کار خیری مرا راه نشان دهی و از هر چه محبوب تو نیست مرا مانع شوی ای مهربان ترین مهربانان عالم
6- ای کسی که از من و از بدی هایی که از شرم خلق پنهان داشتم درگذشتی
7- و ای کسی که مرا به ارتکاب گناهان مؤاخذه نفرمودی عفو تو عفو تو عفو تو شامل حالم باد ای ذات بزرگواری
8- خدای من تو مرا موعظه کردی (در کتابت) و من نشنیدم و از هر حرام انزجار دادی و من ترک ننمودم چه عذر به درگاهت آورم از من درگذر ای خدای با کرم و بخشش عفو تو عفو تو شامل حالم باد
9- ای خدا از تو درخواست می کنم راحتی در وقت مرگ و آمرزش هنگام حساب

10- اگر گناه از بنده بزرگ است عفو و بخشش از تو نیکو است
11- ای که تقوی و آمرزش سزاوار توست عفو تو عفو تو شامل حالم باد
12- ای خدا من بنده تو فرزند بنده و کنیز توام ضعیف و ناتوانم و به رحمت بی پایانت محتاج و تویی که ثروت و برکت نازل بر بندگانت می کنی
13- تو قاهر و مقتدری تو اعمال خلق به شمار آورده و روزیشان تقسیم کرده ای
14- و زبان هاشان مختلف و رنگ هاشان گوناگون ساختی خلقتی پس از خلقتی دیگر آفریدی
15- بندگان از علم تو آگاه نیستند و به قدر و مقامت پی نتوانند برد و همه ما خلایق به رحمتت محتاجیم پس تو به کرم و بزرگواری خود روی از من مگردان

الْأَمَلِ وَ الْقَضَاءِ وَ الْقَدَرِ (1)

اللَّهُمَّ أَبْقِنِی خَیْرَ الْبَقَاءِ وَ أَفْنِنِی خَیْرَ الْفَنَاءِ عَلَی مُوَالاَهِ أَوْلِیَائِکَ وَ مُعَادَاهِ أَعْدَائِکَ وَ الرَّغْبَهِ إِلَیْکَ (2)

وَ الرَّهْبَهِ مِنْکَ وَ الْخُشُوعِ وَ الْوَفَاءِ وَ التَّسْلِیمِ لَکَ وَ التَّصْدِیقِ بِکِتَابِکَ وَ اتِّبَاعِ سُنَّهِ رَسُولِکَ (3)

اللَّهُمَّ مَا کَانَ فِی قَلْبِی مِنْ شَکٍّ أَوْ رِیبَهٍ أَوْ جُحُودٍ أَوْ قُنُوطٍ أَوْ فَرَحٍ أَوْ بَذَخٍ أَوْ بَطَرٍ أَوْ خُیَلاَءَ (4)

أَوْ رِیَاءٍ أَوْ سُمْعَهٍ أَوْ شِقَاقٍ أَوْ نِفَاقٍ أَوْ کُفْرٍ أَوْ فُسُوقٍ أَوْ عِصْیَانٍ أَوْ عَظَمَهٍ أَوْ شَیْ ءٍ لاَ تُحِبُ (5)

فَأَسْأَلُکَ یَا رَبِّ أَنْ تُبَدِّلَنِی مَکَانَهُ إِیمَاناً بِوَعْدِکَ وَ وَفَاءً بِعَهْدِکَ وَ رِضًا بِقَضَائِکَ (6)

وَ زُهْداً فِی الدُّنْیَا وَ رَغْبَهً فِیمَا عِنْدَکَ وَ أَثَرَهً وَ طُمَأْنِینَهً وَ تَوْبَهً نَصُوحاً أَسْأَلُکَ ذَلِکَ یَا رَبَّ الْعَالَمِینَ (7)

إِلَهِی أَنْتَ مِنْ حِلْمِکَ تُعْصَی وَ مِنْ کَرَمِکَ وَ جُودِکَ تُطَاعُ فَکَأَنَّکَ لَمْ تُعْصَ (تَرَ) (8)

وَ أَنَا وَ مَنْ لَمْ یَعْصِکَ سُکَّانُ أَرْضِکَ فَکُنْ عَلَیْنَا بِالْفَضْلِ جَوَاداً وَ بِالْخَیْرِ عَوَّاداً یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ (9)

وَ صَلَّی اللَّهُ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ صَلاَهً دَائِمَهً لاَ تُحْصَی وَ لاَ تُعَدُّ وَ لاَ یَقْدِرُ قَدْرَهَا غَیْرُکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ (10)

فصل سوم: فضیلت و اعمال ماه مبارک رمضان

خطبه حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم در فضیلت ماه رمضان

شیخ صدوق به سند معتبر، از حضرت رضا علیه السّلام از پدران بزرگوارش، از حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام روایت کرده که: روزی رسول خدا صلّی اللّه و علیه و آله برای ما خطب ه ای خواند و در آن خطبه فرمود: ای مردم ماه خدا با برکت و رحمت و آمرزش به سوی شما روی

آورده، ماهی که نزد خدا بهترین ماه ها، و روزهایش بهترین روزها، و شب هایش بهترین شب ها و ساعاتش

1- و قرار ده مرا از شایستگان خلقت در مقام عمل و آرزو و در قضا و قدر
2- خدایا مرا با بهترین حال باقی بدار و در بهترین حال بمیران که آن حال دوستی با اولیاء توست و دشمنی با اعدایت و شوق لقایت
3- و ترس از قهر و جلالت و حال خشوع به درگاهت و وفای به عهدت و به تسلیم و رضایت و با تصدیق به کتابت و پیروی از سنت پیغمبرت
4- ای خدا آنچه در دلم از شک و ریب و انکار و یأس و نومیدی و شادی و سرکشی و عیاشی و اسراف یا تکبر و خود پسندی
5- یا ریا کاری و خودنمایی یا شقاوت و نفاق و دورویی یا کفر و فسق و گناه یا بزرگی نخوت یا هر چه تو نپسندی
6- از تو درخواست می کنم که همه این اوصاف را بدل کنی به ایمان به وعده های خود و وفای به عهدت و رضا و خوشنودی به قضایت
7- و زهد در دنیا و شوق و رغبت به آنچه نزد توست و آگاهی و اطمینان خاطر و توبه نصوح که من از تو می طلبم این امور را ای پروردگار عالم
8- ای خدای من تو بس با حلم و بردباری خلق که تو را معصیت می کنند گویا نمی بینی و بس با جود و کرمی اطاعتت که می کنند گویا هیچ معصیت نکرده اند
9- و من با هر که معصیت نکرده است همه ساکنان زمین توایم پس با ما به فضل و رحمتت کرم فرما و به عادتت که خیر و احسان است رفتار کن ای مهربانترین مهربانان عالم
10- و درود بر محمد صلی الله علیه و آله و سلم و آلش درودی پیوسته که جز تو کسی آن را به حد و شمار و قدر و اندازه در نیاورد ای مهربانترین مهربانان

بهترین ساعت هاست، و آن ماهی است که شما را در آن به سوی میهمانی خدا خوانده اند، و در آن از اهل کرامت خدا شده اید، نفس های شما در آن ماه پاداش تسبیح، و خواب شما ثواب عبادت، و اعمال شما پذیرفته، و دعاهای شما مستجاب است، از پروردگار خویش با نیّت های صادقانه و دل های پاکیزه از گناهان و صفات ناپسند درخواست کنید که به شما برای روزه داشتن در آن و تلاوت قرآن توفیق دهد، همانا بدبخت و بدعاقبت کسی است که در این ماه بزرگ از آمرزش خدا محروم شود.

و به گرسنگی و تشنگی در این ماه، تشنگی و گرسنگی روز قیامت را به یاد آرید، به تهیدستان و از کارافتادگان صدقه دهید، پیران خود را تعظیم و به کودکان مهربانی روا دارید، خویشان خود را نوازش کنید و زبانهای خود را از آنچه نباید گفت بازدارید و دیده های خویش را از آنچه نگاه به آن روا نیست فرو پوشید، و گوش های خود را از انچه شنیدنش بر شما سزاوار نیست بازدارید، با یتیمان مهربانی کنید، تا بعد از شما با یتیمان شما مهربانی کنند.

از گناهان خود به سوی خدا توبه کنید، دست های خود را در اوقات نماز به دعا بردارید، زیرا وقت نماز بهترین ساعت هاست، حق تعالی در این اوقات به سوی بندگانش به رحمت نظر می کند، به آنان پاسخ می دهد هرگاه او را بخوانند و لبیک می گوید، هرگاه او را ندا دهند اجابت می نماید هرگاه او را بخوانند.

ای مردم همانا وجود شما در گرو کرده های

شماست پس آن را با آمرزش خواهی از خدا از گرو رها سازید.

و پشت شما از گناهان گرانبار است، پس آن را به طولانی ساختن سجده ها سبک کنید، و بدانید حق تعالی به عزّت و جلال خود سوگند یاد کرده، که نمازگزاران و سجده کنندگان در این ماه را عذاب ننماید، و آنان را در قیامت به آتش دوزخ نترساند.

ای مردم هرکه از شما روزه دار مؤمنی را در این ماه افطار دهد، برای او نزد خدا ثواب آزاد کردن بنده و آمرزش گناهان پیشین خواهد بود.

بعضی از اصحاب گفتند: یا رسول اللّه همه ما توانایی افطار دادن نداریم، فرمود: از آتش دوزخ بپرهیزید به افطار دادن روزه داران، گرچه به نصف دانه خرما، یا به یک جرعه آب باشد، همانا خدا به هرکه به همین مقدار افطاری دهد، این پاداش را می دهد، حتی اگر توانایی بیشتر از این را نداشته باشد! ! ای مردم هرکه اخلاق خود را در این ماه نیکو کند، آسان و راحت بر صراط بگذرد روزی که قدم ها بر ان بلغزد، و هرکه در این ماه بر به کار گرفتن غلام و کنیز خویش آسان گیرد، خدا در قیامت حساب او را آسان کند، و هرکه در این ماه شرّ خود را از مردم بازدارد، حق تعالی خشم خویش را در قیامت از او بازدارد و هرکه در این ماه یتیم بی پدری را نوازش کند، خدا در قیامت او را گرامی دارد و هرکه در این ماه به خویشان خود صله و احسان کند، خدا در قیامت او را به مهر خود پیوند

دهد، و هرکه از خویشان خود احسان را قطع کند، خدا در قیامت رحمت خود را از او بردارد، و هرکه در این ماه نماز مستحب بجا آورد، خدا برای او برات بیزاری از آتش دوزخ ثبت کند.

و هرکه در این ماه نماز واجبی را ادا کند، خدا به او پاداش هفتاد نماز واجب را که در ماه های دیگر خوانده شود عطا نماید، و هرکه در این ماه صلوات بسیار بر من فرستد، خدا ترازوی عمل او را سنگین گرداند، در روزی که ترازوهای عمل سبک باشند و هرکه در این ماه یک آیه از قرآن بخواند، پاداش کسی را دارد که در ماه های دیگر ختم قرآن کرده باشد.

ای مردم به یقین درهای بهشت در این ماه باز است، از خدا بخواهید که به روی شما نبندد، درهای دوزخ در این ماه بسته است، از خدا درخواست نمایید که به روی شما نگشاید، و شیاطین را در این ماه به زنجیر کشیده اند از خدا بخواهید که آنان را بر شما چیره نسازد تا آخر خبر شیخ صدوق روایت کرده چون ماه رمضان میرسید رسول خدا صلّی اللّه و علیه و آله هر اسیری را آزاد میکرد و به هر خواهنده ای عطا می فرمود.

مؤلّف گوید: ماه رمضان ماه خدای جهانیان و شریف ترین ماه هاست ماهی که درهای آسمان و درهای بهشت و رحمت باز می شود، و درهای دوزخ بسته میچ شود، در این ماه شبی است که عبادت در آن از عبادت هزار ماه بهتر است، پس درنگ کن که در شب وروز خود چگونه خواهی

بود، و چگونه اعضا و جوارح خویش را از نافرمانی پروردگار حفظ می کنی؟ مبادا شب ها خواب باشی، و روزها از یاد خدا غافل، همانا در روایت است، که در پایان هر روز از روزهای ماه رمضان خدا در وقت افطار، هزار هزار نفر را از آتش دوزخ آزاد می کند، و چون شب جمعه و روز جمعه شود، در هر ساعتی هزار هزار نفر را از آتش دوزخ می رهاند، که هریک مستوجب عذاب بوده باشند، و در شب و روز آخر ماه، به تعداد آنچه در تمام ماه رها ساخته آزاد می کند، پس ای عزیز مبادا که ماه رمضان بگذرد، و گناهانت بر عهده ات باقی مانده باشد، و در وقتی که روزه داران پاداش خود را بگیرند تو ازجمله محرومان و زیانکاران باشی، و به سوی خدای تبارک و تعالی تقرّب جوی به تلاوت قرآن در شب ها و روزهای این ماه، و به خواندن نماز، و کوشش در عبادت و خواندن نمازها در اوقات فضیلت، و کثرت استغفار و دعا.

فَعَنِ الصَّادِقِ علیه السلام أَنَّهُ مَنْ لَمْ یُغْفَرْ لَهُ فِی شَهْرِ رَمَضَانَ لَمْ یُغْفَرْ لَهُ إِلَی قَابِلٍ إِلاَ أَنْ یَشْهَدَ عَرَفَهَ (1)

و خود را از آنچه خدا حرام کرده و از افطار دادن به چیزهای حرام، حفظ کن و به گونه ای رفتار کن که مولای ما حضرت صادق علیه السّلام وصیت فرموده که: هرگاه روزه هستی باید گوش و چشم و پوست و همه اعضای تو روزه باشند، یعنی از انجام محرّمات بلکه مکروهات دوری کنند و نیر فرمود: گاه روزه تو نباید همانند روز افطار تو

1- از امام صادق (درود بر او) روایت شده است: هرکه در ماه رمضان مورد مغفرت قرار نگیرد، تا سال آینده قرار نمی گیرد، مگر آنکه برای آمرزیده شدن در عرفه حاضر شود.

باشد، و همچنین فرمود: روزه به همین خودداری از خوردن و آشامیدن تنهاست، بلکه باید در هنگام روزه، زبان خود را از دروغ نگاه دارید، و دیده های خود را از حرام بپوشانید و با یکدیگر نزاع نکنید، و بر هم حسد نورزید، و غیبت و گفتگوی بی منطق ننمایید، و سوگند دروغ بلکه حتی سوگند راست به زبان نیاورید، و دشنام و ناسزا ندهید، و بی خردی نورزید، و دلتنگ نشوید، و از یاد خدا و نماز غفلت نکنید، و از آنچه نباید گفت خاموش باشید، شکیبا باشید، و سخن به راستی گویید، از اهل شرّ دوری کنید، و از گفتار بد و دروغ و افترا و خصومت با مردم و گمان بد بردن و غیبت و سخن چینی اجتناب کنید و خود را در آستانه آخرت بدانید، و در انتظار فرج و ظهور قائم آب محمّد علیهم السّلام باشید و ثواب های آخرت را آرزو نمایید، و برای سفر آخرت، اعمال شایسته را توشه برگیرید و بر شما باد به آرامش دل و آرامی تن و خضوع و خشوع و شکستگی و فروتنی، مانند برده ای که از مولای خویش بترسد، و از عذاب خدا هراسان باشید، و به رحمتش امیدوار، و ای روزه دار باید که دلت از عیب ها و باطنت از حیله ها و مکرها پاک باشد، و تنت پاکیزه از آلودگی ها و از آنچه غیر خداست به سوی خدا بیزاری جو، و ولایت و دوستی خویش را به گاه روزه برای خدا خالص گردان، و از بیان آنچه حق تعالی تو را از آن در آشکار و نهان

نهی کرده خاموش باش.

و در ایام روزه روح و بدن خویش را به خدای (عزّ و جلّ) ببخش، و دل خویش را برای محبت و یاد او فارغ گردان، و بدن خود را در آنچه خدا تو را به آن امر کرده و فرا خوانده بکارگیر، اگر چنین کنی، آنچه شایسته روزه است انجام داده ای، و فرمان خدا را اطاعت کرده ای، و از آنچه بیان شد آنچه را کم بگذاری، به اندازه آن از فضل و ثواب روزه تو کم می شود، به درستی که پدرم گفت: رسول خدا صلّی اللّه و علیه و آله شنید زنی هنگام روزه، کنیز خویش را دشنام داد، حضرت طعامی خواست و به آن زن گفت: میل کن، عرضه داشت: روزه هستم، فرمود: چگونه روزه ای که کنیز خود را دشنام دادی! روزه تنها ترک خوردن و آشامیدن نیست، همانا حق تعالی روزه را حجابی از انجام کارهای ناشایست، و کردارهای بد، و گفتارهای ناپسند قرار داده، چه بسیارند روزه داران، و چه بسیارند آنان که تحمّل گرسنگی می کنند.

حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام فرمود: چه بسیار روزه داری که او را از روزه جز تشنگی و گرسنگی بهره ای نیست، و چه بسیار عبادت کننده ای که او را از عبادت سودی جز رنج و زحمت نیست! ! ای خوشا خواب زیرکان که بهتر از بیداری و عبادت احمقان می باشد، و خوشا افطار زیرکان که بهتر از روزه داشتن بی خردان است! ! از جابر بن یزید از امام باقر علیه السّلام روایت شده که حضرت رسول صلّی اللّه و علیه و آله

به جابر بن عبد اللّه فرمود: ای جابر این ماه ماه رمضان است، هرکه روزه بدارد روزش را، و به عبادت بایستد بخشی از شبش را، و شکم و شهوت خویش را از حرام باز دارد، و زبانش را حفظ کند، از گناهانش همچون بیرون رفتن از ماه رمضان بیرون رود.

.

.

جابر گوید: گفتم: یا رسول اللّه چه نیکوست این حدیثی که فرمودی؟ حضرت فرمود: ای جابر چه دشوار است این شرط هایی که گفتم؟ ! به هر صورت، اعمال این ماه شریف در دو مطلب و یک خاتمه ذکر می شود (1)

مطلب اول: اعمال مشترک ماه مبارک رمضان

بخش اول

اعمال شب و روز ماه رمضان

صوت

***

و آن بر چهار بخش است، بخش اوّل: اعمالی که در هر شب و هر روز این ماه بجا آورده شود.

سیّد ابن طاووس از امام صادق و موسی بن جعفر علیهم السّلام روایت کرده که فرمودند: در ماه رمضان از اوّل آن تا آخر آن پس از هر فریضه بخوان:

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِی حَجَّ بَیْتِکَ الْحَرَامِ فِی عَامِی هَذَا وَ فِی کُلِّ عَامٍ مَا أَبْقَیْتَنِی فِی یُسْرٍ مِنْکَ وَ عَافِیَهٍ وَ سَعَهِ رِزْقٍ وَ لا تُخْلِنِی مِنْ تِلْکَ الْمَوَاقِفِ الْکَرِیمَهِ وَ الْمَشَاهِدِ الشَّرِیفَهِ وَ زِیَارَهِ قَبْرِ نَبِیِّکَ صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ فِی جَمِیعِ حَوَائِجِ

الدَّنْيَا وَ الْآخِرَهِ فَكُنْ لِی اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلَکَ فِیمَا تَقْضِی وَ تُقَدِّرُ مِنَ الْأَمْرِ الْمَحْتُومِ فِی لَیْلَهِ الْقَدْرِ مِنَ الْقَضَاءِ الَّذِی لا یُرَدُّ وَ لا یُبَدَّلُ أَنْ تَکْتُبَنِی مِنْ حُجَّاجِ بَیْتِکَ الْحَرَامِ الْمَبْرُورِ حَجُّهُمْ الْمَشْکُورِ سَعْیُهُمْ الْمَغْفُورِ ذُنُوبُهُمْ الْمُکَفَّرِ عَنْهُمْ سَیِّئَاتُهُمْ وَ اجْعَلْ فِیمَا تَقْضِی وَ تُقَدِّرُ أَنْ تُطِیلَ عُمُرِی [فِی طَاعَتِکَ] وَ تُوَسِّعَ عَلَیَّ رِزْقِی وَ تُؤَدِّیَ عَنِّی أَمَانَتِی وَ دَیْنِی آمِینَ

1- وَ فِی کِتَابِ فَضَائِلِ شَهْرِ رَمَضَانَ وَ فِی الْأَمَالِی عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِیمَ بْنِ إِسْحَاقَ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِیدٍ وَ فِی عُیُونِ الْأَخْبَارِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ بَکْرَانَ النَّقَّاشِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْحَسَنِ الْقَطَّانِ وَ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ إِبْرَاهِیمَ الْمُعَاذِیِّ وَ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِیمَ بْنِ إِسْحَاقَ الْمُکَتِّبِ کُلِّهِمْ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ سَعِیدٍ عَنْ عَلِیِّ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ فَضَّالٍ عَنْ أَبِیهِ عَنِ الرِّضَا عَنْ آبَائِهِ عَنْ عَلِیٍّ ع قَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ ص خَطَبَنَا ذَاتَ یَوْمٍ فَقَالَ : أَیُّهَا النَّاسُ إِنَّهُ قَدْ أَقْبَلَ إِلَیْکُمْ شَهْرُ اللَّهِ بِالْبَرَکَهِ وَ الرَّحْمَهِ وَ الْمَغْفِرَهِ. شَهْرٌ هُوَ عِنْدَ اللَّهِ أَفْضَلُ الشُّهُورِ وَ أَیَّامُهُ أَفْضَلُ الْأَیَّامِ وَ لَیَالِیهِ أَفْضَلُ اللَّیَالِی وَ سَاعَاتُهُ أَفْضَلُ السَّاعَاتِ. هُوَ شَهْرٌ دُعِیتُمْ فِیهِ إِلَی ضِیَافَهِ اللَّهِ وَ جُعِلْتُمْ فِیهِ مِنْ أَهْلِ کَرَامَهِ اللَّهِ أَنْفَاسُکُمْ فِیهِ تَسْبِیحٌ وَ نَوْمُکُمْ فِیهِ عِبَادَهٌ وَ عَمَلُکُمْ فِیهِ مَقْبُولٌ وَ دُعَاؤُکُمْ فِیهِ مُسْتَجَابٌ. فَاسْأَلُوا اللَّهَ رَبَّکُمْ بِنِیَّاتٍ صَادِقَهٍ وَ قُلُوبٍ طَاهِرَهٍ أَنْ یُوَفِّقَکُمْ لِصِیَامِهِ وَ تِلَاوَهِ کِتَابِهِ فَإِنَّ الشَّقِیَّ مَنْ حُرِمَ غُفْرَانَ اللَّهِ فِی هَذَا الشَّهْرِ الْعَظِیمِ. وَ اذْکُرُوا بِجُوعِکُمْ وَ عَطَشِکُمْ فِیهِ جُوعَ یَوْمِ الْقِیَامَهِ وَ عَطَشَهُ وَ تَصَدَّقُوا عَلَی فُقَرَائِکُمْ وَ مَسَاکِینِکُمْ وَ وَقِّرُوا کِبَارَکُمْ وَ ارْحَمُوا صِغَارَکُمْ وَ صِلُوا أَرْحَامَکُمْ وَ احْفَظُوا أَلْسِنَتَکُمْ وَ غُضُّوا عَمَّا لَا یَحِلُّ النَّظَرُ إِلَیْهِ أَبْصَارَکُمْ وَ عَمَّا لَا یَحِلُّ الِاسْتِمَاعُ إِلَیْهِ أَسْمَاعَکُمْ وَ تَحَنَّنُوا عَلَی أَیْتَامِ النَّاسِ یُتَحَنَّنْ عَلَی أَیْتَامِکُمْ وَ تُوبُوا إِلَی اللَّهِ مِنْ ذُنُوبِکُمْ وَ ارْفَعُوا إِلَیْهِ أَیْدِیَکُمْ بِالدُّعَاءِ فِی أَوْقَاتِ صَلَاتِکُمْ فَإِنَّهَا أَفْضَلُ السَّاعَاتِ یَنْظُرُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِیهَا بِالرَّحْمَهِ إِلَی عِبَادِهِ یُجِیبُهُمْ إِذَا نَاجَوْهُ وَ یُلَبِّیهِمْ إِذَا نَادَوْهُ وَ یُعْطِیهِمْ إِذَا سَأَلُوهُ وَ یَسْتَجِیبُ لَهُمْ إِذَا دَعَوْهُ. أَیُّهَا النَّاسُ إِنَّ أَنْفُسَکُمْ مَرْهُونَهٌ بِأَعْمَالِکُمْ فَفُکُّوهَا بِاسْتِغْفَارِکُمْ وَ ظُهُورَکُمْ ثَقِیلَهٌ مِنْ أَوْزَارِکُمْ فَخَفِّفُوا عَنْهَا بِطُولِ سُجُودِکُمْ وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ أَقْسَمَ بِعِزَّتِهِ أَنْ لَا یُعَذِّبَ الْمُصَلِّینَ وَ السَّاجِدِینَ وَ أَنْ لَا یُرَوِّعَهُمْ بِالنَّارِ یَوْمَ یَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِینَ أَیُّهَا النَّاسُ مَنْ فَطَّرَ مِنْکُمْ صَائِماً مُؤْمِناً فِی هَذَا الشَّهْرِ کَانَ لَهُ بِذَلِکَ عِنْدَ اللَّهِ عِتْقُ نَسَمَهٍ وَ مَغْفِرَهٌ لِمَا مَضَی مِنْ ذُنُوبِهِ قِیلَ یَا رَسُولَ اللَّهِ فَلَیْسَ کُلُّنَا یَقْدِرُ عَلَی ذَلِکَ فَقَالَ (صلی الله علیه و آله و سلم) اتَّقُوا النَّارَ وَ لَوْ بِشِقِّ تَمْرَهٍ اتَّقُوا النَّارَ وَ لَوْ بِشَرْبَهٍ مِنْ مَاءٍ أَیُّهَا النَّاسُ مَنْ حَسَّنَ مِنْکُمْ فِی هَذَا الشَّهْرِ خُلُقَهُ کَانَ لَهُ جَوَازاً عَلَی الصِّرَاطِ یَوْمَ تَزِلُّ فِیهِ

الْأَقْدَامُ وَ مَنْ خَفَّفَ فِی هَذَا الشَّهْرِ عَمَّا مَلَکَتْ یَمِینُهُ خَفَّفَ اللَّهُ عَلَیْهِ حِسَابَهُ وَ مَنْ کَفَّ فِیهِ شَرَّهُ کَفَّ اللَّهُ عَنْهُ غَضَبَهُ یَوْمَ یَلْقَاهُ وَ مَنْ أَکْرَمَ فِیهِ یَتِیماً أَکْرَمَهُ اللَّهُ یَوْمَ یَلْقَاهُ وَ مَنْ وَصَلَ فِیهِ رَحِمَهُ وَصَلَهُ اللَّهُ بِرَحْمَتِهِ یَوْمَ یَلْقَاهُ وَ مَنْ قَطَعَ فِیهِ رَحِمَهُ قَطَعَ اللَّهُ عَنْهُ رَحْمَتَهُ یَوْمَ یَلْقَاهُ وَ مَنْ تَطَوَّعَ فِیهِ بِصَلَاهٍ کَتَبَ اللَّهُ لَهُ بَرَاءَهً مِنَ النَّارِ وَ مَنْ أَدَّی فِیهِ فَرْضاً کَانَ لَهُ ثَوَابُ مَنْ أَدَّی سَبْعِینَ فَرِیضَهً فِیمَا سِوَاهُ مِنَ الشُّهُورِ وَ مَنْ أَکْثَرَ فِیهِ مِنَ الصَّلَاهِ عَلَیَّ ثَقَّلَ اللَّهُ مِیزَانَهُ یَوْمَ تَخِفُّ الْمَوَازِینُ وَ مَنْ تَلَا فِیهِ آیَهً مِنَ الْقُرْآنِ کَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ خَتَمَ الْقُرْآنَ فِی غَیْرِهِ مِنَ الشُّهُورِ أَیُّهَا النَّاسُ إِنَّ أَبْوَابَ الْجِنَانِ فِی هَذَا الشَّهْرِ مُفَتَّحَهٌ فَاسْأَلُوا رَبَّکُمْ أَنْ لَا یُغَلِّقَهَا عَنْکُمْ وَ أَبْوَابَ النِّیرَانِ مُغَلَّقَهٌ فَاسْأَلُوا رَبَّکُمْ أَنْ لَا یُفَتِّحَهَا عَلَیْکُمْ وَ الشَّیَاطِینَ مَغْلُولَهٌ فَاسْأَلُوا رَبَّکُمْ أَنْ لَا یُسَلِّطَهَا عَلَیْکُمْ قَالَ أَمِیرُ الْمُؤْمِنِینَ ع فَقُمْتُ فَقُلْتُ یَا رَسُولَ اللَّهِ مَا أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ فِی هَذَا الشَّهْرِ فَقَالَ یَا أَبَا الْحَسَنِ أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ فِی هَذَا الشَّهْرِ الْوَرَعُ عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ (وسائل الشیعه ج : 10 ص : 314) ثُمَّ بَکَی فَقُلْتُ یَا رَسُولَ اللَّهِ مَا یُبْکِیکَ فَقَالَ یَا عَلِیُّ أَبْکِی لِمَا یَسْتَحِلُّ مِنْکَ فِی هَذَا الشَّهْرِ کَأَنِّی بِکَ وَ أَنْتَ تُصَلِّی لِرَبِّکَ وَ قَدِ انْبَعَثَ أَشْقَی الْأَوَّلِینَ شَقِیقُ عَاقِرِ نَاقَهِ ثَمُودَ فَضَرَبَکَ ضَرْبَهً عَلَی قَرْنِکَ فَخَضَبَ مِنْهَا لِحْیَتَکَ قَالَ أَمِیرُ الْمُؤْمِنِینَ (علیه السلام) فَقُلْتُ یَا رَسُولَ اللَّهِ وَ ذَلِکَ فِی سَلَامَهٍ مِنْ دِینِی فَقَالَ (علیه السلام) فِی سَلَامَهٍ مِنْ دِینِکَ ثُمَّ قَالَ یَا عَلِیُّ مَنْ قَتَلَکَ فَقَدْ قَتَلَنِی وَ مَنْ أَبْغَضَکَ فَقَدْ أَبْغَضَنِی وَ مَنْ سَبَّکَ فَقَدْ سَبَّنِی لِأَنَّکَ مِنِّی کَنَفْسِی رُوحُکَ مِنْ رُوحِی وَ طِینَتُکَ مِنْ طِینَتِی إِنَّ اللَّهَ تَبَارَکَ وَ تَعَالَی خَلَقَنِی وَ إِیَّاکَ وَ اصْطَفَانِی وَ إِیَّاکَ وَ اخْتَارَنِی لِلنُّبُوَّهِ وَ اخْتَارَکَ لِلْإِمَامَهِ وَ مَنْ أَنْکَرَ إِمَامَتَکَ فَقَدْ أَنْکَرَ نُبُوَّتِی یَا عَلِیُّ أَنْتَ وَصِیِّی وَ أَبُو وُلْدِی وَ زَوْجُ ابْنَتِی وَ خَلِیفَتِی عَلَی أُمَّتِی فِی حَیَاتِی وَ بَعْدَ مَوْتِی أَمْرُکَ أَمْرِی وَ نَهْیُکَ نَهْیِی أُقْسِمُ بِالَّذِی بَعَثَنِی بِالنُّبُوَّهِ وَ جَعَلَنِی خَیْرَ الْبَرِیَّهِ إِنَّکَ لَحُجَّهُ اللَّهِ عَلَی خَلْقِهِ وَ أَمِینُهُ عَلَی سِرِّهِ وَ خَلِیفَتُهُ عَلَی عِبَادِهِ (بحارالأنوار ج : 93 ص : 35)

رَبَّ الْعَالَمِينَ . (1)

صوت

***

و پس از نمازهای واجب بخوان:

يَا عَلِيُّ يَا عَظِيمُ يَا غَفُورُ يَا رَحِيمُ أَنْتَ الرَّبُّ الْعَظِيمُ الَّذِی لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَیْ ءٌ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ وَ هَذَا شَهْرٌ عَظَّمْتَهُ وَ كَرَّمْتَهُ وَ شَرَّفْتَهُ وَ فَضَّلْتَهُ عَلَى الشُّهُورِ وَ هُوَ الشَّهْرُ الَّذِی فَرَضْتَ صِيَامَهُ عَلَيَّ وَ هُوَ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِی أَنْزَلْتَ فِيهِ الْقُرْآنَ هُدًى لِلنَّاسِ وَ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَ الْفُرْقَانِ وَ جَعَلْتَ فِيهِ لَيْلَةَ الْقَدْرِ وَ جَعَلْتَهَا خَيْرا مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ فَيَا ذَا الْمَنِّ وَ لا يُمَنُّ عَلَيْكَ مُنَّ عَلَيَّ بِفَكَاكِ رَقَبَتِی مِنَ النَّارِ فِيمَنْ تَمُنُّ عَلَيْهِ وَ أَدْخِلْنِی الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ (2)

شیخ کفعمی در «مصباح» و «بلد الامین» و شیخ شهید در مجموعه خود از حضرت رسول صلّی اللّه و علیه و آله روایت کرده اند که آن حضرت فرمود: هرکه این دعا را در ماه رمضان، پس از هر نماز واجب بخواند، حق تعالی گناهان او را تا روز قیامت بیامرزد.

و آن دعا این است:

اللَّهُمَّ أَدْخِلْ عَلَى أَهْلِ الْقُبُورِ السُّرُورَ اللَّهُمَّ أَغْنِ كُلَّ فَقِيرٍ اللَّهُمَّ أَشْبِعْ كُلَّ جَائِعٍ اللَّهُمَّ اكْسُ كُلَّ عُرْيَانٍ اللَّهُمَّ اقْضِ دَيْنَ كُلِّ مَدِينٍ اللَّهُمَّ فَرِّجْ عَنْ كُلِّ مَكْرُوبٍ اللَّهُمَّ رُدَّ كُلَّ غَرِيبٍ اللَّهُمَّ فُكَّ كُلَّ أَسِيرٍ اللَّهُمَّ أَصْلِحْ كُلَّ فَاسِدٍ مِنْ أُمُورِ الْمُسْلِمِينَ اللَّهُمَّ اشْفِ كُلَّ مَرِيضٍ اللَّهُمَّ سُدَّ فَقْرَنَا بِغِنَاكَ اللَّهُمَّ غَيِّرْ سُوءَ حَالِنَا بِحُسْنِ حَالِكَ اللَّهُمَّ اقْضِ عَنَّا الدَّيْنَ وَ أَغْنِنَا مِنَ الْفَقْرِ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَیْ ءٍ قَدِيرٌ . (3)

صوت

***

شیخ کلینی در کتاب «کافی» از ابو بصیر روایت کرده که امام صادق علیه السّلام در ماه رمضان این دعا را میخواند:

اللَّهُمَّ إِنِّی بِکَ وَ

ص: 265

1- خدایا زیارت خانه محرّمت را در امسال و در هر سال نصیبم کن، تا زمانیکه زنده ام داری در آسانی تندرستی و گشادگی روزی، و محرومم نکن مرا از آن اماکن گرامی، و مشاهد شریف. زیارت قبر پیامبرت که درود تو بر او و بر خاندانش باد، و در تمام حاجات دنیا و آخرت یاور من باش خدایا از تو درخواست میکنم در آنچه که حکم میکنی و مقدّر می نمایی، از فرمان حتمی در شب قدر، از حکمی که برگشت داده نمیشود، و به حکم دیگر تبدیل نمی گردد، اینکه مرا در شمار زائران خانه محترمت بنویسی، آن زائرانی که پاک و خالصانه است زیارتشان و پذیرفته است تلاششان و آمرزیده است گناهشان، و نابود شده است بدی هایشان، و قرار ده در آنچه حکم میکنی، و مقدّر می نمایی اینکه عمرم را طولانی سازی و روزی ام را فراوان کنی، و امانت و قرضم را ادا نمایی، دعایم را اجابت کن ای پروردگار جهانیان
2- ای بلندمرتبه، ای بزرگ، ای آمرزنده، ای مهربان، تویی پروردگار بزرگی که چیزی همانندش نیست، و اوست شنوای بینا، و این ماهی است که به آن عظمت و کرامت و شرافت بخشیدی و بر سایر ماه ها برتری دادی، و ماهی است که روزه اش را بر ما واجب نمودی، و آن ماه رمضان است که قرآن را در آن فرود آوردی، برای هدایت مردم و بیان دلایل روشن از هدایت و تمیز حق از باطل، و شب قدر را در آن قرار دادی، و آن را از هزار ماه بهتر ساختی، ای صاحب منت که بر تو منّتی گذاشته نشود، بر من به آزادی از آتش منّت نه، در جمع آنان که بر آنها منّت نهی، و وارد بهشتم گردان ای مربان ترین مهربانان.

3- خدایا دل اهل قبور را شاد کن، خدایا هر تهیدستی را بی نیاز کن، خدایا هر گرسنه ای را سیر کن، خدایا هر برهنه ای را بپوشان، خدایا قرض هر بدهکاری را ادا کن. خدایا غم هر غم زده ای را برطرف کن، خدایا هر غریبی را به وطن بازگردان، خدایا هر اسیری را آزاد فرما، خدایا هر فسادی را در کار مسلمانان اصلاح گردان، خدایا هر بیماری را درمان ده، خدایا راه تهیدستی ما را با توانگریت ببند، خدایا بدحالی ما را به خوبی حال خود تغییر ده، خدایا وام ما را بپرداز، و ما را از تهیدستی بی نیاز کن، همانا تو بر هرچیز توانایی.

مِنْکَ أَطْلُبُ حَاجَتِی وَ مَنْ طَلَبَ حَاجَةً إِلَی النَّاسِ فَإِنِّی لا أَطْلُبُ حَاجَتِی إِلّا مِنْکَ وَحْدَکَ لا شَرِیکَ لَکَ وَ أَسْأَلُکَ بِفَضْلِکَ وَ رِضْوَانِکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَیْتِهِ وَ أَنْ تَجْعَلَ لِی فِی عَامِی هَذَا إِلَی بَیْتِکَ الْحَرَامِ سَبِیلاً حِجَّةً مَبْرُورَةً مُتَقَبَّلَةً زَاکِیَةً خَالِصَةً لَکَ تَقَرُّ بِهَا عَیْنِی وَ تَرْفَعُ بِهَا دَرَجَتِی وَ تَرْزُقَنِی أَنْ أَغُضَّ بَصَرِی وَ أَنْ أَحْفَظَ فَرْجِی وَ أَنْ أَکُفَّ بِهَا عَنْ جَمِیعِ مَحَارِمِکَ حَتَّی لا یَکُونَ شَیْ ءٌ آثَرَ عِنْدِی مِنْ طَاعَتِکَ وَ خَشْیَتِکَ وَ الْعَمَلِ بِمَا أَحْبَبْتَ وَ التَّرْکِ لِمَا کَرِهْتَ وَ نَهَیْتَ عَنْهُ وَ اجْعَلْ ذَلِکَ فِی یُسْرٍ وَ یَسَارٍ وَ عَافِیَةٍ وَ مَا أَنْعَمْتَ بِهِ عَلَیَّ وَ أَسْأَلُکَ أَنْ تَجْعَلَ وَفَاتِی قَتْلا فِی سَبِیلِکَ تَحْتَ رَایَةِ نَبِیِّکَ مَعَ أَوْلِیَائِکَ وَ أَسْأَلُکَ أَنْ تَقْتُلَ بِی أَعْدَاءَکَ وَ أَعْدَاءَ رَسُولِکَ وَ أَسْأَلُکَ أَنْ تُکْرِمَنِی بِهَوَانِ مَنْ شِئْتَ مِنْ خَلْقِکَ وَ لا تُهِنِّی بِکَرَامَةِ أَحَدٍ مِنْ أَوْلِیَائِکَ اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِی مَعَ الرَّسُولِ سَبِیلا حَسْبِیَ اللَّهُ مَا شَاءَ اللَّهُ (1)

دعای حج

مؤلّف گوید: این دعا موسوم به دعای حجّ است، سیّد در «اقبال» خواندن آن را در شبهای ماه رمضان، پس از مغرب، از امام صادق علیه السّلام روایت کرده، و کفعمی در کتاب «بلد الامین» فرموده: در هر روز از ماه رمضان و در شب اوّل آن، خواندن این دعا مستحبّ است، و شیخ مفید در کتاب «مقنعه» آن را برای خصوص شب اول ماه پس از نماز مغرب روایت کرده، آگاه باش بهترین اعمال در شب ها و روزهای ماه مبارک رمضان خواندن قرآن است، و باید آن را بسیار خواند، چه اینکه قرآن در این ماه

1- خدایا من به وسیله تو و از تو حاجتم را درخواست میکنم، و هرکه حاجت خویش از مردم بخواهد همانا من حاجتم را نمی خواهم مگر از تو، یگانه ای، شریکی برای تو نیست، به حق فضل و رضوانت از تو می خواهم که بر محمّد و اهل بیتش درود فرستی، و در این سال برایم راهی به سوی کعبه قرار دهی، با زیارتی پاک و پذیرفته، پاکیزه و خالص برای خویش، که دیده ام به آن روشن گردد و مرتبه ام با آن بالا رود، خدایا به من روزی کن که دیده ام را از حرام فرو بندم، و شهوتم را نگاه دارم، و خود را از همه حرام هایت بازدارم، تا آنجا که چیزی نزد من برتر نباشد از طاعت و خشیتت، و عمل به آنچه واجب کردی، و ترک آنچه نپسندیدی و از آن نهی نمودی، و همه اینها را در کنار آسانی و فراوانی و تندرستی، و آنچه به من نعمت

دادی قرار ده. و از تو می خواهم مرگم را کشته شدن در راهت در زیر پرچم پیامبرت همراه با اولیایت قرار دهی، و از تو می خواهم که به وسیله من دشمنان خود و رسولت را به قتل رسانی، و از تو درخواست میکنم که مرا گرامی داری با خوار کردن آن از خلق که خودخواهی، و خوار نکنی مرا به گرامی داشتن احدی از اولیایت، خدایا برایم همراه پیامبر راهی به خوشبختی قرار ده، خدا مرا بس است، آنچه خدا خواهد شود.

نازل شده و در آثار اسلامی وارد شده که هرچیزی را بهاری است، و بهار قرآن ماه رمضان است و در ماه های دیگر یک ختم قرآن مستحبّ است، و کم ترینش ختم آن در شش روز است، ولی در ماه رمضان هر سه روز یک ختم مستحبّ است، و اگر بتواند روزی یک ختم قرآن کند بسیار خوب است، علاّمه مجلسی فرموده: در حدیث است که بعضی از امامان علیهم السّلام در این ماه چهل ختم قرآن می نمودند و بلکه زیادتر، و اگر ثواب هر ختم قرآنی را به روح مقدس یکی از چهارده معصوم هدیه کند ثوابش دو چندان گردد.

و از روایتی ظاهر می شود، که اجر چنین کسی آن است که در روز قیامت با ایشان باشد.

در این ماه باید دعا و صلوات و استغفار بسیار نمود، و زیاد «لا اله الاّ اللّه» گفت، و روایت شده که امام چهارم علیه السّلام چون ماه رمضان فرا می رسید، زبان نمی گشود مگر به دعا و تسبیح و استغفار و تکبیر، و نیز باید به عبادت و انجام نافله های شب و روز اهتمام بسیار ورزید.

بخش دوم

دعای افتتاح

بخش دوّم: اعمالی است که باید در شب های رمضان بجا آورد، و آن چند عمل است: اوّل: افطار نمودن و مستحبّ است پس از نماز شام افطار کند مگر آنکه ضعف بر او چیره شده باشد، یا جمعی جهت افطار منتظر او باشند، دوّم: با غذایی پاکیزه از حرام و شبهه افطار کند، و بهتر است با خرمای حلال روزه خود را بگشاید، تا ثواب نمازش چهار صد برابر گردد، و به

خرما، آب، رطب شیر، حلوا، نبات، آب گرم، به هر کدام که افطار کند خوب است.

سوّم: در وقت افطار دعاهای ویژه آن را بخواند، از جمله بگوید:

اللَّهُمَّ لَکَ صُمْتُ وَ عَلَی رِزْقِکَ أَفْطَرْتُ وَ عَلَیْکَ تَوَکَّلْتُ (1)

تا خدا ثواب هرکسی را که در این روز روزه داشته به او عطا کند و اگر دعای «اللَّهُمّ ربَّ النّور العظیمِ» را که سیّد و کفعمی روایت کرده اند بخواند فضیلت بسیار یابد، و روایت شده که امیر المؤمنین علیه السّلام هرگاه می خواست افطار کند می گفت:

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ لَکَ صُمْنَا وَ عَلَی رِزْقِکَ أَفْطَرْنَا فَتَقَبَّلْ [فَتَقَبَّلْهُ] مِنَّا إِنَّکَ أَنْتَ السَّمِیعُ الْعَلِیمُ (2)

چهارم: در هنگام خوردن لقمه اول بگوید

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ یَا وَاسِعَ الْمَغْفِرَهِ اغْفِرْ لِی (3)

تا خدا او را بیامرزد.

در روایت آمده که در پایان هر روز از روزهای ماه رمضان، خدا هزار هزار نفر را از آتش دوزخ آزاد کند، پس از حضرتش بخواه که تو را یکی از آنان قرار دهد.

پنجم: در وقت افطار سوره «قدر» را بخواند.

ششم: به هنگام افطار صدقه داده، و به روزه داران افطار دهد، هرچند به قدر چند دانه خرما یا جرعه ای آب باشد.

از رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله روایت شده: هرکه روزه داری را افطار دهد همچون اجر آن روزه دار برایش خواهد بود، بی آنکه از پاداش آن روزه دار چیزی کاسته شود.

و همچنین برای او خواهد بود همانند آن عمل خوبی که آن افطار کننده به نیروی آن طعام بجا آورد، آیه اللّه علاّمه حلی در رساله «سعدیه» از

1- خدایا برای تو روزه گرفتم، و بر خوان تو افطار کردم، و بر تو تکیه نمودم.
2- به نام خدا، خدایا برای تو روزه گرفتیم، و بر روزی تو افطار کردیم، خدایا از ما بپذیر، که تو شنوا و دانایی
3- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است، ای گسترده آمرزش، مرا بیامرز

امام صادق علیه السّلام روایت کرده: هر مؤمنی در ماه رمضان مؤمن دیگری را به لقمه ای اطعام کند، حق تعالی برای او بنویسد اجر کسی را که سی بنده مؤمن آزاد کرده، و نزد خدا یک دعایش مستجاب شود.

هفتم: در هر شب خواندن هزار مرتبه «انّا انزلناه» وارد است.

هشتم: در هر شب اگر بتواند صد مرتبه سوره «حم دخان» را بخواند.

صوت

***

نهم: سیّد روایت کرده است: هرکه این دعا را در هر شب ماه رمضان بخواند، گناهان چهل سال او آمرزیده می شود:

اللَّهُمَّ رَبَّ شَهْرِ رَمَضَانَ الَّذِی أَنْزَلْتَ فِیهِ الْقُرْآنَ وَ افْتَرَضْتَ عَلَی عِبَادِکَ فِیهِ الصِّیَامَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ ارْزُقْنِی حَجَّ بَیْتِکَ الْحَرَامِ فِی عَامِی هَذَا وَ فِی کُلِّ عَامٍ وَ اغْفِرْ لِی تِلْکَ الذُّنُوبَ الْعِظَامَ فَإِنَّهُ لا یَغْفِرُهَا غَیْرُکَ یَا رَحْمَانُ یَا عَلامُ (1)

دهم: در هر شب پس از مغرب دعای حج را بخواند، که بیان آن در بخش اوّل گذشت.

صوت

فاضل المالکی

***

باقر المقدسی

***

مصطفی صراف

***

یازدهم: در هر شب از ماه رمضان بخواند:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَفْتَتِحُ الثَّنَاءَ بِحَمْدِکَ وَ أَنْتَ مُسَدِّدٌ لِلصَّوَابِ بِمَنِّکَ وَ أَیْقَنْتُ أَنَّکَ أَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِینَ فِی مَوْضِعِ الْعَفْوِ وَ الرَّحْمَهِ وَ أَشَدُّ الْمُعَاقِبِینَ فِی مَوْضِعِ النَّکَالِ وَ النَّقِمَهِ وَ أَعْظَمُ الْمُتَجَبِّرِینَ فِی مَوْضِعِ الْکِبْرِیَاءِ وَ الْعَظَمَهِ اللَّهُمَّ أَذِنْتَ لِی فِی دُعَائِکَ وَ مَسْأَلَتِکَ فَاسْمَعْ یَا سَمِیعُ مِدْحَتِی وَ أَجِبْ یَا رَحِیمُ دَعْوَتِی وَ أَقِلْ یَا غَفُورُ عَثْرَتِی فَکَمْ یَا إِلَهِی مِنْ کُرْبَهٍ قَدْ فَرَّجْتَهَا وَ هُمُومٍ [غُمُومٍ] قَدْ کَشَفْتَهَا وَ عَثْرَهٍ قَدْ أَقَلْتَهَا وَ رَحْمَهٍ قَدْ نَشَرْتَهَا وَ حَلْقَهِ بَلاءٍ قَدْ فَکَکْتَهَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی لَمْ یَتَّخِذْ صَاحِبَهً وَ لا وَلَداً وَ لَمْ یَکُنْ

1- خدایا پروردگار ماه رمضان، که قرآن را در آن فرو فرستادی، و روزه را در آن بر بندگانت واجب نمودی، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و زیارت خانه ات را در این سال و در هر سال نصیب من فرما، و برایم بیامرز گناهان بزرگی را که آنها را جز تو نیامرزد، ای بخشاینده، ای دارای دانش بی پایان.

لَهُ شَرِيکٌ فِی الْمُلْکِ وَ لَمْ یَکُنْ لَهُ وَلِیٌّ مِنَ الذُّلِّ وَ کَبِّرْهُ تَکْبِیراً. (1) الْحَمْدُ لِلَّهِ بِجَمِیعِ مَحَامِدِهِ کُلِّهَا عَلَی جَمِیعِ نِعَمِهِ کُلِّهَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی لا مُضَادَّ لَهُ فِی مُلْکِهِ وَ لا مُنَازِعَ لَهُ فِی أَمْرِهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی لا شَرِیکَ لَهُ فِی خَلْقِهِ وَ لا شَبِیهَ [شِبْهَ] لَهُ فِی عَظَمَتِهِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْفَاشِی فِی الْخَلْقِ أَمْرُهُ وَ حَمْدُهُ الظَّاهِرِ بِالْکَرَمِ مَجْدُهُ الْبَاسِطِ بِالْجُودِ یَدَهُ الَّذِی لا تَنْقُصُ خَزَائِنُهُ وَ لا تَزِیدُهُ [یَزِیدُهُ] کَثْرَةُ الْعَطَاءِ إِلا جُوداً وَ کَرَما إِنَّهُ هُوَ الْعَزِیزُ الْوَهَّابُ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ قَلِیلا مِنْ کَثِیرٍ مَعَ حَاجَةٍ بِی إِلَیْهِ عَظِیمَةٍ وَ غِنَاکَ عَنْهُ قَدِیمٌ وَ هُوَ عِنْدِی کَثِیرٌ وَ هُوَ عَلَیْکَ سَهْلٌ یَسِیرٌ. (2) اللَّهُمَّ إِنَّ عَفْوَکَ عَنْ ذَنْبِی وَ تَجَاوُزَکَ عَنْ خَطِیئَتِی وَ صَفْحَکَ عَنْ ظُلْمِی وَ سَتْرَکَ عَلَی [عَنْ] قَبِیحِ عَمَلِی وَ حِلْمَکَ عَنْ کَثِیرِ [کَبِیرِ] جُرْمِی عِنْدَ مَا کَانَ مِنْ خَطَایَ [خَطَئِی] وَ عَمْدِی أَطْمَعَنِی فِی أَنْ أَسْأَلَکَ مَا لا أَسْتَوْجِبُهُ مِنْکَ الَّذِی رَزَقْتَنِی مِنْ رَحْمَتِکَ وَ أَرَیْتَنِی مِنْ قُدْرَتِکَ وَ عَرَّفْتَنِی مِنْ إِجَابَتِکَ فَصِرْتُ أَدْعُوکَ آمِنا وَ أَسْأَلُکَ مُسْتَأْنِساً لا خَائِفاً وَ لا وَجِلاً مُدِلّاً عَلَیْکَ فِیمَا قَصَدْتُ فِیهِ [بِهِ] إِلَیْکَ فَإِنْ أَبْطَأَ عَنِّی [عَلَیَ] عَتَبْتُ بِجَهْلِی عَلَیْکَ وَ لَعَلَّ الَّذِی أَبْطَأَ عَنِّی هُوَ خَیْرٌ لِی لِعِلْمِکَ بِعَاقِبَهِ الْأُمُورِ فَلَمْ أَرَ مَوْلًی [مُؤَمَّلا] کَرِیما أَصْبَرَ عَلَی عَبْدٍ لَئِیمٍ مِنْکَ عَلَیَّ یَا رَبِّ إِنَّکَ تَدْعُونِی فَأُوَلِّی عَنْکَ وَ تَتَحَبَّبُ إِلَیَّ فَأَتَبَغَّضُ إِلَیْکَ وَ تَتَوَدَّدُ إِلَیَّ فَلا أَقْبَلُ مِنْکَ کَأَنَّ لِیَ التَّطَوُّلَ عَلَیْکَ، (3) فَلَمْ [ثُمَّ لَمْ] یَمْنَعْکَ ذَلِکَ مِنَ الرَّحْمَهِ لِی وَ الْإِحْسَانِ إِلَیَّ وَ التَّفَضُّلِ عَلَیَّ بِجُودِکَ وَ کَرَمِکَ فَارْحَمْ عَبْدَکَ

1- خدایا، من با سپاس تو ستایش را آغاز می کنم و تویی که با کرمت به سوی درستی توجّه دهی، و یقین دارم که در جای عفو و رحمت مهربان ترین مهربانانی. و در جایگاه مجازات و انتقام، سخت ترین کیفرکننده ای، و در موضع بزرگ منشی و عظمت بزرگ ترین جبّاری، خدایا در خواندنت، و در درخواست از حضرتت به من اذن دادی، پس ای شنوا بشنو ستودنم را، و ای مهربان اجابت کن دعایم را، و ای آمرزنده بیامرز لغزشم را، ای خدای من چه بسیار سختیهای که گره گشودی، و اندوه ها که برطرف کردی، و لغزش ها که آمرزیدی، و رحمت که گستردی، و زنجیر بلا که باز کردی، سپاس خدای را که همسر و فرزندی برنگرفته، و در فرمانروایی شریکی برایش نیست، و سرپرستی از روی ناتوانی نداشته است، و او را بزرگ شمار بسیار بزرگ.
2- سپاس خدای را با همه ستودنی هایش، بر تمام نعمت هایش، سپاس خدای را که در فرمانروایی رقیبی ندارد، و برای او در کارش نزاع کننده ای

نیست، سپاس خدای را که در آفرینش شریکی ندارد، و در بزرگی شبیهی برای او نیست. سپاس خدای را که فرمان و سپاسش در آفریدگان جاری است و بزرگواری اش با کرمش آشکار است، و دست لطفش به سخاوت گشوده، خدایی گنجینه هایش نقصان نپذیرد، و بخشش بسیارش جز جود و کرم بر او نیفزاید، همانا او عزیز و بسیار بخشنده است، خدایا اندک از بسیار از تو درخواست می کنم، با نیاز شدیدی که مرا به آن است، و بی نیازی تو از ان دیرینه است، و آن اندک نزد من بسیار است، و برای تو هموار و آسان.
3- خدایا بخششت از گناهم، و گذشتت از خطایم، و چشم پوشی ات از تجاوزم، و پرده افکنی ات بر کردار زشتم، و بردباری ات از فراوانی جرمم از آنچه که از خطا و گناه عمدی ام بود مرا به طمع انداخت، که از درگاهت چیزی را که شایسته آن از سوی تو نیستم درخواست کنم، آنچه که از رحمتت نصیبم نمودی و از قدرتت نشانم دادی، و از اجابتت به من شناساندی، پس بر آن شدم که با اطمینان بخوانمت، و با انس و میل بدون ترس و هراس از تو درخواست می کنم، و در انچه به خاطر آن قصد پیشگاه تو نمودم از تو ناز جویم، اگر برآورده شدن حاجتم تأخیر افتاد، از روی نادانی بر تو عتاب ورزیدم، با آنکه شاید به تأخیر افتادن روا شدن حاجتم برایم بهتر باشد، چه تو به سرانجام امور آگاهی، پس هیچ مولای کریمی را بر بنده پستی، شکیباتر از تو بر خود ندیدم، ای پروردگار من، تو مرا می خوانی، و من از تو روی می گردانم، و با من دوستی می ورزی و من با تو دشمنی می کنم، به من محبّت می نمای و از تو نمی پذیرم، گویا مرا بر تو منّت است،

الْجَاهِلَ وَ جُدْ عَلَيْهِ بِفَضْلِ إِحْسَانِکَ إِنَّکَ جَوَادٌ کَرِيمٌ الْحَمْدُ لِلَّهِ مَالِکِ الْمُلْکِ مُجْرِي الْفُلْکِ مُسَخِّرِ الرِّيَاحِ فَالِقِ الْإِصْبَاحِ دَيَّانِ الدِّينِ رَبِّ الْعَالَمِينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى حِلْمِهِ بَعْدَ عِلْمِهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى عَفْوِهِ بَعْدَ قُدْرَتِهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى طُولِ أَنَاتِهِ فِي غَضَبِهِ وَ هُوَ قَادِرٌ [الْقَادِرُ] عَلَى مَا يُرِيدُ الْحَمْدُ لِلَّهِ خَالِقِ الْخَلْقِ بَاسِطِ الرِّزْقِ فَالِقِ الْإِصْبَاحِ ذِي الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ وَ الْفَضْلِ [وَ التَّفَضُّلِ] وَ الْإِنْعَامِ [الْإِحْسَانِ] الَّذِي بَعُدَ فَلا يُرَى وَ قَرُبَ فَشَهِدَ النَّجْوَى تَبَارَکَ وَ تَعَالَى الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَيْسَ لَهُ مُنَازِعٌ يُعَادِلُهُ وَ لا شَبِيهٌ يُشَاکِلُهُ وَ لا ظَهِيرٌ يُعَاضِدُهُ قَهَرَ بِعِزَّتِهِ الْأَعِزَّاءَ وَ تَوَاضَعَ لِعَظَمَتِهِ الْعُظَمَاءُ فَبَلَغَ بِقُدْرَتِهِ مَا يَشَاءُ. (1) الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي يُجِيبُنِي حِينَ أُنَادِيهِ وَ يَسْتُرُ عَلَيَّ کُلَّ عَوْرَةٍ وَ أَنَا أَعْصِيهِ وَ يُعَظِّمُ النِّعْمَةَ عَلَيَّ فَلا أُجَازِيهِ فَکَمْ مِنْ مَوْهِبَةٍ هَنِيئَةٍ قَدْ أَعْطَانِي وَ عَظِيمَةٍ مَخُوفَةٍ قَدْ کَفَانِي وَ بَهْجَةٍ مُونِقَةٍ قَدْ أَرَانِي فَأَثْنِي عَلَيْهِ حَامِدا وَ أَذْکُرُهُ مُسَبِّحاً الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لا يُهْتَکُ حِجَابُهُ وَ لا يُغْلَقُ بَابُهُ وَ لا يُرَدُّ سَائِلُهُ وَ لا يُخَيَّبُ [يَخِيبُ] آمِلُهُ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي يُؤْمِنُ الْخَائِفِينَ وَ يُنَجِّي [يُنْجِي] الصَّالِحِينَ [الصَّادِقِينَ] وَ يَرْفَعُ الْمُسْتَضْعَفِينَ وَ يَضَعُ الْمُسْتَکْبِرِينَ وَ يُهْلِکُ مُلُوکا وَ يَسْتَخْلِفُ آخَرِينَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ قَاصِمِ الْجَبَّارِينَ مُبِيرِ الظَّالِمِينَ مُدْرِکِ الْهَارِبِينَ نَکَالِ الظَّالِمِينَ صَرِيخِ الْمُسْتَصْرِخِينَ مَوْضِعِ حَاجَاتِ الطَّالِبِينَ مُعْتَمَدِ الْمُؤْمِنِينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي مِنْ خَشْيَتِهِ تَرْعَدُ السَّمَاءُ وَ سُکَّانُهَا وَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَ عُمَّارُهَا وَ تَمُوجُ الْبِحَارُ وَ مَنْ يَسْبَحُ فِي غَمَرَاتِهَا. (2) الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَ مَا کُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْ لا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي يَخْلُقُ وَ لَمْ

1- و با همه اينها چيزى تو را باز نمى دارد از رحمت و احسان بر من، و تفضّل به جود و كرمت بر اين بنده، بر بنده نادانت رحم كن، و با فزونى احسانت بر او جود آور، زيرا تو بخشنده كريمى، سپاس خداى را خداى مالک سلطنت، روان كننده كشتى، تسخيركننده بادها، شكافنده سپيده، حكمفرماى روز جزاء پروردگار جهانيان. سپاس خداى را بر بردبارى اش پس از دانشش به نافرمانى بنده، و سپاس خداى را بر عفوش پس از قدرتش بر عقاب، و و سپاس خداى را بر طول بردبارى اش در وقت خشم، و حال آنكه او بر آنچه بخواهد تواناست. سپاس خداى را كه آفريننده آفريدگان گسترنده روزى، شكافنده سپيده، داراى عظمت و بزرگوارى و احسان و نعمت بخشى است خدايى كه از ديدگان دور است پس ديده نمى شود، و به جانها نزديک است پس شاهد گفتگوهاى پنهان است، فرخنده و برتر است. سپاس خداى را كه ستيزه جويى ندارد تا با او برابرى

نماید، و شبیهی ندارد که هم شکل او باشد، و پشتیبانی ندارد که او را یاری کند، با عزّتش همه عزیزان را مقهور ساخته و در برابر عظمتش بزرگان فروتن گشته اند، پس با قدرتش به هرچه خواهد رسد،
2- سپاس خدای را که اجابتم می کند آنگاه که صدایش می زنم، و هر زشتی را بر من می پوشاند و من از او نافرمانی می کنم، و او نعمتش را بر من بزرگ می گرداند، پس من او را شکر نمی کنم، چه بسیار موهبت های گوارایی که به من عطا فرمود، و حوادث وحشتناکی که مرا از آسیب آنها کفایت نمود، و چه بسیار خرّمی دلنشینی که به من نمایاند، او را سپاس گویان ستایش می کنم، و تسبیح گویان یادیش می کنم، سپاس خدای را که پرده اش دریده نگردد، و در رحمتش بسته نشود، و پرسنده اش ردّ نگردد، و آرزومندش نومید نشود. سپاس خدای را که هراسندگان را ایمنی بخشد، و شایستگان را نجات دهد، و ناتوان شمردگان را به رفعت رساند، و متکبّران را به خاک اندازد و پادشاهانی را نابود نماید، و دیگران را جانشین آنان سازد، سپاس خدای را که درهم شکننده گردن کشان، نابودکننده ستمکاران، دریابنده گریختگان، کیفردهنده ستمگران، فریادرس دادجویان، حاجت بخش خواهندگان، تکیه گاه مؤمنان است. سپاس خدای را که از خشیتش آسمان و ساکنانش غرّش کنند، و زمین و آباد کنندگانش بلرزند، و دریاها و هرکه در اعماقش شناور است موج زنند.

يُخْلَقْ وَ يَرْزُقُ وَ لا يُرْزَقُ وَ يُطْعِمُ وَ لا يُطْعَمُ وَ يُمِيتُ الْأَحْيَاءَ وَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَ هُوَ حَيٌّ لا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْ ءٍ قَدِيرٌ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَ رَسُولِكَ وَ أَمِينِكَ وَ صَفِيِّكَ وَ حَبِيبِكَ وَ خِيَرَتِكَ [خَلِيلِكَ] مِنْ خَلْقِكَ وَ حَافِظِ سِرِّكَ وَ مُبَلِّغِ رِسَالاتِكَ أَفْضَلَ وَ أَحْسَنَ وَ أَجْمَلَ وَ أَكْمَلَ وَ أَزْكَى وَ أَنْمَى وَ أَطْيَبَ وَ أَطْهَرَ وَ أَسْنَى وَ أَكْثَرَ [أَكْبَرَ] مَا صَلَّيْتَ وَ بَارَكْتَ وَ تَرَحَّمْتَ وَ تَحَنَّنْتَ وَ سَلَّمْتَ عَلَى أَحَدٍ مِنْ عِبَادِكَ [خَلْقِكَ] وَ أَنْبِيَائِكَ وَ رُسُلِكَ وَ صِفْوَتِكَ وَ أَهْلِ الْكَرَامَهِ عَلَيْكَ مِنْ خَلْقِكَ اللَّهُمَّ وَ صَلِّ عَلَى عَلِيٍّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ وَصِيِّ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ، (1) عَبْدِكَ وَ وَلِيِّكَ وَ أَخِي رَسُولِكَ وَ حُجَّتِكَ عَلَى خَلْقِكَ وَ آيَتِكَ الْكُبْرَى وَ النَّبَإِ الْعَظِيمِ وَ صَلِّ عَلَى الصِّدِّيقَهِ الطَّاهِرَهِ فَاطِمَهَ [الزَّهْرَاءِ] سَيِّدَهِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَ صَلِّ عَلَى سِبْطَيِ الرَّحْمَهِ وَ إِمَامَيِ الْهُدَى الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ سَيِّدَيْ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّهِ وَ صَلِّ عَلَى أَئِمَّهِ الْمُسْلِمِينَ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ وَ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ وَ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ وَ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ وَ الْخَلَفِ الْهَادِي الْمَهْدِيِّ حُجَجِكَ عَلَى عِبَادِكَ وَ أُمَنَائِكَ فِي بِلادِكَ صَلاةً كَثِيرَةً دَائِمَةً اللَّهُمَّ وَ صَلِّ عَلَى وَلِيِّ أَمْرِكَ الْقَائِمِ الْمُؤَمَّلِ وَ الْعَدْلِ الْمُنْتَظَرِ وَ حُفَّهُ [وَ احْفُفْهُ] بِمَلائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ وَ أَيِّدْهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ الدَّاعِيَ إِلَى كِتَابِكَ وَ الْقَائِمَ بِدِينِكَ اسْتَخْلِفْهُ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفْتَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِ مَكِّنْ لَهُ دِينَهُ الَّذِي ارْتَضَيْتَهُ لَهُ

1- سپاس خدای را که ما را به شناخت خویش هدایت فرمود و اگر خدا ما را هدایت نکرده بود هرگز هدایت نمی شدیم سپاس خدای را که می آفریند و خود آفریده نشده، و روزی می دهد، و خود روزی داده نمیشود و می خوراند و خود خورانده نمی شود و زنده ها را می میراند، و مردگان را زنده می کند، و اوست زنده ای که هرگز نمی میرد، خیر تنها به دست اوست، و او بر هر چیز تواناست. خدایا درود فرست بر محمّد بنده و فرستاده ات و امین و یار صمیمی و محبوب، و برگزیده ات و حافظ راز و رساننده پیام هایت، درودی برترین و بهترین و زیباترین و کامل ترین و پاکیزه ترین و پر نماترین و دلپسندترین و پاک ترین و بلندترین و بیشترین درودی که فرستادی و برکت دادی و ترحم نمودی و مهر ورزیدی، و سلام دادی بر یکی از بندگان و پیامبران و رسولان و برگزیدگان و اهل کرامت از خَلْقَت. خدایا درود فرست بر علی امیر المؤمنان، و جانشین فرستاده پروردگار جهانیان،

أَبْدِلْهُ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِ أَمْنا يَعْبُدُکَ لا يُشْرِکُ بِکَ شَيْئا. (1) اللَّهُمَّ أَعِزَّهُ وَ أَعْزِزْ بِهِ وَ انْصُرْهُ وَ انْتَصِرْ بِهِ وَ انْصُرْهُ نَصْراً عَزِيزاً وَ افْتَحْ لَهُ فَتْحاً يَسِيراً وَ اجْعَلْ لَهُ مِنْ لَدُنْکَ سُلْطَانا نَصِيرا اللَّهُمَّ أَظْهِرْ بِهِ دِينَکَ وَ سُنَّةَ نَبِيِّکَ حَتَّى لا يَسْتَخْفِيَ بِشَيْ ءٍ مِنَ الْحَقِّ مَخَافَةَ أَحَدٍ مِنَ الْخَلْقِ اللَّهُمَّ إِنَّا نَرْغَبُ إِلَيْکَ فِي دَوْلَةٍ کَرِيمَةٍ تُعِزُّ بِهَا الْإِسْلامَ وَ أَهْلَهُ وَ تُذِلُّ بِهَا النِّفَاقَ وَ أَهْلَهُ وَ تَجْعَلُنَا فِيهَا مِنَ الدُّعَاةِ إِلَى طَاعَتِکَ وَ الْقَادَةِ إِلَى سَبِيلِکَ وَ تَرْزُقُنَا بِهَا کَرَامَةَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ . (2) اللَّهُمَّ مَا عَرَّفْتَنَا مِنَ الْحَقِّ فَحَمِّلْنَاهُ وَ مَا قَصُرْنَا عَنْهُ فَبَلِّغْنَاهُ اللَّهُمَّ الْمُمْ بِهِ شَعَثَنَا وَ اشْعَبْ بِهِ صَدْعَنَا وَ ارْتُقْ بِهِ فَتْقَنَا وَ کَثِّرْ بِهِ قِلَّتَنَا وَ أَعْزِزْ [أَعِزَّ] بِهِ ذِلَّتَنَا وَ أَغْنِ بِهِ عَائِلَنَا وَ اقْضِ بِهِ عَنْ مُغْرَمِنَا [مَغْرَمِنَا] وَ اجْبُرْ بِهِ فَقْرَنَا وَ سُدَّ بِهِ خَلَّتَنَا وَ يَسِّرْ بِهِ عُسْرَنَا وَ بَيِّضْ بِهِ وُجُوهَنَا وَ فُکَّ بِهِ أَسْرَنَا وَ أَنْجِحْ بِهِ طَلِبَتَنَا وَ أَنْجِزْ بِهِ مَوَاعِيدَنَا وَ اسْتَجِبْ بِهِ دَعْوَتَنَا وَ أَعْطِنَا بِهِ سُؤْلَنَا وَ بَلِّغْنَا بِهِ مِنَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ آمَالَنَا وَ أَعْطِنَا بِهِ فَوْقَ رَغْبَتِنَا يَا خَيْرَ الْمَسْئُولِينَ وَ أَوْسَعَ الْمُعْطِينَ اشْفِ بِهِ صُدُورَنَا وَ أَذْهِبْ بِهِ غَيْظَ قُلُوبِنَا وَ اهْدِنَا بِهِ لِمَا اخْتُلِفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِکَ إِنَّکَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ وَ انْصُرْنَا بِهِ عَلَى عَدُوِّکَ وَ عَدُوِّنَا إِلَهَ الْحَقِّ [الْخَلْقِ] آمِينَ اللَّهُمَّ إِنَّا نَشْکُو إِلَيْکَ فَقْدَ نَبِيِّنَا صَلَوَاتُکَ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ غَيْبَةَ وَلِيِّنَا [إِمَامِنَا] وَ کَثْرَةَ عَدُوِّنَا وَ قِلَّةَ عَدَدِنَا، (3) وَ شِدَّةَ الْفِتَنِ بِنَا وَ تَظَاهُرَ الزَّمَانِ عَلَيْنَا فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ

1- بنده و وليّت و برادر رسولت، و حجّتت بر بندگان، و نشانه بزرگ ترت، و خبر عظيم، و درود فرست بر صديقه طاهره فاطمه زهرا سرور زنان جهانيان، و درود فرست بر دو فرزندزاده پيامبر رحمت، و دو پيشواى هدايت، حسن و حسين، دو سرور جوانان اهل بهشت، و درود فرست بر امامان مسلمين، على بن الحسين و محمّد بن على، و جعفر بن محمّد، و موسى بن جعفر و على بن موسى و محمّد بن على و على بن محمّد، و حسن بن على، و يادگار شايسته هدايت گر حضرت مهدى، حجّت هاى تو بر بندگان، و امينهاى تو در سرزمين هايت درودى بسيار و هميشگى. خدايا درود فرست بر ولى امرت، آن قائم آرزو شده، و دادگستر مورد انتظار، واو را در حمايت فرشتگان مقرّبت قرار ده، و به روح القدس تأييدش كن اى پروردگار جهانيان. خدايا او را دعوت كننده به كتابت، و قيام كننده به آئينت قرار ده، او را جانشين خود روى زمين گردان، چنان كه پاكان پيش از او را جانشين خويش قرار دادى، دينى را كه برايش پسنديده اى به دست

او پابرجا بدار، و ترسش را به امنیت بازگردان، تا با اخلاص کامل تو را بپرستد.
2- خدایا عزیزش بدار، و به دیگران توسط او عزّت بده و یاری اش کن. و به دیگران از سوی او یاری ده یاری اش ده یاری پیروزمندانه و بر پیروزیش با پیروزی آسان، و از پیش خود برای او سلطنتی پیروزی آفرین قرار ده. خدایا به وسیله او دینت و روش پیامبرت را آشکار کن، تا چیزی از حق، از ترس احدی از مردم پنهان نماند. خدایا به سوی تو مشتاقیم برای یافتن دولت کریمه ای که اسلام و اهلش را به آن عزیز گردانی، و نفاق و اهلش را به وسیله آن خوار سازی، و ما را در آن دولت از دعوت کنندگان به سوی طاعتت، و رهبران به سوی راهت قرار دهی، و کرامت دنیا و آخرت را از برکت آن روزیمان فرمایی.
3- خدایا آنچه از حق به ما شناساندی تاب تحملش را نیز عنایت کن، و آنچه را دررسیدن به آن کوتاهی کردیم، ما را به آن برسان، خدایا پریشانی ما را به یاری او جمع کن، و پراکندگی ما را به او وحدت بخش، و گسیختگی ما را با او پیوند ده، و اندک ما را به او زیاد فرما، و ذلّت ما را به او عزّت ده و تنگدستی ما را به او توانگری بخش، و بدهی ما را از برکت او ادا کن، و فقر ما را به مدد او جبران فرما، و جدایی و دو دستگی ما را به او برطرف کن، و دشواری کار ما را به او آسان گردان، و روری ما را به دیدار او سپید کن، و اسیران ما را به یاری او آزاد گردان، و درخواسته ای ما را به لطف او برآور، و وعده های ما را به ظهور او تحقق بخش و دعایمان را به کمک او اجابت کن، و خواسته هایمان را به حق او عطا فرما، و ما را به یاری او به آروزهای دنیا و آخرتمان برسان، و لطف به او بالاتر از آرزویمان به ما اعطا کن، ای بهترین خواسته شدگان، و گشاده دست ترین بخشندگان، سینه های ما را به او شفا بخش، و کینه دلهایمان را به او برطرف کن، و ما را به مدد او به حقیقت آنچه که در آن اختلاف افتاده از حق به اذن خود راهنمایی فرما، همانا تو هرکه را بخواهی به راه راست هدایت می کنی، و به وسیله او ما را بر دشمنان خود و دشمنان خویش یاری ده، ای معبود حق آمین. خدایا از نبود پیامبران که درودهای تو بر او و خاندانش و از ناپیدایی مولایمان، و بسیاری دشمنانمان و کمی نفراتمان،

وَ آلِهِ [آلِ مُحَمَّدٍ] وَ أَعِنَّا عَلَى ذَلِکَ بِفَتْحٍ مِنْکَ تُعَجِّلُهُ وَ بِضُرٍّ تَکْشِفُهُ وَ نَصْرٍ تُعِزُّهُ وَ سُلْطَانِ حَقٍّ تُظْهِرُهُ وَ رَحْمَهٍ مِنْکَ تُجَلِّلُنَاهَا وَ عَافِيَهٍ مِنْکَ تُلْبِسُنَاهَا بِرَحْمَتِکَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ . (1)

صوت

***

دوازدهم: در هر شب اين دعا را بخواند:

اللَّهُمَّ بِرَحْمَتِکَ فِی الصَّالِحِينَ فَأَدْخِلْنَا وَ فِی عِلِّيِّينَ فَارْفَعْنَا وَ بِکَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ مِنْ عَيْنٍ سَلْسَبِيلٍ فَاسْقِنَا وَ مِنَ الْحُورِ الْعِينِ بِرَحْمَتِکَ فَزَوِّجْنَا وَ مِنَ الْوِلْدَانِ الْمُخَلَّدِينَ کَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَکْنُونٌ فَأَخْدِمْنَا وَ مِنْ ثِمَارِ الْجَنَّهِ وَ لُحُومِ الطَّيْرِ فَأَطْعِمْنَا وَ مِنْ ثِيَابِ السُّنْدُسِ وَ الْحَرِيرِ وَ الْإِسْتَبْرَقِ فَأَلْبِسْنَا وَ لَيْلَهَ الْقَدْرِ وَ حَجَّ بَيْتِکَ الْحَرَامِ وَ قَتْلا فِی سَبِيلِکَ فَوَفِّقْ لَنَا وَ صَالِحَ الدُّعَاءِ وَ الْمَسْأَلَهِ فَاسْتَجِبْ لَنَا [يَا خَالِقَنَا اسْمَعْ وَ اسْتَجِبْ لَنَا] وَ إِذَا جَمَعْتَ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ يَوْمَ الْقِيَامَهِ فَارْحَمْنَا وَ بَرَاءَهً مِنَ النَّارِ فَاکْتُبْ لَنَا وَ فِی جَهَنَّمَ فَلا تَغُلَّنَا وَ فِی عَذَابِکَ وَ هَوَانِکَ فَلا تَبْتَلِنَا وَ مِنَ الزَّقُّومِ وَ الضَّرِيعِ فَلا تُطْعِمْنَا وَ مَعَ الشَّيَاطِينِ فَلا تَجْعَلْنَا وَ فِی النَّارِ عَلَى وُجُوهِنَا فَلا تَکْبُبْنَا [تَکُبَّنَا] وَ مِنْ ثِيَابِ النَّارِ وَ سَرَابِيلِ الْقَطِرَانِ فَلا تُلْبِسْنَا وَ مِنْ کُلِّ سُوءٍ يَا لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ بِحَقِّ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ فَنَجِّنَا . (2)

اعمال و نماز شب های ماه رمضان

صوت

***

سیزدهم: از امام صادق علیه السّلام روایت شده: در هر شب ماه رمضان بخوان:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ أَنْ تَجْعَلَ فِیمَا تَقْضِی وَ تُقَدِّرُ مِنَ الْأَمْرِ الْمَحْتُومِ فِی الْأَمْرِ الْحَکِیمِ مِنَ الْقَضَاءِ الَّذِی لا یُرَدُّ وَ لا یُبَدَّلُ أَنْ تَکْتُبَنِی مِنْ حُجَّاجِ بَیْتِکَ الْحَرَامِ الْمَبْرُورِ حَجُّهُمْ الْمَشْکُورِ سَعْیُهُمْ الْمَغْفُورِ ذُنُوبُهُمْ الْمُکَفَّرِ عَنْ سَیِّئَاتِهِمْ [عَنْهُمْ سَیِّئَاتُهُمْ] وَ أَنْ تَجْعَلَ فِیمَا تَقْضِی وَ تُقَدِّرُ أَنْ تُطِیلَ عُمُرِی

1- و سختی فتنه ها به سویمان، و از جریان زمان بر زیانمان به درگاه تو شکوه می آوریم، بر محمّد و خاندانش درود فرست و ما را در برابر این همه یاری فرما به گشایشی از جانب خویش که زود برسانی، و بدحالی که برطرف کنی، و پیروزی با عزّت برایمان قرار دهی، و سلطنت حقی که آشکارش فرمایی، و به رحمتی که از سویت ما را فرا گیرد، و به سلامتی کاملی که از جانبت ما را بپوشاند، ای مهربان ترین مهربانان.
2- خدایا ما را در زمره شایستگان وارد کن، و در بهشت برین بالا بر، و جامی از نوشیدنی خوش گوار از چشمه سلسبیل به ما بنوشان، و به رحمتت از حور العین به همسری ما درآور، و از جاوید پسرانی که همچون مروارید در صدفند، در خدمت ما بگمار، و از میوه های بهشت، و گوشت پرندگان به ما بخوران، و از لباس های زربفت و حریر و دیبا به ما بپوشان، و ما را برای رسیدن به شب قدر، و زیارت خانه کعبه، و کشته شدن در راهت توفیق عنایت کن، و دعای شایسته و درخواست ما را اجابت فرما، و آنگاه که پیشینیان و پسینیان را در روز قیامت جمع کردی به ما رحم کن، و رهایی از آتش را برای ما بنویس، و در دوزخ ما را به زنجیر نبند، و در عذاب و خواری ات ما را گرفتار مساز، و از زَقّوم و ضَریع دوزخ به ما مخوران، و با شیاطین یکجا قرارمان مده، و ما را به رو در آتش مینداز، و از جامه های آتشین و پیراهن های فلزی آتش بار بر ما مپوشان، و از هرگونه بدی، ای که معبودی جز تو نیست، بحق اینکه معبودی جز تو نیست ما را رهایی بخش.

فِی خَیْرٍ وَ عَافِیَهٍ وَ تُوَسِّعَ فِی رِزْقِی وَ تَجْعَلَنِی مِمَّنْ تَنْتَصِرُ بِهِ لِدِینِکَ وَ لا تَسْتَبْدِلْ بِی غَیْرِی . (1)

چهاردم: در کتاب «انیس و الصّالحین» آمده است که در هر شب از شبهای ماه رمضان بخواند:

أَنْ یَنْقَضِیَ عَنِّی شَهْرُ رَمَضَانَ أَوْ یَطْلُعَ الْفَجْرُ مِنْ لَیْلَتِی هَذِهِ وَ لَکَ قِبَلِی تَبِعَهٌ أَوْ ذَنْبٌ تُعَذِّبُنِی عَلَیْهِ (2)

پانزدهم: شیخ کفعمی در حاشیه «بلد الامین» از سیّد ابن باقی روایت کرده که مستحب است در هر شب ماه رمضان دو رکعت نماز خوانده شود، در هر رکعت سوره «حمد» یک مرتبه و سوره «توحید» سه مرتبه و چون سلام داده شد بگوید:

سُبْحَانَ مَنْ هُوَ حَفِیظٌ لا یَغْفُلُ سُبْحَانَ مَنْ هُوَ رَحِیمٌ لا یَعْجَلُ سُبْحَانَ مَنْ هُوَ قَائِمٌ لا یَسْهُو سُبْحَانَ مَنْ هُوَ دَائِمٌ لا یَلْهُو (3)

سپس تسبیحات اربعه [یعنی: سبحان اللّه و الحمد للّه و لا اله الاّ اللّه و اللّه اکبر] راهفت مرتبه بگوید، آنگاه بخواند:

سُبْحَانَکَ سُبْحَانَکَ سُبْحَانَکَ یَا عَظِیمُ اغْفِرْ لِیَ الذَّنْبَ الْعَظِیمَ (4)

سپس بر پیامبر و آل او علیهم السّلام ده مرتبه صلوات فرستد.

کسی که این دو رکعت نماز را بجا آورد، حق تعالی برای او هفتاد هزار گناه را بیامرزد.

تا آخر خبر.

کیفیت هزار رکعت نماز در ماه رمضان

شانزدهم: روایت شده که هرکه در هر شب از ماه رمضان سوره «انّا فتحنا لک فتحا مبینا» را در نماز نافله بخواند، در آن سال از آسیب محفوظ میماند.

آگاه باش از اعمالی که مستحب است در شبهای ماه رمضان بجا آورده شود، هزار رکعت نماز در مجموع این ماه است، که استادان و بزرگان علما در کتاب های خود، که در زمینه

1- خدایا از تو درخواست می کنم، در آنچه حکم می کنی و مقدّر می فرمایی، از امر حتمی در کار حکیمانه، از فرمانی که برگشت ناپذیرد، و تغییر پیدا نمی کند چنین قرار دهی که مرا در شمار زائران خانه ات ثبت کنی، زائرانی که حجشان پذیرفته شده و تلاششان قبول شده، و گناهانشان به آمرزش رسیده، و بدی هایشان محو گشته، و در آنچه حکم می کنی، و مقدّر می فرمایی قرار دهی، که عمر مرا در خیر و سلامت کامل طولانی کنی، و در روزی ام وسعت دهی، و مرا از آنانی قرار دهی که به وسیله آنان دینت را یاری می کنی، و دیگری را به جای من قرار ندهی
2- به عظمت ذات کریمانه ات پناه می آورم، از اینکه ماه رمضان از من بگذرد، یا سپیده این شب بدمد، و هنوز نزد من حقی برای تو یا گناهی مانده باشد، که بر آن عذابم کنی.
3- منزّه است آن که نگهبان است و غفلت نمی کند، منزّه است آن که مهربان است و شتاب نمی ورزد، منزّه است آن که برپا است و از یاد نمی برد، منزّه است آن که همیشگی است و سرگرم نمی شود
4- منزّهی تو منزّهی تو، منزّهی تو، ای بزرگ، گناه بزرگ مرا بیامرز.

فقه یا عبادات نوشته اند به آن اشاره کرده اند.

احادیث در باب کیفیت بجا آوردن آن مختلف است، آنچه موافق روایت ابن ابی قرّه از امام جواد علیه السّلام است، و شیخ مفید در کتاب «غرّیه و اشراف» ، آن را اختیار کرده، بلکه مورد اختیار مشهور از علماست، آن است که در دهه اول و دوم ماه رمضان، در هر شب بیست رکعت خوانده شود، هر دو رکعت به یک سلام، به این صورت که، هشت رکعت آن را پس از نماز مغرب، و دوازده رکعت دیگر را بعد از نماز عشا بخواند، و در دهه آخر ماه در هر شب سی رکعت بخواند، هشت رکعت آن را پس از نماز مغرب و بیست ودو رکعت دیگر را بعد از نماز عشا بخواند، که مجموع این نمازها هفتصد رکعت میشود، و باقی آن را که سیصد رکعت است در شب های قدر بخواند، شب نوزدهم صد رکعت، و شب بیست ویکم صد رکعت، و در شب بیست وسوم نیز صد رکعت که در جمع هزار رکعت می شود.

این هزار رکعت به ترتیب دیگری هم وارد شده است که تفصیلش در جای دیگر آمده، و این مقام گنجایش شرح آن را ندارد، و امید است که اهل خیر در اجرای این هزار رکعت مسامحه و سهل انگاری نکنند، و خود را از فیض آن بهره مند کنند.

صوت

***

و نیز روایت شده: که پس از هر دو رکعت از نمازهای مستحبی ماه رمضان بخوان:

اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِیمَا تَقْضِی وَ تُقَدِّرُ مِنَ الْأَمْرِ الْمَحْتُومِ وَ فِیمَا تَفْرُقُ مِنَ الْأَمْرِ الْحَکِیمِ فِی لَیْلَهِ الْقَدْرِ أَنْ تَجْعَلَنِی

مِنْ حُجَّاجِ بَيْتِکَ الْحَرَامِ الْمَبْرُورِ حَجُّهُمْ الْمَشْکُورِ سَعْيُهُمْ الْمَغْفُورِ ذُنُوبُهُمْ وَ أَسْأَلُکَ أَنْ تُطِيلَ عُمُرِی فِی طَاعَتِکَ وَ تُوَسِّعَ لِی فِی رِزْقِی يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ (1)

دعای سحر دیگر

صوت

***

پنجم : و همچنین شیخ فرموده: این دعا را در سحرها بخوان:

يَا عُدَّتِی فِی کُرْبَتِی وَ يَا صَاحِبِی فِی شِدَّتِی وَ يَا وَلِيِّی فِی نِعْمَتِی وَ يَا غَايَتِی فِی رَغْبَتِی أَنْتَ السَّاتِرُ عَوْرَتِی وَ الْمُؤْمِنُ رَوْعَتِی وَ الْمُقِيلُ عَثْرَتِی فَاغْفِرْ لِی خَطِيئَتِی اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ خُشُوعَ الْإِيمَانِ قَبْلَ خُشُوعِ الذُّلِّ فِی النَّارِ يَا وَاحِدُ يَا أَحَدُ يَا صَمَدُ يَا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَکُنْ لَهُ کُفُواً أَحَدٌ يَا مَنْ يُعْطِی مَنْ سَأَلَهُ تَحَنُّناً مِنْهُ وَ رَحْمَةً وَ يَبْتَدِئُ بِالْخَيْرِ مَنْ لَمْ يَسْأَلْهُ تَفَضُّلاً مِنْهُ وَ کَرَماً، بِکَرَمِکَ الدَّائِمِ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ هَبْ لِی رَحْمَةً وَاسِعَةً جَامِعَةً أَبْلُغُ بِهَا خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْتَغْفِرُکَ لِمَا تُبْتُ إِلَيْکَ مِنْهُ ثُمَّ عُدْتُ فِيهِ وَ أَسْتَغْفِرُکَ لِکُلِّ خَيْرٍ أَرَدْتُ بِهِ وَجْهَکَ فَخَالَطَنِی فِيهِ مَا لَيْسَ لَکَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اعْفُ عَنْ ظُلْمِی وَ جُرْمِی بِحِلْمِکَ وَ جُودِکَ يَا کَرِيمُ،

ای توشه ام در اندوه بسیار، ای همراهم در سختی ها، ای سرپرستم در گاه نعمت، ای هدفم در میل و رغبت، تو پوشاننده زشتی منی، تو ایمنی بخش هراس منی، تو درگذرنده از لغزش منی، پس خطایم را بیامرز.

خدایا از تو فروتنی ایمان را پیش از خواری در دوزخ خواستارم، ای یگانه، ای یکتا، ای تکیه گاه حاجات، ای که نزاده و زاده نشده و هیچ همتایی ندارد، ای آن که از روی محبت و

1- خدایا در آنچه حکم می کنی و مقدّر می نمایی از فرمان حتمی ات، و در آنچه بسط می دهی از کار حکیمانه ات، در شب قدر مقرّر فرما که مرا از حاجیان خانه کعبه ات قرار دهی، حاجیانی که حجّشان پذیرفته شده، و تلاششان قبول گشته، و گناهانشان آمرزیده شده است، و از تو درخواست می کنم که عمرم را در طاعتت طولانی سازی، و روزی ات را بر من گسترده نمایی، ای مهربان ترین مهربانان.

رحمت به کسی که از او بخواهد عطا می کنی، و از روی فضل و کرم بر کسی که از او درخواست نکرد شروع به خیر می نماید، به حق کرم جاودانت بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و مرا رحمت گسترده و فراگیر بخش، که به سبب آن به خیر دنیا و آخرت برسم.

خدایا از تو آمرزش می جویم، برای گناهانی که پس از توبه از آنها، دوباره مرتکب آنها شدم، و از تو درخواست بخشش می کنم، برای هر عمل خیری که خالصانه برای تو انجام دادم، ولی آنچه برای رضای تو نبود.

آمیخته به آن شد.

خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و از ستم و گناهم به بردباری و جودت درگذر، ای کریم،

يَا مَنْ لا يَخِيبُ سَائِلُهُ وَ لا يَنْفَدُ نَائِلُهُ يَا مَنْ عَلا فَلا شَيْ ءَ فَوْقَهُ وَ دَنَا فَلا شَيْ ءَ دُونَهُ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ ارْحَمْنِي يَا فَالِقَ الْبَحْرِ لِمُوسَى اللَّيْلَةَ اللَّيْلَةَ اللَّيْلَةَ السَّاعَةَ السَّاعَةَ السَّاعَةَ اللَّهُمَّ طَهِّرْ قَلْبِي مِنَ النِّفَاقِ وَ عَمَلِي مِنَ الرِّيَاءِ وَ لِسَانِي مِنَ الْكِذْبِ وَ عَيْنِي مِنَ الْخِيَانَهِ فَإِنَّکَ تَعْلَمُ خَائِنَهَ الْأَعْيُنِ وَ مَا تُخْفِي الصُّدُورُ يَا رَبِّ هَذَا مَقَامُ الْعَائِذِ بِکَ مِنَ النَّارِ هَذَا مَقَامُ الْمُسْتَجِيرِ بِکَ مِنَ النَّارِ هَذَا مَقَامُ الْمُسْتَغِيثِ بِکَ مِنَ النَّارِ هَذَا مَقَامُ الْهَارِبِ إِلَيْکَ مِنَ النَّارِ هَذَا مَقَامُ مَنْ يَبُوءُ لَکَ بِخَطِيئَتِهِ وَ يَعْتَرِفُ بِذَنْبِهِ وَ يَتُوبُ إِلَى رَبِّهِ هَذَا مَقَامُ الْبَائِسِ الْفَقِيرِ هَذَا مَقَامُ الْخَائِفِ الْمُسْتَجِيرِ هَذَا مَقَامُ الْمَحْزُونِ الْمَكْرُوبِ،

ای که گدایش را محروم نمی کند، و عطایش پایان ندارد، ای که برتر است و چیزی برتر

از او نیست، و نزدیک است، و چیزی نزدیکتر از او نمی باشد، خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، ای شکافننده دریا پیش روی موسی، همین شب، همین شب، همین شب، همین ساعت، همین ساعت، همین ساعت، خدایا دلم را از دورویی و کردارم را از ریا، زبانم را از دروغ، و دیده ام را از خیانت پاک کن، همانا تو از خیانت دیده ها و آنچه در سینه ها نهان است خبرداری، پروردگارا، این است جایگاه پناهنده به تو از آتش، این است جایگاه پناه خواه از تو از آتش، این است جایگاه دادخواه از تو از آتش، این است جایگاه گریزان به سوی تو از آتش، این است جایگاه کسی که از خطایش به تو بازگشته، و به گناهش اعتراف می کند، و به سوی پروردگارش توبه می نماید، این است جایگاه بینوای تهیدست، این است جایگاه هراسنده پناه جو، این است جایگاه اندوهناک غمگین،

هَذَا مَقَامُ الْمَغْمُومِ [الْمَحْزُونِ] الْمَهْمُومِ هَذَا مَقَامُ الْغَرِيبِ الْغَرِيقِ هَذَا مَقَامُ الْمُسْتَوْحِشِ الْفَرِقِ هَذَا مَقَامُ مَنْ لا يَجِدُ لِذَنْبِهِ غَافِراً غَيْرَکَ وَ لا لِضَعْفِهِ مُقَوِّياً إِلّا أَنْتَ وَ لَا لِهَمِّهِ مُفَرِّجاً سِوَاکَ يَا اللَّهُ يَا کَرِيمُ لا تُحْرِقْ وَجْهِي بِالنَّارِ بَعْدَ سُجُودِی لَکَ وَ تَعْفِيرِی بِغَيْرِ مَنٍّ مِنِّی عَلَيْکَ بَلْ لَکَ الْحَمْدُ وَ الْمَنُّ وَ التَّفَضُّلُ عَلَیَّ ارْحَمْ أَیْ رَبِّ أَیْ رَبِّ أَیْ رَبِّ

این است جایگاه دلگیر افسرده، این است جایگاه غریب غرق شده، این است جایگاه ترسنده هراسان، این است جایگاه کسیکه برای گناهش آمرزگاری جز تو نیابد، و توان بخشی برای ناتوانی اش جز تو پیدا نکند، و برای اندوهش برگزیده ای

جز تو نبیند، ای خدا ای کریم، چهره ام را به آتش مسوزان، آن هم پس از سجده ام برای تو، و به خاک ساییدن رویم به درگاهت، بی آنکه منّتی از من بر تو باشد، بلکه تو را بر من و سپاس و منّت و تفضّل است، رحم کن پروردگارا، پروردگارا، پروردگارا،

آنقدر بگوید تا نفس قطع شود

ضَعْفِی وَ قِلَّهَ حِیلَتِی وَ رِقَّهَ جِلْدِی وَ تَبَدُّدَ أَوْصَالِی وَ تَنَاثُرَ لَحْمِی وَ جِسْمِی وَ جَسَدِی وَ وَحْدَتِی وَ وَحْشَتِی فِی قَبْرِی وَ جَزَعِی مِنْ ضَغِیرِ الْبَلاءِ أَسْأَلُکَ یَا رَبِّ قُرَّهَ الْعَیْنِ وَ الاغْتِبَاطَ یَوْمَ الْحَشْرَهِ وَ النَّدَامَهِ بَیِّضْ وَجْهِی یَا رَبِّ یَوْمَ تَسْوَدُّ الْوُجُوهُ آمِنِّی مِنَ الْفَزَعِ الْأَکْبَرِ أَسْأَلُکَ الْبُشْرَی یَوْمَ تُقَلَّبُ الْقُلُوبُ وَ الْأَبْصَارُ وَ الْبُشْرَی عِنْدَ فِرَاقِ الدُّنْیَا اَلْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی أَرْجُوهُ عَوْناً [لِی] فِی حَیَاتِی وَ أُعِدُّهُ ذُخْراً لِیَوْمِ فَاقَتِی الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی أَدْعُوهُ وَ لا أَدْعُو غَیْرَهُ وَ لَوْ دَعَوْتُ غَیْرَهُ لَخَیَّبَ دُعَائِی الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی أَرْجُوهُ وَ لا أَرْجُو غَیْرَهُ وَ لَوْ رَجَوْتُ غَیْرَهُ لَأَخْلَفَ رَجَائِی،

به ناتوانی ام و کمی تدبیرم، و نازکی پوستم، و از هم گسیختن بندهایم، و از هم پاشیدن گوشت و بدن، و پیکرم، و تنهایی و هراسم در قبر، و بی تابی ام از بلای کوچک، از تو درخواست می کنم، پروردگارا، ای نور چشم و خوشحالی روز اندوه و ندامتم، پروردگارا چهره ام را سپید کن آن روز که چهره ها سیاه می شود، از هول بزرگ تر امانم ده، از تو درخواست مژده می کنم برای روزی که دل ها و دیده ها زیرورو می شود، و به هنگام جدا

شدن از دنیا خواهان بشارتم، سپاس خدای را که به یاری او در زندگی ام امید دارم، و او را چونان اندوخته روز تهیدستی ام مهیّا می سازم سپاس خدای را که او را می خوانم، و جز او را نمی خواهم، اگر جز او را می خواندم، خواندنم بی پاسخ می ماند، سپاس خدای را که به او امید می بندم و به غیرش امید ندارم، اگر به جز او امید می بستم، امیدم ناامید می شد،

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْمُنْعِمِ الْمُحْسِنِ الْمُجْمِلِ الْمُفْضِلِ ذِی الْجَلالِ وَ الْإِکْرَامِ وَلِیُّ کُلِّ نِعْمَهٍ وَ صَاحِبُ کُلِّ حَسَنَهٍ وَ مُنْتَهَی کُلِّ رَغْبَهٍ وَ قَاضِی کُلِّ حَاجَهٍ اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ ارْزُقْنِی الْیَقِینَ وَ حُسْنَ الظَّنِّ بِکَ وَ أَثْبِتْ رَجَاءَکَ فِی قَلْبِی وَ اقْطَعْ رَجَائِی عَمَّنْ سِوَاکَ حَتَّی لا أَرْجُوَ غَیْرَکَ وَ لا أَثِقَ إِلا بِکَ یَا لَطِیفاً لِمَا تَشَاءُ [یَشَاءُ] الْطُفْ لِی فِی جَمِیعِ أَحْوَالِی بِمَا تُحِبُّ وَ تَرْضَی یَا رَبِّ إِنِّی ضَعِیفٌ عَلَی النَّارِ فَلا تُعَذِّبْنِی بِالنَّارِ یَا رَبِّ ارْحَمْ دُعَائِی وَ تَضَرُّعِی وَ خَوْفِی وَ ذُلِّی وَ مَسْکَنَتِی وَ تَعْوِیذِی وَ تَلْوِیذِی یَا رَبِّ إِنِّی ضَعِیفٌ عَنْ طَلَبِ الدُّنْیَا وَ أَنْتَ وَاسِعٌ کَرِیمٌ أَسْأَلُکَ یَا رَبِّ بِقُوَّتِکَ عَلَی ذَلِکَ وَ قُدْرَتِکَ عَلَیْهِ وَ غِنَاکَ عَنْهُ،

سپاس خدای را، خدای نعمت بخش نیکوکار زیباکردار فزون بخش دارای بزرگی و اکرام، سرآغاز هر نعمت، و صاحب هر خوبی، و نهایت هر رغبت، و برآورنده هر نیاز.

خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و باور نیکو و خوش گمانی به خویش را نصیبم کن، و امیدت را در دلم استوار گردان، و رشته

امیدم را از غیر خودت ببر، تا به غیر تو امید نبندم، و جز به تو اعتماد ننمایم، ای لطف کننده به هر موجودی که خواهی، در همه احوالم آنگونه که می پسندی و خشنود می شودی به من لطف کن، بارپروردگارا در برابر آتش ناتوانم، پس مرا به آتش کیفر مکن، پروردگارا به دعا و زاری و ترس و خواری و مسکنت و پناهندگی و پناه جویی ام رحم فرما، ای پروردگار من از طلب دنیا درمانده ام، و تو وسعت بخش و کریمی، از تو درخواست می کنم پروردگارا به توانایی ات بر این کار، و نیرویت بر آن، و بی نیازی ات از آن،

وَ حَاجَتِی إِلَیْهِ أَنْ تَرْزُقَنِی فِی عَامِی هَذَا وَ شَهْرِی هَذَا وَ یَومِی هَذَا وَ سَاعَتِی هَذِهِ رِزْقاً تُغْنِینِی بِهِ عَنْ تَکَلُّفِ مَا فِی أَیْدِی النَّاسِ مِنْ رِزْقِکَ الْحَلالِ الطَّیِّبِ أَیْ رَبِّ مِنْکَ أَطْلُبُ وَ إِلَیْکَ أَرْغَبُ وَ إِیَّاکَ أَرْجُو وَ أَنْتَ أَهْلُ ذَلِکَ لَا أَرْجُو غَیْرَکَ وَ لَا أَثِقُ إِلّا بِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ أَیْ رَبِّ ظَلَمْتُ نَفْسِی فَاغْفِرْ لِی وَ ارْحَمْنِی وَ عَافِنِی یَا سَامِعَ کُلِّ صَوْتٍ وَ یَا جَامِعَ کُلِّ فَوْتٍ وَ یَا بَارِئَ النُّفُوسِ بَعْدَ الْمَوْتِ یَا مَنْ لَا تَغْشَاهُ الظُّلَمَاتُ وَ لا تَشْتَبِهُ عَلَیْهِ الْأَصْوَاتُ وَ لا یَشْغَلُهُ شَیْ ءٌ عَنْ شَیْ ءٍ أَعْطِ مُحَمَّداً صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ أَفْضَلَ مَا سَأَلَکَ وَ أَفْضَلَ مَا سُئِلْتَ لَهُ وَ أَفْضَلَ مَا أَنْتَ مَسْئُولٌ لَهُ إِلَی یَوْمِ الْقِیَامَهِ وَ هَبْ لِیَ الْعَافِیَهَ حَتَّی تَهْنِئَنِی الْمَعِیشَهُ وَ اخْتِمْ لِی بِخَیْرٍ حَتَّی لَا تَضُرَّنِی الذُّنُوبُ.

و نیاز من به آن، که در این سال و این

ماه، و این روز و این ساعت روزی نصیبم کنی، که به سبب آن از به زحمت افتادن نسبت به آنچه در اختیار مردم است بی نیازم نمایی، آری از روزی حلال و پاکیزه ات روزی ام کن، ای پروردگارم از تو درخواست می کنم، و به سوی تو میل می نمایم، و به تو امید دارم که تو سزاوار آنی، و به غیر تو امید نمی بندم، و جز تو به کسی اطمینان نمی نمایم، ای مهربان ترین مهربانان، پروردگارا بر خود ستم کردم، پس مرا بیامرز و به من رحم کن و سلامت کاملم بخش، ای شنونده هر صدا، ای جمع آورنده هرچه از دست رفته، ای آفریننده جانها پس از مرگ، ای که تاریکی ها او را نپوشاند، و صداها بر او مشتبه نشود، و چیزی او را از چیز دیگر منصرف نکند، به محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) عطا کن برترین چیزی را که از تو خواسته، و برترین چیزی را که از تو درخواست شده، و برترین چیزی را که از تو برای او تا روز قیامت درخواست شود، و مرا تندرستی کامل عنایت فرما، تا زندگی برایم گوارا باشد، و کارم را به خیر پایان ده تا گناهانم به من زیانی نرساند.

اَللّهُمَّ رَضِّنی بِما قَسَمْتَ لی حَتّی لا اَسْئَلَ اَحَداً شَیْئاً اَللّهُمَّ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاَفْتَحْ لی خَزائِنَ رَحْمَتِکَ وَارْحَمْنی رَحْمَةً لا تُعَذِّبُنی بَعْدَها اَبَداً فِی الدُّنْیا وَالا خِرَهِ وَارْزُقْنی مِنْ فَضْلِکَ الْواسِعِ رِزْقاً حَلالاً طَیِّباً لا تُفْقِرُنی اِلی اَحَدٍ بَعْدَهُ سِواکَ تَزیدُنی بِذلِکَ شُکْراً وَاِلَیْکَ فاقَةً وَفَقْراً وَبِکَ عَمَّنْ سِواکَ غِناً وَتَعفُّفاً یا

مُحْسِنُ یا مُجْمِلُ یا مُنْعِمُ یا مُفْضِلُ یا مَلیکُ یا مُقْتَدِرُ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَاکْفِنِی الْمُهِمَّ کُلَّهُ وَاقْضِ لی بِالْحُسْنی وَبارِکْ لی فی جَمیعِ اُمُوری وَاقْضِ لی جَمیعَ حَوائِجی اَللّهُمَّ یَسِّرْ لی ما اَخافُ تَعْسیرَهُ فَاِنَّ تَیْسیرَ ما اَخافُ تَعْسیرَهُ عَلَیْکَ سَهْلٌ یَسیرٌ وَسَهِّلْ لی ما اَخافُ حُزُونَتَهُ وَنَفِّسْ عَنّی ما اَخافُ ضیقَهُ وَکُفَّ عَنّی ما اَخافُ هَمَّهُ وَاصْرِفْ عَنّی ما اَخافُ بَلِیَّتَهُ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ.

خدایا به آنچه که نصیبم فرمودی خشنودم ساز، تا چیزی از کسی نخواهم.

خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و خزانه های رحمتت را به رویم باز کن، و به من رحم کن رحمتی که هرگز پس از آن، در دنیا و آخرت عذابم نکنی، و از فضل گسترده ات روزی حلال پاکیزه ای نصبم فرما، که پس از آن به احدی جز خود نیازمندم نکنی، و به سبب آن رزق و روزی بر سپاسم بیافزائی، و درماندگی نیازم را به جانب خود زیاد کنی، و به تو بی نیازی و خویشتن داری ام از غیر تو افزون گردد، ای نیکوکار، ای زیباکردار، ای نعمت بخش، ای افزون نده، ای زمامدار، ای توانا، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و همه کارهای مهمّ ما را کفایت فرما، و بر من به حسن عاقبت داوری کن، و در همه امور به من برکت بخش، و تمام حاجاتم را برآور.

خدایا سختی را آنچه را می ترسم بر من آسان کن، به یقین آسان کردن آنچه من از سختی اش میهراسم بر تو هموار و ساده است، و آنچه از ناهمواری اش می ترسم بر من

هموار ساز، و آنچه از تنگی اش وحشت دارم، از من بردار، و آنچه را از اندوهش ترسانم، از من بازدار، و آنچه را از بلایش خوفناکم، از من بازگردان، ای مهربان ترین مهربانان.

اللَّهُمَّ امْلَأْ قَلْبِی حُبّاً لَکَ وَ خَشْیَةً مِنْکَ وَ تَصْدِیقاً لَکَ وَ إِیمَاناً بِکَ وَ فَرَقاً مِنْکَ وَ شَوْقاً إِلَیْکَ یَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِکْرَامِ اللَّهُمَّ إِنَّ لَکَ حُقُوقاً فَتَصَدَّقْ بِهَا عَلَیَّ وَ لِلنَّاسِ قِبَلِی تَبِعَاتٌ فَتَحَمَّلْهَا عَنِّی وَ قَدْ أَوْجَبْتَ لِکُلِّ ضَیْفٍ قِرًی وَ أَنَا ضَیْفُکَ فَاجْعَلْ قِرَایَ اللَّیْلَةَ الْجَنَّةَ یَا وَهَّابَ الْجَنَّهِ یَا وَهَّابَ الْمَغْفِرَهِ وَ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّهَ إِلّا بِکَ

خدایا دلم را از محبت به حضرتت، و ترس از خویش و باور به خود و ایمان به هستی ات و هراس از خود، و شوق به سویت آکنده کن، ای دارای بزرگی و بزرگواری.

خدایا تو را بر من حقوقی است، آنها را بر من ببخش، و هم برای مردم بر عهده من ستم های ناخواسته ای است ادای آنها را از جانب من بر عهده گیر، تو برای هر میهمانی پذیرایی واجب کردی، و من میهمان توام پس پذیرایی مرا در این شب بهشت قرار ده، ای بخشنده بهشت، ای بخشاینده آمرزش، جنبش و نیرویی جز به تو نیست ششم: دعای ادریس را که شیخ طوسی و سیّد ابن طاووس روایت کرده اند می خوانی.

برای متن کامل آن به کتاب «مصباح» یا «اقبال» مراجعه کنید.

هفتم: این دعا را که مختصرترین دعا از دعاهای سحر است، و در کتاب «اقبال» آمده بخوان:

ششم: دعای ادریس را که شیخ طوسی و سیّد ابن طاووس

روایت کرده اند میخوانی.

برای متن کامل آن به کتاب «مصباح» یا «اقبال» مراجعه کنید.

بخش سوم

اعمال سحرهای ماه مبارک

بخش سوّم: اعمال سحرهای ماه مبارک رمضان و آن چند عمل است: اوّل: سحری خوردن، و آن را ترک نکند گرچه به خوردن یک خرمای خشک، یا نوشیدن شربتی از آب باشد، و بهترین سحریها سویق یعنی قاووت و خرماست، و در خبر وارد شده: که خدا و فرشتگان صلوات میفرستند بر آنهایی که در سحرها استغفار میکنند، و سحری میخورند.

دوم: هنگام خوردن سحری سوره «انّا انزلناه» را بخواند، که هرکه این سوره مبارکه را هنگام افطار کردن و سحری خوردن بخواند، در فاصله بین این دو زمان ثواب کسی را دارد که در راه خدا در خون خود غلطیده است.

دعای سحر معروف

صوت

مصطفی صراف

***

عباس صالحی1

***

عباس صالحی2

***

سوم: دعای عظیم الشأنی را که از حضرت رضا علیه السّلام روایت شده بخواند، آن حضرت فرموده است: این دعا دعایی است که امام باقر علیه السّلام در سحرهای ماه رمضان میخواندند:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ بَهَائِکَ بِأَبْهَاهُ وَ کُلُّ بَهَائِکَ بَهِیٌّ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِبَهَائِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ جَمَالِکَ بِأَجْمَلِهِ وَ کُلُّ جَمَالِکَ جَمِیلٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِجَمَالِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ جَلَالِکَ بِأَجَلِّهِ وَ کُلُّ جَلَالِکَ جَلِیلٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِجَلَالِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ عَظَمَتِکَ بِأَعْظَمِهَا وَ کُلُّ عَظَمَتِکَ عَظِیمَهٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِعَظَمَتِکَ کُلِّهَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ نُورِکَ بِأَنْوَرِهِ وَ کُلُّ نُورِکَ نَیِّرٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِنُورِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ رَحْمَتِکَ بِأَوْسَعِهَا وَ کُلُّ رَحْمَتِکَ وَاسِعَهٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِرَحْمَتِکَ کُلِّهَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ کَلِمَاتِکَ بِأَتَمِّهَا وَ کُلُّ کَلِمَاتِکَ تَامَّهٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِکَلِمَاتِکَ کُلِّهَا. (1) اللَّهُمَّ

1- خدایا از تو درخواست میکنم به حق زیباترین مرتبه از زیبایی ات، و همه مراتب زیبایی ات زیباست، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب زیبایی ات. خدایا از تو درخواست میکنم به حق نیکوترین مرتبه از جمالت، و همه مراتب جمال تو نیکوست، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب جمالت. خدا از تو درخواست می کنم به حق برجسته ترین مرتبه از جلالت، و همه مراتب جلال تو برجسته است خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب جلالت. خدایا از تو درخواست می کنم به حق بالاترین مرتبه از عظمتت، و همه مراتب عظمتت عظیم است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب عظمتت. خدایا از تو درخواست می کنم به حق نورانی ترین مرتبه از نورت، و همه مراتب نور تو نورانی است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب نورت.

خدایا از تو درخواست می کنم به حق گسترده تری مرتبه از رحمتت، و همه مراتب رحمتت گسترده است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب رحمتت. خدایا از تو درخواست می کنم به حق کامل ترین مرتبه از مراتب کلمات، و همه مراتب کلماتت کامل است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب کلماتت.

إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ کَمَالِکَ بِأَکْمَلِهِ وَ کُلُّ کَمَالِکَ کَامِلٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِکَمَالِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ أَسْمَائِکَ بِأَکْبَرِهَا وَ کُلُّ أَسْمَائِکَ کَبِیرَهٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِأَسْمَائِکَ کُلِّهَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ عِزَّتِکَ بِأَعَزِّهَا وَ کُلُّ عِزَّتِکَ عَزِیزَهٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِعِزَّتِکَ کُلِّهَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ مَشِیَّتِکَ بِأَمْضَاهَا وَ کُلُّ مَشِیَّتِکَ مَاضِیَهٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَشِیَّتِکَ کُلِّهَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ قُدْرَتِکَ بِالْقُدْرَهِ الَّتِی اسْتَطَلْتَ بِهَا عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ وَ کُلُّ قُدْرَتِکَ مُسْتَطِیلَهٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِقُدْرَتِکَ کُلِّهَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ عِلْمِکَ بِأَنْفَذِهِ وَ کُلُّ عِلْمِکَ نَافِذٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِعِلْمِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ قَوْلِکَ بِأَرْضَاهُ وَ کُلُّ قَوْلِکَ رَضِیٌّ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِقَوْلِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ مَسَائِلِکَ بِأَحَبِّهَا إِلَیْکَ وَ کُلُّهَا [وَ کُلُّ مَسَائِلِکَ] إِلَیْکَ حَبِیبَهٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَسَائِلِکَ کُلِّهَا. (1) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ شَرَفِکَ بِأَشْرَفِهِ وَ کُلُّ شَرَفِکَ شَرِیفٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِشَرَفِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ سُلْطَانِکَ بِأَدْوَمِهِ وَ کُلُّ سُلْطَانِکَ دَائِمٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِسُلْطَانِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ مُلْکِکَ بِأَفْخَرِهِ وَ کُلُّ مُلْکِکَ فَاخِرٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمُلْکِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ عُلُوِّکَ بِأَعْلاهُ وَ کُلُّ عُلُوِّکَ عَالٍ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِعُلُوِّکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ مَنِّکَ بِأَقْدَمِهِ وَ کُلُّ مَنِّکَ قَدِیمٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَنِّکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ آیَاتِکَ بِأَکْرَمِهَا وَ کُلُّ آیَاتِکَ کَرِیمَهٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِآیَاتِکَ کُلِّهَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَا أَنْتَ فِیهِ مِنَ الشَّأْنِ وَ الْجَبَرُوتِ وَ أَسْأَلُکَ بِکُلِّ شَأْنٍ وَحْدَهُ وَ جَبَرُوتٍ وَحْدَهَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَا تُجِیبُنِی [بِهِ] حِینَ أَسْأَلُکَ فَأَجِبْنِی یَا اللَّهُ. (2)

آنگاه هر حاجت

1- خدایا از تو درخواست میکنم به حق کامل ترین مرتبه از کمالت و همه مراتب کمالت کامل است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب کمالت. خدایا از تو درخواست میکنم به حق بزرگ ترین مرتبه از نام هایت، و همه مراتب نام هایت بزرگ است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب نام هایت خدایا از تو درخواست می کنم به حق عزیزترین مرتبه از عزّتت و همه مراتب عزّتت عزیز است، خدایا از تو درخواست میکنم به حق همه مراتب عزتت خدایا از تو درخواست میکنم به حق نافذترین مرتبه اراده ات و همه مراتب اراده ات نافذ است خدایا از تو درخواست میکنم به حق همه مراتب اراده ات خدایا از تو درخواست میکنم به حق قدرتت که بر همه موجودات احاطه دارد و همه قدرتت بر تمام

موجودات احاطه دارد خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب قدرتت، خدایا از تو درخواست می کنم به حق نافذترین مرتبه از مراتب علمت و همه مراتب علمت نافذ است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب علمت. خدایا از تو درخواست می کنم به حق پسندیده ترین مرتبه از گفتارت، و همه مراتب گفتار تو پسندیده است خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب گفتارت، خدایا از تو درخواست میکنم به حق محبوبترین مرتبه از خواسته هایت نزد تو، و همه مراتب خواسته هایت محبوب است خدایا از تو درخواست میکنم به حق همه مراتب خواسته هایت.
2- خدایا از تو درخواست می کنم به حق شریف ترین مرتبه از شرفت، و همه مراتب شرف تو شریف است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب شرفت. خدایا از تو درخواست می کنم به حق پایدارترین مرتبه از سلطنتت و همه مراتب سلطنت تو پایدار است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق مراتب سلطنتت. خدایا از تو درخواست می کنم به حق باافتخارترین مرتبه از فرمانروایی ات و همه مراتب فرمانروایی ات با افتخار است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب فرمانروایی ات. خدایا از تو درخواست می کنم به حق برترین مرتبه از برتری ات و همه مراتب برتری ات برتر است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب برتری ات. خدایا از تو درخواست می کنم به حق دیرینه ترین مرتبه از کرمت، و همه مراتب کرمت دیرینه است، خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب کرمت. خدایا از تو درخواست می کنم به حق گرامی ترین مرتبه از نشانه هایت، و همه مراتب نشانه هایت گرامی است. خدایا از تو درخواست می کنم به حق همه مراتب نشانه هایت. خدایا از تو درخواست می کنم به حق آنچه از جاه و جبروت که در آنی، و از تو می خواهم به حق هر جاه به تنهایی و به حق هر جبروت به تنهایی، خدایا از تو درخواست می کنم به حق آنچه اجابت می کنی مرا به آن هنگامی که از تو درخواست می کنم پس مرا اجابت کن ای خدا.

که داری از خدا بخواه، که به یقین براورده خواهد شد.

ابوحمزه ثمالی

صوت

الشیخ المقدسی

***

در کتاب «مصباح» شیخ طوسی به نقل از ابو حمزه ثمالی آمده است که حضرت امام زین العابدین علیه السّلام در ماه رمضان بیشتر شب را به نماز می ایستاد و چون سحر می رسید این دعا را میخواند:

إِلَهِی لا تُؤَدِّبْنِی بِعُقُوبَتِکَ وَ لا تَمْکُرْ بِی فِی حِیلَتِکَ مِنْ أَیْنَ لِیَ الْخَیْرُ یَا رَبِّ وَ لَا یُوجَدُ إِلَّا مِنْ عِنْدِکَ وَ مِنْ أَیْنَ لِیَ النَّجَاهُ وَ لا تُسْتَطَاعُ إِلَّا بِکَ لا الَّذِی أَحْسَنَ اسْتَغْنَی عَنْ عَوْنِکَ وَ رَحْمَتِکَ وَ لا الَّذِی أَسَاءَ وَ اجْتَرَأَ عَلَیْکَ وَ لَمْ یُرْضِکَ خَرَجَ عَنْ قُدْرَتِکَ یَا رَبِّ یَا رَبِّ یَا رَبِّ (1)

آنقدر بگوید تا نفس قطع گردد.

بِکَ عَرَفْتُکَ وَ أَنْتَ دَلَلْتَنِی عَلَیْکَ وَ دَعَوْتَنِی إِلَیْکَ وَ لَوْ لا أَنْتَ لَمْ أَدْرِ مَا أَنْتَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی أَدْعُوهُ فَیُجِیبُنِی وَ إِنْ کُنْتُ بَطِیئاً حِینَ یَدْعُونِی وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی أَسْأَلُهُ فَیُعْطِینِی وَ إِنْ کُنْتُ بَخِیلاً حِینَ یَسْتَقْرِضُنِی وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی أُنَادِیهِ کُلَّمَا شِئْتُ لِحَاجَتِی وَ أَخْلُو بِهِ حَیْثُ شِئْتُ لِسِرِّی بِغَیْرِ شَفِیعٍ فَیَقْضِی لِی حَاجَتِی وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی لا أَدْعُو غَیْرَهُ وَ لَوْ دَعَوْتُ غَیْرَهُ لَمْ یَسْتَجِبْ لِی دُعَائِی ، (2) وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی لا أَرْجُو غَیْرَهُ وَ لَوْ رَجَوْتُ غَیْرَهُ لَأَخْلَفَ رَجَائِی وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی وَکَلَنِی إِلَیْهِ فَأَکْرَمَنِی وَ لَمْ یَکِلْنِی إِلَی النَّاسِ فَیُهِینُونِی وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی تَحَبَّبَ إِلَیَّ وَ هُوَ غَنِیٌّ عَنِّی وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی یَحْلُمُ عَنِّی حَتَّی کَأَنِّی لا ذَنْبَ لِی فَرَبِّی أَحْمَدُ شَیْ ءٍ عِنْدِی وَ أَحَقُّ بِحَمْدِی. (3) اللَّهُمَّ إِنِّی أَجِدُ سُبُلَ الْمَطَالِبِ إِلَیْکَ مُشْرَعَهً وَ

1- خدایا مرا به کیفرت ادب منما، و با نقشه ات با من نیرنگ مکن، پروردگارا از کجا برایم خیری هست، درحالی که جز نزد تو یافت نمی شود، و از کجا برایم نجاتی است، درحالیکه جز به تو فراهم نمیگردد، نه آن که نیکی کرد از کمک و رحمتت بی نیاز شد، و نه آن که بدی کرد و بر تو گستاخی روا داشت، و تو را خشنود نساخت از عرصه قدرتت بیرون رفت. پروردگارا، پروردگارا، پروردگارا.
2- تو را به تو شناختم، و تو مرا بر هستی خود راهنمایی فرمودی، و به سوی خود خواندی، و اگر راهنمایی تو نبود، من نمیدانستم تو که هستی؟ ، سپاس خدای را که می خوانمش و او جوابم را می دهد، گرچه سستی می کنم گاهی که او مرا می خواند، و سپاس خدای را که از او درخواست می کنم و او به من عطا می نماید، گرچه بخل می ورزم هنگامی که از من قرض بخواهد، و سپاس خدای را که هرگاه خواهم برای رفع حاجتم صدایش کنم، و هرجا که خواهم برای رازونیاز با او بی پرده خلوت کنم و او حاجتم را برآورد، سپاس خدای را که غیر او را نمی خوانم، که اگر غیر او را می خواندم دعایم را مستجاب نمی کرد،
3- و سپاس خدای را که به غیر او امید نبندم، که اگر جز به او امید می بستم ناامیدم می نمود، و سپاس خدای را که مرا بخویش وا گذاشت، از این رو اکرامم نمود، و به مردم وا نگذاشت تا مرا خوار کنند، و سپاس خدای را که با من دوستی ورزید، درحالی که از من بی نیاز است، و سپاس خدای را که بر من بردباری می کند تا آنجاکه گویی مرا گناهی نیست! پروردگارم ستوده ترین موجود نزد من بوده و به ستایش من سزاوارتر است.

مَنَاهِلَ الرَّجَاءِ إِلَيْکَ [لَدَيْکَ] مُتْرَعَةً وَ الِاسْتِعَانَةَ بِفَضْلِکَ لِمَنْ أَمَّلَکَ مُبَاحَةً وَ أَبْوَابَ الدُّعَاءِ إِلَيْکَ لِلصَّارِخِينَ مَفْتُوحَةً وَ أَعْلَمُ أَنَّکَ لِلرَّاجِی [لِلرَّاجِينَ] بِمَوْضِعِ إِجَابَةٍ وَ لِلْمَلْهُوفِينَ [لِلْمَلْهُوفِ] بِمَرْصَدِ إِغَاثَةٍ وَ أَنَّ فِی اللَّهْفِ إِلَی جُودِکَ وَ الرِّضَا بِقَضَائِکَ عِوَضاً مِنْ مَنْعِ الْبَاخِلِينَ وَ مَنْدُوحَةً عَمَّا فِی أَيْدِی الْمُسْتَأْثِرِينَ وَ أَنَّ الرَّاحِلَ إِلَيْکَ قَرِيبُ الْمَسَافَةِ وَ أَنَّکَ لا تَحْتَجِبُ عَنْ خَلْقِکَ إِلَّا أَنْ تَحْجُبَهُمُ الْأَعْمَالُ [الْآمَالُ] دُونَکَ وَ قَدْ قَصَدْتُ إِلَيْکَ بِطَلِبَتِی، (1) وَ تَوَجَّهْتُ إِلَيْکَ بِحَاجَتِی وَ جَعَلْتُ بِکَ اسْتِغَاثَتِی وَ بِدُعَائِکَ تَوَسُّلِی مِنْ غَيْرِ اسْتِحْقَاقٍ لِاسْتِمَاعِکَ مِنِّی وَ لا اسْتِيجَابٍ لِعَفْوِکَ عَنِّی بَلْ لِثِقَتِی بِکَرَمِکَ وَ سُکُونِی إِلَی صِدْقِ وَعْدِکَ وَ لَجَئِی إِلَی الْإِيمَانِ بِتَوْحِيدِکَ وَ يَقِينِی [وَ ثِقَتِی] بِمَعْرِفَتِکَ مِنِّی أَنْ لا رَبَّ لِی غَيْرُکَ وَ لا إِلَهَ [لِی] إِلَّا أَنْتَ وَحْدَکَ لا شَرِيکَ لَکَ اَللَّهُمَّ أَنْتَ الْقَائِلُ وَ قَوْلُکَ حَقٌّ وَ وَعْدُکَ صِدْقٌ [الصِّدْقُ] وَ اسْأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ کَانَ بِکُمْ رَحِيماً وَ لَيْسَ مِنْ صِفَاتِکَ يَا سَيِّدِی أَنْ تَأْمُرَ بِالسُّؤَالِ وَ تَمْنَعَ الْعَطِيَّةَ وَ أَنْتَ الْمَنَّانُ بِالْعَطِيَّاتِ عَلَی أَهْلِ مَمْلَکَتِکَ (2) وَ الْعَائِدُ عَلَيْهِمْ بِتَحَنُّنِ رَأْفَتِکَ [بِحُسْنِ نِعْمَتِکَ] إِلَهِی رَبَّيْتَنِی فِی نِعَمِکَ وَ إِحْسَانِکَ صَغِيراً وَ نَوَّهْتَ بِاسْمِی کَبِيراً فَيَا مَنْ رَبَّانِی فِی الدُّنْيَا بِإِحْسَانِهِ وَ تَفَضُّلِهِ [بِفَضْلِهِ] وَ نِعَمِهِ وَ أَشَارَ لِی فِی الْآخِرَهِ إِلَی عَفْوِهِ وَ کَرَمِهِ مَعْرِفَتِی يَا مَوْلایَ دَلِيلِی [دَلَّتْنِی] عَلَيْکَ وَ حُبِّی لَکَ شَفِيعِی إِلَيْکَ وَ أَنَا وَاثِقٌ مِنْ دَلِيلِی بِدَلالَتِکَ وَ سَاکِنٌ مِنْ شَفِيعِی إِلَی شَفَاعَتِکَ أَدْعُوکَ يَا سَيِّدِی بِلِسَانٍ قَدْ أَخْرَسَهُ ذَنْبُهُ رَبِّ أَتَاجِيکَ بِقَلْبٍ قَدْ أَوْبَقَهُ جُرْمُهُ أَدْعُوکَ يَا رَبِّ رَاهِباً رَاغِباً رَاجِياً

1- خدایا راه های درخواست حاجت هایم را به جانب تو باز می یابم، و آبشخورهای امید را نزد تو پر می بینم، و یاری خواستن از فضل برای آن که تو را آرزو کرد بی مانع می بینم، و درهای دعا را برای فریاد کنندگان گشوده می نگرم، و می دانم که تو برای امیدواران در جایگاه اجابتی، و برای دل سوختگان در کمین گاه فریادرسی، و به یقین در اشتیاق به جودت، و خشنودی به قضایت جایگزینی از منع بخیلان است، و گشایشی از آنچه در دست ثروت اندوزان، و همانا مسافر به سوی تو مسافتش نزدیک است، و تو از آفریدگانت هرگز در پرده نیستی، جز اینکه کردارشان آنان را از تو محجوب نماید، من با درخواستم آهنگ تو کردم
2- و با حاجتم روی به تو آوردم، نیاز خواهیام را به پیشگاه تو قرار دادم، و خواندت را دست آویز خویش نمودم بیآنکه مستحق شنیدن خواهشم، و شایسته گذشت از من باشی، بلکه برای اطمینان به کرمت، و آرامش به

درستی وعده ات، و پناه جستن به ایمان به یگانگیات و یقین به معرفتت که مرا پروردگاری جز تو نیست، و معبودی جز تو نیست، یگانه و بیشریکی. خدایا تو گفتی و گفتارت بر حق، و وعده ات درست است] فرمودی: [از فضل خدا بخواهید که خدا به شما مهربان است، ای آقای من در شأن تو این نیست که دستور به درخواست دهی و از بخشش خودداری کنی، تو با عطاهایت بر اهل مملکتت بسیار کریمی،

خَائِفاً إِذَا رَأَيْتُ مَوْلایَ ذُنُوبِی فَزِعْتُ وَ إِذَا رَأَيْتُ كَرَمَکَ طَمِعْتُ (1) فَإِنْ عَفَوْتَ [غَفَرْتَ] فَخَيْرُ رَاحِمٍ وَ إِنْ عَذَّبْتَ فَغَيْرُ ظَالِمٍ حُجَّتِی يَا اللَّهُ فِی جُرْأَتِی عَلَی مَسْأَلَتِکَ مَعَ إِتْيَانِی مَا تَكْرَهُ جُودُکَ وَ كَرَمُکَ وَ عُدَّتِی فِی شِدَّتِی مَعَ قِلَّةِ حَيَائِی رَأْفَتُکَ وَ رَحْمَتُکَ وَ قَدْ رَجَوْتُ أَنْ لا تَخِيبَ بَيْنَ ذَيْنِ وَ ذَيْنِ مُنْيَتِی فَحَقِّقْ رَجَائِی وَ اسْمَعْ دُعَائِی يَا خَيْرَ مَنْ دَعَاهُ دَاعٍ وَ أَفْضَلَ مَنْ رَجَاهُ رَاجٍ عَظُمَ يَا سَيِّدِی أَمَلِی وَ سَاءَ عَمَلِی فَأَعْطِنِی مِنْ عَفْوِکَ بِمِقْدَارِ أَمَلِی وَ لا تُؤَاخِذْنِی بِأَسْوَإِ عَمَلِی فَإِنَّ كَرَمَکَ يَجِلُّ عَنْ مُجَازَاةِ الْمُذْنِبِينَ وَ حِلْمَکَ يَكْبُرُ عَنْ مُكَافَاةِ الْمُقَصِّرِينَ ، (2) وَ أَنَا يَا سَيِّدِی عَائِذٌ بِفَضْلِکَ هَارِبٌ مِنْکَ إِلَيْکَ مُتَنَجِّزٌ مَا وَعَدْتَ مِنَ الصَّفْحِ عَمَّنْ أَحْسَنَ بِکَ ظَنّاً وَ مَا أَنَا يَا رَبِّ وَ مَا خَطَرِی هَبْنِی بِفَضْلِکَ وَ تَصَدَّقْ عَلَيَّ بِعَفْوِکَ أَیْ رَبِّ جَلِّلْنِی بِسَتْرِکَ وَ اعْفُ عَنْ تَوْبِيخِی بِكَرَمِ وَجْهِکَ فَلَوِ اطَّلَعَ الْيَوْمَ عَلَی ذَنْبِی غَيْرُکَ مَا فَعَلْتُهُ وَ لَوْ خِفْتُ تَعْجِيلَ الْعُقُوبَةِ لَاجْتَنَبْتُهُ لا لِأَنَّکَ أَهْوَنُ النَّاظِرِينَ [إِلَیَ] وَ أَخَفُّ الْمُطَّلِعِينَ [عَلَیَ] بَلْ لِأَنَّکَ يَا رَبِّ خَيْرُ السَّاتِرِينَ وَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ وَ أَكْرَمُ الْأَكْرَمِينَ ، (3) سَتَّارُ الْعُيُوبِ غَفَّارُ الذُّنُوبِ عَلامُ الْغُيُوبِ تَسْتُرُ الذَّنْبَ بِكَرَمِکَ وَ تُؤَخِّرُ الْعُقُوبَةَ بِحِلْمِکَ فَلَکَ الْحَمْدُ عَلَی حِلْمِکَ بَعْدَ عِلْمِکَ وَ عَلَی عَفْوِکَ بَعْدَ قُدْرَتِکَ وَ يَحْمِلُنِی وَ يُجَرِّئُنِی عَلَی مَعْصِيَتِکَ حِلْمُکَ عَنِّی وَ يَدْعُونِی إِلَی قِلَّةِ الْحَيَاءِ سَتْرُکَ عَلَيَّ وَ يُسْرِعُنِی إِلَی التَّوَثُّبِ عَلَی مَحَارِمِکَ مَعْرِفَتِی بِسَعَةِ رَحْمَتِکَ وَ عَظِيمِ عَفْوِکَ يَا حَلِيمُ يَا كَرِيمُ يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ يَا غَافِرَ الذَّنْبِ يَا قَابِلَ التَّوْبِ، (4) يَا عَظِيمَ الْمَنِّ يَا قَدِيمَ الْإِحْسَانِ أَيْنَ سَتْرُکَ

1- و بر آنان با محبّت و رأفت بسيار احسان كننده ای. خدايا مرا در كودكی در ميان نعمت ها و احسانت پروريدی، و در بزرگسالی نامم را بلند آوازه ساختی، ای آن كه مرا در دنيا به احسان و فضل نعمت هايش پروريد و برايم در آخرت به گذشت و كرمش اشاره نمود، ای مولای من معرفتم راهنمايم به سوی تو، و عشقم به تو واسطه ام به پيشگاه توست، من از دليلم به دلالت تو مطمئن، و از واسطه ام به شفاعت تو در آرامشم، ای آقايم تو را به زبانی می خوانم كه گناهش او را ناگويا نموده، و با دلی با تو مناجات می كنم كه جرمش او را هلاک ساخته، تو را می خوانم ای پروردگارم در حال هراس و اشتياق و اميد و بيم، مولای من هرگاه گناهانم را می بينم بی تاب می گردم، و هرگاه كرمت را مشاهده می كنم، به طمع می افتم،

2- پس اگر از من درگذری بهترین رحم کننده ای، و اگر عذاب کنی ستم نکرده ای، خدایا حجّت من در گستاخی بر درخواست از تو، با ارتکاب آنچه از آن کراهت داری جود و کرم توست، و ذخیره ام در سختی ها با کمی حیا همانا رأفت و رحمت توست، و امیدم بر ان است که بین حجّت و ذخیره ام آرزویم را نومید نکنی، پس امیدم را تحقق بخش، و دعایم را بشنو، ای بهترین کسی که خواننده ای او را خوانده، و برترین کسی که امیدواری به او امید بسته، ای آقای من آرزویم بزرگ شده، و کردارم زشت گشته، پس به اندازه آرزیم از عفوت به من ببخش، و به زشت ترین کردارم مرا سرزنش مکن، زیرا کرمت برتر از کیفر گنهکاران و بردباریت بزرگتر از مکافات تبهکاران است،
3- و من ای آقایم پناهنده به فضل توام، گریزان از تو به سوی توام، خواستار تحقق چیزی هستم که وعده کردی، و آن گذشت تو از کسی که گمانش را به تو نیکو کرده، چه هستم من ای پروردگارم، و اهمیت من چیست؟ به فضلت مرا ببخش، و به گذشتت بر من صدقه بخش، پروردگارا مرا به پرده پوشی ات بپوشان، و از توبیخم به کرم ذاتت درگذر، اگر امروز جز تو بر گناهم آگاه می شد، آن را انجام نمی دادم، و اگر از زود رسیدن عقوبت می ترسیدم، از آن دوری می کردم، گناهم نه به این خاطر بود که تو سبک ترین بینندگانی و بی مقدارترین آگاهان، بلکه پروردگارا از این جهت بود که تو بهترین پرده پوشی، و حاکم ترین حاکمان، و کریم ترین کریمانی،
4- پوشنده عیب ها، آمرزنده گناهان، دانای نهان ها، گناه را با کرمت می پوشانی، و کیفر با بردباری ات به تاخیر می افکنی، سپاس تو را سزاست بر بردباری ات پس از انکه دانستی، و بر گذشتت پس از آنکه توانستی، بردباری ات مرا به جانب گناه می کشد و بر نافرمانی ات جرأت می دهد، پرده پوشی ات بر من مرا به کم حیایی می خواند، و شناختم از رحمت گسترده و بزرگی عفوت، به من در تاختن بر محرّماتت سرعت می دهد! ای شکیبا، ای گرامی، ای زنده، ای ای به خود پاینده، ای آمرزگار، ای توبه پذیر

الْجَمِيلُ أَيْنَ عَفْوُکَ الْجَلِيلُ أَيْنَ فَرَجُکَ الْقَرِيبُ أَيْنَ غِيَاثُکَ السَّرِيعُ أَيْنَ رَحْمَتُکَ الْوَاسِعَةُ أَيْنَ عَطَايَاکَ الْفَاضِلَةُ أَيْنَ مَوَاهِبُکَ الْهَنِيئَةُ أَيْنَ صَنَائِعُکَ السَّنِيَّةُ أَيْنَ فَضْلُکَ الْعَظِيمُ أَيْنَ مَنُّکَ الْجَسِيمُ أَيْنَ إِحْسَانُکَ الْقَدِيمُ أَيْنَ کَرَمُکَ يَا کَرِيمُ بِهِ [وَ بِمُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ] فَاسْتَنْقِذْنِی وَ بِرَحْمَتِکَ فَخَلِّصْنِی يَا مُحْسِنُ يَا مُجْمِلُ، (1)

يَا مُنْعِمُ يَا مُفْضِلُ لَسْتُ أَتَّکِلُ فِی النَّجَاهِ مِنْ عِقَابِکَ عَلَی أَعْمَالِنَا بَلْ بِفَضْلِکَ عَلَيْنَا لِأَنَّکَ أَهْلُ التَّقْوَی وَ أَهْلُ الْمَغْفِرَهِ تُبْدِئُ بِالْإِحْسَانِ نِعَما وَ تَعْفُو عَنِ الذَّنْبِ کَرَما فَمَا نَدْرِی مَا نَشْکُرُ أَ جَمِيلَ مَا تَنْشُرُ أَمْ قَبِيحَ مَا تَسْتُرُ أَمْ عَظِيمَ مَا أَبْلَيْتَ وَ أَوْلَيْتَ أَمْ کَثِيرَ مَا مِنْهُ نَجَّيْتَ وَ عَافَيْتَ يَا حَبِيبَ مَنْ تَحَبَّبَ إِلَيْکَ وَ يَا قُرَّهَ عَيْنِ مَنْ لاذَ بِکَ وَ انْقَطَعَ إِلَيْکَ أَنْتَ الْمُحْسِنُ، (2)

وَ نَحْنُ الْمُسِيئُونَ فَتَجَاوَزْ يَا رَبِّ عَنْ قَبِيحِ مَا عِنْدَنَا بِجَمِيلِ مَا عِنْدَکَ وَ أَيُّ جَهْلٍ يَا رَبِّ لا يَسَعُهُ جُودُکَ أَوْ أَيُّ زَمَانٍ أَطْوَلُ مِنْ أَنَاتِکَ وَ مَا قَدْرُ أَعْمَالِنَا فِی جَنْبِ نِعَمِکَ وَ کَيْفَ نَسْتَکْثِرُ أَعْمَالا نُقَابِلُ بِهَا کَرَمَکَ [کَرَامَتَکَ] بَلْ کَيْفَ يَضِيقُ عَلَی الْمُذْنِبِينَ مَا وَسِعَهُمْ مِنْ رَحْمَتِکَ يَا وَاسِعَ الْمَغْفِرَهِ يَا بَاسِطَ الْيَدَيْنِ بِالرَّحْمَهِ فَوَعِزَّتِکَ يَا سَيِّدِی لَوْ نَهَرْتَنِی [انْتَهَرْتَنِی] مَا بَرِحْتُ مِنْ بَابِکَ وَ لا کَفَفْتُ عَنْ تَمَلُّقِکَ لِمَا انْتَهَی إِلَیَّ مِنَ الْمَعْرِفَهِ بِجُودِکَ وَ کَرَمِکَ وَ أَنْتَ الْفَاعِلُ لِمَا تَشَاءُ تُعَذِّبُ مَنْ تَشَاءُ بِمَا تَشَاءُ کَيْفَ تَشَاءُ وَ تَرْحَمُ مَنْ تَشَاءُ بِمَا تَشَاءُ کَيْفَ تَشَاءُ لا تُسْأَلُ عَنْ فِعْلِکَ وَ لا تُنَازَعُ فِی مُلْکِکَ وَ لا تُشَارَکُ فِی أَمْرِکَ، (3) وَ لا تُضَادُّ فِی حُکْمِکَ وَ لا يَعْتَرِضُ عَلَيْکَ أَحَدٌ فِی تَدْبِيرِکَ لَکَ الْخَلْقُ وَ

1- ای بزرگ نعمت، ای دیرینه احسان، پرده پوشی زیبایت کجاست، گذشت بزرگت کجاست، گشایش نزدیکت کجاست، فریادرسی زودت کجاست، رحمت گسترده ات کجاست، عطاهای برترت کجاست، موهبت های گوارایت کجاست، جایزه های شایانت کجاست، فضل بزرگت کجاست، عطای عظیمت کجاست، احسان دیرینه ات کجاست، کرمت کجاست، ای کریم، به حق کرمت و «به محمّد و خاندان محمّد» مرا رهایی بخش، و به رحمتت مرا خلاص کن، ای نیکوکار، ای زیباکار،
2- ای نعمت ده، ای فزونی بخش، من آن نیستم که در رهایی از کیفرت بر اعمالمان تکیه کنم، بلکه به احسانت بر ما اعتماد دارم، چرا که تو اهل تقوا و مغفرتی، از باب نعمت دهی ابتدای به احسان می کنی، و از جهت کرم

از گناه در می گذری، پس نمی دانم از چه سپاس گویم، از زیبایی که می گسترانی، یا کار زشتی که می پوشانی، یا بزرگ آزمونی که آزمودی و شایسته نیکی نمودی، یا آن همه مشکلی که مرا از آن رهانیدی، و سلامت کامل بخشیدی؟ ! ای محبوب آن که به تو دوستی ورزید، ای نور چشم کسی که به تو پناه آورد و برای رسیدن به تو از دیگران گسست، تو نیکوکاری
3- و ما بدکارانیم، به زیبایی آنچه نزد توست، از زشتی آنچه پیش ماست درگذر، پروردگارا کدام جهلی است که جود تو گنجایش آن را نداشته باشد، و کدام زمان طولانی تر از مهلت دادن توست، در کنار نعمت هایت ارزش اعمال ما چیست، چگونه اعمال خود را بسیار انگاریم، تا با آنها با کرمت برابری کنیم، بلکه چگونه بر گنهگاران تنگ شود آنچه از رحمتت شاملشان شده؟ ، ای گسترده آمرزش، ای گشاده دست به رحمت، ای آقای من به عزّتت سوگند، اگر مرا برانی از درگاهت دور نخواهم شد، و از چاپلوسی و تملق نسبت به تو دست نخواهم کشید، به خاطر شناختی که به جود و کرمت پیدا کرده ام، تو انجام دهی آنچه را که خواهی، هرکه را بخواهی عذاب می کنی به هرچه که بخواهی و به هر صورتی که بخواهی، و رحم می کنی هرکه را بخواهی، به هرچه که بخواهی و به هر کیفیت که بخواهی، از آنچه کنی بازخواست نشوی، و در فرمانروایی ات نزاع در نگیرد، و کسی در کارت شریکت نگردد،

الْأَمْرُ تَبَارَکَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِینَ یَا رَبِّ هَذَا مَقَامُ مَنْ لاذَ بِکَ وَ اسْتَجَارَ بِکَرَمِکَ وَ أَلِفَ إِحْسَانَکَ وَ نِعَمَکَ وَ أَنْتَ الْجَوَادُ الَّذِی لا یَضِیقُ عَفْوُکَ وَ لا یَنْقُصُ فَضْلَکَ وَ لا تَقِلُّ رَحْمَتُکَ وَ قَدْ تَوَثَّقْنَا مِنْکَ بِالصَّفْحِ الْقَدِیمِ وَ الْفَضْلِ الْعَظِیمِ، (1) وَ الرَّحْمَهِ الْوَاسِعَهِ أَ فَتَرَاکَ [تُرَاکَ] یَا رَبِّ تُخْلِفُ ظُنُونَنَا أَوْ تُخَیِّبُ آمَالَنَا کَلَّا یَا کَرِیمُ فَلَیْسَ هَذَا ظَنَّنَا بِکَ وَ لا هَذَا فِیکَ طَمَعَنَا یَا رَبِّ إِنَّ لَنَا فِیکَ أَمَلاً طَوِیلاً کَثِیراً إِنَّ لَنَا فِیکَ رَجَاءً عَظِیماً عَصَیْنَاکَ وَ نَحْنُ نَرْجُو أَنْ تَسْتُرَ عَلَیْنَا وَ دَعَوْنَاکَ وَ نَحْنُ نَرْجُو أَنْ تَسْتَجِیبَ لَنَا فَحَقِّقْ رَجَاءَنَا مَوْلانَا فَقَدْ عَلِمْنَا مَا نَسْتَوْجِبُ بِأَعْمَالِنَا وَ لَکِنْ عِلْمُکَ فِینَا وَ عِلْمُنَا بِأَنَّکَ لا تَصْرِفُنَا عَنْکَ وَ إِنْ کُنَّا غَیْرَ مُسْتَوْجِبِینَ لِرَحْمَتِکَ فَأَنْتَ أَهْلٌ أَنْ تَجُودَ عَلَیْنَا وَ عَلَی الْمُذْنِبِینَ بِفَضْلِ سَعَتِکَ ، (2) فَامْنُنْ عَلَیْنَا بِمَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَ جُدْ عَلَیْنَا فَإِنَّا مُحْتَاجُونَ إِلَی نَیْلِکَ یَا غَفَّارُ بِنُورِکَ اهْتَدَیْنَا وَ بِفَضْلِکَ اسْتَغْنَیْنَا وَ بِنِعْمَتِکَ [فِی نِعَمِکَ] أَصْبَحْنَا وَ أَمْسَیْنَا ذُنُوبُنَا بَیْنَ یَدَیْکَ نَسْتَغْفِرُکَ اللَّهُمَّ مِنْهَا وَ نَتُوبُ إِلَیْکَ تَتَحَبَّبُ إِلَیْنَا بِالنِّعَمِ وَ نُعَارِضُکَ بِالذُّنُوبِ خَیْرُکَ إِلَیْنَا نَازِلٌ وَ شَرُّنَا إِلَیْکَ صَاعِدٌ وَ لَمْ یَزَلْ وَ لا یَزَالُ مَلَکٌ کَرِیمٌ یَأْتِیکَ [عَنَّا] بِعَمَلٍ قَبِیحٍ فَلا یَمْنَعُکَ ذَلِکَ مِنْ أَنْ تَحُوطَنَا بِنِعَمِکَ وَ تَتَفَضَّلَ عَلَیْنَا بِآلائِکَ فَسُبْحَانَکَ مَا أَحْلَمَکَ وَ أَعْظَمَکَ وَ أَکْرَمَکَ، (3) مُبْدِئاً وَ مُعِیداً تَقَدَّسَتْ أَسْمَاؤُکَ وَ جَلَّ ثَنَاؤُکَ وَ کَرُمَ صَنَائِعُکَ وَ فِعَالُکَ أَنْتَ إِلَهِی أَوْسَعُ فَضْلاً وَ أَعْظَمُ حِلْماً مِنْ أَنْ تُقَایِسَنِی بِفِعْلِی وَ خَطِیئَتِی فَالْعَفْوَ الْعَفْوَ الْعَفْوَ سَیِّدِی سَیِّدِی سَیِّدِی. (4) اللَّهُمَّ اشْغَلْنَا بِذِکْرِکَ وَ أَعِذْنَا مِنْ سَخَطِکَ وَ أَجِرْنَا مِنْ عَذَابِکَ

1- و در داوری ات با تو هماورد نشود، و در تدبیرت احدی بر تو اعتراض نکند، آفرینش و فرمان توراست، منزّه است خدا پروردگار جهانیان، پروردگارا این است جایگاه کسی که به پناهت آمد، و به کرمت پناهنده گشت، و به احسان و نعمت هایت الفت جست، تویی آن سخاوتمندی که گذشتت به تنگی نمی رسد، و احسانت کاهش نمی پذیرد، و رحمتت کم نمی شود، و به یقین از چشم پوشی دیرینت، و فضل بزرگت،
2- و رحمت گسترده ات اعتماد نمودیم، آیا ممکن است پروردگارا برخلاف گمان های ما به خویش رفتار کنی، یا آرزوهایمان را نسبت به رحمتت نومید سازی هرگز ای بزرگوار، چنین گمانی به تو نیست، و طمع ما درباره تو این چنین نمی باشد، پروردگارا، ما را درباره تو آروزی طولانی بسیاری است، ما را در حق تو امید بزرگی است، از تو نافرمانی کردیم و حال آنکه امیدواریم گناه را بر ما بپوشانی، و تو را خواندیم، و امیدواریم که بر ما

اجابت کنی، مولای ما امیدمان را تحقق بخش، ما دانستیم که با کردارمان سزاوار چه خواهیم بود، ولی دانش تو درباره ما، و و آگاهی ما به اینکه ما را از درگاهت نمیرانی، گرچه ما سزاوار رحمتت نیستیم ولی تو شایسته آنی که بر ما و بر گنهکاران به فضل گسترده ات جود کنی،
3- پس آنگونه که شایسته آنی بر ما منّت گذار، و بر ما جود کن، که ما نیازمند به عطای توییم، ای آمرزگار، به نور تو هدایت شدیم، و به فضل تو بی نیاز گشتیم، و به نعمتت بامداد نمودیم و شامگاه کردیم، گناهان ما پیش روی توست، خدایا از گناهانمان از تو آمرزش می خواهیم، و به سوی تو باز می گردیم، تو با نعمتها به ما مهر می ورزی و ما با گناهان با تو مقابله می کنیم، خیرت به سوی ما سرازیر است، و بدی ما به سوی تو بالا می آید، همواره فرشته کریمی، از ما کردار زشت به جانب تو می آید، و این امر مانع نمی شود از اینکه ما را با نعمت هایت فراگیری، و به عطاهای برجسته ات بر ما تفضّل نمایی، منزّهی تو، چه بردبار و بزرگ و کریمی،
4- آغاز کننده به نیکی و تکرار کننده آنی، نام هایت مقدس، و ثنایت عظیم، و رفتارها و کردارهایت کریمانه است، خدایا، فضلت گسترده تر، و بردباری ات بزرگ تر از آن است که مرا به کردار ناپسند و خطاکاری ام بسنجی، پس گذشت نما، گذشت نما، گذشت نما، آقای من، آقای من، آقای من.

وَ ارْزُقْنَا مِنْ مَوَاهِبِکَ وَ أَنْعِمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلِکَ وَ ارْزُقْنَا حَجَّ بَيْتِکَ وَ زِيَارَةَ قَبْرِ نَبِيِّکَ صَلَوَاتُکَ وَ رَحْمَتُکَ وَ مَغْفِرَتُکَ وَ رِضْوَانُکَ عَلَيْهِ وَ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ إِنَّکَ قَرِيبٌ مُجِيبٌ وَ ارْزُقْنَا عَمَلاً بِطَاعَتِکَ وَ تَوَفَّنَا عَلَى مِلَّتِکَ وَ سُنَّةِ نَبِيِّکَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَ لِوَالِدَيَّ وَ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا إِجْزِهِمَا بِالْإِحْسَانِ إِحْسَاناً وَ بِالسَّيِّئَاتِ غُفْرَاناً ، (1) اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَ الْأَمْوَاتِ وَ تَابِعْ بَيْنَنَا وَ بَيْنَهُمْ بِالْخَيْرَاتِ [فِي الْخَيْرَاتِ] اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيِّنَا وَ مَيِّتِنَا وَ شَاهِدِنَا وَ غَائِبِنَا ذَكَرِنَا وَ أُنْثَانَا [إِنَاثِنَا] صَغِيرِنَا وَ كَبِيرِنَا حُرِّنَا وَ مَمْلُوكِنَا كَذَبَ الْعَادِلُونَ بِاللَّهِ وَ ضَلُّوا ضَلالاً بَعِيداً وَ خَسِرُوا خُسْرَاناً مُبِينا اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اخْتِمْ لِي بِخَيْرٍ وَ اكْفِنِي مَا أَهَمَّنِي مِنْ أَمْرِ دُنْيَايَ وَ آخِرَتِي وَ لا تُسَلِّطْ عَلَيَّ مَنْ لا يَرْحَمُنِي وَ اجْعَلْ عَلَيَّ مِنْکَ وَاقِيَةً بَاقِيَةً، (2) وَ لا تَسْلُبْنِي صَالِحَ مَا أَنْعَمْتَ بِهِ عَلَيَّ وَ ارْزُقْنِي مِنْ فَضْلِکَ رِزْقاً وَاسِعاً حَلالاً طَيِّباً اللَّهُمَّ احْرُسْنِي بِحَرَاسَتِکَ وَ احْفَظْنِي بِحِفْظِکَ وَ اكْلَأْنِي بِكِلاءَتِکَ وَ ارْزُقْنِي حِجَّ بَيْتِکَ الْحَرَامِ فِي عَامِنَا هَذَا وَ فِي كُلِّ عَامٍ وَ زِيَارَةَ قَبْرِ نَبِيِّکَ وَ الْأَئِمَّةِ عَلَيْهِمُ السَّلامُ وَ لاَ تُخْلِنِي يَا رَبِّ مِنْ تِلْکَ الْمَشَاهِدِ الشَّرِيفَةِ وَ الْمَوَاقِفِ الْكَرِيمَةِ. (3) اللَّهُمَّ ثُبْ عَلَيَّ حَتَّى لا أَعْصِيَکَ وَ أَلْهِمْنِي الْخَيْرَ وَ الْعَمَلَ بِهِ وَ خَشْيَتَکَ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ مَا أَبْقَيْتَنِي يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ اللَّهُمَّ إِنِّي كُلَّمَا قُلْتُ قَدْ تَهَيَّأْتُ وَ تَعَبَّأْتُ [تَعَبَّيْتُ] وَ قُمْتُ لِلصَّلاةِ بَيْنَ يَدَيْکَ وَ نَاجَيْتُکَ أَلْقَيْتَ عَلَيَّ نُعَاساً إِذَا أَنَا صَلَّيْتُ وَ سَلَبْتَنِي مُنَاجَاتَکَ إِذَا أَنَا نَاجَيْتُ مَا

1- ما را به ذکرت مشغول کن، و از خشمت پناه ده، و از عذابت نجات بخش، و از مواهبت روزی کن، و از فضلت بر ما انعام فرما، و زیارت خانه ات، و زیارت مرقد پیامبرت را روزی ما کن، صلوات و رحمت و مغفرت و رضوانت بر پیامبر و خاندانش، تو نزدیک و جواب دهنده هستی، عمل به طاعتت را روزی ما گردان، و ما را بر دینت و بر روش پیامبرت (درود خدا بر او و خاندانش) بمیران. خدایا من و پدر و مادرم را بیامرز و به هر دو آنها رحم کن، چنان که مرا به گاه کودکی پروردند، احسان هردو را به احسان، و بدیهایشان را به آمرزش پاداش ده.
2- خدایا مردان و زنان مؤمن را بیامرز، چه زنده و چه مرده آنها را، و بین ما و آنان با نیکی ها پیوند ده. خدایا بیامرز زنده و مرده ما را، حاضر و غائب ما را، مرد زن ما را، کوچک و بزرگ ما را، آزاد و غیر آزاد ما را، برگشتگان از خدا دروغ گفتند، و گمراه شدند گمراهی دوری، و زیان کردند، زیانی آشکار. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و برایم

ختم به خیر فرما، و مرا از آنچه که بی قرارم کرده از کار دنیا و آخرتم کفایت کن، و کسی که مرا رحم نمی کنم بر من چیره مساز، و بر من از سوی خود نگهبانی همیشگی قرار ده،
3- و از من شایسته های آنچه را که انعام کردی مگیر، و از فضلت روزی گسترده حلال پاکیزه نصیب من کن. خدایا به نگهبانی ات مرا نگهبانی کن، و به نگهداری ات مرا نگهدار و به پاسداری ات از من پاسداری فرما، و زیارت خانه ات را در این سال و در هر سال، و زیارت مرقد پیامبرت و امامان (درود بر آنان) را روزی من کن، پروردگارا از این مشاهد پر شرف و مواقف بس گرامی مرا محروم مساز.

لِی کُلَّمَا قُلْتُ قَدْ صَلَحَتْ سَرِیرَتِی وَ قَرُبَ مِنْ مَجَالِسِ التَّوَّابِینَ مَجْلِسِی عَرَضَتْ لِی بَلِیَّهٌ أَزَالَتْ قَدَمِی وَ حَالَتْ بَیْنِی وَ بَیْنَ خِدْمَتِکَ (1) سَیِّدِی لَعَلَّکَ عَنْ بَابِکَ طَرَدْتَنِی وَ عَنْ خِدْمَتِکَ نَحَّیْتَنِی أَوْ لَعَلَّکَ رَأَیْتَنِی مُسْتَخِفّاً بِحَقِّکَ فَأَقْصَیْتَنِی أَوْ لَعَلَّکَ رَأَیْتَنِی مُعْرِضاً عَنْکَ فَقَلَیْتَنِی أَوْ لَعَلَّکَ وَجَدْتَنِی فِی مَقَامِ الْکَاذِبِینَ [الْکَذَّابِینَ] فَرَفَضْتَنِی أَوْ لَعَلَّکَ رَأَیْتَنِی غَیْرَ شَاکِرٍ لِنَعْمَائِکَ فَحَرَمْتَنِی أَوْ لَعَلَّکَ فَقَدْتَنِی مِنْ مَجَالِسِ الْعُلَمَاءِ فَخَذَلْتَنِی أَوْ لَعَلَّکَ رَأَیْتَنِی فِی الْغَافِلِینَ فَمِنْ رَحْمَتِکَ آیَسْتَنِی أَوْ لَعَلَّکَ رَأَیْتَنِی آلِفَ مَجَالِسِ الْبَطَّالِینَ فَبَیْنِی وَ بَیْنَهُمْ خَلَّیْتَنِی أَوْ لَعَلَّکَ لَمْ تُحِبَّ أَنْ تَسْمَعَ دُعَائِی فَبَاعَدْتَنِی أَوْ لَعَلَّکَ بِجُرْمِی وَ جَرِیرَتِی کَافَیْتَنِی، (2) أَوْ لَعَلَّکَ بِقِلَّهِ حَیَائِی مِنْکَ جَازَیْتَنِی فَإِنْ عَفَوْتَ یَا رَبِّ فَطَالَمَا عَفَوْتَ عَنِ الْمُذْنِبِینَ قَبْلِی لِأَنَّ کَرَمَکَ أَیْ رَبِّ یَجِلُّ عَنْ مُکَافَاهِ الْمُقَصِّرِینَ وَ أَنَا عَائِذٌ بِفَضْلِکَ هَارِبٌ مِنْکَ إِلَیْکَ مُتَنَجِّزٌ [مُنْتَجِزٌ] مَا وَعَدْتَ مِنَ الصَّفْحِ عَمَّنْ أَحْسَنَ بِکَ ظَنّاً إِلَهِی أَنْتَ أَوْسَعُ فَضْلاً وَ أَعْظَمُ حِلْماً مِنْ أَنْ تُقَایِسَنِی بِعَمَلِی أَوْ أَنْ تَسْتَزِلَّنِی بِخَطِیئَتِی وَ مَا أَنَا یَا سَیِّدِی وَ مَا خَطَرِی هَبْنِی بِفَضْلِکَ سَیِّدِی ، (3) وَ تَصَدَّقْ عَلَیَّ بِعَفْوِکَ وَ جَلِّلْنِی بِسَتْرِکَ وَ اعْفُ عَنْ تَوْبِیخِی بِکَرَمِ وَجْهِکَ سَیِّدِی أَنَا الصَّغِیرُ الَّذِی رَبَّیْتَهُ وَ أَنَا الْجَاهِلُ الَّذِی عَلَّمْتَهُ وَ أَنَا الضَّالُّ الَّذِی هَدَیْتَهُ وَ أَنَا الْوَضِیعُ الَّذِی رَفَعْتَهُ وَ أَنَا الْخَائِفُ الَّذِی آمَنْتَهُ وَ الْجَائِعُ الَّذِی أَشْبَعْتَهُ وَ الْعَطْشَانُ الَّذِی أَرْوَیْتَهُ وَ الْعَارِی الَّذِی کَسَوْتَهُ وَ الْفَقِیرُ الَّذِی أَغْنَیْتَهُ وَ الضَّعِیفُ الَّذِی قَوَّیْتَهُ وَ الذَّلِیلُ الَّذِی أَعْزَزْتَهُ، (4) وَ السَّقِیمُ الَّذِی شَفَیْتَهُ وَ السَّائِلُ الَّذِی أَعْطَیْتَهُ وَ الْمُذْنِبُ الَّذِی سَتَرْتَهُ وَ الْخَاطِئُ الَّذِی أَقَلْتَهُ وَ أَنَا الْقَلِیلُ الَّذِی کَثَّرْتَهُ وَ الْمُسْتَضْعَفُ الَّذِی نَصَرْتَهُ وَ أَنَا

1- خدایا به من روی آور تا نافرمانی ات نکنم، و خیر و عمل به آن وحشت از خویش را در شب و روز، تا گاهی که زنده ام می داری ای پروردگار جهانیان به من الهام فرما. خدایا هرگاه گفتم مهیا و آماده شدم و در پیشگاهت به نماز ایستاد و با تو راز گفتم، چرتی بر من افکندی، آنگاه که وارد نماز شدم، و حال راز گفتن را از من گرفتی آنگاه که با تو راز و نیاز کردم، مرا چه شده؟ هرگاه گفتم نهانم شایسته شد، و جایگاهم به جایگاه توبه کنندگان نزدیک گشته برایم گرفتاری پیش آمد، بر اثر آن گرفتاری پایم لغزید، و میان من و خدمت به تو مانع شد

2- سرور من شاید مرا از درگاهت رانده ای، و از خدمتت عز نموده ای، یا مرا دیده ای که حقّت را سبک می شمارم پس از پیشگاهت دورم ساختی، یا شاید مرا روی گردان از خود مشاهده کردی، پس مرا مورد خشم قرار

دادی یا شاید مرا در جایگاه دروغگویان یافتی، پس به دورم انداختی، یا شاید مرا نسبت به نعمت هایت ناسپاس دیدی، پس محرومم نمودی، یا شاید مرا از همنشینی دانشمندان غایب یافتی، پس خوارم نمودی، یا شاید مرا در گروه غافلان دیدی، پس از رحمتت ناامیدم کردی، یا شاید مرا انس یافته با مجالس بیکاره ها دیدی. پس مرا به آنان واگذاشتی، یا شدی دوست نداشتی دعایم را بشنوی پس دورم نمودی، یا شاید به خاطر جرم و جنایتم کیفرم نمودی،

3- یا شاید برای کمی حیایم از تو مجازاتم نمودی، پس اگر پروردگارا عفو کنی، سابقه اینکه از گناهکاران پیش ار من گذشته ای طولانی است، زیرا کرمت پروردگارا از مجازات اهل تقصیر بسیار بزرگ تر است، و من پناهنده به فضل توام، از تو به تو گریزانم، خواهان چیزی هستم که وعده داده ای. و آن چشم پوشی از کسانی است که به تو گمان نیک برده اند، خدایا فضل تو گسترده تر، و بردباری ات بزرگ تر از آن است که مرا به کردارم بسنجی، یا به خطایم بلغزانی، ای آقایم من چیستم، و چه ارزشی دارم، سرور من مرا به فضلت ببخش،

4- و با گذشت بر من کرم فرما، و به پرده پوشی ات خطاهایم را بپوشان، و به کرم وجودت از توبیخم درگذر، آقای من منم کودکی که پروریدی، منم نادانی که دانا نمودی، منم گمراهی که هدایت کردی، منم افتاده ای که بلندش نمودی، منم هراسانی که امانش دادی، و گرسنه ای که سیرش نمودی، و تشنه ای که سیرابش کردی، و برهنه ای که لباسش پوشاندی، و تهیدستی که توانگرش ساختی، و ناتوانی که نیرومندش نمودی، و خواری که عزیزش فرمودی،

الطَّرِيدُ الَّذِی آوَيْتَهُ أَنَا يَا رَبِّ الَّذِی لَمْ أَسْتَحْيِکَ فِی الْخَلاءِ وَ لَمْ أُرَاقِبْکَ فِی الْمَلَإِ أَنَا صَاحِبُ الدَّوَاهِی الْعُظْمَی أَنَا الَّذِی عَلَی سَيِّدِهِ اجْتَرَی أَنَا الَّذِی عَصَيْتُ جَبَّارَ السَّمَاءِ أَنَا الَّذِی أَعْطَيْتُ عَلَی مَعَاصِی الْجَلِيلِ الرُّشَا أَنَا الَّذِی حِينَ بُشِّرْتُ بِهَا خَرَجْتُ إِلَيْهَا أَسْعَی أَنَا الَّذِی أَمْهَلْتَنِی فَمَا ارْعَوَيْتُ وَ سَتَرْتَ عَلَيَّ فَمَا اسْتَحْيَيْتُ وَ عَمِلْتُ بِالْمَعَاصِی فَتَعَدَّيْتُ (1) وَ أَسْقَطْتَنِی مِنْ عَيْنِکَ [عِنْدِکَ] فَمَا بَالَيْتُ فَبِحِلْمِکَ أَمْهَلْتَنِی وَ بِسِتْرِکَ سَتَرْتَنِی حَتَّی کَأَنَّکَ أَغْفَلْتَنِی وَ مِنْ عُقُوبَاتِ الْمَعَاصِی جَنَّبْتَنِی حَتَّی کَأَنَّکَ اسْتَحْيَيْتَنِی إِلَهِی لَمْ أَعْصِکَ حِينَ عَصَيْتُکَ وَ أَنَا بِرُبُوبِيَّتِکَ جَاحِدٌ وَ لا بِأَمْرِکَ مُسْتَخِفٌّ وَ لا لِعُقُوبَتِکَ مُتَعَرِّضٌ وَ لا لِوَعِيدِکَ مُتَهَاوِنٌ لَکِنْ خَطِيئَةٌ عَرَضَتْ وَ سَوَّلَتْ لِی نَفْسِی وَ غَلَبَنِی هَوَایَ وَ أَعَانَنِی عَلَيْهَا شِقْوَتِی وَ غَرَّنِی سِتْرُکَ الْمُرْخَی عَلَيَّ فَقَدْ عَصَيْتُکَ وَ خَالَفْتُکَ بِجُهْدِی فَالْآنَ مِنْ عَذَابِکَ مَنْ يَسْتَنْقِذُنِی وَ مِنْ أَيْدِی الْخُصَمَاءِ غَدا مَنْ يُخَلِّصُنِی، (2) وَ بِحَبْلِ مَنْ أَتَّصِلُ إِنْ أَنْتَ قَطَعْتَ حَبْلَکَ عَنِّی فَوَا سَوْأَتَا [أَسَفَا] عَلَی مَا أَحْصَی کِتَابُکَ مِنْ عَمَلِیَ الَّذِی لَوْ لا مَا أَرْجُو مِنْ کَرَمِکَ وَ سَعَةِ رَحْمَتِکَ وَ نَهْيِکَ إِيَّایَ عَنِ الْقُنُوطِ لَقَنَطْتُ عِنْدَ مَا أَتَذَکَّرُهَا يَا خَيْرَ مَنْ دَعَاهُ دَاعٍ وَ أَفْضَلَ مَنْ رَجَاهُ رَاجٍ اللَّهُمَّ بِذِمَّةِ الْإِسْلامِ أَتَوَسَّلُ إِلَيْکَ وَ بِحُرْمَةِ الْقُرْآنِ أَعْتَمِدُ إِلَيْکَ وَ بِحُبِّی النَّبِیِّ الْأُمِّیِّ الْقُرَشِیِّ الْهَاشِمِیِّ الْعَرَبِیِّ التِّهَامِیِّ الْمَکِّیِّ الْمَدَنِیِّ أَرْجُو الزُّلْفَةَ لَدَيْکَ فَلا تُوحِشْ اسْتِيناسَ إِيمَانِی، (3) وَ لا تَجْعَلْ ثَوَابِی ثَوَابَ مَنْ عَبَدَ سِوَاکَ فَإِنَّ قَوْماً آمَنُوا بِأَلْسِنَتِهِمْ لِيَحْقِنُوا بِهِ دِمَاءَهُمْ فَأَدْرَکُوا مَا أَمَّلُوا وَ إِنَّا آمَنَّا بِکَ بِأَلْسِنَتِنَا وَ قُلُوبِنَا لِتَغْفُوَ عَنَّا فَأَدْرِکْنَا [فَأَدْرِکْ بِنَا] مَا أَمَّلْنَا وَ ثَبِّتْ رَجَاءَکَ فِی صُدُورِنَا وَ لا تُزِغْ قُلُوبَنَا

1- و بیماری که شفایش دادی، و خواهشمندی که عطایش کردی، و گنهکاری که گناهش را بر او پوشاندی، و خطاکاری که نادیده اش گرفتی، و اندکی که بسیارش فرمودی، و ناتوان شمرده ای که یاری اش دادی، و رانده شده ای که مأوایش بخشیدی، من پروردگارا کسی هستم که در خلوت از تو حیا نکردم، و در آشکار از تو ملاحظ ننمودم، منم صاحب مصیبت های بزرگ، منم آن که بر آقایش گستاخی کرد، منم آن که جبّار آسمان را نافرمانی کرد، منم آن که بر معاصی بزرگ رشوه دادم، منم آن که هرگاه به گناهی مژده داده میشدم شتابان به سویش می رفتم، منم آن که مهلتم دادی باز نایستادم، و بر من پرده پوشاندی حیا نکردم، و مرتکب گناهان شدم و از اندازه گذراندم

2- و مرا از چشمت انداختی، اهمیت ندادم، پس با بردباری ات مهلتم دادی، و با پرده پوشی ات مرا پوشاندی تا آنچا که گویی مرا از یاد برده ای، و از مجازات گناهان برکنارم داشته ای، گویا تو از من حیا کرده ای! ! خدایا، آنگاه که نافرمانی کردم نافرمانی ات نکردم چنان که پروردگاری ات باشم، و نه چنان که سبک شمارنده فرمانت باشم، و نه با گستاخی در معرض کیفرت قرار گیرم، و نه تهیدست را ناچیز شمارم، ولی خطایی بود که بر من عارض شد و نفسم آن را برایم آراست، و بدبختی ام مرا بر آن یاری نمود، و پرده افتاده ات بر من مغرورم نمود، در نتیجه با کوششم نافرمانی ات نمودم و به مخالفتت برخاستم اکنون چه کس مرا از عذابت نجات می دهند، و فردا از چنگ ستیره جویان و دشمنی کنندگان چه کسی رهایم می کند،

3- و به رشته چه کسی بپیوندم اگر تو رشته ات را از من بگسلی، مرا چه رسوایی بزرگی است از آنچه کتاب تو از کردارم در شمار آورده، اگر امیدوار به کرم فراوانی رحمتت نبودم، و هم اینکه مرا از ناامیدی نهی نموده ای هرآینه نا امید می شدم به هنگامی که گناهانم را بیاد می آوردم، ای بهترین کسی که خواننده ای او را خواند، و برترین کسی که امیدواری به او امید بست. خدایا به پیمان اسلام به تو توسّل می جویم، و به حرمت قرآن بر تو تکیه می کنم، و به محبّتم نسبت به پیامبر درس ناخوانده قریشی هاشمی عربی تهامی مکّی مدنی، همجواری نزد تو را امید می نمایم، پس انس ایمانی مرا در عرصه وحشت نینداز،

بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَ هَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْکَ رَحْمَةً إِنَّکَ أَنْتَ الْوَهَّابُ فَوَ عِزَّتِکَ لَوِ انْتَهَرْتَنِی مَا بَرِحْتُ مِنْ بَابِکَ وَ لا کَفَفْتُ عَنْ تَمَلُّقِکَ لِمَا أَلْهَمَ قَلْبِی [یَا سَیِّدِی] مِنَ الْمَعْرِفَهِ بِکَرَمِکَ وَ سَعَهِ رَحْمَتِکَ إِلَی مَنْ یَذْهَبُ الْعَبْدُ إِلّا إِلَی مَوْلاهُ وَ إِلَی مَنْ یَلْتَجِئُ الْمَخْلُوقُ إِلّا إِلَی خَالِقِهِ. (1) إِلَهی لَوْ قَرَنْتَنِی بِالْأَصْفَادِ وَ مَنَعْتَنِی سَیْبَکَ مِنْ بَیْنِ الْأَشْهَادِ وَ دَلَلْتَ عَلَی فَضَائِحِی عُیُونَ الْعِبَادِ وَ أَمَرْتَ بِی إِلَی النَّارِ وَ حُلْتَ بَیْنِی وَ بَیْنَ الْأَبْرَارِ مَا قَطَعْتُ رَجَائِی مِنْکَ وَ مَا صَرَفْتُ تَأْمِیلِی لِلْعَفْوِ عَنْکَ وَ لا خَرَجَ حُبُّکَ مِنْ قَلْبِی أَنَا لا أَنْسَی أَیَادِیَکَ عِنْدِی وَ سَتْرَکَ عَلَیَّ فِی دَارِ الدُّنْیَا سَیِّدِی أَخْرِجْ حُبَّ الدُّنْیَا مِنْ قَلْبِی وَ اجْمَعْ بَیْنِی وَ بَیْنَ الْمُصْطَفَی وَ آلِهِ خِیَرَتِکَ مِنْ خَلْقِکَ وَ خَاتَمِ النَّبِیِّینَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ. (2) وَ انْقُلْنِی إِلَی دَرَجَهِ التَّوْبَهِ إِلَیْکَ وَ أَعِنِّی بِالْبُکَاءِ عَلَی نَفْسِی فَقَدْ أَفْنَیْتُ بِالتَّسْوِیفِ وَ الْآمَالِ عُمُرِی وَ قَدْ نَزَلْتُ مَنْزِلَهَ الْآیِسِینَ مِنْ خَیْرِی [حَیَاتِی] فَمَنْ یَکُونُ أَسْوَأَ حَالاً مِنِّی إِنْ أَنَا نُقِلْتُ عَلَی مِثْلِ حَالِی إِلَی قَبْرِی [قَبْرٍ] لَمْ أُمَهِّدْهُ لِرَقْدَتِی وَ لَمْ أَفْرُشْهُ بِالْعَمَلِ الصَّالِحِ لِضَجْعَتِی وَ مَا لِی لا أَبْکِی وَ لا أَدْرِی إِلَی مَا یَکُونُ مَصِیرِی وَ أَرَی نَفْسِی تُخَادِعُنِی وَ أَیَّامِی تُخَاتِلُنِی وَ قَدْ خَفَقَتْ عِنْدَ [فَوْقَ] رَأْسِی أَجْنِحَهُ الْمَوْتِ فَمَا لِی لا أَبْکِی أَبْکِی لِخُرُوجِ نَفْسِی أَبْکِی لِظُلْمَهِ قَبْرِی أَبْکِی لِضِیقِ لَحْدِی أَبْکِی لِسُؤَالِ مُنْکَرٍ وَ نَکِیرٍ إِیَّایَ، (3) أَبْکِی لِخُرُوجِی مِنْ قَبْرِی عُرْیَاناً ذَلِیلاً حَامِلاً ثِقْلِی عَلَی ظَهْرِی أَنْظُرُ مَرَّهً عَنْ یَمِینِی وَ أُخْرَی عَنْ شِمَالِی إِذِ الْخَلائِقُ فِی شَأْنٍ غَیْرِ شَأْنِی لِکُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ

1- و پاداش مرا، پاداش کسی که غیر تو را عبادت کرده قرار مده، چه اینکه مردمی به زبانشان ایمان آوردند تا جانشان را به این وسیله حفظ کنند، پس به آنچه آرزو داشتند رسیدند، و ما با زبان و دلمان به تو ایمان آوردیم، تا از ما درگذری، پس ما را به آنچه آرزومندیم برسان، و امیدت را در سینه هایمان استوار کن، و دلهایمان را پس از آنکه هدایتمان فرمودی گمراه مکن، و از جانب خود ما را ببخش، که تو بسیار بخشنده ای، به عزتت سوگند اگر مرا برانی، از درگاهت نخواهم رفت، و از چاپلوسی نسبت به تو باز نخواهم ایستاد، به خاطر الهامی که از معرفت به کرمت و گستردگی رحمتت به قلب من شده، بنده به جانب چه کسی جز مولایش میرود؟ و آفریده به چه کسی جز آفریدگارش پناه می برد؟
2- خدایا، اگر مرا با زنجیر ببندی، و عطایت را در میان مردم از من بازداری، و بر رسوایی هایم دیدگان بندگانت را بگشایی، و مرا به سوی

دوزخ فرمان دهی، و بین من و نیکان پرده گردی، امیدم را از تو نخواهم برید، و آرزویم را از عفو تو باز نخواهم گرداند، و محبتت از قلبم بیرون نخواهد رفت، من فراوانی عطایت را نزد خود، و پرده پوشی ات را در دار دنیا بر گناهانم فراموش نخواهم کرد، ای آقای من محبت دنیا را از دلم بیرون کن، و میان من و مصطفی پیامبرت و خاندانش، بهترین برگزیدگان از آفریدگانت و پایان بخش پیامبران محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) جمع کن،

3- و مرا به مقام توبه به پیشگاهت برسان، و هر گریه بر خویشتن مرا یاری ده، من عمرم را به امروز و فردا کردن و آرزوهای باطل نابود ساختم، و اینک به جایگاه به نا امیدان از خیر و صلاح فرود آمده ام، پس بدحال تر از من کیست؟ اگر من بر چنین حالی به قبرم وارد شوم، قبری که آن را برای خواب آماده نساخته ام، و برای آرمیدن به کار نیک فرش ننموده ام، و مرا چه شده که گریه نکنم، و حال آنکه نمیدانم بازگشت من به جانب چه خواهد بود، من نفسم را می نگرم که با من نیرنگ می بازد، و روزگار را مشاهده می کنم که مرا می فریبد، و حال آنکه بالهای مرگ بالای سرم به حرکت درآمده، پس مرا چه شده که گریه نکنم، گریه می کنم برای بیرون رفتن جان از بدنم، گریه می کنم برای تاریکی قبرم، گریه می کنم برای تنگی لحدم، گریه می کنم برای پرسش دو فرشته قبر منکر و نکیر از من،

يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ مُسْفِرَهٌ ضَاحِكَهٌ مُسْتَبْشِرَهٌ وَ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ عَلَيْهَا غَبَرَهٌ تَرْهَقُهَا قَتَرَهٌ وَ ذِلَّهٌ سَيِّدِی عَلَيْکَ مُعَوَّلِی وَ مُعْتَمَدِی وَ رَجَائِی وَ تَوَکُّلِی وَ بِرَحْمَتِکَ تَعَلُّقِی تُصِيبُ بِرَحْمَتِکَ مَنْ تَشَاءُ وَ تَهْدِی بِکَرَامَتِکَ مَنْ تُحِبُّ فَلَکَ الْحَمْدُ عَلَی مَا نَقَّيْتَ مِنَ الشِّرْکِ قَلْبِی وَ لَکَ الْحَمْدُ عَلَی بَسْطِ لِسَانِی أَ فَبِلِسَانِی هَذَا الْکَالِّ أَشْکُرُکَ، (1) أَمْ بِغَايَهِ جُهْدِی [جَهْدِی] فِی عَمَلِی أُرْضِيکَ وَ مَا قَدْرُ لِسَانِی يَا رَبِّ فِی جَنْبِ شُکْرِکَ وَ مَا قَدْرُ عَمَلِی فِی جَنْبِ نِعَمِکَ وَ إِحْسَانِکَ [إِلَیَ] إِلَهِی إِنَّ [إِلا أَنَ] جُودَکَ بَسَطَ أَمَلِی وَ شُکْرَکَ قَبِلَ عَمَلِی سَيِّدِی إِلَيْکَ رَغْبَتِی وَ إِلَيْکَ [مِنْکَ] رَهْبَتِی وَ إِلَيْکَ تَأْمِيلِی وَ قَدْ سَاقَنِی إِلَيْکَ أَمَلِی وَ عَلَيْکَ [إِلَيْکَ] يَا وَاحِدِی عَکَفَتْ [عَلِقَتْ] هِمَّتِی وَ فِيمَا عِنْدَکَ ابْتَسَطَتْ رَغْبَتِی وَ لَکَ خَالِصُ رَجَائِی وَ خَوْفِی وَ بِکَ أَنِسَتْ مَحَبَّتِی وَ إِلَيْکَ أَلْقَيْتُ بِيَدِی وَ بِحَبْلِ طَاعَتِکَ مَدَدْتُ رَهْبَتِی [يَا] مَوْلایَ بِذِکْرِکَ عَاشَ قَلْبِی وَ بِمُنَاجَاتِکَ بَرَّدْتُ أَلَمَ الْخَوْفِ عَنِّی فَيَا مَوْلایَ وَ يَا مُؤَمِّلِی وَ يَا مُنْتَهَی سُؤْلِی فَرِّقْ بَيْنِی وَ بَيْنَ ذَنْبِیَ الْمَانِعِ لِی مِنْ لُزُومِ طَاعَتِکَ فَإِنَّمَا أَسْأَلُکَ لِقَدِيمِ الرَّجَاءِ فِيکَ وَ عَظِيمِ الطَّمَعِ مِنْکَ الَّذِی أَوْجَبْتَهُ عَلَی نَفْسِکَ مِنَ الرَّأْفَهِ وَ الرَّحْمَهِ فَالْأَمْرُ لَکَ وَحْدَکَ لا شَرِيکَ لَکَ (2) وَ الْخَلْقُ کُلُّهُمْ عِيَالُکَ وَ فِی قَبْضَتِکَ وَ کُلُّ شَیْ ءٍ خَاضِعٌ لَکَ تَبَارَکْتَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ إِلَهِی ارْحَمْنِی إِذَا انْقَطَعَتْ حُجَّتِی وَ کَلَّ عَنْ جَوَابِکَ لِسَانِی وَ طَاشَ عِنْدَ سُؤَالِکَ إِيَّایَ لُبِّی فَيَا عَظِيمَ رَجَائِی لا تُخَيِّبْنِی إِذَا اشْتَدَّتْ فَاقَتِی وَ لا تَرُدَّنِی لِجَهْلِی وَ لا تَمْنَعْنِی لِقِلَّهِ صَبْرِی أَعْطِنِی لِفَقْرِی وَ ارْحَمْنِی لِضَعْفِی

1- گريه می کنم برای درآمدنم از قبر عريان و خوار، درحالی که بار سنگينی را بر دوش می کشم، يک بار از طرف راست و بار ديگر از جانب چپم نگاه می کنم، هنگامی که مردمان در کاری جز کارمنند، چه برای هرکسی از آنان در آن روز کاری است که او را بس است، چهره هايی در آن روز روشن و خندان خوشحال اند، و چهره هايی در آن روز بر آنها غبار بدفرجامی نشسته، و سياهی و خواری آنها را پوشانده، ای آقای من، تکيه و اعتمادم و اميد و توکّلم بر تو، و آويختنم بر رحمت توست، هرکه را خواهی به رحمتت رسانی، و با کرامتت هرکه را دوست داری هدايت کنی، پس تو را سپاس بر اينکه قلبم را از شرک پاک نمودی، و برای تو سپاس بر گشودن زبانم، آيا با اين زبان کندم تو را شکر کنم،
2- يا با نهايت کوشش در کارم تو را خشنود نمايم، پروردگارا ارزش زبانم در کنار شکرت چيست، و قيمت کارم در برابر نعمت هايت و احسانت چه

اندازه است؟ ! خدایا، جودت آرزویم را گسترد، و سپاست عملم را پذیرفت، ای آقای من میلم به سوی توست، و ترسم از جانب توست، و آرزویم به پیشگاه توست، آرزویم مرا به سوی تو کسانده و همّتم بر درگاه تو ای خدای یگانه معتکف شده، و رغبتم در آنچه نزد توست فزونی یافته، امید خالص و بیمم برای توست، و محبّتم به تو انس گرفته، و دستم را به جانب تو انداختم، و ترسم را به سوی رشته طاعت تو کشیدم، ای مولای من دلم به یاد تو زندگی کرد، و با مناجات با تو آتش هراس را بر خود سرد نمودم، ای مولایم و ای آرزویم و ای نهایت خواسته ام، میان من و گناهم جدایی انداز، گناهی که بازدارنده من از ملامت طاعت توست، تنها از تو درخواست می کنم، به خاطر امید دیرینه به تو، و بزرگی طمع از تو، که از مهر و رحمت بر خود واجب کرده ای، پس فرمان توراست، یگانه ای و شریکی نداری،

سَيِّدِی عَلَيْکَ مُعْتَمَدِی وَ مُعَوَّلِی وَ رَجَائِی وَ تَوَكُّلِی وَ بِرَحْمَتِکَ تَعَلُّقِی وَ بِفِنَائِکَ أَحُطُّ رَحْلِی وَ بِجُودِکَ أَقْصِدُ [أَقْصُرُ] طَلِبَتِی وَ بِكَرَمِکَ أَیْ رَبِّ أَسْتَفْتِحُ دُعَائِی وَ لَدَيْکَ أَرْجُو فَاقَتِی [ضِيَافَتِی] وَ بِغِنَاکَ أَجْبُرُ عَيْلَتِی وَ تَحْتَ ظِلِّ عَفْوِکَ قِيَامِی وَ إِلَی جُودِکَ وَ كَرَمِکَ أَرْفَعُ بَصَرِی وَ إِلَی مَعْرُوفِکَ أُدِيمُ نَظَرِی، (1) فَلا تُحْرِقْنِی بِالنَّارِ وَ أَنْتَ مَوْضِعُ أَمَلِی وَ لا تُسْكِنِّی الْهَاوِيَةَ فَإِنَّکَ قُرَّةُ عَيْنِی يَا سَيِّدِی لا تُكَذِّبْ ظَنِّی بِإِحْسَانِکَ وَ مَعْرُوفِکَ فَإِنَّکَ ثِقَتِی وَ لا تَحْرِمْنِی ثَوَابَکَ فَإِنَّکَ الْعَارِفُ بِفَقْرِی إِلَهِی إِنْ كَانَ قَدْ دَنَا أَجَلِی وَ لَمْ يُقَرِّبْنِی مِنْکَ عَمَلِی فَقَدْ جَعَلْتُ الاعْتِرَافَ إِلَيْکَ بِذَنْبِی وَسَائِلَ عِلَلِی إِلَهِی إِنْ عَفَوْتَ فَمَنْ أَوْلَی مِنْکَ بِالْعَفْوِ وَ إِنْ عَذَّبْتَ فَمَنْ أَعْدَلُ مِنْکَ فِی الْحُكْمِ ارْحَمْ فِی هَذِهِ الدُّنْيَا غُرْبَتِی وَ عِنْدَ الْمَوْتِ كُرْبَتِی وَ فِی الْقَبْرِ وَحْدَتِی وَ فِی اللَّحْدِ وَحْشَتِی وَ إِذَا نُشِرْتُ لِلْحِسَابِ بَيْنَ يَدَيْکَ ذُلَّ مَوْقِفِی وَ اغْفِرْ لِی مَا خَفِیَ عَلَی الْآدَمِيِّينَ مِنْ عَمَلِی، (2) وَ أَدِمْ لِی مَا بِهِ سَتَرْتَنِی وَ ارْحَمْنِی صَرِيعا عَلَی الْفِرَاشِ تُقَلِّبُنِی أَيْدِی أَحِبَّتِی وَ تَفَضَّلْ عَلَیَّ مَمْدُودا عَلَی الْمُغْتَسَلِ يُقَلِّبُنِی [يُغَسِّلُنِی] صَالِحُ جِيرَتِی وَ تَحَنَّنْ عَلَیَّ مَحْمُولاً قَدْ تَنَاوَلَ الْأَقْرِبَاءُ أَطْرَافَ جَنَازَتِی وَ جُدْ عَلَیَّ مَنْقُولاً قَدْ نَزَلْتُ بِکَ وَحِيداً فِی حُفْرَتِی وَ ارْحَمْ فِی ذَلِکَ الْبَيْتِ الْجَدِيدِ غُرْبَتِی حَتَّی لا أَسْتَأْنِسَ بِغَيْرِکَ يَا سَيِّدِی إِنْ وَكَلْتَنِی إِلَی نَفْسِی هَلَكْتُ، (3) سَيِّدِی فَبِمَنْ أَسْتَغِيثُ إِنْ لَمْ تُقِلْنِی عَثْرَتِی فَإِلَی مَنْ أَفْزَعُ إِنْ فَقَدْتُ عِنَايَتَکَ فِی ضَجْعَتِی وَ إِلَی مَنْ أَلْتَجِئُ إِنْ لَمْ تُنَفِّسْ كُرْبَتِی سَيِّدِی مَنْ لِی وَ مَنْ يَرْحَمُنِی إِنْ لَمْ تَرْحَمْنِی وَ فَضْلَ مَنْ أَؤَمِّلُ إِنْ عَدِمْتُ فَضْلَکَ يَوْمَ فَاقَتِی

1- و همه خلق جیره خوار تو، و در دست قدرت تواند، و هرچیز برای تو فروتن است، منزّهی تو ای پروردگار جهانیان، خدایا به من رحم کن آنگاه که حجّتم بریده شود، و زبانم از پاسخت ناگویا گردد، و به هنگام بازپرسی ات هوش از سرم برود، ای بزرگ امیدم، زمانی که بیچارگی ام شدّت گیرد محرومم مکن، و به خاطر نادانی ام از درگاهت مران، و به علت کم تابی ام از رحمتت دریغ مفرما، به جهت تهیدستی ام عطایم کن، و به خاطر ناتوانی ام به من رحم کن، آقایم اعتماد و تکیه، امید و توکلم بر توست، و آویختنم به رحمت توست، و بارم را به آستان تو اندازم، و خواسته ام را به جود و کرم تو جویم، پروردگارا دعایم را آغاز می کنم، و رفع تنگدستی ام را به تو امید می بندم، و به توانگری تو ناداری ام را جبران می کنم، و ایستادنم زیر سایه عفو توست، و به جانب جود و کرمت دیده ام را بلند می کنم، و به سوی احسانت نگاهم را ادامه می دهم،

2- پس مرا به آتش مسوزان، و حال آنکه تو جایگاه آرزوی منی، و در دوزخ جایم مده که تو نور چشم منی، ای آقای من گمانم را به احسان و نیکی ات تکذیب مکن که تویی مورد اطمینانم، و از پاداشت محرومم مگردان که تو عارف به تهیدستی منی خدایا اگر مرگم فرا رسیده و کردارم مرا به تو نزدیک نکرده پس اعتراف به گناهم را به پیشگاهت وسیله عذرخواهی ام قرار دادم. خدایا اگر گذشت کنی، پس سزاوارتر از وجود تو به گذشت کیست، و اگر عذاب نمایی پس دادگرتر از تو در داوری کیست؟ ، در این دنیا به غربت، و به گاه مرگ به سختی جان دادنم، و در قبر به تنهایی ام، و در لحد به هراسم رحم کن، و زمانی که برای حساب در برابرت برانگیخته شدم و به خواری جایگاهم رحمت آور، و آنچه از کردارم بر انسانها پوشیده مانده بیامرز،
3- و آنچه را که مرا به آن پوشاندی تداوم بخش، و به من در حال افتادن در بستر مرگ که دست های دوستانم مرا این طرف و آن طرف کند رحم فرما، و به من محبت فرما در آن حال که روی تخت غسّالخانه به صورت درازا افتاده ام، و همسایگان شایسه مرا به این سو و آن سو برمی گردانند بر من تفضّل کن، و در وقت حمل شدنم که بستگانم گوشه های جنازه ام را به دوش برداشته اند، و در حالت حمل شدنم، که تنها در قبرم وارد پیشگاه تو شده ام بر من جود نما، و در این خانه جدید بر غربتم رحم کن، تا به غیر تو انس نگیرم ای آقای من، اگر مرا به خودم واگذاری هلاک شده ام،

وَ إِلَى مَنِ الْفِرَارُ مِنَ الذُّنُوبِ إِذَا انْقَضَى أَجَلِي سَيِّدِي لا تُعَذِّبْنِي وَ أَنَا أَرْجُوكَ إِلَهِي [اللَّهُمَ] حَقِّقْ رَجَائِي وَ آمِنْ خَوْفِي فَإِنَّ كَثْرَةَ ذُنُوبِي لا أَرْجُو فِيهَا [لَهَا] إِلاَ عَفْوَكَ سَيِّدِي أَنَا أَسْأَلُكَ مَا لا أَسْتَحِقُّ وَ أَنْتَ أَهْلُ التَّقْوَى وَ أَهْلُ الْمَغْفِرَهِ فَاغْفِرْ لِي وَ أَلْبِسْنِي مِنْ نَظَرِكَ ثَوْبا يُغَطِّي عَلَيَّ التَّبِعَاتِ وَ تَغْفِرُهَا لِي وَ لا أُطَالِبُ بِهَا إِنَّكَ ذُو مَنٍّ قَدِيمٍ وَ صَفْحٍ عَظِيمٍ وَ تَجَاوُزٍ كَرِيمٍ. (1) إِلَهِي أَنْتَ الَّذِي تُفِيضُ سَيْبَكَ عَلَى مَنْ لا يَسْأَلُكَ وَ عَلَى الْجَاحِدِينَ بِرُبُوبِيَّتِكَ فَكَيْفَ سَيِّدِي بِمَنْ سَأَلَكَ وَ أَيْقَنَ أَنَّ الْخَلْقَ لَكَ وَ الْأَمْرَ إِلَيْكَ تَبَارَكْتَ وَ تَعَالَيْتَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ سَيِّدِي عَبْدُكَ بِبَابِكَ أَقَامَتْهُ الْخَصَاصَهُ بَيْنَ يَدَيْكَ يَقْرَعُ بَابَ إِحْسَانِكَ بِدُعَائِهِ [وَ يَسْتَعْطِفُ جَمِيلَ نَظَرِكَ بِمَكْنُونِ رَجَائِكَ] فَلا تُعْرِضْ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ عَنِّي وَ اقْبَلْ مِنِّي مَا أَقُولُ فَقَدْ دَعَوْتُ [دَعْوَتُكَ] بِهَذَا الدُّعَاءِ وَ أَنَا أَرْجُو أَنْ لاَ تَرُدَّنِي مَعْرِفَهَ مِنِّي بِرَأْفَتِكَ وَ رَحْمَتِكَ إِلَهِي أَنْتَ الَّذِي لا يُحْفِيكَ سَائِلٌ وَ لا يَنْقُصُكَ نَائِلٌ أَنْتَ كَمَا تَقُولُ وَ فَوْقَ مَا نَقُولُ. (2) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ صَبْراً جَمِيلاً وَ فَرَجاً قَرِيباً وَ قَوْلاً صَادِقاً وَ أَجْراً عَظِيماً أَسْأَلُكَ يَا رَبِّ مِنَ الْخَيْرِ كُلِّهِ مَا عَلِمْتُ مِنْهُ وَ مَا لَمْ أَعْلَمْ أَسْأَلُكَ اللَّهُمَّ مِنْ خَيْرِ مَا سَأَلَكَ مِنْهُ عِبَادُكَ الصَّالِحُونَ يَا خَيْرَ مَنْ سُئِلَ وَ أَجْوَدَ مَنْ أَعْطَى أَعْطِنِي سُؤْلِي فِي نَفْسِي وَ أَهْلِي وَ وَالِدَيَّ وَ وُلْدِي [وَلَدِي] وَ أَهْلِ حُزَانَتِي وَ إِخْوَانِي فِيكَ [وَ] أَرْغِدْ عَيْشِي وَ أَظْهِرْ مُرُوَّتِي وَ أَصْلِحْ جَمِيعَ أَحْوَالِي وَ اجْعَلْنِي مِمَّنْ أَطَلْتَ عُمُرَهُ وَ حَسَّنْتَ عَمَلَهُ وَ أَتْمَمْتَ عَلَيْهِ نِعْمَتَكَ وَ رَضِيتَ عَنْهُ وَ أَحْيَيْتَهُ حَيَاهً

1- ای آقای من، اگر لغزشم را نادیده نگری از چه کسی فریادرسی خواهم، و به چه کسی پناه ببرم اگر عنایتت را در آرامگاهمم نداشته باشم، و به چه کسی التجا برم اگر غم و اندوهم را برطرف نکنی؟ ، ای آقای من که را دارم و چه کسی بر من رحم میکند، اگر تو به من رحم نکنی، و احسان که را آرزو کنم، اگر احسان تو را روز بیچارگی ام نداشته باشم، و گریز از گناهان به سوی کیست، وقتی که عمرم سرآید؟ ای آقای من، مرا عذاب مکن که امید به تو دارم، خدایا امیدم را تحقق بخش، و ترسم را ایمنی ده، زیرا من در عین فراوانی گناهانم امیدی جز به گذشت تو ندارم، ای آقای من چیزی را از تو درخواست دارم که شایسته آن نیستم، و تو اهل تقوا و آمرزشی، پس مرا بیامرز، و جامه ای از لطفت بر من بپوشان، که گناهانم را بر من بپوشاند، و آنها را بیامرزی و نسبت به آنه بازخواست نشوم، که تو داری کرم دیرینه، و چشم پوشی بزرگ و گذشت کریمانه ای.

2- خدایا تویی که عطایت را پی درپی فرو ریزی، بر کسی که از تو درخواست نمی کند، و بر آنان که منکر پروردگاریت هستند، چه رسد آقای من بر کسی که از تو خواهش کرده و یقین نمود که آفرینش از تو و فرمان تنها به دست توست، منزّه و والایی ای پروردگار جهانیان، ای آقای من بنده ات به درگاه توست، تنگدستی او را پیش رویت قرار داده با دعایش در خانه احسانت را می کوبد، پس روی کریمانه ات را از من برمگردان، و آنچه می گویم از من بپذیر، من تو را به این دعا خواندم، امید دارم که به خاطر معرفتم به رأفت و مهرت مرا باز نگردانی. خدایا تویی آن که پرسنده ای ناتوانت نکند، و عطاگیری از تو نکاهد، تو چنانی که خود گویی، و بالاتر از آنچه ما می گوییم.

طَيِّبَةً فِی أَدْوَمِ السُّرُورِ وَ أَسْبَغِ الْکَرَامَهِ وَ أَتَمِّ الْعَیْشِ (1) إِنَّکَ تَفْعَلُ مَا تَشَاءُ وَ لا تَفْعَلُ [یَفْعَلُ] مَا یَشَاءُ غَیْرُکَ اللَّهُمَّ خُصَّنِی مِنْکَ بِخَاصَّهِ ذِکْرِکَ وَ لا تَجْعَلْ شَیْئا مِمَّا أَتَقَرَّبُ بِهِ فِی آنَاءِ اللَّیْلِ وَ أَطْرَافِ النَّهَارِ رِیَاءً وَ لا سُمْعَهً وَ لا أَشَرا وَ لا بَطَرا وَ اجْعَلْنِی لَکَ مِنَ الْخَاشِعِینَ اللَّهُمَّ أَعْطِنِی السَّعَهَ فِی الرِّزْقِ وَ الْأَمْنَ فِی الْوَطَنِ وَ قُرَّهَ الْعَیْنِ فِی الْأَهْلِ وَ الْمَالِ وَ الْوَلَدِ وَ الْمُقَامَ فِی نِعَمِکَ عِنْدِی وَ الصِّحَّهَ فِی الْجِسْمِ وَ الْقُوَّهَ فِی الْبَدَنِ وَ السَّلامَهَ فِی الدِّینِ وَ اسْتَعْمِلْنِی بِطَاعَتِکَ وَ طَاعَهِ رَسُولِکَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ أَبَدا مَا اسْتَعْمَرْتَنِی وَ اجْعَلْنِی مِنْ أَوْفَرِ عِبَادِکَ عِنْدَکَ نَصِیبا فِی کُلِّ خَیْرٍ أَنْزَلْتَهُ وَ تُنْزِلُهُ فِی شَهْرِ رَمَضَانَ فِی لَیْلَهِ الْقَدْرِ، (2) وَ مَا أَنْتَ مُنْزِلُهُ فِی کُلِّ سَنَهٍ مِنْ رَحْمَهٍ تَنْشُرُهَا وَ عَافِیَهٍ تُلْبِسُهَا وَ بَلِیَّهٍ تَدْفَعُهَا وَ حَسَنَاتٍ تَتَقَبَّلُهَا وَ سَیِّئَاتٍ تَتَجَاوَزُ عَنْهَا وَ ارْزُقْنِی حَجَّ بَیْتِکَ الْحَرَامِ فِی عَامِنَا [عَامِی] هَذَا وَ فِی کُلِّ عَامٍ وَ ارْزُقْنِی رِزْقا وَاسِعا مِنْ فَضْلِکَ الْوَاسِعِ وَ اصْرِفْ عَنِّی یَا سَیِّدِی الْأَسْوَاءَ وَ اقْضِ عَنِّی الدَّیْنَ وَ الظُّلامَاتِ حَتَّی لا أَتَأَدَّی بِشَیْ ءٍ مِنْهُ وَ خُذْ عَنِّی بِأَسْمَاعِ وَ أَبْصَارِ أَعْدَائِی وَ حُسَّادِی وَ الْبَاغِینَ عَلَیَّ وَ انْصُرْنِی عَلَیْهِمْ وَ أَقِرَّ عَیْنِی [وَ حَقِّقْ ظَنِّی] وَ فَرِّحْ قَلْبِی، (3) وَ اجْعَلْ لِی مِنْ هَمِّی وَ کَرْبِی فَرَجا وَ مَخْرَجا وَ اجْعَلْ مَنْ أَرَادَنِی بِسُوءٍ مِنْ جَمِیعِ خَلْقِکَ تَحْتَ قَدَمَیَّ وَ اکْفِنِی شَرَّ الشَّیْطَانِ وَ شَرَّ السُّلْطَانِ وَ سَیِّئَاتِ عَمَلِی وَ طَهِّرْنِی مِنَ الذُّنُوبِ کُلِّهَا وَ أَجِرْنِی مِنَ النَّارِ بِعَفْوِکَ وَ أَدْخِلْنِی الْجَنَّهَ بِرَحْمَتِکَ

1- خدایا از تو صبری زیبنده، و گشایشی نزدیک و گفتاری درست و مزدی بزرگ درخواست می کنم پروردگارا از خیر تمامش را از تو می خواهم، آنچه را از آن دانسته ام و آنچه را ندانسته ام، خدایا از تو می خواهم بهترین چیزهایی را که بندگان شایسته ات از تو خواستند، ای بهرتین کسی که از او خواسته می شود، و سخی ترین کسی که عطا فرمود، خواسته ام را در حق خودم و خانواده ام و پدر و مادرم و فرزندانم و خاصانم و برادران دینی ام به من عطا کن، زندگی ام را گوارا گردان، مرّوتم را آشکار ساز، و همه احوالم را اصلاح کن، و مرا از کسانی قرار ده که عمرش را طولانی کردی، و کردارش را نیکو ساختی، و نعمتت را بر او تمام کردی، و از او خشنود شدی، و او را به زندگانی پاکیزه زنده داشتی، در بادوام ترین خوشی ها، و کامل ترین کرامتها و کامل ترین زندگیها،
2- همانا تو هرچه را بخواهی انجام می دهی و جز تو هرچه را بخواهد توان انجام آن را ندارد. خدای از جانب خود مرا به ذکر خاصت اختصاص ده، و

چیزی از آنچه که به وسیله آن به تو تقرّب می جویم را در همّ اوقات شب و روز وسیله ریا و شهرت خواهی و هوس رانی و طغیانگری قرار مده، و مرا از خاشعان درگاهت بگردان، خدای از تو میخواهم که به من عطا کنی: گشایش در روزی امنیّت در وطن، نوز چشم در خانواده و مال و اولاد، و پایداری در نعمتهایی که نزد من است، و تندرستی در جسم، و توانمندی در بدن، و سلامت در دین، و مرا به طاعتت و طاعت رسولت محمّد که درود خدا بر او و خاندانش باد، به کار گمار، همیشه و تا هنگامی که عمرم داده ای، و مرا از پر نصیب ترین بندگانت در نزد خود قرار ده، پر نصیب تر در هر خیری که فرو فرستادی، و در ماه رمضان در شب قدر نازل می کنی،
3- و نازل کننده آنی در هر سال، از رحمتی که می گستری، و عافیتی که می پوشانی، و بلایی که دفع می کنی، و خوبی هایی که می پذیری، و بدی هایی که از آن درمی گذری، و در این سال و هر سال زیارت خانه ات را نصیبم فرما، و از فضل گسترده ات روزی فراخ ارزانی من کن، و بدی ها را ای آقای من از من برگردان، و بدیه مرا بپرداز و جبران ستم هایی که بر عهده من است را ادا فرما تا به خاطر چیزی از آنها آزار نبینیم و گوش ها و دیدگان دشمنان و حسودان و متجاوزان بر من را از من برگیر، و مرا بر آنان پیروز کن، و چشمم را روشن فرما، و دلم را شادی بخش

وَ زَوِّجْنِی مِنَ الْحُورِ الْعِینِ بِفَضْلِکَ وَ أَلْحِقْنِی بِأَوْلِیَائِکَ الصَّالِحِینَ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الْأَبْرَارِ الطَّیِّبِینَ الطَّاهِرِینَ الْأَخْیَارِ صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِمْ وَ عَلَی أَجْسَادِهِمْ وَ أَرْوَاحِهِمْ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ إِلَهِی وَ سَیِّدِی وَ عِزَّتِکَ وَ جَلالِکَ لَئِنْ طَالَبْتَنِی بِذُنُوبِی لَأُطَالِبَنَّکَ بِعَفْوِکَ وَ لَئِنْ طَالَبْتَنِی بِلُؤْمِی لَأُطَالِبَنَّکَ بِکَرَمِکَ، (1) وَ لَئِنْ أَدْخَلْتَنِی النَّارَ لَأُخْبِرَنَّ أَهْلَ النَّارِ بِحُبِّی لَکَ إِلَهِی وَ سَیِّدِی إِنْ کُنْتَ لا تَغْفِرُ إِلّا لِأَوْلِیَائِکَ وَ أَهْلِ طَاعَتِکَ فَإِلَی مَنْ یَفْزَعُ الْمُذْنِبُونَ وَ إِنْ کُنْتَ لا تُکْرِمُ إِلّا أَهْلَ الْوَفَاءِ بِکَ فَبِمَنْ یَسْتَغِیثُ الْمُسِیئُونَ إِلَهِی إِنْ أَدْخَلْتَنِی النَّارَ فَفِی ذَلِکَ سُرُورُ عَدُوِّکَ وَ إِنْ أَدْخَلْتَنِی الْجَنَّهَ فَفِی ذَلِکَ سُرُورُ نَبِیِّکَ وَ أَنَا وَ اللَّهِ أَعْلَمُ أَنَّ سُرُورَ نَبِیِّکَ أَحَبُّ إِلَیْکَ مِنْ سُرُورِ عَدُوِّکَ ، (2) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ أَنْ تَمْلَأَ قَلْبِی حُبّاً لَکَ وَ خَشْیَهً مِنْکَ وَ تَصْدِیقاً بِکِتَابِکَ وَ إِیمَاناً بِکَ وَ فَرَقاً مِنْکَ وَ شَوْقاً إِلَیْکَ یَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِکْرَامِ حَبِّبْ إِلَیَّ لِقَاءَکَ وَ أَحْبِبْ لِقَائِی وَ اجْعَلْ لِی فِی لِقَائِکَ الرَّاحَهَ وَ الْفَرَجَ وَ الْکَرَامَهَ اللَّهُمَّ أَلْحِقْنِی بِصَالِحِ مَنْ مَضَی وَ اجْعَلْنِی مِنْ صَالِحِ مَنْ بَقِیَ وَ خُذْ بِی سَبِیلَ الصَّالِحِینَ وَ أَعِنِّی عَلَی نَفْسِی بِمَا تُعِینُ بِهِ الصَّالِحِینَ عَلَی أَنْفُسِهِمْ وَ اخْتِمْ عَمَلِی بِأَحْسَنِهِ وَ اجْعَلْ ثَوَابِی مِنْهُ الْجَنَّهَ بِرَحْمَتِکَ وَ أَعِنِّی عَلَی صَالِحِ مَا أَعْطَیْتَنِی وَ ثَبِّتْنِی یَا رَبِّ وَ لا تَرُدَّنِی فِی سُوءٍ اسْتَنْقَذْتَنِی مِنْهُ یَا رَبَّ الْعَالَمِینَ . (3) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ إِیمَاناً لا أَجَلَ لَهُ دُونَ لِقَائِکَ أَحْیِنِی مَا أَحْیَیْتَنِی عَلَیْهِ وَ تَوَفَّنِی إِذَا تَوَفَّیْتَنِی عَلَیْهِ وَ ابْعَثْنِی إِذَا بَعَثْتَنِی عَلَیْهِ وَ أَبْرِئْ قَلْبِی مِنَ الرِّیَاءِ وَ الشَّکِّ وَ السُّمْعَهِ فِی دِینِکَ حَتَّی یَکُونَ عَمَلِی خَالِصاً لَکَ اللَّهُمَّ

1- و برایم از اندوه و غم گشایش و بیرون رو قرار ده، و هرکه از میان مخلوقاتت نسبت به من به بدی قصد کرده، و زیر گامم قرار ده، و مرا از گزند شیطان و گزند پادشاه و بدی های کردارم کفایت کن، و از همه گناهان پاکم فرما، و به گذشتت از آتش امانم ده، و به رحمتت به بهشت واردم کن، و به احسانت از حور العین به همسری ام درآور، و مرا به دوستان شایسته ات محمّد و خاندانش آن خوبان و نیکان پاکیزه و پاک ملحق کن، درود بر آنان و بر تنها و جانهای شان، و رحمت خدا و برکاتش بر ایشان، خدای ای آقای من، به عزّت و جلالت سوگند، اگر مرا به گناهانم پی جویی کنی، من تو را به عفوت پی می جویم و اگر مرا به پستی ام تعقیب نمایی، من تو را به کرمت می خواهم،
2- و اگر به دوزخم دراندازی اهل دوزخ را به محبتم به تو آگاه می سازم. خدایم و آقایم اگر جز اولیا و اهل طاعتت را نیامرزی، پس گنهکاران به چه

کسی پناه برند، و اگر جز اهل وفا را اکرام ننمایی، پس بدکاران از چه کسی فریادرسی خواهند؟ ، خدایا اگر مرا وارد دوزخ کنی این موجب خرسندی دشمن توست، و اگر مرا به بهشت وارد نمایی، این سبب خوشحالی پیامبر توست، و من به خدا سوگند این را میدانم، که دلشادی پیامبرت نزد تو، از خرسندی دشمنت محبوب تر است.
3- خدایا از تو درخواست می کنم که دلم را از محبت و خشیتت، و باور به کتابت، و ایمان به وجودت، و هراس از حضرتت، و اشتیاق به ذاتت پر کنی، ای دارای بزرگی و بزرگواری، دیدارت را محبوب من کن، و تو نیز مرا محبوب خود بدار، و در لقایت برای من آرامش و گشایش و کرامت قرار ده. خدایا مرا به شایستگان از بندگان گذشته ات ملحق ساز، و از شایستگان از آنان که در آینده اند قرار ده، و مرا بر راه شایستگان نگاه دار، و بر مخالفت با خواسته های نفسم یاری ده، آنگونه که شایستگان را بر مخالفت با خواسته های نفسانی یاری می دهی، و کردارم را به نیکوترین وجه ختم کن، و پاداشم را در کارها به برکت رحمتت بهشت قرار ده، و بر شایسته ای آنچه عطا کردی یاری ام نما و ثابت قدمم کن، پروردگارا، و در ورطه بدی هایی که از آنها نجاتم دادی باز مگردان، ای پروردگار جهانیان.

أَعْطِنِی بَصِیرَةً فِی دِینِکَ وَ فَهْماً فِی حُکْمِکَ وَ فِقْهاً فِی عِلْمِکَ وَ کِفْلَیْنِ مِنْ رَحْمَتِکَ وَ وَرَعاً یَحْجُزُنِی عَنْ مَعَاصِیکَ وَ بَیِّضْ وَجْهِی بِنُورِکَ وَ اجْعَلْ رَغْبَتِی فِیمَا عِنْدَکَ وَ تَوَفَّنِی فِی سَبِیلِکَ وَ عَلَی مِلَّهِ رَسُولِکَ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ . (1) اللَّهُمَّ إِنِّی أَعُوذُ بِکَ مِنَ الْکَسَلِ وَ الْفَشَلِ وَ الْهَمِّ وَ الْجُبْنِ وَ الْبُخْلِ وَ الْغَفْلَهِ وَ الْقَسْوَهِ [وَ الذِّلَّهِ] وَ الْمَسْکَنَهِ وَ الْفَقْرِ وَ الْفَاقَهِ وَ کُلِّ بَلِیَّهٍ وَ الْفَوَاحِشِ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَ مَا بَطَنَ وَ أَعُوذُ بِکَ مِنْ نَفْسٍ لا تَقْنَعُ وَ بَطْنٍ لا یَشْبَعُ وَ قَلْبٍ لا یَخْشَعُ وَ دُعَاءٍ لا یُسْمَعُ وَ عَمَلٍ لا یَنْفَعُ وَ أَعُوذُ بِکَ یَا رَبِّ عَلَی نَفْسِی وَ دِینِی وَ مَالِی وَ عَلَی جَمِیعِ مَا رَزَقْتَنِی مِنَ الشَّیْطَانِ الرَّجِیمِ إِنَّکَ أَنْتَ السَّمِیعُ الْعَلِیمُ . (2) اللَّهُمَّ إِنَّهُ لا یُجِیرُنِی مِنْکَ أَحَدٌ وَ لا أَجِدُ مِنْ دُونِکَ مُلْتَحَداً فَلا تَجْعَلْ نَفْسِی فِی شَیْ ءٍ مِنْ عَذَابِکَ وَ لا تَرُدَّنِی بِهَلَکَهٍ وَ لا تَرُدَّنِی بِعَذَابٍ أَلِیمٍ اللَّهُمَّ تَقَبَّلْ مِنِّی وَ أَعْلِ [کَعْبِی وَ] ذِکْرِی وَ ارْفَعْ دَرَجَتِی وَ حُطَّ وِزْرِی وَ لا تَذْکُرْنِی بِخَطِیئَتِی وَ اجْعَلْ ثَوَابَ مَجْلِسِی وَ ثَوَابَ مَنْطِقِی وَ ثَوَابَ دُعَائِی رِضَاکَ وَ الْجَنَّهَ وَ أَعْطِنِی یَا رَبِّ جَمِیعَ مَا سَأَلْتُکَ وَ زِدْنِی مِنْ فَضْلِکَ إِنِّی إِلَیْکَ رَاغِبٌ یَا رَبَّ الْعَالَمِینَ، (3)

اللَّهُمَّ إِنَّکَ أَنْزَلْتَ فِی کِتَابِکَ [الْعَفْوَ وَ أَمَرْتَنَا] أَنْ نَعْفُوَ عَمَّنْ ظَلَمَنَا وَ قَدْ ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا فَاعْفُ عَنَّا فَإِنَّکَ أَوْلَی بِذَلِکَ مِنَّا وَ أَمَرْتَنَا أَنْ لا نَرُدَّ سَائِلاً عَنْ أَبْوَابِنَا وَ قَدْ جِئْنَاکَ سَائِلا فَلا تَرُدَّنِی إِلَّا بِقَضَاءِ حَاجَتِی وَ أَمَرْتَنَا بِالْإِحْسَانِ إِلَی مَا مَلَکَتْ أَیْمَانُنَا وَ نَحْنُ أَرِقَّاؤُکَ

1- خدایا ایمانی از تو درخواست می کنم، که پایانی جز دیدار تو نداشده باشد، بر آن ایمان پایدارم بدار تا زنده ام می داری و بر آن بیمران زمانی که مرا میمرانی، و بر آن برانگیز، هنگامی که مرا برمی انگیزی، و دلم را از ریا و شک و شهرت خواهی در دینت پاک فرما، تا عملم برای تو حالص باشد. خدایا از تو می خواهم که به من عطا کنی: بصیرت در دینت، و فهم در فرمانت، وآگاهی در علمت، و دو نصب از رحمتت، و پرهیزی که مرا از نافرمانی هایت بازدارد، و رخسارم را به فروغ نورت سپید کن، و رغبتم را در آنچه نزد توست قرار ده، و در راه خود و بر آئین پیامبرت درود خدا بر او و خاندانش بمیران.
2- خدایا به تو پناه می آورم از کسالت و سرافکندی و اندوه و ترس و بخل و بی خبری و سنگدلی و ناداری و تهیدستی و بیچارگی و همه بلاها و زشتی های آشکار و پنهان، و به تو پناه می آورم از نفسی که قانع نمی شود، و از شکمی که سیر نمی گردد، و از قلبی که فروتنی نمی کند، و دعایی که به

اجابت نمی رسد، و کرداری که سود نمی بخشد، پروردگارا برای حفظ جان و دین و مال و آنچه که نصیب من فرموده ای، از شیطان رانده شده به تو پناه می آورم، همانا تو شنوا و دانایی.
3- خدایا به یقین جز تو احدی مرا پناه نمی دهد، و به جز تو پناهگاهی نمی یابم، پس هستی ام را در دامن عذابت قرار نده، و به هلاکت و شکنجه دردناک بازمگردان. خدایا از من بپذیر و نامم را پرآوازه کن، و درجه ام را بالا ببر، و بار گناهم را بریز، و مرا به اشتباهم یاد مکن، و پاداش به عبادت نشستن و گفتار و دعایم را خشنودی و بهشت قرار ده، پروردگارا، همه آنچه را از تو خواستم به من عطا فرما، و از احسانت بر من بیفزا، من مشتاق توام، ای پروردگار جهانیان،

فَأَعْتِقْ رِقَابَنَا مِنَ النَّارِ يَا مَفْزَعِی عِنْدَ كُرْبَتِی وَ يَا غَوْثِی عِنْدَ شِدَّتِی إِلَيْکَ فَزِعْتُ وَ بِکَ اسْتَغَثْتُ وَ لُذْتُ لا أَلُوذُ بِسِوَاکَ وَ لا أَطْلُبُ الْفَرَجَ إِلَّا مِنْکَ فَأَغِثْنِی وَ فَرِّجْ عَنِّی يَا مَنْ يَفُکُّ الْأَسِيرَ [يَقْبَلُ الْيَسِيرَ] وَ يَعْفُو عَنِ الْكَثِيرِ اقْبَلْ مِنِّی الْيَسِيرَ وَ اعْفُ عَنِّی الْكَثِيرَ إِنَّکَ أَنْتَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ إِيمَانا تُبَاشِرُ بِهِ قَلْبِی وَ يَقِينا [صَادِقا] حَتَّی أَعْلَمَ أَنَّهُ لَنْ يُصِيبَنِی إِلَّا مَا كَتَبْتَ لِی وَ رَضِّنِی مِنَ الْعَيْشِ بِمَا قَسَمْتَ لِی يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. (1)

مختصرترین دعاهای سحر

صوت

***

هفتم: این دعا را که مختصرترین دعا از دعاهای سحر است، و در کتاب «اقبال» آمده بخوان:

يَا مَفْزَعِی عِنْدَ كُرْبَتِی وَ يَا غَوْثِی عِنْدَ شِدَّتِی إِلَيْکَ فَزِعْتُ وَ بِکَ اسْتَغَثْتُ وَ بِکَ لُذْتُ لا أَلُوذُ بِسِوَاکَ وَ لا أَطْلُبُ الْفَرَجَ إِلَّا مِنْکَ فَأَغِثْنِی وَ فَرِّجْ عَنِّی يَا مَنْ يَقْبَلُ الْيَسِيرَ وَ يَعْفُو عَنِ الْكَثِيرِ اقْبَلْ مِنِّی الْيَسِيرَ وَ اعْفُ عَنِّی الْكَثِيرَ إِنَّکَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ إِيمَاناً تُبَاشِرُ بِهِ قَلْبِی وَ يَقِيناً حَتَّی أَعْلَمَ أَنَّهُ لَنْ يُصِيبَنِی إِلا مَا كَتَبْتَ لِی وَ رَضِّنِی مِنَ الْعَيْشِ بِمَا قَسَمْتَ لِی يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ يَا عُدَّتِی فِی كُرْبَتِی وَ يَا صَاحِبِی فِی شِدَّتِی وَ يَا وَلِيِّی فِی نِعْمَتِی وَ يَا غَايَتِی فِی رَغْبَتِی أَنْتَ السَّاتِرُ عَوْرَتِی وَ الْآمِنُ رَوْعَتِی وَ الْمُقِيلُ عَثْرَتِی فَاغْفِرْ لِی خَطِيئَتِی يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. (2)

تسبیحات در سحر

صوت

***

هشتم: این تسبیحات را که در کتاب اقبال آمده بخوان:

سُبْحَانَ مَنْ یَعْلَمُ جَوَارِحَ الْقُلُوبِ سُبْحَانَ مَنْ یُحْصِی عَدَدَ الذُّنُوبِ سُبْحَانَ مَنْ لا یَخْفَی عَلَیْهِ خَافِیَهٌ فِی السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرَضِینَ سُبْحَانَ الرَّبِّ الْوَدُودِ سُبْحَانَ الْفَرْدِ الْوِتْرِ سُبْحَانَ الْعَظِیمِ الْأَعْظَمِ سُبْحَانَ مَنْ لا

1- خدایا تو خود در قرآن فرمودی که از کسی که به ما ستم روا داشته گذشت کنیم، و ما بر خود ستم ورزیدیم، پس از ما درگذر، که حضرتت به گذشت از ما، شایسته تر از ماست، و هم فرمان دادی که فقیری را دست خالی از در خانه هایمان نرانیم، و من اکنون به گدایی از تو به درگاهت آمدم، پس مرا جز با روا شدن حاجتم باز نگردان و نیز به نیکی درباره بردگانمان امر فرمودی، و هم اینک ما بردگان تو‌ییم، پس ما را از آتش دوزخ برهان، ای پناهگاهم به وقت غم و اندوه، ای فریادرس به هنگام سختی، به تو پناه آوردم، و از تو فریادرسی خواستم، و جز به تو پناه نمی آورم و جز از تو درخواست گشایش نمی کنم، پس به فریادم رس و گشایشی در کارم قرار ده، ای که اسیر را آزاد می کنی، و از گناه فراوان می گذری، از من عمل اندک را بپذیر، و از گناه بسیارم درگذر، همانا تو مهربان و آمرزنده.خدایا ایمانی از تو می خواهم که دلم با آن همراه شود و باور صادقانه ای که بدانم هرگز چیزی به من نمی رسد، مگر آنچه که تو برایم ثبت کردی و مرا از زندگی به آنچه که نصیبم فرمودی خشنود بدار، ای مهربان ترین مهربانان.
2- ای پناهگاهم در غم و اندوه، ای دادرسم در دشواری ها، به تو پناه آوردم و از تو دادخواهی نمودم، و پناه جوی تو شدم، و به دیگری پناه نمیبرم، و گشایش در کارم را جز از تو نخواهم، پس به فریادم رس، و در کارم گشایش ده، ای که عمل اندک را می پذیری، و از گناه بسیار در می گذری، عبادت اندک را از من بپذیر، و گناه بسیار را از من درگذر، زیرا تو آمرزنده مهربانی. خدایا از تو ایمانی می خواهم که دلم با آن همراه باشد، و باوری می جویم که بدانم هرگز چیزی به من نمی رسد، جز آنچه تو برایم نوشتی مرا از زندگی به آنچه نصیبم فرمودی خشنود ساز، ای مهربان ترین مهربانان، ای توشه ام در غم و اندوه، ای همراهم در سختی ها، ای سرپرستم در نعمتها، و ای هدف میل و رغبتم، تو پوشاننده زشتی من، و

ایمنی بخش هراس من، و درگذرنده لغزش منی، خطایم را بیامرز، ای مهربان ترین مهربانان.

يَعْتَدِی عَلَی أَهْلِ مَمْلَكَتِهِ سُبْحَانَ مَنْ لا يُؤَاخِذُ أَهْلَ الْأَرْضِ بِأَلْوَانِ الْعَذَابِ سُبْحَانَ الْحَنَّانِ الْمَنَّانِ سُبْحَانَ الرَّءُوفِ الرَّحِيمِ سُبْحَانَ الْجَبَّارِ الْجَوَادِ سُبْحَانَ الْكَرِيمِ الْحَلِيمِ سُبْحَانَ الْبَصِيرِ الْعَلِيمِ سُبْحَانَ الْبَصِيرِ الْوَاسِعِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَلَی إِقْبَالِ النَّهَارِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَلَی إِدْبَارِ النَّهَارِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَلَی إِدْبَارِ اللَّيْلِ وَ إِقْبَالِ النَّهَارِ [سُبْحَانَ اللَّهِ عَلَی إِقْبَالِ النَّهَارِ وَ إِدْبَارِ اللَّيْلِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَلَی إِقْبَالِ النَّهَارِ وَ إِقْبَالِ اللَّيْلِ] وَ لَهُ الْحَمْدُ وَ الْمَجْدُ وَ الْعَظَمَهُ وَ الْكِبْرِيَاءُ مَعَ كُلِّ نَفَسٍ وَ كُلِّ طَرْفَهِ عَيْنٍ وَ كُلِّ لَمْحَهٍ سَبَقَ فِی عِلْمِهِ سُبْحَانَکَ مِلْأَ مَا أَحْصَی كِتَابُکَ سُبْحَانَکَ زِنَهَ عَرْشِکَ سُبْحَانَکَ سُبْحَانَکَ سُبْحَانَکَ . (1)

بخش چهارم

اعمال و دعاهای روزهای ماه رمضان

صوت

***

و آن چند عمل است: اوّل: دعایی را که شیخ طوسی و سیّد ابن طاووس روایت کرده اند هر روز بخواند:

اللَّهُمَّ هَذَا شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِی أَنْزَلْتَ فِيهِ الْقُرْآنَ هُدًی لِلنَّاسِ وَ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَی وَ الْفُرْقَانِ وَ هَذَا شَهْرُ الصِّيَامِ وَ هَذَا شَهْرُ الْقِيَامِ وَ هَذَا شَهْرُ الْإِنَابَهِ وَ هَذَا شَهْرُ التَّوْبَهِ وَ هَذَا شَهْرُ الْمَغْفِرَهِ وَ الرَّحْمَهِ وَ هَذَا شَهْرُ الْعِتْقِ مِنَ النَّارِ وَ الْفَوْزِ بِالْجَنَّهِ وَ هَذَا شَهْرٌ فِيهِ لَيْلَهُ الْقَدْرِ الَّتِی هِیَ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَعِنِّی عَلَی صِيَامِهِ وَ قِيَامِهِ وَ سَلِّمْهُ لِی وَ سَلِّمْنِی فِيهِ وَ أَعِنِّی عَلَيْهِ بِأَفْضَلِ عَوْنِکَ وَ وَفِّقْنِی فِيهِ لِطَاعَتِکَ وَ طَاعَهِ رَسُولِکَ وَ أَوْلِيَائِکَ صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ فَرِّغْنِی فِيهِ لِعِبَادَتِکَ وَ دُعَائِکَ وَ تِلاوَهِ كِتَابِکَ وَ أَعْظِمْ [عَظِّمْ] لِی فِيهِ الْبَرَکَهَ [وَ أَحْرِزْ لِی فِيهِ التَّوْبَهَ] وَ أَحْسِنْ لِی فِيهِ الْعَافِيَهَ [الْعَاقِبَهَ] وَ أَصِحَّ فِيهِ بَدَنِی وَ أَوْسِعْ [لِی] فِيهِ رِزْقِی وَ اكْفِنِی

1- منزّه است آن که قوای پنهانی دلها را می داد، منزّه است آن که عدد گناهان را بر می شمارد، منزّه است آن که پوشیده ای در آسمان ها و زمین ها برای او پوشیده نمی ماند، منزّه است پروردگار پرمهر و محبّت، منزّه است آن یگانه و فرد منزّه است بزرگ بزرگ تر، منزّه است آن که بر اهل فرمانروایی اش ستم نمی ورزد، منزّه است آن که اهل زمین را به عذاب های گوناگون کیفر نمی کند، منزّه است آن مهربان نعمت بخش، منزّه است آن رئوف مهربان، منزّه است آن جبّار سخاوتمند، منزّه است آن کریم بردبار، منزّه است آن بینای دانا، منزّه است آن بینای وسعت بخش، منزّه است خدا بر روی آوردن روز، منزّه است خدا بر روی گرداندن روز، منزّه است خدا بر روی گرداندن شب و روی آوردن روز، برای اوست سپاس و بزرگواری و بزرگی و کبریایی، همراه هر نفس و هر چشم برهم زدن و هر برق نگاه که در علم او گذشته، منزّهی تو به انباشتگی آنچه کتابت بر شمرده، منزّهی تو به سنگینی عرشت، منزّهی تو، منزّهی تو، منزّهی تو. آگاه باش: علما فرموده اند: اگر پس از خوردن سحر نیّت روزه کند بهتر است، هرچند از آغاز شب تا پایان شب می توان نیّت روزه کرد و بلکه همین که می داند، و قصدش این است که فردا برای خدا روزه می گیرد، و از مفطرات خوداری می کند کافی است، و شایسته تر است که نماز شب را در سحرها ترک نکند، و شب زنده داری را بجا آورد.

فِيهِ مَا أَهَمَّنِی وَ اسْتَجِبْ فِيهِ دُعَائِی وَ بَلِّغْنِی فِيهِ رَجَائِی. (1) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَذْهِبْ عَنِّی فِيهِ النُّعَاسَ وَ الْكَسَلَ وَ السَّأْمَةَ وَ الْفَتْرَةَ وَ الْقَسْوَةَ وَ الْغَفْلَةَ وَ الْغِرَّةَ وَ جَنِّبْنِی فِيهِ الْعِلَلَ وَ الْأَسْقَامَ وَ الْهُمُومَ وَ الْأَحْزَانَ وَ الْأَعْرَاضَ وَ الْأَمْرَاضَ وَ الْخَطَايَا وَ الذُّنُوبَ وَ اصْرِفْ عَنِّی فِيهِ السُّوءَ [الْأَسْوَاءَ] وَ الْفَحْشَاءَ وَ الْجَهْدَ وَ الْبَلَاءَ وَ التَّعَبَ وَ الْعَنَاءَ إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَعِذْنِی فِيهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ وَ هَمْزِهِ وَ لَمْزِهِ وَ نَفْثِهِ وَ نَفْخِهِ وَ وَسْوَسَتِهِ وَ تَثْبِيطِهِ [وَ بَطْشِهِ] وَ كَيْدِهِ وَ مَكْرِهِ وَ حَبَائِلِهِ وَ جُدَعِهِ وَ أَمَانِيِّهِ وَ غُرُورِهِ وَ فِتْنَتِهِ وَ شَرَكِهِ وَ أَحْزَابِهِ وَ أَتْبَاعِهِ وَ أَشْيَاعِهِ وَ أَوْلِيَائِهِ وَ شُرَكَائِهِ وَ جَمِيعِ مَكَايِدِهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ ارْزُقْنَا قِيَامَهُ وَ صِيَامَهُ وَ بُلُوغَ الْأَمَلِ فِيهِ وَ فِی قِيَامِهِ وَ اسْتِكْمَالَ مَا يُرْضِيكَ عَنِّی صَبْراً وَ احْتِسَاباً وَ إِيمَاناً وَ يَقِيناً ثُمَّ تَقَبَّلْ ذَلِكَ مِنِّی بِالْأَضْعَافِ الْكَثِيرَهِ وَ الْأَجْرِ الْعَظِيمِ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ . (2) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ ارْزُقْنِی [وَ ارْزُقْنَا] الْحَجَّ وَ الْعُمْرَهَ [وَ الْجِدَّ] وَ الاجْتِهَادَ وَ الْقُوَّهَ وَ النَّشَاطَ وَ الْإِنَابَهَ وَ التَّوْبَهَ [وَ التَّوْفِيقَ] وَ الْقُرْبَهَ وَ الْخَيْرَ [وَ] الْمَقْبُولَ وَ الرَّغْبَهَ وَ الرَّهْبَهَ وَ التَّضَرُّعَ وَ الْخُشُوعَ وَ الرِّقَّهَ وَ النِّيَّهَ الصَّادِقَهَ وَ صِدْقَ اللِّسَانِ وَ الْوَجَلَ مِنْكَ وَ الرَّجَاءَ لَكَ وَ التَّوَكُّلَ عَلَيْكَ وَ الثِّقَهَ بِكَ وَ الْوَرَعَ عَنْ مَحَارِمِكَ مَعَ صَالِحِ الْقَوْلِ وَ مَقْبُولِ السَّعْيِ وَ مَرْفُوعِ الْعَمَلِ وَ مُسْتَجَابِ الدَّعْوَهِ وَ لَا تَحُلْ

1- خدایا این ماه رمضان است، که قرآن را در آن فرو فرستادی، برای راهنمایی مردم، و دلایلی روشن از هدایت و تمیز بین حق و باطل، و این است ماه روزه، و این است ماه بپاداری نماز، و این است ماه بازگشت، و این است ماه توبه، و این است ماه آمرزش و رحمت، و این است ماه رهایی از آتش دوزخ و رسیدن به بهشت، و این ماهی است که شب قدر در آن است شبی که از هزار ماه بهتر است. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست. و مرا بر روزه و شب زنده داری در این ماه یاری فرما، آن را برایم سالم بدار و مرا بر آن سلامتی ده، و مرا بر آن به بهترین یاری ات یاری ده، و مرا در آن بر طاعتت و طاعت رسول و اولیایت که درود خدا بر آنان توفیق ده، و در آن برای بندگی ات و خواندن دعا و تلاوت قرآنت فراغتم بخش، و در این ماه برکت را برایم بزرگ گردان، و تندرستی ام را در آن نیکو بدار و تنم را در آن قرین سلام فرما، و روزی ام را وسعت بخش، و آنچه برایم در آن مهم است کفایت کن، و دعایم را در آن اجابت فرما، و به آرزویم برسان.

2- خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و در این ماه از من برطرف کن: خواب آلودگی و کسالت و خستگی و سستی و قساوت و غفلت و غرور را، و د راین ماه برکنارم دار از دردها و بیماری ها و اندوه ها و غصّه ها و پیش آمدها و مریضی ها و خطاها و گناهان، و در این ماه از من دور کن بدی و زشتکاری و رنج و بلا و زحمت و مشقت را، همانا تو شنوای دعایی. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و پناهم ده در این ماه از شیطان رانده شده و عیب جویی و اشاره به زشتی و سحر و دمیدن و وسوسه انگیزی و بازداشتن و نیرنگ و مکر و دامها و فریبها و آرزوها و گول زدنها و فتنه انگیزیها و دام گستریها و دارودسته و پیروان و دنباله روها و دوستان و شریکانش و تمام حیله گریهایش خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و روزی ما کن شب زنده داری و روزه ماه رمضان را، و رسیدن به آرزوهایمان را در این ماه و بپاداری نماز و کامل کردن آنچه که تو را از من خشنود سازد، که همانا صبر و خوش خویی و ایمان و باور است، سپس آن را از من بپذیر به چند برابر بیشتر، و مزدی بزرگ، ای پروردگار جهانیان.

بَيْنِي وَ بَيْنَ شَيْ ءٍ مِنْ ذَلِکَ بِعَرَضٍ وَ لا مَرَضٍ وَ لا هَمٍّ وَ لا غَمٍّ وَ لا سُقْمٍ وَ لا غَفْلَهٍ وَ لا نِسْيَانٍ بَلْ بِالتَّعَاهُدِ وَ التَّحَفُّظِ لَکَ وَ فِيکَ وَ الرِّعَايَهِ لِحَقِّکَ وَ الْوَفَاءِ بِعَهْدِکَ وَ وَعْدِکَ بِرَحْمَتِکَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ . (1) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اقْسِمْ لِی فِيهِ أَفْضَلَ مَا تَقْسِمُهُ لِعِبَادِکَ الصَّالِحِينَ وَ أَعْطِنِی فِيهِ أَفْضَلَ مَا تُعْطِی أَوْلِيَاءَکَ الْمُقَرَّبِينَ مِنَ الرَّحْمَهِ وَ الْمَغْفِرَهِ وَ التَّحَنُّنِ وَ الْإِجَابَهِ وَ الْعَفْوِ وَ الْمَغْفِرَهِ الدَّائِمَهِ وَ الْعَافِيَهِ وَ الْمُعَافَاهِ وَ الْعِتْقِ مِنَ النَّارِ وَ الْفَوْزِ بِالْجَنَّهِ وَ خَيْرِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اجْعَلْ دُعَائِی فِيهِ إِلَيْکَ وَاصِلا وَ رَحْمَتَکَ وَ خَيْرَکَ إِلَيَّ فِيهِ نَازِلاً وَ عَمَلِی فِيهِ مَقْبُولاً وَ سَعْيِی فِيهِ مَشْکُوراً وَ ذَنْبِی فِيهِ مَغْفُوراً حَتَّى يَکُونَ نَصِيبِی فِيهِ الْأَکْثَرَ [الْأَکْبَرَ] وَ حَظِّی فِيهِ الْأَوْفَرَ. (2) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ وَفِّقْنِی فِيهِ لِلَيْلَهِ الْقَدْرِ عَلَى أَفْضَلِ حَالٍ تُحِبُّ أَنْ يَکُونَ عَلَيْهَا أَحَدٌ مِنْ أَوْلِيَائِکَ وَ أَرْضَاهَا لَکَ ثُمَّ اجْعَلْهَا لِی خَيْراً مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ وَ ارْزُقْنِی فِيهَا أَفْضَلَ مَا رَزَقْتَ أَحَداً مِمَّنْ بَلَّغْتَهُ إِيَّاهَا وَ أَکْرَمْتَهُ بِهَا وَ اجْعَلْنِی فِيهَا مِنْ عُتَقَائِکَ مِنْ جَهَنَّمَ وَ طُلَقَائِکَ مِنَ النَّارِ وَ سُعَدَاءِ خَلْقِکَ بِمَغْفِرَتِکَ وَ رِضْوَانِکَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ ارْزُقْنَا فِی شَهْرِنَا هَذَا الْجِدَّ وَ الاجْتِهَادَ وَ الْقُوَّهَ وَ النَّشَاطَ وَ مَا تُحِبُّ وَ تَرْضَى اللَّهُمَّ رَبَّ الْفَجْرِ وَ لَيَالٍ عَشْرٍ [وَ اللَّيَالِی الْعَشْرِ] وَ الشَّفْعِ وَ الْوَتْرِ وَ رَبَّ شَهْرِ رَمَضَانَ وَ مَا أَنْزَلْتَ فِيهِ مِنَ الْقُرْآنِ وَ رَبَّ

1- خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و روزی ام گردان حج و عمره، و کوشش و نیرو، و شادابی و بازگشت به سوی حق و توبه کردن و مقام قرب و خیر پذیرفته و رغبت به بهشت، و ترس از دوزخ، و زاری و خشوع، و پاک دلی، و نیّت صادقانه و درستی زبان، و بیم از خود، و امید به خویش و اعتماد بر خود، و اطمینان به خویش و پرهیز از محرمات همراه با گفتار شایسته، و سعی پذیرفته، و عمل بالارفته و دعای اجابت شده را و میان من و اینها فاصله نگذار به حادثه ای و مرضی و نه اندوهی و غمی و دردی و غفلتی و فراموشی بلکه عنایتی کن که با عهده پذیری و خویشتن داری برای تو و درباره تو، و رعایت حق تو، و وفاکردن به پیمان و وعده ات کارم سامان پذیرد، به حق رحمتت ای مهربان ترین مهربانان.
2- خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و در این ماه روزی من گردان برترین چیزی که آن را نصیف بندگان شایسته ات میکنی، و به من عطا کن در آن برترین چیزی را که عطا میکنی به اولیای مقرّبت از رحمت و آمرزش، و مهربانی و اجابت دعا، و عفو و مغفرت همیشگی، و سلامتی

کامل و تندرستی دنیا و آخرت و آزادی از آتش دوزخ و رسیدن به بهشت و خیر دنیا و آخرت. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و دعایم را در این ماه به پیشگاهت برسان، و رحمت و خیرت را در ای ماه بر من فرو فرست، و عملم را در آن مقبول و سعیم را پذیرفته، و گناهم را آمرزیده قرار ده، تا سهمم در این ماه بیشتر، و بهره ام کاملتر گردد.

جَبْرَئِيلَ وَ مِيكَائِيلَ وَ إِسْرَافِيلَ وَ عِزْرَائِيلَ، (1) وَ جَمِيعِ الْمَلائِكَهِ الْمُقَرَّبِينَ وَ رَبَّ إِبْرَاهِيمَ وَ إِسْمَاعِيلَ وَ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ وَ رَبَّ مُوسَى وَ عِيسَى وَ جَمِيعِ النَّبِيِّينَ وَ الْمُرْسَلِينَ وَ رَبَّ مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَوَاتُکَ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ وَ أَسْأَلُکَ بِحَقِّکَ عَلَيْهِمْ وَ بِحَقِّهِمْ عَلَيْکَ وَ بِحَقِّکَ الْعَظِيمِ لَمَّا صَلَّيْتَ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ وَ نَظَرْتَ إِلَيَّ نَظْرَةً رَحِيمَةً تَرْضَى بِهَا عَنِّي وَ رَضِّ لا سَخَطَ [تَسْخَطُ] عَلَيَّ بَعْدَهُ أَبَدا وَ أَعْطَيْتَنِي جَمِيعَ سُؤْلِي وَ رَغْبَتِي وَ أُمْنِيَّتِي وَ إِرَادَتِي وَ صَرَفْتَ عَنِّي مَا أَكْرَهُ وَ أَحْذَرُ وَ أَخَافُ عَلَى نَفْسِي وَ مَا لا أَخَافُ وَ عَنْ أَهْلِي وَ مَالِي وَ إِخْوَانِي وَ ذُرِّيَّتِي اللَّهُمَّ إِلَيْکَ فَرَرْنَا مِنْ ذُنُوبِنَا فَآوِنَا تَائِبِينَ وَ تُبْ عَلَيْنَا مُسْتَغْفِرِينَ وَ اغْفِرْ لَنَا مُتَعَوِّذِينَ وَ أَعِذْنَا مُسْتَجِيرِينَ وَ أَجِرْنَا مُسْتَسْلِمِينَ وَ لا تَخْذُلْنَا رَاهِبِينَ وَ آمِنَّا رَاغِبِينَ وَ شَفِّعْنَا سَائِلِينَ وَ أَعْطِنَا إِنَّکَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ قَرِيبٌ مُجِيبٌ . (2) اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي وَ أَنَا عَبْدُکَ وَ أَحَقُّ مَنْ سَأَلَ الْعَبْدُ رَبَّهُ وَ لَمْ يَسْأَلِ الْعِبَادُ مِثْلَکَ كَرَماً وَ جُوداً يَا مَوْضِعَ شَكْوَى السَّائِلِينَ وَ يَا مُنْتَهَى حَاجَهِ الرَّاغِبِينَ وَ يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ وَ يَا مُجِيبَ دَعْوَهِ الْمُضْطَرِّينَ وَ يَا مَلْجَأَ الْهَارِبِينَ وَ يَا صَرِيخَ الْمُسْتَصْرِخِينَ وَ يَا رَبَّ الْمُسْتَضْعَفِينَ وَ يَا كَاشِفَ كَرْبِ الْمَكْرُوبِينَ وَ يَا فَارِجَ هَمِّ الْمَهْمُومِينَ وَ يَا كَاشِفَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ يَا اللَّهُ يَا رَحْمَانُ يَا رَحِيمُ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَ عُيُوبِي وَ إِسَاءَتِي وَ ظُلْمِي وَ جُرْمِي وَ إِسْرَافِي عَلَى نَفْسِي وَ ارْزُقْنِي مِنْ فَضْلِکَ وَ رَحْمَتِکَ فَإِنَّهُ لا يَمْلِكُهَا [لا يَمْلِكُهُمَا] غَيْرُکَ وَ

1- خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و مرا در این ماه برای درک شب قدر توفیق ده، به برترین حالی که دوست داری یکی از اولیایت بر آن حال باشد و پسندیده ترین حال برای تو، سپس شب قدر را برای من بهتر از هزار شب قرار ده، و در آن شب به من روزی کن برترین چیزی که روزی کردی یکی از کسانیکه او را به آن روزی رساندی، و به آن گرامی اش داشتی، و در آن شب قرارم ده از آزادشدگانت از دوزخ، و رهاشدگانت از آتش، و سعادتمندان از خلقت به مغفرت و رضوانت، ای مهربان ترین مهربانان. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و روزی ما کن در این ماه کوشش و تلاش و توانمندی و شادابی و آنچه دوست داری و می پسندی. خدایا ای پروردگار سپیده دم و شبهای ده گانه و زوج و فرد و پروردگار ماه رمضان و آنچه از قرآن در آن نازل کردی، و پروردگار جبرییل و میکائیل، و اسرافیل، و عزراییل

2- و تمام فرشتگان مقرّب، و پروردگار ابراهیم و اسماعیل و اسحق و یعقوب، و پروردگار موسی، و عسی و همه پیامبران و رسولان، و پروردگار محمّد خاتم پیامبران، درودهایت بر او و بر همه آنان باد، و از تو درخواست میکنم به حقّت بر ایشان و به حق ایشان بر تو، و به حق بزرگت که درود فرستی بر او و خاندان او و بر همه آنان، و نظر کنی بر من نظری از روی مهر که به آن نظر از من خشنود شوی، خشنودشدنی که هرگز پس از آن خشمی بر من نباشد، و عطا کنی به من همه خواهش و رغبت و آرزو و خواسته ام را، و از من بگردانی آنچه را ناخوش دارم و از آن پرهیز می کنم، و می ترسم و نمی ترسم بر خود، و نیز همه آنها را بگردانی از خانواده و مال و برادران و فرزندانم. خدایا از گناهانمان به جانب تو گریختم، ما را درحالیکه توبه کننده ایم جای ده، و توبه مان را درحالی که آمرزش طلبیم بپذیر، و درحالیکه پناهنده ایم بیامرز، و درحالیکه پناه جوییم پناهمان ده، و درحالیکه تسلیمیم نجاتمان بخش، و درحالی که، هراسناکیم وامگذار، و درحالی که مشتاقیم امانمان ده، و درحالی که خواهنده ایم شفاعتمان را بپذیر و به ما عطا کن که تو شنوای دعایی و نزدیک و اجابت کننده ای.

اعْفُ عَنِّی وَ اغْفِرْ لِی کُلَّ مَا سَلَفَ مِنْ ذُنُوبِی، (1) وَ اعْصِمْنِی فِیمَا بَقِیَ مِنْ عُمُرِی وَ اسْتُرْ عَلَیَّ وَ عَلَی وَالِدَیَّ وَ وَلَدِی وَ قَرَابَتِی وَ أَهْلِ خُزَانَتِی وَ [کُلِ] مَنْ کَانَ مِنِّی بِسَبِیلٍ مِنَ الْمُؤْمِنِینَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ فِی الدُّنْیَا وَ الْآخِرَهِ فَإِنَّ ذَلِکَ کُلَّهُ بِیَدِکَ وَ أَنْتَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَهِ فَلا تُخَیِّبْنِی یَا سَیِّدِی وَ لا تَرُدَّ دُعَائِی وَ لا یَدِی إِلَی نَحْرِی حَتَّی تَفْعَلَ ذَلِکَ بِی وَ تَسْتَجِیبَ لِی جَمِیعَ مَا سَأَلْتُکَ وَ تَزِیدَنِی مِنْ فَضْلِکَ فَإِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ وَ نَحْنُ إِلَیْکَ رَاغِبُونَ اللَّهُمَّ لَکَ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَی [کُلُّهَا] وَ الْأَمْثَالُ الْعُلْیَا وَ الْکِبْرِیَاءُ وَ الْآلاءُ أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ إِنْ کُنْتَ قَضَیْتَ فِی هَذِهِ اللَّیْلَهِ تَنَزُّلَ الْمَلائِکَهِ وَ الرُّوحِ فِیهَا أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَجْعَلَ اسْمِی فِی السُّعَدَاءِ وَ رُوحِی مَعَ الشُّهَدَاءِ ، (2) وَ إِحْسَانِی فِی عِلِّیِّینَ وَ إِسَاءَتِی مَغْفُورَهً وَ أَنْ تَهَبَ لِی یَقِینا تُبَاشِرُ بِهِ قَلْبِی وَ إِیمَاناً لا یَشُوبُهُ شَکٌّ وَ رِضًی بِمَا قَسَمْتَ لِی وَ آتِنِی [تُؤْتِیَنِی] فِی الدُّنْیَا حَسَنَهً وَ فِی الْآخِرَهِ حَسَنَهً وَ قِنِی عَذَابَ النَّارِ وَ إِنْ لَمْ تَکُنْ قَضَیْتَ فِی هَذِهِ اللَّیْلَهِ تَنَزُّلَ الْمَلائِکَهِ وَ الرُّوحِ فِیهَا فَأَخِّرْنِی إِلَی ذَلِکَ وَ ارْزُقْنِی فِیهَا ذِکْرَکَ وَ شُکْرَکَ وَ طَاعَتَکَ وَ حُسْنَ عِبَادَتِکَ وَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ یَا أَحَدُ یَا صَمَدُ یَا رَبَّ مُحَمَّدٍ اغْضَبِ الْیَوْمَ لِمُحَمَّدٍ وَ لِأَبْرَارِ عِتْرَتِهِ وَ اقْتُلْ أَعْدَاءَهُمْ بَدَداً وَ أَحْصِهِمْ عَدَداً وَ لا تَدَعْ عَلَی ظَهْرِ الْأَرْضِ مِنْهُمْ أَحَداً وَ لا تَغْفِرْ لَهُمْ أَبَداً یَا حَسَنَ الصُّحْبَهِ یَا خَلِیفَهَ النَّبِیِّینَ أَنْتَ

1- خدایا تویی پروردگارم و من بنده توام، و شایسته ترین کسیکه بنده از او بخواهد پروردگار اوست بندگان درخواست نکردند از کسیکه در کرم وجود چون تو باشد، ای بارگاه شکوه سائلان، ای نهایت حاجت راغبان، ای فریادرس دادخواهان، ای اجابت کننده دعای بیچارگان، ای پناهگاه گریختگان ای دادرس دادخواهان، ای پروردگار مستضعفان ای برطرف کننده اندوه غم زدگان، ای گشاینده اندوه اندوه ناگان، ای برطرف کننده گرفتاری بزگ، ای خدا، ای بخشنده، ای مهربان، ای مهربان ترین مهربانان درود فرست بر محمّد، و خاندان محمّد و گناهان و عیبها و بدرفتاری و ستم و جرم و زیاده روی مرا بر خودم بیامرز، و از فضل و رحمتت روزی من کن، که آن را کسی جز تو مالک نیست، از من درگذر، و همه آنچه از گناهانم گذشته بیامرز،
2- و در باقیمانده عمرم مرا حفظ کن، و پرده پوشی کن بر من و پدر و مادر و فرزندان و نزدیکان و اهل و عیالم، و هرکه به من نسبت داشته از

مردان و زنان مؤمن در دنیا و آخرت، زیرا همه این امور به دست توست، و تو گسترنده آمرزشی ای آقای من مرا محروم مکن، و دعایم را بدون اجابت و دستم را خالی به سوی سینه ام بازنگردان، تا آنچه را خواستم در حقم انجام دهی، و همه درخواسته ایم را اجابت نمایی، و از احسانت بر من بیفزایی، که تو به هر چیز توانایی، مشتاق به سوی توییم، خدایا نامه ای نیکو، و نمونه های برتر، و بزرگ منشی و نعمت ها برای توست، از تو درخواست می کنم بحق نامت «بسم اللّه الرّحمن الرّحیم» اگر در این شب فرود آمدن فرشتگان و روح را حتم کرده باشی، اینکه بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و قرار دهی نامم را در شمار خوشبختان و روحم را با شهیدان،

أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ الْبَدِی ءُ الْبَدِیعُ الَّذِی لَیْسَ کَمِثْلِکَ شَیْ ءٌ، (1) وَ الدَّائِمُ غَیْرُ الْغَافِلِ وَ الْحَیُّ الَّذِی لا یَمُوتُ أَنْتَ کُلَّ یَوْمٍ فِی شَأْنٍ أَنْتَ خَلِیفَهُ مُحَمَّدٍ وَ نَاصِرُ مُحَمَّدٍ وَ مُفَضِّلُ مُحَمَّدٍ أَسْأَلُکَ أَنْ تَنْصُرَ وَصِیَّ مُحَمَّدٍ وَ خَلِیفَهَ مُحَمَّدٍ وَ الْقَائِمَ بِالْقِسْطِ مِنْ أَوْصِیَاءِ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِ وَ عَلَیْهِمْ اعْطِفْ عَلَیْهِمْ نَصْرَکَ یَا لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ بِحَقِّ لا إِلَهَ إِلّا أَنْتَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اجْعَلْنِی مَعَهُمْ فِی الدُّنْیَا وَ الْآخِرَهِ وَ اجْعَلْ عَاقِبَهَ أَمْرِی إِلَی غُفْرَانِکَ وَ رَحْمَتِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ وَ کَذَلِکَ نَسَبْتَ نَفْسَکَ یَا سَیِّدِی بِاللَّطِیفِ [بِاللُّطْفِ] بَلَی إِنَّکَ لَطِیفٌ فَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ الْطُفْ [بِی إِنَّکَ لَطِیفٌ] لِمَا تَشَاءُ. (2) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ ارْزُقْنِی الْحَجَّ وَ الْعُمْرَهَ فِی عَامِنَا هَذَا وَ تَطَوَّلْ عَلَیَّ بِجَمِیعِ حَوَائِجِی لِلْآخِرَهِ وَ الدُّنْیَا (3)

پس سه مرتبه بگوید:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّی وَ أَتُوبُ إِلَیْهِ إِنَّ رَبِّی قَرِیبٌ مُجِیبٌ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّی وَ أَتُوبُ إِلَیْهِ إِنَّ رَبِّی رَحِیمٌ وَدُودٌ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّی وَ أَتُوبُ إِلَیْهِ إِنَّهُ کَانَ غَفَّاراً [غَفُوراً] اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِی إِنَّکَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِینَ رَبِّ إِنِّی عَمِلْتُ سُوءاً وَ ظَلَمْتُ نَفْسِی فَاغْفِرْ لِی إِنَّهُ لا یَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِی لا إِلَهَ إِلّا هُوَ الْحَیُّ الْقَیُّومُ الْحَلِیمُ الْعَظِیمُ الْکَرِیمُ الْغَفَّارُ لِلذَّنْبِ الْعَظِیمِ وَ أَتُوبُ إِلَیْهِ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ کَانَ غَفُوراً رَحِیماً. (4)

پس این دعا را بخواند:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَجْعَلَ فِیمَا تَقْضِی وَ تُقَدِّرُ مِنَ الْأَمْرِ الْعَظِیمِ الْمَحْتُومِ فِی لَیْلَهِ الْقَدْرِ مِنَ الْقَضَاءِ الَّذِی لا یُرَدُّ وَ لا

1- و کار نیکم را در برترین جای بهشت، و بدکاری ام را آمرزیده، و بر من ببخشی باوری که دلم با آن همراه باشد، و ایمانی که به دو دلی آمیخته نشود، و خشنودی به آنچه نصیبم نمودی، و به من در دنیا نیکی و در آخرت نیکی عنایت کن، و از شکنجه دوزخ حفظ فرما، و اگر نزول فرشتگان و روح را در این شب حتم نکرده باشی، عمر مرا تا آن زمان به تأخیر انداز، و در آن شب ذکر و شکر و طاعتت و نیکو بندگی کردنت را روزی من کن، و بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست به برترین درودهایت ای مهربان ترین مهربانان، ای یکتا، ای مقصود نیازمندان، ای پروردگار محمّد، امروز

به خاطر محمّد و خوبان از عترش خشم کن، و دشمنانشان را در پریشانی و پراکندگانی به قتل برسان، و آنان را یک به یک برشمار، و بر روی زمین احدی از آنان را باقی مگذار، و و آنان را هرگز نیامرز، ای نیکو همنشین، ای جانشین پیامبران در کارهایشان، تو مهربان ترین مهربانانی، ای آغازگر آفرینش، ای آفریننده که چیزی مانند تو نیست،
2- و جاودان غیر غافل، و زنده ای که هرگز نمی میرد، تو هر روز در کاری هستی، تو خلیفه محمّد و یاور محمّد، و برتری دهنده محمّدی، از تو می خواهم که یاری رسانی بر وصّی محمّد و جانشین محمّد، و قیام کننده به عدالت از جانشینان محمّد، درودت بر او و بر ایشان، یاری ات را متوّجه ایشان فرما، ای که معبودی جز تو نیست، به حق اینکه معبودی جز تو نیست، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و مرا در دنیا و آخرت همراه ایشان قرار ده، و پایان کارم را به آمرزش و رحمتت رسان. ای مهربان ترین مهربانان، و همچنان که ای آقای من خود را به لطیف بودن نسبت دادی، آری همانا لطیفی، پس بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و به هرچه خواهی بر من لطف کن.
3- خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و این سال حج و عمره روزی من گردان، و با برآوردن همه حاجات دنیوی و اخروی ام بر من منّت گذار.
4- از خدای پروردگارم درخواست آمرزش می کنم و به سوی او باز می گردم که پرودگارم نزدیک و اجابت کننده است، از خداوند پروردگارم درخواست آمرزش می کنم و بسوی او باز می گردم که او مهربان و با محبّت است، از خدای پروردگارم درخواست آمرزش می کنم و بسوی او باز می گردم که بسیار آمرزنده است، خدایا مرا بیامرز که تو مهربان ترین مهربانانی، بارپروردگارا من بد کردم، و به خود ستم نمودم پس مرا بیامرز، که کسی جز تو گناهان را نیامرزد، از خدا درخواست آمرزش می کنم که معبودی جز او نیست زنده و به خود پاینده است، بردبار و بزرگ و بخشنده و آمرزنده گناهان بزرگ است، و به سوی او باز می گردم، از خدا درخواست آمرزش می کنم که همانا او آمرزنده و مهربان است.

يُبَدَّلُ أَنْ تَكْتُبَنِی مِنْ حُجَّاجِ بَيْتِکَ الْحَرَامِ الْمَبْرُورِ حَجُّهُمْ الْمَشْكُورِ سَعْيُهُمْ الْمَغْفُورِ ذُنُوبُهُمْ الْمُكَفَّرِ عَنْهُمْ سَيِّئَاتُهُمْ وَ أَنْ تَجْعَلَ فِيمَا تَقْضِی وَ تُقَدِّرُ أَنْ تُطِيلَ عُمُرِی وَ تُوَسِّعَ رِزْقِی وَ تُؤَدِّیَ عَنِّی أَمَانَتِی وَ دَيْنِی آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِی مِنْ أَمْرِی فَرَجاً وَ مَخْرَجاً وَ ارْزُقْنِی مِنْ حَيْثُ أَحْتَسِبُ وَ مِنْ حَيْثُ لا أَحْتَسِبُ وَ احْرُسْنِی مِنْ حَيْثُ أَحْتَرِسُ وَ مِنْ حَيْثُ لا أَحْتَرِسُ وَ صَلَّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ سَلِّمْ كَثِيراً . (1)

تسبیحات و صلوات هر روز ماه رمضان

صوت

***

دوّم: فرموده اند که این تسبحات را در همه روزهای ماه مبارک رمضان از اوّل تا آخر ماه بخوان و آن ده بخش است که هر بخش آن مشتمل بر ده «سبحان اللّه» است:

(1) سُبْحَانَ اللَّهِ بَارِئِ النَّسَمِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْمُصَوِّرِ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ الْأَزْوَاجِ كُلِّهَا سُبْحَانَ اللَّهِ جَاعِلِ الظُّلُمَاتِ وَ النُّورِ سُبْحَانَ اللَّهِ فَالِقِ الْحَبِّ وَ النَّوَی سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ كُلِّ شَیْ ءٍ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ مَا يُرَی وَ مَا لا يُرَی سُبْحَانَ اللَّهِ مِدَادَ كَلِمَاتِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ سُبْحَانَ اللَّهِ السَّمِيعِ الَّذِی لَيْسَ شَیْ ءٌ أَسْمَعَ مِنْهُ يَسْمَعُ مِنْ فَوْقِ عَرْشِهِ مَا تَحْتَ سَبْعِ أَرَضِينَ وَ يَسْمَعُ مَا فِی ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ وَ يَسْمَعُ الْأَنِينَ وَ الشَّكْوَی وَ يَسْمَعُ السِّرَّ وَ أَخْفَی وَ يَسْمَعُ وَسَاوِسَ الصُّدُورِ وَ يَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْيُنِ وَ مَا تُخْفِی الصُّدُورُ وَ لا يُصِمُّ سَمْعَهُ صَوْتٌ. (2)

(2) سُبْحَانَ اللَّهِ بَارِئِ النَّسَمِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْمُصَوِّرِ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ الْأَزْوَاجِ كُلِّهَا سُبْحَانَ اللَّهِ جَاعِلِ الظُّلُمَاتِ وَ النُّورِ سُبْحَانَ اللَّهِ فَالِقِ الْحَبِّ وَ النَّوَی سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ كُلِّ شَیْ ءٍ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ مَا يُرَی وَ مَا لا يُرَی سُبْحَانَ اللَّهِ

1- خدایا از تو می خواهم بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی و در آنچه حکم می کنی و مقدّر می نمایی از فرمان بزرگ حتمی در شب قدر، از حکمی که بازگشت و و تغییری برای آن نیست، اینکه مرا از زیارت کنندگان خانه کعبه بنویسی، آنان که حجّشان پذیرفته، و تلاششان قبول، و گناهانشان آمرزیده، و از بدی هایشان گذشت شده، و در آنچه که حکم می کنی، مقدّر فرمایی که عمرم را طولانی کنی، و در روزی ام وسعت بخشی، و امانت و دینم را ادا کنی، آمین ای پروردگار جهانیان، خدایا، در کارم گشایشت و راه نجاتی قرار ده، و از جایی که گمان می برم و از جایی که گمان نمی برم، مرا روزی بخش، و از جایی که خود را حفظ می کنم و از جایی که خود را حفظ نمیکنم مرا محافظت فرما، بر محمّد و خاندان محمّد درود و سلام بسیار فرست.
2- (1) منزه ه است خدا آفریننده هر تنفس کننده، منزّه است خدای صورتگر، منزّه است خدای آفریننده همه جفت ها، منزّه است خدای قراردهنده تاریکی ها و نور، منزّه است خدای شکافنده دانه و هسته، منزّه است خدای پدیدآورنده هر چیز، منزّه است خدای آفریننده آنچه دیده می شود و آنچه دیده نمی شود، منزّه است خدای به امتداد کلمات بی پایانش منزّه است خدا پروردگار جهانیان، منزّه است خدای شنوا، که هیچکس شنواتر از او نیست، از بالای عرشش می شنود آنچه زیر هفت زمین است، و می شنود آنچه در تاریکی های خشکی و دریاست، و می شنود ناله ها و شکوه ها را، و می شنود پنهان و پنهان تر را، و می شود وسوسه های نهان در سینه ها را، و شنوایی اش را هیچ صدایی کر نکند.

مِدَادَ كَلِمَاتِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ سُبْحَانَ اللَّهِ الْبَصِيرِ الَّذِی لَيْسَ بِشَیْ ءٌ أَبْصَرَ مِنْهُ يُبْصِرُ مِنْ فَوْقِ عَرْشِهِ مَا تَحْتَ سَبْعِ أَرَضِينَ وَ يُبْصِرُ مَا فِی ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ لا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَ هُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَ هُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ [وَ] لا تُغْشِی [تُغَشِّی] بَصَرَهُ الظُّلْمَهُ وَ لا يُسْتَتَرُ مِنْهُ بِسِتْرٍ وَ لا يُوَارِی مِنْهُ جِدَارٌ وَ لا يَغِيبُ عَنْهُ بَرٌّ وَ لا بَحْرٌ وَ لا يُكِنُّ [يَكِنُ] مِنْهُ جَبَلٌ مَا فِی أَصْلِهِ وَ لا قَلْبٌ مَا فِيهِ وَ لا جَنْبٌ مَا فِی قَلْبِهِ وَ لا يَسْتَتِرُ مِنْهُ صَغِيرٌ وَ لا كَبِيرٌ وَ لا يَسْتَخْفِی مِنْهُ صَغِيرٌ لِصِغَرِهِ وَ لا يَخْفَی عَلَيْهِ شَیْ ءٌ فِی الْأَرْضِ وَ لا فِی السَّمَاءِ هُوَ الَّذِی يُصَوِّرُكُمْ فِی الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لا إِلَهَ إِلا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ. (1)

(3) سُبْحَانَ اللَّهِ بَارِئِ النَّسَمِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْمُصَوِّرِ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ الْأَزْوَاجِ كُلِّهَا سُبْحَانَ اللَّهِ جَاعِلِ الظُّلُمَاتِ وَ النُّورِ سُبْحَانَ اللَّهِ فَالِقِ الْحَبِّ وَ النَّوَی سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ كُلِّ شَیْ ءٍ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ مَا يُرَی وَ مَا لا يُرَی سُبْحَانَ اللَّهِ مِدَادَ كَلِمَاتِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ سُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِی يُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ وَ يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَ الْمَلائِكَهُ مِنْ خِيفَتِهِ وَ يُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَ يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرا بَيْنَ يَدَیْ رَحْمَتِهِ وَ يُنَزِّلُ الْمَاءَ مِنَ السَّمَاءِ بِكَلِمَتِهِ وَ يُنْبِتُ النَّبَاتَ بِقُدْرَتِهِ وَ يَسْقُطُ الْوَرَقُ [يُسْقِطُ الْوَرَقَ] بِعِلْمِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِی لا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّهٍ فِی الْأَرْضِ وَ لا فِی السَّمَاءِ وَ لا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَ لا أَكْبَرُ إِلّا فِی كِتَابٍ مُبِينٍ. (2)

(4) سُبْحَانَ اللَّهِ بَارِئِ النَّسَمِ سُبْحَانَ اللَّهِ

1- (2) منزّه است خدای آفریننده هر تنفس کننده، منزّه است خدای صورت آفرین منزّه است خدای آفریننده همه جفت ها، منزّه است خدای قراردهنده تاریکی ها و نور، منزّه است خدای شکافنده دانه و هسته، منزّه است خدای آفریننده هرچیز، منزّه است خدای آفریننده آنچه دیده می شود، و آنچه دیده نمی شود، منزّه است خدای به امتداد کلمات بی پایانش، منزّه است خدا پروردگار جهانیان، منزّه است خدای بینا، که هیچکس بیناتر از او نیست، از بالای عرشش می بیند آنچه زیر هفت زمین است، و می بیند آنچه در تاریکی های خشکی و دریاست، دیده ها او را درک نمی کند، و او دیده ها را درک می کند، و او مهربان و آگاه است، دیده اش را تاریکی نمی پوشاند، و چیزی از او با پوشش پوشیده نمی شود، و دیوار چیزی را از او پنهان نمی کند، و خشکی و دریا از او غایب نمی گردد و کوه آنچه را در ریشه دارد از او پنهان نمی دارد، و نه دلی آنچه را در نهاد خود دارد، و نه

پهلویی آنچه را در دل دارد، و کوچک و بزرگی نمی تواند خود را از او پنهان کند، و چیز کوچکی به خاطر کوچکی اش نمی تواند از او پنهان شود، در زمین و آسمان چیزی بر او پنهان نیست، اوست که شما را به هرگونه که بخواهد در رحم ها صورت می بندد معبودی جز او نیست، نیرومند و فرزانه است.
2- (3) منزّه است خدای آفریننده هر تنفّس کننده، منزّه است خدای صورت آفرین، منزّه است خدای آفریننده همه جفت ها، منزّه است خدای قراردهنده تاریکی ها و نور، منزّه است خدای شکافنده دانه و هسته، منزّه است خدای آفریننده هرچیز، منزّه است خدای آفریننده آنچه دیده می شود و آنچه دیده نمی شود، و منزّه است خدا به امتداد کلمات بی پایانش، منزّه است خدای پروردگار جهانیان، منزّه است خدای پدیدآورنده ابرهای گران و رعد به سپاس او تسبیح می گوید، و فرشتگان از بیمش و صاعقه ها را می فرستد و هرکه را بخواهد به آن دچار می کند، و بادها را مژده ای پیشاپیش باران رحمتش می فرستد، و با فرمانش آب را از آسمان نازل می کند و گیاه را با نیرویش می رویاند، و برگ درخت را به دانشش فرو می ریزد، منزّه است خدایی که به اندازه سنگینی غباری در زمین و آسمان از او پنهان نمی ماند، و نه کوچک تر از آن و نه بزرگ تر از آن چیزی نیست مگر در کتابی روشن نوشته است.

الْمُصَوِّرِ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ الْأَزْوَاجِ كُلِّهَا سُبْحَانَ اللَّهِ جَاعِلِ الظُّلُمَاتِ وَ النُّورِ سُبْحَانَ اللَّهِ فَالِقِ الْحَبِّ وَ النَّوَى سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ كُلِّ شَيْ ءٍ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ مَا يُرَى وَ مَا لا يُرَى سُبْحَانَ اللَّهِ مِدَادَ كَلِمَاتِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ سُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِي يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَى وَ مَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ وَ مَا تَزْدَادُ وَ كُلُّ شَيْ ءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ عَالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسَرَّ الْقَوْلَ وَ مَنْ جَهَرَ بِهِ وَ مَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَ سَارِبٌ بِالنَّهَارِ لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ مِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِي يُمِيتُ الْأَحْيَاءَ وَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَ يَعْلَمُ مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَ يُقِرُّ فِي الْأَرْحَامِ مَا يَشَاءُ إِلَى أَجَلٍ مُسَمًّى . (1)

(5) سُبْحَانَ اللَّهِ بَارِئِ النَّسَمِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْمُصَوِّرِ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ الْأَزْوَاجِ كُلِّهَا سُبْحَانَ اللَّهِ جَاعِلِ الظُّلُمَاتِ وَ النُّورِ سُبْحَانَ اللَّهِ فَالِقِ الْحَبِّ وَ النَّوَى سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ كُلِّ شَيْ ءٍ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ مَا يُرَى وَ مَا لا يُرَى سُبْحَانَ اللَّهِ مِدَادَ كَلِمَاتِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ سُبْحَانَ اللَّهِ مَالِكِ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَ تَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَ تُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَ تُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ [بِيَدِهِ] الْخَيْرُ إِنَّكَ [وَ هُوَ] عَلَى كُلِّ شَيْ ءٍ قَدِيرٌ تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَ تُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ تُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَ تُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَ تَرْزُقُ مَنْ تَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ. (2)

(6) سُبْحَانَ اللَّهِ بَارِئِ النَّسَمِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْمُصَوِّرِ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ الْأَزْوَاجِ كُلِّهَا سُبْحَانَ اللَّهِ جَاعِلِ الظُّلُمَاتِ وَ النُّورِ سُبْحَانَ اللَّهِ فَالِقِ الْحَبِّ وَ النَّوَى سُبْحَانَ اللَّهِ

1- (4) منزّه استّ خدای آفریننده هر تنفس کننده، منزّه است خدای صورت آفرین، منزّه است خدای آفریننده همه جفت ها، منزّه است خدای قراردهنده تاریکی ها و نور، منزّه است خدای شکافنده دانه و هسته، منزّه است خدای آفریننده هر چیز، منزّه است خدای آفریننده آنچه دیده می شود و آنچه دیده نمی شود، منزّه است خدا به کشش کلمات بی پایانش، منزّه است خدا پروردگار جهانیان، منزّه است خدایی که می داند آنچه را هر مادری باردار است، و آنچه را رحم ها فرو برند و آنچه را بیفزایند، و هر چیز نزد او به اندازه است، دانای پنهان و آشکار است، بزرگ و والاست، برای او برابر است که کسی از شما آهسته سخن گوید یا بلند، و پنهان شونده در شب باشد یا راه رونده آشکار در روز، برای خدا فرشتگان پی

گیری است پیش روی انسان و پشت سرش، که از او به فرمان خدا محافظت می کنند، منزّه است خدایی که می میراند زنده ها را، و زنده می کند مردگان را، و آگاه است آنچه را زمین از ایشان می کاهد، خدایی که در رحم ها قرار می دهند آنچه را بخواهد تا زمانی معیّن
2- (5) منزّه است خدا آفریننده هر تنفس کننده، منزّه است خدای صورت آفرین، منزّه است خدایی که همه جفت ها را آفرید، آفرید، منزّه است خدای قراردهنده تاریکی ها، و نور، منزه است خدای شکافننده دانه و هسته، منزّه است خدای آفریننده آنچه دیده میشود و آنچه دیده نمی شود، منزّه است خدا به کشش کلمات بی پایانش، منزّه است خدا پروردگار جهانیان، منزه است خدا، دارنده پادشاهی، به هر که بخواهی پادشاهی می بخشی، و از هرکه بخواهی می ستانی، و به هرکه بخواهی عزت می دهی، و به هر که بخواهی به خاک ذلت می کشانی، خیر تنها بدست توست، توبه هرچیز توانایی، شب را وارد روز می کنی و روز را وارد شب می نمایی، زنده را از مرده، و مرده را از زنده بیرون می آوری، و به هرکه بخواهی بی حساب روزی می دهی.

خَالِقِ كُلِّ شَیْ ءٍ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ مَا یُرَی وَ مَا لا یُرَی سُبْحَانَ اللَّهِ مِدَادَ كَلِمَاتِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِینَ سُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِی عِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَیْبِ لا یَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَ یَعْلَمُ مَا فِی الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ وَ مَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَهٍ إِلَّا یَعْلَمُهَا وَ لا حَبَّهٍ فِی ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَ لا رَطْبٍ وَ لا یَابِسٍ إِلَّا فِی كِتَابٍ مُبِینٍ. (1)

(7) سُبْحَانَ اللَّهِ بَارِئِ النَّسَمِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْمُصَوِّرِ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ الْأَزْوَاجِ كُلِّهَا سُبْحَانَ اللَّهِ جَاعِلِ الظُّلُمَاتِ وَ النُّورِ سُبْحَانَ اللَّهِ فَالِقِ الْحَبِّ وَ النَّوَی سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ كُلِّ شَیْ ءٍ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ مَا یُرَی وَ مَا لا یُرَی سُبْحَانَ اللَّهِ مِدَادَ كَلِمَاتِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِینَ سُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِی لا یُحْصِی مِدْحَتَهُ الْقَائِلُونَ وَ لا یَجْزِی بِآلائِهِ الشَّاكِرُونَ الْعَابِدُونَ وَ هُوَ كَمَا قَالَ وَ فَوْقَ مَا نَقُولُ [یَقُولُ الْقَائِلُونَ] وَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ كَمَا أَثْنَی عَلَی نَفْسِهِ وَ لا یُحِیطُونَ بِشَیْ ءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِیُّهُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ لا یَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا وَ هُوَ الْعَلِیُّ الْعَظِیمُ (2)

(8) سُبْحَانَ اللَّهِ بَارِئِ النَّسَمِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْمُصَوِّرِ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ الْأَزْوَاجِ كُلِّهَا سُبْحَانَ اللَّهِ جَاعِلِ الظُّلُمَاتِ وَ النُّورِ سُبْحَانَ اللَّهِ فَالِقِ الْحَبِّ وَ النَّوَی سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ كُلِّ شَیْ ءٍ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ مَا یُرَی وَ مَا لا یُرَی سُبْحَانَ اللَّهِ مِدَادَ كَلِمَاتِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِینَ سُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِی یَعْلَمُ مَا یَلِجُ فِی الْأَرْضِ وَ مَا یَخْرُجُ مِنْهَا وَ مَا یَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَ مَا یَعْرُجُ فِیهَا وَ لا یَشْغَلُهُ مَا یَلِجُ فِی الْأَرْضِ وَ مَا یَخْرُجُ مِنْهَا عَمَّا یَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَ مَا یَعْرُجُ فِیهَا وَ لا

1- (6) منزّه است خدا آفریننده هر تنفس کننده، منزّه است خدای صورت آفرین، منزّه است خدا آفریننده همه جفت ها، منزّه است خدا قراردهنده تاریکی ها و نور، منزّه است خدا شکافنده دانه و هسته، منزّه است خدا آفریننده هر چیزی، منزّه است خدا آفریننده آنچه دیده نمی شود، منزّه است خدا به کشش کلمات بی پایانش، منزّه است خدا پروردگار جهانیان، منزّه است خدای یکه کلیدهای غیب نزد اوست، و آنها را کسی جز او نمی داند، و به هر چه در خشکی و دریاست علم دارد، و برگی از درخت نمی افتد مگر آنکه می داند، و نیست دانه ای در تاریکی های زمین و نه تر و خشکی مگر اینکه در کتابی روشن نوشته است.
2- (7) منزّه است خدا آفریننده هر تنفس کننده، منزّه است خدا صورت آفرین منزّه است خدا آفریننده همه جفت ها، منزّه است خدا قراردهنده

تاریکی ها و نور، منزّه است خدا شکافننده دانه و هسته، منزّه است خدا آفریننده هرچیز، منزّه است خدا و آفریننده آنچه دیده می شود، و آنچه دیده نمی شود، منزّه است خدا به کشش کلمات بی پایانش، منزّه است خدا پروردگار جهانیان، منزّه است خدایی که مدح کنندگان نمی توانند مدحش را برشمارند، و سپاس گویان عبادت کننده توان پرداخت پاداش نعمت هایش را ندارند، و او چنان است که خود فرموده، برتر از آنچه ما می گوییم، و خدای پاک چنان است که خودش را ستوده، به چیزی از دانشش احاطه نمی یابند مگر به اندازه ای که خود خواسته، حکومتش آسمانها و زمین او را به زحمت نمی اندازد، و او والا و بزرگ است.

يَشْغَلُهُ مَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَ مَا يَعْرُجُ فِيهَا عَمَّا يَلِجُ فِی الْأَرْضِ وَ مَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَ لا يَشْغَلُهُ عِلْمُ شَیْ ءٍ عَنْ عِلْمِ شَیْ ءٍ وَ لا يَشْغَلُهُ خَلْقُ شَیْ ءٍ عَنْ خَلْقِ شَیْ ءٍ وَ لا حِفْظُ شَیْ ءٍ عَنْ حِفْظِ شَیْ ءٍ وَ لا يُسَاوِيهِ شَیْ ءٌ وَ لا يَعْدِلُهُ شَیْ ءٌ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَیْ ءٌ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ. (1)

(9) سُبْحَانَ اللَّهِ بَارِئِ النَّسَمِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْمُصَوِّرِ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ الْأَزْوَاجِ كُلِّهَا سُبْحَانَ اللَّهِ جَاعِلِ الظُّلُمَاتِ وَ النُّورِ سُبْحَانَ اللَّهِ فَالِقِ الْحَبِّ وَ النَّوَی سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ كُلِّ شَیْ ءٍ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ مَا يُرَی وَ مَا لا يُرَی سُبْحَانَ اللَّهِ مِدَادَ كَلِمَاتِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ سُبْحَانَ اللَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلائِكَهِ رُسُلاً أُولِی أَجْنِحَهٍ مَثْنَی وَ ثُلاثَ وَ رُبَاعَ يَزِيدَ فِی الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَی كُلِّ شَیْ ءٍ قَدِيرٌ مَا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَهٍ فَلا مُمْسِكَ لَهَا وَ مَا يُمْسِكْ فَلا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ. (2)

(10) سُبْحَانَ اللَّهِ بَارِئِ النَّسَمِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْمُصَوِّرِ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ الْأَزْوَاجِ كُلِّهَا سُبْحَانَ اللَّهِ جَاعِلِ الظُّلُمَاتِ وَ النُّورِ سُبْحَانَ اللَّهِ فَالِقِ الْحَبِّ وَ النَّوَی سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ كُلِّ شَیْ ءٍ سُبْحَانَ اللَّهِ خَالِقِ مَا يُرَی وَ مَا لا يُرَی سُبْحَانَ اللَّهِ مِدَادَ كَلِمَاتِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ سُبْحَانَ اللَّهِ الَّذِی يَعْلَمُ مَا فِی السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِی الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَی ثَلاثَهٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَ لا خَمْسَهٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ وَ لا أَدْنَی مِنْ ذَلِكَ وَ لا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَمَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَهِ

1- (8) منزّه است خدا آفریننده هر تنفّس کننده، منزّه است خدای صورت آفرین، منزّه است خدا آفریننده همه جفت ها، منزّه است خدا قراردهنده تاریکی ها و نور، منزّه است خدا شکافنده دانه و هسته، منزّه است خدا آفریننده هرچیز، منزّه است خدا آفریننده آنچه دیده می شود، و آنچه دیده نمی شود، منزّه است خدا به کشش کلمات بی پایانش، منزّه است خدا پروردگار جهانیان، منزّه است خدا که آنچه را در زمین فرو می رود و آنچه را از آن بیرون می آید می داند، و از آنچه از آسمان فرو می ریزد، و آنچه در آن بالا می رود خبر دارد، و او را سرگرم نکند آنچه در زمین فرو می رود و از آن بیرون می آید، از آنچه از آسمان فرو می ریزد و آنچه در آن بالا می رود، و او را سرگرم نسازد و آنچه از آسمان نازل می شود و آنچه در آن بالا می رود، از آنچه در زمین فرو می رود، و از آن بیرون می آید، و

او را سرگرم نکند علم به چیزی از علم به چیز دیگر، و او را سرگرم نکند آفریدن چیزی از آفریدن چیزی دیگر، و نه نگهداری چیزی از نگهداری چیزی دیگر، و چیزی برابر او نیست، و چیزی همتای او نمی باشد، چیزی مانند او نیست، و او شنوا و بیناست.
2- (9) منزّه است خدا آفریننده هر تنفّس کننده، منزّه است خدا صورت آفرین، منزّه است خدا آفریننده همه جفت ها، منزّه است خدا قراردهنده تاریکی ها و نور منزّه است خدا شکافنده دانه و هسته، منزّه است خدا آفریننده هرچیز، منزّه است خدا آفریننده آنچه دیده می شود، و آنچه دیده نمی شود، منزّه است خدا به کشش کلمات بی پایانش، منزّه است خدا پروردگار جهانیان، منزّه است خدا پدیدآورنده آسمان ها و زمین منزّه است خدایی که فرشتگان را فرستادگان خویش قرار داد دارندگان بال هایی دوتایی و سه تایی و چهارتایی در آفرینش می افزاید آنچه را بخواهد، همانا خدا بر هرچیز تواناست، آنچه خدا از سر رحمت برای مردم می گشاید کسی را توان بستن آن نیست، و آنچه را می بندد، کسی را نیروی گشودن آن نمی باشد، و او نیرومند و حکیم است

إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَیْ ءٍ عَلِیمٌ. (1)

صوت

***

سوّم: و نیز فرموده اند این صلوات را در هر روز ماه رمضان بخوان:

إِنَّ اللَّهَ وَ مَلائِکَتَهُ یُصَلُّونَ عَلَى النَّبِیِّ یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَیْهِ وَ سَلِّمُوا تَسْلِیماً لَبَّیْکَ یَا رَبِّ وَ سَعْدَیْکَ وَ سُبْحَانَکَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ بَارِکْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ کَمَا صَلَّیْتَ وَ بَارَکْتَ عَلَى إِبْرَاهِیمَ وَ آلِ إِبْرَاهِیمَ إِنَّکَ حَمِیدٌ مَجِیدٌ اللَّهُمَّ ارْحَمْ مُحَمَّداً وَ آلَ مُحَمَّدٍ کَمَا رَحِمْتَ إِبْرَاهِیمَ وَ آلَ إِبْرَاهِیمَ إِنَّکَ حَمِیدٌ مَجِیدٌ اللَّهُمَّ سَلِّمْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ کَمَا سَلَّمْتَ عَلَى نُوحٍ فِی الْعَالَمِینَ اللَّهُمَّ امْنُنْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ کَمَا مَنَنْتَ عَلَى مُوسَى وَ هَارُونَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ کَمَا شَرَّفْتَنَا بِهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ کَمَا هَدَیْتَنَا بِهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ ابْعَثْهُ مَقَاماً مَحْمُوداً یَغْبِطُهُ بِهِ الْأَوَّلُونَ وَ الْآخِرُونَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ السَّلامُ کُلَّمَا طَلَعَتْ شَمْسٌ أَوْ غَرَبَتْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ السَّلامُ کُلَّمَا طَرَفَتْ عَیْنٌ أَوْ بَرَقَتْ ، (2)

عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ السَّلامُ کُلَّمَا ذُکِرَ السَّلامُ، عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ السَّلامُ کُلَّمَا سَبَّحَ اللَّهَ مَلَکٌ أَوْ قَدَّسَهُ، السَّلامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ فِی الْأَوَّلِینَ وَ السَّلامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ فِی الْآخِرِینَ وَ السَّلامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ فِی الدُّنْیَا وَ الْآخِرَهِ، اللَّهُمَّ رَبَّ الْبَلَدِ الْحَرَامِ وَ رَبَّ الرُّکْنِ وَ الْمَقَامِ وَ رَبَّ الْحِلِّ وَ الْحَرَامِ أَبْلِغْ مُحَمَّداً نَبِیَّکَ عَنَّا السَّلامَ [وَ أَهْلَ بَیْتِهِ عَنَّا أَفْضَلَ التَّحِیَّهِ وَ السَّلامِ] اللَّهُمَّ أَعْطِ مُحَمَّداً مِنَ الْبَهَاءِ وَ النَّضْرَهِ وَ السُّرُورِ وَ الْکَرَامَهِ وَ الْغِبْطَهِ وَ

1- (10) منزّه است خدا آفریننده هر تنفّس کننده، منزّه است خدا صورت آفرین، منزّه است خدا آفریننده همه جفت ها، منزّه است خدا قراردهنده تاریکی ها و نور، منزّه است خدا شکافنده دانه و هسته، منزّه است خدا

آفریننده هرچیز، منزّه است خدا آفریننده آنچه دیده می شود و آنچه دیده نمی شود، منزّه است خدا به کشش کلمات بی پایانش، منزّه است خدا پروردگار جهانیان، منزّه است خدا که می داند آنچه را در آسمان ها و زمین است، گفتگوی پنهانی هیچ سه نفری نیست مگر اینکه او چهارمی آنهاست، و نه پنج نفری دیگر مگر اینکه او ششمی آنهاست، و نه کمتر از آ و نه بیشتر، مگر آنکه با آنها باشد هرجا که باشند، سپس روز قیامت آنان را به آنچه انجام داند آگاه می سازد، همانا خدا به هر چیز داناست.
2- به راستی خدا و فرشتگانش بر پیامبر درود می فرستند، ای کسانی که ایمان آوردید، بر او درود فرستید و بطور کامل تسلیم او شوید، ای پروردگار تو را اجابت کردم و سعادت پی درپی از تو درخواست می کنم، منزّهی تو، خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و بر محمّد و خاندان محمّد برکت ده، همانگونه که بر ابراهیم و خاندان ابراهیم درود فرستادی و به آنان برکت دادی، همانا تو ستوده و بزرگواری، خدایا به محمّد و خاندان محمّد رحم کن. همانگونه که به ابراهیم و خاندان ابراهیم رحم کردی، همانا تو ستوده و بزرگواری، خدایا بر محمّد و خاندان محمّد سلام فرست همانگونه که بر نوح در بین جهانیان سلام فرستادی. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد نعمت بخش، همانگونه که به موسی و هارون نعمت بخشیدی، خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست همانگونه که ما را به یمن او شرافت دادی، خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست همانگونه که ما را به او هدایت فرمودی، خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و او را به مقام پسندیده ای برانگیز، که اولین و آخرین بر آن مقام رشک برند، بر محمّد و خاندانش سلام هر زمان که خورشید برآید یا غروب کند، بر محمّد و خاندانش سلام هر زمان که پلک بر هم نهد چشمی یا برق زند،

الْوَسِيلَهِ وَ الْمَنْزِلَهِ وَ الْمَقَامِ وَ الشَّرَفِ وَ الرِّفْعَهِ وَ الشَّفَاعَهِ عِنْدَکَ یَوْمَ الْقِیَامَهِ أَفْضَلَ مَا تُعْطِی أَحَداً مِنْ خَلْقِکَ وَ أَعْطِ مُحَمَّدا فَوْقَ مَا تُعْطِی الْخَلائِقَ مِنَ الْخَیْرِ أَضْعَافاً [مُضَاعَفَهً] کَثِیرَهً لا یُحْصِیهَا غَیْرُکَ ، (1)

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ أَطْیَبَ وَ أَطْهَرَ وَ أَزْکَی وَ أَنْمَی وَ أَفْضَلَ مَا صَلَّیْتَ عَلَی أَحَدٍ مِنَ الْأَوَّلِینَ وَ الْآخِرِینَ وَ عَلَی أَحَدٍ مِنْ خَلْقِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی عَلِیٍّ أَمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ وَ وَالِ مَنْ وَالاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ وَ ضَاعِفِ الْعَذَابَ عَلَی مَنْ شَرِکَ فِی دَمِهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی فَاطِمَهَ بِنْتِ نَبِیِّکَ مُحَمَّدٍ عَلَیْهِ وَ آلِهِ السَّلامُ [وَ وَالِ مَنْ وَالاهَا وَ عَادِ مَنْ عَادَاهَا وَ ضَاعِفِ الْعَذَابَ عَلَی مَنْ ظَلَمَهَا] وَ الْعَنْ مَنْ آذَی نَبِیَّکَ فِیهَا اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی الْحَسَنِ وَ الْحُسَیْنِ إِمَامَیِ الْمُسْلِمِینَ وَ وَالِ مَنْ وَالاهُمَا وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُمَا وَ ضَاعِفِ الْعَذَابَ عَلَی مَنْ شَرِکَ فِی دِمَائِهِمَا [دَمِهِمَا] . (2)

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی عَلِیِّ بْنِ الْحُسَیْنِ إِمَامِ الْمُسْلِمِینَ وَ وَالِ مَنْ وَالاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ وَ ضَاعِفِ الْعَذَابَ عَلَی مَنْ ظَلَمَهُ [شَرِکَ فِی دَمِهِ] اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدِ بْنِ عَلِیٍّ إِمَامِ الْمُسْلِمِینَ وَ وَالِ مَنْ وَالاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ وَ ضَاعِفِ الْعَذَابَ عَلَی مَنْ ظَلَمَهُ [شَرِکَ فِی دَمِهِ] اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ إِمَامِ الْمُسْلِمِینَ وَ وَالِ مَنْ وَالاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ وَ ضَاعِفِ الْعَذَابَ عَلَی مَنْ ظَلَمَهُ [شَرِکَ فِی دَمِهِ] اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُوسَی بْنِ جَعْفَرٍ إِمَامِ الْمُسْلِمِینَ وَ وَالِ مَنْ وَالاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ وَ ضَاعِفِ الْعَذَابَ عَلَی مَنْ شَرِکَ فِی دَمِهِ [ظَلَمَهُ] اللَّهُمَّ صَلِّ

1- بر محمّد و خاندانش سلام هر زمان که سلام ذکر شود، بر محمّد و خاندانش سلام هر زمان که فرشته ای خدا را تسبیح یا تقدیس کند، سلام بر محمّد و خاندانش در میان پیشینیان، سلام بر محمّد و خاندانش در میان پسینیان، و سلام بر محمّد و خاندانش در دنیا و آخرت. خدایا ای پروردگار مکّه، و پروردگار رکن و مقام، و پروردگار حلّ و حرام، به محمّد پیامبرت از جانب ما سلام برسان. خدایا به محمّد عطا کن از زیبایی و شادابی و شادی و بزرگواری و خوشحالی و وسیله و منزلت و مقام و شرف و بلند شأن و شفاعت در پیشگاهت روز قیامت، برترین چیزیکه به یکی از بندگانت عطا می کنی، و عطا کن به محمّد بالاترین چیزی را که از خیر به خلایق عطا می کنی، به چندین برابر که آن را غیر تو نتواند به شماره آورد

2- خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست پاک ترین و پاکیزه ترین و با نشو و نماترین، و برترین درودی که بر یکی از پیشینیان و پسینیان و بر احدی از خلق خود فرستادی ای مهربان ترین مهربانان، خدایا بر علی امیر مؤمنان درود فرست، و دوست بدار هرکه او را دوس دارد، و دشمن بدار هرکه او را دشمن دارد، و عذابت را بر کسی که در ریختن خونش شرکت جست دوچندان کن. خدایا درود فرست بر فاطمه دختر پیامبرت محمّد که سلام بر او و خاندانش باد، و لعنت کن کسی را که درباره فاطمه، پیامبرت را آزرد، خدایا بر حسن و حسین دو پیشوای مسلمانان درود فرست، و دوست بدار هرکه آن دو پیشوا را دوست دارد، و دشمن بدار هرکه آن دو را دشمن بدارد، و عذاب کسی را که در ریختن خون آن دو امام شرکت جست دو چندان گردان،

عَلَی عَلِیِّ بْنِ مُوسَی إِمَامِ الْمُسْلِمِینَ وَ وَالِ مَنْ وَالاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ وَ ضَاعِفِ الْعَذَابَ عَلَی مَنْ ظَلَمَهُ [شَرِکَ فِی دَمِهِ] . (1)

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدِ بْنِ عَلِیٍّ إِمَامِ الْمُسْلِمِینَ وَ وَالِ مَنْ وَالاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ وَ ضَاعِفِ الْعَذَابَ عَلَی مَنْ ظَلَمَهُ [شَرِکَ فِی دَمِهِ] اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی عَلِیِّ بْنِ مُحَمَّدٍ إِمَامِ الْمُسْلِمِینَ وَ وَالِ مَنْ وَالاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ وَ ضَاعِفِ الْعَذَابَ عَلَی مَنْ ظَلَمَهُ [شَرِکَ فِی دَمِهِ] اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی الْحَسَنِ بْنِ عَلِیٍّ إِمَامِ الْمُسْلِمِینَ وَ وَالِ مَنْ وَالاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ وَ ضَاعِفِ الْعَذَابَ عَلَی مَنْ ظَلَمَهُ [شَرِکَ فِی دَمِهِ] اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی الْخَلَفِ مِنْ بَعْدِهِ إِمَامِ الْمُسْلِمِینَ وَ وَالِ مَنْ وَالاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ وَ عَجِّلْ فَرَجَهُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی الْقَاسِمِ وَ الطَّاهِرِ ابْنَیْ نَبِیِّکَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی رُقَیَّهَ بِنْتِ نَبِیِّکَ وَ الْعَنْ مَنْ آذَی نَبِیَّکَ فِیهَا اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی أُمِّ کُلْثُومٍ بِنْتِ نَبِیِّکَ وَ الْعَنْ مَنْ آذَی نَبِیَّکَ فِیهَا اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی ذُرِّیَّهِ نَبِیِّکَ اللَّهُمَّ اخْلُفْ نَبِیَّکَ فِی أَهْلِ بَیْتِهِ اللَّهُمَّ مَکِّنْ لَهُمْ فِی الْأَرْضِ اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا مِنْ عَدَدِهِمْ وَ مَدَدِهِمْ وَ أَنْصَارِهِمْ عَلَی الْحَقِّ فِی السِّرِّ وَ الْعَلانِیَهِ اللَّهُمَّ اطْلُبْ بِذَحْلِهِمْ وَ وِتْرِهِمْ وَ دِمَائِهِمْ وَ کُفَّ عَنَّا وَ عَنْهُمْ وَ عَنْ کُلِّ مُؤْمِنٍ وَ مُؤْمِنَهٍ بَأْسَ کُلِّ بَاغٍ وَ طَاغٍ وَ کُلِّ دَابَّهٍ أَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِیَتِهَا إِنَّکَ أَشَدُّ بَأْساً وَ أَشَدُّ تَنْکِیلاً. (2)

و میگویی

اللَّهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ لِهَمٍّ لا یُفَرِّجُهُ غَیْرُکَ وَ لِرَحْمَهٍ لا تُنَالُ إِلّا بِکَ وَ لِکَرْبٍ لا یَکْشِفُهُ إِلّا أَنْتَ وَ لِرَغْبَهٍ لا تُبْلَغُ إِلّا بِکَ وَ لِحَاجَهٍ لا یَقْضِیهَا إِلا أَنْتَ اللَّهُمَّ

1- خدایا بر علی بن حسین پیشوای مسلمانان درود فرست، و دوست بدار هرکه او را دوست دارد و دشمن بدار هرکه او را دشمن دارد، عذاب کسی که بر او ستم ورزید دوچندان گردان. خدایا بر محمّد بن علی پیشوای مسلمانان درود فرست، و دوست بدار و هرکه او را دوست دارد، و دشمن بدار هرکه او را دشمن دارد، و عذاب کسی که بر او ستم ورزید دوچندان گردان. خدایا بر جعفر بن محمّد پیشوای مسلمانان درود فرست، و دوست بدار هرکه او را دوست دارد، و دشمن بدار هرکه او را دشمن دارد، و عذاب کسی که بر او ستم ورزید و دو چندان گردان. خدایا بر موسی بن جعفر پیشوای مسلمانان درود فرست، و دوست بدار هرکه او را دوست دارد و دشمن بدار هرکه او را دشمن دارد، و عذاب کسی که در ریختن

خونش شرکت جست دوچندان گردان. خدایا بر علی بن موسی، پیشوای مسلمانان درود فرست، و دوست بدار هرکه او را دوست دارد، و دشمن بدار هرکه او را دشمن دارد و عذاب کسی که در ریختن خونش شرکت جست و دوچندان گردان. خدایا بر محمّد بن علی پیشوای مسلمانان درود فرست، و دوست بدار هرکه او را دوست دارد و دشمن بدار هرکه او را دشمن دارد، دارد و عذاب کسی که بر او ستم ورزید دوچندان گردان. خدایا بر علی بن محمّد پیشوای مسلمانان درود فرست، و دوست بدار هرکه او را دوست دارد ، و دشمن بدار هرکه او را دشمن دارد، و عذاب کسی که بر او ستم ورزید دوچندان گردان.
2- خدایا بر حسن بن علی پیشوای مسلمانان درود فرست، و دوست بدار هرکه او را دوست دارد، و دشمن بدار هرکه او را دشمن دارد، و عذاب کسیکه بر او ستم ورزید دوچندان گردان. خدایا بر یادگار پس از او پیشوای مسلمانان درود فرست، و دوست بدار هرکه او را دوست دارد، و دشمن بدار هرکه او را دشمن دارد، و گشایش کارش را سرعت بخش، خدایا بر قاسم و طاهر دو پسر پیامبرت درود فرست. خدایا بر رقیّه دختر پیامبرت درود فرست، و لعنت کن کسی را که درباره او پیامبرت را آزرد. خدایا بر امّ کلثوم دختر پیامبرت درود فرست، و لعنت کن کسی را که درباره او پیامبرت را آزرد. خدایا بر فرزندان پیامبرت درود فرست. خدایا به جای پیامبرت سرپرستی اهل بیتش را بر عهده گیر. خدایا حکومتشان را در زمین پا برجا فرما. خدایا ما را از شمار آنان و مددکار و یارشان به حق چه پنهان و چه آشکار قرار ده. خدایا خون خواهی، انتقام و قصاصشان را بستان، و از ما و از ایشان و از هر مرد مؤمن و زن مؤمن ه ای بازدار شرّ هر متجاوز و سرکش و جانوری که مهارش را به دست گرفته ای، همانا تو در سختگیری از همه سخت تر، و در کیفر نمودن از همه شدیدتری. سیّد ابن طاوس فرموده است: و نیز بخوان: يَا عُدَّتِی فِی كُرْبَتِی وَ يَا صَاحِبِی فِی شِدَّتِی وَ يَا وَلِيِّی فِی نِعْمَتِی وَ يَا غَايَتِی فِی رَغْبَتِی أَنْتَ السَّاتِرُ عَوْرَتِی وَ الْمُؤْمِنُ رَوْعَتِی وَ الْمُقِيلُ عَثْرَتِی فَاغْفِرْ لِی خَطِيئَتِی يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. ای توشه ام در شدت اندوه، و ای همدمم در سختی ها، و ای سرپرستم در نعمت، و ای نهایت اشتیاقم، تو پوشاننده زشتی ام، و ایمنی بخش ترسم، و نادیده گیرنده لغزشم هستی، پس خطایم را بیامرز، ای مهربان ترین مهربانان

فَكَمَا كَانَ مِنْ شَأْنِکَ مَا أَذِنْتَ لِی بِهِ مِنْ مَسْأَلَتِکَ وَ رَحِمْتَنِی بِهِ مِنْ ذِکْرِکَ فَلْیَکُنْ مِنْ شَأْنِکَ سَیِّدِی الْإِجَابَهُ لِی فِیمَا دَعَوْتُکَ وَ عَوَائِدُ الْإِفْضَالِ فِیمَا رَجَوْتُکَ وَ النَّجَاهُ مِمَّا فَزِعْتُ إِلَیْکَ فِیهِ فَإِنْ لَمْ أَکُنْ أَهْلاً أَنْ أَبْلُغَ رَحْمَتَکَ فَإِنَّ رَحْمَتَکَ أَهْلٌ أَنْ تَبْلُغَنِی وَ تَسَعَنِی وَ إِنْ لَمْ أَکُنْ لِلْإِجَابَهِ أَهْلا فَأَنْتَ أَهْلُ الْفَضْلِ وَ رَحْمَتُکَ وَسِعَتْ کُلَّ شَیْ ءٍ فَلْتَسَعْنِی رَحْمَتُکَ یَا إِلَهِی یَا کَرِیمُ أَسْأَلُکَ بِوَجْهِکَ الْکَرِیمِ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَیْتِهِ وَ أَنْ تُفَرِّجَ هَمِّی وَ تَکْشِفَ کَرْبِی وَ غَمِّی وَ تَرْحَمَنِی بِرَحْمَتِکَ وَ تَرْزُقَنِی مِنْ فَضْلِکَ إِنَّکَ سَمِیعُ الدُّعَاءِ قَرِیبٌ مُجِیبٌ . (1)

صوت

***

چهارم: شیخ طوسی و سیّد ابن طاووس فرموده اند: در هر روز ماه رمضان بخوان:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ فَضْلِکَ بِأَفْضَلِهِ وَ کُلُّ فَضْلِکَ فَاضِلٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِفَضْلِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ رِزْقِکَ بِأَعَمِّهِ وَ کُلُّ رِزْقِکَ عَامٌّ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِرِزْقِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ عَطَائِکَ بِأَهْنَئِهِ وَ کُلُّ عَطَائِکَ هَنِی ءٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِعَطَائِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ خَیْرِکَ بِأَعْجَلِهِ وَ کُلُّ خَیْرِکَ عَاجِلٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِخَیْرِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ إِحْسَانِکَ بِأَحْسَنِهِ وَ کُلُّ إِحْسَانِکَ حَسَنٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِإِحْسَانِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَا تُجِیبُنِی بِهِ حِینَ أَسْأَلُکَ فَأَجِبْنِی یَا اللَّهُ وَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ عَبْدِکَ الْمُرْتَضَی وَ رَسُولِکَ الْمُصْطَفَی وَ أَمِینِکَ وَ نَجِیِّکَ دُونَ خَلْقِکَ وَ نَجِیبِکَ مِنْ عِبَادِکَ ، (2) وَ نَبِیِّکَ بِالصِّدْقِ وَ حَبِیبِکَ وَ صَلِّ عَلَی رَسُولِکَ وَ خِیَرَتِکَ مِنَ الْعَالَمِینَ الْبَشِیرِ النَّذِیرِ السِّرَاجِ الْمُنِیرِ وَ عَلَی أَهْلِ بَیْتِهِ الْأَبْرَارِ الطَّاهِرِینَ وَ عَلَی مَلائِکَتِکَ الَّذِینَ اسْتَخْلَصْتَهُمْ لِنَفْسِکَ وَ حَجَبْتَهُمْ

1- خدایا تو را می خوانم برای اندوهی که کسی جز تو آن را نگشاید، و برای رحمتی که جز به عنایت تو حاصل نگردد، و دفع بلایی که کسی جز تو

برطرف ننماید، و برای رغبتی که جز به لطف تو نمی توان به آن رسید، و حاجتی که کسی جز تو برآورده نکند. خدایا چنان که همواره از شأنت بوده که درخواست از حضرتت را به من اجازه داده ای، و به ذکرت بر من رحم فرموده، پس باید ای آقای من از شأنت این باشد که مرا اجابت نمایی در آنچه تو را خواندم، و فواید افزون پذیر در آنچه که به امید بستم، و نجات از آنچه که از آن به تو پناه آوردم، اگر من شایسته رسیدن به رحمتت نبودم همانا رحمت تو شایسته است که به من برسد و مرا فرا گیرد، و اگر من سزاوار اجابت دعا نبودم، تو سزاوار فضل بر بندگانی، و زحمت تو هر چیز را فرا گرفته پس باید رحمتت مرا هم فرا بگیرد، ای خدای من، ای کریم از تو می خواهم به حق ذات بزرگوارت، بر محمّد و اهل بیتش درود فرستی، و اندوهم را بگشایی، و بلا و غم را برطرف کنی، و به رحمتت به من رحم فرمایی، و از فضلت روزی ام نمایی همانا تو شنوای دعا و نزدیک و پاسخ دهنده ای.

2- خدایا از تو درخواست می کنم از بخششت به برترین مرتبه آن، و همه بخششت شایسته است، خدایا از تو درخواست می کنم به همه بخششت. خدایا از تو درخواست می کنم از روزی ات به فراگیرترین آن و همه روزی ات فراگیر است، خدایا از تو درخواست می کنم به همه روزی ات، خدایا از تو درخواست می کنم از عطایت به گواراترین آن، و همه عطای تو گواراست، خدایا از تو درخواست می کنم به همه عطایت. خدایا از تو درخواست می کنم از خیرات به پر شتاب ترین آن و همه خیر تو پرشتاب است، خدایا از تو درخواست می کنم به همه خیرت، خدای از تو درخواست می کنم از احسانت به نیکوترین آن، و همه احسانت نیکوست، خدایا از تو درخواست می کنم به همه احسانت. خدایا از تو درخواست می کنم به آنچه که به خاطر آن جوابم را می دهی، زمانی که از تو درخواست می کنم، پس جوابم را بده ای خدا، و درود فرست بر محمّد بنده پسندیده، و فرستاده برگزیده، و امین و محرم رازت از میان بندگان و انتخاب شده ات در بین بندگانت،

عَنْ خَلْقِکَ وَ عَلَی أَنْبِیَائِکَ الَّذِینَ یُنْبِئُونَ عَنْکَ بِالصِّدْقِ وَ عَلَی رُسُلِکَ الَّذِینَ خَصَصْتَهُمْ بِوَحْیِکَ وَ فَضَّلْتَهُمْ عَلَی الْعَالَمِینَ بِرِسَالاتِکَ وَ عَلَی عِبَادِکَ الصَّالِحِینَ الَّذِینَ أَدْخَلْتَهُمْ فِی رَحْمَتِکَ الْأَئِمَّهِ الْمُهْتَدِینَ الرَّاشِدِینَ وَ أَوْلِیَائِکَ الْمُطَهَّرِینَ وَ عَلَی جَبْرَئِیلَ وَ مِیکَائِیلَ وَ إِسْرَافِیلَ وَ مَلَکِ الْمَوْتِ وَ عَلَی رِضْوَانَ خَازِنِ الْجِنَانِ وَ عَلَی مَالِکٍ خَازِنِ النَّارِ وَ رُوحِ الْقُدُسِ وَ الرُّوحِ الْأَمِینِ وَ حَمَلَهِ عَرْشِکَ الْمُقَرَّبِینَ وَ عَلَی الْمَلَکَیْنِ الْحَافِظَیْنِ عَلَیَّ بِالصَّلَاهِ الَّتِی تُحِبُّ أَنْ یُصَلَّی بِهَا عَلَیْهِمْ أَهْلُ السَّمَاوَاتِ وَ أَهْلُ الْأَرَضِینَ، (1) صَلاهً طَیِّبَهً کَثِیرَهً مُبَارَکَهً زَاکِیَهً نَامِیَهً ظَاهِرَهً بَاطِنَهً شَرِیفَهً فَاضِلَهً تُبَیِّنُ [تُبِینُ] بِهَا فَضْلَهُمْ عَلَی الْأَوَّلِینَ وَ الْآخِرِینَ اللَّهُمَّ [وَ] أَعْطِ مُحَمَّداً الْوَسِیلَهَ وَ الشَّرَفَ وَ الْفَضِیلَهَ وَ اجْزِهِ [عَنَّا] خَیْرَ مَا جَزَیْتَ نَبِیّاً عَنْ أُمَّتِهِ اللَّهُمَّ وَ أَعْطِ مُحَمَّداً صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ مَعَ کُلِّ زُلْفَهٍ زُلْفَهً وَ مَعَ کُلِّ وَسِیلَهٍ وَسِیلَهً وَ مَعَ کُلِّ فَضِیلَهٍ فَضِیلَهً وَ مَعَ کُلِّ شَرَفٍ شَرَفاً تُعْطِی [اللَّهُمَّ أَعْطِ] مُحَمَّداً وَ آلَهُ یَوْمَ الْقِیَامَهِ أَفْضَلَ مَا أَعْطَیْتَ أَحَداً مِنَ الْأَوَّلِینَ وَ الْآخِرِینَ. (2) اللَّهُمَّ وَ اجْعَلْ مُحَمَّداً صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ أَدْنَی الْمُرْسَلِینَ مِنْکَ مَجْلِساً وَ أَفْسَحَهُمْ فِی الْجَنَّهِ عِنْدَکَ مَنْزِلاً وَ أَقْرَبَهُمْ إِلَیْکَ وَسِیلَهً وَ اجْعَلْهُ أَوَّلَ شَافِعٍ وَ أَوَّلَ مُشَفَّعٍ وَ أَوَّلَ قَائِلٍ وَ أَنْجَحَ سَائِلٍ وَ ابْعَثْهُ الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ الَّذِی یَغْبِطُهُ بِهِ الْأَوَّلُونَ وَ الْآخِرُونَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ وَ أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَسْمَعَ صَوْتِی وَ تُجِیبَ دَعْوَتِی وَ تَجَاوَزَ عَنْ خَطِیئَتِی وَ تَصْفَحَ عَنْ ظُلْمِی وَ تُنْجِحَ طَلِبَتِی وَ تَقْضِیَ حَاجَتِی وَ تُنْجِزَ لِی مَا وَعَدْتَنِی وَ تُقِیلَ عَثْرَتِی وَ تَغْفِرَ ذُنُوبِی وَ تَعْفُوَ عَنْ

1- و پیامبرت و محبوب راستینت، و درود فرست بر فرستاده و برگزیده ات از جهانیان، آن مژده دهنده، و بیم دهنده و چراغ روشنی بخش، و بر اهل بیتش آن نیکان پاک، و بر فرشتگانت، آن فرشتگانی که خاص درگاهت نمودی، و آنان را از دیده مخلوقات پنهان داشتی، و بر پیامبرانت که از تو به راستی خبر می دهند، و بر رسولانت که آنان را به وحی خویش اختصاص دادی و با رسالاتت بر جهانیان برتری بخشیدی، و بر بندگان شایسته ات که در رحمتت واردشان نمودی، آن امامان ره یافته راهنما و اولیای پاکیزه ات، و بر جبرئیل و میکائیل و اسرافیل و فرشته مرگ، و بر رضوان خزانه دار بهشت، و بر مالک خزانه دار دوزخ، و روح القدس و روح الامین، و حاملان مقرّب عرشت، و بر دو فرشته نگهبان بر من، با درودی که دوست داری درود فرستند بر ایشان با آن درود، اهل آسمانها و اهل زمینها،

2- درودی پاک و فراوان، خجسته رشد یافته و فزاینده، آشکار و نهان، شریف و بافضیلت، که با چنین درودی برتری آنان را بر اولین و آخرین آشکار نمایی. خدایا محمّد را وسیله و شرف و فضیلت عطا کن، و به بهتر چیزی که پیامبر را از امتش پاداش دهی به او پاداش ده خدایا به محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) عطا کن با هر مقامی مقامی دیگر، و با هر وسیله ای وسیله ای دیگر، و با هر فضیلتی فضیلت دیگر، و با هر شرفی شرف دیگر، عطا کن به محمّد و خاندانش در روز قیامت برترین چیزی که عطا کردی به یکی از گذشتگان و آیندگان.

جُرْمِی وَ تُقْبِلَ عَلَیَّ وَ لا تُعْرِضَ عَنِّی وَ تَرْحَمَنِی وَ لا تُعَذِّبَنِی وَ تُعَافِیَنِی وَ لا تَبْتَلِیَنِی، (1) وَ تَرْزُقَنِی مِنَ الرِّزْقِ أَطْیَبَهُ وَ أَوْسَعَهُ وَ لا تَحْرِمَنِی یَا رَبِّ وَ اقْضِ عَنِّی دَیْنِی وَ ضَعْ عَنِّی وِزْرِی وَ لا تُحَمِّلْنِی مَا لا طَاقَةَ لِی بِهِ یَا مَوْلایَ وَ أَدْخِلْنِی فِی کُلِّ خَیْرٍ أَدْخَلْتَ فِیهِ مُحَمَّداً وَ آلَ مُحَمَّدٍ وَ أَخْرِجْنِی مِنْ کُلِّ سُوءٍ أَخْرَجْتَ مِنْهُ مُحَمَّداً وَ آلَ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِ وَ عَلَیْهِمْ وَ السَّلامُ عَلَیْهِ وَ عَلَیْهِمْ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ. (2)

سپس سه مرتبه بگو:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی (3)

آنگاه بگو:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ قَلِیلاً مِنْ کَثِیرٍ مَعَ حَاجَهٍ بِی إِلَیْهِ عَظِیمَهٍ وَ غِنَاکَ عَنْهُ قَدِیمٌ وَ هُوَ عِنْدِی کَثِیرٌ وَ هُوَ عَلَیْکَ سَهْلٌ یَسِیرٌ فَامْنُنْ عَلَیَّ بِهِ إِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ آمِینَ رَبَّ الْعَالَمِینَ (4)

پنجم: خواندن این دعا است:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی (5)

و چون دعایی طولانی است، به خاطر رعایت اختصار ان را ذکر نکردم، هرکه خواهان آن است به کتاب «اقبال» یا «زاد المعاد» مرحوم مجلسی مراجعه کند . (6)

صوت

***

ششم: شیخ مفید در کتاب «مقنعه» از ثقه بزرگوار علی بن مهزیار از حضرت جواد علیه السّلام روایت کرده که مستحب است در هر وقت از شب و روز ماه مبارک رمضان، از اول ماه تا آخر ماه بسیار بگویی:

يَا ذَا الَّذِی کَانَ قَبْلَ کُلِّ شَیْ ءٍ ثُمَّ خَلَقَ کُلَّ شَیْ ءٍ ثُمَّ یَبْقَی وَ یَفْنَی کُلَّ شَیْ ءٍ یَا ذَا الَّذِی لَیْسَ کَمِثْلِهِ شَیْ ءٌ وَ یَا ذَا الَّذِی لَیْسَ فِی

1- خدایا محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) را در جایگاه نزدیک ترین رسولان به خود، و در بهشت در پیشگاهت در منزلگاه جادارترین انبیا، و از بابت وسیله نزدیک ترینشان به درگاه خود قرار ده، و او را نخستین شفاعت کننده و نخستین کسی که شفاعتش پذیرفته است، و نخستین گوینده، و حاجت رواترین خواهنده گردان، و او را به مقام پسندیده ای برانگیز که گذشتگان و آیندگان به خاطر آن بر او رشک برند، ای مهربان ترین مهربانان، و از تو می خواهم که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و اینکه صدایم را بشنوی و دعایم را اجابت نمایی و از خطایم درگذری، و از ستم چشم پوشی، و مرا به خواسته ام رسانی، و حاجتم را روا سازی، و به آنچه وعده ام داده ای وفا کنی، و لغزشم را نادیده گیری، و گناهم را بیامرزی، و از جرمم بگذری، و به من رو کنی، و از من رو نگردانی، و به من مهر ورزی و عذابم نکنی، و در سلامت کاملم بداری و گرفتارم ننمایی،
2- و از روزی پاکیزه ترین و فراخ ترینش را نصیبم کنی، ای پروردگارم مرا محروم مکن، و قرضم را ادا کن، و بارم را از دوشم بردار، و آنچه مرا تاب آن نیست بر عهده ام مگذار، ای مولای من مرا در هر خیری که محمّد و خاندان محمّد را وارد کردی وارد کن، و از هر شرّی که محمّد و خاندان محمّد را از آن خارج کردی خارج نما، درودهایت و سلام و رحمت و برکاتت بر او و بر ایشان باد.
3- خدایا تو را می خوانم چنان که فرمانم دادی، پس مرا اجابت کن چنان که وعده ام نمودی
4- خدایا اندکی از بسیار از تو می خواهم، با نیاز بزرگی که مرا به آن است، و بی نیازی دیرینه ای که تو را از آن است، و آن اندک نزد من بسیار است، و بر تو هموار و آسان، پس به آن بر من منّت بگذار، همانا تو بر هرچیز توانایی، آمین ای پروردگار جهانیان
5- خدایا می خوانمت آنگونه که فرمودی پس اجابتم کن آنگونه که وعده کردی
6- اللَّهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی سه بار بگو: اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ بَهَائِکَ بِأَبْهَاهُ وَ کُلُّ بَهَائِکَ بَهِیٌّ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِبَهَائِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ جَلَالِکَ بِأَجَلِّهِ وَ کُلُّ جَلَالِکَ جَلِیلٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ

بِجَلَالِکَ کُلِّهِ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ جَمَالِکَ بِأَجْمَلِهِ وَ کُلّ جَمَالِکَ جَمِیلٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِجَمَالِکَ کُلِّهِ باز سه بار بگو اللّٰهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی پس بگوید: اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ عَظَمَتِکَ بِأَعْظَمِهَا وَ کُلُّ عَظَمَتِکَ عَظِیمَةٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِعَظَمَتِکَ کُلِّهَا اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ نُورِکَ بِأَنْوَرِهِ وَ کُلُّ نُورِکَ نَیِّرٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِنُورِکَ کُلِّهِ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ رَحْمَتِکَ بِأَوْسَعِهَا وَ کُلُّ رَحْمَتِکَ وَاسِعَةٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِرَحْمَتِکَ کُلِّهَا باز سه بار بگو اللّٰهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی پس بگوید: اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ کَمَالِکَ بِأَکْمَلِهِ وَ کُلُّ کَمَالِکَ کَامِلٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِکَمَالِکَ کُلِّهِ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ کَلِمَاتِکَ بِأَتَمِّهَا وَ کُلُّ کَلِمَاتِکَ تَامَّةٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِکَلِمَاتِکَ کُلِّهَا اللهمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ أَسْمَائِکَ بِأَکْبَرِهَا وَ کُلُّ أَسْمَائِکَ کَبِیرَةٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ اسْمَائِکَ لَهَا سه بار بگو، اللّٰهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی پس بگوید: اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ عِزَّتِکَ بِأَعَزِّهَا وَ کُلُّ عِزَّتِکَ عَزِیزَةٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِعِزَّتِکَ کُلِّهَا اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ مَشِیَّتِکَ بِأَمْضَاهَا وَ کُلُّ مَشِیَّتِکَ مَاضِیَةٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَشِیَّتِکَ کُلِّهَا اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِقُدْرَتِکَ الَّتِی اسْتَطَلْتَ بِهَا عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ وَ کُلُّ قُدْرَتِکَ مُسْتَطِیلَةٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِقُدْرَتِکَ کُلِّهَا سه بار بگو، اللّٰهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی پس بگوید: اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ عِلْمِکَ بِأَنْفَذِهِ وَ کُلُّ عِلْمِکَ نَافِذٌ اللّٰهُمَ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِعِلْمِکَ کُلِّهِ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ قَوْلِکَ بِأَرْضَاهُ وَ کُلُّ قَوْلِکَ رَضِیٌّ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِقَوْلِکَ کُلِّهِ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ مَسَائِلِکَ بِأَحَبِّهَا إِلَیْکَ وَ کُلُّ مَسَائِلِکَ حَبِیبَةٌ إِلَیْکَ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَسَائِلِکَ کُلِّهَا سه بار بگو اللّٰهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی پس بگوید: اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ شَرَفِکَ بِأَشْرَفِهِ وَ کُلُّ شَرَفِکَ شَرِیفٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِشَرَفِکَ کُلِّهِ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ سُلْطَانِکَ بِأَدْوَمِهِ وَ کُلُّ سُلْطَانِکَ دَائِمٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِسُلْطَانِکَ کُلِّهِ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ مُلْکِکَ بِأَفْخَرِهِ وَ کُلُّ مُلْکِکَ فَاخِرٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمُلْکِکَ کُلِّهِ سه بار بگو، اللّٰهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی پس بگوید: اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ عَلَائِکَ بِأَعْلَاهُ وَ کُلُّ عَلَائِکَ عَالٍ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِعَلَائِکَ کُلِّهِ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ مَنِّکَ بِأَقْدَمِهِ وَ کُلُّ مَنِّکَ قَدِیمٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَنِّکَ کُلِّهِ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ آیَاتِکَ بِأَعْجَبِهَا وَ کُلُّ آیَاتِکَ عَجِیبَةٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِآیَاتِکَ کُلِّهَا سه بار بگو، اللّٰهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی پس بگوید: اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ فَضْلِکَ بِأَفْضَلِهِ وَ کُلُّ فَضْلِکَ فَاضِلٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِفَضْلِکَ کُلِّهِ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ رِزْقِکَ بِأَعَمِّهِ وَ کُلُّ رِزْقِکَ عَامٌّ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِرِزْقِکَ کُلِّهِ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ عَطَائِکَ بِأَهْنَئِهِ وَ کُلُّ عَطَائِکَ هَنِیءٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِعَطَائِکَ کُلِّهِ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ خَیْرِکَ بِأَعْجَلِهِ وَ کُلُّ خَیْرِکَ عَاجِلٌ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِخَیْرِکَ کُلِّهِ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ إِحْسَانِکَ بِأَحْسَنِهِ وَ کُلُّ إِحْسَانِکَ حَسَنٌ

اَللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِإِحْسَانِکَ کُلِّهِ اللّٰهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَا تُجِیبُنِی بِهِ حِینَ أَدْعُوکَ فَأَجِبْنِی یَا اللَّهُ نَعَمْ دَعْوَتُکَ یَا اللَّهُ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَا أَنْتَ فِیهِ مِنَ الشُّئُونِ وَ الْجَبَرُوتِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِکُلِّ شَأْنٍ وَ جَبَرُوتٍ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِشَأْنِکَ وَ جَبَرُوتِکَ کُلِّهَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَا تُجِیبُنِی بِهِ حِینَ أَسْأَلُکَ بِهِ فَأَجِبْنِی یَا اللَّهُ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ در اینجا حاجتت را بخواه، سپس بگو: اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ ابْعَثْنِی عَلَی الْإِیمَانِ بِکَ وَ التَّصْدِیقِ بِرَسُولِکَ وَ الْوَلَایَهِ لِعَلِیِّ بْنِ أَبِی طَالِبٍ عَلَیْهِ السَّلَامُ وَ الْإِیتِمَامِ بِالْأَئِمَّهِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ وَ الْبَرَاءَهِ مِنْ أَعْدَائِهِمْ فَإِنِّی قَدْ رَضِیتُ بِذَلِکَ یَا رَبِّ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَسْأَلُکَ خَیْرَ الْخَیْرِ رِضْوَانَکَ وَ الْجَنَّهَ وَ أَعُوذُ بِکَ مِنْ شَرِّ الشَّرِّ سَخَطِکَ وَ النَّارِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ احْفَظْنِی مِنْ کُلِّ مُصِیبَهٍ وَ کُلِّ بَلِیَّهٍ وَ [مِنْ] کُلِّ عُقُوبَهٍ وَ مِنْ کُلِّ فِتْنَهٍ وَ مِنْ کُلِّ بَلَاءٍ وَ مِنْ کُلِّ شَرٍّ وَ مِنْ کُلِّ مَکْرُوهٍ [وَ مِنْ کُلِّ مُصِیبَهٍ] وَ مِنْ کُلِّ آفَهٍ نَزَلَتْ أَوْ تَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ إِلَی الْأَرْضِ فِی هَذِهِ السَّاعَهِ وَ فِی هَذِهِ اللَّیْلَهِ وَ فِی هَذَا الْیَوْمِ وَ فِی هَذَا الشَّهْرِ وَ فِی هَذِهِ السَّنَهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اقْسِمْ لِی مِنْ کُلِّ سُرُورٍ وَ مِنْ کُلِّ بَهْجَهٍ وَ مِنْ کُلِّ اسْتِقَامَهٍ وَ مِنْ کُلِّ فَرَجٍ وَ مِنْ کُلِّ عَافِیَهٍ وَ مِنْ کُلِّ سَلَامَهٍ وَ مِنْ کُلِّ کَرَامَهٍ وَ مِنْ کُلِّ رِزْقٍ وَاسِعٍ حَلَالٍ طَیِّبٍ وَ مِنْ کُلِّ نِعْمَهٍ وَ مِنْ کُلِّ حَسَنَهٍ نَزَلَتْ أَوْ تَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ إِلَی الْأَرْضِ فِی هَذِهِ السَّاعَهِ وَ فِی هَذِهِ اللَّیْلَهِ وَ فِی هَذَا الْیَوْمِ وَ فِی هَذَا الشَّهْرِ وَ فِی هَذِهِ السَّنَهِ اللَّهُمَّ إِنْ کَانَتْ ذُنُوبِی قَدْ أَخْلَقَتْ وَجْهِی عِنْدَکَ وَ حَالَتْ بَیْنِی وَ بَیْنَکَ أَوْ غَیَّرَتْ حَالِی عِنْدَکَ فَإِنِّی أَسْأَلُکَ بِنُورِ وَجْهِکَ الْکَرِیمِ الَّذِی لَمْ یُطْفَأْ وَ بِوَجْهِ حَبِیبِکَ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَی وَ بِوَجْهِ وَلِیِّکَ عَلِیٍّ الْمُرْتَضَی وَ بِحَقِّ أَوْلِیَائِکَ الَّذِینَ انْتَجَبْتَهُمْ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَغْفِرَ لِی وَ لِوَالِدَیَّ وَ مَا وَلَدَا وَ لِلْمُؤْمِنِینَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ مَا تَوَالَدُوا ذُنُوبَنَا کُلَّهَا صَغِیرَهَا وَ کَبِیرَهَا وَ أَنْ تَخْتِمَ لَنَا بِالصَّالِحَاتِ وَ أَنْ تَقْضِیَ لَنَا الْحَاجَاتِ وَ الْمُهِمَّاتِ وَ صَالِحَ الدُّعَاءِ وَ الْمَسْأَلَهِ فَاسْتَجِبْ لَنَا بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ آمِینَ آمِینَ آمِینَ مَا شَاءَ اللَّهُ کَانَ لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّهَ إِلَّا بِاللَّهِ (سُبْحَانَ رَبِّکَ رَبِّ الْعِزَّهِ عَمَّا یَصِفُونَ وَ سَلامٌ عَلَی الْمُرْسَلِینَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعالَمِینَ) سپس دو دست خود را به آسمان بلند کن و گردنت را به سمت شانه چپ خود کج کن و با حالت گریه یا درحالی که خود را به گریه وامی داری، بگو: یَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْأَلُکَ بِحَقِّ مَنْ حَقُّهُ عَلَیْکَ عَظِیمٌ بِلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْأَلُکَ بِبَهَاءِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ یَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْأَلُکَ بِجَلَالِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ یَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْأَلُکَ بِجَمَالِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ یَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْأَلُکَ بِنُورِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ یَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْأَلُکَ بِکَمَالِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ یَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْأَلُکَ بِعِزَّهِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ یَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْأَلُکَ بِعَظِیمِ [بِعِظَمِ] لَا إِلَهَ إِلَا أَنْتَ یَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْأَلُکَ بِقَوْلِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ یَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْأَلُکَ بِشَرَفِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ یَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْأَلُکَ بِعَلَاءِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ یَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْأَلُکَ بِلَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ یَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ یَا

رَبَّاهْ يَا رَبَّاهْ حَتَّى يَنْقَطِعَ اَلنَّفَسُ أَسْأَلَکَ يَا سَيِّدِی تَقُولُ ذَلِکَ وَ أَنْتَ مَادٌّ يَدَيْکَ مثنی [مُثَنٍ] عُنُقَکَ عَلَی مَنْکِبِکَ الْأَيْسَرِ يَا اللَّهُ يَا رَبَّاهْ أسألک یا سیّدی، یا اللّه یا ربّاه عبارت «یا ربّاه. . .» را به اندازه یک نفس کامل بگو. يَا سَيِّدَاهْ يَا مَوْلَایَ يَا غِيَاثَاهْ يَا مَلْجَئَاهْ يَا مُنْتَهَی غَايَهِ رَغْبَتَاهْ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ أَسْأَلُکَ فَلَيْسَ کَمِثْلِکَ شَیْ ءٌ وَ أَسْأَلُکَ بِکُلِّ دَعْوَهٍ مُسْتَجَابَهٍ دَعَاکَ بِهَا نَبِیٌّ مُرْسَلٌ أَوْ مَلَکٌ مُقَرَّبٌ أَوْ عَبْدٌ مُؤْمِنٌ امْتَحَنْتَ قَلْبَهُ لِلْإِيمَانِ وَ اسْتَجَبْتَ دَعْوَتَهُ مِنْهُ وَ أَتَوَجَّهُ إِلَيْکَ بِمُحَمَّدٍ نَبِيِّکَ نَبِیِّ الرَّحْمَهِ وَ أُقَدِّمُهُ بَيْنَ يَدَیْ حَوَائِجِی يَا مُحَمَّدُ يَا رَسُولَ اللَّهِ بِأَبِی أَنْتَ وَ أُمِّی أَتَوَجَّهُ بِکَ إِلَی رَبِّکَ وَ رَبِّی وَ أُقَدِّمُکَ بَيْنَ يَدَیْ حَوَائِجِی يَا رَبَّاهْ يَا رَبَّاهْ يَا رَبَّاهْ أَسْأَلُکَ بِکَ فَلَيْسَ کَمِثْلِکَ شَیْ ءٌ وَ أَتَوَجَّهُ إِلَيْکَ بِمُحَمَّدٍ حَبِيبِکَ وَ بِعِتْرَتِهِ الْهَادِيَهِ وَ أُقَدِّمُهُمْ بَيْنَ يَدَیْ حَوَائِجِی وَ أَسْأَلُکَ اللَّهُمَّ بِحَيَاتِکَ الَّتِی لَا تَمُوتُ وَ بِنُورِ وَجْهِکَ الَّذِی لَا يُطْفَأُ وَ بِعَيْنِکَ الَّتِی لَا تَنَامُ وَ أَسْأَلُکَ بِحَقِّ مَنْ حَقُّهُ عَلَيْکَ عَظِيمٌ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ قَبْلَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ بَعْدَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ عَدَدَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ زِنَهَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ مِلْأَ کُلِّ شَیْ ءٍ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ عَبْدِکَ الْمُصْطَفَی وَ رَسُولِکَ الْمُرْتَضَی وَ أَمِينِکَ الْمُصَفَّی وَ نَجِيبِکَ دُونَ خَلْقِکَ وَ حَبِيبِکَ وَ خِيَرَتِکَ مِنْ خَلْقِکَ أَجْمَعِينَ النَّذِيرِ الْبَشِيرِ السِّرَاجِ الْمُنِيرِ وَ عَلَی أَهْلِ بَيْتِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْمُطَهَّرِينَ الْأَخْيَارِ الْأَبْرَارِ وَ عَلَی الْمَلَائِکَهِ [مَلَائِکَتِکَ] الَّذِينَ اسْتَخْلَصْتَهُمْ لِنَفْسِکَ وَ حَجَبْتَهُمْ عَنْ خَلْقِکَ وَ عَلَی أَنْبِيَائِکَ الَّذِينَ يُنْبِئُونَ بِالصِّدْقِ عَنْکَ وَ عَلَی عِبَادِکَ الصَّالِحِينَ الَّذِينَ أَدْخَلْتَهُمْ فِی رَحْمَتِکَ الْأَئِمَّهِ الْمُهْتَدِينَ الرَّاشِدِينَ الْمُطَهَّرِينَ وَ عَلَی جَبْرَئِيلَ وَ مِيکَائِيلَ وَ إِسْرَافِيلَ وَ عِزْرَائِيلَ [مَلَکِ الْمَوْتِ] وَ رِضْوَانَ خَازِنِ الْجِنَانِ [الْجَنَّهِ] وَ مَالِکٍ خَازِنِ النَّارِ وَ الرُّوحِ الْقُدُسِ وَ حَمَلَهِ الْعَرْشِ وَ مُنْکَرٍ وَ نَکِيرٍ وَ عَلَی الْمَلَکَيْنِ الْحَافِظَيْنِ عَلَیَّ بِالصَّلَاهِ الَّتِی تُحِبُّ أَنْ تُصَلَّیَ بِهَا عَلَيْهِمْ صَلَاهً کَثِيرَهً طَيِّبَهً مُبَارَکَهً زَاکِيَهً نَامِيَهً طَاهِرَهً شَرِيفَهً فَاضِلَهً تُبَيِّنُ بِهَا فَضْلَهُمْ عَلَی الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ أَنْ تَسْمَعَ صَوْتِی وَ تُجِيبَ دَعْوَتِی وَ تَغْفِرَ ذُنُوبِی وَ تُنْجِحَ طَلِبَتِی وَ تَقْضِیَ حَاجَتِی وَ تَقَبَّلَ قِصَّتِی وَ تُنْجِزَ لِی مَا وَعَدْتَنِی وَ تُقِيلَنِی عَثْرَتِی وَ تَتَجَاوَزَ عَنْ خَطِيئَتِی وَ تَصْفَحَ عَنْ ظُلْمِی وَ تَعْفُوَ عَنْ جُرْمِی وَ تُقْبِلَ عَلَیَّ وَ لَا تُعْرِضَ عَنِّی وَ تَرْحَمَنِی وَ لَا تُعَذِّبَنِی وَ تُعَافِيَنِی وَ لَا تَبْتَلِيَنِی وَ تَرْزُقَنِی مِنْ أَطْيَبِ الرِّزْقِ وَ أَوْسَعِهِ وَ أَهْنَئِهِ وَ أَمْرَئِهِ وَ أَسْبَغِهِ وَ أَکْثَرِهِ وَ لَا تَحْرِمَنِی يَا رَبِّ النَّظَرَ إِلَی وَجْهِکَ الْکَرِيمِ وَ الْفَوْزَ بِالْجَنَّهِ وَ الْعِتْقَ مِنَ النَّارِ وَ اقْضِ عَنِّی يَا رَبِّ دَيْنِی وَ أَمَانَتِی وَ ضَعْ عَنِّی وِزْرِی وَ لَا تُحَمِّلْنِی مَا لَا طَاقَهَ لِی بِهِ يَا مَوْلَایَ وَ أَدْخِلْنِی فِی کُلِّ خَيْرٍ أَدْخَلْتَ فِيهِ مُحَمَّداً وَ آلَ مُحَمَّدٍ وَ أَخْرِجْنِی مِنْ کُلِّ سُوءٍ أَخْرَجْتَهُمْ مِنْهُ وَ لَا تُفَرِّقْ بَيْنِی وَ بَيْنَهُمْ طَرْفَهَ عَيْنٍ أَبَداً فِی الدُّنْيَا وَ الْآخِرَهِ سه بار بگو اللَّهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی پس بگوید: اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ قَلِيلًا مِنْ کَثِيرٍ مَعَ حَاجَه بِی إِلَيْهِ عَظِيمَهٍ وَ غِنَاکَ عَنْهُ قَدِيمٌ وَ هُوَ عِنْدِی کَثِيرٌ وَ هُوَ عَلَيْکَ سَهْلٌ يَسِيرٌ فَامْنُنْ بِهِ عَلَیَّ إِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِيرٌ

اللّٰهُمَّ بِرَحْمَتِکَ فِی الصَّالِحِینَ فَأَدْخِلْنَا وَ فِی عِلِّیِّینَ فَارْفَعْنَا وَ (بِکَأْسٍ مِنْ مَعِینٍ) مِنْ عَیْنٍ سَلْسَبِیلَ فَاسْقِنَا وَ مِنَ الْحُورِ الْعِینِ بِرَحْمَتِکَ فَزَوِّجْنَا وَ مِنْ وِلْدَانٍ مُخَلَّدِینَ (کَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَکْنُونٌ) فَأَخْدِمْنَا وَ مِنْ ثِمَارِ الْجَنَّهِ وَ لُحُومِ الطَّیْرِ فَأَطْعِمْنَا وَ مِنْ ثِیَابِ السُّنْدُسِ وَ الْحَرِیرِ وَ الْإِسْتَبْرَقِ فَأَلْبِسْنَا وَ لَیْلَهَ الْقَدْرِ وَ حَجَّ بَیْتِکَ الْحَرَامِ وَ قَتْلًا فِی سَبِیلِکَ مَعَ وَلِیِّکَ فَوَفِّقْ لَنَا وَ صَالِحَ الدُّعَاءِ وَ الْمَسْأَلَهِ فَاسْتَجِبْ لَنَا یَا خَالِقَنَا اسْمَعْ وَ اسْتَجِبْ لَنَا وَ إِذَا جَمَعْتَ الْأَوَّلِینَ وَ الْآخِرِینَ یَوْمَ الْقِیَامَهِ فَارْحَمْنَا وَ بَرَاءَهً مِنَ النَّارِ وَ أَمَاناً مِنَ الْعَذَابِ فَاکْتُبْ لَنَا وَ فِی جَهَنَّمَ فَلَا تَجْعَلْنَا وَ مَعَ الشَّیَاطِینِ فِی النَّارِ فَلَا تُقِرَّنَا وَ فِی هَوَانِکَ وَ عَذَابِکَ فَلَا تَقْلِبْنَا وَ مِنَ الزَّقُّومِ وَ الضَّرِیعِ فَلَا تُطْعِمْنَا وَ فِی النَّارِ عَلَی وُجُوهِنَا فَلَا تَکُبَّنَا وَ مِنْ ثِیَابِ النَّارِ وَ سَرَابِیلِ الْقَطِرَانِ فَلَا تُلْبِسْنَا وَ مِنْ کُلِّ سُوءٍ یَا لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ بِحَقِّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ فَنَجِّنَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ وَ لَمْ یُسْأَلْ مِثْلَکَ وَ أَرْغَبُ إِلَیْکَ وَ لَمْ یُرْغَبْ إِلَی مِثْلِکَ یَا رَبِّ أَنْتَ مَوْضِعُ مَسْأَلَهِ السَّائِلِینَ وَ مُنْتَهَی رَغْبَهِ الرَّاغِبِینَ أَسْأَلُکَ اللَّهُمَّ بِأَفْضَلِ أَسْمَائِکَ کُلِّهَا وَ أَنْجَحِهَا یَا اللَّهُ یَا رَحْمَانُ وَ بِاسْمِکَ الْمَخْزُونِ الْمَصُونِ الْأَعَزِّ الْأَجَلِّ الْأَعْظَمِ الَّذِی تُحِبُّهُ وَ تَهْوَاهُ وَ تَرْضَی عَمَّنْ دَعَاکَ بِهِ وَ تَسْتَجِیبُ لَهُ دُعَاءَهُ وَ حَقٌّ عَلَیْکَ یَا رَبِّ أَنْ لَا تَحْرِمَ سَائِلَکَ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِکُلِّ اسْمٍ هُوَ لَکَ دَعَاکَ بِهِ عَبْدٌ هُوَ لَکَ فِی بَرٍّ أَوْ بَحْرٍ أَوْ سَهْلٍ أَوْ جَبَلٍ أَوْ عِنْدَ بَیْتِکَ الْحَرَامِ أَوْ فِی شَیْ ءٍ مِنْ سُبُلِکَ فَأَدْعُوکَ یَا رَبِّ دُعَاءَ مَنْ قَدِ اشْتَدَّتْ فَاقَتُهُ وَ عَظُمَ جُرْمُهُ وَ ضَعُفَ کَدْحُهُ وَ أَشْرَفَتْ عَلَی الْهَلَکَهِ نَفْسُهُ وَ لَمْ یَثِقْ بِشَیْ ءٍ مِنْ عَمَلِهِ وَ لَمْ یَجِدْ لِمَا هُوَ فِیهِ سَادّاً وَ لَا لِذَنْبِهِ غَافِراً وَ لَا لِعَثْرَتِهِ مُقِیلًا غَیْرَکَ هَارِباً إِلَیْکَ مُتَعَوِّذاً بِکَ مُتَعَبِّداً لَکَ غَیْرَ مُسْتَکْفٍ وَ لَا مُسْتَکْبِرٍ وَ لَا مُسْتَحْسِرٍ وَ لَا مُتَجَبِّرٍ وَ لَا مُتَعَظِّمٍ بَلْ بَائِسٌ فَقِیرٌ خَائِفٌ مُسْتَجِیرٌ أَسْأَلُکَ یَا اللَّهُ یَا رَحْمَانُ یَا حَنَّانُ یَا مَنَّانُ یَا بَدِیعَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ یَا ذَا الْجَلَالِ وَ الْإِکْرَامِ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَاهً کَثِیرَهً طَیِّبَهً مُبَارَکَهً نَامِیَهً زَاکِیَهً شَرِیفَهً أَسْأَلُکَ اللَّهُمَّ أَنْ تَغْفِرَ لِی فِی شَهْرِی هَذَا وَ تَرْحَمَنِی وَ تُعْتِقَ رَقَبَتِی مِنَ النَّارِ وَ تُعْطِیَنِی فِیهِ خَیْرَ مَا أَعْطَیْتَ أَحَداً مِنْ خَلْقِکَ وَ خَیْرَ مَا أَنْتَ مُعْطِیهِ وَ لَا تَجْعَلْهُ آخِرَ شَهْرِ رَمَضَانٍ صُمْتُهُ لَکَ مُنْذُ أَسْکَنْتَنِی أَرْضَکَ إِلَی یَوْمِی هَذَا بَلِ اجْعَلْهُ عَلَیَّ أَتَمَّهُ نِعْمَهً وَ أَعَمَّهُ عَافِیَهً وَ أَوْسَعَهُ رِزْقاً وَ أَجْزَلَهُ وَ أَهْنَأَهُ اللَّهُمَّ إِنِّی أَعُوذُ بِکَ وَ بِوَجْهِکَ الْکَرِیمِ وَ مُلْکِکَ الْعَظِیمِ أَنْ تَغْرُبَ الشَّمْسُ مِنْ یَوْمِی هَذَا أَوْ یَنْقَضِیَ بَقِیَّهُ هَذَا الْیَوْمِ أَوْ یَطْلُعَ الْفَجْرُ مِنْ لَیْلَتِی هَذِهِ أَوْ یَخْرُجَ هَذَا الشَّهْرُ وَ لَکَ قِبَلِی تَبِعَهٌ أَوْ ذَنْبٌ أَوْ خَطِیئَهٌ تُرِیدُ أَنْ تُقَایِسَنِی بِهَا أَوْ تُؤَاخِذَنِی بِهَا أَوْ تُوقِفَنِی بِهَا مَوْقِفَ خِزْیٍ فِی الدُّنْیَا وَ الْآخِرَهِ أَوْ تُعَذِّبَنِی یَوْمَ أَلْقَاکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ اللَّهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ لِهَمٍّ لَا یُفَرِّجُهُ غَیْرُکَ وَ لِرَحْمَهٍ لَا تُنَالُ إِلَّا بِکَ وَ لِکَرْبٍ لَا یَکْشِفُهُ إِلَّا أَنْتَ وَ لِرَغْبَهٍ لَا تُبْلَغُ إِلَّا بِکَ وَ لِحَاجَهٍ لَا تُقْضَی دُونَکَ اللَّهُمَّ فَکَمَا کَانَ مِنْ شَأْنِکَ مَا أَرَدْتَنِی بِهِ مِنْ مَسْأَلَتِکَ وَ رَحِمْتَنِی بِهِ مِنْ ذِکْرِکَ فَلْیَکُنْ مِنْ شَأْنِکَ الِاسْتِجَابَهُ لِی فِیمَا دَعَوْتُکَ بِهِ وَ النَّجَاهُ لِی فِیمَا فَزِعْتُ إِلَیْکَ مِنْهُ أَیْ مُلَیِّنَ الْحَدِیدِ لِدَاوُدَ أَیْ

كَاشِفَ اَلضُّرِّ وَ اَلْكَرْبِ اَلْعَظِيمِ [اَلْكَرْبِ اَلْعِظَامِ] عَنْ أَيُّوبَ وَ مُفَرِّجَ غَمِّ يَعْقُوبَ وَ مُنَفِّسَ كَرْبِ يُوسُفَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ افْعَلْ بِي مَا أَنْتَ أَهْلُهُ فَإِنَّكَ (أَهْلُ التَّقْوى وَ أَهْلُ الْمَغْفِرَهِ) اَللَّهُمَّ أَنْتَ ثِقَتِي فِي كُلِّ كَرْبٍ وَ رَجَائِي فِي كُلِّ شِدَّهٍ وَ أَنْتَ فِي كُلِّ أَمْرٍ نَزَلَ بِي ثِقَهٌ وَ عُدَّهٌ كَمْ مِنْ كَرْبٍ يَضْعُفُ مِنْهُ الْفُؤَادُ وَ تَقِلُّ فِيهِ الْحِيلَهُ وَ يَخْذُلُ فِيهِ الصَّدِيقُ وَ يَشْمَتُ فِيهِ الْعَدُوُّ وَ أَنْزَلْتُهُ بِكَ وَ شَكَوْتُهُ إِلَيْكَ رَغْبَهً مِنِّي فِيهِ إِلَيْكَ عَمَّنْ سِوَاكَ فَفَرَّجْتَهُ وَ كَشَفْتَهُ وَ كَفَيْتَهُ فَأَنْتَ وَلِيُّ كُلِّ نِعْمَهٍ وَ صَاحِبُ كُلِّ حَسَنَهٍ وَ مُنْتَهَى كُلِّ رَغْبَهٍ أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ مِنْ شَيْ ءٍ اَللَّهُمَّ عَافِنِي فِي يَوْمِي هَذَا حَتَّى أُمْسِيَ اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بَرَكَهَ يَوْمِي هَذَا وَ مَا نَزَلَ فِيهِ مِنْ عَافِيَهٍ وَ مَغْفِرَهٍ وَ رَحْمَهٍ وَ رِضْوَانٍ وَ رِزْقٍ وَاسِعٍ حَلَالٍ تَبْسُطُهُ عَلَيَّ وَ عَلَى وَالِدَيَّ وَ وُلْدِي وَ أَهْلِي وَ عِيَالِي وَ أَهْلِ حُزَانَتِي وَ مَنْ أَحْبَبْتُ وَ أَحَبَّنِي وَ وَلَدْتُ وَ وَلَدَنِي اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الشَّكِّ وَ الشِّرْكِ وَ الْحَسَدِ وَ الْبَغْيِ وَ الْحَمِيَّهِ وَ الْغَضَبِ اَللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَ رَبَّ الْأَرَضِينَ السَّبْعِ وَ مَا فِيهِنَّ وَ مَا بَيْنَهُنَّ وَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ اكْفِنِي الْمُهِمَّ مِنْ أَمْرِي بِمَا شِئْتَ وَ كَيْفَ شِئْتَ آن گاه سوره حمد و آیه الکرسی را بخوان، بعد بگو: اَللَّهُمَّ إِنَّكَ قُلْتَ لِنَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ (وَ لَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضى) اَللَّهُمَّ إِنَّ نَبِيَّكَ وَ رَسُولَكَ وَ حَبِيبَكَ وَ خِيَرَتَكَ مِنْ خَلْقِكَ لَا يَرْضَى بِأَنْ تُعَذِّبَ أَحَداً مِنْ أُمَّتِهِ دَانَكَ بِمُوَالاتِهِ وَ مُوَالاهِ الْأَئِمَّهِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ وَ إِنْ كَانَ مُذْنِباً خَاطِئاً فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَأَجِرْنِي يَا رَبِّ مِنْ جَهَنَّمَ وَ عَذَابِهَا وَ هَبْنِي لِمُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ يَا جَامِعاً بَيْنَ أَهْلِ الْجَنَّهِ عَلَى تَأَلُّفٍ مِنَ الْقُلُوبِ وَ شِدَّهِ الْمَحَبَّهِ وَ نَازِعَ الْغِلِّ مِنْ صُدُورِهِمْ وَ جَاعِلَهُمْ (إِخْواناً عَلى سُرُرٍ مُتَقابِلِينَ) يَا جَامِعاً بَيْنَ أَهْلِ طَاعَتِهِ وَ بَيْنَ مَنْ خَلَقَهَا لَهُ وَ يَا مُفَرِّجَ حُزْنِ كُلِّ مَحْزُونٍ وَ يَا مَنْهَلَ كُلِّ غَرِيبٍ يَا رَاحِمِي فِي غُرْبَتِي وَ فِي كُلِّ أَحْوَالِي بِحُسْنِ الْحِفْظِ وَ الْكِلَاءَهِ لِي يَا مُفَرِّجَ مَا بِي مِنَ الضِّيقِ وَ الْخَوْفِ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اجْمَعْ بَيْنِي وَ بَيْنَ أَحِبَّتِي وَ قَادَتِي وَ سَادَتِي وَ هُدَاتِي وَ مَوَالِيَّ يَا مُؤَلِّفاً بَيْنَ الْأَحِبَّهِ [الْأَحِبَّاءِ] صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ لَا تَفْجَعْنِي بِانْقِطَاعِ رُؤْيَهِ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ عَنِّي وَ لَا بِانْقِطَاعِ رُؤْيَتِي عَنْهُمْ فَبِكُلِّ مَسَائِلِكَ يَا رَبِّ أَدْعُوكَ إِلَهِي فَاسْتَجِبْ دُعَائِي إِيَّاكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِانْقِطَاعِ حُجَّتِي وَ وُجُوبِ حُجَّتِكَ أَنْ تَغْفِرَ لِي اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ خِزْيِ يَوْمِ الْمَحْشَرِ وَ مِنْ شَرِّ مَا بَقِيَ مِنَ الدَّهْرِ وَ مِنْ شَرِّ الْأَعْدَاءِ وَ صَفِيرِ الْفَنَاءِ وَ عُضَالِ الدَّاءِ وَ خَيْبَهِ الرَّجَاءِ وَ زَوَالِ النِّعْمَهِ وَ فَجْأَهِ النَّقِمَهِ اَللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي قَلْباً يَخْشَاكَ كَأَنَّهُ يَرَاكَ إِلَى يَوْمَ يَلْقَاكَ

السَّمَاوَاتِ الْعُلَى وَ لا فِی الْأَرَضِینَ السُّفْلَى وَ لَا فَوْقَهُنَّ وَ لَا تَحْتَهُنَّ وَ لَا بَیْنَهُنَّ إِلَهٌ یُعْبَدُ غَیْرُهُ لَکَ الْحَمْدُ حَمْداً لَا یَقْوَى عَلَى إِحْصَائِهِ إِلّا أَنْتَ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ صَلاةً لَا یَقْوَى عَلَى إِحْصَائِهَا إِلّا أَنْتَ. (1)

صوت

***

اللَّهُمَّ رَبَّ شَهْرِ رَمَضَانَ الَّذِی أَنْزَلْتَ فِیهِ الْقُرآنَ وَ افْتَرَضْتَ عَلَى عِبَادِکَ فِیهِ الصِّیَامَ ارْزُقْنِی حَجَّ بَیْتِکَ الْحَرَامِ فِی هَذَا الْعَامِ وَ فِی کُلِّ عَامٍ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الْعِظَامَ فَإِنَّهُ لا یَغْفِرُهَا غَیْرُکَ یَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِکْرَامِ (2)

هشتم: این ذکر را که فیض کاشانی در کتاب «خلاصه الاذکار» فرموده است که در هر روز ماه رمضان صد مرتبه بگوید:

سُبْحَانَ الضَّارِّ النَّافِعِ سُبْحَانَ الْقَاضِی بِالْحَقِّ سُبْحَانَ الْعَلِیِّ الْأَعْلَى سُبْحَانَهُ وَ بِحَمْدِهِ سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى (3)

نهم: شیخ مفید در کتاب «مقنعه» فرموده است: از جمله مستحبات ماه رمضان در هر روز، صد مرتبه صلوات فرستادن بر رسول خدا است، و هرکه زیادتر فرستند بهتر است.

مطلب دوم: اعمال مخصوص شب و روز ماه رمضان

اعمال شب اول و رویت هلال ماه رمضان

شب اوّل: در ان چند عمل مستحب است: اوّل: استهلال [یعنی جستجوی هلال ماه] ، و بعضی استهلال این ماه را واجب دانسته اند.

صوت

***

2 دوّم: چون رؤیت هلال کرد، به هلال اشاره نکند، بلکه رو به قبله نموده و دستها را به آسمان بردارد و هلال را خطاب کرده و بگوید:

رَبِّی وَ رَبُّکَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِینَ اللَّهُمَّ أَهِلَّهُ عَلَیْنَا بِالْأَمْنِ وَ الْإِیمَانِ وَ السَّلامَهِ وَ الْإِسْلامِ وَ الْمُسَارَعَهِ إِلَی مَا تُحِبُّ وَ تَرْضَی اللَّهُمَّ بَارِکْ لَنَا فِی شَهْرِنَا هَذَا وَ ارْزُقْنَا خَیْرَهُ وَ عَوْنَهُ وَ اصْرِفْ عَنَّا ضُرَّهُ وَ شَرَّهُ وَ بَلاءَهُ وَ فِتْنَتَهُ. (4)

و روایت شده: زمانی که رسول خدا

1- ای که پیش از هرچیز بوده پس انگاه همه چیز را آفرید، و ماندگار است و همه چیز نابود می شود، ای که چیزی مانند او نیست، ای ان که نه در آسمان های برتر، و نه در زمین های پایین تر، و نه بالای آنها، و نه زیر آنها و نه بین آنها، معبودی جز او نیست که پرستیده شود، سپاس تنها توراست، سپاسی که کسی بر شمردنش جز تو توان ندارد، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، درودی که کسی جز تو توانایی شمردنش را نداشته باشد.
هفتم: شیخ کفعمی در کتاب «بلد الامین» و «مصباح» از کتاب «اختیار» سیّد ابن باقی نقل کرده است که هرکه این دعا را در هر روز ماه رمضان بخواند، حق تعالی گناهان چهل ساله او را بیامرزد
2- خدایا ای پروردگار ماه رمضان که قرآن را در آن نازل کردی، و روزه در آن را بر بندگانت واجب نمودی، حج خانه محترمت را در این سال و در هر سال روزی من کن، و گناهان بزرگ را بر من بیامرز، همانا کسی جز تو آنها را نمی آمرزد، ای دارای بزرگی و شکوه.
3- منزّه است زیان رسان به کافران سود رسان به مؤمنان، منزّه است حکم کنند بر حق، منزّه است او و برتر است، منزّه است او و ستایش از ان است، منزّه است او و برتر.
4- ای ماه، پروردگار من و تو، خدا پروردگار جهانیان است. خدایا ماه را بر ما نو کن به ایمنی و ایمان، و تندرستی و اسلام و شتافتن به سوی آنچه دوست داری و خشنود میشوی. خدایا در این ماه به ما برکت بخش، و خیر و کمکش را روزی ما فرما، و زیان و گزند و بلا و فتنه اش را از ما بگردان.

صلّی اللّه و علیه و آله هلال ماه رمضان را رؤیت میکرد، روی شریفش را به جانب قبله می گرداند و می گفت:

اللَّهُمَّ أَهِلَّهُ عَلَيْنَا بِالْأَمْنِ وَ الْإِيمَانِ وَ السَّلامَهِ وَ الْإِسْلامِ وَ الْعَافِيَهِ الْمُجَلَّلَهِ وَ دِفَاعِ الْأَسْقَامِ [وَ الرِّزْقِ الْوَاسِعِ] وَ الْعَوْنِ عَلَى الصَّلاهِ وَ الصِّيَامِ وَ الْقِيَامِ وَ تِلاوَهِ الْقُرْآنِ اللَّهُمَّ سَلِّمْنَا لِشَهْرِ رَمَضَانَ وَ تَسَلَّمْهُ مِنَّا وَ سَلِّمْنَا فِيهِ حَتَّى يَنْقَضِيَ عَنَّا شَهْرُ رَمَضَانَ وَ قَدْ عَفَوْتَ عَنَّا وَ غَفَرْتَ لَنَا وَ رَحِمْتَنَا (1)

و از حضرت صادق علیه السّلام روایت شده: چون رؤیت هلال نمودی بگو:

اللَّهُمَّ قَدْ حَضَرَ شَهْرُ رَمَضَانَ وَ قَدِ افْتَرَضْتَ عَلَيْنَا صِيَامَهُ وَ أَنْزَلْتَ فِيهِ الْقُرْآنَ هُدًى لِلنَّاسِ وَ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَ الْفُرْقَانِ اللَّهُمَّ أَعِنَّا عَلَى صِيَامِهِ وَ تَقَبَّلْهُ مِنَّا وَ سَلِّمْنَا فِيهِ وَ سَلِّمْنَا مِنْهُ وَ سَلِّمْهُ لَنَا فِي يُسْرٍ مِنْكَ وَ عَافِيَهٍ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْ ءٍ قَدِيرٌ يَا رَحْمَانُ يَا رَحِيمُ. (2)

دعای هلال صحیفه مکرمه

3 سوّم: دعای چهل وسوم» صحیفه کامله سجادیه «را در هنگام رؤیت هلال بخواند.

سیّد ابن طاووس روایت کرده: روزی حضرت سجّاد علیه السّلام در راهی می گذشت، که به هلال ماه رمضان نظر کرد، پس ایستاد و گفت:

أَيُّهَا الْخَلْقُ الْمُطِيعُ الدَّائِبُ السَّرِيعُ الْمُتَرَدِّدُ فِي مَنَازِلِ التَّقْدِيرِ الْمُتَصَرِّفُ فِي فَلَكِ التَّدْبِيرِ آمَنْتُ بِمَنْ نَوَّرَ بِكَ الظُّلَمَ وَ أَوْضَحَ بِكَ الْبُهَمَ وَ جَعَلَكَ آيَهً مِنْ آيَاتِ مُلْكِهِ وَ عَلامَهً مِنْ عَلامَاتِ سُلْطَانِهِ فَحَدَّ بِكَ الزَّمَانَ وَ امْتَهَنَكَ بِالْكَمَالِ وَ النُّقْصَانِ وَ الطُّلُوعِ وَ الْأُفُولِ وَ الْإِنَارَهِ وَ الْكُسُوفِ فِي كُلِّ ذَلِكَ أَنْتَ لَهُ مُطِيعٌ وَ إِلَى إِرَادَتِهِ سَرِيعٌ سُبْحَانَهُ مَا أَعْجَبَ مَا دَبَّرَ مِنْ أَمْرِكَ وَ أَلْطَفَ مَا

1- خدایا این ماه را بر ما نو کن به ایمنی و ایمان و سلامت و اسلام و عافیت بزرگ، و دفاع در برابر بیماری ها، و یاری بر نماز و روزه و شب زنده داری و تلاوت قرآن. خدایا ما را برای ماه رمضان سالم گردان، و ماه رمضان را از ما سالم دریافت کن و ما را در آن تا از ما بگذرد به سلامت

دار درحالیکه از گناهان ما درگذشته و ما را مورد آمرزش و رحمت خویش قرار داده باشی
2- خدایا ماه رمضان آمد، و تو روزه آن را بر ما واجب کرده ای، و قران را در آن برای هدایت و دلایلی روشن از هدایت و وسیله تشخیص حق از باطل نازل نموده ای. خدایا ما را بر روزه اش یاری کن، و آن را از من بپذیر، و ما را در آن و از آن سالم بدار، و آن را برای ما سالم گردان، در آسانی و عافیت از جانب خویش، همانا تو بر هرچیز توانایی، ای بخشنده، ای مهربان.

صَنَعَ فِی شَأْنِکَ جَعَلَکَ مِفْتَاحَ شَهْرٍ حَادِثٍ لِأَمْرٍ حَادِثٍ فَأَسْأَلُ اللَّهَ رَبِّی وَ رَبَّکَ وَ خَالِقِی وَ خَالِقَکَ وَ مُقَدِّرِی وَ مُقَدِّرَکَ وَ مُصَوِّرِی وَ مُصَوِّرَکَ ، (1)

أَنْ یُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ یَجْعَلَکَ هِلالَ بَرَکَهٍ لا تَمْحَقُهَا الْأَیَّامُ وَ طَهَارَهٍ لا تُدَنِّسُهَا الْآثَامُ هِلَالَ أَمْنٍ مِنَ الْآفَاتِ وَ سَلامَهٍ مِنَ السَّیِّئَاتِ هِلالَ سَعْدٍ لا نَحْسَ فِیهِ وَ یُمْنٍ لا نَکَدَ مَعَهُ وَ یُسْرٍ لا یُمَازِجُهُ عُسْرٌ وَ خَیْرٍ لا یَشُوبُهُ شَرٌّ هِلالَ أَمْنٍ وَ إِیمَانٍ وَ نِعْمَهٍ وَ إِحْسَانٍ وَ سَلامَهٍ وَ إِسْلامٍ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اجْعَلْنَا مِنْ أَرْضَی مَنْ طَلَعَ عَلَیْهِ، (2)

وَ أَزْکَی مَنْ نَظَرَ إِلَیْهِ وَ أَسْعَدَ مَنْ تَعَبَّدَ لَکَ فِیهِ وَ وَفِّقْنَا اللَّهُمَّ فِیهِ لِلطَّاعَهِ وَ التَّوْبَهِ وَ اعْصِمْنَا فِیهِ مِنَ الْآثَامِ وَ الْحَوْبَهِ وَ أَوْزِعْنَا فِیهِ شُکْرَ النِّعْمَهِ وَ أَلْبِسْنَا فِیهِ جُنَنَ الْعَافِیَهِ وَ أَتْمِمْ عَلَیْنَا بِاسْتِکْمَالِ طَاعَتِکَ فِیهِ الْمِنَّهَ إِنَّکَ أَنْتَ الْمَنَّانُ الْحَمِیدُ وَ صَلَّی اللَّهُ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّیِّبِینَ وَ اجْعَلْ لَنَا فِیهِ عَوْناً مِنْکَ عَلَی مَا نَدَبْتَنَا إِلَیْهِ مِنْ مُفْتَرَضِ طَاعَتِکَ وَ تَقَبَّلْهَا إِنَّکَ الْأَکْرَمُ مِنْ کُلِّ کَرِیمٍ وَ الْأَرْحَمُ مِنْ کُلِّ رَحِیمٍ آمِینَ آمِینَ آمِینَ رَبَّ الْعَالَمِینَ (3)

بقیه اعمال شب اول

4 چهارم: با همسر خویش نزدیکی کند، و این عمل از ویژگی های این ماه است، وگرنه نزدیکی با همسر در شب اول ماههای دیگر مکروه است.

5 پنجم: غسل شب اول ماه را انجام دهد.

روایت شده: هرکه در شب اول ماه رمضان غسل کند، تا ماه رمضان آینده بدنش دچار خارش نشود.

6 ششم: اگر بتواند در نهر جاری غسل کند، و سی

1- ای آفریده فرمانبردار، رونده کوشا و شتابان، رفت وآمدکننده در منزلگاه های معیّن، ای متصرف در چرخ گردان تدبیر، ایمان آوردم به آن کس که با تو تاریکی ها را روشن کرد، و آنچه را که به سختی می توان یافت آشکار ساخت و تو را نشان ه ای از نشانه های چیرگی، و علامتی از علائم قدرت خود قرار داد، پس زمان را به تو محدود ساخت، و گاهی تو را

به نقص و گاهی به کمال، و وقتی به طلوع، و زمانی به غروب، و حالتی پر نور، و حالتی گرفته، مسخّر خویش نمود، تو در تمام این حالات مسّخر اویی، و به سوی اراده اش شتابانی، منزّه است او چه عجیب است تدبیری که در حق تو به کار برده، و چه دقیق است آنچه درباره تو انجام داده، تو را کلید ماهی نو برای کارهایی نو ساخته، پس از پروردگار که پروردگار من و توست، و آفریننده من و توست، و مهار مقدّرات من و تو در کف قدرت اوست، و صورتگر من و توست،

2- میخواهم که بر محمّد و خاندانش درود فرستد، و تو را ماه برکتی قرار دهد، که گذشت روزگاران آن را از بین نبرد و ماه پاکی که گناهان آن را آلوده نگرداند، هلال ایمنی از آفات، و سلامتی از زشتیها، هلال خوش طالعی برکنار از بد یمنی، و مبارکی بدون گرفتاری و آسایش بدون دشواری و خیر بدون شرّ، هلال ایمنی و امان، و نعمت و احسان و سلامت و اسلام، خدایا بر محمّد و خاندانش درود فرست، و ما را از پسندیده ترین کسانی قرار ده که این ماه بر آنان طلوع کرده،

3- و پاکیزه ترین کسانی که به آنها نظر نموده، و خوشبخت ترین کسانی که در آن به بندگی تو گردن نهاده اند، و ما را در این ماه توفیق توبه عنایت کن، و از گناه حفظ فرما، و از انجام نافرمانی ات بازدار، و ادای شکر نعمتت را به ما ارزانی کن، و لباسهای عافیت را بر ما بپوشان، و به سبب انجام طاعت کامل، نعمتت را در این ماه بر ما تمام کن، زیرا که تو بس بخشنده ستوده ای، و درود خدا بر محمّد و خاندان پاکش، و برای ما از جانب خود در این ماه مددی برسان، بر انجام آنچه ما را به آن خوانده ای از اطاعت واجبت، و آن را بپذیر، همانا تو کریم تر از هر کریمی، و مهربان تر از هر مهربانی، آمین آمین ای پروردگار جهانیان.

کف آب بر سر بریزد که تا ماه رمضان آینده با طهارت معنوی باشد.

7 هفتم: مزار امام حسین علیه السّلام را زیارت کند، تا گناهانش ریخته و ثواب حاجیان و اهل عمره آن سال را دریابد.

8 هشتم: از این شب خواندن هزار رکعت نماز این ماه را شروع کند.

9 نهم: در این شب دو رکعت نماز بجا آورد، در هر رکعت سوره «حمد» و سوره «انعام» را بخواند، و از خدا درخواست کند که او را کفایت نماید، و از آنچه از دردها می ترسد حفظ کند.

10 دهم: دعای «اللّهمّ ان هذا الشّهر المبارک» را که در اعمال شب آخر ماه شعبان گذشت بخواند.

صوت

***

11 یازدهم: پس از نماز مغرب دستها را بلند کند، و این دعا را که از امام جواد علیه السّلام وارد شده و در کتاب «اقبال» ذکر شده بخواند:

اللَّهُمَّ یَا مَنْ یَمْلِکُ التَّدْبِیرَ وَ هُوَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ یَا مَنْ یَعْلَمُ خَائِنَةَ الْأَعْیُنِ وَ مَا تُخْفِی الصُّدُورُ وَ تُجِنُّ الضَّمِیرُ وَ هُوَ اللَّطِیفُ الْخَبِیرُ اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا مِمَّنْ نَوَی فَعَمِلَ وَ لا تَجْعَلْنَا مِمَّنْ شَقِیَ فَکَسِلَ وَ لا مِمَّنْ هُوَ عَلَی غَیْرِ عَمَلٍ یَتَّکِلُ اللَّهُمَّ صَحِّحْ أَبْدَانَنَا مِنَ الْعِلَلِ وَ أَعِنَّا عَلَی مَا افْتَرَضْتَ عَلَیْنَا مِنَ الْعَمَلِ حَتَّی یَنْقَضِیَ عَنَّا شَهْرُکَ هَذَا وَ قَدْ أَدَّیْنَا مَفْرُوضَکَ فِیهِ عَلَیْنَا اللَّهُمَّ أَعِنَّا عَلَی صِیَامِهِ وَ وَفِّقْنَا لِقِیَامِهِ وَ نَشِّطْنَا فِیهِ لِلصَّلاهِ وَ لا تَحْجُبْنَا مِنَ الْقِرَاءَهِ وَ سَهِّلْ لَنَا فِیهِ إِیتَاءَ الزَّکَاهِ اللَّهُمَّ لا تُسَلِّطْ عَلَیْنَا وَصَباً وَ لا تَعَباً وَ لا سَقَماً وَ لا عَطَباً. (1)

اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا الْإِفْطَارَ مِنْ رِزْقِکَ

1- خدایا ای آن که مالک تدبیر است، و او بر هرچیز تواناست، ای آن که میداند خیانت دیده ها را و آنچه را سینه ها پنهان می کنند و نهاد نهان می سازد، و او لطیف و آگاه است. خدایا ما را از کسانی قرار ده که تصمیم گرفتند آنگاه انجام دادند، و از کسانی قرار مده که تیره بخت شدند و در نهایت تنبلی کردند و از انانی قرار مده که بر غیر عمل صالح تکیه نمودند. خدایا بدنهای ما را از بیماریها سلامتی بخش و ما را بر انجام آنچه از عمل بر ما واجب کرده ای یاری ده، تا این ماه از ما سپری گردد درحالیکه آنچه را در این ماه بر ما واجب نموده ای ادا کرده باشیم. خدایا ما را بر روزه اش یاری ده، و برای شب زنده داری اش موفق بدار، و برای نماز در این ماه ما را شاداب گردان، و از قرائت قران محروم مساز، و پرداخت زکات را در این ماه بر ما آسان گردان. خدایا درد مزمن، خستگی، بیماری، هلاکت را بر ما چیره مکن.

الْحَلالِ اللَّهُمَّ سَهِّلْ لَنَا فِيهِ مَا قَسَمْتَهُ مِنْ رِزْقِکَ وَ يَسِّرْ مَا قَدَّرْتَهُ مِنْ أَمْرِکَ وَ اجْعَلْهُ حَلالاً طَيِّباً نَقِيّاً مِنَ الْآثَامِ خَالِصاً مِنَ الْآصَارِ وَ الْأَجْرَامِ اللَّهُمَّ لا تُطْعِمْنَا إِلا طَيِّباً غَيْرَ خَبِيثٍ وَ لا حَرَامٍ وَ اجْعَلْ رِزْقَکَ لَنَا حَلالاً لا يَشُوبُهُ دَنَسٌ وَ لا أَسْقَامٌ يَا مَنْ عِلْمُهُ بِالسِّرِّ كَعِلْمِهِ بِالْأَعْلانِ يَا مُتَفَضِّلاً عَلَى عِبَادِهِ بِالْإِحْسَانِ يَا مَنْ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْ ءٍ قَدِيرٌ وَ بِكُلِّ شَيْ ءٍ عَلِيمٌ خَبِيرٌ أَلْهِمْنَا ذِكْرَکَ وَ جَنِّبْنَا عُسْرَکَ وَ أَنِلْنَا يُسْرَکَ وَ اهْدِنَا لِلرَّشَادِ وَ وَفِّقْنَا لِلسَّدَادِ وَ اعْصِمْنَا مِنَ الْبَلايَا وَ صُنَّا مِنَ الْأَوْزَارِ وَ الْخَطَايَا يَا مَنْ لا يَغْفِرُ عَظِيمَ الذُّنُوبِ غَيْرُهُ وَ لا يَكْشِفُ السُّوءَ إِلا هُوَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ، (1)

وَ أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ الطَّيِّبِينَ وَ اجْعَلْ صِيَامَنَا مَقْبُولاً وَ بِالْبِرِّ وَ التَّقْوَى مَوْصُولاً وَ كَذَلِکَ فَاجْعَلْ سَعْيَنَا مَشْكُوراً وَ قِيَامَنَا مَبْرُوراً وَ قُرْآنَنَا [وَ قِرَاءَتَنَا] مَرْفُوعاً وَ دُعَاءَنَا مَسْمُوعاً وَ اهْدِنَا لِلْحُسْنَى [الْحُسْنَى] وَ جَنِّبْنَا الْعُسْرَى وَ يَسِّرْنَا لِلْيُسْرَى وَ أَعْلِ لَنَا الدَّرَجَاتِ وَ ضَاعِفْ لَنَا الْحَسَنَاتِ وَ اقْبَلْ مِنَّا الصَّوْمَ وَ الصَّلاةَ وَ اسْمَعْ مِنَّا الدَّعَوَاتِ وَ اغْفِرْ لَنَا الْخَطِيئَاتِ وَ تَجَاوَزْ عَنَّا السَّيِّئَاتِ وَ اجْعَلْنَا مِنَ الْعَامِلِينَ الْفَائِزِينَ وَ لا تَجْعَلْنَا مِنَ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَ لا الضَّالِّينَ حَتَّى يَنْقَضِيَ شَهْرُ رَمَضَانَ عَنَّا وَ قَدْ قَبِلْتَ فِيهِ صِيَامَنَا وَ قِيَامَنَا وَ زَكَّيْتَ فِيهِ أَعْمَالَنَا وَ غَفَرْتَ فِيهِ ذُنُوبَنَا وَ أَجْزَلْتَ فِيهِ مِنْ كُلِّ خَيْرٍ نَصِيبَنَا فَإِنَّکَ الْإِلَهُ الْمُجِيبُ وَ الرَّبُّ الْقَرِيبُ [الرَّقِيبُ] وَ أَنْتَ بِكُلِّ شَيْ ءٍ مُحِيطٌ . (2)

صوت

***

12 دوازدهم: در اين شب دعای روايت شده از امام صادق

1- خدايا افطار از روزی حالت را روزی ما کن. خدايا آنچه که از روزی ات در اين ماه قسمت ما نمودی دست يافتن به آن را برای ما هموار کن، و آنچه را از فرمانت برای ما تقدير کرده ای آسان کن، و آن را حلال و پاک و پاکيزه از گناهان بوده از گرانباری ها و بزهکاری ها قرار ده. خدايا به ما مخوران جز غذای پاک که نه پليد باشد و نه حرام، و روزی ات را برای ما

حلال گردان، که آلودگی ها و درها با آن در نیامیزد، ای که داناییاش به امور پنهان، همانند دانایی اش به امور آشکار است، ای فضل بخش بر بندگانش به احسان، ای آن که بر هرچیز تواناست، و به هرچیز دانا و آگاه است، یادت را به ما الهام کن، و از سختی بر ما ما را برکنار دار و به آسانی ات ما را برسان، و به راستی راهنمایمان باش، و به استواری توفیقمان ده، و از بلا نگاهمان بدار. و ما را از بارهای گران گناهان و خطاها حفظ کن، ای آن که گناهان بزرگ را جز او نیامرزد، و احدی بدی را جز او برطرف ننماید، ای مهربان ترین مهربانان،

2- و کریم ترین کریمان، بر محمّد و اهل بیت پاکش درود فرست، و روزه ما را پذیرفته بدار، و به نیکی و تقوا پیوندش ده، و همچنین کوشش ما را مورد قدردانی، و شب زنده داری ما را پذیرفته، و قرائتمان را بالا رفته، و دعایمان را اجابت شده قرار ده، و ما را به عاقبت به خیری هدایت کن، و از دشواری برکنارمان بدار، و ما را برای آسانی آماده ساز، و درجاتمان را بالا بر، و حسناتمان را دوچندان کن، و روزه و نماز ما را بپذیر، و دعاهای مان را شنوا باش، خطاهایمان را بیامرز، و از گناهمان درگذر، و ما را از عاملان رستگار قرار ده، و از غضب شدگان و گمراهان قرار مده، تا ماه رمضان از ما سپری گردد چنان که روزه ها و شب زنده داری مان را در آن پذیرفته باشی، و کردارمان را در آن پاکیزه، و گناهانمان را در آن مورد آمرزش قرار داده، و سهم ما را در آن از هر خیری فراوان ساخته باشی، به یقین تویی معبود اجابت کننده دعاها، و پروردگار نزدیک به بندگان و تویی احاطه کننده بر هرچیز.

علیه السّلام را که در کتاب «اقبال» آمده بخواند:

اللَّهُمَّ رَبَّ شَهْرِ رَمَضَانَ مُنَزِّلَ الْقُرْآنِ هَذَا شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِی أَنْزَلْتَ فِیهِ الْقُرْآنَ وَ أَنْزَلْتَ فِیهِ آیَاتٍ بَیِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَی وَ الْفُرْقَانِ اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا صِیَامَهُ وَ أَعِنَّا عَلَی قِیَامِهِ اللَّهُمَّ سَلِّمْهُ لَنَا وَ سَلِّمْنَا فِیهِ وَ تَسَلَّمْهُ مِنَّا فِی یُسْرٍ مِنْکَ وَ مُعَافَاهٍ وَ اجْعَلْ فِیمَا تَقْضِی وَ تُقَدِّرُ مِنَ الْأَمْرِ الْمَحْتُومِ وَ فِیمَا تَفْرُقُ مِنَ الْأَمْرِ الْحَکِیمِ فِی لَیْلَهِ الْقَدْرِ مِنَ الْقَضَاءِ الَّذِی لا یُرَدُّ وَ لا یُبَدَّلُ أَنْ تَکْتُبَنِی مِنْ حُجَّاجِ بَیْتِکَ الْحَرَامِ الْمَبْرُورِ حَجُّهُمْ الْمَشْکُورِ سَعْیُهُمْ الْمَغْفُورِ ذُنُوبُهُمْ الْمُکَفَّرِ عَنْهُمْ سَیِّئَاتُهُمْ وَ اجْعَلْ فِیمَا تَقْضِی وَ تُقَدِّرُ أَنْ تُطِیلَ لِی فِی عُمْرِی وَ تُوَسِّعَ عَلَیَّ مِنَ الرِّزْقِ الْحَلالِ . (1)

صوت

***

13 سیزدهم: دعای چهل وچهارم صحیفه کامله سجادیه را بخواند. (2)

14 چهاردهم: بخواند دعای «اللّهمّ انّ هذا شهر رمضان. » را که سیّد در کتاب «اقبال» نقل فرموده، و دعایی بسیار طولانی است.

15 پانزدهم: بخواند:

اللَّهُمَّ إِنَّهُ قَدْ دَخَلَ شَهْرُ رَمَضَانَ اللَّهُمَّ رَبَّ شَهْرِ رَمَضَانَ الَّذِی أَنْزَلْتَ فِیهِ الْقُرْآنَ وَ جَعَلْتَهُ بَیِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَی وَ الْفُرْقَانِ اللَّهُمَّ فَبَارِکْ لَنَا فِی شَهْرِ رَمَضَانَ وَ أَعِنَّا عَلَی صِیَامِهِ وَ صَلَوَاتِهِ وَ تَقَبَّلْهُ مِنَّا (3)

صوت

***

16 شانزدهم: و نیز روایت شده است که رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله در شب اول ماه رمضان این دعا را میخواندند:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی أَکْرَمَنَا بِکَ أَیُّهَا الشَّهْرُ الْمُبَارَکُ اللَّهُمَّ فَقَوِّنَا عَلَی صِیَامِنَا وَ قِیَامِنَا وَ ثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَ انْصُرْنَا عَلَی الْقَوْمِ الْکَافِرِینَ اللَّهُمَّ أَنْتَ الْوَاحِدُ فَلا وَلَدَ لَکَ وَ أَنْتَ الصَّمَدُ فَلا شِبْهَ لَکَ وَ أَنْتَ الْعَزِیزُ فَلا یُعِزُّکَ شَیْ ءٌ وَ أَنْتَ الْغَنِیُّ

1- خدایا ای پروردگار ماه رمضان، ای فرو فرستنده قرآن، این ماه رمضان است که قرآن را در آن فرود فرستادی، و در آن دلایل روشنی از هدایت و شناسایی حق از باطل فرو فرستادی. خدایا روزه آن را نصیب ما کن، و بر شب زنده داری اش یاری مان ده، خدایا آن را برای ما سالم بدار، و در آن به ما سلامتی ده و آن را از سوی خویش در آسانی و سلامت کامل از ما تحویل بگیر، و در آنچه حکم می کنی و مقدّر می گردانی از فرمان حتمی خویش، و در انچه جدا می کنی از امر حکیمانه ات در شب قدر، از ان حکمی که برگشت نمی پذیرد و دگرگون نمی شود، مقرّر فرما که ما را از حاجیان خانه محترمت بنویسی، آنان که حجّشان قبول، و سعیشان پذیرفته، و گناهانشان آمرزیده گشته، و بدیهای شان نادیده گرفته شده است. و در آنچه حکم می کنی و مقدّر می نمایی مقرّر فرما که عمرم را طولانی گردانی، و از روزی حلالت بر من وسعت بخشی.
2- (1) الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی هَدَانَا لِحَمْدِهِ، وَ جَعَلَنَا مِنْ أَهْلِهِ لِنَکُونَ لِإِحْسَانِهِ مِنَ الشَّاکِرِینَ، وَ لِیَجْزِیَنَا عَلَی ذَلِکَ جَزَاءَ الْمُحْسِنِینَ (2) وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی حَبَانَا بِدِینِهِ، وَ اخْتَصَّنَا بِمِلَّتِهِ، وَ سَبَّلَنَا فِی سُبُلِ إِحْسَانِهِ لِنَسْلُکَهَا بِمَنِّهِ إِلَی رِضْوَانِهِ، حَمْداً یَتَقَبَّلُهُ مِنَّا، وَ یَرْضَی بِهِ عَنَّا (3) وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی جَعَلَ مِنْ تِلْکَ السُّبُلِ شَهْرَهُ شَهْرَ رَمَضَانَ، شَهْرَ الصِّیَامِ، وَ شَهْرَ الْإِسْلَامِ، وَ شَهْرَ الطَّهُورِ، وَ شَهْرَ التَّمْحِیصِ، وَ شَهْرَ الْقِیَامِ «الَّذِی أُنْزِلَ فِیهِ الْقُرْآنُ، هُدیً لِلنَّاسِ، وَ بَیِّناتٍ مِنَ الْهُدی وَ الْفُرْقانِ» (4) فَأَبَانَ فَضِیلَتَهُ عَلَی سَائِرِ الشُّهُورِ بِمَا جَعَلَ لَهُ مِنَ الْحُرُمَاتِ الْمَوْفُورَهِ، وَ الْفَضَائِلِ الْمَشْهُورَهِ، فَحَرَّمَ فِیهِ مَا أَحَلَّ فِی غَیْرِهِ إِعْظَاماً، وَ حَجَرَ فِیهِ الْمَطَاعِمَ وَ الْمَشَارِبَ إِکْرَاماً، وَ جَعَلَ لَهُ وَقْتاً بَیِّناً لَا یُجِیزُ جَلَّ وَ عَزَّ أَنْ یُقَدَّمَ قَبْلَهُ، وَ لَا یَقْبَلُ أَنْ یُؤَخَّرَ عَنْهُ. (5) ثُمَّ فَضَّلَ لَیْلَهً وَاحِدَهً مِنْ لَیَالِیهِ عَلَی لَیَالِی أَلْفِ شَهْرٍ، وَ سَمَّاهَا لَیْلَهَ الْقَدْرِ، «تَنَزَّلُ الْمَلائِکَهُ وَ الرُّوحُ فِیها بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ کُلِّ أَمْرٍ» سَلامٌ دَائِمُ الْبَرَکَهِ إِلَی طُلُوعِ الْفَجْرِ عَلَی مَنْ یَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ بِمَا أَحْکَمَ مِنْ قَضَائِهِ. (6) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ أَلْهِمْنَا مَعْرِفَهَ فَضْلِهِ وَ إِجْلَالَ حُرْمَتِهِ، وَ التَّحَفُّظَ مِمَّا حَظَرْتَ فِیهِ، وَ أَعِنَّا عَلَی

صِيَامِهِ بِكَفِّ الْجَوَارِحِ عَنْ مَعَاصِيكَ، وَ اسْتِعْمَالِهَا فِيهِ بِمَا يُرْضِيكَ حَتَّى لَا نُصْغِيَ بِأَسْمَاعِنَا إِلَى لَغْوٍ، وَ لَا نُسْرِعَ بِأَبْصَارِنَا إِلَى لَهْوٍ (7) وَ حَتَّى لَا نَبْسُطَ أَيْدِيَنَا إِلَى مَحْظُورٍ، وَ لَا نَخْطُوَ بِأَقْدَامِنَا إِلَى مَحْجُورٍ، وَ حَتَّى لَا تَعِيَ بُطُونُنَا إِلَّا مَا أَحْلَلْتَ، وَ لَا تَنْطِقَ أَلْسِنَتُنَا إِلَّا بِمَا مَثَّلْتَ، وَ لَا نَتَكَلَّفَ إِلَّا مَا يُدْنِي مِنْ ثَوَابِكَ، وَ لَا نَتَعَاطَى إِلَّا الَّذِي يَقِي مِنْ عِقَابِكَ، ثُمَّ خَلِّصْ ذَلِكَ كُلَّهُ مِنْ رِئَاءِ الْمُرَاءِينَ، وَ سُمْعَهِ الْمُسْمِعِينَ، لَا نُشْرِكُ فِيهِ أَحَداً دُونَكَ، وَ لَا نَبْتَغِي فِيهِ مُرَاداً سِوَاكَ. (8) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ قِفْنَا فِيهِ عَلَى مَوَاقِيتِ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ بِحُدُودِهَا الَّتِي حَدَّدْتَ، وَ فُرُوضِهَا الَّتِي فَرَضْتَ، وَ وَظَائِفِهَا الَّتِي وَظَّفْتَ، وَ أَوْقَاتِهَا الَّتِي وَقَّتَّ (9) وَ أَنْزِلْنَا فِيهَا مَنْزِلَةَ الْمُصِيبِينَ لِمَنَازِلِهَا، الْحَافِظِينَ لِأَرْكَانِهَا، الْمُؤَدِّينَ لَهَا فِي أَوْقَاتِهَا عَلَى مَا سَنَّهُ عَبْدُكَ وَ رَسُولُكَ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي رُكُوعِهَا وَ سُجُودِهَا وَ جَمِيعِ فَوَاضِلِهَا عَلَى أَتَمِّ الطُّهُورِ وَ أَسْبَغِهِ، وَ أَبْيَنِ الْخُشُوعِ وَ أَبْلَغِهِ. (10) وَ وَفِّقْنَا فِيهِ لِأَنْ نَصِلَ أَرْحَامَنَا بِالْبِرِّ وَ الصِّلَهِ، وَ أَنْ نَتَعَاهَدَ جِيرَانَنَا بِالْإِفْضَالِ وَ الْعَطِيَّهِ، وَ أَنْ نُخَلِّصَ أَمْوَالَنَا مِنَ التَّبِعَاتِ، وَ أَنْ نُطَهِّرَهَا بِإِخْرَاجِ الزَّكَوَاتِ، وَ أَنْ نُرَاجِعَ مَنْ هَاجَرَنَا، وَ أَنْ نُنْصِفَ مَنْ ظَلَمَنَا، وَ أَنْ نُسَالِمَ مَنْ عَادَانَا حَاشَى مَنْ عُودِيَ فِيكَ وَ لَكَ، فَإِنَّهُ الْعَدُوُّ الَّذِي لَا نُوَالِيهِ، وَ الْحِزْبُ الَّذِي لَا نُصَافِيهِ. (11) وَ أَنْ نَتَقَرَّبَ إِلَيْكَ فِيهِ مِنَ الْأَعْمَالِ الزَّاكِيَهِ بِمَا تُطَهِّرُنَا بِهِ مِنَ الذُّنُوبِ، وَ تَعْصِمُنَا فِيهِ مِمَّا نَسْتَأْنِفُ مِنَ الْعُيُوبِ، حَتَّى لَا يُورِدَ عَلَيْكَ أَحَدٌ مِنْ مَلَائِكَتِكَ إِلَّا دُونَ مَا نُوردُ مِنْ أَبْوَابِ الطَّاعَهِ لَكَ، وَ أَنْوَاعِ الْقُرْبَهِ إِلَيْكَ. (12) اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ هَذَا الشَّهْرِ، وَ بِحَقِّ مَنْ تَعَبَّدَ لَكَ فِيهِ مِنِ ابْتِدَائِهِ إِلَى وَقْتِ فَنَائِهِ: مِنْ مَلَكٍ قَرَّبْتَهُ، أَوْ نَبِيٍّ أَرْسَلْتَهُ، أَوْ عَبْدٍ صَالِحٍ اخْتَصَصْتَهُ، أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ أَهَّلْتَنَا فِيهِ لِمَا وَعَدْتَ أَوْلِيَاءَكَ مِنْ كَرَامَتِكَ، وَ أَوْجِبْ لَنَا فِيهِ مَا أَوْجَبْتَ لِأَهْلِ الْمُبَالَغَهِ فِي طَاعَتِكَ، وَ اجْعَلْنَا فِي نَظْمِ مَنِ اسْتَحَقَّ الرَّفِيعَ الْأَعْلَى بِرَحْمَتِكَ. (13) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ جَنِّبْنَا الْإِلْحَادَ فِي تَوْحِيدِكَ، وَ التَّقْصِيرَ فِي تَمْجِيدِكَ، وَ الشَّكَّ فِي دِينِكَ، وَ الْعَمَى عَنْ سَبِيلِكَ، وَ الْإِغْفَالَ لِحُرْمَتِكَ، وَ الِانْخِدَاعَ لِعَدُوِّكَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ (14) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ إِذَا كَانَ لَكَ فِي كُلِّ لَيْلَهٍ مِنْ لَيَالِي شَهْرِنَا هَذَا رِقَابٌ يُعْتِقُهَا عَفْوُكَ، أَوْ يَهَبُهَا صَفْحُكَ فَاجْعَلْ رِقَابَنَا مِنْ تِلْكَ الرِّقَابِ، وَ اجْعَلْنَا لِشَهْرِنَا مِنْ خَيْرِ أَهْلٍ وَ أَصْحَابٍ. (15) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ امْحَقْ ذُنُوبَنَا مَعَ امِّحَاقِ هِلَالِهِ، وَ اسْلَخْ عَنَّا تَبِعَاتِنَا مَعَ انْسِلَاخِ أَيَّامِهِ حَتَّى يَنْقَضِيَ عَنَّا وَ قَدْ صَفَّيْتَنَا فِيهِ مِنَ الْخَطِيئَاتِ، وَ أَخْلَصْتَنَا فِيهِ مِنَ السَّيِّئَاتِ. (16) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ إِنْ مِلْنَا فِيهِ فَعَدِّلْنَا، وَ إِنْ زُغْنَا فِيهِ فَقَوِّمْنَا، وَ إِنِ اسْتَمَلَ عَلَيْنَا عَدُوُّكَ الشَّيْطَانُ فَاسْتَنْقِذْنَا مِنْهُ. (17) اللَّهُمَّ اشْحَنْهُ بِعِبَادَتِنَا إِيَّاكَ، وَ زَيِّنْ أَوْقَاتَهُ بِطَاعَتِنَا لَكَ، وَ أَعِنَّا فِي نَهَارِهِ عَلَى صِيَامِهِ، وَ فِي لَيْلِهِ عَلَى الصَّلَاهِ وَ التَّضَرُّعِ إِلَيْكَ، وَ الْخُشُوعِ لَكَ، وَ الذِّلَّهِ بَيْنَ يَدَيْكَ حَتَّى لَا يَشْهَدَ نَهَارُهُ عَلَيْنَا بِغَفْلَهٍ، وَ لَا لَيْلُهُ بِتَفْرِيطٍ. (18) اللَّهُمَّ وَ اجْعَلْنَا فِي سَائِرِ الشُّهُورِ وَ الْأَيَّامِ كَذَلِكَ مَا عَمَّرْتَنَا، وَ

اَجْعَلْنَا مِنْ عِبَادِکَ الصَّالِحِینَ الّذِینَ یَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِیها خالِدُونَ، وَ الّذِینَ یُؤْتُونَ ما آتَوْا وَ قُلُوبُهُمْ وَجِلَهٌ، أَنَّهُمْ إِلی رَبِّهِمْ راجِعُونَ، وَ مِنَ الَّذِینَ یُسارِعُونَ فِی الْخَیْراتِ وَ هُمْ لَها سابِقُونَ. (19) اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، فِی کُلِّ وَقْتٍ وَ کُلِّ أَوَانٍ وَ عَلَی کُلِّ حَالٍ عَدَدَ مَا صَلَّیْتَ عَلَی مَنْ صَلَّیْتَ عَلَیْهِ، وَ أَضْعَافَ ذَلِکَ کُلِّهِ بِالْأَضْعَافِ الَّتِی لَا یُحْصِیهَا غَیْرُکَ، إِنَّکَ فَعَّالٌ لِمَا تُرِیدُ.

3- خدایا هر آینه ماه رمضان وارد شد، ماهی که در آن قرآن را فرو فرستادی، و آن را دلایل آشکاری از هدایت و شناسایی حق از باطل قرار دادی. خداوند در ماه رمضان به ما برکت عطا کن، و بر روزه و نمازهایش یاریمان فرما و آنرا از ما بپذیز. روایت شده رسول خدا صلّی اللّه علیه و آله وقتی ماه رمضان میرسید این دعا را میخواندند.

وَ أَنَا الْفَقِيرُ وَ أَنْتَ الْمَوْلَی وَ أَنَا الْعَبْدُ وَ أَنْتَ الْغَفُورُ وَ أَنَا الْمُذْنِبُ وَ أَنْتَ الرَّحِيمُ وَ أَنَا الْمُخْطِئُ وَ أَنْتَ الْخَالِقُ وَ أَنَا الْمَخْلُوقُ وَ أَنْتَ الْحَيُّ وَ أَنَا الْمَيِّتُ أَسْأَلُکَ بِرَحْمَتِکَ أَنْ تَغْفِرَ لِی وَ تَرْحَمَنِی وَ تَجَاوَزَ عَنِّی إِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِيرٌ . (1)

19 نوزدهم: هنگامی که ماه رمضان شروع می شود کثرت تلاوت قرآن شایسته است، و روایت شده که امام صادق علیه السّلام پیش از تلاوت قرآن این دعا را می خواندند:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَشْهَدُ أَنَّ هَذَا کِتَابُکَ الْمُنْزَلُ مِنْ عِنْدِکَ عَلَی رَسُولِکَ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ کَلامُکَ النَّاطِقُ عَلَی لِسَانِ نَبِيِّکَ جَعَلْتَهُ هَادِياً مِنْکَ إِلَی خَلْقِکَ وَ حَبْلاً مُتَّصِلاً فِيمَا بَيْنَکَ وَ بَيْنَ عِبَادِکَ اللَّهُمَّ إِنِّی نَشَرْتُ عَهْدَکَ وَ کِتَابَکَ اللَّهُمَّ فَاجْعَلْ نَظَرِی فِيهِ عِبَادَةً وَ قِرَاءَتِی فِيهِ فِکْراً وَ فِکْرِی فِيهِ اعْتِبَاراً وَ اجْعَلْنِی مِمَّنِ اتَّعَظَ بِبَيَانِ مَوَاعِظِکَ فِيهِ وَ اجْتَنَبَ مَعَاصِيَکَ وَ لا تَطْبَعْ عِنْدَ قِرَاءَتِی عَلَی سَمْعِی وَ لا تَجْعَلْ عَلَی بَصَرِی غِشَاوَةً وَ لا تَجْعَلْ قِرَاءَتِی قِرَاءَةً لا تَدَبُّرَ فِيهَا بَلِ اجْعَلْنِی أَتَدَبَّرُ آيَاتِهِ وَ أَحْکَامَهُ، (2)

آخِذاً بِشَرَائِعِ دِينِکَ وَ لا تَجْعَلْ نَظَرِی فِيهِ غَفْلَةً وَ لا قِرَاءَتِی هَذَراً إِنَّکَ أَنْتَ الرَّءُوفُ الرَّحِيمُ و بعد از قرائت قرآن مجید این دعا را می خوانند اللَّهُمَّ إِنِّی قَدْ قَرَأْتُ مَا قَضَيْتَ مِنْ کِتَابِکَ الَّذِی أَنْزَلْتَهُ عَلَی نَبِيِّکَ الصَّادِقِ صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فَلَکَ الْحَمْدُ رَبَّنَا اللَّهُمَّ اجْعَلْنِی مِمَّنْ يُحِلُّ حَلالَهُ وَ يُحَرِّمُ حَرَامَهُ وَ يُؤْمِنُ بِمُحْکَمِهِ وَ مُتَشَابِهِهِ وَ اجْعَلْهُ لِی أُنْساً فِی قَبْرِی وَ أُنْساً فِی حَشْرِی وَ اجْعَلْنِی مِمَّنْ تُرْقِيهِ

1- سپاس خدای را که به وسیله تو ای ماه مبارک ما را گرامی داشت. خدایا ما را بر روزه و شب زنده داری مان نیرو بخش، و گامهای مان را استوار کن، و بر کافران پیروزمان گردان، خدایا تو یگانه ای پس برایت فرزندی نیست، و تو بی نیازی پس شبیهی برایت نمی باشد، و تویی عزیز و چیزی عزیزت نکند، و تویی بی نیاز و من تهیدستم، و تویی مولا و من بنده ام، و تویی آمرزنده و من گنهگارم، و تویی مهربان و من خطاکارم، و تویی آفریننده و من آفریده ام، و تویی زنده و من مرده ام، از تو درخواست می کنم به مهرت که مرا بیامرزی و به من رحم کنی، و از من درگذری، همانا تو بر هرچیز توانایی. 17 هفدهم: در باب اوّل بیان استحباب خواندن دعای

جوشن کبیر در آغاز ماه گذشت. 18 هیجدهم: دعای حج را که در اول ماه گذشت بخواند.
2- خدایا گواهی میدهم که این کتاب توست که از سوی تو بر رسولت محمّد بن عبد اللّه (درود خدا بر او و خاندانش) نازل گشته، و سخن گویای توست بر زبان پیامبرت، آن را از سوی خود راهنمایی برای بندگانت قرار دادی، و رشته پیوست ه ای بین تو و بندگان توست. خدایا پیمان و کتابت را در پیش رویم باز کرده ام، خدایا نگاهم را در آن عبادت، و خواندم را در آن اندیشه، و اندیشه ام را در آن عبرت آموز قرار بده، و مرا از کسانی قرار ده که از بیان پندهایت در قرآن اندرز گیرند، و از نافرمانی هایت دوری نمایند، و هنگام تلاوت آن بر گوشم مهر مزن، و بر دیده ام پرده منه، و خواندنم را خواندن بی تدبّر قرار مده، بلکه آنچنان قرارم ده که در آیات و احکامش تدبّر کنم،

[تُرَقِّيهِ] بِكُلِّ آيَهٍ قَرَأَهَا دَرَجَهً فِی أَعْلَی عِلِّیِّینَ آمِینَ رَبَّ الْعَالَمِینَ. (1)

اعمال روز اول ماه رمضان

روز اوّل: در آن چند عمل مستحبّ است: اوّل: غسل نمودن در آب جاری، و بر سر ریختن سی کف دست آب، که در تمام طول سال باعث ایمنی از همه دردها و بیماریهاست.

دوم: کفی از گلاب به روی خویش بزند، تا از خواری و پریشانی نجات یابد و قدری هم به سر خود بمالد، تا در آن سال از سرسام [در برخی نسخه ها: برسام، به معنی بیماری سینه] ایمن گردد.

سوّم: دو رکعت نماز اول ماه را بجا آورد و صدقه بدهد.

چهارم: دو رکعت نماز بخواند، در رکعت اول سوره های «حمد» و «انّا فتحنا» را و در رکعت دوم سوره «حمد» و هر سوره دیگری را که بخواهد بخواند، تا حق تعالی در آن سال بدیها را از او دور سازد، و تا سال آینده در پناه خدا باشد.

صوت

***

پنجم: پس از طلوع فجر این دعا را بخواند:

اللَّهُمَّ قَدْ حَضَرَ شَهْرُ رَمَضَانَ وَ قَدِ افْتَرَضْتَ عَلَیْنَا صِیَامَهُ وَ أَنْزَلْتَ فِیهِ الْقُرْآنَ هُدًی لِلنَّاسِ وَ بَیِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَی وَ الْفُرْقَانِ اللَّهُمَّ أَعِنَّا عَلَی صِیَامِهِ وَ تَقَبَّلْهُ مِنَّا وَ تَسَلَّمْهُ مِنَّا وَ سَلِّمْهُ لَنَا فِی یُسْرٍ مِنْکَ وَ عَافِیَهٍ إِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ . (2)

ششم: دعای چهل وچهارم صحیفه کامله را اگر در شب قبل نخوانده بخواند.

هفتم: علاّمه مجلسی در «زاد المعاد» فرموده که شیخ کلینی و شیخ طوسی و دیگران به سند صحیح روایت کرده اند که حضرت موسی بن جعفر علیه السّلام فرمود: در ماه مبارک رمضان در آغاز سال، یعنی روز

1- و برگیرنده قوانین دینت باشم، و نگاهم را در آن بی خبری، و قرائتم را بیهوده و باطل قرار مده، تویی رؤف، و مهربان. و پس از قرائت قرآن مجید این دعا را می خواندند خدایا آنچه را از حکم کتابت کرده بودی خواندم، کتابی که بر پیامبر راستگویت (درود خدا بر او و خاندانش) نازل کردی، پس سپاس شایسته توست ای پروردگار خدایا مرا از کسانی قرار ده که حلالش را حلال و حرامش را حرام می شمارند، به محکم و متشابه اش ایمان می آورند، و آن را مونس در قبر و قیامتم گردان، و مرا از کسانی قرار ده که او را به هر آیه ای که میخواند در برترین جایگاه بهشت بالا بری، آمین ای پروردگار جهانیان.
2- خدایا ماه رمضان رسید، تو روزه اش را بر ما واجب نموده ای، و قرآن را در آن برای هدایت مردم، و دلایل روشنی از هدایت و شناسایی از باطل نازل کرده ای. خدایا ما را بر روزه اش یاری کن، و آن را از ما بپذیر، و این ماه را از ما به سلامت دریافت کن، و آن را برای ما از سوی خویش در آسانی و عافیت سالم بدار، همانا تو بر هرچیز توانایی.

اول این ماه چنان که علما فهمیده اند این دعا را بخوان، و فرمود: هرکه این دعا را برای رضای خدا، و بدون آمیختگی با اغراض ناپسند و ریا بخواند، در آن سال فتنه و گمراهی و آفتی که به دین یا بدنش ضرر برساند به او نرسد، و حق تعالی او را از شرّ آنچه از بلاها در آن سال واقع می شود حفظ می نماید.

صوت

***

و دعا این است:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ الَّذِی دَانَ لَهُ کُلُّ شَیْ ءٍ وَ بِرَحْمَتِکَ الَّتِی وَسِعَتْ کُلَّ شَیْ ءٍ وَ بِعَظَمَتِکَ الَّتِی تَوَاضَعَ لَهَا کُلُّ شَیْ ءٍ وَ بِعِزَّتِکَ الَّتِی قَهَرَتْ کُلَّ شَیْ ءٍ وَ بِقُوَّتِکَ الَّتِی خَضَعَ لَهَا کُلُّ شَیْ ءٍ وَ بِجَبَرُوتِکَ الَّتِی غَلَبَتْ کُلَّ شَیْ ءٍ وَ بِعِلْمِکَ الَّذِی أَحَاطَ بِکُلِّ شَیْ ءٍ یَا نُورُ یَا قُدُّوسُ یَا أَوَّلا قَبْلَ کُلِّ شَیْ ءٍ وَ یَا بَاقِیا بَعْدَ کُلِّ شَیْ ءٍ یَا اللَّهُ یَا رَحْمَانُ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تُغَیِّرُ النِّعَمَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تُنْزِلُ النِّقَمَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تَقْطَعُ الرَّجَاءَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تُدِیلُ الْأَعْدَاءَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تَرُدُّ الدُّعَاءَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی یُسْتَحَقُّ بِهَا نُزُولُ الْبَلاءِ، (1)

وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تَحْبِسُ غَیْثَ السَّمَاءِ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تَکْشِفُ الْغِطَاءَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تُعَجِّلُ الْفَنَاءَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تُورِثُ النَّدَمَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تَهْتِکُ الْعِصَمَ وَ أَلْبِسْنِی دِرْعَکَ الْحَصِینَةَ الَّتِی لا تُرَامُ وَ عَافِنِی مِنْ شَرِّ مَا أَحَاذِرُ بِاللَّیْلِ وَ النَّهَارِ فِی مُسْتَقْبَلِ سَنَتِی هَذِهِ

1- خدایا از تو درخواست میکنم به آن نامت که همه چیز در برابرش فروتن شده، و به رحمتت که همه چیز را فرا گرفته، و به عظمتت که همه چیز در آستانش تواضع نموده، و به عزّتت که بر همه چیز چیره گشته، و به نیرویت که همه چیز در برابرش خضوع یافته، و به جبروتت که بر همه چیز غالب

گشته، و به علمت که همه چیز را فرا گرفته، ای نور، ای قدوس، ای اول پیش از هر چیز، ای باقی پس از هر چیز، ای خدا، ای مهربان، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و از من بیامرز گناهانی را که نعمت ها را دگرگون می سازد، و بیامرز گناهانی را که کینه ها را فرو می فرستد، و بیامرز گناهانی را که امید به تو را قطع می کند، و بیامرز گناهانی را که دشمنان را چیره می سازد، و بیامرز گناهانی را که دعا را برمی گرداند، و بیامرز گناهانی را که مردم به سبب آن سزاوار نزول بلا می شوند،

اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَ رَبَّ الْأَرَضِينَ السَّبْعِ وَ مَا فِيهِنَّ وَ مَا بَيْنَهُنَّ وَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ وَ رَبَّ السَّبْعِ الْمَثَانِي وَ الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ وَ رَبَّ إِسْرَافِيلَ وَ مِيكَائِيلَ وَ جَبْرَئِيلَ وَ رَبَّ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ أَسْأَلُکَ بِکَ وَ بِمَا سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَکَ يَا عَظِيمُ أَنْتَ الَّذِی تَمُنُّ بِالْعَظِيمِ، (1)

وَ تَدْفَعُ کُلَّ مَحْذُورٍ وَ تُعْطِی کُلَّ جَزِيلٍ وَ تُضَاعِفُ [مِنَ] الْحَسَنَاتِ بِالْقَلِيلِ وَ بِالْکَثِيرِ وَ تَفْعَلُ مَا تَشَاءُ يَا قَدِيرُ يَا اللَّهُ يَا رَحْمَانُ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ وَ أَلْبِسْنِی فِی مُسْتَقْبَلِ سَنَتِی هَذِهِ سِتْرَکَ وَ نَصِّرْ وَجْهِی بِنُورِکَ وَ أَحِبَّنِی بِمَحَبَّتِکَ وَ بَلِّغْنِی رِضْوَانَکَ وَ شَرِيفَ کَرَامَتِکَ وَ جَسِيمَ عَطِيَّتِکَ وَ أَعْطِنِی مِنْ خَيْرِ مَا عِنْدَکَ وَ مِنْ خَيْرِ مَا أَنْتَ مُعْطِيهِ أَحَداً مِنْ خَلْقِکَ وَ أَلْبِسْنِی مَعَ ذَلِکَ عَافِيَتَکَ يَا مَوْضِعَ کُلِّ شَکْوَی وَ يَا شَاهِدَ کُلِّ نَجْوَی وَ يَا عَالِمَ کُلِّ خَفِيَّةٍ وَ يَا دَافِعَ مَا تَشَاءُ مِنْ بَلِيَّةٍ يَا کَرِيمَ الْعَفْوِ يَا حَسَنَ التَّجَاوُزِ تَوَفَّنِی عَلَی مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَ فِطْرَتِهِ، (2)

وَ عَلَی دِينِ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سُنَّتِهِ وَ عَلَی خَيْرِ الْوَفَاةِ فَتَوَفَّنِی مُوَالِياً لِأَوْلِيَائِکَ وَ مُعَادِياً لِأَعْدَائِکَ اللَّهُمَّ وَ جَنِّبْنِی فِی هَذِهِ السَّنَةِ کُلَّ عَمَلٍ أَوْ قَوْلٍ أَوْ فِعْلٍ يُبَاعِدُنِی مِنْکَ وَ اجْلِبْنِی إِلَی کُلِّ عَمَلٍ أَوْ قَوْلٍ أَوْ فِعْلٍ يُقَرِّبُنِی مِنْکَ فِی هَذِهِ السَّنَةِ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَ امْنَعْنِی مِنْ کُلِّ عَمَلٍ أَوْ قَوْلٍ أَوْ فِعْلٍ يَکُونُ مِنِّی أَخَافُ ضَرَرَ عَاقِبَتِهِ وَ أَخَافُ مَقْتَکَ إِيَّایَ عَلَيْهِ حِذَارَ أَنْ تَصْرِفَ وَجْهَکَ الْکَرِيمَ عَنِّی فَأَسْتَوْجِبَ بِهِ نَقْصاً مِنْ حَظٍّ لِی عِنْدَکَ يَا رَءُوفُ يَا

1- و بیامرز گناهانی را که بارش آسمان را باز میدارد، و بیامرز گناهانی را که پرده ها را کنار میزند، و بیامرز گناهانی را که در نابودی شتاب میافکند، و بیامرز گناهانی را که سبب پشیمانی میگردد، و بیامرز گناهانی را که پرده ها را میدرد، و زره محکمت را بر من بپوشان زرهی که نفوذ ناپذیر است، و مرا از شرّ آنچه در شب و روز و آینده این سال از آن حذر میکنم عافیت بخش. خدایا پروردگار آسمانهای هفتگانه، و پروردگار زمینهای هفتگانه، و آنچه در آنهاست، و آنچه میان آنهاست، و پروردگار عرش بزرگ، و پروردگار سوره «حمد» و قرآن عظیم، و پروردگار اسرافیل و میکاییل و جبرییل، و پروردگار محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) آقای رسولان و پایان بخش پیامبران، از تو میخواهم به حق ذات پاکت و به حق آنچه خود را به آن نام نهادی، ای بزرگ تویی که به نعمت بزرگ تفضّل میکنی،

2- و هر محدوزی را دفع می کنی، و هر نعمت برجسته ای را عطا می نمایی، و نیکی ها را به کم و زیاد دوچندان می سازی، و هرکاری که بخواهی انجام می دهی، ای توانا ای خدا، ای مهربان، بر محمّد و اهل بیتش درود فرست، و در آینده این سال لباس سترت را بر من بپوشان، و چهره ام را به نورت شاداب ساز، و به دوستی ات دوستم بدار، و و مرا به خشنودیت، و شریف کرامتت، و بزرگ عطایت برسان، و به من عطا کن از بهترین چیزی که نزد توست و بهترین چیزی که به بنده ای از بندگانت عطا می فرمایی، و افزون بر این لباس عافیت و تندرستی بر من بپوشان، ای جایگاه هر شکایت، ای حاضر در هر گفتگوی پنهان، ای دانای هر نهان، ای دفع کننده بلاها آنگونه که خواهی، ای بزرگوار گذشت ای نیکو درگذر، مرا بر آیین ابراهیم و بر فطرت او،

رَحِيمُ. (1)

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِی فِی مُسْتَقْبَلِ سَنَتِی هَذِهِ فِی حِفْظِکَ وَ فِی جِوَارِکَ وَ فِی کَنَفِکَ وَ جَلِّلْنِی سِتْرَ عَافِیَتِکَ وَ هَبْ لِی کَرَامَتَکَ عَزَّ جَارُکَ وَ جَلَّ ثَنَاؤُکَ وَ لا إِلَهَ غَیْرُکَ اللَّهُمَّ اجْعَلْنِی تَابِعاً لِصَالِحِی مَنْ مَضَی مِنْ أَوْلِیَائِکَ وَ أَلْحِقْنِی بِهِمْ وَ اجْعَلْنِی مُسَلِّماً لِمَنْ قَالَ بِالصِّدْقِ عَلَیْکَ مِنْهُمْ وَ أَعُوذُ بِکَ اللَّهُمَّ [یَا إِلَهِی] أَنْ تُحِیطَ بِی خَطِیئَتِی وَ ظُلْمِی وَ إِسْرَافِی عَلَی نَفْسِی وَ اتِّبَاعِی لِهَوَایَ وَ اشْتِغَالِی بِشَهَوَاتِی فَیَحُولُ ذَلِکَ بَیْنِی وَ بَیْنَ رَحْمَتِکَ وَ رِضْوَانِکَ فَأَکُونَ مَنْسِیّاً عِنْدَکَ مُتَعَرِّضاً لِسَخَطِکَ وَ نِقْمَتِکَ اللَّهُمَّ وَفِّقْنِی لِکُلِّ عَمَلٍ صَالِحٍ تَرْضَی بِهِ عَنِّی وَ قَرِّبْنِی إِلَیْکَ زُلْفَی اللَّهُمَّ کَمَا کَفَیْتَ نَبِیَّکَ مُحَمَّدا صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ هَوْلَ عَدُوِّهِ وَ فَرَّجْتَ هَمَّهُ وَ کَشَفْتَ غَمَّهُ [کَرْبَهُ] وَ صَدَقْتَهُ وَعْدَکَ وَ أَنْجَزْتَ لَهُ عَهْدَکَ، (2)

اللَّهُمَّ فَبِذَلِکَ فَاکْفِنِی هَوْلَ هَذِهِ السَّنَهِ وَ آفَاتِهَا وَ أَسْقَامَهَا وَ فِتْنَتَهَا وَ شُرُورَهَا وَ أَحْزَانَهَا وَ ضِیقَ الْمَعَاشِ فِیهَا وَ بَلِّغْنِی بِرَحْمَتِکَ کَمَالَ الْعَافِیَهِ بِتَمَامِ دَوَامِ النِّعْمَهِ عِنْدِی إِلَی مُنْتَهَی أَجَلِی أَسْأَلُکَ سُؤَالَ مَنْ أَسَاءَ وَ ظَلَمَ وَ اسْتَکَانَ وَ اعْتَرَفَ وَ أَسْأَلُکَ أَنْ تَغْفِرَ لِی مَا مَضَی مِنَ الذُّنُوبِ الَّتِی حَصَرَتْهَا حَفَظَتُکَ وَ أَحْصَتْهَا کِرَامُ مَلائِکَتِکَ عَلَیَّ وَ أَنْ تَعْصِمَنِی إِلَهِی [اللَّهُمَ] مِنَ الذُّنُوبِ فِیمَا بَقِیَ مِنْ عُمُرِی إِلَی مُنْتَهَی أَجَلِی یَا اللَّهُ یَا رَحْمَانُ یَا رَحِیمُ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَیْتِ مُحَمَّدٍ وَ آتِنِی کُلَّ مَا سَأَلْتُکَ وَ رَغِبْتُ إِلَیْکَ فِیهِ فَإِنَّکَ أَمَرْتَنِی بِالدُّعَاءِ وَ تَکَفَّلْتَ لِی بِالْإِجَابَهِ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ. (3)

فقیر گوید: سیّد ابن طاووس این دعا را در شمار اعمال شب اوّل ماه ذکر کرده است.

اعمال شب سیزدهم ماه رمضان

روز

1- و بر دین محمّد (درود خدا بر او و خاندانش باد) و روش او، و بر بهترین مرگ ها بمیران، بمیران درحالیکه دوستدار اولیایت، و دشمن دشمنانت باشم. خدایا مرا در این سال از هر کار یا گفتار یا کرداری که از تو دورم میکند برکنار دار، و به جانب هر عمل یا گفتار یا کرداری که مرا در

این سال به تو نزدیک میکند جلب نما، ای مهربان ترین مهربانان، و بازدار مرا از هر عمل یا گفتار یا کرداری که از من سر میزند، و من از سرانجام زیانبارش میترسم، و از خشمت به خاطر آ بر خود بیمناکم، ترسم از این است که روی کریمانه ات را از من بگردانی در نتیجه سزاوار کاستی بهره ای که پیش تو دارم گردم، ای پرلطف ای مهربان
2- خدایا در آینده این سال مرا در حفظ و پناه و حمایت خود قرار ده، و پرده تندرستی را بر من بپوشان، و از کرامتت بر من ببخش، عزیز است پناه تو، و بزرگ است ثنای تو، و معبودی جز تو نیست. خدایا مرا پیرو شایستگان از اولیای گذشته ات قرار ده، و به آنان ملحقم فرما، و تسلیم آن که از آنان از طرف توراست گفت قرارم ده، خدایا به تو پناه میآورم از اینکه خطایم و ستمم، و زیاده روی بر نفسم، و پیروی از هواوهوسم، و سرگرمیام به شهوت بر من احاطه کند، در نتیجه همه اینها بین من و رحمت و خشنودیات دیوار گردد، و من نزد تو فراموش شوم، و در معرض خشم و کینه ات قرار گیرم. خدایا مرا برای هر عمل شایسته ای که به سبب آن از من خشنود شودی موفق بدار، و مرا به مقام قربت نزدیک کن. خدایا چنان که از پیامبرت محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) هراس از دشمنش را کفایت کردی، و اندوهش را برطرف نمودی، و غمش را زدودی، و وعده ات را به او وفا کردی، و پیمانت را برایش به پایان آوردی.
3- خدایا به همانگونه هراس این سال و آفات و امراض و فتنه ها و شرور و اندوهها و تنگی معیشت را در آن از من کفایت کن، و به رحمتت مرا به کمال عافیت، با کامل کردن ریزش نعمت بر من تا پایان عمرم برسان از تو درخواست میکنم درخواست کسیکه بد کرده و ستم روا داشته و درمانده شده و اعتراف به گناه نموده است، و از تو درخواست می کنم که مرا بیامرزی از آنچه از گناهان بر من گذشته، که آنها را نگهبانانت ثبت نموده و بزرگوار فرشتگانت برشمرده اند و اینکه خدایا در آنچه از عمرم باقی مانده، تا پایان عمر مرا از گناهان نگاه داری، ای خدا، ای بخشنده، ای مهربان، بر محمّد و اهل بیت محمّد درود فرست، و هر آنچه از تو خواستم، و در طلب آن به جانب تو رغبت نمودم به من عنایت فرما، بدرستی که تو مرا به خواستن فرمان دادی و برایم عهده دار اجابت شدی، ای مهربان ترین مهربانان.

ششم: در چنین روزی در سال دویست ویک، مردم با امام رضا علیه السّلام بیعت کردند، سیّد روایت کرده: که برای شکرانه این نعمت در این روز دو رکعت نماز بجا آرند، در هر رکعت پس از «حمد» بیست وپنج مرتبه سوره «توحید» بخوانند.

شب سیزدهم: آغاز شبهای بیض [یعنی شبهای روشن و تابناک که عبارتند از شبهای سیزدهم، چهاردهم و پانزدهم ماه] است و در آن سه عمل مستحب است: اوّل: غسل کردن دوم: چهار رکعت نماز بخواند، در هر رکعت یک بار سوره «حمد» و بیست وپنج بار سوره توحید سوم: دو رکعت نماز، که در اعمال شب سیزدهم رجب و شعبان بیان شد، در هر رکعت پس از سوره «حمد» سوره های «یس» و

«تبارک الّذی بیده الملک»

و

«قل هو اللّه احد»

را بخواند.

و در شب چهاردهم: این نماز خوانده میشود به صورت چهار رکعت با دو سلام که در صفحات پیش در شرح دعای مجیر بیان آن گذشت، که هر که آن را در ایام البیض ماه رمضان بخواند، گناهانش آمرزیده میشود هرچند به تعداد قطرات باران، و برگ درختان، و ریگ بیابان باشد.

اعمال شب نیمه

شب پانزدهم: از شبهای پربرکت است، و در آن چند عمل مستحبّ است: اوّل: غسل کردن.

دوّم: زیارت امام حسین علیه السّلام.

سوم: شش رکعت نماز که در هر رکعت پس از سوره «حمد» سوره های «یس» و

«تبارک الّذی بیده الملک

و

«قل هو اللّه احد»

خوانده شود.

چهارم: صد رکعت نماز بخواند، در هر رکعت پس از سوره «حمد» ده مرتبه سوره «توحید» خوانده شود.

شیخ مفید در کتاب» مقنعه «از حضرت امیر

ص: 332

المؤمنین علیه السّلام روایت کرده که هرکه این عمل را بجا آورد حق تعالی ده فرشته به سوی او میفرستد، تا دشمنانش را از پری و آدمی از او دور کنند، و هنگام مرگ او سی فرشته میفرستد، که او را از عذاب دوزخ ایمن کنند.

پنجم: روایت شده که از امام صادق علیه السّلام پرسیدند: چه میفرمایی در حق کسیکه در شب نیمه ماه رمضان کنار قبر امام حسین علیه السّلام حاضر شود؟ حضرت فرمود: خوشا به حال کسیکه در شب نیمه ماه رمضان پس از نماز عشا ده رکعت نماز کنار قبر آن حضرت بجار آورد، البته این نماز غیر از نافله شب میباشد، و بخواند در هر رکعت پس از سوره «حمد» ده مرتبه «توحید» را، و به خدای تعالی از آتش دوزخ پناه ببرد، خدا او را نجات یافته از آتش ثبت میکند، و از دنیا نرود تا فرشتگانی را در خواب ببیند، که او را به بهشت بشارت میدهند، و نیز فرشتگانی که او را از آتش ایمن میکنند.

روز نیمه ماه رمضان: در چنین روزی در سال دوم هجری ولادت باسعادت حضرت امام حسن مجتبی علیه السّلام واقع شد، و شیخ مفید فرموده: ولادت امام محمّد تقی علیه السّلام در چنین روزی در سال صد و نود و پنج هجری بوده، اما مشهور از علما برآنند که آن در غیر این روز بوده است، به هر صورت این روز روز بسیار شریفی است، و دادن صدقات و بخششها در این روز فضیلت بسیار دارد.

اعمال شب هفدهم

شب هفدهم: شب بسیار مبارکی است، در آن شب سپاه رسول خدا با کافران قریش

در منطقه بدر روبرو شدند، و فردای آن جنگ بدر درگرفت، و خدا سپاه آن حضرت را بر مشرکین پیروز کرد، و آن پیروزی از بزرگترین فتوحات اسلام بود، به همین خاطر علما فرموده اند: صدقه در چنین روزی، همراه شکرگزاری بسیار به درگاه حق بسیار مستحب است، و همچنین در شبش غسل و عبادت فضیلت بسیار دارد.

مؤلف گوید: روایات بسیار وارد شده که رسول خدا در شب بدر به یارانش فرمود: امشب کیست که برود برای ما از چاه آب بیاورد؟ یاران سکوت نموده و هیچیک اقدام به این کار نکردند! امیر المؤمنین علیه السّلام برای طلب آب مشکی برداشت و بیرون رفت، آن شب، شبی سرد بود، و باد تندی می وزید و تاریکی همه جا را فرا گرفته بود، به چاه آب رسید، چاهی بود بسیار عمیق و تاریک، و حضرت دلوی نیافت تا از چاه آب بگیرد به ناچار وارد چاه شد، و مشک را پر کرده بیرون آمد، به جانب اردوی اسلام حرکت کرد ناگاه باد سختی وزید، که آن حضرت از سختی آن نشست، تا برطرف شد، سپس برخواست و به حرکتش ادامه داد که ناگهان باد سخت دیگری مانند آن وزیدن گرفت، آن حضرت دوباره نشست تا آن باد هم آرام گرفت، چون برخاست و به سوی سپاه اسلام حرکت کرد، باز بادی به همان صورت وزید، آن حضرت نشست و پس از فرو نشستن باد، خود را به پیامبر اسلام رساند، حضرت فرمود: یا ابا الحسن چرا دیر آمدی؟ عرض کرد سه مرتبه بادی وزیدن گرفت که بسیار سخت بود و مرا لرزه فرا گرفت و

دیر آمدنم بخاطر فرو نشستن بادها بود.

پیامبر فرمود: یا علی آیا دانستی آنها چه بودند؟ عرض کرد: ندانستم، فرمود: بار نخست جبرئیل بود با هزار فرشته که بر تو سلام کرد و سلام کردند و بار دوم میکاییل بود با هزار فرشته که بر تو سلام کرد و سلام کردند، و پس از آن اسرافیل بود با هزار فرشته که بر تو سلام کرد و سلام کردند و آنان برای یاری دادن به ما نازل شدند.

فقیر گوید: قول آن کسیکه گفته در یک شب برای امیر المؤمنین سه هزاروسه منقبت) کمال و برازندگی (بوده، اشاره به همین شب است و سیّد حمیری در مدح آن حضرت در قصیده خود به این معنا اشاره کرده

أُقْسِمُ بِاللَّهِ وَ آلائِهِ وَ الْمَرْءُ عَمَّا قَالَ مَسْئُولٌ (1)

إِنَّ عَلِیّ بْنَ أَبِی طَالِبٍ عَلَی الْتُّقَی وَ الْبِرِّ مَجْبُولٌ (2)

كَانَ إِذَا الْحَرْبُ مَرَتْهَا الْقَنَا وَ أَحْجَمَتْ عَنْهَا الْبَهَالِیلُ (3)

يَمْشِی إِلَی الْقِرْنِ وَ فِی كَفِّهِ أَبْيَضُ مَاضِی الْحَدِّ مَصْقُولٌ (4)

مَشْیَ الْعَفَرْنَا بَيْنَ أَشْبَالِهِ أَبْرَزَهُ لِلْقَنَصِ الْغِيلُ (5)

ذَاكَ الَّذِی سَلَّمَ فِی لَيْلَةٍ عَلَيْهِ مِيكَالٌ وَ جِبْرِيلٌ (6)

مِيكَالُ فِی أَلْفٍ وَ جِبْرِيلُ فِی أَلْفٍ وَ يَتْلُوهُمْ سَرَافِيلُ (7)

لَيْلَةَ بَدْرٍ مَدَدا أُنْزِلُوا كَأَنَّهُمْ طَيْرٌ أَبَابِيلُ (8)

اعمال شب های قدر

شب نوزدهم: این شب با عظمت آغاز شب های قدر است، و شب قدر آن شبی است که در طول سال، شبی به خوبی و فضلیت آن یافت نمی شود، و عمل در این شب از عمل در طول هزار ماه بهتر است، و تقدیر امور سال در این شب صورت می گیرد، و فرشتگان و روح که اعظم فرشتگان

1- به خد و نعمتهایش سوگند میخورم و شخص در برابر آنچه گفت مسئول است
2- بدرستیکه علی بن ابیطالب وجودش بر تقوا و نیکی سرشته شده است
3- چنین بود، وقتی برق نیزه ها تنور جنگ را میافروخت و پهلوانان از عرصه فرار میکردند
4- به جانب حریف میشتافت و در دستش بود شمشیر بر آن تیز صیقلی شده
5- مانند راه رفتن شیر غران در میان بچه هایش که آنها را از بیشه برای شکار به میدان آورده
6- علی همان است که در شبی بر او میکاییل و جبرییل سلام کرد
7- میکاییل همراه هزار فرشته و جبرییل با هزار فرشته و به دنبالشان اسرافیل
8- در شب بدر برای یاری رساندن نازل شدند گویا آنان مرغان ابابیل بودند

الهی است، در این شب به اذن پروردگار به زمین فرود می آیند، و به محضر امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف می رسند و آنچه را که برای هر فرد مقدّر شده بر آن حضرت عرضه می دارند.

و اعمال شبهای قدر بر دو نوع است: یکی از آن دو نوع اعمالی که در هر سه شب باید انجام داد، و دیگر اعمالی که مخصوص به هر یک از شبهای قدر است.

اوّل: اعمالی است که در هر سه شب باید انجام داد، و آن چند عمل است: اوّل: غسل کردند.

علاّمه مجلسی فرموده بهتر است غسل این شبها در هنگام غروب آفتاب انجام گیرد، که نماز شام را با غسل بخواند.

دوم: دو رکعت نماز که در هر رکعت پس از سوره «حمد» ، هفت مرتبه «توحید» خوانده، و پس از فراغت از نماز هفتاد مرتبه بگوید، أَسْتَغْفِرُ اللّه وَ أَتوبُ اَلَیْهِ در روایت نبوی است: که از جای برنخیزد تا خدا او و پدر و مادرش را بیامرزد، تا آخر خبر.

صوت

الشیخ فاضل المالکی

***

سوم: قرآن مجید را باز کند و در برابر خود گرفته و بگوید:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِکِتَابِکَ الْمُنْزَلِ وَ مَا فِیهِ وَ فِیهِ اسْمُکَ الْأَکْبَرُ وَ أَسْمَاؤُکَ الْحُسْنَی وَ مَا یُخَافُ وَ یُرْجَی أَنْ تَجْعَلَنِی مِنْ عُتَقَائِکَ مِنَ النَّارِ. (1)

سپس هر حاجت که دارد بخواهد .

اللّهُمَّ بِحَقِّ هَذَا الْقُرْآنِ وَ بِحَقِّ مَنْ أَرْسَلْتَهُ بِهِ وَ بِحَقِّ كُلِّ مُؤْمِنٍ مَدَحْتَهُ فِيهِ وَ بِحَقِّکَ عَلَيْهِمْ فَلا أَحَدَ أَعْرَفُ بِحَقِّکَ مِنْکَ (2)

سپس ده مرتبه بگوید

بِکَ يَا اللَّهُ (3)

و ده مرتبه

بِمُحَمَّدٍ (4)

و ده مرتبه

بِعَلِيٍّ (5)

و

1- خدایا از تو درخواست میکنم به حق کتاب نازل شده ات، و آنچه در آن است، و در آن است نام بزرگترت، و نام های نیکوترت و آنچه بیم انگیز است و امیدبخش، اینکه مرا از آزادشدگان از آتش دوزخ قرار دهی.
2- خدایا به حق این قرآن، و به حق کسیکه آن را بر او فرستادی، و به حق هر مؤمنی که او را در قرآن ستودی، و به حق خود بر آنان، پس احدی شناساتر از تو به حق تو نیست
3- به ذاتت ای خدا
4- به حق محمّد
5- به حق علی

ده مرتبه

بِفَاطِمَة (1)

و ده مرتبه

بِالْحَسَنِ (2)

و ده مرتبه

بِالْحُسَيْنِ (3)

و ده مرتبه

بِعَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ (4)

و ده مرتبه

بِمُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (5)

و ده مرتبه

بِجَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (6)

و ده مرتبه

بِمُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ (7)

و ده مرتبه

بِعَلِيِّ بْنِ مُوسَى (8)

و ده مرتبه

بِمُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ (9)

و ده مرتبه

بِعَلِیِّ بْنِ مُحَمَّدٍ (10)

و ده مرتبه

بِالْحَسَنِ بْنِ عَلِیٍّ (11)

و ده مرتبه

بِالْحُجَّهِ (12)

پس هر حاجتی که داری از خدا بخواه.

پنجم: حضرت سید الشهّدا علیه السّلام را زیارت کند.

در روایت آمده: هنگامی که شب قدر می شود، مَنادی از آسمان هفتم از پشت عَرْش ندا سر می دهد که خدا هرکه را به زیارت مزار امام حسین علیه السّلام آمده آمرزید.

ششم: این شبها را احیا بدارد، روایت شده هرکه شب قدر را احیا بدارد، گناهانش آمرزیده می شود، هرچند به شماره ستارگان آسمان و سنگینی کوه ها و پیمانه دریاها باشد.

هفتم: صد رکعت نماز بجا آورد، که فضلیت بسیار دارد و بهتر آن است که در هر رکعت پس از سوره «حمد» ، ده مرتبه «توحید» بخواند.

صوت

***

هشتم: این دعا را بخواند،

اللَّهُمَّ إِنِّی أَمْسَیْتُ لَکَ عَبْداً دَاخِراً لا أَمْلِکُ لِنَفْسِی نَفْعاً وَ لا ضَرّاً وَ لا أَصْرِفُ عَنْهَا سُوءاً أَشْهَدُ بِذَلِکَ عَلَی نَفْسِی وَ أَعْتَرِفُ لَکَ بِضَعْفِ قُوَّتِی وَ قِلَّهِ حِیلَتِی فَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْجِزْ لِی مَا وَعَدْتَنِی وَ جَمِیعَ الْمُؤْمِنِینَ وَ

الْمُؤْمِنَاتِ مِنَ الْمَغْفِرَهِ فِی هَذِهِ اللَّیْلَهِ وَ أَتْمِمْ عَلَیَّ مَا آتَیْتَنِی فَإِنِّی عَبْدُکَ الْمِسْکِینُ الْمُسْتَکِینُ الضَّعِیفُ الْفَقِیرُ الْمَهِینُ اللَّهُمَّ لا تَجْعَلْنِی نَاسِیاً

1- به حق فاطمه
2- به حق حسن
3- به حق حسین
4- به حق علی بن الحسین
5- به حق محمّد بن علی
6- به حق جعفر بن محمّد
7- به حق موسی بن جعفر
8- به حق علی بن موسی
9- به حق محمد بن علی
10- به حق علی بن محمّد
11- به حق حسین بن علی
12- به حق حجّت.

لِذِكْرِکَ فِیمَا أَوْلَیْتَنِی وَ لا [غَافِلا] لِإِحْسَانِکَ فِیمَا أَعْطَیْتَنِی وَ لا آیِساً مِنْ إِجَابَتِکَ وَ إِنْ أَبْطَأَتْ عَنِّی فِی سَرَّاءَ [کُنْتُ] أَوْ ضَرَّاءَ أَوْ شِدَّهٍ أَوْ رَخَاءٍ أَوْ عَافِیَهٍ أَوْ بَلَاءٍ أَوْ بُؤْسٍ أَوْ نَعْمَاءَ إِنَّکَ سَمِیعُ الدُّعَاءِ (1)

این دعا را کفعمی از امام زین العابدین علیه السّلام روایت کرده که در این شبها، در حال قیام و قعود و رکوع و سجود می خواندند، و علاّمه مجلسی فرموده: بهترین اعمال در این شبها، درخواست آمرزش و دعا است، برای حوایج دنیا و آخرت خود، و پدر و مادر و خویشان، و برادران و خواهران مؤمن، چه آنان که زنده اند، و چه آنان که از دنیا رفته اند، و خواندن اذکار، و صلوات بر محمّد و آل محمّد علیهم السّلام به هر اندازه که بتواند و در بعضی از روایات وارد شده: دعای جوشن کبیر را در این سه شب بخواند.

فقیر گوید: که دعای جوشن کبیر را در بخش های پیش آورده ام.

روایت شده که خدمت رسول خدا صلی اللّه علیه و آله عرض شد: اگر شب قدر را یافتم، از خدای خود چه بخواهم؟ فرمود: عافیت.

دوّم: اعمال مخصوص هر یک از این شبها است.

اعمال شب نوزدهم رمضان

امّا اعمال شب نوزدهم چند چیز است: اوّل: گفتن صد مرتبه:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ رَبِّی وَ أَتُوبُ إِلَیْهِ (2)

دوم: گفتن صد مرتبه

اللَّهُمَّ الْعَنْ قَتَلَهَ أَمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ (3)

سوم: دعای یا ذی الذّی کان را که در قسم چهارم گذشت بخواند.

چهارم: این دعا را بخواند:

اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِیمَا تَقْضِی وَ تُقَدِّرُ مِنَ الْأَمْرِ الْمَحْتُومِ وَ فِیمَا تَفْرُقُ مِنَ الْأَمْرِ الْحَکِیمِ فِی لَیْلَهِ الْقَدْرِ

1- خدایا شام کردم درحالیکه برای تو تنها بنده کوچک و خواری هستم، که برای خویش سود و زیانی را به دست ندارم، و نمی توانم از خود پیش آمد بدی را بازگردانم، به این امر بر خویش گواهی می دهم، و در پیشگاهت به ناتوانی و کمی چاره ام اعتراف می کنم، خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و آنچه را به من و همه مردان و زنان مؤمن، از آمرزش در این شب وعده دادی وفا کن، و آنچه را به من عنایت فرموده ای کامل ساز، که من بنده بیچاره، درمانده، ناتوان، تهیدست خوار توام. خدایا مرا فراموش کننده ذکرت قرار مده، در آنچه سزاوار آنم فرمودی، و نه فراموش کننده احسانت، در آنچه عطایم نمودی، و نه ناامید از اجابتت، گرچه مدّت زمانی طولانی گردد، چه در خوشی یا ناخوشی، یا سختی، یا آسانی، یا عافیت، یا بلا، یا تنگدستی، یا در نعمت همانا تو شنونده دعایی.
2- از پروردگارم خدا آمرزش می جویم و به سوی او می پویم
3- خدایا قاتلان امیر المؤمنین را لعنت کن

وَ فِی الْقَضَاءِ الَّذِی لا یُرَدُّ وَ لا یُبَدَّلُ أَنْ تَکْتُبَنِی مِنْ حُجَّاجِ بَیْتِکَ الْحَرَامِ الْمَبْرُورِ حَجُّهُمْ الْمَشْکُورِ سَعْیُهُمْ الْمَغْفُورِ ذُنُوبُهُمْ الْمُکَفَّرِ عَنْهُمْ سَیِّئَاتُهُمْ وَ اجْعَلْ فِیمَا تَقْضِی وَ تُقَدِّرُ أَنْ تُطِیلَ عُمْرِی وَ تُوَسِّعَ عَلَیَّ فِی رِزْقِی وَ تَفْعَلَ بِی کَذَا وَ کَذَا. (1)

و به جای «کذا و کذا» حاجت خود را بیان کند.

اعمال شب بیست ویکم رمضان

شب بیست ویکم: فضیلت این شب نورانی از شب نوزدهم بیشتر اس و باید اعمال این شب را، از غسل و احیا و زیارت و نماز هفت «توحید» و قرآن بر سر گرفتن و صد رکعت نماز و دعای جوشن کبیر و غیر آنها را انجام دهد و در غسل و احیا و سعی در عبادت، در این شب و شب بیست وسوم اصرار ورزد، در روایات به این معنی که شب قدر یکی از این دو شب میباشد، تاکید شده در چند روایت آمده: که از معصوم خواسته شد: معین فرمایید که شب قدر کدام یک از این دو شب است؟ ایشان تعیین نکرد، بلکه فرمود:

ما أیسر لیلتین فیما تطلب (2)

یا آنکه فرمود:

ما عَلَیْکَ أَنْ تَفْعَلَ خیراً فی لَیْلَتَیْنِ وَ نَحوِ ذلک. (3)

و قال شیخنا الصدوق فیما أملی علی المشایخ فی مجلسٍ واحدٍ من مذهبِ الإمامیهِ و مَنْ أحیا هاتَینِ اللیلَتین بِمُذاکرهِ العلمِ فهو أفضلُ. (4)

به هر صورت از این شب شروع کند به خواندن دعاهای شبهای دهه آخر ماه که از جمله آنها این دعاست که شیخ کلینی در کتاب کافی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده: که در دهه آخر ماه رمضان در هر شب بخوان:

اعمال شبهای دهه ی آخر ماه رمضان

دعاهای شبهای دهه آخر

1- خدایا مقرّر فرما در آنچه حکم میکنی، و تقدیر مینمایی از فرمان حتمی، و در آنچه جدا میکنی از کار حکیمانه در شب قدر، و در آن حکم حتمی که برگشت و تغییری ندارد، اینکه مرا از حاجیان خانه محترمت بنویسی، حاجیانی که حجّشان قبول، سعیشان پذیرفته، گناهانشان آمرزیده، بدی هایشان نادیده گرفته شده است، و در آنچه حکم میکنی و تقدیر می نمایی، مقرّر فرما که عمرم را طولانی نمایی، و در روزی ام بر من وسعت بخشی، و با من چنین و چنان کنی.
2- چه آسان است دو شب در آنچه میجویی
3- باکی بر تو نیست که در هر دو شب کار خیر انجام دهی مانند ان.
4- و شیخ ما صدوق در آنچه بر بزرگان در یک مجلس راجع به مذهب امامیه دیکته کرده چنین فرمود: هر که این دو شب را با بحثهای علمی احیا بدارد بهتر است.

ماه که از جمله آنها این دعاست که شیخ کلینی در کتاب کافی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده: که در دهه آخر ماه رمضان در هر شب بخوان:

صوت

***

أَعُوذُ بِجَلالِ وَجْهِکَ الْکَرِیمِ أَنْ یَنْقَضِیَ عَنِّی شَهْرُ رَمَضَانَ أَوْ یَطْلُعَ الْفَجْرُ مِنْ لَیْلَتِی هَذِهِ وَ لَکَ قِبَلِی ذَنْبٌ أَوْ تَبِعَهٌ تُعَذِّبُنِی عَلَیْهِ. (1)

صوت

***

کفعمی در حاشیه «بلد الامین» نقل کرده که امام صادق علیه السّلام در هر شب از دهه آخر این ماه پس از نمازهای واجب و مستحب میخواندند:

اللَّهُمَّ أَدِّ عَنَّا حَقَّ مَا مَضَی مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ وَ اغْفِرْ لَنَا تَقْصِیرَنَا فِیهِ وَ تَسَلَّمْهُ مِنَّا مَقْبُولا وَ لا تُؤَاخِذْنَا بِإِسْرَافِنَا عَلَی أَنْفُسِنَا وَ اجْعَلْنَا مِنَ الْمَرْحُومِینَ وَ لا تَجْعَلْنَا مِنَ الْمَحْرُومِینَ (2)

و فرموده: هرکه این دعا را بخواند، خدا تقصیری که در گذشته از ماه رمضان از او سر زده بیامرزد، و او را در باقیمانده ماه از گناهان بازدارد.

صوت

***

سیّد ابن طاووس در کتاب «اقبال» از ابن ابی عمیر از مرازم نقل کرده: امام صادق علیه السّلام در هر شب از دهه آخر این ماه می خواند:

اللَّهُمَّ إِنَّکَ قُلْتَ فِی کِتَابِکَ الْمُنْزَلِ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِی أُنْزِلَ فِیهِ الْقُرْءَانُ هُدًی لِلنَّاسِ وَ بَیِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَی وَ الْفُرْقَانِ فَعَظَّمْتَ حُرْمَةَ شَهْرِ رَمَضَانَ بِمَا أَنْزَلْتَ فِیهِ مِنَ الْقُرْآنِ وَ خَصَصْتَهُ بِلَیْلَهِ الْقَدْرِ وَ جَعَلْتَهَا خَیْراً مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ اللَّهُمَّ وَ هَذِهِ أَیَّامُ شَهْرِ رَمَضَانَ قَدِ انْقَضَتْ وَ لَیَالِیهِ قَدْ تَصَرَّمَتْ وَ قَدْ صِرْتُ یَا إِلَهِی مِنْهُ إِلَی مَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّی وَ أَحْصَی لِعَدَدِهِ مِنَ الْخَلْقِ أَجْمَعِینَ فَأَسْأَلُکَ بِمَا سَأَلَکَ بِهِ مَلائِکَتُکَ الْمُقَرَّبُونَ وَ أَنْبِیَاؤُکَ الْمُرْسَلُونَ، (3)

وَ عِبَادُکَ الصَّالِحُونَ أَنْ

1- پناه میآورم به عظمت ذات کریمت، از اینکه ماه رمضان از من سپری شود، یا سپیده این شب طلوع کند، و از سوی من نزد تو گناهی یا نتیجه کاری مانده باشد، که مرا بر آن عذاب نمایی
2- خدایا از ما حق آنچه را که از ماه رمضان گذشته ادا فرما، و کوتاهی ما را از عبادت در این ماه بیامرز و ماه رمضان را از ما پذیرفته تحویل گیر، و ما را از زیاده روی های بر علیه خویشتن مؤاخذه مکن، و از رحمت شدگان قرار ده، نه از محرومان.
3- خدایا تو در کتاب نازل شده ات فرمودی: ماه رمضان، ماهی که قرآن برای هدایت مردم در آن نازل شده و دلایلی روشن از هدایت و تمیز دادن حق از باطل است، با نازل کردن قرآن در آن حرمتش را بزرگ شمردی، و آن را به شب قدر اختصاص دادی، شبی که آن را از هزار ماه ماه بهتر قرار دادی. خدایا این روزهای ماه رمضان است که گذشت، و شب های آن است که از دست رفت، من از این ماه چنان شده ام که تو از من به آن داناتری، و شماره آن را از تمام آفریدگانت شمارنده تری، در نتیجه از تو درخواست میکنم به آنچه از تو درخواست کردند فرشتگان مقرّبت، و پیامبران مرسلت،

تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَفُکَّ رَقَبَتِی مِنَ النَّارِ وَ تُدْخِلَنِی الْجَنَّهَ بِرَحْمَتِکَ وَ أَنْ تَتَفَضَّلَ عَلَیَّ بِعَفْوِکَ وَ کَرَمِکَ وَ تَتَقَبَّلَ تَقَرُّبِی وَ تَسْتَجِیبَ دُعَائِی وَ تَمُنَّ عَلَیَّ [إِلَیَ] بِالْأَمْنِ یَوْمَ الْخَوْفِ مِنْ کُلِّ هَوْلٍ أَعْدَدْتَهُ لِیَوْمِ الْقِیَامَهِ إِلهی وَ أَعُوذُ بِوَجْهِکَ الْکَرِیمِ وَ بِجَلالِکَ الْعَظِیمِ أَنْ یَنْقَضِیَ أَیَّامُ شَهْرِ رَمَضَانَ وَ لَیَالِیهِ وَ لَکَ قِبَلِی تَبِعَهٌ أَوْ ذَنْبٌ تُؤَاخِذُنِی بِهِ أَوْ خَطِیئَهٌ تُرِیدُ أَنْ تَقْتَصَّهَا مِنِّی لَمْ تَغْفِرْهَا لِی سَیِّدِی سَیِّدِی أَسْأَلُکَ یَا لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ إِذْ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ، (1)

إِنْ کُنْتَ رَضِیتَ عَنِّی فِی هَذَا الشَّهْرِ فَازْدَدْ عَنِّی رِضًا وَ إِنْ لَمْ تَکُنْ رَضِیتَ عَنِّی فَمِنَ الْآنَ فَارْضَ عَنِّی یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ یَا اللَّهُ یَا أَحَدُ یَا صَمَدُ یَا مَنْ لَمْ یَلِدْ وَ لَمْ یُولَدْ وَ لَمْ یَکُنْ لَهُ کُفُوا أَحَدٌ و بسیار بگو یَا مُلَیِّنَ الْحَدِیدِ لِدَاوُدَ عَلَیْهِ السَّلامُ یَا کَاشِفَ الضُّرِّ وَ الْکُرَبِ الْعِظَامِ عَنْ أَیُّوبَ عَلَیْهِ السَّلامُ أَیْ مُفَرِّجَ هَمِّ یَعْقُوبَ عَلَیْهِ السَّلامُ أَیْ مُنَفِّسَ غَمِّ یُوسُفَ عَلَیْهِ السَّلامُ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ کَمَا أَنْتَ أَهْلُهُ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَیْهِمْ أَجْمَعِینَ وَ افْعَلْ بِی مَا أَنْتَ أَهْلُهُ وَ لا تَفْعَلْ بِی مَا أَنَا أَهْلُهُ (2)

و از جمله این دعاها دعایی است که در کتاب «کافی» به صورت روایت مستند، و در کتاب «مقنعه» و «مصباح» بدون ذکر سند نقل شده: که در شب اوّل از دهه سوم، یعنی در صوت

***

شب بیست ویکم بخوان:

یَا مُولِجَ اللَّیْلِ فِی النَّهَارِ وَ مُولِجَ النَّهَارِ فِی اللَّیْلِ وَ مُخْرِجَ الْحَیِّ مِنَ الْمَیِّتِ وَ مُخْرِجَ الْمَیِّتِ مِنَ الْحَیِّ یَا رَازِقَ مَنْ یَشَاءُ بِغَیْرِ حِسَابٍ

1- و بندگان شایسته ات، این که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و وجودم را از آتش آزاد کنی، و به رحمتت به بهشتم وارد نمایی، و به عفو و کرمت بر من تفضّل آری، و نزدیک جویی ام را بپذیری، و دعایم را به اجابت رسانی، و به امان دادنم در روز وحشت، از هر هراسی که برای

قیامتم آماده ساخته ای بر من منت نهی، خدایا به ذات کریم و به جلال بزرگت پناه میآورم، از اینکه روزها و شبهای ماه رمضان سپری گردد، و برای من نزد تو نتیجه کاری یا گناهی باشد که مرا به سبب آن مؤاخذه کنی، یا خطایی که بخواهی انتقامش را از من بگیری، و مرا در آنها نیامرزیده باشی، ای آقای من، ای آقای من، ای آقای من از تو میخواهم که معبودی جز تو نیست، آنگاه که معبودی جز تو نبود،

2- اگر در این ماه از من خشنود بوده ای، بر خشنودی ات از من بیفزا، و اگر خشنود نبوده ای از هم اکنون از من خشنود شو ای مهربان ترین مهربانان، ای خدا، ای یکتا، ای بینیاز، ای که نزاییده و زاده نشده، و احدی برایش همتا نبود. و بسیار بگو: ای نرم کننده آهن برای داود (درود بر او) ، ای بردارنده بدحالی و بلاهای بزرگ از ایّوب (درود بر او) ، ای از بین برنده اندوه شدید یعقوب (درود بر او) ، ای زایل کننده غم یوسف (درود بر او) ، درود فرست بر محمّد و خاندان محمّد، چنان که تو سزاواری که درود فرستی بر جمله آنان، و با من چنان کن که تو شایسته آنی نه چنان که من سزاوار آنم.

يَا اللَّهُ يَا رَحْمَانُ يَا اللَّهُ يَا رَحِيمُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ لَکَ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَ الْأَمْثَالُ الْعُلْيَا وَ الْکِبْرِيَاءُ وَ الْآلَاءُ أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَجْعَلَ اسْمِي فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ فِي السُّعَدَاءِ وَ رُوحِي مَعَ الشُّهَدَاءِ وَ إِحْسَانِي فِي عِلِّيِّينَ وَ إِسَاءَتِي مَغْفُورَةً وَ أَنْ تَهَبَ لِي يَقِينا تُبَاشِرُ بِهِ قَلْبِي وَ إِيمَانا يُذْهِبُ الشَّکَّ عَنِّي وَ تُرْضِيَنِي بِمَا قَسَمْتَ لِي وَ آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ الْحَرِيقِ وَ ارْزُقْنِي فِيهَا ذِکْرَکَ وَ شُکْرَکَ وَ الرَّغْبَةَ إِلَيْکَ وَ الْإِنَابَةَ وَ التَّوْفِيقَ لِمَا وَفَّقْتَ لَهُ مُحَمَّدا وَ آلَ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمُ السَّلامُ. (1)

بقیه اعمال شب بیست و یکم

صوت

***

بقیه اعمال شب بیست ویکم: کفعمی از سیّد ابن باقی نقل کرده که در شب بیست ویکم بخوان:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اقْسِمْ لِي حِلْما يَسُدُّ عَنِّي بَابَ الْجَهْلِ وَ هُدًى تَمُنُّ بِهِ عَلَيَّ مِنْ کُلِّ ضَلالَةٍ وَ غِنًى تَسُدُّ بِهِ عَنِّي بَابَ کُلِّ فَقْرٍ وَ قُوَّةً تَرُدُّ بِهَا عَنِّي کُلَّ ضَعْفٍ وَ عِزّاً تُکْرِمُنِي بِهِ عَنْ کُلِّ ذُلٍّ وَ رِفْعَةً تَرْفَعُنِي بِهَا عَنْ کُلِّ ضَعَةٍ وَ أَمْناً تَرُدُّ بِهِ عَنِّي کُلَّ خَوْفٍ وَ عَافِيَةً تَسْتُرُنِي بِهَا عَنْ کُلِّ بَلاءٍ وَ عِلْما تَفْتَحُ لِي بِهِ کُلَّ يَقِينٍ وَ يَقِينا تُذْهِبُ بِهِ عَنِّي کُلَّ شَکٍّ وَ دُعَاءً تَبْسُطُ لِي بِهِ الْإِجَابَةَ فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ وَ فِي هَذِهِ السَّاعَةِ السَّاعَةِ السَّاعَةِ يَا کَرِيمُ وَ خَوْفا تَنْشُرُ [تُيَسِّرُ] لِي بِهِ کُلَّ رَحْمَةٍ وَ عِصْمَةً تَحُولُ بِهَا بَيْنِي وَ بَيْنَ الذُّنُوبِ حَتَّى أُفْلِحَ بِهَا عِنْدَ الْمَعْصُومِينَ عِنْدَکَ بِرَحْمَتِکَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ (2)

روایت شده:

ص: 342

1- ای وارد کننده شب و روز، و وارد کننده روزوشب، و بیرون آورنده زنده از مرده، و بیرون آورنده مرده از زنده، ای روزی دهنده بی حساب به هرکه خواهی، ای خدا، ای مهربان، ای خدا ای خدا، ای بخشنده، ای خدا، ای خدا، ای خدا، براین نام های نیکوتر، و نمونه های برتر و بزرگ منشی و نعمتها، از تو می خواهم بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و قرار دهی نامم را در این شب از گروه سعات مندان، و روحم را با شهیدان، و نیکوکاری ام را در بلندترین مقام بهشت، و بدکاری ام را آمرزیده، و بر من یقینی ببخشی که دلم همراه آن باشد، و ایمانی که دودلی را از من بردارد، و خشنودم نمایی به آنچه نصیبم کردی، و ما را در دنیا و آخرت پاداش نیکو عنایت کن، و از آتش سوزان حفظ فرما، و در این شب ذکر و شکر و رغبت به سویت، و توبه و توفیق آنچه که محمّد و خاندان محمّد (درود خدا بر او و ایشان) را به آن موفق نمودی نصیب من فرما.
2- خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و آن چنان بردباری روزی من گردان که در نادانی را به روی من ببندد، و هدایتی که رهیدن از هر گمراهی را به وسیله آن بر من منت نهی، و ثروتی که در هر فقری را به سبب آن بر من ببندی، و نیرویی که به آن هرگونه ضعفی را از من برگیری، و عزّتی که مرا به آن از هر خواری اکرام نمایی، و مرتبه بلندی که مرا به آن از هر افتادنی بلند گردانی، و امنیتی که به آن هر ترسی را از من دور سازی، و سلامتی کاملی که مرا به آن از هر بلایی بپوشانی، و دانشی که به آن در هر یقینی را به رویم بگشایی، و یقینی که به آن هر شکی را از من برطرف سازی، و دعایی که به آن سفره اجابت را در امشب و در این ساعت بگسترانی همین ساعت، همین ساعت، همین ساعت ای کریم، و ترسی که به آن هرگونه رحمتی را برایم پخش کن، و بازدارنده ای که بین من و گناهانم پرده شود، تا به سبب آن نزد معصومین به درگاهت رستگار شوم، به حق مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان.

که حماد بن عثمان در شب بیست ویکم بر امام صادق علیه السّلام وارد شد، حضرت پرسید: غسل کرده ای؟ عرض کرد آری، فدایت شودم، پس حضرت حصری خواست و حمّاد را به نزدیک خود طلبید و مشغول نماز شد و پیوسته نماز خواند و حمّاد هم در کنار حضرت نماز می خواند، تا از نمازهای خود فارغ شدند، آنگاه امام صادق علیه السّلام دعاکرد و حمّا آمین گفت، تا سپیده دمید، سپس آن حضرت اذان و اقامه گفت و بعضی از خدمتکاران خود را خواست و جلو ایستاد و نماز صبح خواند، در رکعت اول پس از سوره «حمد» سوره «قدر» و در رکعت دوم بعد از سوره «حمد» سوره «توحید» را قرائت کرد و بعد از نماز مشغول تسبیح و تحمید و تقدیس و ثنای حق و صلوات بر پیامبر و دعا برای مردان و زنان مومن و مسلمان شد، سپس سر به سجده گذاشت و به اندازه یک ساعت به جز صدای تنفس صدایی از آن حضرت شنیده نشد، پس از آن این دعا را خواند: معبودی جز تو نیست زیرورو کننده دلها ودیده ها تا آخر دعا که در کتاب» اقبال «آمده است.

غ شیخ کلینی روایت کرده که امام باقر علیه السّلام در شبهای بیست ویکم و بیست وسوم تا نیمه شب دعا می خواند، و پس از آن شروع به خواندن نماز می کرد.

آگاه باش که در هر شب از شبهای این دهه غسل مستحب است.

روایت شده حضرت رصول صلی اللّه علیه و آله در هر شب این دهه غسل می کرد.

و نیز اعتکاف در این

دهه استحباب و فضیلت بسیار دارد و بهترین اوقات برای اعتکاف این دهه است و روایت شده که اعتکاف در این دهه برابر دو حج و دو عمره ثواب دارد.

«بنای رسول خدا صلی اللّه علیه و آله این بود، که چون دهه آخر ماه رمضان می شد، در مسجد اعتکاف می کرد، چادری مویین برای آن حضرت می زدند و آن جناب کمر عبادت را محکم می بست و بستر خواب را به هم می پچید» و آگاه باش که در چنین شبی در سال چهلم شهادت مولایمان حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام واقع شد و در این شب غصّه های آل محمّد علیهم السّلام و شیعیانش تازه می شود و روایت شده که در آن شب مانند شب شهادت امام حسین علیه السّلام سنگی از روی زمین برداشته نشد، مگر آنکه زیر آن خون تازه بود.

شیخ مفید فرموده: در این شب صلوات بسیار فرست و در نفرین بر ستم کنندگان به آل محمّد علیهم السّلام و لعن فرستادن بر قاتل امیر المؤمنین علیه السّلام سعی و کوشش کن.

روز بیست ویکم روز شهادت حضرت امیر المؤمنی علیه السّلام است و خواندن زیارت آن جناب مناسب است و همچنین کلماتی که در چنین روزی خضر به زبان آورده، که به منزله زیارت آن حضرت در این روز است، و آن کلمات در کتاب «هدیه الزائر» ذکر شه است.

دعای شب بیست و دوم

صوت

***

دعای شب بیست و دوم

يَا سَالِخَ النَّهَارِ مِنَ اللَّيْلِ فَإِذَا نَحْنُ مُظْلِمُونَ وَ مُجْرِيَ الشَّمْسِ لِمُسْتَقَرِّهَا بِتَقْدِيرِكَ يَا عَزِيزُ يَا عَلِيمُ وَ مُقَدِّرَ الْقَمَرِ مَنَازِلَ حَتَّى عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ يَا نُورَ كُلِّ نُورٍ وَ

مُنْتَهَى كُلِّ رَغْبَهٍ وَ وَلِیَّ كُلِّ نِعْمَهٍ یَا اللَّهُ یَا رَحْمَانُ یَا اللَّهُ یَا قُدُّوسُ یَا أَحَدُ یَا وَاحِدُ یَا فَرْدُ یَا إِلَهُ یَا اللَّهُ یَا اللَّهُ لَکَ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَی وَ الْأَمْثَالُ الْعُلْیَا وَ الْکِبْرِیَاءُ وَ الْآلاءُ أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ [عَلَی] أَهْلِ بَیْتِهِ وَ أَنْ تَجْعَلَ اسْمِی فِی هَذِهِ اللَّیْلَهِ فِی السُّعَدَاءِ وَ رُوحِی مَعَ الشُّهَدَاءِ وَ إِحْسَانِی فِی عِلِّیِّینَ وَ إِسَاءَتِی مَغْفُورَهً وَ أَنْ تَهَبَ لِی یَقِینا تُبَاشِرُ بِهِ قَلْبِی وَ إِیمَانا یُذْهِبُ الشَّکَّ عَنِّی وَ تُرْضِیَنِی بِمَا قَسَمْتَ لِی وَ آتِنَا فِی الدُّنْیَا حَسَنَهً وَ فِی الْآخِرَهِ حَسَنَهً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ الْحَرِیقِ وَ ارْزُقْنِی فِیهَا ذِکْرَکَ وَ شُکْرَکَ وَ الرَّغْبَهَ إِلَیْکَ وَ الْإِنَابَهَ وَ التَّوْفِیقَ لِمَا وَفَّقْتَ لَهُ مُحَمَّدا وَ آلَ مُحَمَّدٍ عَلَیْهِمُ السَّلامُ (1)

اعمال مخصوصه شب بیست و سوم

بقیه اعمال شب بیست وسوم: این شب از دو شب قدر گذشته افضل است، و از احادیث بسیار استفاده میشود، که شب قدر همین شب است، و این شب شب جهنی است یعنی شبی است که دعاها در آن اجابت میشود، و در این شب تمام کارها بر پایه حکمت الهی مقدّر گردد، و برای این شب غیر از اعمالی که با دو شب قدر گذشته مشترک است چند عمل دیگر است: اوّل: خواندن سوره «عنکبوت» و «روم» که امام صادق علیه السّلام سوگند یاد کردند که خواننده این دو سوره در این شب از اهل بهشت خواهد بود.

دوم: خواندن سوره «حم دخان» سوم: هزار مرتبه خواندن سوره «قدر» چهارم: محمّد بن عیسی به سند خود از امامان صالح علیهم السّلام روایت کرده که فرمودند: در شب بیست وسوم از ماه رمضان این

1- ای برکننده روز از قامت شب، پس به ناگاه ما در تاریکی درآییم، و روان کننده خورشید در جایگاهش به تقدیرت، ای توانا، ای دانا، و اندازه ده ماه در منازل فلکی، تا چون شاخه خرمای رسیده برگردد، ای نور هر نور، و منتهای هر شوق، و سرچشمه هر نعمت، ای خدا، ای بخشنده، ای خدا، ای قدوس، ای یگانه، ای یکتا، ای بیهمتا، ای خدا، ای خدا، ای خدا، نامهای نیکوتر و نمونه های والاتر و بزرگ منشی و نعمت ها برای توست، از تو می خواهم بر محمّد و اهل بیتش درود فرستی، و قرار دهی نامم را در این شب در گروه سعادتمندان، و روحم را با شهیدان و کردار نیکم را در بلندمرتبه ترین درجه بهشت، و بدکاری ام را آمرزیده، و یقینی بر من

بخشی که دلم همراه آن باشد، و ایمانی که دودلی را از من برطرف کند، و خشنودی به آنچه نصیبم نمودی، و به ما در دنیا و آخرت نیکویی عنایت کن، و از عذاب آتش سوزان نگاه دار، و در این شب ذکر و شکر و رغبت به سوی خود، و توبه و تفیق به آنچه که محمّد و خاندان محمّد درود خدا بر آنان را به آن موفق نمودی روزیام فرما.

دعا را به دفعات بخوان، در حال سجود و قیام و قعود.

و بر هر حالی که هستی در تمام ماه، و در طول حیاتت تا جایی که ممکن باشد، و هر زمانی که به یادت آید.

بعد از ستایش پروردگار به بزرگواری، و فرستادن صلوات بر پیامبر صلی اللّه علیه و آله میگویی:

اَللهمَّ کُن لولیَّک فُلانِ بن فُلان (1)

و به جای فلان بن فلان بگو:

الحُجهِ بن الحَسَنِ صَلَواتُکَ عَلَیهِ و عَلی ابائهِ فی هذهِ السّاعهِ، و فی کُلّ ساعَه وَلیًّا و حافظاً وقائِداً وَ ناصِراً وَ دَلیلاً وَ عَیناً حَتّی تُسکِنَهُ اَرضَکَ طَوعاً و تُمَتّعَهُ فیها طَویلاً. (2)

صوت

***

و همچنین می خوانی:

یا مُدَبّرَ الاُمورِ ، یا باعِثَ مَن فی القُبُور، یا مُجرِی البُحُور، یا مُلَیَّن الحَدیدِ لِداوُد ، صَل عَلَی مُحَّمد وَافعَل بی کَذا وَ کَذا (3)

و به جای «کذا و کذا» حاجات خود را بخواهد:

اَللیلَهَ الیلَهَ (4)

و دستهای خود را د روقت خواندن «یا مدبّر الامور» تا آخر به سوی آسمان بردار.

و این دعا را در حال رکوع و سجود و ایستاده و نشسته بخوان، و آن را تکرار کن، و در شب آخر ماه رمضان هم بخوان.

صوت

***

پنجم: بخواند:

اللَّهُمَّ امْدُدْ لِی فِی عُمُرِی وَ أَوْسِعْ لِی فِی رِزْقِی وَ أَصِحَّ لِی جِسْمِی وَ بَلِّغْنِی أَمَلِی وَ إِنْ کُنْتُ مِنَ الْأَشْقِیَاءِ فَامْحُنِی مِنَ الْأَشْقِیَاءِ وَ اکْتُبْنِی مِنَ السُّعَدَاءِ فَإِنَّکَ قُلْتَ فِی کِتَابِکَ الْمُنْزَلِ عَلَی نَبِیِّکَ الْمُرْسَلِ صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِ وَ آلِهِ یَمْحُو اللَّهُ مَا یَشَاءُ وَ یُثْبِتُ وَ عِنْدَهُ أُمُّ الْکِتَابِ (5)

صوت

***

ششم بخواند:

اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِیمَا تَقْضِی وَ فِیمَا تُقَدِّرُ مِنَ الْأَمْرِ الْمَحْتُومِ وَ

1- خدایا برای ولیت باش فلان بن فلان
2- حجت بن الحسن که درودهایت بر او و پدرانش باد، در این ساعت، و در هر ساعت سرپرست و نگهبان و پیشوا و یاور و راهنما و دیده بان (باش، تا او را با رغبت مردم در زمینت سکونت دهی، و زمانی طولانی بهره مندش سازی
3- ای تدبیرگر امور، ای برانگیزنده مرده های در گور، ای روان کننده دریاها، ای نرم کننده آهن برای داود، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و با من چنین و چنان کن.
4- امشب، امشب

5- خدایا عمرم را طولانی گردان، و روزی ام را وسعت بخش، و بدنم را تندرست بدار، و به آرزویم برسان، و و اگر در زمره بدفرجامان، هستم، مرا از آن گروه محو کن، و در گروه سعادتمندان ثبت فرما، که تو در کتاب فرو فرستاده به پیامبر مرسلت (درود تو بر او و خاندانش) فرمودی: خدا محو میکند آنچه را بخواهد و ثبت مینماید آنچه را اراده کند و کتاب جامع نزد اوست.

فِيمَا تَفْرُقُ مِنَ الْأَمْرِ الْحَكِيمِ فِی لَيْلَهِ الْقَدْرِ مِنَ الْقَضَاءِ الَّذِی لا يُرَدُّ وَ لا يُبَدَّلُ أَنْ تَكْتُبَنِی مِنْ حُجَّاجِ بَيْتِكَ الْحَرَامِ فِی عَامِی هَذَا الْمَبْرُورِ حَجُّهُمْ الْمَشْكُورِ سَعْيُهُمْ الْمَغْفُورِ ذُنُوبُهُمْ الْمُكَفَّرِ عَنْهُمْ سَيِّئَاتُهُمْ وَ اجْعَلْ فِيمَا تَقْضِی وَ تُقَدِّرُ أَنْ تُطِيلَ عُمْرِی وَ تُوَسِّعَ لِی فِی رِزْقِی (1)

صوت

***

هفتم: دعایی را که در کتاب «اقبال» آمده است بخواند:

يَا بَاطِناً فِی ظُهُورِهِ وَ يَا ظَاهِراً فِی بُطُونِهِ وَ يَا بَاطِناً لَيْسَ يَخْفَی وَ يَا ظَاهِراً لَيْسَ يُرَی يَا مَوْصُوفا لا يَبْلُغُ بِكَيْنُونَتِهِ مَوْصُوفٌ وَ لا حَدٌّ مَحْدُودٌ وَ يَا غَائِبا [غَائِبُ] غَيْرَ مَفْقُودٍ وَ يَا شَاهِداً [شَاهِدُ] غَيْرَ مَشْهُودٍ يُطْلَبُ فَيُصَابُ وَ لا يَخْلُو [لَمْ يَخْلُ] مِنْهُ السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ وَ مَا بَيْنَهُمَا طَرْفَهَ [طَرْفَةَ] عَيْنٍ لا يُدْرَكُ بِكَيْفٍ [بِكَيْفَ] وَ لا يُؤَيَّنُ بِأَيْنٍ [بِأَيْنَ] وَ لا بِحَيْثٍ [بِحَيْثُ] أَنْتَ نُورُ النُّورِ وَ رَبُّ الْأَرْبَابِ أَحَطْتَ بِجَمِيعِ الْأُمُورِ سُبْحَانَ مَنْ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَیْ ءٌ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ سُبْحَانَ مَنْ هُوَ هَكَذَا وَ لا هَكَذَا غَيْرُهُ (2)

سپس آنچه را می خواهی از خدا طلب کن.

هشتم: غیر از غسل اوّل شب، غسلی هم در آخر شب انجام دهد.

بدان که برای غسل و شب زنده داری این شب و زیارت امام حسین علیه السّلام، و صد رکعت نماز، فضیلت بسیار نقل شده است، و انجام این اعمال مورد تأکید است.

شیخ طوسی در کتاب «تهذیب» از ابو بصیر از امام صادق علیه السّلام روایت کرده که آن حضرت فرمود: در شبی که امید می رود شب قدر باشد، صد رکعت نماز بخوان در هر رکعت پس از سوره

1- خدایا قرار ده در آنچه حکم میکنی، و مقدّر مینمایی، از فرمان حتمی، در آنچه از کار حکیمانه جدا میسازی در شب قدر، از حکمی که بازگشت نپذیرد، و تغییر نیابد، اینکه مرا در این سال از حاجیان خانه محترمت بنویسی، حاجیانی که حجّشان پذیرفته، و سعیشان قبول افتاده، و گناهانشان آمرزیده گشته، و بدی هایشان محو شده است، و قرار ده در آنچه فرمان می دهی و مقدّر می نمایی که عمرم را طولانی گردانی، و در روزی ام وسعت بخشی.
2- ای پنهان در حال آشکار بودنش، و ای آشکار در حال پنهان بودنش و ای پنهانی که مخفی نمی شود، ای آشکاری که دیده نمی شود، ای به وصف آمده ای که هیچ ممکنی به حقیقتش نمی رسد و هیچ حدّ بسته ای به او احاطه پیدا نمی کند، و ای غایب گم نشده، ای حاضری که مشهود نیست، تا آنکه جستجو شود و او را بیابند، آسمانها و زمین و آنچه بین آنهاست، به اندازه چشم برهم زدن از او خالی نیست، به کیفیتی معیّن دانسته نمی شود و محدود به مکان و جهت نمی گردد، تویی روشنایی نور، پروردگار پرورندگان، به همه امور احاطه کرده ای، منزّه است آن که چیزی همانندش نیست، و او شنوا و بیناست، منزّه است آن که دارای این صفات است و برای غیر او چنین صفاتی نیست

«حمد» ده مرتبه سوره «توحید» را قرائت کن، گفتم: فدایت شوم، اگر ایستاده قدرت نداشته باشم چه؟ فرمود نشسته بخوان، گفتم اگر نتوانم، فرمود: به همان حالی که در بسترت به پشت خوابیده ای این نماز را بخوان.

از کتاب» دعائم الاسلام «روایت شده که رسول خدا صلی اللّه علیه و آله در دهه آخر ماه رمضان بستر خود را جمع میکرد، و برای عبادت کمر همّت را محکم می بست، و در شب بیست وسوم اهل خود را بیدار میکرد، و آنهایی را که خواب در ربوده بود، به رویشان آب میپاشید، و حضرت فاطمه علیها السلام در این شب اجازه نمیداد احدی از اهلش بخوابد، و خواب آنها را به کمی طعام علاج میفرمود، و آنها را با خواباندن در روز برای بیداری و احیای شب آماده میکرد، و میفرمود: محروم کسی است که از خیر این شب محروم بماند.

روایت شده که امام صادق علیه السّلام به بیماری سختی دچار شده بود، وقتی شب بیست وسوم ماه رمضان رسید، به خدمتکارانش دستور داد او را به مسجد بردند، و تا صبح در مسجد بود.

علاّمه مجلسی (ره) فرموده است هرقدر که خواندن قرآن ممکن باشد، در این شب خوانده شود، و دعاهای صحیفه کامله (سجادیه) ، به ویژه دعای مکارم الأخلاق، و دعای توبه قرائت گردد، و روزهای این شبها را نیز باید حرمت نهاد، و به عبادت و تلاوت قرآن به سر آورد، زیرا در احادیث معتبر آمده است که روز قدر در فضیلت همانند شب قدر است.

دعای شب بیست و سوم

صوت

***

دعای شب بیست و سوم

یَا رَبَّ لَیْلَهِ الْقَدْرِ وَ جَاعِلَهَا خَیْراً مِنْ

أَلْفِ شَهْرٍ وَ رَبَّ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ الْجِبَالِ وَ الْبِحَارِ وَ الظُّلَمِ وَ الْأَنْوَارِ وَ الْأَرْضِ وَ السَّمَاءِ يَا بَارِئُ يَا مُصَوِّرُ يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ يَا اللَّهُ يَا رَحْمَانُ يَا اللَّهُ يَا قَيُّومُ يَا اللَّهُ يَا بَدِيعُ يَا إِلَهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ لَکَ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَ الْأَمْثَالُ الْعُلْيَا وَ الْكِبْرِيَاءُ وَ الْآلاءُ أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَجْعَلَ اِسْمِی فِی هَذِهِ اللَّيْلَهِ فِی السُّعَدَاءِ وَ رُوحِی مَعَ الشُّهَدَاءِ وَ إِحْسَانِی فِی عِلِّيِّينَ وَ إِسَاءَتِی مَغْفُورَةً وَ أَنْ تَهَبَ لِی يَقِيناً تُبَاشِرُ بِهِ قَلْبِی وَ إِيمَاناً يُذْهِبُ الشَّکَّ عَنِّی وَ تُرْضِيَنِی بِمَا قَسَمْتَ لِی وَ آتِنَا فِی الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِی الْآخِرَهِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ الْحَرِيقِ وَ ارْزُقْنِی فِيهَا ذِكْرَکَ وَ شُكْرَکَ وَ الرَّغْبَهَ إِلَيْکَ وَ الْإِنَابَهَ وَ التَّوْبَهَ وَ التَّوْفِيقَ لِمَا وَفَّقْتَ لَهُ مُحَمَّدا وَ آلَ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلامُ . (1)

دعای شب بیست و چهارم

صوت

***

دعای شب بیست و چهارم

يَا فَالِقَ الْإِصْبَاحِ وَ جَاعِلَ اللَّيْلِ سَكَناً وَ الشَّمْسِ وَ الْقَمَرِ حُسْبَاناً يَا عَزِيزُ يَا عَلِيمُ يَا ذَا الْمَنِّ وَ الطَّوْلِ وَ الْقُوَّهِ وَ الْحَوْلِ وَ الْفَضْلِ وَ الْإِنْعَامِ وَ الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ يَا اللَّهُ يَا رَحْمَانُ يَا اللَّهُ يَا فَرْدُ يَا وِتْرُ يَا اللَّهُ يَا ظَاهِرُ يَا بَاطِنُ يَا حَيُّ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ لَکَ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَ الْأَمْثَالُ الْعُلْيَا وَ الْكِبْرِيَاءُ وَ الْآلاءُ أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَجْعَلَ اِسْمِی فِی هَذِهِ اللَّيْلَهِ فِی السُّعَدَاءِ وَ رُوحِی مَعَ الشُّهَدَاءِ وَ إِحْسَانِی فِی عِلِّيِّينَ وَ إِسَاءَتِی مَغْفُورَةً وَ أَنْ تَهَبَ لِی يَقِينا تُبَاشِرُ بِهِ قَلْبِی وَ إِيمَانا يَذْهَبُ بِالشَّکِّ عَنِّی وَ رِضًى بِمَا

1- ای پروردگار شب قدر، و قراردهنده آن بهتر از هزار ماه، و پروردگار شب و روز، و کوهها و دریاها، و تاریکی ها و روشنایی ها، و زمین و آسمان، ای پدیدآورنده، ای صورت بخش، ای عطا کننده، ای نعمت ده، ای

خدا، ای بخشنده، ای خدا، ای به خود پاینده، ای خدا، ای نو آفرین، ای خدا، ای خدا، ای خدا، نام های نیکوتر، و نمونه های والاتر، و بزرگ منشی و نعمت ها از آن توست، از تو درخواست می کنم که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و قرار دهی در این شب نامم را در زمره سعادتمندان، و روحم را با شهیدان، و نیکوکاری ام را در بلندمرتبه ترین درجه بهشت، و گناهم را آمرزیده، و ببخشی بر من یقینی که دلم با آن همراه باشد، و ایمانی که شک را از من زدوده گرداند، و خشنودی به آنچه نصیبم نموده ای، و ما را در دنیا و آخرت پاداش نیکو عنایت فرما، و از عذاب آتش سوزان حفظ کن، و در این شب ذکر و شکر خویش و رغبت به سوی خود، و بازگشت و توبه روزی ام فرما، و به آنچه محمّد و و خاندان محمّد (درود خدا بر آنان باد) را به آن موفق کردی توفیقم ده.

قَسَمْتَ لِی وَ آتِنَا فِی الدُّنْیَا حَسَنَةً وَ فِی الْآخِرَهِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ الْحَرِیقِ وَ ارْزُقْنِی فِیهَا ذِکْرَکَ وَ شُکْرَکَ وَ الرَّغْبَهَ إِلَیْکَ وَ الْإِنَابَهَ وَ التَّوْبَهَ وَ التَّوْفِیقَ لِمَا وَفَّقْتَ لَهُ مُحَمَّدا وَ آلَ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِ وَ عَلَیْهِمْ (1)

دعای شب بیست و پنجم

صوت

***

دعای شب بیست و پنجم

یَا جَاعِلَ اللَّیْلِ لِبَاسا وَ النَّهَارِ مَعَاشا وَ الْأَرْضِ مِهَادا وَ الْجِبَالِ أَوْتَادا یَا اللَّهُ یَا قَاهِرُ یَا اللَّهُ یَا جَبَّارُ یَا اللَّهُ یَا سَمِیعُ یَا اللَّهُ یَا قَرِیبُ یَا اللَّهُ یَا مُجِیبُ یَا اللَّهُ یَا اللَّهُ یَا اللَّهُ لَکَ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَی و الْأَمْثَالُ الْعُلْیَا وَ الْکِبْرِیَاءُ وَ الْآلَاءُ أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَجْعَلَ اسْمِی فِی هَذِهِ اللَّیْلَهِ فِی السُّعَدَاءِ وَ رُوحِی مَعَ الشُّهَدَاءِ وَ إِحْسَانِی فِی عِلِّیِّینَ وَ إِسَاءَتِی مَغْفُورَهً وَ أَنْ تَهَبَ لِی یَقِینا تُبَاشِرُ بِهِ قَلْبِی وَ إِیمَانا یُذْهِبُ الشَّکَّ عَنِّی وَ رِضًی بِمَا قَسَمْتَ لِی وَ آتِنَا فِی الدُّنْیَا حَسَنَةً وَ فِی الْآخِرَهِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ الْحَرِیقِ وَ ارْزُقْنِی فِیهَا ذِکْرَکَ وَ شُکْرَکَ وَ الرَّغْبَهَ إِلَیْکَ وَ الْإِنَابَهَ وَ التَّوْبَهَ وَ التَّوْفِیقَ لِمَا وَفَّقْتَ لَهُ مُحَمَّدا وَ آلَ مُحَمَّدٍ عَلَیْهِمُ السَّلَامُ (2)

دعای شب بیست و ششم

صوت

***

دعای شب بیست و ششم

ّ ّ

يَا جَاعِلَ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ آيَتَيْنِ يَا مَنْ مَحَا آيَةَ اللَّيْلِ وَ جَعَلَ آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِتَبْتَغُوا فَضْلا مِنْهُ وَ رِضْوَاناً يَا مُفَصِّلَ كُلِّ شَيْ ءٍ تَفْصِيلاً يَا مَاجِدُ يَا وَهَّابُ يَا اللَّهُ يَا جَوَادُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ لَکَ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَ الْأَمْثَالُ الْعُلْيَا وَ الْكِبْرِيَاءُ وَ الْآلاءُ أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَجْعَلَ اسْمِی فِی هَذِهِ اللَّيْلَهِ فِی السُّعَدَاءِ

1- ای شکافنده روشنی سپیده از شب و قراردهنده شب برای آرامش، و آفتاب و ماه برای حساب زمان، ای توانا، ای دانا، ای صاحب نعمت و عطا و قوت و قدرت و فضل و نعمت بخشی، و بزرگی و بزرگواری، ای خدا، ای مهربان، ای خدا، ای یگانه، ای تنها، ای خدا، ای آشکار، ای نهان، ای زنده، معبودی جز تو نیست نام های نیکوتر، و نمونه های برتر و بزرگمنشی و نعمتها از آن توست، از تو میخواهم که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و اینکه قرار دهی در این شب نام مرا از سعادت مندان، و روحم را با شهیدان، و نیکوکاری ام را در بلندمرتبه ترین درجه بهشت، و گناهم را آمرزیده، و به من ببخشی باوری که قلبم همراه آن باشد، و یقینی که شک را از من برطرف سازد، و خشنودی به آنچه نصیبم نمودی، و در دنیا و آخرت پاداش نیکو به ما عنایت فرما و از عذاب آتش سوزان ما را حفظ کن، و در این شب ذکر و شکر خویش و رغبت به سوی خود و بازگشت و توبه روزیام کن، و به آنچه محمّد و خاندان محمّد را که درودت بر او و بر ایشان باد بر آن موفق کردی توفیقم ده.
2- ای قراردهنده شب را جامه روز، و روز را مایه کسب روزی و زمین را بستر آرامش، و کوهها را میخ های زمین، ای خدا، ای چیره، ای خدا، ای شکوه مند، ای خدا، ای شنوا، ای خدا، ای نزدیک، ای خدا، ای اجابت کننده ای خدا ای خدا ای خدا، نام های نیکوتر، و نمونه های برتر، و بزرگ منشی و نعمت ها از آن توست، از تو می خواهم که بر محمّد و آل محمّد درود فرست، و در این شب نامم را در شمار سعادتمندان و روحم را با شهیدان، و نیکوکاری ام را در بلندمرتبه ترین درجه بهشت و بدکاری ام را آمرزیده قرار دهی، و به من ببخشی یقینی که قلبم با آن همراه باشد، و ایمانی که شک را از من برطرف نماید، و خشنودی به آنچه نصیبم فرمودی، و در دنیا و آخرت پاداش نیکو به ما عنایت کن، و ما را از عذاب آتش سوزان حفظ فرما، و در این شب ذکر و شکر خویش، و رغبت به سوی خود، و بازگشت و توبه را روزی ام فرما، و به آنچه محمّد و خاندان محمّد (درود خدا بر آنان) را بر آن موفّق نمودی توفیقم ده.

وَ رُوحِی مَعَ الشُّهَدَاءِ وَ إِحْسَانِی فِی عِلِّیِّینَ وَ إِسَاءَتِی مَغْفُورَةً وَ أَنْ تَهَبَ لِی یَقِیناً تُبَاشِرُ بِهِ قَلْبِی وَ إِیمَاناً یُذْهِبُ الشَّکَّ عَنِّی وَ تُرْضِیَنِی بِمَا قَسَمْتَ لِی وَ آتِنَا فِی الدُّنْیَا حَسَنَةً وَ فِی الْآخِرَهِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ الْحَرِیقِ وَ ارْزُقْنِی فِیهَا ذِکْرَکَ وَ شُکْرَکَ وَ الرَّغْبَهَ إِلَیْکَ وَ الْإِنَابَهَ وَ التَّوْبَهَ وَ التَّوْفِیقَ لِمَا وَفَّقْتَ لَهُ مُحَمَّدا وَ آلَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ عَلَیْهِمْ (1)

دعای شب بیست وهفتم

صوت

***

شب بیست وهفتم: در آن غسل کردن وارد شده و روایت شده است که حضرت زین العابدین علیه السّلام این دعا را، در این شب از اول تا آخر شب مکرّر می خواند

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِی التَّجَافِیَ عَنْ دَارِ الْغُرُورِ وَ الْإِنَابَهَ إِلَی دَارِ الْخُلُودِ وَ الاسْتِعْدَادَ لِلْمَوْتِ قَبْلَ حُلُولِ الْفَوْتِ (2)

صوت

***

دعای شب بیست و هفتم

یَا مَادَّ الظِّلِّ وَ لَوْ شِئْتَ لَجَعَلْتَهُ سَاکِنا وَ جَعَلْتَ الشَّمْسَ عَلَیْهِ دَلِیلا ثُمَّ قَبَضْتَهُ [إِلَیْکَ] قَبْضا یَسِیراً یَا ذَا الْجُودِ وَ الطَّوْلِ وَ الْکِبْرِیَاءِ وَ الْآلَاءِ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ عَالِمُ الْغَیْبِ وَ الشَّهَادَهِ الرَّحْمَنُ الرَّحِیمُ لَا إِلَهَ إِلا أَنْتَ یَا قُدُّوسُ یَا سَلامُ یَا مُؤْمِنُ یَا مُهَیْمِنُ یَا عَزِیزُ یَا جَبَّارُ یَا مُتَکَبِّرُ یَا اللَّهُ یَا خَالِقُ یَا بَارِئُ یَا مُصَوِّرُ یَا

اللّهُ یَا اِللّهُ یَا اللّهُ لَکَ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَی وَ الْأَمْثَالُ الْعُلْیَا وَ الْکِبْرِیَاءُ وَ الْآلاءُ أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، (3)

وَ أَنْ تَجْعَلَ اسْمِی فِی هَذِهِ اللَّیْلَهِ فِی السُّعَدَاءِ وَ رُوحِی مَعَ الشُّهَدَاءِ وَ إِحْسَانِی فِی عِلِّیِّینَ وَ إِسَاءَتِی مَغْفُورَهً وَ أَنْ تَهَبَ لِی یَقِینا تُبَاشِرُ بِهِ قَلْبِی وَ إِیمَانا یُذْهِبُ الشَّکَّ عَنِّی وَ تُرْضِیَنِی بِمَا قَسَمْتَ لِی وَ

1- ای قراردهنده شب و روز، دو نشانه، ای آن که نشانه شب را محو ساخت، و نشانه روز را روشنی بخش قرار داد، تا فضل و خشنودی اش را طلب کنند، ای جدا کننده هرچیز به دقت بسیار، ای بزرگوار، ای بخشنده، ای خدا، ای سخاوتمند، ای خدا ای خدا ای خدا، نام های نیکوتر و نمونه های برتر و بزرگ منشی و نعمت ها از آن توست، از تو درخواست می کنم که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و قرار دهی در این شب نام مرا از سعادتمندان و روحم را با شهیدان، و نیکوکاری ام را در بلندمرتبه ترین درجه بهشت و گناهم را آمرزیده، و به من ببخشی یقینی که قلبم با آن همراه باشد، و باوری که شک را از من زدوه سازد، و خشنودی به آنچه نصیبم نمودی، و در دنیا و آخرت پاداش نیکو به ما عنایت فرما، و از عذاب آتش سوزان ما را حفظ کن، و در این شب ذکر و شکر خویش و رغبت به سویت، و بازگشت و توبه را روزی ام گردان، و به آنچه محمّد و خاندان محمّد را (درود خدا بر او و ایشان) بر آن موفّق نمودی توفیقم ده.
2- خدایا دوری از خانه فریب، و بازگشت به خانه جاویدان، و آمادگی برای مرگ پیش از رسیدن آن را روزیام گردان.
3- ای گسترنده سایه، و اگر میخواستی آن را بی حرکت می ساختی، و خورشید را بر آن راهنما قرار دادی، سپس آن را جمع کردی جمع کردنی آسان، ای صاحب جود و عطا و بزرگ منشی و نعمت ها، معبودی جز تو نیست، دانای غیب و آشکار، بخشنده مهربان، معبودی جز تو نیست، ای قدوس، ای سلام، ای ایمنی بخش، ای چیره، ای توانا، ای پرشکوه، ای بزرگ منش، ای خدا، ای آفریننده، ای پدیدآورنده، ای صورت بخش، ای خدا ای خدا، ای خدا، نام های نیکوتر، و نمونه های برتر، و بزرگ منشی و نعمت ها از آن توست، از تو می خواهم که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی،

آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَهِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ الْحَرِيقِ وَ ارْزُقْنِي فِيهَا ذِكْرَکَ وَ شُکْرَکَ وَ الرَّغْبَهَ إِلَيْکَ وَ الْإِنَابَهَ وَ التَّوْبَهَ وَ التَّوْفِيقَ لِمَا وَفَّقْتَ لَهُ مُحَمَّدا وَ آلَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ (1)

دعای شب بیست و هشتم

صوت

***

دعای شب بیست و هشتم

يَا خَازِنَ اللَّيْلِ فِي الْهَوَاءِ وَ خَازِنَ النُّورِ فِي السَّمَاءِ وَ مَانِعَ السَّمَاءِ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَا بِإِذْنِهِ وَ حَابِسَهُمَا أَنْ تَزُولا يَا عَلِيمُ يَا عَظِيمُ يَا غَفُورُ يَا دَائِمُ يَا اللَّهُ يَا وَارِثُ يَا بَاعِثَ مَنْ فِي الْقُبُورِ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ لَکَ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَ الْأَمْثَالُ الْعُلْيَا وَ الْكِبْرِيَاءُ وَ الْآلَاءُ أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَجْعَلَ اسْمِي فِي هَذِهِ اللَّيْلَهِ فِي السُّعَدَاءِ وَ رُوحِي مَعَ الشُّهَدَاءِ وَ إِحْسَانِي فِي عِلِّيِّينَ وَ إِسَاءَتِي مَغْفُورَهً وَ أَنْ تَهَبَ لِي يَقِينا تُبَاشِرُ بِهِ قَلْبِي وَ إِيمَانا يُذْهِبُ الشَّکَّ عَنِّي وَ تُرْضِيَنِي بِمَا قَسَمْتَ لِي وَ آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَهِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ الْحَرِيقِ وَ ارْزُقْنِي فِيهَا ذِكْرَکَ وَ شُکْرَکَ وَ الرَّغْبَهَ إِلَيْکَ وَ الْإِنَابَهَ وَ التَّوْبَهَ وَ التَّوْفِيقَ لِمَا وَفَّقْتَ لَهُ مُحَمَّدا وَ آلَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ (2)

دعای شب بیست و نهم

صوت

***

دعای شب بیست و نهم یَا مُکَوِّرَ اللَّیْلِ عَلَی النَّهَارِ وَ مُکَوِّرَ النَّهَارِ عَلَی اللَّیْلِ یَا عَلِیمُ یَا حَکِیمُ یَا رَبَّ الْأَرْبَابِ وَ سَیِّدَ السَّادَاتِ لَا إِلَهَ إِلا أَنْتَ یَا أَقْرَبَ إِلَیَّ مِنْ حَبْلِ الْوَرِیدِ یَا اللَّهُ یَا اللَّهُ یَا اللَّهُ لَکَ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَی وَ الْأَمْثَالُ الْعُلْیَا وَ الْکِبْرِیَاءُ وَ الْآلَاءُ أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَجْعَلَ اسْمِی فِی هَذِهِ

1- و قرار دهی در این شب نامم را از سعادتمندان، و روحم را با شهیدان، و نیکوکاری ام را در بلندمرتبه ترین درجه بهشت، و بدکاری ام را آمرزیده، و به من ببخشی یقینی که قلبم با آن همراه باشد، و ایمانی که شک را از من بزداید، و خشنودی به آنچه که نصیبم کرده ای، و پاداش نیکو در دنیا و در آخرت را به ما عنایت فرما، و ما را از عذاب آتش سوزان حفظ کن، و در این شب ذکر و شکرت و رغبت به سویت، و بازگشت و توبه را روزی ام فرما، و به آنچه محمّد و خاندان محمّد (درود خدا بر او و ایشان) را بر آن موفق کردی توفیقم ده.
2- ای قراردهنده تاریکی در فضا، و قراردهنده روشنایی در آسمان، و بازدارنده آسمان از اینکه بر زمین افتد، مگر به اجازه او، و نگاه دارنده آسمان و زمین، از اینکه از جای بدر روند، ای دانا، ای بزرگ، ای آمرزنده ای جاودانه، ای خدا، ای وارث، ای برانگیزنده مردگان در قبرها، ای خدا، ای خدا، ای خدا، نامهای نیکوتر و نمونه های برتر، و بزرگ منشی، و نعمت ها از آن توست، از تو می خواهم که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و قرار دهی در امشب نامم را از سعادتمندان، و روحم را با شهیدان، و نیکوکاری ام را در بلندمرتبه ترین درجه بهشت، و گناهانم را آمرزیده، و اینکه ببخشی به من یقینی که قلبم با آن همراه باشد، و ایمانی که شک را از من برطرف سازد، و خشنودی به آنچه که نصیب من کردی، و پاداش نیکو در دنیا و در آخرت به ما عنایت فرما، و ما را از عذاب آتش سوزان حفظ کن، و در این شب ذکر و شکر خویش و رغبت به سوی خود، و بازگشت و توبه را روزی ام کن، و به آنچه محمّد و خاندان محمّد (درود خدا بر او و ایشان) را بر آن موفق کردی توفیقم ده.

اللَّيْلَهِ فِی السُّعَدَاءِ وَ رُوحِی مَعَ الشُّهَدَاءِ وَ إِحْسَانِی فِی عِلِّيِّينَ وَ إِسَاءَتِی مَغْفُورَةً وَ أَنْ تَهَبَ لِی يَقِيناً تُبَاشِرُ بِهِ قَلْبِی وَ إِيمَاناً يُذْهِبُ الشَّكَّ عَنِّی وَ تُرْضِيَنِی بِمَا قَسَمْتَ لِی وَ آتِنَا فِی الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِی الْآخِرَهِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ الْحَرِيقِ وَ ارْزُقْنِی فِيهَا ذِكْرَكَ وَ شُكْرَكَ وَ الرَّغْبَهَ إِلَيْكَ وَ الْإِنَابَهَ وَ التَّوْبَهَ وَ التَّوْفِيقَ لِمَا وَفَّقْتَ لَهُ مُحَمَّدا وَ آلَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ (1)

اعمال شب آخر ماه رمضان

شب آخر ماه: شب بسیار مبارکی است، و برای این شب چند عمل وارد است: اوّل: غسل.

دوم: زیارت امام حسین علیه السّلام.

سوم: خواندن سوره های «انعام» و «کهف» و «یس» و گفتن صد مرتبه:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ (2)

صوت

***

چهارم: این دعا را که شیخ کلینی از امام صادق علیه السّلام روایت کرده بخواند:

اللَّهُمَّ هَذَا شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِی أَنْزَلْتَ فِيهِ الْقُرْآنَ وَ قَدْ تَصَرَّمَ وَ أَعُوذُ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ يَا رَبِّ أَنْ يَطْلُعَ الْفَجْرُ مِنْ لَيْلَتِی هَذِهِ أَوْ يَتَصَرَّمَ شَهْرُ رَمَضَانَ وَ لَكَ قِبَلِی تَبِعَهٌ أَوْ ذَنْبٌ تُرِيدُ أَنْ تُعَذِّبَنِی بِهِ يَوْمَ أَلْقَاكَ (3)

سیّد ابن طاووس از امام صادق علیه السّلام روایت کرده که هرکه در شب آخر ماه رمضان، آن ماه شریف را وداع گفته و بگوید:

اللّهُمَّ لا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ صِيَامِی لِشَهْرِ رَمَضَانَ وَ أَعُوذُ بِکَ أَنْ يَطّلِعَ فَجْرُ هَذِهِ اللَّيْلَهِ إِلا وَ قَدْ غَفَرْتَ لِی (4)

سيّد و شيخ صدوق از جابر بن عبد عبد اللّه انصاری روايت كرده اند كه در جمعه آخر ماه رمضان خدمت رسول خدا صلی اللّه عليه و آله رسيدم، چون نظر آن حضرت بر من افتاد،

1- ای پيچاننده شب بر روز، و پيچاننده روز بر شب، ای دانا، ای فرزانه، ای پروردگار پرورندگان و آقای آقايان، معبودی جز تو نيست، ای نزديک تر از رگ گردن به من، ای خدا ای خدا ای خدا، نام های نيكوتر و نمونه های برتر، و بزرگ منشی و نعمت ها از آن توست، از تو می خواهم بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و قرار دهی نامم را در اين شب از سعادتمندان، و روحم را با شهيدان، و نيكوكاری ام را در بلندمرتبه ترين درجه بهشت، و گناهم را آمرزيده، و به من ببخشی يقينی كه قلبم با آن همراه باشد، و ايمانی كه شک را از من برطرف نمايد، و خشنودی به آنچه نصيبم كردی، و پاداش نيكو در دنيا و آخرت به ما عنايت فرما، و ما را از عذاب آتش سوزان حفظ كن، و در اين شب ذكر و شكر خويش و رغبت به سوی خود، و بازگشت و توبه را روزی ام كن، و به آنچه محمّد و خاندان محمّد (درود خدا بر او و ايشان) را بر آن موفق كردی توفيقم ده.
2- از خدا آمرزش می جويم و به سوی او می پويم.
3- خدايا اين است ماه رمضان، كه قرآن را در آن نازل كردی، اينک در حال گذشتن است، و من به ذات كريمانه ات پناه ميآورم از اينكه سپيده اين شب طلوع كند، يا ماه رمضان بگذرد، و نزد تو برايم نتيجه كار ناشايست يا گناهی باشد كه بخواهی مرا به سبب آن روزی كه ملاقاتت كنم عذاب نمايی. پنجم: بخواند دعای «يا مدبّر الامور» را كه بيان آن در اعمال شب بيست وسم گذشت ششم: ماه رمضان را با دعاهای وداع، وداع گويد: دعاهايی كه شيخ كلينی و شيخ صدوق و شيخ مفيد و شيخ طوسی، و سيّد ابن طاووس (رضوان اللّه عليه) نقل كرده اند و شايد بهترين آنها دعای چهل وپنجم صحيفه كامله باشد.
4- خدايا اين ماه را آخرين بار روزه ام در ماه رمضان قرار مده، و به تو پناه می آورم از اينكه سپيده اين شب سر زند، مگر اينكه مرا آمرزيده باشی. پيش از آنكه سپيده بر آيد، حق تعالی او را بيامرزد، و توبه و بازگشت نصيب وی كند.

فرمود: ای جابر این آخرین جمعه از ماه رمضان است، پس آن را وداع کن و بگو:

صوت

***

اللَّهُمَّ لا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ صِيَامِنَا إِيَّاهُ فَإِنْ جَعَلْتَهُ فَاجْعَلْنِی مَرْحُوما وَ لا تَجْعَلْنِی مَحْرُوما (1)

به راستی هرکه این دعا را در این روز بخواند به یکی از دو خصلت نیکو ظفر یابد: یا رسیدن به ماه رمضان آینده، یا آمرزش خدا و رحمت بی انتهای او.

سیّد ابن طاووس و کفعمی از حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله روایت کرده اند که فرمود: هرکه در شب آخر ماه رمضان، ده رکعت نماز به صورت دو رکعت بخواند، در هر رکعت سوره «حمد» را یک بار، و

«قل هو اللّه احد»

راه ده بار، و در هر یک از رکوع و سجود ده مرتبه بگوید:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ (2)

و هنگامی که از ده رکعت فراغت یافت هزار مرتبه استغفار کند.

و پس از استغفار سر به سجده گذارد و در حال سجده بگوید:

يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ يَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِكْرَامِ يَا رَحْمَانَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَهِ وَ رَحِيمَهُمَا يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ يَا إِلَهَ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ اغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ تَقَبَّلْ مِنَّا صَلاتَنَا وَ صِيَامَنَا وَ قِيَامَنَا (3)

سوگند به کسی که مرا به راستی به پیامبری مبعوث کرد، که جبرئیل مرا از اسرافیل خبر داد و اسرافیل از پروردگار خود، که سر از سجده

برنداشته، خدا او را بیامرزد، و ماه رمضان را از او قبول کند، و از او درگذرد تا آخر خبر.

و این نماز در شب عید فطر هم

ص: 354

1- خدایا این ماه را آخرین بار روزه ما در ماه رمضان قرار مده، اگر قرار داده ای پس مرا رحمت شده بدار، نه محروم از رحمت.
2- پاک است خدا و ستایش شایسته اوست و معبودی جز او نیست و خدا بزرگتر است.
3- ای زنده به خود پاینده! ای دارای بزرگی و بزرگواری، ای بخشنده دنیا و آخرت و ای مهربان دنیا و آخرت، ای مهربان ترین مهربانان، ای معبود گذشتگان و آیندگان، گناهانمان را بیامرز، و نماز و روزه و شب بیداریمان را قبول کن.

روایت شده است، ولی در این روایت آمده است که تسبیحات اربعه را در رکوع و سجود به جای ذکر رکوع و سجود بخواند، و به جای «اغفر لنا ذنوبنا» تا آخر بگوید:

اغْفِرْ لِی ذُنُوبِی وَ تَقَبَّلْ صَوْمِی وَ صَلاتِی وَ قِیَامِی (1)

اعمال شب سی ام

صوت

***

اَلْحَمْدُ لِلَّهِ لا شَرِیکَ لَهُ الْحَمْدُ لِلَّهِ کَمَا یَنْبَغِی لِکَرَمِ وَجْهِهِ وَ عِزِّ جَلالِهِ وَ کَمَا هُوَ أَهْلُهُ یَا قُدُّوسُ یَا نُورُ یَا نُورَ الْقُدْسِ یَا سُبُّوحُ یَا مُنْتَهَی التَّسْبِیحِ یَا رَحْمَانُ یَا فَاعِلَ الرَّحْمَهِ یَا اللَّهُ یَا عَلِیمُ یَا کَبِیرُ یَا اللَّهُ یَا لَطِیفُ یَا جَلِیلُ یَا اللَّهُ یَا سَمِیعُ یَا بَصِیرُ یَا اللَّهُ یَا اللَّهُ یَا اللَّهُ لَکَ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَی وَ الْأَمْثَالُ الْعُلْیَا وَ الْکِبْرِیَاءُ وَ الْآلاءُ أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَیْتِهِ وَ أَنْ تَجْعَلَ اِسْمِی فِی هَذِهِ اللَّیْلَهِ فِی السُّعَدَاءِ وَ رُوحِی مَعَ الشُّهَدَاءِ وَ إِحْسَانِی فِی عِلِّیِّینَ وَ إِسَاءَتِی مَغْفُورَهً وَ أَنْ تَهَبَ لِی یَقِینا تُبَاشِرُ بِهِ قَلْبِی وَ إِیمَانا یُذْهِبُ الشَّکَّ عَنِّی وَ تُرْضِیَنِی بِمَا قَسَمْتَ لِی وَ آتِنَا فِی الدُّنْیَا حَسَنَهً وَ فِی الْآخِرَهِ حَسَنَهً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ الْحَرِیقِ وَ ارْزُقْنِی فِیهَا ذِکْرَکَ وَ شُکْرَکَ وَ الرَّغْبَهَ إِلَیْکَ وَ الْإِنَابَهَ وَ التَّوْبَهَ وَ التَّوْفِیقَ لِمَا وَفَّقْتَ لَهُ مُحَمَّدا وَ آلَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ عَلَیْهِمْ (2)

دعای روز سی ام ماه رمضان

روز سی ام: سیّد در کتاب «اقبال» برای روز آخر دعایی نقل کرده است که ابتدایش این است: اللّهم انّک ارحم الرّاحمین (3) و چون در این روز بیشتر مردم قرآن را ختم میکنند، شایسته است پس از ختم قرآن دعای چهل ودوم صحیفه کامله سجادیه را بخوانند (4) و اگر بخواهند میتوانند این دعای مختصر

1- گناهم را بیامرز، و روزه و نماز وشب زنده داری ام را بپذیر
2- خدا را سپاس که شریکی ندارد، خدا را سپاس آنگونه که سزاوار بزرگواری جلوه و عزّت جلال اوست، و چنان که شایسته اوست، ای قدوس، ای نور، ای مقدس، ای سبّوح، ای نهایت پاکی، ای بخشنده، ای به انجام رسان رحمت، ای خدا، ای دانا، ای بزرگ، ای خدا، ای لطیف، ای برجسته، ای خدا، ای شنوا، ای بینا، ای خدا، ای خدا، ای خدا، نام های نیکوتر و نمونه های برتر، و بزرگ منشی و نعمت ها از آن توست، از تو می خواهم بر محمّد و اهل بیتش درود فرستی، و قرار دهی نامم را در این شب از سعادتمندان، و روحم را با شهیدان، و نیکوکاری ام را در بلندمرتبه ترین درجه بهشت، و گناهم را آمرزیده، و به من ببخشی یقینی که قلبم همراه آن باشد، و ایمانی که شک را از من برطرف کند، و خشنودی به آنچه نصیبم کردی، و پاداش نیکو در دنیا و در آخرت را به ما عنایت کن، و ما را از عذاب آتش سوزان حفظ فرما، و در این شب ذکر و شکر خویش و رغبت به سوی خود، و بازگشت و توبه را روزی ام کن، و به آنچه محمّد و خاندان محمّد (درود خدا بر او و آنان) را بر آن موفق نمودی توفیقم ده.
3- اللَّهُمَّ إِنَّکَ قُلْتَ فِی کِتَابِکَ الْمُنْزَلِ عَلَی نَبِیِّکَ الْمُرْسَلِ وَ قَوْلُکَ الْحَقُّ «شَهْرُ رَمَضانَ الَّذِی أُنْزِلَ فِیهِ الْقُرْآنُ هُدیً لِلنَّاسِ وَ بَیِّناتٍ مِنَ الْهُدی وَ الْفُرْقانِ» وَ هَذَا شَهْرُ رَمَضَانَ قَدِ انْصَرَمَ فَأَسْأَلُکَ بِوَجْهِکَ الْکَرِیمِ وَ کَلِمَاتِکَ التَّامَّاتِ إِنْ کَانَ بَقِیَ عَلَیَّ ذَنْبٌ لَمْ تَغْفِرْهُ لِی وَ تُرِیدُ أَنْ تُحَاسِبَنِی بِهِ أَوْ تُعَذِّبَنِی عَلَیْهِ أَوْ تُقَایِسَنِی بِهِ أَنْ یَطْلُعَ فَجْرُ هَذِهِ اللَّیْلَهِ أَوْ یَنْصَرِمَ هَذَا الشَّهْرُ إِلَّا وَ قَدْ غَفَرْتَهُ لِی یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ اللَّهُمَّ لَکَ الْحَمْدُ بِمَحَامِدِکَ کُلِّهَا عَلَی نَعْمَائِکَ کُلِّهَا أَوَّلِهَا وَ آخِرِهَا مَا قُلْتَ لِنَفْسِکَ مِنْهَا وَ مَا قَالَهُ الْخَلَائِقُ الْحَامِدُونَ الْمُجْتَهِدُونَ فِی ذِکْرِکَ وَ الشُّکْرِ لَکَ الَّذِینَ أَعْنَتَهُمْ عَلَی أَدَاءِ حَقِّکَ مِنْ أَصْنَافِ خَلْقِکَ مِنَ الْمَلَائِکَهِ الْمُقَرَّبِینَ وَ النَّبِیِّینَ وَ الْمُرْسَلِینَ وَ أَصْنَافِ النَّاطِقِینَ وَ الْمُسَبِّحِینَ لَکَ مِنْ جَمِیعِ الْعَالَمِینَ عَلَی أَنَّکَ بَلَّغْتَنَا شَهْرَ رَمَضَانَ وَ عَلَیْنَا مِنْ نِعَمِکَ وَ عِنْدَنَا مِنْ قَسْمِکَ وَ إِحْسَانِکَ وَ تَظَاهُرِ امْتِنَانِکَ مَا لَا نُحْصِیهِ فَلَکَ الْحَمْدُ الْخَالِدُ الدَّائِمُ الزَّائِدُ الْمُخَلَّدُ السَّرْمَدُ الَّذِی لَا یَنْفَدُ طُولَ الْأَبَدِ جَلَّ ثَنَاؤُکَ أَعَنْتَنَا عَلَیْهِ حَتَّی قَضَیْتَ عَنَّا صِیَامَهُ وَ قِیَامَهُ مِنْ صَلَاهٍ فَمَا کَانَ مِنَّا فِیهِ مِنْ بِرٍّ أَوْ شُکْرٍ أَوْ ذِکْرٍ اللَّهُمَّ فَتَقَبَّلْهُ مِنَّا بِأَحْسَنِ قَبُولِکَ وَ تَجَاوُزِکَ وَ عَفْوِکَ وَ صَفْحِکَ وَ غُفْرَانِکَ وَ حَقِیقَهِ رِضْوَانِکَ حَتَّی تُظْفِرَنَا فِیهِ بِکُلِّ خَیْرٍ مَطْلُوبٍ وَ جَزِیلِ عَطَاءٍ مَوْهُوبٍ تُؤْمِنُنَا فِیهِ مِنْ کُلِّ مَرْهُوبٍ أَوْ بَلَاءٍ مَجْلُوبٍ أَوْ ذَنْبٍ مَکْسُوبٍ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِعَظِیمِ مَا سَأَلَکَ بِهِ أَحَدٌ مِنْ خَلْقِکَ مِنْ کَرِیمِ أَسْمَائِکَ وَ جَمِیلِ ثَنَائِکَ وَ خَاصَّهِ دُعَائِکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَجْعَلَ شَهْرَنَا هَذَا أَعْظَمَ شَهْرِ رَمَضَانَ مَرَّ عَلَیْنَا مُنْذُ أَنْزَلْتَنَا إِلَی الدُّنْیَا بَرَکَهً فِی عِصْمَهِ دِینِی وَ خَلَاصِ نَفْسِی وَ قَضَاءِ حَاجَتِی وَ تَشْفِیعِی فِی مَسَائِلِی وَ

تَمَامِ النِّعْمَهِ عَلَیَّ وَ صَرْفِ السُّوءِ عَنِّی وَ لِبَاسِ الْعَافِیَهِ لِی وَ أَنْ تَجْعَلَنِی بِرَحْمَتِکَ مِمَّنِ ادَّخَرْتَ لَهُ لَیْلَهَ الْقَدْرِ وَ جَعَلْتَهَا لَهُ خَیْراً مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ فِی أَعْظَمِ الْأَجْرِ وَ أَکْرَمِ الذُّخْرِ وَ أَحْسَنِ الشُّکْرِ وَ أَطْوَلِ الْعُمُرِ وَ أَدْوَمِ الْیُسْرِ اللَّهُمَّ وَ أَسْأَلُکَ بِرَحْمَتِکَ وَ عِزَّتِکَ وَ طَوْلِکَ وَ عَفْوِکَ وَ نَعْمَائِکَ وَ جَلَالِکَ وَ قَدِیمِ إِحْسَانِکَ وَ امْتِنَانِکَ أَنْ لَا تَجْعَلَهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنَّا لِشَهْرِ رَمَضَانَ حَتَّی تُبَلِّغَنَاهُ مِنْ قَابِلٍ عَلَی أَحْسَنِ حَالٍ وَ تُعَرِّفَنَا هِلَالَهُ مَعَ النَّاظِرِینَ إِلَیْهِ وَ الْمُتَعَرِّفِینَ لَهُ فِی أَعْفَی عَافِیَتِکَ وَ أَتَمِّ نِعْمَتِکَ وَ أَوْسَعِ رَحْمَتِکَ وَ أَجْزَلِ قِسْمِکَ اللَّهُمَّ یَا رَبِّیَ الَّذِی لَیْسَ لِی رَبٌّ غَیْرُهُ لَا تَجْعَلْ هَذَا الْوَدَاعَ مِنِّی لَهُ وَدَاعَ فَنَاءٍ وَ لَا آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّی لِلِقَاءِ حَتَّی تُرِیَنِیهِ مِنْ قَابِلٍ فِی أَسْبَغِ النِّعَمِ وَ أَفْضَلِ الرَّجَاءِ وَ أَنَا لَکَ عَلَی أَحْسَنِ الْوَفَاءِ «إِنَّکَ سَمِیعُ الدُّعاءِ» اللَّهُمَّ اسْمَعْ دُعَائِی وَ ارْحَمْ تَضَرُّعِی وَ تَذَلُّلِی لَکَ وَ اسْتِکَانَتِی وَ تَوَکُّلِی عَلَیْکَ فَأَنَا لَکَ مُسْلِمٌ لَا أَرْجُو نَجَاحاً وَ لَا مُعَافَاهً إِلَّا بِکَ وَ مِنْکَ فَامْنُنْ عَلَیَّ جَلَّ ثَنَاؤُکَ وَ تَقَدَّسَتْ أَسْمَاؤُکَ وَ بَلِّغْنِی شَهْرَ رَمَضَانَ وَ أَنَا مُعَافًی مِنْ کُلِّ مَکْرُوهٍ وَ مَحْذُورٍ وَ جَنِّبْنِی مِنْ جَمِیعِ الْبَوَائِقِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی أَعَانَنَا عَلَی صِیَامِ هَذَا الشَّهْرِ حَتَّی بَلَغْنَا آخِرَ لَیْلَهٍ مِنْهُ

4- اللَّهُمَّ إِنَّکَ أَعَنْتَنِی عَلَی خَتْمِ کِتَابِکَ الَّذِی أَنْزَلْتَهُ نُوراً، وَ جَعَلْتَهُ مُهَیْمِناً عَلَی کُلِّ کِتَابٍ أَنْزَلْتَهُ، وَ فَصَّلْتَهُ عَلَی کُلِّ حَدِیثٍ قَصَصْتَهُ. (2) وَ فُرْقَاناً فَرَقْتَ بِهِ بَیْنَ حَلَالِکَ وَ حَرَامِکَ، وَ قُرْآناً أَعْرَبْتَ بِهِ عَنْ شَرَائِعِ أَحْکَامِکَ وَ کِتَاباً فَصَّلْتَهُ لِعِبَادِکَ تَفْصِیلًا، وَ وَحْیاً أَنْزَلْتَهُ عَلَی نَبِیِّکَ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِ وَ آلِهِ تَنْزِیلًا. (3) وَ جَعَلْتَهُ نُوراً نَهْتَدِی مِنْ ظُلَمِ الضَّلَالَهِ وَ الْجَهَالَهِ بِاتِّبَاعِهِ، وَ شِفَاءً لِمَنْ أَنْصَتَ بِفَهَمِ التَّصْدِیقِ إِلَی اسْتِمَاعِهِ، وَ مِیزَانَ قِسْطٍ لَا یَحِیفُ عَنِ الْحَقِّ لِسَانُهُ، وَ نُورَ هُدًی لَا یَطْفَأُ عَنِ الشَّاهِدِینَ بُرْهَانُهُ، وَ عَلَمَ نَجَاهٍ لَا یَضِلُّ مَنْ أَمَّ قَصْدَ سُنَّتِهِ، وَ لا تَنَالُ أَیْدِی الْهَلَکَاتِ مَنْ تَعَلَّقَ بِعُرْوَهِ عِصْمَتِهِ. (4) اللَّهُمَّ فَإِذْ أَفَدْتَنَا الْمَعُونَهَ عَلَی تِلَاوَتِهِ، وَ سَهَّلْتَ جَوَاسِیَ أَلْسِنَتِنَا بِحُسْنِ عِبَارَتِهِ، فَاجْعَلْنَا مِمَّنْ یَرْعَاهُ حَقَّ رِعَایَتِهِ، وَ یَدِینُ لَکَ بِاعْتِقَادِ التَّسْلِیمِ لِمُحْکَمِ آیَاتِهِ، وَ یَفْزَعُ إِلَی الْإِقْرَارِ بِمُتَشَابِهِهِ، وَ مُوضَحَاتِ بَیِّنَاتِهِ. (5) اللَّهُمَّ إِنَّکَ أَنْزَلْتَهُ عَلَی نَبِیِّکَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ مُجْمَلًا، وَ أَلْهَمْتَهُ عِلْمَ عَجَائِبِهِ مُکَمَّلًا، وَ وَرَّثْتَنَا عِلْمَهُ مُفَسَّراً، وَ فَصَّلْتَنَا عَلَی مَنْ جَهِلَ عِلْمَهُ، وَ قَوَّیْتَنَا عَلَیْهِ لِتَرْفَعَنَا فَوْقَ مَنْ لَمْ یُطِقْ حَمْلَهُ. (6) اللَّهُمَّ فَکَمَا جَعَلْتَ قُلُوبَنَا لَهُ حَمَلَهً، وَ عَرَّفْتَنَا بِرَحْمَتِکَ شَرَفَهُ وَ فَضْلَهُ، فَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ الْخَطِیبِ بِهِ، وَ عَلَی آلِهِ الْخُزَّانِ لَهُ، وَ اجْعَلْنَا مِمَّنْ یَعْتَرِفُ بِأَنَّهُ مِنْ عِنْدِکَ حَتَّی لَا یُعَارِضَنَا الشَّکُّ فِی تَصْدِیقِهِ، وَ لَا یَخْتَلِجَنَا الزَّیْغُ عَنْ قَصْدِ طَرِیقِهِ. (7) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اجْعَلْنَا مِمَّنْ یَعْتَصِمُ بِحَبْلِهِ، وَ یَأْوِی مِنَ الْمُتَشَابِهَاتِ إِلَی حِرْزِ مَعْقِلِهِ، وَ یَسْکُنُ فِی ظِلِّ جَنَاحِهِ، وَ یَهْتَدِی بِضَوْءِ صَبَاحِهِ، وَ یَقْتَدِی بِتَبَلُّجِ أَسْفَارِهِ، وَ یَسْتَصْبِحُ بِمِصْبَاحِهِ، وَ لَا یَلْتَمِسُ الْهُدَی فِی غَیْرِهِ. (8) اللَّهُمَّ وَ کَمَا نَصَبْتَ بِهِ مُحَمَّداً عَلَماً لِلدَّلَالَهِ عَلَیْکَ، وَ أَنْهَجْتَ بِآلِهِ سُبُلَ الرِّضَا إِلَیْکَ، فَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ،

وَ اجْعَلِ الْقُرْآنَ وَسِيلَةً لَنَا إِلَى أَشْرَفِ مَنَازِلِ الْكَرَامَةِ، وَ سُلّماً نَعْرُجُ فِيهِ إِلَى مَحَلِّ السَّلَامَةِ، وَ سَبَباً نُجْزَى بِهِ النَّجَاةَ فِي عَرْصَةِ الْقِيَامَةِ، وَ ذَرِيعَةً نَقْدَمُ بِهَا عَلَى نَعِيمِ دَارِ الْمُقَامَةِ. (9) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ احْطُطْ بِالْقُرْآنِ عَنَّا ثِقْلَ الْأَوْزَارِ، وَ هَبْ لَنَا حُسْنَ شَمَائِلِ الْأَبْرَارِ، وَ اقْفُ بِنَا آثَارَ الَّذِينَ قَامُوا لَكَ بِهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَ أَطْرَافَ النَّهَارِ حَتَّى تُطَهِّرَنَا مِنْ كُلِّ دَنَسٍ بِتَطْهِيرِهِ، وَ تَقْفُوَ بِنَا آثَارَ الَّذِينَ اسْتَضَاءُوا بِنُورِهِ، وَ لَمْ يُلْهِهِمُ الْأَمَلُ عَنِ الْعَمَلِ فَيَقْطَعَهُمْ بِخُدَعِ غُرُورِهِ. (10) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اجْعَلِ الْقُرْآنَ لَنَا فِي ظُلَمِ اللَّيَالِي مُونِساً، وَ مِنْ نَزَغَاتِ الشَّيْطَانِ وَ خَطَرَاتِ الْوَسَاوِسِ حَارِساً، وَ لِأَقْدَامِنَا عَنْ نَقْلِهَا إِلَى الْمَعَاصِي حَابِساً، وَ لِأَلْسِنَتِنَا عَنِ الْخَوْضِ فِي الْبَاطِلِ مِنْ غَيْرِ مَا آفَةٍ مُخْرِساً، وَ لِجَوَارِحِنَا عَنِ اقْتِرَافِ الْآثَامِ زَاجِراً، وَ لِمَا طَوَتِ الْغَفْلَةُ عَنَّا مِنْ تَصَفُّحِ الِاعْتِبَارِ نَاشِراً، حَتَّى تُوصِلَ إِلَى قُلُوبِنَا فَهْمَ عَجَائِبِهِ، وَ زَوَاجِرَ أَمْثَالِهِ الَّتِي ضَعُفَتِ الْجِبَالُ الرَّوَاسِي عَلَى صَلَابَتِهَا عَنِ احْتِمَالِهِ. (11) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ أَدِمْ بِالْقُرْآنِ صَلَاحَ ظَاهِرِنَا، وَ احْجُبْ بِهِ خَطَرَاتِ الْوَسَاوِسِ عَنْ صِحَّةِ ضَمَائِرِنَا، وَ اغْسِلْ بِهِ دَرَنَ قُلُوبِنَا وَ عَلَائِقَ أَوْزَارِنَا، وَ اجْمَعْ بِهِ مُنْتَشَرَ أُمُورِنَا، وَ أَرْوِ بِهِ فِي مَوْقِفِ الْعَرْضِ عَلَيْكَ ظِمَأَ هَوَاجِرِنَا، وَ اكْسُنَا بِهِ حُلَلَ الْأَمَانِ يَوْمَ الْفَزَعِ الْأَكْبَرِ فِي نُشُورِنَا. (12) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ اجْبُرْ بِالْقُرْآنِ خَلَّتَنَا مِنْ عَدَمِ الْإِمْلَاقِ، وَ سُقْ إِلَيْنَا بِهِ رَغَدَ الْعَيْشِ وَ خِصْبَ سَعَةِ الْأَرْزَاقِ، وَ جَنِّبْنَا بِهِ الصَّرَائِبَ الْمَذْمُومَةَ وَ مَدَانِيَ الْأَخْلَاقِ، وَ اعْصِمْنَا بِهِ مِنْ هُوَّةِ الْكُفْرِ وَ دَوَاعِي النِّفَاقِ حَتَّى يَكُونَ لَنَا فِي الْقِيَامَةِ إِلَى رِضْوَانِكَ وَ جِنَانِكَ قَائِداً، وَ لَنَا فِي الدُّنْيَا عَنْ سُخْطِكَ وَ تَعَدِّي حُدُودِكَ ذَائِداً، وَ لِمَا عِنْدَكَ بِتَحْلِيلِ حَلَالِهِ وَ تَحْرِيمِ حَرَامِهِ شَاهِداً. (13) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ هَوِّنْ بِالْقُرْآنِ عِنْدَ الْمَوْتِ عَلَى أَنْفُسِنَا كَرْبَ السِّيَاقِ، وَ جَهْدَ الْأَنِينِ، وَ تَرَادُفَ الْحَشَارِجِ إِذَا بَلَغَتِ النُّفُوسُ التَّرَاقِيَ، «وَ قِيلَ مَنْ رَاقٍ» وَ تَجَلَّى مَلَكُ الْمَوْتِ لِقَبْضِهَا مِنْ حُجُبِ الْغُيُوبِ، وَ رَمَاهَا عَنْ قَوْسِ الْمَنَايَا بِأَسْهُمِ وَحْشَةِ الْفِرَاقِ، وَ دَافَ لَهَا مِنْ ذُعَافِ الْمَوْتِ كَأْساً مَسْمُومَةَ الْمَذَاقِ، وَ دَنَا مِنَّا إِلَى الْآخِرَةِ رَحِيلٌ وَ انْطِلَاقٌ، وَ صَارَتِ الْأَعْمَالُ قَلَائِدَ فِي الْأَعْنَاقِ، وَ كَانَتِ الْقُبُورُ هِيَ الْمَأْوَى إِلَى مِيقَاتِ يَوْمِ التَّلَاقِ (14) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، وَ بَارِكْ لَنَا فِي حُلُولِ دَارِ الْبِلَى، وَ طُولِ الْمُقَامَةِ بَيْنَ أَطْبَاقِ الثَّرَى، وَ اجْعَلِ الْقُبُورَ بَعْدَ فِرَاقِ الدُّنْيَا خَيْرَ مَنَازِلِنَا، وَ افْسَحْ لَنَا بِرَحْمَتِكَ فِي ضِيقِ مَلَاحِدِنَا، وَ لَا تَفْضَحْنَا فِي حَاضِرِي الْقِيَامَةِ بِمُوبِقَاتِ آثَامِنَا. (15) وَ ارْحَمْ بِالْقُرْآنِ فِي مَوْقِفِ الْعَرْضِ عَلَيْكَ ذُلَّ مَقَامِنَا، وَ ثَبِّتْ بِهِ عِنْدَ اضْطِرَابِ جِسْرِ جَهَنَّمَ يَوْمَ الْمَجَازِ عَلَيْهَا زَلَلَ أَقْدَامِنَا، وَ نَوِّرْ بِهِ قَبْلَ الْبَعْثِ سُدَفَ قُبُورِنَا، وَ نَجِّنَا بِهِ مِنْ كُلِّ كَرْبٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ شَدَائِدِ أَهْوَالِ يَوْمِ الطَّامَّةِ (16) وَ بَيِّضْ وُجُوهَنَا يَوْمَ تَسْوَدُّ وُجُوهُ الظَّلَمَةِ فِي يَوْمِ الْحَشْرِ وَ النَّدَامَةِ، وَ اجْعَلْ لَنَا فِي صُدُورِ الْمُؤْمِنِينَ وُدّاً، وَ لَا تَجْعَلِ الْحَيَاةَ عَلَيْنَا نَكَداً. (17) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَ رَسُولِكَ كَمَا بَلَّغَ رِسَالَتَكَ، وَ صَدَعَ

بِأَمْرِکَ، وَ نَصَحَ لِعِبَادِکَ. (18) اللّٰهُمَّ اجْعَلْ نَبِيَّنَا صَلَوَاتُکَ عَلَيْهِ وَ عَلَى آلِهِ يَوْمَ الْقِيَامَهِ أَقْرَبَ النَّبِيِّينَ مِنْکَ مَجْلِساً، وَ أَمْكَنَهُمْ مِنْکَ شَفَاعَةً، وَ أَجَلَّهُمْ عِنْدَکَ قَدْراً، وَ أَوْجَهَهُمْ عِنْدَکَ جَاهاً. (19) اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، وَ شَرِّفْ بُنْيَانَهُ، وَ عَظِّمْ بُرْهَانَهُ، وَ ثَقِّلْ مِيزَانَهُ، وَ تَقَبَّلْ شَفَاعَتَهُ، وَ قَرِّبْ وَسِيلَتَهُ، وَ بَيِّضْ وَجْهَهُ، وَ أَتِمَّ نُورَهُ، وَ ارْفَعْ دَرَجَتَهُ (20) وَ أَحْيِنَا عَلَى سُنَّتِهِ، وَ تَوَفَّنَا عَلَى مِلَّتِهِ وَ خُذْ بِنَا مِنْهَاجَهُ، وَ اسْلُکْ بِنَا سَبِيلَهُ، وَ اجْعَلْنَا مِنْ أَهْلِ طَاعَتِهِ، وَ احْشُرْنَا فِى زُمْرَتِهِ، وَ أَوْرِدْنَا حَوْضَهُ، وَ اسْقِنَا بِكَأْسِهِ (21) وَ صَلِّ اللّٰهُمَّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ، صَلَاةً تُبَلِّغُهُ بِهَا أَفْضَلَ مَا يَأْمُلُ مِنْ خَيْرِکَ وَ فَضْلِکَ وَ كَرَامَتِکَ، إِنَّکَ ذُو رَحْمَهٍ وَاسِعَهٍ، وَ فَضْلٍ كَرِيمٍ. (22) اللّٰهُمَّ اجْزِهِ بِمَا بَلَّغَ مِنْ رِسَالَاتِکَ، وَ أَدَّى مِنْ آيَاتِکَ، وَ نَصَحَ لِعِبَادِکَ، وَ جَاهَدَ فِى سَبِيلِکَ، أَفْضَلَ مَا جَزَيْتَ أَحَداً مِنْ مَلَائِكَتِکَ الْمُقَرَّبِينَ، وَ أَنْبِيَائِکَ الْمُرْسَلِينَ الْمُصْطَفَيْنَ، وَ السَّلَامُ عَلَيْهِ وَ عَلَى آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ وَ رَحْمَهُ اللّٰهِ وَ بَرَكَاتُهُ.

را که شیخ طوسی از امیر المؤمنین علیه السّلام روایت کرده بخوانند:

صوت

***

اللَّهُمَّ اشْرَحْ بِالْقُرْآنِ صَدْرِی وَ اسْتَعْمِلْ بِالْقُرْآنِ بَدَنِی وَ نَوِّرْ بِالْقُرْآنِ بَصَرِی وَ أَطْلِقْ بِالْقُرْآنِ لِسَانِی وَ أَعِنِّی عَلَيْهِ مَا أَبْقَيْتَنِی فَإِنَّهُ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلاَ بِکَ. (1)

و همچنین این دعا را که از حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام روایت شده است بخواند:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ إِخْبَاتَ الْمُخْبِتِينَ وَ إِخْلاصَ الْمُوقِنِينَ وَ مُرَافَقَةَ الْأَبْرَارِ وَ اسْتِحْقَاقَ حَقَائِقِ الْإِيمَانِ وَ الْغَنِيمَةَ مِنْ كُلِّ بِرٍّ وَ السَّلامَةَ مِنْ كُلِّ إِثْمٍ وَ وُجُوبَ رَحْمَتِکَ وَ عَزَائِمَ مَغْفِرَتِکَ وَ الْفَوْزَ بِالْجَنَّةِ وَ النَّجَاةَ مِنَ النَّارِ (2)

نمازهای شب های ماه رمضان

در بیان نمازهای شبهای ماه رمضان، و دعاهای روزهایی که مشهور است، و علامه مجلسی در کتاب زاد المعاد در فصل آخر ماه رمضان آنها را ذکر کرده و احقر در این قسمت، به بیان آنچه آن بزرگوار نوشته اکتفا میکنم:
نماز شب اول: چهار رکعت، هر رکعت حمد و پانزده مرتبه سوره توحید.

شب دوم: چهار رکعت، در هر رکعت حمد و بیست مرتبه سوره قدر.

شب سوم: ده رکعت، در هر رکعت حمد و پنجاه مرتبه سوره توحید.

شب چهارم: هشت رکعت، در هر رکعت حمد و بیست مرتبه سوره قدر.

شب پنجم: دو رکعت، در هر رکعت حمد و پنجاه مرتبه سوره توحید، و پس از سلام صدر بار صلوات.

شب ششم: چهار رکعت، در هر رکعت حمد و سوره تبارک.

شب هفتم: چهار رکعت، در هر رکعت حمد و سیزده مرتبه سوره قدر.

شب هشتم: دو رکعت، در هر رکعت حمد و ده مرتبه سوره توحید و پس از سلام هزار مرتبه سبحان اللّه.

1- خدایا، به قرآن سینه ام را بگشا، و به قرآن بدنم را بکار انداز، و به قرآن دیده ام را روشن ساز، و به قرآن زبانم را بازگردان، و به عمل به آن تا زنده ام می داری یاری ام ده، که جنبش و نیرویی جز به خواست تو نیست.
2- خدایا از تو درخواست می کنم، خشوع خاشعان، و اخلاص اهل یقین، و مدارای نیکان، و شایستگی حقایق ایمان، و بهره مندی از هر نیکی، و سلامت از هر گناه، و وجوب رحمتت، و اراده های آمرزشت، و رسیدن به بهشت، و رهایی از آتش را.

ب نهم: شش رکعت در فاصله میان نماز شام و هنگام خوابیدن، در هر رکعت حمد، و هفت مرتبه آیه الکرسی و پس از پایان نماز پنجاه بار صلوات.

شب دهم: بیست رکعت در هر رکعت حمد و سی مرتبه سوره توحید.

شب یازدهم: دو رکعت، در هر رکعت حمد و بیست مرتبه سوره کوثر.

شب دوازدهم: هشت رکعت، در هر رکعت حمد و سی مرتبه سوره قدر.

شب سیزدهم: چهار رکعت در هر رکعت حمد و بیست وپنج مرتبه سوره توحید.

شب پانزدهم: چهار رکعت، در دو رکعت اول پس از حمد صد مرتبه سوره توحی، و در دو رکعت دیگر بعد از حمد پنجاه مرتبه سوره توحید.

شب پانزدهم: دوازده رکعت در هر رکعت حمد و دوازده مرتبه سوره تکاثر.

شب هفدهم: دو رکعت، در رکعت، اول حمد و هر سوره ای بخواهد، و در رکعت دوم حمد و صد مرتبه سوره توحید، و پس از سلام صدر بار: لا اله الاّ اللّه شب هجدهم: چهار رکعت در هر رکعت حمد و بیست وپنج مرتبه سوره کوثر.

شب نوزدهم: پنجاه رکعت، در هر رکعت حمد و یک مرتبه سوره زلزال.

شب بیست تا بیست وچهارم: در هر کدام هشت رکعت با هر سوره ای که میّسر شود.

شب بیست وپنجم: هشت رکعت، در هر رکعت حمد و ده مرتبه سوره توحید.

شب بیست وششم: هشت رکعت، در هر رکعت حمد و صد مرتبه سوره توحید.

شب بیست وهفتم: چهار رکعت، در هر رکعت حمد و سوره ملک، و اگر نتوانست بیست وپنج مرتبه سوره توحید.

شب بیست وهشتم: شش رکعت، در هر رکعت

ص: 357

حمد و صدر مرتبه آیه الکرسی، و صدر مرتبه سوره توحید، و صد مرتبه سوره کوثر، و پس از نماز صد بار صلوات.

فقیر گوید: نماز شب بیست وهشتم موافق آنچه من یافتم به این صورت است: شش رکعت، در هر رکعت حمد و ده مرتبه آیه الکرسی، و ده مرتبه سوره کوثر، و ده مرتبه سوره توحید، و پس از نماز صد بار صلوات.

شب بیست ونهم: دو رکعت، در هر رکعت حمد، و بیست مرتبه سوره توحید.

شب سی ام: دوازده رکعت، و در هر رکعت حمد و بیست مرتبه سوره توحید و پس از سلام صدر بار صلوات، و این نمازها چنان که بیان شد هر دو رکعت به یک سلام است.

دعای مختصر هر روز ماه رمضان

از ابن عباس روایت کرده اند: که حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله برای روزه هر روز ماه مبارک رمضان فضیلت بسیار بیان فرمود و برای هر روز دعای مخصوصی با فضیلت و ثواب بسیار برای آن ذکر کرد که ما به بیان اصل دعا اکتفا میکنیم:

صوت

مصطفی الصراف

***

روز اول:

اللَّهُمَّ اجْعَلْ صِيَامِی فِيهِ صِيَامَ الصَّائِمِينَ وَ قِيَامِی فِيهِ قِيَامَ الْقَائِمِينَ وَ نَبِّهْنِی فِيهِ عَنْ نَوْمَةِ الْغَافِلِينَ وَ هَبْ لِی جُرْمِی فِيهِ يَا إِلَهَ الْعَالَمِينَ وَ اعْفُ عَنِّی يَا عَافِياً عَنِ الْمُجْرِمِينَ

خدایا روزه ام را در این ماه روزه روزه داران قرار ده، و شب زنده داری ام را شب زنده داری شب زنده داران، و بیدارم کن در آن از خواب بی خبران، و ببخش گناهم را در آن ای معبود جهانیان، و از من درگذر، ای درگذرنده از گنهکاران.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز دوم :

اللَّهُمَّ قَرِّبْنِی فِیهِ إِلَی مَرْضَاتِکَ

ص: 358

وَ جَنِّبْنِی فِیهِ مِنْ سَخَطِکَ وَ نَقِمَاتِکَ وَ وَفِّقْنِی فِیهِ لِقِرَاءَهِ آیَاتِکَ بِرَحْمَتِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ

خدایا مرا در این ماه به خشنودی ات نزدیک کن، و از خشم و انتقامت برکنار دار، و به قرائت آیاتت موفق کن، ای مهربان ترین مهربانان.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز سوم :

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِی فِیهِ الذِّهْنَ وَ التَّنْبِیهَ وَ بَاعِدْنِی فِیهِ مِنَ السَّفَاهَهِ وَ التَّمْوِیهِ وَ اجْعَلْ لِی نَصِیبا مِنْ کُلِّ خَیْرٍ تُنْزِلُ فِیهِ بِجُودِکَ یَا أَجْوَدَ الْأَجْوَدِینَ

خدایا در این ماه به من تیزهوشی و بیداری عنایت فرما، و از بی خردی و اشتباه دورم ساز، و از هر خیری که در این ماه نازل می کنی، برایم بهره ای قرار ده، و به حق جودت ای جودمندترین جودمندان

صوت

مصطفی الصراف

***

روز چهارم :

اللَّهُمَّ قَوِّنِی فِیهِ عَلَی إِقَامَهِ أَمْرِکَ وَ أَذِقْنِی فِیهِ حَلاوَهَ ذِکْرِکَ وَ أَوْزِعْنِی فِیهِ لِأَدَاءِ شُکْرِکَ بِکَرَمِکَ وَ احْفَظْنِی فِیهِ بِحِفْظِکَ وَ سِتْرِکَ یَا أَبْصَرَ النَّاظِرِینَ

خدایا در اَین ماه برای برپاداشتن امرَت نیرومند سَاز مرا، و شیرینیَ ذکرت را به من بچشان، و ادای شکرت را به من الهام فرما، و به نگهداری و پوششت نگاهم بدار، ای بیناترین بینندگان

صوت

مصطفی الصراف

***

روز پنجم :

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِی فِیهِ مِنَ الْمُسْتَغْفِرِینَ وَ اجْعَلْنِی فِیهِ مِنْ عِبَادِکَ الصَّالِحِینَ الْقَانِتِینَ وَ اجْعَلْنِی فِیهِ مِنْ أَوْلِیَائِکَ الْمُقَرَّبِینَ بِرَأْفَتِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ

خدایا قرار ده مرا در این ماه از آمرزش جویان، و از بندگان شایسته فرمانبردار، و از اولیای مقرّبت، به رأفتت ای مهربان ترین مهربانان

صوت

مصطفی الصراف

***

روز ششم :

اللَّهُمَّ لا تَخْذُلْنِی فِیهِ لِتَعَرُّضِ مَعْصِیَتِکَ وَ لا تَضْرِبْنِی بِسِیَاطِ نَقِمَتِکَ وَ زَحْزِحْنِی فِیهِ مِنْ مُوجِبَاتِ سَخَطِکَ بِمَنِّکَ وَ أَیَادِیکَ یَا مُنْتَهَی رَغْبَهِ الرَّاغِبِینَ

دایا مرا در این ماه به خاطر نزدیک شدن به نافرمانی ات وامگذار، و با تازیانه های انتقامت عذاب مکن، و از موجبات خشمت دورم بدار، به فضل و عطاهایت، ای نهایت دلبستگی دل شدگان.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز هفتم :

اللَّهُمَّ أَعِنِّی فِیهِ عَلَی صِیَامِهِ وَ قِیَامِهِ وَ جَنِّبْنِی فِیهِ مِنْ هَفَوَاتِهِ وَ آثَامِهِ وَ ارْزُقْنِی فِیهِ ذِکْرَکَ بِدَوَامِهِ بِتَوْفِیقِکَ یَا هَادِیَ الْمُضِلِّینَ

خدایا مرا در این ماه بر روزه و شب زنداری اش یاری ده، و از لغزش ها و گناهانش دورم بدار، و ذکرت را همواره روزی ام کن، به توفیقت ای راهنمای گمراهان.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز هشتم :

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِی فِیهِ رَحْمَةَ الْأَیْتَامِ وَ إِطْعَامَ الطَّعَامِ وَ إِفْشَاءَ السَّلامِ وَ صُحْبَةَ الْکِرَامِ بِطَوْلِکَ یَا مَلْجَأَ الْآمِلِینَ

خدای در این ماه مهرورزی به ایتام، و خواندن طعام، و آشکار کردن سلام، و همنشینی با اهل کرامت را نصبم فرما، به عطایت ای پناهگاه آرزومندان.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز نهم :

اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِی فِیهِ نَصِیبا مِنْ رَحْمَتِکَ الْوَاسِعَهِ وَ اهْدِنِی فِیهِ لِبَرَاهِینِکَ السَّاطِعَهِ وَ خُذْ بِنَاصِیَتِی إِلَی مَرْضَاتِکَ الْجَامِعَهِ بِمَحَبَّتِکَ یَا أَمَلَ الْمُشْتَاقِینَ

خدایا برای من در این ماه بهره ای از رحمت گسترده ات قرار ده، و به جانب دلایل درخشانت راهنمایی کن، و به سوی خشنودی فراگیرت متوجه کن، به مهرت ای آرزوی مشتاقان.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز دهم :

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِی فِیهِ مِنَ الْمُتَوَکِّلِینَ عَلَیْکَ وَ اجْعَلْنِی فِیهِ مِنَ الْفَائِزِینَ لَدَیْکَ وَ اجْعَلْنِی فِیهِ مِنَ الْمُقَرَّبِینَ إِلَیْکَ بِإِحْسَانِکَ یَا غَایَهَ الطَّالِبِینَ

خدایا مرا در این ماه از توکل کنندگان، و از رستگاران نزد خود، و از مقرّبان درگاهت قرار بده، به احسانت ای هدف جویندگان.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز یازدهم :

اللَّهُمَّ حَبِّبْ

ص: 360

إِلَیَّ فِیهِ الْإِحْسَانَ وَ کَرِّهْ إِلَیَّ فِیهِ الْفُسُوقَ وَ الْعِصْیَانَ وَ حَرِّمْ عَلَیَّ فِیهِ السَّخَطَ وَ النِّیرَانَ بِعَوْنِکَ یَا غِیَاثَ الْمُسْتَغِیثِینَ

خدای در این ماه نیکی را پسندیده من گردان، و نادرستی ها و نافرمانی ها را مورد کراهت من قرار ده، و خشم و آتش برافروخته را بر من حرام گردان به یاری ات ای فریادرس دادخواهان.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز دوازدهم :

اللَّهُمَّ زَیِّنِّی فِیهِ بِالسِّتْرِ وَ الْعَفَافِ وَ اسْتُرْنِی فِیهِ بِلِبَاسِ الْقُنُوعِ وَ الْکَفَافِ وَ احْمِلْنِی فِیهِ عَلَی الْعَدْلِ وَ الْإِنْصَافِ وَ آمِنِّی فِیهِ مِنْ کُلِّ مَا أَخَافُ بِعِصْمَتِکَ یَا عِصْمَةَ الْخَائِفِینَ

خدایا مرا در این ماه به پوشش و پاکدامنی بیارای، و به لباس قناعت و اکتفا به اندازه حاجت بپوشان و بر عدالت و انصاف وادارم نما، و مرا در این ماه از هرچه می ترسم ایمنی ده، به نگهداری ات ای نگهدارنده هراسندگان.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز سیزدهم :

اللَّهُمَّ طَهِّرْنِی فِیهِ مِنَ الدَّنَسِ وَ الْأَقْذَارِ وَ صَبِّرْنِی فِیهِ عَلَی کَائِنَاتِ الْأَقْذَارِ وَ وَفِّقْنِی فِیهِ لِلتُّقَی وَ صُحْبَهِ الْأَبْرَارِ بِعَوْنِکَ یَا قُرَّهَ عَیْنِ الْمَسَاکِینِ

خدایا مرا در این ماه از آلودگیها و ناپاکی ها پاک کن، و بر شدنی های مورد تقدیرت شکیبایم گردان، و به پرهیزگاری و هم نشینی با نیکان توفیقم ده، به یاریات ای نور چشم درماندگان

صوت

مصطفی الصراف

***

روز چهاردهم :

اللَّهُمَّ لا تُؤَاخِذْنِی فِیهِ بِالْعَثَرَاتِ وَ أَقِلْنِی فِیهِ مِنَ الْخَطَایَا وَ الْهَفَوَاتِ وَ لا تَجْعَلْنِی فِیهِ غَرَضاً لِلْبَلایَا وَ الْآفَاتِ بِعِزَّتِکَ یَا عِزَّ الْمُسْلِمِینَ

خدایا مرا در این ماه بر لغزش ها سرزنش مکن، و از خطاها و افتادن در گناهان دور بدار، و هدف بلاها و آفات قرار مده، به عزّتت

ای عزّت مسلمانان.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز پانزدهم :

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِی فِیهِ طَاعَةَ الْخَاشِعِینَ وَ اشْرَحْ فِیهِ صَدْرِی بِإِنَابَهِ الْمُخْبِتِینَ بِأَمَانِکَ یَا أَمَانَ الْخَائِفِینَ

خدایا در در این ماه طاعت فروتنان را نصیبم کن، و سینه ام را برای انابه همانند بازگشت خاضعان باز کن به امان دادنت ای امان ده هراسندگان.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز شانزدهم :

اللَّهُمَّ وَفِّقْنِی فِیهِ لِمُوَافَقَهِ الْأَبْرَارِ وَ جَنِّبْنِی فِیهِ مُرَافَقَهَ الْأَشْرَارِ وَ آوِنِی فِیهِ بِرَحْمَتِکَ إِلَی [فِی] دَارِ الْقَرَارِ بِإِلَهِیَّتِکَ یَا إِلَهَ الْعَالَمِینَ

خدایا مرا در این ماه به همراهی و همسویی با نیکان توفیق ده، و از همنشینی با بدان دور بدار و به حق رحمتت به خانه آرامش جایم ده، و به پرستیدگی ات ای پرستیده جهانیان.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز هفدهم :

اللَّهُمَّ اهْدِنِی فِیهِ لِصَالِحِ الْأَعْمَالِ وَ اقْضِ لِی فِیهِ الْحَوَائِجَ وَ الْآمَالَ یَا مَنْ لا یَحْتَاجُ إِلَی التَّفْسِیرِ وَ السُّؤَالِ یَا عَالِماً بِمَا فِی صُدُورِ الْعَالَمِینَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِینَ

خدایا مرا در این ماه به سوی کارهای شایسته هدایت فرما، و حاجتها و آرزوهایم را برآور، ای آن که نیاز به روشنگری و پرسش ندارد، ای آگاه به آنچه در سینه جهانیان است بر محمّد و خاندان پاکش درود فرست

صوت

مصطفی الصراف

***

روز هیجدهم :

اللَّهُمَّ نَبِّهْنِی فِیهِ لِبَرَکَاتِ أَسْحَارِهِ وَ نَوِّرْ فِیهِ قَلْبِی بِضِیَاءِ أَنْوَارِهِ وَ خُذْ بِکُلِّ أَعْضَائِی إِلَی اتِّبَاعِ آثَارِهِ بِنُورِکَ یَا مُنَوِّرَ قُلُوبِ الْعَارِفِینَ

خدایا مرا در این ماه به برکت های سحرهایش آگاه کن، و دلم را با روشنایی انوارش روشنی بخش، و تمام اعضایم را به پیروی آثارش بگمار، به نروت ای نوربخش دلهای عارفان.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز نوزدهم :

اللَّهُمَّ وَفِّرْ فِيهِ حَظِّی مِنْ بَرَكَاتِهِ

ص: 362

وَ سَهِّلْ سَبِيلِی إِلَی خَيْرَاتِهِ وَ لا تَحْرِمْنِی قَبُولَ حَسَنَاتِهِ يَا هَادِيا إِلَی الْحَقِّ الْمُبِينِ

خدایا در این ماه بهره ام را از برکت هایش کامل گردان، و راهم را به سوی نیکی هایش هموار نما، و از پذیرفته خوبی هایش محرومم مساز، ای هدایت کننده به سوی حق آشکار

صوت

مصطفی الصراف

***

روز بیستم :

اللَّهُمَّ افْتَحْ لِی فِيهِ أَبْوَابَ الْجِنَانِ وَ أَغْلِقْ عَنِّی فِيهِ أَبْوَابَ النِّيرَانِ وَ وَفِّقْنِی فِيهِ لِتِلاوَةِ الْقُرْآنِ يَا مُنْزِلَ السَّكِينَةِ فِی قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ

خدایا در این ماه درهای بهشت هایت را به رویم باز کن، و درهای آتش دوزخ را به روزیم بربند، و به تلاوت قرآن موفقم بدار، ای فرو فرستنده آرامش در دل مؤمنان.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز بیست و یکم :

اللّهُمَّ اجْعَلْ لِی فِیهِ إِلَی مَرْضَاتِکَ دَلِیلاً وَ لا تَجْعَلْ لِلشَّیْطَانِ فِیهِ عَلَیَّ سَبِیلاً وَ اجْعَلِ الْجَنَّهَ لِی مَنْزِلاً وَ مَقِیلاً یَا قَاضِیَ حَوَائِجِ الطَّالِبِینَ

خدایا در این ماه برای من به سوی خشنودی ات دلیلی قرار مده، و برای شیطان راهی به سوی من قرار مده، و بهشت را منزل و آسایشگاهم قرار ده، ای برآورنده حاجات خواهندگان.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز بیست و دوم :

اللَّهُمَّ افْتَحْ لِی فِیهِ أَبْوَابَ فَضْلِکَ وَ أَنْزِلْ عَلَیَّ فِیهِ بَرَکَاتِکَ وَ وَفِّقْنِی فِیهِ لِمُوجِبَاتِ مَرْضَاتِکَ وَ أَسْکِنِّی فِیهِ بُحْبُوحَاتِ جَنَّاتِکَ یَا مُجِیبَ دَعْوَهِ الْمُضْطَرِّینَ

خدایا در این ماه درهای فضلت را به روی من بگشا، و برکاتت را بر من نازل فرما، و به موجبات خشنودی ات موفقم بدار، و در میان بهشت هایت جایم ده، ای برآورنده خواهش درماندگان

صوت

مصطفی الصراف

***

روز بیست و سوم :

اللَّهُمَّ اغْسِلْنِی فِیهِ مِنَ الذُّنُوبِ وَ طَهِّرْنِی فِیهِ مِنَ الْعُیُوبِ وَ

امْتَحِنْ قَلْبِی فِیهِ بِتَقْوَی الْقُلُوبِ یَا مُقِیلَ عَثَرَاتِ الْمُذْنِبِینَ

خدایا در این ماه از گناهانم شست وشویم ده، و از عیب ها پاکم کن، و دلم را به پرهیزکاری دلها بیازمای، ای نادیده گیرنده لغزشهای اهل گناه.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز بیست و چهارم :

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ فِیهِ مَا یُرْضِیکَ وَ أَعُوذُ بِکَ مِمَّا یُؤْذِیکَ وَ أَسْأَلُکَ التَّوْفِیقَ فِیهِ لِأَنْ أُطِیعَکَ وَ لا أَعْصِیَکَ یَا جَوَادَ السَّائِلِینَ

خدایا در این ماه آنچه تو را خشنود می کند از تو درخواست می کنم، و از آنچه تو را ناخشنود می کند به تو پناه می آورم، و از تو در این ماه توفیق اطاعت و ترک نافرمانی ات را خواستارم، ای بخشنده به نیازمندان.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز بیست و پنجم :

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِی فِیهِ مُحِبّاً لِأَوْلِیَائِکَ وَ مُعَادِیا لِأَعْدَائِکَ مُسْتَنّاً بِسُنَّهِ خَاتَمِ أَنْبِیَائِکَ یَا عَاصِمَ قُلُوبِ النَّبِیِّینَ

خدایا مرا در این ماه دلبسته اولیا، و دشمن دشمنانت قرار ده، و آراسته به راه و روش خاتم پیامبرانت گردان، ای نگهدارنده دلهای پیامبران

صوت

مصطفی الصراف

***

روز بیست و ششم :

اللَّهُمَّ اجْعَلْ سَعْيِي فِيهِ مَشْكُوراً وَ ذَنْبِی فِيهِ مَغْفُوراً وَ عَمَلِی فِيهِ مَقْبُولاً وَ عَيْبِی فِيهِ مَسْتُوراً يَا أَسْمَعَ السَّامِعِينَ

خدایا کوششم را در این ماه مورد سپاس، و گناهم را آمرزیده، و عملم را پذیرفته، و عیبم را پوشیده قرار ده، ای شنواترین شنوایان.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز بیست و هفتم :

اللَّهُمَّ ارْزُقْنِی فِيهِ فَضْلَ لَيْلَهِ الْقَدْرِ وَ صَيِّرْ أُمُورِی فِيهِ مِنَ الْعُسْرِ إِلَی الْيُسْرِ وَ اقْبَلْ مَعَاذِيرِی وَ حُطَّ عَنِّیَ الذَّنْبَ وَ الْوِزْرَ يَا رَءُوفاً بِعِبَادِهِ الصَّالِحِينَ

خدایا در این ماه فضیلت شب قدر را روزی ام ساز، و کارهایم را از سختی

به آیانی برگردان، و پوزش هایم را بپذیر، و گناه و بار گران را از گردنم بریز، ای مهربان به بندگان شایسته.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز بیست و هشتم :

اللَّهُمَّ وَفِّرْ حَظِّی فِیهِ مِنَ النَّوَافِلِ وَ أَکْرِمْنِی فِیهِ بِإِحْضَارِ الْمَسَائِلِ وَ قَرِّبْ فِیهِ وَسِیلَتِی إِلَیْکَ مِنْ بَیْنِ الْوَسَائِلِ یَا مَنْ لاَ یَشْغَلُهُ إِلْحَاحُ الْمُلِحِّینَ

خدایا بهره ام را در این ماه از مستحبات فراوان کن، و مرا با تحقق درخواست ها اکرام فرما، و از میان وسایل وسیله ام را به سویت نزدیک کن، ای که پافشاری اصرارورزان مشغولش نسازد.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز بیست و نهم

اللَّهُمَّ غَشِّنِی فِیهِ بِالرَّحْمَهِ وَ ارْزُقْنِی فِیهِ التَّوْفِیقَ وَ الْعِصْمَهَ وَ طَهِّرْ قَلْبِی مِنْ غَیَاهِبِ التُّهَمَهِ یَا رَحِیما بِعِبَادِهِ الْمُؤْمِنِینَ

خدایا در این ماه با رحمتت فروگیر و توفیق و خود نگهداری نصیبم کن، و از تیرگی های تهمت دلم را پاک گردان، ای مهربان به بندگان با ایمان.

صوت

مصطفی الصراف

***

روز سی ام :

اللَّهُمَّ اجْعَلْ صِيَامِي فِيهِ بِالشُّكْرِ وَ الْقَبُولِ عَلَى مَا تَرْضَاهُ وَ يَرْضَاهُ الرَّسُولُ مُحْكَمَةً فُرُوعُهُ بِالْأُصُولِ بِحَقِّ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِينَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

خدایا روزه ام را در این ماه، بر پایه آنچه تو و پیامبر آن را می پسندد مورد سپاس و پذیرش قرار ده، درحالیکه فروعش بر اصولش استوار باشد، به حق سرورمان محمّد و اهل بیت پاکش، و سپاس خدای را پروردگار جهانیان.

مؤلف گوید: تقدیم و تأخیر دعاها و عبارات هر یک را در کتاب های متعدّد دعا مختلف ذکر کرده اند، چون روایت مربوط به این دعاها را معتبر نمی دانم، متعرض تقدیم و تأخیر اصل دعاها و عبارات آنها نشدم.

ص: 365

فعمی دعای روز بیست وهفتم را در روز بیست ونهم ذکر نموده و موافق مذهب شیعه خواندن دعای روز بیست وهفتم در روز بیست وسم دور نیست که مناسب تر باشد.

فصل چهارم: اعمال ماه شوال

اعمال شب اول ماه شوال

شب اول: یکی از شبهای شریف است و در فضیلت و ثواب عبادت و احیای آن احادیث بسیاری وارد شده، از جمله در روایت آمده: آن شب کمتر از شب قدر نیست، و برای آن چند عمل مستحبّ است: اوّل: غسل کردن هنگامی که آفتاب غروب کرد.

دوّم: شب زنده داری به نماز دعا و استغفار و درخواست از خدا و بیتوته [شب زنده داری] در مسجد.

صوت

***

سوم: پس از نماز مغرب و عشا و نماز صبح و نماز عید بخواند:

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ وَ لِلَّهِ الْحَمْدُ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى مَا هَدَانَا وَ لَهُ الشُّكْرُ عَلَى مَا أَوْلانَا . (1)

چهارم: چون نماز مغرب و نافله آن را خواند، دستها را به جانب آسمان بلند کند و بگوید:

يَا ذَا الْمَنِّ وَ الطَّوْلِ يَا ذَا الْجُودِ يَا مُصْطَفِىَ مُحَمَّدٍ وَ نَاصِرَهُ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اغْفِرْ لِى كُلَّ ذَنْبٍ أَحْصَيْتَهُ وَ هُوَ عِنْدَكَ فِى كِتَابٍ مُبِينٍ. (2)

پس به سجده رود و در سجده صد مرتبه بگوی: «اتوب الی اللّه» [به سوی خدا میپویم] سپس هر حاجتی که دارد از خدا بخواهد، که بخواست خدا برآورده خواهد شد.

و در روایت شیخ آمده است که پس از نماز مغرب به سجده رود و بگوید:

یَا ذَا الْحَوْلِ یَا ذَا الطَّوْلِ یَا مُصْطَفِیاً مُحَمَّداً وَ نَاصِرَهُ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ

ص: 366

1- خدا بزرگتر است، خدا بزرگتر است، معبودی جز خدا نیست و خدا بزرگتر است، و خدای را سپاس، و سپاس خدای را بر آنچه ما را بدان هدایت کرد، و او را شکر بر آنچه به ما ارزانی داشت.
2- ای صاحب نعمت و کرم، ای دارای جود، ای برگزیننده محمّد و ای یاور او، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و بر من بیامرز هر گناهی که شماره نمودی اش، و آن پیش تو در کتابی آشکار است.

وَ اغْفِرْ لِی کُلَّ ذَنْبٍ أَذْنَبْتُهُ وَ نَسِیتُهُ أَنَا وَ هُوَ عِنْدَکَ فِی کِتَابٍ مُبِینٍ (1)

پس صد مرتبه بگوید: اتوب الی اللّه پنجم: امام حسین علیه السّلام را زیارت کند که فضیلت بسیار دارد، و زیارت مخصوص این شب در باب زیارات خواهد آمد ان شاء اللّه تعالی ششم: ده مرتبه ذکر «یا دائم الفضل» را که بیان آن در اعمال شب جمعه گذشت بگوید.

هفتم: ده رکعت نمازی که در شب آخر ماه رمضان گذشت بجا آورد.

نماز و دعای شب عید فطر

هشتم: دو رکعت نماز بجا آورد، در رکعت اوّل پس از سوره «حمد» هزار مرتبه «توحید» و در رکعت دوم یک مرتبه بخواند، و پس از سلام سر به سجده گذارد و صد مرتبه بگوید: اتوب الی اللّه آنگاه بگوید:

صوت

***

یَا ذَا الْمَنِّ وَ الْجُودِ یَا ذَا الْمَنِّ وَ الطَّوْلِ یَا مُصْطَفِیَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ افْعَلْ بِی کَذَا وَ کَذَا. (2)

و بجای «کذاو کذا» حاجات خود را بخواهد.

در روایت آمده که حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام این دو رکعت نماز را به این کیفیت بجای آرود، هر حاجت که از خدا بطلب، به یقین عطا فرماید، و اگر به شماره ریگ های بیابان گناه داشته باشد، خدا آنها را بیامرزد، در روایت دیگری بجای هزار مرتبه سوره «توحید» صد مرتبه وارد شده، لیکن این نماز را باید پس از نماز مغرب و نافله آن بجا آورد.

شیخ طوسی و سیّد ابن طاووس پس از پایان نماز این دعا را نقل کرده اند:

صوت

***

يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا رَحْمَانُ يَا اللَّهُ يَا رَحِيمُ يَا

1- ای صاحب قدرت، ای دارای عطا، ای برگزیننده محمّد و ای یاور او، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و بر من بیامرز هر گناهی را که مرتکب شدم و آن را فراموش کردم، و آن گناه نزد تو در کتابی آشکار است.
2- ای دارای نعمت و جود، ای صاحب بخشش و عطا، ای برگزیننده محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) ، بر محمّد و خاندانش درود فرست، و با من چنین و چنان کن.

اللَّهُ يَا مَلِکُ يَا اللَّهُ يَا قُدُّوسُ يَا اللَّهُ يَا سَلامُ يَا اللَّهُ يَا مُؤْمِنُ يَا اللَّهُ يَا مُهَيْمِنُ يَا اللَّهُ يَا عَزِيزُ يَا اللَّهُ يَا جَبَّارُ يَا اللَّهُ يَا مُتَكَبِّرُ يَا اللَّهُ يَا خَالِقُ يَا اللَّهُ يَا بَارِئُ يَا اللَّهُ يَا مُصَوِّرُ يَا اللَّهُ يَا عَالِمُ يَا اللَّهُ يَا عَظِيمُ يَا اللَّهُ يَا عَلِيمُ يَا اللَّهُ يَا كَرِيمُ يَا اللَّهُ يَا حَلِيمُ يَا اللَّهُ يَا حَكِيمُ يَا اللَّهُ يَا سَمِيعُ يَا اللَّهُ يَا بَصِيرُ يَا اللَّهُ يَا قَرِيبُ يَا اللَّهُ يَا مُجِيبُ يَا اللَّهُ يَا جَوَادُ يَا اللَّهُ يَا مَاجِدُ يَا اللَّهُ يَا مَلِيُّ يَا اللَّهُ يَا وَفِيُّ يَا اللَّهُ يَا مَوْلَي يَا اللَّهُ يَا قَاضِي، (1) يَا اللَّهُ يَا سَرِيعُ يَا اللَّهُ يَا شَدِيدُ يَا اللَّهُ يَا رَءُوفُ يَا اللَّهُ يَا رَقِيبُ يَا اللَّهُ يَا مَجِيدُ يَا اللَّهُ يَا حَفِيظُ يَا اللَّهُ يَا مُحِيطُ يَا اللَّهُ يَا سَيِّدَ السَّادَاتِ يَا اللَّهُ يَا أَوَّلُ يَا اللَّهُ يَا آخِرُ يَا اللَّهُ يَا ظَاهِرُ يَا اللَّهُ يَا بَاطِنُ يَا اللَّهُ يَا فَاخِرُ يَا اللَّهُ يَا قَاهِرُ يَا اللَّهُ يَا رَبَّاهْ يَا اللَّهُ يَا رَبَّاهْ يَا اللَّهُ يَا رَبَّاهْ يَا اللَّهُ يَا وَدُودُ يَا اللَّهُ يَا نُورُ يَا اللَّهُ يَا رَافِعُ يَا اللَّهُ يَا مَانِعُ يَا اللَّهُ يَا دَافِعُ يَا اللَّهُ يَا فَاتِحُ يَا اللَّهُ يَا نَفَّاحُ [نَفَّاعُ] يَا اللَّهُ يَا جَلِيلُ يَا اللَّهُ يَا جَمِيلُ يَا اللَّهُ يَا شَهِيدُ يَا اللَّهُ يَا شَاهِدُ يَا اللَّهُ يَا مُغِيثُ يَا اللَّهُ يَا حَبِيبُ يَا اللَّهُ يَا فَاطِرُ يَا اللَّهُ يَا مُطَهِّرُ يَا اللَّهُ يَا مَلِکُ، [مَلِيکُ] (2) يَا اللَّهُ يَا مُقْتَدِرُ يَا اللَّهُ يَا قَابِضُ يَا اللَّهُ يَا

1- ای خدا، ای خدا، ای مهربان، ای خدا، ای بخشنده، ای خدا، ای فرمانروا، ای خدا، ای پاک، ای خدا، ای سلام، ای خدا، ای ایمنی بخش، ای خدا، ای چیره گر، ای خدا، ای عزّتمند، ای خدا، ای جبّار، ای خدا، ای بزرگ منش ای خدا، ای آفریننده، ای خدا، ای پدیدآورنده، ای خدا، ای صورت گر، ای خدا، ای دانا، ای خدا، ای بزرگ، ای خدا، ای آگاه، ای خدا، ای کریم، ای خدا، ای بردبار، ای خدا، ای فرزانه، ای خدا، ای شنوا، ای خدا، ای بینا، ای خدا ای نزدیک، ای خدا، ای اجابت کننده، ای خدا، ای سخاوتمند، ای خدا، ای بزرگوار، ای خدا، ای نیرومند، ای خدا، ای وفادار ای خدا، ای سرپرست، ای خدا، ای داور،
2- ای خدا، ای سریع، ای خدا، ای سخت گیر، ای خدا، ای مهربان، ای خدا، ای نگهبان، ای خدا، ای باشوکت، ای خدا، ای نگهدار، ای خدا، ای فراگیر، ای خدا، ای آقای آقایان ای خدا، ای آغاز، ای خدا، ای انجام، ای خدا، ای آشکار، ای خدا، ای نهان، ای خدا، ای فخرکننده، ای خدا، ای چیره، ای خدا، ای پروردگار، ای خدا، ای پروردگار، ای خدا، ای پروردگار، ای خدا، ای دوست، ای خدا، ای نور، ای خدا، ای بالابرنده، ای خدا، ای بازدارنده، ای خدا، ای دفع کننده، ای خدا، ای گشاینده، ای خدا، ای بهره رسان، ای خدا، ای با شکوه، ای خدا، ای زیبا، ای خدا، ای گواه، ای خدا، ای شاهد، ای خدا،

ای فریادرس، ای خدا ای حبیب، ای خدا، ای آفریننده، ای خدا، ای پاک کننده، ای خدا، ای پادشاه،

بَاسِطُ يَا اللَّهُ يَا مُحْيِي يَا اللَّهُ يَا مُمِيتُ يَا اللَّهُ يَا بَاعِثُ يَا اللَّهُ يَا وَارِثُ يَا اللَّهُ يَا مُعْطِي يَا اللَّهُ يَا مُفْضِلُ يَا اللَّهُ يَا مُنْعِمُ يَا اللَّهُ يَا حَقُّ يَا اللَّهُ يَا مُبِينُ يَا اللَّهُ يَا طَيِّبُ يَا اللَّهُ يَا مُحْسِنُ يَا اللَّهُ يَا مُجْمِلُ يَا اللَّهُ يَا مُبْدِئُ يَا اللَّهُ يَا مُعِيدُ يَا اللَّهُ يَا بَارِئُ يَا اللَّهُ يَا بَدِيعُ يَا اللَّهُ يَا هَادِي يَا اللَّهُ يَا كَافِي يَا اللَّهُ يَا شَافِي يَا اللَّهُ يَا عَلِيُّ يَا اللَّهُ يَا عَظِيمُ يَا اللَّهُ يَا حَنَّانُ يَا اللَّهُ يَا مَنَّانُ يَا اللَّهُ يَا ذَا الطَّوْلِ يَا اللَّهُ يَا مُتَعَالِي يَا اللَّهُ يَا عَدْلُ يَا اللَّهُ يَا ذَا الْمَعَارِجِ يَا اللَّهُ يَا صَادِقُ يَا اللَّهُ يَا صَدُوقُ، (1) يَا اللَّهُ يَا دَيَّانُ يَا اللَّهُ يَا بَاقِي يَا اللَّهُ يَا وَاقِي يَا اللَّهُ يَا ذَا الْجَلالِ يَا اللَّهُ يَا ذَا الْإِكْرَامِ يَا اللَّهُ يَا مَحْمُودُ يَا اللَّهُ يَا مَعْبُودُ يَا اللَّهُ يَا صَانِعُ يَا اللَّهُ يَا مُعِينُ يَا اللَّهُ يَا مُكَوِّنُ يَا اللَّهُ يَا فَعَّالُ يَا اللَّهُ يَا لَطِيفُ يَا اللَّهُ يَا غَفُورُ يَا اللَّهُ [يَا جَلِيلُ يَا اللَّهُ] يَا شَكُورُ يَا اللَّهُ يَا نُورُ يَا اللَّهُ يَا قَدِيرُ [قَدِيمُ] يَا اللَّهُ يَا رَبَّاهْ يَا اللَّهُ يَا رَبَّاهْ يَا اللَّهُ يَا رَبَّاهْ يَا اللَّهُ يَا رَبَّاهْ يَا اللَّهُ يَا رَبَّاهْ يَا اللَّهُ يَا رَبَّاهْ يَا اللَّهُ يَا رَبَّاهْ يَا اللَّهُ يَا رَبَّاهْ يَا اللَّهُ أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ تَمُنَّ عَلَیَّ بِرِضَاکَ وَ تَعْفُوَ عَنِّی بِحِلْمِکَ وَ تُوَسِّعَ عَلَیَّ مِنْ رِزْقِکَ

1- ای خدا، ای نیرومند، ای خدا ای قبض کننده، ای خدا، ای گستراننده، ای خدا، ای زنده کننده، ای خدا، ای میراننده، ای خدا، ای برانگیزنده، ای خدا ای وارث، ای خدا، ای عطابخش، ای خدا، ای فزونیده، ای خدا، ای نعمت دهنده، ای خدا، ای حق، ای حقدا، ای ای آشکار، ای خدا، ای پاکیزه، ای خدا، ای نیکوکار، ای خدا، ای زیباکار، ای آغازگر، ای خدا، ای بازآور، ای خدا، ای پدیدآور، ای خدا، ای نوآفرین، ای خدا، ای هدایت گر، ای خدا، ای کفایت کننده، ای خدا ای شفابخش، ای خدا، ای بلندپایه، ای خدا، ای بزرگ، ای خدا، ای مهربان، ای خدا، ای نعمت بخش، ای خدا، ای عطابخش، ای خدا، ای برتر، ای خدا، ای دادگر، ای خدا، ای صاحب مراتب بلند، ای خدا، ای راستگو ای خدا، ای راستی پیشه،

الْحَلالِ الطَّيِّبِ وَ مِنْ حَيْثُ أَحْتَسِبُ ، (1) وَ مِنْ حَيْثُ لا أَحْتَسِبُ فَإِنِّی عَبْدُکَ لَيْسَ لِی أَحَدٌ سِوَاکَ وَ لا أَحَدٌ أَسْأَلُهُ غَيْرُکَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ مَا شَاءَ اللَّهُ لا قُوَّةَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ (2)

پس به سجده می روی و می گویی:

يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ يَا رَبِّ يَا رَبِّ يَا رَبِّ يَا مُنْزِلَ الْبَرَكَاتِ بِکَ تُنْزَلُ كُلُّ حَاجَةٍ أَسْأَلُکَ بِكُلِّ اسْمٍ فِی مَخْزُونِ الْغَيْبِ عِنْدَکَ وَ الْأَسْمَاءِ الْمَشْهُورَاتِ عِنْدَکَ الْمَكْتُوبَهِ عَلَى سُرَادِقِ عَرْشِکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَقْبَلَ مِنِّی شَهْرَ رَمَضَانَ وَ تَكْتُبَنِی مِنَ الْوَافِدِينَ إِلَى بَيْتِکَ الْحَرَامِ وَ تَصْفَحَ لِی عَنِ الذُّنُوبِ الْعِظَامِ وَ تَسْتَخْرِجَ لِی يَا رَبِّ كُنُوزَکَ يَا رَحْمَانُ. (3)

اعمال روز عید فطر

نهم: چهارده رکعت نماز بجای آورد، در هر رکعت سوره «حمد» و آیه الکرسی و سه مرتبه سوره «توحید» را بخواند، تا در برابر هر رکعتی ثواب چهل سال عبادت و ثواب عبادت هرکه در آن ماه روزه گرفته، و نماز خوانده برای او باشد.

دهم: شیخ طوسی در کتاب «مصباح» فرموده که در آخر شب غسل بجای آر، و تا طلوع فجر در جای نماز خود بنشین.

روز اوّل: روز عید فطر است، و اعمال آن چندچیز است: اوّل: پس از نماز صبح و نماز عید، تکبیراتی که در شب عیبد پس از نماز فریضه میخواندی، بخوان.

دوم: پس از نماز صبح دعایی را که سیّد روایت کرده: «اللّهم انی توجّهت الیک بمحمّد امامی» بخوان، و شیخ خواندن این دعا را پس از نماز عید ذکر کرده.

سوم: کنار گذاشتن زکات فطر پیش از نماز عید، به شرحی که در کتابهای

1- ای خدا، ای جزادهنده، ای خدا، ای پایدار، ای خدا، ای نگهدار، ای خدا، ای صاحب بزرگی ای خدا، ای دارای بزرگواری، ای خدا، ای پسندیده، ای

خدا، ای پرستیده، ای خدا، ای سازنده، ای خدا، ای یاریده، ای خدا، ای پدیدآورنده، ای خدا، ای پرکار، ای خدا، ای لطیف، ای خدا، ای آمرزنده، ای خدا، ای سپاسگذار، ای خدا، ای نور، ای خدا، ای توانا، ای خدا، ای پروردگار، ای خدا، ای پروردگار، ای خدا، ای پروردگار، ای خدا، ای پروردگار، ای خدا، ای پروردگار، ای خدا، ای پروردگار، ای خدا، ای پروردگار، ای خدا، ای پروردگار، ای خدا، ای پروردگار، ای خدا، از تو درخواست میکنم که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و به خشنودیات بر من منّت نهی، و به بردباری ات از من درگذری، و از روزی حلال پاکیزه ات به من بگستری، از جایی که گمان می برم،

2- و از جایی که گمان نمی برم، من بنده توام و کسی را جز تو ندارم، و نه احدی غیر تو که از او گدایی کنم، ای مهربان ترین مهربانان، آنچه را خدا خواهد شود، نیرویی نیست جز به خدای برتر بزرگ.

3- ای خدا، ای خدا، ای خدا، ای پروردگار، ای پروردگار، ای پروردگار، ای فرو فرستنده برکات، به عنایت تو هر حاجتی فرود آورده شود، از تو درخواست می کنم، به هر نامی که در خزانه غیب نزد توست، و نام های مشهور در پیشگاهت، که بر سراپرده عرشت نوشته شده، اینکه بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و ماه رمضان را از من بپذیری و مرا در شمار واردان به خانه محترمت بنویسی، و از من گناهان را چشم پوشی، و گنج های خود را برایم بیرون آوری، ای مهربان.

فقهی آمده.

بدان که زکات فطر، واجب مؤکّد، و شرط قبولی روزه ماه رمضان و سبب حفظ انسان تا سال آینده است، و حق تعالی در این آیه شریفه:

«قد افلح من تزکی و ذکر اسم ربه فصلّی»

زکات را مقدّم بر نماز ذکر فرموده.

چهارم: غسل است، و بهتر آن است اگر ممکن شود آن را در نهر انجام دهند، و وقت آن پس از طلوع فجر است تا زمان بجا آوردن نماز عید، چنان که شیخ فرموده و در روایتی آمده است که غسل را در زیر سقف پوشیده بجا آور، و چون خواستی غسل کنی بگو:

اللَّهُمَّ إِیمَاناً بِکَ وَ تَصْدِیقاً بِکِتَابِکَ وَ اتِّبَاعَ سُنَّهِ نَبِیِّکَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ (1)

آنگاه «بسم اللّه» بگو و غسل را بجای آر، و هنگامیکه از غسل فارغ شدی بگو:

اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ کَفَّارَهً لِذُنُوبِی وَ طَهِّرْ دِینِی اللَّهُمَّ أَذْهِبْ عَنِّی الدَّنَسَ . (2)

پنجم: پوشیدن جامه نیکو، و بکار بردن بوی خوش، رفتن به صحرا برای بجا آوردن نماز عید در زیر آسمان در غیر شهر خوردن مقدار کمی از تربت سیّد الشهدا علیه السّلام که از هر دردی شفاست مستحبّ است.

هفتم: چون برای رفتن به نماز عید آماده شدی، بیرون نرو مگر پس از طلوع آفتاب، و بخوان دعاهایی را که سیّد ابن طاووس در کتاب» اقبال «نقل کرده از جمله ابو حمزه ثمالی از امام باقر علیه السّلام روایت کرده که هنگامیکه برای نماز عید فطر و قربان و جمعه آماده بیرون رفتن شدی، این دعا را بخوان:

اللَّهُمَّ مَنْ تَهَیَّأَ فِی هَذَا الْیَوْمِ أَوْ تَعَبَّأَ أَوْ أَعَدَّ وَ اسْتَعَدَّ

1- خدایا تنها برای ایمان به تو، و تصدیق به کتاب تو، و پیروی از روش پیامبر تو محمّد درود خدا بر او و خاندانش باد
2- خدای این غسل را کفاره گناهانم قرار ده، و دینم را پاک کن، خدایا هر آلودگی را از من برطرف فرما.

لِوِفَادَهِ إِلَی مَخْلُوقٍ رَجَاءَ رِفْدِهِ وَ نَوَافِلِهِ وَ فَوَاضِلِهِ وَ عَطَایَاهُ فَإِنَّ إِلَیْکَ یَا سَیِّدِی تَهْیِئَتِی وَ تَعْبِئَتِی وَ إِعْدَادِی وَ اسْتِعْدَادِی رَجَاءَ رِفْدِکَ وَ جَوَائِزِکَ وَ نَوَافِلِکَ وَ فَوَاضِلِکَ وَ فَضَائِلِکَ وَ عَطَایَاکَ وَ قَدْ غَدَوْتُ إِلَی عِیدٍ مِنْ أَعْیَادِ أُمَّهِ نَبِیِّکَ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَیْهِ وَ عَلَی آلِهِ وَ لَمْ أَفِدْ إِلَیْکَ الْیَوْمَ بِعَمَلٍ صَالِحٍ أَثِقُ بِهِ قَدَّمْتُهُ وَ لا تَوَجَّهْتُ بِمَخْلُوقٍ أَمَّلْتُهُ وَ لَکِنْ أَتَیْتُکَ خَاضِعاً مُقِرّا بِذُنُوبِی وَ إِسَاءَتِی إِلَی نَفْسِی فَیَا عَظِیمُ یَا عَظِیمُ یَا عَظِیمُ اغْفِرْ لِیَ الْعَظِیمَ مِنْ ذُنُوبِی فَإِنَّهُ لا یَغْفِرُ الذُّنُوبَ الْعِظَامَ إِلا أَنْتَ یَا لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ (1)

آداب و کیفیت نماز

هشتم: خواندن نماز عید است، و آن دو رکعت است: در رکعت اول سوره های «حمد» و «اعلی» و پس از سوره «حمد» و «اعلی» پنج تکبیر بگوید، و بعد از هر تکبیری دست به قنوت بردارد، و بگوید:

صوت

***

اللَّهُمَّ [أَنْتَ أَهْلُ] أَهْلَ الْکِبْرِیَاءِ وَ الْعَظَمَهِ وَ أَهْلَ الْجُودِ وَ الْجَبَرُوتِ وَ أَهْلَ الْعَفْوِ وَ الرَّحْمَهِ وَ أَهْلَ التَّقْوَی وَ الْمَغْفِرَهِ أَسْأَلُکَ بِحَقِّ هَذَا الْیَوْمِ الَّذِی جَعَلْتَهُ لِلْمُسْلِمِینَ عِیداً وَ لِمُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ ذُخْراً وَ شَرَفاً وَ مَزِیداً أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تُدْخِلَنِی فِی کُلِّ خَیْرٍ أَدْخَلْتَ فِیهِ مُحَمَّداً وَ آلَ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تُخْرِجَنِی مِنْ کُلِّ سُوءٍ أَخْرَجْتَ مِنْهُ مُحَمَّداً وَ آلَ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِ وَ عَلَیْهِمْ أَجْمَعِینَ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ خَیْرَ مَا سَأَلَکَ مِنْهُ عِبَادُکَ الصَّالِحُونَ وَ أَعُوذُ بِکَ فِیهِ مِمَّا اسْتَعَاذَ مِنْهُ عِبَادُکَ الصَّالِحُونَ الْمُخْلِصُونَ (2)

پس تکبیر ششم بگوید و به رکوع رود، و پس از رکوع و سجود برای

1- خدایا هرکس در این روز آماده شد یا نیت کرد، یا مهیّا و مستعد شد، برای ورود به درگاه یکی از بندگانت به امید جایزه ها و صله ها و بهره ها و عطاها، ولی ای آقای من آماده شدن و قصد کردن و مهیا و مستعد شدن

من تنها به جانب توست به امید جایزه ها و صله ها و بهره ها و عطاهایت، اینک صبح کردم در عیدی از اعیاد امت پیامبرت محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) ، درحالیکه به عمل صالحی که به آن اطمینان کنم، و آن را پیش آورده باشم بر تو وارد نشدم، و به مخلوقی که آرزومندش باشم رو نکردم، بلکه در حال فروتنی تنها به جانب تو آمده ام به گناه و بدی نسبت به خویش اعتراف دارم، پس ای بزرگ، ای بزرگ، ای بزرگ، گناهان بزرگم را بیامرز، که گناهان بزرگ را جز تو نیامرزد، ای که معبودی جز تو نیست، ای مهربان ترین مهربانان.
2- خدای ای اهل بزرگی و عظمت، و ای اهل جود و سلطنت، و اهل گذشت و رحمت، و اهل تقوا و مغفرت، از تو درخواست میکنم به حق این روز که برای مسلمانان عید قرار دادی، و برای محمّد صلّی اللّه علیه و آله ذخیره و فزونی در شرف، که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و مرا در هر خیری که محمّد و خاندان محمّد را وارد نمودی وارد کنی، و از هر شرّی که محمّد و خاندان محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) را بیرون آوردی مرا بیرون آوری، خدایا از تو درخواست میکنم، بهترین چیزی که بندگان شایسته ات درخواست کردند، و به تو پناه میآورم از آنچه بندگان شایسته ات به تو پناه بردند.

رکعت دوم قیام کند، و پس از سوره «حمد» سوره «شمس» را بخواند، سپس چهار تکبیر بگوید، و پس از هر تکبیری دست به قنوت بردارد، و همان دعا را بخواند، چون فارغ شد پنجمین تکبیر را گفته و به رکوع رود، و نماز را به پایان برساند، و پس از سلام تسبیح حضرت زهرا علیها السلام را بجا آورد.

پس از نماز عید دعاهای بسیاری وارد شده که شاید بهترین آنها دعای چهل وششم صحیفه کامله سجادیه باشد.

مستحب است نماز عید زیر آسمان و روی زمین بدون فرش واقع شود، و از جایگاه نماز، از غیر آن راهی که به نماز آمده بود بازگردد، و برای قبول شدن اعمال برای برادران دینی خود دعا کند.

نهم: حضرت سیّد الشهداء علیه السّلام را زیارت کند.

دهم: دعای «ندبه» را بخواند که ان شاء اللّه تعالی بعد از این بیاید، و سیّد ابن طاووس فرموده که چون از دعا فارغ شود، به سجده رود و بگوید:

أَعُوذُ بِکَ مِنْ نَارٍ حَرُّهَا لا یُطْفَی وَ جَدِیدُهَا لا یَبْلَی وَ عَطْشَانُهَا لا یَرْوَی (1)

إِلَهِی لا تُقَلِّبْ وَجْهِی فِی النَّارِ بَعْدَ سُجُودِی وَ تَعْفِیرِی لَکَ بِغَیْرِ مَنٍّ مِنِّی عَلَیْکَ بَلْ لَکَ الْمَنُّ عَلَیَّ (2)

سپس گونه چپ را بر زمین گذارد و بگوید:

أَرْحَمْ مَنْ أَسَاءَ وَ اقْتَرَفَ وَ اسْتَکَانَ وَ اعْتَرَفَ. (3)

آنگاه به حال سجده برگردد و بگوید:

إِنْ کُنْتُ بِئْسَ الْعَبْدُ فَأَنْتَ نِعْمَ الرَّبُّ عَظُمَ الذَّنْبُ مِنْ عَبْدِکَ فَلْیَحْسُنِ الْعَفْوُ مِنْ عِنْدِکَ یَا کَرِیمُ (4)

پس صد مرتبه بگوید:

الْعَفْوَ الْعَفْوَ (5)

آنگاه سیّد فرموده

و لا تَقْطَعْ یومَک هذا باللّعِبِ و الإهمالِ و

1- به تو پناه می آوردم از آتشی که حرارتش خاموش نمی شود، و تازه اش کهنه نمی گردد، و تشنه اش سیراب نمی شود.
2- پس گونه راست را بر زمین گذارد و بگوید: خدایا رخسارم را پس از سجده، و به خاک مالیدن آن برای تو در آتش زیرورو مکن، که من در این کار بر تو منّت ندارم، بلکه تنها تو را بر من منّت است
3- رحم کن بر کسیکه بد کرده، و مرتکب گناه شده و بیچاره گشته و اعتراف نموده است.
4- اگر من بنده بدی بودم، تو پروردگار خوبی هستی، گناه از بنده ات بزرگ شده، شایسته است گذشت از جانب تو نیکو باشد ای کریم
5- ببخش ببخش

أَنْتَ لا تَعْلَمُ أَ مَرْدُودُ أَمْ مقبولُ الأعمالُ فإنْ رَجَوْتَ القَبُولَ فقابِلْ ذلک بالشُکر الجَمیلِ و إنْ خِفْتَ الرَّدَ فَکُنْ أَسیرَ الحُزْنِ الطَویل (1)

روز بیست وپنجم: در سال صدوچهل وهشت به گفته بعضی، شهادت امام صادق علیه السّلام واقع شده، و برخی روز شهادت را نیمه رجب گفته اند، و علت شهادت آن حضرت، انگور زهر آلودی بوده که به حضرت خورانده شده، و روایت شده که چون زمان شهادت آن حضرت فرا رسید دیده های خود را گشود و فرمود: بستگان مرا گرد آورید، چون همه گرد آمدند به جانب ایشان نظر کرد و فرمود: شفاعت ما به کسی که نماز را سبک شمارد و به جایگاه آن اعتماد نکند نمیرسد.

فصل پنجم: اعمال ماه ذی القعده

نماز روز یک شنبه آن

این ماه آغاز ماه های حرام است، که حق تعالی در قرآن مجید ذکر فرموده، و سیّد ابن طاووس روایتی نقل کرده که ذو القعده به هنگام سختی شدید گاه استجابت دعاست، و برای روز یکشنبه این ماه نمازی با فضیلت بسیار از رسول خدا صلی اللّه علیه و آله روایت کرده: مختصر آن فضیلت این است که، هرکه آن را بجا آورد، توبه اش پذیرفته حق و گناهش آمرزیده میشود، و طلبکاران او در قیامت از وی راضی گردند، و با ایمان از دنیا برود، و ایمانش از او گرفته نشود و قبرش وسیع و نورانی گردد و پدر و مادرش ازو او راضی شوند، و آمرزش حق نصیب پدر و مادر و فرزندان و نژاد او گردد، و روزی او توسعه یابد و فرشته مرگ در وقت مردن با او مدارا کند، و جانش را به آسانی بستاند، و کیفیت

1- امروزت را به بازی و اهمال کاری سپری مکن، درحالیکه نمی دانی، آیا از نظر اعمال مردودی، یا پذیرفته؟ اگر امید پذیرفته شدن داری، آن را با سپاس زیبا تلافی کن، و اگر از مردودشدن در هراسی، پس دچار اندوه طولانی باش

آن نماز چنین است: روز یکشنبه غسل بجا آورد و وضو بگیرد و چهار رکعت نماز بخواند (2 نماز دو رکعتی) ، در هر رکعت سوره «حمد» را یک مرتبه و سوره «توحید» را سه مرتبه و سوره «فلق» را یک مرتبه و سوره «ناس» را یک مرتبه بخواند و پس از نماز هفتاد مرتبه اسغفار کند، و استغفار را با:

لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیمِ (1)

ختم نماید، سپس بگوید:

یَا عَزِیزُ یَا غَفَّارُ اِغْفِرْ لِی ذُنُوبِی وَ ذُنُوبَ جَمِیعِ الْمُؤْمِنِینَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ فَإِنَّهُ لا یَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلا أَنْتَ . (2)

روایت شده هرکه در یکی از ماههای حرام سه روزی پی در پی که پنجشنبه و جمعه و شنبه باشد روزه بگیرد، ثواب نهصد سال عبادت برای او نوشته شود.

شیخ بزرگوار علی بن ابراهیم قمی فرموده در ماههای حرام گناهها و حسنات دوچندان میشود.

فضیلت شب نیمه آن و زیارت امام رضا علیه السلام در بیست و سوم آن

روز یازدهم: سال صدوچهل وهشت، ولادت با سعادت حضرت رضا علیه السّلام واقع شده.

شب پانزدهم: شب مبارکی است، خدا بر بندگان مؤمن خو نظر رحمت میفرماید، و چنان که در روایت نبوی آمده، کسی که در این شب به طاعت حق مشغول باشد، برای او اجر صد نفر روزه داری است که ملازم مسجد بوده اند، آن هم روزه داری که خدا را به اندازه چشم برهم زدنی معصیت نکرده باشد، پس این شب را غنیمت بشمار، و خود را به طاعت و عبادت و نماز و درخواست حاجات از خدا مشغول کن، روایت شده هرکه در این شب حاجتی از خدا بخواهد حتما به او عطا خواهد شد.

روز بیست وسوم: سال

1- جنبش و نیرویی جز به خدای والای بزرگ نیست
2- ای توانا، ای آمرزنده، گناهان من و همه مردان و زنان مؤمن را بیامرز، که گناهان را جز تو کسی نمی آمرزد.

دویست وسه به قولی شهادت حضرت رضا علیه السّلام واقع شده و زیارت آن حضرت از نزدیک و دور مستحبّ است.

قال السید بن طاوس فی الإقبال و رأیت فی بعض تصانیف أصحابنا العجم رضوانُ اللهِ علیهم أنه یُسْتَحَبُّ أنْ یُزارَ مولانا الرضا علیه السلام یوم ثالثٍ و عشرینَ من ذی القعده مِنْ قُرْبٍ أو بُعْدٍ ببعض زیاراتهِ المعروفهِ أو بما یکونُ کالزیاره من الروایه بذلک (1)

فضیلت شب و روز دحوالارض و اعمال آن

شب بیست وپنجم: شب دحو الارض است، یعنی پهن شدن زمین از زیر کعبه به روی آب، و از شبهای بسیار شریف است که رحمت خدا در آن نازل میشود، و قیام به عبادت د رآن اجر بسیار دارد، و از حسن بن علی وشّاء روایت شده که گفته: من کودک بودم که با پدرم در شب بیست وپنجم ماه ذو القعده، در خدمت حضرت رضا علیه السّلام شام خوردیم، حضرت فرمود امشب حضرت ابراهیم و حضرت عیسی علیهما السلام متولّد شده اند، و زمین از زیر کعبه پهن شده، پس هرکه روزش را روزه بدارد، چنان است که شصت ماه روزه داشته باشد، و در روایت دیگر است که فرمود: در این روز حضرت قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف قیام خواهد کرد.

روز بیست وپنجم: روز دحو الارض است، یکی از آن چهار روزی است، که در تمام سال به فضیلت روزه ممتاز است، و در روایتی آمده: که روزه این روز همانند روزه هفتاد سال است و در روایت دیگر آمده که کفاره هفتاد سال است، و هرکه این روز را روزه بدارد، و شب را به عبادت به سر آورد، برای او عبادت صد

1- سیّد ابن طاووس در کتاب» اقبال «گفت که در بعضی از کتابهای علمای شیعه غیر عرب (رضوان اللّه علیهم) دیدم که مستحبّ است مولایمان حضرت رضا (درود خدا بر او) در روز بیست وسوم از ماه ذی القعده از نزدیک و دور زیارت شود، به بعضی از زیارت های معروف، یا به آنچه که همانند زیارت باشد از روایاتی که در این باب رسیده است.

سال نوشته شود و برای روزه دار این روز، که هرچه در میان زمین و آسمان است استغفار کند، و این روزی است که رحمت خدا در آن منتشر شده، و برای عبادت و اجتماع به ذکر خدا در این روز اجر بسیاری است، و باری این روز جز روزه و عبادت و ذکر خدا و غسل دو عمل دیگر وارد است: اوّل: نمازی که در کتاب های علمای شیعه از اهل قلم روایت شده و آن دو رکعت است در وقت چاشت [بالا آمدن آفتاب تا پیش از گذشتن از وقت ظهر] در هر رکعت پس از سوره «حمد» پنج مرتبه سوره «و الشّمس» خوانده شود، و پس از سلام بگوید،

لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیمِ (1)

آنگاه دعا کند و بخواند:

یَا مُقِیلَ الْعَثَرَاتِ أَقِلْنِی عَثْرَتِی یَا مُجِیبَ الدَّعَوَاتِ أَجِبْ دَعْوَتِی یَا سَامِعَ الْأَصْوَاتِ اسْمَعْ صَوْتِی وَ ارْحَمْنِی وَ تَجَاوَزْ عَنْ سَیِّئَاتِی وَ مَا عِنْدِی یَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِکْرَامِ . (2)

دوّم: خواندن دعایی که شیخ در کتاب «مصباح» فرموده: خواندن آن مستحبّ است:

صوت

***

اللَّهُمَّ دَاحِیَ الْکَعْبَهِ وَ فَالِقَ الْحَبَّهِ وَ صَارِفَ اللَّزْبَهِ وَ کَاشِفَ کُلِّ کُرْبَهٍ أَسْأَلُکَ فِی هَذَا الْیَوْمِ مِنْ أَیَّامِکَ الَّتِی أَعْظَمْتَ حَقَّهَا وَ أَقْدَمْتَ سَبْقَهَا وَ جَعَلْتَهَا عِنْدَ الْمُؤْمِنِینَ وَدِیعَهً وَ إِلَیْکَ ذَرِیعَهً وَ بِرَحْمَتِکَ الْوَسِیعَهِ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ عَبْدِکَ الْمُنْتَجَبِ فِی الْمِیثَاقِ الْقَرِیبِ یَوْمَ التَّلاقِ فَاتِقِ کُلِّ رَتْقٍ وَ دَاعٍ إِلَی کُلِّ حَقٍّ وَ عَلَی أَهْلِ بَیْتِهِ الْأَطْهَارِ الْهُدَاهِ الْمَنَارِ دَعَائِمِ الْجَبَّارِ وَ وُلاهِ الْجَنَّهِ وَ النَّارِ وَ أَعْطِنَا فِی یَوْمِنَا هَذَا مِنْ عَطَائِکَ الْمَخْزُونِ غَیْرَ مَقْطُوعٍ وَ لا مَمْنُوعٍ [مَمْنُونٍ]

1- هیچ جنبش و نیرویی نیست مگر به خدای برتر بزرگ
2- ای نادیده گیر لغزش ها لغزشم را نادیده گیر، ای اجابت کننده دعاها، دعایم را اجابت کن، ای شنوای صداها، صدایم را بشنو، و به من رحم کن، و از بدی هایم و آنچه نزد من است درگذر، ای صاحب بزرگی و بزرگواری.

تَجْمَعُ لَنَا بِهِ التَّوْبَهَ وَ حُسْنَ الْأَوْبَهِ ، (1)

يَا خَيْرَ مَدْعُوٍّ وَ أَكْرَمَ مَرْجُوٍّ يَا كَفِيُّ يَا وَفِيُّ يَا مَنْ لُطْفُهُ خَفِيٌّ الْطُفْ لِی بِلُطْفِکَ وَ أَسْعِدْنِی بِعَفْوِکَ وَ أَيِّدْنِی بِنَصْرِکَ وَ لا تُنْسِنِی کَرِيمَ ذِکْرِکَ بِوُلاهِ أَمْرِکَ وَ حَفَظَهِ سِرِّکَ وَ احْفَظْنِی مِنْ شَوَائِبِ الدَّهْرِ إِلَی يَوْمِ الْحَشْرِ وَ النَّشْرِ وَ أَشْهِدْنِی أَوْلِيَاءَکَ عِنْدَ خُرُوجِ نَفْسِی وَ حُلُولِ رَمْسِی وَ انْقِطَاعِ عَمَلِی وَ انْقِضَاءِ أَجَلِی اللَّهُمَّ وَ اذْکُرْنِی عَلَی طُولِ الْبِلَی إِذَا حَلَلْتُ بَيْنَ أَطْبَاقِ الثَّرَی وَ نَسِيَنِیَ النَّاسُونَ مِنَ الْوَرَی وَ أَحْلِلْنِی دَارَ الْمُقَامَهِ وَ بَوِّئْنِی مَنْزِلَ الْکَرَامَهِ ، (2)

وَ اجْعَلْنِی مِنْ مُرَافِقِی أَوْلِيَائِکَ وَ أَهْلِ اجْتِبَائِکَ وَ اصْطِفَائِکَ وَ بَارِکْ لِی فِی لِقَائِکَ وَ ارْزُقْنِی حُسْنَ الْعَمَلِ قَبْلَ حُلُولِ الْأَجَلِ يَرِيئا مِنَ الزَّلَلِ وَ سُوءِ الْخَطَلِ اللَّهُمَّ وَ أَوْرِدْنِی حَوْضَ نَبِيِّکَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ اسْقِنِی مِنْهُ مَشْرَباً رَوِيّاً سَائِغاً هَنِيئاً لا أَظْمَأُ بَعْدَهُ وَ لا أَحَلَّأُ وِرْدَهُ وَ لا عَنْهُ أُذَادُ وَ اجْعَلْهُ لِی خَيْرَ زَادٍ وَ أَوْفَی مِيعَادٍ يَوْمَ يَقُومُ الْأَشْهَادُ اللَّهُمَّ وَ الْعَنْ جَبَابِرَهَ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ وَ بِحُقُوقِ [لِحُقُوقِ] أَوْلِيَائِکَ الْمُسْتَأْثِرِينَ اللَّهُمَّ وَ افْصِمْ دَعَائِمَهُمْ وَ أَهْلِکْ أَشْيَاعَهُمْ وَ عَامِلَهُمْ وَ عَجِّلْ مَهَالِکَهُمْ وَ اسْلُبْهُمْ مَمَالِکَهُمْ وَ ضَيِّقْ عَلَيْهِمْ مَسَالِکَهُمْ وَ الْعَنْ مُسَاهِمَهُمْ وَ مُشَارِکَهُمْ. (3) اللَّهُمَّ وَ عَجِّلْ فَرَجَ أَوْلِيَائِکَ وَ ارْدُدْ عَلَيْهِمْ مَظَالِمَهُمْ وَ أَظْهِرْ بِالْحَقِّ قَائِمَهُمْ وَ اجْعَلْهُ لِدِينِکَ مُنْتَصِرا وَ بِأَمْرِکَ فِی أَعْدَائِکَ مُؤْتَمِرا اللَّهُمَّ احْفُفْهُ بِمَلائِکَهِ النَّصْرِ وَ بِمَا أَلْقَيْتَ إِلَيْهِ مِنَ الْأَمْرِ فِی لَيْلَهِ الْقَدْرِ مُنْتَقِماً لَکَ حَتَّی تَرْضَی وَ يَعُودَ دِينُکَ بِهِ وَ عَلَی يَدَيْهِ جَدِيداً غَضّاً وَ يَمْحَضَ الْحَقَّ مَحْضا وَ يَرْفِضَ الْبَاطِلَ رَفْضاً اللَّهُمَّ

1- خدایا ای گستراننده کعبه، و شکافننده دانه، و برگیرنده سختی، و برطرف کننده هر گرفتاری، از تو میخواهم در این روز از روزهایت، که حقّش را بزرگ گرداندی، و سبقتش را پیش انداختی، و آن را نزد اهل ایمان امانت و و به سوی خود وسیله قرار دادی، و به رحمت گسترده ات که بر محمّد درود فرستی آن بنده برگزیده ات در پیمان نزدیک، روز دیدار، شکافنده هر امر بسته، و دعوت کننده به حق، و بر اهل بیت پاکش آن راهنمایان، و روشن کنندگان راه حق، ستونهای جبّار، و متولّیان بهشت و دوزخ، و عطا کن به ما از عطای در خزانه ات که نه بریده شود، و نه منع گردد، تا به وسیله آن توبه، و بازگشت خوبی برای ما فراهم نمایی

2- ای بهترین خوانده شده و کریم ترین امید شده، ای کفایت کننده، ای وفادار، ای آن که لطفش پنهانی است، به لطفت به من لطف کن، و به عفوت خوشبختم نما، و به یاری ات تأییدم فرما، و از ذکر کریمانه ات فراموشم مکن به حق متولیان امرت و نگهبانان رازت و از گرفتاری های روزگار تا روز قیامت و برانگیخته شدن خفظم کن هنگام بیرون آمدن جانم، و فرو رفتن در قبرم، و تمام شدن کارم، و سپری شدن عمرم، اولیایت را به بالینم حاضر کن، خدایا یادم کن، بر طول پوسیدگی، زمانی که در میان توده های خاک فرود آیم، و فراموش کنندگان از مردم فراموشم کنند، و در خانه اقامت فرودم آر، و در منزل کرامت جایم ده،
3- و از دوستان اولیایت، و برگزیدگان و خاصان درگاهت قرارم ده، و دیدارت را بر من مبارک گردان، و پیش از فرا رسیدن پایان عمرم حسن عمل روزی ام فرما، درحالی که پاک از لغزش ها و گفتار بی پایه و منطق تباه باشم. خدایا مرا به حوض پیامبرت محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) وارد کن، و از آن به من بنوشان، نوشاندنی سیراب کننده، روان و گوارا، که پس از آن هرگز تشنه نشوم، و از ورود به آن طرد نگردم، و از آن منع نشوم، و آن را قرار ده برایم بهترین توشه، و کاملترین وعده گا، روزی که گواهان بپا می خیزند. خدایا لعنت کن گردنکشان گذشته و آینده را، هم آنان که حقوق اولیایت را به ناحق به خود اختصاص دادند. خدایا پایه هایشان را بشکن، و پیروان و عمّالشان را نابود ساز، زمیه های هلاکتشان را به زودی فراهم فرما، و کشورهایشان را از دستشان بگیر، و راه هایشان را بر آنان تنگ کن، و بر آنان که با آنان سهیم و شریکند لعنت فرست.

صَلِّ عَلَیْهِ وَ عَلَی جَمِیعِ آبَائِهِ وَ اجْعَلْنَا مِنْ صَحْبِهِ وَ أُسْرَتِهِ وَ ابْعَثْنَا فِی کَرَّتِهِ حَتَّی نَکُونَ فِی زَمَانِهِ مِنْ أَعْوَانِهِ اللَّهُمَّ أَدْرِکْ بِنَا قِیَامَهُ وَ أَشْهِدْنَا أَیَّامَهُ وَ صَلِّ عَلَیْهِ [عَلَی مُحَمَّدٍ] وَ ارْدُدْ إِلَیْنَا سَلامَهُ وَ السَّلامُ عَلَیْهِ [عَلَیْهِمْ] وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ. (1)

میرداماد (ره) در رساله اربعه ایّام خود، در بیان اعمال روز دحو الارض فرموده است: زیارت امام رضا علیه السّلام در این روز افضل اعمال مستحبّ، و مؤکّدترین آداب می باشد، و همچنین زیارت آن حضرت در روز اول ماه رجب الفرد در نهایت تأکید بوده، و نسبت به آن ترغیب بسیار شده است.

روز آخر ماه: سال دویست وبیست بنابر مشهور، امام جواد علیه السّلام، در بغداد به سبب زهری که معتصم عباسی به ایشان خوراند شهید شد و این حادیثه تقریبا پس از درگذشت دوسال ونیم از مرگ مأمون عبّاسی اتفاق افتاد، چنان که خود آن جناب میفرمود الفرج بعد المامون بثلاثین شهرا [گشایش کار سی ماه پس از مأمون است] و این جمله نشان دهنده این است که آن حضرت از سوء معاشرت مأمون در کمال رنج و ناراحتی بوده است، که مرگ خود را فرج و گشایش تعبیر نموده است، چنان که پدر بزرگوارشان امام رضا علیه السّلام، در زمان ولایت عهدی خویش چنین بوده است و در هر جمعه که از مسجد جامع باز می گشت، به همان حال که عرق ریزان و غبارآلوده بود، دستها را به درگاه الهی بلند نموده و می گفت: الهی اگر فرج و گشایش کار من در مرگ من است پس همین ساعت در مرگ

1- خدایا در فرج دوستانت شتاب کن و حقوق تاراج رفته آنان را به آنان بازگردان و قائم آنان را به حق آشکار کن، و او را یاری رسان دینت بدار، و درباره دشمنانت فرمانده به فرمانت قرار ده. خدایا فرشتگان پیروزی را گرداگرد او همواره بدار، و به آن دستوری که در شب قدر به او القا کردی او را انتقام گیرنده خویش قرار ده، تا جایی که خشنود شوی، و دینت به وسیله او، و به دست او به گونه ای نو و تازه بازگردد، و حق به طور کامل ناب شود، و باطل به صورت همه جانبه به دور افکنده شود. خدایا بر او و همه پدرانش درود فرست، و ما را از همنشینان و خاندانش قرار بده، و در زمان بازگشتش ما را برانگیز، تا در دوران او در شمار یارانش باشیم.

خدایا درک قیامش را روزی ما کن، و در روزگارش ما را حاضر کن، و بر او درود فرست، و سلام او را به ما باز رسان، درود و رحمت خدا و برکاتش بر او باد.

من شتاب ورز و پیوسته در غم و اندوه بود، تا از دنیا رحلت فرمود، و امام جواد علیه السّلام زمانی که وفات کرد از عمر شریفش بیست وچند سال و چند ماه گذشته بود، مرقد شریف ایشان در بقعه مبارکه کاظمیه در پشت سر جدّ بزرگوارشان امام موسی بن جعفر علیهما السّلام قرار دارد.

فصل ششم: اعمال ماه ذی الحجه

اعمال دهه اول آن

این ماه از ماههای بسیار شریف است که چون فرا میرسید، نیکان صحابه پیامبر و تابعین، اهتمام شدیدی در عبادت اظهار میداشتند، دهه اول آن «ایّام معلومات است» که در قرآن مجید ذکر شده، و در نهایت فضیلت و برکت است، و از رسول خدا صلّی اللّه و علیه و آله روایت شده است که در هیچ ایّامی کار نیک و عبادت نزد خدا، محبوب تر و پسندیده تر از این دهه نیست و برای این دهه اعمال خاصی است از این قبیل: اوّل: روزه گرفتن نه روز اول این دهه که ثواب روزه تمام عمر را داراست.

دو رکعت نماز مشتمل بر آیه (و واعد ناموسی)

دوّم: خواندن دو رکعت نماز، بین مغرب و عشا در تمام شب های این دهه که در هر رکعت پس از سوره «حمد» یک مرتبه سوره «توحید» و آیه:

صوت

***

وَ وَاعَدْنَا مُوسَى ثَلاثِينَ لَيْلَةً وَ أَتْمَمْنَاهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَ قَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِی فِی قَوْمِی وَ أَصْلِحْ وَ لا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ.

با موسی سی شب وعده کردیم، و آن را با ده شب دیگر کامل نمودیم، در نتیجه میقات پروردگارش به چهل شب اتمام یافت و موسی به برادرش هارون گفت: در میان قوم من جانشینم باش، و اصلاح کن، و راه اهل فساد را پیروی

ص: 380

مکن.

را بخواند تا با ثواب حاجیان شریک گردد.

سوم: از روز اول تا عصر روز عرفه به دنبال نماز صبح و پیش از مغرب این دعا را که شیخ مفید و سیّد از امام صادق علیه السّلام روایت کرده اند بخواند:

صوت

***

اللَّهُمَّ هَذِهِ الْأَيَّامُ الَّتِی فَضَّلْتَهَا عَلَی الْأَيَّامِ وَ شَرَّفْتَهَا قَدْ بَلَّغْتَنِيهَا بِمَنِّکَ وَ رَحْمَتِکَ فَأَنْزِلْ عَلَيْنَا مِنْ بَرَکَاتِکَ وَ أَوْسِعْ عَلَيْنَا فِيهَا مِنْ نَعْمَائِکَ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَهْدِيَنَا فِيهَا لِسَبِيلِ الْهُدَی وَ الْعَفَافِ وَ الْغِنَی وَ الْعَمَلِ فِيهَا بِمَا تُحِبُّ وَ تَرْضَی اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ يَا مَوْضِعَ کُلِّ شَکْوَی وَ يَا سَامِعَ کُلِّ نَجْوَی وَ يَا شَاهِدَ کُلِّ مَلَإٍ وَ يَا عَالِمَ کُلِّ خَفِيَّةٍ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَکْشِفَ عَنَّا فِيهَا الْبَلَاءَ وَ تَسْتَجِيبَ لَنَا فِيهَا الدُّعَاءَ وَ تُقَوِّيَنَا فِيهَا وَ تُعِينَنَا وَ تُوَفِّقَنَا فِيهَا لِمَا تُحِبُّ رَبَّنَا وَ تَرْضَی وَ عَلَی مَا افْتَرَضْتَ عَلَيْنَا مِنْ طَاعَتِکَ وَ طَاعَةِ رَسُولِکَ وَ أَهْلِ وِلَايَتِکَ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ، (1)

وَ أَنْ تَهَبَ لَنَا فِيهَا الرِّضَا إِنَّکَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ وَ لا تَحْرِمْنَا خَيْرَ مَا تُنْزِلُ فِيهَا مِنَ السَّمَاءِ وَ طَهِّرْنَا مِنَ الذُّنُوبِ يَا عَلَامَ الْغُيُوبِ وَ أَوْجِبْ لَنَا فِيهَا دَارَ الْخُلُودِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ لا تَتْرُکْ لَنَا فِيهَا ذَنْبا إِلّا غَفَرْتَهُ وَ لا هَمّا إِلّا فَرَّجْتَهُ وَ لا دَيْناً إِلّا قَضَيْتَهُ وَ لا غَائِباً إِلّا أَدَّيْتَهُ وَ لا حَاجَةً مِنْ حَوَائِجِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَهِ إِلا سَهَّلْتَهَا وَ يَسَّرْتَهَا إِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِيرٌ اللَّهُمَّ يَا عَالِمَ

1- خدایا این روزها روزهایی است، که بر سایر روزها برتری و شرافت دادی و به لطف و رحمتت مرا به آنها رساندی، برکاتت را بر ما فرو

فرست، و از نعمت هایت در این روزها بر ما وسعت ده. خدایا از تو میخواهم بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و ما را در این روزها به راه هدایت و پاکدامنی و بینیازی و عمل در آنها به آنچه می پسندی و خشنود می شود هدایت فرمایی، خدایا از تو درخواست می کنم، ای جایگاه هر شکوایه، و ای شنوای هر رازونیاز، و ای حاضر در هر جمع، و ای دانای هر نهان، که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و در این روزها بلا را از ما برگردانی، و دعایمان را مستجاب گردانی، و نیرویمان دهی و یاریمان نمایی، و به آنچه ای پروردگار ما دوست داری و خشنود میشود موّفقمان بداری، و بر اموری که از طاعتت و طاعت رسولت و اهل ولایتت بر ما واجب نمودی توفیقمان دهی. خدایا از تو درخواست میکنم ای مهربان ترین مهربانان، که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی،

الْخَفِيَّاتِ يَا رَاحِمَ الْعَبَرَاتِ يَا مُجِيبَ الدَّعَوَاتِ يَا رَبَّ الْأَرَضِينَ وَ السَّمَاوَاتِ يَا مَنْ لا تَتَشَابَهُ عَلَيْهِ الْأَصْوَاتُ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اجْعَلْنَا فِيهَا مِنْ عُتَقَائِكَ وَ طُلَقَائِكَ مِنَ النَّارِ وَ الْفَائِزِينَ بِجَنَّتِكَ وَ النَّاجِينَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ أَجْمَعِينَ. (1)

چهارم: در هر روز از این دهه بخواند پنج دعایی را که حضرت جبرییل برای حضرت عیسی علیه السّلام از جانب خدا هدیه آورد، تا در این ایام بخواند، و آن پنج دعا این است:

صوت

***

(1) أَشْهَدُ أَنْ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْ ءٍ قَدِيرٌ (2) أَشْهَدُ أَنْ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِيكَ لَهُ أَحَدا صَمَدا لَمْ يَتَّخِذْ صَاحِبَةً وَ لا وَلَداً (3) أَشْهَدُ أَنْ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِيكَ لَهُ أَحَداً صَمَداً لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوا أَحَدٌ (4) أَشْهَدُ أَنْ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَ لَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَ يُمِيتُ وَ هُوَ حَيٌّ لا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْ ءٍ قَدِيرٌ (5) حَسْبِيَ اللَّهُ وَ كَفَى سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ دَعَا لَيْسَ وَرَاءَ اللَّهِ مُنْتَهَى أَشْهَدُ لِلَّهِ بِمَا دَعَا وَ أَنَّهُ بَرِي ءٌ مِمَّنْ تَبَرَّأَ وَ أَنَّ لِلَّهِ الْآخِرَةَ وَ الْأُولَى. (2)

حضرت عیسی علیه السلام برای صد مرتبه خواند هر کدام از این دعاها، ثواب بسیاری بیان کرده است و این امر بعید به نظر نمیرسد، چنان که علامه مجلسی فرموده: اگر کسی هر روز هریک از این

1- و خشنودی خود را در این روزها به ما ارزانی کنی، که به یقین تو شنوای دعایی، و از خیری که در این ایام از عالم بالا نازل میکنی، ما را محروم مساز و از گناهان ما را پاک ساز، ای دانای نهانها، و در این روزها خانه جاودان را بر ما واجب گردان. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود

فرست، و گناهی را برای ما باقی بگذار جز آنکه ببخشی، و نه اندوهی جز آنکه برطرف کنی، و نه بدهی جز انکه بپردازی، و نه غایبی جز انکه به ما برسانی، و نه حاجتی از حاجات دنیا و آخرت جز آنکه هموار و آسان نمایی، به یقین تو بر هرچیز توانایی. خدایا ای دانای نهان، ای رحم کننده به اشک های روان، ای اجابت کننده دعاها، ای پروردگار زمین ها و آسمان ها، ای آن که صداها بر او اشتباه نشود، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و ما را در این روزها از آزادشدگان و رهاگشتگان از اتش، و رسیدگان به بهشت، و از نجات یافتگان قرار ده به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان، و درود خدا بر آقایمان محمّد و همه اهل بیتش.
2- (1) گواهی می دهم که معبودی جز خدا نیست، یگانه و بی شریک است، فرمانروایی و سپاس برای اوست، خیر تنها به دست اوست و او بر هرچیز تواناست (2) گواهی میدهم معبودی جز خدا نیست، یگانه و بی شریک است، یکتا و بی نیاز است همسر و فرزندی نگرفته است. (3) گواهی می دهم معبودی جز خدا نیست، یگانه و بی شریک است، یکتا و بی نیاز است نه زاده و نه زاییده شده است، و برایش هیچ همتایی نیست. (4) گواهی می دهم معبودی جز خدا نیست، یگانه و بی شریک است، فرمانروایی و سپاس برای اوست، زنده میکند و می میراند و اوست زنده ای که نمی میرد، خیر تنها به دست اوست، و او بر هرچیز تواناست. (5) خدا مرا بس است و کفایت میکند، خدا گوش فرا دهد برای آن که او را بخواند، ورای خدا نهایتی نیست، گواهی می دهم برای خدا به آنچه دعوت کرد، و خدا بیزار است از هرکه از او بیزای جوید، و آخرت و دنیا از ان خداست.

دعاها را ده مرتبه بخواند به روایت عمل کرده، ولی اگر هر روز هریک را صد مرتبه بخواند بهتر است.

پنجم: در هر روز این دهه این تهلیلات را که از امیر المؤمنین علیه السّلام با ثواب بسیار روایت شده بخواند.

و اگر روزی ده مرتبه بخواند بهتر است:

صوت

***

لا إِلَهَ إِلّا اللَّهُ عَدَدَ اللَّيَالِی وَ الدُّهُورِ لا إِلَهَ إِلّا اللَّهُ عَدَدَ أَمْوَاجِ الْبُحُورِ لا إِلَهَ إِلّا اللَّهُ وَ رَحْمَتُهُ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ لا إِلَهَ إِلّا اللَّهُ عَدَدَ الشَّوْكِ وَ الشَّجَرِ لا إِلَهَ إِلّا اللَّهُ عَدَدَ الشَّعْرِ وَ الْوَبَرِ لا إِلَهَ إِلّا اللَّهُ عَدَدَ الْحَجَرِ وَ الْمَدَرِ لا إِلَهَ إِلّا اللَّهُ عَدَدَ لَمْحِ الْعُيُونِ لا إِلَهَ إِلّا اللَّهُ فِی اللَّيْلِ إِذَا عَسْعَسَ وَ [فی] الصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ لا إِلَهَ إِلّا اللَّهُ عَدَدَ الرِّيَاحِ فِی الْبَرَارِی وَ الصُّخُورِ لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مِنَ الْيَوْمِ إِلَی يَوْمِ يُنْفَخُ فِی الصُّورِ. (1)

اعمال روز اول آن

روز اوّل: روز بسیار مبارکی است و در آن چند عمل وارد است.

اوّل: روزه که ثواب روزه هشتاد ماه را دارد.

دوّم: خواندن نماز حضرت فاطمه علیها السّلام، شیخ فرمود: روایت شده: این نماز چهار رکعت است با دو سلام، مانند نماز امیر المؤمنین علیه السّلام که در هر رکعت سوره «حمد» یک مرتبه و سوره توحید پنجاه مرتبه خوانده میشود و پس از سلام تسبیحات آن حضرت را گفته، سپس بخواند:

سُبْحَانَ ذِی الْعِزِّ الشَّامِخِ الْمُنِيفِ سُبْحَانَ ذِی الْجَلَالِ الْبَاذِخِ الْعَظِيمِ سُبْحَانَ ذِی الْمُلْكِ الْفَاخِرِ الْقَدِيمِ سُبْحَانَ مَنْ يَرَی أَثَرَ النَّمْلَةِ فِی الصَّفَا سُبْحَانَ مَنْ يَرَی وَقْعَ الطَّيْرِ فِی الْهَوَاءِ سُبْحَانَ مَنْ هُوَ هَكَذَا وَ لا هَكَذَا غَيْرُهُ (2)

سوّم: دو رکعت نماز

ص: 383

1- معبودی جز خدا نیست به شمار شبها و روزگاران، معبودی جز خدا نیست به شمار امواج دریاها، معبودی جز خدا نیست، و رحمت او از آنچه گرد میآورند بهتر است، معبودی جز خدا نیست، به شمار خارها و درختان، معبودی جز خدا نیست به شمار موها و کرکها، معبودی جز خدا نیست به شمار سنگها و کلوخها، معبودی جز خدا نیست به شمار بهم خوردن پلکها، معبودی جز خدا نیست در شب چون سیاهی بنماید و در صبح چون سپیدی سر برآورد، معبودی جز خدا نیست به شمار بادها در صحراها و کوهها، معبودی جز خدا نیست از امروز تا روز دمیده شدن در صور.
2- منزّه است آن داری عزّت بلندمرتبه شریف، منزّه است آن دارای عظمت بسیار با شکوه بزرگ، منزّه است آن دارای فرمانروایی گرانمایه ازلی، منزّه است آن که جای پای مورچه را بر سنگ صاف بیند، منزّه است آن که چگونگی گذر پرنده را در هوا بیند، منزّه است آن که او چنین است، و جز او چنین نیست.

نیم ساعت پیش از رسیدن آفتاب به هنگام ظهر بخواند، در هر رکعت سوره «حمد» یک مرتبه و هر یک از «توحید» و «ایه الکرسی» و «قدر» را ده مرتبه بخواند.

چهارم: هرکه از ستمگری وحشت دارد، در این روز بگوید:

حَسْبِی حَسْبِی حَسْبِی مِنْ سُؤَالِی عِلْمُکَ بِحَالِی (1)

تا خدا شرّ ستمکار را از او کفایت کند، و بدان که در این روز حضرت ابراهیم خلیل علیه السّلام متولّد شده است، و نیز در این روز به روایت شیخ کلینی و شیخ طوسی، حضرت فاطم علیها السّلام به امیر المؤمنین علیه السّلام تزویج شده.

روز هفتم: سال صدوچهارده شهادت امام باقر علیه السّلام در مدینه اتّفاق افتاده و به این سبب روز حزن شیعه است.

روز هشتم: روز ترویه است و روزه اش فضیلت بسیار دارد و روایت شده: روزه این روز کفّاره شصت سال است، و شیخ شهید غسل این روز را مستحّب دانسته.

اعمال شب عرفه

شب نهم: از شبهای پر برکت و شب مناجات با خدا برآورنده حاجات است و توبه در آن شب پذیرفته و دعا در آن مستجاب است و کسیکه آن شب را به عبادت به سر آورد، اجر صدوهفتاد سال عبادت را دارد، و برای آن شب چند عمل است: اوّل: این دعا را که روایت شده هرکه آن را در شب عرفه یا شبهای جمعه بخواند، خدا او را بیامرزد:

صوت

***

اللَّهُمَّ یَا شَاهِدَ کُلِّ نَجْوَی وَ مَوْضِعَ کُلِّ شَکْوَی وَ عَالِمَ کُلِّ خَفِیَّهٍ وَ مُنْتَهَی کُلِّ حَاجَهٍ یَا مُبْتَدِئا بِالنِّعَم عَلَی الْعِبَادِ یَا کَرِیمَ الْعَفْو یَا حَسَنَ التَّجَاوُز یَا جَوَادُ یَا مَنْ

لا يُوَارِى مِنْهُ لَيْلٌ دَاجٍ وَ لا

ص: 384

1- مرا کافی است، مرا کافی است، مرا کافی است، آگاهی تو به حالم از درخواست من.

بَحْرٌ عَجَّاجٌ وَ لا سَمَاءٌ ذَاتُ أَبْرَاجٍ وَ لا ظُلَمٌ ذَاتُ ارْتِتَاجٍ [ارْتِيَاجٍ] يَا مَنِ الظُّلْمَةُ عِنْدَهُ ضِيَاءٌ أَسْأَلُکَ بِنُورِ وَجْهِکَ الْکَرِيمِ الَّذِی تَجَلَّيْتَ بِهِ لِلْجَبَلِ فَجَعَلْتَهُ دَکّاً وَ خَرَّ مُوسَی صَعِقاً وَ بِاسْمِکَ الَّذِی رَفَعْتَ بِهِ السَّمَاوَاتِ بِلا عَمَدٍ وَ سَطَحْتَ بِهِ الْأَرْضَ عَلَی وَجْهِ مَاءٍ جَمَدٍ وَ بِاسْمِکَ الْمَخْزُونِ الْمَکْنُونِ الْمَکْتُوبِ الطَّاهِرِ الَّذِی إِذَا دُعِيتَ ، بِهِ أَجَبْتَ (1) وَ إِذَا سُئِلْتَ بِهِ أَعْطَيْتَ وَ بِاسْمِکَ السُّبُّوحِ الْقُدُّوسِ الْبُرْهَانِ الَّذِی هُوَ نُورٌ عَلَی کُلِّ نُورٍ وَ نُورٌ مِنْ نُورٍ يُضِی ءُ مِنْهُ کُلُّ نُورٍ إِذَا بَلَغَ الْأَرْضَ انْشَقَّتْ وَ إِذَا بَلَغَ السَّمَاوَاتِ فُتِحَتْ وَ إِذَا بَلَغَ الْعَرْشَ اهْتَزَّ وَ بِاسْمِکَ الَّذِی تَرْتَعِدُ مِنْهُ فَرَائِصُ مَلائِکَتِکَ وَ أَسْأَلُکَ بِحَقِّ جَبْرَئِيلَ وَ مِيکَائِيلَ وَ إِسْرَافِيلَ وَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَی صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ عَلَی جَمِيعِ الْأَنْبِيَاءِ وَ جَمِيعِ الْمَلائِکَهِ وَ بِالاسْمِ الَّذِی مَشَی بِهِ الْخِضْرُ عَلَی قُلَلِ [طَلَلِ] الْمَاءِ کَمَا مَشَی بِهِ عَلَی جَدَدِ الْأَرْضِ وَ بِاسْمِکَ الَّذِی فَلَقْتَ بِهِ الْبَحْرَ لِمُوسَی وَ أَغْرَقْتَ فِرْعَوْنَ وَ قَوْمَهُ وَ أَنْجَيْتَ بِهِ مُوسَی بْنَ عِمْرَانَ وَ مَنْ مَعَهُ وَ بِاسْمِکَ الَّذِی دَعَاکَ بِهِ مُوسَی بْنُ عِمْرَانَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ ، (2) فَاسْتَجَبْتَ لَهُ وَ أَلْقَيْتَ عَلَيْهِ مَحَبَّةً مِنْکَ وَ بِاسْمِکَ الَّذِی بِهِ أَحْيَا عِيسَی بْنُ مَرْيَمَ الْمَوْتَی وَ تَکَلَّمَ فِی الْمَهْدِ صَبِيّاً وَ أَبْرَأَ الْأَکْمَهَ وَ الْأَبْرَصَ بِإِذْنِکَ وَ بِاسْمِکَ الَّذِی دَعَاکَ بِهِ حَمَلَهُ عَرْشِکَ وَ جَبْرَئِيلُ وَ مِيکَائِيلُ وَ إِسْرَافِيلُ وَ حَبِيبُکَ مُحَمَّدٌ صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ مَلائِکَتُکَ الْمُقَرَّبُونَ وَ أَنْبِيَاؤُکَ الْمُرْسَلُونَ وَ عِبَادُکَ الصَّالِحُونَ مِنْ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرَضِينَ وَ بِاسْمِکَ الَّذِی دَعَاکَ بِهِ ذُو النُّونِ إِذْ ذَهَبَ مُغَاضِباً فَظَنَّ

1- خدایا ای آگاه از هر گفت وگوی پنهان، و جایگاه هر شکایت، و دانای هر نهان، و نهایت هر حاجت، ای آغازگر نعمت ها بر بندگان، ای بزرگوار گذشت، ای نیکو درگذشت، ای بخشنده، ای که چیزی را از او نپوشاند نه شب تار، نه دریای پر موج، نه آسمان دارای برجها، و نه تاریکیهای درهم پیچیده ای آن که تاریکی نزد او روشنایی است، از تو می خواهم به حق نور جلوه پرشکوهت که به آن بر کوه تجلّی کردی، و کوه را با خاک همسان ساختی، و موسی مدهوش بر زمین افتاد، به حق نامت که با آن آسمانها را بیستون برافراشتی، و زمین را بر روی آب منجمد بگستردی، و به حق نام مخزون، پوشیده، نوشته شده پاکیزه ات، که چون با آن خوانده شوی، پاسخ دهی،

2- و چون با آن درخواست شوی عطا کنی، و به حق نام منزّه و مقدّس و برهانت که آن نوری است بر فراز هر نور، و نوری است برامده از نور، از

آن روشنی می گیرد هر نور، چون به زمین شکافته شود، و چون به آسمان ها رسد گشوده گردد، و چون به عرش رسد، عرش به اهتزاز آید، و به حق نامت که از آن اندام فرشتگانت به لرزه آید، و از تو درخواست میکنم به حق جبرییل و میکاییل و اسرافیل، به حق محمد پیامبر برگزیده، درود خدا بر او و خاندانش و بر همه پیامبران و همه فرشتگان، و به حق نامی که به وسیله آن خضر بر روی امواج دریا ره سپرد، چنان که بر روی زمین سخت راه رفت، و به حق نامت که دریا را به آن برای موسی شکافتی، و فرعون و قومش را در آن غرق نمودی، و به وسیله آن موسی بن عمران و همراهانش را نجات دادی، و به حق نامت که موسی بن عمران از ناحیه طور ایمن تو را به آن خواند،

أَنْ لَنْ نَقْدِرَ [تَقْدِرَ] عَلَيْهِ فَنَادَى فِی الظُّلُمَاتِ أَنْ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ سُبْحَانَکَ إِنِّی کُنْتُ مِنَ الظَّالِمِینَ فَاسْتَجَبْتَ لَهُ وَ نَجَّیْتَهُ مِنَ الْغَمِّ وَ کَذَلِکَ تُنْجِی [نُنْجِی] الْمُؤْمِنِینَ وَ بِاسْمِکَ الْعَظِیمِ الَّذِی دَعَاکَ بِهِ دَاوُدُ وَ خَرَّ لَکَ سَاجِداً فَغَفَرْتَ لَهُ ذَنْبَهُ، (1) وَ بِاسْمِکَ الَّذِی دَعَتْکَ بِهِ آسِیَهُ امْرَأَهُ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِی عِنْدَکَ بَیْتاً فِی الْجَنَّهِ وَ نَجِّنِی مِنْ فِرْعَوْنَ وَ عَمَلِهِ وَ نَجِّنِی مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِینَ فَاسْتَجَبْتَ لَهَا دُعَاءَهَا وَ بِاسْمِکَ الَّذِی دَعَاکَ بِهِ أَیُّوبُ إِذْ حَلَّ بِهِ الْبَلَاءُ فَعَافَیْتَهُ وَ آتَیْتَهُ أَهْلَهُ وَ مِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَهً مِنْ عِنْدِکَ وَ ذِکْرَی لِلْعَابِدِینَ وَ بِاسْمِکَ الَّذِی دَعَاکَ بِهِ یَعْقُوبُ فَرَدَدْتَ عَلَیْهِ بَصَرَهُ وَ قُرَّهَ عَیْنِهِ یُوسُفَ وَ جَمَعْتَ شَمْلَهُ وَ بِاسْمِکَ الَّذِی دَعَاکَ بِهِ سُلَیْمَانُ فَوَهَبْتَ لَهُ مُلْکاً لا یَنْبَغِی لِأَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ إِنَّکَ أَنْتَ الْوَهَّابُ وَ بِاسْمِکَ الَّذِی سَخَّرْتَ بِهِ الْبُرَاقَ لِمُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ إِذْ قَالَ تَعَالَی سُبْحَانَ الَّذِی أَسْرَی بِعَبْدِهِ لَیْلا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَی الْمَسْجِدِ الْأَقْصَی وَ قَوْلُهُ: (2) سُبْحَانَ الَّذِی سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَ مَا کُنَّا لَهُ مُقْرِنِینَ وَ إِنَّا إِلَی رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ وَ بِاسْمِکَ الَّذِی تَنَزَّلَ بِهِ جَبْرَئِیلُ عَلَی مُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ بِاسْمِکَ الَّذِی دَعَاکَ بِهِ آدَمُ فَغَفَرْتَ لَهُ ذَنْبَهُ وَ أَسْکَنْتَهُ جَنَّتَکَ وَ أَسْأَلُکَ بِحَقِّ الْقُرْآنِ الْعَظِیمِ وَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِیِّینَ وَ بِحَقِّ إِبْرَاهِیمَ وَ بِحَقِّ فَصْلِکَ یَوْمَ الْقَضَاءِ وَ بِحَقِّ الْمَوَازِینِ إِذَا نُصِبَتْ وَ الصُّحُفِ إِذَا نُشِرَتْ وَ بِحَقِّ الْقَلَمِ وَ مَا جَرَی وَ اللَّوْحِ وَ مَا أَحْصَی وَ بِحَقِّ الاسْمِ الَّذِی کَتَبْتَهُ عَلَی سُرَادِقِ الْعَرْشِ قَبْلَ خَلْقِکَ الْخَلْقَ وَ الدُّنْیَا وَ الشَّمْسَ وَ

1- پس او را اجابت فرمودی، و از جانب خود بر دلش محبّت انداختی، و به حق نامت که به آن عیسی بن مریم مردگان را زنده کرد، و درحالی کودکی در گهواره سخن گفت، و کور مادرزاد و مبتلای به بیماری پیسی را به اذن تو شفا داد، و به حق نامت که حاملان عرشت تو را به آن خواندند، و جبرییل، و میکاییل، و اسرافیل و محبوبت محمّد [درود خدا بر او و خاندانش باد] و فرشتگان درگاهت، و پیامبران مرسلت، و بندگان شایسته ات، از اهل آسمانها و زمین، و به حق نامت که ذوالنون [حضرت یونس علیه السلام] تو را به آن خواند، در ان زمان که خشمناک رفت، و گمان کرد که بر او سخت نگیری، پس در میان تاریکی ها فریاد برآورد که معبودی جز تو نیست، منزّهی تو، من از ستمکاران بودم، پس دعایش را اجابت کردی، و او را از اندوه رهانیدی و اینچنین مردم با ایمان را نجات

می دهی، و به حق نام بزرگت که داود تو را به آن خواند، و در برابرت بر سجده افتاد، در نتیجه گناهش را آمرزیدی،
2- و به حق نامت که آسیه همسر فرعون تو را به آن خواند آنگاه که گفت: پروردگارا برای من نزد خود در بهشت خانه ای بنا کن، و از فرعون و عملش نجاتم ده، و مرا از چنگ ستمکاران خلاص کن، پس دعایش را مستجاب کردی، و به حق نامت که ایّوب تو را به آن خواند، زمانیکه بلا بر او فرود آمد، پس به او عافیت بخشیدی، و اهلش را و مانند آنها را به همراه آنان، از روی رحمت از نزد خود به پیش او بازگرداندی، و این را یادآوری برای بندگان نهادی، و به حق نامت که یعقوب تو را به آن خواند، پس بینایی و نور دیده اش یوسف، را به او بازگرداندی، و پریشانی اش را سرو سامان بخشیدی، و به حق نامت که سلیمان تو را به آن خواند، پس به او سلطنتی دادی که برای هیچکس پس از او شایسته نبود، همانا تو بسیار بخشنده ای، و به حق نامت که به آن براق را برای محمّد درود خدا بر او و خاندانش مسخرّ ساختی، آنجا که خدای تعالی فرمود: منزّه است خدایی که بنده اش را شبانه از مسجد الحرام تا مسجد الاقصی راه برد، و گفتار خدا:

الْقَمَرَ بِأَلْفَیْ عَامٍ وَ أَشْهَدُ أَنْ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِیکَ لَهُ وَ أَنَّ مُحَمَّدا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ، (1) وَ أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ الْمَخْزُونِ فِی خَزَائِنِکَ الَّذِی اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِی عِلْمِ الْغَیْبِ عِنْدَکَ لَمْ یَطْهَرْ عَلَیْهِ أَحَدٌ مِنْ خَلْقِکَ لا مَلَکٌ مُقَرَّبٌ وَ لا نَبِیٌّ مُرْسَلٌ وَ لا عَبْدٌ مُصْطَفًی وَ أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ الَّذِی شَقَقْتَ بِهِ الْبِحَارَ وَ قَامَتْ بِهِ الْجِبَالُ وَ اخْتَلَفَ بِهِ اللَّیْلُ وَ النَّهَارُ وَ بِحَقِّ السَّبْعِ الْمَثَانِی وَ الْقُرْآنِ الْعَظِیمِ وَ بِحَقِّ الْکِرَامِ الْکَاتِبِینَ وَ بِحَقِّ طه وَ یس وَ کهیعص وَ حمعسق وَ بِحَقِّ تَوْرَاهِ مُوسَی وَ إِنْجِیلِ عِیسَی وَ زَبُورِ دَاوُدَ وَ فُرْقَانِ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ عَلَی جَمِیعِ الرُّسُلِ وَ بِآهِیّا شَرَاهِیّا اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِحَقِّ تِلْکَ الْمُنَاجَاهِ الَّتِی کَانَتْ بَیْنَکَ وَ بَیْنَ مُوسَی بْنِ عِمْرَانَ فَوْقَ جَبَلِ طُورِ سَیْنَاءَ، (2) وَ أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ الَّذِی عَلَّمْتَهُ مَلَکَ الْمَوْتِ لِقَبْضِ الْأَرْوَاحِ وَ أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ الَّذِی کُتِبَ عَلَی وَرَقِ الزَّیْتُونِ فَخَضَعَتِ النِّیرَانُ لِتِلْکَ الْوَرَقَهِ فَقُلْتَ یَا نَارُ کُونِی بَرْداً وَ سَلاماً وَ أَسْأَلُکَ بِاسْمِکَ الَّذِی کَتَبْتَهُ عَلَی سُرَادِقِ الْمَجْدِ وَ الْکَرَامَهِ یَا مَنْ لا یُخْفِیهِ سَائِلٌ وَ لا یَنْقُصُهُ نَائِلٌ یَا مَنْ بِهِ یُسْتَغَاثُ وَ إِلَیْهِ یُلْجَأُ أَسْأَلُکَ بِمَعَاقِدِ الْعِزِّ مِنْ عَرْشِکَ وَ مُنْتَهَی الرَّحْمَهِ مِنْ کِتَابِکَ وَ بِاسْمِکَ الْأَعْظَمِ وَ جَدِّکَ الْأَعْلَی وَ کَلِمَاتِکَ التَّامَّاتِ الْعُلَی اللَّهُمَّ رَبَّ الرِّیَاحِ وَ مَا ذَرَتْ وَ السَّمَاءِ وَ مَا أَظَلَّتْ وَ الْأَرْضِ وَ مَا أَقَلَّتْ وَ الشَّیَاطِینِ وَ مَا أَضَلَّتْ وَ الْبِحَارِ وَ مَا جَرَتْ وَ بِحَقِّ کُلِّ حَقٍّ هُوَ عَلَیْکَ حَقٌّ، (3) وَ بِحَقِّ الْمَلائِکَهِ الْمُقَرَّبِینَ وَ الرَّوْحَانِیِّینَ وَ الْکَرُوبِیِّینَ وَ الْمُسَبِّحِینَ لَکَ بِاللَّیْلِ وَ النَّهَارِ لا یَفْتُرُونَ وَ بِحَقِّ

1- منزّه است خدایی که این مرکب را برای ما مسخرّ کرد، وگرنه قدرت تسخیرش را نداشتیم و ما به جانب پروردگارمان باز میگردیم، و به حق نامت که به وسیله آن جبراییل بر محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) نازل میشد، و به حق نامت که آدم تو را به آن خواند، پس گناهش را آمرزیدی، و در بهشت جای دادی، و از تو درخواست میکنم به حق قرآن بزرگ، و به حق محمّد خاتم پیامبران، و به حق ابراهیم، و به حق جدا کردنت حق وباطل را در روز داوری، و به حق ترازوها زمانی که نصب شوند و نامه ها وقتی که گشوده شوند، و به حق قلم و آنچه نوشت، و لوح و آنچه شمرد، و به حق اسمی که بر سراپرده عرش نوشتی، به دوهزار سال پیش از آنکه مخلوقات، و دنیا، و آفتاب، و ماه به دست قدرتت آفریده شوند، و گواهی می دهم که معبودی جز خدا نیست، یگانه و بی شریک است، و همانا محمّد بنده و فرستاده اوست،

2- و از تو درخواست می کنم به حق آن نامت که در میان گنجینه ای از گنجینه های توست، نامی که در علم غیب نزد خود خاص خویش نمودی، نامی که هیچیک از آفریدگانت بر آن آگاه نشد، نه فرشته مقرّبی، و نه پیامبر فرستاده ای، و نه بنده برگزیده ای و از تو درخواست میکنم به حق نامت، که دریاها را با آن شکافتی، و کوهها را با آن برپا ساختی، و شب و روز با آن در رفت وآمد شد، و به حق سوره «حمد» ، و قران بزرگ، و به حق نویسندگان بزرگوارت، و به حق سوره های «طه» «یس» ، و «کهیعص» و «حمعسق» ، و بحق تورات موسی، و انجیل عیسی، و زبور داود، و فرقان محمّد درود خدا بر او و خاندانش و بر همه رسولان و به حق اهیا و شراهیّ [دو نام اعظم، یادوراز، یا دو تن از اولیای الهی] ، خدایا از تو درخواست می کنم به حق آن راز و نیازی که میان تو و موسی بن عمران بر فراز کوه طور سینا انجام گرفت،
3- و از تو میخواهم به حق نامی که برای گرفتن جانها به ملک الموت آموختی و از تو می خواهم به حق نامی که بر برگ زیتون نوشته شد، و آتش در برابر آن برگ فروتن گشت، پس گفتی: ای آتش سرد سرد و سلامت باش، و از تو می خواهم به حق نامی که آن را بر سراپرده بزرگواری و کرامت نوشتی، ای که خواهنده ای بازش ندارد، و عطا از خزانه هایش نکاهد، ای آن که از او فریادرسی شود، و از او پناه جویند، از تو درخواست میکنم به جایگاه عزّت از عرشت، و حدّ نهایی رحمت از کتابت، و اسم اعظمت، و شأن برترت، و کلمات کامل والایت، خدایا ای پروردگار بادها و آنچه پراکنده کردند، و ای پروردگار آسمان و آنچه بر آن سایه افکند، و ای پروردگار زمین و آنچه را با خود برداشت، و ای پروردگار شیاطین و هرکه را گمراه گردند، و ای پروردگار دریاها و آنچه روان شد، و به حق هر حقی که آن بر تو حق است،

إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِکَ وَ بِحَقِّ کُلِّ وَلِیٍّ یُنَادِیکَ بَیْنَ الصَّفَا وَ الْمَرْوَهِ وَ تَسْتَجِیبُ لَهُ دُعَاءَهُ یَا مُجِیبُ أَسْأَلُکَ بِحَقِّ هَذِهِ الْأَسْمَاءِ وَ بِهَذِهِ الدَّعَوَاتِ أَنْ تَغْفِرَ لَنَا مَا قَدَّمْنَا وَ مَا أَخَّرْنَا وَ مَا أَسْرَرْنَا وَ مَا أَعْلَنَّا وَ مَا أَبْدَیْنَا وَ مَا أَخْفَیْنَا وَ مَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنَّا إِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ بِرَحْمَتِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ یَا حَافِظَ کُلِّ غَرِیبٍ یَا مُونِسَ کُلِّ وَحِیدٍ یَا قُوَّهَ کُلِّ ضَعِیفٍ یَا نَاصِرَ کُلِّ مَظْلُومٍ یَا رَازِقَ کُلِّ مَحْرُومٍ یَا مُونِسَ کُلِّ مُسْتَوْحِشٍ یَا صَاحِبَ کُلِّ مُسَافِرٍ یَا عِمَادَ کُلِّ حَاضِرٍ یَا غَافِرَ کُلِّ ذَنْبٍ وَ خَطِیئَهٍ یَا غِیَاثَ الْمُسْتَغِیثِینَ یَا صَرِیخَ الْمُسْتَصْرِخِینَ یَا کَاشِفَ کَرْبِ الْمَکْرُوبِینَ، (1) یَا فَارِجَ هَمِّ الْمَهْمُومِینَ یَا بَدِیعَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرَضِینَ یَا مُنْتَهَی غَایَهِ الطَّالِبِینَ یَا مُجِیبَ دَعْوَهِ الْمُضْطَرِّینَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ یَا رَبَّ الْعَالَمِینَ یَا دَیَّانَ یَوْمِ الدِّینِ یَا أَجْوَدَ الْأَجْوَدِینَ یَا أَکْرَمَ الْأَکْرَمِینَ یَا أَسْمَعَ السَّامِعِینَ یَا أَبْصَرَ النَّاظِرِینَ یَا أَقْدَرَ الْقَادِرِینَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تُغَیِّرُ النِّعَمَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تُورِثُ النَّدَمَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تُورِثُ السَّقَمَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تَهْتِکُ الْعِصَمَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تَرُدُّ الدُّعَاءَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تَحْبِسُ قَطْرَ السَّمَاءِ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تُعَجِّلُ الْفَنَاءَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تَجْلِبُ الشَّقَاءَ ، (2) وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تُظْلِمُ الْهَوَاءَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی تَکْشِفُ الْغِطَاءَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی لا یَغْفِرُهَا غَیْرُکَ یَا اللَّهُ وَ احْمِلْ عَنِّی کُلَّ تَبِعَهٍ لِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِکَ وَ اجْعَلْ لِی مِنْ أَمْرِی فَرَجاً وَ مَخْرَجاً وَ یُسْراً وَ أَنْزِلْ یَقِینَکَ فِی صَدْرِی وَ

1- و به حق فرشتگان درگاهت، و روحانیان و کرّوبیان، و آنان که شب و روز بدون اینکه سستی ورزند برایت تسبیح می گویند، و به حق ابراهیم خلیلت، و به حق هر دوستی که میان صفا و مروه تو را می خواند، و تو دعایش را اجابت می کنی، ای اجابت کننده، از تو درخواست میکنم به حق این نامها، و به حق این دعاها، که ما را بیامرزی از گناهانی که پیش از این انجام دادیم، و از این پس انجام می دهیم، و آنچه پنهان و آنچه آشکار کردیم، و آنچه ظاهر نموده و آنچه نهان ساختیم، و آنچه را تو از ما به آن آگاه تری، همانا تو بر هرچیز توانایی، به مهربانیات، ای مهربان ترین مهربانان. ای نگهدار هر غریب، ای مونس هر تنها، ای نیروی هر ناتوان، ای یار هر ستمدیده، ای روزی بخش هر محروم، ای همدم هر هراسان، ای همراه هر مسافر، ای تکیه گاه هر حاضر، ای آمرزنده هر گناه و خطا، ای

فریادرس فریادکنان، ای دادرس دادخواهان، ای برطرف ساز اندوه اندوه گینان،
2- ای غم گسار غمزدگان، ای پدید آورنده آسمانها و زمینها، ای نهایت هدف جویندگان، ای اجابت کننده دعای بیچارگان، ای مهربان ترین مهربانان، ای پروردگار جهانیان ای پاداش دهنده روز پاداش، ای بخشنده ترین بخشندگان، ای کریم ترین کریمان، ای شنواترین شنوندگان، ای بیناترین بینایان، ای تواناترین توانایان، بر من بیامرز گناهانی که نعمتها را تغییر می دهد، و گناهانی که پشیمانی به بار میآورد، و گناهانی که باعث بیماریها می شود، و گناهانی که پرده های حرمت حرمت را میدرد، و گناهانی که دعا را پس می زند، و گناهانی که باران آسمان را نگاه می دارد، و گناهانی که نابودی را به شتاب می رساند، و گناهانی که بدبختی می آورد،

رَجَاءَکَ فِی قَلْبِی حَتَّی لا أَرْجُوَ غَیْرَکَ اللَّهُمَّ احْفَظْنِی وَ عَافِنِی فِی مَقَامِی وَ اصْحَبْنِی فِی لَیْلِی وَ نَهَارِی وَ مِنْ بَیْنِ یَدَیَّ وَ مِنْ خَلْفِی وَ عَنْ یَمِینِی وَ عَنْ شِمَالِی وَ مِنْ فَوْقِی وَ مِنْ تَحْتِی وَ یَسِّرْ لِیَ السَّبِیلَ وَ أَحْسِنْ لِیَ التَّیْسِیرَ وَ لا تَخْذُلْنِی فِی الْعَسِیرِ وَ اهْدِنِی یَا خَیْرَ دَلِیلٍ، (1) وَ لا تَکِلْنِی إِلَی نَفْسِی فِی الْأُمُورِ وَ لَقِّنِی کُلَّ سُرُورٍ وَ اقْلِبْنِی إِلَی أَهْلِی بِالْفَلاحِ وَ النَّجَاحِ مَحْبُوراً فِی الْعَاجِلِ وَ الْآجِلِ إِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِیرٌ وَ ارْزُقْنِی مِنْ فَضْلِکَ وَ أَوْسِعْ عَلَیَّ مِنْ طَیِّبَاتِ رِزْقِکَ وَ اسْتَعْمِلْنِی فِی طَاعَتِکَ وَ أَجِرْنِی مِنْ عَذَابِکَ وَ نَارِکَ وَ اقْلِبْنِی إِذَا تَوَفَّیْتَنِی إِلَی جَنَّتِکَ بِرَحْمَتِکَ اللَّهُمَّ إِنِّی أَعُوذُ بِکَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِکَ وَ مِنْ تَحْوِیلِ عَافِیَتِکَ وَ مِنْ حُلُولِ نَقِمَتِکَ وَ مِنْ نُزُولِ عَذَابِکَ وَ أَعُوذُ بِکَ مِنْ جَهْدِ الْبَلَاءِ وَ دَرَکِ الشَّقَاءِ وَ مِنْ سُوءِ الْقَضَاءِ وَ شَمَاتَهِ الْأَعْدَاءِ وَ مِنْ شَرِّ مَا یَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَ مِنْ شَرِّ مَا فِی الْکِتَابِ الْمُنْزَلِ اللَّهُمَّ لا تَجْعَلْنِی مِنَ الْأَشْرَارِ وَ لا مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ، (2) وَ لا تَحْرِمْنِی صُحْبَهَ الْأَخْیَارِ وَ أَحْیِنِی حَیَاهً طَیِّبَهً وَ تَوَفَّنِی وَفَاهً طَیِّبَهً تُلْحِقُنِی بِالْأَبْرَارِ وَ ارْزُقْنِی مُرَافَقَهَ الْأَنْبِیَاءِ فِی مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِیکٍ مُقْتَدِرٍ اللَّهُمَّ لَکَ الْحَمْدُ عَلَی حُسْنِ بَلائِکَ وَ صُنْعِکَ وَ لَکَ الْحَمْدُ عَلَی الْإِسْلامِ وَ اتِّبَاعِ السُّنَّهِ یَا رَبِّ کَمَا هَدَیْتَهُمْ لِدِینِکَ وَ عَلَّمْتَهُمْ کِتَابَکَ فَاهْدِنَا وَ عَلِّمْنَا وَ لَکَ الْحَمْدُ عَلَی حُسْنِ بَلائِکَ وَ صُنْعِکَ عِنْدِی خَاصَّهً کَمَا خَلَقْتَنِی فَأَحْسَنْتَ خَلْقِی وَ عَلَّمْتَنِی فَأَحْسَنْتَ تَعْلِیمِی وَ هَدَیْتَنِی فَأَحْسَنْتَ هِدَایَتِی فَلَکَ الْحَمْدُ عَلَی إِنْعَامِکَ عَلَیَّ قَدِیماً وَ حَدِیثاً فَکَمْ مِنْ

1- و گناهانی که هوا را تیره می کند، و گناهانی که پرده حیا را بالا میزند، و گناهانی که جز تو کسی آنها را نمیآمرزد، ای خدا، و هر حقی که از یکی از بندگانت به دوش من است بردار، و برای من در کارم گشایش و راه چاره و آسانی قرار ده، و یقینت را در سینه ام و امیدت را در دلم فرود آر، تا به غیر تو امید نبندم. خدایا نگاهم دار و در جایگاهم عافیت ده، و همراه من باش، در شب و در روز، و از پیش رو و پشت سر، و از راست و چپ، و از بالا و زیر پا، و راه را بر من هموار ساز، و سهولت امر را برایم نیکو گردان، و در دشواری خوارم مکن، و مرا راهنما باش ای بهترین راهنما،
2- و در کارها مرا به خود وامگذار، و هرگونه دلخوشی را به دلم انداز و مرا با رستگاری و سربلندی به خانواده ام بازگردان، آراسته به شادکامی، در دنیاوآخرت، همانا تو بر هرچیز توانایی، و از فضلت نصیبم کن، و از روزی های پاکیزه ات بر من وسعت ده، و در طاعت به کار گیر، و از عذاب و آتشت پناهم ده، و زمانیکه مرا از دنیا بردی از روی رحمت به بهشتت

وارد کن. خدایا به تو پناه میآورم از زوال نعمتت، و از تغییر عافیتت، و از فرود آمدن انتقامت، و از نزول عذابت، و به تو پناه میآورم از سختی بلا، و افتادن در بدبختی، و از بدی سرنوشت و سرزنش دشمنان، و از شرّ آنچه از آسمان میرسد، و از شرّ آنچه در کتاب نازل شده ات شرّ قلمداد کردی. خدایا مرا از اشرار و از اهل آتش قرار مده،

كَرْبٍ يَا سَيِّدِی قَدْ فَرَّجْتَهُ وَ كَمْ مِنْ غَمٍّ يَا سَيِّدِی قَدْ نَفَّسْتَهُ وَ كَمْ مِنْ هَمٍّ يَا سَيِّدِی قَدْ كَشَفْتَهُ وَ كَمْ مِنْ بَلاءٍ يَا سَيِّدِی قَدْ صَرَفْتَهُ وَ كَمْ مِنْ عَيْبٍ يَا سَيِّدِی قَدْ سَتَرْتَهُ ، (1) فَلَكَ الْحَمْدُ عَلَى كُلِّ حَالٍ فِی كُلِّ مَثْوًی وَ زَمَانٍ وَ مُنْقَلَبٍ وَ مُقَامٍ [مَقَامٍ] وَ عَلَى هَذِهِ الْحَالِ وَ كُلِّ حَالٍ اللَّهُمَّ اجْعَلْنِی مِنْ أَفْضَلِ عِبَادِكَ نَصِيباً فِی هَذَا الْيَوْمِ مِنْ خَيْرٍ تَقْسِمُهُ أَوْ ضُرٍّ تَكْشِفُهُ أَوْ سُوءٍ تَصْرِفُهُ أَوْ بَلاءٍ تَدْفَعُهُ أَوْ خَيْرٍ تَسُوقُهُ أَوْ رَحْمَةٍ تَنْشُرُهَا أَوْ عَافِيَةٍ تُلْبِسُهَا فَإِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَیْ ءٍ قَدِيرٌ وَ بِيَدِكَ خَزَائِنُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ أَنْتَ الْوَاحِدُ الْكَرِيمُ الْمُعْطِی الَّذِی لا يُرَدُّ سَائِلُهُ وَ لا يُخَيَّبُ آمِلُهُ وَ لا يَنْقُصُ نَائِلُهُ وَ لا يَنْفَدُ مَا عِنْدَهُ بَلْ يَزْدَادُ كَثْرَةً وَ طِيباً وَ عَطَاءً وَ جُوداً وَ ارْزُقْنِی مِنْ خَزَائِنِكَ الَّتِی لا تَفْنَى وَ مِنْ رَحْمَتِكَ الْوَاسِعَةِ إِنَّ عَطَاءَكَ لَمْ يَكُنْ مَحْظُورا وَ أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَیْ ءٍ قَدِيرٌ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ . (2)

دوّم: هزار مرتبه تسبيحات عشر را كه سيّد به نقل كفعمی ذكر فرموده بخواند، و اين تسبيحات در اعمال روز عرفه بيايد.

سوّم: دعای اللّهمّ من تعبّا و تهيا» را كه در روز عرفه و شب و روز جمعه نيز وارد است بخواند، و متن آن در بيان اعمال شب جمعه گذشت

چهارم: حضرت سيّد الشهدا عليه السّلام و زمين كربلا را زيارت كند، و تا روز عيد قربان در آنجا بماند، تا از شرّ آن سال محفوظ باشد.

اعمال روز عرفه

روز نهم: روز عرفه و از اعياد بزرگ است، گرچه به اسم عيد

1- و از همنشينی نيكان محروم مگردان، و به زندگی پاكيزه زنده ام بدار و به مرگ پاكيزه بميران، به نيكان پيوندم ده، همنشينی با پيامبران را نصيم فرما، همنشينی در جايگاه صدق، نزد فرمانروايی نيرومند. خدايا تو را سپاس بر نيكی آزمايش و رفتارت، و تو را سپاس بر اسلام و پيروی روش پيامبر، پروردگارا، چنان كه اينان را به دينت هدايت فرمودی، و كتاب خود را به آنها آموختی، ما را هم رهنما باش و به ما هم بياموز، تو را سپاس بر نيكی آزمايش و رفتارت به ويژه نسبت به من، چنان كه مرا آفريدی، و آفرينشم را نيكو نهادی، و به من آموختی و آموزشم را نيكو نمودی، و راهنمايی ام فرمودی، و راهنمايی ام را نيكو گرداندی، پس تو را سپاس بر

نعمت بخشی ات بر من در گذشته و حال، آقای من چه بسیار محنت غم زایی که از من گشودی، و چه بسیار اندوهی که زدودی، و چه بسیار نگرانی که برطرف ساختی، و چه بسیار بلایی که ای آقای من برگرداندی، و چه بسیار عیبی که پوشاندی،

2- پس تو را سپاس بر هر حال، در هر مکان و زمان، و هر منزل و مقام، و بر این حال و هر حال. خدایا مرا در این روز از برترین بندگانت در روزی قرار ده، از خیری که پخش میکنی، یا رنجی که برطرف می نمایی، یا امر بدی که برمی گردانی، یا بلایی که دفع می کنی، یا خیری که می فرستی، یا رحمتی که می گسترانی، یا عافیتی که بر بندگان می پوشانی، همانا تو بر هرچیز توانایی، و خزانه های آسمان ها و زمین به دست توست، و تو یگانه بزرگوار عطا بخشی هستی که خواهنده اش بازگردانده نشود، و آرزومندش ناامید نگردد، و عطایش کاستی نپذیرد، و آنچه نزد اوست پایان نیابد، بلکه به فزونی عنایت و خاطر پسندی و عطا و بخشش بیفزاید، و مرا روزی کن از خزانه هایت که تمام نمی شود، و از رحمت گسترده ات، همانا عطایت ممنوع نبوده، و تو بر هر چیز توانایی، به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان.

نامیده نشده و روزی است که خدا بندگانش را به عبادت و طاعت خویش دعوت کرده و سفره های جود و احسانش را برای آنان گسترده، و شیطان در این روز خوارتر و حقیرتر، و رانده تر و خشمناک تر از روزهای دیگر است، و روایت شده که حضرت زین العابدین علیه السّلام در روز عرفه صدای سائلی را شنید که از مردم درخواست کمک می کرد، به او فرمود: وای بر تو، آیا در این روز از غیر خدا درخواست میکنی؟ ! و حال آنکه برای بچه های در رحم، در این روز امید می رود، که فضل خدا شامل حالشان گردد، و سعادتمند شوند.

و برای این روز چند عمل وارد است: اوّل: غسل.

دوم: زیارت حضرت سید الشّهداء علیه السّلام که برابر هزار حج و هزار عمره و هزار جهاد و بلکه افضل از این است، و روایات در کثرت فضیلت زیارت آن حضرت در این روز متواتر است [یعنی از افراد بسیاری نقل شده است] و اگر کسی در این روز توفیق یابد، که زیر قبّه مقدّسه آن حضرت باشد، ثوابش کمتر از کسی که در عرفات باشد نیست، بلکه بیشتر و بیشتر است، و کیفیت زیارت آن حضرت بعد از این در باب زیارات ان شاء اللّه تعالی می آید.

سوم: پس از نماز عصر، پیش از آنکه مشغول خواندن دعاهای عرفه شود، در زیر آسمان دو رکعت نماز بجا آورد، و به گناهانش نزد خدا اعتراف و اقرار نماید، تا به ثواب عرفات دست یابد، و گناهانش آمرزیده گردد، آنگاه به اعمال و دعاهای عرفه که از ائمه طاهره

علیهم السّلام روایت شده است مشغول گردد، و آن اعمال و ادعیه بیشتر از ان است که به طور کامل در این مختصر ذکر شود ولی به اندازه ای که این کتاب گنجایش آن را داشته باشد نقل میکنیم.

شیخ کفعمی در کتاب «مصباح» فرموده: برای کسیکه از دعا خواندن ضعف پیدا نکند روزه روز عرفه مستحب است، و پیش از زوال [رسیدن آفتاب به وقت شرعی ظهر] غسل استحباب دارد، و همچنین زیارت امام حسین علیه السّلام در روزوشب عرفه مستحبّ است.

و چون وقت زوال رسید، زیر آسمان رود، و نماز ظهر را با رکوع و سجود نیکو بجا آورد، و چون از نماز ظهروعصر فارغ شود، دو رکعت نماز بخواند، در رکعت اول پس از سوره «حمد» سوره «توحید» و در رکعت دوم بعد از (حمد) سوره (کافرون) بخواند، پس از ان چهار رکعت نماز بجا آورد، در هر رکعت پس از سوره (حمد) پنجاه مرتبه سوره (توحید) بخواند.

فقیر میگوید: این نماز همان نماز حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام است، که در ضمن اعمال روز جمعه گذشت.

سپس شیخ کفعمی فرموده است: این تسبیحات را که از حضرت رسول صلّی اللّه علیه و آله روایت شده است، و سیّد ابن طاووس در «اقبال» ذکر فرموده بخوان:

صوت

***

سُبْحَانَ الَّذِی فِی السَّمَاءِ عَرْشُهُ سُبْحَانَ الَّذِی فِی الْأَرْضِ حُکْمُهُ سُبْحَانَ الَّذِی فِی الْقُبُورِ قَضَاؤُهُ سُبْحَانَ الَّذِی فِی الْبَحْرِ سَبِیلُهُ سُبْحَانَ الَّذِی فِی النَّارِ سُلْطَانُهُ سُبْحَانَ الَّذِی فِی الْجَنَّهِ رَحْمَتُهُ سُبْحَانَ الَّذِی فِی الْقِیَامَهِ عَدْلُهُ سُبْحَانَ الَّذِی رَفَعَ السَّمَاءَ سُبْحَانَ الَّذِی بَسَطَ الْأَرْضَ سُبْحَانَ الَّذِی لا مَلْجَأَ وَ لا مَنْجَی مِنْهُ إِلا إِلَیْهِ. (1)

سپس

1- منزّه است خدایی که عرشش در آسمان است، : منزّه است خدایی که حکمش در زمین است، منزّه است خدایی که فرمانش در گورهاست، منزّه است خدایی که راهش در دریاست، منزّه است خدایی که سلطنتش در آتش است، منزّه است خدایی که رحمتش در بهشت است، منزّه است خدایی که عدالتش در قیامت است، منزّه است خدایی که آسمان را برافراشت، منزّه است خدایی که زمین را بگسترد، منزّه است خدایی که پناهگاه و نجاتی از او جز به سوی او نیست

صد مرتبه بگو:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ. (1)

و سوره «توحید» را صد مرتبه «ایه الکرسی» را صد مرتبه بخوان، و صد مرتبه بر محمّد و آل محمّد صلوات فرست، و ده مرتبه بگو:

لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِيکَ لَهُ لَهُ الْمُلْکُ وَ لَهُ الْحَمْدُ يُحْيِی وَ يُمِيتُ وَ يُمِيتُ وَ يُحْيِی وَ هُوَ حَیٌّ لا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَیْ ءٍ قَدِيرٌ. (2)

و ده مرتبه:

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِی لا إِلَهَ إِلا هُوَ الْحَیُّ الْقَيُّومُ وَ أَتُوبُ إِلَيْهِ (3)

و ده مرتبه

يَا اللَّهُ (4)

و ده مرتبه

يَا رَحْمَنُ (5)

و ده مرتبه

يَا رَحِيمُ (6)

و ده مرتبه

يَا بَدِيعَ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ يَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِكْرَامِ (7)

و ده مرتبه

يَا حَیُّ يَا قَيُّومُ (8)

ده مرتبه

يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ. (9)

و ده مرتبه

يَا لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ (10)

و ده مرتبه

آمِينَ (11)

آنگاه بگو

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ يَا مَنْ هُوَ أَقْرَبُ إِلَیَّ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ يَا مَنْ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَ قَلْبِهِ يَا مَنْ هُوَ بِالْمَنْظَرِ الْأَعْلَی وَ بِالْأُفُقِ الْمُبِينِ يَا مَنْ هُوَ الرَّحْمَنُ عَلَی الْعَرْشِ اسْتَوَی يَا مَنْ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَیْ ءٌ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ أَسْأَلُکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ (12)

و حاجت خود را بخواه که به خواست خدا برآورده خواهد شد، آنگاه اين صلوات را که از امام صادق عليه السّلام روايت شده بخوان، که هرکه بخواهد محمّد و آل محمّد عليهم السّلام را در فرستادن صلوات بر ايشان مسرور نمايد، بگويد:

صوت

***

اللَّهُمَّ يَا أَجْوَدَ

1- منزّه است خدا، و سپاس از آن خدا است، و معبودی جز خدا نيست، و خدا بزرگتر است.
2- معبودی جز خدا نيست، يگانه و بيشريک است، فرمان روايی و سپاس از ان اوست، زنده ميکند و ميميراند، و ميميراند و زنده ميسازد، و او زنده پاينده است، خير تنها به دست اوست و او بر هرچيز تواناست.

3- آمرزش میجویم از خدایی که معبودی جز او نیست، زنده و به خود پاینده است و به سوی او بازمیگردیم.
4- ای خدا
5- ای مهربان
6- ای بخشنده
7- ای پدید آورنده آسمانها و زمین، ای دارای شوکت و بخشش
8- ای زنده ای پاینده
9- ای نعمت افزا ای عطابخش.
10- ای که خدایی جز تو نیست
11- اجابت فرما
12- خدایا از تو درخواست میکنم، ای کسیکه از رگ گردن به من نزدیکتر است، ای کسیکه میان انسان و دلش پرده میشود، ای کسیکه در چشم انداز برتر و افق آشکار است، ای کسیکه بخشنده و بر حکومت هستی قرار دارد، ای کسیکه چیزی مانندش نیست، و او شنوا و بیناست، از تو درخواست میکنم بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست.

مَنْ أَعْطَى وَ يَا خَيْرَ مَنْ سُئِلَ وَ يَا أَرْحَمَ مَنِ اسْتُرْحِمَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ فِي الْأَوَّلِينَ وَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ فِي الْآخِرِينَ وَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ فِي الْمَلَإِ الْأَعْلَى وَ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ فِي الْمُرْسَلِينَ اللَّهُمَّ أَعْطِ مُحَمَّدا وَ آلَهُ الْوَسِيلَةَ وَ الْفَضِيلَةَ وَ الشَّرَفَ وَ الرِّفْعَةَ وَ الدَّرَجَةَ الْكَبِيرَةَ اللَّهُمَّ إِنِّي آمَنْتُ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ لَمْ أَرَهُ فَلا تَحْرِمْنِي فِي [يَوْمِ] الْقِيَامَهِ رُؤْيَتَهُ وَ ارْزُقْنِي صُحْبَتَهُ وَ تَوَفَّنِي عَلَى مِلَّتِهِ وَ اسْقِنِي مِنْ حَوْضِهِ مَشْرَبا رَوِيّا سَائِغا هَنِيئا لا أَظْمَأُ بَعْدَهُ أَبَدا إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْ ءٍ قَدِيرٌ اللَّهُمَّ إِنِّي آمَنْتُ بِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ لَمْ أَرَهُ فَعَرِّفْنِي فِي الْجِنَانِ وَجْهَهُ اللَّهُمَّ بَلِّغْ مُحَمَّدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مِنِّي تَحِيَّةً كَثِيرَةً وَ سَلاما (1)

پس دعای امّ داود را که بیانش در ضمن اعمال ماه رجب گذشت بخوان، آنگاه این تسبیح را که ثوابش در زیادتی شماره نمیشود.

و ما میزان ثواب آن را به خاطر رعایت اختصار بیان نکردیم بگو:

صوت

***

سُبْحَانَ اللَّهِ قَبْلَ كُلِّ أَحَدٍ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ بَعْدَ كُلِّ أَحَدٍ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ مَعَ كُلِّ أَحَدٍ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ يَبْقَى رَبُّنَا وَ يَفْنَى كُلُّ أَحَدٍ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحا يَفْضُلُ تَسْبِيحَ الْمُسَبِّحِينَ فَضْلاً كَثِيراً قَبْلَ كُلِّ أَحَدٍ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحا يَفْضُلُ تَسْبِيحَ الْمُسَبِّحِينَ فَضْلا كَثِيرا بَعْدَ كُلِّ أَحَدٍ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحاً يَفْضُلُ تَسْبِيحَ الْمُسَبِّحِينَ فَضْلا كَثِيرا مَعَ كُلِّ أَحَدٍ، (2) وَ سُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحاً يَفْضُلُ تَسْبِيحَ الْمُسَبِّحِينَ فَضْلاً كَثِيراً لِرَبِّنَا الْبَاقِي وَ يَفْنَى كُلُّ أَحَدٍ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحاً لا يُحْصَى وَ

1- خدایا ای بخشنده ترین کسیکه عطا فرمود، و ای بهترین کسیکه درخواست شد، و ای مهربان ترین کسی که از او مهربانی خواسته شد، خدا درود فرست بر محمّد و آلش در بین گذشتگان، و بر محمّد و خاندانش

در میان آیندگان، و بر محمّد و خاندانش در میان فرشتگان، و بر محمّد و خاندانش در میان رسولان. خدایا عطا فرما به محمّد و خاندانش وسیله و فضیلت و شرف، و بلندی مقام و درجه والا. خدایا ایمان آوردم به محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) درحالیکه او را ندیدم، پس مرا در قیامت از دیدارش محروم مساز، و همنشینی با او را نصیبم فرما، و مرا بر دین او بمیران، و از حوضش سیرابم کن، نوشیدنی بدون تشنگی، دلنشین و گوارا که پس از آن هرگز تشنه نشوم، همانا تو بر هرچیز توانایی. خدایا ایمان آوردم به محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) درحالیکه او را ندیدم، پس در بهشت چهره اش را به من بشناسان. خدایا به محمّد (درود خدا بر او و خاندانش) از سوی من تحیّت و سلام بسیار برسان.
2- منزّه است خدا، پیش از هرکس، و منزّه است خدا پس از هرکس، و منزّه است خدا با هرکس و منزّه است خدا، پاینده است پروردگار ما، و فنا می پذیرد هرکس، و منزّه است خدا، تنزیهی که فزونی می گیرد بر تنّزیه تنزیه کنندگان فزونی بسیار پیش از هرکس، و منزّه است خدا، تنزیهی که فزونی می گیرد بر تنزیه تنزیه کنندگان فزونی بسیار پس از هرکس، و منزّه است خدا تنزیهی که فزونی می گیرد بر تنزیه تنزیه کنندگان فزونی بسیار به همراه هرکس،

لا يُدْرَى وَ لا يُنْسَى وَ لا يَبْلَى وَ لا يَفْنَى وَ لَيْسَ لَهُ مُنْتَهًى وَ سُبْحَانَ اللَّهِ تَسْبِيحاً يَدُومُ بِدَوَامِهِ وَ يَبْقَى بِبَقَائِهِ فِي سِنِي الْعَالَمِينَ وَ شُهُورِ الدُّهُورِ وَ أَيَّامِ الدُّنْيَا وَ سَاعَاتِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَ سُبْحَانَ اللَّهِ أَبَدَ الْأَبَدِ وَ مَعَ الْأَبَدِ مِمَّا لاَ يُحْصِيهِ الْعَدَدُ وَ لا يُفْنِيهِ الْأَمَدُ وَ لا يَقْطَعُهُ الْأَبَدُ وَ تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ (1)

سپس بگو:

وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ قَبْلَ كُلِّ أَحَدٍ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَعْدَ كُلِّ أَحَدٍ (2)

تا آخر دعا، ولی به جای هر سبحان اللّه بگو: الحمد لله و چون به احسن الخالقین رسیدی بگو: «لا اله الاّ اللّه قبل کل احد» تا آخر که بجای سبحان اللّه «لا اله الاّ اللّه» میگویی، و پس از آن بگو: «اللّه اکبر قبل کل احد» تا آخر که بجای سبحان اللّه: (الله اکبر) میگوید.

سپس میخوانی دعای «اللّهم من تعبّا و تهیا» را که در اعمال شب جمعه گذشت پس بخوان دعای علی بن الحسین علیهما السّلام را که شیخ طوسی در کتاب «مصباح المتهجّد» ذکر فرموده: اللّهم انت اللّه ربّ العالمین

دعای امام حسین علیه السلام در روز عرفه

دعای عرفه

مؤلف گوید: این دعا چون دعای موقف عرفات و بسیار طولانی بود ذکر ننمودیم و در این روزهای چهل و هفتم صحیفه کامله آن حضرت را با خشوع و دل شکستگی بخوان، که دعایی است مشتمل بر تمام مطالب دنیا و آخرت، که درود خدا بر انشاء کننده اش باد.

از جمله دعاهای مشهور این روز دعای حضرت سید الشّهدا علیه السّلام است.

بشر و بشیر پسران غالب اسدی روایت کرده اند، که بعد از ظهر روز عرفه در صحرای

1- و منزّه است خدا تنزیهی که فزونی میگیرد بر تنزیه تنزیه کنندگان فزونی بسیار، برای پروردگار ما پاینده است و هیچ کس نپاید، و منزّه است خدا تنزیهی که شمرده نشود، و دانسته نگردد و فراموش نشود و کهنه نمیگردد. و فانی نمیشود، و برایش نهایتی نباشد، و منزّه است خدا تنزیهی که دوام یابد به دوامش، و باقی ماند به بقایش در امتداد سالهای جهانیان، و ماههای روزگاران، و روزهای دنیا و ساعات شب و روز، و منزّه است خدا به ابدیت ابد، و همپای ابد، آن تنزیهی که آن را عددی شماره نکند، و مدّتی فنایش نکند، و سرانجامی قطعش نکند، و بزرگ است خدا نیکوترین آفرینندگان.

2- و سپاس خدای را پیش از هرکس، و سپاس خدای را پس از هرکس

عرفات خدمت آن حضرت بودیم، پس با گروهی از اهل بیت و فرزندان و شیعیان، با نهایت خاکساری و خشوع، از خیمه خود بیرون آمدند، و در جانب چپ کوه ایستادند، و روی مبارک خویش را بسوی کعبه نمودند و دست ها را برابر صورت برداشتند مانند مسکینی که طعام طلبد، و این دعا را خواندند:

صوت

انصاریان

***

اَلْحَمْدُ للهِ الَّذی لَیْسَ لِقَضآئِهِ دافِعٌ وَلا لِعَطائِهِ مانِعٌ وَلا کَصُنْعِهِ صُنْعُ صانِعٍ وَهُوَ الْجَوادُ الْواسِعُ فَطَرَ اَجْناسَ الْبَدائِعِ واَتْقَنَ بِحِکْمَتِهِ الصَّنائِعَ لا تَخْفی عَلَیْهِ الطَّلایِعُ وَلا تَضیعُ عِنْدَهُ الْوَدائِعُ جازی کُلِّ صانِعٍ وَرائِشُ کُلِّ قانِعٍ وَراحِمُ کُلِّ ضارِعٍ وَمُنْزِلُ الْمَنافِعِ وَالْکِتابِ الْجامِعِ بِالنُّورِ السّاطِعِ وَ هُوَ لِلدَّعَواتِ سامِعٌ وَلِلْکُرُباتِ دافِعٌ وَلِلدَّرَجاتِ رافِعٌ، (1) وَلِلْجَبابِرَهِ قامِعٌ فَلا اِلهَ غَیْرُهُ وَلا شَیْءَ یَعْدِلُهُ وَلَیْسَ کَمِثْلِهِ شَیْءٌ وَهُوَ السَّمیعُ الْبَصیرُاللَّطیفُ الْخَبیرُ وَهُوَ عَلی کُلِّشَیْءٍ قَدیرٌ اَللّهُمَّ اِنّی اَرْغَبُ اِلَیْکَ وَ اَشْهَدُ بِالرُّبُوبِیَّهِ لَکَ مُقِرّاً بِاَنَّکَ رَبّی وَ اِلَیْکَ مَرَدّی اِبْتَدَاْتَنی بِنِعْمَتِکَ قَبْلَ اَنْ اَکُونَ شَیْئاً مَذْکُورا وَخَلَقْتَنی مِنَ التُّرابِ ثُمَّ اَسْکَنْتَنِی الْاَصْلابَ آمِناً لِرَیْبِ الْمَنُونِ وَاخْتِلافِ الدُّهُورِ وَالسِّنینَ، (2) فَلَمْ اَزَلْ ظاعِناً مِنْ صُلْبٍ اِلی رَحِمٍ فی تَقادُمٍ مِنَ الاَیّامِ الْماضِیَهِ وَالْقُرُونِ الْخالِیَهِ لَمْ تُخْرِجْنی لِرَاْفَتِکَ بی وَلُطْفِکَ لی وَاِحْسانِکَ اِلَیَّ فی دَوْلَهِ اَئِمَّهِ الْکُفْرِ الَّذینَ نَقَضُوا عَهْدَکَ وَکَذَّبُوا رُسُلَکَ لکِنَّکَ اَخْرَجْتَنی لِلَّذی سَبَقَلی مِنَ الْهُدَی الَّذی لَهُ یَسَّرْتَنی وَفیهِ اَنْشَاْتَنی وَمِنْ قَبْلِ ذلِکَ رَؤُفْتَ بی بِجَمیلِ صُنْعِکَ وَسَوابِغِ نِعَمِکَ فابْتَدَعْتَ خَلْقی مِنْ مَنِیٍّ یُمْنی وَاَسْکَنْتَنی فی ظُلُماتٍ ثَلاثٍ بَیْنَ لَحْمٍ وَدَمٍ وَجِلْدٍ (3) لَمْ تُشْهِدْنی خَلْقی وَلَمْ تَجْعَلْ اِلَیَّ شَیْئاً مِنْ اَمْری ثُمَّ اَخْرَجْتَنی لِلَّذی سَبَقَ لی مِنَ الْهُدی اِلَی الدُّنْیا تآمّاً سَوِیّاً وَحَفِظْتَنی فِی الْمَهْدِ طِفْلاً صَبِیّاً وَرَزَقْتَنی مِنَ الْغِذآءِ لَبَناً مَرِیّاً

1- خدای را سپاس که برای حکمش برگرداننده ای، و برای بخشش بازدارنده ای و همانند ساخته ای ساخته هیچ سازنده ای نیست، و او سخاوتمند وسعت بخش است، انواع مخلوقات را پدید آورد، و ساخته ها را با حکمتش محکم نمود، طلیعه ها بر او پوشیده نمی ماند، و ودیعه ها نزد او ضایع نمی شود پاداش دهنده هر سازنده، و بی نیازکننده هر قناعت گر، و رحم کننده بر هر نالان، و فرو فرستنده سودها، و نازل کننده کتاب جامع با نور درخشان است، او شنونده دعاها، و دورکننده بلاها، و بالابرنده درجات،
2- و کوبنده گردن کشان است، پس معبودی جز او نیست، و چیزی با او برابری نمی کند، و چیزی همانندش نیست، و اوست شنوا و بینا، و لطیف و آگاه، و بر هرچیز تواناست. خدایا به سوی تو رغبت می نمایم، و به پروردگاری تو گواهی می دهم، اقرارکننده ام که تو پروردگار منی، و بازگشت من به سوی تو است، وجودم را با نعمتت آغاز کردی پیش از انکه موجودی قابل ذکر باشم، و مرا از خاک پدید آوردی، سپس در میان صلب ها جایم دادی، درحالی که از حوادث زمانه و رفت و آمد روزگار و سال ها،
3- ایمنی بخشیدی همواره کوچ کننده بودم از صلبی به رحمی، درگذشته از ایام و قرنهای پیشین، از باب رأفت و لطف و احسانی که به من داشتی، مرا در حکومت پیشوایان کفر، آنان که پیمانت را شکستند، و پیامبرانت را تکذیب کردند، به دنیا نیاوردی، ولی زمانی به دنیا آوردی به خاطر آنچه در علمت برایم رقم خورده بود و آن عبارت بود از هدایتی که مرا برای پذیرفتن آن آماده ساختی، و در عرصه گاهش نشود و نمایم دادی، و پیش از آن هم با رفتار زیبایت، و نعمت های کاملت بر من مهر ورزیدی، در نتیجه وجودم را پدید آوردی از نطفه ریخته شده و در تاریکی های سه گانه میان گوشت و خون و پوست جایم دادی،

وَعَطَفْتَ عَلَیَّ قُلُوبَ الْحَواضِنِ وَکَفَّلْتَنِی الاُمَّهاتِ الرَّواحِمَ وَکَلاْتَنی مِنْ طَوارِقِ الْجآنِّ وَسَلَّمْتَنی مِنَ الزِّیادَهِ وَالنُّقْصانِ فَتَعالَیْتَ یا رَحیمُ یا رَحْمنُ حتّی اِذَا اسْتَهْلَلْتُ ناطِقاً بِالْکَلامِ، (1) اَتْمَمْتَ عَلَیَّ سَوابِغَ الاِْنْعامِ وَ رَبَّیْتَنی زایِداً فی کُلِّ عامٍ حَتّی إ ذَا اکْتَمَلَتْ فِطْرَتی وَاعْتَدَلَتْ مِرَّتی اَوْجَبْتَ عَلَیَّ حُجَّتَکَ بِاَنْ اَلْهَمْتَنی مَعْرِفَتَکَ وَرَوَّعْتَنی بِعَجائِبِ حِکْمَتِکَ وَاَیْقَظْتَنی لِما ذَرَاْتَ فی سَمآئِکَ وَ اَرْضِکَ مِنْ بَدائِعِ خَلْقِکَ وَنَبَّهْتَنی لِشُکْرِکَ وَذِکْرِکَ وَاَوجَبْتَ عَلَیَّ طاعَتَکَ وَعِبادَتَکَ وَفَهَّمْتَنی ما جآءَتْ بِهِ رُسُلُکَ وَیَسَّرْتَ لی تَقَبُّلَ مَرْضاتِکَ وَمَنَنْتَ عَلَیَّ فی جَمیعِ ذلِکَ بِعَوْنِکَ وَلُطْفِکَ ثُمَّ اِذْ خَلَقْتَنی مِنْ خَیْرِ الثَّری، (2) لَمْ تَرْضَ لی یا اِلهی نِعْمَهً دُونَ اُخری وَرَزَقْتَنی مِنْ اَنواعِ الْمَعاشِ وَصُنُوفِ الرِّیاشِ بِمَنِّکَ الْعَظیمِ الاَْعْظَمِ عَلَیَّ وَاِحْسانِکَ الْقَدیمِ اِلَیَّ حَتّی اِذَا اَتْمَمْتَ عَلَیَّ جَمیعَ النِّعَمِ وَصَرَفْتَ عَنّی کُلَّ النِّقَمِ لَمْ یَمْنَعْکَ جَهْلی وَجُرْاءَتی عَلَیْکَ اَنْ دَلَلْتَنی اِلی ما یُقَرِّبُنی اِلَیْکَ وَوَفَّقْتَنی لِما یُزْلِفُنی لَدَیْکَ فَاِنْ دَعَوْتُکَ اَجَبْتَنی وَاِنْ سَئَلْتُکَ اَعْطَیْتَنی وَاِنْ اَطَعْتُکَ شَکَرْتَنی وَاِنْ شَکَرْتُکَ زِدْتَنی، (3) کُلُّ ذلِکَ اِکْمالٌ لاِنَْعُمِکَ عَلَیَّ وَاِحْسانِکَ اِلَیَّ فَسُبْحانَکَ سُبْحانَکَ مِنْ مُبْدِئٍ مُعیدٍ حَمیدٍ مَجیدٍ تَقَدَّسَتْ اَسْمآؤُکَ وَعَظُمَتْ الاَْؤُکَ فَأَیَّ نِعَمِکَ ی ا اِلهی اُحْصی عَدَداً وَذِکْراً أمْ اَیُّ عَطایاکَ أقُومُ بِها شُکْراً وَهِیَ یا رَبِّ اَکْثَرُ مِنْ اَنْ یُحْصِیَهَا الْعآدّوُنَ أوْ یَبْلُغَ عِلْماً بِهَا الْحافِظُونَ ثُمَّ ما صَرَفْتَ وَدَرَأْتَ عَنّی اَللّهُمَّ مِنَ الضُرِّ وَالضَّرّآءِ أکْثَرُ مِمّا ظَهَرَ لی مِنَ الْعافِیَهِ وَالسَّرّآءِ وَاَنا اَشْهَدُ یا اِلهی بِحَقیقَهِ ایمانی، (4) وَعَقْدِ عَزَماتِ یَقینی وَخالِصِ صَریحِ تَوْحیدی وَباطِنِ مَکْنُونِ ضَمیری وَعَلائِقِ مَجاری نُورِ بَصَری وَاَساریرِ صَفْحَهِ جَبینی وَخُرْقِ مَسارِبِ نَفْسی وَخَذاریفِ مارِنِ عِرْنینی وَمَسارِبِ سِماخِ سَمْعی وَما ضُمَّتْ وَاَطْبَقَتْ عَلَیْهِ شَفَتایَ وَحَرَکاتِ لَفْظِ لِسانی وَمَغْرَزِ حَنَکِ فَمی وَفَکّی، (5) وَمَنابِتِ اَضْراسی

1- و مرا در آفرینش وجودم گواه نگرفتی، و چیزی از کار خلقتم را به من واگذار ننمودی، سپس برای آنچه در علمت از هدایتم گذشته بود مرا کامل میانه به دنیا آوردی، و در حال کودکی و خردسالی در میان گهواره محافظت نمودی، و از بین غذاها شیر گوارا نصیبم کردی، و دل دایه ها را بر من مهربان نمودی، و مادران پرمهر را به پرستاری ام گماشتی، و از آسیب های پریان نگهداری فرمودی، و از زیادی و کمی سالمم داشتی، پس تو برتری ای مهربان، ای بخشنده، تا آنگاه که آغاز به سخن کردم.

2- نعمتهای کاملت را بر من تمام کردی، و مرا در هر سال با افزوده شدن به وجودم پرورش دادی، تا آفرینشم کامل شد، و تاب و توانم معتدل گشت، حجّت را بر من واجب نمودی، چنان که معرفتت را به من الهام فرمودی و با شگفتی های حکمتت به هراسم افکندی، و به آنچه در آسمان و زمینت از پدیده های خلقت پدید آوردی بیدارم نمودی، به سپاس گذاری و یادت آگاهی ام دادی، و طاعت و عبادتت را بر من واجب نمودی، و آنچه را پیامبرانت آوردند به من فهماندی، و پذیرفتن خشنودی ات را بر من آسان کردی، و در تمام این امور به یاری و لطفت بر من منّت نهادی، سپس وقتی که مرا از بهترین خاک آفریدی،
3- برایم نپسندیدی ای معبود من نعمتی را بدون نعمتی دیگر، و از انواع وسایل زندگی، و اقسام بهره ها نصیب من فرمودی، و این بخاطر نعمت بخشی بزرگ و بزرگتر و احسان دیرینه ات بر من بود، تا جایی که همه نعمتها را بر من کامل نمودی، و تمام بلاها را از من بازگرداندی، نادانی و گستاخی ام بر تو، بازت نداشت، از این که مرا به آنچه به تو نزدیک می کند راهنمایی کردی، و به آنچه مرا به پیشگاهت مقرّب می نماید توفیق دادی، پس اگر بخوانمت، اجابتم نمایی، و اگر از تو درخواست نمایم، عطایم کنی، و اگر اطاعتت کنم قدردانی فرمایی، و اگر به شکرت برخیزم بر نعمتم بیفزایی،
4- همه اینها کامل کردن نعمت هایت بر من و احسانت به سوی من است، پس منزّهی تو، منزّهی تو، که آفریننده ای، و بازگرداننده ای، و ستوده ای و بزرگواری، نام هایت مقدس است، و نعمت هایت بزرگ، خدایا کدامیک از نعمت هایت را به شماره آورم و یاد کنم، یا برای کدمیک از عطاهایت به سپاسگذاری برخیزم درحالی که پروردگارا، بیش از آن است که شماره گران برشمارند، یا اینکه یاد دارندگان در دانش به آنها برسند، آنگاه ای خدا، آنچه از بدحالی و پریشانی از من بازگرداندی و دور کردی، از آنچه از سلامتی کامل و خوشحالی برایم نمایان شد، بیشتر است، معبودا، من گواهی می دهم به حقیقت ایمانم،
5- و باور تصمیمات یقینم، و یکتاپرستی بی شائبه صریحم و درون پوشیده نهادم، و آویزه های راه های نور چششم، و چین های صفحه پیشانی ام، و روزنه های راه های نفسم، و پرّه های نرمه تیغه بینی ام، و حفره های پرده شنوایی ام، و آنچه که ضمیمه شده و بر ان بر هم نهاده دو لبم، و حرکتهای سخن زبانم، و جای فرو رفتگی سقف دهان و آرواره ام، و محل روییدن دندانهایم،

وَمَساغِ مَطْعَمی وَمَشْرَبی وَحِمالَهِ اُمِّ رَاءْسی وَبُلُوعِ فارِغِ حَبائِلِ عُنُقی وَمَا اشْتَمَلَ عَلَيْهِ تامُورُ صَدْری وَحمائِلِ حَبْلِ وَتینی وَنِياطِ حِجابِ قَلْبی وَاءَفْلاذِ حَواشی كَبِدی وَما حَوَتْهُ شَراسيفُ اَضْلاعی وَحِقاقُ مَفاصِلی وَقَبضُ عَوامِلی وَاَطرافُ اَنامِلی وَلَحْمی وَدَمی وَشَعْری وَبَشَری وَعَصَبی وَقَصَبی وَعِظامی وَمُخّی وَعُرُوقی وَجَميعُ جَوارِحی وَمَا انْتَسَجَ عَلی ذلِکَ اَيّامَ رِضاعی وَما اَقَلَّتِ الاَْرْضُ مِنّی وَنَوْمی وَيَقَظَتی وَسُكُونی وَحَرَكاتِ رُكُوعی وَسُجُودی ، (1) اَنْ لَوْ حاوَلْتُ وَاجْتَهَدْتُ مَدَی الاَْعصارِ وَالاَْحْقابِ لَوْ عُمِّرْتُها اَنْ اُؤَدِّیَ شُكْرَ واحِدَهٍ مِنْ اَنْعُمِکَ مَا اسْتَطَعْتُ ذلِکَ اِلاّ بِمَنِّکَ الْمُوجَبِ عَلَیَّ بِهِ شُكْرُکَ اَبَداً جَديداً وَثَنآءً طارِفاً عَتيداً اَجَلْ وَلَوْ حَرَصْتُ اَنا وَالْعآدُّونَ مِنْ اَنامِکَ اَنْ نُحْصِیَ مَدی اِنْعامِکَ سالِفِهِ وَ انِفِهِ ما حَصَرْناهُ عَدَداً وَلا اَحْصَيناهُ اَمَداً هَيْهاتَ إنّی ذلِکَ وَاَنّیَ الْمُخْبِرُ فی كِتابِکَ النّاطِقِ، (2) وَالنَّبَاءِ الصّادِقِ وَاِنْ تَعُدُّوا نِعْمَهَ الله لا تُحْصُوها صَدَقَ كِتابُکَ اَللّهُمَّ وَاِنْبآؤُکَ وَبَلَّغَتْ اَنْبِيآؤُکَ وَرُسُلُکَ ما اَنْزَلْتَ عَلَيْهِمْ مِنْ وَحْيِکَ وَشَرَعْتَ لَهُمْ وَبِهِمْ مِنْ دينِکَ غَيْرَ اَنّی يا اِلهی اَشْهَدُ بِجُهْدی وَجِدّی وَمَبْلَغِ طاعَتی وَوُسْعی وَ اَقُولُ مُؤْمِناً مُوقِناً اَلْحَمْدُ لله الَّذی لَمْ يَتَّخِذْ وَلَداً فَيَكُونَ مَوْرُوثاً وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَريکٌ فی مُلْكِهِ فَيُضآدَّهُ فيَما ابْتَدَعَ، (3) وَلا وَلِیٌّ مِنَ الذُّلِّ فَيُرْفِدَهُ فيما صَنَعَ فَسُبْحانَهُ سُبْحانَهُ لَوْ كانَ فيهِما اِلَهٌ اِلا الله لَفَسَدَتا وَتَفَطَّرَتا سُبْحانَ الله الْواحِدِ الاَْحَدِ الصَّمَدِ الَّذی لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُواً اَحَدٌ اَلْحَمْدُ لله حَمْداً يُعادِلُ حَمْدَ مَلآئِكَتِهِ الْمُقَرَّبينَ وَاَنْبِی آئِهِ الْمُرْسَلينَ وَصَلَّی الله عَلی خِيَرَتِهِ مُحَمَّدٍ خاتَمِ النَّبِيّينَ وَآلِهِ الطَّيبينَ الطّاهرينَ الْمخلَصينَ وَسلَّمَ (4)

آنگاه آن حضرت، شروع به درخواست از خدا كرد، و در دعا اهتمام ورزيد، و درحالی كه اشک از ديده های مباركش جاری بود، دعا را

1- و جای گوارايی خوراک و آشاميدنی ام، و بار بر مغز سرم و رسايی رگهايی طولانی گردنم، و آنچه را قفسه سينه ام در برگرفته، و بندهای پی شاهرگم، و آويخته های پرده دلم، و قطعات كناره های كبدم، و آنچه را در برگرفته غضروف های دنده هايم، و جايگاه های مفاصلم، و پيوستگی پاهايم، و اطراف انگشتانم، و گوشتم، و خونم، و مويم، و پوستم، و عصبم، و نايم، و استخوانم، و مغزم، و رگهايمو تمام اعضايم، و آنچه در ايام شيرخوارگی بر آنها بافته شد، و آنچه زمين از سنگينی من برداشته، و خوابم و بيداری ام و سكونم، و حركات ركوع و سجودم،

2- خلاصه با تمام این امور گواهی می دهم بر اینکه اگر به حرکت می آمدم و طول روزگاران، و زمانهای بس دراز می کوشیدم، بر فرض که آن همه زمان را عمر می کردم، که شکر یکی از نعمت هایت را بجا آورم نخواهم توانست، جز با منّت که به سبب آن شکرت بر من واجب می شود، شکری دایم و نو، و ثنایی تازه و فراهم. آری اگر من و همه شمارش گران از آفریدگانت، حرص ورزیم که نهایت نعمت هایت، از نعمت های سابقه دار و بی سابقه ات را برشماریم، هرگز نمی توانیم به شماره آوریم، و نه اندازه آن را حصا کنیم، چه دور است چنین چیزی چگونه ممکن است؟ و حال آنکه تو در کتاب گویایت،
3- و خبر صادقانه ات اعلام کرده ای: اگر نعمتهای خدا را برشمارید، قدرت شمارش آن را ندارید. خدایا کتابت راست گفته، و اخبارت صادقانه است، و پیامبرانت و رسولانت به مردم رساندند، آنچه را از وحیت بر آنان نازل کردی. و برای آنان و به وسیله آنان از دینت شریعت ساختی، معبودا من گواهی میدهم به تلاش و کوششم، و به قدر رسایی طاعت و ظرفیتم، و از باب ایمان و یقین میگویم: سپاس خدای را که فرزندی نگرفته، تا از او ارث برند، و برای او در فرمانروایی اش شریکی نبوده تا با او در آنچه پدید آورده مخالفت کند،
4- و سرپرستی از خواری برایش نبوده، تا او را در آنچه ساخته یاری دهد، پس منزّه است او، منزّه است او، اگر در آسمان و زمین معبودهایی جز خدا بود، هر آینه هر دو تباه می شدند و متلاشی میگشتند، منزّه است خدای یگانه یکتا، و بی نیاز، که نزاده، و زاده نشده و احدی همتایش نبوده است. سپاس خدای را، سپاسی که برابری کند با سپاس فرشتگان مقرّب، و انبیای مرسلش را، و درود و سلام خدا بر بهترین برگزیده از خلقش محمّد خاتم پیامبران، و اهل بیت پاک و پاکیزه و ناب گشته او باد.

به این صورت ادامه داد:

اَللّهُمَّ اجْعَلْنی اَخْشاکَ کَاَنّی أَراکَ وَاَسْعِدْنی بِتَقویکَ وَلا تُشْقِنی بِمَعْصِیَتِکَ وَخِرْلی فی قَضآئِکَ وَبارِکْ لی فی قَدَرِکَ حَتّی لا اِحِبَّ تَعْجیلَ ما اَخَّرْتَ وَلا تَاْخیرَ ما عَجَّلْتَ اَللّهُمَّ اجْعَلْ غِنایَ فی نَفْسی وَالْیَقینَ فی قَلْبی وَالاِْخْلاصَ فی عَمَلی وَالنُّورَ فی بَصَری وَالْبَصیرَةَ فی دینی وَمَتِّعْنی بِجَوارِحی وَاجْعَلْ سَمْعی وَبَصَری اَلْوارِثَیْنِ مِنّی وَانْصُرْنی عَلی مَنْ ظَلَمَنی وَاَرِنی فیهِ ثاری وَمَارِبی وَاَقِرَّ بِذلِکَ عَیْنی اَللّهُمَّ اکْشِفْ کُرْبَتی وَاسْتُرْ عَوْرَتی وَاَغْفِرْ لی خَطیَّئَتی وَاخْسَاْ شَیْطانی وَفُکَّ رِهانی، (1) خدایا گرفتاری ام را برطرف کن، و زشتی ام را بپوشان، و خطایم را بیامرز و شیطانم را بران و دینم را ادا کن،

وَاْجَعْلْ لی یا اِلهی الدَّرَجَهَ الْعُلْیا فِی الاْ خِرَهِ وَالاُْوْلی اَللّهُمَّ لَکَ الْحَمْدُ کَما خَلَقْتَنی فَجَعَلْتَنی سَمیعاً بَصیراً وَلَکَ الْحَمْدُ کَما خَلَقْتَنی فَجَعَلْتَنی خَلْقاً سَوِیّاً رَحْمَةً بی وَقَدْ کُنْتَ عَنْ خَلْقی غَنِیّاً رَبِّ بِما بَرَاْتَنْی فَعَدَّلْتَ فِطْرَتی رَبِّ بِما اَنْشَاْتَنی فَاَحْسَنْتَ صُورَتی رَبِّ بِما اَحْسَنْتَ اِلَیَّ وَفی نَفْسی عافَیْتَنی رَبِّ بِما کَلاْتَنی وَوَفَّقْتَنی رَبِّ بِما اَنْعَمْتَ عَلَیَّ فَهَدَیْتَنی رَبِّ بِما اَوْلَیْتَنی وَمِنْ کُلِّ خَیْرٍ اَعْطَیْتَنی رَبِّ بِما اَطْعَمْتَنی وَسَقَیْتَنی رَبِّ بِما اَغْنَیْتَنی وَاَقْنَیْتَنی رَبِّ بِما اَعَنْتَنی وَاَعْزَزْتَنی، (2) رَبِّ بِما اَلْبَسْتَنی مِنْ سِتْرِکَ الصّافی وَیَسَّرْتَ لی مِنْ صُنْعِکَ الْکافی صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ الِ مُحَمَّدٍ وَاَعِنّی عَلی بَوائِقِ الدُّهُورِ وَصُرُوفِ اللَّیالی وَالاْیّامِ وَنَجِّنی مِنْ اَهْوالِ الدُّنْیا وَکُرُباتِ الاْ خِرَهِوَاکْفِنی شَرَّ ما یَعْمَلُ الظّالِمُونَ فِی الاْرْضِ اَللّهُمَّ ما اَخافُ فَاکْفِنی وَما اَحْذَرُ فَقِنی وَفی نَفْسی وَدینی فَاحْرُسْنی وَفی سَفَری فَاحْفَظْنی وَفی اَهْلی وَمالی فَاخْلُفْنی وَفیما رَزَقْتَنی فَبارِکْ لی وَفی نَفْسی فَذَلِّلْنی وَفی اَعْیُنِ النّاسِ فَعَظِّمْنی وَمِنْ شَرِّ الْجِنِّ وَالاِْنْسِ فَسَلِّمْنی وَبِذُنُوبی فَلا تَفْضَحْنی وَبِسَریرَتی

1- خدایا چنانم کن که از تو بترسم گویا که تو را میبینم، و با پرهیزگاری مرا خوشبخت گردان، و به نافرمانی ات بدبختم مکن، و خیر در قضایت را برایم اختیار کن، و به من در تقدیرت برکت ده، تا تعجیل آنچه را تو به تأخیر انداختی نخواهم، و تأخیر آنچه را تو پیش انداختی میل نکنم. خدایا قرار ده، بی نیازی را در ذاتم، و یقین را در دلم، و اخلاص را در عملم، و نور را در دیده ام، و بصیرت را در دینم و مرا به اعضایم بهره مند کن، و گوش و چشمم را دو وارث من گردان، و مرا بر آن که به من ستم روا داشته پیروز

فرما، و در رابطه با او انتقام و هدفم را نشانم ده، و چشمم را بدین سبب روشن گردان.
2- و برایم معبودا در آخرت و دنیا درجه ای برتر قرار ده، خدایا تو را سپاس، مرا آفریدی، و شنوا و بینا قرار دادی، و تو را سپاس که مرا پدید آوردی، و از روی رحمت، آفریده ه ای متناسب قرار دادی، درحالیکه از آفرینش من بینیاز بودی، پروردگارا به اینکه مرا پدید آوردی. پس در خلقتم تناسب نهادی، پروردگارا به اینکه آفرینشم را آغاز نمودی، و صورتم را نیکو نمودی، پروردگارا به اینکه به من احسان کردی و در خویشتنم عافیت نهادی، پروردگارا به اینکه محافظتم تمودی و موّفقم داشتی، پروردگارا به اینکه بر من نعمت بخشیدی و راهنمایی ام نمودی، پروردگارا به اینکه سزاوار احسانم کردی، و از هر خیری عطایم کردی، پروردگارا به اینکه مرا خوراندی و نوشاندی، پروردگارا به اینکه بی نیازم ساختی و اندوخته ام بخشیدی، پروردگارا به اینکه یاریام نمودی و عزّتم بخشیدی،

فَلا تُخْزِنی وَبِعَمَلی فَلا تَبْتَلِنی وَنِعَمَکَ فَلا تَسْلُبْنی وَاِلی غَیْرِکَ فَلا تَکِلْنی.

اِلهی اِلی مَنْ تَکِلُنی؟ (1) اِلی قَریبٍ فَیَقْطَعُنی اَمْ اِلی بَعیدٍ فَیَتَجَهَّمُنی اَمْ اِلَی الْمُسْتَضْعَفینَ لی وَاَنْتَ رَبّی وَمَلیکُ اَمْری اَشْکُو اِلَیْکَ غُرْبَتی وَبُعْدَ داری وَهَوانی عَلی مَنْ مَلَّکْتَهُ اَمْری اِلهی فَلا تُحْلِلْ عَلَیَّ غَضَبَکَ فَاِنْ لَمْ تَکُنْ غَضِبْتَ عَلَیَّ فَلا اُبالی سُبْحانَکَ غَیْرَ اَنَّ عافِیَتَکَ اَوْسَعُ لی فَاَسْئَلُکَ یا رَبِّ بِنُورِ وَجْهِکَ الَّذی اَشْرَقَتْ لَهُ الْاَرْضُ وَ السَّمواتُ وَکُشِفَتْ بِهِ الظُّلُماتُ. (2) وَصَلُحَ بِهِ اَمْرُ الْاَوَّلینَ وَالْاٰخِرینَ اَنْ لا تُمیتَنی عَلی غَضَبِکَ وَلا تُنْزِلْ بی سَخَطَکَ لَکَ الْعُتْبی لَکَ الْعُتْبی حَتّی تَرْضی قَبْلَ ذلِکَ لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ رَبَّ الْبَلَدِ الْحَرامِ وَالْمَشْعَرِ الْحَرامِ وَالْبَیْتِ الْعَتیقِ الَّذی اَحْلَلْتَهُ الْبَرَکَةَ وَجَعَلْتَهُ لِلنّاسِ اَمْناً یا مَنْ عَفا عَنْ عَظیمِ الذُّنُوبِ بِحِلْمِهِ یا مَنْ اَسْبَغَ النَّعْمآءَ بِفَضْلِهِ یا مَنْ اَعْطَی الْجَزیلَ بِکَرَمِهِ یا عُدَّتی فی شِدَّتی یا صاحِبی فی وَحْدَتی یا غِیاثی فی کُرْبَتی یا وَلِیّی فی نِعْمَتی یا اِلهی وَاِلهَ آبائی اِبْراهیمَ وَاِسْماعیلَ وَاِسْحقَ وَیَعْقُوبَ وَرَبَّ جَبْرَئیلَ وَمیکائیلَ وَاِسْرافیلَ وَرَبَّ مُحَمَّدٍ خاتِمِ النَّبِیّینَ وَ اِلهِ الْمُنْتَجَبینَ وَمُنْزِلَ التَّوریهِ وَالْاِنْجیلِ وَالزَّبُورِ وَالْفُرْقانِ وَمُنَزِّلَ کهیعص وَطه وَیسَ وَالْقُرآنِ الْحَکیمِ (3) اَنْتَ کَهْفی حینَ تُعْیینِی الْمَذاهِبُ فی سَعَتِها وَتَضیقُ بِیَ الْاَرْضُ بِرُحْبِها وَلَوْلا رَحْمَتُکَ لَکُنْتُ مِنَ الْهالِکینَ وَاَنْتَ مُقیلُ عَثْرَتی وَلَوْلا سَتْرُکَ اِیّایَ لَکُنْتُ مِنَ الْمَفْضُوحینَ وَاَنْتَ مُؤَیِّدی بِالنَّصْرِ عَلی اَعْدآئی وَلَوْلا نَصْرُکَ اِیّایَ لَکُنْتُ مِنَ الْمَغْلُوبینَ یا مَنْ خَصَّ نَفْسَهُ بِالسُّمُوِّ وَالرِّفْعَهِ اَوْلِیآئُهُ بِعِزِّهِ یَعْتَزُّونَ یا مَنْ جَعَلَتْ لَهُ الْمُلُوکُ نیرَ الْمَذَلَّهِ عَلی اَعْناقِهِمْ فَهُمْ مِنْ سَطَواتِهِ خائِفُونَ ، (4) یَعْلَمُ خائِنَهَ الْاَعْیُنِ وَما تُخْفِی الصُّدُورُ وَ غَیْبَ ما تَاْتی بِهِ الْاَزْمِنَهُ وَالدُّهُورُ یا مَنْ لا یَعْلَمُ کَیْفَ هُوَ

1- پروردگارا به اینکه به من پوشاندی، از پوشش با صفایت و بر من آسان نمودی، از رفتار کفایت کننده ات، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و مرا بر بلاهای روزگار، و حوادث شب ها و روزها یاری ده، و از هراس های دنیا، و گرفتاری های آخرت نجات ده، و مرا از شرّ آنچه ستمگران در زمین انجام می دهند کفایت کن، خدایا از آنچه می ترسم مرا بس باش و از آنچه حذر می کنم نگهداری کن، و در نفسم و دینم از من نگهبانی فرما و مرا در سفرم نگهدار، و در خاندان و مالم جانشین باش، و مرا در آنچه نصیبم فرمودی برکت ده، و در نزد خویش خوارم ساز، و در دیدگان مردم بزرگم کن، و از شرّ جن و انس سالمم بدار و به گناهانم رسوایم مساز، و به

باطنم سبکم منما، و به عملم دچارم مکن، و مرا از نعمتایت محروم مفرما، و به غیر خود واگذارم مکن. خدایا، مرا به که واگذار میکنی؟
2- به نزدیک تا با من به دشمنی برخیزد، یا به بیگانه تا با من با ترش رویی برخورد کند یا به آنان که خوارم میشمرند؟ ، و حال اینکه تو خدای من، و زمامدار کار منی. من به تو شکایت میکنم، از غربتم، و دوری خانه آخرتم، و سبکی ام نزد کسیکه اختیار کارم را به او دادی. خدایا غضبت را بر من فرود نیاور، اگر در مقام خشم کردن بر من نباشی، از غیر تو باک ندارم، منزّهی تو، جز اینکه عافیتت بر من گسترده تر است، از تو درخواست میکنم پروردگارا به نور جمالت، که زمین و آسمان ها به آن روشن گشت، و تاریکی ها به آن برطرف شد،
3- و کار گذشتگان و آیندگان به وسیله آن به اصلاح رسید، که مرا بر خشمت نمیرانی، و ناخشنودی ات را بر من فرود نیاوری، خشنودی حق توست، خشنودی حق توست، تا پیش از ان راضی شوی، معبودی جز تو نیست، پروردگار خانه محترم، و مشعر الحرام، و خانه کعبه که برکت را در آن نازل فرمودی، و آن را برای مردم ایمن ساختی، ای آن که با بردباری اش از گناهان بزرگ گذشت، ای آن که با فضلش نعمتها را کامل ساخت، ای آن که با کرمش گسترده و فراوان عطا کرد، ای توشه ام در سختی ها، ای همراهم در تنهایی، ای فریادرسم در گرفتاری ها، ای سرپرستم در نعمتها، ای خدای من و خدای پردانم ابراهیم و اسماعیل و اسحق و یعقوب، و پروردگار جبراییل و میکاییل و اسرافیل و پروردگار محمّد خاتم پیامبران و اهل بیت برگزیده اش و نازل کننده تورات و انجیل و زبور و قرآن و فروفرستنده کهیعص و طه و یس و قرآن حکیم
4- تو پناهگاه منی زمانی که راه ها با همه وسعتشان درمانده ام کنند، و زمین با همه پهناوری اش بر من تنگ گیرد و اگر رحمت تو نبود، هر آینه من از هلاک شدگان بودم، و نادیده گیرنده لغزشم تویی، و اگر پرده پوشی ات بر من نبود، هرآینه من از رسواشدگان بودم، و تویی که مرا با پیروزی بر دشمنانم تأیید میکنی، و اگر یاری تو نبود هر آینه من از شکست خوردگان بودم، ای که وجودش را به بلندی و برتری اختصاص داده، در نتیجه اولیایش به عزّت او عزیز میشوند، ای آن که پادشاهان در برابرش یوغ ذلّت بر گردن هایشان گذاشته اند، در نتیجه از حملاتش ترسانند،

اِلاّ هُوَیا مَنْ لا یَعْلَمُ ما هُوَ اِلاّ هُوَ یا مَنْ لا یَعْلَمُهُ اِلاّ هُوَ یا مَنْ کَبَسَ الْاَرْضَ عَلَی الْمآءِ وَسَدَّ الْهَوآءَ بِالسَّمآءِ یا مَنْ لَهُ اَکْرَمُ الْاَسْمآءِ یا ذَاالْمَعْرُوفِ الَّذی لا یَنْقَطِعُ اَبَداً یا مُقَیِّضَ الرَّکْبِ لِیُوسُفَ فِی الْبَلَدِ الْقَفْرِ وَمُخْرِجَهُ مِنَ الْجُبِّ وَجاعِلَهُ بَعْدَ الْعُبُودِیَّهِ مَلِکاً یا ر ادَّهُ عَلی یَعْقُوبَ بَعْدَ اَنِ ابْیَضَّتْ عَیْناهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ کَظیمٌ یا کاشِفَ الضُّرِّ وَالْبَلْوی عَنْ اَیُّوبَ وَمُمْسِکَ یَدَیْ اِبْرهیمَ (1) عَنْ ذَبْحِ ابْنِهِ بَعْدَ کِبَرِ سِنِّهِ وَفَنآءِ عُمُرِهِ یا مَنِ اسْتَجابَ لِزَکَرِیّا فَوَهَبَ لَهُ یَحْیی وَلَمْ یَدَعْهُ فَرْداً وَحیداً یا مَنْ اَخْرَجَ یُونُسَ مِنْ بَطْنِ الْحُوتِ یا مَنْ فَلَقَ الْبَحْرَ لِبَنیَّ اِسْرآئی لَ فَاَنْجاهُمْ وَجَعَلَ فِرْعَوْنَ وَجُنُودَهُ مِنَ الْمُغْرَقینَ یا مَنْ اَرْسَلَ الرِّیاحَ مُبَشِّراتٍ بَیْنَ یَدَیْ رَحْمَتِهِ یا مَنْ لَمْ یَعْجَلْ عَلی مَنْ عَصاهُ مِنْ خَلْقِهِ یا مَنِ اسْتَنْقَذَ السَّحَرَهَ مِنْ بَعْدِ طُولِ الْجُحُودِ وَقَدْ غَدَوْا فی نِعْمَتِهِ یَاْکُلُونَ رِزْقَهُ، (2) وَیَعْبُدُونَ غَیْرَهُ وَقَدْ حاَدُّوهُ وَنادُّوهُ وَکَذَّبُوا رُسُلَهُ یا اَللهُ یا اَللهُ یا بَدیٌّ یا بَدیعُ لا نِدَّلَکَ یا دآئِماً لا نَفادَ لَکَ یا حَیّاً حینَ لا حَیَّ یا مُحْیِیَ الْمَوْتی یا مَنْ هُوَ قآئِمٌ عَلی کُلِّ نَفْسٍ بِما کَسَبَتْ یا مَنْ قَلَّ لَهُ شُکْری فَلَمْ یَحْرِمْنی وَعَظُمَتْ خَطیَّئَتی فَلَمْ یَفْضَحْنی وَرَ انی عَلَی الْمَعاصی فَلَمْ یَشْهَرْنی یا مَنْ حَفِظَنی فی صِغَری یا مَنْ رَزَقَنی فی کِبَری یا مَنْ اَیادیهِ عِنْدی لا تُحْصی وَنِعَمُهُ لا تُجازی یا مَنْ عارَضَنی بِالْخَیْرِ وَالْاِحْسانِ وَعارَضْتُهُ بِالْاِسائَهِ وَالْعِصْیانِ یا مَنْ هَدانی لِلْاِ یمانِ مِنْ قَبْلِ اَنْ اَعْرِفَ شُکْرَ الْاِمْتِنانِ یا مَنْ دَعَوْتُهُ مَریضاً فَشَفانی، (3) وَعُرْیاناً فَکَسانی وَجائِعاً فَاَشْبَعَنی وَعَطْشانَ فَاَرْوانی وَذَلیلاً فَاَعَزَّنی وَجاهِلاً فَعَرَّفَنی وَوَحیداً فَکَثَّرَنی وَغائِباً فَرَدَّنی وَمُقِلاً

1- خیانت چشمها را، و آنچه سینه ها پنهان میکنند میداند، و به پنهانی هایی که زمانها و روزگاران میآورد آگاهی دارد، ای آن که جز او نمیداند او چگونه است، ای آن که جز او نمیداند او چیست، ای آن که جز او او را نمی شناسد، ای آن که زمین را بر آب انباشت، و هوا را به آسمان بست، ای آن که او راست گرامیترین نام ها ای صاحب احسانی که هرگز قطع نگردد، ای آماده کننده کاروان برای نجات یوسف در سرزمین بیآب و گیاه، و خارج کننده اش از چاه، و قراردهنده اش بر تخت پادشاهی پس از دوره بندگی ای برگرداننده یوسف به نزد یعقوب، پس از انکه دو چشمش از اندوه نابینا شد، و دلش آکنده از غم بود، ای برطرف کننده بدحالی و گرفتاری از ایوب، ای گیرنده دستهای ابراهیم

2- از بریدن سر فرزندش، پس از سنّ پیری، و به پایان آمدن عمرش ای که دعای زکرّیا را اجابت کرد و یحیی را به او بخشید و او را یگانه و تنها وا

نگذاشت، ای که یونس را از دل ماهی به در آورد، ای که دریا را برای بنی اسراییل شکافت و آنان را نجات داد، و فرعون و لشگریانش را از غرق شدگان قرار داد ای که بادها را مژده دهندگانی پیشاپیش باران رحمتش فرستاد، ای که بر عذاب نافرمانان از بندگانش شتاب نورزد، ای آن که ساحران روزگار موسی را از ورطه هلاکت رهانید، پس از سالیان طولانی که در انکار حق بودند، و در عین حال تنعمّ به نعمت او رزقش را میخوردند،

3- و برای غیر او بندگی میکردند، با او مخالفت داشتند و برای او شبیه قرار داده بودند، و پیامبرانش را تکذیب کردند، ای خدا، ای خدا، ای آغازگر، ای پدیدآور، برای تو همتایی نیست، ای جاودانگی که پایانی برایت نمیباشد، ای زنده وقتی که زنده ایی نبود، ای زنده کننده مردگان، ای مراقب بر هرکس به آنچه که انجام داده، ای که شکرم برای او اندک است ولی محرومم نساخت، خطایم بزرگ شد، پس رسوایم نکرد، و مرا بر نافرمانیها دید، ولی در بین مردم رسوایم ننمود، ای که در خردسالی حفظم نمود، و در بزرگسالی رزقم داد، ای که عطاهایش نزد من شماره نشود، و نعمتهایش تلافی نگردد، ای که با من به خیر و احسان روبرو شد، و من با بدی و نافرمانی با او روبرو گشتم، ای که به ایمان هدایتم نمود، پیش از آنکه سپاس نعمتهایش را بشناسم، ای که در بیماری خواندمش، پس شفایم داد،

فَاَغْنانی وَمُنْتَصِراً فَنَصَرَنی وَغَنِیّاً فَلَمْ یَسْلُبْنی وَاَمْسَکْتُ عَنْ جَمیعِ ذلِکَ فَابْتَدَانی فَلَکَ الْحَمْدُ وَالشُّکْرُ یا مَنْ اَقالَ عَثْرَتی وَنَفَّسَ کُرْبَتی وَاَجابَ دَعْوَتی وَسَتَرَ عَوْرَتی وَغَفَرَ ذُنُوبی وَبَلَّغَنی طَلِبَتی وَنَصَرَنی عَلی عَدُوّی وَاِنْ اَعُدَّ نِعَمَکَ وَمِنَنَکَ وَکَرائِمَ مِنَحِکَ لا اُحْصیها یا مَوْلایَ ، (1) اَنْتَ الَّذی مَنَنْتَ اَنْتَ الَّذی اَنْعَمْتَ اَنْتَ الَّذی اَحْسَنْتَ اَنْتَ الَّذی اَجْمَلْتَ اَنْتَ الَّذی اَفْضَلْتَ اَنْتَ الَّذی اَکْمَلْتَ اَنْتَ الَّذی رَزَقْتَ اَنْتَ الَّذی وَفَّقْتَ اَنْتَ الَّذی اَعْطَیْتَ اَنْتَ الَّذی اَغْنَیْتَ اَنْتَ الَّذی اَقْنَیْتَ اَنْتَ الَّذی اوَیْتَ اَنْتَ الَّذی کَفَیْتَ اَنْتَ الَّذی هَدَیْتَ اَنْتَ الَّذی عَصَمْتَ اَنْتَ الَّذی سَتَرْتَ اَنْتَ الَّذی غَفَرْتَ اَنْتَ الَّذی اَقَلْتَ اَنْتَ الَّذی مَکَّنْتَ اَنْتَ الَّذی اَعْزَزْتَ اَنْتَ الَّذی اَعَنْتَ اَنْتَ الَّذی عَضَدْتَ اَنْتَ الَّذی اَیَّدْتَ اَنْتَ الَّذی نَصَرْتَ اَنْتَ الَّذی شَفَیْتَ اَنْتَ الَّذی عافَیْتَ اَنْتَ الَّذی اَکْرَمْتَ ، (2) تَبارَکْتَ وَتَعالَیْتَ فَلَکَ الْحَمْدُ دآئِماً وَلَکَ الشُّکْرُ واصِباً اَبَداً ثُمَّ اَنا یا اِلهیَ الْمُعْتَرِفُ بِذُنُوبی فَاغْفِرْها لی اَنا الَّذی اَساَتُ اَناالَّذی اَخْطَاْتُ اَناالَّذی هَمَمْتُ اَناالَّذی جَهِلْتُ اَناالَّذی غَفَلْتُ اَنا الَّذی سَهَوْتُ اَنا الَّذِی اعْتَمَدْتُ اَنا الَّذی تَعَمَّدْتُ اَنَا الَّذی وَعَدْتُ وَاَناالَّذی اَخْلَفْتُ اَناالَّذی نَکَثْتُ اَنا الَّذی اَقْرَرْتُ اَنا الَّذِی اعْتَرَفْتُ بِنِعْمَتِکَ عَلَیَّ وَعِنْدی وَاَبوُءُ بِذُنُوبی فَاغْفِرْها لی یا مَنْ لا تَضُرُّهُ ذُنُوبُ عِبادِهِ وَهُوَ الَغَنِیُّ عَنْ طاعَتِهِمْ وَالْمُوَفِّقُ مَنْ عَمِلَ صالِحاً مِنْهُمْ بِمَعُونَتِهِ وَرَحْمَتِهِ فَلَکَ الْحَمْدُ اِلهی وَسَیِّدی اِلهی اَمَرْتَنی فَعَصَیْتُکَ وَنَهَیْتَنی فَارْتَکَبْتُ نَهْیَکَ، (3) فَاَصْبَحْتُ لا ذا بَر آءَهٍ لی فَاَعْتَذِرُ وَلاذا قُوَّهٍ فَاَنْتَصِرُ فَبِأَیِّ شَیْءٍ اَسْتَقْبِلُکَ یا مَوْلایَ اَبِسَمْعی اَمْ بِبَصَری اَمْ بِلِسانی اَمْ بِیَدی اَمْ بِرِجْلی اَلَیْسَ کُلُّها نِعَمَکَ عِندی وَبِکُلِّها عَصَیْتُکَ یا مَوْلایَ فَلَکَ الْحُجَّهُ وَالسَّبیلُ عَلَیَّ یا مَنْ سَتَرَنی مِنَ الاْباءِ وَالاُمَّهاتِ اَنْ یَزجُرُونی وَمِنَ الْعَشائِرِ

1- و در حال برهنه گی پوشاند مرا، و در حال گرسنگی سیرم کرد و در حال تشنگی سیرابم نمود، و در حال خواری، عزّتم بخشید، و در حال نادانی معرفتم بخشید، و در حال تنهایی افزونم نمود، و در حال غربت، بازم گرداند، و رد حال نداری، دارایم کرد، و در یاریخواهی، یاریام فرمود، و در ثروتمندی محرومم نکرد، و از درخواست همه اینها باز ایستادم، پس او شروع به عنایت بر من نمود، حمد و سپاس توراست، ای که لغزشم را نادیده گرفت و اندوهم را زدود، و عایم را اجابت نمود، و عیبم را پوشاند، و گناهم را آمرزید، و مرا به خواسته ام رساند و بر دشمنم پیروز گرداند، اگر نعمتها و عطاها و بخشش های باارزشت را برشمارم هرگز نمیتوانم به شماره آرم، ای سرور من،

2- تویی که عطا کردی، تویی که نعمت دادی، تویی که نیکی کردی، تویی که زیبا نمودی، تویی که افزون نمودی، تویی که کامل کردی، تویی که روزی دادی، تویی که موّفق نمودی، تویی که عطا فرمودی، تویی که بینیاز نمودی، تویی که ثروت بخشیدی، تویی که پناه دادی، تویی که کفایت نمودی، تویی که راهنمایی فرمودی، تویی که حفظ کردی، تویی که پرده پوشی نمودی، تویی که آمرزیدی تویی که نادیده گرفتی، تویی که قدرت دادی، تویی که عزّت بخشیدی، تویی که کمک کردی، تویی که مساعدت فرمودی، تویی که تأیید نمودی، تویی که نصرت دادی، تویی که شفا بخشیدی، تویی که سلامت کامل دادی، تویی که گرامی داشتی،
3- بزرگ و برتری، حمد و شکر همیشگی توراست، سپس من معبودا اعتراف کننده به گناهانم هستم، پس مرا بیامرز، منم که بد کردم، منم که خطا کردم، منم که قصد گناه کردم، منم که نادانی نمودم، منم که غفلت ورزیدم، منم که اشتباه کردم، منم که به غیر تو اعتماد کردم، منم که در گناه تعمّد داشتم، منم که وعده کردم، منم که وعده شکستم، منم که پیمان شکنی نمودم، منم که اقرار کردم، منم که به نعمتت بر خود و پیش خود اعتراف کردم، و به گناهانم اقرار میکنم، پس مرا بیامر، ای آن که گناهان بندگانش به او زیانی نرساند، و او بینیاز از طاعت آنان است، و توفیق دهنده کسی که از آنان به کمک و رحمتش عمل شایسته بجا آورد، تو را سپاس ای معبود من و آقای من، و خدای من، فرمان دادی فرمانت نخواندم، نهیم نمودی، مرتکب نهیت شدم،

وَالاِْخْوانِ اَنْ يُعَيِّرُونى وَمِنَ السَّلاطينِ اَنْ يُعاقِبُونى وَلَوِ اطَّلَعُوا يا مَوْلاىَ عَلى مَا اطَّلَعْتَ عَلَيْهِ مِنّى اِذاً ما اَنْظَرُونى وَلَرَفَضُونى وَقَطَعُونى فَها اَنا ذا يا اِلهى بَيْنَ يَدَيْکَ يا سَيِّدى، (1) خاضِعٌ ذَليلٌ حَصيرٌ حَقيرٌ لا ذُو بَر آئَهٍ فَاَعْتَذِرُ وَلا ذُو قُوَّهٍ فَاَنْتَصِرُ وَلا حُجَّهٍ فَاَحْتَجَّ بِها وَلا قائِلٌ لَمْ اَجْتَرِحْ وَلَمْ اَعْمَلْ سُوَّءاً وَما عَسَى الْجُحُودَ وَلَوْ جَحَدْتُ يا مَوْلاىَ يَنْفَعُنى کَيْفَ وَاَنّى ذلِکَ وَجَوارِحى کُلُّها شاهِدَهٌ عَلَىَّ بِما قَدْ عَمِلْتُ وَعَلِمْتُ يَقيناً غَيْرَ ذى شَکٍّ اَنَّکَ سآئِلى مِنْ عَظايِمِ الاُْمُورِ وَاَنَّکَ الْحَکَمُ الْعَدْلُ الَّذى لا تَجُورُ وَعَدْلُکَ مُهْلِکى وَمِنْ کُلِّ عَدْلِکَ مَهْرَبى فَاِنْ تُعَذِّبْنى يا اِلهى فَبِذُنُوبى بَعْدَ حُجَّتِکَ عَلَىَّ وَاِنْ تَعْفُ عَنّى فَبِحِلْمِکَ وَجُودِکَ وَکَرَمِکَ لا اِلهَ اِلاّ اَنتَ سبحانکَ اِنى کنتُ منَ الظّالِمينَ ، (2) لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ سُبْحانَکَ اِنّى کُنْتُ مِنَ الْمُسْتَغْفِرينَ لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ سُبْحانَکَ اِنّى کُنْتُ مِنَ الْمُوَحِّدينَ لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ سُبْحانَکَ اِنّى کُنْتُ مِنَ الْخآئِفينَ لا اِلهَ اِلاّ اَنتَ سبحانکَ اِنى کنتُ منَ الْوَجِلينَ لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ سُبْحانَکَ اِنّى کُنْتُ مِنَ الرّاجينَ لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ سُبْحانَکَ اِنّى کُنْتُ مِنَ الرّاغِبينَ لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ سُبْحانَکَ اِنّى کُنْتُ مِنَ الْمُهَلِّلينَ لا اِلهَ اِلاّ اَنتَ سبحانکَ اِنى کنتُ من السّآئِلينَ لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ سُبْحانَکَ اِنّى کُنْتُ مِنَ الْمُسَبِّحينَ لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ سُبْح اَنَکَ اِنّى کُنْتُ مِنَ الْمُکَبِّرينَ لااِلهَ اِلاّ اَنْتَ سُبْحانَکَ رَبّى وَرَبُّ ابآئِىَ الاْوَّلينَ، (3) اَللّهُمَّ هذا ثَنائى عَلَيْکَ مُمَجِّداً وَاِخْلاصى لِذِکْرِکَ مُوَحِّداً وَاِقْرارى بِالائِکَ مُعَدِّداً وَاِنْ کُنْتُ مُقِرّاً اَنّى لَمْ اُحْصِها لِکَثْرَتِها وَسُبُوغِها وَتَظاهُرِها وَتَقادُمِها اِلى حادِثٍ ما لَمْ تَزَلْ تَتَعَهَّدُنى بِهِ مَعَها مُنْذُ خَلَقْتَنى وَبَرَاْتَنى مِنْ اَوَّلِ الْعُمْرِ مِنَ الاِْغْنآءِ مِنَ

1- اکنون چنانم، که نه دارنده زمینه برائتم تا عذرخواهی کنم، و نه دارای قدرتم، تا یاری ستانم، ای مولای من با چه وسیله ای با تو روبرو شوم؟ ، آیا با گوشم، یا با دیده ام، یا با زبانم، یا با دستم، یا با پایم، آیا این همه نعمت های تو نزد من نیست؟ و من به همه اینها تو را معصیت کردم، ای مولای من، تو را بر من حجّت و راه است، ای آن که مرا از پدران و مادران پوشاند، از اینکه مرا از خود برانند، و از خویشان و برادران، از اینکه مرا سرزنش کنند، و از پادشاهان از اینکه مجازاتم نمایند، مولای من اگر اینان آگاه می شدند، بر آنچه تو بر آن از من میدانی، در این صورت مهلتم نمی دانند، و مرا تنها میگذاردند، و از من می بریدند، هم اینک ای خدای من در برابرت هستم، ای آقای من،

2- فروتن و خوار، درمانده و کوچک، نه دارنده زمینه برائتم، تا عذرخواهی کنم، و نه نیروی که یاری بطلبم، و نه دلیلی که با آن احتجاج نمایم، و نه

گوینده ای هستم که گناه و کار بد نکرده باشم، انکار گناه کجا؟ بر فرض اگر انکار میکردم، چه سود میداد، چگونه؟ و چسان این معنا ممکن شود، و حال آنکه همه اعضایم بر آنچه عمل کردم بر من گواهند به یقین دانستم بدون تردید. که تو از کارهای بزرگ من پرسنده ای، و تو حاکم عدالت پیشه ای هستی که در حکم و داوری ستم نمیکنی، و عدالت تو هلاک کننده من است، و من از همه عدالت تو گریزانم، معبودا اگر مرا عذاب کنی، به خاطر گناهان من است پس از حجّتی که بر من داری، و اگر از من درگذری، به سب بردباری و جود و کرم توست، معبودی جز تو نیست من از ستمکارانم،

3- معبودی جز تو نیست من از آمرزش خواهانم، معبودی جز تو نیست من از یکتاپرستانم، معبودی جز تو نیست من از هراسندگانم معبودی جز تو نیست، من از بیمناکانم، معبودی جز تو نیست من از امیدوارانم، معبودی جز تو نیست من از مشتاقانم، معبودی جز تو نیست من از «لا اله الّا اللّه» گویانم، معبودی جز تو نیست من از درخواست کنندگانم، معبودی جز تو نیست من از تسبیح کنندگانم، معبودی جز تو نیست منزّهی تو، من از تکبیرگویانم، معبودی جز تو نیست منزّهی تو پروردگار من و پروردگار پدران نخستین من،

الْفَقْرِ وَكَشْفِ الضُّرِّوَتَسْبيبِ الْيُسْرِ وَدَفْعِ الْعُسْرِ وَتَفريجِ الْكَرْبِ وَالْعافِيَهِ فِى الْبَدَنِ وَالسَّلامَهِ فِى الدّينِ وَلَوْ رَفَدَنى عَلى قَدْرِ ذِكْرِ نِعْمَتِکَ جَميعُ الْعالَمينَ مِنَ الْاَوَّلينَ وَالْآخِرينَ ما قَدَرْتُ وَلاهُمْ عَلى ذلِکَ تَقَدَّسْتَ وَتَعالَيْتَ مِنْ رَبٍّ كَريمٍ عَظيمٍ رَحيمٍ لا تُحْصى الْآؤُکَ، (1) وَلا يُبْلَغُ ثَناؤُکَ وَلا تُكافِئُ نَعْمآؤُکَ صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَ ال مُحَمَّدٍ وَاَتْمِمْ عَلَيْنا نِعَمَکَ وَاَسْعِدْنا بِطاعَتِکَ سُبْحانَکَ لا اِلهَ اِلاّ اَنْتَ اَللّهُمَّ اِنَّکَ تُجيبُ الْمُضْطَرَّ وَتَكْشِفُ السُّوْءَوَتُغيثُ الْمَكْرُوبَ وَتَشْفِى السَّقيمَ وَتُغْنِى الْفَقيرَ وَتَجْبُرُ الْكَسيرَوَتَرْحَمُ الصَّغيرَ وَتُعينُ الْكَبيرَ وَلَيْسَ دُونَکَ ظَهيرٌ وَلا فَوْقَکَ قَديرٌ وَاَنْتَ الْعَلِىُّ الْكَبيرُ يا مُطْلِقَ الْمُكَبَّلِ الْاَسيرِ يا رازِقَ الطِّفْلِ الصَّغيرِ يا عِصْمَةَ الْخآئِفِ الْمُسْتَجيرِ يا مَنْ لا شَريکَ لَهُ وَلا وَزيرَ، (2) صَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ وَ ال مُحَمَّدٍ وَاَعْطِنى فى هذِهِ الْعَشِيَّهِ اَفْضَلَ ما اَعْطَيْتَ وَاَنَلْتَ اَحَداً مِنْ عِبادِکَ مِنْ نِعْمَهٍ تُوليها وَ الآءٍ تُجَدِّدُه ا وَبَلِيَّهٍ تَصْرِفُه ا وَكُرْبَهٍ تَكْشِفُها وَدَعْوَهٍ تَسْمَعُها وَحَسَنَهٍ تَتَقَبَّلُها وَسَيِّئَهٍ تَتَغَمَّدُها اِنَّکَ لَطيفٌ بِما تَشآءُ خَبيرٌ وَعَلى كُلِّشَىْءٍ قَديرٌ اَللّهُمَّ اِنَّکَ اَقْرَبُ مَنْ دُعِىَ وَاَسْرَعُ مَنْ اَجابَ وَاَكْرَمُ مَنْ عَفى وَاَوْسَعُ مَنْ اَعْطى وَاَسْمَعُ مَنْ سُئِلَ يا رَحمنَ الدُّنْيا وَالْآخِرَهِ وَرَحيمَهُما لَيْسَ كَمِثْلِکَ مَسْئُولٌ وَلا سِواکَ مَاْمُولٌ دَعَوْتُکَ فَاَجَبْتَنى وَسَئَلْتُکَ فَاَعْطَيْتَنى وَرَغِبْتُ اِلَيْکَ فَرَحِمْتَنى، (3) وَوَثِقْتُ بِکَ فَنَجَّيْتَنى وَفَزِعْتُ اِلَيْکَ فَكَفَيْتَنى اَللّهُمَّ فَصَلِّ عَلى مُحَمَّدٍ عَبْدِکَ وَرَسُولِکَ وَنَبِيِّکَ وَعَلى اِلِهِ الطَّيِّبينَ الطّاهِرينَ اَجْمَعينَ وَتَمِّمْ لَنا نَعْمآئَکَ وَهَنِّئْنا عَطآئَکَ وَاكْتُبْنا لَکَ شاكِرينَ وَلِآلائِکَ ذ اكِرينَ امينَ امينَ رَبَّ الْعالَمينَ اَللّهُمَّ يا مَنْ مَلَکَ فَقَدَرَوَقَدَرَ فَقَهَرَ وَعُصِىَ فَسَتَرَ وَاسْتُغْفِرَ فَغَفَرَ يا غايَهَ الطّالِبينَ الرّاغِبينَ وَمُنْتَهى اَمَلِ الرّاجينَ يا مَنْ اَحاطَ بِكُلِّ شَىْءٍ عِلْماً وَوَسِعَ الْمُسْتَقيلينَ رَاْفَهً وَرَحْمَهً وَحِلْماً. (4) اَللّهُمَّ اِنّا نَتَوَجَّهُ اِلَيْکَ فى هذِهِ الْعَشِيَّهِ

1- خدایا این است ثنای من بر تو برای تعظیم تو، و اخلاصم برای یاد تو. برای یکتاپرستی، و اقرارم به نعمت هایت، در شمارش آنان، اگرچه اعتراف دارم نتوانستم آنها را شماره کنم به خاطر کثرت و کمالش و نمایائی و پیشی جستنش تاکنون، آنچه همواره مرا با آن همراه آنها سرپرستی میکردی، از هنگامی که مرا آفریدی و پدید آوردی، از آغاز عمر، و همه آنچه بر من بخشیدی از: بی نیاز گرداندنم از تهیدستی، و برطرف کردن بدحالی و فراهم کردن اسباب راحتی و دفع دشواری و گشودن گره اندوه، و تندرستی در بدن، و سلامت در دین، اگر همه جهانیان از گذشتگان و آیندگان به اندازه ای که نعمتت را ذکر کنم یاری ام دهند، نه من قدرت

ذکر آن را دارم نه آنها، مقدّسی و برتری، از اینکه پروردگار کریم، بزرگ، مهربانی، عطاهایت به عدد نیابد،
2- به ثنایت نتوان رسید. نعمت هایت تلافی نگردد، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و نعمت هایت را بر ما تمام کن و به طاعتت خوشبختان فرما، منزّهی تو، معبودی جز تو نیست. خدایا بیچارگان را پاسخ میدهی، و بدی را برطرف میکنی، و به فریاد گرفتاران میرسی، و بیماران را درمان میکنی، و تهیدست را بی نیاز میگردانی، و شکست را جبران مینمایی، و به خردسالان رحم میکنی، و به بزرگسالان کمک میدهی، جز تو پشتیبانی نیست، و فوق تو قدرت مندی وجود ندارد، و تو برتر و بزرگی ای رهاکننده اسیر در بند، ای روزی دهنده کودک خردسال، ای پناه هراسنده پناه خواه، ای که برایت شریک و وزیری نیست،
3- بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و د راین شب به من عطا کن برترین چیزی که عطا کردی و نائل نمودی یکی از بندگانت را، از نعمتی که می بخشی، و عطاهایی که تجدید می نمایی، و بلایی که برمیگردانی و رنجی که برطرف میکنی، و دعایی که می شنوی، و عمل نیکی که می پذیری، و بدی که می پوشانی، همانا به هرچه خواهی مهربان و آگاهی، و بر هرچیز توانایی. خدایا تو نزدیک ترین کسی هستی که خوانده شود، و سریع ترین کسیکه جواب دهد، و بزرگوارترین کسیکه گذشت کند، و وسیع ترین کسیکه عطا کند، و شنواترین کسیکه سؤال شود، ای مهربان دنیا و آخرت، و بخشنده دنیاوآخرت، همانند تو سؤال شده ای نیست، و غیر تو آرزو شده ای وجود ندارد، خواندمت، پاسخم دادی، از تو درخواست کردم عطایم نمودی، و به سویت میل کردم، به من رحم فرمودی،
4- به تو اطمینان کردم، نجاتم دادی، و به تو پناهنده شدم، کفایتم نمودی، خدایا درود فرست بر محمّد بنده و فرستاده ات و پیامبرت، و بر همگی اهل بیت پاک و پاکیزه اش، و نعمتهایت را بر ما تمام کن، و عطاهایت را بر ما گوارا گردان، و ما را نسبت به خود از سپاس گذاران، و در نعمت هایت از یادکنندگان ثبت فرما، آمین آمین ای پروردگار جهانیان، خدایا ای که مالک شد و توانست، و توانست و چیره شد، نافرمانی شد و پوشاند، از او آمرزش خواسته شد و آمرزید، ای هدف خواستاران مشتاق، و نهایت آرزوی امیدواران ای آن که در دانش بر هرچیز احاطه دارد، و در مهربانی و رحمت و بردباری، جویندگان گذشت از گناه را فرا میگیرد،

الَّتی شَرَّفْتَها وَعَظَّمْتَها بِمُحَمَّدٍ نَبِیِّکَ وَرَسُولِکَ وَخِیَرَتِکَ مِنْ خَلْقِکَ وَاَمینِکَ عَلی وَحْیِکَ الْبَشیرِ النَّذیرِ السِّراجِ الْمُنیرِ الَّذی اَنْعَمْتَ بِهِ عَلَی الْمُسْلِمینَ وَ جَعَلْتَهُ رَحْمَةً لِلْعالَمینَ اَللّهُمَّ فَصَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ الِ مُحَمَّدٍ کَما مُحَمَّدٌ اَهْلٌ لِذلِکَ مِنْکَ یا عَظیمُ فَصَلِّ عَلَیْهِ وَعَلی الِهِ الْمُنْتَجَبینَ الطَّیِّبینَ الطّاهِرینَ اَجْمَعینَ وَتَغَمَّدْنا بِعَفْوِکَ عَنّا فَاِلَیْکَ عَجَّتِ الْاَصْواتُ بِصُنُوفِ اللُّغاتِ فَاجْعَلْ لَنَا اَللّهُمَّ فی هذِهِ الْعَشِیَّهِ نَصیباً مِنْ کُلِّ خَیْرٍ تَقْسِمُهُ بَیْنَ عِبادِکَ وَنُورٍ تَهْدی بِهِ وَرَحْمَهٍ تَنْشُرُها، (1) وَبَرَکَهٍ تُنْزِلُها وَعافِیَهٍ تُجَلِّلُها وَرِزْقٍ تَبْسُطُهُ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ اَللّهُمَّ اَقْلِبْنا فی هذَا الْوَقْتِ مُنْجِحینَ مُفْلِحینَ مَبْرُورینَ غانِمینَ وَلاتَجْعَلْنا مِنَ الْقانِطینَ وَلا تُخْلِنا مِنْ رَحْمَتِکَ وَلا تَحْرِمْنا ما نُؤَمِّلُهُ مِنْ فَضْلِکَ وَلا تَجْعَلْنا مِنْ رَحْمَتِکَ مَحْرُومینَ وَلا لِفَضْلِ ما نُؤَمِّلُهُ مِنْ عَطآئِکَ قانِطینَ وَلا تَرُدَّنا خائِبینَ وَلا مِنْ بابِکَ مَطْرُودینَ یا اَجْوَدَ الْاَجْوَدینَ وَاَکْرَمَ الْاَکْرَمینَ اِلَیْکَ اَقْبَلْنا مُوقِنینَ وَلِبَیْتِکَ الْحَرامِ امّینَ قاصِدینَ فَاَعِنّا عَلی مَناسِکِنا وَاَکْمِلْ لَنا حَجَّنا وَاعْفُ عَنّا وَعافِنا فَقَدْ مَدَدْنا اِلَیْکَ اَیْدِیَنا فَهیَ بِذِلَّهِ الْاِعْتِرافِ مَوْسُومَهٌ اَللّهُمَّ فَاَعْطِنا فی هذِهِ الْعَشِیَّهِ ما سَئَلْناکَ ، (2) وَاَکْفِنا مَا اسْتَکْفَیْناکَ فَلا کافِیَ لَنا سِواکَ وَلا رَبَّ لَنا غَیْرُکَ نافِذٌ فینا حُکْمُکَ مُحیطٌ بِنا عِلْمُکَ عَدْلٌ فینا قَضآؤُکَ اِقْضِ لَنَا الْخَیْرَ وَاجْعَلْنا مِنْ اَهْلِ الْخَیْرِ اَللّهُمَّ اَوْجِبْ لَنا بِجُودِکَ عَظیمَ الْاَجْرِ وَکَریمَ الذُّخْرِ وَدَوامَ الْیُسْرِ وَاغْفِرْ لَنا ذُنُوبَنا اَجْمَعینَ وَلا تُهْلِکْنا مَعَ الْهالِکینَ وَلا تَصْرِفْ عَنّا رَاْفَتَکَ وَرَحْمَتَکَ یا اَرْحَمَ الرّاحِمینَ . (3) اَللّهُمَّ اجْعَلْنا فی هذَا الْوَقْتِ مِمَّنْ سَئَلَکَ فَاَعْطَیْتَهُ وَشَکَرَکَ فَزِدْتَهُ وَتابَ اِلَیْکَ فَقَبِلْتَهُ وَتَنَصَّلَ اِلَیْکَ مِنْ ذُنُوبِهِ کُلِّها فَغَفَرْتَها لَهُ یا ذَاالْجَلالِ وَالْاِکْرامِ اَللّهُمَّ وَنَقِّنا وَسَدِّدْنا وَاقْبَلْ تَضَرُّعَنا یا خَیْرَ مَنْ سُئِلَ وَیا اَرْحَمَ مَنِ اسْتُرْحِمَ یا مَنْ لا یَخْفی عَلَیْهِ

1- خدایا در این شب به تو رو می آوریم، شبی که آن را شرافت و عظمت دادی به محمّد پیامبرت و فرستاده ات و برگزیده از خلقت، و امین وحیت، آن مژده دهنده و ترساننده، و چراغ نوربخش، آن که به سبب او بر مسلمانان نعمت بخشیدی، و او را رحمت برای جهانیان قرار دادی. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، آنچنان که محمّد از جانب تو شایسته آن است، ای بزرگ، بر او بر همه خاندان نجیب و پاک و پاکیزه اش درود فرست، و ما را به گذشت از ما بپوشان، که صداها با انواع لغات به جانب تو بلند است، خدایا در این شب برای ما قرار ده، از هر خیری

نصیبی که میان بندگانت تقسیم میکنی، و نوری که با آن هدایت می نمایی، و رحمتی که می گسترانی،
2- و برکتی که فرو میفرستی، و عافیتی که بر اندام حیات بندگان میپوشانی، و رزقی که می گستری، ای مهربان ترین مهربانان. خدایا ما را در این وقت از پیشگاه رحمتت پیروز و رستگار و پذیرفته و بهره مند بازگردان، و ما را از ناامیدان قرار مده، و از رحمتت با دست خالی مگذار، و از آنچه از فضلت امیدواریم مبتلای به حرمان مکن، و از رحمتت محروممان منما، و از افزونی آنچه از عطایت آرزو داریم ناامید مساز، و ناکام باز مگردان، و از درگاهت مران، ای بخشنده ترین بخشندگان، و کریم ترین کریمان، یقین کنان به درگاهت رو نمودیم، و آهنگ کنان و قصدکنان به زیارت خانه ات آمده ایم، بر ادای مناسک حج یاریمان ده، و حجّمان را کامل نما، و از ما درگذر و به ما سلامت کامل بده، چرا که دست های خود را به جانب تو دراز کرده ایم، و آن دستها به خواری اعتراف علامت دار است. خدایا آنچه را در این شب از تو خواستیم به ما عطا کن،
3- و کفایت آنچه را از تو خواستین عهده دار باش، که ما را کفایت کننده ای جز تو نیست، و برای ما پروردگاری جز تو نمیباشد، قانونت بر ما نافذ است، دانشت ما را فراگیر است، قضایت درباره ما عادلانه است، خیر را برای ما حکم کن و ما را اهل خیر قرار بده. خدایا پاداش بزرگ و ذخیره کریمانه و دوام آسایش را به حق جودت بر ما لازم گردان، و گناهان همه ما را بیامرز، و با هلاک شدگان هلاکمان مکن، و مهربانی و رحمتت را از ما باز مگردان، ای مهربان ترین مهربانان،

اِغْماضُ الْجُفُونِ وَلا لَحْظُ الْعُيُونِ وَلا مَا اسْتَقَرَّ فِی الْمَکْنُونِ وَلا مَا انْطَوَتْ عَلَيْهِ مُضْمَراتُ الْقُلُوبِ اَلا کُلُّ ذلِکَ قَدْ اَحْصاهُ عِلْمُکَ وَوَسِعَهُ حِلْمُکَ سُبْحانَکَ وَتَعالَيْتَ عَمّا يَقُولُ الظّالِمُونَ عُلُوّاً کَبِيراً تُسَبِّحُ لَکَ السَّمواتُ السَّبْعُ وَالاَرَضُونَ وَمَنْ فيهِنَّ وَاِنْ مِنْ شَیْءٍ اِلاّ يُسَبِّحُ بِحَمْدِکَ، (1) فَلَکَ الْحَمْدُ وَالْمَجْدُ وَعُلُوُّ الْجَدِّ ی ا ذَاالْجَلا لِ وَالاِْکْرامِ وَالْفَضْلِ وَالاِْنْعامِ وَالاَْيادِی الْجِسامِ وَاَنْتَ الْجَوادُ الْکَريمُ الرَّؤُوفُ الرَّحيمُ اَللّهُمَّ اَوْسِعْ عَلَیَّ مِنْ رِزْقِکَ الْحَلالِ وَعافِنی فی بَدَنی وَدينی وَ امِنْ خَوْفی وَاَعْتِقْ رَقَبَتی مِنَ النّارِ اَللّهُمَّ لا تَمْکُرْ بی وَلا تَسْتَدْرِجْنی وَلا تَخْدَعْنی وَادْرَءْ عَنّی شَرَّ فَسَقَةِ الْجِنِّ وَالاِْنْسِ (2)

در این قسمت از دعا سر و دیده خود را به جانب آسمان برداشت، و از دیده های مبارکش مانند ریزش آب از دو مشک، اشک میریخت، و با صدای بلند به محضر حق عرضه داشت:

يا اَسْمَعَ السّامِعينَ يا اَبْصَرَ النّاظِرينَ وَيا اَسْرَعَ الْحاسِبينَ وَيا اَرْحَمَ الرّاحِمينَ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ الِ مُحَمَّدٍ السّادَةِ الْمَيامينِ وَاَسْئَلُکَ اَللّهُمَّ حاجَتِیَ الَّتی اِنْ اَعْطَيْتَنيها لَمْ يَضُرَّنی ما مَنَعْتَنی وَاِنْ مَنَعْتَنيها لَمْ يَنْفَعْنی ما اَعْطَيْتَنی اَسْئَلُکَ فَکاکَ رَقَبَتی مِنَ النّارِ لااِلهَ اِلاّ اَنْتَ وَحْدَکَ لا شَريکَ لَکَ لَکَ الْمُلْکُ وَلَکَ الْحَمْدُ وَاَنْتَ عَلی کُلِّشَیْءٍ قَديرٌ يا رَبُّ يا رَبُّ. (3)

پیوسته «يا ربّ» میگفت، و همه آنان که اطراف حضرت بودند به دعای حضرت گوش فرا دادند و به آمین گفتن اکتفا نمودند، در نتیجه صداهایشان با آن حضرت به گریستن بلند شد، تا آفتاب غروب کرد، سپس زادوتوشه خود را بار کرده، به سوی مشعر الحرام حرکت کردند.

مؤلّف گوید: کفعمی دعای عرفه حضرت سید الشهداء علیه السّلام را در کتاب (بلد

1- خدایا در این وقت ما را از کسانی قرار ده که از تو درخواست کردند، و تو به آنان عطا فرمودی و تو را شکر نمودند پس بر آنان افزودی و به سویت بازگشتند و آنان را پذیرفتی، و به سوی تو از همه گناهانشان بیزای جستند پس همه گناهانشان را آمرزیدی ای دارای بزرگی و بزرگواری. خدایا ما را پاک کن، و به جانب راست و درستی توجّه ده، و زاری ما را بپذیر، ای بهترین کسیکه درخواست شد، و رحم کننده ترین کسیکه از او

رحمت خواسته شد، ای آن که بر هم نهادن پلکها، و دقت نظر چشمها بر او پوشیده نیست، و آنچه در نهان مستقرّ شده، و آنچه را پنهانی های قلوب در برگرفته از او مخفی نیست، آری همه اینها را دانشت شماره کرده، و بردباریات فرا گرفته، تو منزّهی و برتری، از آنچه ستمگران درباره ات میگویند، پس برتری آسمان های هفتگانه و زمین ها و هرکه در آنهاست تو را تسبیح میگویند، و هیچ موجودی نیست مگر اینکه با سپاست تسبیح میگوید،

2- پس تو را سپاس و بزرگواری و بلندی مقام، ای دارنده بزرگی و کرامت و فضل و نعمت، و عطاهای بزرگ، و تویی بخشنده کریم رئوف و مهربان، خدیا از روزی عدالت بر من وسعت ده، و در تن دینم سلامت کامل بخش، و ترسم را امان ده، و وجودم را از آتش آزاد کن، خدایا بلایت را به جریمه گناهانم بر من قرار مده، و مرا به تدریج بر بدی هایم مؤاخذه مکن، و مرا در خیالات باطلم رها مساز، و شر بدکاران جن و انس را از من دور کن.

3- ای شنواترین شنوایان، ای بیناترین بینایان، و ای سریع ترین حسابرسان، و ای مهربان ترین مهربانان، بر محمّد و خاندان محمّد آن سروران با میمنت درود فرست، و از تو درخواست میکنم خدایا حاجتم را که اگر آن را به من عطا کنی، بیشک هرچه را از من دریغ ورزی به من ضرری نرساند، و اگر قضای حاجتم را از من دریغ نمایی، آنچه را عطایم کنی سودی نبخشد، آزادی عهده ام را از آتش از تو درخواست میکنم، معبودی جز تو نیست، یگانه ای، برایت شریک نیست، فرمانروایی و سپاس خاص توست، و تو بر هرچیز توانایی، پروردگارا پروردگارا.

الامین) تا این قسمت ذکر کرده، و علاّمه مجلسی در «زاد العماد» این دعای شریف را موافق روایت کفعمی نقل فرموده ولی سید ابن طاووس در کتاب اقبال، پس از «یا ربّ، یا ربّ، یا رب» این اضافه را آورده:

اِلهی اَنا الْفَقیرُ فی غِنایَ فَکَیْفَ لا اَکُونُ فَقیراً فی فَقْری اِلهی اَنا الْجاهِلُ فی عِلْمی فَکَیْفَ لا اَکُونُ جَهُولاً فی جَهْلی اِلهی اِنَّ اخْتِلافَ تَدْبیرِکَ وَسُرْعَةَ طَوِ آءِ مَقادیرِکَ مَنَعا عِبادَکَ الْعارِفینَ بِکَ عَنْ السُّکُونِ اِلی عَطآءٍ وَالْیَاْسِ مِنْکَ فی بَلاَّءٍ اِلهی مِنّی ما یَلیقُ بِلُؤْمی وَمِنْکَ ما یَلیقُ بِکَرَمِکَ. (1) اِلهی وَصَفْتَ نَفْسَکَ بِاللُّطْفِ وَ الرأفَهِ لی قَبْلَ وُجُودِ ضَعْفی اَفَتَمْنَعُنی مِنْهُما بَعْدَ وُجُودِ ضَعْفی اِلهی اِنْ ظَهَرَتِ الْمَحاسِنُ مِنّی فَبِفَضْلِکَ وَلَکَ الْمِنَّهُ عَلَیَّ وَاِنْ ظَهَرَتِ الْمَساوی مِنّی فَبِعَدْلِکَ وَلَکَ الْحُجَّهُ عَلَیَّ اِلهی کَیْفَ تَکِلُنی وَقَدْ تَکَفَّلْتَ لی وَکَیْفَ اُضامُ وَاَنْتَ النّاصِرُ لی اَمْ کَیْفَ اَخیبُ وَاَنْتَ الْحَفِیُّ بی ها اَنا اَتَوَسَّلُ اِلَیْکَ بِفَقْری اِلَیْکَ وَکَیْفَ اَتَوَسَّلُ اِلَیْکَ بِما هُوَ مَحالٌ اَنْ یَصِلَ اِلَیْکَ اَمْ کَیْفَ اَشْکوُ اِلَیْکَ حالی وَهُوَ لا یَخْفی عَلَیْکَ اَمْ کَیْفَ اُتَرْجِمُ بِمَقالی (2) وَهُوَ مِنَکَ بَرَزٌ اِلَیْکَ اَمْ کَیْفَ تُخَیِّبُ اِمالی وَهِیَ قَدْ وَفَدَتْ اِلَیْکَ اَمْ کَیْفَ لا تُحْسِنُ اَحْوالی وَبِکَ قامَتْ اِلهی ما اَلْطَفَکَ بی مَعَ عَظیمِ جَهْلی وَما اَرْحَمَکَ بی مَعَ قَبیحِ فِعْلی اِلهی ما اَقْرَبَکَ مِنّی وَاَبْعَدَنی عَنْکَ وَما اَرْاَفَکَ بی فَمَا الَّذی یَحْجُبُنی عَنْکَ اِلهی عَلِمْتُ بِاخْتِلافِ الاَثارِ وَتَنَقُّلاتِ الاَطْوارِ اَنَّ مُرادَکَ مِنّی اَنْ تَتَعَرَّفَ اِلَیَّ فی کُلِّشَیْءٍ حَتّی لا اَجْهَلَکَ فی شَیْءٍ اِلهی کُلَّما اَخْرَسَنی لُؤْمی اَنْطَقَنی کَرَمُکَ وَکُلَّما ایَسَتْنی اَوْصافی اَطْمَعَتْنی مِنَنُکَ . (3) اِلهی مَنْ کانَتْ مَحاسِنُهُ مَساوِیَ فَکَیْفَ لا تَکُونُ مَساویهِ مَساوِیَ وَمَنْ

1- خدایا، در عین توانگری تهیدستم، پس چگونه در تهیدستی تهیدست نباشم، خدایا در عین دانایی نادانم، پس چگونه در عین نادانی نادان نباشم. خدایا همانا اختلاف تدبیرت، و سرعت تغییر تقدیراتت، بندگان عارف به تو را، از اطمینان به بخشش و ناامیدی از تو در گرفتاری باز داشته است. خدایا از من است آنچه سزاوار پستی من است، و از توست آنچه شایسته بزرگواری توست.
2- خدایا تو خود را با لطف و مهربانی به من توصیف کرده ای پیش از پیدایش ناتوانی من، آیا آن دو را از من دریغ ورزی پس از پدید آمدن ناتوانی ام، خدایا اگر زیبایی هایی از من نمایان شود، به فضل توست، و تو را بر من منت بسیار است، و اگر زشتی هایی از من ظاهر گردد، به عدل توست و تو را بر من حجت کامل است. خدایا چگونه مرا وا مینهی در

صورتی که عهده دار من شده ای؟ و چگونه مورد ستم واقع شوم و حال آنکه تو یار منی؟ یا چگونه ناامید گردم، درحالیکه نسبت به من سخت مهربانی اینک به نیازم به تو، متوسل به توام، و چگونه متوسل به تو شوم به آنچه که محال است به تو برسد، یا چگونه از حالم به تو شکایت کنم و حال آنکه بر تو پوشیده نیست؟ یا چگونه با گفتارم ترجمه حال نمایم،
3- درحالیکه از تو برای تو واضح است؟ یا چگونه آرزوهایم را به عرصه نومیدی بری، در صورتیکه به آستان تو وارد گشته؟ یا چگونه احوالم را نیکو نگردانی، درحالیکه احوال من استوار به توست؟ خدایا چه اندازه به من لطف داری. با این نادانی فوق العاده من، و چه قدر به من مهربانی، با این عمل زشت من؟ خدایا چقدر به من نزدیکی، و من چقدر از تو دورم، و چه اندازه به من مهر میورزی پس چیست. آنچه مرا از تو در پرده میکند؟ خدایا از اختلاف آثار، و تغییرات احوال دانستم که خواسته ات از من این است که خود را در هرچیز به من بشناسانی تا در هیچ چیز نسبت به تو جاهل نباشم، خدایا هر زمان فرومایگی ام از سخن مرا بازداشت، کرم تو گویایم نمود، و هروقت اوصافم ناامیدم کرد، نعمت هایت به طمعم انداخت.

كانَتْ حَقايِقُهُ دَعاوِیَ فَكَيْفَ لا تَكُونُ دَعاوِيهِ دَعاوِیَ اِلهی حُكْمُكَ النّافِذُ وَمَشِيَّتُكَ الْقاهِرَهُ لَمْ يَتْرُكا لِذی مَقالٍ مَقالاً وَلا لِذی حالٍ حالاً اِلهی كَمْ مِنْ طاعَهٍ بَنَيْتُها وَحالَهٍ شَيَّدْتُها هَدَمَ اعْتِمادی عَلَيْها عَدْلُكَ بَلْ اَقالَنی مِنْها فَضْلُكَ اِلهی اِنَّكَ تَعْلَمُ اَنّی وَاِنْ لَمْ تَدُمِ الطّاعَهُ مِنّی فِعْلاً جَزْماً فَقَدْ دامَتْ مَحَبَّهً وَعَزْماً اِلهی كَيْفَ اَعْزِمُ وَاَنْتَ الْقاهِرُ وَكَيْفَ لا اَعْزِمُ وَاَنْتَ الاْمِرُ. (1) اِلهی تَرَدُّدی فِی الاْ ثارِ يُوجِبُ بُعْدَ الْمَزارِ فَاجْمَعْنی عَلَيْكَ بِخِدْمَهٍ تُوصِلُنی اِلَيْكَ كَيْفَ يُسْتَدَلُّ عَلَيْكَ بِما هُوَ فی وُجُودِهِ مُفْتَقِرٌ اِلَيْكَ اَيَكُونُ لِغَيْرِكَ مِنَ الظُّهُورِ ما لَيْسَ لَكَ حَتّی يَكُونَ هُوَ الْمُظْهِرَ لَكَ مَتی غِبْتَ حَتّی تَحْتاجَ اِلی دَلِيلٍ يَدُلُّ عَلَيْكَ وَمَتی بَعُدْتَ حَتّی تَكُونَ الاْ ثارُ هِیَ الَّتی تُوصِلُ اِلَيْكَ عَمِيَتْ عَيْنٌ لا تَراكَ عَلَيْها رَقيباً وَخَسِرَتْ صَفْقَهُ عَبْدٍ لَمْ تَجْعَلْ لَهُ مِنْ حُبِّكَ نَصيباً، (2) اِلهی اَمَرْتَ بِالرُّجُوعِ اِلَی الاْ ثارِ فَارْجِعْنی اِلَيْكَ بِكِسْوَهِ الاَْنْوارِ وَهِدايَهِ الاِْسْتِبصارِ حَتّی اَرْجِعَ اِلَيْكَ مِنْها كَما دَخَلْتُ اِلَيْكَ مِنْها مَصُونَ السِّرِّ عَنِ النَّظَرِ اِلَيْها وَمَرْفُوعَ الْهِمَّهِ عَنِ الاِْعْتِمادِ عَلَيْها اِنَّكَ عَلی كُلِّشَیْ قَديرٌ اِلهی هذا ذُلّی ظاهِرٌ بَيْنَ يَدَيْكَ وَهذا حالی لا يَخْفی عَلَيْكَ مِنْكَ اَطْلُبُ الْوُصُولَ اِلَيْكَ وَبِكَ اَسْتَدِلُّ عَلَيْكَ فَاهْدِنی بِنُورِكَ اِلَيْكَ وَاَقِمْنی بِصِدْقِ الْعُبُودِيَّهِ بَيْنَ يَدَيْكَ اِلهی عَلِّمْنی مِنْ عِلْمِكَ الْمَخْزُونِ وَصُنّی بِسِتْرِكَ الْمَصُونِ. (3) اِلهی حَقِّقْنی بِحَقائِقِ اَهْلِ الْقُرْبِ وَاسْلُكْ بی مَسْلَكَ اَهْلِ الْجَذْبِ اِلهی اَغْنِنی بِتَدْبيرِكَ لی امعَنْ تَدْبيری وَبِاخْتِيارِكَ عَنِ اخْتِياری وَاَوْقِفْنی عَلی مَراكِزِ اضْطِراری اِلهی اَخْرِجْنی مِنْ ذُلِّ نَفْسی وَطَهِّرْنی مِنْ شَكّی وَشِرْكی قَبْلَ حُلُولِ رَمْسی بِكَ اَنْتَصِرُ فَانْصُرْنی وَعَلَيْكَ اَتَوَكَّلُ فَلا تَكِلْنی وَاِيّاكَ اَسْئَلُ فَلا تُخَيِّبْنی وَفی فَضْلِكَ اَرْغَبُ فَلا تَحْرِمْنی وَبِجَنابِكَ اَنْتَسِبُ فَلا تُبْعِدْنی وَبِبابِكَ اَقِفُ فَلا تَطْرُدْنی

1- خدایا کسیکه زیبایی هایش زشتی بوده، پس چگونه زشتی هایش زشتی نباشد، و کسیکه حقیقت گویی هایش ادعای خالی بوده، چگونه ادعاهایش ادعا نباشد؟ خدایا دستور نافذت، و مشیت چیره ات، برای صاحب سخن سخنی، و برای صاحب حال حالی نگذشته، خدایا چه بسیار طاعتی که بنا کردم، و چه بسیار حالتی که استوار نمودم. عدالتت اعتمادم را بر آنها ویران کرد، ولی فضل تو عذر مرا از آنها پذیراست. خدایا همانا میدانی هرچند طاعت از جانب من، به صورت کار جدّی ادامه نداشته، ولی به صورت محبّت و اراده ادامه داشته. خدایا چگونه تصمیم بگیرم و حال آنکه تو چیره ای؛و چگونه تصمیم نگیرم درحالیکه تودستوردهنده ای،

2- خدایا مردّد شدن من در آثار موجب دوری دیدار است، پس مرا با وجودت گرد آور، به وسیله عبادتی که مرا به تو رساند، چگونه بر وجود تو استدلال شود، به موجودی که در وجودش نیازمند به توست؟ آیا برای غیر تو ظهوری هست که برای تو نیست، تا آنان غیر وسیله ظهور تو باشد؟ ! ! کی پنهان بوده ای، تا نیازمند به دلیلی باشی که بر تو دلالت کند و کی دور بوده ای، تا آثار واصل کننده به تو باشند؟ کور باد دیده ای که تو را بر آن دیده بان نبیند و زیان کار باد تجارت بنده ای که از محبّتت برای او سهمی قرار نداده ای،
3- خدایا مرا به رجوع به آثار فرمان دادی، پس مرا به پوششی از انوار و هدایتی بصیرت جو به سوی خود بازگردان، تا از آنها به سویت بازگردم همانطور که از آنها به بارگاهت بار یافتم، با نگاهداری نهادم از نگاه به آنها و برگرفتن همّتم از اعتماد بر آنها، همانا تو بر هرچیز توانایی. خدایا این خواری من است که در برابرت عیان است، و این حال من است که بر تو پوشیده نیست، از تو رسیدن به تو را میخواهم، و بر تو استدلال میکنم، پس به نورت مرا به وجودت راهنمایی کن، و در برابرت به صدق بندگی بر پا دار. خدایا از علم مخزونت به من بیاموز، و به پرده نگاهداریت حفظم کن.

. (1) اِلهی تَقَدَّسَ رِضاکَ اَنْ یَکُونَ لَهُ عِلَّهٌ مِنْکَ فَکَیْفَ یَکُونُ لَهُ عِلَّهٌ مِنّی اِلهی اَنْتَ الْغَنِیُّ بِذاتِکَ اَنْ یَصِلَ اِلَیْکَ النَّفْعُ مِنْکَ فَکَیْفَ لا تَکُونُ غَنِیّاً عَنّی اِلهی اِنَّ الْقَضاءَ وَالْقَدَرَ یُمَنّینی وَاِنَّ الْهَوی بِوَثائِقِ الشَّهْوَهِ اَسَرَنی فَکُنْ اَنْتَ النَّصیرَ لی حَتّی تَنْصُرَنی وَتُبَصِّرَنی وَاَغْنِنی بِفَضْلِکَ حَتّی اَسْتَغْنِیَ بِکَ عَنْ طَلَبی اَنْتَ الَّذی اَشْرَقْتَ الاَْنْوارَ فی قُلُوبِ اَوْلِیآئِکَ حَتّی عَرَفُوکَ وَوَحَّدُوکَ وَاَنْتَ الَّذی اَزَلْتَ الاَْغْیارَ عَنْ قُلُوبِ اَحِبّآئِکَ حَتّی لَمْ یُحِبُّوا سِواکَ وَلَمْ یَلْجَئُوا اِلی غَیْرِکَ اَنْتَ الْمُؤْنِسُ لَهُمْ حَیْثُ اَوْحَشَتْهُمُ الْعَوالِمُ وَاَنْتَ الَّذی هَدَیْتَهُمْ حَیْثُ اسْتَبانَتْ لَهُمُ الْمَعالِمُ ماذا وَجَدَ مَنْ فَقَدَکَ وَمَا الَّذی (2) فَقَدَ مَنْ وَجَدَکَ لَقَدْ خابَ مَنْ رَضِیَ دُونَکَ بَدَلاً وَلَقَدْ خَسِرَ مَنْ بَغی عَنْکَ مُتَحَوِّلاً کَیْفَ یُرْجی سِواکَ وَاَنْتَ ما قَطَعْتَ الاِْحْسانَ وَکَیْفَ یُطْلَبُ مِنْ غَیْرِکَ وَاَنْتَ ما بَدَّلْتَ عادَهَ الاِْمْتِنانِ یا مَنْ اَذاقَ اَحِبّآئَهُ حَلاوَهَ الْمُؤانَسَهِ فَقامُوا بَیْنَ یَدَیْهِ مُتَمَلِّقینَ وَیا مَنْ اَلْبَسَ اَوْلِیائَهُ مَلابِسَ هَیْبَتِهِ فَقامُوا بَیْنَ یَدَیْهِ مُسْتَغْفِرینَ اَنْتَ الذّاکِرُ قَبْلَ الذّاکِرینَ وَاَنْتَ الْبادی بِالاِْحْسانِ قَبْلَ تَوَجُّهِ الْعابِدینَ وَاَنْتَ الْجَوادُ بِالْعَطآءِ قَبْلَ طَلَبِ الطّالِبینَ وَاَنْتَ الْوَهّابُ، (3) ثُمَّ لِما وَهَبْتَ لَنا مِنَ الْمُسْتَقْرِضینَ اِلهی اُطْلُبْنی بِرَحْمَتِکَ حَتّی اَصِلَ اِلَیْکَ وَاجْذِبْنی بِمَنِّکَ حَتّی اُقْبِلَ عَلَیْکَ اِلهی اِنَّ رَجآئی لا یَنْقَطِعُ عَنْکَ وَاِنْ عَصَیْتُکَ کَما اَنَّ خَوْفی لا یُزایِلُنی وَاِنْ اَطَعْتُکَ فَقَدْ دَفَعَتْنِی الْعَوالِمُ اِلَیْکَ وَقَدْ اَوْقَعَنی عِلْمی بِکَرَمِکَ عَلَیْکَ اِلهی کَیْفَ اَخیبُ وَاَنْتَ اَمَلی اَمْ کَیْفَ اُهانُ وَعَلَیْکَ مُتَّکَلی اِلهی کَیْفَ اَسْتَعِزُّ وَفِی الذِّلَّهِ اَرْکَزْتَنی اَمْ کَیْفَ لا اَسْتَعِزُّ وَاِلَیْکَ نَسَبْتَنی. (4) اِلهی کَیْفَ لا اَفْتَقِرُ وَاَنْتَ الَّذی فِی الْفُقَرآءِ اَقَمْتَنی اَمْ کَیْفَ اَفْتَقِرُ وَاَنْتَ الَّذی بِجُودِکَ اَغْنَیْتَنی وَاَنْتَ الَّذی لا اِلهَ غَیْرُکَ تَعَرَّفْتَ لِکُلِّ شَیْءٍ فَما جَهِلَکَ

1- خدایا مرا به حقایق اهل قرب محقق کن، و به راه و روش اهل جذب ببر، خدایا به تدبیرت نسبت به من مرا از تدبیرم، و به اختیارت از اختیارم بی نیاز گردان، و مرا به مواضع بیچارگی ام آگاه کن، خدایا مرا از خواری نفسم نجات ده، و از شک شرکم پاک کن و پیش از آنکه وارد قبر شوم، از تو یاری میجویم، پس مرا یاری ده، و بر تو توّکل میکنم، پس مرا وامگذار، و از تو درخواست میکنم. پس ناامیدم مکن، و در فضل تو رغبت مینمایم، پس محرومم مگردان، و خود را به تو منسوب میکنم، پس دورم مکن، و در آستانه تو می ایستم پس مرانم،
2- خدایا خشنودی تو منزّه است از اینکه علّتی از جانب تو داشته باشد، پس چگونه ممکن است برای آن علّتی از ناحیه من بوده باشد؟ خدایا تو

بینیازی از اینکه نفعی از جانب خویش به حضرتت رسد، پس چگونه بی نیاز از من نباشی؟ خدایا قضا و قدر مرا به آرزو انداخت، و هوای نفس مرا در بندهای شهوت اسیر کرد، پس تو یاور من باش تا پیروزم نمایی و بینایم کنی، و به فضل خود بی نیازم فرما، تا به وسیله تو از خواسته ام بی نیاز کردم، تویی که انوار را در قلوب دوستانت تاباندی، تا تو را شناختند و یگانه ات دانستند، و تویی که بیگانگان را از قلوب عاشقانت راندی تا غیر تو را دوست نداشتند، و به غیر تو پناه نبردند، تو مونس آنانی آنجا که عوالم آنان را به وحشت اندازد، تویی که آنان را هدایت نمودی، هرجا که نشانه هایی برای آنان آشکار شد، کسیکه تو را گم کرده چه یافته؟ و چه گم کرده،

3- کسیکه تو را یافته، همانا محروم شد کسیکه به جای تو به دیگری راضی گشت، و زیانکار شد کسیکه از تو به دیگری روی آورد، چگونه به غیر تو امید بست، و حال آن که احاسنت را بریده نساختی، و چگونه از غیر تو خواسته شود در صورتی که تو شیوه نعمت بخشی ات را تغییر نداده ای، ای که به عاشقانش شیرینی همدیم خود را چشاند، در نتیجه گویا نه در برابرش ایستادند، ای که اولیایش را جامه های هیبت پوشاند، پس آمرزش جویانه در مقابلش قرار گرفتند، تویی یاد کننده پیش از یادکنندگان، و تویی شروع کننده به احسان، پیش از توجّه بندگان، و تویی جودکننده به عطا، پیش از خواستن خواهندگان، و تویی بخشنده،

4- و سپس آنچه را که به ما بخشیدی از ما به قرض خواهی، خدایا مرا به رحمتت بخواه تا به تو رسم، و مرا به عطایت جذ کن تا به جانب تو رو کنم. خدایا امیدم از تو قطع نشود، گرچه نافرمانی ات کردم، چنان که ترسم از تو زایل نشود، گرچه اطاعتت نمودم، همانا جهانیان مرا به جانب تو رانده اند، و دانشم به کرمت مرا به آستانه تو انداخته. خدایا من چگونه ناامید شوم و حال آنکه تو آرزوی منی، یا چگونه خوار گردم درصورتیکه اعتمادم بر توست. خدایا چگونه عزّت خواهم، درحالی که در خواری ثابتم کرده ای، و چگونه عزّت نخواهم با آن که به خود نسبتم داده ای؟

شَیْءٌ وَاَنْتَ الَّذی تَعَرَّفْتَ اِلَیَّ فی کُلِّ شَیْءٍ فَرَاَیْتُکَ ظاهِراً فی کُلِّ شَیْءٍ وَاَنْتَ الظّاهِرُ لِکُلِّ شَیْءٍ یا مَنِ اسْتَوی بِرَحْمانِیَّتِهِ فَصارَ الْعَرْشُ غَیْباً فی ذاتِهِ مَحَقْتَ الاْ ثارَ بِالاْ ثارِ وَمَحَوْتَ الاْغْیارَ بِمُحیطاتِ اَفْلاکِ الاْنْوارِ یا مَنِ احْتَجَبَ فی سُرادِقاتِ عَرْشِهِ عَنْ اَنْ تُدْرِکَهُ الاْبْصارُ یا مَنْ تَجَلّی بِکَمالِ بَهآئِهِ فَتَحَقَّقَتْ عَظَمَتُهُ الاِْسْتِواآءَ کَیْفَ تَخْفی وَاَنْتَ الظّاهِرُ اَمْ کَیْفَ تَغیبُ وَاَنْتَ الرَّقیبُ الْحاضِرُ اِنَّکَ عَلی کُلِّشَیْءٍ قَدیرٌ وَالْحَمْدُ لله وَحْدَهُ (1)

به هر صورت هرکه توفیق یابد و روز عرفه را در عرفات باشد، دعاها و اعمال بسیار دارد، و بهترین اعمال در این روز دعاست، و این روز شریف، در تمام روزهای سال به خاطر دعا امتیاز دارد، و برای برادران مؤمن از آنان که زنده اند یا دار فانی را وداع گفته اند دعای بسیار باید کرد، و روایت وارده در حال عبد اللّه بن جندب، در موقف عرفات و دعای او برای برادران خود مشهور است، و همچنین روایت زید نرسی، در حال ثقه جلیل القدر، معاویه بن وهب در صحرای عرفات و دعای او درباره فردفرد از اشخاصی که در آفاق بودند، و روایت او از امام صادق علیه السّلام در فضیلت این عمل، شایسته ملاحظه و توّجه است و امید واثق از برادران دینی، آنکه به این بزرگواران اقتدا کرده، و اهل ایمان را در دعا بر خود مقدّم دارند و این گنهکار روسیاه را یکی از آن اشخاص به حساب آرند، و در حال حیات و مرگ از دعای خیر فراموشم نفرمایند، و نیز در این روز زیارت جامعه سوم را قرائت کن، و در آخر روز عرفه

1- خدایا چگونه نیازمند نباشم، و حال آن که مرا در نیازمندان نشاندی، یا چگونه نیازمند باشم در صورتی که تو به جودت بی نیازم کرده ای، و تویی که معبودی جز تو نیست، خود را به هرچیز شناساندی، پس چیزی جاهل به تو نیست، و تویی که خود را در هرچیز به من شناساندی، پس تو را در هرچیز نمایان دیدم، و تویی نمایان برای هرچیز، ای که به رحمانیّتش چیره شد، در نتیجه عرش در ذاتش پنهان شد، آثار را با آثار نابود کردی، و اغیار را به احاطه کنندگان افلاک انوار محو نمودی، ای که در سراپرده های عرشش پرده نشین از این شد که دیده ها او را دریابد، ای آن که به کمال زیبایی اش تجلّی کرد، پس تحقق یافت عظمتش از روی استیلا و برتری چگونه پنهان شوی و حال آن که نمایانی، یا چگونه غایب شوی و حال آن که دیده بانی و حاضری، همانا تو بر هرچیز توانایی، و سپاس تنها از آن خداست، خدای یگانه.

بخوان:

يَا رَبِّ إِنَّ ذُنُوبِی لا تَضُرُّکَ وَ إِنَّ مَغْفِرَتَکَ لِی لا تَنْقُصُکَ فَأَعْطِنِی مَا لا يَنْقُصُکَ وَ اغْفِرْ لِی مَا لا يَضُرُّکَ (1)

و نیز بخوان:

اللَّهُمَّ لا تَحْرِمْنِی خَيْرَ مَا عِنْدَکَ لِشَرِّ مَا عِنْدِی فَإِنْ أَنْتَ لَمْ تَرْحَمْنِی بِتَعَبِی وَ نَصَبِی فَلا تَحْرِمْنِی أَجْرَ الْمُصَابِ عَلَی مُصِيبَتِهِ (2)

مؤلّف گويد: سيّد ابن طاووس، در ضمن دعاهای روز عرفه فرموده: چون غروب آفتاب نزديک شود بگو: «بسم اللّه و باللّه و سبحان اللّه و الحمد لله تا آخر، و اين همان دعای عشرات است که پيش از اين گذشت ، پس سزاوار است خواندن دعای عشرات که خواندن آن در هر صبح و شام مستحب است، در آخر روز عرفه ترک نشود، و اين اذکار عشراتی را که کفعمی نقل کرده، همان ازکار آخر دعای عشرات است که سيّد ابن طاووس روايت کرده.

اعمال شب و روز عيد قربان

شب دهم: از شب های پربرکت و از چهار شبی است که شب زنده داری در آنها مستحبّ است و درهای آسمان در اين شب باز است، و زيارت حضرت سيّد الشهدا عليه السّلام، و دعای «يا دائم الفضل علی البريّه» که در اعمال شب جمعه گذشت در اين شب مستحبّ است.

روز دهم: روز عيد قربان است که بسيار شريف است، و اعمال آن چند چيز است: اوّل: غسل، که در اين روز مستحبّ مؤکدّ است، و بعضی از علما آن را واجب دانسته اند.

دوّم: نماز عيد، به همان صورت که در عيد فطر ذکر شد، اما در اين روز، مستحبّ است پس از نماز از گوشت قربانی افطار شود.

سوم: خواندن دعاهايی که پيش از نماز عيد و

1- پروردگارا، همانا گناهان من به تو زیانی نمیرساند، و آمرزشت بر من از تو نمیکاهد، پس ببخش به من آنچه نمیکاهدت و بیامرز برایم آنچه که زیانت نرساند،
2- خدایا محرومم مساز از خیر آنچه نزد توست، به خاطر شرّ آنچه پیش من است، پس اگر با خستگی و واماندگی ام به من رحم نمیکنی، از پاداش مصیبت دیده بر مصیبتش محرومم مکن.

بعد از آن وارد شده، و آن دعاها در کتاب «اقبال» آمده و شاید بهترین دعاهای این روز، دعای چهل وهشتم صحیفه کامله سجادیه باشد، که اوّل آن: «اللّهمّ هذا یوم مبارک» است، و دعای چهل وششم: «یا من یرحم من لا یرحمه العباد» را نیز بخواند.

چهارم: خواندن دعای ندبه است، که بعد از این ان شاء اللّه خواهد آمد.

پنجم: قربانی کردن است که مستحبّ مؤکدّ میباشد.

ششم: خواندن تکبیرات است برای کسیکه در منی باشد، در پی پانزده نماز که نخستین آنها نماز ظهر روز عید است، و آخر آنها نماز صبح روز سیزدهم، و کسانیکه در سایز شهرها هستند، پس از ده نماز، از نماز ظهر عید تا صبح دوازدهم بخوانند، و تکبیرات بر وفق روایت صحیح کتاب «کافی» این است:

صوت

***

اللَّهُ أَکْبَرُ اللَّهُ أَکْبَرُ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَکْبَرُ اللَّهُ أَکْبَرُ وَ لِلَّهِ الْحَمْدُ اللَّهُ أَکْبَرُ عَلَی مَا هَدَانَا اللَّهُ أَکْبَرُ عَلَی مَا رَزَقَنَا مِنْ بَهِیمَهِ الْأَنْعَامِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَی مَا أَبْلانَا . (1)

و مستحب است تکرار این تکبیرات به دنبال نمازها به قدر امکان، و خواندن آن پس از نمازهای مستحبّ.

روز پانزدهم: سال دویست و دوازده ولادت حضرت هادی علیه السّلام واقع شده.

اعمال شب وروز عید غدیر

شب هیجدهم: شب عید غدیر و شب بسیار با شرافتی است، سیّد ابن طاووس در کتاب» اقبال «دوازده رکعت نماز با یک سلام به کیفیتی مخصوص برای این شب همراه با دعاهایي روایت کرده است.

روز هیجدهم: روز عید غدیر، و «عید اللّه اکبر» ، و عید آل محمّد علیهم السّلام و عظیم ترین عید است، و حق تعالی هیچ پیامبری

1- خدا بزرگتر است، خدا بزرگتر است، معبودی جز خدا نیست، خدا بزرگتر است، خدا بزرگتر است، تنها برای اوست سپاس، خدا بزرگتر است، بر آنچه ما را هدایت فرمود، خدا بزرگتر است بر آنچه به ما روزی داد از چهارپایان بی زبان و سپاس خدای را بر آنچه ما را آزمود.

را مبعوث نفرموده جز آنکه این روز را عید کرده و حرمت آن را دانسته.

نام این روز در آسمان روز «عهد معهود» و در زمین روز «میثاق مأخوذ» و «جمع مشهود» است.

روایت شده که از امام صادق علیه السّلام پرسیدند، آیا مسلمانان را غیر از جمعه و قربان و فطر عیدی هست؟ فرمود: آری عیدی است که حرمتش از همه اعیاد بیشتر است، راوی گفت: کدام عید است؟ حضرت فرمود: روزی است که حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله امیر المؤمنین علیه السّلام را به جانشینی خود نصب فرمود، و اعلام کرد: هرکه من مولا و آقای اویم، پس علی مولا و آقا و پیشوای اوست، و آن روز هیجدهم، ذو الحجّه است، راوی گفت: در آن روز چه کاری باید انجام داد؟ فرمود باید روزه بدارید، و عبادت کنید، و محمّد و آل محمّد علیهم السّلام را یاد آرید، و بر ایشان صلوات فرستید، رسول خدا صلی اللّه علیه و آله امیر المؤمنین علیه السّلام را وصیت کرد، که این روز را عید گرداند، و هر پیامبری به جانشینی خویش وصیت میکرد، که این روز را عید کند.

در حدیث ابن ابی نصر بزنطی از حضرت رضا علیه السّلام آمده: ای پسر ابی نصر هر کجا باشی، بکوش روز عید غدیر نزد قبر مطهّر حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام حاضر شوی، به درستیکه در این روز، خدا میآمرزد، از هر مرد و زن مؤمن گناه شصت سال ایشان را، و از آتش دوزخ آزاد میکند، دو برابر آنچه در ماه رمضان و شب قدر و شب فطر آزاد کرده، و پرداخت

یک درهم در این روز به برادران مؤمن، برابر هزار درهم در اوقات دیگر است، و در این روز به برادران مؤمن احسان کن، و هر مرد و زن مومن را شاد گردان، به خدا سوگند، اگر مردم فضیلت این روز را چنان که باید بدانند، هرآینه هر روز فرشتگان با ایشان ده مرتبه مصافحه کنند.

در هر صورت بزرگداشت این روز شریف لازم است، و اعمال آن چندچیز است: اوّل: روزه که کفّاره شصت سال گناه است، و در حدیثی است روزه این روز برابر روزه تمامی عمر دنیا و معادل با صد حج و صد عمره است.

دوّم: غسل.

سوّم: زیارت امیر مؤمنان علیه السّلام و شایسته است انسان هر کجا باشد، بکوشد که خود را به قبر مطّهر آن حضرت برساند، و برای آن جناب در این روز سه زیارت مخصوص روایت شده که یکی از آنها زیارت معروف به «امین اللّه» است، که هم از نزدیک و هم از راه دور خوانده میشود، و آن از زیارات جامعه مطلقه است، و در باب زیارات ان شاء الله تعالی خواهد آمد.

چهارم: تعویذی [ذکر مربوط به پناه جستن به خدا از ناملایمات و شرور] را که سیّد ابن طاووس در کتاب «اقبال» از رسول خدا صلی اللّه علیه وآله روایت کرده بخواند.

نماز روز عید غدیر

صوت

***

پنجم: دو رکعت نماز بجا آورد، و به سجده رود، و صد مرتبه شکر خدا گوید، آنگاه سر از سجده بردارد و بخواند:

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِأَنَّ لَکَ الْحَمْدَ وَحْدَکَ لا شَرِیکَ لَکَ وَ أَنَّکَ وَاحِدٌ أَحَدٌ صَمَدٌ لَمْ تَلِدْ وَ لَمْ تُولَدْ وَ لَمْ یَکُنْ لَکَ کُفُوا أَحَدٌ

ص: 414

وَ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُکَ وَ رَسُولُکَ صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِ وَ آلِهِ یَا مَنْ هُوَ کُلَّ یَوْمٍ فِی شَأْنٍ کَمَا کَانَ مِنْ شَأْنِکَ أَنْ تَفَضَّلْتَ عَلَیَّ بِأَنْ جَعَلْتَنِی مِنْ أَهْلِ إِجَابَتِکَ وَ أَهْلِ دِینِکَ وَ أَهْلِ دَعْوَتِکَ وَ وَفَّقْتَنِی لِذَلِکَ فِی مُبْتَدَإِ خَلْقِی تَفَضُّلاً مِنْکَ وَ کَرَماً وَ جُوداً ثُمَّ أَرْدَفْتَ الْفَضْلَ فَضْلا وَ الْجُودَ جُوداً وَ الْکَرَمَ کَرَماً رَأْفَةً مِنْکَ وَ رَحْمَةً إِلَی أَنْ جَدَّدْتَ ذَلِکَ الْعَهْدَ لِی تَجْدِیداً بَعْدَ تَجْدِیدِکَ خَلْقِی وَ کُنْتُ نَسْیاً مَنْسِیّاً نَاسِیاً سَاهِیاً غَافِلا فَأَتْمَمْتَ نِعْمَتَکَ بِأَنْ ذَکَّرْتَنِی ذَلِکَ وَ مَنَنْتَ بِهِ عَلَیَّ وَ هَدَیْتَنِی لَهُ فَلْیَکُنْ مِنْ شَأْنِکَ یَا إِلَهِی وَ سَیِّدِی وَ مَوْلایَ أَنْ تُتِمَّ لِی ذَلِکَ وَ لا تَسْلُبَنِیهِ حَتَّی تَتَوَفَّانِی عَلَی ذَلِکَ وَ أَنْتَ عَنِّی رَاضٍ فَإِنَّکَ أَحَقُّ الْمُنْعِمِینَ أَنْ تُتِمَّ نِعْمَتَکَ عَلَیَّ ، (1) اللَّهُمَّ سَمِعْنَا وَ أَطَعْنَا وَ أَجَبْنَا دَاعِیَکَ بِمَنِّکَ فَلَکَ الْحَمْدُ غُفْرَانَکَ رَبَّنَا وَ إِلَیْکَ الْمَصِیرُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ لا شَرِیکَ لَهُ وَ بِرَسُولِهِ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ صَدَّقْنَا وَ أَجَبْنَا دَاعِیَ اللَّهِ وَ اتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فِی مُوَالاةِ مَوْلانَا وَ مَوْلَی الْمُؤْمِنِینَ أَمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ عَلِیِّ بْنِ أَبِی طَالِبٍ عَبْدِ اللَّهِ وَ أَخِی رَسُولِهِ وَ الصِّدِّیقِ الْأَکْبَرِ وَ الْحُجَّهِ عَلَی بَرِیَّتِهِ الْمُؤَیِّدِ بِهِ نَبِیَّهُ وَ دِینَهُ الْحَقَّ الْمُبِینَ عَلَماً لِدِینِ اللَّهِ وَ خَازِناً لِعِلْمِهِ وَ عَیْبَهَ غَیْبِ اللَّهِ وَ مَوْضِعَ سِرِّ اللَّهِ وَ أَمِینَ اللَّهِ عَلَی خَلْقِهِ وَ شَاهِدَهُ فِی بَرِیَّتِهِ اللَّهُمَّ رَبَّنَا إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِیاً یُنَادِی لِلْإِیمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّکُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَ کَفِّرْ عَنَّا سَیِّئَاتِنَا، (2) وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ رَبَّنَا وَ آتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَی رُسُلِکَ وَ لا تُخْزِنَا یَوْمَ الْقِیَامَهِ إِنَّکَ لا تُخْلِفُ الْمِیعَادَ فَإِنَّا یَا

1- خدایا از تو درخواست میکنم به حق اینکه تنها توراست سپاس، یگانه ای شریکی نداری و تویی یکتا، یگانه، بینیاز، نزاده ای و نه زاده شده ای، و یکتایی که همتایی نداری، و محمّد بنده و رسول توست، درودهایت بر او و خاندانش، ای آن که هر روز درکاری است، چنان که در شأنت بود، که بر من تفضّل نمودی، به اینکه مرا از اهل اجابت و دین و دعوتت قرار دادی، و در آغاز آفرینشم از روی تفضّل و کرم و جود خویش، بر این امور موفقّم داشتی، سپس از روی رأفت و رحمتت، به دنبال آوردی این فضل را با فضلی دیگر، و این جود را با جودی دیگر، و این کرم را با کرمی دیگر، تا اینکه آن پیمان را برایم از نو تازه کردی، پس از تجدید آفرینشم، و حال آنکه در فراموشی کامل بودم، فراموشکار و بیتوجّه و بیخبر، پس نعمتت را بر من تمام کردی، به اینکه آن پیمان را به یادم انداختی، و به آن بر من منّت نهادی، و به آن راهنماییام نمودی، پس از شأن تو باشد، ای خدای من و آقا و مولایم، اینکه آن را بر من تمام کنی، و از دستم نگیری، تا بر پایه آن

از دنیایم ببری، درحالیکه از من خشنود باشی، به یقین تو سزاوارترین نعمت دهندگانی، بر اینکه نعمتت را بر من تمام کنی
2- خدایا به لطف تو شنیدیم و اطاعت کردیم، و دعوت کننده ات را اجابت نمودیم، تو را سپاس، آمرزشت را خواهانیم پروردگارا، و بازگشت ما به سوی توست، ایمان آوردیم به خدای یگانه، شریکی برای او نیست، و به رسولش محمّد (درود خدا بر او و خاندانش باد) ، او تصدیق کردیم و خواننده خدا را اجابت نمودیم، و از پیامبرش پیروی کردیم، در رابطه با موالات مولایمان و مولای همه اهل ایمان، امیر المؤمنین علی بن ابیطالب، بنده خدا و برادر رسول خدا و صدّیق اکبر، و حجّت بر مخلوقات خدا، آن مولایی که خدا پیامبر و دین بر حق و آشکارش را به او تایید کرد، نشانه دین خدا و خزانه دار دینش، و ظرف غیب خدا، و جایگاه سرّ خدا، و امین خدا بر خلقش، و گواه او در مخلوقاتش، خدایا پروردگارا ما شنیدیم ندا کننده ای که ندا می کرد برای ایمان، که به پروردگارتان ایمان بیاورید، پس ما ایمان آوردیم، پس گناهانمان را بیامرز و بدی هایمان را بپوشان،

رَبَّنَا بِمَنِّکَ وَ لُطْفِکَ أَجَبْنَا دَاعِیَکَ وَ اتَّبَعْنَا الرَّسُولَ وَ صَدَّقْنَاهُ وَ صَدَّقْنَا مَوْلَی الْمُؤْمِنِینَ وَ کَفَرْنَا بِالْجِبْتِ وَ الطَّاغُوتِ فَوَلِّنَا مَا تَوَلَّیْنَا وَ احْشُرْنَا مَعَ أَئِمَّتِنَا فَإِنَّا بِهِمْ مُؤْمِنُونَ مُوقِنُونَ وَ لَهُمْ مُسَلِّمُونَ آمَنَّا بِسِرِّهِمْ وَ عَلانِیَتِهِمْ وَ شَاهِدِهِمْ وَ غَائِبِهِمْ وَ حَیِّهِمْ وَ مَیِّتِهِمْ وَ رَضِینَا بِهِمْ أَئِمَّةً وَ قَادَةً وَ سَادَةً وَ حَسْبُنَا بِهِمْ بَیْنَنَا وَ بَیْنَ اللَّهِ دُونَ خَلْقِهِ لَا نَبْتَغِی بِهِمْ بَدَلاً وَ لا نَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِمْ وَلِیجَةً وَ بَرِئْنَا إِلَی اللَّهِ مِنْ کُلِّ مَنْ نَصَبَ لَهُمْ حَرْباً مِنَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ مِنَ الْأَوَّلِینَ وَ الْآخِرِینَ وَ کَفَرْنَا بِالْجِبْتِ وَ الطَّاغُوتِ وَ الْأَوْثَانِ الْأَرْبَعَهِ وَ أَشْیَاعِهِمْ ، (1) وَ أَتْبَاعِهِمْ وَ کُلِّ مَنْ وَالاهُمْ مِنَ الْجِنِّ وَ الْإِنْسِ مِنْ أَوَّلِ الدَّهْرِ إِلَی آخِرِهِ اللَّهُمَّ إِنَّا نُشْهِدُکَ أَنَّا نَدِینُ بِمَا دَانَ بِهِ مُحَمَّدٌ وَ آلُ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ عَلَیْهِمْ وَ قَوْلُنَا مَا قَالُوا وَ دِینُنَا مَا دَانُوا بِهِ مَا قَالُوا بِهِ قُلْنَا وَ مَا دَانُوا بِهِ دِنَّا وَ مَا أَنْکَرُوا أَنْکَرْنَا وَ مَنْ وَالَوْا وَالَیْنَا وَ مَنْ عَادَوْا عَادَیْنَا وَ مَنْ لَعَنُوا لَعَنَّا وَ مَنْ تَبَرَّءُوا مِنْهُ تَبَرَّأْنَا مِنْهُ وَ مَنْ تَرَحَّمُوا عَلَیْهِ تَرَحَّمْنَا عَلَیْهِ آمَنَّا وَ سَلَّمْنَا وَ رَضِینَا وَ اتَّبَعْنَا مَوَالِیَنَا صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَیْهِمْ اللَّهُمَّ فَتَمِّمْ لَنَا ذَلِکَ وَ لا تَسْلُبْنَاهُ وَ اجْعَلْهُ مُسْتَقِرّاً ثَابِتا عِنْدَنَا وَ لا تَجْعَلْهُ مُسْتَعَاراً وَ أَحْیِنَا مَا أَحْیَیْتَنَا عَلَیْهِ وَ أَمِتْنَا إِذَا أَمَتَّنَا عَلَیْهِ آلُ مُحَمَّدٍ أَئِمَّتُنَا فَبِهِمْ نَأْتَمُّ وَ إِیَّاهُمْ نُوَالِی وَ عَدُوَّهُمْ عَدُوَّ اللَّهِ نُعَادِی فَاجْعَلْنَا مَعَهُمْ فِی الدُّنْیَا وَ الْآخِرَهِ وَ مِنَ الْمُقَرَّبِینَ فَإِنَّا بِذَلِکَ رَاضُونَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ (2)

باز به سجده رود و صد مرتبه «الحمد للّه»

1- و ما را با نیکان بمیران، پروردگارا به ما عنایت کن آنچه را وسیله فرستادگانت به ما وعده دادی، و در روز قیامت ما را رسوا مکن، به یقین تو خلف وعده نمیکنی، ما ای پروردگارمان به منّت و لطفت دعوت کننده ات را پاسخ گفتیم، و از پیامبرت پیروی نمودیم و او را تصدیق کردیم، و مولای مؤمنان را باور نمودیم، و به جبت و طاغوت کفر ورزیدیم، ما را تابع آن که به ولایت پذیرفتیم قرار بده، و با امامانمان محشور فرما، ما به آنان ایمان و باور داریم، و نسبت به آنان تسلیم، ایمان آوردیم به به نهان و آشکارشان، و حاضر و غایبشان و زنده و مرده شان، و به آنان به عنوان پیشوایان و پیشروان و سروران خویش خشنود گشتیم و همانان، بین ما و خدا از سایر خلق بسند، به جای آنان عوضی نجوییم، و جز ایشان کسی را به عنوان خلیفه برنگیریم، و به خدا بیزاری جستیم از هرکه از جنّ و انس، از اولین و آخرین، در برابرشان جنگی بر پا کرد، و کافر شدیم به جبت و طاغوت، و بتهای چهارگانه و شیعیان و

2- پیروانشان، و هرکه از جنّ و انس دوستشان دارد، از اوّل روزگار تا پایانش. خدایا تو را گواه می گیریم که ما معتقدیم به آنچه معتقد شدند به آن محمّد و خاندان محمّد (درود خدا بر او و خاندانش باد) ، و گفتار ما آن است که آنان گفتند، و دینمان همان است که آنها متدّین به آن بودند، هرچه را گفتند گفتیم، و به آنچه معتقد شدند معتقد شدیم، و هرچه را انکار کردند انکار کردیم، و هرکه را دوست داشتند دوست داشتیم، و هرکه را دشمن داشتند دشمن داشتیم، و هرکه را لعنت کردند لعنت کردیم، و از هرکه بیزار شدند، از او بیزار شدیم، و هرکه را مورد رحمت قرار دادند، مورد رحمت قرار دادیم، ایمان آوردیم، و تسلیم و راضی شدیم، و از موالیانمان (درود خدا بر آنان) پیروی کردیم. خدایا آن را بر ما کامل کن، و از دستمان مگیر، و آن را نزد ما مستقرّ و ثابت قرار ده، و موقت مگردان، و ما را بر آن زنده بدار، تا گاهی که زنده مان داری، و بر آن بمیران، تا زمانی که ما را می میرانی، خاندان محمّد امامان ما هستند، به آنان اقتدا می کنیم، و آنان را دوست میداریم، دشمنانشان را که دشمن خدایند دشمن میداریم، پس ما را در دنیا و آخرت با آنان قرار ده، و از مقرّبان پیشگاهت گردان، که ما به همان راضی هستیم، ای مهربان ترین مهربانان.

و صدر مرتبه «شکر اللّه» بگوید، روایت شده: هرکه این عمل را بجا آورد، ثواب کسی را داشته باشد، که روز عید غدیر، خدمت رسول صلی اللّه علیه و آله حاضر شده، و با آن حضرت بر ولایت امیر المؤمنین علیه السّلام بیعت کرده باشد تا آخر خبر.

بهتر این است که این نماز را نزدیک به هنگام زوال بجا آورد، که حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله امیر المؤمنین علیه السّلام را در آن ساعت برای مردم به امامت و خلافت نصب فرمود.

در این نماز در رکعت اول پس از سوره «حمد» سوره «قدر» ، و در رکعت دوم سوره «توحید» را بخواند.

ششم: غسل کند، و به نیم ساعت پیش از زوال دو رکعت نماز بجا آورد، در هر رکعت سوره «حمد» یک بار، و سوره «توحید» ده بار، و «آیه الکرسی» ده بار، و ده بار «انّا انزلنا» خوانده شود، که برابر صد هزار حج و صد هزار عمره است و باعث برآورده شدن حوایج دنیا و آخرت او، به آسانی و عافیت، از جانب خدای کریم است، و پوشیده نمایند، که در کتاب «اقبال» در بیان این نماز سوره «انّا انزلناه» مقدّم بر «ایه الکرسی» ذکر شده، و علاّمه مجلسی در «زاد المعاد» از کتاب «اقبال» پیروی کرده و سوره «قدر» را مقدّم داشته، چنان که این حقیر هم در کتب دیگر به این صورت ذکر کرده ام، ولی برابر با پیجویی زیادی که کردم، بیشتر «آیه الکرسی» را مقدّم بر «قدر» دیدم.

احتمال اینکه از قلم مبارک سیّد در کتاب «اقبال» سهوی شده، یا ناسخان در این نماز،

هم در عدد «حمد» و هم در مقدّم داشتن «قدر» بر «آیه الکرسی» اشتباهی کرده اند، یا این که این عمل مستقلّی غیر از آن نماز است بسیار بعید به نظر میرسد، و اللّه تعالی عالم.

و بهتر این است که پس از این نماز تمام این دعا را بخواند: «ربّنا انّنا سمعنا مناديا.

» هفتم: دعای ندبه را بخواند.

هشتم: این دعا را بخواند، که سیّد ابن طاووس از شیخ مفید روایت کرده:

صوت

***

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ نَبِیِّکَ وَ عَلِیٍّ وَلِیِّکَ وَ الشَّأْنِ وَ الْقَدْرِ الَّذِی خَصَصْتَهُمَا بِهِ دُونَ خَلْقِکَ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ عَلِیٍّ وَ أَنْ تَبْدَأَ بِهِمَا فِی کُلِّ خَیْرٍ عَاجِلٍ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الْأَئِمَّهِ الْقَادَهِ وَ الدُّعَاهِ السَّادَهِ وَ النُّجُومِ الزَّاهِرَهِ وَ الْأَعْلامِ الْبَاهِرَهِ وَ سَاسَهِ الْعِبَادِ وَ أَرْکَانِ الْبِلادِ وَ النَّاقَهِ الْمُرْسَلَهِ وَ السَّفِینَهِ النَّاجِیَهِ الْجَارِیَهِ فِی اللُّجَجِ الْغَامِرَهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ خُزَّانِ عِلْمِکَ وَ أَرْکَانِ تَوْحِیدِکَ وَ دَعَائِمِ دِینِکَ وَ مَعَادِنِ کَرَامَتِکَ وَ صِفْوَتِکَ مِنْ بَرِیَّتِکَ وَ خِیَرَتِکَ مِنْ خَلْقِکَ الْأَتْقِیَاءِ الْأَنْقِیَاءِ النُّجَبَاءِ الْأَبْرَارِ وَ الْبَابِ الْمُبْتَلَی بِهِ النَّاسُ مَنْ أَتَاهُ نَجَا وَ مَنْ أَبَاهُ هَوَی، (1) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ أَهْلِ الذِّکْرِ الَّذِینَ أَمَرْتَ بِمَسْأَلَتِهِمْ وَ ذَوِی الْقُرْبَی الَّذِینَ أَمَرْتَ بِمَوَدَّتِهِمْ وَ فَرَضْتَ حَقَّهُمْ وَ جَعَلْتَ الْجَنَّهَ مَعَادَ مَنِ اقْتَصَّ آثَارَهُمْ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ کَمَا أَمَرُوا بِطَاعَتِکَ وَ نَهَوْا عَنْ مَعْصِیَتِکَ وَ دَلُّوا عِبَادَکَ عَلَی وَحْدَانِیَّتِکَ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ نَبِیِّکَ وَ نَجِیبِکَ وَ صِفْوَتِکَ وَ أَمِینِکَ وَ رَسُولِکَ إِلَی خَلْقِکَ وَ بِحَقِّ أَمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ وَ یَعْسُوبِ الدِّینِ وَ قَائِدِ الْغُرِّ

1- خدایا از تو درخواست میکنم به حق محمّد پیامبرت، و علی نماینده ات، و شأن و مرتبه ای که آن دو را ممتاز از مخلوقات به آن اختصاص دادی، بر محمّد و علی درود فرستی، و در هر خیری که فوری است از آنان آغاز کنی. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، آن امامان پیشرو، و دعوت کنندگان سرور، و ستارگان درخشان، و نشانه های فروزان، و تدبیرکنندگان دنیا و آخرت بندگان، و پایه های ممالک، و ناقه فرستاده شده، و کشتی نجات که روان در دریاهای عمیق است. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، خزانه داران دانشت، و پایه های توحیدت، و ستون های دینت، و معادن کرامتت، و برگزیدگان از مخلوقاتت و بهترین منتخبان از خلقت، آن پرهیزگاران و پاکیزگان، و نجیبان و نیکوکاران، و دری که مردم مبتلای به آنند، هرکه از آن درآمد نجات یافت، و هرکه سرباز زد در هلاکت سقوط کرد.

الْمُحَجَّلِينَ الْوَصِيِّ الْوَفِيِّ وَ الصِّدِّيقِ الْأَكْبَرِ وَ الْفَارُوقِ بَيْنَ الْحَقِّ وَ الْبَاطِلِ وَ الشَّاهِدِ لَکَ وَ الدَّالِّ عَلَيْکَ وَ الصَّادِعِ بِأَمْرِکَ وَ الْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِکَ لَمْ تَأْخُذْهُ فِيکَ لَوْمَةُ لائِمٍ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ ، (1) وَ أَنْ تَجْعَلَنِي فِي هَذَا الْيَوْمِ الَّذِي عَقَدْتَ فِيهِ لِوَلِيِّکَ الْعَهْدَ فِي أَعْنَاقِ خَلْقِکَ وَ أَکْمَلْتَ لَهُمُ الدِّينَ مِنَ الْعَارِفِينَ بِحُرْمَتِهِ وَ الْمُقِرِّينَ بِفَضْلِهِ مِنْ عُتَقَائِکَ وَ طُلَقَائِکَ مِنَ النَّارِ وَ لا تُشْمِتْ بِي حَاسِدِي النِّعَمِ اللَّهُمَّ فَکَمَا جَعَلْتَهُ عِيدَکَ الْأَکْبَرَ وَ سَمَّيْتَهُ فِي السَّمَاءِ يَوْمَ الْعَهْدِ الْمَعْهُودِ وَ فِي الْأَرْضِ يَوْمَ الْمِيثَاقِ الْمَأْخُوذِ وَ الْجَمْعِ الْمَسْئُولِ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَقْرِرْ بِهِ عُيُونَنَا وَ اجْمَعْ بِهِ شَمْلَنَا وَ لا تُضِلَّنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَ اجْعَلْنَا لِأَنْعُمِکَ مِنَ الشَّاکِرِينَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَرَّفَنَا فَضْلَ هَذَا الْيَوْمِ وَ بَصَّرَنَا حُرْمَتَهُ وَ کَرَّمَنَا ، (2) بِهِ وَ شَرَّفَنَا بِمَعْرِفَتِهِ وَ هَدَانَا بِنُورِهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْکُمَا وَ عَلَى عِتْرَتِکُمَا وَ عَلَى مُحِبِّيکُمَا مِنِّي أَفْضَلُ السَّلامُ مَا بَقِيَ اللَّيْلُ وَ النَّهَارُ وَ بِکُمَا أَتَوَجَّهُ إِلَى اللَّهِ رَبِّي وَ رَبِّکُمَا فِي نَجَاحِ طَلِبَتِي وَ قَضَاءِ حَوَائِجِي وَ تَيْسِيرِ أُمُورِي اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُکَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَلْعَنَ مَنْ جَحَدَ حَقَّ هَذَا الْيَوْمِ وَ أَنْکَرَ حُرْمَتَهُ فَصَدَّ عَنْ سَبِيلِکَ لِإِطْفَاءِ نُورِکَ فَأَبَى اللَّهُ إِلا أَنْ يُتِمَّ نُورَهُ اللَّهُمَّ فَرِّجْ عَنْ أَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ نَبِيِّکَ وَ اکْشِفْ عَنْهُمْ وَ بِهِمْ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ الْکُرُبَاتِ اللَّهُمَّ امْلَأِ الْأَرْضَ بِهِمْ عَدْلا کَمَا مُلِئَتْ ظُلْما وَ جَوْراً وَ أَنْجِزْ لَهُمْ مَا وَعَدْتَهُمْ إِنَّکَ لا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ. (3)

و اگر

1- خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، اهل ذکری که به پرسش از آنان دستور دادی، و خویشاوندی که به دوستی شان امر فرمودی و حقّشان را واجب نمودی، و بهشت را بازگشتگاه کسی قرار دادی که از آثارشان پیروی نماید. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، چنان که به طاعتت امر کردند، و از معصیتت نهی نمودند، و بندگانت را بر وحدانیتت دلالت فرمودند. خدایا من از تو درخواست میکنم به حق محمّد پیامبرت و نجیبت و برگزیده ات، و امینت، و فرستاده ات به سوی بندگانت، و به حق امیر المؤمنین، رئیس دین و پیشرو سپیدرویان، آن جانشین وفادار، و صدیق اکبر، و جدا کننده بین حق و باطل، و گواه بر تو و رهنمای به سوی تو، و آشکار کننده دستورت، و جهاد کننده در راهت، که او را ملامت ملامت کننده ای درباره تو و نگیرد، که بر محمّد درود فرستی،

2- و مرا در این روز که برای ولیّت، عهد امام را بر عهده بندگانت بستی، و برای آنان دین را کامل نمودی، از آگاهان به حرمتش، و اقرارکنندگان به فضلش قرار دهی، و همچنین از آزادشدگان و رهاگشتگان از آتش به حساب آری، و حسودان نعمتها را به سرزنش من میاور. خدایا چنان که آن را عید بزرگترت قرار داده ای، و آن را در آسمان روز عهد معهود، و در زمین روز پیمان گرفتن و انجمن پرسیده نامیدی، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و دیدگان ما را به آن روشن فرما، و پراکندگی ما را به آن جمع کن، و پس از آنکه هدایتمان نمودی، گمراهمان مکن، و به نعمت هایت از سپاس گذاران قرار ده، ای مهربان ترین مهربانان. خدا را سپاس که برتری این روز را به ما شناساند، و ما را به حرمت آن بینا فرمود، و به آن گرامی داشت،
3- و با شناختش به ما شرافت داد، و به نورش هدایتمان نمود، ای رسول خدا، ای امیر المؤمنین، بر شما و خاندانتان و بر دوستدارانتان از جانب من برترین سلام ها، تا شب و روز باقی است، و به واسطه شما به خدا روی میآورم، پروردگارم و پروردگار شما، در به دست آوردن خواسته ام، و برآورده شدن حاجتم، و آسان شدن کارهایم. خدایا از تو درخواست میکنم به حق محمّد و خاندان محمّد که بر محمّد و خاندان محمّد درود فرستی، و لعنت کنی کسی را که حقانیت این روز را منکر شده، و حرمتش را به انکار برخاسته، و از راهت برای خاموش کردن نورت جلوگیری نموده است، ولی خدا هرگز نخواهد، مگر اینکه نورش را به کمال رساند، خدایا گشایش ده به اهل بیت محمّد پیامبرت، و برطرف کن از آنان، و به وسیله آنان گرفتاری ها را از اهل ایمان. خدایا زمین را به وسیله آنان پر از دادگری کن، همانطور که از ستم و بیداد پر شده است، به آنچه که به آنان وعده داده ای وفا کن، که تو خلف وعده نمی کنی.

بتواند، دعای مبسوط را که سیّد در کتاب «اقبال» روایت کرده بخواند.

نهم: چون مؤمنی را ملاقات کند این تهیت را گوید:

صوت

***

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی جَعَلَنَا مِنَ الْمُتَمَسِّکِینَ بِوِلایَهِ أَمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ وَ الْأَئِمَّهِ عَلَیْهِمُ السَّلامُ (1)

و نیز بخواند:

صوت

***

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی أَکْرَمَنَا بِهَذَا الْیَوْمِ وَ جَعَلَنَا مِنَ الْمُوفِینَ بِعَهْدِهِ إِلَیْنَا وَ مِیثَاقِهِ الَّذِی وَاثَقَنَا بِهِ مِنْ وِلایَهِ وُلاهِ أَمْرِهِ وَ الْقُوَّامِ بِقِسْطِهِ وَ لَمْ یَجْعَلْنَا مِنَ الْجَاحِدِینَ وَ الْمُکَذِّبِینَ بِیَوْمِ الدِّینِ (2)

دهم: صد مرتبه بگوید:

صوت

***

اَلْحَمْدُ لِلّهِ الّذِی جَعَلَ کَمَالَ دِینِهِ وَ تَمَامَ نِعْمَتِهِ بِوِلایَهِ أَمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ عَلِیِّ بْنِ أَبِی طَالِبٍ عَلَیْهِ السَّلامُ (3)

آگاه باش در این روز شریف، برای هریک از امور زیر فضیلت بسیاری است: پوشیدن جامه های نیکو، زینت کردن، استعمال بوی خوش، شادی کردن، و شاد نمودن شیعیان امیر المؤمنین علیه السّلام، گذشت از تقصیرات شیعیان، برآوردن حاجات آنان، صله ارحام، توسعه دادن بر اهل و عیال، اطعام اهل ایمان، افطار دادن به روزه داران، مصافحه با مومنان رفتن به زیارت آنان، تبسّم نمودن بر چهره ایشان، و فرستادن هدایا برای اهل ایمان، و بجا آوردن شکر و سپاس بخاطر نعمت بزرگ ولایت، بسیار صلوات فرستادن، انجام عبادات و طاعات بسیار.

کسیکه در این روز یک درهم به برادر مؤمن خود بدهد، برابر با صد هزار درهم در غیر این روز است.

طعام دادن در این روز به یک مؤمن مانند طعام دادن به همه پیامبران و صدّیقان است.

در خطبه حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام در روز غدیر چنین آمده است: هرکه مؤمن و روزه دار را به وقت افطارش افطار دهد، مانند آن است که ده

1- سپاس خدای را، که ما را از چنگ زنندگان به ولایت امیر المؤمنین و امامان دیگر درود بر آنان قرار داد.
2- خدای را سپاس که ما را به این روز گرامی داشت، و از وفاکنندگان به عهدش که بر عهده ما نهاده بود، و پیمانش که با ما بسته بود قرار داد، عهد و پیمانی که عبارت است از ولایت سرپرستان امرش، و قیام کنندگان به عدلش، و ما را از انکارکنندگان، و تکذیب کنندگان روز جزا قرار نداده.
3- خدای را سپاس، که کمال دینش، و تمام نعمتش را به ولایت امیر المؤمنین علی بن ابیطالب (درود خدا بر او) قرار داد.

«فِئام» را افطار داده باشد، شخصی از جای برخاست و عرضه داشت: یا امیر المؤمنین «فئام» چیست؟ ایشان فرمود صد هزار پیغمبر و صدیق وشهید، پس چگونه خواهد بود، کثرت فضیلت حال کسیکه جمعی از مردان و زنان مؤمن را کفایت کند، من امان او را از کفر و فقر بر خدای تعالی ضامن هستم.

تا آخر خبر.

صیغه عقد اخوت در روز غدیر

در هر صورت فضیلت این روز شریف، بیش از آن است که ذکر شود، و این روز قبولی اعمال شیعیان، و روز برطرف شدن غم های ایشان است و روزی است که حضرت موسی علیه السّلام بر ساحران پیروز شد، و خدا آتش را بر ابراهیم علیه السّلام سرد و سلامت نمود و حضرت موسی علیه السّلام یوشع بن نون را جانشین خود کرد، و حضرت عیسی شمعون الصّفا را خلیفه خود قرار داد و حضرت سلیمان علیه السّلام ملّت خود را برای جانشینی آصف بن برخیا گواه گرفت، و جناب رسول خدا بین اصحاب خود عقد برادری برقرار کرد، به این خاطر عقد برادری در این روز با برادران مؤمن سزاوار است و کیفیت آن بصورتی که شیخ ما در کتاب «مستدرک الوسائل» از کتاب «زاد الفردوس» نقل فرموده است چنین است: دست راست خود را بر دست راست برادر مؤمن خود بگذارد، و بگوید:

صوت

***

وَاخَيْتُکَ فِي اللَّهِ وَ صَافَيْتُکَ فِی اللَّهِ وَ صَافَحْتُکَ فِی اللَّهِ وَ عَاهَدْتُ اللَّهَ وَ مَلائِکَتَهُ وَ کُتُبَهُ وَ رُسُلَهُ وَ أَنْبِيَاءَهُ وَ الْأَئِمَّةَ الْمَعْصُومِينَ عَلَيْهِمُ السَّلامُ عَلَى أَنِّی إِنْ کُنْتُ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّهِ وَ الشَّفَاعَهِ وَ أُذِنَ لِی بِأَنْ أَدْخُلَ الْجَنَّهَ لا أَدْخُلُهَا إِلّا وَ أَنْتَ مَعِی (1)

آنگاه براد

1- در راه خدا برادرت شدم، و در راه خدا دوست با صفایت گشتم، و در راه خدا با تو دست دادم، و با خدا و فرشتگان، و کتاب هایش و رسولان و پیامبرانش، و امامان معصوم (درود بر آنان) عهد کردم، بر اینکه اگر از اهل بهشت و شفاعت بودم، و به من اجازه داده شدکه وارد بهشت شوم، به بهشت وارد نشوم مگر اینکه تو هم با من باشی.

مؤمن بگوید: پذیرفتم سپس بگوید: همه حقوق برادری را از تو ساقط کردم، به جز شفاعت و دعا و زیارت.

فیض کاشانی در کتاب «خلاصه الاذکار» ، صیغه اخوّت را قریب به همین صورت ذکر کرده، آنگاه فرموده: طرف مقابل قبول نماید برای خود، یا موکّل خود به لفظی که دلالت بر قبول نماید.

سپس از یکدیگر جمیع حقوق برادری را جز دعا و زیارت ساقط کنند.

فضیلت و اعمال روز مباهله

روز بیست وچهارم: بنابر اشهر روزی است که رسول خدا صلی اللّه علیه و آله با نصارای نجران مباهله کرد، و پیش از مباهله عبا بر دوش مبارک گرفت، و حضرت امیر المؤمنین و فاطمه و حسن و حسین علیهم السّلام را زیر عبا جا داد و گفت: پروردگارا هر پیامبری را اهل بیتی بوده، که مخصوص ترین خلق نسبت به او بودند، خدایا اینان اهل بیت منند، از ایشان شک و گناه را برطرف ساز، و پاک کن ایشان را پاک کردنی کامل، پس جبرائیل نازل شد، و آیه تطهیر را در شأن ایشان فرود آورد، آنگاه رسول خدا صلی اللّه علیه و آله آن چهار بزرگوار را برای مباهله به بیرون برد، چون نگاه نصاری بر ایشان افتاد، و حقیقت آن حضرت و آثار نزول عذاب را مشاهده کردند، جرأت بر مباهله را از دست داده، و استدعای مصالحه و قبول جزیه کردند.

در این روز حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام در حال رکوع انگشتر خود را به سائل داد، و آیه

«انّما ولیکم اللّه»

در شأن آن حضرت نازل گشت.

در هر صورت این روز دارای شرافت بسیاری است، و در آن چند عمل

وارد است: اوّل: غسل.

دوّم: روزه گرفتن.

سوّم: خواندن دو رکعت نماز، که در وقت و کیفیت و ثواب مانند نماز روز عید غدیر است، و اینکه «آیه الکرسی» در نماز مباهله باید تا

«هم فیها خالدون»

خوانده شود.

چهارم: خواندن دعای مباهله می باشد، که شبیه به دعای سحر ماه رمضان است، و شیخ طوسی و سیّد ابن طاووس نقل کرده اند، ولی بین روایات آن دو بزرگوار اختلاف زیادی است، و من روایت شیخ طوسی را در کتاب «مصباح» برگزیده ام که فرموده است: دعای روز مباهله همراه با فضیلت آن، از حضرت صادق علیه السّلام روایت شده، و آن دعا این است:

صوت

***

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ بَهَائِکَ بِأَبْهَاهُ وَ کُلُّ بَهَائِکَ بَهِیٌّ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِبَهَائِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ جَلَالِکَ بِأَجَلِّهِ وَ کُلُّ جَلَالِکَ جَلِیلٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِجَلَالِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ جَمَالِکَ بِأَجْمَلِهِ وَ کُلُّ جَمَالِکَ جَمِیلٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِجَمَالِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ عَظَمَتِکَ بِأَعْظَمِهَا وَ کُلُّ عَظَمَتِکَ عَظِیمَةٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِعَظَمَتِکَ کُلِّهَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ نُورِکَ بِأَنْوَرِهِ وَ کُلُّ نُورِکَ نَیِّرٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِنُورِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ رَحْمَتِکَ بِأَوْسَعِهَا وَ کُلُّ رَحْمَتِکَ وَاسِعَةٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِرَحْمَتِکَ کُلِّهَا. (1) اللَّهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ کَمَالِکَ بِأَکْمَلِهِ وَ کُلُّ کَمَالِکَ کَامِلٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِکَمَالِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ کَلِمَاتِکَ بِأَتَمِّهَا وَ کُلُّ کَلِمَاتِکَ تَامَّةٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِکَلِمَاتِکَ کُلِّهَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ أَسْمَائِکَ بِأَکْبَرِهَا وَ کُلُّ أَسْمَائِکَ کَبِیرَةٌ ، (2) اللَّهُمَّ

1- خدایا از تو درخواست می کنم از زیبایی ات به حق برترین مرتبه زیبایی ات، و همه مراتب آن زیباست، خدایا از تو درخواست میکنم به همه مراتب زیباییات. خدایا از تو درخواست می کنم از بزرگی ات به حق برترین مرتبه بزرگی ات، و همه مراتب بزرگی ات بزرگ است، خدایا از تو درخواست میکنم به همه مراتب عظمتت. خدایا از تو درخواست میکنم از جمالت، به حق برترین مرتبه جمالت، و همه مراتب جمال تو جمیل است، خدایا از تو درخواست میکنم به همه مراتب جمالت. خدایا تو را میخوانم چنان که فرمان دادی، پس اجابتم کن چنان ه وعده فرمودی، خدایا از تو درخواست می کنم از شکوهت، به حق برترین مرتبه شکوهت، و همه مراتب شکوهت شکوه مند است، خدایا از تو درخواست میکنم به همه مراتب شکوهت. خدایا از تو درخواست میکنم از نورت، به حق برترین مرتبه نورت، و همه نورت نورانی است، خدای از تو درخواست میکنم به همه نورت، خدای از تو درخواست میکنم از رحمتت، به حق وسیع ترین مرتبه رحمتت و همه رحمتت وسیع است، خدایا از تو درخواست میکنم به همه رحمتت.
2- خدایا تو را می خوانم چنان که فرمانم دادی، پس اجابتم کن چنان که وعده فرمودی. خدایا از تو درخواست میکنم از کمالت به حق برترین مرتبه کمالت، و همه کمالت کامل است، خدایا از تو درخواست می کنم به همه کمالت، خدایا از تو درخواست می کنم از کلماتت به حق تمام ترین کلماتت، و همه کلماتت تمام است، خدایا از تو درخواست می کنم به همه کلماتت، خدایا از تو درخواست می کنم از نامهایت به حق بزرگترین آنها، و همه نامهایت بزرگ است،

إِنِّی أَسْأَلُکَ بِأَسْمَائِکَ کُلِّهَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ عِزَّتِکَ بِأَعَزِّهَا وَ کُلُّ عِزَّتِکَ عَزِیزَهٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِعِزَّتِکَ کُلِّهَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ مَشِیَّتِکَ بِأَمْضَاهَا وَ کُلُّ مَشِیَّتِکَ مَاضِیَهٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَشِیَّتِکَ کُلِّهَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِقُدْرَتِکَ الَّتِی اسْتَطَلْتَ بِهَا عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ وَ کُلُّ قُدْرَتِکَ مُسْتَطِیلَهٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِقُدْرَتِکَ کُلِّهَا، (1)

اللَّهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ عِلْمِکَ بِأَنْفَذِهِ وَ کُلُّ عِلْمِکَ نَافِذٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِعِلْمِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ قَوْلِکَ بِأَرْضَاهُ وَ کُلُّ قَوْلِکَ رَضِیٌّ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِقَوْلِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ مَسَائِلِکَ بِأَحَبِّهَا وَ کُلُّهَا إِلَیْکَ حَبِیبٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَسَائِلِکَ کُلِّهَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ شَرَفِکَ بِأَشْرَفِهِ وَ کُلُّ شَرَفِکَ شَرِیفٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِشَرَفِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ سُلْطَانِکَ بِأَدْوَمِهِ وَ کُلُّ سُلْطَانِکَ دَائِمٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِسُلْطَانِکَ کُلِّهِ . (2) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ مُلْکِکَ بِأَفْخَرِهِ وَ کُلُّ مُلْکِکَ فَاخِرٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمُلْکِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ عَلَائِکَ بِأَعْلَاهُ وَ کُلُّ عَلَائِکَ عَالٍ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِعَلَائِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ آیَاتِکَ بِأَعْجَبِهَا وَ کُلُّ آیَاتِکَ عَجِیبَهٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِآیَاتِکَ کُلِّهَا اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ مَنِّکَ بِأَقْدَمِهِ وَ کُلُّ مَنِّکَ قَدِیمٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَنِّکَ کُلِّهِ، (3) اللَّهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی اللَّهُمَّ وَ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَا [مِمَّا] أَنْتَ فِیهِ مِنَ الشَّأْنِ وَ الْجَبَرُوتِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِکُلِّ شَأْنٍ وَ کُلِّ

1- خدایا از تو درخواست میکنم به حق همه نامهایت. خدایا تو را میخوانم، چنان که فرمانم دادی، پس اجابتم کن، چنان که وعده فرمودی، خدایا از تو درخواست میکنم از عزّتت، به حق برترین مرتبه عزّتت، و همه عزّتت عزیز است، خدایا از تو درخواست میکنم به همه عزّتت، خدایا از تو درخواست میکنم از مشیّتت به حق گذراترین مشیّتت و همه مشیّتت گذراست، خدایا از تو درخواست می کنم به همه مشیّتت خدایا از تو درخواست میکنم به قدرتت که با آن بر همه چیز برتری گرفتی، و همه قدرت تو برتری گیر است، خدایا از تو درخواست میکنم به همه قدرتت.
2- خدایا تو را می خوانم، چنان که فرمانم دادی، پس اجابتم کن، چنان که وعده فرمودی، خدایا از تو درخواست می کنم از علمت به حق نافذترین

آن و همه علم تو نافذ است، خدایا از تو درخواست می کنم به همه علمت. خدایا از تو درخواست می کنم از گفتارت به حق پسندیده ترین آن. و همه گفتارت پسندیده است، خدایا از تو درخواست میکنم به همه گفتارت. خدایا از تو درخواست میکنم از خواسته هایت به حق محبوب ترین آنها، و همه آنها نزد تو محبوب است، خدایا از تو درخواست میکنم به همه خواسته هایت. خدایا تو را میخوانم چنان که فرمانم دادی، پس اجابتم کن چنان که وعده فرمودی، خدایا از تو درخواست میکنم از شرفت به حق برترین مرتبه شرفت، و همه شرفت شریف است، خدایا از تو درخواست میکنم به همه شرفت. خدایا از تو درخواست میکنم از سلطنتت، به حق پایدارترین آن. و همه سلطنتت پایدار است، خدایا از تو درخواست میکنم به همه سلطنتت.

3- خدایا از تو درخواست میکنم از فرمانروایی ات به حق گرانمایه ترین آن، و همه فرمانروایی ات گرانمایه است، خدایا از تو درخواست می کنم به همه فرمانروایی ات. خدایا تو را می خوانم چنان که فرمانم دادی. پس اجابتم کن چنان که وعده فرمودی. خدایا از تو درخواست می کنم از والایی ات به حق والاترین آن، و همه والایی ات والاست، خدایا از تو درخواست می کنم به همه والایی ات. خدایا از تو درخواست می کنم از آیاتت به حق شگفت ترین آیاتت، و همه آیاتت شگفت است، خدایا از تو درخواست می کنم به همه آیاتت. خدایا از تو درخواست میکنم از نعمتت به حق دیرینه ترین آن و همه نعمتت دیرین است، خدایا از تو درخواست می کنم به همه نعمتت.

جَبَرُوتٍ اللَّهُمَّ وَ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِمَا تُجِیبُنِی بِهِ حِینَ أَسْأَلُکَ یَا اللَّهُ یَا لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ أَسْأَلُکَ بِبَهَاءِ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ یَا لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ أَسْأَلُکَ بِجَلالِ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ یَا لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ أَسْأَلُکَ بِلا إِلَهَ إِلا أَنْتَ اللَّهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ رِزْقِکَ بِأَعَمِّهِ وَ کُلُّ رِزْقِکَ عَامٌّ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِرِزْقِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ عَطَائِکَ بِأَهْنَئِهِ وَ کُلُّ عَطَائِکَ هَنِی ءٌ ، (1) اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِعَطَائِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ خَیْرِکَ بِأَعْجَلِهِ وَ کُلُّ خَیْرِکَ عَاجِلٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِخَیْرِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ مِنْ فَضْلِکَ بِأَفْضَلِهِ وَ کُلُّ فَضْلِکَ فَاضِلٌ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِفَضْلِکَ کُلِّهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَدْعُوکَ کَمَا أَمَرْتَنِی فَاسْتَجِبْ لِی کَمَا وَعَدْتَنِی اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ ابْعَثْنِی عَلَی الْإِیمَانِ بِکَ وَ التَّصْدِیقِ بِرَسُولِکَ عَلَیْهِ وَ آلِهِ السَّلامُ وَ الْوِلایَهِ لِعَلِیِّ بْنِ أَبِی طَالِبٍ وَ الْبَرَاءَهِ مِنْ عَدُوِّهِ وَ الایتِمَام بِالْأَئِمَّهِ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَیْهِمُ السَّلامُ فَإِنِّی قَدْ رَضِیتُ بِذَلِکَ یَا رَبِّ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ عَبْدِکَ وَ رَسُولِکَ فِی الْأَوَّلِینَ وَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ فِی الْآخِرِینَ وَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ فِی الْمَلَإِ الْأَعْلَی وَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ فِی الْمُرْسَلِینَ اللَّهُمَّ أَعْطِ مُحَمَّداً الْوَسِیلَهَ وَ الشَّرَفَ وَ الْفَضِیلَهَ وَ الدَّرَجَهَ الْکَبِیرَهَ. (2) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ قَنِّعْنِی بِمَا رَزَقْتَنِی وَ بَارِکْ لِی فِیمَا آتَیْتَنِی وَ احْفَظْنِی فِی غَیْبَتِی وَ کُلِّ غَائِبٍ هُوَ لِی اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ ابْعَثْنِی عَلَی الْإِیمَانِ بِکَ وَ التَّصْدِیقِ بِرَسُولِکَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَسْأَلُکَ

1- خدایا تو را میخوانم چنان که فرمانم دادی، پس اجابتم کن، چنان که وعده فرمودی. خدایا از تو درخواست میکنم، به حق آنچه که در آن قرار دادی از مقام و جبروت، خدایا از تو درخواست میکنم به تمام مقام و تمام جبروتت. خدایا از تو درخواست میکنم به آنچه با آن اجابتم مینمایی، زمانیکه از تو میخواهم، ای خدا، ای که معبودی جز تو نیست، از تو میخواهم به زیبایی اینکه معبودی جز تو نیست. ای که معبودی جز تو نیست، از تو میخواهم به بزرگی اینکه معبودی جز تو نیست. ای که معبودی جز تو نیست، از تو میخواهم به حق اینکه معبودی جز تو نیست. خدایا تو را میخوانم چنان که فرمانم دادی، پس اجابتم کن چنان که وعده فرمودی. خدایا از درخواست میکنم از روزی ات به همه گانه ترین آن، و همه روزی ات همگانی است. خدایا از تو درخواست می کنم به همه روزی ات، خدایا از تو درخواست میکنم از عطایت، به حق گواراترین آن، و همه عطایت گواراست.

2- خدایا از تو درخواست میکنم به همه عطایت، خدای از تو درخواست میکنم از خیرت به فوریترین آن، و همه خیرت فوری است. خدایا از تو درخواست میکنم به همه خیرت. خدایا از تو درخواست میکنم از فضلت، به حق فزون ترین آن، و همه فضلت فزون است، خدایا از تو درخواست میکنم به همه فضلت. خدایا تو را میخوانم چنان که فرمانم دادی، پس اجابتم کن چنان که وعده فرمودی. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و مرا برانگیز بر ایمان به خود و تصدیق به رسولت (درود خدا بر او و خاندانش باد) ، و ولایت علی بن ابیطالب علیه السلام و بیزاری از دشمنش، و اقتدا به امامان از خاندان محمّد (درود خدا بر آنان باد) ، که من به این واقعیت راضی شده ام. خدایا درود فرست بر محمّد بنده و رسولت در میان پیشینیان، و درود فرست بر محمّد در میان آیندگان، و درود فرست بر محمّد، در میان آسمانیان، و درود فرست بر محمّد در میان فرستادگان. خدایا به محمّد عطا کن، وسیله و شرف و فضیلت و درجه بزرگ.

خَيْرَ الْخَيْرِ رِضْوَانَکَ وَ الْجَنَّهَ وَ أَعُوذُ بِکَ مِنْ شَرِّ الشَّرِّ سَخَطِکَ وَ النَّارِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ احْفَظْنِی مِنْ کُلِّ مُصِیبَهٍ وَ مِنْ کُلِّ بَلِیَّهٍ وَ مِنْ کُلِّ عُقُوبَهٍ وَ مِنْ کُلِّ فِتْنَهٍ وَ مِنْ کُلِّ بَلاءٍ وَ مِنْ کُلِّ شَرٍّ وَ مِنْ کُلِّ مَکْرُوهٍ وَ مِنْ کُلِّ مُصِیبَهٍ وَ مِنْ کُلِّ آفَهٍ نَزَلَتْ أَوْ تَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ فِی هَذِهِ السَّاعَهِ وَ فِی هَذِهِ اللَّیْلَهِ وَ فِی هَذَا الْیَوْمِ وَ فِی هَذَا الشَّهْرِ وَ فِی هَذِهِ السَّنَهِ. (1) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ اقْسِمْ لِی مِنْ کُلِّ سُرُورٍ وَ مِنْ کُلِّ بَهْجَهٍ وَ مِنْ کُلِّ اسْتِقَامَهٍ وَ مِنْ کُلِّ فَرَجٍ وَ مِنْ کُلِّ عَافِیَهٍ وَ مِنْ کُلِّ سَلامَهٍ وَ مِنْ کُلِّ کَرَامَهٍ وَ مِنْ کُلِّ رِزْقٍ وَاسِعٍ حَلالٍ طَیِّبٍ وَ مِنْ کُلِّ نِعْمَهٍ وَ مِنْ کُلِّ سَعَهٍ نَزَلَتْ أَوْ تَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ فِی هَذِهِ السَّاعَهِ وَ فِی هَذِهِ اللَّیْلَهِ وَ فِی هَذَا الْیَوْمِ وَ فِی هَذَا الشَّهْرِ وَ فِی هَذِهِ السَّنَهِ اللَّهُمَّ إِنْ کَانَتْ ذُنُوبِی قَدْ أَخْلَقَتْ وَجْهِی عِنْدَکَ وَ حَالَتْ بَیْنِی وَ بَیْنَکَ وَ غَیَّرَتْ حَالِی عِنْدَکَ فَإِنِّی أَسْأَلُکَ بِنُورِ وَجْهِکَ الَّذِی لا یُطْفَأُ، (2) وَ بِوَجْهِ مُحَمَّدٍ حَبِیبِکَ الْمُصْطَفَى وَ بِوَجْهِ وَلِیِّکَ عَلِیٍّ الْمُرْتَضَى وَ بِحَقِّ أَوْلِیَائِکَ الَّذِینَ انْتَجَبْتَهُمْ أَنْ تُصَلِّیَ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ أَنْ تَغْفِرَ لِی مَا مَضَى مِنْ ذُنُوبِی وَ أَنْ تَعْصِمَنِی فِیمَا بَقِیَ مِنْ عُمُرِی وَ أَعُوذُ بِکَ اللَّهُمَّ أَنْ أَعُودَ فِی شَیْ ءٍ مِنْ مَعَاصِیکَ أَبَداً مَا أَبْقَیْتَنِی حَتَّى تَتَوَفَّانِی وَ أَنَا لَکَ مُطِیعٌ وَ أَنْتَ عَنِّی رَاضٍ وَ أَنْ تَخْتِمَ لِی عَمَلِی بِأَحْسَنِهِ وَ تَجْعَلَ

1- خدایا درود فرست بر محمّد و خاندان محمّد، و به آنچه روزی ام نمودی خشنود بدار، و در آنچه به من عنایت کردی برکت ده، و در غیبتم و در غیاب هر غایبی که او از من است نگهدارم باش. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و مرا بر پایه ایمان به خود و باور داشتن به پیامبرت برانگیز، خدای بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و از تو میخواهم خوب ترین خوبها را که خشنودی ات و بهشت است، و به تو پناه می آورم از بدترین بدها که خشمت و آتش است. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و مرا محافظت فرما از هر مصیبت و هر بلا، و از هر عقوبت، و هر فتنه، و هر آزمایش، و هر شر، و هر امر ناپسند، و هر پیش آمد، و هر آفت که از آسمان بر زمین فرود آید، یا فرود میآید، در این ساعت و در این شب، و در این روز، و در این ماه، و در این سال

2- خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و روزی من کن از هر شادی، و هر خوشحالی، و هر پایداری و هر گشایش و هر عافیت و هر سلامت و هر کرامت، و هر روزی وسیع حلال پاک و هر نعمت، و هر

وسعتی که از آسمان بر زمین نازل شد یا میشود. در این ساعت، و در این شب، و در این روز، و در این ماه و در این سال. خدایا اگر گناهانم مرا در پیشگاهت بی اعتبار ساخته، و میان من و تو پرده شده، و حالم را نزد تو دگرگون نموده. من از تو درخواست میکنم، به حق نور جمالت که هرگز خاموش نشود،

لِی ثَوَابَهُ الْجَنَّهَ وَ أَنْ تَفْعَلَ بِی مَا أَنْتَ أَهْلُهُ یَا أَهْلَ التَّقْوَی وَ یَا أَهْلَ الْمَغْفِرَهِ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ ارْحَمْنِی بِرَحْمَتِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ (1)

پنجم: دعایی که شیخ طوسی و سیّد ابن طاووس پس از دو رکعت نماز و هفتاد مرتبه استغفار، روایت کرده اند بخواند، اول آن دعا «الحمد للّه ربّ العالمین» است.

در این روز دادن صدقه به تهیدستان به خاطر پیروی از مولای همه مردان و زنان با ایمان، و زیارت آن حضرت، شایسته است، و مناسب تر زیارت جامعه است.

روز بیست و پنجم: روز بس شریفی است، و روزی است که سوره «هل اتی» در حق اهل بیت نازل شد برای اینکه سه روز روزه گرفتند و افطاری خود را به مسکین و یتیم و اسیر دادند و خود با آب افطار نمودند! و سزاوار است شیعیان اهل بیت در این ایام به ویژه در شب بیست و پنجم در دادن صدقه به مساکین و ایتام، و سعی در اطعام ایشان، و روزه داشتن این روز پیروی از مولایان خود کنند.

از آنجا که بعضی از علما این روز را روز مباهله میدانند، مناسب است زیارت جامعه و دعای مباهله را نیز در این روز بخوانند.

اعمال روز آخر ذی الحجه

روز آخر ذو الحجه: سیّد در کتاب «اقبال» براساس یک روایت ذکر کرده است که دو رکعت نماز بجا آورد، و در هر رکعت سوره «حمد» یک مرتبه و ده مرتبه قل هو اللّه احد و ده مرتبه ایه الکرسیّ را بخواند و پس از نماز بگوید:

اللَّهُمَّ مَا عَمِلْتُ فِی هَذِهِ السَّنَهِ مِنْ عَمَلٍ نَهَیْتَنِی عَنْهُ وَ

1- و به آبروی محمّد محبوب برگزیده ات، و به آبروی ولیّت علی مرتضی، و به حق اولیایت که آنان را برگزیدی، اینکه بر محمّد و خاندان محمد درود فرستی، و آنچه از گناهانم گذشته بیامرزی، و در باقیمانده عمر حفظم کنی، و به تو پناه میآورم، خدایا، از اینک هرگز به چیزی از نافرمانی هایت

بازگردم، تا زنده ام بداری و تا بمیرانی، و من فرمانبردار تو باشم، و تو از من خشنود باشی، و اینکه عملم را ختم کنی به نیکوترینش، و پاداش آن را برایم بهشت قرار دهی، و با من آن کنی که شایسته آنی، ای هل تقوی و ای اهل مغفرت، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و به رحمتت به من رحم کن، ای مهربان ترین مهربانان.

لَمْ تَرْضَهُ وَ نَسِيتُهُ وَ لَمْ تَنْسَهُ وَ دَعَوْتَنِی إِلَی التَّوْبَهِ بَعْدَ اجْتِرَائِی عَلَیْکَ اللَّهُمَّ فَإِنِّی أَسْتَغْفِرُکَ مِنْهُ فَاغْفِرْ لِی وَ مَا عَمِلْتُ مِنْ عَمَلٍ یُقَرِّبُنِی إِلَیْکَ فَاقْبَلْهُ مِنِّی وَ لا تَقْطَعْ رَجَائِی مِنْکَ یَا کَرِیمُ

(1)

چون این را بگوید، شیطان فریاد می زند: وای بر من، آنچه در این سال علیه او رنج بردم، همه را خراب کرد، و سالی که گذشت برای او گواهی میدهد، که سالش را ختم به خیر نمود.

فصل هفتم: اعمال ماه محرم

اعمال شب و روز اول ماه محرم

آگاه باش که این ماه، ماه حزن و اندوه اهل بیت علیهم السّلام و شیعیان ایشان است.

از حضرت رضا علیه السّلام روایت شده: چون ماه محرّم فرا میرسید، کسی پدرم را خندان نمیدید، و پیوسته تا روز دهم اندوه و حزن بر او غالب بود، چون روز عاشورا میشد روز مصیبت و حزن و گریه، ایشان بود، و میفرمودند: امروز روزی است که حسین علیه السّلام شهید شد.

شب اول: سیّد ابن طاووس در کتاب «اقبال» برای این شب، چند نماز ذکر فرموده: اوّل: صدر رکعت که در هر رکعت سوره های «حمد» و سوره «توحید» خوانده میشود.

دوّم: دو رکعت که در رکعت اول سوره های «حمد» و «انعام» ، و در رکعت دوم سوره های «حمد» و «یس» خوانده میشود.

سوم: دو رکعت که در هر رکعت سوره «حمد» و یازده سوره «توحید» خوانده می شود.

از رسول خدا صلی اللّه علیه و آله روایت شده: هرکه این دو رکعت نماز را در این شب بجا آورد، و فردایش را که اول سال است روزه بدارد، مانند کسی است که همه طول سال را همواره کار خیر کرده، و در آن سال محفوظ باشد، و اگر بمیرد به بهشت میرود.

سیّد ابن طاووس برای

ص: 428

1- خدایا آنچه در این سال انجام دادم، از عملی که مرا از آن نهی کردی، و به آن راضی نبودم، و من آن را فراموش کردم، ولی تو فراموشش ننمودی، و پس از گستاخی ام بر تو، مرا به توبه دعوت کردی، خدایا من از تو آمرزش میخواهم، پس مرا بیامرز، و آنچه انجام دادم از عملی که به تو نزدیکم کند، از من قبول کن، و امیدم را از خودت قطع مکن ای کریم.

هلال این ماه دعای مبسوطی ذکر کرده است.

روز اول: بدان که روز اوّل محرم، اول سال قمری است، و در آن دو عمل وارد شده: اول: روزه گرفتن، در روایت ریّان بن شبیب از حضرت رضا علیه السّلام روایت شده: هرکه در این روز روزه بدارد، و خدا را بخواند خدا دعای او را مستجاب کند، چنان که دعای زکرّیا را اجابت فرمود.

دوم: از حضرت رضا علیه السّلام روایت شده: رسول خدا صلی اللّه علیه و آله روز اول محرّم دو رکعت نماز بجا آورد، و چون فارغ میشد، دستها را به آسمان برمیداشت و این دعا را سه مرتبه میخواند:

صوت

***

اللَّهُمَّ أَنْتَ الْإِلَهُ الْقَدِيمُ وَ هَذِهِ سَنَةٌ جَدِيدَةٌ فَأَسْأَلُکَ فِيهَا الْعِصْمَةَ مِنَ الشَّيْطَانِ وَ الْقُوَّةَ عَلَى هَذِهِ النَّفْسِ الْأَمَّارَهِ بِالسُّوءِ وَ الاشْتِغَالَ بِمَا يُقَرِّبُنِی إِلَيْکَ يَا کَرِيمُ يَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِکْرَامِ يَا عِمَادَ مَنْ لا عِمَادَ لَهُ يَا ذَخِيرَهَ مَنْ لا ذَخِيرَهَ لَهُ يَا حِرْزَ مَنْ لا حِرْزَ لَهُ يَا غِيَاثَ مَنْ لا غِيَاثَ لَهُ يَا سَنَدَ مَنْ لا سَنَدَ لَهُ يَا کَنْزَ مَنْ لا کَنْزَ لَهُ يَا حَسَنَ الْبَلاءِ يَا عَظِيمَ الرَّجَاءِ يَا عِزَّ الضُّعَفَاءِ يَا مُنْقِذَ الْغَرْقَى يَا مُنْجِیَ الْهَلْکَى يَا مُنْعِمُ يَا مُجْمِلُ يَا مُفْضِلُ يَا مُحْسِنُ، (1) أَنْتَ الَّذِی سَجَدَ لَکَ سَوَادُ اللَّيْلِ وَ نُورُ النَّهَارِ وَ ضَوْءُ الْقَمَرِ وَ شُعَاعُ الشَّمْسِ وَ دَوِیُّ الْمَاءِ وَ حَفِيفُ الشَّجَرِ يَا اللَّهُ لا شَرِيکَ لَکَ اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا خَيْرا مِمَّا يَظُنُّونَ وَ اغْفِرْ لَنَا مَا لا يَعْلَمُونَ وَ لا تُؤَاخِذْنَا بِمَا يَقُولُونَ حَسْبِیَ اللَّهُ لا إِلَهَ إِلا هُوَ عَلَيْهِ تَوَکَّلْتُ وَ هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ آمَنَّا بِهِ کُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا

1- خدایا تویی معبود ازلی، و این است سال نو، در این سال از تو درخواست میکنم حفظ شدنم را از شیطان، و قدرت و غلبه و بر نفس فرمانده به گناه، و مشغول بودن به آنچه که مرا به تو نزدیک میکند، ای صاحب بزرگی و بزرگواری، ای تکیه گاه کسیکه تکیه گاهی ندارد، ای

اندوخته کسی که اندوخته کسی که اندوخته ای ندارد، ای پناهگاه کسی که پناهگاهی ندارد، ای فریادرس کسی که فریادرسی ندارد، ای پشتوانه کسی که پشتوانه ای ندارد، ای گنجینه کسی که گنجی ندارد، ای نیکو آزمایش، ای بزرگ امید، ای عزّت ناتوان، ای نجات ب خش غرق شدگان، ای رهاننده هلاک شدگان، ای نعمت دهنده، ای زیباکار، ای فزون بخش، ای نیکوکار،

وَ مَا يَذَّكَّرُ إِلا أُولُوا الْأَلْبَابِ رَبَّنَا لا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَ هَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْکَ رَحْمَةً إِنَّکَ أَنْتَ الْوَهَّابُ (1)

شیخ طوسی فرموده: که روزه دهه اول محرم مستحب است ولی روز عاشورا تا بعد از عصر از خوراکی و آشامیدنی خودداری کند، آنگاه کمی تربت بخورد، و سیّد روایت کرده که روزه تمام این ماه فضیلت دارد، و روزه آن روز روزه دار را از هر گناهی حفظ میکند.

روز سوم: روزی است که حضرت یوسف علیه السّلام از زندان آزاد شد، هرکه آن روز را روزه بگیرد، حق تعالی کارهای مشکل را بر او آسان کند و اندوه را از او برطرف سازد، و در روایت نبوی آمده: دعایش اجابت شود.

روز نهم: روز تاسوعا.

از امام صادق علیه السّلام روایت شده: تاسوعا روزی است که امام حسین علیه السّلام و اصحابش را در کربلا محاصره کردند و سپاه شام برای جنگ با آن حضرت گرد آمدند و ابن مرجانه و عمر سعد، به خاطر کثرت سپاه و بسیاری لشگر، که برای آنها گرد آمده بودند، خوشحال شدند، و امام حسین علیه السّلام و اصحابش را ضعیف به حساب آوردند، و یقین کردند که برای حضرت یاوری نخواهد آمد، و اهل عراق او را مدد نخواهند کرد، سپس فرمود: پدرم فدای آن ضعیف غریب.

اعمال شب عاشورا و روز آن

شب دهم: شب عاشوراست، سیّد سیّد در کتاب «اقبال» برای این شب دعاها و نمازهای بسیار با فضیلت های فراوان روایت کرده، از جمله صدر رکعت نماز که در هر رکعت پس از سوره حمد سه مرتبه سوره توحید خوانده، و بعد از پایان صد رکعت

1- تویی که برایت سجده کرد، سیاهی شب، و روشنی روز، و تابش ماه، و شعاع خورشید، و خروش آب و صدای برگ درختان، ای خدا شرکی برای تو نیست. خدایا ما را بهتر از آنچه گمان میکنند قرار ده، و از ما آنچه را نمیدانند بیامرز، و به آنچه از ما میگویند سرزنشمان مکن، خدا مرا بس است، معبودی جز او نیست، بر او تکیه کردم، و او پروردگار عرش بزرگ

است، به او ایمان آوردیم. همه چیزها از جانب پروردگار ماست، و یادآور نشوند مگر صاحبان خرد، پروردگارا دلهای ما را بعد از آنکه هدایتمان فرمودی منحرف مکن، و از نزد خود رحمتی به ما ببخش، همانا تو بخشنده ای.

هفتاد مرتبه بگوید:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ وَ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ (1)

و در روایت دیگر پس از العلی العظیم استغفار هم ذکر شده.

و نیز چهار رکعت نماز در آخر شب که در هر رکعت پس از سوره حمد، هرکدام از آیه الکرسی و سوره های توحید و فلق، و ناس را ده مرتبه بخواند، و پس از سلام صدمرتبه سوره تحید را قرائت کند.

و دیگر چهار رکعت نماز، د رهر رکعت سوره حمد و پنجاه مرتبه سوره توحید و این نماز برابر است با نماز امیر المؤمنین علیه السّلام که فضیلت بسیار دارد، و فرموده: پس از نماز، بسیار ذکر خدا کند، و صلوات بسیار بر رسول خدا صلی اللّه علیه و آله فرستد، و هرچه میتواند بر دشمنان ایشان لعن کند.

و در فضیلت احیا این شب روایت کرده: مانند آن است که عبادت کرده باشد به عبادت جمیع فرشتگان، و عبادت در آن، برابر هفتاد سال عبادت است، و اگر کسی را توفیق دست دهد، در چنین شبی در کربلا باشد، و امام حسین علیه السّلام را زیارت کند و نزد آن حضرت تا صبح بیتوته کند، خدا او را آغشته به خون امام حسین علیه السّلام در زمره شهدا با آن حضرت محشور فرماید.

روز دهم:

روز شهادت سیّد الشهدا علیه السّلام، و روز مصیب و حزن ائمه طاهرین علیهم السّلام و شیعیان ایشان است،

بیان آنکه روز عاشورا روز شوم است

و در این روز سزاوار است شیعیان مشغول کاری از کارهای دنیا نگردند، و برای خانه خود چیزی ذخیره

1- منزّه است خدا، و سپاس خدای را، و نیست معبودی جز خدا، و خدا بزرگتر است، و جنبش و نیرویی نیست مگر به خدای برتر بزرگ.

نکنند، و مشغول گریه و نوحه و مصیبت باشند، و عزاداری حضرت امام حسین علیه السّلام را بر پا کنند و اشتغال به ماتم داشته باشند به صورتی که در ماتم عزیزترین اولاد و اقوام خود اشتغال میورزند، و آن حضرت را به زیارت عاشورا که پس از این در باب زیارات بیاید، زیارت کنند.

و در نفرین و لعن بر قاتلان آن حضرت سعی نمایند.

و یکدیگر را در مصیبت آن وجود مقدّس به این جملات تعزیت گویند:

أَعْظَمَ اللَّهُ أُجُورَنَا بِمُصَابِنَا بِالْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلامُ وَ جَعَلَنَا وَ إِيَّاكُمْ مِنَ الطَّالِبِينَ بِثَارِهِ مَعَ وَلِيِّهِ الْإِمَامِ الْمَهْدِيِّ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ [عَلَيْهِ] السَّلامُ. (1)

و سزاوار است در این روز مقتل [کتابهایی که پیرامون واقعه کربلا نگاشته شده است] بخوانند، و یکدیگر را بگریانند.

روایت شده که چون حضرت موسی به ملاقات خضر و فرا گرفتن بعضی از حقایق از آن جناب مأمور شد.

اول چیزی که در هنگام ملاقات بین ایشان مذاکره شد، این بود که خضر برای حضرت موسی مصائب و بلاهایی را که بر آل محمّد علیهم السّلام وارد میشود ذکر نمود و هر دو گریستند، و گریستن ایشان شدّت گرفت.

از ابن عباس روایت شده است: در ذی قار خدمت امیر المؤمنین علیه السّلام رسیدم، صحیفه ای به خط خود و املاء پیامبر صلی اللّه علیه و آله بیرون آورد، و از آن صحیفه برای من خواند، در آن صحیفه مقتل امام حسین علیه السّلام بود، و اینکه چگونه شهید میشود، و چه کسی او را به شهادت میرساند، و چه کسی او را یاری میکند، و چه کسی با

1- خدا مزدهای ما را به خاطر سوگواری مان برای حسین (درود بر او باد) بزرگ گرداند، و قرار دهد ما و شما را از خون خواهانش به همراه ولی اش امام مهدی از خاندان محمّد (درود بر ایشان باد) .

او شهید میشود، پس آن حضرت گریه کرد و گریه ای سخت و مرا به گریه انداخت.

فقیر گوید: اگر مقام را گنجایش بود، مختصر مقتلی در اینجا ذکر میکردم، امّا محل را گنجایش آن نیست هرکه بخواهد به کتاب های ما در زمینه مقتل رجوع کند.

در هر صورت اگر کسی در این روز نزد قبر مطّهر آن حضرت باشد، و مردم را آب دهد، مانند کسی است که لشگر آن جناب را آب داده باشد، و با آن حضرت در کربلا حاضر بوده، و خواندن هزار مرتبه سوره توحید در این روز فضیلت بسیار دارد، و روایت شده: خدای رحمان به سوی او نظر رحمت کند، و سیّد برای این روز دعای نقل کرده شبیه به دعای عشرات، بلکه موافق بعضی روایات، ظاهرا خود آن دعا باشد.

شیخ طوسی از عبد اللّه بن سنان از امام صادق علیه السّلام چهار رکعت نماز و دعایی نقل کرده است که باید د راین روز در وقت چاشت بجا آورد، ما به خاطر اختصار ذکر نکردین، هرکه طالب است به زاد المعارد رجوع کند و نیز شایسته است که شیعیان در این روز بیآنکه قصد روزه کنند، از خوردن و آشامیدن امساک نمایند.

و در آخر روز، پس از عصر افتار کنند به غذایی که اهل مصیبت میخورند، ماند ماست یا شیر و امثال آنها، نه مثل غذاهای لذیذ، و جاه ه ای پاکیزه بپوشند، و به هیئت صاحبان مصیبحت دگمه ها را بگشایند، و آستین ها را بالا بزنند، و علاّمه مجلس در زاد المعاد فرموده: بهتر آن است که روز نهم و دهم را

روزه نگیرد، زیرا بنی امیّه این دو روز را برای برکت و شماتت بر قتل آن حضرت روزه میداشتند، و به دروغ، احادیث بسیار در فضیلت این دو روز، و روزه آنها را به حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله نسبت داده اند، و از طریق اهل بیت علیهم السّلام احادیث بسیاری در مذمّت روزه این دو روز به ویژه روز عاشورا وارد شده.

و نیز بنی امیّه علیهم اللعنه برای برکت، آذوقه سال را در روز عاشورا ذخیره مینمودند! به این خاطر از حضرت رضا علیه السّلام روایت شده: هرکه کوشیدن در حوائج خود را در روز عاشورا ترک کند، و به دنبال کاری نرود، حق تعالی حوائج دنیا و آخرت او را برآورد و هرکه روز عاشورا، روز مصیبت و اندوه و گریه او باشد، حق تعالی روز قیامت را روز شادی و سرور و خوشحالی او گرداند، و دیده اش در بهشت به ما روشن شود، هرکه روز عاشورا را روز برکت نامد، و در آن روز برای منزل خود چیزی ذخیره نماید خدا آن ذخیره را برای او مبارک نکند، و روز قیامت با یزید و عبید اللّه بن زیاد، و عمر بن سعید علیهم اللعنه محشور گردد.

بنابر این انسان باید در روز عاشورا مشغول کاری از کارهای دنیا نگردد، بلکه در گریه و نوحه و مصیبت باشد، و اهل خانه خود را دستور دهد که عزای آن حضرت را بپا دارند، و مشغول ماتم و سوگواری باشند، چنان که در سوگ عزیزترین اولاد و اقوام خود مشغول میشوند، و در آن روز بیآنکه قصد روزه کنند، از خوردن

و آشامیدن امساک ورزند، و در آخر روز پس از عصر افطار کنند گرچه به جرعه آبی باشد، و روزه کامل نگیرند، مگر آنکه در خصوص آن روز روزه واجب داشته باشد، که به نذر یا مثل آن بر او واجب شده باشد، و در آن روز در خانه خود آذوقه ذخیره نکند، و لب به خنده نگشاید، و به لهو و لعب نپردازد، و هزار مرتبه قاتلان آن حضرت را لعنت کند و بگوید:

اللَّهُمَّ الْعَنْ قَتَلَةَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلامُ (1)

وجوه تبرک بنی امیه به روز عاشورا

مؤلف گوید: از کلام این بزرگوار معلوم میشود، که احادیثی که در فضیلت روز عاشوراست همه جعلی است، و به دروغ به حضرت رسول صلی اللّه علیه و آله نسبت داده اند.

صاحب کتاب «شفاء الصدور در شرح این قسمت از زیارت عاشورا (اللّهم انّ هذا یوم تبرکت به بنو امیّه) سخن را در این مقام بسط داده، خلاصه اش آنکه، تبّرک بنی امیّه به این روز نامیمون بر چند وجه است: اوّل: ذخیره کردن غذا و آذوقه را در این روز مستحبّ شمردند، و آن آذوقه را تا سال دیگر مایه سعادت و وسعت رزق، و رفاه زندگی دانستند، چنان که در اخبار اهل بیت علیهم السّلام، از باب تعریض به ایشان، از این مطلب نهی مکرّر وارد شده دوم: اقامه مراسم عید است، از توسعه رزق بر عیال، و نو کردن لباس، و کوتاه کردن شارب، و گرفتن ناخن، و مصافحه، و رسوم دیگر عید، که راه و روش بنی امیّه و پیروان ایشان بر آن جاری است.

سوم: التزام به روزه این روز، که اخبار بسیاری در فضیلت آن جعل

1- خداوند بر قاتلان حسین (درود بر او باد) لعنت فرست

کرده اند.

در مجعول بودن دعایی که مشتمل است بر فضیلت روز عاشورا

چهارم: دعا و طلب حوائج را در این روز را به عنوان روزی مبارک مستحبّ دانسته اند، و برای این کار در این روز، با جعل و وضع، و افترا، مناقب و فضائلی ساخته اند، و دعاهایی چند تلفیق کرده، تعلیم عاصیان نمودند، تا امر ملتبس، و کار مشتبه شود، چنان که در خطبه ای که در این روز در شهرهای خود میخوانند، برای هر پیامبر وسیله و شرفی در این روز یاد میکنند مانند خاموش شدن آتش نمرود، استقرا سفینه نوح، غرق شدن لشگریان فرعون، و نجات یافتن عیسی از دار یهودیان، چنان که جبله مکیّه نقل کرده است که از میثم تمّار شنیدم که فرمود: و اللّه امّت پسر پیامبر خود را در محرّم در روز دهم به قتل میرسانند، و هرآینه دشمنان حق این روز را روز برکت قرار میدهند، و همانا این کار شدنی است، و در علم خدای تعالی گذشته، و من آن را میدانم به عهدی که از مولایم امیر المومنین علیه السّلام به من رسیده.

جبّله میگوید: گفتم: چگونه مردم روز شهادت حسین علیه السّلام را روز برکت قرار میدهند؟ میثم گریست و فرمود: حدیثی جعل میکنند که روز عاشورا روزی است که خدای تعالی توبه آدم را در آن قبول کرد، با اینکه خدا توبه آدم را در ذو الحجه پذیرفت، و گمان میکنند که عاشورا روزی است که خدا یونس را از شکم ماهی بیرون آورد، درحالیکه خدا در ذو القعده یونس را از شکم ماهی بیرون آورد، و گمان میکنند این روز، روزی است که کشتی نوح بر کوه جودی قرار گرفت، با

اینکه این واقعه در روز هیجدهم ذو الحجّه رخ داده، و گمان میکنند روزی است که خدا دریا را برای موسی شکافت، درحالیکه این حادثه در ربیع الاول بوده است در هر صروت با این همه تصریح و تأکید که در خبر میثم آمده است و در حقیقت از نشانه های نبوّت و امامت، و دلیل بر حقّانیت طریقه شیعه است، که این گونه اخبار یقینی را در اختیار گذاشته، و مضمون آن مطابق با واقع محسوس است.

از عجایب است که دعایی بر طبق این اکاذیب، تلفیق شده، و در کتابهای بعضی از بیخبران که غافل بوده اند ذکرش به میان آمده و به دست عوام داده شده، و البته خواندن آن دعا بدعت و حرام است و آن دعا این است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ سُبْحَانَ اللَّهِ مِلْ ءَ الْمِيزَانِ وَ مُنْتَهَى الْعِلْمِ وَ مَبْلَغَ الرِّضَا وَ زِنَةَ الْعَرْشِ. (1)

پس از دو سه سطر چنین دارد: ده مرتبه صلوات فرستد و بگوید:

يَا قَابِلَ تَوْبَهِ آدَمَ يَوْمَ عَاشُورَاءَ يَا رَافِعَ إِدْرِيسَ إِلَى السَّمَاءِ يَوْمَ عَاشُورَاءَ يَا مُسَكِّنَ سَفِينَهِ نُوحٍ عَلَى الْجُودِيِّ يَوْمَ عَاشُورَاءَ يَا غِيَاثَ إِبْرَاهِيمَ مِنَ النَّارِ يَوْمَ عَاشُورَاءَ (2)

شک نیست که این دعا را یکی از ناصبی های مدینه، یا خوارج مسقط یا امثال اینها جعل کرده و با این جعل کردن ظلم بنی امیه را به کمال رسانده، پایان تلخیص کلام صاحب کتاب شفاء الصدور در هر صورت در پایان روز عاشورا سزاوار است یاد کردن حال اهل حضرت سید الشهدا علیه السّلام و دختران و اطفال آن حضرت که در این وقت، در سرزمین کربلا اسیر دشمنان

1- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است، منزّه است خدا به پری ترازو، و نهایت دانش، و سر حدّ خشنودی و وزن عرش.
2- ای پذیرنده توبه آدم در روز عاشورا، ای بالا برنده ادریس به آسمان در روز عاشورا، ای آرام دهنده کشتی نوح بر جودی در روز عاشورا، ای فریادرس ابراهیم از آتش در روز عاشورا.

گشته، و به حزن و گریه مشغول بودند و مصائبی بر ایشان گذشت، که در خاطر هیچ آفریده ای خطور نکند، و قلم را تاب نوشتن آن نباشد.

و چه نیکو سروده هرکه سروده:

فاجِعَهٌ اِنْ اَرَدْتُ اَکْتُبُها مُجْمَلَهً ذِکْرَهً لِمُدَّکِرٍ (1)

جَرَتْ دُمُوعی فَحالَ حائِلُها ما بَیْنَ لَحْظِ الْجُفُونِ وَالزُّبُرِ

(2)

وَقالَ قَلْبی بُقْیا عَلَیَّ فَلا وَاللّهِ ما قَدْ طُبِعْتُ مِنْ حَجَرٍ (3)

بَکَتْ لَهَا الاْرْضُ وَ السَّماءُ بَیْنَهُما فی مَدامِعٍ حُمُرٍ (4)

من از تحریر این غم ناتوانم

که تصویرش زده آتش بجانم

ترا طاقت نباشد از شنیدن

شنیدن کی بود مانند دیدن

اعمال آخر روز عاشورا

پس برخیز به رسول خدا و علی مرتضی و فاطمه زهرا و امام مجتبی و سایر امامان از ذریّه سیّد الشهداء علیهم السّلام سلام کن، و ایشان را بر این مصائب جانکاه با دل سوخته و چشم گریان تعزیت بگو، و این زیارت را بخوان:

صوت

باسم الکربلایی

***

غلامرضا زاده

***

سماواتی

***

السَّلامُ عَلَيْکَ يَا وَارِثَ آدَمَ صَفْوَهِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا وَارِثَ نُوحٍ نَبِيِّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا وَارِثَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا وَارِثَ مُوسَى كَلِيمِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا وَارِثَ عِيسَى رُوحِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا وَارِثَ مُحَمَّدٍ حَبِيبِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا وَارِثَ عَلِيٍّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَلِيِّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا وَارِثَ الْحَسَنِ الشَّهِيدِ سِبْطِ رَسُولِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ الْبَشِيرِ النَّذِيرِ وَ ابْنَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ فَاطِمَةَ سَيِّدَهِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا خِيَرَةَ اللَّهِ وَ ابْنَ خِيَرَتِهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ثَارَ اللَّهِ وَ ابْنَ ثَارِهِ السَّلامُ عَلَيْکَ أَيُّهَا الْوِتْرُ الْمَوْتُورُ السَّلامُ عَلَيْکَ أَيُّهَا

1- فاجعه ای است اگر بخواهم آن را بنویسم به صورت اجمال برای یادآوری یادآوران
2- اشکم روان شود، پس پرده گردد میان نگاه چشمها و صفحات کتاب
3- دلم گوید بر من رحمی که سوگند به خدا من از سنگ سرشته نشدم
4- بر آن مصیبت زمین و آسمان گریست و هرچه ما بین آن دو میباشد گریه ای خونبار

الْإِمَامُ الْهَادِی الزَّکِیُّ (1) وَ عَلَی أَرْوَاحٍ حَلَّتْ بِفِنَائِکَ وَ أَقَامَتْ فِی جِوَارِکَ وَ وَفَدَتْ مَعَ زُوَّارِکَ السَّلَامُ عَلَیْکَ مِنِّی مَا بَقِیتُ وَ بَقِیَ اللَّیْلُ وَ النَّهَارُ فَلَقَدْ عَظُمَتْ بِکَ الرَّزِیَّهُ وَ جَلَّ الْمُصَابُ فِی الْمُؤْمِنِینَ وَ الْمُسْلِمِینَ وَ فِی أَهْلِ السَّمَاوَاتِ أَجْمَعِینَ وَ فِی سُکَّانِ الْأَرَضِینَ فَإِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَیْهِ رَاجِعُونَ وَ صَلَوَاتُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ وَ تَحِیَّاتُهُ عَلَیْکَ وَ عَلَی آبَائِکَ الطَّاهِرِینَ الطَّیِّبِینَ الْمُنْتَجَبِینَ وَ عَلَی ذَرَارِیِّهِمُ الْهُدَاهِ الْمَهْدِیِّینَ السَّلَامُ عَلَیْکَ یَا مَوْلَایَ وَ عَلَیْهِمْ وَ عَلَی رُوحِکَ وَ عَلَی أَرْوَاحِهِمْ وَ عَلَی تُرْبَتِکَ وَ عَلَی تُرْبَتِهِمْ اللَّهُمَّ لَقِّهِمْ رَحْمَهً وَ رِضْوَانا وَ رَوْحا وَ رَیْحَانا السَّلَامُ عَلَیْکَ یَا مَوْلَایَ یَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ یَا ابْنَ خَاتَمِ النَّبِیِّینَ، (2) وَ یَا ابْنَ سَیِّدِ الْوَصِیِّینَ وَ یَا ابْنَ سَیِّدَهِ نِسَاءِ الْعَالَمِینَ السَّلَامُ عَلَیْکَ یَا شَهِیدُ یَا ابْنَ الشَّهِیدِ یَا أَخَ الشَّهِیدِ یَا أَبَا الشُّهَدَاءِ اللَّهُمَّ بَلِّغْهُ عَنِّی فِی هَذِهِ السَّاعَهِ وَ فِی هَذَا الْیَوْمِ وَ فِی هَذَا الْوَقْتِ وَ فِی کُلِّ وَقْتٍ تَحِیَّهً کَثِیرَهً وَ سَلاما سَلامُ اللَّهِ عَلَیْکَ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ یَا ابْنَ سَیِّدِ الْعَالَمِینَ وَ عَلَی الْمُسْتَشْهَدِینَ مَعَکَ سَلاما مُتَّصِلاً مَا اتَّصَلَ اللَّیْلُ وَ النَّهَارُ السَّلَامُ عَلَی الْحُسَیْنِ بْنِ عَلِیٍّ الشَّهِیدِ السَّلَامُ عَلَی عَلِیِّ بْنِ الْحُسَیْنِ الشَّهِیدِ السَّلَامُ عَلَی الْعَبَّاسِ بْنِ أَمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ الشَّهِیدِ السَّلَامُ عَلَی الشُّهَدَاءِ مِنْ وُلْدِ أَمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ السَّلَامُ عَلَی الشُّهَدَاءِ مِنْ وُلْدِ الْحَسَنِ السَّلَامُ عَلَی الشُّهَدَاءِ مِنْ وُلْدِ الْحُسَیْنِ السَّلَامُ عَلَی الشُّهَدَاءِ مِنْ وُلْدِ جَعْفَرٍ وَ عَقِیلٍ السَّلَامُ عَلَی کُلِّ مُسْتَشْهَدٍ مَعَهُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِینَ. (3) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ بَلِّغْهُمْ عَنِّی تَحِیَّهً کَثِیرَهً وَ سَلاما السَّلَامُ عَلَیْکَ یَا رَسُولَ اللَّهِ أَحْسَنَ اللَّهُ لَکَ الْعَزَاءَ

1- سلام بر تو ای وارث آدم، برگزیده خدا، سلام بر تو ای وارث نوح پیامبر خدا، سلام بر تو ای وارث ابراهیم دوست خدا، سلام بر تو ای وارث موسی همسخن خدا، سلام بر تو ای وارث عیسی روح خدا، سلام بر تو ای وارث محمّد محبوب خدا، سلام بر تو ای وارث علی امیر مؤمنان ولیّ خدا، سلام بر تو ای وارث حسن شهید نواده رسول خدا، سلام بر تو ای فرزند رسول خدا، سلام بر تو ای فرزند بشارت دهنده و بیم دهنده و فرزند آقای جانشینان، سلام بر تو ای فرزند فاطمه بانوی بانوان جهانیان، سلام بر تو ای ابا عبد اللّه، سلام بر تو ای برگزیده خدا و فرزند برگزیده خدا، سلام بر تو ای خون خدا و فرزند خون خدا، سلام بر تو ای تنهایی که انتقام خونت گرفته نشد، سلام بر تو ای امام راهنما و پاک،

2- و بر ارواحی که به آستانت فرود آمدند، و در جوارت اقامت گزیدند، و همراه زائرانت وارد شدند، از من بر تو سلام تا زنده ام، و تا شب و روز برپاست، همانا عزای تو بزرگ شد، و سوگواری در میان مؤمنان و مسلمانان و در همگی اهل آسمانها و ساکنان زمین عظیم گشت، همه ما از خدا بیم و به سوی او باز می گردیم، درودها و برکات و تحیّات خدا بر تو، و بر پدران پاک و پاکیزه و نجیبت، و بر فرزندان راهنمای ره یافته آنان، سلام بر تو ای مولایم، و بر ایشان و بر روح تو و روح آنان، و بر خاکت و بر خاکشان. خدایا رحمت و خشنودی روح و ریحان بر آنان بیفکن، سلام بر تو، ای مولایم ای ابا عبد اللّه، ای فرزند خاتم انبیاء

3- و ای فرزند آقای جانشینان، و ای فرزند بانوی بانوان جهانیان، سلام بر تو ای شهید، ای فرزند شهید، ای برادر شهید، ای پدر شهیدان، خدایا از جانب من به حضرت او برسان، در این ساعت، و در این روز، و در این وقت، و در همه وقت، تحیّت بسیار و سلام، سلام و رحمت و برکات خدا بر تو، ای فرزند آقای جهانیان و بر شهید شدگان با تو، سلامی پیوسته، به پیوستگی شب و روز، سلام بر حسین فرزند علیّ شهید، سلام بر علی فرزند حسین شهید، سلام بر عبّاس فرزند امیر مؤمنان شهید، سلام بر شهیدان از فرزندان امیر مؤمنان، سلام بر شهیدان از فرزندان حسن، سلام بر شهیدان از فرزندان حسین، سلام بر شهیدان از فرزندان جعفر و عقیل، سلام بر همه شهیدان همراه آنان از مؤمنان.

فِی وَلَدِکَ الْحُسَیْنِ السَّلامُ عَلَیْکِ یَا فَاطِمَهُ أَحْسَنَ اللَّهُ لَکِ الْعَزَاءَ فِی وَلَدِکِ الْحُسَیْنِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا أَمِیرَ الْمُؤْمِنِینَ أَحْسَنَ اللَّهُ لَکَ الْعَزَاءَ فِی وَلَدِکَ الْحُسَیْنِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا أَبَا مُحَمَّدٍ الْحَسَنَ أَحْسَنَ اللَّهُ لَکَ الْعَزَاءَ فِی أَخِیکَ الْحُسَیْنِ یَا مَوْلایَ یَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ أَنَا ضَیْفُ اللَّهِ وَ ضَیْفُکَ وَ جَارُ اللَّهِ وَ جَارُکَ وَ لِکُلِّ ضَیْفٍ وَ جَارٍ قِرًی وَ قِرَایَ فِی هَذَا الْوَقْتِ أَنْ تَسْأَلَ اللَّهَ سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَی أَنْ یَرْزُقَنِی فَکَاکَ رَقَبَتِی مِنَ النَّارِ إِنَّهُ سَمِیعُ الدُّعَاءِ قَرِیبٌ مُجِیبٌ . (1)

روز بیست و پنجم: به گفته جمعی از علما در سال نود و چهار، یا روز دوازدهم سال نود و پنج که آن سال را سنه الفقها [سال فقهان] میگفتند، حضرت زین العابدین علیه السّلام از دنیا رحلت کرد.

فصل هشتم: اعمال ماه صفر

بیان نحوست ماه صفر و راه رفع آن

آگاه باش که این ماه معروف به نحوست و بد یمنی است و برای رفع نحوست و بد یمنی چیزی بهتر از صدقه دادن و خواندن دعاها و استعاذات وارده نیست و اگر کسی بخواهد از بلاهای نازله این ماه، محفوظ بماند، چنان که محدّث فیض و غیر او فرموده اند، هر روز ده مرتبه بخواند:

صوت

***

یَا شَدِیدَ الْقُوَی وَ یَا شَدِیدَ الْمِحَالِ یَا عَزِیزُ یَا عَزِیزُ یَا عَزِیزُ ذَلَّتْ بِعَظَمَتِکَ جَمِیعُ خَلْقِکَ فَاکْفِنِی شَرَّ خَلْقِکَ یَا مُحْسِنُ یَا مُجْمِلُ یَا مُنْعِمُ یَا مُفْضِلُ یَا لا إِلَهَ إِلّا أَنْتَ سُبْحَانَکَ إِنِّی کُنْتُ مِنَ الظَّالِمِینَ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَ نَجَّیْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ وَ کَذَلِکَ نُنْجِی الْمُؤْمِنِینَ وَ صَلَّی اللَّهُ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّیِّبِینَ الطَّاهِرِینَ. (2)

سیّد ابن طاووس برای هلال این ماه دعایی روایت کرده.

روز اوّل: در سال سی و هفتم

1- خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و از جانب من تحیّت بسیار و سلام فراوان به ایشان برسان سلام بر تو ای رسول خدا، خدا شکیبایی ات را در مصیبت فرزندت حسین نیکو گرداند، سلام بر تو ای فاطمه، خدا شکیبایی ات را در مصیبت فرزندت حسین نیکو گرداند، سلام بر تو ای امیر مؤمنان، خدا شکیبایی ات را در مصیبت فرزندت حسین نیکو گرداند، سلام بر تو ای ابا محمّد ای حسن مجتبی، خدا شکیبایی ات را در مصیبت برادرت حسین نیکو گرداند، ای مولای من ای ابا عبد اللّه من مهمان خدا و مهمان تو، و پناهنده به خدا، و پناهنده به توام، برای هر مهمان و پناهنده ای پذیرایی ا ست، پذیرایی من در این وقت این است، که از خدای منزّه برتز بخواهی، که آزادی از آتش دوزخ را نصیبم کند، همانا او شنوای دعا و نزدیک و اجابت کننده است.
2- ای سخت نیرو، و سخت کیفر، ای عزیز، ای عزیز، ای عزیز، همه آفریدگانت در برابر عظمت خوار گشته، مرا از شهر آفریدگانت کفایت کن، ای نیکوکار، ای زیباکار، ای نعمت بخش، ای افزون کن، ای که معبودی جز تو نیست، منزّهی تو، من از ستمکارانم، پس دعایش را مستجاب کردیم، و او را [اشاره به رهایی حضرت یونس از دل ماهی] از اندوه نجات دادیم، و اینچنین مؤمنان را نجات میدهیم، درود خدا بر محمّد و خاندان پاک و پاکیزه اش.

جنگ صفین درگرفت، و در این روز در سال شصت و یکم به قولی سر مبارک حضرت سیّد الشهداء علیه السّلام را وارد دمشق کردند، و بنی امیّه آن روز را عید قرار دادند، و آن روزی است که در ان غصّه ها تازه می شود.

كانت مآتم بالعراق تعدها أمويه بالشام من أعيادها

در عراق ماتم هایی بود که آن را بحساب آوردند بنی امیّه در شام از عیدهای خود

و در این روز و به قولی در روز سوم، در سال صد و بیست و یک زید بن علی شهید شد.

روز سوم: سیّد ابن طاووس از کتابهای اصحاب ما امامیه نقل کرده است که در این روز خواندن دو رکعت نماز مستحب است که در رکعت اول سوره های حمد و انا فتحنا و در رکعت دوم سوره های حمد و توحید خوانده و پس از سلام صد مرتبه صلوات، و صد مرتبه اللّهمّ العن ال ابی سفیان و صد مرتبه استغفار بگوید، آنگاه حاجت خود را بخواهد.

روز هفتم: به قول شهید و کفعمی و دیگران و از طرفی به قول شیخ کلینی و شیخ طوسی: در روز بیست و هشتم در سال پنجاهم شهادت حضرت مجتبی علیه السّلام واقع شد.

[و در این روز در سال 128 ولادت حضرت موسی بن جعفر علیه السلام در «ابوا» (منزلی بین مکه و مدینه) اتفاق افتاد.

از مؤلف]

روز اربعین

روز بیستم: روز اربعین و به قول شیخ مفید و شیخ طوسی روز بازگشت خانواده حضرت حسین علیه السّلام از شام به مدینه، و روز ورود جابر بن عبد اللّه انصاری به کربلا برای زیارت

امام حسین علیه السّلام است، و جابر نخستین زائر آن حضرت پس از شهادت ایشان است، و زیارت حضرت سیّد الشهداء علیه السّلام در این روز مستحبّ است.

از حضرت عسگری علیه السّلام روایت شده: نشانه های مؤمن پنج چیز است: بجا آوردن پنجاه و یک رکعت نمازهای واجب و نافله در شب و روز، زیارت اربعین، انگشتر به دست راست نمودن، و در سجده جبین را بر خاک گذاشتن، و بلند گفتن «بسم اللّه الرّحمن الرّحیم» شیخ در کتاب «تهذیب» و «مصباح» زیارت خاص این روز را از امام صادق علیه السّلام نقل کرده که ما ان شاء اللّه در باب زیارات خواهیم آورد.

روز بیست و هشتم صفر

روز بیست و هشتم: سال یازدهم روز وفات حضرت خاتم انبیا (صلوات اللّه و سلامه علیه) است، و روز وفات به اتّفاق همه علما روز دوشنبه بوده، و هنگام وفات شصت و سه سال داشتند.

در چهل سالگی مبعوث به رسالت شد، سیزده سال در شهر مکّه مردم را به خداپرستی خواند، در سنّ پنجاه و سه سالگی به مدینه هجرت کرد، و در سال دهم هجری از دنیا رفت، غسل و حنوطش را امیر المؤمنین عهده دار بود، و پس از غسل و کفن بر بدن مطهّرش نماز گذارد، آنگه اصحاب دسته دسته و بدون امام بر ان حضرت نماز خواندند، سپس امیر مؤمنان علیه السّلام آن حضرت را در حجره طاهره، در همان نقطه ای که از دنیا رفته بود دفن کرد.

از انس بن مالک روایت شده: زمانی که از دفن پیامبر فارغ شدیم، حضرت فاطمه علیها السّلام به سوی من آمد و گفت: چگونه جان وروان

شما همراهی کرد بر چهره پیامبر خدا خاک فرو ریزید، سپس گریست و فرمود:

يَا أَبَتَاهْ أَجَابَ رَبّاً دَعَاهُ يَا أَبَتَاهْ مِن رَبِّهِ مَا أَدْنَاهُ (1)

چه زیبا سروده شده:

ای دو جهان زیر زمین از چه ای خاک نه ای خاک نشین از چه ای

به روایت معتبر، آن بانوی بانوان، مشتی از خاک پاک آن مرقد مطهّر را بر گرفت، و بر دیدگان نهاد و فرمود:

مَا ذَا عَلَى الْمُشْتَمِّ تُرْبَهَ أَحْمَدَ أَنْ لا يَشَمَّ مَدَى الزَّمَانِ غَوَالِيَا (2)

صُبَّتْ عَلَيَّ مَصَائِبُ لَوْ أَنَّهَا صُبَّتْ عَلَى الْأَيَّامِ صِرْنَ لَيَالِيَا (3)

شیخ یوسف شامی در کتاب «درّ العظیم» نقل کرده است که فاطمه زهرا علیها السّلام این اشعار را در مرثیه پدر فرمود:

قُلْ لِلْمُغَيَّبِ تَحْتَ أَطْبَاقِ الثَّرَى إِنْ كُنْتَ تَسْمَعُ صَرْخَتِى وَ نِدَائِيَا

(4)

صُبَّتْ عَلَيَّ مَصَائِبُ لَوْ أَنَّهَا صُبَّتْ عَلَى الْأَيَّامِ صِرْنَ لَيَالِيَا (5)

قَدْ كُنْتُ ذَاتَ حِمًى بِظِلِّ مُحَمَّدٍ لا أَخْشَ مِنْ ضَيْمٍ وَ كَانَ حِمَىً لِيَا (6)

فَالْيَوْمَ أَخْضَعُ لِلذَّلِيلِ وَ أَتَّقِى ضَيْمِى وَ أَدْفَعُ ظَالِمِى بِرِدَائِيَا (7)

فَإِذَا بَكَتْ قُمْرِيَّةٌ فِى لَيْلِهَا شَجَنا عَلَى غُصْنٍ بَكَيْتُ صَبَاحِيَا (8)

فَلَأَجْعَلَنَّ الْحُزْنَ بَعْدَكَ مُونِسِى وَ لَأَجْعَلَنَّ الدَّمْعَ فِيكَ وِشَاحِيَا (9)

روز آخر ماه: سال دویست و سه به قول شیخ طبرسی و ابن اثیر، شهادت حضرت رضا علیه السّلام به سبب انگور زهرآلود واقع شد.

در آن وقت سن مبارکش پنجاه و پنج سال بود، و قبر شریفش در خانه حمید بن قحطبه در قریه سناباد در سرزمین طوس قرار گرفت، که قبر هارون الرشید هم در آن خانه است.

فصل نهم: اعمال ماه ربیع الاول

شب و روز اول و روز هشتم و نهم

شب اوّل: سال سیزدهم بعثت، مبدأ هجرت رسول خدا صلّی اللّه

1- پدرم، پروردگارت را که تو را فرا خواند پاسخ دادی پدرم، چقدر به پروردگارت نزدیکی
2- بر بوینده خاک احمد چیست؟ اینکه تا پایان زمان عطرها را نبوید
3- بر من مصائبی فرود آمد که اگر آنها بر روزها آمده بود شب میشدند
4- به آن که در زیر توده های خاک پنهان شده بگو اگر فریاد و صدای مرا میشنیدی
5- بر من مصائبی فرو ریخت که اگر آنها بر روزها فرو ریخته بود شب میشدند
6- همانا من در سایه محمّد حمایتی داشتم که از ستم نمی ترسیدم و او جورکش من بود
7- اما امروز برای شخص پست تواضع کنم و از ستم بر خود می پرهیزم و ستمگرم را با جامه ام دفع کنم
8- اگر قمری به شبانگاهش گریه کند من در روز از غصّه بر شاخساری بگریم
9- اندوه را پس از تو مونسم قرار میدهم و دانه های اشک را در حجر تو گرد نبندم

و علیه و آله از مکّه معظمّه به مدینه منوّره بود، و در آن شب ایشان در غار ثور پنهان شدند، و حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام برای فدا کردن جان خود به جای آن حضرت خوابید، و از شمشیرهای قبایل مشرکین پروا نکرد، و فضل خود و مواسات و برادری خویش را با رسول خدا صلّی اللّه و علیه و آله به تمام جهانیان آشکار ساخت، و آیه کریمه:

«و من الناس من یشری نفسه ابتغاء مرضاه اللّه»

در شأنش نازل شد.

روز اوّل: علما فرموده اند، برای شکر نعمت سلامتی رسول خدا و امیر المؤمنین صلوات اللّه علیهما، مستحبّ است روزه بدارند، و زیارت آن دو بزرگوار در این روز بسیار مناسب است، سیّد در کتاب «اقبال» برای این روز دعایی روایت فرموده و در این روز به قول شیخ کفعمی حضرت عسگری علیه السّلام وفات یافت، ولی قول مشهور روز هشتم است و شاید ابتدای بیماری آن حضرت در چنین روزی بوده است.

روز هشتم: سال دویست و شصت شهادت حضرت عسگری علیه السّلام واقع شد، و حضرت صاحب الامر صلوات اللّه علیه به منصب جلیل امامت نایل گردید، زیارت این دو بزرگوار در این روز بسیار مناسب است.

روز نهم: روز عید بزرگ است، و روز عید بقر است، و برای آن شرح مفصلی است که در جای خود ذکر شده.

در روایتی آمده: هرکه در این روز چیزی انفاق کند، گناهانش آمرزیده میشود.

و گفته اند: در این روز مستحبّ است: اطعام نمودن برادران مؤمن، و خشنود گرداندن ایشان، و توسعه دادن در نفقه بر اهل و عیال، و پوشیدن

جامه های نو، و شکر و عبادت حق تعالی، و این روز، روز برطرف شدن غمها، و روز بسیار شریفی است، و چون روز هشتم ماه شهادت امام عسگری علیه السّلام بوده و این روز، روز اول امامت حضرت صاحب الزمان ارواح العالمین فداه است، سبب مزید شرافتش خواهد بود.

اعمال روز دوازدهم تا هفدهم

روز دوازدهم: به قول جناب کلینی، و مسعودی، و مشهور بین عامّه، ولادت رسول خدا صلّی اللّه و علیه و آله در این روز بوده، و در آن دو رکعت نماز مستحبّ است که در رکعت اول پس از سوره حمد سه مرتبه سوره کافرون و در رکعت دوم سه مرتبه سوره توحید خوانده میشود، و در این روز رسول خدا صلّی اللّه و علیه و آله به مدینه وارد شدند، و شیخ فرموده: در چنین روزی در سال صد و سی و دو حکومت بنی مروان به پایان رسید.

روز چهاردهم: در سال شصت و چهار یزید بن معاویه به سوی درکات دوزخ شتافت، در کتاب اخبار الدّول آمده است که یزید به بیماری ذات الجنب در منطقه حوران از دنیا رفت، جنازه پلیدش را به دمشق آوردند، و در باب صغیر به خاک سپردند، و محل قبرش هم اکنون محّل انباشتن زباله است، سن او در زمان مرگ سی و هفت سال بوده، و سه سال و نه ماه حکومت کرد، انتهی، شب هفدهم: شب ولادت حضرت خاتم انبیا صلّی اللّه و علیه و آله و شب بسیار مبارکی است، و سیّد نقل کرده که در چنین شبی یک سال پیش از هجرت، معراج آن حضرت واقع شد.

اعمال روز هفدهم روز مولود حضرت رسول

روز هفدهم: بنا بر مشهور

بین علمای امامیّه، روز ولادت با سعادت حضرت خاتم انبیا محمّد بن عبد اللّه صلّی اللّه و علیه و آله است، و معروف است که ولادت با سعادتش در مکّه معظمه، در خانه خود آن حضرت، در روز جمعه هنگام طلوع فجر در عام الفیل در ایام سلطنت انو شیروان [مرحوم حاج شیخ عباس (ره) در متن کتاب از انو شیروان به عنوان انو شیروان عادل یاد کرده، و در حاشیه آن توجیهی را در رابطه با عدالت او از مجلسی اول نقل کرده است، ولی با مراجعه به کتب تاریخی به ویژه شاهنامه فردوسی این معنا به دست میآید که انو شیروان آتش پرست از متکبران و و ستمگران به ملت ایران بوده، و در سه روز صد هزار نفر از مخالفان ستمکاری هایش را به وضع فجیعی کشت از این جهت، از آوردن کلمه عادل خودداری کردم و توجیه مجلسی اول را هم مردود میدانم.

انصاریان.

] واقع شد، و همچنین در این روز شریف در سال هشتاد و سه ولادت حضرت صادق علیه السّلام اتفاق افتاد، و باعث فزونی فضل و شرافت این روز گردید.

در هر صورت این روز، روز بسیار شریفی است و برای آن چند عمل وارد است: اوّل: غسل.

دوم: روزه گرفتن که برای آن فضیلت بسیاری است، و روایت شده هرکه این روز را، روزه بدارد، خدا ثواب روزه یک سال را برای او بنویسد، و این روز، یکی از چهار روزی است، که در تمام سال به فضیلت روزه ممتاز است.

سوّم: زیارت حضرت رسول صلّی اللّه و علیه و آله از نزدیک و دور.

چهارم:

زیارت امیر المؤمنین علیه السّلام به همان زیارتی که حضرت صادق علیه السّلام زیارت کرده، و به محمّد بن مسلم تعلیم دادند، و در باب زیارات ان شاء اللّه خواهد آمد.

پنجم: هنگامیکه روز بالا آمد، دو رکعت نماز بجا آورد که در هر رکعت، پس از سوره حمد ده مرتبه سوره قدر و ده مرتبه سوره توحید بخواند، و بعد از سلام در مصلّای خود بنشیند، و این دعا را بخواند: اللّهمّ انت حیّ لا تموت [خدایا تو زنده ای هستی که هرگز نمیری] و این دعای مبسوطی است، چون سندش را منتهی به معصوم ندیدم، مراعات اختصار را مهم تر دیدم، هرکه خواهان است، به زاد العماد مراجعه کند.

ششم: لازم است مسلمانان این روز را بزرگ بدارند، و تصدّق و خیرات بنمایند، و مؤمنان را مسرور کنند، و به زیارت مشاهد مشرّفه روند.

سیّد در «اقبال» شرحی از لزوم بزرگداشت این روز ذکر نموده، و فرموده است: من طایفه ای از نصاری و جمعی از مسلمانان را یافتم.

که بزرگداشت فوق العاده ای از روز ولادت عیسی علیه السّلام داشتند، و تعجّب کردم که مسلمانان روز ولادت پیامبرشان را که بزرگترین همه انبیاست، و به این مرتبه از عظمت است، چگونه رضایت دهند که آنرا بسیار بی مایه تر از بزرگداشت نصاری، نسبت به ولادت مسیح برگزار کنند! !

فصل دهم: اعمال ماه ربیع الثانی, جمادی الاول و جمادی الآخر

اعمال ماه ربیع الثانی وجمادی الاول

سیّد بن طاووس برای روز اوّل هر یک از این سه ماه، دعایی نقل کرده، و شیخ مفید فرموده: روز دهم ماه ربیع الثانی سال دویست و سی و دو حضرت عسگری علیه السّلام متولّد شدند، که روز شریف بسیار مبارکی است،

و مستحبّ است به شکرانه این نعمت بزرگ روزه بدارند، و در روز سیزدهم و چهاردهم و پانزدهم ماه جمادی الاوّل زیارت حضرت فاطمه زهرا علیها السّلام و بپا داشتن سوگ آن مظلومه مناسب است، زیرا در روایت صحیح وارد شده است که آن حضرت پس از پدر بزرگوارش بیش از هفتاد و پنج روز زنده نبود، و بنا بر مشهور که وفات رسول خدا صلّی اللّه و علیه و آله در بیست و هفتم صفر بوده، باید وفات آن بانوی بزرگوار در یکی از این سه روز واقع شده باشد.

و در روز نیمه این ماه در سال سی و شش فتح بصره برای امیر المؤمنین میّسر گشت، و ولادت حضرت زین العابدین علیه السّلام واقع شد، و در این روز زیارت این هر دو امام مناسب است.

اعمال ماه جمادی الاخر و چهار رکعت نماز

اعمال ماه جمادی الاخر: سیّد ابن طاووس روایت کرده: مؤمن در این ماه هرگاه که خواهد، چهار رکعت نماز بجا آورد همراه با دو سلام که در رکعت اول پس از سوره حمد یک مرتبه آیه الکرسی و بیست و پنج مرتبه سوره قدر، و در رکعت دوم پس از سوره حمد یک مرتبه سوره الهیکم التکاثر و بیست و پنج مرتبه سوره توحید و در دو رکعت بعد، در رکعت اول پس از سوره حمد یک مرتبه سوره کافرون و بیست و پنج مرتبه سوره فلق و در رکعت دوم پس از سوره حمد یک مرتبه سوره نصر و بیست و پنج مرتبه سوره ناس و پس از سلام، هفتاد مرتبه بگوید:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ (1)

1- منزه است خدا و ستایش از آن اوست، معبودی جز او نیست، و خدا بزرگتر است

و هفتاد مرتبه:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ (1)

آنگاه سه مرتبه بگوید:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ (2)

پس سر به سجده نهاده و سه مرتبه بگوید:

يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ يَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِكْرَامِ يَا اللَّهُ يَا رَحْمَانُ يَا رَحِيمُ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ (3)

سپس هر حاجت که دارد از خدا بخواهد، هرکه این عمل را بجا آورد، خدا خود و مال و مال و زنال و فرزندان، و دین و دنیایش را تا سال آینده حفظ میکند، و اگر در این سال از دنیا برود بر حال شهادت رفته است، یعنی ثواب شهیدان را دارا میباشد.

روز سوم وفات حضرت فاطمه علیها السلام و اعمال آن

روز سوم: در این روز در سال یازدهم وفات حضرت فاطمه صلوات الله علیها واقع شده و شیعیان باید در این روز، به مراسم سوگواری آن حضرت قیام کنند، و آن مظلومه را زیارت، و بر ظالمان و غاصبان حق او نفرین کنند.

سیّد ابن طاووس در کتاب «اقبال» پس از ذکر وفات آن حضرت در این روز، این زیارت را برای آن بانوی بزرگ ذکر کرده:

السَّلامُ عَلَيْكِ يَا سَيِّدَةَ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ السَّلامُ عَلَيْكِ يَا وَالِدَةَ الْحُجَجِ عَلَى النَّاسِ أَجْمَعِينَ السَّلامُ عَلَيْكِ أَيَّتُهَا الْمَظْلُومَةُ الْمَمْنُوعَةُ حَقَّهَا (4)

پس بگو اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى أَمَتِكَ وَ ابْنَةِ نَبِيِّكَ وَ زَوْجَةِ وَصِيِّ نَبِيِّكَ صَلاةً تُزْلِفُهَا فَوْقَ زُلْفَى عِبَادِكَ الْمُكَرَّمِينَ مِنْ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ أَهْلِ الْأَرَضِينَ (5)

به یقین روایت شده: هرکه آن حضرت را به این شیوه زیارت کند، و از خدا آمرزش بخواهد، حق تعالی گناهانش را بیامرزد و او را داخل بهشت کند.

مؤلّف گوید: فرزند سیّد ابن طاووس هم، این زیارت

ص: 449

1- خدایا بر محمد و خاندان محمّد، درود فرست
2- خدایا مردان و زنان با ایمان را بیامرز
3- ای زنده، ای پاینده، ای دارای بزرگی و شکوه، ای خدا، ای بخشنده، ای مهربان، ای مهربان ترین مهربانان
4- سلام بر تو ای بانوی بانوان جهانیان، سلام بر تو ای مادر حجت های الهی بر همه مردم. سلام بر تو ای ستمدیده محروم گشته از حق خویش.
5- خدایا درود فرست بر کنیزت، ودختر پیامبرت، و همسر جانشین پیامبر، درودی که بر فراز جایگاه بندگان گرامی ات از اهل آسمان ها و زمین ها جایش دهد.

را در کتاب روائد الفوائد نقل کرده، و گفته است که مختص به روز وفات آن حضرت یعنی سوم جمادی الآخر میباشد، و کیفیت زیارت را به این طریق بیان فرموده: که نماز بجا میآوری نماز زیارت، یا نماز خود آن حضرت را که دو رکعت است و در هر رکعت پس از سوره حمد شصت مرتبه سوره توحید و اگر نتوانستی در رکعت اول پس از سوره حمد سوره توحید و در رکعت دوم سوره کافرون را میخوانی و چون سلام دادی بگو: السّلام علیک تا آخر زیارت یاد شده

روز بیستم ولادت حضرت زهرا علیها السلام و اعمال آن

روز بیستم: در این روز در سال پنجم یا دوم از بعثت ولادت با سعادت حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها واقع شده، و در آن انجام چند عمل شایسته است.

اول: روزه گرفتن.

دوّم: خیرات و صدقات به مؤمنان رساندن.

سوم: زیارت نمودن آن بانوی دنیا و آخرت که کیفیت زیارت آن حضرت، پس از این خواهد آمد.

اعمال هر ماه نو و نماز اول آن ماه

اما اعمال هر ماه نو: چند عمل است: اوّل: خواندن دعاهای نقل شده در وقت دیدن هلال، که بهترین آنها دعای چهل وسوّم صحیفه کامله است، که همراه با اعمال اول ماه رمضان ذکر شد.

دوم: خواندن هفت مرتبه سوره حمد برای دفع درد چشم.

سوم: اندکی پنیر خوردن، چه روایت شده: هرکه خود را به خوردن آن در اول هر ماه مقیّد کند، امید است در آن ماه حاجتش ردّ نشود.

چهارم: در شب اوّل دو رکعت نماز بجا آورد، در هر رکعت پس از سوره حمد سوره انعام را بخواند، و از خدا بخواهد او را از هر ترس و دردی ایمن گرداند،

و در آن ماه حادثه ای را نبیند که ناپسند او باشد.

پنجم: در روز اوّل دو رکعت نماز بجا آورد، در رکعت اول پس از سوره حمد سی مرتبه سوره توحید، و در رکعت دوم بعد از سوره حمد سی مرتبه سوره قدر بخواند و پس از نماز صدقه بدهد، چون چنین کند، سلامتی اش را در آن ماه از خدا خریده است.

و از بعضی روایات استفاده میشود، که پس از نماز بخواند:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ وَ مَا مِنْ دَابَّهٍ فِی الْأَرْضِ إِلا عَلَی اللَّهِ رِزْقُهَا وَ یَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَ مُسْتَوْدَعَهَا کُلٌّ فِی کِتَابٍ مُبِینٍ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ وَ إِنْ یَمْسَسْکَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلا کَاشِفَ لَهُ إِلا هُوَ وَ إِنْ یُرِدْکَ بِخَیْرٍ فَلا رَادَّ لِفَضْلِهِ یُصِیبُ بِهِ مَنْ یَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِیمُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِیمِ سَیَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ یُسْرا مَا شَاءَ اللَّهُ لا قُوَّهَ إِلا بِاللَّهِ حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نِعْمَ الْوَکِیلُ وَ أُفَوِّضُ أَمْرِی إِلَی اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بَصِیرٌ بِالْعِبَادِ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ سُبْحَانَکَ إِنِّی کُنْتُ مِنَ الظَّالِمِینَ رَبِّ إِنِّی لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَیَّ مِنْ خَیْرٍ فَقِیرٌ رَبِّ لا تَذَرْنِی فَرْدا وَ أَنْتَ خَیْرُ الْوَارِثِینَ (1).

فصل یازدهم: اعمال هر ماه نو و عید نوروز و اعمال ماههای رومی

اعمال عید نوروز

اعمال عید نوروز: چنان است که امام صادق علیه السّلام به معلّی بن خنیس تعلیم داده: چون روز نوروز شود غسل کن، و پاکیزه ترین جامه های خود را بپوش، و به بهترین بوها خویشتن را خوشبو گردان، و در آن روز روزه بدار، و چون از نماز پیشین و پسین] ظهر و عصر [و نافله های آن دو فارغ گشتی چهار رکعت نماز بخوان، هر دو رکعت به

1- به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است، هیچ جنبنده ای در زمین نیست، مگر اینکه روزی او بر خدا است و قرارگاه و امانگاهش را خدا میداند، همه اینها در کتابی روشن است. به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است، اگر خدا به تو زیانی رساند، جز او کسی برطرف کننده آن نیست، و اگر خیری را برای تو بخواهد، فضل او را بازگرداننده ای نیست، آن را به هرکس از بندگانش بخواهد

میرساند، و او آمرزنده و مهربان است. به نام خدا که رحمتش بسیار و مهربانی اش همیشگی است، خدا به زودی پس از دشواری آسانی قرار می دهد، آنچه خدا خواست همان شود، نیرویی نیست مگر به خدا، خدا ما را بس است و نیکو کارگشایی است، کارم را به خدا وامی گذارم که خدا بینای به بندگان است، معبودی جز تو نیست، من از ستم کاران بودم، پروردگارا من به آنچه از خیر برایم فرود آری نیازمندم، پروردگارا مرا تنها مگذار، که تو بهترین وارثانی.

یک سلام، پس از رکعت اول بعد از سوره حمد ده مرتبه سوره قدر، و در رکعت دوّم بعد از سوره حمد ده مرتبه سوره کافرون و در رکعت سوم بعد از سوره حمد ده مرتبه سوره توحید و در رکعت چهارم بعد از سوره حمد ده مرتبه سوره فلق و ناس را بخوان و پس از نماز بر سجده شکر رفته و این دعا را بخوان:

صوت

***

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الْأَوْصِیَاءِ الْمَرْضِیِّینَ وَ عَلَی جَمِیعِ أَنْبِیَائِکَ وَ رُسُلِکَ بِأَفْضَلِ صَلَوَاتِکَ وَ بَارِکْ عَلَیْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَکَاتِکَ وَ صَلِّ عَلَی أَرْوَاحِهِمْ وَ أَجْسَادِهِمْ اللَّهُمَّ بَارِکْ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ بَارِکْ لَنَا فِی یَوْمِنَا هَذَا الَّذِی فَضَّلْتَهُ وَ کَرَّمْتَهُ وَ شَرَّفْتَهُ وَ عَظَّمْتَ خَطَرَهُ اللَّهُمَّ بَارِکْ لِی فِیمَا أَنْعَمْتَ بِهِ عَلَیَّ حَتَّی لا أَشْکُرَ أَحَدا غَیْرَکَ وَ وَسِّعْ عَلَیَّ فِی رِزْقِی یَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِکْرَامِ اللَّهُمَّ مَا غَابَ عَنِّی فَلا یَغِیبَنَّ عَنِّی عَوْنُکَ وَ حِفْظُکَ وَ مَا فَقَدْتُ مِنْ شَیْ ءٍ فَلاَ تُفْقِدْنِی عَوْنَکَ عَلَیْهِ حَتَّی لا أَتَکَلَّفَ مَا لا أَحْتَاجُ إِلَیْهِ یَا ذَا الْجَلالِ وَ الْإِکْرَامِ. (1)

صوت

***

در کتابهای غیر مشهور روایت کرده اند: در وقت تحویل سال این دعا را بسیار بخوانند که بعضی به تعداد 366 مرتبه گفته اند:

یَا مُحَوِّلَ الْحَوْلِ وَ الْأَحْوَالِ حَوِّلْ حَالَنَا إِلَی أَحْسَنِ الْحَالِ (2)

و به روایت دیگر:

یَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَ الْأَبْصَارِ یَا مُدَبِّرَ اللَّیْلِ وَ النَّهَارِ یَا مُحَوِّلَ کذا فی زاد المعاد (3)

تا آخر.

چون چنین کنی گناهان پنجاه ساله تو آمرزیده شود، و نیز بسیار بگو: یا ذالجلال و الاکرام

اعمال ماههای رومی (شمسی)

ما در اینجا به بیان آنچه که در

1- خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست آن جانشینان پسندیده، و بر تمام پیامبران و رسولانت، با برترین درودهایت، و ایشان را برکت ده به برترین برکت هایت، و درود فرست بر جان ها و تنهایشان خدایا بر محمّد و خاندان محمّد برکت ده، و به ما در این روز برکت ده که آن را برتری و کرامت و شرافت دادی، و مرتبه اش را بزرگ نمودی. خدایا به من برکت ده، در آنچه به من نعمت دادی، تا احدی را جز تو سپاس نگویم، و در روزی ام بر من وسعت ده، ای صاحب بزرگی و بزرگواری. خدایا هر آنچه از من غایب شده باک نیست مبادا کمک و نگهداری ات از من غایب گردد، و هرچه را گم کرده ام، یاری ات را بر آن از من گم مساز تا در آنچه به آن نیازمند نیستم، خود را بر زحمت نیفکنم، ای صاحب بزرگی و بزرگواری.
2- ای گرداننده حول و احوال بگردان حال ما را به نیکوترین حال
3- ای برگرداننده دلها و دیده ها، ای مدبر شب و روز ای برگرداننده.

زاد المعاد آمده است اکتفا میکنیم.

آداب گرفتن آب نیسان وخواص آن

سید جلیل علی بن طاووس (ره) روایت کرده: روزی جمعی از اصحاب نشسته بودند، رسول خدا صلی اللّه علیه و آله وارد شد و به ایشان سلام کرد، و اصحاب جواب سلام ایشان را گفتند حضرت فرمودند: آیا میخواهید دوایی را که جبرییل به من تعلیم داد که نیازمند دوای پزشکان نباشم به شما تعلیم دهم؟ امیر المؤمنین علیه السّلام و سلمان و دیگران پرسیدند آن دوا چیست؟ حضرت به امیر المؤمنین علیه السّلام خطاب فرمودند که در ماه نیسان رومی آب باران را میگیری و هر کدام از سوره های فاتحه الکتاب و آیه الکرسی، و توحید و فلق، و ناس، و کافرون را هفتاد مرتبه میخوانی، و در روایت دیگر سوره قدر را نیز هفتاد مرتبه، و هفتاد مرتبه اللّه اکبر، و هفتاد مرتبه لا اله الا اللّه گفته و هفتاد مرتبه صلوات میفرستی، آنگاه هفت روز در بامداد و شامگاه از آن آب میآشامی، به حق خدایی که مرا به راستی به رسالت بر خلق برانگیخت سوگند یاد میکنم، که جبرییل گفت: خدا از کسیکه این آب را میآشامد، بر میدارد هر دردی را که در بدنش باشد، و به او عافیت بخشد، و دردها را از تن و استخوان های او بیرون کند، و اگر در لوح دردی برای او مقدر شده باشد محو میکند.

و به حق پروردگاری که مرا به حق فرستاده، اگر فرزند نداشته باشد، و فرزند بخواهد، آب نیسان را به آن نیّت بیاشامد به او فرزند روزی شود، و اگر زن عقیم باشد، با نیّت از این آب بیاشامد، از

او فرزند پدید آید، و اگر مرد و زن پسر یا دختر خواهند، از آن آب بیاشامند مقصود ایشان حاصل گردد.

چنان که حق تعالی میفرماید:

یَهَبُ لِمَنْ یَشَاءُ إِنَاثاً وَ یَهَبُ لِمَنْ یَشَاءُ الذُّکُورَ أَوْ یُزَوِّجُهُمْ ذُکْرَانا وَ إِنَاثاً وَ یَجْعَلُ مَنْ یَشَاءُ عَقِیماً (1)

سپس فرمود: اگر کسی درد سر داشته باشد، از این آب بیاشامد به قدرت حق درد سر او آرام شود، و اگر درد چشم داشته باشد، و در چشم های خود قطره ای از این آب بریزد، و چشمهای خود را با آن بشوید، و از آن بیاشامد، به اذن خدا شفا یابد، و آشامیدن از این آب بن دندانها را محکم کند، ودهان را خوشبو نماید، و لعاب بن دندانها، و بلغم را کم کن، و به سبب خوردن و آشامیدن تَخَمه و امتلاء نگیرد، و از بادهای قولنج و غیر آن اذیّت نشود، و به درد پشت و درد شکم مبتلا نگردد، و از زکام آزار نکشد، و دچار درد دندان نشود، و درد معده و انگل معده را زایل کند، و نیازمند به حجامت نشود، و از بیماری بواسیر، و خارش بدن، و آبله و دیوانگی و پیسی و رعاف و استفراغ نجات یابد، و کور و لال و کر و زمین گیر نشود، و آب سیاه در دیده اش نیاید، و دردی که موجب افطار روزه و نقصان نمازش گردد عارض او نشود، و از وسوسه های جنیّان و شیاطین گزندی نبیند.

آنگاه رسول خدا فرمود: جبرییل گفت: هرکه از این آب بیاشامد، و به همه دردهایی که در مردم است مبتلا باشد، موجب شفای

1- خدا هرکه را بخواهد دختران و هرکه را بخواهد پسرانی میبخشد، یا پسران و دختران به ایشان عطا میکند و هرکه را بخواهد نازا قرار دهد.

او از تمام آنها گردد، و نیز گفت: به حق خدایی یکه تو را به راستی فرستاده، هرکه حکمت بر زبان او جاری کند، و دلش را از فهم و بینایی پر کند، و از کرامت هایش به او عطا فرماید، آنچه به احدی از عالمیان عطا نکرده، و هزار آمرزش رحمت بر او فرستد، و غشّ و خیانت و غیبت و حسد و ستم و کبر و بخل و حرص و غضب را از دل او برکند، و از عداوت و دشمنی مردم و بدگویی ایشان نجات یابد.

و موجب شفای همه بیماریهای او شود.

مؤلّف گوید: این روایت مشهور درباره آثار آب نیسان به عبد اللّه بن عمر منتهی می شود، و به این خاطر سندش ضعیف است، و فقیر به خطر شیخ شهید دیدم، که این روایت را، از حضرت صادق علیه السّلام با همین خواصّ و سوره روایت کرده، ولی آیات و اذکار به این طریق نقل شده که بر آب نیسان میخوانی: «فاتحه الکتاب» و «آیه الکرسی» و قل یا ایها الکافرون و سبّح اسم ربّک الاعلی

«قل اعوذ بربّ الفلق»

«قل اعوذ بربّ الناس»

و «قل هو اللّه احد»

هر یک را هفتاد مرتبه، و میگویی: هفتاد مرتبه «لا اله الاّ اللّه» و هفتاد مرتبه «اللّه اکبر» و هفتاد مرتبه: «اللّهم صلی علی محمّد و ال محمّد» و هفتاد مرتبه «سبحان اللّه و الحمد للّه و لا اله الاّ اللّه و اللّه اکبر» و در خواص آن آمده که اگر در زندان باشد، و از آن بیاشامد، از حبس نجات یابد، و سردی بر طبع او غالب نگردد، و

اکثر آن خواص که بیان شد، در این روایت نیز آمده، و آب باران مطلقا مبارک است و منفعت دارد، خواه در نیسان و خواه در غیر آن، چنان که در حدیث معتبر از حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام آمده: بیاشامید آب آسمان را که پاک کننده بدن شماست، و دردها را دفع میکند، چنان که حق تعالی میفرماید:

وَ یُنَزِّلُ عَلَیْکُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لِیُطَهِّرَکُمْ بِهِ وَ یُذْهِبَ عَنْکُمْ رِجْزَ الشَّیْطَانِ وَ لِیَرْبِطَ عَلَی قُلُوبِکُمْ وَ یُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ . (1)

و در انجام برنامه نیسان بهتر آن است که اگر جمعی بخوانند، هرکدام مجموع آن سوره ها و اذکار را هفتاد مرتبه بخوانند، و برای آنها که میخوانند فایده اش عظیم تر، و ثوابش بیشتر است، و در این سالها پس از بیست و سه روز که از نوروز بگذرد، تقریبا داخل نیسان ماه رومی میشوند، و ما نیسان سی روز است.

و از حضرت صادق علیه السّلام منقول است که در هفتم حزیران، حتما حجامت کن، و اگر میّسر نشود در چهاردهم، و اول حزیران تقریبا هشتاد و چهارم نوروز است و آن نیز سی روز است، و حزیران ماه نحسی است، چنان که در حدیث معتبر نقل شده خدمت امام صادق علیه السّلام ماه حزیران ذکر شد، حضرت فرمود: این ماه ماهی است که در آن حضرت موسی بر بنی اسراییل نفرین کرد، و در یک شبانه روز سیصد هزار نفر از ایشان از بین رفتند.

باز به سند معتبر از آن حضرت نقل شده: خدای تعالی اجل ها را در ماه حزیران نزدیک میکند، یعنی مرگ در آن بسیار است،

1- خدا بر شما از آسمان آبی فرو میفرستد، برای آنکه شما را به آن پاک گرداند، و از شما وسوسه شیطان را برگیرد، و دل های شما را محکم نماید، و قدمهای شما را با آن ثابت گرداند.

و آگاه باش ماه های رومی بنایش بر حرکت زمین به دور خورشید است و عدد آنها دوازده ماه است به این ترتیب تشرین اول تشرین آخر، کانون اول کانون آخر، شباط، آذار، نیسان، ایار، حزیران، تموز آب، ایلول و چهار ماه را سی روز می گیرند، که تشرین آخر و نیسان و حزیران و ایلولند، و هفت ماه دیگر غیر شباط را سی و یک روز می گیرند و شباط را در سه سال متوالی بیست و هشت میگیرند، در سال چهارم که سال کبیسه ایشان است بیست و نه روز میگیرند و سال ایشان سیصد و شصت و پنج روز و یک چهارم روز است، و تشرین اول که اول سال ایشان است در این سالها موافق نوزده درجه میزان است، و تفصیلش در کتاب «بحار الانوار» مذکور است و چون این ماه ها در احادیث آمده در اینجا کوتاه و مختصر ایراد کردیم انتهی.

باب سوم: زیارات

مقدمه: آداب سفر

این باب مشتمل بر یک مقدّمه و چند فصل و یک خاتمه مقدّمه: در بیان آداب سفر است چون اراده سفر می کنی، شایسته است، روز چهارشنبه، و پنجشنبه، و جمعه را روزه بداری، و برای سفر کردن، روز شنبه، یا روز سه شنبه یا روز پنجشنبه را اختیار کنی، و از سفر کردن در روز دوشنبه و چهارشنبه، و پیش از ظهر روز جمعه اجتناب کن و از سفر کردن در این ایام که در این نظم واقع شده بپرهیز:

هفت روزی نحسباشد در مهی زان حذر کن تا نیابی هیچ رنج

سه و پنج و سیزده با شانزده بیست ویک با بیست وچهار و

بیست وپنج

[در بعضی از روایات نقل شده که در بیست ویکم ماه سفر کردن مطلوب است، و در روز هشتم و بیست وسوم خوب نیست، عباس قمی] در ایام محاق و در حالی که ماه در برج عقرب است به سفر مرو، و اگر در این اوقات برای سفر کردن ضرورتی پیش آمد، دعای سفر را بخوان و صدقه بده، آنگاه به سفر برو.

روایت شده: مردی از اصحاب حضرت باقر علیه السّلام اراده سفر کرد و برای وداع خدمت آن جناب رسید، حضرت فرمود: پدرم علی بن الحسین علیهما السلام هرگاه اراده می گرد که به سوی بعضی از املاک خود بریون رود، سلامتی خود را از خدا به آنچه آسان بود می خرید، یعنی به صدقه دادن به هرچه که ممکن بود و این عمل زمانی بود که پای خویش را در رکاب می گذاشت.

و چون به سلام از سفر بازمی گشت، خدا را شکر می کرد و به آنچه که ممکن بود صدقه می داد، آن مرد حضرت را وداع گفت و رفت و آنچه را حضرت فرموده بود بجا نیاورد، در نتیجه در مسیر سفر هلاک شد این خبر به حضرت باقر علیه السّلام رسید، حضرت فرمود: این مرد پند داده شد اگر می پذیرفت.

سزاوار است پیش از روی آوردن به سفر، غسل کنی، و اهل و عیال خود را گرد آوری، و دو ر کعت نماز بگذاری، و از خدا خیر خود را طلب نمایی و آیه الکرسی خوانده و حمد و ثنای الهی را بجا آوری، و بر رسول خدا و آلش صلوات فرستی و بگویی:

صوت

***

اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْتَوْدِعُکَ الْیَوْمَ نَفْسِی وَ أَهْلِی وَ مَالِی وَ وُلْدِی وَ مَنْ کَانَ مِنِّی بِسَبِیلٍ الشَّاهِدَ مِنْهُمْ وَ الْغَائِبَ اللَّهُمَّ احْفَظْنَا بِحِفْظِ الْإِیمَانِ وَ احْفَظْ عَلَیْنَا اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا [اجْمَعْنَا] فِی رَحْمَتِکَ وَ لا تَسْلُبْنَا فَضْلَکَ إِنَّا إِلَیْکَ رَاغِبُونَ اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِکَ مِنْ وَعْثَاءِ السَّفَرِ وَ کَآبَهِ الْمُنْقَلَبِ وَ سُوءِ الْمَنْظَرِ فِی الْأَهْلِ وَ الْمَالِ وَ الْوَلَدِ فِی الدُّنْیَا وَ الْآخِرَهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَتَوَجَّهُ إِلَیْکَ هَذَا التَّوَجُّهَ طَلَبا لِمَرْضَاتِکَ وَ تَقَرُّبا إِلَیْکَ [اللَّهُمَ] فَبَلِّغْنِی مَا أُؤَمِّلُهُ وَ أَرْجُوهُ فِیکَ وَ فِی أَوْلِیَائِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ. (1)

پس از این، خاندان خود را وداع کن، و بر در خانه بایست، و تسبیح حضرت فاطمه علیها السلام را بخوان، و از پیش رو و طرف راست، و جانب چپ سوره «حمد» و «آیه الکرسی» را قرائت کن و بگو:

صوت

***

اللَّهُمَّ إِلَیْکَ وَجَّهْتُ وَجْهِی وَ عَلَیْکَ خَلَّفْتُ أَهْلِی وَ مَالِی وَ مَا خَوَّلْتَنِی وَ قَدْ وَثِقْتُ بِکَ فَلا تُخَیِّبْنِی یَا مَنْ لا یُخَیِّبُ مَنْ أَرَادَهُ وَ لا یُضَیِّعُ مَنْ حَفِظَهُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ وَ احْفَظْنِی فِیمَا غِبْتُ عَنْهُ وَ لا تَکِلْنِی إِلَی نَفْسِی یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ. (2)

سپس سوره «توحید» را یازده مرتبه بخوان، و سوره «قدر» و آیه الکرسی و سوره های (فلق) و (ناس) را قرائت کن، پس با دست خود همه بدنت را مسح کن، و به هرچه میّسر باشد صدقه بده و بگو:

اللّهُمَّ إِنِّی اشْتَرَیْتُ بِهَذِهِ الصَّدَقَهِ سَلامَتِی وَ سَلامَهَ سَفَرِی وَ مَا مَعِی اللّهُمَّ احْفَظْنِی وَ احْفَظْ مَا مَعِیَ وَ سَلِّمْنِی وَ سَلِّمْ مَا مَعِیَ وَ بَلِّغْنِی وَ بَلِّغْ مَا مَعِیَ بِبَلاغِکَ الْحَسَنِ الْجَمِیلِ. (3)

و عصایی

1- خدای امروز به تو می سپارم خودم و خاندانم و مال و فرزندانم و هرکه را به طریقی از من است، حاضر و غایبشان را. خدایا ما را به حفظ ایمان حافظ باش و از ما محافظت فرما. خدایا ما را در حمایت رحمتت قرار ده، و فضلت را از ما مگیر، ما تنها به جانب تو راغبیم. خدایا از رنج سفر، و اندوه بازگشت، و بدی دیدار، در خاندان و مال و فرزند در دنیا و آخرت به تو پناه می بریم خدایا به تو رو می کنم و در این رونمودن، خواستار خشنودی و تقرّب به سوی توام، پس مرا به آنچه از تو و اولیایت آرزو می کنم، و امید دارم برسان، ای مهربان ترین مهربانان.
2- خدایا رویم را متوجه تو کردم، و در حفظ تو قرار دادم خاندان و مالم، و آنچه که به من عطا فرمودی را من به تو اطمینان کردم، پس مرا محرومم مکن، ای که محرومم نمی کند کسی که او را اراده کرده است، و ضایع نمی کند هرکه را او محافظت نماید، خدایا بر محمّد و خاندانش درود فرست، و مرا در آنچه از آن غایبم محافظت فرما، و مرا به خویشتن وامگذار ای مهربان ترین مهربانان.
3- خدایا من با این صدقه سلامت خود، و سفرم، و آنچه با من است را خریدم. خدایا مرا و آنچه با من است حفظ کن، مرا و آنچه با من است سالم بدار، و برسان مرا و آنچه با من است به رساندن نیکوی زیبایت.

از چوب درخت بادام تلخ با خود بردار، که روایت شده: هرکه به سفری رود، و با خود عصای بادام تلخ بردارد، و این آیه از سوره قصص را بخواند:

(و لمّا توجّه تلقأ مدین)

تا

(و اللّه علی ما نقول وکیل)

خدا او را از هر حیوان درنده و از هر دزد ستمگر و از هر حیوان صاحب زهر، ایمن گرداند، تا به خانه خود بازگردد، و هفتادوهفت فرشته با او باشند، که تا به وطن برگردد و عصا را بگذارد، برای او طلب آمرزش کنند و مستحبّ است با عمامه بیرون روی، و سر عمامه را زیر گلو بگردانی.

تا از دزد و غرق شدن و سوختن آسیبی به تو نرسد، و کمی از تربت حضرت سید الشّهدا علیه السّلام را با خود بردار، و در وقت برداشتن چنین بگو:

اَللَّهُمَّ هَذِهِ طِینَهُ قَبْرِ الْحُسَیْنِ علیه السلام وَلِیِّکَ وَ ابْنِ وَلِیِّکَ اتَّخَذْتُهَا حِرْزا لِمَا أَخَافُ وَ مَا لا أَخَافُ (1)

و با خود انگشتر عقیق و فیروزه بردار، به ویژه انگشتری که عقیقش زرد باشد و یک طرفش منقوش به (ما شاء اللّه لا قوّه الاّ باللّه استغفر اللّه) و طرف دیگرش (محمّد و علی) باشد،

خبر صافی خادم امام هادی علیه السلام و مسافرت او به مشهد

سیّد ابن طاووس در کتاب امان الاخطار از ابو محمّد قاسم بن علا از صافی خادم حضرت هادی علیه السّلام روایت کرده: از آن حضرت اجازه خواستم به زیارت جدّش حضرت رضا علیه السّلام بروم، فرمود: با خود انگشتری داشته باش، دارای نگین زرد و نقش نگین آن (ما شاء اللّه لا قوه الاّ باللّه استغفر اللّه) و نقش طرف دیگرش «محمّد و علی» چون این انگشتر

1- خدایا این تربت قبر حسین (درود بر او باد) ولیّ تو و پسر ولیّ تو است، که آن را پناهگاه خود از آنچه می ترسم و نمی ترسم قرار دادم.

را برداری، از شرّ دزدان و راهزنان امان یابی، و برای سلامت تو تمامتر و نسبت به دین تو حفظ کننده تر است، خادم گوید: بیرون آمدم و انگشتری که حضرت فرموده بود تهیه کردم، سپس خدمت ایشان بازگشتم که برای سفرم با آن جناب وداع کنم، چون وداع کردم و دور شدم، دستور داد مرا برگردانند، وقتی برگشتم فرمود: ای صافی.

عرض کردم: لبیّک ای آقای من: فرمود: انگشتر فیروزه هم باید همراه داشته باشی، زیرا میان طوس و نیشابور شیری به تو برخواهد خورد، که قافله را از ادامه سفر منع خواهد کرد، تو پیش برو، و این انگشتر را به شیر بنما و بگو مولای من می گوید از راه دور شو، باید بر یک طرف نگین فیروزه «اللّه المَلِک» و بر طرف دیگرش المُلْکُ لِلّهِ الواحِدِ القهّارِ نقش کنی، زیرا نقش انگشتر فیروزه امیر المؤمنین علیه السّلام اللّه الملک بود، چون خلافت به آن حضرت برگشت الملک للّه الواحد القهّار را نقش کرد، و چنین نگینی انسان را از حیوانات درنده امان می بخشد، و در جنگها باعث پیروزی و غلبه می شود.

صافی می گوید: به سفر رفتم، به خدا سوگند در همان مکان که حضرت فرموده بود شیر بر سر راه آمد، و آنچه فرموده بود انجام دادم، شیر برگشت، چون از زیارت بازگشتم، آنچه واقع شده بود خدمت آن حضرت عرض کردم، فرمودند یک چیز ماند که نگفتی، اگر می خواهی من بگویم، گفتم آقای من شاید فراموش کرده باشم، فرمود شبی در طوس شب را نزدیک قبر شریف به سر می بردی، گروهی از جنیّان به زیارت

قبر آن حضرت آمده بودند، آن نگین را در دست تو دیدند و نقش آن را خواندند، پس آن را از دستت بیرون آوردند و به نزد بیماری که داشتند بردند، انگشتر را در آبی شسته آن آب را به بیمار خود دادند، بیمارشان صحّت یافت، انگشتر را برگرداندند، درحالی که تو در دست راست داشتی، آنان در دست چپ تو کردند، تو از این امر بسیار تعجّب کردی و سببش را ندانستی، آنگاه نزدیک سر خود یاقوتی یافتی و آن را برداشتی اکنون همراه توست آن را به بازار ببر، که به هشتاد اشرفی خواهی فروخت و این یاقوت هدیه آن جنیّان است که برای تو آورده بودند، خادم می گوید: یاقوت را به بازار بردم و به هشتاد اشرفی فروختم همانطور که آقایم فرموده بود.

از حضرت صادق علیه السّلام روایت شده: کسی که هر شب در سفر «آیه الکرسی» را بخواند سالم بماند و آنچه با اوست نیز سالم بماند و در سفر بگوید:

اللَّهُمَّ اجْعَلْ مَسِیرِی عِبَراً وَ صَمْتِی تَفَکُّراً وَ کَلامِی ذِکْراً

خدایا مسیرم را عبرت، و لب فرو بستنم را فکرت، و سخنم را ذکر قرار ده.

از حضرت سجاد علیه السّلام روایت شده: اگر برای ضرر زدن به من جنّ و انس جمع شوند پروا نمی کنم، هرگاه این کلمات را بگویم:

صوت

***

بِسْمِ اللَّهِ وَ بِاللَّهِ وَ مِنَ اللَّهِ وَ إِلَی اللَّهِ وَ فِی سَبِیلِ اللَّهِ اللَّهُمَّ إِلَیْکَ أَسْلَمْتُ نَفْسِی وَ إِلَیْکَ وَجَّهْتُ وَجْهِی وَ إِلَیْکَ فَوَّضْتُ أَمْرِی فَاحْفَظْنِی بِحِفْظِ الْإِیمَانِ مِنْ بَیْنِ یَدَیَّ وَ مِنْ خَلْفِی وَ عَنْ یَمِینِی وَ عَنْ شِمَالِی وَ مِنْ فَوْقِی وَ مِنْ

تَحْتِی وَ ادْفَعْ عَنِّی بِحَوْلِکَ وَ قُوَّتِکَ فَإِنَّهُ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّهَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیمِ. (1)

آداب مسافرین

مؤلّف گوید: دعاها و آداب سفر بسیار است، و ما در اینجا به ذکر چند بخش از آنها اکتفا می کنیم.

اوّل: برای شخص سزاوار است، هرگاه سوار مرکب می شود بسم اللّه را ترک نکند.

دوم: توشه سفر را حفظ کرده، در جای مورد اطمینان بگذارد، زیرا روایت شده: از فقه مسافر، حفظ کردن توشه خود است.

سوم: دوستان را کمک کند، و از خدمت کردن و کار کردن، در رفع ایشان مضایقه نکند، تا خدا هفتادوسه اندوه را از او برطرف سازد، و او را در دنیا از همّ و غمّ پناه دهد و اندوه بزرگ روز قیامت را از او دفع کند.

روایت شده: حضرت سجاد علیه السّلام سفر نمی کرد مگر با اشخاصی که آن حضرت را نشناسند، به خاطر اینکه به آنها کمک کند، زیرا اگر حضرت را می شناختند نمی گذاشتند ایشان کاری انجام دهد و از اخلاق پسندیده رسول خدا صلی اللّه علیه و آله نقل شده زمانی با اصحاب در سفر بودند، خواستند گوسفندی را ذبح کنند، یکی از اصحاب گفت: ذبح گوسفند با من، دیگری گفت پوست کندنش با من، دیگری گفت: پختش با من، حضرت فرمود: جمع کردن هیزمش با من، عرضه داشتند: شما زحمت نکشید، ما هیزم فراهم می کنیم، فرمودند: می دانم شما این کار را خواهید کرد، ولی من دوست ندارم که نسبت به شما امتیازی داشته باشم، زیرا خدا کراهت دارد، بنده اش را ببیند، که خویش را بر دوستانش فضیلت داده باشد،

1- به نام خدا، و با خدا، و از خدا و به سوی خدا و در راه خدا. پروردگارا خود را به تو تسلیم کردم، و رویم را به جانب تو نمودم، و کارم را به تو واگذار کردم، مرا به حفظ ایمان حفظ کن از پیش رویم، و از پشت سرم، و از جانب راستم، و از طرف چپم، و از بالای سرم، و زیر پایم، و به حول و

قوّه ات از من دفاع کن، چرا که قدرت و نیرویی نیست، مگر به خدای والای بزرگ.

بدان که تقی ترین مردم نزد دوستان، کسی است که در عین سلامت و صحّت اعضایش، تنبلی می کند و دست به کاری نمی برد، و منتظر است، کارهایش را دیگران انجام دهند! چهارم: در سفر، با کسی همراه باشد، که در خرج کردن نظیر اوست.

پنجم: از آب منزلی نیاشامد، مگر بعد از آنکه آن را با آب منزل قبل ممزوج کند و برای مسافر لازم است مقداری ظرف را حرکت دهد، سپس ظرف را به زمین گذاشته، صبر کند تا آب آن صاف شود، آنگاه بنوشد.

ششم: اخلاقش را نیکو نماید و بردباری را زینت خود گرداند، در آداب زیارت امام حسین علیه السّلام آنچه مناسب این مقام است بیاید هفتم: برای سفرش توشه برگیرد، و از شرافت آدمی است که توشه خود را به ویژه در سفر مکّه نیکو گرداند، آری در سفر زیارت حضرت سید الشهداء علیه السّلام برداشتن توشه، از غذاها و خوراکی های لذیذ پسندیده نیست، چنان که این نکته در باب زیارت آن حضرت بیاید.

و ابن أعسم گفته است:

مِنْ شَرَفِ الْإِنْسَانِ فِی الْأَسْفَارِ تَطْیِیبُهُ الزَّادَ مَعَ الْإِکْثَارِ (1)

وَ لْیُحْسِنِ الْإِنْسَانُ فِی حَالِ السَّفَرِ أَخْلاقَهُ زِیَادَةً عَلَی الْحَضَرِ (2)

وَ لْیَدْعُ عِنْدَ الْوَضْعِ لِلْخِوَانِ مَنْ کَانَ حَاضِرا مِنَ الْإِخْوَانِ (3)

وَ لْیُکْثِرِ الْمَزْحَ مَعَ الصَّحْبِ إِذَا لَمْ یُسْخِطِ اللَّهَ وَ لَمْ یَجْلِبْ أَذَی (4)

مَنْ جَاءَ بَلْدَةً فَذَا ضَیْفٌ عَلَی إِخْوَانِهِ فِیهَا إِلَی أَنْ یَرْحَلا (5)

یُبَرُّ لَیْلَتَیْنِ ثُمَّ لْیَأْکُلِ مِنْ أَکْلِ أَهْلِ الْبَیْتِ فِی الْمُسْتَقْبِلِ (6)

هشتم: آنچه در سفر رعایت آن خیلی مهم است، محافظت بر نمازهای واجب است، با شرایط و حدود آن

1- از شرف انسان در سفرها دلپسند نمودن توشه و فراوان برداشتن به آن است
2- انسان باید در حال سفر نیکو کند اخلاقش را بیشتر از وقتی که در وطن است
3- و باید هنگام انداختن سفره دعوت کند از برادرانش هرکسی را که حاضر است
4- و باید به همراهان مزاح کند درحالی که خدا را به غضب نیاورد و موجب آزار نگردد
5- کسی که به شهری وارد شود مهمان است بر برادرانش تا از آنجا کوچ کند
6- تا دو شب پذیرایی شود، آنگاه باید بخورد از خوراک معمولی اهل خانه تا در آنجاست

در اوایل اوقات، چه آنکه از حاجیان و زائران بسیار مشاهده شده که در راه سفر نمازهای واجب خود را ضایع کردند، به خاطر آنکه یا در وقت بجا نیاوردند، یا در حال سوار بودن بر مرکب خواندند، یا با تیمم بی جا و یا با نجاست جامه و بدن ادا کردند، که تمام اینها از بی مبالاتی و سبک شمردن شأن نماز بوده، و حال آنکه در روایتی از حضرت صادق علیه السّلام نقل شده که نماز واجب از بیست حج بهتر است، و یک حج بهتر است از خانه ای که پر از طلا باشد، و آن طلاها را صدقه دهند، تا تمام شود، و پس از نمازهای شکسته گفتن سی مرتبه: (سبحان اللّه و الحمد للّه و لا اله الاّ اللّه و اللّه اکبر) را ترک مکن که نسبت به آن تأکید بسیار شده است.

فصل اول: آداب زیارت

آداب زیارت

آداب زیارت بسیار است، در این فصل به بیان چند مورد اکتفا می شود:
اوّل: انجام غسل، پیش از بیرون رفتن برای سفر زیارت.

دوم: ترک کلام بیهوده و لغو و مخاصمه و مجادله در راه.

سوم: غسل کردن برای زیارت هر یک از امامان، و نیز اینکه بخواند دعای وارد، درباره آن را و آن دعا در اول زیارت وارث بیاید.

چهارم: طهارت از حدث کبری و صغری.

پنجم: پوشیدن جامه های پاک و پاکیزه و نو، و سفید بودن رنگ آن نیکوست.

ششم: گامها را به دقت رفتن به روضه مقدّسه کوتاه برداشتن و به آرامی و وقار حرکت کردن، و خاضع و خاشع بودن، و سر به زیر انداختن، و به بالا و اطراف

خود التفات نکردن.

هفتم: خش بو نمودن خود، در غیر زیارت امام حسین علیه السّلام.

هشتم: زبان را به دقت رفتن به حرم مطّهر به ذکر و تکبیر و تحمید و تسبیح و تهلیل مشغول ساختن، و به صلوات فرستادن بر محمّد و آل محمّد علیهم السّلام دهان را معطّر کردن.

نهم: ایستادن بر در حرم شریف و درخواست اذن دخول و سعی در تحصیل رقّت قلب و خضوع و شکستگی خاطر با کمک تصوّر و فکر در عظمت و جلالت قدر صاحب آن مرقد منوّر، با توجه به این نکته که صاحب قبر ایستادن او را می بیند، و کلام او را، می شنود و سلام او را جواب می دهد، چنان که در وقت خواندن اذن دخول به همه این واقعیات گواهی می دهد، و تدبّر نماید در محبّت و لطفی که ایشان به شیعیان و زائران خود دارند و تأمّل کند در خرابی های حال خود و مخالفت هایی که با آن بزرگواران کرده، و دستورهای زیادی که از ایشان عمل نکرده و آزارها و اذیت هایی که از او به ایشان یا خاصان و دوستان آن بزرگواران رسیده که بازگشت نتیجه همه این اعمال، آزردن ایشان است، و اگر به حقیقت و راستی، در وضع خود بنگرد، قدمهایش از رفتن باز بایستد، و قلبش هراسان، و چشمش گریان شود، و این روح تمام آداب است.

در اینجا مناسب است اشعار سخاوی و روایت را که علاّمه مجلسی در کتاب بحار الانوار از عیون المعجزات نقل کرده ذکر کنیم، اما اشعار سخاوی که در حال زیارت تمثّل به آنها شایسته است این

است:

قَالُوا غَدا نَأْتِی دِیَارَ الْحِمَی وَ یَنْزِلُ الرَّکْبُ بِمَغْنَاهُمُ (1)

فَکُلُّ مَنْ کَانَ مُطِیعا لَهُمْ أَصْبَحَ مَسْرُورا بِلُقْیَاهُمُ (2)

قُلْتُ فَلِی ذَنْبٌ فَمَا حِیلَتِی بِأَیِّ وَجْهٍ أَتَلَقَّاهُمُ (3)

قَالُوا أَ لَیْسَ الْعَفْوُ مِنْ شَأْنِهِمْ لا سِیَّمَا عَمَّنْ تَرَجَّاهُمُ (4)

فَجِئْتُهُمْ أَسْعَی إِلَی بَابِهِمْ أَرْجُوهُمُ طَوْرا وَ أَخْشَاهُمُ (5)

و نیز شایسته است متمثل شود به این اشعار:

هَا عَبْدُکَ وَاقِفٌ ذَلِیلٌ بِالْبَابِ یَمُدُّ کَفَّ سَائِلٍ

قَدْ عَزَّ عَلَیَّ سُوءُ حَالِی مَا یَفْعَلُ مَا فَعَلْتُ عَاقِلٌ

یَا أَکْرَمَ مَنْ رَجَاهُ رَاجٍ عَنْ بَابِکَ لا یُرَدُّ سَائِلٌ

و هم بگوید :

شاها چو تو را سگی بباید گر من شوم آن سگ تو شاید

هستم سگکی ز حبس جسته بر شاخ گل هوات بسته

خود را به خودی کشیده از جل پیش تو کشیده از سر ذل

افکن نظری بر این سگ خویش سنگم مزن و مرانم از پیش

و اما آن روایت شریف به روایت مجلسی: وقتی ابراهیم جمّال که یکی از شیعیان بود، می خواست خدمت علی بن یقطین برسد، از باب اینکه ابراهیم ساربان بود، و علی بن یقطین وزیر هارون الرشید، و از نظر ظاهر، شأن ابراهیم نبود که در مجلس وزیر مملکت وارد شود، او را راه نداد! ! اتّفاقا در همان سال علی بن یقتین به حج مشرّف شد، خواست در شهر مدینه خدمت حضرت موسی بن جعفر علیه السّلام برسد، حضرت او را بار نداد، روز بعد آن حضرت را در بیرون خانه ملاقات کرد، عرضه داشت: ای

سیّد من، تقصیر من چه بوده که مرا بار ندادید؟ فرمود: به خاطر اینکه برادرت ابراهیم جمّال را بار ندادی و

1- گفتند فردا به سرزمین قرق شده می رسیم و کاروان به دولت سرای آنان بار اندازد
2- پس هرکه فرمانبردار ایشان بوده بدیدارشان شادمان گردد
3- گفتم چاره من گنهکار چیست و با چه رویی ایشان را دیدار کنم
4- گفتند مگر عفو شیوه آنان نیست به خصوص از کسی که به آنان امید بست
5- به محضرشان آمدم و به درگاهشان شتافت یک بار به آنان امید دارم و بار دیگر ترس و بیم از آنها

خدا ابا فرموده از اینکه سعی تو را قبول کند، مگر بعد از آنکه ابراهیم تو را عفو کند.

علی بن یقطین گفت: گفتم: ای سیّد و مولای من در این وقت ابراهیم را کجا ملاقات کنم، من در مدینه و او در کوفه است؟ فرمود: هرگاه شب برسد تنها به بقیع برو، بی آنکه از اصحاب و غلامان تو کسی خبردار شود، در آنجا شتری زین کرده خواهی دید، آن شتر را سوار می شوی و به کوفه می روی، شب به بقیع رفت، بر آن شتر سوار شد به اندک زمانی به خانه ابراهیم جمّال رسید، شتر را خوابانید، و در زد، ابراهیم گفت کیستی؟ گفت علی بن یقطینم، ابراهیم گفت: علی بن یقطین بر در خانه من چه می کند؟ ! فرود بیا بیرون که امر من عظیم است و او را سوگند داد که اذن ورود دهد، چون داخل خانه ابراهیم شد، گفت: ای ابراهیم آقا و مولا، از اینکه عمل مرا قبول نماید ابا فرموده، مگر آنکه تو از من بگذری! ابراهیم گفت غفر اللّه لک [خدا تو را بیامرزد] ، پس علی بن یقطین صورت خود را بر خاک گذاشت و ابراهیم را قسم داد که پای روی صورت من بگذار و صورتم را زیر پایت بمال، ابراهیم امتناع کرد، علی بن یقطین او را قسم داد که چنین کند.

ابراهیم پا به صورت علی بن یقطین گذاشت، و روی او را زیر پای خود مالید و علی بن یقطین می گفت: «اللّهم اشهد» [خدایا گواه باش] سپس بیرون آمد و سوار بر آن مرکب شد و همان شب

به مدینه بازگشت، و شتر را بر در خانه حضرت موسی بن جعفر علیه السّلام خوابانید، آنگاه حضرت او را اذن داد که بر آن جناب وارد شود، و حضرت کار او را قبول فرمود.

از دقّت در این خبر معلوم می شود که حقوق برادران دینی تا چه اندازه پر اهمیّت است! دهم: بوسیدن عتبه عالیه و آستانه مبارکه است، و شیخ شهید فرموده: اگر زیارت کننده سجده کند و نیّتش این باشد، که خدا را به شکرانه اینکه مرا به این مکان رسانده، سجده می کنم بهتر است.

یازدهم: مقدّم داشتن پای راست به وقت وارد شدن، و مقدّم داشتن پای چپ به وقت بیرون آمدن، مانند ورود به مساجد و خروج از آنها، دوازدهم: رفتن به نزد ضریح مطهّر، به طوری که بتواند خود را به آن بچسباند، و توهّم آن که دور ایستادن ادب است وهم است؟ زیرا تکیه کردن بر ضریح و بوسیدن آن، در آثار وارد شده است سیزدهم: در وقت زیارت پشت به قبله و ایستادن رو به قبر منوّر و ظاهرا این ادب مختصّ به معصوم است، چون از خواندن زیارت فارغ شد، گونه راست را به ضریح بگذارد و به حال تضرّع دعا کند، سپس گونه چپ را بگذارد و خدا را به حق صاحب قبر بخواند که او را از اهل شفاعت آن بزرگوار قرار دهد و در دعا مبالغه و اصرار ورزد، آنگاه به سمت سر مطهّر برود، و رو به قبله بایستد و دعا کند.

چهاردهم: ایستادن در وقت خواندن زیارت البته اگر عذری از ضعف و دردکمر و درد پا و غیر

آنها ندارد پانزدهم: گفتن تکبیر به هنگام دیدن قبر مطّهر، پیش از شروع زیارت، در روایتی آمده: هرکه پیش روی امام علیه السّلام تکبیر گوید، و پس از آن بگوید: لا اله الاّ اللّه وده لا شریک له برای او رضوان اللّه اکبر نوشته شود.

شانزدهم: خواندن زیارت های روایت شده در کتب معتبر، و زیارت های رسیده از سادات أنام أئمه طاهرین علیهم السّلام، و ترک خواندن زیارت های اختراع شده، که بعضی بی خردان از عوام، آنها را با بعضی از زیارات تلفیق کرده، و نادانان را به آن مشغول ساخته اند.

شیخ کلینی از عبد الرحیم قصیر روایت کرده: که گفت: بر امام صادق علیه السّلام وارد شدم، و گفتم: فدایت شوم از پیش خود دعایی اختراع کردم، فرمود: مرا از اختراع خود واگذار، هرگاه تو را حاجتی دست دهد، به حضرت رسول پناه بر و دو رکعت نماز بجای آر و به سوی آن حضرت هدیه کن.

تا آخر خبر.

هفدهم: بجا آوردن نماز زیارت که اقل آن دو رکعت است شیخ شهید فرموده: اگر زیارت پیامبر است، نماز را در روضه مطهّره بجا آورد و اگر در حرم یکی از امامان است، در بالای سر بخواند، و اگر آن دو رکعت را در مسجدی که معمولان بالای سر قبر امامان است بجا آورد جایز است، و علاّمه مجلسی (ره) فرموده: نماز زیارت و غیر آن را به گمان فقیر، در پشت قبر و بالای سر بجا آوردن بهتر است، و علاّمه بحر العلوم نیز در کتاب «درّه» فرموده است:

وَ مِنْ حَدِیثِ کَرْبَلا وَ الْکَعْبَهِ لِکَرْبَلا بَانَ عُلُوُّ الرُّتْبَهِ (1)

1- از داستان کربلا و کعبه اینکه کربلا را برتری رتبه آشکار شده

غَيْرُهَا مِنْ سَائِرِ الْمَشَاهِدِ أَمْثَالُهَا بِالنَّقْلِ ذِی الشَّوَاهِدِ (1)

وَ رَاعِ فِيهِنَّ اقْتِرَابَ الرَّمْسِ وَ آثِرِ الصَّلاهَ عِنْدَ الرَّأْسِ (2)

وَ صَلِّ خَلْفَ الْقَبْرِ فَالصَّحِيحُ كَغَيْرِهِ فِی نَدْبِهَا صَرِيحٌ (3)

وَ الْفَرْقُ بَيْنَ هَذِهِ الْقُبُورِ وَ غَيْرِهَا كَالنُّورِ فَوْقَ الطُّورِ (4)

فَالسَّعْیُ لِلصَّلاهِ عِنْدَهَا نُدِبَ وَ قُرْبُهَا بَلِ اللُّصُوقُ قَدْ طُلِبَ (5)

هجدهم: اگر برای آن زیارتی که نماز می خواند، کیفیت مخصوصی برای نمازش ذکر نفرموده باشند، در رکعت اول آن سوره یس، و در رکعت دوم سوره الرحمن، بخواند، و بعد از نماز به آنچه وارد شده دعا کند، یا به آن چه برای دین و دنیای خود بخاطر او می رسد، و دعا را عمومیت دهد [یعنی در حق دیگران نیز دعا کند] زیرا که به اجابت نزدیک تر است.

نوزدهم: شیخ شهید فرموده: کسی که وارد حرم مطهر شود، و ببیند نماز جماعت بر پا شده، پیش از زیارت ابتدا به نماز کند، و همچنین اگر دقت نماز شده، زیارت را ترک کند و وارد نماز گردد، و اگر وقت نماز نیست، شروع به زیارت بهتر است، چرا که زیارت نهایت مقصد اوست و اگر بین زیارت نماز اقامه شد، برای زائران مستحب است، زیارت را قطع کنند، و به نماز روی آرند، که ترک نماز کراهت دارد، و بر کارگزاران حرم است که مردم را امر به نماز کنند.

بیستم: شیخ شهید تلاوت قرآن را نزد ضرایح مطهره، و هدیه کردن آن را به روح مقدس امام زیارت شده، از جمله آداب زیارت شمرده، که سود آن به زیارت کننده باز می گردد، و متضمن تعظیم امام زیارت شده

1- و غیر آن از سایر مشاهد مانند آن است به موجب روایات با شواهد
2- نزدیکی به قبر را در آن مشاهد رعایت کن و نماز خواندن بالای سر را انتخاب کن
3- و در پشت قبر نماز بخوان که روایت صحیح و غیر صحیح در استحباب آن صریح است
4- و فرق بین این قبور شریف و قبرهای دیگر مانند نور بالای طور است

5- پس سعی برای نماز در کنار آنها مستحب است و نزدیکی بلکه چسبیدن به آنها مطلوب است

علیه السلام نیز می گردد.

بیست و یکم: ترک کردن سخنان ناشایست و کلمات لغو و بیهوده و دوری جستن از صحبت های دنیایی که همیشه در هرجا مذموم و قبیح و مانع رزق وموجب قساوت قلب است، به خصوص در این بارگاه های مطهر، و قبه های بلندپایه، که خدا در سوره «نور» از بزرگی و جلالت آنها خبر می دهد، آنجا که می فرماید:

فی بیوت اذن اللّه ان ترفع

تا آخر آیه.

بیست ودوم: بلند نکردن صدای خود در وقت زیارت، چنان که در هدیه الزائرین ذکر کردم.

بیست وسوم: وداع کردن امام در وقت بیرون رفتن از شهر آن حضرت به زیارت وداعی که در روایت رسیده است یا به غیر آن.

بیست وچهارم: توبه و استغفار کردن از گناهان، و بهتر کردن حال و کردار و گفتار خود، پس از فراغ از زیارت از آنچه پیش از زیارت دارا بوده است.

بیست وپنجم: انفاق کردن به خادمان آستانه شریفه به اندازه ای که میسر است و شایسته است خدام آن محل شریف از اهل خیر و صلاح و صاحب دین و مروت باشند و آنچه از زائران می بینند تحمل کنند، و خشم خود را بر ایشان فرو نشانند.

و بر آنان غلظت و درشتی روا ندارند و بر قضای حوایج محتاجان اقدام کنند و غریبان را در صورت گم کردن را مقصد، راهمایی و دلالت نمایند.

در هر صورت خدام باید در خدمت لازمه، از تنظیف و حراست و محافظت زائران و غیره به حقیقت و راستی مشغول باشند.

بیست وششم: انفاق و احسان بر فقرای مجاور حرم و

مساکین آبرومند شهر امام به ویژه سادات و اهل علم و آنان که فقط مشغول تحصیل علمند، و به تلخی غربت و تنگدستی مبتلایند، و همواره پرچم بزرگداشت شعائر الهی را بر پا کرده، و جهاتی را دارا هستند، که ملاحظه هر یک از آنها، در لزوم اعانت و رعایت آنها کافی است.

بیست وهفتم: شیخ شهید فرموده: از جمله آداب، شتاب کردن در برگشت از شهر زیارتی است، البته زمانی که بهره خود را از زیارت درک کرده باشد، و این شتاب برای فزونی تعظیم و احترام و شدت شوق به رجوع، برای زیارت بعد از آن است، و نیز فرموده: زنان در وقت زیارت باید خود را از مردان جدا کرده، و تنها به زیارت بپردازند و اگر شب به زیارت اقدام کنند بهتر است.

و باید در وضع ظاهر خود، تغییر دهند، یعنی لباس عالی و خوب را به لباس های معمولی تبدیل کنند، تا شناخته نشوند، و حتی الامکان مخفی و پنهان بیرون آیند که کمتر دیده شوند، و شناخته گردند، و نیز اگر همراه مردان زیارت کنند جایز نیست، اگر چه کرامت دارد.

کلامی در زیارت زنها و مذمت مزاحمت ایشان با نامحرمان

مؤلّف گوید: از این کلمات، کثرت قبح و زشتی آنچه فعلا معمول شده، که زنان به اسم تشرّف به زیارت خود را آرایش کرده، با لباسهای نفیس از خانه ها بیرون می آیند، و در حرم های مطهر با نامحرمان برخورد می کنند، و به بدن های ایشان فشار می آورند، یا خود را متّصل به ضرایح مطهر کرده، یا روبروی مردان نشسته مشغول به زیارت خواندن شده و حواس مردم را پریشان کرده، عبادت کنندگان از

زائران و نمازگزاران و متضرّعان، و گریه کنندگان را از کار خود بازداشته، و داخل در زمره صادّین عن سبیل اللّه [آنان که راه خدا را به سوی بندگان خدا می بندند] می شوند، و غیر اینها، در حقیقت، زیارت اینگونه زنان را باید از منکرات شرع شمرد، نه از عبادات، و داخل در محرمات دانست نه قربات.

از حضرت صادق علیه السّلام روایت شده: که امیر المؤمنین علیه السّلام به اهل عراق فرمود:

یا أَهْلَ الْعِرَاقِ نُبِّئْتُ أَنَّ نِسَاءَكُمْ يُوَافِينَ الرِّجَالَ فِی الطَّرِيقِ أَ مَا تَسْتَحْيُونَ و قال لَعَنَ اللَّهُ مَنْ لا يَغَارُ. (1)

و فی الفقیه روی الأصبغ بن نباته عن أمیر المؤمنین علیه السلام قال سمعته یقول: يَظْهَرُ فِی آخِرِ الزَّمَانِ وَ اقْتِرَابِ السَّاعَةِ وَ هُوَ شَرُّ الْأَزْمِنَةِ نِسْوَةٌ كَاسِفَاتٌ عَارِيَاتٌ مُتَبَرِّجَاتٌ مِنَ الدِّينِ دَاخِلاتٌ فِی الْفِتَنِ مَائِلاتٌ إِلَی الشَّهَوَاتِ مُسْرِعَاتٌ إِلَی اللَّذَّاتِ مُسْتَحِلاتُ الْمُحَرَّمَاتِ فِی جَهَنَّمَ خَالِدَاتٌ. (2)

بیست و هشتم: شایسته است، مواقعی که زائر زیاد است، کسانی که نزدیکتر به ضریح هستند، زیارت خود را خلاصه تر نموده، و از ضریح دور شوند، تا دیگران هم مانند آنان به نزدیکی ضریح دست یابند.

مؤلّف گوید: ما در مقام زیارات حضرت سیّد الشهداء علیه السّلام آدابی را که باید زائران آن جناب رعایت کنند، نقل خواهیم کرد.

فصل دوم: اذن دخول حرمهای شریفه

اذن دخول حرمهای شریفه

در اینجا دو اذن دخول ذکر میشود: اوّل شیخ کفعمی فرموده: چون خواستی به مسجد رسول خدا صلی اللّه علیه و آله یا یکی از مشاهد مشرفه ائمه علیهم السّلام وارد شوی بگو:

صوت

***

اللَّهُمَّ إِنِّی وَقَفْتُ عَلَی بَابٍ مِنْ أَبْوَابِ بُیُوتِ نَبِیِّکَ صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ قَدْ مَنَعْتَ النَّاسَ أَنْ یَدْخُلُوا إِلاَ

1- به من خبر رسیده که زنان شما در کوچه و بازار، به نامحرمان برمی خورند، آیا حیا نمی کنید. سپس فرمود: خدا لعنت کند کسی را که غیرت ندارد.
2- و در کتاب «من لا یحضره الفقیه» أصبغ بن نباته از امیر المؤمنین روایت کرده است که گوید: از آن حضرت شنیدم می فرمود: در آخر الزمان، و نزدیکی قیامت، که بدترین زمان هاست نمایان شوند زنانی که برهنه و عریانند، و خود را برای مردان بیگانه آرایش می کنند، اینها از دین خارجند و در فتنه ها داخلند، به شهوات مایلند، و به سوی لذّتها شتابانند، و حلال شمارندگان محرّماتند، جاودانه در دوزخند! !

بِإِذْنِهِ فَقُلْتَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ إِلا أَنْ يُؤْذَنَ لَكُمْ اللَّهُمَّ إِنِّی أَعْتَقِدُ حُرْمَةَ صَاحِبِ هَذَا الْمَشْهَدِ الشَّرِيفِ فِی غَيْبَتِهِ كَمَا أَعْتَقِدُهَا فِی حَضْرَتِهِ وَ أَعْلَمُ أَنَّ رَسُولَکَ وَ خُلَفَاءَکَ عَلَيْهِمُ السَّلامُ أَحْيَاءٌ عِنْدَکَ يُرْزَقُونَ يَرَوْنَ مَقَامِی وَ يَسْمَعُونَ كَلامِی وَ يَرُدُّونَ سَلامِی وَ أَنَّکَ حَجَبْتَ عَنْ سَمْعِی كَلامَهُمْ وَ فَتَحْتَ بَابَ فَهْمِی بِلَذِيذِ مُنَاجَاتِهِمْ وَ إِنِّی أَسْتَأْذِنُکَ يَا رَبِّ أَوَّلا وَ أَسْتَأْذِنُ رَسُولَکَ صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ ثَانِيا وَ أَسْتَأْذِنُ خَلِيفَتَکَ الْإِمَامَ الْمَفْرُوضَ [الْمُفْتَرَضَ] عَلَیَّ طَاعَتُهُ فُلانَ بْنَ فُلانٍ (1)

و به جای «فلان بن فلان» آن امام را که می خواهد زیارت کند و پدرش را نام ببرد، مثلا اگر زیارت امام حسین علیه السّلام است بگوید، الحسین بن علیّ، و اگر زیارت امام رضا علیه السّلام است بگوید: علیّ بن موسی الرضا همچنین امامان دیگر.

سپس بگوید:

وَ الْمَلائِكَةَ الْمُوَكَّلِينَ بِهَذِهِ الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ ثَالِثا أَ أَدْخُلُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَ أَدْخُلُ يَا حُجَّةَ اللَّهِ أَ أَدْخُلُ يَا مَلائِكَةَ اللَّهِ الْمُقَرَّبِينَ الْمُقِيمِينَ فِی هَذَا الْمَشْهَدِ فَأْذَنْ لِی يَا مَوْلایَ فِی الدُّخُولِ أَفْضَلَ مَا أَذِنْتَ لِأَحَدٍ مِنْ أَوْلِيَائِکَ فَإِنْ لَمْ أَكُنْ أَهْلا لِذَلِکَ فَأَنْتَ أَهْلٌ لِذَلِکَ (2)

پس عَتَبَه مبارکه را ببوس و وارد شو و بگو:

بِسْمِ اللَّهِ وَ بِاللَّهِ وَ فِی سَبِيلِ اللَّهِ وَ عَلَی مِلَّةِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِی وَ ارْحَمْنِی وَ تُبْ عَلَیَّ إِنَّکَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ (3)

اذن دخول دیگر

دوم: اذن دخولی است که علاّمه مجلسی (ره) از نسخه ای قدیمی از نوشته های اصحاب برای ورود به سرداب مقدّس، و بارگاه های نورانی ائمه علیهم السّلام به

1- خدایا بر دری از درهای خانه های پیامبرت، (درود تو بر او و خاندانش) ایستاده ام، تو مردم را از اینکه بدون اجازه اش وارد شوند منع کرده ای، در قرآن فرمودی: ای آنان که ایمان آورده اید، به خانه های پیامبر وارد

نشوید، مگر به شما اجازه دهند. خدایا من حرمت صاحب این زیارتگاه شریف را در غیابش باور دارم چنان که در حضورش، و می دانم که رسولت و جانشینانت (درود بر آنان باد) همواره زنده اند، و نزد تو روزی داده می شوند، محل ایستادنم را می بینند، و سخنم را می شنوند، و به سلامم پاسخ می دهند، ولی تو گوشم را از شنیدن کلامشان محجوب کرده ای، و در فهم مرا به چشیدن لذّت مناجاتشان بازکرده ای، من از تو ای پروردگارم اجازه می خواهم اولا، و از پیامبرت اذن می خواهم ثانیا، و از خلیفه ات امامی که اطاعتش را بر من واجب کرده ای اجازه می خواهم

2- و فرشتگان گماشته شده به این بارگاه مبارک ثالثا، آیا وارد شوم ای رسول خدا! آیا وارد شوم ای حجّت خدا؟ ، آیا وارد شوم ای فرشتگان مقرّب خدا، که در این زیارتگاه اقامت دارید، پس مرا برای واردشدن ای مولایم اجازه ده، به بهترین اجازه ای که به یکی از دوستانت داده ای، چنانچه من لایق آن اجازه نیستم ولی تو لایق آنی

3- به نام خدا، و به خدا، و در راه خدا، و بر آیین رسول خدا (درود خدا بر او و خاندانش باد) خدایا مرا بیامرز و به من رحم کن، و توبه ام را بپذیر، زیرا تویی بسیار توبه پذیر مهربان.

این صورت نقل فرموده

اللَّهُمَّ إِنَّ هَذِهِ بُقْعَهٌ طَهَّرْتَهَا وَ عَفْوَهٌ شَرَّفْتَهَا وَ مَعَالِمُ زَكَّيْتَهَا حَيْثُ أَظْهَرْتَ فِيهَا أَدِلَّهَ التَّوْحِيدِ وَ أَشْبَاحَ الْعَرْشِ الْمَجِيدِ الَّذِينَ اصْطَفَيْتَهُمْ مُلُوكاً لِحِفْظِ النِّظَامِ وَ اخْتَرْتَهُمْ رُؤَسَاءَ لِجَمِيعِ الْأَنَامِ وَ بَعَثْتَهُمْ لِقِيَامِ الْقِسْطِ فِی ابْتِدَاءِ الْوُجُودِ إِلَی يَوْمِ الْقِيَامَهِ ثُمَّ مَنَنْتَ عَلَيْهِمْ بِاسْتِنَابَهِ أَنْبِيَائِكَ لِحِفْظِ شَرَائِعِكَ وَ أَحْكَامِكَ فَأَكْمَلْتَ بِاسْتِخْلَافِهِمْ رِسَالَهَ الْمُنْذِرِينَ كَمَا أَوْجَبْتَ رِئَاسَتَهُمْ فِی فِطَرِ الْمُكَلَّفِينَ فَسُبْحَانَكَ مِنْ إِلَهٍ مَا أَرْأَفَكَ وَ لا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ مِنْ مَلِكٍ مَا أَعْدَلَكَ حَيْثُ طَابَقَ صُنْعُكَ مَا قَطَرْتَ عَلَيْهِ الْعُقُولَ وَ وَافَقَ حُكْمُكَ مَا قَرَّرْتَهُ فِی الْمَعْقُولِ وَ الْمَنْقُولِ فَلَكَ الْحَمْدُ عَلَی تَقْدِيرِكَ الْحَسَنِ الْجَمِيلِ وَ لَكَ الشُّكْرُ عَلَی قَضَائِكَ الْمُعَلَّلِ بِأَكْمَلِ التَّعْلِيلِ، (1) فَسُبْحَانَ مَنْ لا يُسْأَلُ عَنْ فَعْلِهِ وَ لا يُنَازَعُ فِی أَمْرِهِ وَ سُبْحَانَ مَنْ كَتَبَ عَلَی نَفْسِهِ الرَّحْمَهَ قَبْلَ ابْتِدَاءِ خَلْقِهِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی مَنَّ عَلَيْنَا بِحُكَّامٍ يَقُومُونَ مَقَامَهُ لَوْ كَانَ حَاضِراً فِی الْمَكَانِ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ الَّذِی شَرَّفَنَا بِأَوْصِيَاءَ يَحْفَظُونَ الشَّرَائِعَ فِی كُلِّ الْأَزْمَانِ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ الَّذِی أَظْهَرَهُمْ لَنَا بِمُعْجِزَاتٍ يَعْجِزُ عَنْهَا الثَّقَلانِ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّهَ إِلا بِاللَّهِ الْعَلِیِّ الْعَظِيمِ الَّذِی أَجْرَانَا عَلَی عَوَائِدِهِ الْجَمِيلَهِ فِی الْأُمَمِ السَّالِفِينَ اللَّهُمَّ فَلَكَ الْحَمْدُ وَ الثَّنَاءُ الْعَلِیُّ كَمَا وَجَبَ لِوَجْهِكَ الْبَقَاءُ السَّرْمَدِیُّ وَ كَمَا جَعَلْتَ نَبِيَّنَا خَيْرَ النَّبِيِّينَ وَ مُلُوكَنَا أَفْضَلَ الْمَخْلُوقِينَ وَ اخْتَرْتَهُمْ عَلَی عِلْمٍ عَلَی الْعَالَمِينَ وَفَّقْنَا لِلسَّعْیِ إِلَی أَبْوَابِهِمُ الْعَامِرَهِ إِلَی يَوْمِ الدِّينِ وَ اجْعَلْ أَرْوَاحَنَا تَحِنُّ إِلَی مَوْطِئِ أَقْدَامِهِمْ، (2) وَ نُفُوسَنَا تَهْوِی النَّظَرَ إِلَی مَجَالِسِهِمْ وَ عَرَصَاتِهِمْ حَتَّی كَأَنَّنَا نُخَاطِبُهُمْ فِی حُضُورِ أَشْخَاصِهِمْ فَصَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سَادَهٍ غَائِبِينَ وَ مِنْ سُلالَهٍ طَاهِرِينَ وَ مِنْ أَئِمَّهٍ مَعْصُومِينَ اللَّهُمَّ فَأَذَنْ لَنَا بِدُخُولِ

1- خدای این بقعه ای است که تو پاکش نمودی، و کویی است که شرافتش دادی، و نشانه هایی است، که پاکیزه اش ساختی، به خاطر اینکه در آنجا آشکار کردی دلایل توحید، و نمونه های عرش مجید را، آنان که به عنوان فرمانروا برگزیدی، برای حفظ نظام، و انتخاب کردی برای ریاست بر تمام خلق، و برانگیختی برای قیام به عدالت، در آغاز هستی، تا روز قیامت، سپس بر آنان به جانشینی پیامبرانت، برای حفظ قوانین و احکامت منّت نهادی، و با خلافت از پیامبران و رسالت بیم دهندگان را کامل ساختی، چنان که ریاست شان را در فطرت مکلّفین واجب کردی، پس منزّهی در عرصه معبودیت که چه اندازه مهربانی، و معبودی جز تو نیست در عرصه

سلطنت که چقدر دادگری زیرا هماهنگی کرد رفتارت، با آچه خردها را بر آن سرشتی، و فرمانت موافق آمد، آنچه را در امور عقلی و نقلی مقرّر نمودی، پس سپاس توراست بر اندازه گیری نیکوی زیبایت، و شکر توراست بر داوری ات، که معلّل به کاملترین علّت هاست،

2- پس منزّه است آن که از کارش بازخواست نشود، و با او در فرمانش منازعه نگردد، منزّه است آن که پیش از آغاز خلقش رحمت را بر خود واجب کرد، و خدا را سپاس که به وجود زمامدارانی که جانشینان اویند، بر ما منت نهاد، اگر بر فرض محال در مکانی حاضر می بود، و معبودی جز خدا نیست، که ما را به جانشینانی که قوانیشن را در همه زمانها حفظ کنند شرافت داد، و خدا بزرگتر است، که آنان را برای ما به وسیله معجزاتی نمایاند، معجزاتی که جن و انس از آوردنش ناتوانند، جنبش و نیرویی نیست جز به خدای برتر بزرگ، که نعمت های زیبایش در ملّت های گذشته را برای ما نیز مقرّر داشت. خدای سپاس و ثنای برتر، توراست، چنان که بر ذات ابدی بی نهایتت واجب آمد، و همچنان که قرار دادی پیامبر ما را بهترین پیامبران، و امامانمان را برتری مخلوقات، و برگزیدی آنان را از روی دانش، بر تمام جهانیان، ما را تا روز قیامت به شتافتن به درگاه آبادشان موفق بدار، و ارواح ما را چنان قرار ده که عاشقانه به سوی روش و منش ایشان بگراید،

هَذِهِ الْعَرَصَاتِ الَّتِی اسْتَعْبَدْتَ بِزِیَارَتِهَا أَهْلَ الْأَرَضِینَ وَ السَّمَاوَاتِ وَ أَرْسِلْ دُمُوعَنَا بِخُشُوعِ الْمَهَابَهِ وَ ذَلِّلْ جَوَارِحَنَا بِذُلِّ الْعُبُودِیَّهِ وَ فَرْضِ الطَّاعَهِ حَتَّی نُقِرَّ بِمَا یَجِبُ لَهُمْ مِنَ الْأَوْصَافِ وَ نَعْتَرِفَ بِأَنَّهُمْ شُفَعَاءُ الْخَلَائِقِ إِذَا نُصِبَتِ الْمَوَازِینُ فِی یَوْمِ الْأَعْرَافِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَ سَلامٌ عَلَی عِبَادِهِ الَّذِینَ اصْطَفَی مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِینَ. (1)

فصل سوم: زیارت حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم و حضرت فاطمه سلام الله علیها و ائمه بقیع علیهم السلام

فضیلت زیارت حضرت رسول(ص) و حضرت فاطمه علیها السلام و ائمه بقیع علیهم السلام

آگاه باش که در حق تمامی مردم به خصوص حاجیان مستحبّ مؤکد است، مشرّف شدن به زیارت روضه مطهّره و آستانه منوّره، فخر عالمیان حضرت سیّد المرسلین محمّد بن عبد اللّه صلوات اللّه و سلام علیه و ترک زیارت آن حضرت، باعث جفا در حق او در قیامت است، و شیخ شهید فرموده: اگر مردم زیارت آن جناب را ترک کنند، بر امام است که ایشان را برای رفتن به زیارت آن حضرت مجبور کند، زیرا ترک زیارت آن حضرت موجب جفای حرام است.

شیخ صدوق از امام صادق علیه السّلام روایت کرده: هرگاه یکی از شما حجّ کند، باید حجّش را به زیارت ما به پایان برساند، زیرا زیارت ما از تمامی حجّ است.

و نیز از امیر المؤمنین علیه السّلام روایت کرده: حجّ خود را به زیارت رسول خدا صلی اللّه علیه و آله تمام کنید، که ترک زیارت آن حضرت پس از حجّ جفا و خلاف ادب است، و شما را به این زیارت دستور داده اند و به زیارت قبری چند که خدا حق آنها و زیارت آنها را بر شما لازم کرده بروید و کنار آن قبرها از خدا طلب روزی کنید، و نیز از ابو الصّلت هروی روایت کرده که: خدمت حضرت رضا علیه السّلام

1- و جان های ما را به صورتی که نظر به مجالس شان و آستان شان را دوست داشته باشد، به طوری که گویی در حضور خودشان با آنان به سخن برخاسته ایم، پس درود خدا بر ایشان، آن آقایان غایب از نظر، و آن پاک نژادان، و آن امام معصوم. خدایا به ما اجازه ورود بده به این آستانهایی که

اهل زمینها و آسمانها را به وسیله زیارتشان به عبادت واداشتی، و اشکمان را با خشوع در برابر مهابتت جاری کن، و اعضایمان را با فروتنی بندگی و وجوب طاعت فروتن گردان، تا به اوصافی که برای ایشان حتم کرده ای اقرار کنیم، و اعتراف نماییم به اینکه ایشان در روز اعراف، زمانی که ترازوها نصب می شود، شفیعان خلایقند، سپاس خدای را، و سلام بر بندگان برگزیده اش محمّد و اهل بیت پاکش. پس عتبه را ببوس، و وارد شو، درحالی که خاشع و گریان باشی، به درستی که، این جملات اجازه ورود به حریم ایشان است، درود خدا بر همه آنان.

عرض کردم: یابن رسول اللّه، چه می فرمایی در حدیثی که اهل آن روایت می کنند، که مؤمنان در بهشت از منازلشان پروردگار خود را زیارت می کنند؟ کنایه از این که معنی حدیث اگر حدیث صحیحی باشد چیست؟ با آنکه شامل مطلبی است، که به ظاهر با اعتقاد حق هماهنگی ندارد، حضرت پاسخ او را به این صورت فرمودند: ای ابا صلت خدا پیامبرش محمّد صلی اللّه علیه و آله را از جمیع خلقش حتی از پیامبران و ملائکه افضل قرار داد، و طاعت او را طاعت خود، و بیعت او را بیعت با خود، و زیارت او را زیارت خود شمرد، چنان که فرمود:

مَنْ یُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ و فرموده إِنَّ الَّذِینَ یُبَایِعُونَکَ إِنَّمَا یُبَایِعُونَ اللَّهَ یَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَیْدِیهِمْ (1)

و رسول خدا صلی اللّه علیه و آله فرمود: هرکه مرا در حال حیات، یا پس از مرگ زیارت کند، چنان است که خدا را زیارت کرده باشد تا آخر خبر.

حمیری در کتاب» قرب الأسناد «از حضرت صادق علیه السّلام روایت کرده: رسول خدا صلی اللّه علیه و آله فرمود: هرکه مرا در حیات، یا پس از ممات زیارت کند، روز قیامت شفیع او می شوم.

در حدیثی آمده: امام صادق علیه السّلام روز عیدی در مدینه بود، به زیارت رسول خدا صلی اللّه علیه و آله رفت، و به آن حضرت سلام داد و فرمود: ما بر اهل همه شهرها خواه مکّه و خواه غیر مکّه برتری داریم، به علّت زیارت و سلاممان به رسول خدا صلی اللّه علیه و آله.

شیخ طوسی در «تهذیب» ، از یزید

1- هرکه پیامبر را اطاعت کند خدا را اطاعت کرده و فرموده: آنان که با تو بیعت می کنند در حقیقت با خدا بیعت می کنند دست خدا بالای دست آنان است

بن عبد الملک روایت نموده است و او از پدرش، از جدّش، که خدمت حضرت فاطمه علیهما السلام مشرّف شدم، آن حضرت به سلام بر من پیشی جست، آنگاه از من پرسید برای چه آمده ای؟ عرض کردم: برای طلب برکت و ثواب، فرمود: مرا خبر داد پدرم، و اینکه حاضر است، که هر که بر او و بر من سه روز سلام کند، خدا بهشت را بر او واجب کند، گفتم: در حیات او و شما؟ فرمود: آری و نیز پس از مرگ ما.

علاّمه مجلسی (ره) فرموده: در حدیث معتبر از عبد اللّه بن عبّاس نقل است که رسول خدا صلی اللّه علیه و آله فرمود: هرکه امام حسن علیه السّلام را در بقیع زیارت کند، قدمش بر صراط ثابت باشد، روزی که قدمها از آن بلغزد.

در کتاب «مقنعه» از حضرت صادق علیه السّلام روایت شده: هرکه مرا زیارت کند گناهانش آمرزیده شود، و تهیدست و پریشان نمیرد.

شیخ طوسی در «تهذیب» از حضرت عسگری علیه السّلام روایت کرده: هرکه حضرت صادق علیه السّلام و پدرش حضرت باقر علیه السّلام را زیارت کند درد چشم نکشد و بیماری و دردی به او نرسد و مبتلا نمیرد.

ابن قولویه در کتاب «کامل الزیارات» ، از هشام بن سالم از امام صادق علیه السّلام روایتی طولانی آورده که بخشی از جملات آن این است: مردی به محضر امام صادق علیه السّلام شرف یاب شد، و عرض کرد: آیا پدرت را باید زیارت کرد؟ فرمود: آری، عرضه داشت برای کسی که او را زیارت کند چه پاداشی است؟ فرمود: اگر اعتقاد به امامت او داشته

باشد و از او پیروی کند، بهشت پاداش اوست، عرض کرد کسی که از زیارت او اعراض کند چه خواهد شد؟ فرمود در «یوم الحسره» که روز قیامت است حسرت خواهد داشت.

احادیث در این باب بسیار است، و برای متذکّر شدن ما همین اندازه کافی و وافی است.

کیفیت زیارت حضرت رسول(ص) در مدینه

چنین است: هرگاه به مدینه پیامبر صلی اللّه علیه و آله وارد شدی، برای زیارت غسل کن، چون خواستی وارد مسجد آن حضرت شوی کنار در مسجد بایست و اذن دخول اوّل را که در صفحات پیش گذشت بخوان و از در جبرییل وارد شو، و پای راست را وقت ورود مقدّم بدار، سپس صد مرتبه اللّه اکبر بگو، آنگاه دو رکعت نماز تحیّت مسجد بجا آور، و به جانب حجره شریفه برو، و بر آن دست بگذار و آن را ببوس و بگو:

صوت

***

السَّلامُ عَلَیْکَ یَا رَسُولَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا نَبِیَّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا مُحَمَّدَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا خَاتَمَ النَّبِیِّینَ أَشْهَدُ أَنَّکَ قَدْ بَلَّغْتَ الرِّسَالَهَ وَ أَقَمْتَ الصَّلاهَ وَ آتَیْتَ الزَّکَاهَ وَ أَمَرْتَ بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَیْتَ عَنِ الْمُنْکَرِ وَ عَبَدْتَ اللَّهَ مُخْلِصا حَتَّی أَتَاکَ الْیَقِینُ فَصَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَیْکَ وَ رَحْمَتُهُ وَ عَلَی أَهْلِ بَیْتِکَ الطَّاهِرِینَ. (1)

پس رو به قبله نزد ستون جلو که از جانب راست قبر است بایست، بطوریکه دوش چپ به جانب قبر، و دوش راست به جانب منبر که جایگاه سر رسول خدا صلی اللّه علیه و آله است قرار گیرد و بگو:

أَشْهَدُ أَنْ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِیکَ لَهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّکَ رَسُولُ اللَّهِ

1- سلام بر تو ای فرستاده خدا، سلام بر تو ای پیامبر خدا، سلام بر تو ای محمّد بن عبد اللّه، سلام بر تو ای خاتم پیامبران، شهادت میدهم که تو رسالت خویش را انجام دادی، و نماز را بپا داشتی، و زکات را پرداختی، و به معروف امر نموده، و از منکر نهی کردی، و خدا را خالصانه عبادت کردی، تا مرگ تو را دررسید، درودهای خدا و رحمتش بر تو و اهل بیت پاکیزه ات.

وَ أَنَّکَ مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ وَ أَشْهَدُ أَنَّکَ قَدْ بَلَّغْتَ رِسَالاتِ رَبِّکَ وَ نَصَحْتَ لِأُمَّتِکَ وَ جَاهَدْتَ فِی سَبِیلِ اللَّهِ وَ عَبَدْتَ اللَّهَ حَتَّی أَتَاکَ الْیَقِینُ بِالْحِکْمَهِ وَ الْمَوْعِظَهِ الْحَسَنَهِ وَ أَدَّیْتَ الَّذِی عَلَیْکَ مِنَ الْحَقِّ وَ أَنَّکَ قَدْ رَؤُفْتَ بِالْمُؤْمِنِینَ وَ غَلُظْتَ عَلَی الْکَافِرِینَ فَبَلَّغَ اللَّهُ بِکَ أَفْضَلَ شَرَفِ مَحَلِّ الْمُکَرَّمِینَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی اسْتَنْقَذَنَا بِکَ مِنَ الشِّرْکِ وَ الضَّلالَهِ. (1) اللَّهُمَّ فَاجْعَلْ صَلَوَاتِکَ وَ صَلَوَاتِ مَلائِکَتِکَ الْمُقَرَّبِینَ وَ أَنْبِیَائِکَ الْمُرْسَلِینَ وَ عِبَادِکَ الصَّالِحِینَ وَ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرَضِینَ وَ مَنْ سَبَّحَ لَکَ یَا رَبَّ الْعَالَمِینَ مِنَ الْأَوَّلِینَ وَ الْآخِرِینَ عَلَی مُحَمَّدٍ عَبْدِکَ وَ رَسُولِکَ وَ نَبِیِّکَ وَ أَمِینِکَ وَ نَجِیِّکَ وَ حَبِیبِکَ وَ صَفِیِّکَ وَ خَاصَّتِکَ وَ صَفْوَتِکَ وَ خِیَرَتِکَ مِنْ خَلْقِکَ اللَّهُمَّ أَعْطِهِ الدَّرَجَهَ الرَّفِیعَهَ وَ آتِهِ الْوَسِیلَهَ مِنَ الْجَنَّهِ وَ ابْعَثْهُ مَقَاما مَحْمُودا یَغْبِطُهُ بِهِ الْأَوَّلُونَ وَ الْآخِرُونَ اللَّهُمَّ إِنَّکَ قُلْتَ وَ لَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوکَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَ اسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابا رَحِیما وَ إِنِّی أَتَیْتُکَ مُسْتَغْفِرا تَائِبا مِنْ ذُنُوبِی وَ إِنِّی أَتَوَجَّهُ بِکَ إِلَی اللَّهِ رَبِّی وَ رَبِّکَ لِیَغْفِرَ لِی ذُنُوبِی. (2)

و اگر تو را حاجتی باشد، قبر مطهّر را پشت کتف خود قرار ده، و رو به جانب قبله کن و دستها را به سوی خدا بردار و حاجت خویش را بخواه، که سزاوار است برآورده شود، ان شاء اللّه تعالی.

ابن قولویه به سند معتبر از محمّد بن مسعود روایت کرده که گفت: دیدم امام صادق علیه السّلام نزد قبر رسول خدا صلی اللّه علیه و آله آمد، و دست مبارک را بر قبر گذاشت و گفت:

صوت

***

أَسْأَلُ اللَّهَ الَّذِی اجْتَبَاکَ وَ

1- شهادت می دهم که معبودی جز خدا نیست، یگانه و بی شریک است، و شهادت می دهم که محمّد بنده و فرستاده اوست، و شهادت می دهم که

تو رسول خدایی و اینکه تویی محمّد بن عبد اللّه، و شهادت می دهم که تو پیامهای پروردگارت را به مردم رساندی و برای امّتت خیرخواهی نمودی، و در راه خدا جهاد کردی با حکمت و موعظه و حسنه، و خدا را عبادت کردی تا مرگ تو را دررسید، و آنچه از حق بر عهده ات بود ادا کردی، و نسبت به مردم مؤمن مهربان، و بر کافران سخت گیر بودی، پس خدا تو را به برترین شرف مقام گرامی داشتگان برساند. خدا را سپاس که ما را به وسیله تو، از شرک و گمراهی رهانید.
2- خدایا قرار ده، درودهایت و درودهای فرشتگان مقرّبت و پیامبران مرسلت و بندگان شایسته ات و اهل آسمان ها و زمین ها، و هرکه برایت تسبیح گفت ای پروردگار جهانیان از گذشتگان و آیندگان، بر محمّد بنده و رسول و پیامبرت و امین و محرم راز و محبوبت و دوست خالص و مخصوص و برگزیده ات، و انتخاب شده تو از میان خلقت. خدایا او را درجه بلند عطا کن، و او را از بهشت وسیله عنایت کن، و او را به مقام پسندیده ای برانگیز، که گذشتگان و آیندگان به او رشک برند، خدایا تو فرمودی، اگر اینان وقتی که به خود ستم کردند، نزد تو آمدند، پس از خدا درخواست آمرزش کردند، و رسول برای آنان آمرزش خواست، خدا را توبه پذیر و مهربان می یابند، و من هم اکنون آمرزش خواه و توبه کننده به نزد تو آمدم، و به وسیله تو رو به جانب خدا، پروردگارم و پروردگار تو میکنم، تا گناهانم را بیامرزد.

اخْتَارَکَ وَ هَدَاکَ وَ هَدَی بِکَ أَنْ یُصَلِّیَ عَلَیْکَ. (1)

سپس چنین خواند:

إِنَّ اللَّهَ وَ مَلائِکَتَهُ یُصَلُّونَ عَلَی النَّبِیِّ یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَیْهِ وَ سَلِّمُوا تَسْلِیما. (2)

شیخ طوسی در کتاب» مصباح «فرموده: چون کنار قبر شریف از دعا فارغ شدی، نزد منبر برو، و بر آن دست بمال و دو قبّه پایین منبر را که مانند انار است بگیر و صورت و چشمهای خود را به آن بمال که در آن شفای چشم است و نزد منبر بایست و حمد و ثنای الهی را بجای آور، و حاجت خود را بخواه، که رسول خدا صلی اللّه علیه و آله فرمود: بین قبر و منبر من باغی است از باغهای بهشت و منبر من بر دریست از درهای بهشت، سپس به مقام پیامبر میروی، و در آنجا آنچه خواهی نماز بجا میآوری، و در مسجد پیامبر بسیار نماز بخوان، به درستی که نماز در آن برابر با هزار نماز است و هرگاه داخل مسجد شوی یا بیرون روی بر آن حضرت صلوات فرست و در خانه فاطمه زهرا نماز گذار و به مقام جبرییل که زیر ناودان است برو، که محلّ ایستادن جبرییل در هنگام اذن دخول خواستن از پیامبر صلی اللّه علیه و آله آنجا بوده و بگو:

أَسْأَلُکَ أَیْ جَوَادُ أَیْ کَرِیمُ أَیْ قَرِیبُ أَیْ بَعِیدُ أَنْ تَرُدَّ عَلَیَّ نِعْمَتَکَ.

از تو میخواهم ای بخشنده، ای بزرگوار، ای نزدیک، ای دور، که نعمتت را به من بازگردانی.

اعمال روضه منوره

آنگاه حضرت فاطمه علیها السلام را نزد روضه مطهّره زیارت کن و در تعیین جای قبر آن مظلومه اختلاف شده، طایفه ای گفته

1- از خدا که تو را بزگزید و انتخاب کرد و هدایتت نمود، و مردم را به وسیله تو هدایت کرد، می خواهم که بر تو درود فرستد،
2- به درستی که خدا و فرشتگانش بر پیامبر درود میفرستند، ای کسانی که ایمان آورده اید بر او درود فرستید و سلام کنید سلامی کامل.

اند: در روضه که بین قبر و منبر است مدفون می باشد و بعضی گفته اند: در خانه خودش مدفون است و گروه سوم گفته اند قبر مطهّرش در بقیع است و آنچه را اصحاب با بیشتر اعتقاد بر آن دارند، این است که آن مظلومه نزد روضه زیارت شود و کسی که آن معظّمه را در این سه موضع زیارت کند افضل است.

زیارت حضرت فاطمه علیها السلام

صوت

اباذر حلواجی

***

فرهمند

***

مطیعی

***

چون برای زیارت آن مُمْتَحَنَه، در این مواضع ایستادی بگو:

يَا مُمْتَحَنَهُ امْتَحَنَكِ اللَّهُ الَّذِی خَلَقَكِ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَكِ فَوَجَدَكِ لِمَا امْتَحَنَكِ صَابِرَةً وَ زَعَمْنَا أَنَّا لَكِ أَوْلِيَاءُ وَ مُصَدِّقُونَ وَ صَابِرُونَ لِكُلِّ مَا أَتَانَا بِهِ أَبُوكِ

صَلّی اللّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ أتَی [أتَانَا] بِهِ وَصِیَّهُ فَإنَّا نَسْألَکِ إنْ کُنَّا صَدَّقْنَاکِ إلا أَلْحَقْتِنَا بِتَصْدِیقِنَا لَهُمَا لِنُبَشِّرَ أَنْفُسَنَا بِأَنَّا قَدْ طَهُرْنَا بِوِلایَتِکِ. (1)

و نیز مستحبّ است بگویی:

السَّلامُ عَلَیْکِ یَا بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکِ یَا بِنْتَ نَبِیِّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکِ یَا بِنْتَ حَبِیبِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکِ یَا بِنْتَ خَلِیلِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکِ یَا بِنْتَ صَفِیِّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکِ یَا بِنْتَ أَمِینِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکِ یَا بِنْتَ خَیْرِ خَلْقِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکِ یَا بِنْتَ أَفْضَلِ أَنْبِیَاءِ اللَّهِ وَ رُسُلِهِ وَ مَلائِکَتِهِ السَّلامُ عَلَیْکِ یَا بِنْتَ خَیْرِ الْبَرِیَّهِ السَّلامُ عَلَیْکِ یَا سَیِّدَهَ نِسَاءِ الْعَالَمِینَ مِنَ الْأَوَّلِینَ وَ الْآخِرِینَ السَّلامُ عَلَیْکِ یَا زَوْجَهَ وَلِیِّ اللَّهِ وَ خَیْرِ الْخَلْقِ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ ، (2)

السَّلامُ عَلَیْکِ یَا أُمَّ الْحَسَنِ وَ الْحُسَیْنِ سَیِّدَیْ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّهِ السَّلامُ عَلَیْکِ أَیَّتُهَا الصِّدِّیقَهُ الشَّهِیدَهُ السَّلامُ عَلَیْکِ أَیَّتُهَا الرَّضِیَّهُ الْمَرْضِیَّهُ السَّلامُ عَلَیْکِ أَیَّتُهَا الْفَاضِلَهُ الزَّکِیَّهُ السَّلامُ عَلَیْکِ أَیَّتُهَا الْحَوْرَاءُ الْإِنْسِیَّهُ السَّلامُ عَلَیْکِ أَیَّتُهَا التَّقِیَّهُ النَّقِیَّهُ السَّلامُ عَلَیْکِ

1- ای آزموده، آزمودت خدایی که تو را آفرید، پیش از آنکه تو را بیافریند، پس به آنچه آزمودت تو را شکیبا یافت ما بر این باوریم که دوستان و تصدیق کنندگان توایم، و به تمام آنچه پدرت (درود خدا بر او و خاندانش باد) و وصی اش برای ما آورده صبرکننده ایم، پس از تو درخواست می کنیم، اگر تصدیق کننده تو بوده ایم، ما را به تصدیقمان به پدرت و جانشینش ملحق کنی، تا خود را بشارت دهیم، که به سبب ولایت تو پاک گشته ایم.
2- سلام بر تو ای دختر رسول خدا، سلام بر تو ای دختر پیامبر خدا، سلام بر تو ای دختر محبوب خدا، سلام بر تو ای دختر دوست صمیمی خدا، سلام بر تو ای دختر بزگریده خدا، سلام بر تو ای دختر امین خدا، سلام بر تو ای دختر بهترین خلق خدا، سلام بر تو ای دختر برترین پیامبران خدا، و رسولان و فرشتگان، سلام بر تو ای دختر بهترین مخلوقات، سلام بر تو ای بانوی بانوان جهان از گذشتگان و آیندگان، سلام بر تو ای همسر ولیّ خدا، و بهترین خلق بعد از رسول خدا،

أَيَّتُهَا الْمُحَدَّثَهُ الْعَلِيمَهُ السَّلامُ عَلَيْكِ أَيَّتُهَا الْمَظْلُومَهُ الْمَغْصُوبَهُ السَّلامُ عَلَيْكِ أَيَّتُهَا الْمُضْطَهَدَهُ الْمَقْهُورَهُ السَّلامُ عَلَيْكِ يَا فَاطِمَهُ بِنْتَ رَسُولِ اللَّهِ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكِ وَ عَلَى رُوحِكِ وَ بَدَنِكِ أَشْهَدُ أَنَّكِ مَضَيْتِ عَلَى بَيِّنَهٍ مِنْ رَبِّكِ. (1)

وَ أَنَّ مَنْ سَرَّكِ فَقَدْ سَرَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ مَنْ جَفَاكِ فَقَدْ جَفَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ مَنْ آذَاكِ فَقَدْ آذَى رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ مَنْ وَصَلَكِ فَقَدْ وَصَلَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ مَنْ قَطَعَكِ فَقَدْ قَطَعَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لِأَنَّكِ بَضْعَهٌ مِنْهُ وَ رُوحُهُ الَّذِي بَيْنَ جَنْبَيْهِ كَمَا قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ أُشْهِدُ اللَّهَ وَ رُسُلَهُ وَ مَلائِكَتَهُ أَنِّي رَاضٍ عَمَّنْ رَضِيتِ عَنْهُ سَاخِطٌ عَلَى مَنْ سَخِطْتِ عَلَيْهِ مُتَبَرِّئٌ مِمَّنْ تَبَرَّأْتِ مِنْهُ مُوَالٍ لِمَنْ وَالَيْتِ مُعَادٍ لِمَنْ عَادَيْتِ مُبْغِضٌ لِمَنْ أَبْغَضْتِ مُحِبٌّ لِمَنْ أَحْبَبْتِ وَ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيداً وَ حَسِيباً وَ جَازِياً وَ مُثِيباً (2)

آنگاه بر رسول خدا و ائمه طاهرين عَلَيْهِمُ الْسَّلام صلوات می فرستی.

مؤلّف گويد: ما برای روز سوم جمادی الآخِر زيارتی ديگر برای حضرت فاطمه عليها السلام نقل كرديم، و نيز علما زيارت مبسوطی برای آن مظلومه نقل كرده اند، كه مثل همين زيارت نقل شده از شيخ طوسی است، اول آن (السّلامُ عليكِ يا بنتَ رسولِ اللّهِ) است تا (أَشْهِدُ اللّهَ وَ رُسُلَهُ و مَلائكَتَهُ) و از اينجا به بعد آن چنين است:

أُشْهِدُ اللَّهَ وَ مَلائِكَتَهُ أَنِّي وَلِيٌّ لِمَنْ وَالاكِ وَ عَدُوٌّ لِمَنْ عَادَاكِ وَ حَرْبٌ لِمَنْ حَارَبَكِ أَنَا يَا مَوْلاتِي بِكِ

1- سلام بر تو ای مادر حسن و حسين، دو سرور جوانان اهل بهشت، سلام بر تو ای صدّيقه شهيده، سلام بر تو ای خشنود از خدا، و خدا خشنود از تو، سلام بر تو ای فاضله پاكيزه، سلام بر تو ای حوريه در لباس انسان، سلام بر تو ای پرهيزكار نظيف، سلام بر تو ای هم سخن با ملائكه و ای بسيار دانا، سلام بر تو ای ستمديده، ای كه حقت غصب شده، سلام بر تو از سركوب شده، و مقهور دشمن، سلام و رحمت و بركات خدا بر تو ای فاطمه دختر رسول خدا، درود خدا بر تو و روح و تن تو، گواهی می دهم كه بر بُرهانی روشن از سوی پروردگارت از جهان درگذشتی،

2- و هرکه تو را شاد کرد، رسول خدا (درود خدا بر او و خاندانش باد) را شاد نمود، و هرکه به تو جفا کرد، و به رسول خدا (درود خدا بر او و خاندانش باد) جفا کرد، و هرکه تو را آرزد، رسول خدا (درود خدا بر او و خاندانش باد) را آزرد، و هرکه به تو پیوست، به رسول خدا (درود خدا بر او و خاندانش باد) پیوست و هر که از تو برید، از رسول خدا (درود خدا بر او و خاندانش باد) برید، چرا که تو پاره تن او و روح بین دو پهلوی او هستی، خدا و رسولان خدا و فرشتگان را گواه می گیرم که من خشنودم از کسی که تو از او خشنودی، و خشمگینم بر کسی که تو بر او خشمگینی، و بیزارم از هر که تو از او بیزاری، ودوست دارم هرکه را تو دوست داری و دشمنم هرکه را تو با او دشمنی، و متنفّرم از هرکه تو از او نفرت داری و محبّت دارم به هرکه تو به او محبّت داری و خدا برای شهادت و حسابرسی، کیفر دهی و پاداش دهی کافی است.

وَ بِأَبِيكِ وَ بَعْلِكِ وَ الْأَئِمَّهِ مِنْ وُلْدِكِ مُوقِنٌ وَ بِوِلايَتِهِمْ مُؤْمِنٌ وَ لِطَاعَتِهِمْ مُلْتَزِمٌ أَشْهَدُ أَنَّ الدِّينَ دِينُهُمْ وَ الْحُكْمَ حُكْمُهُمْ وَ هُمْ قَدْ بَلَّغُوا عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ دَعَوْا إِلَى سَبِيلِ اللَّهِ بِالْحِكْمَهِ وَ الْمَوْعِظَهِ الْحَسَنَهِ لا تَأْخُذُهُمْ فِي اللَّهِ لَوْمَهُ لائِمٍ وَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْكِ وَ عَلَى أَبِيكِ وَ بَعْلِكِ وَ ذُرِّيَّتِكِ الْأَئِمَّهِ الطَّاهِرِينَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ وَ صَلِّ عَلَى الْبَتُولِ الطَّاهِرَهِ الصِّدِّيقَهِ الْمَعْصُومَهِ التَّقِيَّهِ النَّقِيَّهِ الرَّضِيَّهِ الْمَرْضِيَّهِ الزَّكِيَّهِ الرَّشِيدَهِ الْمَظْلُومَهِ الْمَقْهُورَهِ الْمَغْصُوبَهِ [الْمَغْصُوبِ] حَقُّهَا الْمَمْنُوعَهِ [الْمَمْنُوعِ] إِرْثُهَا الْمَكْسُورَهِ [الْمَكْسُورِ] ضِلْعُهَا الْمَظْلُومِ بَعْلُهَا الْمَقْتُولِ وَلَدُهَا فَاطِمَهَ بِنْتِ رَسُولِكَ وَ بَضْعَهِ لَحْمِهِ، (1) وَ صَمِيمِ قَلْبِهِ وَ فِلْذَهِ كَبِدِهِ وَ النُّخْبَهِ [وَ التَّحِيَّهِ] مِنْكَ لَهُ وَ التُّحْفَهِ خَصَصْتَ بِهَا وَصِيَّهُ وَ حَبِيبَهِ [وَ حَبِيبَهُ] الْمُصْطَفَى وَ قَرِينَهِ [وَ قَرِينَهُ] الْمُرْتَضَى وَ سَيِّدَهِ النِّسَاءِ وَ مُبَشِّرَهِ الْأَوْلِيَاءِ حَلِيفَهِ الْوَرَعِ وَ الزُّهْدِ وَ تُفَّاحَهِ الْفِرْدَوْسِ وَ الْخُلْدِ الَّتِي شَرَّفْتَ مَوْلِدَهَا بِنِسَاءِ الْجَنَّهِ وَ سَلَلْتَ مِنْهَا أَنْوَارَ الْأَئِمَّهِ وَ أَرْخَيْتَ دُونَهَا حِجَابَ النُّبُوَّهِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيْهَا صَلاهً تَزِيدُ فِي مَحَلِّهَا عِنْدَكَ وَ شَرَفِهَا لَدَيْكَ وَ مَنْزِلَتِهَا مِنْ رِضَاكَ وَ بَلِّغْهَا مِنَّا تَحِيَّهً وَ سَلاماً وَ آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ فِي حُبِّهَا فَضْلاً وَ إِحْسَاناً وَ رَحْمَهً وَ غُفْرَاناً إِنَّكَ ذُو الْعَفْوِ الْكَرِيمِ. (2)

مؤلّف گويد: شيخ در «تهذيب» فرموده: آنچه در فضل زيارت آن معظّمه روايت شده، بيشتر از آن است كه شمارش شود و علاّمه مجلسى از كتاب «مصباح الانوار» نقل كرده: از حضرت فاطمه عليها السلام روايت شده: پدرم به من فرمود: هركه بر تو صلوات فرستد، حق تعالى او را بيامرزد و در هر جاى

1- خدا و فرشتگانش را گواه ميگيريم كه من دوستم با هركه تو را دوست دارد، و دشمنم با هركه با تو دشمن است، و در جنگم با كسى كه با تو بجنگد، من اى سرپرستم يقين دارم به تو و پدر و همسر تو و امامان از فرزندانت، و به ولايتشان مؤمنم و به پيروى از آنان ملتزمم، شهادت مى دهم، كه دين، دين آنهاست، و فرمان فرمان آنها، و آنان از جانب خدا آنچه را بايد، ابلاغ كردند، و به راه خدا با حكم و موعظه حسنه دعوت نمودند، و در راه خدا به ملامت ملامت كنندگان اعتنا ننمودند، و درودهاى خدا بر تو و پدر و همسر تو و فرزندانت، آن امامان پاك، خدايا درود فرست بر محمّد و اهل بيتش، و درود فرست بر بتول پاك، صدّيقه، معصومه، پرهيزكار، پاكيزه، خشنود از حق، خدا خشنود از او، پاك تربيت، رشيده، مظلومه،

دشمن چیره، غصب شده حق، منع شده از ارث، پهلو شکسته، ستم شده [به] شوهرش، کشته شده فرزندش، فاطمه دختر رسولت، و پاره تنش،
2- و خالص قلبش، و جگر گوشه اش، و انتخاب شده از جانب تو، و تحفه هایی که به جانشینش اختصاص دادی، و محبوبه مُصْطَفی، و همسر مُرتِضی، بانوی بانوان، و مژده دهنده اولیاء، و هم پیمان ورع و زهد، و سیب فردوس و بهشت جاوید، بانویی که شرافت دادی تولّدش را به زنان بهشت، و خارج کردی انوار امامان را از صدف وجود او، و انداختی در مقابلش پرده نبوّت را. خدایا بر او درود فرست، درودی که بیفزاید بر مقامش نزد تو، و بر شرفش در پیشگاهت، و بر منزلتش از خشنودی ات، و به او از جانبت ما تحیّت و سلام برسان، و به ما در راه دوستی اش از جانب خود، فضل و احسان و رحمت و آمرزش عنایت کن، تو صاحب گذشت و بزرگواری هستی.

بهشت که باشم به من ملحق کند.

زیارت حضرت رسول(ص) از راه دور

علاّمه مجلسی در «زاد المعاد» ، در اعمال عید مولود، که روز هفدهم ربیع الأوّل است فرموده: شیخ مفید و شهید و سید ابن طاووس (ره) گفته اند: چون بخواهی در غیر مدینه طیبه حضرت رسول گرامی صلی اللّه علیه و آله را زیارت کنی، غسل کن و چیزی شبیه قبر در برابر خود بساز، و نام مبارک آن حضرت را بر آن بنویس، سپس بایست و دل خود را متوجه آن حضرت کن و بگو:

صوت

***

أَشْهَدُ أَنْ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِیکَ لَهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ وَ أَنَّهُ سَیِّدُ الْأَوَّلِینَ وَ الْآخِرِینَ وَ أَنَّهُ سَیِّدُ الْأَنْبِیَاءِ وَ الْمُرْسَلِینَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَیْهِ وَ عَلَی أَهْلِ بَیْتِهِ الْأَئِمَّهِ الطَّیِّبِینَ (1)

سپس بگو:

السَّلامُ عَلَیْکَ یَا رَسُولَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا خَلِیلَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا نَبِیَّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا صَفِیَّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا رَحْمَهَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا خِیَرَهَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا حَبِیبَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا نَجِیبَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا خَاتَمَ النَّبِیِّینَ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا سَیِّدَ الْمُرْسَلِینَ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا قَائِما بِالْقِسْطِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا فَاتِحَ الْخَیْرِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا مَعْدِنَ الْوَحْیِ وَ التَّنْزِیلِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا مُبَلِّغا عَنِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ أَیُّهَا السِّرَاجُ الْمُنِیرُ، (2) السَّلامُ عَلَیْکَ یَا مُبَشِّرُ [السَّلامُ عَلَیْکَ یَا نَذِیرُ] السَّلامُ عَلَیْکَ یَا مُنْذِرُ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا نُورَ اللَّهِ الَّذِی یُسْتَضَاءُ بِهِ السَّلامُ عَلَیْکَ وَ عَلَی أَهْلِ بَیْتِکَ الطَّیِّبِینَ الطَّاهِرِینَ الْهَادِینَ الْمَهْدِیِّینَ السَّلامُ عَلَیْکَ وَ عَلَی جَدِّکَ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ وَ عَلَی أَبِیکَ عَبْدِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَی أُمِّکَ آمِنَهَ بِنْتِ وَهْبٍ السَّلامُ عَلَی عَمِّکَ حَمْزَهَ

1- شهادت می دهم که معبودی جز خدا نیست، یگانه و بی شریک است، و شهادت می دهم که محمّد بنده و رسول اوست، و آقای پیشینیان و پسینیان، و سرور پیامبران و رسولان است. خدایا بر او و اهل بیتش آن امامان پاک درود فرست.
2- سلام بر تو ای رسول خدا، سلام بر تو ای دوست صمیمی خدا، سلام بر تو ای پیامبر خدا، سلام بر تو ای برگزیده خدا، سلام بر تو ای رحمت خدا، سلام بر تو ای منتخب خدا، سلام بر تو ای محبوب خدا، سلام بر تو ای بنده نجیب خدا، سلام بر تو ای خاتم پیامبران، سلام بر تو ای سرور رسولان، سلام بر تو ای قیام کننده به عدالت، سلام بر تو ای فتح کننده خیر، سلام بر تو ای معدن وحی و تنزیل، سلام بر تو ای رساننده پیام از سوی خدا، سلام بر تو ای چراغ پرفروغ،

سَيِّدِ الشُّهَدَاءِ السَّلامُ عَلَى عَمِّکَ الْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ السَّلامُ عَلَى عَمِّکَ وَ کَفِيلِکَ أَبِی طَالِبِ السَّلامُ عَلَى ابْنِ عَمِّکَ جَعْفَرِ الطَّيَّارِ فِی جِنَانِ الْخُلْدِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا مُحَمَّدُ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا أَحْمَدُ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا حُجَّةَ اللَّهِ عَلَى الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ ، (1) وَ السَّابِقَ إِلَى طَاعَهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ الْمُهَيْمِنَ عَلَى رُسُلِهِ وَ الْخَاتِمَ لِأَنْبِيَائِهِ وَ الشَّاهِدَ عَلَى خَلْقِهِ وَ الشَّفِيعَ إِلَيْهِ وَ الْمَكِينَ لَدَيْهِ وَ الْمُطَاعَ فِی مَلَكُوتِهِ الْأَحْمَدَ مِنَ الْأَوْصَافِ الْمُحَمَّدَ لِسَائِرِ الْأَشْرَافِ الْكَرِيمَ عِنْدَ الرَّبِّ وَ الْمُكَلَّمَ مِنْ وَرَاءِ الْحُجُبِ الْفَائِزَ بِالسِّبَاقِ وَ الْفَائِتَ عَنِ اللَّحَاقِ تَسْلِيمَ عَارِفٍ بِحَقِّکَ مُعْتَرِفٍ بِالتَّقْصِيرِ فِی قِيَامِهِ بِوَاجِبِکَ غَيْرِ مُنْكِرٍ مَا انْتَهَى إِلَيْهِ مِنْ فَضْلِکَ مُوقِنٍ بِالْمَزِيدَاتِ مِنْ رَبِّکَ مُؤْمِنٍ بِالْكِتَابِ الْمُنَزَّلِ عَلَيْکَ مُحَلِّلٍ حَلالَکَ مُحَرِّمٍ حَرَامَکَ أَشْهَدُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَعَ كُلِّ شَاهِدٍ وَ أَتَحَمَّلُهَا عَنْ كُلِّ جَاحِدٍ أَنَّکَ قَدْ بَلَّغْتَ رِسَالاتِ رَبِّکَ، (2) وَ نَصَحْتَ لِأُمَّتِکَ وَ جَاهَدْتَ فِی سَبِيلِ رَبِّکَ وَ صَدَعْتَ بِأَمْرِهِ وَ احْتَمَلْتَ الْأَذَى فِی جَنْبِهِ وَ دَعَوْتَ إِلَى سَبِيلِهِ بِالْحِكْمَهِ وَ الْمَوْعِظَهِ الْحَسَنَهِ الْجَمِيلَهِ وَ أَدَّيْتَ الْحَقَّ الَّذِی كَانَ عَلَيْکَ وَ أَنَّکَ قَدْ رَؤُفْتَ بِالْمُؤْمِنِينَ وَ غَلُظْتَ عَلَى الْكَافِرِينَ وَ عَبَدْتَ اللَّهَ مُخْلِصا حَتَّى أَتَاکَ الْيَقِينُ فَبَلَغَ اللَّهُ بِکَ أَشْرَفَ مَحَلِّ الْمُكَرَّمِينَ وَ أَعْلَى مَنَازِلِ الْمُقَرَّبِينَ وَ أَرْفَعَ دَرَجَاتِ الْمُرْسَلِينَ حَيْثُ لا يَلْحَقُکَ لاحِقٌ وَ لا يَفُوقُکَ فَائِقٌ وَ لا يَسْبِقُکَ سَابِقٌ وَ لا يَطْمَعُ فِی إِدْرَاكِکَ طَامِعٌ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی اسْتَنْقَذَنَا بِکَ مِنَ الْهَلَكَهِ، (3) وَ هَدَانَا بِکَ مِنَ الضَّلالَهِ وَ نَوَّرَنَا بِکَ مِنَ الظُّلْمَهِ فَجَزَاکَ اللَّهُ يَا رَسُولَ اللَّهِ مِنْ مَبْعُوثٍ أَفْضَلَ مَا جَازَى [جَزَى] نَبِيّا عَنْ أُمَّتِهِ وَ رَسُولا عَمَّنْ أُرْسِلَ إِلَيْهِ بِأَبِی أَنْتَ وَ أُمِّی يَا

1- سلام بر تو ای مژده ده، سلام بر تو ای بیم دهنده، سلام بر تو ای هشداردهنده، سلام بر تو ای نور خدا، که به آن روشنی جویند، سلام بر تو و بر اهل بیت پاک و پاکیزه و راهنما و راه یافته ات، سلام بر تو و بر جدّت عبد المطلب، و بر پدرت عبد اللّه، سلام بر مادرت آمنه دختر وهب، سلام بر عمویت حمزه سرور شهیدان، سلام بر عمویت عباس فرزند عبد المطلب، سلام بر عمویت و سرپرستت ابو طالب، سلام بر پسر عمویت جعفر، پرواز کننده در بهشت جاوید، سلام بر تو ای محّمد، سلام بر تو ای احمد، سلام بر تو ای حجّت خدا بر پیشینیان و پسینیان،
2- و پیشی گیرنده بر طاعت پروردگار جهانیان، و مهربان بر رسولانش، و خاتم پیامبرانش، و گواه بر بندگانش، و شفیع به درگاهش، و ارجمند در نزدش، و پیروی شده در ملکوتش، پیامبر ستوده تر در صفات، و پسندیده

بر دیگر اشراف، کریم نزد پروردگار، و طرف سخن واقع شده از پس پرده های غیب، آنکه در مسابقه بندگی بر همه پیروز آمد و کسی در این مسابقه به او ملحق نگردد، بر تو سلام می دهم، سلام آگاه به حقت، و معترف به تقصیر در قیامش، نسبت به حقوق واجبی که برای تو است، انکار کننده نیست، نسبت به آنچه که رسیده به آن از فضلت، یقین کننده به فزونیهای نصیبت از جانب پروردگارت، مؤمن به کتابی که بر تو نازل شده، حلال شمارنده حلالت، و حرام داننده حرامت، شهادت می دهم ای فرستاده خدا با هر شاهد، و به عهده برمی دارم از جانب هر انکارکننده، به اینکه پیام های پروردگارت را رساندی،

3- و برای امّتت خیرخواهی کردی، و در راه پروردگارت کوشیدی، و آشکارا به اجرای دستورش برخاستی، و در کنارش تحمّل آزار نمودی و به راهش با منطق محکم و پند نیکو و زیبا دعوت کردی، و حقیّ که بر عهده تو بود ادا نمودی، به یقین نسبت به اهل ایمان مهربان، و نسبت به کافران سخت گیر بودی، و خدا را بندگی نمودی، تا مرگ تو را دررسید، خدا برساند تو را به شریف ترین مقام اکرام شدگان، و برترین جایگاههای مقرّبان، و بالاترین درجات رسولان آنجا که رسنده ای به تو نرسد، و برتری بر تو برتری نجوید، و پیشی گیرنده ای بر تو پیشی نگیرد، و طمع کننده ای در دریافت تو طمع ننماید، خدا را سپاس که ما را به وسیله تو از هلاکت رهاند،

رَسُولَ اللَّهِ زُرْتُکَ عَارِفا بِحَقِّکَ مُقِرّا بِفَضْلِکَ مُسْتَبْصِرا بِضَلالَهِ مَنْ خَالَفَکَ وَ خَالَفَ أَهْلَ بَیْتِکَ عَارِفا بِالْهُدَی الَّذِی أَنْتَ عَلَیْهِ بِأَبِی أَنْتَ وَ أُمِّی وَ نَفْسِی وَ أَهْلِی وَ مَالِی وَ وَلَدِی أَنَا أُصَلِّی عَلَیْکَ کَمَا صَلَّی اللَّهُ عَلَیْکَ وَ صَلَّی عَلَیْکَ مَلائِکَتُهُ وَ أَنْبِیَاؤُهُ وَ رُسُلُهُ صَلاهً مُتَتَابِعَهً وَافِرَهً مُتَوَاصِلَهً لا انْقِطَاعَ لَهَا وَ لا أَمَدَ وَ لا أَجَلَ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْکَ وَ عَلَی أَهْلِ بَیْتِکَ الطَّیِّبِینَ الطَّاهِرِینَ کَمَا أَنْتُمْ أَهْلُهُ (1)

پس دستها را بگشا و بگو:

اللَّهُمَّ اجْعَلْ جَوَامِعَ صَلَوَاتِکَ وَ نَوَامِیَ بَرَکَاتِکَ وَ فَوَاضِلَ خَیْرَاتِکَ وَ شَرَائِفَ تَحِیَّاتِکَ وَ تَسْلِیمَاتِکَ وَ کَرَامَاتِکَ وَ رَحَمَاتِکَ وَ صَلَوَاتِ مَلائِکَتِکَ الْمُقَرَّبِینَ وَ أَنْبِیَائِکَ الْمُرْسَلِینَ وَ أَئِمَّتِکَ الْمُنْتَجَبِینَ وَ عِبَادِکَ الصَّالِحِینَ وَ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرَضِینَ وَ مَنْ سَبَّحَ لَکَ یَا رَبَّ الْعَالَمِینَ مِنَ الْأَوَّلِینَ وَ الْآخِرِینَ عَلَی مُحَمَّدٍ عَبْدِکَ وَ رَسُولِکَ وَ شَاهِدِکَ وَ نَبِیِّکَ وَ نَذِیرِکَ وَ أَمِینِکَ وَ مَکِینِکَ وَ نَجِیِّکَ وَ نَجِیبِکَ وَ حَبِیبِکَ وَ خَلِیلِکَ وَ صَفِیِّکَ وَ صَفْوَتِکَ وَ خَاصَّتِکَ وَ خَالِصَتِکَ وَ رَحْمَتِکَ وَ خَیْرِ خِیَرَتِکَ مِنْ خَلْقِکَ نَبِیِّ الرَّحْمَهِ وَ خَازِنِ الْمَغْفِرَهِ وَ قَائِدِ الْخَیْرِ وَ الْبَرَکَهِ، (2) وَ مُنْقِذِ الْعِبَادِ مِنَ الْهَلَکَهِ بِإِذْنِکَ وَ دَاعِیهِمْ إِلَی دِینِکَ الْقَیِّمِ بِأَمْرِکَ أَوَّلِ النَّبِیِّینَ مِیثَاقا وَ آخِرِهِمْ مَبْعَثا الَّذِی غَمَسْتَهُ فِی بَحْرِ الْفَضِیلَهِ وَ الْمَنْزِلَهِ الْجَلِیلَهِ وَ الدَّرَجَهِ الرَّفِیعَهِ وَ الْمَرْتَبَهِ الْخَطِیرَهِ وَ أَوْدَعْتَهُ الْأَصْلابَ الطَّاهِرَهَ وَ نَقَلْتَهُ مِنْهَا إِلَی الْأَرْحَامِ الْمُطَهَّرَهِ لُطْفا مِنْکَ لَهُ وَ تُحَنُّنا مِنْکَ عَلَیْهِ إِذْ وَکَّلْتَ لِصَوْنِهِ وَ حِرَاسَتِهِ وَ حِفْظِهِ وَ حِیَاطَتِهِ مِنْ قُدْرَتِکَ عَیْنا عَاصِمَهً حَجَبْتَ بِهَا عَنْهُ مَدَانِسَ الْعَهْرِ وَ مَعَایِبَ السِّفَاحِ حَتَّی رَفَعْتَ بِهِ نَوَاظِرَ الْعِبَادِ وَ أَحْیَیْتَ بِهِ مَیْتَ الْبِلادِ

1- و از گمراهی به راه راست هدایت کرد، و از تاریکی به نورانیت آورد، خدا پاداشت دهد ای رسول خدا در نبوّتت، پاداشی برتر از آنچه پیامبری را از امّتش عنایت نموده و رسولی را از طرف آنان که به سویشان فرستاده شده مرحمت کرده، پدر و مادرم فدایت ای رسول خدا، زیارتت کردم با آشنایی به حقت و اقرار کنان به فضلت، و با بینایی به گمراهی کسی که با تو و اهل بیتت مخالفت کرد، آشنایم به هدایتی که تو بر آن هستی، پدرم و مادرم و خود و خانواده ام و مال و فرزندانم فدایت باد، من به تو درود می فرستم، چنان که خدا و فرشتگان و انبیا و رسولانش بر تو درود فرستادند، درودی پیاپی، کامل، پیوسته که نه برایش بریدن

باشد و نه اندازه و زمان، درود بر تو و اهل بیت پاک و پاکیزه ات، آنچنان که شما شایسته آن هستید.
2- خدایا قرار ده درودهای همه جانبه ات و رونده برکاتت، و فزونی های خیراتت، و شرافت های تحیاتت، و سلام هایت، و کرامت هایت، و رحمت هایت، و درودهای فرشتگان مقرّبت، و انبیای مرسلت، و امامان برگزیده ات و بندگان شایسته ات، و اهل آسمان ها و زمین ها، و هرکه تسبیح تو گوید، ای پروردگار جهانیان، از گذشتگان و آیندگان، بر محمّد بنده ات و فرستاده ات و گواه بر خلقت و پیامبرت، و بیم دهنده ات، و امینت، و بنده با قدرت و ارجمند و نجیبت، و محبوب و دوست صمیمی، و برگزیده و مخصوص، خالص و رحمتت و بهترین انتخاب شده از میان خلقت، پیامبر رحمت، و خزانه دار آمرزش، و پیشرو خیر و برکت،

بِأَنْ كَشَفْتَ عَنْ نُورِ وِلادَتِهِ ظُلَمَ الْأَسْتَارِ وَ أَلْبَسْتَ حَرَمَکَ بِهِ حُلَلَ الْأَنْوَارِ، (1) اللَّهُمَّ فَکَمَا خَصَصْتَهُ بِشَرَفِ هَذِهِ الْمَرْتَبَهِ الْکَرِیمَهِ وَ ذُخْرِ هَذِهِ الْمَنْقَبَهِ الْعَظِیمَهِ صَلِّ عَلَیْهِ کَمَا وَفَی بِعَهْدِکَ وَ بَلَّغَ رِسَالاتِکَ وَ قَاتَلَ أَهْلَ الْجُحُودِ عَلَی تَوْحِیدِکَ وَ قَطَعَ رَحِمَ الْکُفْرِ فِی إِعْزَازِ دِینِکَ وَ لَبِسَ ثَوْبَ الْبَلْوَی فِی مُجَاهَدَهِ أَعْدَائِکَ وَ أَوْجَبْتَ لَهُ بِکُلِّ أَذًی مَسَّهُ أَوْ کَیْدٍ أَحَسَّ بِهِ مِنَ الْفِئَهِ الَّتِی حَاوَلَتْ قَتْلَهُ فَضِیلَهَ تَفُوقُ الْفَضَائِلَ وَ یَمْلِکُ بِهَا الْجَزِیلَ مِنْ نَوَالِکَ وَ قَدْ [فَلَقَدْ] أَسَرَّ الْحَسْرَهَ وَ أَخْفَی الزَّفْرَهَ وَ تَجَرَّعَ الْغُصَّهَ وَ لَمْ یَتَخَطَّ مَا مَثَّلَ لَهُ وَحْیُکَ [مُثِّلَ مِنْ وَحْیِکَ] اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَیْهِ وَ عَلَی أَهْلِ بَیْتِهِ صَلاهً تَرْضَاهَا لَهُمْ وَ بَلِّغْهُمْ مِنَّا تَحِیَّهً کَثِیرَهً وَ سَلاما وَ آتِنَا مِنْ لَدُنْکَ فِی [مِنْ] مُوَالاتِهِمْ فَضْلا وَ إِحْسَانا وَ رَحْمَهً وَ غُفْرَانا إِنَّکَ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِیمِ. (2)

سپس چهار رکعت نماز زیارت با هر سوره ای که بخواهی به دو سلام بجا آر، و پس از آن تسبیح حضرت زهرا علیها السلام را بخوان و بگو:

اللَّهُمَّ إِنَّکَ قُلْتَ لِنَبِیِّکَ مُحَمَّدٍ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ لَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ جَاءُوکَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَ اسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابا رَحِیما وَ لَمْ أَحْضُرْ زَمَانَ رَسُولِکَ عَلَیْهِ وَ آلِهِ السَّلامُ اللَّهُمَّ وَ قَدْ زُرْتُهُ رَاغِبا تَائِبا مِنْ سَیِّئِ عَمَلِی وَ مُسْتَغْفِرا لَکَ مِنْ ذُنُوبِی وَ مُقِرّا لَکَ بِهَا وَ أَنْتَ أَعْلَمُ بِهَا مِنِّی وَ مُتَوَجِّها إِلَیْکَ بِنَبِیِّکَ نَبِیِّ الرَّحْمَهِ صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِ وَ آلِهِ فَاجْعَلْنِی اللَّهُمَّ بِمُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَیْتِهِ عِنْدَکَ وَجِیها فِی الدُّنْیَا وَ الْآخِرَهِ وَ مِنَ الْمُقَرَّبِینَ یَا مُحَمَّدُ یَا رَسُولَ اللَّهِ بِأَبِی

1- و رهاننده بندگان به اجازه ات از هلاکت، و فراخواننده آنان به دین استوارت، به فرمانت، اولین پیامبران در پیمان و آخرینشان در رسالت، آن پیامبری که فرو بردی او را در دریای فضیلت و منزلت بس بزرگ و درجه بس بلند و مرتبه شریف، و او را در صلب های پاک به امانت گذاشتی، و وی را از باب لطف و مهرت بر او از آن صلب ها به رحم های پاک منتقل کردی، آنگاه برای حفظ و حراست و نگهداری و پاسبانی اش، از قدرتت دیده بانی نگهدارنده گماشتی، که از وی به وسیله آن نگهدارنده آلودگی های مخش و رذیلت و معایب کار زشت را باز داشتی تا اینکه به وسیله آن حضرت دید بندگان را رفعت دادی، و سرزمینهای مرده را زنده کردی، به اینکه از نور ودلاتش، تاریکی های پرده ها را برطرف نمودی، و پوشاندی به وسیله او بر حرمت جامه های انوار را.

2- خدایا همچنان که او را به شرف این مرتبه کریمانه، و انداخته این منقبت عظیمه اختصاص دادی، بر او درود فرست چنان که به عهدت وفا کرد، و پیامدهایت را رساند، و بر توحیدت با اهل انکار جنگید، و خویشی خود را با اهل کفر برای سربلندی دینت قطع کرد و جامه گرفتاری را در مبارزه با دشمنانت به بر نمود، و تو هم در برابر هر آزادی که به او رسید، یا هر کیدی که آن را احساس کرد، از گروهی که قصد کشتنش را داشتند، واجب فرمودی، فضیلتی که بر فضائل برتری جوید، و به آن مالک شود عطای بس بزرگ را، چرا که آن حضرت اندوهش را پنهان کرد، و نفسهای پر غصه اش را مخفی نمود، و شربت اندوه را چشید، و از آنچه وحی ات برایش مشخص کرده بود، پا به فرا نگذاشت، خدایا بر او و اهل بیتش درود فرست، درودی که آن را برای آنها بپسندی و از جانب ما تحیت بسیار و سلام به آنان برسان، و از پیشگاهت بخاطر دوستی ایشان به ما فضل و احسان و رحمت و آمرزش عنایت کن، تو دارای فضل بسیار بزرگی.

أَنْتَ وَ أُمِّی یَا نَبِیَّ اللَّهِ یَا سَیِّدَ خَلْقِ اللَّهِ إِنِّی أَتَوَجَّهُ بِکَ إِلَی اللَّهِ رَبِّکَ وَ رَبِّی لِیَغْفِرَ لِی ذُنُوبِی وَ یَتَقَبَّلَ مِنِّی عَمَلِی، (1) وَ یَقْضِیَ لِی حَوَائِجِی فَکُنْ لِی شَفِیعا عِنْدَ رَبِّکَ وَ رَبِّی فَنِعْمَ الْمَسْئُولُ الْمَوْلَی رَبِّی وَ نِعْمَ الشَّفِیعُ أَنْتَ یَا مُحَمَّدُ عَلَیْکَ وَ عَلَی أَهْلِ بَیْتِکَ السَّلامُ اللَّهُمَّ وَ أَوْجِبْ لِی مِنْکَ الْمَغْفِرَهَ وَ الرَّحْمَهَ وَ الرِّزْقَ الْوَاسِعَ الطَّیِّبَ النَّافِعَ کَمَا أَوْجَبْتَ لِمَنْ أَتَی نَبِیَّکَ مُحَمَّدا صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِ وَ آلِهِ وَ هُوَ حَیٌّ فَأَقَرَّ لَهُ بِذُنُوبِهِ وَ اسْتَغْفَرَ لَهُ رَسُولُکَ عَلَیْهِ وَ آلِهِ السَّلامُ فَغَفَرْتَ لَهُ بِرَحْمَتِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ اللَّهُمَّ وَ قَدْ أَمَّلْتُکَ وَ رَجَوْتُکَ وَ قُمْتُ بَیْنَ یَدَیْکَ وَ رَغِبْتُ إِلَیْکَ عَمَّنْ سِوَاکَ وَ قَدْ أَمَّلْتُ جَزِیلَ ثَوَابِکَ وَ إِنِّی لَمُقِرٌّ [مُقِرٌّ] غَیْرُ مُنْکِرٍ وَ تَائِبٌ إِلَیْکَ مِمَّا اقْتَرَفْتُ وَ عَائِذٌ بِکَ فِی هَذَا الْمَقَامِ مِمَّا قَدَّمْتُ مِنَ الْأَعْمَالِ الَّتِی تَقَدَّمْتَ إِلَیَّ فِیهَا، (2) وَ نَهَیْتَنِی عَنْهَا وَ أَوْعَدْتَ عَلَیْهَا الْعِقَابَ وَ أَعُوذُ بِکَرَمِ وَجْهِکَ أَنْ تُقِیمَنِی مَقَامَ الْخِزْیِ وَ الذُّلِّ یَوْمَ تُهْتَکُ فِیهِ الْأَسْتَارُ وَ تَبْدُو فِیهِ الْأَسْرَارُ وَ الْفَضَائِحُ وَ تَرْعَدُ فِیهِ الْفَرَائِصُ یَوْمَ الْحَسْرَهِ وَ النَّدَامَهِ یَوْمَ الْآفِکَهِ یَوْمَ الْآزِفَهِ یَوْمَ التَّغَابُنِ یَوْمَ الْفَصْلِ یَوْمَ الْجَزَاءِ یَوْما کَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِینَ أَلْفَ سَنَهٍ یَوْمَ النَّفْخَهِ یَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَهُ تَتْبَعُهَا الرَّادِفَهُ یَوْمَ النَّشْرِ یَوْمَ الْعَرْضِ یَوْمَ یَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِینَ یَوْمَ یَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِیهِ وَ أُمِّهِ وَ أَبِیهِ وَ صَاحِبَتِهِ وَ بَنِیهِ یَوْمَ تَشَقَّقُ الْأَرْضُ وَ أَکْنَافُ السَّمَاءِ یَوْمَ تَأْتِی کُلُّ نَفْسٍ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا یَوْمَ یُرَدُّونَ إِلَی اللَّهِ فَیُنَبِّئُهُمْ بِمَا عَمِلُوا یَوْمَ لا یُغْنِی مَوْلًی عَنْ مَوْلًی شَیْئا وَ لا هُمْ یُنْصَرُونَ ، (3) إِلا مَنْ رَحِمَ

1- خدایا خود به پیامبرت محمّد (درود خدا بر او و خاندانش باد) فرمودی: اگر اینان هنگامی که بر خود ستم کردند، نزد تو می آمدند، از خدا آمرزش می خواستند، و پیامبر برای آنان طلب آمرزش می کرد، و به یقین خدا را توبه پذیر و رحیم می یافتند، و من در زمان پیامبرت (درود بر او و خاندانش) حاضر نبودم. خدایا اینک او را زیارت کردم زیارتی با رغبت، از بدی عملم توبه کننده ام، و از گناهانم از حضرتت خواستار آمرزشم، و به آن گناهان اعتراف دارم، و تو آنها را بهتر از من می دانی، به وسیله پیامبرت پیامبر رحمت (درودت بر او و آنان) متوجه به وجود توام، خدایا به محمّد و اهل بیتش مرا نزد خود در دنیا و آخرت آبرومند و از مقرّبان قرار ده، ای محمّد، ای رسول خدا، پدر و مادرم به فدایت، ای پیامبر خدا، ای آقای خلق خدا، من به وسیله تو به پیشگاه خدا رو می کنم پروردگارم و پروردگار تو، تا خدا گناهانم را بیامرزد، و عملم را قبول نماید،

2- و حاجاتم را برآورده سازد، تو هم ای رسول خدا نزد پروردگارت و پروردگارم شفیع من باش، پس چه خوب درخواست شده ای است مولا و پروردگارم، و چه خوب شفیعی هستی تو ای محمّد، بر تو و اهل بیتت سلام. خدایا از جانب خود آمرزش و رحمت، و روزی وسیع و پاکیزه و سودمند، برای من واجب فرما، چنان که واجب کردی برای کسی که به خدمت پیامبرت محمّد (درود تو بر او و خاندانش) آمد، درحالی که زنده بود، و به گناهانش اقرار کرد، و پیامبرت (درود بر او و خاندانش) برای او طلب آمرزش کرد، و تو او را آمرزیدی به حق مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان. خدایا به حقیقت تو را آرزومندم، و به تو امید بستم، و در پیشگاهت ایستادم و از غیر تو به تو میل کردم، و پاداش بزرگت را آرزو کردم، من اعتراف کننده ام نه انکار کننده، و از آنچه مرتکب شدم، توبه کننده به سوی تو هستم، و در این مقام پناهنده به توام، از آن اعمالی که پیشتر فرستادم، اعمالی که در آنها به من پیش دستی کردی،
3- و مرا از آنها نهی کردی، و بر آنها به من وعده کیفر دادی، پناه می آورم به بزرگواری ذاتت، از اینکه مرا در مقام رسوایی و خواری بپا داری، روزی که پرده ها در آن دریده شود، و اسرار و رسوایی ها در آن آشکار گردد، و اندام ها در آن بلرزد، روز حسرت و پشیمانی، روز تهمت، روز نزدیک، روز زیانکاری، روز جدا کردن، روز پاداش، روزی که طول آن پنجاه هزار سال است، روز دمیدن، روزی که بلزاند لرزاننده ای، روزی که از پی آن لرزاننده ای دیگر آید، روز گسترش، روز عرض اعمال، روزی که مردم در پیشگاه پروردگار جهانیان بپا خیزند، روزی که فرار کند انسان از برادر و مادر و پدر و همسر و فرزندانش، روزی که شکافته شود زمین، کرانه های آسمان، روزی که هرکسی بیاید، و از وجود خود دفاع کند، روزی که بندگان برگردانده شوند به سوی خدا و به آنچه انجام داده اند آگاهشان سازند، روزی که از رفیق به رفیق سودی نرسد، و نه آنان یاری شوند،

اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ يَوْمَ يُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَهِ يَوْمَ يُرَدُّونَ إِلَى اللَّهِ مَوْلاهُمُ الْحَقِّ يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعاً كَأَنَّهُمْ إِلَى نُصُبٍ يُوفِضُونَ وَ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ إِلَى اللَّهِ يَوْمَ الْوَاقِعَهِ يَوْمَ تُرَجُّ الْأَرْضُ رَجّا يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ وَ تَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ وَ لا يُسْأَلُ حَمِيمٌ حَمِيما يَوْمَ الشَّاهِدِ وَ الْمَشْهُودِ يَوْمَ تَكُونُ الْمَلائِكَهُ صَفّاً صَفّا اللَّهُمَّ ارْحَمْ مَوْقِفِی فِی ذَلِکَ الْیَوْمِ بِمَوْقِفِی فِی هَذَا الْیَوْمِ وَ لا تُخْزِنِی فِی ذَلِکَ الْمَوْقِفِ [الْیَوْمِ] بِمَا جَنَیْتُ عَلَی نَفْسِی وَ اجْعَلْ یَا رَبِّ فِی ذَلِکَ الْیَوْمِ مَعَ أَوْلِیَائِکَ مُنْطَلَقِی وَ فِی زُمْرَهِ مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَیْتِهِ عَلَیْهِمُ السَّلامُ مَحْشَرِی وَ اجْعَلْ حَوْضَهُ مَوْرِدِی، (1) وَ فِی الْغُرِّ الْکِرَامِ مَصْدَرِی وَ أَعْطِنِی کِتَابِی بِیَمِینِی حَتَّی أَفُوزَ بِحَسَنَاتِی وَ تُبَیِّضَ بِهِ وَجْهِی وَ تُیَسِّرَ بِهِ حِسَابِی وَ تُرَجِّحَ بِهِ مِیزَانِی وَ أَمْضِیَ مَعَ الْفَائِزِینَ مِنْ عِبَادِکَ الصَّالِحِینَ إِلَی رِضْوَانِکَ وَ جِنَانِکَ إِلَهَ الْعَالَمِینَ اللَّهُمَّ إِنِّی أَعُوذُ بِکَ مِنْ أَنْ تَفْضَحَنِی فِی ذَلِکَ الْیَوْمِ بَیْنَ یَدَیِ الْخَلائِقِ بِجَرِیرَتِی أَوْ أَنْ أَلْقَی الْخِزْیَ وَ النَّدَامَهَ بِخَطِیئَتِی أَوْ أَنْ تُظْهِرَ فِیهِ سَیِّئَاتِی عَلَی حَسَنَاتِی أَوْ أَنْ تُنَوِّهَ بَیْنَ الْخَلائِقِ بِاسْمِی یَا کَرِیمُ یَا کَرِیمُ الْعَفْوَ الْعَفْوَ السَّتْرَ السَّتْرَ . (2) اللَّهُمَّ وَ أَعُوذُ بِکَ مِنْ أَنْ یَکُونَ فِی ذَلِکَ الْیَوْمِ فِی مَوَاقِفِ الْأَشْرَارِ مَوْقِفِی أَوْ فِی مَقَامِ الْأَشْقِیَاءِ مَقَامِی وَ إِذَا مَیَّزْتَ بَیْنَ خَلْقِکَ فَسُقْتَ کُلاً بِأَعْمَالِهِمْ زُمَراً إِلَی مَنَازِلِهِمْ فَسُقْنِی بِرَحْمَتِکَ فِی عِبَادِکَ الصَّالِحِینَ وَ فِی زُمْرَهِ أَوْلِیَائِکَ الْمُتَّقِینَ إِلَی جَنَّاتِکَ یَا رَبَّ الْعَالَمِینَ. (3)

پس آن حضرت را وداع کن و بگو:

السَّلامُ عَلَیْکَ یَا رَسُولَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ أَیُّهَا الْبَشِیرُ النَّذِیرُ السَّلامُ

1- مگر آن که را خدا رحم کند، که او عزیز و رحیم است، روزی که مردم بازگردانده شوند به سوی دانای نهان و آشکار، روزی که بازگردانده شوند به سوی خدا، سرپروست حقشان روزی که از قبرها شتابان درآیند، گویی به سوی نشانه هایی می دوند، و گویی ملخ هایی پراکنده اند، در حالی که چشم دوخته اند به سوی دعوت کننده به جانب خدا، روز واقعه، روزی که زمین به سختی بلرزد، روزی که آسمان همانند معدن گداخته می شود، و کوهها همانند پنبه زده شده، و خویشی از وضع خویش پرسیده نشود، روز گواه روز گواهی شده، روزی که فرشتگان صف در صف باشند. خدایا به حالم در آن روز، به خاطر وضعی که امروز دارم رحم کن، و در آن حال به آنچه بر خود جنایت کردم رسوایم مکن، و راه مرا در آن روز ای پروردگارم

با اولیایت، و محلّ گردآمدن مرا در گروه محمّد و اهل بیتش (درود بر آنان) قرار ده، ورودگاه مرا حوض او،
2- و بازگشتگاهم را در میان سپیدرویان ارجمند مقرّر فرما، و نامه عملم را به دست راستم ده، تا به وسیله حسناتم رستگار گردم، تا رویم را به آن سبب سپید گردانی، و حسابم را آسان سازی و ترازویم را سنگین کنی، تا با رستگاران از بندگان صالحت به جانب خشنودی ات و بهشت هایت بروم، ای معبود جهانیان. خدایا به تو پناه می آورم از اینکه در آن روز، در برابر خلایق به گناهم رسوایم سازی، یا به خاطر خطایم با خواری و پشیمانی و دمساز گردم، یا در آن روز بدی هایم را برخوبی هایم غالب گردانی، یا مرا با نامم در میان خلایق ندا دهی، ای بزرگوار، ای بزرگوار، گذشت نما، گذشت نما، پرده پوشی کن، پرده پوشی کن.
3- خدایا به تو پناه می آورم از اینکه در آن روز جایگاه هم در جایگاه های بدکاران باشد، یا مقامم در مقام مردم بدفرجام قرار گیرد، و زمانی که میان بندگانت جدایی اندازی، پس سوق دادی همه را با اعمالشان، گروه گروه به منازلشان، مرا با رحمتت به میان بندگان شایسته ات، در گروه اولیای پرهیزکارت به جانب بهشتیان سوق ده، ای پروردگار جهانیان.

عَلَيْکَ أَيُّهَا السِّرَاجُ الْمُنِيرُ السَّلامُ عَلَيْکَ أَيُّهَا السَّفِيرُ بَيْنَ اللَّهِ وَ بَيْنَ خَلْقِهِ أَشْهَدُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنَّکَ كُنْتَ نُورا فِي الْأَصْلابِ الشَّامِخَهِ وَ الْأَرْحَامِ الْمُطَهَّرَهِ لَمْ تُنَجِّسْکَ الْجَاهِلِيَّهُ بِأَنْجَاسِهَا وَ لَمْ تُلْبِسْکَ مِنْ مُدْلَهِمَّاتِ ثِيَابِهَا وَ أَشْهَدُ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنِّي مُؤْمِنٌ بِکَ وَ بِالْأَئِمَّهِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِکَ مُوقِنٌ بِجَمِيعِ مَا أَتَيْتَ بِهِ رَاضٍ مُؤْمِنٌ وَ أَشْهَدُ أَنَّ الْأَئِمَّهَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِکَ أَعْلامُ الْهُدَى وَ الْعُرْوَهُ الْوُثْقَى وَ الْحُجَّهُ عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا اللَّهُمَّ لا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ زِيَارَهِ نَبِيِّکَ عَلَيْهِ وَ آلِهِ السَّلامُ، (1) وَ إِنْ تَوَفَّيْتَنِي فَإِنِّي أَشْهَدُ فِي مَمَاتِي عَلَى مَا أَشْهَدُ عَلَيْهِ فِي حَيَاتِي أَنَّکَ أَنْتَ اللَّهُ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ وَحْدَکَ لا شَرِيکَ لَکَ وَ أَنَّ مُحَمَّدا عَبْدُکَ وَ رَسُولُکَ وَ أَنَّ الْأَئِمَّهَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ أَوْلِيَاؤُکَ وَ أَنْصَارُکَ وَ حُجَجُکَ عَلَى خَلْقِکَ وَ خُلَفَاؤُکَ فِي عِبَادِکَ وَ أَعْلامُکَ فِي بِلادِکَ وَ خُزَّانُ عِلْمِکَ وَ حَفَظَهُ سِرِّکَ وَ تَرَاجِمَهُ وَحْيِکَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ بَلِّغْ رُوحَ نَبِيِّکَ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ فِي سَاعَتِي هَذِهِ وَ فِي كُلِّ سَاعَهٍ تَحِيَّهً مِنِّي وَ سَلاما وَ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ لا جَعَلَهُ اللَّهُ آخِرَ تَسْلِيمِي عَلَيْکَ. (2)

زیارت حضرت رسول(ص) و ائمه هدی علیهم السلام در روزهای جمعه از راه دور

شیخ طوسی در «مصباح» و سیّد ابن طاووس در کتاب جمال الاسبوع در رابطه با اعمال روز جمعه فرموده اند: زیارت رسول خدا صلی اللّه علیه و آله در روز جمعه مستحبّ است و از امام صادق علیه السّلام روایت کرده اند: هرکه در شهر خود باشد و بخواهد قبر رسول خدا و امیر المؤمنین و فاطمه و حسن و حسین و سایر حجج طاهره علیهم

1- سلام بر تو ای رسول خدا، سلام بر تو ای مژده ده و بیم ده، سلام بر تو ای چراغ نوربخش، سلام بر تو ای سفیر بین خدا و بندگان خدا، گواهی می دهم ای رسول خدا، که تو نوری بودی در صلبهای ارجمند، و رحمهای پاک، جاهلیت با ناپاکیهایش ناپاکت نکرد، و از جامه های چرکینش تو را نپوشاند، و گواهی می دهم ای رسول خدا که من به حضرت تو، و امامان از اهل بیتت ایمان دارم، و به همه آنچه تو آورده ای خشنود و معتقدم، و گواهی می دهم که امامان از اهل بیتت مشعل های هدایت و دستاویزهای استوار و حجّت های بر اهل جهانند. خدایا این زیارتم را آخرین زیارت پیامبرت (درود بر او و خاندانش) قرار مده،
2- اگر مرا میراندی، پس من در مردنم شهادت می دهم بر آنچه در حیاتم شهادت دادم، که تویی خدا، معبودی جز تو نیست، یگانه و بی شریکی، و

محمّد بنده و فرستاده تو است، و امامان از اهل بیتش اولیایت، و یارانت، و حجّت های تو بر خلقت، و جانشینان تو در میان بندگانت، و نشانه های تو در کشورهایت، و خزانه داران دانشت، و نگهبانان رازت، و ترجمانان وحیت می باشند. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و به روان محمّد و خاندانش در این ساعت و در هر ساعت از جانب من تحیّت و سلام برسان، و سلام و رحمت و برکات خدا بر تو باد ای رسول خدا، خدا این سلام را آخرین سلام من قرار ندهد.

السّلام را زیارت کند در روز جمعه غسل کند، و دو جامه پاکیزه بپوشد، و به صحرایی برود و به روایت دیگر بر بام خانه بالا رود، چهار رکعت نماز با هر سوره ای که ممکن شود بخواند، و پس از پایان نماز، رو به قبله بایستد و بگوید:

صوت

***

السَّلامُ عَلَیْکَ أَیُّهَا النَّبِیُّ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ السَّلامُ عَلَیْکَ أَیُّهَا النَّبِیُّ الْمُرْسَلُ وَ الْوَصِیُّ الْمُرْتَضَی وَ السَّیِّدَهُ الْکُبْرَی وَ السَّیِّدَهُ الزَّهْرَاءُ وَ السِّبْطَانِ الْمُنْتَجَبَانِ وَ الْأَوْلادُ الْأَعْلامُ وَ الْأُمَنَاءُ الْمُنْتَجَبُونَ [الْمُسْتَخْزَنُونَ] جِئْتُ انْقِطَاعاً إِلَیْکُمْ وَ إِلَی آبَائِکُمْ وَ وَلَدِکُمُ الْخَلَفِ عَلَی بَرَکَهِ الْحَقِّ فَقَلْبِی لَکُمْ مُسَلِّمٌ وَ نُصْرَتِی لَکُمْ مُعَدَّهٌ حَتَّی یَحْکُمَ اللَّهُ بِدِینِهِ فَمَعَکُمْ مَعَکُمْ لا مَعَ عَدُوِّکُمْ إِنِّی لَمِنَ الْقَائِلِینَ بِفَضْلِکُمْ مُقِرٌّ بِرَجْعَتِکُمْ لا أُنْکِرُ لِلَّهِ قُدْرَهً وَ لا أَزْعُمُ إِلا مَا شَاءَ اللَّهُ سُبْحَانَ اللَّهِ ذِی الْمُلْکِ وَ الْمَلَکُوتِ یُسَبِّحُ اللَّهَ بِأَسْمَائِهِ جَمِیعُ خَلْقِهِ وَ السَّلامُ عَلَی أَرْوَاحِکُمْ وَ أَجْسَادِکُمْ وَ السَّلامُ عَلَیْکُمْ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ. (1)

صلوات بر حضرت رسول(ص) و فضیلت آن

مؤلّف گوید: روایات بسیار وارد شده که از هر کجا سلام و صلوات بر رسول خدا صلی اللّه علیه و آله فرستاده شود، به آن حضرت خواهد رسید.

در روایتی وارد شده: ملکی موکّل است هر مؤمنی بگوید: صلّی اللّه علی محمّد و اله و سلّم آن ملک در جواب او بگوید: و علیک پس از آن به حضرت عرض کند: ای رسول خدا فلان شخص بر شما سلام داد، آن حضرت فرماید: و علیه السلام.

در روایت معتبر آمده، آن حضرت فرمود: هرکه قبر مرا پس از مرگ من زیارت کند، مانند کسی است که در حیاتم به سوی من

1- سلام و رحمت و برکات خدا بر تو ای پیامبر، سلام بر تو ای پیامبر فرستاده شده، و بر وصیّ ملقّب به مرتضی، و بانوی بزرگ، و سیّده زهرا و ده فرزندزاده برگزیده، و اولاد برجسته، و امینان نجیبت، آمدم با جدایی از خلق، به جانب شما و پدرانتان، و فرزندتان، آن یادگار صالح به برکت حق، دلم تسلیم شماست، یاریام برای شما آماده است، تا خدا به دینش حکم کند، با شمایم با شما، نه با دشمنان شما، من به فضل شما گویایم و به رجعت شما اقرار دارم، هیچ قدرتی را برا خدا انکار ندارم، و گمان ندارم جز آنچه را خدا خواسته باشد، منزّه است خدا، دارنده ملک و ملکوت، خدایا را با نامهایش همه خلقش تسبیح میکنند. سلام بر جانها و بدنهای شما، و سلام و رحمت و برکات خدا بر شما باد.

هجرت کرده، پس هرگاه استطاعت ندارید، به زیارت قبر من آیید، به سوی من سلام فرستید، که آن سلام به من خواهد رسید، و اخبار با این مضمون بسیار است، و ما در باب اول در ذکر زیارت حجج طاهره در ایام هفته، دو زیارت برای رسول خدا صلی اللّه علیه و آله در روز شنبه نقل کردیم، اگر خواستی به آنجا مراجعه کن، و خود را به فیض خواندن آنها نائل ساز [در زیارت امیر المؤمنین علیه السلام در اذن دخول رواق مطهرش زیارت مختصری از پیامبر (ص) بیاید.

مؤلّف] .

شایسته است صلوات فرستادن بر آن حضرت به آن صلواتی که حضرت امیر المؤمنین علیه السّلام در یکی از خطبه های خود در روز جمعه، بر آن جناب فرستاد، این صلوات در کتاب «روضه کافی» چنین است:

صوت

***

إِنَّ اللَّهَ وَ مَلائِکَتَهُ یُصَلُّونَ عَلَی النَّبِیِّ یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَیْهِ وَ سَلِّمُوا تَسْلِیما اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ بَارِکْ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ تَحَنَّنْ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ سَلِّمْ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ کَأَفْضَلِ مَا صَلَّیْتَ وَ بَارَکْتَ وَ تَرَحَّمْتَ وَ تَحَنَّنْتَ وَ سَلَّمْتَ عَلَی إِبْرَاهِیمَ وَ آلِ إِبْرَاهِیمَ إِنَّکَ حَمِیدٌ مَجِیدٌ اللَّهُمَّ أَعْطِ مُحَمَّدا الْوَسِیلَةَ وَ الشَّرَفَ وَ الْفَضِیلَةَ وَ الْمَنْزِلَةَ الْکَرِیمَةَ اللَّهُمَّ اجْعَلْ مُحَمَّدا وَ آلَ مُحَمَّدٍ أَعْظَمَ الْخَلائِقِ کُلِّهِمْ شَرَفا یَوْمَ الْقِیَامَهِ وَ أَقْرَبَهُمْ مِنْکَ مَقْعَدا وَ أَوْجَهَهُمْ عِنْدَکَ یَوْمَ الْقِیَامَهِ جَاها وَ أَفْضَلَهُمْ عِنْدَکَ مَنْزِلَةً وَ نَصِیبا اللَّهُمَّ أَعْطِ مُحَمَّدا أَشْرَفَ الْمَقَامِ وَ حِبَاءَ السَّلامِ وَ شَفَاعَهَ الْإِسْلامِ اللَّهُمَّ وَ أَلْحِقْنَا بِهِ غَیْرَ خَزَایَا وَ لا نَاکِثِینَ وَ لا نَادِمِینَ وَ

لا مُبَدِّلِينَ إِلَهَ الْحَقِّ آمِينَ. (1)

و در اواخر باب زیارت صلواتی بر آن حضرت و خاندان او علیهم السّلام خواهد آمد.

زیارت ائمه بقیع علیهم السلام

یعنی: حضرت امام حسن مجتبی، و امام زین العابدین و امام محمّد باقر و امام جعفر صادق علیهم السّلام

چون خواستی این بزرگواران را زیارت کنی، باید آنچه در آداب زیارت ذکر شد بجا آوری یعنی غسل و طهارت، و پوشیدن جامه های پاک و پاکیزه، و استعمال بوی خوش و اذن دخول و مانند اینها.

و نیز چنین بگو:

یَا مَوَالِیَّ یَا أَبْنَاءَ رَسُولِ اللَّهِ عَبْدُکُمْ وَ ابْنُ أَمَتِکُمُ الذَّلِیلُ بَیْنَ أَیْدِیکُمْ وَ الْمُضْعِفُ [الْمُضْعَفُ] فِی عُلُوِّ قَدْرِکُمْ وَ الْمُعْتَرِفُ بِحَقِّکُمْ جَاءَکُمْ مُسْتَجِیراً بِکُمْ قَاصِداً إِلَی حَرَمِکُمْ مُتَقَرِّباً إِلَی مَقَامِکُمْ مُتَوَسِّلاً إِلَی اللَّهِ تَعَالَی بِکُمْ أَ أَدْخُلُ یَا مَوَالِیَّ أَ أَدْخُلُ یَا أَوْلِیَاءَ اللَّهِ أَ أَدْخُلُ یَا مَلائِکَةَ اللَّهِ الْمُحْدِقِینَ بِهَذَا الْحَرَمِ الْمُقِیمِینَ بِهَذَا الْمَشْهَدِ، (2)

صوت

***

و پس از خشوع و خضوع و رقّت وارد شو، و پای راست را در ورودت مقدّم بدار و بگو:

اللَّهُ أَکْبَرُ کَبِیراً وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ کَثِیراً وَ سُبْحَانَ اللَّهِ بُکْرَةً وَ أَصِیلاً وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْفَرْدِ الصَّمَدِ الْمَاجِدِ الْأَحَدِ الْمُتَفَضِّلِ الْمَنَّانِ الْمُتَطَوِّلِ الْحَنَّانِ الَّذِی مَنَّ بِطَوْلِهِ وَ سَهَّلَ زِیَارَةَ سَادَاتِی بِإِحْسَانِهِ وَ لَمْ یَجْعَلْنِی عَنْ زِیَارَتِهِمْ مَمْنُوعاً بَلْ تَطَوَّلَ وَ مَنَحَ. (3)

پس نزدیک قبور مقدّسه ایشان برو، و پشت به قبله و رو به قبر ایشان بگو:

السَّلامُ عَلَیْکُمْ أَئِمَّهَ الْهُدَی السَّلامُ عَلَیْکُمْ أَهْلَ التَّقْوَی السَّلامُ عَلَیْکُمْ أَیُّهَا الْحُجَجُ عَلَی أَهْلِ الدُّنْیَا السَّلامُ عَلَیْکُمْ أَیُّهَا الْقُوَّامُ فِی الْبَرِیَّهِ بِالْقِسْطِ السَّلامُ عَلَیْکُمْ أَهْلَ الصَّفْوَهِ السَّلامُ عَلَیْکُمْ آلَ رَسُولِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکُمْ أَهْلَ النَّجْوَی

1- به درستی که خدا و فرشتگانش بر پیامبر درود می فرستند، ای کسانی که ایمان آورده اید، بر او درود فرستید و سلام کنید سلامی کامل، خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و بر محمّد و خاندان محمّد برکت ده، و بر محمّد و خاندان محمّد مهر ورز، و بر محمّد و خاندان محمّد سلام فرست، همانند برترین درود و برکت و رحمت و مهرورزی و سلامی که بر ابراهیم و خاندان ابراهیم فرستادی، تو ستوده و بزرگواری. خدایا به محمّد عطا کن وسیله و شرف و برتری و منزلت کریمانه. خدایا قرار ده محمّد و خاندان را بزرگترین همه خلایق، از جهت شرافت در روز قیامت، و نزدیک ترین آنها به خود از نظر جایگاه، و آبرومندترین شان در روز قیامت از جهت شرف و عزت و برترین شان در پیشگاهت از حیث منزلت و بهره مندی. خدایا به محمّد شریف ترین مقام و جایزه و سلام و شفاعت اسلام را عطا کن. خدایا ما را به او ملحق گردان نه با رسوایی و پیمان شکنی، و پشیمانی و تغییر حقایق، ای معبود حق دعاها مستجاب باد.
2- ای سرپرستان من، ای فرزندان رسول خدا، بنده شما، و فرزند کنیز شمایم، که خوار در برابرتان هستم، و فزاینده در والایی قدرتان، و اعتراف کننده به حق شما، آمده به پیشگاهتان، درحالیکه پناهنده به شما و قصد کننده حرم شما، و متقرّب به سوی شماست، متوسّل به خدا است به وسیله شما، آیا وارد شوم ای سرپرستانم، آیا وارد شوم ای اولیای خدا آیا وارد شوم ای ملائکه خدا، که در برگیرنده این حرم، و مقیم در این زیارتگاه هستید؟
3- خدا بزرگتر است، بزرگتر، خدا را سپاس بسیار، در بامداد و شامگاه، و سپاس خدای را خدای فرد و بی نیاز، و بزرگوار و یکتا تفضّل کننده و نعمت دهنده، و عطابخش و مهروز، خدایی که به کرمش منّت نهاد، و به احسانش زیارت سرورانم را آسان نمود و از زیارتشان محرومم نکرد، بلکه تفضّل و بخشش بی پایان بیدریغ نمود.

أَشْهَدُ أَنَّكُمْ قَدْ بَلَّغْتُمْ وَ نَصَحْتُمْ وَ صَبَرْتُمْ فِی ذَاتِ اللَّهِ وَ کُذِّبْتُمْ وَ أُسِی ءَ إِلَیْکُمْ فَغَفَرْتُمْ وَ أَشْهَدُ أَنَّکُمُ الْأَئِمَّهُ الرَّاشِدُونَ الْمُهْتَدُونَ وَ أَنَّ طَاعَتَکُمْ مَفْرُوضَهٌ وَ أَنَّ قَوْلَکُمُ الصِّدْقُ وَ أَنَّکُمْ دَعَوْتُمْ فَلَمْ تُجَابُوا وَ أَمَرْتُمْ فَلَمْ تُطَاعُوا وَ أَنَّکُمْ دَعَائِمُ الدِّینِ وَ أَرْکَانُ الْأَرْضِ، (1) لَمْ تَزَالُوا بِعَیْنِ اللَّهِ یَنْسَخُکُمْ مِنْ أَصْلابِ کُلِّ مُطَهَّرٍ وَ یَنْقُلُکُمْ مِنْ أَرْحَامِ الْمُطَهَّرَاتِ لَمْ تُدَنِّسْکُمُ الْجَاهِلِیَّهُ الْجَهْلاءُ وَ لَمْ تَشْرَکْ فِیکُمْ فِتَنُ الْأَهْوَاءِ طِبْتُمْ وَ طَابَ مَنْبِتُکُمْ مَنَّ بِکُمْ عَلَیْنَا دَیَّانُ الدِّینِ فَجَعَلَکُمْ فِی بُیُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَ یُذْکَرَ فِیهَا اسْمُهُ وَ جَعَلَ صَلاتَنَا عَلَیْکُمْ رَحْمَهً لَنَا وَ کَفَّارَهً لِذُنُوبِنَا إِذِ اخْتَارَکُمُ اللَّهُ لَنَا وَ طَیَّبَ خَلْقَنَا بِمَا مَنَّ عَلَیْنَا مِنْ وِلایَتِکُمْ وَ کُنَّا عِنْدَهُ مُسَمِّینَ بِعِلْمِکُمْ مُعْتَرِفِینَ بِتَصْدِیقِنَا إِیَّاکُمْ وَ هَذَا مَقَامُ مَنْ أَسْرَفَ وَ أَخْطَأَ وَ اسْتَکَانَ وَ أَقَرَّ بِمَا جَنَی وَ رَجَا بِمَقَامِهِ الْخَلاصَ وَ أَنْ یَسْتَنْقِذَهُ بِکُمْ مُسْتَنْقِذُ الْهَلْکَی مِنَ الرَّدَی فَکُونُوا لِی شُفَعَاءَ، (2) فَقَدْ وَفَدْتُ إِلَیْکُمْ إِذْ رَغِبَ عَنْکُمْ أَهْلُ الدُّنْیَا وَ اتَّخَذُوا آیَاتِ اللَّهِ هُزُوا وَ اسْتَکْبَرُوا عَنْهَا و در اینجا سر بالا کن و بگو یَا مَنْ هُوَ قَائِمٌ لا یَسْهُو وَ دَائِمٌ لا یَلْهُو وَ مُحِیطٌ بِکُلِّ شَیْ ءٍ لَکَ الْمَنُّ بِمَا وَفَّقْتَنِی وَ عَرَّفْتَنِی بِمَا أَقَمْتَنِی عَلَیْهِ إِذْ صَدَّ عَنْهُ عِبَادُکَ وَ جَهِلُوا مَعْرِفَتَهُ وَ اسْتَخَفُّوا بِحَقِّهِ وَ مَالُوا إِلَی سِوَاهُ فَکَانَتِ الْمِنَّهُ مِنْکَ عَلَیَّ مَعَ أَقْوَامٍ خَصَصْتَهُمْ بِمَا خَصَصْتَنِی بِهِ فَلَکَ الْحَمْدُ إِذْ کُنْتُ عِنْدَکَ فِی مَقَامِی هَذَا مَذْکُوراً مَکْتُوباً فَلا تَحْرِمْنِی مَا رَجَوْتُ وَ لا تُخَیِّبْنِی فِیمَا دَعَوْتُ بِحُرْمَهِ مُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِینَ وَ صَلَّی اللَّهُ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ . (3)

1- سلام بر شما ای پیشوایان هدایت، سلام بر شما ای اهل پرهیزکاری، سلام بر شما ای حجّت ها بر اهل دنیا، سلام بر شما ای قیام کنندگان به عدالت در میان آفریدگان، سلام بر شما ای اهل برگزیدگی، سلام بر شما ای خاندان رسول خدا، سلام بر شما ای اهل راز، شهادت می دهم که دعوت حق را رساندید، و خیرخواهی نمودید، و در راه حق شکیبایی کردید، و تکذیب شدید، و نسبت به شما بدرفتاری شد، ولی شما گذشت کردید، و شهادت می دهم که شما امامان هدایت و هدایت یافته اید، و طاعت شما واجب، و گفتار شما صدق است، شما دعوت کردید، ولی اجابت نشدید، و دستور دادید، ولی اطاعت تان نکردند، شما ستون های دین و پایه های زمین هستید،

2- همواره تحت توجّه خدا بودید، که شما را از صلب های هر انسان پاک بر می داشت، و به رحم های پاکیزه منتقل تان می نمود، جاهلیت سخت و سنگین شما را آلوده نکرد، و فتنه های هوا در شما شرکت نجست، پاک

بودید و جای روییدن شما پاک بود، جزادهنده روز جزا به وجود شما بر ما منّت نهاد، پس قرارتان داد در خانه هایی که خدا اجازه داد رفعت یابد، و نامشان در آن خانه ها ذکر گردد، و درودمان را بر شما رحمت برای ما و کفاره گناهانمان قرار داد، زیرا خدا شما را برای ما انتخاب کرد، و آفرینش ما را به آنچه از ولایت شما بر ما منّت نهاد و پاکیزه ساخت، و ما در پیشگاه خدا از نامبردگان به دانش شما و اقرارکنندگان به تصدیق مان نسبت به شما بودیم، این است جایگاه کسی که زیاده روی کرد، و دچار خطا شد، و درمانده گشت، و به آنچه جنایت کرد اقرار نمود، و به این جایگاهش نجات خود را مید دارد، و اینکه به وسیله شما از ورطه هلاکت برهاندش رهاننده هلاک شدگان شما شفیعان من باشید،
3- آنگاه که وارد بر شما شوم همانگاه که مردم دنیا از شما روگردانده اند، و آیات خدا را به مسخره گرفتند، و از قبول آنها تکبّر کردند، ای که او پابرجاست و غفلت نمی کند، و پاینده است و سرگرم نمی شود، و به همه چیز احاطه دارد، تو را منّت است به آنچه مرا موفّق نمودی، و شناساندی به من آنچه را بر آنم واداشتی، آنگاه که بندگانت از او بازداشتند، و شناختش را نادان بودند، و حقّش را سبک شمردند، و به جانب غیر او میل نمودند، پس از جانب تو بر من منّت بود، با اقوامی که اختصاص دادی آنها را به آنچه مرا به آن اختصاص دادی، پس تو را سپاس، به خاطر اینکه در این جایگاهم نزد تو یاد شده و ثبت شده بودم، از آنچه امید کردم مرا محروم مکن، و در آنچه خواندم ناامید مساز، به حرمت محمّد و خاندان پاکش، و درود خدا بر محمّد و خاندان محمّد.

س برای خود به هرچه که خواهی دعا کن.

شیخ طوسی (ره) در کتاب «تهذیب» فرموده: پس از آن هشت رکعت نماز زیارت بجای آور، برای هر امامی دو رکعت و شیخ طوسی و سیّد ابن طاووس گفته اند چون خواستی ایشان را وداع کنی، بگو:

السَّلامُ عَلَیْکُمْ أَئِمَّهَ الْهُدَی وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ أَسْتَوْدِعُکُمُ اللَّهَ وَ أَقْرَأُ عَلَیْکُمُ السَّلامُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ بِالرَّسُولِ وَ بِمَا جِئْتُمْ بِهِ وَ دَلَلْتُمْ عَلَیْهِ اللَّهُمَّ فَاکْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِینَ. (1)

سپس بسیار دعا کن، و از خدا بخواه، که دیگر بار تو را به زیارت ایشان برگرداند، و زیارت آن بزرگواران آخرین زیارت تو نباشد.

علاّمه مجلسی (ره) ، در «بحار» از یکی از نسخه های قدیمی، زیارت مبسوطی ایراد فرموده و چون به تصریح ایشان و دیگران، بهترین زیارات برای آن بزرگواران زیارات جامعه است [مجموعه ای زیارات است که به هر کدام زیارت جامعه گفته میشود مانند زیارت امین اللّه، جامعه معروفه و...] که پس از این ذکر خواهد شد ان شاء اللّه، به همین خاطر ما در این مقام به همین اندازه اکتفا کردیم و در باب اول، در ذکر زیارات حجج طاهره علیهم السّلام در ایام هفته، زیارتی برای حضرت امام حسن علیه السّلام و زیارتی برای این سه امام بزرگوار نقل کردیم، از آنها غفلت نشود بدان که ما در زیارت هر یک از حجج طاهره علیهم السّلام غیز از ائمه بقیع علیهم السّلام صلواتی برای صاحب زیارت ذکر میکنیم، و در صلوات بر این بزرگواران اکتفا میکنیم به صلواتی که در آخر باب زیارات ذکر میشود، به آنجا رجوع شود، و با

1- سلام و رحمت و برکات خدا بر شما ای پیشوایان هدایت، شما را به خدا میسپارم، و بر شما سلام میفرستم، به خدا و رسول، و به آنچه شما آورید و بر آن راهنمایی کردید ایمان آوردیم، خدایا ما را با گواهان بنویس.

ذکر صلوات بر ایشان ترازوی اعمال حسنه خود را سنگین کن.

قطعه ای از قصیده ازری

بدان که کثرت شوق این مهجور شکسته به آن مشاهد مشرفه مرا وادار می کند که از قصیده هائیه [یعنی قصیده ای که قافیه آن حرف «ه» است] فاضل اوحدی، مادح آل احمدی جناب شیخ ازری (ره) چند شعری که مناسب با این مقام است ذکر کنم و خود را به آن مشغول نمایم.

درباره این قصیده از شیخ الفقهاء العظام خاتم المجتهدین الفخام شیخ محمّد حسن، صاحب «جواهر الکلام» نقل شده، که آرزو می کرد آن قصیده در نامه عمل او نوشته شود و کتاب با عظمت «جواهر» در نامه عمل ازری ثبت گردد، ازری (ره) چنین فرموده است:

إِنَّ تِلْکَ الْقُلُوبَ أَقْلَقَهَا الْوَجْدُ وَ أَدْمَی تِلْکَ الْعُیُونَ بُکَاهَا (1)

کَانَ أَنْکَی الْخُطُوبِ لَمْ یُبْکِ مِنِّی مُقْلَةً لَکِنِ الْهَوَی أَبْکَاهَا (2)

کُلَّ یَوْمٍ لِلْحَادِثَاتِ عَوَادٍ لَیْسَ یَقْوَی رَضْوَی عَلَی مُلْتَقَاهَا (3)

کَیْفَ یُرْجَی الْخَلاصُ مِنْهُنَّ إِلا بِذِمَامٍ مِنْ سَیِّدِ الرُّسُلِ طَهَ (4)

مَعْقِلُ الْخَائِفِینَ مِنْ کُلِّ خَوْفٍ أَوْفَرُ الْعُرُبِ ذِمَّةً أَوْفَاهَا (5)

مَصْدَرُ الْعِلْمِ لَیْسَ إِلا لَدَیْهِ خَبَرُ الْکَائِنَاتِ مِنْ مُبْتَدَاهَا (6)

فَاضَ لِلْخَلْقِ مِنْهُ عِلْمٌ وَ حِلْمٌ أَخَذَتْ مِنْهُمَا الْعُقُولُ نُهَاهَا (7)

نَوَّهَتْ بِاسْمِهِ السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ کَمَا نَوَّهَتْ بِصُبْحٍ ذَکَاهَا (8)

وَ غَدَتْ تَنْشُرُ الْفَضَائِلَ عَنْهُ کُلُّ قَوْمٍ عَلَی اخْتِلافِ لُغَاهَا (9)

طَرِبَتْ لاسْمِهِ الثَّرَی فَاسْتَطَالَتْ فَوْقَ عُلْوِیَّهِ السَّمَا سُفْلاهَا (10)

جَازَ مِنْ جَوْهَرِ التَّقَدُّسِ ذَاتا تَاهَتِ الْأَنْبِیَاءُ فِی مَعْنَاهَا (11)

لا تُجِلْ فِی صِفَاتِ أَحْمَدَ فِکْرا فَهِیَ الصُّورَةُ الَّتِی لَنْ تَرَاهَا (12)

أیُّ خَلْقٍ لِلّهِ أعْظَمُ مِنْهُ وَ هُوَ الْغَایَهُ الّتِی اسْتَقْصَاهَا (13)

قَلَّبَ الْخَافِقَیْنِ ظَهْرا لِبَطْنٍ فَرَأَی ذَاتَ أَحْمَدَ

ص: 498

1- به راستی که شوق این دلها را به پریشانی نشانده و این چشم ها را گریه خون آلود نموده
2- جریحه دار کننده ترین بلاها دیده ام را نگریاند ولی عشق دوست آن را به گریه انداخت
3- هر روز برای حوادث بازگشتی است که کوه رضوی را قدرت برخورد با آنها نیست
4- چگونه امید نجات از آنها می رود مگر با پیمانی از آقای رسولان طه
5- حصار محکم هراسندگان از هر هراسی کاملترین عرب از جهت تعهّد و وفادارترین آنها
6- سرچشمه دانش جز نزد او نیست خبر کائنات است از ابتدای آنها
7- از او دانش و بردباری بر خلق افاضه شد که خردها خردمندی خود را از آن دو گرفت
8- نامش را بلند آوازه کرد آسمانها و زمین، چنان که بلند آوازه کرد صبح را آفتابش
9- و اینگونه شد که فضائل او را پخش کردند هر قومی با اختلاف زبانهایشان
10- به وجد آمد خاک از نامش و برتری گرفت از بلندترین آسمانها پست ترین جایگاهش
11- از نظر ذات از جوهر تقدّس گذشت پیابران در عنای آن مبهوت شدند
12- فکرت را در صفات احمد جولان مده زیرا همان صورتی است که هرگز آن را نخواهی دید
13- خدا را کداین آفریده است که بزرگتر از او باشد او هدفی است که خدا آن را استقصا نموده

فَاجْتَبَاهَا (1)

لَسْتُ أَنْسَى لَهُ مَنَازِلَ قُدْسٍ قَدْ بَنَاهَا التُّقَى فَأَعْلَى بِنَاهَا (2)

وَ رِجَالا أَعِزَّةً فِی بُیُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ أَنْ یُعَزَّ حِمَاهَا (3)

سَادَهٌ لا تُرِیدُ إِلا رِضَی اللَّهِ کَمَا لا یُرِیدُ إِلا رِضَاهَا (4)

خَصَّهَا مِنْ کَمَالِهِ بِالْمَعَانِی وَ بِأَعْلَی أَسْمَائِهِ سَمَّاهَا (5)

لَمْ یَکُونُوا لِلْعَرْشِ إِلا کُنُوزا خَافِیَاتٍ سُبْحَانَ مَنْ أَبْدَاهَا (6)

کَمْ لَهُمْ أَلْسُنٌ عَنِ اللَّهِ تُنْبِی هِیَ أَقْلامُ حِکْمَهٍ قَدْ بَرَاهَا (7)

وَ هُمُ الْأَعْیُنُ الصَّحِیحَاتُ تَهْدِی کُلَّ عَیْنٍ مَکْفُوفَهٍ عَیْنَاهَا (8)

عُلَمَاءُ أَئِمَّهٌ حُکَمَاءُ یَهْتَدِی النَّجْمُ بِاتِّبَاعِ هُدَاهَا (9)

قَادَهٌ عِلْمُهُمْ وَ رَأْیُ حِجَاهُمْ مَسْمَعَا کُلِّ حِکْمَهٍ مَنْظَرَاهَا (10)

مَا أُبَالِی وَ لَوْ أُهِیلَتْ عَلَی الْأَرْضِ السَّمَاوَاتُ بَعْدَ نَیْلِ وِلاهَا (11)

ذکر سایر زیارات در مدینه طیبه

به نقل از کتاب «مصباح الزائر» و غیر آن

زیارت ابراهیم پسر رسول خدا

نزدیک قبر می ایستی و می گویی:

السَّلامُ عَلَی رَسُولِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَی نَبِیِّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَی حَبِیبِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَی صَفِیِّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَی نَجِیِّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَی مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ سَیِّدِ الْأَنْبِیَاءِ وَ خَاتَمِ صوت

***

الْمُرْسَلِينَ وَ خِيَرَهِ اللّهِ مِنْ خَلْقِهِ فِی أَرْضِهِ وَ سَمَائِهِ السَّلامُ عَلَی جَمِیعِ أَنْبِیَائِهِ وَ رُسُلِهِ السَّلامُ عَلَی الشُّهَدَاءِ وَ السُّعَدَاءِ وَ الصَّالِحِینَ السَّلامُ عَلَیْنَا وَ عَلَی عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِینَ السَّلامُ عَلَیْکِ أَیَّتُهَا الرُّوحُ الزَّاکِیَهُ السَّلامُ عَلَیْکِ أَیَّتُهَا النَّفْسُ الشَّرِیفَهُ السَّلامُ عَلَیْکِ أَیَّتُهَا السُّلالَهُ الطَّاهِرَهُ السَّلامُ عَلَیْکِ أَیَّتُهَا النَّسَمَهُ الزَّاکِیَهُ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا ابْنَ خَیْرِ الْوَرَی، (12) السَّلامُ عَلَیْکَ یَا ابْنَ النَّبِیِّ الْمُجْتَبَی السَّلامُ عَلَیْکَ یَا ابْنَ الْمَبْعُوثِ إِلَی کَافَّهِ الْوَرَی السَّلامُ عَلَیْکَ یَا ابْنَ الْبَشِیرِ النَّذِیرِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا ابْنَ السِّرَاجِ الْمُنِیرِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا ابْنَ الْمُؤَیَّدِ بِالْقُرْآنِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا ابْنَ الْمُرْسَلِ إِلَی الْإِنْسِ وَ الْجَانِّ

1- خدا شرق و غرب را طاهر به باطن زیرورو کرد پس احمد را دید و او را انتخاب کرد
2- من منازل قدس او را فراموش نمی کنکه آنها را تقوا بنا کرد پس بنایش را برافراشت
3- و مردان با عزّتی را در خانه هایی که خدا اجازه داد حریم آنها عزیز شمرده شود
4- سرورانی که جز رضای خدا را نمی خواسته اند چنان که خدا هم جز رضای آنان را نمی خواست
5- آنان را از کمال خود به معناهایی اختصاص داد و آنان را به برترین نام هایش نامید
6- برای عرش جز گنج هایی نبودند پنهان، منزّه است آنکه آشکارشان کرد
7- برای آنها چه بسیار زبان هایی است که از خدا خبر می دهد آنها قلم های حکمتی بودند که خدا تراشید
8- آنان دیدگان سالمی هستند که راهنمایی کنند هر چشم نابینایی را دو چشم سالم آنها
9- دانشمندان امامان حکیمانی هستند که ستارگان با پیروی از هدایت آنها هدایت شوند
10- پیشروانی که دانش و بینش عقلشان شنیدگاه و دیدگاه هر حکمتی است
11- باک ندارم گرچه بر زمین فرو ریزد آسمانها، پس از نائل شدن به دوستی آنان
12- سلام بر محبوب خدا، سلام بر برگزیده خدا، سلام بر راز خدا، سلام بر محمّد بن عبد اللّه، سرور پیامبران و خاتم فرستادگان، و برگزیده خدا از خلقش در زمین و آسمان، سلام بر همه پیامبران و رسولان خدا، سلام بر

شهیدان و سعادتمندان و شایستگان، سلام بر ما و بر بندگان شایسته، سلام بر تو ای روح پاک، سلام بر تو ای جان شریف، سلام بر تو ای نسل پاکیزه، سلام بر تو ای انسان پاک، سلام بر تو ای فرزند بهترین مردم،

السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ صَاحِبِ الرَّايَهِ وَ الْعَلامَهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ الشَّفِيعِ يَوْمَ الْقِيَامَهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ مَنْ حَبَاهُ اللَّهُ بِالْكَرَامَهِ السَّلامُ عَلَيْکَ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ أَشْهَدُ أَنَّکَ قَدِ اخْتَارَ اللَّهُ لَکَ دَارَ إِنْعَامِهِ قَبْلَ أَنْ يَكْتُبَ عَلَيْکَ أَحْكَامَهُ أَوْ يُكَلِّفَکَ حَلالَهُ وَ حَرَامَهُ فَنَقَلَکَ إِلَيْهِ طَيِّبا زَاكِيا مَرْضِيّا طَاهِرا مِنْ كُلِّ نَجَسٍ مُقَدَّسا مِنْ كُلِّ دَنَسٍ وَ بَوَّأَکَ جَنَّهَ الْمَأْوَى وَ رَفَعَکَ إِلَى الدَّرَجَاتِ الْعُلَى وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْکَ صَلاهً تَقَرُّ بِهَا عَيْنُ رَسُولِهِ وَ تُبَلِّغُهُ أَكْبَرَ مَأْمُولِهِ اللَّهُمَّ اجْعَلْ أَفْضَلَ صَلَوَاتِکَ وَ أَزْكَاهَا وَ أَنْمَى بَرَكَاتِکَ وَ أَوْفَاهَا عَلَى رَسُولِکَ وَ نَبِيِّکَ (1) وَ خِيَرَتِکَ مِنْ خَلْقِکَ مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ وَ عَلَى مَنْ نَسَلَ مِنْ أَوْلادِهِ الطَّيِّبِينَ وَ عَلَى مَنْ خَلَّفَ مِنْ عِتْرَتِهِ الطَّاهِرِينَ بِرَحْمَتِکَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ اللَّهُمَّ إِنِّی أَسْأَلُکَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ صَفِيِّکَ وَ إِبْرَاهِيمَ نَجْلِ نَبِيِّکَ أَنْ تَجْعَلَ سَعْيِی بِهِمْ مَشْكُورا وَ ذَنْبِی بِهِمْ مَغْفُورا وَ حَيَاتِی بِهِمْ سَعِيدَهً وَ عَاقِبَتِی بِهِمْ حَمِيدَهً وَ حَوَائِجِی بِهِمْ مَقْضِيَّهً وَ أَفْعَالِی بِهِمْ مَرْضِيَّهً وَ أُمُورِی بِهِمْ مَسْعُودَهً وَ شُئُونِی بِهِمْ مَحْمُودَهً اللَّهُمَّ وَ أَحْسِنْ لِیَ التَّوْفِيقَ وَ نَفِّسْ عَنِّی كُلَّ هَمٍّ وَ ضِيقٍ اللَّهُمَّ جَنِّبْنِی عِقَابَکَ وَ امْنَحْنِی ثَوَابَکَ وَ أَسْكِنِّی جِنَانَکَ وَ ارْزُقْنِی رِضْوَانَکَ وَ أَمَانَکَ وَ أَشْرِکْ لِی فِی صَالِحِ دُعَائِی وَالِدَیَّ وَ وُلْدِی وَ جَمِيعَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ الْأَحْيَاءَ مِنْهُمْ وَ الْأَمْوَاتَ إِنَّکَ وَلِیُّ الْبَاقِيَاتِ الصَّالِحَاتِ آمِينَ رَبَّ الْعَالَمِينَ. (2)

پس حاجت خود را بخواه، و دو رکعت نماز زیارت بجا آر

زیارت جناب فاطمه بنت اسد علیها السلام

صوت

***

نزء قبر آن مخدّره می ایستی و می گویی:

السَّلامُ عَلَى نَبِیِّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَى مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ السَّلامُ عَلَى مُحَمَّدٍ

1- سلام بر تو ای فرزند پیامبر برگزیده، سلام بر تو ای فرزند برانگیخته به سوی تمام مردم، سلام بر تو ای فرزند مژده دهنده و بیم ده، سلام بر تو ای فرزند چراغ نوربخش، سلام بر تو ای فرزند تایید شده به قرآن، سلام بر تو ای فرزند فرستاده شده به سوی انس و جنّ، سلام بر تو ای فرزند دارای پرچم و نشان، سلام بر تو ای فرزند شفیع روز قیامت، سلام بر تو ای فرزند کسی که خدا او را مخصوص به کرامت فرمود، سلام و رحمت و برکات خدا بر تو، شهادت میدهم که خدا خانه نعمتش را برای تو برگزید، پیش از آنکه احکامش را بر تو واجب کند، یا تو را به حلال و و حرامش مکلّف گرداند، پس تو را به سوی خود انتقال داد. پاک و پاکیزه، پسندیده و پاک از هر ناپاکی، منزّه از هر چرک، و در بهشت آسایش جایت داد، و به سوی درجات برتر بالایت برد، درود خدا بر تو درودی که دیده رسولش را به آن روشن گرداند، و به بزگترین آرزویش برساند. خدایا قرار ده برترین و پاکیزه ترین درودهایت، و فزاینده ترین و کامل ترین برکاتت را بر رسول و پیامبر
2- و بزگزیده از میان بندگانت، محمّد خاتم پیامبران، و بر آنان که پدید آمدند از اولاد پاکش، و بر کسی که یادگار گذاشته از اهل بیت پاکیزه اش، به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان. خدایا از تو درخواست می کنم به حق محمّد برگزیده ات، و ابراهیم فرزند پیامبرت، اینکه به حق آنان قرار دهی کوششم را مورد سپاس، و گناهم را آمرزیده و زندگی ام را سعاتمندانه، و عاقبتم را ستوده، و حاجاتم را روا گشته، و کارهایم را پسنیده، و امورم، را ملازم با سعادت، و شونم را پسندیده. خدایا، و توفیق را برایم نیکو گردان، و هر اندوه و فشاری را از من برطرف ساز. خدایا مرا از کیفرت برکنار دار، و ثوابت را بی دریغ به من ببخش، و در بهشتت جایم ده، و خشنودی و امانت را روزی ام کن، و با من در دعا های شایسته ام شریک کن پدر و مادر و فرزندانم را، و همه مردان و زنان اهل ایمان را، زنده و مرده آنان را، به درستی که تو صاحب ماندنی های شایسته ای، اجابت فرما ای پروردگار جهانیان.

سَيِّدِ الْأَوَّلِينَ السَّلامُ عَلَى مُحَمَّدٍ سَيِّدِ الْآخِرِينَ السَّلامُ عَلَى مَنْ بَعَثَهُ اللَّهُ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ السَّلامُ عَلَيْکَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ السَّلامُ عَلَى فَاطِمَةَ بِنْتِ أَسَدٍ الْهَاشِمِيَّهِ السَّلامُ عَلَيْکِ أَيَّتُهَا الصِّدِّيقَةُ الْمَرْضِيَّهُ السَّلامُ عَلَيْکِ أَيَّتُهَا التَّقِيَّهُ النَّقِيَّهُ السَّلامُ عَلَيْکِ أَيَّتُهَا الْكَرِيمَهُ الرَّضِيَّهُ [الْمَرْضِيَّهُ] السَّلامُ عَلَيْکِ يَا كَافِلَهَ مُحَمَّدٍ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ السَّلَامُ عَلَيْکِ يَا وَالِدَهَ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ السَّلامُ عَلَيْکِ يَا مَنْ ظَهَرَتْ شَفَقَتُهَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ السَّلامُ عَلَيْکِ يَا مَنْ تَرْبِيَتُهَا لِوَلِيِّ اللَّهِ الْأَمِينِ، (1) السَّلامُ عَلَيْکِ وَ عَلَى رُوحِکِ وَ بَدَنِکِ الطَّاهِرِ السَّلامُ عَلَيْکِ وَ عَلَى وَلَدِکِ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ أَشْهَدُ أَنَّکِ أَحْسَنْتِ الْكَفَالَهَ وَ أَدَّيْتِ الْأَمَانَهَ وَ اجْتَهَدْتِ فِی مَرْضَاهِ اللَّهِ وَ بَالَغْتِ فِی حِفْظِ رَسُولِ اللَّهِ عَارِفَهً بِحَقِّهِ مُؤْمِنَهً بِصِدْقِهِ مُعْتَرِفَهً بِنُبُوَّتِهِ مُسْتَبْصِرَهً بِنِعْمَتِهِ كَافِلَهً بِتَرْبِيَتِهِ مُشْفِقَهً عَلَى نَفْسِهِ وَاقِفَهً عَلَى خِدْمَتِهِ مُخْتَارَهً رِضَاهُ [مُؤْثِرَهً هَوَاهُ] وَ أَشْهَدُ أَنَّکِ مَضَيْتِ عَلَى الْإِيمَانِ وَ التَّمَسُّکِ بِأَشْرَفِ الْأَدْيَانِ رَاضِيَهً مَرْضِيَّهً طَاهِرَهً زَكِيَّهً تَقِيَّهً نَقِيَّهً فَرَضِیَ اللَّهُ عَنْکِ وَ أَرْضَاکِ وَ جَعَلَ الْجَنَّهَ مَنْزِلَکِ وَ مَأْوَاکِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ انْفَعْنِی بِزِيَارَتِهَا وَ ثَبِّتْنِی عَلَى مَحَبَّتِهَا وَ لا تَحْرِمْنِی شَفَاعَتَهَا وَ شَفَاعَهَ الْأَئِمَّهِ مِنْ ذُرِّيَّتِهَا، (2) وَ ارْزُقْنِی مُرَافَقَتَهَا وَ احْشُرْنِی مَعَهَا وَ مَعَ أَوْلادِهَا الطَّاهِرِينَ اللَّهُمَّ لا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْ زِيَارَتِی إِيَّاهَا وَ ارْزُقْنِی الْعَوْدَ إِلَيْهَا أَبَداً مَا أَبْقَيْتَنِی وَ إِذَا تَوَفَّيْتَنِی فَاحْشُرْنِی فِی زُمْرَتِهَا وَ أَدْخِلْنِی فِی شَفَاعَتِهَا بِرَحْمَتِکَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ اللَّهُمَّ بِحَقِّهَا عِنْدَکَ وَ مَنْزِلَتِهَا لَدَيْکَ اغْفِرْ لِی وَ لِوَالِدَیَّ وَ لِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ وَ آتِنَا فِی الدُّنْيَا حَسَنَهً وَ فِی الْآخِرَهِ حَسَنَهً وَ قِنَا بِرَحْمَتِکَ عَذَابَ النَّارِ (3)

سپس دو

1- سلام بر محمّد سرور رسولان، سلام بر محمّد سرور پیشینیان، سلام بر محمّد سرور آیندگان، سلام بر کسی که خدا او را رحمتی برای جهانیان برانگیخت، سلام و رحمت و برکات خدا بر تو ای پیامبر. سلام بر فاطمه دختر اسد آن بانوی هاشمیه، سلام بر تو ای صدیقه پسندیده، سلام بر تو ای پرهیزکار پاکیزه، سلام ب رتو ای بزرگوار خشنود، سلام تو ای کفالت کننده محمّد خاتم پیامبران، سلام بر تو ای مادر سرور اوصیاء، سلام بر تو ای که غمخواری ات بر رسول خدا خاتم پیامبران آشکار شد، سلام بر تو ای که پرورشش برای ولی امین خدا بود،

2- سلام بر تو و بر روح و بدن پاک تو، سلام و رحمت و برکات خدا بر تو و فرزندت، شهادت می دهم که به خوبی سرپرستی کردی، و امانت را ادا نمودی، و در راه خشنودی حق کوشیدی، و نهایت زحمت را در حفظ رسول خدا متحمّل شدی، درحالی که به حقّش عارف بودی، و به راستگویی اش ایمان داشتی، و به نبوّتش معترف بودی، و به نعمتش بصیرت داشتی، تربیتش را عهده دار، بر وجودش غم خوار، و به خدمتش مهیّا، و خشنودی اش را اختیار نمودی، شهادت می دهم که بر ایمان، و تمسّک به شریف ترین ادیان از جهان گذشتی، خشنود و پسندیده، پاک و پاکیزه، پرهیزکار و نظیف، خدا از تو خشنود باشد، و خشنودت نماید، و منزل و جایگاهت را بهشت قرار دهد. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و به زیارت او سودم ده، و بر محبّتش پایدارم کن، و مرا از شفاعتش و شفاعت امامان از نسلش محروم مفرما،

3- و هم جواری و محشور شدن با او و فرزندان پاکش را روزی ام کن. خدایا این زیارت را آخرین زیارتم از این بانو قرار مده، بازگشت به زیارتش را همیشه تا زنده ام می داری روزی ام فرما، و چون مرا میراندی در گروه او محشورم کن، و در شفاعتش واردم نما، به مهربانی ات ای مهربان ترین مهربانان. خدای به حق او مقامش در پیشگاهت، مرا و پدر و مادرم و همه مردان و زنان با ایمان را بیامرز، و به ما در دنیا و آخرت پاداش نیکو عنایت کن، و به رحمتت، از عذاب دوزخ نگاهمان دار

رکعت نماز زیارت می خوانی و به آنچه که خواهی دعا می کنی و برمیگردی.

زیارت حضرت حمزه علیه السلام

چون به زیارت آن حضرت نزد قبرش رفتی بگو:

السَّلامُ عَلَیْکَ یَا عَمَّ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا خَیْرَ الشُّهَدَاءِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا أَسَدَ اللَّهِ وَ أَسَدَ رَسُولِهِ أَشْهَدُ أَنَّکَ قَدْ جَاهَدْتَ فِی اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ جُدْتَ بِنَفْسِکَ وَ نَصَحْتَ رَسُولَ اللَّهِ صلی الله علیه و آله وَ کُنْتَ فِیمَا عِنْدَ اللَّهِ سُبْحَانَهُ رَاغِباً بِأَبِی أَنْتَ وَ أُمِّی أَتَیْتُکَ [مُتَقَرِّباً إِلَی اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ بِزِیَارَتِکَ وَ] مُتَقَرِّباً إِلَی رَسُولِ اللَّهِ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ بِذَلِکَ رَاغِباً إِلَیْکَ فِی الشَّفَاعَهِ أَبْتَغِی بِزِیَارَتِکَ [بِذَلِکَ] خَلاصَ نَفْسِی مُتَعَوِّذاً بِکَ مِنْ نَارٍ اسْتَحَقَّهَا مِثْلِی بِمَا جَنَیْتُ عَلَی نَفْسِی هَارِباً مِنْ ذُنُوبِیَ الَّتِی احْتَطَبْتُهَا عَلَی ظَهْرِی فَزِعاً إِلَیْکَ رَجَاءَ رَحْمَهِ رَبِّی أَتَیْتُکَ مِنْ شُقَّهٍ بَعِیدَهٍ طَالِبا فَکَاکَ رَقَبَتِی مِنَ النَّارِ وَ قَدْ أَوْقَرَتْ ظَهْرِی ذُنُوبِی ، (1) وَ أَتَیْتُ مَا أَسْخَطَ رَبِّی وَ لَمْ أَجِدْ أَحَدا أَفْزَعُ إِلَیْهِ خَیْراً لِی مِنْکُمْ أَهْلَ بَیْتِ الرَّحْمَهِ فَکُنْ لِی شَفِیعاً یَوْمَ فَقْرِی وَ حَاجَتِی فَقَدْ سِرْتُ إِلَیْکَ مَحْزُوناً وَ أَتَیْتُکَ مَکْرُوباً وَ سَکَبْتُ عَبْرَتِی عِنْدَکَ بَاکِیاً وَ صِرْتُ إِلَیْکَ مُفْرَداً وَ أَنْتَ مِمَّنْ أَمَرَنِیَ اللَّهُ بِصِلَتِهِ وَ حَثَّنِی عَلَی بِرِّهِ وَ دَلَّنِی عَلَی فَضْلِهِ وَ هَدَانِی لِحُبِّهِ وَ رَغَّبَنِی فِی الْوِفَادَهِ إِلَیْهِ وَ أَلْهَمَنِی طَلَبَ الْحَوَائِجِ عِنْدَهُ أَنْتُمْ أَهْلُ بَیْتٍ لا یَشْقَی مَنْ تَوَلاکُمْ وَ لا یَخِیبُ مَنْ أَتَاکُمْ وَ لا یَخْسَرُ مَنْ یَهْوَاکُمْ وَ لا یَسْعَدُ مَنْ عَادَاکُمْ . (2) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ اللَّهُمَّ إِنِّی تَعَرَّضْتُ لِرَحْمَتِکَ بِلُزُومِی لِقَبْرِ عَمِّ نَبِیِّکَ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ

1- سلام بر تو ای عموی رسول خدا (درود خدا بر او و خاندانش باد) سلام بر تو ای بهترین شهیدان، سلام بر تو ای شیر خدا و شیر رسول خدا، شهادت می دهم که تو در راه خدای عزّ و جلّ جهاد کردی، و جانت را بخشیدی، و برای رسول خدا خیرخواهی نمودی، و آنچه را نزد خدای پاک بود رغبت داشتی، پدر و مادرم فدایت، به سویت آمدم، تا با این آمدن به رسول خدا (درود خدا بر او و خاندانش باد) تقرّب جویم، مشتاق به توام در شفاعت، با زیارتت رهایی جانم را می طلبم، به تو پناهنده ام از آتشی که مثل من به خاطر جنایتی که برخود کرده ام مستحقّ آن است، از گناهانی که بر پشتم بار کرده ام گریزانم، به امید رحمت پروردگارم به تو

پناهنده ام، از راه دور مشقّت باری به سویت آمدم، خواهان آزادی ام از آتش دوزخ، پشتم را گناهانم سنگین بار کرده،
2- و بجا آورده ام آنچه را که پروردگارم را به خشم آورده، احدی را برای خود بهتر از شما اهل بیت رحمت نیافتم که به او پناه برم، پس روز تهیدستی و حاجت شفیع من باش، که اندوهگین به سویت سیر کردم، و محزون به جانبت آمدم، و گریه کنان در پیشگاهت اشک ریختم، و تنها به محضرت آمدم، و تو از کسانی هستی که خدا پیوندش را به من دستور داده، و به نیکی بر او فرمانم داده، و بر فضلش دلالتم کرده، و به محبّتش راهنمایی ام نموده، و به وارد شدن بر او تشویقم کرده، و خواستن حوایج را نزد او به من الهام نموده، شما اهل بیتی هستید که هرکه دوستتان بدارد هرگز بدبخت نشود، و هرکه به جانب شما آید هرگز محروم نگردد، و هرکه هوای شما را بدارد هرگز زیانکار نشود، و هرکه شما را دشمن بدارد هرگز به سعادت نرسد.

آلِهِ لِيُجِيرَنِی مِنْ نِقْمَتِکَ [وَ سَخَطِکَ وَ مَقْتِکَ] فِی يَوْمٍ تَكْثُرُ فِيهِ الْأَصْوَاتُ وَ تَشْغَلُ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا قَدَّمَتْ وَ تُجَادِلُ عَنْ نَفْسِهَا فَإِنْ تَرْحَمْنِی الْيَوْمَ فَلا خَوْفٌ عَلَیَّ وَ لا حُزْنٌ وَ إِنْ تُعَاقِبْ فَمَوْلًی لَهُ الْقُدْرَةُ عَلَی عَبْدِهِ وَ لا تُخَيِّبْنِی بَعْدَ الْيَوْمِ وَ لا تَصْرِفْنِی بِغَيْرِ حَاجَتِی فَقَدْ لَصِقْتُ بِقَبْرِ عَمِّ نَبِيِّکَ وَ تَقَرَّبْتُ بِهِ إِلَيْکَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِکَ وَ رَجَاءَ رَحْمَتِکَ فَتَقَبَّلْ مِنِّی وَ عُدْ بِحِلْمِکَ عَلَی جَهْلِی وَ بِرَأْفَتِکَ عَلَی جِنَايَهِ نَفْسِی فَقَدْ عَظُمَ جُرْمِی وَ مَا أَخَافُ أَنْ تَظْلِمَنِی وَ لَكِنْ أَخَافُ سُوءَ الْحِسَابِ ، (1) فَانْظُرِ الْيَوْمَ تَقَلُّبِی عَلَی قَبْرِ عَمِّ نَبِيِّکَ فَبِهِمَا فُكَّنِی مِنَ النَّارِ وَ لا تُخَيِّبْ سَعْيِی وَ لا يَهُونَنَّ عَلَيْکَ ابْتِهَالِی وَ لَا تَحْجُبَنَّ عَنْکَ صَوْتِی وَ لا تَقْلِبْنِی بِغَيْرِ حَوَائِجِی يَا غِيَاثَ كُلِّ مَكْرُوبٍ وَ مَحْزُونٍ وَ يَا مُفَرِّجاً عَنِ الْمَلْهُوفِ الْحَيْرَانِ الْغَرِيقِ الْمُشْرِفِ عَلَی الْهَلَكَهِ فَصَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ انْظُرْ إِلَیَّ نَظْرَةً لا أَشْقَی بَعْدَهَا أَبَداً وَ ارْحَمْ تَضَرُّعِی وَ عَبْرَتِی وَ انْفِرَادِی، (2) فَقَدْ رَجَوْتُ رِضَاکَ وَ تَحَرَّيْتُ الْخَيْرَ الَّذِی لا يُعْطِيهِ أَحَدٌ سِوَاکَ فَلا تَرُدَّ أَمَلِی اللَّهُمَّ إِنْ تُعَاقِبْ فَمَوْلًی لَهُ الْقُدْرَةُ عَلَی عَبْدِهِ وَ جَزَائِهِ [جَزَاهُ] بِسُوءِ [سُوءُ] فِعْلِهِ فَلا أَخِيبَنَّ الْيَوْمَ وَ لا تَصْرِفْنِی بِغَيْرِ حَاجَتِی وَ لا تُخَيِّبَنَّ شُخُوصِی وَ وِفَادَتِی فَقَدْ أَنْفَدْتُ نَفَقَتِی وَ أَتْعَبْتُ بَدَنِی وَ قَطَعْتُ الْمَفَازَاتِ وَ خَلَّفْتُ الْأَهْلَ وَ الْمَالَ وَ مَا خَوَّلْتَنِی وَ آثَرْتُ مَا عِنْدَکَ عَلَی نَفْسِی وَ لُذْتُ بِقَبْرِ عَمِّ نَبِيِّکَ صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ تَقَرَّبْتُ بِهِ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِکَ فَعُدْ بِحِلْمِکَ عَلَی جَهْلِی وَ بِرَأْفَتِکَ عَلَی ذَنْبِی فَقَدْ عَظُمَ جُرْمِی بِرَحْمَتِکَ يَا كَرِيمُ يَا كَرِيمُ (3)

1- پس رو به قبله میکنی، و دو رکعت نماز زیارت بجا می آوری، و پس از تمام شدن، نماز، خود را به قبر می چسبانی و می گویی: خدای بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، خدایا، من با ملازمت قبر عموی پیامبرت (درود خدا بر او و خاندانش باد) ، خود را در معرض رحمتت قرار دادم، تا از انتقامت پناهم دهد، در روزی که ناله ها در آن بسیار میشود، و سرگرم شود هرکه به آنچه پیش فرستاده، و از خود دفاع نماید، اگر در آن روز به من رحم کنی، ترس و اندوهی بر من نیست، و اگر کیفرم دهی، پس مولایی هستی که او را بر بنده اش قدرت کامل است، پس از این روز محرومم مساز، و بدون برآورده شدن حاجتم باز مگردان، چرا که خود را به قبر عموی پیامبرت چسباندم، و به وسیله او به سوی تو تقرّب جستم، برای طلب رضای تو، و امید به رحمتت، بنابراین از من بپذیر، و به بردباری ات بر جهلم به من بازگرد، و به مهرت بر جنایتی که بر خود وارد آوردم، هرآینه

گناهم بزرگ شد، و از اینکه به من ستم کنی نمی ترسم، ولی از بدی حساب می ترسم،
2- پس امروز غلطیدنم بر قبر عموی پیامبرت را بنگر، پس به حق حرمت آن دو بزرگوار از آتش آزادم کن، و کوششم را محروم از رحمت مفرما، و زاری ام بر تو سبک نیاید، و صدایم از تو محجوب نگردد، و بدون برآورده شدن حاجتم مرا باز نگردان، ای فریادرس هر دلگیر اندوهگین، ای گشاینده اندوه از غم زده سرگردان و غرق شده مشرف به هلاکت، پس بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و به من نظر کن نظر کردنی که بعد از آن بدبخت نشوم هرگز، و به زاری و اشک و تنهایی ام رحم کن،
3- من خشنودی ات را امید دارم، و جویای آن خیری هستم، که احدی آن را جز تو عطا نمی کند، پس آرزویم را باز مگردان، خدایا اگر کیفر کنی، پس مولایی هستی که بر بنده اش و سزایش به بدی عملش قدرت دارد، پس امروز نومیدم مکن، و بدون حاجتم باز مگردان، و حرکت کردن و آمدنم را ناامید مفرما، زیرا توشه ام را خرج کردم، و بدن را به زحمت انداختم، و بیابان های خطرناک را پشت سر گذاشتم، و اهل و مال و آنچه را به من دادی بجای گذاردم و آنچه را نزد تو است بر خود اختیار نمودم، و به قبر عموی پیامبرت (درود خدا بر او و خاندانش باد) پناه بردم، و به وسیله او برای به دست آوردن رضایت تقرّب جستم، پس به بردباری ات بر جهلم، و به رأفتت بر گناهم بازگرد، به راستی بزرگ شده، به مهربانی ات ای بزرگوار، ای بزرگوار.

فضیلت زیارت حضرت حمزه علیه السلام

مؤلّف گوید: مدایح جناب حمزه (ره) و فضیلت زیارت آن حضرت پیش از آن است که ذکر شود.

فخر المحققین (ره) در «رساله فخریه» فرموده است: زیارت حمزه و باقی شهدای مدفون در احد مستحبّ است، زیرا از رسول خدا صلی اللّه علیه و آله روایت شده: هرکه مرا زیارت کند و عمویم حمزه را زیارت نکند، همانا به من جفا کرده است.

این فقیر د رکتاب «بیت الأحزان» در مصائب سیّده زنان عالم نقل کرده ام که حضرت فاطمه علیها السلام پس از وفات پدر بزرگوار خود، هر روز دوشنبه و پنجشنبه به زیارت حمزه و شهدای احد می رفت و نماز می خواند و دعا می کرد و این عمل را تا زمان وفاتش ترک نکرد.

محمود بن لبید گفته است: آن سیّده جلیله کنار قبر حمزه می رفت، و گریه می کرد، من در یکی از روزها به زیارت حمزه مشرّف شدم، دیدم آن مظلومه نزد قبر حمزه مشغول به گریه است، من صبر کردم تا از گریه آرام شد، نزدیک رفتم و سلام کردم و گفتم: ای سیّده زنان، به حق خدا قسم، با این گریه ات رگهای دلم را قطع کردی! ! فرمود: ای ابا عمر گریستن برای من شایسته است، زیرا مصیبت بهترین پدرها رسول خدا صلی اللّه علیه و آله به من رسیده، آنگاه فرمود: واشوقاه الی رسول اللّه و چنین انشاء کرد:

إِذَا مَاتَ یَوْما مَیِّتٌ قَلَّ ذِکْرُهُ وَ ذِکْرُ أَبِی مُذْ مَاتَ وَ اللَّهِ أَکْثَرُ (1)

شیخ مفید (رحمه اللّه علیه) فرمود

وَ کَانَ رَسُولُ اللَّهِ صلی الله علیه و آله أَمَرَ فِی حَیَاتِهِ بِزِیَارَهِ قَبْرِ

1- چون بمیرد روزی مرده ای یادش کم شود و یاد پدرم از وقتی که وفات کرد به خدا قسم بیشتر است

حَمْزَهَ علیه السلام وَ کَانَ یُلِمُّ بِهِ وَ بِالشُّهَدَاءِ وَ لَمْ تَزَلْ فَاطِمَهُ علیها السلام بَعْدَ وَفَاتِهِ صلی الله علیه و آله تَغْدُو إِلَی قَبْرِهِ وَ تَرُوحُ وَ الْمُسْلِمُونَ یَنْتَابُونَ عَلَی زِیَارَتِهِ وَ مُلازَمَهِ قَبْرِهِ (1)

زیارت شهدای احد

در زیارت ایشان میگویی:

السَّلامُ عَلَی رَسُولِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَی نَبِیِّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَی مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَی أَهْلِ بَیْتِهِ الطَّاهِرِینَ السَّلامُ عَلَیْکُمْ أَیُّهَا الشُّهَدَاءُ الْمُؤْمِنُونَ السَّلامُ عَلَیْکُمْ یَا أَهْلَ بَیْتِ الْإِیمَانِ وَ التَّوْحِیدِ السَّلامُ عَلَیْکُمْ یَا أَنْصَارَ دِینِ اللَّهِ وَ أَنْصَارَ رَسُولِهِ عَلَیْهِ وَ آلِهِ السَّلامُ سَلامٌ عَلَیْکُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَی الدَّارِ أَشْهَدُ أَنَّ اللَّهَ اخْتَارَکُمْ لِدِینِهِ وَ اصْطَفَاکُمْ لِرَسُولِهِ وَ أَشْهَدُ أَنَّکُمْ قَدْ جَاهَدْتُمْ فِی اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ وَ ذَبَبْتُمْ عَنْ دِینِ اللَّهِ وَ عَنْ نَبِیِّهِ وَ جُدْتُمْ بِأَنْفُسِکُمْ دُونَهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّکُمْ قُتِلْتُمْ عَلَی مِنْهَاجِ رَسُولِ اللَّهِ فَجَزَاکُمُ اللَّهُ عَنْ نَبِیِّهِ وَ عَنِ الْإِسْلامِ وَ أَهْلِهِ أَفْضَلَ الْجَزَاءِ وَ عَرَّفَنَا وُجُوهَکُمْ فِی مَحَلِّ رِضْوَانِهِ وَ مَوْضِعِ إِکْرَامِهِ مَعَ النَّبِیِّینَ وَ الصِّدِّیقِینَ وَ الشُّهَدَاءِ (2) وَ الصَّالِحِینَ وَ حَسُنَ أُولَئِکَ رَفِیقاً أَشْهَدُ أَنَّکُمْ حِزْبُ اللَّهِ وَ أَنَّ مَنْ حَارَبَکُمْ فَقَدْ حَارَبَ اللَّهَ وَ أَنَّکُمْ لَمِنَ الْمُقَرَّبِینَ الْفَائِزِینَ الَّذِینَ هُمْ أَحْیَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ یُرْزَقُونَ فَعَلَی مَنْ قَتَلَکُمْ لَعْنَهُ اللَّهِ وَ الْمَلائِکَهِ وَ النَّاسِ أَجْمَعِینَ أَتَیْتُکُمْ یَا أَهْلَ التَّوْحِیدِ زَائِراً وَ بِحَقِّکُمْ عَارِفاً وَ بِزِیَارَتِکُمْ إِلَی اللَّهِ مُتَقَرِّباً وَ بِمَا سَبَقَ مِنْ شَرِیفِ الْأَعْمَالِ وَ مَرْضِیِّ الْأَفْعَالِ عَالِماً فَعَلَیْکُمْ سَلامُ اللَّهِ وَ رَحْمَتُهُ وَ بَرَکَاتُهُ وَ عَلَی مَنْ قَتَلَکُمْ لَعْنَهُ اللَّهِ وَ غَضَبُهُ وَ سَخَطُهُ اللَّهُمَّ انْفَعْنِی بِزِیَارَتِهِمْ وَ ثَبِّتْنِی عَلَی قَصْدِهِمْ وَ تَوَفَّنِی عَلَی مَا تَوَفَّیْتَهُمْ عَلَیْهِ وَ اجْمَعْ بَیْنِی وَ بَیْنَهُمْ فِی مُسْتَقَرِّ دَارِ رَحْمَتِکَ

1- رسول خدا (درود خدا بر او و خاندانش باد) در زمان حیاتش به زیارت قبر حمزه امر فرمود، و خود آن حضرت به زیارت حمزه و شهداء می آمد، و فاطمه (درود خدا بر او) همواره پس از وفات پیامبر (درود خدا بر او و خاندانش باد) همواره صبح و شب به جانب قبر حمزه می رفت، و مسلمانان هم برای زیارت و ملازمت قبر حمزه نوبت به نوبت می آمدند.
2- سلام بر رسول خدا، سلام بر پیامبر خدا، سلام بر محمّد بن عبد اللّه، سلام بر اهل بیت پاکش، سلام بر شما ای شهیدان مؤمن، سلام بر شما ای اهل بیت ایمان، و توحید، سلام بر شما ای یاوران دین خدا و رسول خدا (

درود خدا بر او و خاندانش باد) سلام بر شما بخاطر آن صبری که کردید، چه خوب است سرانجام خانه آخرت، شهادت می دهم که خدا شما را برای دینش برگزید، و برای رسولش انتخاب کرد، و شهادت می دهم که شما در راه خدا جهاد کردید جهادی شایسته، و از دین خدا و پیامبرش دفاع نمودید، و در برابر رسول خدا جانبازی کردید، و شهادت می دهم که بر روش رسول خدا کشته شدید، پس خدا شما را از جانب پیامبر و از سوی اسلام و اهلش پاداش دهد بهترین پاداش، و در محل رضوان و موضع اکرامش شما را به ما بشناسد، در کنار انبیا و صدیقین و شهدا

أَشْهَدُ أَنَّكُمْ لَنَا فَرَطٌ وَ نَحْنُ بِكُمْ لاحِقُونَ. (1)

سوره «انا انزلنا» را تا توانی می خوانی و بعضی گفته اند نزد هر شهیدی که او را زیارت می کنی دو رکعت نماز بجای آر، و برگرد

مساجد معظمه در مدینه(مانند مسجد قباو..)

از جمله مسجد قباست که از آغاز بر پایه پرهیزکاری بنا شده، روایت شده: هرکه به آن مسجد برود و دو رکعت نماز بگذارد، با ثواب عمره باز می گردد.

پس به آن مسجد شریف برو، و دو رکعت نماز تحیّت مسجد بجا آور، و تسبیح حضرت زهرا علیها السلام را بخوان و زیارت جامعه را که اوّلش «السّلام علی اولیاء اللّه» است قرائت کن، ما آن را زیارت اول جامعه قرار می دهیم و در اواخر باب ان شاء الله تعالی خواهد آمد، پس خدا را بخوان و بگو: «یا کائناً قبل کلّ شی ء» و این دعایی است طولانی و نقلش منافی با اختصار است، هرکه خواهد به باب مزار کتاب بحار الأنوار مراجعه کند.

و در مشربه امّ ابراهیم [یعنی غرفه مادر حضرت ابراهیم فرزند رسول خدا (ص) [که مسکن و محّل نماز رسول حق صلی اللّه علیه و آله بوده نماز بگذار، و نیز نماز بخوان در مسجد فضیخ که نزدیک مسجد قباست و آن را مسجد «ردّ شمس» هم می گویند، همچنین در مسجد فتح که مسجد «احزاب» می خوانند زمانی که در مسجد فتح از نماز فارغ شدی بگو:

یَا صَرِیخَ الْمَکْرُوبِینَ وَ یَا مُجِیبَ دَعْوَهِ الْمُضْطَرِّینَ وَ یَا مُغِیثَ الْمَهْمُومِینَ اکْشِفْ عَنِّی ضُرِّی وَ هَمِّی وَ کَرْبِی وَ غَمِّی کَمَا کَشَفْتَ عَنْ نَبِیِّکَ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ هَمَّهُ وَ کَفَیْتَهُ

1- صالحین، و آنان از جهت رفاقت نیکو رفیقانی هستند، شهادت می دهم که شما حزب خدایی، و اینکه هرکس با شما جنگید، با خدا جنگیده، و شما از مقرّبان و رستگاران هستید، آنان که نزد خدا زنده اند، و روزی داده میشوند، لعنت خدا و فرشتگان و همه مردم بر آنان باد که شما را کشتند، ای اهل توحید زیارت کنان به محضرتان آمدم، به حق شما آگاهم و به

زیارت تان به سوی خدا تقرّب می جویم، و به آنچه که از اعمال شریفه، و کارهای پسندیده گذشته دانایم، سلام و رحمت و برکات خدا بر شما باد، و لعنت خدا و خشم و غضبش بر آنان که شما را کشتند. خدایا به زیارت اینان سودم ده، و بر قصدشان ثابتم دار، و بر آنچه آنان را بر آن میراندی مرا بمیران، و در قرارگاه خانه رحمتت میان من و آنان جمع کن، شهادت میدهم که شما بر ما پیشی گرفتید، و ما هم به شما ملحق می شویم.

هَوْلَ عَدُوِّهِ وَ اکْفِنِی مَا أَهَمَّنِی مِنْ أَمْرِ الدُّنْیَا وَ الْآخِرَهِ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ. (1)

در خانه حضرت سجّاد علیه السّلام، و امام صادق علیه السّلام و مسجد سلمان (ره) ، و مسجد امیر المؤمنین علیه السّلام که مقابل قبر حمزه (ره) است، و مسجد مباهله تا جایی که بتوانی نماز بخوان، و به آنچه خواهی دعا کن،

زیارت وداع حضرت رسول(ص)

صوت

***

هرگاه خواستی از مدینه بیرون روی، غسل کن، و نزد قبر رسول خدا صلی اللّه علیه و آله برو، و آنچه پیش از این انجام می دادی انجام ده، آنگاه آن حضرت را وداع کن و بگو

السَّلامُ عَلَیْکَ یَا رَسُولَ اللَّهِ أَسْتَوْدِعُکَ اللَّهَ وَ أَسْتَرْعِیکَ وَ أَقْرَأُ عَلَیْکَ السَّلامَ آمَنْتُ بِاللَّهِ وَ بِمَا جِئْتَ بِهِ وَ دَلَلْتَ عَلَیْهِ اللَّهُمَّ لا تَجْعَلْهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّی لِزِیَارَهِ قَبْرِ نَبِیِّکَ فَإِنْ تَوَفَّیْتَنِی قَبْلَ ذَلِکَ فَإِنِّی أَشْهَدُ فِی مَمَاتِی عَلَی مَا شَهِدْتُ عَلَیْهِ فِی حَیَاتِی أَنْ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ وَ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُکَ وَ رَسُولُکَ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ. (2)

حضرت صادق علیه السّلام در وداع قبر پیامبر صلی اللّه علیه و آله به یونس بن یعقوب فرمود چنین بگو:

صَلَّی اللَّهُ عَلَیْکَ السَّلامُ عَلَیْکَ لا جَعَلَهُ اللَّهُ آخِرَ تَسْلِیمِی عَلَیْکَ (3)

تکالیف زوار در مدینه طیبه

مؤلّف گوید: ما در کتاب (هدیه الزائرین) در بیان تکالیف زائران مدینه طیّبه نوشتیم، از چیزهایی که برای ایشان مهم است این است که تا در مدینه معظّمه، هستند، فرصت را غنیمت دانسته، در مسجد رسول خدا

صلی اللّه علیه و آله بسیار نماز بجای آورند، که نماز در آنچا برابر ده هزار نماز است که در جای دیگر خوانده شود و بهترین مکانهای مسجد روضه

1- ای فریادرس گرفتاران، ای اجابت کننده دعای ناچاران، ای دادرس اندوهگینان، بدحالی و اندوه و گرفتاری و غمم را برطرف ساز، چنان که از پیامبرت (درود خدا بر او و خاندانش باد) اندوهش را برطرف کردی و او را از هراس دشمنش کفایت نمودی، در آنچه از کار دنیا و آخرت اندیشه مرا مشغول داشته کفایتم کن، ای مهربان ترین مهربانان.
2- سلام بر تو ای رسول خدا، تو را به خدا می سپارمت، و از تو می خواهم رعایتم کنی، و بر تو سلام می فرستم، به خدا و آنچه تو آوردی و به آن راهنمایی کردی ایمان آوردم. خدا این زیارت را آخرین نوبت من از زیارت قبر پیامبرت قرار مده، اگر مرا قبل از اینکه دوباره به زیارت آیم بمیرانی، پس در مرگم شهادت می دهم، آنچه در حیاتم بر آن شهادت دادم، به اینکه معبودی جز تو نیست، و محمّد بنده و رسول توست، درود خدا بر او و خاندانش.
3- درود خدا بر تو، سلام بر تو، خدا آن را آخرین سلام من بر تو قرار ندهد.

شریفه است که بین قبر و منبر قرار دارد.

بدان که شیخ ما حاجی نوری در «تحیّه» فرموده است: مقدار جای جسد مبارک پیامبر و ائمه ما «صلوات الله و سلامه علیهم اجمعین» از کعبه معظّمه به اتفاق جمیع فقها چنان که شهید (ره) در کتاب «قواعد» به آن تصریح نموده اشرف است.

در حدیث حسن، از حضرمی روایت شده است که امام صادق علیه السّلام مرا امر فرموده: در مسجد رسول خدا صلی اللّه علیه و آل تا میتوانم بسیار نماز بخوانم، و فرمود: همیشه ترا میّسر نمی گردد به این مکان شریف بیایی.

تا اخر خبر.

شیخ طوسی (ره) در کتاب «تهذیب» به سند معتبر از مزارم روایت کرده است که امام صادق علیه السّلام فرمود: روزه گرفتن در مدینه و نماز خواندن نزد ستونها واجب نیست، بلکه واجب همان نمازهای پنجگانه و روزه ماه رمضان است، ولی اگر کسی بخواهد روزه بگیرد برای او بهتر است.

و فرمود در این مسجد شریف تا بتوانید بسیار نماز بخوانید، که برای شما بهتر است بدانید آدمی گاه می شود که در دنیا زیرک است، و مردم او را مدح می کنند، که فلانی چه بسیار زیرک است، پس امر کسی که در کار آخرت زیرک باشد چگونه است؟ و رسول خدا و ائمه بقیع را در روز به اندازه ای که برای تو ممکن است به طور مکرّر زیارت کن، و هرگاه حجره رسول الهی را مشاهده کردی بر آن حضرت سلام بده و تا در مدینه هستی مواظب خود باش، و خویش را از گناهان و مظالم حفظ کن و تدبّر

و تفکّر کن در شرافت آنجا، به خصوص در مسجد شریف که قدمهای مبارک رسول خدا بر آن زمینها گذاشته شده و آن بزرگوار در کوچه و بازار آن تردّد نموده، و در آن مسجد نماز خوانده و آنجا جایگاه وحی و تنزیل است، و جبریل امین و ملائکه مقرّب در آنجا نازل می شدند، و چه خوب گفته شده:

أَرْضٌ مَشَی جِبْرِیلُ فِی عَرَصَاتِهَا وَ اللَّهُ شَرَّفَ أَرْضَهَا وَ سَمَاءَهَا (1)

و تا ممکن شود، در مدینه صدقه بده، به خصوص در مسجد و مخصوصا به سادات و ذرّیه رسول خدا صلی اللّه علیه و آله که ثواب جزیل و اجر عظیم بر آن مترتّب است.

علاّمه مجلسی فرموده: در روایت معتبر وارد شده: درهمی که در آنجا صدقه دهند برابر است با ده هزار درهم صدقه در جای دیگر و اگر برایت ممکن باشد مجاورت آن شهر پاک را اختیار کن، که مجاورت در مدینه مستحبّ است و احادیث مستفیضه در فضیلت آن وارد شده است.

سَقَی اللَّهُ قَبْرا بِالْمَدِینَهِ غَیْثَهُ فَقَدْ حَلَّ فِیهِ الْأَمْنُ بِالْبَرَکَاتِ (2)

نَبِیُّ الْهُدَی صَلَّی عَلَیْهِ مَلِیکُهُ وَ بَلَّغَ عَنَّا رُوحَهُ التُّحَفَاتِ (3)

وَ صَلَّی عَلَیْهِ اللَّهُ مَا ذَرَّ شَارِقٌ وَ لاحَتْ نُجُومُ اللَّیْلِ مُبْتَدِرَاتِ (4)

فصل چهارم: زیارت حضرت امیر المومنین

مطلب اول

فضیلت زیارت حضرت امیرالمومنین علیه السلام

«و در آن چند مطلب است: مطلب اول: در فضیلت زیارت آن حضرت است.

شیخ طوسی به سند صحیح، از محمّد بن مسلم، از امام صادق علیه السّلام روایت کرده: خدا مخلوقی بیشتر از ملائکه خلق نفرموده، به درستی که هر روز هفتاد هزار ملک نازل می شوند، و به بیت المعمور می آیند و دور آن طواف می کنند، چون از

1- زمینی که جبریل در عرصاتش راه یافته و خدا زمین و آسمانش را شریف گردانده
2- خدا قبری را در مدینه با بارانش سیراب کند که در آن فرود آمده امنیت با برکتها
3- پیامبر هدایت که خدایش بر او درود فرستد و برساند از ما به روان او هدیه ها
4- درود فرستد خدا بر او تا خورشید می تابد و می درخشد ستارگان شب شتابان

طواف آنجا فارغ می شوند، به طواف کعبه می روند، و چون از طواف کعبه فارغ شدند، به سوی قبر پیامبر صلی اللّه علیه و آله می آیند، و بر آن حضرت سلام می کنند پس از آن سوی قبر امیر المؤمنان علیه السّلام می آیند، بر آن حضرت سلام می کنند، و بعد از آن نزد قبر حسین علیه السّلام می آیند و بر آن جناب سلام می کنند، پس از آن به آسمان بالا می روند، و مانند ایشان هر روز نازل می شوند، تا روز قیامت.

سپس فرمود: هرکه امیر مؤمنان علیه السّلام را زیارت کند و عارف به حق آن حضرت باشد، یعنی آن جناب را امام واجب الاطاعه، و خلیفه بلا فصل بداند، و از روی جبّاریت و تکبر نیامده باشد، حق تعالی اجر صد هزار شهید برای او بنویسد و گناهان گذشته و آینده او را بیامرزد، و روز قیامت از جمله ایمنان از هولهای آن روز برانگیخته شود.

و خدا حساب را بر او آسان نماید، و هنگام حرکت به سوی زیارت، ملائکه از او استبقبال کنند، و چون از زیارت برگدد او را مشایعت نمایند تا به خانه خود برگدد، و اگر بیمار شود به عیادت او بیایند، و اگر بمیرد جنازه او را مشایعت کنند، و برای او تا کنار قبرش طلب آمرزش نمایند.

سیّد عبد الکریم ابن طاووس در کتاب «فرحه الغریّ» از آن حضرت روایت کرده: هرکه پیاده به زیارت امیر مؤمنان علیه السّلام رود، حق تعالی به هر گامی ثواب یک حجّ و یک عمره برای او بنویسد، و اگر پیاده برگردد به

هر گامی ثواب دو حجّ و دو عمره برای او بنویسد، و نیز از آن حضرت روایت کرده که به ابن مارد فرمود: ای پسر مارد، هرکه جدّم امیر المؤمنین علیه السّلام را در صورت عرفان به حقّش زیارت کند، حق تعالی برای او به عدد هر گامی حجّ مقبول و عمره پسندیده بنویسد، ای پسر مارد و اللّه آتش جهنم نمی خورد، گامی که در زیارت امیرالمؤمنین غبار آلوده شود، خواه پیاده رود و خواه سواره، ای پسر مارد این حدیث را به آب طلا بنویس.

و همچنین از امام صادق علیه السّلام روایت کرده است که فرمود: ما می گوییم در پشت کوفه قبری است، که به آن قبر دردمندی پناه نمی برد مگر آنکه حق تعالی او را شفا کرامت فرماید.

ظاهرشدن قبر آن حضرت در زمان هارون

مؤلّف گوید: از اخبار معتبر ظاهر می شود که حق تعالی قبر امیر المؤمنین و اولاد طاهرینش علیهم السّلام را پناهگاه هراسندگان و ملجأ بیچارگان، و امان اهل زمین قرار داده، هر غمناکی که نزد او برود غمش زائل می شود، و هر دردمندی که خود را به آن بمالد شفا می گیرد، و هر که به آن پناه برد در امان باشد.

سیّد عبد الکریم بن طاووس از محمّد بن علی شیبانی روایت کرده است که گفت: من و پدر و عمویم حسین، به طور پنهان، در شب تار به زیارت قبر امیر المؤمنین علیه السّلام رفتم، و این کار در سال دویست و شصت و اندی بود و من در آن هنگام کودکی صغیر بودم، چون به قبر آن حضرت رسیدیم دیدیم در اطراف آن قبر سنگهای سیاه گذاشته

شده و بنایی ندارد، به قبر نزدیک شدیم، عدّه ای از ما مشغول خواندن قرآن، و بعضی مشغول نماز، از آن محل شریف دور شدیم، آن حیوان نزدیک قبر رفت و شروع به مالیدن ذراع خود به قبر کرد، یکی از ما نزدیک شیر رفت و به تماشای ا ایستاد، حیوان متعرض او نشد، برگشت و ما را به حال شیر خبر داد ترس از ما برطرف شد، همگی نزدیک او رفتیم، در وضعش دقّت کردیم، دیدیم در ذراع او جراحتی است و آن حیوان محلّ جراحت را به قبر آن حضرت می مالید، حدود یک ساعت به این حال بود، سپس رفت، ما هم به حال اوّل خود، به نماز و زیارت و قرائت قرآن برگشتیم.

شیخ مفید نقل کرده: هارون الرشید روزی به قصد شکار از کوفه بیرون رفت، و به سوی غرییّن و ثویه روی نمود، آهوانی را در آنجا دید، فرمان داد، بازهای شکاری و سگان تعلیم دیده را برای شکار آهوان رها کردند، و خود و افرادش نیز بر آنها تاختند، آهوان با دیدن این وضع فرار کرده، به پشته ای پناه بردند و آنجا آرمیدند، بازهای شکاری در ناحیه ای افتادند، و سگها از حرکت بازمانند، رشید از این امر شگفت زده شد، دیگر بار آهوان از فراز پشته به نشیب آمدند، بازها و سگها آهنگ آنان نمودند، باز آهوان به آن

قصه احمی من مجیر الجراد

جبرییل و میکاییل و امام حسن و امام حسین علیهما السّلام بوده اند، پناه هراسندگان، و ملجأ گریختگان، و فریادرس بیچارگان، و شفای دردمندان، قرار داده باشد؟ بنابراین در هر کجا باشی، خود را به آن قبر

برسان، و تا ممکن باشد خود را به آن بچسبان، و اصرار کن، تا به فریادت برسد، و تو را از هلاکت دنیا و آخرت برهاند.

لُذْ إِلَی جُودِهِ تَجِدْهُ زَعِیماً بِنَجَاهِ الْعُصَاهِ یَوْمَ لِقَاهَا (1)

عَائِذٌ لِلْمُؤَمِّلِینَ مُجِیبٌ سَامِعٌ مَا تُسِرُّ مِنْ نَجْوَاهَا (2)

در کتاب «دار السّلام» از شیخ دیلمی نقل شده که جماعتی از صالحان نجف اشرف روایت کرده اند: کسی در خواب دید، از هر قبری که در آن مشهد شریف و خارج آن است ریسمانی کشیده شده، که متصّل به قبّه حضرت حبل اللّه المتین امیر المؤمنین علیه السّلام است، پس آن شخص چنین انشاد کرد:

إِذَا مُتُّ فَادْفِنِّی إِلَی جَنْبِ حَیْدَرٍ أَبِی شَبَّرَ أَکْرِمْ بِهِ وَ شُبَیْرٍ (3)

فَلَسْتُ أَخَافُ النَّارَ عِنْدَ جِوَارِهِ وَ لا أَتَّقِی مِنْ مُنْکَرٍ وَ نَکِیرٍ (4)

فَعَارٌ عَلَی حَامِی الْحِمَی وَ هُوَ فِی الْحِمَی إِذَا ضَلَّ فِی الْبَیْدَاءِ عِقَالُ بَعِیرٍ (5)

مطلب دوم

کیفیت زیارت آن حضرت

آگاه باش زیارت های روایت شده برای آن حضرت بر دو بخش است: یکی مطلقه، که مقیّد به وقتی از اوقات نیست و دیگر مخصوصه، که مقیّد به وقت معیّن است، و این زیارات در ضمن دو مقصد بیان میشود.

مقصد اول: زیارات مطلقه

زیارت اول

مقصد اول: در زیارات مطلقه که بسیار است، و ما در اینجا تنها به ذکر چند زیارت اکتفا می کنیم.

اول: زیارتی است که شیخ مفید و شهید و سیّد ابن طاووس و دیگران ذکر کرده اند و کیفیت آن به این صورت است: هرگاه اراده زیارت کنی غسل

کن، و دو جامه پاک بپوش و به چیزی از بوی خوش خود را خوشبو کن و اگر بوی خوش نیافتی مانعی ندارد،

1- به جودش پناه بر، او را ضامنی می یابی برای نجات گنهگاران روز دیدارش
2- عیادت کننده آرزومندان است و پاسخ دهنده و شنواست آنچه را پنهان کنند از گفتگوی سرّی
3- زمانی که از دنیا رفتم کنار حیدر دفنم کنید پدر حسن و حسین چه کریم است او
4- در جوار او از آتش نمی ترسم و از منکر و نکیر پروا نمی کنم
5- بر حامی قرق گاه ننگ است که در عرصه حمایتش حتی در بیابان قرق گاهش افسار شتری گم شود

صوت

***

چون از خانه بیرون آمدی بگو:

اللَّهُمَّ إِنِّی خَرَجْتُ [تَوَجَّهْتُ] مِنْ مَنْزِلِی أَبْغِی فَضْلَکَ وَ أَزُورُ وَصِیَّ نَبِیِّکَ صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِمَا اللَّهُمَّ فَیَسِّرْ ذَلِکَ لِی وَ سَبِّبِ الْمَزَارَ لَهُ وَ اخْلُفْنِی فِی عَاقِبَتِی وَ حُزَاتَتِی بِأَحْسَنِ الْخِلافَهِ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ. (1)

پس روانه شو، درحالی که زبانت گویا باشد به ذکر: (الحمد للّه و سبحان اللّه و لا اله الاّ اللّه) و چون به حدود کوفه [جایی که در گذشته محّل خندق شهر بوده است] رسیدی بایست و بگو:

اللَّهُ أَکْبَرُ اللَّهُ أَکْبَرُ أَهْلُ [أَهْلَ] الْکِبْرِیَاءِ وَ الْمَجْدِ وَ الْعَظَمَهِ اللَّهُ أَکْبَرُ أَهْلُ [أَهْلَ] التَّکْبِیرِ وَ التَّقْدِیسِ وَ التَّسْبِیحِ وَ الْآلاءِ اللَّهُ أَکْبَرُ مِمَّا أَخَافُ وَ أَحْذَرُ اللَّهُ أَکْبَرُ عِمَادِی وَ عَلَیْهِ أَتَوَکَّلُ اللَّهُ أَکْبَرُ رَجَائِی وَ إِلَیْهِ أُنِیبُ اللَّهُمَّ أَنْتَ وَلِیُّ نِعْمَتِی وَ الْقَادِرُ عَلَی طَلِبَتِی تَعْلَمُ حَاجَتِی وَ مَا تُضْمِرُهُ هَوَاجِسُ الصُّدُورِ وَ خَوَاطِرُ النُّفُوسِ فَأَسْأَلُکَ بِمُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَی الَّذِی قَطَعْتَ بِهِ حُجَجَ الْمُحْتَجِّینَ وَ عُذْرَ الْمُعْتَذِرِینَ وَ جَعَلْتَهُ رَحْمَهً لِلْعَالَمِینَ أَنْ لا تَحْرِمَنِی ثَوَابَ زِیَارَهِ وَلِیِّکَ وَ أَخِی نَبِیِّکَ أَمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ وَ قَصْدَهُ وَ تَجْعَلَنِی مِنْ وَفْدِهِ الصَّالِحِینَ وَ شِیعَتِهِ الْمُتَّقِینَ بِرَحْمَتِکَ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ (2)

چون قبر شریف آن حضرت برایت نمودار شود چنین بگو:

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَی مَا اخْتَصَّنِی بِهِ مِنْ طِیبِ الْمَوْلِدِ وَ اسْتَخْلَصَنِی إِکْرَاما بِهِ مِنْ مُوَالاهِ الْأَبْرَارِ السَّفَرَهِ الْأَطْهَارِ وَ الْخِیَرَهِ الْأَعْلامِ اللَّهُمَّ فَتَقَبَّلْ سَعْیِی إِلَیْکَ وَ تَضَرُّعِی بَیْنَ یَدَیْکَ وَ اغْفِرْ لِیَ الذُّنُوبَ الَّتِی لاَ تَخْفَی عَلَیْکَ إِنَّکَ أَنْتَ اللَّهُ الْمَلِکُ الْغَفَّارُ (3)

قطعه ای از قصیده ازریه

‘’’

مؤلّف گوید: چون به هنگام دیدن بارگاه نورانی، حال نشاط و شوقی به زائر دست می دهد، بطوری که میل دارد در

1- خدایا از خانه ام بیرون آمدم، جویای فضل تو هستم، جانشین پیامبرت (درود تو بر آن دو) را زیارت می کنم. خدایا این زیارت را برایم آسان کن، و سببش را برایم فراهم آر، و مرا نسبت به سرانجام و غمخوارانم جانشین باش به نیکوترین جانشینی، ای مهربان ترین مهربانان.
2- خدا بزرگتر است، خدا بزرگتر است، شایسته کبریایی و بزرگواری و عظمت است، خدا بزرگتر است، شایسته بزرگ شمردن و تقدیس و تسبیح و نعمت ها است، خدا بزرگتر است از آنچه می ترسم و حذر می کنم، خدا بزرگتر است، تکیه گاه من است، و بر او توکّل می کنم، خدا بزرگتر است، امید من است، و به سوی او باز می گردم. خدایا تو ولی نعمت منی، و بر انجام خواسته ام توانایی، حاجتم و آنچه را دغدغه های سینه ها و خاطرات نفوس پنهان می کند می دانی، خدایا از تو می خواهم به حق محمّد مصطفی که به وسیله او حجّت های حجّت تراشان، و عذر عذرخواهان را بریدی، و او را رحمت برای جهانیان قرار دادی، که محرومم نکنی از ثواب زیارت ولیّت و برادر پیامبرت امیر المؤمنین، و توجه به سویش، و مرا از واردان شایسته، و شیعیان پرهیزگارش قرار دهی، به مهربانی ات، ای مهربان ترین مهربانان.
3- خدا را سپاس که مرا به پاکی ولادت اختصاص داد، و مرا از باب کرامت، به دوستی نیکان و سفیران پاک و بهترین نشانه های حق برگزید، خدایا کوششم را به درگاهت، و زاری ام را به پیشگاهت بپذیر، و گناهانم را که بر تو پوشیده نیست بیامرز، که تویی خدای فرمانروا و آمرزش پیشه.

آن وقت، تمام توجّه خود را به آن حضرت متوّجه کند و به هر زبان و بیانی که بتواند، مدح و ثنای آن بزرگوار را بگوید، به خصوص اگر زائر از اهل علم و کمال باشد، علاقه دارد، اگر شعر بلیغی در نظر داشته باشد، در چنان حالی زبانش به آن شعر گویا شود، به این سبب، به خاطرم رسید که قسمتی از قصیده «هاییه» ازریّه را، که مناسب این مقام است ذکر نمایم، تا هر که خواست آن را زمزمه کند، امید واثق که سلامی از جانب صاحب این کارنامه سیاه به صاحب بارگاه روشن و سپید نماید، و از دعای خیر فراموشم نفرماید و اشعار این است:

أَیُّهَا الرَّاکِبُ الْمُجِدُّ رُوَیْدا بِقُلُوبٍ تَقَلَّبَتْ فِی جَوَاهَا (1)

إِنْ تَرَاءَتْ أَرْضُ الْغَرِیَّیْنِ فَاخْضَعْ وَ اخْلَعِ النَّعْلَ دُونَ وَادِی طُوَاهَا (2)

وَ إِذَا شِمْتَ قُبَّهَ الْعَالَمِ الْأَعْلَی وَ أَنْوَارُ رَبِّهَا تَغْشَاهَا (3)

فَتَوَاضَعْ فَثَمَّ دَارَهُ قُدْسٍ تَتَمَنَّی الْأَفْلاکُ لَثْمَ ثَرَاهَا (4)

قُلْ لَهُ وَ الدُّمُوعُ سَفْحُ عَقِیقٍ وَ الْحَشَا تَصْطَلِی بِنَارِ غَضَاهَا (5)

یَا بْنَ عَمِّ النَّبِیِّ أَنْتَ یَدُ اللَّهِ الَّتِی عَمَّ کُلَّ شَیْ ءٍ نَدَاهَا (6)

أَنْتَ قُرْآنُهُ الْقَدِیمُ وَ أَوْصَا فُکَ آیَاتُهُ الَّتِی أَوْحَاهَا (7)

خَصَّکَ اللَّهُ فِی مَآثِرَ شَتَّی هِیَ مِثْلُ الْأَعْدَادِ لا تَتَنَاهَی (8)

لَیْتَ عَیْنا بِغَیْرِ رَوْضِکَ تَرْعَی قَذِیَتْ وَ اسْتَمَرَّ فِیهَا قَذَاهَا (9)

أَنْتَ بَعْدَ النَّبِیِّ خَیْرُ الْبَرَایَا وَ السَّمَا خَیْرُ مَا بِهَا قَمَرَاهَا (10)

لَکَ ذَاتٌ کَذَاتِهِ حَیْثُ لَوْ لا أَنَّهَا مِثْلُهَا لَمَا آخَاهَا (11)

قَدْ تَرَاضَعْتُمَا بِثَدْیِ وِصَالٍ کَانَ مِنْ جَوْهَرِ التَّجَلِّی غِذَاهَا (12)

یَا أَخَا الْمُصْطَفَی لَدَیَّ ذُنُوبٌ هِیَ عَیْنُ الْقَذَا وَ أَنْتَ جَلاهَا (13)

لَکَ فِی

1- ای سوار تندور مهلت بده به دلهایی که در سوزشان زیرورو شوند
2- اگر سرزمنی نجف نمایان شد خضوع کن و کفش را بیرون دروازه شهرش بیرون آور
3- چون دیده ات به گنبد عالم اعلی افتاد، که انوار پروردگارش پوشاند
4- پس فروتنی کن که آنجا خانه قدس است که افلاک بوسیدن خاکش را آرزو کنند
5- به او بگو درحالی که اشک ها چون عقیق سرخ ریزان است و درون به آتش فروزانش می سوزد
6- ای پسر عمّ پیامبر تو دست خدایی که نم سخایش همه چیز را فرا گرفته
7- تویی قرآن قدیم و صفات تو آیه های آن است که وحی کرد
8- خدا تو را به افتخارات گوناگونی اختصاص داد که آنها مانند اعداد بی پایان است
9- ای کاش دیده ای که در غیر گلستان تو بچرد پر از خاشاک گردد و خاشاک در آن بماند
10- تو پس از پیامبر بهترین خلایقی و آسمان بهتر چیزی که در آن است مهروماه است
11- برای تو ذاتی چون ذات پیامبر است و اگر نبود تو را به برادری خود نمی گرفت
12- هر دو از پستان وصال شیر نوشیده اید که غذای آن از گوهر تجلّی بود
13- ای برادر پیامبر نزد من گناهانی است که چون چشم خاشاکدار است و تو جلای آنی

مُرْتَقَى الْعُلَى وَ الْمَعَالِی دَرَجَاتٌ لا یُرْتَقَی أَدْنَاهَا (1)

لَکَ نَفْسٌ مِنْ مَعْدِنِ اللُّطْفِ صِیغَتْ جَعَلَ اللَّهُ کُلَّ نَفْسٍ فِدَاهَا (2)

چون به دروازه نجف برسی بگو:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی هَدَانَا لِهَذَا وَ مَا کُنَّا لِنَهْتَدِیَ لَوْ لا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی سَیَّرَنِی فِی بِلادِهِ وَ حَمَلَنِی عَلَی دَوَابِّهِ وَ طَوَی لِیَ الْبَعِیدَ وَ صَرَفَ عَنِّی الْمَحْذُورَ وَ دَفَعَ عَنِّی الْمَکْرُوهَ حَتَّی أَقْدَمَنِی حَرَمَ أَخِی رَسُولِهِ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ (3)

پس داخل شهر شو، و بگو:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی أَدْخَلَنِی هَذِهِ الْبُقْعَهَ الْمُبَارَکَهَ الَّتِی بَارَکَ اللَّهُ فِیهَا وَ اخْتَارَهَا لِوَصِیِّ نَبِیِّهِ اللَّهُمَّ فَاجْعَلْهَا شَاهِدَهً لِی (4)

چون به درگاه اول برسی بگو:

اللَّهُمَّ بِبَابِکَ وَقَفْتُ وَ بِفِنَائِکَ نَزَلْتُ وَ بِحَبْلِکَ اعْتَصَمْتُ وَ لِرَحْمَتِکَ تَعَرَّضْتُ وَ بِوَلِیِّکَ صَلَوَاتُکَ عَلَیْهِ تَوَسَّلْتُ فَاجْعَلْهَا زِیَارَهً مَقْبُولَهً وَ دُعَاءً مُسْتَجَابا (5)

چون به در صحن رسیدی بگو:

اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا الْحَرَمَ حَرَمُکَ وَ الْمَقَامَ مَقَامُکَ وَ أَنَا أَدْخُلُ إِلَیْهِ أُتَاجِیکَ بِمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّی وَ مِنْ سِرِّی وَ نَجْوَایَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الْحَنَّانِ الْمَنَّانِ الْمُتَطَوِّلِ الَّذِی مِنْ تَطَوُّلِهِ سَهَّلَ لِی زِیَارَهَ مَوْلایَ بِإِحْسَانِهِ وَ لَمْ یَجْعَلْنِی عَنْ زِیَارَتِهِ مَمْنُوعاً وَ لا عَنْ وِلایَتِهِ مَدْفُوعاً بَلْ تَطَوَّلَ وَ مَنَحَ اللَّهُمَّ کَمَا مَنَنْتَ عَلَیَّ بِمَعْرِفَتِهِ فَاجْعَلْنِی مِنْ شِیعَتِهِ وَ أَدْخِلْنِی الْجَنَّهَ بِشَفَاعَتِهِ یَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ . (6)

آنگاه داخل صحن شو و بگو:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی أَکْرَمَنِی بِمَعْرِفَتِهِ وَ مَعْرِفَهِ رَسُولِهِ وَ مَنْ فَرَضَ عَلَیَّ طَاعَتَهُ رَحْمَهً مِنْهُ لِی وَ تَطَوُّلا مِنْهُ عَلَیَّ وَ مَنَّ عَلَیَّ بِالْإِیمَانِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی أَدْخَلَنِی حَرَمَ أَخِی رَسُولِهِ وَ أَرَانِیهِ فِی عَافِیَهٍ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِی جَعَلَنِی مِنْ زُوَّارِ قَبْرِ وَصِیِّ رَسُولِهِ أَشْهَدُ

1- تو را در نردبان شأن و شرافت مقاماتی است که از پایین ترین آن نتوان بالا رفت
2- تو را جانی است که از معدن لطف ریخته شده خدا تمام جانها را فدای آن گرداند
3- خدا را سپاس که ما را به این جایگاه راهنمایی کرد، و نمی توانستیم به آن راه یابیم اگر خدا راهنمایی مان نمی کرد، خدای را سپاس که مرا در شهرهای خود حرکت داد، و بر مرکب هایش سوار نمود، و دور را برایم نزدیک ساخت، و محذور را از من برگرداند، و ناخوشایند را از من دور کرد، تا مرا در حرم برادر رسولش (درود خدا بر او و خاندانش) وارد نمود.
4- سپاس خدای را که مرا وارد کرد به این بقعه مبارکه ای که خدا در آن برکت قرار داد، و آنجا را برای جانشین پیامبرش اختیار نمود، خدا آن را گواه من قرار ده.
5- خدایا به در خانه ات ایستادم و به درگاهت فرود آمدم، و به رشته ات چنگ زدم، و متعرّض رحمتت شدم، و به ولیّ ات متوسّل شدم، آن را زیارتی پذیرفته، و دعایی مستجاب قرار ده.
6- خدایا این حرم، حرم توست، و مقام، مقام توست، و من وارد آن می شوم، و با تو مناجات می کنم، به آنچه تو به آن از من داناتری، و از نهان و راز من آگاه تری، خدای را سپاس خدای مهرورز و نعمت بخش و کرم کننده، که از کرم اوست که زیارت مولایم را به احسانش برای من هموار ساخت، و از زیارتش مرا ممنوع نکرد، و از ولایتش برکنار ننمود، بلکه کرم و احسان کرد. خدایا چنان که معرفتش بر من منّت نهادی پس مرا از پیروانش قرار ده، و به شفاعتش وارد بهشت کن، این مهربان ترین مهربانان.

أَنْ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِيکَ لَهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ جَاءَ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَ أَشْهَدُ أَنَّ عَلِيّا عَبْدُ اللَّهِ وَ أَخُو رَسُولِ اللَّهِ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَ اللَّهُ أَكْبَرُ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى هِدَايَتِهِ وَ تَوْفِيقِهِ لِمَا دَعَا إِلَيْهِ مِنْ سَبِيلِهِ اللَّهُمَّ إِنَّکَ أَفْضَلُ مَقْصُودٍ وَ أَكْرَمُ مَأْتِيٍّ وَ قَدْ أَتَيْتُکَ مُتَقَرِّبا إِلَيْکَ بِنَبِيِّکَ نَبِيِّ الرَّحْمَهِ وَ بِأَخِيهِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِی طَالِبٍ عَلَيْهِمَا السَّلامُ فَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ لا تُخَيِّبْ سَعْيِی وَ انْظُرْ إِلَيَّ نَظْرَةً رَحِيمَةً تَنْعَشُنِی بِهَا وَ اجْعَلْنِی عِنْدَکَ وَجِيها فِی الدُّنْيَا وَ الْآخِرَهِ وَ مِنَ الْمُقَرَّبِينَ. (1)

چون به رواق برسی بایست و بگو:

السَّلامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ أَمِينِ اللَّهِ عَلَى وَحْيِهِ وَ عَزَائِمِ أَمْرِهِ الْخَاتِمِ لِمَا سَبَقَ وَ الْفَاتِحِ لِمَا اسْتُقْبِلَ وَ الْمُهَيْمِنِ عَلَى ذَلِکَ كُلِّهِ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ السَّلامُ عَلَى صَاحِبِ السَّكِينَهِ السَّلامُ عَلَى الْمَدْفُونِ بِالْمَدِينَهِ السَّلامُ عَلَى الْمَنْصُورِ الْمُؤَيَّدِ السَّلامُ عَلَى أَبِی الْقَاسِمِ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ. (2)

پس وارد رواق شو، و وقت ورود پای راست را مقدّم بدار، و بر در حرم بایست و بگو:

أَشْهَدُ أَنْ لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ وَحْدَهُ لا شَرِيکَ لَهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ جَاءَ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِهِ وَ صَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا رَسُولَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ وَ خِيَرَتَهُ مِنْ خَلْقِهِ السَّلامُ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَبْدِ اللَّهِ وَ أَخِی رَسُولِ اللَّهِ يَا مَوْلایَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَبْدُکَ وَ ابْنُ عَبْدِکَ وَ ابْنُ أَمَتِکَ جَاءَکَ مُسْتَجِيرا بِذِمَّتِکَ قَاصِدا إِلَى

1- خدای را سپاس که مرا به معرفتش، و معرفت رسولش، و آنکه طاعتش را بر من واجب کرد گرامی داشت، و این از باب رحمت و بخشش به من بود، و به ایمان بر من منّت نهاد، خدای را سپاس که مرا به حرم برادر رسولش وارد نمود، و آن را در حال سلامت کامل به من نشان داد، خدای را سپاس که مرا از زیارت کنندگان قبر جانشین رسولش قرار داد، شهادت می دهم که معبودی جز خدا نیست، یگانه و بی شریک است، و شهادت می دهم که محمّد بنده و فرستاده اوست، که به حق از نزد خدا

آمد، و شهادت می دهم که علی بنده خدا و برادر رسول خدا است، خدا بزرگتر است، خدا بزرگتر است، خدا بزرگتر است، معبودی جز خدا نیست، و خدا بزرگتر است و سپاس خدای را بر راهنمایی اش، و توفیقش به آنچه از راهش به سوی آن فرا خوانده. خدایا تو برترین مقصود و کریم ترین کسی هستی که به نزدت آمده اند، من اینک به سویت آمده ام، به وسیله پیامبرت، پیامبر رحمت، و برادرش امیر المؤمنین علیّ بن ابیطالب (درود خدا بر آن دو باد) به سوی تو تقرّب می جویم، پس بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و کوششم را نومید مکن، و به من نظر کن، نظری رحیمانه که به وسیله آن مرا از هلاکت نجات دهی، و مرا نزد خود در دنیا و آخرت آبرومند و از مقرّبان قرار ده.
2- سلام بر رسول خدا، امین خدا بر وحی اش، و واجبات دستورش، ختم کننده آنچه گذشته، و فتح کننده آنچه خواهد آمد، و مسلّط بر آنچه گذشت و می آید، و بر او باد رحمت خدا و برکاتش، سلام بر دارنده آرامش، سلام بر دفن شده در مدینه، سلام بر یاری شده مؤیّد، سلام بر ابو القاسم محمّد بن عبد اللّه و رحمت خدا و برکاتش.

حَرَمِکَ مُتَوَجِّها إِلَی مَقامِکَ مُتَوَسِّلا إِلَی اللَّهِ تَعَالَی بِکَ أَ أَدْخُلُ یَا مَوْلایَ أَ أَدْخُلُ یَا أَمِیرَ الْمُؤْمِنِینَ أَ أَدْخُلُ یَا حُجَّهَ اللَّهِ أَ أَدْخُلُ یَا أَمِینَ اللَّهِ أَ أَدْخُلُ یَا مَلائِکَهَ اللَّهِ الْمُقِیمِینَ [الْمُقَرَّبِینَ] فِی هَذَا الْمَشْهَدِ یَا مَوْلایَ أَ تَأْذَنُ لِی بِالدُّخُولِ أَفْضَلَ مَا أَذِنْتَ لِأَحَدٍ مِنْ أَوْلِیَائِکَ فَإِنْ لَمْ أَکُنْ لَهُ أَهْلا فَأَنْتَ أَهْلٌ لِذَلِکَ. (1)

اگر من شایسته آن نیستم تو شایسته آنی.

پس عتبه را ببوس، و پای راست را برای وارد شدن مقدّم بدار، و در حال ورود بگو:

بِسْمِ اللَّهِ وَ بِاللَّهِ وَ فِی سَبِیلِ اللَّهِ وَ عَلَی مِلَّهِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لِی وَ ارْحَمْنِی وَ تُبْ عَلَیَّ إِنَّکَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِیمُ (2)

سپس حرکت کن تا در برابر قبر مطّهر قرار گیری، و پیش از رسیدن به قبر توقّف کن، و روی خود را به سوی قبر کرده و بگو:

السَّلامُ مِنَ اللَّهِ عَلَی مُحَمَّدٍ رَسُولِ اللَّهِ أَمِینِ اللَّهِ عَلَی وَحْیِهِ وَ رِسَالاتِهِ وَ عَزَائِمِ أَمْرِهِ وَ مَعْدِنِ الْوَحْیِ وَ التَّنْزِیلِ الْخَاتِمِ لِمَا سَبَقَ وَ الْفَاتِحِ لِمَا اسْتُقْبِلَ وَ الْمُهَیْمِنِ عَلَی ذَلِکَ کُلِّهِ الشَّاهِدِ عَلَی الْخَلْقِ السِّرَاجِ الْمُنِیرِ وَ السَّلامُ عَلَیْهِ وَ رَحْمَهُ اَللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ أَهْلِ بَیْتِهِ الْمَظْلُومِینَ أَفْضَلَ وَ أَکْمَلَ وَ أَرْفَعَ وَ أَشْرَفَ مَا صَلَّیْتَ عَلَی أَحَدٍ مِنْ أَنْبِیَائِکَ وَ رُسُلِکَ وَ أَصْفِیَائِکَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی أَمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ عَبْدِکَ وَ خَیْرِ خَلْقِکَ بَعْدَ نَبِیِّکَ وَ أَخِی رَسُولِکَ وَ وَصِیِّ حَبِیبِکَ الَّذِی انْتَجَبْتَهُ مِنْ خَلْقِکَ وَ الدَّلِیلِ عَلَی مَنْ بَعَثْتَهُ بِرِسَالاتِکَ وَ دَیَّانِ الدِّینِ بِعَدْلِکَ وَ فَصْلِ قَضَائِکَ بَیْنَ خَلْقِکَ وَ السَّلامُ عَلَیْهِ

1- گواهی می دهم که معبودی جز خدا نیست، یگانه است و شریک ندارد، و گواهی می دهم که محمّد بنده و رسول اوست، از نزد او به حق آمده و رسولان را تصدیق کرده، سلام بر تو ای رسول خدا، سلام بر تو ای محبوب خدا، و برگزیده از خلقش، سلام بر امیر مؤمنان بنده خدا، و برادر رسول خدا، ای مولایم ای امیر مؤمنان، بنده تو، و فرزند بنده تو و فرزند کنیر تو، به نزدت آمده، پناه می جویم به عهدت، قصد می کنم به سوی حرمت، روی می نمایم به مقامت، متوسّل به خدای تعالی هستم به وجودت، آیا

وارد شوم ای مولایم، آیا وارد شوم ای امیر مؤمنان، آیا وارد شوم ای حجّت خدا، آیا وارد شوم ای امین خدا، آیا وارد شوم ای ملائکه خدا، که مقیم این زیارتگاه هستید؟ ای مولای من آیا اجازه ورودم می دهی برترین اجازه ای که به یکی از دوستانت داده ای.
2- به نام خدا، و با خدا، و در راه خدا، و بر کیش رسول خدا (درود خدا بر او و خاندانش باد) ، خدایا مرا بیامرز، و به من رحم کن و توبه ام را بپذیر، تویی توبه پذیر مهربان.

وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ. (1) اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى الْأَئِمَّهِ مِنْ وُلْدِهِ الْقَوَّامِينَ بِأَمْرِکَ مِنْ بَعْدِهِ الْمُطَهَّرِينَ الَّذِينَ ارْتَضَيْتَهُمْ أَنْصَارا لِدِينِکَ وَ حَفَظَهً لِسِرِّکَ وَ شُهَدَاءَ عَلَى خَلْقِکَ وَ أَعْلاماً لِعِبَادِکَ صَلَوَاتُکَ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ السَّلامُ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِى طَالِبٍ وَصِيِّ رَسُولِ اللَّهِ وَ خَلِيفَتِهِ وَ الْقَائِمِ بِأَمْرِهِ مِنْ بَعْدِهِ سَيِّدِ الْوَصِيِّينَ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ السَّلامُ عَلَى فَاطِمَهَ بِنْتِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ سَيِّدَهِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ السَّلامُ عَلَى الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ سَيِّدَىْ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّهِ مِنَ الْخَلْقِ أَجْمَعِينَ السَّلامُ عَلَى الْأَئِمَّهِ الرَّاشِدِينَ السَّلامُ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ وَ الْمُرْسَلِينَ السَّلامُ عَلَى الْأَئِمَّهِ الْمُسْتَوْدَعِينَ، (2) السَّلامُ عَلَى خَاصَّهِ اللَّهِ مِنْ خَلْقِهِ السَّلامُ عَلَى الْمُتَوَسِّمِينَ السَّلامُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ قَامُوا بِأَمْرِهِ وَ وَازَرُوا أَوْلِيَاءَ اللَّهِ وَ خَافُوا بِخَوْفِهِمْ السَّلامُ عَلَى الْمَلائِكَهِ الْمُقَرَّبِينَ السَّلامُ عَلَيْنَا وَ عَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ. (3)

پس برو تا نزدیک قبر بایستی، رو به قبر و پشت به قبله کن و بگو:

السَّلامُ عَلَيْکَ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا صَفْوَهَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا وَلِيَّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا حُجَّهَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا إِمَامَ الْهُدَى السَّلامُ عَلَيْکَ يَا عَلَمَ التُّقَى السَّلامُ عَلَيْکَ أَيُّهَا الْوَصِيُّ الْبَرُّ التَّقِيُّ النَّقِيُّ الْوَفِيُّ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا أَبَا الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا عَمُودَ الدِّينِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا سَيِّدَ الْوَصِيِّينَ وَ أَمِينَ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ دَيَّانَ يَوْمِ الدِّينِ وَ خَيْرَ الْمُؤْمِنِينَ وَ سَيِّدَ الصِّدِّيقِينَ وَ الصَّفْوَهَ مِنْ سُلالَهِ النَّبِيِّينَ وَ بَابَ حِكْمَهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ خَازِنَ وَحْيِهِ وَ عَيْبَهَ عِلْمِهِ، (4) وَ النَّاصِحَ لِأُمَّهِ نَبِيِّهِ وَ التَّالِىَ لِرَسُولِهِ وَ الْمُوَاسِىَ لَهُ بِنَفْسِهِ وَ النَّاطِقَ بِحُجَّتِهِ وَ الدَّاعِىَ إِلَى شَرِيعَتِهِ

1- سلام از خدا بر محمّد رسول خدا، امین خدا بر وحی و پیام هایش، و فرمان های حتمی اش، و معدن وحی و تنزیل، ختم کننده آنچه گذشته، و فتح کننده آنچه می آید، و چیره بر تمام گذشته، و آینده، گواه بر خلق، چراغ تابنده، و سلام و رحمت و برکات خدا بر او. خدایا بر محمّد و اهل بیت مظلومش درود فرست، برترین و کامل ترین و بالاترین، و شریف ترین درودی که بر یکی از انبیا و رسولان و برگزیدگانت فرستادی خدایا درود فرست بر امیر مؤمنان بنده ات و بهترین خلق خود پس از پیامبرت، و برادر رسولت، و جانشین محبوبت، که او را از میان خلقت برگزیدی، و راهنمایی بر کسی که به پیام هایت برانگیختی، حاکم دین به عدلت، و جداکننده حکم تو میان آفریدگانت، و سلام و رحمت و برکات خدا بر او

2- خدایا درود فرست بر امامان از فرزندانش، آنان قیام کنندگان به فرمانت پس از او، آن پاکانی که آنان را پسندیدی برای یاری دینت، و نگهبانی رازت، و گواهان بر آفریدگانت، و نشانه هایی برای بندگانت (درود تو بر همه ایشان) ، سلام بر امیر مؤمنان علی بن ابیطالب، جانشین و خلیفه رسول خدا، قیام کننده به فرمان خدا، پس از پیامبر، سرور جانشینان و رحمت و برکات خدا بر او باد، سلام بر فاطمه دختر رسول خدا (درود خدا بر او خاندانش باد) ، سرور زنان جهانیان، سلام بر حسن و حسین دو آقای جوانان اهل بهشت از میان همه آفریدگان، سلام بر امامان راه یافته، سلام بر انبیا و رسولان، سلام بر امامان که عهد خدا به آنان سپرده شده،
3- سلام بر خاصّه خدا از میان خلقش، سلام بر دارندگان صفات شایسته، سلام اهل ایمان بر آنان که به امر خلق قیام کردند، و از اولیای خدا پشتیبانی نمودند، و با ترس آنان ترسیدند، سلام بر فرشتگان مقرّب، سلام بر ما و بندگان شایسته خدا.
4- سلام بر تو ای امیر مؤمنان، سلام بر تو ای محبوب خدا، سلام بر تو ای برگزیده خدا، سلام بر تو ای ولیّ خدا، سلام بر تو ای حجّت خدا، سلام بر تو ای امام هدایت، سلام بر تو ای نشانه تقوا، سلام بر تو ای جانشین نیکوکار پرهیزگار پاکیزه وفادار، سلام بر تو ای پدر حسن و حسین، سلام بر تو ای ستون دین، سلام بر تو ای سرور جانشینان، و امین پروردگار جهانیان، و داور روز جزا، و بهترین مؤمنان، و سرور صدّیقان برگزیده از نژاد انبیا و در حکمت پروردگار جهانیان و خزانه دار وحیش و مخزن علمش،

وَ الْمَاضِیَ عَلَی سُنَّتِهِ اللَّهُمَّ إِنِّی أَشْهَدُ أَنَّهُ قَدْ بَلَّغَ عَنْ رَسُولِکَ مَا حُمِّلَ وَ رَعَی مَا اسْتُحْفِظَ وَ حَفِظَ مَا اسْتُوْدِعَ وَ حَلَّلَ حَلالَکَ وَ حَرَّمَ حَرَامَکَ وَ أَقَامَ أَحْکَامَکَ وَ جَاهَدَ النَّاکِثِینَ فِی سَبِیلِکَ وَ الْقَاسِطِینَ فِی حُکْمِکَ وَ الْمَارِقِینَ عَنْ أَمْرِکَ صَابِراً مُحْتَسِباً لا تَأْخُذُهُ فِیکَ لَوْمَهُ لائِمٍ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَیْهِ أَفْضَلَ مَا صَلَّیْتَ عَلَی أَحَدٍ مِنْ أَوْلِیَائِکَ وَ أَصْفِیَائِکَ وَ أَوْصِیَاءِ أَنْبِیَائِکَ اللَّهُمَّ هَذَا قَبْرُ وَلِیِّکَ الَّذِی فَرَضْتَ طَاعَتَهُ وَ جَعَلْتَ فِی أَعْنَاقِ عِبَادِکَ مُبَایَعَتَهُ وَ خَلِیفَتِکَ الَّذِی بِهِ تَأْخُذُ وَ تُعْطِی وَ بِهِ تُثِیبُ وَ تُعَاقِبُ وَ قَدْ قَصَدْتُهُ طَمَعاً لِمَا أَعْدَدْتَهُ لِأَوْلِیَائِکَ فَبِعَظِیمِ قَدْرِهِ عِنْدَکَ وَ جَلِیلِ خَطَرِهِ لَدَیْکَ وَ قُرْبِ مَنْزِلَتِهِ مِنْکَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ افْعَلْ بِی مَا أَنْتَ أَهْلُهُ فَإِنَّکَ أَهْلُ الْکَرَمِ وَ الْجُودِ وَ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا مَوْلایَ وَ عَلَی ضَجِیعَیْکَ آدَمَ وَ نُوحٍ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ. (1)

پس ضریح را ببوس و در کنار سر بایست و بگو:

پس ضریح را ببوس و در جانب سر بایست و بگو یَا مَوْلایَ إِلَیْکَ وُفُودِی وَ بِکَ أَتَوَسَّلُ إِلَی رَبِّی فِی بُلُوغِ مَقْصُودِی وَ أَشْهَدُ أَنَّ الْمُتَوَسِّلَ بِکَ غَیْرُ خَائِبٍ وَ الطَّالِبَ بِکَ عَنْ مَعْرِفَهٍ غَیْرُ مَرْدُودٍ إِلا بِقَضَاءِ حَوَائِجِهِ فَکُنْ لِی شَفِیعا إِلَی اللَّهِ رَبِّکَ وَ رَبِّی فِی قَضَاءِ حَوَائِجِی وَ تَیْسِیرِ أُمُورِی وَ کَشْفِ شِدَّتِی وَ غُفْرَانِ ذَنْبِی وَ سَعَهِ رِزْقِی وَ تَطْوِیلِ عُمُرِی وَ إِعْطَاءِ سُؤْلِی فِی آخِرَتِی وَ دُنْیَایَ اللَّهُمَّ الْعَنْ قَتَلَهَ أَمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ اللَّهُمَّ الْعَنْ قَتَلَهَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَیْنِ اللَّهُمَّ الْعَنْ قَتَلَهَ الْأَئِمَّهِ وَ عَذِّبْهُمْ عَذَاباً أَلِیماً لا تُعَذِّبُهُ أَحَدا مِنَ الْعَالَمِینَ عَذَاباً کَثِیراً لا انْقِطَاعَ

1- و خیرخواه امّت پیامبرش و پیرو رسولش، و همدردی کننده با او و با جانش، و گویای به حجّتش، و دعوت کننده به شریعتش، و درگذرنده بر آئینش. خدایا من شهادت می دهم که آنچه را از رسولت بر عهده داشت به مردم رساند، و نگهداری کرد آنچه نگهداری اش از او خواسته شده بود، حلالت را حلال کرد، و حرامت را حرام کرد، و احکامت را برپا داشت، و با پیمان شکنان در راهت و ستمکاران در حکومتت، و بیرون رفتگان از فرمانت جهاد کرد، شکیبا و جوینده مقام قرب تو بود، و در راه تو سرزنش سرزنش کنندگان را به چیزی نگرفت، خدایا بر او درود فرست، بهترین درودی که بر یکی از دوستانت، و برگزیدگانت جانشینان پیامبرانت فرستادی. خدایا این قبر ولیّ توست که اطاعتش را واجب کردی، و بیعتش را بر عهده بندگانت قرار دادی، و خلیفه ات که به خاطر او مؤاخذه می

کنی، و می بخشی، و به سبب او پاداش می دهی و کیفر می نمایی، من به طمع آنچه برای اولیایت مهیّا کرده ای آهنگ زیارت او کرده ام، پس به حق بزرگی مرتبه اش نزد تو، و موقعیت فوق العاده اش به پیشگاهت و نزدیکی منزلتش از تو، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و با من چنان کن که تو شایسته آنی، به درستی که تو اهل کرم و بخششی، و سلام و رحمت و برکات خدا بر تو ای مولایم، و بر دو آرمیده در کنارت آدم و نوح، (درود خدا بر آنان باد)

لَهُ وَ لا أَجَلَ وَ لا أَمَدَ بِمَا شَاقُّوا وُلاهَ أَمْرِکَ وَ أَعِدَّ لَهُمْ عَذَابا لَمْ تُحِلَّهُ بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِکَ. (1) اللَّهُمَّ وَ أَدْخِلْ عَلَى قَتَلَهِ أَنْصَارِ رَسُولِکَ وَ عَلَى قَتَلَهِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ عَلَى قَتَلَهِ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ وَ عَلَى قَتَلَهِ أَنْصَارِ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ وَ قَتَلَهِ مَنْ قُتِلَ فِى وِلاَيَهِ آلِ مُحَمَّدٍ أَجْمَعِينَ عَذَابا أَلِيما مُضَاعَفا فِى أَسْفَلِ دَرْکٍ مِنَ الْجَحِيمِ لا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَ هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ مَلْعُونُونَ نَاکِسُوا رُءُوسِهِمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ قَدْ عَايَنُوا النَّدَامَهَ وَ الْخِزْيَ الطَّوِيلَ لِقَتْلِهِمْ عِتْرَهَ أَنْبِيَائِکَ وَ رُسُلِکَ وَ أَتْبَاعَهُمْ مِنْ عِبَادِکَ الصَّالِحِينَ اللَّهُمَّ الْعَنْهُمْ فِى مُسْتَسِرِّ السِّرِّ وَ ظَاهِرِ الْعَلانِيَهِ فِى أَرْضِکَ وَ سَمَائِکَ اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِى قَدَمَ صِدْقٍ فِى أَوْلِيَائِکَ وَ حَبِّبْ إِلَيَّ مَشَاهِدَهُمْ وَ مُسْتَقَرَّهُمْ حَتَّى تُلْحِقَنِى بِهِمْ وَ تَجْعَلَنِى لَهُمْ تَبَعا فِى الدُّنْيَا وَ الْآخِرَهِ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. (2)

پس ضریح را ببوس و پشت به قبله و رو به جانب قبر حضرت امام حسین علیه السّلام بایست و بگو:

السَّلامُ عَلَيْکَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ فَاطِمَهَ الزَّهْرَاءِ سَيِّدَهِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا أَبَا الْأَئِمَّهِ الْهَادِينَ الْمَهْدِيِّينَ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا صَرِيعَ الدَّمْعَهِ السَّاکِبَهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا صَاحِبَ الْمُصِيبَهِ الرَّاتِبَهِ السَّلامُ عَلَيْکَ وَ عَلَى جَدِّکَ وَ أَبِيکَ السَّلامُ عَلَيْکَ وَ عَلَى أُمِّکَ وَ أَخِيکَ السَّلامُ عَلَيْکَ وَ عَلَى الْأَئِمَّهِ مِنْ ذُرِّيَّتِکَ وَ بَنِيکَ أَشْهَدُ لَقَدْ طَيَّبَ اللَّهُ بِکَ التُّرَابَ وَ أَوْضَحَ بِکَ الْکِتَابَ وَ جَعَلَکَ وَ أَبَاکَ وَ جَدَّکَ وَ أَخَاکَ وَ بَنِيکَ عِبْرَهً لِأُولِى الْأَلْبَابِ يَا ابْنَ الْمَيَامِينِ الْأَطْيَابِ النَّالِينَ الْکِتَابَ وَجَّهْتُ سَلامِى إِلَيْکَ صَلَوَاتُ اللَّهِ

1- ای مولایم، درودم بر توست، و به وسیله تو به پروردگارم، دررسیدن به مقصودم متوسّل می شوم، و شهادت می دهم که متوسّل به تو محروم نیست، و خواستار به وسیله تو از روی معرفت مردود نمی باشد به یقین حاجات او برآورده شود، پس به درگاه تو خدا پروردگارت و پروردگارم شیفع من باش، در برآمدن حاجاتم، و آسان شدن کارهایم، و برطرف شدن سختی ام، و آمرزش گناهم، و وسعت روزی ام، و طول عمرم، و عطا کردن خواسته ام، در آخرت و دنیایم. خدایا قاتلان امیرمؤمنان را لعنت کن. خدایا قاتلان حسن و حسین و امامان را لعنت کن. و آنان را عذاب نما، عذابی دردناک، که بدان گونه احدی از جهانیان را عذاب نکنی، عذابی بسیار، که قطع شدن و مدّت و اندازه برای آن نباشد، به خاطر دشمنی

هایی که با والیان حکومتت کردند، و برای آنان عذابی آماده کن، که آن را به احدی از بندگانت فرود نیاورده باشی،
2- خدایا وارد کن بر قاتلان یاوران رسولت، و بر قاتلان امیر مؤمنان و بر قاتلان حسن و حسین، و بر قاتلان یاوران حسن و حسین، و بر قاتلان کسانی که در راه ولایت خاندان محمّد کشته شده، عذابی دردناک، دو چندان، در پست ترین طبقه دوزخ، که عذاب از آنها سبک نشود، درحالی که در آنجا ناامید و لعنت شده و در پیشگاه پروردگارشان سرافکنده باشند، و ببینند پشیمانی و رسوایی طولانی را به خاطر قتل عترت انبیا و رسولانت و پیروان آنان از بندگان شایسته ات. خدایا آنان را در پنهانی پنهان، و آشکار آشکار، در زمین و آسمانت لعنت کن. خدایا درباره اولیایت برای من قدم صدق قرار ده، و زیارتگاه ها و قرارگاه شان را محبوب من گردان، تا به آنان ملحقم کنی، و پیرو آنانم گردانی در دنیا و آخرت، ای مهربان ترین مهربانان.

وَ سَلامُهُ عَلَيْکَ وَ جَعَلَ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوِی إِلَيْکَ مَا خَابَ مَنْ تَمَسَّکَ بِکَ وَ لَجَأَ إِلَيْکَ. (1)

پس پايين پا بايست، و بگو:

السَّلامُ عَلَی أَبِی الْأَئِمَّهِ وَ خَلِيلِ النُّبُوَّهِ وَ الْمَخْصُوصِ بِالْأُخُوَّهِ السَّلامُ عَلَی يَعْسُوبِ الدِّينِ وَ الْإِيمَانِ وَ کَلِمَهِ الرَّحْمَنِ السَّلامُ عَلَی مِيزَانِ الْأَعْمَالِ وَ مُقَلِّبِ الْأَحْوَالِ وَ سَيْفِ ذِی الْجَلالِ وَ سَاقِی السَّلْسَبِيلِ الزُّلالِ السَّلامُ عَلَی صَالِحِ الْمُؤْمِنِينَ وَ وَارِثِ عِلْمِ النَّبِيِّينَ وَ الْحَاکِمِ يَوْمَ الدِّينِ السَّلامُ عَلَی شَجَرَهِ التَّقْوَی وَ سَامِعِ السِّرِّ وَ النَّجْوَی السَّلامُ عَلَی حُجَّهِ اللَّهِ الْبَالِغَهِ وَ نِعْمَتِهِ السَّابِغَهِ وَ نَقِمَتِهِ الدَّامِغَهِ السَّلامُ عَلَی الصِّرَاطِ الْوَاضِحِ وَ النَّجْمِ اللائِحِ وَ الْإِمَامِ النَّاصِحِ وَ الزِّنَادِ الْقَادِحِ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ. (2)

پس بگو:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِی طَالِبٍ أَخِی نَبِيِّکَ وَ وَلِيِّهِ وَ نَاصِرِهِ وَ وَصِيِّهِ وَ وَزِيرِهِ وَ مُسْتَوْدَعِ عِلْمِهِ وَ مَوْضِعِ سِرِّهِ وَ بَابِ حِکْمَتِهِ وَ النَّاطِقِ بِحُجَّتِهِ وَ الدَّاعِی إِلَی شَرِيعَتِهِ وَ خَلِيفَتِهِ فِی أُمَّتِهِ وَ مُفَرِّجِ الْکَرْبِ عَنْ وَجْهِهِ وَ قَاصِمِ الْکَفَرَهِ وَ مُرْغِمِ الْفَجَرَهِ الَّذِی جَعَلْتَهُ مِنْ نَبِيِّکَ بِمَنْزِلَهِ هَارُونَ مِنْ مُوسَی اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ وَ انْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ وَ اخْذُلْ مَنْ خَذَلَهُ وَ الْعَنْ مَنْ نَصَبَ لَهُ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ وَ صَلِّ عَلَيْهِ أَفْضَلَ مَا صَلَّيْتَ عَلَی أَحَدٍ مِنْ أَوْصِيَاءِ أَنْبِيَائِکَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ . (3)

پس به جانب سر برگرد برای زيارت حضرت آدم عليه السّلام وحضرت نوح عليه السّلام و در زيارت حضرت آدم بگو:

السَّلامُ عَلَيْکَ يَا صَفِيَّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا حَبِيبَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا نَبِيَّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا أَمِينَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا

1- سلام بر تو ای ابا عبد اللّه، سلام بر تو ای پسر رسول خدا، سلام بر تو ای پسر امير مؤمنان، سلام بر تو ای پسر فاطمه زهرا سرور زنان جهانيان، سلام بر تو ای پدر امامان هدايت گر شده، سلام بر تو ای کشته اشک جاری، سلام بر تو ای صاحب مصيبت پی درپی، سلام بر تو و بر جدّ و

پدرت، سلام بر تو و بر مادر و برادرت، سلام بر تو و بر امامان از نسل و فرزنادانت، شهادت می دهم که خدا خاک را به وسیله تو پاک کرد، و قرآن را با تو واضح نمودا، و تو را و پدر و جدّت، و برادر و فرزندانت را عبرتی برای صاحبان خرد قرار داد، ای فرزندان پدران با میمنت و پاک، و تلاوت کنندگان کتاب، سلام را متوجّه تو می نمایم درودهای خدا و سلامش بر تو، و قرار دهد دل های مردم را هواخواه تو، آنکه متمسّک به تو شد، و پناه به تو آورد، هرگز نامید نشد.
2- سلام بر پدر امامان، و همراه نبوت، و اختصاص یافته به برادری، سلام بر رییس دین و ایمان، و کلمه رحمان، سلام بر ترازوی اعمال و زیروروکننده احوال، و شمشیر خدای ذو الجلال، و ساقی چشمه گوارای زلال، سلام بر شایسته مؤمنان، و وارث دانش پیامبران، و حاکم روز جزا، سلام بر درخت تقوا، و شنونده راز و نهان، سلام بر حجّت رسای خدا، و نعمت کاملش، و انتقام کوبنده اش. سلام بر راه روشن، و ستاره فروزان، و رهبر خیرخواه، و مایه آتش زا علیه کفر و شرک، رحمت و برکات خدا بر او باد.
3- خدایا درود فرست امیر مؤمنان علی بن ابیطالب برادر پیامبرت، و ولی و یاور و جانشین وزیرش، و سپردگاه دانشش، و جایگاه رازش و دروازه حکمتش و گویای به برهانش و دعوت کننده به دینش و جانشین او را در امتّش، و زداینده اندوه از چهره اش، شکننده کافران، و به خاک مالنده دماغ بدکاران، آن که او را از پیامبرت به منزله هارون از موسی قرار دادی. خدایا دوست بدار دوست دارش را، و دشمن بدار دشمنش را، و یاری کن یاری دهنده اش را، و خوار کن خوارکننده اش را، و از پیشینیان و پسینیان لعنت کن هرکه در برابر بایستد، و بر او درود فرست برترین درودی که برکسی از جانشینان پیامبرانت فرستادی ای پروردگار جهانیان.

خَلِيفَةَ اللَّهِ فِی أَرْضِهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا أَبَا الْبَشَرِ السَّلامُ [سَلامُ اللَّهِ] عَلَیْکَ وَ عَلَی رُوحِکَ وَ بَدَنِکَ وَ عَلَی الطَّاهِرِینَ مِنْ وُلْدِکَ وَ ذُرِّیَّتِکَ وَ صَلَّی [اللَّهُ عَلَیْکَ] صَلاةً لا یُحْصِیهَا إِلا هُوَ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ. (1)

و در زیارت نوح علیه السلام نیز بگو:

السَّلامُ عَلَیْکَ یَا نَبِیَّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا صَفِیَّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا وَلِیَّ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا حَبِیبَ اللَّهِ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا شَیْخَ الْمُرْسَلِینَ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا أَمِینَ اللَّهِ فِی أَرْضِهِ صَلَوَاتُ اللَّهِ وَ سَلامُهُ عَلَیْکَ وَ عَلَی رُوحِکَ وَ بَدَنِکَ وَ عَلَی الطَّاهِرِینَ مِنْ وُلْدِکَ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ .

سلام بر تو ای پیامبر خدا، سلام بر تو ای برگزیده خدا، سلام بر تو ای ولیّ خدا، سلام بر تو ای محبوب خدا، سلام بر تو ای بزرگ رسولان، سلام بر تو ای امین خدا در زمینش، درود و سلام خدا بر تو و بر روان و تنت، و بر پاکان از فرزندانت و رحمت و برکات خدا بر تو باد.

آگاه شش رکعت نماز بخوان، دو رکعت برای امیر مؤمنان علیه السّلام دو رکعت اوّل پس از سوره (حمد) سوره (الرحمن) و در رکعت دوم بعد از سوره (حمد) سوره مبارکه (یس) و پس از نماز، تسبیح حضرت فاطمه علیها السّلام را بگو و سپس از خدا طلب آمرزش نما، و برای خود دعا کن، و بگو:

اللَّهُمَّ إِنِّی صَلَّیْتُ هَاتَیْنِ الرَّکْعَتَیْنِ هَدِیَّةً مِنِّی إِلَی سَیِّدِی وَ مَوْلایَ وَلِیِّکَ وَ أَخِی رَسُولِکَ أَمِیرِ الْمُؤْمِنِینَ وَ سَیِّدِ الْوَصِیِّینَ عَلِیِّ بْنِ أَبِی طَالِبٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَیْهِ وَ عَلَی آلِهِ اللَّهُمَّ فَصَلِّ عَلَی

1- سلام بر تو ای برگزیده خدا، سلام بر تو ای محبوب خدا، سلام بر تو ای پیامبر خدا سلام بر تو ای امین خدا، سلام بر تو ای خلیفه خدا در زمینش، سلام بر تو ای پدر بشر، سلام بر تو و بر روان و تنت، و بر پاکان از فرزندان و نسلت، و درود خدا بر تو، درودی که جز خدا آن را شماره نکند، و رحمت و برکات خدا بر تو باد.

مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ تَقَبَّلْهَا مِنِّی وَ اجْزِنِی عَلَی ذَلِکَ جَزَاءَ الْمُحْسِنِینَ اللَّهُمَّ لَکَ صَلَّیْتُ وَ لَکَ رَکَعْتُ وَ لَکَ سَجَدْتُ وَحْدَکَ لا شَرِیکَ لَکَ لِأَنَّهُ لا تَکُونُ [لا تَجُوزُ] الصَّلاهُ وَ الرُّکُوعُ وَ السُّجُودُ إِلا لَکَ لِأَنَّکَ أَنْتَ اللَّهُ لا إِلَهَ إِلا أَنْتَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ تَقَبَّلْ مِنِّی زِیَارَتِی وَ أَعْطِنِی سُؤْلِی بِمُحَمَّدٍ وَ آلِهِ الطَّاهِرِینَ . (1)

و چهار رکعت دیگر را هدیه آدم و نوح قرار بده، سپس سجده شکر بجا آور، و در سجده بگو:

اللَّهُمَّ إِلَیْکَ تَوَجَّهْتُ وَ بِکَ اعْتَصَمْتُ وَ عَلَیْکَ تَوَکَّلْتُ اللَّهُمَّ أَنْتَ ثِقَتِی وَ رَجَائِی فَاکْفِنِی مَا أَهَمَّنِی وَ مَا لا یُهِمُّنِی وَ مَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّی عَزَّ جَارُکَ وَ جَلَّ ثَنَاؤُکَ وَ لا إِلَهَ غَیْرُکَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ قَرِّبْ فَرَجَهُمْ (2)

پس طرف راست صورت را بر زمین بگذار و بگو:

ارْحَمْ ذُلِّی بَیْنَ یَدَیْکَ وَ تَضَرُّعِی إِلَیْکَ وَ وَحْشَتِی مِنَ النَّاسِ وَ أُنْسِی بِکَ یَا کَرِیمُ یَا کَرِیمُ یَا کَرِیمُ (3)

آنگاه جانب چپ صورت را بر زمین بگذار و بگو:

لا إِلَهَ إِلا اللَّهُ أَنْتَ رَبِّی حَقّاً حَقّاً سَجَدْتُ لَکَ یَا رَبِّ تَعَبُّداً وَ رِقّاً اللَّهُمَّ إِنَّ عَمَلِی ضَعِیفٌ فَضَاعِفْهُ لِی یَا کَرِیمُ یَا کَرِیمُ یَا کَرِیمُ . (4)

پس به سجده برو و صد مرتبه بگو: «شکراً» و در دعا کردن بکوش، که اینجا محّل خواستن خواهش ها است و بسیار استغفار کن که جای آمرزش گناهان است، و حاجات خود را از خدا بخواه، که مقام استجابت دعاهاست.

دعاهای بعد از زیارت حضرت علیه السلام و بعد از نمازهای فریضه و نافله در نجف اشرف

سیّد ابن طاووس در کتاب» مزار «و نیز غیر او گفته اند: تا

1- خدایا من این دو رکعت نماز را خواندم، به عنوان هدیه ای از من به آقا و مولایم، ولیّ ات و برادر رسولت، امیر مؤمنان، و سرور جانشینان، علی بن ابیطاب (درود خدا بر او و خاندانش) . پس بر محمّد و خاندان محمّد

درود فرست، و آن را از من قبول کن، و بر آن پاداشم ده پاداش نیکوکاران. خدایا برای تو نماز خواندم، و رکوع و سجده کردم، یگانه ای و شریکی نداری، چرا که نماز و رکوع و سجود جز برای تو نیست، تویی خدا، معبودی جز تو وجود ندارد. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و زیارتم را قبول کن، و خواسته ام را عطا فرما، به حق محمّد و خاندان پاکش.
2- خدایا به تو روی آوردم، و به تو پناه آوردم، و بر تو توکّل کردم. خدایا تو مورد اطمینان و امید منی، پس آنچه فکر مرا مشغول کرده و مشغول نمی کند، و آنچه را تو را از من به آنان داناتری از من کفایت کن، پناهنده به تو عزیز است، و ثنایت بس عظیم است، و معبودی جز تو نیست، بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست و گشایش کارشان را نزدیک کن
3- رحم کن به خواری ام در برابرت، و زاری ام به درگاهت و به ترسم از مردم، و انس من به تو، ای کریم، ای کریم، ای کریم.
4- معبودی جز تو نیست به راستی به راستی، ای پروردگارم از باب بندگی و بردگی برایت سجده کردم. خدایا عملم اندک است. آن را دو چندان گردان، ای کریم، ای کریم.

زمانی که در نجف هستی هر نمازی که به جا می آوری چه واجب و چه مستحب، بعد از آن این دعا را بخوان:

صوت

***

اللَّهُمَّ لا بُدَّ مِنْ أَمْرِکَ وَ لا بُدَّ مِنْ قَدَرِکَ وَ لا بُدَّ مِنْ قَضَائِکَ وَ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلا بِکَ اللَّهُمَّ فَمَا [کَمَا] قَضَیْتَ عَلَیْنَا مِنْ قَضَاءٍ أَوْ قَدَّرْتَ عَلَیْنَا مِنْ قَدَرٍ فَأَعْطِنَا مَعَهُ صَبْراً یَقْهَرُهُ وَ یَدْمَغُهُ وَ اجْعَلْهُ لَنَا صَاعِداً فِی رِضْوَانِکَ یُنْمِی [یُنْمَی] فِی حَسَنَاتِنَا وَ تَفْضِیلِنَا وَ سُؤْدَدِنَا وَ شَرَفِنَا وَ مَجْدِنَا وَ نَعْمَائِنَا وَ کَرَامَتِنَا فِی الدُّنْیَا وَ الْآخِرَهِ وَ لا تَنْقُصْ مِنْ حَسَنَاتِنَا اللَّهُمَّ وَ مَا أَعْطَیْتَنَا مِنْ عَطَاءٍ أَوْ فَضَّلْتَنَا بِهِ مِنْ فَضِیلَهٍ أَوْ أَکْرَمْتَنَا بِهِ مِنْ کَرَامَهٍ فَأَعْطِنَا مَعَهُ شُکْراً یَقْهَرُهُ وَ یَدْمَغُهُ وَ اجْعَلْهُ لَنَا صَاعِداً فِی رِضْوَانِکَ وَ فِی حَسَنَاتِنَا وَ سُؤْدَدِنَا وَ شَرَفِنَا وَ نَعْمَائِکَ [نَعْمَائِنَا] وَ کَرَامَتِکَ [کَرَامَتِنَا] فِی الدُّنْیَا وَ الْآخِرَهِ [اللَّهُمَ] ، (1) وَ لا تَجْعَلْهُ لَنَا أَشَراً وَ لا بَطَراً وَ لا فِتْنَهً وَ لا مَقْتاً وَ لا عَذَاباً وَ لا خِزْیاً فِی الدُّنْیَا وَ الْآخِرَهِ اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِکَ مِنْ عَثْرَهِ اللِّسَانِ وَ سُوءِ الْمَقَامِ وَ خِفَّهِ الْمِیزَانِ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ لَقِّنَا حَسَنَاتِنَا فِی الْمَمَاتِ وَ لا تُرِنَا أَعْمَالَنَا حَسَرَاتٍ وَ لا تُخْزِنَا عِنْدَ قَضَائِکَ وَ لا تَفْضَحْنَا بِسَیِّئَاتِنَا یَوْمَ نَلْقَاکَ وَ اجْعَلْ قُلُوبَنَا تَذْکُرُکَ وَ لا تَنْسَاکَ وَ تَخْشَاکَ کَأَنَّهَا تَرَاکَ حَتَّی نَلْقَاکَ وَ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ بَدِّلْ سَیِّئَاتِنَا حَسَنَاتٍ وَ اجْعَلْ حَسَنَاتِنَا دَرَجَاتٍ وَ اجْعَلْ دَرَجَاتِنَا غُرُفَاتٍ وَ اجْعَلْ غُرُفَاتِنَا عَالِیَاتٍ . (2) اللَّهُمَّ وَ أَوْسِعْ لِفَقِیرِنَا مِنْ سَعَهِ مَا قَضَیْتَ

1- خدایا از دستورت و تقدیرت و قضایت چاره ای نیست، و جنبش و نیرویی جز به تو نیست. پس آنچه بر ما از قضایی که حتم کردی، یا از تقدیری که مقدّر نمودی، همراه آن به ما صبری عطا کن که بر آن چیره شود، و آن را درهم کوبد، و آن شکیبایی را برای ما، نردبانی به سوی رضوانت قرار ده، که افزوده شود در حسنات ما. و برتری و آقایی و شرف و بزرگواری و نعمت ها و کرامت ما در دنیا و آخرت، و از حسنات ما کم

نکن. خدایا آنچه به ما از عطایی که عطا کردی، و از فضیلتی که تفضّل فرمودی، یا از کرامتی که کرم کردی، به همراه آن شکری مرحمت فرما که بر آن چیره شود و آن را فرو گیرد، و آن شکر را برای ما، بالارونده در رضوانت، و بالابرنده در حسنات و آقایی، و شرف و نعمتها، و کرامتت در دنیا و آخرت قرار ده،
2- و آن را برای ما نقطه کبر و طغیان و فتنه و کینه توزی و عذاب و رسوایی در دنیا و آخرت قرار مده. خدایا به تو پناه می آوریم، از لغزش زبان، و بدی جایگاه، و سبکی میزان اعمال، خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و نیکی های ما را در مردن به ما برسان، و اعمالمان را به ما مایه پشیمانی نشان مده، و هنگام داوری ما را شرمسار مکن، و به بدی های مان رسوا مساز، در آن روزی که با تو ملاقات می کنیم، دلهای ما را طوری قرار ده که یادت کند، و فراموشم ننماید، و از تو بهراسد، آنچنان که گویی تو را می بیند، آن هم تا زمانی که تو را ملاقات کنیم، و بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و بدی های ما را تبدیل به خوبیها کن، و خوبی های ما را درجات، و درجات ما را غرفه های بهشتی، و غرفه های ما را بلندمرتبه گردان.

عَلَى نَفْسِکَ اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ مُنَّ عَلَيْنَا بِالْهُدَى مَا أَبْقَيْتَنَا وَ الْكَرَامَهِ مَا أَحْيَيْتَنَا وَ الْكَرَامَهِ [وَ الْمَغْفِرَهِ] إِذَا تَوَفَّيْتَنَا وَ الْحِفْظِ فِيمَا بَقِيَ مِنْ عُمُرِنَا وَ الْبَرَكَهِ فِيمَا رَزَقْتَنَا وَ الْعَوْنِ عَلَى مَا حَمَّلْتَنَا وَ الثَّبَاتِ عَلَى مَا طَوَّقْتَنَا وَ لا تُؤَاخِذْنَا بِظُلْمِنَا وَ لا تُقَايِسْنَا بِجَهْلِنَا وَ لا تَسْتَدْرِجْنَا بِخَطَايَانَا وَ اجْعَلْ أَحْسَنَ مَا نَقُولُ ثَابِتا فِى قُلُوبِنَا وَ اجْعَلْنَا عُظَمَاءَ عِنْدَکَ وَ أَذِلَّهً فِى أَنْفُسِنَا وَ انْفَعْنَا بِمَا عَلَّمْتَنَا وَ زِدْنَا عِلْما نَافِعا وَ أَعُوذُ بِکَ مِنْ قَلْبٍ لا يَخْشَعُ وَ مِنْ عَيْنٍ لا تَدْمَعُ وَ مِنْ صَلاهٍ لا تُقْبَلُ أَجِرْنَا مِنْ سُوءِ الْفِتَنِ يَا وَلِيَّ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَهِ. (1)

سیّد در کتاب (مصباح الزائر) فرموده است: دعای دیگری که مستحب است به دنبال نماز زیارت امیر مؤمنان علیه السّلام خوانده شود: «یا الله یا الله یا الله یا مجیب دعوه المضطرّین» تا آخر، فقیر گوید: این دعا همان دعای صفوان است که به دعای علقمه معروف شده، و در ذیل زیارت عاشورا ان شاء اللّه خواهد آمد.

زیارت سر امام حسین علیه السلام نزد قبر امیرالمومنین علیه السلام و در مسجد حنانه

بدان که زیارت سر مطهّر حضرت سیّد الشّهدا کنار قبر امیر مؤمنان علیه السّلام مستحب است و در کتاب «وسائل» و «مستدرک» فصلی برای آن رقم زده اند.

در مستدرک از کتاب «مزار» محمّد بن مشهدی نقل کرده که امام صادق علیه السّلام سر مبارک امام حسین علیه السّلام را نزد سر امیر مؤمنان علیه السّلام زیارت کرد، و چهار رکعت نماز خواند، و آن زیارت این است:

صوت

***

السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ السَّلامُ عَلَيْکَ يَا ابْنَ الصِّدِّيقَهِ الطَّاهِرَهِ سَيِّدَهِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ

1- خدایا به تهیدستان مان وسعت ده، از وسعتی که بر خود حتم کردی. خدایا بر محمّد و خاندان محمّد درود فرست، و بر ما به هدایت منّت گذار تا باقیمان داری و به کرامت تا زنده مان داری و باز به کرامت [و آمرزش] زمانی که ما را بمیرانی، و به نگهدای در آنچه از عمرمان مانده، و برکت در آنچه روزی نمودی، و کمک به آنچه تکلیف مان فرمودی، و به پا برجایی به آنچه به عهده ما قرار دادی و ما را به ستم مان مؤاخذه مکن، و به نادانی مان مقایسه منما، و به خطاهای مان غافلگیر مفرما، و بهترین چیزی که می گوییم در دلهای مان ثابت گردان، و ما را در پیشگاهت با عظمت، و در نزد خودمان خوار قرار ده، و از آنچه به ما آموختی سودمان بخش، و به ما دانش با منفعت بیفزا، و به تو پناه می آورم از دلی که رام نگردد، و از چشمی که اشک نریزد، و از نمازی که پذیرفته نشود، ما را از بدی آشوبها پناه ده، ای سرپرست دنیا و آخرت.

السَّلامُ عَلَيْکَ يَا مَوْلایَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ وَ رَحْمَهُ اللَّهِ وَ بَرَکَاتُهُ أَشْهَدُ أَنَّکَ قَدْ أَقَمْتَ الصَّلاهَ وَ آتَيْتَ الزَّکَاهَ وَ أَمَرْتَ بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَيْتَ عَنِ الْمُنْکَرِ وَ تَلَوْتَ الْکِتَابَ حَقَّ تِلاوَتِهِ وَ جَاهَدْتَ فِی اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ وَ صَبَرْتَ عَلَی الْأَذَی فِی جَنْبِهِ مُحْتَسِباً حَتَّی أَتَاکَ الْيَقِينُ وَ أَشْهَدُ أَنَّ الَّذِينَ خَالَفُوکَ وَ حَارَبُوکَ وَ أَنَّ الَّذِينَ خَذَلُوکَ وَ الَّذِينَ قَتَلُوکَ مَلْعُونُونَ عَلَی لِسَانِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَ قَدْ خَابَ مَنِ افْتَرَی لَعَنَ اللَّهُ الظَّالِمِينَ لَکُمْ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَ الْآخِرِينَ وَ ضَاعَفَ عَلَيْهِمُ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ أَتَيْتُکَ يَا مَوْلایَ يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ زَائِراً عَارِفاً بِحَقِّکَ مُوَالِياً لِأَوْلِيَائِکَ مُعَادِياً لِأَعْدَائِکَ مُسْتَبْصِراً بِالْهُدَی الَّذِی أَنْتَ عَلَيْهِ عَارِفاً بِضَلالَهِ مَنْ خَالَفَکَ فَاشْفَعْ لِی عِنْدَ رَبِّکَ . (1)

مؤلف گويد: اگر همين زيارت را در مسجد حنّانه بخوانند مناسب است، زيرا شيخ محمّد بن مشهدی روايت كرده: امام صادق عليه السّلام، امام حسين عليه السّلام را در مسجد حنّانه به اين صورت زيارت كرد و چهار ركعت نماز خواند.

پوشيده نماند كه مسجد حنّانه از مساجد شريفه نجف اشرف است و در حديث رسيده است كه سر منوّر حضرت سيّد الشّهداء عليه السّلام آنجاست و در روايتی است كه امام صادق عليه السّلام در آنجا دو ركعت نماز خواند، از آن حضرت پرسيدند: اين چه نمازی است؟ فرمود: اين محلّ سر مطهّر جدّم حسين بن علی عليه السّلام است، كه وقتی لشگر از كربلا برگشتند، آن را در اينجا نهادند، سپس به نزد عبيد اللّه بن زياد بردند و از آن حضرت روايت شده: در اينجا اين دعا را بخوان:

اللَّهُمَّ إِنَّکَ تَرَی مَکَانِی وَ تَسْمَعُ کَلامِی وَ

1- سلام بر تو ای پسر رسول خدا، سلام بر تو ای پسر امير مؤمنان، سلام بر تو ای پسر صديقه طاهره، سرور زنان جهانيان، سلام بر تو ای مولای من، ای ابا عبد اللّه و رحمت و بركات خدا بر تو باد، شهادت می دهم كه نماز را برپا داشتی، و زكات را پرداختی، و به معروف امر كردی، و از زشتی نهی نمودی، و قرآن را تلاوت كردی و حق تلاوتش را بجا آوردی، و در راه خدا جهاد كردی، و حق جهاد را ادا نمودی، و در جنب خدا، بر آزار دشمنان صبر كردی، درحالی كه عملت را به حساب حق گذاشتی، تا مرگت فرا رسيد، و شهادت می دهم كسانی كه با تو مخالفت ورزيدند، و با تو

جنگیدند، و آنان که از یاری ات دریغ نمودند، و آنان که تو را کشتند، بر زبان پیامبر امّی ملعون هستند، و زیانکار شد کسی که افترا بست، خدا ستمکاران بر شما را از گذشتگان و آیندگان لعنت کند، و عذاب دردناک را بر آنان دو چندان سازد، ای مولایم به محضرت آمدم ای پسر رسول خدا، در حال زیارت، و عارف به حقّت، دوستدار دوستانت، و دشمن دشمنانت می باشم، به هدایتی که بر آن هستی بینایم، و به گمراهی کسانی که با تو مخالفت کردند آشنایم، پس مرا نزد پروردگارت شفاعت کن.

لا يَخْفَى عَلَيْکَ شَيْ ءٌ مِنْ أَمْرِی وَ کَيْفَ يَخْفَى عَلَيْکَ مَا أَنْتَ مُکَوِّنُهُ وَ بَارِئُهُ وَ قَدْ جِئْتُکَ مُسْتَشْفِعاً بِنَبِيِّکَ نَبِيِّ الرَّحْمَهِ وَ مُتَوَسِّلاً بِوَصِيِّ رَسُولِکَ فَأَسْأَلُکَ بِهِمَا ثَبَاتَ الْقَدَمِ وَ الْهُدَى وَ الْمَغْفِرَهَ فِی الدُّنْيَا وَ الْآخِرَهِ (1)

زیارت دوم (امین الله)

زیارت دوّم: زیارت معروف به «أَمينُ اللّه» است که در نهایت اعتبار می باشد و در تمام کتابهای زیارتی و مصابیح نقل شده.

علاّمه مجلسی (ره) فرموده: این زیارت از جهت متن و سند از بهترین زیارات است و باید در تمام روضه های ائمه بر آن مواظبت نمایند، درباره این زیارت به سندهای معتبر از جابر، از امام باقر علیه السّلام روایت شده: حضرت زین العابدین علیه السّلام به زیارت امیر المؤمنین علیه السّلام آمد، و در کنار قبر آن حضرت ایستاد و گریست و چنین گفت:

صوت

فرهمند

***

میرداماد

***

باقر المقدسی

***

مطیعی

***

سماواتی

***

السَّلامُ عَلَیْکَ یَا أَمِینَ اللَّهِ فِی أَرْضِهِ وَ حُجَّتَهُ عَلَی عِبَادِهِ (السَّلامُ عَلَیْکَ یَا أَمِیرَ الْمُؤْمِنِینَ) ، أَشْهَدُ أَنَّکَ جَاهَدْتَ فِی اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ وَ عَمِلْتَ بِکِتَابِهِ وَ اتَّبَعْتَ سُنَنَ نَبِیِّهِ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ حَتَّی دَعَاکَ اللَّهُ إِلَی جِوَارِهِ فَقَبَضَکَ إِلَیْهِ بِاخْتِیَارِهِ وَ أَلْزَمَ أَعْدَاءَکَ الْحُجَّةَ مَعَ مَا لَکَ مِنَ الْحُجَجِ الْبَالِغَهِ عَلَی جَمِیعِ خَلْقِهِ اللَّهُمَّ فَاجْعَلْ نَفْسِی مُطْمَئِنَّةً بِقَدَرِکَ رَاضِیَةً بِقَضَائِکَ مُولَعَةً بِذِکْرِکَ وَ دُعَائِکَ مُحِبَّةً لِصَفْوَهِ أَوْلِیَائِکَ مَحْبُوبَةً فِی أَرْضِکَ وَ سَمَائِکَ صَابِرَةً عَلَی نُزُولِ بَلائِکَ [شَاکِرَةً لِفَوَاضِلِ نَعْمَائِکَ ذَاکِرَةً لِسَوَابِغِ آلائِکَ] مُشْتَاقَةً إِلَی فَرْحَهِ لِقَائِکَ مُتَزَوِّدَةً التَّقْوَی لِیَوْمِ جَزَائِکَ مُسْتَنَّةً بِسُنَنِ أَوْلِیَائِکَ مُفَارِقَةً لِأَخْلاقِ أَعْدَائِکَ مَشْغُولَةً عَنِ الدُّنْیَا بِحَمْدِکَ وَ ثَنَائِکَ. (2)

پس روی مبارک خود را بر قبر گذاشت و گفت:

اللَّهُمَّ إِنَّ قُلُوبَ الْمُخْبِتِینَ إِلَیْکَ وَالِهَهٌ وَ سُبُلَ الرَّاغِبِینَ

1- خدایا جایم را می بینی، و کلامم را می شنوی، و چیزی از کارم بر تو پوشیده نیست، و چگونه پوشیده بماند، آنچه تو ایجادکننده و پدیدآورنده اش هستی، اینک به پیشگاهت آمده ام، از پیامبرت پیامبر رحمت شفاعت

می جویم و به جانشین رسولت متوسّل هستم، به حقّ آن دو پیشوا از تو درخواست ثبات قدم و هدایت و آمرزش در دنیا و آخرت را دارم.
2- سلام بر تو ای امین خدا بر روی زمینش، و حجّت او بر بندگانش، سلام بر تو ای امیر مؤمنان [اگر این زیارت برای امام دیگر خوانده شود، «السلام علیک یا امیر المؤمنین» گفته نمی شود مؤلف شهادت می دهم که تو در راه خدا آن چنان که باید جهاد کردی، و به کتابش عمل نمودی، و روشهای پیامبرش (درود خدا بر او خاندانش) را پیروی کردی، تا خدا تو را به جوارش خواند، و با اختیاراتش تو را به جانب خود قبض روح نمود، و دشمنانت را ملزم به حجت کرد، با آنچه توراست از حجت های رسا بر همه مخلوقاتش. خدایا قرار ده نفسم را آرام در برابر تقدیرت، خشنود به قضاوتت، حریص به ذکر و دعایت، عاشق به برگزیده دوستانت، محبوب در زمین و آسمانت، شکیبا بر نزول بلایت، سپاس گذار بر فزونی نعمت هایت، یادکننده کامل عطاهایت، مشتاق به شادی دیدارت، توشه برگیرنده تقوا برای روز پاداشت، پیرو روش های اولیایت، جداکننده از اخلاق دشمنانت، غافل از دنیا به سپاس و ثنایت.

إِلَيْکَ شَارِعَهٌ وَ أَعْلامَ الْقَاصِدِينَ إِلَيْکَ وَاضِحَهٌ وَ أَفْئِدَهَ الْعَارِفِينَ مِنْکَ فَازِعَهٍ وَ أَصْوَاتَ الدَّاعِينَ إِلَيْکَ صَاعِدَهٌ وَ أَبْوَابَ الْإِجَابَهِ لَهُمْ مُفَتَّحَهٌ وَ دَعْوَهَ مَنْ نَاجَاکَ مُسْتَجَابَهٌ وَ تَوْبَهَ مَنْ أَنَابَ إِلَيْکَ مَقْبُولَهٌ وَ عَبْرَهَ مَنْ بَکَی مِنْ خَوْفِکَ مَرْحُومَهٌ وَ الْإِغَاثَهَ لِمَنِ اسْتَغَاثَ بِکَ مَوْجُودَهٌ [مَبْذُولَهٌ] وَ الْإِعَانَهَ لِمَنِ اسْتَعَانَ بِکَ مَبْذُولَهٌ [مَوْجُودَهٌ] وَ عِدَاتِکَ لِعِبَادِکَ مُنْجَزَهٌ وَ زَلَلَ مَنِ اسْتَقَالَکَ مُقَالَهٌ وَ أَعْمَالَ الْعَامِلِينَ لَدَيْکَ مَحْفُوظَهٌ وَ أَرْزَاقَکَ إِلَی الْخَلائِقِ مِنْ لَدُنْکَ نَازِلَهٌ وَ عَوَائِدَ الْمَزِيدِ إِلَيْهِمْ وَاصِلَهٌ وَ ذُنُوبَ الْمُسْتَغْفِرِينَ مَغْفُورَهٌ وَ حَوَائِجَ خَلْقِکَ عِنْدَکَ مَقْضِيَّهٌ وَ جَوَائِزَ السَّائِلِينَ عِنْدَکَ مُوَفَّرَهٌ وَ عَوَائِدَ الْمَزِيدِ مُتَوَاتِرَهٌ وَ مَوَائِدَ الْمُسْتَطْعِمِينَ مُعَدَّهٌ وَ مَنَاهِلَ الظِّمَاءِ [لَدَيْکَ] مُتْرَعَهٌ اللَّهُمَّ فَاسْتَجِبْ دُعَائِی وَ اقْبَلْ ثَنَائِی وَ اجْمَعْ بَيْنِی وَ بَيْنَ أَوْلِيَائِی بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ عَلِیٍّ وَ فَاطِمَهَ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ إِنَّکَ وَلِیُّ نَعْمَائِی وَ مُنْتَهَی مُنَایَ وَ غَايَهُ رَجَائِی فِی مُنْقَلَبِی وَ مَثْوَایَ. (1)

در کتاب «کامل الزیارات» پس از متن زیارت این جملات آمده است:

أَنْتَ إِلَهِی وَ سَيِّدِی وَ مَوْلایَ اغْفِرْ لِأَوْلِيَائِنَا وَ کُفَّ عَنَّا أَعْدَاءَنَا وَ اشْغَلْهُمْ عَنْ أَذَانَا وَ أَظْهِرْ کَلِمَهَ الْحَقِّ وَ اجْعَلْهَا الْعُلْيَا وَ أَدْحِضْ کَلِمَهَ الْبَاطِلِ وَ اجْعَلْهَا السُّفْلَی إِنَّکَ عَلَی کُلِّ شَیْ ءٍ قَدِيرٌ (2)

آنگاه امام باقر علیه السّلام فرمود: هرکه از شیعیان ما این زیارت و دعا را در کنار قبر امیر المؤمنین علیه السّلام، یا نزد قبر یکی از ائمه علیهم السّلام بخواند، البته حق تعالی این زیارت و دعای او را در نامه ای از نور بالا برد و مهر حضرت محمّد صلّی اللّه و علیه و آله را بر آن بزند و

1- خدای دل های فروتنان، سرگردان به سوی توست، و راه های مشتاقان به درگاهت نمایان است، و نشانه های قاصدان کوی ات پیداست، و دل های عارفان از تو هراسان است، و صدای خوانندگان به جانب تو بلند است، و درهای اجابت به رویشان گشوده، و دعای آنکه با تو مناجات کرد مستجاب است، و توبه کسی که به سوی تو بازگشت پذیرفته است، و اشک کسی که از ترس تو گریه کرد مورد رحم است، و فریادرسی برای کسی که از تو فریاد خواست آماده است، و کمک برای کسی که از تو کمک خواست رایگان است، و وعده هایت برای بندگانت وفا شده، و لغزش آن که از تو پوزش خواست نادیده گرفته شده، و اعمال عمل

کنندگان نزد تو محفوظ است، و روزی هایت از جانب تو به سوی مخلوقات فرود آینده است، و بهره های فزون به سویشان پیوسته است، و گناهان آمرزش جویان آمرزیده است، و حاجات خلق نزد تو برآورده است، و جایزه های خواستاران، پیش تو کامل گشته است، و عایدات افزون پیاپی است، و سفره های خواهندگان طعام آماده، و حوض های تشنگان لبریز است. خدایا دعایم را مستجاب کن، و ستایشم را بپذیر، و بین من و اولیایم جمع کن، به حق محمّد و علی و فاطمه و حسن و حسین، تو ولی نعمت و نهایت آرزو و هدف امید منی در بازگشتگاه و محلّ اقامتم.
2- تو معبود و آقاو مولای منی، دوستانمان را بیامرز، دشمنانمان را از ما بازدار، و از آزار ما غافلشان گردان، و کلمه حق را نمایان و و آن را برتر کن، و کلمه باطل را بلغزان و آن را پست تر قرار ده، تو بر هرچیز توانایی

به این صورت محفوظ باشد، تا به قائم آل محمّد عجل الله تعالی فرجه الشریف تسلیم کنند، پس صاحبش را به بشارت و تحیّت و کرامت استقبال نماید ان شاء اللّه تعالی.

مؤلّف گوید: این زیارت شریفه هم از زیارات مطلقه به حساب می آید، و هم از زیارات مخصوصه روز غدیر، و هم از زیارات جامعه، که در جمیع روضات مقدسه ائمه خوانده می شود.

زیارت سوم

زیارت سوم: سیّد عبد الکریم بن طاووس از صفوان جمّال روایت کرده: چون با امام صادق علیه السّلام در زمانی که نزد ابو جعفر دوانیقی می رفتند وارد کوفه شدیم، فرمود: ای صفوان شتر را بخوابان که منطقه نزدیک قبر جدّم امیر المؤمنین علیه السّلام است، پس پیاده شدند، و غسل کردند، و جامه را تغییر دادند، و پای مبارک را برهنه نمودند، و فرمودند: تو نیز چنین کن، پس به جانب نجف روانه شدند، و فرمودند: گامها را کوتاه بردار، و سر را به زیر انداز، که خدا برای تو به عدد هرگامی که بر می داری، صد هزار حسنه می نویسد، و صد هزار گناه محو می کند، و صد هزار درجه برایت بالا می برد، و صدهزار حاجت از تو برمی آورد، و برای تو ثواب هر صدیق و شهید که بوده باشد، یا به قتل رسیده باشد، ثبت می نماید، پس حضرت می رفتند و من نیز با آن حضرت می رفتم، با آرامش دل و تن، و تسبیح و تنزیه و تهلیل خدا می نمودیم، تا به تل ها رسیدیم، پس به جانب راست و چپ نظر کردند، و به چوبی که در دست

داشتند خطی کشیدند و فرمودند: جستجو کن، جستجو کردم اثر قبری یافتم، پس اشک دیده به چهره مبارکش جاری شد و گفت «انا للّه و انا الیه راجعون» و چنین ادامه داد:

صوت

***

السَّلامُ عَلَیْکَ أَیُّهَا الْوَصِیُّ الْبَرُّ التَّقِیُّ السَّلامُ عَلَیْکَ أَیُّهَا النَّبَأُ الْعَظِیمُ السَّلامُ عَلَیْکَ أَیُّهَا الصِّدِّیقُ الرَّشِیدُ السَّلامُ عَلَیْکَ أَیُّهَا الْبَرُّ الزَّکِیُّ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا وَصِیَّ رَسُولِ رَبِّ الْعَالَمِینَ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا خِیَرَةَ اللَّهِ عَلَی الْخَلْقِ أَجْمَعِینَ أَشْهَدُ أَنَّکَ حَبِیبُ اللَّهِ وَ خَاصَّةُ اللَّهِ وَ خَالِصَتُهُ السَّلامُ عَلَیْکَ یَا وَلِیَّ اللَّهِ وَ مَوْضِعَ سِرِّهِ وَ عَیْبَةَ عِلْمِهِ وَ خَازِنَ وَحْیِهِ (1)

پس خود را به قبر چسبانده و گفتند:

بِأَبِی أَنْتَ وَ أُمِّی یَا أَمِیرَ الْمُؤْمِنِینَ بِأَبِی أَنْتَ وَ أُمِّی یَا حُجَّةَ الْخِصَامِ بِأَبِی أَنْتَ وَ أُمِّی یَا بَابَ الْمَقَامِ بِأَبِی أَنْتَ وَ أُمِّی یَا نُورَ اللَّهِ التَّامَّ أَشْهَدُ أَنَّکَ قَدْ بَلَّغْتَ عَنِ اللَّهِ وَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ وَ آلِهِ مَا حُمِّلْتَ وَ رَعَیْتَ مَا اسْتُحْفِظْتَ وَ حَفِظْتَ مَا اسْتُودِعْتَ وَ حَلَّلْتَ حَلالَ اللَّهِ وَ حَرَّمْتَ حَرَامَ اللَّهِ وَ أَقَمْتَ أَحْکَامَ اللَّهِ وَ لَمْ تَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ وَ عَبَدْتَ اللَّهَ مُخْلِصاً حَتَّی أَتَاکَ الْیَقِینُ صَلَّی اللَّهُ عَلَیْکَ وَ عَلَی الْأَئِمَّةِ مِنْ بَعْدِکَ . (2)

آنگاه حضرت صادق علیه السّلام برخاست و بالای سر آن حضرت چند رکعت نماز گذارد، و فرمود: ای صفوان هرکه به این زیارت، امیر مؤمنان علیه السّلام را زیارت کند، و این نماز را بجا آورد، به سوی اهلش بازگردد درحالی که گناهانش آمرزیده و عملش مقبول و پسندیده شده باشد، و برای او ثواب هرکه از ملائکه آن حضرت را زیارت کرده باشد نوشته شود، صفوان

1- سلام بر تو ای جانشین نیکوکار با تقوا، سلام بر تو ای خبر بزرگ، سلام بر تو ای صدّیق رشید، سلام بر تو ای نیکوکار پاک، سلام بر تو ای جانشین رسول پروردگار جهانیان، سلام بر تو ای برگزیده خدا بر همه خلق، شهادت می دهم که تو محبوب و بنده خاصّ و خالص خدایی، سلام بر تو ای ولی خدا، و جایگاه راز و گنجینه علم و خزانه دار وحی خدا.
2- پدر و مادرم فدایت ای امیر مؤمنان، پدر و مادرم فدایت ای حجّت قاطع بر دشمنان، پدر و مادرم فدایت ای دروازه مقام، پدر و مادرم فدایت ای نور کامل خدا، شهادت می دهم که تو آنچه را از خدا و رسول خدا (درود خدا بر او و خاندانش) بر عهده داشتی به طور کاملی رساندی، و آنچه نگهداری اش از تو خواسته شده بو رعایت کردی، و آنچه به تو سپرده شده بود حفظ نمودی، و حلال خدا را حلال کردی، و حرام خدا را حرام ساختی، و احکام خدا را بپا داشتی، و از حدود خدا تجاوز نکردی، و خدا را خالصانه بندگی کردی، تا مرگت فرا رسید، درود خدا بر تو، و بر امامان بعد از تو.

با تعجّب گفت: ثواب هرکه از ملائکه آن حضرت را زیارت کند؟ ! ! فرمود: آری در هر شبی هفتاد قبیله از ملائکه آن حضرت را زیارت می کنند.

پرسید: هر قبیله چه تعدادند؟ فرمود: صد هزار ملک، پس آن حضرت رو به قبر به پشت خارج شدند، و در اثنای بیرون آمدن گفتند:

يَا جَدَّاهْ يَا سَيِّدَاهْ يَا طَيِّبَاهْ يَا طَاهِرَاهْ لا جَعَلَهُ اللَّهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنْکَ وَ رَزَقَنِی الْعَوْدَ إِلَيْکَ وَ الْمَقَامَ فِی حَرَمِکَ وَ الْکَوْنَ مَعَکَ وَ مَعَ الْأَبْرَارِ مِنْ وُلْدِکَ صَلَّی اللَّهُ عَلَيْکَ وَ عَلَی الْمَلائِکَهِ الْمُحْدِقِينَ بِکَ (1)

صفوان گفت: به حضرت عرض کردم اجازه می دهید اصحاب خود را از اهل کوفه خبر کنم، و این قبر را به ایشان نشان دهم، فرمود: آری، و درهمی چند به من عنایت کردند، که قبر را با آن مرمّت و اصلاح نمودم.

زیارت چهارم